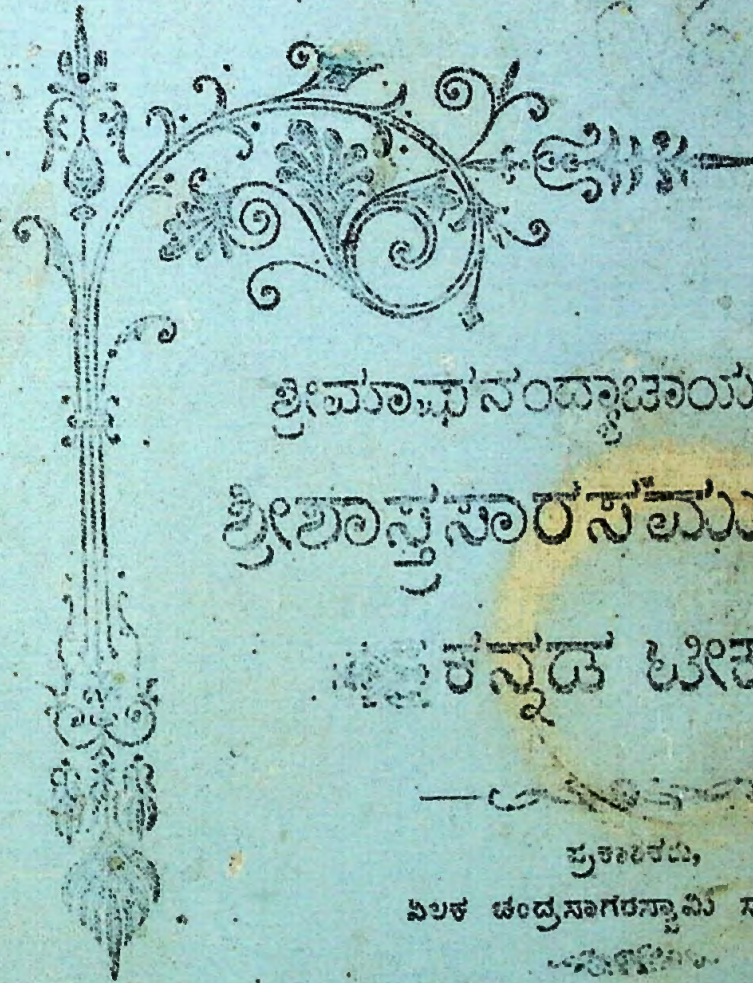

ಶ್ರೀಹಂಪ್ರಸಾದ-ವಿಗಂವರಜೈನ್‌ಗ್ರಂಥಮಾಲಾ.

ನಂ. ೩.

ಶ್ರೀಮಾಘನಂದಾಚಾರ್ಯವಿರಚಿತ
ಶ್ರೀಶಾಸ್ತ್ರಸಾರಸಮುಚ್ಚಯದ
ಪ್ರಕಾಶನದ ಟೀಕು.

ಪ್ರಕಾಶಕರು,
ವಿಲಕ ಪಂಪ್ರಸಾದಸ್ವಾಮಿ ಸರಗೂರ.

ಶ್ರೀಮಹಾವೀರ ಪ್ರೆಸ್ ಬೆಂಗಳೂರು.

ಕ್ರಯ ೨-೮-೦.] 1916 [Rs. 2-3-0.

ಶಾಂತಮನೋಹರ

ಶಾ. ಶಾಂತಮನೋಹರ

ಶಾಂತಮನೋಹರ

ಕೊಡಗ

ಶ್ರೀ ಶಾಂತಮನೋಹರ

ಶಾಂತಮನೋಹರ
ಶಾಂತಮನೋಹರ
ಶಾಂತಮನೋಹರ
ಶಾಂತಮನೋಹರ
ಶಾಂತಮನೋಹರ
ಶಾಂತಮನೋಹರ
ಶಾಂತಮನೋಹರ
ಶಾಂತಮನೋಹರ
ಶಾಂತಮನೋಹರ
ಶಾಂತಮನೋಹರ

10-4-1922

ಶಾಂತಮನೋಹರ
ಕುಮಾರಿ ಶಾಂತಮನೋಹರ

B. Ananth Kumar

ಶಾಂತಮನೋಹರ

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय

ಶ್ರೀ

ಶಾಸ್ತ್ರಸಾರ
ಸಮುಚ್ಚಯದ
ಕನ್ನಡ ಟೀಕು.

SHRI
SHASTRASAR-SAMUCCHAYA.

PUBLISHER

GHANDRASAGAR-SWAMI SARAGER

published at Belgaum Town.

All rights reserved.

PRINTED BY

Devendra Phadepa Chaugule at his

SHRI MAHAVIR PRESS

BELGAUM.

PRICE 2-8-0.

ಓಂ

॥ ತ್ರೀವೀಕರಾಗಾಯ ನಮಃ ॥

ತ್ರೀಚಂದ್ರಸಾಗರ ಜೈವ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯು.

ನಂ. ೩.

ದಿಗಂಬರ ಜೈನಾಚಾರ್ಯವರ್ಯ

ಶ್ರೀಮನ್ಮಾಘನಂದ್ಯಾಚಾರ್ಯವಿರಚಿತ

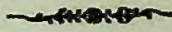
ಶ್ರೀಶಾಸ್ತ್ರಸಾರಸಮುಚ್ಚಯದ

ಕ' ನ್ನ' ದ' ಟೀ ಕು.

ಪ್ರಕಾಶಕರು.

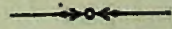
ತ್ರೀ ಏಲಕ ಚಂದ್ರಸಾಗರಸ್ವಾಮಿ ಸರಗೂರು.

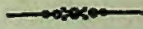
ಬೆಳಗಾವಿಯೊಳಗೆ ಡಿ. ಪಿ. ಚೌಗುಲೆ ಇವರ

“ ತ್ರೀಮಹಾವೀರ ” ಮುದ್ರಣಾಲಯದಲ್ಲಿ

ಮುದ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ತ್ರೀಮಹಾವೀರ ಶಕೆ ೨೪೪೨] [ಸನ್ ೧೯೧೬ ಇಸವಿ.

ಪ್ರಥಮಾವೃತ್ತಿ, ೧೦೦೦ ಪ್ರತಿಗಳು.

ಕ್ರಯ ೨ ರು. ೮ ಆಣೆ.

Price Rs. 2-8-0.

ಈ ಗ್ರಂಥದ ಸರ್ವ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಕರು
ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವರು.

ಈ ಗ್ರಂಥವು ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ದೊರೆಯುವ ಸ್ಥಳಗಳು.

೧. ಮ್ಯಾನೇಜರ “ ತ್ರೀಮಹಾವೀರ ” ಪ್ರೇಸ ಬೆಳಗಾವಿ.

೨. ಪಾರಿಸಪ್ಪ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಮುಕ್ತಾಯ ಶೆಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಪೋಸ್ಟ ಬೆಳಗಾವಿ.

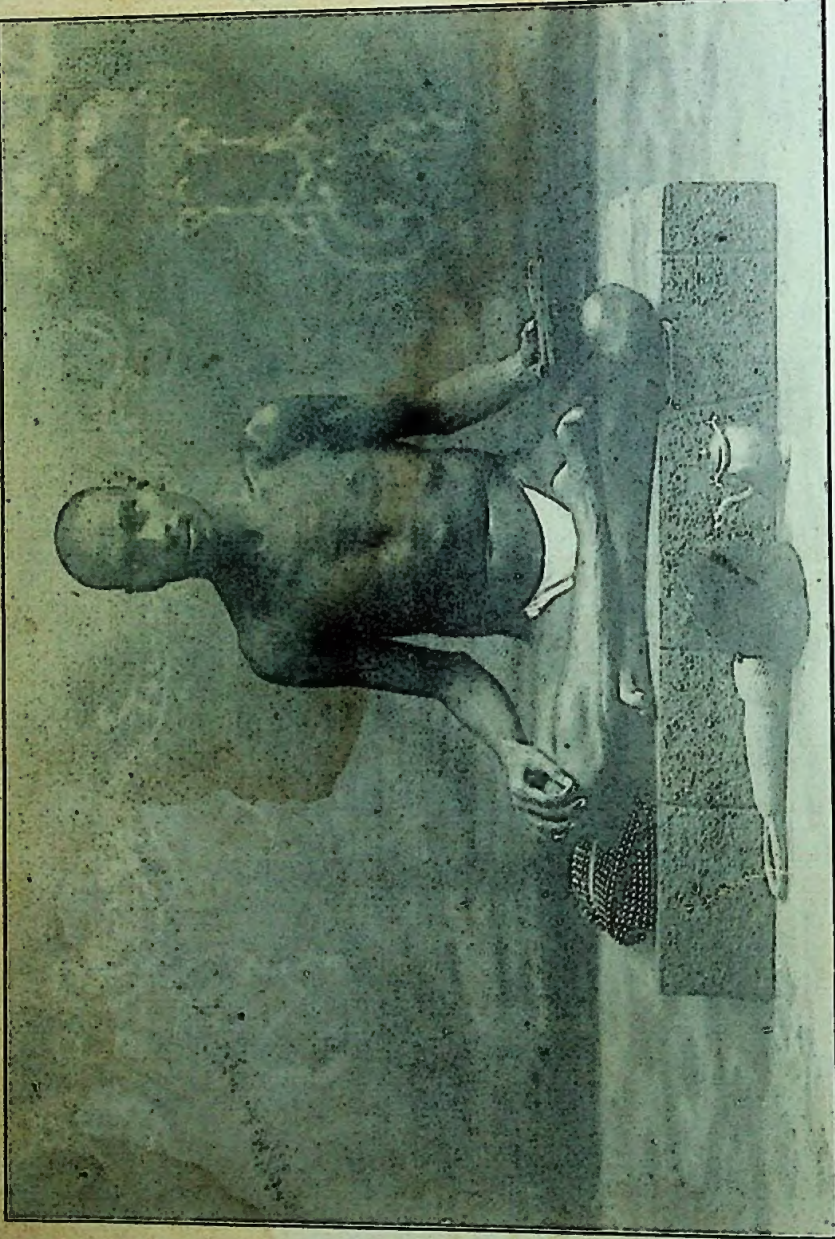
ಪ್ರತಿಬಂಧು ಗ್ರಂಥದ ಕ್ರಯ ೨ ರೂಪಾಯಿ ಲ ಅಣೆ ಫಿ. ಪಿ. ಬೆವಾಲಖರ್ಜು ಬೇರೆ. ೧೨ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಏಕಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬಂಧು ಪ್ರತಿಯು ಉಚಿತವಾಗಿ ಕೊಡಲ್ಪಡುವದು.

ಶ್ರೀ ಏಲಕ ಚಂದ್ರಸಾಗರ ಮಹಾರಾಜರು.
ಜನ್ಮಸ್ಥಾನ ಸರಗೂರು (ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಮೈಸೂರು).

ದೀಕ್ಷಾಕಾಲ.

ಜನ್ಮ.

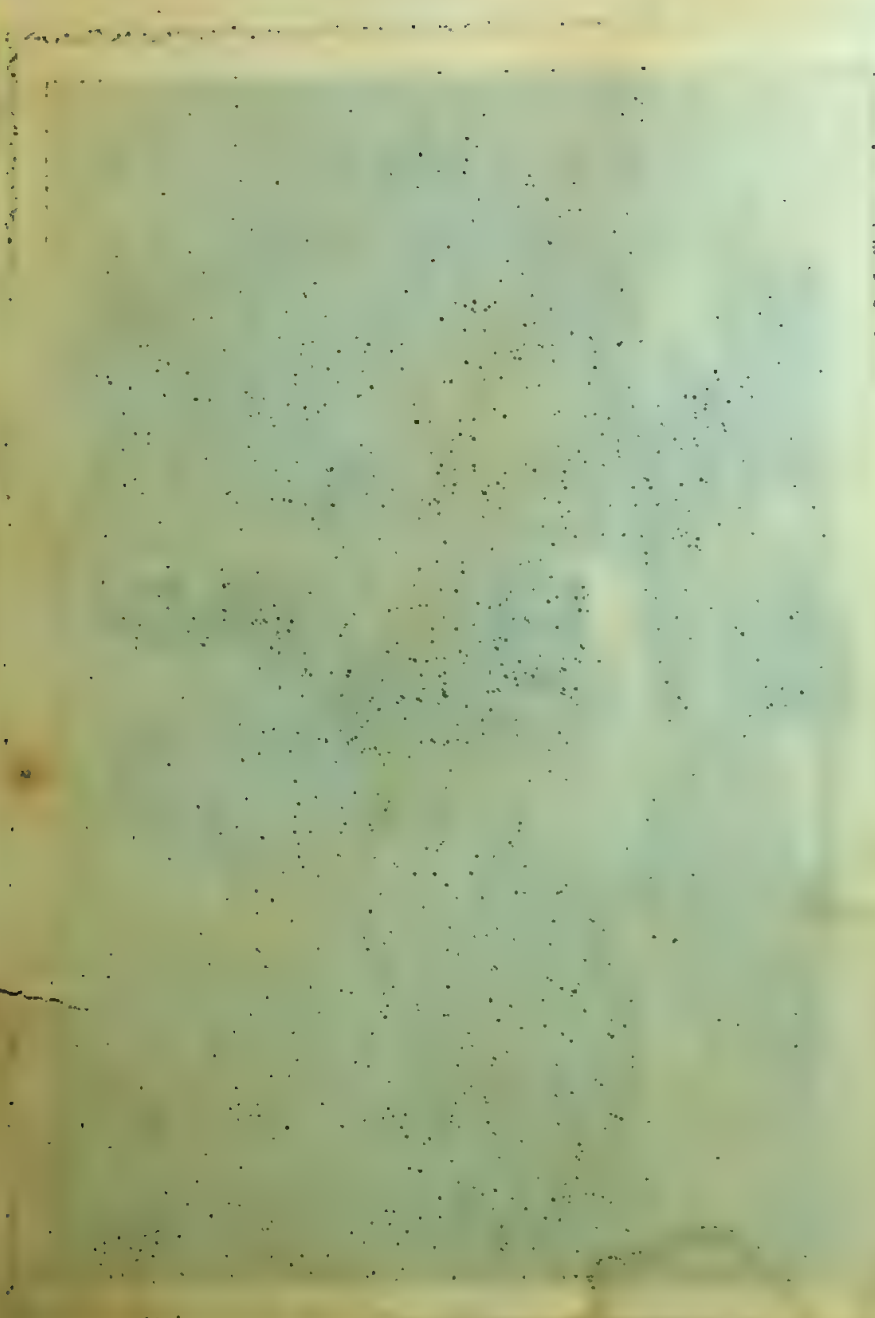
ಶಾಲಿನಾಹನ ಶಕ ೧೮೦೦. ಶ್ರೀಮಹಾವೀರ ಶಕ ೨೪೦೫. ಫಾಲ್ಗುನ ಶುದ್ಧ ೧೩. ಶಾಲಿನಾಹನ ಶಕ ೧೮೩೧.

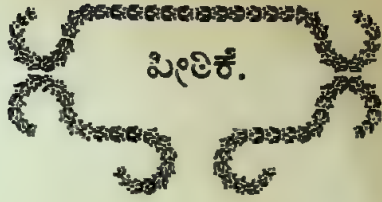
1

10

ಶ್ರೀಚಂದ್ರನಾಥಾಯ ನಮಃ ।

ಪೀಠಿಕೆ.

ರಮ ತಾಂತಿಪ್ರದವಾದ ಮತ್ತು ಪವಿತ್ರವಾದ ಈ ಶಾಸ್ತ್ರಸಾರಸಮುಚ್ಚಯವೆಂಬ ಗ್ರಂಥ ವನ್ನು ಕರ್ಣಾಟಕವೃತ್ತಿಯಿಂದ ರಚಿಸಿದ ಶ್ರೀಮಾಘನಂದ್ಯಾಚಾರ್ಯರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಬರೆಯುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರೂ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಖೇದ ವುಂಟಾಗುವುದು. ಯಾತಕ್ಕಂದರೆ ಅವರು ಯಾರು, ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಿದ್ದರು, ಮುಂತಾದ ಸಂಗತಿಗಳು ತಿಳಿಯಬರುವದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಿಸುವಂತೆ ಒಂದೆರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನಾ

ದರೂ ಬರೆಯದೆ ನಮಗೆ ಬಹಳ ವಂಚನೆಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಲೋಕೋಪಕಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅದು ಕ್ಲಿಷ್ಟವಿರದೆ, ಸುಲಭವಾಗಿ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದು. ಅದರಂತೆಯೇ ಸ್ವವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನಾದರೂ ಬರೆಯುವದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಆಯಾಸವಾಗುತ್ತಿತ್ತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವ ರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಹಾಗೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿರಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಮಾನಕಷ್ಟಾಯವು ಅವರ ಹತ್ತರಕ್ಕೆ ಸುಳಿಯುತ್ತಲೂ ಇರಲಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಇವರು ತಮ್ಮ ವಿಷಯವನ್ನು ತಾವೇ ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಇವರ ಕೀರ್ತಿಯು ಹೊರಪಡದೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಕೃತದಲ್ಲಿ ಎಲಾ ಜೈನಮಂಡಲಿಯವರೂ ಇವರನ್ನು ತೀರ್ಥಕರಿಗೆ ಸಮವಾದ ಅದರದಿಂದ ಎಣಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂಕೋಚವೂ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮಂಥವರಿಗೆ ಇವರ ಪರಿಚಯವನ್ನೇ ತೋರ್ಪಡಿಸದೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ದುಃಖವಿಡಂಬನೆಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಎಂಥ ಲಾಭವೋ? ಶುಭನಾಮವುಳ್ಳ ಮಹಾತ್ಮ ರಾದ ಜೀವರ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಯಾವ ಪುರುಷರಿಗೆ ತಾನೇ ಕುತೂಹಲವುಂಟಾಗುವದಿಲ್ಲ? ಈ ವರ್ತಮಾನಕಾಲದಲ್ಲಾದರೋ ಈ ಇತಿಹಾಸದ ಮೇಲಣ ಪ್ರೇಮವು ಮಾತ್ರ ದಿನೇ ದಿನೇ ವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವಂತೆ, ಈ ಗ್ರಂಥಕರ್ತರಾದ ಶ್ರೀಮಾಘನಂದ್ಯಾಚಾರ್ಯರ ಜೀವಿತಕಾಲದ ವಿಷಯ ವನ್ನು ತಿಳಿಯುವದರಲ್ಲಿ ಯಾರು ತಾನೇ ಕುತೂಹಲಪಡದಿರುವರು?

ಶ್ಲೋಕ || ತೂರ್ಯಾರ್ಥ್ಯಯನಸಂಪನ್ನೇ ಶಾಸ್ತ್ರಸಾರಸಮುಚ್ಚಯೇ ||
ಪಠಿತೇತ್ರೋಪವಾಸಾರ್ಥಂ ಫಲಂ ಸ್ಯಾನ್ಮನಿಭಾಷಿತಮ್ ||
ಚತುರಧ್ಯಾಯಸಂಕುಧೇ ಶಾಸ್ತ್ರಸಾರಸಮುಚ್ಚಯೇ ||
ಪಠಿತೇನಂತಸೌಖ್ಯಂ ಸ್ಯಾದ್ಭಾಷಿತಂ ಮುನಿಪುಂಗವೈಃ ||
ಉಕ್ತಂ ಶ್ರೀಮೂಲಸಂಘೇ ಶ್ರೀಬಲಾತ್ಕಾರಗಣಾಧಿಪೈಃ ||
ಶ್ರೀಮಾಘನಂದಿ ಸೈದ್ಧಾಂತೈಃ ಶಾಸ್ತ್ರಸಾರಸಮುಚ್ಚಯಂ ||

ತಾಃ—ಈ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಅನಾದಿನಿಧನವಾದ ಶ್ರುತಸ್ಮಂಧೋದ್ಭುತವಾದ ಪರಮಾಗಮದೊಳು ಸಾರಪದಸಮೂಹದರ್ಥವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಜಗತ್ತಯ ಕಾಲತ್ರಯವರ್ತಿ ಸಕಲ ಪದಾರ್ಥಯುಗ

ಪದವಲೋಕನಸಮರ್ಥ ಸಕಲ ವಿಮಲ ಕೇವಲಜ್ಞಾನಾಧೀಶ್ವರನಾದ “ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವಲೀರ್ಥಕರ”
 ಶ್ರೀಪಾದಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ, ವೈಷ್ಣವಸೇನ ಗಣಧರರು. ಭರತೇಶ್ವರ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗೆ ಉಪದೇಶಮಾಡಿದ್ದನ್ನು,
 “ಶ್ರೀಮಹಾವೀರ ವರ್ಧಮಾವಸ್ವಾಮಿಯ” ಶ್ರೀಪಾದಪಾತ್ಯದಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀಗೌತಮಗಣಧರರು ಶ್ರೀಮ
 ಗಣೇಶ್ವರನಾದ ಶ್ರೀಣಿಕಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು, ಜ್ಞಾನವೈರಾಗ್ಯಸಂಪನ್ನರೂ ವರ್ಜ್ಯಭೀರುಗಳೂ
 ಆದಂಥಾ ಗುರುಪರಂಪರಾಕ್ರಮದಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿ ಬಂದು ಪ್ರಾಕೃತ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭೇದದಿಂದನೇಕವಿಧ
 ಪಾಗಿರುವದನ್ನು ಕರ್ಣಾಟದ ಜನರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ಜಡಮತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸಂಧಿಸಮಾಸ
 ಕ್ರಿಯಾಕಾರಕ ವಿಶೇಷ್ಯವಿಶೇಷಣ ವಾಕ್ಯಪರಿಸಮಾಪ್ತಿ ಪುನರುಕ್ತಾದಿಯಾಗಿದ್ದ ದೋಷಗಳನ್ನು ವಿಚಾರ
 ಮಾಡದೆ, ವ್ಯಕ್ತಾರ್ಥವಾಗಿ ನಿತ್ಯಾನಂದ “ಶ್ರೀಕುಮುದಜಂದ್ರ” ಭಟ್ಟಾರಕದೇವರ ಪ್ರಿಯಶಿಷ್ಯರಾದ
 “ಶ್ರೀಮಾಘನಂದಿ” ಸಿದ್ಧಾಂತದೇವರಿಂದ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಶಾಸ್ತ್ರಸಾರಸಮುಚ್ಚಯವೆಂಬ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು,
 ಭೇದಾಭೇದರತ್ನತ್ರಯ ಭಾವನಾಪ್ರಿಯರೂ, ನಿರ್ಮಜ್ಞರೂ, ಬಹುಶ್ರುತಜ್ಞಾನಿಗಳಾದವರುಗಳೂ ಈ
 ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಅಶುದ್ಧಗಳಿದ್ದರೆ ಶೋಧಿಸಿ ಶುದ್ಧಮಾಡಿ ಬರೆದು ಬರೆಯಿಸಿ ಹೇಳಿ ಕೇಳಿ ಪ್ರವ
 ತಿಸಿ, ಪುಣ್ಯವೃದ್ಧಿಯನ್ನೂ, ಯಶೋವೃದ್ಧಿಯನ್ನೂ, ಸ್ವರ್ಗಪವರ್ಗ ಸುಖಗಳನ್ನೂ ವಿವೇಕಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ
 ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯವು.

[ಪ್ರಕಾಶಕನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.]

ಪಾಠಕ ಮಹಾಶಯರುಗಳೇ! ಈ ಗ್ರಂಥದ ಹೆಸರು ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾದದ್ದೋ ಅಷ್ಟು ಈ ಗ್ರಂಥ
 ವೂ ದೊಡ್ಡದು. ಇದರ ಮಹಿಮೆಯ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಸುರಗುರುವಿನಿಂದಲೂ (ಬೃಹಸ್ಪತಿಯಿಂದಲೂ)
 ಕೂಡಾ ವರ್ಣಿಸಲಸಾಧ್ಯವು. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಶೋಧಿಸಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವ ಕೆಲಸವು
 ದೊಡ್ಡ ವಿದ್ವಾಂಸರಿಗೇನೇ ಸಾಧ್ಯವಾದದ್ದು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಶ್ರೀಪರಮಶ್ರುತ ಪ್ರಭಾವಕಮಂಡಲದ
 ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರ ಕೋಪಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರನಾಗಬೇಕಾಗಿ ಬಂದದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಪಜ್ಞನಾದ ನಾನು (ಸ. ಏ. ಚಂದ್ರ
 ಸಾಗರ) ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಆದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸ್ವಂತವಾದ ಕೆಲಸವು
 ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಇಲ್ಲ. ಪೂರ್ವಾಚಾರ್ಯ ಪಂಡಿತಶ್ರೀಷ್ಠರಾದ ಶ್ರೀಮಾಘನಂದ್ಯಾಚಾರ್ಯರಿಂದ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ
 ಕರ್ಣಾಟದ ವೃತ್ತಿಯ ನಮಗೆ ದೊರೆದ ಮೂಲಪ್ರತಿಯಂತಿರುವದು. ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಂಗತಿಯೇನಂದರೆ,
 ಶ್ರೀಮಾಘನಂದ್ಯಾಚಾರ್ಯರಿಂದ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಗ್ರಂಥವು ತಾಡವಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಳೆಗನ್ನಡ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ
 ಇದ್ದದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆದು ನಾನು ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿಸಿರುತ್ತೇನೆ.

ಆದರೆ ನನಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಸನವು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಯಾವುದೆಂದರೆ-
 ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಛಾಪಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತೋ, ಅಷ್ಟು ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಛಾಪಿಸುವದಕ್ಕಾಗದೆ
 ಹೋಯಿತು. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಇದರ ಮೂಲಪ್ರತಿಯು ದಕ್ಷಿಣಕನ್ನಡಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಾರ್ಕಳ ತಾಲೂ
 ಕಿನ ನೆಲ್ಲಿಕಾರ್ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿರುವ ಶ್ರೀಯುತ ಅನಂತರಾಜೈಯ್ಯನವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತು. ಇದನ್ನು ಬೇರೆ
 ಕಡೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಪರಿಶುದ್ಧಮಾಡಿಸಲಿಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವರು ಮೂಲಪ್ರತಿಯನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದ
 ಕಾರಣದಿಂದಲೂ, ಇದರ ಬೇರೆ ಪ್ರತಿಗಳು ದೊರೆಯದ್ದರಿಂದಲೂ, ನನ್ನ ಪ್ರಮಾದದಿಂದಲೂ,
 ಬುದ್ಧಿಶೂನ್ಯತೆಯಿಂದಲೂ, ಅನೇಕ ತಪ್ಪುಗಳು ಬಿದ್ದಿರಬಹುದು. ಆದರೂ ಅವರು ಈ ಪ್ರತಿಯನ್ನು
 ಅಲ್ಲಿಯೇ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಬಹಳೇ ಲೋಕೋಪಕಾರವನ್ನಾಡಿದಂತಾ
 ಯಿತು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರ ಉಪಕಾರ ಸ್ಮರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇರಲಾರೆವು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಇದ್ದಮಟ್ಟಿಗೆ
 ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಮೂಲಪ್ರತಿಯಂತೆ ಬೆಳಗಾವಿಯ ಶ್ರೀ. ಜೌಗುಲೆ ಕೇಶವರಾವ ಇವರ ಸಹಾಯದಿಂದ
 ಪರಿಶೋಧಿಸಿ, ಶ್ರೀ. ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪಾ ಫ. ಜೌಗುಲೆ ಇವರ “ಶ್ರೀಮಹಾವೀರ” ಮುದ್ರಣಾಲಯದಲ್ಲಿ

ಮುದ್ರಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಯಂತ್ರದಲ್ಲಿ ಛಾಪಿಸುವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮೊಳೆಗಳು ಮುಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಅಶುದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅವನ್ನು ಪರಿಶೋಧಿಸಿ ಗ್ರಂಥದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶುದ್ಧಾಶುದ್ಧಪತ್ರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ. ಸಜ್ಜನಮಹಾಶಯರು ಅದರಂತೆ ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ತಿದ್ದಿ ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮಾಘನಂದ್ರಾಚಾರ್ಯವಿರಚಿತ ಶಾಸ್ತ್ರಸಾರಸಮುಚ್ಚಯವೆಂಬ ಈ ಗ್ರಂಥವು ಶ್ರೀಮಜ್ಜಿಮೇತ್ತರ ಸರ್ವ ಧರ್ಮರಹಸ್ಯವನ್ನೂ, ಜ್ಞಾನ, ಭಕ್ತಿ, ಶ್ರದ್ಧೆ ರಹಸ್ಯಗಳನ್ನೂ ವಿತದವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಜೈನ ಧರ್ಮದ ವಸ್ತುಕ ಭಂಡಾರದಲ್ಲಿ ಇದು ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿದ್ದು ಪ್ರಾಚೀನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಲೋಕೋದ್ಧಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಇದು ಮುಕ್ತಪಥಕ್ಕೆ ಸೋಪಾನವಾಗಿಯೂ ಇರುವದರಿಂದ ಈ ಗ್ರಂಥದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಯುವದು ಜೈನಬಾಂಧವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾದದ್ದು. ಸಂಸ್ಕೃತಭಾಷೆಯು ಬಹಳ ಜನಗಳಿಗೆ ದುರವಗಾಹವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದದ್ದರಿಂದ, ಕರ್ಣಾಟಕ ದೇಶೀಯರಾದ ಜೈನಮಂಡಲಿಯವರ ಉಪಯೋಗಾರ್ಥವಾಗಿ ಕನ್ನಡಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯಾನುಸಾರ ಕಂದ, ವೃತ್ತಿ, ತಾತ್ಪರ್ಯಗಳೊಡನೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಈ ಗ್ರಂಥವು ಮುದ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಈ ಗ್ರಂಥದ ಮುದ್ರಣದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದ್ರವ್ಯಸಹಾಯದ ಮೂಲಕ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವಡಿಸಿದ ಜೈನ ಬಾಂಧವ ಮಹಾಶಯರಾದ ಮಲಬಾರು ಜಿಲ್ಲಾ ವೈನಾಡು ತಾಲೂಕು ಕಲ್ವಾವತಿ ಶ್ರೀಯುತ ಪಾಯಪ್ಪನವರಿಗೂ ಬೆಣ್ಣೆಗೂಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಪುತ್ತಂಗಡಿ ಜಮ್ಮಕ್ಕಾರ್ ಶಾಂತರಾಜೈಯ್ಯನವರಿಗೂ ಕರಗುತ್ತಿ ಪದುಮೇಗೌಡರ ಮಕ್ಕಳು ತೋಣಿಕಡವು ವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣೇಗೌಡರಿಗೂ ನಾನು ತುಂಬಾ ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿರುತ್ತೇನೆ. ಮೇಲೆ ಹೇಳಿರುವ ಮೂರು ಜನಗಳೂ ಕೇರಿ ಈ ಗ್ರಂಥರಚನೆಗೆ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಇದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪ್ರಚಾರಪಡಿಸುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿರುವ ದೇವೇಂದ್ರಪ್ಪ ಫಡೆಪ್ಪಾ ಜೌಗುಲೆ ಇವರ “ ಶ್ರೀಮಹಾವೀರ ” ಮುದ್ರಣಾಲಯದಲ್ಲಿ ವಿಕ್ರಯ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ. ಈ ಗ್ರಂಥದ ಮುದ್ರಣ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಹಳ ಮುತವರ್ಜಿಯಿಂದ ತಯಾರ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ನಾನು ತುಂಬಾ ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿರುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉದಾರ ತಿರೋಮಣಿಗಳು ದ್ರವ್ಯಸಹಾಯಮಾಡಿ ಜೈನಾಗಮದ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಚಾರಪಡಿಸಿ ಈ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವರೆಂದು ನಾನು ಕೋರುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಮಾದದಿಂದ ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದಿರಬಹುದಾದ ದೋಷಗಳನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ ಪ್ರಾಜ್ಞರು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಿದಲ್ಲಿ ಮುಂದಣಮುದ್ರಣದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳು ಕ್ರಮಪಡಿಸುವದರಲ್ಲಿ ಬರುವವು.

ಗಚ್ಛತಃ ಸ್ಥಲವಂ ಕ್ವಾಪಿ ಭವತ್ಯೇವ ಪ್ರಮಾದತಃ ||

ಹಸಂತಿ ದುರ್ಜನಾಸ್ತತ್ರ ಸಮಾದಧತಿ ಸಜ್ಜನಾಃ ||

ವರ್ಧತಾಂ ಜಿನತಾಸನಂ |

ಮಿತಿ ಮಾಘ ಬ. ೮ ಶಾ. ಶಕೆ ೧೮೩೭.

ಶ್ರೀವೀರನಿರ್ವಾಣಶಕೆ

೨೪೪೨.

ವಿಕ್ರಮಸಂವತ್

೧೯೭೨.

ತಾ. ೨೭ ಪೆಬ್ರವರಿ ಸನ್

೧೯೧೬ ಇ.

ಸಜ್ಜವವಿಧೇಯ,

(ಎಲಕ) ಶ್ರೀಚಂದ್ರಸಾಗರಸ್ವಾಮಿ

ಸರಗೂರು.

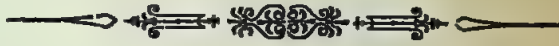

॥ ಹಂನಮಸ್ತದ್ಧೇಭ್ಯಃ ॥

ಕಾಸ್ತ್ರಸಾರಚಮುಚ್ಚೇಯದ ವಿಷಯಾನುಕ್ರಮಣಿಕೆಯು.

ವಿಷಯ.

ಪುಟ.

ವಿಷಯ.

ಪುಟ.

ಪ್ರಥಮಾನುಯೋಗ.

ಮೊದಲನೇ ಅಧ್ಯಾಯ.

೧ ಮಂಗಳಾಚರಣವು.	೧
೨ ಕಾಲಗಳ ವರ್ಣನೆಯು.	೨
೩ ಮನುಗಳ ವರ್ಣನೆಯು.	೮
೪ ಚತುರ್ವಿಂಶತಿ ತೀರ್ಥಕರವರ್ಣನೆ	೧೨
೫ ಪಂಚಮಹಾಕಲ್ಯಾಣಗಳವರ್ಣನೆ.	೩೨
೬ ಸಮವಶರಣದ ವರ್ಣನೆಯು.	೪೨
೭ ದ್ವಾದಶ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳವರ್ಣನೆ.	೪೯
೮ ನವಬಲದೇವರ ವರ್ಣನೆಯು.	೫೩
೯ ವಾಸುದೇವ, ಪ್ರತಿವಾಸುದೇವ, ನಾರದರ ವರ್ಣನೆಯು.	೫೪
೧೦ ಏಕಾದಶ ರುದ್ರರ ವರ್ಣನೆಯು.	೫೫

ಕರಣಾನುಯೋಗ.

ಅಧ್ಯಾಯ ೨

೫೮

೧ ಅಭೋಲೋಕ ವರ್ಣನೆಯು.	೫೯
೨ ಮಧ್ಯಮಲೋಕದ ಸ್ವರೂಪವು.	೭೦
೩ ಪಂಚಮಂದರ ಗಿರಿಗಳ ವರ್ಣನೆ.	೭೬
೪ ಜಂಬೂವೃಕ್ಷದ ವರ್ಣನಂ.	೭೮
೫ ವಿಜಯಾರ್ಧಪರ್ವತಗಳ ವರ್ಣನಂ.	೮೫
೬ ಉರ್ಧ್ವಲೋಕದ ಸ್ವರೂಪವು.	೮೮
೭ ಜ್ಯೋತಿರ್ಲೋಕದ ಸ್ವರೂಪವು.	೯೭
೮ ವೈವಾನಿಕರ ವರ್ಣನೆಯು.	೧೦೪
೯ ಅಣಿವಾದ್ಯಪ್ಪ ಗುಣಗಳ	೧೧೩

ಚರಣಾನುಯೋಗ.

ಅಧ್ಯಾಯ ೩

೧೧೯

೧ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವದ ವರ್ಣನೆಯು.	೧೨೧
೨ ಶ್ರಾವಕಾಚಾರದ ವರ್ಣನೆಯು.	೧೪೦
೩ ಸಪ್ತಶೀಲಗಳ ವರ್ಣನೆಯು.	೧೫೦
೪ ಪಟ್ಟರ್ಮಗಳ ವರ್ಣನೆಯು.	೧೫೫
೫ ಮರಣ ನಿಮಿತ್ತದ ವರ್ಣನೆಯು.	೧೫೯
೬ ಪಶ್ಚಿಮಸಲ್ಲೇಖನೆಯ ವರ್ಣನೆ.	೧೭೦
೭ ದ್ವಾದಶಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆ ವರ್ಣನೆಯು.	೧೭೪
೮ ಯತಿಧರ್ಮದ ವರ್ಣನೆಯು.	೧೭೯
೯ ಮೂಲಗುಣಗಳ ವರ್ಣನೆಯು.	೧೮೧
೧೦ ದ್ವಾದಶತಪಸ್ಸುಗಳ ವರ್ಣನೆಯು	೧೯೨
೧೧ ಕ್ರಿಯಾಕಾಂಡದ ವರ್ಣನೆಯು.	೧೯೭
೧೨ ಧ್ಯಾನಗಳ ವರ್ಣನೆಯು.	೧೯೯
೧೩ ಆತ್ಮಧ್ಯಾನದ ವರ್ಣನೆಯು.	೨೦೦
೧೪ ರಾದ್ರಧ್ಯಾನದ ವರ್ಣನೆಯು.	೨೦೧
೧೫ ಧರ್ಮಧ್ಯಾನದ ವರ್ಣನೆಯು.	೨೦೨
೧೬ ಪದಸ್ಮಧ್ಯಾನದ ವರ್ಣನೆಯು.	೨೦೯
೧೭ ನಿಶ್ಚಯ ಧರ್ಮಧ್ಯಾನದ ವರ್ಣನೆ	೨೧೫
೧೮ ಕುಕ್ಲಧ್ಯಾನದ ವರ್ಣನೆಯು.	೨೧೯
೧೯ ಅಪ್ಪಮುಧ್ಧಿ ವರ್ಣನೆಯು.	೨೨೩
೨೦ ಪಂಚವಿಧ ನಿಗ್ರಂಥರ ವರ್ಣನೆ	೨೨೮
೨೧ ಪಂಚಾಚಾರಗಳ ವರ್ಣನೆಯು.	೨೨೯
೨೨ ದಶವಿಧ ಸಾಮಾಚಾರ ವರ್ಣನೆ.	೨೩೫
೨೩ ಸಪ್ತಪರಮಸ್ಥಾನ ವರ್ಣನೆಯು.	೨೩೭

ವಿಷಯ.	ಪುಟ.
೨೪ ದ್ರವ್ಯಸ್ತ್ರೀಯರ ದೀಕ್ಷಾವಿಧಾನದ ವರ್ಣನೆಯು.	೨೩೯
೨೫ ಅರ್ಚಾರ್ಯರಲಕ್ಷಣ ವರ್ಣನೆ.	೨೪೧

ದ್ರವ್ಯಾನುಯೋಗ.

ಅಧ್ಯಾಯ ೪	೨೪೩
೧ ಪದ್ಧತ್ಯುಗಳ ವರ್ಣನೆಯು.	೨೪೩
೨ ಪಂಚಾಸ್ತಿಕಾಯದ ವರ್ಣನೆಯು	೨೪೭
೩ ಸಪ್ತತತ್ವಗಳ ವರ್ಣನೆಯು.	೨೪೯
೪ ಚತುರ್ವಿಧವ್ಯಾಸಗಳ ವರ್ಣನೆ.	೨೫೧
೫ ಮತಿಜ್ಞಾನದ ವರ್ಣನೆಯು.	೨೫೨
೬ ದ್ವಾದಶಾಂಗಗಳ ವರ್ಣನೆಯು.	೨೫೪
೭ ಚತುರ್ದಶ ಪೂರ್ವಗಳ ವರ್ಣನೆ	೨೫೭
೮ ಚತುರ್ದಶ ಪ್ರಕೀರ್ಣಕಗಳ ,,	೨೫೯
೯ ಮನಃಪರ್ಯಾಯಜ್ಞಾನದ ,,	೨೬೧
೧೦ ನವನಯಗಳ ವರ್ಣನೆಯು.	೨೬೨

ವಿಷಯ.	ಪುಟ.
೧೧ ಸಪ್ತಭಂಗಿ ವರ್ಣನೆಯು.	೨೬೬
೧೨ ಪಂಚಭಾವಗಳ ವರ್ಣನೆಯು.	೨೬೭
೩ ಚತುರ್ದಶ ಗುಣಜೀವ ಮಾರ್ಗ ಣಸ್ಥಾನಗಳ ವರ್ಣನೆಯು.	೨೬೮
೧೪ ಕಾಲದ್ರವ್ಯದ ವರ್ಣನೆಯು.	೨೮೯
೧೫ ಬಂಧಹೇತುಗಳ ವರ್ಣನೆಯು.	೨೯೧
೧೬ ಮೂಲಪ್ರಕೃತಿಗಳ ವರ್ಣನೆಯು	೨೯೫
೧೭ ಉತ್ತರಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಸ್ವರೂಪಂ.	೨೯೬
೧೮ ತ್ರಿಭಂಗಿಗಳ ವರ್ಣನೆಯು.	೩೦೩
೧೯ ಪುಣ್ಯ ಪಾಪಗಳ ವರ್ಣನೆಯು.	೩೧೫
೨೦ ಮೋಕ್ಷಸ್ವರೂಪದ ವರ್ಣನೆಯು	೩೧೭
೨೧ ತ್ರಿವಿಧಾತ್ಮಸ್ವರೂಪಗಳ ವರ್ಣನೆ	೩೧೮
೨೨ ಸಿದ್ಧರಸ್ವರೂಪದ ವರ್ಣನೆಯು.	೩೨೧
೨೩ ಅರ್ಚಾರ್ಯಪರಂಪರೆ ವರ್ಣನೆ.	೩೨೫
೨೪ ಮಾಘನಂದ್ಯಾರ್ಚಾರ್ಯರ ,,	೩೩೩
೨೫ ಗ್ರಂಥ ಸಮಾಪ್ತಂ	೩೩೪

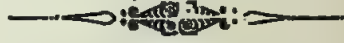
ಶ್ರೀ ಇತಿ ಅನುಕ್ರಮಣಿಕಾ ಸಂಪೂರ್ಣಂ. ೬೬

॥ ಶ್ರೀವೀತರಾಗಾಯ ನಮಃ ॥

ನಾಮಮಾಲೆಯ ಕುದ್ಧಕುದ್ಧಪತ್ರಿಕೆಯು.

ದಯವಿಟ್ಟು ಮೊದಲು ಈ ಅಕುಡ್ಧಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಂಡು ಪಠನಮಾಡಿರಿ.

ಪುಟ-ಪಂಕ್ತಿ	ಅಕುಡ್ಧ	ಕುಡ್ಧ.
೧೦—೩೩	ಸುಪ್ರತಿಷ್ಠರಾಜ	ಸುಪ್ರತಿಷ್ಠರಾಜ.
೧೧— ೧	ತಾಸ್ತಸಾರ	ತಾಸ್ತಸಾರ.
೧೬—೧೧	ದ್ವೇಷ	ದ್ವೇಷ.
೨೩— ೧	ತಾಸ್ತಸಾರ	ತಾಸ್ತಸಾರ.
೨೮—೧೯	ಅರುಣಾಭಾಸ	ಅರುಣಾಭಾಸ.
೩೧— ೩	ಘೋಕಮುಖ	ಘೋಕಮುಖ.
,, —೨೩	ಕತಕರ್ಣ	ಕತಕರ್ಣ.
೩೨—೧೮	ನಿಷದಾಧಾ	ನಿಷದಾ.
೪೨— ೩	ಅಥಚರಣಾಯೋಗವೇದ:	ಅಥಚರಣಾನುಯೋಗವೇದ:
೪೪— ೩	ಸಪ್ತವ್ಯಸನಾನಿ	ಸಪ್ತವ್ಯಸನಾನಿ.
೪೯—೨೩	ಸದ್ಯದಭೇದಗಳು	ಸತ್ಯದಭೇದಗಳು.
೫೫— ೬	ಮತ್ಸ್ಯ	ಮತ್ಸ್ಯ.
೫೬—೨೮	ಸ್ನಾತಕ	ಸ್ನಾತಕ.
೬೧— ೯	ಜಾತ್ಯಕಥಾಂಗ	ಜಾತ್ಯಕಥಾಂಗ.
೬೩— ೫	ಉಭಯಮನ	ಉಭಯವಚನ.
೬೮—೨೩	ಸಂಯಮಗಳ	ಸಂಯಮಗಳು.
,, —೨೩	ದ್ವಿವಿಧಂಭವ್ಯತ್ಯಂ	ದ್ವಿವಿಧಂಭವ್ಯತ್ಯಂ.
೬೯— ೬	ಪುಡ್ಗಲಭೇದಗಳು	ಪುಡ್ಗಲಭೇದಗಳು.
೭೩—೧೧	ವಿಚ್ಛೇದೊ	ವಿಚ್ಛೇದೊ

॥ ತ್ರೀವೀಶರಾಗಾಯ ನಮಃ ॥

ಕುದ್ಧ ಕುದ್ಧ ಪತ್ರಿಕೆಯು.

ದಯವಿಟ್ಟು ಮೊದಲು ಈ ಅಶುದ್ಧಗಳನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಂಡು ಪಠನಮಾಡಿರಿ.

ಪ್ರಥಮಾಮಯೋಗ.

ಪುಟ-ಪಂಕ್ತಿ. ಅಶುದ್ಧ

- ೧-೧೫ ಪರಿಚಿತ್ತಿ
,,-೨೪ ಜಿನಾಧಿಪಂ
೨-೧ ನೋಮಂ
,,-೩ ಅನಂತಜ್ಞಾನ
,,-೩ ಕರಣಾನುಯೋಗಂ
೫-೨೩ ವಿಂಶತ್ಪುತ್ರರ
೧೯-೩೨ ಸರ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿ
೨೩-೫ ದಂಡೆತ್ತಿ
೨೪-೨೫ ದರ್ಶನವಿಶುದ್ಧಾದಿ
೨೬-೧೨ ಷಟ್ಪಾಠ
,,-೧೩ ಸ್ವಾಮಿಗಳೆಂಬ
೩೨-೨೧ ಮಳೆಯನ್ನು
೪೪-೩ ಗರುಡಾಂಬುಜ
೪೬-೧೨ ೬೦೦
೫೦-೧೬ ಬಾಣಾಸನೋನ್ನತಿಯುಂ
,,-೧೮ ಶಿಲೀಮುಖಾಸನೋನ್ನತಿಯುಂ
೫೪-೨೯ ಹಯಗ್ರೀವ
೫೮-೧೯ ಸಪ್ತರಜೋತ್ಸೇದ

ಕುದ್ಧ.

- ಪರಿಚಿತ್ತಿ.
ಜಿನಾಧಿಪಂ.
ನೋಮಂ.
ಅನಂತಜ್ಞಾನ.
ಕರಣಾನುಯೋಗಂ.
ವಿಂಶತ್ಪುತ್ರರ.
ಸರ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿ.
ದಂಡೆತ್ತಿ.
ದರ್ಶನವಿಶುದ್ಧಾದಿ.
ಷಟ್ಪಾಠ.
ಸ್ವಾಮಿಗಳೆಂಬ.
ಮಳೆಯನ್ನು.
ಗರುಡಾಂಬುಜ.
೬೦೦.
ಬಾಣಾಸನೋನ್ನತಿಯುಂ.
ಶಿಲೀಮುಖಾಸನೋನ್ನತಿಯುಂ.
ಹಯಗ್ರೀವ.
ಸಪ್ತರಜೋತ್ಸೇದ.

ಕರಣಾಮಯೋಗ.

೬೨-೧ ಪರಸ್ಪರೋದಿರಿತವುಂ

೬೮-೧೧ ತುದಿಯೋಳ್ಯಾವತಕ್ಕರುಮುಬ್ಬುವನುಂ

,,-೩೧ ನಂತು

ಪರಸ್ಪರೋದಿರಿತವುಂ.

ತುದಿಯೋಳ್ಯಾವತಕ್ಕರುಮುಬ್ಬುವನುಂ
ಅಂತು.

ಕುಟ-ಪಂಕ್ತಿ ಅಕುಡ್ಧ

- ೨೦— F ಸ್ವಪರೂಪು
 ೮೪— ೩ ಪತ್ತನಾದಿಪರಿವೃತಂಗಳುಂ
 ,, — ೧೪ ದುರ್ಧರತಪದಿಂದಂ
 ೮೭— ೭ ಸಂದಿಪಕಾರ
 ೮೮— F ಸ್ವರ್ತನದಿಂ
 ,, — ೧೭ ಸುರಪರನೋಯ
 ,, — ೨೦ ಸುಪರ್ಣಕುಮಾರರುಂ
 ,, — ೨೫ ಸುಪರ್ಣಕುಮಾರರ್ಗ
 ೮೯— ೨೮ ಅಕೃತಿಮ
 ೧೦೪— ೨೯ ಅಹಮಿಂದ್ರದೇವರು
 ೧೧೧— ೨೪ ಮಹಿಯಂಕುಗಳುಂ

ಕುಡ್ಧ

- ಸ್ವಪರೂಪು.
 ಪತ್ತನಾದಿಪರಿವೃತಂಗಳುಂ.
 ದುರ್ಧರತಪದಿಂದಂ.
 ಸಂದಿಪಕಾರ.
 ಸ್ವರ್ತನದಿಂ.
 ಸುರಪರನೋಯ್ವು.
 ಸುಪರ್ಣಕುಮಾರರುಂ.
 ಸುಪರ್ಣಕುಮಾರರ್ಗ.
 ಅಕೃತಿಮ.
 ಅಹಮಿಂದ್ರದೇವರು.
 ಮಹಿಯಂಕುಗಳುಂ.

ಚರಣಾನುಯೋಗ.

೧೨೩—೨೫	ಸುಯುಕ್ತಿ	ಸುಯುಕ್ತಿ.
೧೨೮—೧೨	ದರ್ಶನಕುಡ್ಧ	ದರ್ಶನಕುಡ್ಧ.
೧೩೪—೨೭	ವಾಸನಾವದಿ	ವಾಸನಾವಕದಿ.
೧೩೬—೨೧	ಕಡೂಚೇದ್ಯಂ	ಕಡೂಚೇದ್ಯಂ.
೧೩೯—೨೯	ಸಮ್ಯಕ್ತ.	ಸಮ್ಯಕ್ತ.
೧೪೬— ೨	ಮವಹೇಯಂ	ಮವಹೇಯಂ.
,, — ೭	ದೃಚ್ಚಾನುಪ	ದೃಚ್ಚಾನುಪ.
,, — ೧೨	ಭೋಗೋಪಭೋಗ	ಭೋಗೋಪಭೋಗ.
,, — ೨೦	ಕರ್ಮವಿಮಾರಿಷ್ವಿಖಲು	ಕರ್ಮವಿಮಾರಿಷ್ವಿಖಲು.
,, — ೩೧	ಧಾವತೇವಾರಿ	ಧಾವತೇವಾರಿ.
೧೫೧—೧೨	ತ್ಯಪ್ತಾ	ತ್ಯಪ್ತಾ.
೧೫೪— ೭	ತ್ವದ್ವಚ	ತ್ವದ್ವಚ.
೧೬೪—೧೩	ತತ್ತ್ವಬ	ತತ್ತ್ವಬ.
೨೨೧— ೮	ನವಕೇವಲಲಬ್ಧಿ	ನವಕೇವಲಲಬ್ಧಿ.

ದ್ರವ್ಯಾನುಯೋಗ.

೨೫೧— ೭	ನಾಲ್ಕು	ನಾಲ್ಕು.
,, — ೨೭, ೨೯	ಸಮ್ಯಗ್ಜ್ಞಾನ	ಸಮ್ಯಗ್ಜ್ಞಾನ.

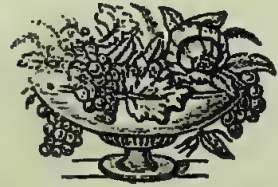

ಪುಟ-ಪಂಕ್ತಿ ಅಕುಧ

ಕುಧ.

೨೫೨— ೩, ೧೦ ಸಮ್ಯಕ್‌ಜ್ಞಾನ
 ೨೫೩— ೨೦ ಲಬ್ಧಿವರ್ಯಾಪ್ತಕ
 ೨೫೪— ೮ ಏಕೇಕ
 ೨೬೨— ೬ ಉಪಸಂಯಮ
 ೨೬೬— ೯ ಸಪ್ತಭಂಗಿತಿಸಾಮಾತಾ
 ೨೬೭— ೧೫ ಸಮ್ಯಕ್‌ಜ್ಞಾನಗಳು
 ೨೭೬— ೧೬ ಪಡ್ವಿವನಿಕಾಯಾಃ
 ೨೭೮— ೨೧ ಸಮ್ಯಕ್‌ಜ್ಞಾನಂಗಳು
 ೨೮೩— ೩ ಪುಟ್ಟಮಿಂತೆಂದಡೆ
 ೨೯೮— ೨೮ ನಿವೃತ್ತಿಕರಣ
 ೩೧೪— ೬ ೧೨೪
 ,, — ೧೧ ೭೩
 ,, — ೧೨ ೧೧
 ೩೧೬— ೧೮, ೨೬ ಸಮ್ಯಕ್‌ಜ್ಞಾನ
 ೩೧೭— ೬ ಸಮ್ಯಕ್‌ಜ್ಞಾನ
 ೩೨೨— ೧೯ ಸಿದ್ಧಿಯಪ್ಪದರಿಂ

ಸಮ್ಯಕ್‌ಜ್ಞಾನ.
 ಲಬ್ಧಿವರ್ಯಾಪ್ತಕ.
 ಏಕೈಕ.
 ಉಪನಯ.
 ಸಪ್ತಭಂಗಿತಿಸಾಮಾತಾ.
 ಸಮ್ಯಕ್‌ಜ್ಞಾನಗಳು.
 ಪಡ್ವಿವನಿಕಾಯಾಃ ೬ನೇ ಸೂತ್ರ.
 ಸಮ್ಯಕ್‌ಜ್ಞಾನಂಗಳು.
 ಪುಟ್ಟಮಿಂತೆಂದೊಡೆ.
 ಅನಿವೃತ್ತಿಕರಣ.
 ೧೦೪.
 ೮೩.
 ೫.
 ಸಮ್ಯಕ್‌ಜ್ಞಾನ.
 ಸಮ್ಯಕ್‌ಜ್ಞಾನ.
 ಸಿದ್ಧಿಯಪ್ಪದರಿಂ.

ನಮಃ: ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ: |

ಶಾಸ್ತ್ರಸಾರಸಮುಚ್ಚಯದ ಟೀಕೆ.

ಶಾಸ್ತ್ರಸಾರಸಮುಚ್ಚಯಸೂತ್ರದ ನಾಮಮಾಲೆಯೆಂಬ ಟೀಕನ್ನು ಬರೆಯುವದಕ್ಕೆ ಭದ್ರಂ
ಭೂಯಾದ್ವದ್ಧತಾಂ ಜಿನಶಾಸನಂ,

ಶ್ರೀಮನ್ನಾಕಿ ವರೇಂದ್ರಾಘ ವಂದ್ಯ ಮುಕ್ತಿಪ್ರದಾಯಕಂ ||

ಜ್ಞಾನೌಜಸಾಪ್ರಸ್ಫುರಂತಂ ವಂದೇಹಂ ಪರಮೇಷ್ಠಿವಂ ||

ಶ್ರೀಮತ್ಕಾಶ್ಯಪಗೋತ್ರಜೋ ಜಿವಪದಾಂಭೋಜಾತಭೃಂಗವೃನಾಃ ||

ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಾದಿಗುಣಾನ್ವಿತೋತ್ರ ಭುಜಭಲ್ಯಾಪ್ಯೋ ಭವದ್ವ್ಯೋದ್ವಿಜಃ || ೧ ||

ಯಸ್ತತ್ಸೂನುಷು ಸೂರಿಪಂಡಿತ ಇತಿ ಖ್ಯಾತೋಗ್ರಜಾತೋಭಿಷಃ ||

ನಿದೋಷಾರ್ಹತವೇದಶಾಸ್ತ್ರಸತತಾಧಿಕಿ ಸುಧೀರ್ವರ್ತತೇ || ೨ ||

ಸದ್ಬೋಧಚಾರಿತ್ರದೃಶಾಂ ಪ್ರಲಭ್ಯೈ ಗೃಹ್ಣಾಮಿ ಟೀಕಾಮಿತಿ ನಾಮಮಾಲಾಂ ||

ಕರ್ನಾಟವಾಣ್ಯಾಭುವಿಶಾಸ್ತ್ರಸಾರಸಮುಚ್ಚಯಸ್ಯಾಮೃತದಸ್ಯಸೋಹಂ || ೩ ||

ಚತುರನುಯೋಗವೆಂಬ ಎರಡನೆಯ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಶಾಸ್ತ್ರಸಾರಸಮುಚ್ಚಯದ ನಾಮಮಾಲೆ
ಯೆಂಬ ಟೀಕೆಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಭಾಷೆಯಿಂದ ಹೇಳುವೆನು ಅದು ಹಾಗೆಂದರೆ:-

ಪ್ರಥಮಾನುಯೋಗದ ಸೂತ್ರ ೨೨, ಕರಣಾನುಯೋಗದ ಸೂತ್ರ ೪೨, ಚರಣಾನು
ಯೋಗದ ಸೂತ್ರ ೬೯, ದ್ರವಾನುಯೋಗದ ಸೂತ್ರ ೬೫. ಎಲ್ಲಾ ಶೇರಿ ೧೯೩ ಸೂತ್ರಗಳಿರುವವು.

ಪ್ರಥಮಾನುಯೋಗದ ೨೨ ಸೂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ೩ ಸೂತ್ರಗಳಿಂದ ಕಾಲಸ್ವರೂಪವು. ೧ ಸೂತ್ರ
ದಿಂದ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಂಗಳು, ೧ ಸೂತ್ರದಿಂದ ಚತುರ್ದಶ ಮನುಗಳು, ೯ ಸೂತ್ರಗಳಿಂದ ಭಾವನೆ,
ತೀರ್ಥಂಕರರು, ಅತಿಕಯಂಗಳು, ಕಲ್ಯಾಣಂಗಳು, ಪ್ರಾತಿಹಾರ್ಯಂಗಳು, ಅಘಾತಿಕರ್ಮರಾ
ಹಿತೈಷಿಗಳು, ಅಪ್ಪಾದಕ ದೋಷರಾಹಿತೈಷಿಗಳು, ಸಮವಸರಣಭೂಮಿಗಳು, ಗಣಂಗಳು,
ಅನಂತಚತುಷ್ಟಯಂಗಳು, ಇವುಗಳುಳ್ಳಂಥಾ ಚತುರ್ವಿಂಶತಿ ತೀರ್ಥಂಕರರ ಕಥೆಗಳು ಹೇಳ
ಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ೫ ಸೂತ್ರಗಳಿಂದ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳು ಸಮ್ರಾಟಗಳು ಚತುರ್ದಶರತ್ನ ನವನಿಧಿ
ದಶಾಂಗಭೋಗಂಗಳುಳ್ಳಂಥಾ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳ ಕಥೆಗಳು ಹೇಳಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ಮೂರು ಸೂತ್ರ
ಗಳಿಂದ ಬಲದೇವ ವಾಸುದೇವ ಪ್ರತಿವಾಸುದೇವ ನಾರದ ರುದ್ರರುಗಳ ಕಥೆಗಳು ಹೇಳಲ್ಪಡು
ತ್ತವೆ. ೧ ಕರಣಾನುಯೋಗದ ಸೂತ್ರ ೪೨ ರೇಳು ೧ ಸೂತ್ರದಿಂ ತ್ರಿಲೋಕಾಗಳು ೬ ಸೂತ್ರ

ಗಳಿಂದ ನರಕ ಶ್ರೇಡಿಬದ್ಧ ಪ್ರಕೀರ್ಣಕ ಬಿಲನಾರಕ ದುಃಖಗಳು ಹೇಳಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ೨೦ ಸೂತ್ರ
ಗಳಿಂದ ದ್ವೀಪಸಮುದ್ರಗಳು ಇವುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕರ್ಮಭೂಮಿ, ಭೋಗಭೂಮಿ, ಕುಭೋಗ
ಭೂಮಿ, ಮಂದರಗಿರಿ, ಜಂಬೂವೃಕ್ಷ, ತಾಲ್ಮಲೀವೃಕ್ಷ ವರ್ಷಧರವರ್ವತ, ಸರೋವರ, ಮಹಾ
ನದಿ, ನಾಭಿನಗ, ಯಮಕಗಿರಿ, ಕನಕಗಿರಿ, ದಿಗ್ಗಜವರ್ವತ, ವಹ್ಲಾರವರ್ವತ, ವಿಭಂಗನದಿ,
ವಿದೇಹಜನಪದ ವಿಜಯಾರ್ಧವರ್ವತ ವೃಷಭಗಿರಿ ಇವುಗಳು ಹೇಳಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. ೧೫ ಸೂತ್ರ
ಗಳಿಂದ ಚತುರ್ನಿಕಾಯಾಮರರು, ಸ್ವರ್ಗ, ನನಗ್ರ್ಯವೇಯಕ, ನವಾನುದ್ಧಿಶ, ಪಂಚಾನುತ್ತರ,
ಪಟಲ, ಶ್ರೇಡಿಬದ್ಧ, ಪ್ರಕೀರ್ಣಕ, ವಿವಾನ, ಲೋಕಾಂತಿಕದೇವರು, ಅಣಿವಾದ್ಯಪ್ಪಗುಣ
ಗಳು ಇವುಗಳ ವರ್ಣನೆಯು ಹೇಳಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. || ೨ ||

ಅತಿಶಯೋಗ

ಚರಣಾನುಯೋಗದ ಸೂತ್ರ ೬೯ ರೊಳು ಪಂಚಲಬ್ಧಿ, ತ್ರಿಕರಣ, ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ ಈ ಅತಿ
ಚಾರ; ಅಪ್ಪಾಂಗ, ಅಪ್ಪಗುಣ ಈ ಅತಿಚಾರ; ಏಕಾದಶನಿಲಯ, ನಿರ್ವೇಗತ್ರಯ, ಸಪ್ತವ್ಯ
ಸನ, ತಲ್ಯತ್ರಯ, ಅಪ್ಪಮೂಲಗುಣ, ಅಣುಗುಣಶಿಕ್ಷಾವ್ರತ ಈ ಅತಿಚಾರ: ಮೌನ ಈ ಅತಿ
ಚಾರ; ಅಂತರಾಯ, ಶ್ರಾವಕಧರ್ಮ, ಜೈನಾತ್ರಮ, ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ, ಆರ್ಯಪಟ್ಟರ್ಮ, ಈಜ್ಯಾ
ಅರ್ಥಾರ್ಜವಕರ್ಮದತ್ತಿ, ಹತ್ತಿರಿಯ, ಭಿಕ್ಷು, ಯತಿ, ಮುನಿ, ಋಷಿ, ರಾಜರ್ಷಿ, ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿ,
ಮರಣ ಈ ಅತಿಚಾರ; ಅನುಪ್ರೇಕ್ಷೆ, ಯತಿಧರ್ಮ ಮೂಲಗುಣ; ಭಾವನಾ, ಗುಪ್ತಿ,
ಪ್ರವಚನನಾತ್ಯಕಾ, ಉತ್ತರಗುಣ, ಪರೀಷಹ, ತವಸ್ಸು, ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ, ಆಲೋಚನಾ,
ವಿನಯ, ವೈಯ್ಯಾವೃತ್ಯ, ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ, ವ್ಯುತ್ಸರ್ಗ, ಧ್ಯಾನ, ಮುದ್ದಿಕ್ರಿಯಾರ್ಥಿ, ವಿಕ್ರಿಯಾರ್ಥಿ,
ಬಲ, ಭೇಷಜಾರ್ಥಿ, ರಸಾರ್ಥಿ, ಅಕ್ಷೇಣಾರ್ಥಿ, ನಿರ್ಗ್ರಂಥ, ಆಚಾರ, ಸಮಾಚಾರ, ಸಪ್ತಪರಮ
ಸ್ಥಾನ, ಇವುಗಳೂ ಇವುಗಳ ಭೇದಗಳೂ ಹೇಳಲ್ಪಡುತ್ತವೆ. || ೩ ||

ಅತಿಶಯೋಗ

ಪ್ರವ್ಯಾನುಯೋಗದ ಸೂತ್ರ ೭೫ ರೊಳು, ಪದ್ಧವ್ಯ, ಪಂಚಾಸ್ತಿಕಾಯ, ಸಪ್ತತತ್ವ,
ನವಪದಾರ್ಥ, ನ್ಯಾಸಪ್ರವಾಣ, ಸಜ್ಜಾನ, ಅಜ್ಜಾನ, ದ್ವಾದಶಾಂಗ, ಪ್ರಕೀರ್ಣಕ, ನಯ,
ಸಪ್ತಭಂಗಿ, ಭಾವ, ಔಪಶಮಿಕ, ಹ್ವಾಯಿಕ, ಹ್ವಾಯೋಪಶಮಿಕ, ಔದಯಿಕ, ವಾರಿಣಾ
ಮಿಕ, ಗುಣಸ್ಥಾನ, ಮಾರ್ಗಣಾಸ್ಥಾನ, ಏಕೇಂದ್ರಿಯ, ವಿಕಲೇಂದ್ರಿಯ, ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ,
ಪರ್ಯಾಪ್ತಿ, ವ್ರಾಣ, ಸಂಜ್ಞಾ, ಗತಿ, ಇಂದ್ರಿಯ, ಜೀವನಿಕಾಯ, ಯೋಗ, ವೇದ, ಕಷಾಯ,
ಸಂಯಮ, ದರ್ಶನ, ಲೇತ್ಯಾ, ಭವ್ಯತ್ವ, ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಮಾರ್ಗಣಾ, ಸಂಜ್ಞಿತ್ವ, ಪುದ್ಗಲ, ಕಾಲ,
ಅಕಾಶ, ಅಸ್ರವ, ಬಂಧ, ಕರ್ಮ, ಪುಣ್ಯವಾಪ, ಸಂವರ, ನಿರ್ಜರಾ, ಮೋಕ್ಷಹೇತು, ಮೋಕ್ಷ,
ಸಿದ್ಧಸ್ಯಾನುಯೋಗ, ಸಿದ್ಧಾಪ್ಪಗುಣ ಈ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಲಕ್ಷಣ ಭೇದಸಹಿತವಾಗಿ ಹೇಳಲ್ಪಡು
ತ್ತದೆ. || ೪ || ಈ ಸುತಾಸ್ತವು ವೀತರಾಗಸರ್ವಜ್ಞಪ್ರಣೀತವಾದುದರಿಂ ಗ್ರಂಥಕಾರಂ ತದಾ
ದಿಯೊಳು ಮಂಗಳಾರ್ಥವಾಗಿ ಅಭೇದರತ್ನತ್ರಯಭಾವನಾ ಫಲಭೂತಾನಂತಚತುಷ್ಪಯಾ
ತ್ಮಕ ಅರ್ಹತ್ವರಮೇತ್ವರಂಗ, ದ್ರವ್ಯಭಾವನಮಸ್ಯಾರಮಂ ಮಾಡಿದನೆಂತನೆ.

ಶ್ಲೋ|| ತ್ರೀಮುಷ್ಮಮ್ರಾಮರಸೋಮಂ ಪ್ರಾಪ್ತವಂತಚತುಷ್ಟಯಂ |

ವತ್ವಾಜಿನಾಧಿಪಂ ವಕ್ಷ್ಯೇ ಶಾಸ್ತ್ರಸಾರಸಮುಚ್ಚಯಂ ||

ಅರ್ಥಃ—ಶ್ರೀಮತ್-ಸಮವಸರಣಾದಿ ಬಹಿರಂಗಲಕ್ಷ್ಯಯನ್ನಳ್ಳಂಥಾ, ನಮ್ರಾಮರ ಸೋಮಂ ನಮ್ರ-ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂಥಾ, ಅಮರ-ದೇವೇಂದ್ರರ, ಸೋಮಂ- ಸಮೂಹವನ್ನಳ್ಳಂಥಾ, ಪ್ರಾಪ್ತವಂತಚತುಷ್ಟಯಂ ಪ್ರಾಪ್ತ-ಪಡೆಯಲ್ಪಟ್ಟಂಥಾ, ಅನಂತ- ಅವಸಾನವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವಂಥಾ, ಚತುಷ್ಟಯಂ-ಅನಂತಜ್ಞಾನ, ದರ್ಶನ, ಸುಖ, ವೀರ್ಯ್ಯಂಗಳ್ಳಂಥಾ, ಜಿನಾಧಿಪಂ-ಅರ್ಹತ್ವರಮೇಶ್ವರನನ್ನು, ನತ್ವಾ-ದ್ರವ್ಯಭಾವರೂಪದಿಂದ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ, ಶಾಸ್ತ್ರಸಾರಸಮುಚ್ಚಯಂ-ಪರಮಾಗಮಸಾರಪದದರ್ಥವನ್ನು, ವಕ್ಷ್ಯೇ-ಸಂಕ್ಷೇಪದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಪ್ರಥಮಾನುಯೋಗವೇದಃ |

ನೂತ್ರ|| ಅಥ ತ್ರಿವಿಧಃ ಕಾಲಃ ||೧||

ಅಥಕಬ್ಧಂ ಮಂಗಳಾರ್ಥಂ ವಿಶಿಷ್ಟೇಷ್ಟ ದೇವತಾನಮಸ್ಕಾರಕರಣಾನಂತರಂ ಕಾಲಃ-ಕಾಲವು, ತ್ರಿವಿಧಃ-ಮೂರುಪ್ರಕಾರವಾದಂಥಾದ್ದು.

೧ ಅತೀತಕಾಲ.

೨ ಅನಾಗತಕಾಲ.

೩ ವರ್ತಮಾನಕಾಲ.

ಈ ಮೂರು ವ್ಯವಹಾರಕಾಲ ಭೇದಗಳು.

ನೂ|| ದ್ವಿವಿಧಃ || ೨ ||

ಪಂಚೈರಾವತ ಪಂಚಭರತಂಗಳಂ ಕುರಿತು ಕಾಲವು ಎರಡು ಭೇದವುಳ್ಳದ್ದು.

೧ ಅವಸರ್ಪಿಣೀ.

೨ ಉತ್ಸರ್ಪಿಣೀ.

ಈ ಎರಡು ಕಾಲಭೇದಗಳು.

ನೂ|| ಪಡ್ವಿಧೋ ವಾ || ೩ ||

೧ ಸುಪ್ತಮಸುಪ್ತಮ.

೨ ಸುಪ್ತಮ.

೩ ಸುಪ್ತಮದುಪ್ತಮ.

೪ ದುಪ್ತಮಸುಪ್ತಮ.

೫ ದುಪ್ತಮ.

೬ ಅತಿದುಪ್ತಮ.

ಈ ಆರು ಅವಸರ್ಪಿಣೀ ಕಾಲಭೇದಗಳು.

೧ ಅತಿದುಪ್ತಮ.

೨ ದುಪ್ತಮ.

೩ ದುಪ್ತಮಸುಪ್ತಮ.

೪ ಸುಪ್ತಮದುಪ್ತಮ.

೫ ಸುಪ್ತಮ.

೬ ಸುಪ್ತಮಸುಪ್ತಮ.

ಈ ಆರು ಉತ್ಸರ್ಪಿಣೀ ಕಾಲಭೇದಗಳು.

ನೂ|| ದಶವಿಧಾಃ ಕಲ್ಪದೈವಾಃ ||೪||

೧ ಗೃಹಾಂಗ.

೨ ಭೂಜನಾಂಗ.

೩ ಭೋಜನಾಂಗ.

೪ ವಾನಾಂಗ.

೫ ವಸ್ತ್ರಾಂಗ.

೬ ಭೂಷಣಾಂಗ.

೭ ಮಾಲ್ಯಾಂಗ.

೮ ದೀಪಾಂಗ.

೯ ಜ್ಯೋತಿರಂಗ.

೧೦ ತೂರ್ಯಾಂಗ.

ಈ ಹತ್ತು ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಭೇದಗಳು.

ಸೂ|| ಚತುರ್ದಶಕುಲಂಕರಾ

ಇತಿ || ೫ ||

- ೧ ಪ್ರತಿಶ್ರುತಿ.
- ೨ ಸನ್ಯತಿ.
- ೩ ಜ್ಞೇಮಂಕರ.
- ೪ ಜ್ಞೇಮಂಧರ.
- ೫ ಸೀಮಂಕರ.
- ೬ ಸೀಮಂಧರ.
- ೭ ವಿಮಲವಾಹನ.
- ೮ ಚಕ್ಷುಷ್ಮತ್.
- ೯ ಯಶಸ್ವಾನ್.
- ೧೦ ಅಭಿಜಂಧ್ರ.
- ೧೧ ಚಂದ್ರಾಭ.
- ೧೨ ಮರುದ್ಧೇವ.
- ೧೩ ಪ್ರಸೇನಜಿತ್.
- ೧೪ ನಾಭಿರಾಜ.

ಈ ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ತಮಾನ ಮನುಗಳು.

- ೧ ಕನಕ.
- ೨ ಕನಕಪ್ರಭ.
- ೩ ಕನಕರಾಜ.
- ೪ ಕನಕಧ್ವಜ.
- ೫ ಕನಕಪುಂಗವ.
- ೬ ನಳಿನ.
- ೭ ನಳಿನಪ್ರಭ.
- ೮ ನಳಿನರಾಜ.
- ೯ ನಳಿನಧ್ವಜ.
- ೧೦ ನಳಿನಪುಂಗವ.
- ೧೧ ಪದ್ಮ.
- ೧೨ ಪದ್ಮಪ್ರಭ.
- ೧೩ ಪದ್ಮರಾಜ.
- ೧೪ ಪದ್ಮಧ್ವಜ.

೧೫ ಪದ್ಮಪುಂಗವ.

೧೬ ಮಹಾಪದ್ಮ.

ಈ ಹದಿನಾರು ಅನಾಗತ ಮನುಗಳು.

ಸೂ|| ಮೋಡಶಭಾವನಾ: || ೬ ||

- ೧ ದರ್ಶನವಿಶುದ್ಧಿ.
- ೨ ವಿನಯಸಂಪನ್ನತಾ.
- ೩ ಶೀಲವ್ರತೇಷ್ವನತಿಚಾರ.
- ೪ ಅಭೀಕ್ಷಣ್ಣಜ್ಞಾನೋಪಯೋಗ.
- ೫ ಸಂವೇಗ.
- ೬ ಶಕ್ತಿತಸ್ತ್ಯಾಗ.
- ೭ ಶಕ್ತಿತಸ್ತಪ.
- ೮ ಸಾಧುಸಮಾಧಿ.
- ೯ ವೈಯ್ಯಾವೃತ್ಯ.
- ೧೦ ಅರ್ಹದ್ಭಕ್ತಿ.
- ೧೧ ಆಚಾರ್ಯಾಭಕ್ತಿ.
- ೧೨ ಬಹುಕ್ರುತಭಕ್ತಿ.
- ೧೩ ಪ್ರವಚನಭಕ್ತಿ.
- ೧೪ ಆನಂಕೃತಾಪರಿಹಾಸ.
- ೧೫ ಮಾರ್ಗಪ್ರಭಾವನಾ.
- ೧೬ ಪ್ರವಚನವತ್ಸಲತ್ವ.

ಈ ಹದಿನಾರು ತೀರ್ಥಂಕರ ನಾಮಕ ಮುಖ್ಯಬಂಧೋದಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳಾದ ಭಾವನೆಗಳು.

- ೧ ಗಜೇಂದ್ರ.
- ೨ ವೈಷಾಧಿಪ.
- ೩ ಸಿಂಹ.
- ೪ ಲಕ್ಷ್ಮೀ.
- ೫ ಮಾಲಾಧ್ವಯ.
- ೬ ಚಂದ್ರ.
- ೭ ಸೂರ್ಯ.
- ೮ ಮತ್ಸ್ಯೇಂದ್ರಯ.
- ೯ ಪುರ್ಣಕುಂಭೇಂದ್ರಯ.

೧೦ ಪದ್ಮಸರೋವರ.

೧೧ ಸಮುದ್ರ.

೧೨ ಸಿಂಹಾಸನ.

೧೩ ದೇವವಿಮಾನ.

೧೪ ನಾಗಾಲಯ.

೧೫ ರತ್ನನಿಕರ.

೧೬ ವಹ್ನಿ.

ಈ ಹದಿನಾರು ತೀರ್ಥಂಕರ ಉತ್ಪತ್ತಿ
ಸೂಚಂಕಂಗಳಾದ ಪೋಡಕಸ್ತವ್ಯಗಳು.

ತೀರ್ಥಂಕರರ ಭವಾವಲಿ.

೧ ಜಯವರ್ಮ.

೨ ಮಹಾಬಲ.

೩ ಲಲಿತಾಂಗ.

೪ ವಜ್ರಜಂಘ.

೫ ಭೋಗಭೂಮಿಜ.

೬ ಶ್ರೀಧರದೇವ.

೭ ಸುವಿಧಿರಾಜ.

೮ ಅಚ್ಯುತೇಂದ್ರ.

೯ ವಜ್ರನಾಭಿಚಕ್ರಿ.

೧೦ ಸರ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಜ.

೧ ವೈಷ್ಣವಜಿನ.

೧ ವಿಮಲವಾಹನರಾಜ.

೨ ಪಂಚಾಣುತ್ತರಾಮರ.

೩ ಅಜಿತಜಿನ.

೧ ವಿಮಲವಾಹನ.

೨ ಉಪರಿಮಗ್ರ್ಯವೇಯಕಾಹವಿಂಧ್ರ.

೩ ಕಂಭವಜಿನ.

೧ ಮಹಾಬಲರಾಜ.

೨ ಪಂಚಾಣುತ್ತರಾಹವಿಂಧ್ರ.

೪ ಅಭಿನಂದನಜಿನ.

೧ ರತಿಪೇಣ.

೨ ವೈಜಯಂತವಿಮಾನಜ.

೩ ಸುಮತಿಜಿನ.

೧ ಅಪರಾಜಿತರಾಜ.

೨ ಉಪರಿಗ್ರ್ಯವೇಯಕಾಹವಿಂಧ್ರ.

೬ ಪದ್ಮಪ್ರಭಜಿನ

೧ ನಂದಿಪೇಣ.

೨ ಮಧ್ಯಮಗ್ರ್ಯವೇಯಕಾಹವಿಂಧ್ರ

೩ ಸುಪಾರ್ಶ್ವಜಿನ

೧ ಶ್ರೀವರ್ಮ.

೨ ಶ್ರೀಧರದೇವ.

೩ ಅಜಿತಸೇನಚಕ್ರಧರ.

೪ ಅಚ್ಯುತೇಂದ್ರ.

೫ ಪದ್ಮನಾಭ.

೬ ಪಂಚಾಣುತ್ತರಾವೈಜಯಂತ ವಿಮಾನಾಹ
ವಿಂಧ್ರ.

೪ ಚಂದ್ರಪ್ರಭಜಿನ.

೧ ಮಹಾಪದ್ಮ.

೨ ಪ್ರಾಣತೇಂದ್ರ.

೭ ಪುಷ್ಪದಂತಜಿನ.

೧ ಪದ್ಮಗುಲ್ಮಮಹಾರಾಜ.

೨ ಅರಣೇಂದ್ರ.

೧೦ ಶೀತಲಜಿನ.

೧ ನಲಿನಪ್ರಭರಾಜ.

೨ ಅಚ್ಯುತೇಂದ್ರ.

೧೧ ಶ್ರೇಯೋಜಿನ.

೧ ಪದ್ಮೋತ್ತರಮಹೀಪತಿ.
 ೨ ಮಹಾಕುಕ್ರೇಂದ್ರ.
 ೧೨ ವಾನುಪೂಜ್ಯಜಿನ.

೧ ಪದ್ಮಸೇನಭೂಪತಿ.
 ೨ ಸಹಸ್ರಾರೇಂದ್ರ.
 ೧೩ ವಿಮಲಜಿನ.

೧ ಪದ್ಮರಥ.
 ೨ ಅಚ್ಯುತೇಂದ್ರ.
 ೧೪ ಅನಂತಜಿನ.

೧ ದಶರಥರಾಯ.
 ೨ ಸರ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಜ.
 ೧೫ ಧರ್ಮಜಿನ.

೧ ಶ್ರೀಪೇಣ.
 ೨ ಕುರುಭೂಮಿಜ.
 ೩ ಶ್ರೀಧರದೇವ.
 ೪ ಅಮಿತತೇಜೋಚರ.
 ೫ ಲೋದಿತ್ಯಚೂಳದೇವ.
 ೬ ಅಪರಾಜಿತ.
 ೭ ಅಚ್ಯುತೇಂದ್ರ.
 ೮ ವಜ್ರಾಯುಧಚಕ್ರಿ.
 ೯ ಅಹಮೊಂದ್ರ.
 ೧೦ ಮೇಘರಥ.
 ೧೧ ಸರ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಜ.
 ೧೬ ಕುಂತಿಜಿನ.

೧ ಸಿಂಹರಥ.
 ೨ ಸರ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಜ.
 ೧೭ ಕುಂಠುಜಿನ.

೧ ಧನಪತಿರಾಜ.
 ೨ ಅನುತ್ಪರಾಹಮೊಂದ್ರ.
 ೧೮ ಅರಜಿನ.

೧ ವೈಕ್ಯವಣಮಹಾರಾಜ.
 ೨ ಅನುತ್ಪರಾಹಮೊಂದ್ರ.
 ೧೯ ಮಲ್ಲಿಜಿನ.

೧ ಹರಿವರ್ಮರಾಜ.
 ೨ ಪ್ರಾಣತೇಂದ್ರ.
 ೨೦ ಮುನಿಸಂವ್ರತಜಿನ.

೧ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥರಾಜ.
 ೨ ಪಂಚಾನುತ್ಪರಾಹಮೊಂದ್ರ.
 ೨೧ ನಮಿಜಿನ.

೧ ವಿದ್ಯಶಬರ.
 ೨ ಇಚ್ಛುಕೇತು.
 ೩ ಸೌಧರ್ಮಕಲ್ಪಜ.
 ೪ ಚಿಂತಾಗತಿಖಚರ.
 ೫ ಮಹೇಂದ್ರಕಲ್ಪಜ.
 ೬ ಅಪರಾಜಿತನರಪತಿ.
 ೭ ಅಚ್ಯುತೇಂದ್ರ.
 ೮ ಸುಪ್ರತಿಷ್ಠರಾಜ.
 ೯ ಪಂಚಾನುತ್ಪರಾಹಮೊಂದ್ರ.
 ೨೨ ನೇಮಿಜಿನ.

೧ ಮರುಭೂತಿ.
 ೨ ವಜ್ರಭೋಷಗಜಪತಿ.
 ೩ ಸಹಸ್ರಾರಕಲ್ಪಜ.
 ೪ ರಕ್ಷಿವೇಗಖಚರ.
 ೫ ಅಚ್ಯುತಾಮರ.
 ೬ ವಜ್ರನಾಭಿಚಕ್ರಿ.

೭ ಮಧ್ಯಮಗೈವೇಯಕಾಹವೊಂದ್ರ.
೮ ಅನಂದರಾಜ.
೯ ಅನತೇಂದ್ರ.

೧೩ ಪೌರ್ವಜಿನೆ.

೧ ಪುರುವರ.

೨ ಸೌಧರ್ಮಕಲ್ಪನುರ.

೩ ಭರತಪುತ್ರನುರೀಚಿ.

೪ ಬ್ರಹ್ಮಕಲ್ಪಜ.

೫ ಜಟಿಲಾಖ್ಯಬ್ರಾಹ್ಮಣ.

೬ ಸೌಧರ್ಮನುರ.

೭ ಪುಷ್ಯಮಿತ್ರಬ್ರಾಹ್ಮಣ.

೮ ಸೌಧರ್ಮದೇವ.

೯ ಅಗ್ನಿಸಹವಿಪ್ರ.

೧೦ ಸನತ್ಕುಮಾರಾನುರ.

೧೧ ಕೌಶಿಕದ್ವಿಜ.

೧೨ ಮಹೇಂದ್ರಕಲ್ಪಜ.

೧೩ ಭಾರದ್ವಾಜಭೂಸುರ.

೧೪ ಮಹೇಂದ್ರಕಲ್ಪಜ.

೧೫ ನಾರಕತ್ರಸಸಾಧನರ ಭಮಿತಸಾಧನರಾ
ಖ್ಯನೇದಪಾರಗ ಪರಿವ್ರಾಜಕ.

೧೬ ಮಹೇಂದ್ರಕಲ್ಪಜ.

೧೭ ವಿಕ್ವನಂದಿನರಪತಿ.

೧೮ ಮಹಾಕುಕ್ರಾಮರ.

೧೯ ತ್ರಿಪಿಷ್ಠಾಖ್ಯಪ್ರಥಮವಾಸುದೇವ.

೨೦ ಸಪ್ತಮನಾರಕ.

೨೧ ಸಿಂಹ.

೨೨ ಪ್ರಥಮನಾರಕ.

೨೩ ಮೃಗರಾಜ.

೨೪ ಅರಿಂಜಯ ಮುನಿಗಳುಪದೇಶದಿಂ ಸೌ
ಧರ್ಮಕಲ್ಪಜ.

೨೫ ಕನಕೋಜ್ವಲರಾಜ.

೨೬ ಲಾಂತವಕಲ್ಪಜ.

೨೭ ಹರಿಪೇಣರಾಜ.

೨೮ ಮಹಾಕುಕ್ರೋಧವ ಪ್ರೀತಿಕರದೇವ.

೨೯ ಪ್ರಿಯಮಿತ್ರಚಕ್ರಿ.

೩೦ ಸಹಸ್ರಾರಕಲ್ಪದಸೂರ್ಯಪ್ರಭಾನುರ

೩೧ ನಂದನಮಹಾರಾಜ.

೩೨ ಅಚ್ಯುತೇಂದ್ರ.

೨೪ ವರ್ಧಮಾನ ಜಿನೆ.

ಸೂ|| ಚತುರ್ವಿಂಶತಿ ತೀರ್ಥಂ

ಕರಾಃ || ೨ ||

ಅತೀತ ತೀರ್ಥಂಕರರು.

೧ ನಿರ್ವಾಣ.

೨ ಸಾಗರ.

೩ ಮಹಾಸಾಧು.

೪ ವಿಮಲಪ್ರಭ.

೫ ಶ್ರೀಧರ.

೬ ಸುದತ್ತ.

೭ ಅಮಲಪ್ರಭ.

೮ ಉದ್ಧರ.

೯ ಅಂಗಿರ.

೧೦ ಸನ್ಮತಿ.

೧೧ ಸಿಂಧು.

೧೨ ಕುಸುಮಾಂಜಲಿ.

೧೩ ಶಿವಗಣ.

೧೪ ಉತ್ಸಾಹ.

೧೫ ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರ.

೧೬ ಪರಮೇಶ್ವರ.

೧೭ ವಿಮಲೇಶ್ವರ.

೧೮ ಯಶೋಧರ.

೧೯ ಕೃಷ್ಣಮತಿ.

೨೦ ಜ್ಞಾನಮತಿ.

೨೧ ಕುಡ್ಧಮತಿ.

೨೨ ಶ್ರೀಭದ್ರ.

೨೩ ಅತಿಕ್ರಾಂತ.

೨೪ ಶಾಂತ.

ಈ ೨೪ ಅತೀತ ತೀರ್ಥಂಕರರು.

೧ ವೃಷಭ.

೨ ಅಜಿತ.

೩ ಕಂಭನ.

೪ ಅಭಿನಂದನ.

೫ ಸುಮತಿ.

೬ ಪದ್ಮಪ್ರಭ.

೭ ಸುವಾರ್ತ.

೮ ಚಂದ್ರಪ್ರಭ.

೯ ಪುಷ್ಪದಂತ.

೧೦ ಶೀತಲ.

೧೧ ಶ್ರೇಯಾಂಸ.

೧೨ ವಾಸುಪೂಜ್ಯ.

೧೩ ವಿಮಲ.

೧೪ ಅನಂತ.

೧೫ ಧರ್ಮ.

೧೬ ಶಾಂತಿ.

೧೭ ಕುಂಠ.

೧೮ ಅರ.

೧೯ ಮಲ್ಲಿ.

೨೦ ಮುನಿಸುವ್ರತ.

೨೧ ನಮಿ.

೨೨ ನೇಮಿ.

೨೩ ವಾರ್ತ.

೨೪ ವರ್ಧಮಾನ.

ಈ ೨೪ ವರ್ತಮಾನ ತೀರ್ಥಂಕರರು.

೧ ಮಹಾವದ್ಯ.

೨ ಸುರದೇವ.

೩ ಸುವಾರ್ತ.

೪ ಸ್ವಯಂಪ್ರಭ.

೫ ಸರ್ವಾತ್ಮಭೂತ.

೬ ದೇವಪುತ್ರ.

೭ ಕುಲಪುತ್ರ.

೮ ಉದಂಕ.

೯ ಪ್ರೌಢಿಲ.

೧೦ ಜಯಕೀರ್ತಿ.

೧೧ ಮುನಿಸುವ್ರತ.

೧೨ ಅರ.

೧೩ ನಿಷ್ಪಾವ.

೧೪ ನಿಷ್ಕುಷಾಯ.

೧೫ ವಿಪುಲ.

೧೬ ನಿರ್ಮಲ.

೧೭ ಚಿತ್ರಗುಪ್ತ.

೧೮ ಸಮಾಧಿಗುಪ್ತ.

೧೯ ಸ್ವಯಂಭೂ.

೨೦ ಅನಿವರ್ತಕ.

೨೧ ಜಯ.

೨೨ ವಿಮಲ.

೨೩ ದೇವವಾಲ.

೨೪ ಅನಂತವೀರ್ಯ.

ಈ ೨೪ ಅನಾಗತ ತೀರ್ಥಂಕರರು.

ದೇಶಗಳು.

೧ ವೃಷಭ.

೨ ಅಜಿತ.

೩ ಕಂಭನ.

೪ ಅಭಿನಂದನ.

೫ ಸುಮತಿ.

೬ ಪದ್ಮಪ್ರಭ.

೭ ಚಂದ್ರಪ್ರಭ.

೮ ಪುಷ್ಪದಂತ.

೯ ಶ್ರೇಯಾಂಸ.

ಈ ಒಂಭತ್ತುಜನ ತೀರ್ಥಂಕರರು
ಕೌಶಲದೇಶದವರು.

೧ ಸುವಾರ್ತ.

೨ ವಾರ್ತ.

ಈ ಇಬ್ಬರು ತೀರ್ಥಂಕರರು
ಕಾಶಿದೇಶದವರು.

೧ ಶೀತಲ ತೀರ್ಥಂಕರರು ಮಾಳ
ವದೇಶದವರು.

೧ ವಾಸುಪೂಜ್ಯ.

೨ ವಿಮಲ.

೩ ಅನಂತ.

೪ ಧರ್ಮ.

೫ ಮಲ್ಲಿ.

೬ ಮುನಿಸುವ್ರತ.

೭ ನಮಿ.

ಈ ಏಳುಮಂದಿ ತೀರ್ಥಂಕರರು
ಅಂಗದೇಶದವರು.

೧ ಶಾಂತಿ.

೨ ಕುಂಠು.

೩ ಅರ.

ಈ ಮೂವರು ತೀರ್ಥಂಕರರು
ಕುರುಜಾಂಗಣದೇಶದವರು.

೧ ನೇಮಿ ತೀರ್ಥಂಕರರು ಸಮು
ದ್ರದೇಶದವರು.

೧ ವರ್ಧಮಾನ ತೀರ್ಥಂಕರರು
ವಿದೇಹದೇಶದವರು.

ಪುರ.

೧ ವೈಷಭ,

೨ ಅಜಿತ,

೩ ಅಭಿನಂದನ,

೪ ಅನಂತ,

೨

ಈ ನಾಲ್ಕು ಜನರು ಅಯೋ

ಧ್ಯಾಪುರ.

೧ ಶಂಭವಜಿನರು, ಪ್ರಾವಸ್ತಿನಗರ.

೧ ಸುಮತಿ, ವಿನಿತಾಪುರ.

೧ ಪದ್ಮಪ್ರಭ, ಕೌಶಂಭಿಪುರ.

೧ ಸುವಾರ್ತ,

೨ ವಾರ್ತ,

ಈ ೨ ಜನರು ವಾರಣಾಸಿಪುರ.

೧ ಚಂದ್ರಪ್ರಭ, ಚಂದ್ರಮರ.

೧ ಮಪ್ಪದಂತ, ಕಾಕಂದಿಪುರ.

೧ ಶೀತಳ, ಭದ್ರಿಳಾಪುರ.

೧ ಶ್ರೇಯಾಂಸ, ಸಿಂಹಪುರ.

೧ ವಾಸುಪೂಜ್ಯ, ಚಂಪಾಪುರ.

೧ ವಿಮಲ, ಕೌಶಲ್ಯಪುರ.

೧ ಧರ್ಮ, ರತ್ನಪುರ.

೧ ಶಾಂತಿ,

೨ ಕುಂಠು,

೩ ಅರ,

ಈ ಮೂರು ಜನರು ಹಸ್ತಿನಾ
ಪುರ,

೧ ಮಲ್ಲಿ,

೨ ನಮಿ,

ಈ ೨ ಜನರು ಮಿಥಿಳಾಪುರ.

೧ ಮುನಿಸುವ್ರತ, ಕುಶಾಗ್ರಪುರ.

೧ ನೇಮಿ, ದ್ವಾರಾವತಿ.

೧ ವರ್ಧಮಾನ, ಕುಂಡಪುರ.

ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ತೀರ್ಥಂಕರರ
ಜನ್ಮನಗರಂಗಳು.

ವಂಶ.

೧ ವೈಷಭ,

೨ ಅಜಿತ,

೩ ಶಂಭವ,

೪ ಅಭಿನಂದನ,

೫ ಸುಮತಿ,

೬ ಪದ್ಮಪ್ರಭ,
 ೭ ಚಂದ್ರಪ್ರಭ,
 ೮ ಪುಷ್ಪದಂತ,
 ೯ ಶೀತಲ,
 ೧೦ ಶ್ರೇಯಾಂಸ,
 ೧೧ ವಾಸುಪೂಜ್ಯ,
 ೧೨ ವಿಮಲ,
 ೧೩ ಅನಂತ,
 ೧೪ ಮಲ್ಲಿ,
 ೧೫ ನಮಿ,

ಈ ೧೫ ತೀರ್ಥಂಕರರು ಈ
 ಹ್ವಾಕುವಂಕ.

೧ ಸುಪಾರ್ವ,
 ೨ ಪಾರ್ವ,

ಈ ೨ ಜನರು ಉಗ್ರವಂಕ.

೧ ಧರ್ಮ,
 ೨ ಶಾಂತಿ,
 ೩ ಕುಂಭ,
 ೪ ಅರ,

ಈ ೪ ಜನರು ಕುರುವಂಕ.

೧ ಮುನಿಸುವ್ರತ,
 ೨ ನೇಮಿ,

ಈ ೨ ಜನರು ಹರಿವಂಕ.

೧ ವರ್ಧಮಾನ, ನಾಥವಂಕ.

ಈ ೨೪ ಕಾಶ್ಯಪಗೋತ್ರಜರುಗಳು.

ತಂದೆಯ ಹೆಸರು.

೧ ನಾಭಿರಾಜ,
 ೨ ಚಿತ್ತಕತ್ರ,
 ೩ ಚಿತಾರಿರಾಜ,
 ೪ ಸಂಬರರಾಜ,
 ೫ ಮೇಘರಥ,
 ೬ ಧಾರಣರಾಜ,
 ೭ ಸುಪ್ರತಿಷ ರಾಜ,

೮ ಸೇನರಾಜ,
 ೯ ಸುಗ್ರೀವರಾಜ,
 ೧೦ ದೃಢರಥರಾಜ,
 ೧೧ ವಿಮಲವಾಹನ,
 ೧೨ ವಸುಪೂಜ್ಯ,
 ೧೩ ಕೃತವರ್ಮ,
 ೧೪ ಸಿಂಹಸೇನ,
 ೧೫ ಭಾನುರಾಜ,
 ೧೬ ವಿಶ್ವಸೇನರಾಜ,
 ೧೭ ಕೂರಸೇನರಾಜ,
 ೧೮ ಸುದರ್ಶನರಾಜ,
 ೧೯ ಕುಂಭರಾಜ,
 ೨೦ ಸುಮಿತ್ರರಾಜ,
 ೨೧ ವಿಜಯರಾಜ.
 ೨೨ ಸಮುದ್ರವಿಜಯರಾಜ.
 ೨೩ ವಿಶ್ವಸೇನರಾಜ.
 ೨೪ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥರಾಜ.
 ಈ ೨೪ ಜನರು ತೀರ್ಥಂಕರರ
 ಪಿತೃಗಳು.

ಮಾತೃಗಳು.

೧ ಮರುದೇವಿ.
 ೨ ವಿಜಯಾದೇವಿ.
 ೩ ಸುಪ್ಪೇಷಾದೇವಿ.
 ೪ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥದೇವಿ.
 ೫ ಮಂಗಲಾ.
 ೬ ಸುಸಿನಾ.
 ೭ ಪೃಥ್ವಿ.
 ೮ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾ.
 ೯ ಜಯರಾಮ.
 ೧೦ ಸುನಂದಾ.
 ೧೧ ನಂದಾ.
 ೧೨ ವಿಜಯಾ.
 ೧೩ ಜಯಶ್ಯಾಮ.

- ೧೪ ಲಕ್ಷ್ಮೀಮತಿ.
- ೧೫ ಸುಪ್ರಭಾ.
- ೧೬ ಐರಾದೇವಿ.
- ೧೭ ಶ್ರೀಕಾಂತಾ.
- ೧೮ ಮಿತ್ರಸೇನಾದೇವಿ.
- ೧೯ ಪ್ರಜಾಪತಿ.
- ೨೦ ಸೋಮಾದೇವಿ.
- ೨೧ ವರ್ಷಿಲಾದೇವಿ.
- ೨೨ ಶಿವದೇವಿ.
- ೨೩ ಬ್ರಾಹ್ಮಿಲಾದೇವಿ.
- ೨೪ ಪ್ರಿಯಕಾರಿಣಿದೇವಿ.

ಈ ೨೪ ತೀರ್ಥಂಕರರ ನಾ
ತೃಗಳು.

ವರ್ಣ.

- ೧ ವೈಷಭ.
- ೨ ಅಜಿತ.
- ೩ ಕಂಭನ.
- ೪ ಅಭಿನಂದನ.
- ೫ ಸುಮತಿ.
- ೬ ಪುಷ್ಪದಂತ.
- ೭ ಶ್ರೇಯಾಂಸ.
- ೮ ವಿಮಲ.
- ೯ ಅನಂತ.
- ೧೦ ಧರ್ಮ.
- ೧೧ ಶಾನ್ತಿ.
- ೧೨ ಕುಂಭ.
- ೧೩ ಅರ.
- ೧೪ ಮಲ್ಲಿ.
- ೧೫ ನಮಿ.
- ೧೬ ವರ್ಧಮಾನ.

ಈ ೧೬ ಜನರು ಸುವರ್ಣವರ್ಣ.

- ೧ ಪದ್ಮಪ್ರಭ.
- ೨ ವಾಸುಪೂಜ್ಯ.
- ಇವರಿಬ್ಬರು ಮಾಣಿಕ್ಯವರ್ಣ.

- ೧ ಸುವಾರ್ಷ.
- ೨ ವಾರ್ಷ.
- ಇವರಿಬ್ಬರು ಪಚ್ಚವರ್ಣ.
- ೧ ಚಂದ್ರಪ್ರಭ.
- ೨ ಶೀತಲ.
- ಇವರಿಬ್ಬರು ಧನಲವರ್ಣ.
- ೧ ಮುನಿಸುವ್ರತ.
- ೨ ನೇಮಿ.
- ಇವರಿಬ್ಬರು ಇಂದ್ರನೀಲವರ್ಣ
- ವುಳ್ಳವರು.

ಉತ್ಸೇಧ.

- ೧ ವೈಷಭ ೫೦೦ ಚಾಮೋತ್ಸೇಧ.
- ೨ ಅಜಿತ ೪೫೦.
- ೩ ಕಂಭನ ೪೦೦.
- ೪ ಅಭಿನಂದನ ೩೫೦.
- ೫ ಸುಮತಿ ೩೦೦ ಬಿಲ್ಲು.
- ೬ ಪದ್ಮಪ್ರಭ ೨೫೦.
- ೭ ಸುವಾರ್ಷ ೨೦೦.
- ೮ ಚಂದ್ರಪ್ರಭ ೧೫೦.
- ೯ ಪುಷ್ಪದಂತ ೧೦೦.
- ೧೦ ಶೀತಲ ೯೦.
- ೧೧ ಶ್ರೇಯಾಂಸ ೮೦.
- ೧೨ ವಾಸುಪೂಜ್ಯ ೭೦.
- ೧೩ ವಿಮಲ ೬೦.
- ೧೪ ಅನಂತ ೫೦.
- ೧೫ ಧರ್ಮ ೪೫.
- ೧೬ ಶಾಂತಿ ೪೦.
- ೧೭ ಕುಂಭ ೩೫.
- ೧೮ ಅರ ೩೦.
- ೧೯ ಮಲ್ಲಿ ೨೫.
- ೨೦ ಮುನಿಸುವ್ರತ ೨೦ ಬಿಲ್ಲು.
- ೨೧ ನಮಿ ೧೫ ಬಿಲ್ಲು.
- ೨೨ ನೇಮಿ ೧೦ ಬಿಲ್ಲು.

೨೩ ಪಾರ್ಶ್ವ ೯ ಬಿಲ್ಲು.

೨೪ ವರ್ಧಮಾನ ೨ ಚಾಮೋತ್ಸೇಧ

ರಾಜ್ಯ.

೧ ವಾಸುಪೂಜ್ಯ.

೨ ಮಲ್ಲಿ.

೩ ನೇಮಿ.

೪ ಪಾರ್ಶ್ವ.

೫ ವರ್ಧಮಾನ.

ಇವರೈವರು ಕುಮಾರದೀಕ್ಷೆ;
ಉಳಿದ ೧೯ ತೀರ್ಥಂಕರರು ಯೌವ
ರಾಜ್ಯವ್ರಾಪ್ತರು.

ಅಯುಷ್ಯ.

೧ ವೈಷಭ ೮೪ ಲಕ್ಷ ಪೂರ್ವ.

೨ ಅಜಿತ ೭೨ ಲ. ಪೂ.

೩ ಶಂಭವ ೬೦ ಲ. ಪೂ.

೪ ಅಭಿನಂದನ ೫೦ ಲ. ಪೂ.

೫ ಸುಮತಿ ೪೦ ಲ. ಪೂ.

೬ ಪಡ್ವಪ್ರಭ ೩೦ ಲ. ಪೂ.

೭ ಸುಪಾರ್ಶ್ವ ೨೦ ಲ. ಪೂ.

೮ ಚಂದ್ರಪ್ರಭ ೧೦ ಲ. ಪೂ.

೯ ಪುಷ್ಪದಂತ ೨ ಲ. ಪೂ.

೧೦ ಶೀತಲ ೧ ಲ. ಪೂ.

೧೧ ಶ್ರೇಯಾಂಸ ೮೪ ಲಕ್ಷ.

೧೨ ವಾಸುಪೂಜ್ಯ ೭೨ ಲಕ್ಷ.

೧೩ ವಿಮಲ ೬೦ ಲಕ್ಷ.

೧೪ ಅನಂತ ೩೦ ಲಕ್ಷ.

೧೫ ಧರ್ಮ ೧೦ ಲಕ್ಷ.

೧೬ ಶಾಂತಿ ೧ ಲಕ್ಷ.

೧೭ ಕುಂಠು ೯೫ ಸಾವಿರ.

೧೮ ಅರ ೮೪ ಸಾ.

೧೯ ಮಲ್ಲಿ ೫೫ ಸಾ.

೨೦ ಮುನಿಸುವ್ರತ ೩೦ ಸಾವಿರ.

೨೧ ನಮಿ ೧೦ ಸಾವಿರ.

೨೨ ನೇಮಿ ೧ ಸಾವಿರ.

೨೩ ಪಾರ್ಶ್ವ ೧೦೦ ವರ್ಷ.

೨೪ ವರ್ಧಮಾನ ೭೨ ವರ್ಷಗಳು.

ಲಾಂಛನ.

೧ ವೈಷಭ.

೨ ಗಜ.

೩ ತುರಗ.

೪ ಕಪಿ.

೫ ಚಕ್ರವಾಕ.

೬ ಕಮಲ.

೭ ಸ್ವಸ್ತಿಕ.

೮ ಚಂದ್ರ.

೯ ಕರಿಮಕರ.

೧೦ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ.

೧೧ ಭೇರುಂಡ.

೧೨ ಮಹಿಷ.

೧೩ ಸೂಕರ.

೧೪ ಭಲ್ಲೂಕ.

೧೫ ವಜ್ರ.

೧೬ ಹರಿಣ.

೧೭ ಮೇಷ.

೧೮ ನಂದ್ಯಾವರ್ತ.

೧೯ ಕಲಶ.

೨೦ ಕೂರ್ಮ.

೨೧ ಇಂದಿವರ.

೨೨ ಶಂಖ.

೨೩ ಉರಗ.

೨೪ ಸಿಂಹ.

ಇವು ೨೪ ತೀರ್ಥಂಕರರ
ಲಾಂಛನಗಳು.

ದಾತ್ಯಗಳು.

- ೧ ಶ್ರೇಯಾಂಸ.
- ೨ ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತ.
- ೩ ಸುರೇಂದ್ರದತ್ತ.
- ೪ ಇಂದ್ರದತ್ತ.
- ೫ ಪದ್ಮದತ್ತ.
- ೬ ಸೋಮದತ್ತ.
- ೭ ಮಹೇಂದ್ರದತ್ತ.
- ೮ ಸೋಮದತ್ತ.
- ೯ ಪುಷ್ಯಮಿತ್ರದತ್ತ.
- ೧೦ ಪುನರ್ವಸುಮಿತ್ರ.
- ೧೧ ನಂದನದತ್ತ.
- ೧೨ ಸೌಂದರದತ್ತ.
- ೧೩ ಜಯದತ್ತ.
- ೧೪ ವಿಶಾಖಾಸ್ಥಪ.
- ೧೫ ಧನ್ಯಸೇನ.
- ೧೬ ಸುಮಿತ್ರ.
- ೧೭ ಧರ್ಮಮಿತ್ರ.
- ೧೮ ಮಹಾಜಿತ.
- ೧೯ ನಂದಿಪೇಣ.
- ೨೦ ವೈಷಭಸೇನ.
- ೨೧ ದತ್ತರಾಜ.
- ೨೨ ವರದತ್ತ.
- ೨೩ ಧನ್ಯಸೇನ.
- ೨೪ ಕೂಳರಾಜ.

ಈ ೨೪ ಜನರು ದಾತ್ಯಗಳು.

ಗಣಧರರು

- ೧ ವೈಷಭಸೇನರಾದಿಯಾಗಿ ೮೪.
- ೨ ಸಿಂಹಸೇನರಾದಿಯಾಗಿ ೯೦.
- ೩ ಚಾರುಪೇಣರಾದಿಯಾಗಿ ೧೦೫.
- ೪ ವಜ್ರನಾಭಿ ಅದಿಯಾಗಿ ೧೦೩.
- ೫ ಚಮರರಾದಿಯಾಗಿ ೧೧೬.

- ೬ ವಜ್ರಚಮರರಾದಿಯಾಗಿ ೧೧೧.
- ೭ ಬಲಗಣಧರರಾದಿಯಾಗಿ ೯೫.
- ೮ ದತ್ತರಾದಿಯಾಗಿ ೯೩.
- ೯ ವಿದರ್ಭರಾದಿಯಾಗಿ ೮೮.
- ೧೦ ಅನೇಗಾರರಾದಿಯಾಗಿ ೮೧.
- ೧೧ ಕುಂಠಂಅದಿಯಾಗಿ ೭೭.
- ೧೨ ಧರ್ಮರಾದಿಯಾಗಿ ೬೬.
- ೧೩ ಮಂದರರಾದಿಯಾಗಿ ೫೫.
- ೧೪ ಜಯಗಣಧರರಾದಿಯಾಗಿ ೫೦.
- ೧೫ ಅರಿಸೇನರಾದಿಯಾಗಿ ೪೩.
- ೧೬ ಚಕ್ರಾಯುಧರಾದಿಯಾಗಿ ೩೬.
- ೧೭ ಸ್ವಯಂಭೂ ಅದಿಯಾಗಿ ೩೫.
- ೧೮ ಕುಂಭರಾದಿಯಾಗಿ ೩೦.
- ೧೯ ವಿಶಾಖರಾದಿಯಾಗಿ ೨೮.
- ೨೦ ಮಲ್ಲಿಸೇನರಾದಿಯಾಗಿ ೧೮.
- ೨೧ ಸುಪ್ರಭರಾದಿಯಾಗಿ ೧೭.
- ೨೨ ವರದತ್ತರಾದಿಯಾಗಿ ೧೧.
- ೨೩ ಸ್ವಯಂಭೂ ಅದಿಯಾಗಿ ೧೦.
- ೨೪ ಗೌತಮರಾದಿಯಾಗಿ ೧೧.

ಇವರು ೨೪ ವರ್ತಮಾನಕಾ
ಲದ ಗಣಧರರುಗಳು.

ಗಣಿನಿಯರು

- ೧ ಬ್ರಾಹ್ಮಿ.
- ೨ ಆತ್ಮಗುಪ್ತ.
- ೩ ಧರ್ಮಶ್ರೀ.
- ೪ ಮೇರುಪೇಣಾ.
- ೫ ಅನಂತಮತಿ.
- ೬ ಮೇರುಸೇನಾ.
- ೭ ಮಿನಶ್ರೀ.
- ೮ ವರಣಶ್ರೀ.
- ೯ ಘೋಷಶ್ರೀ.
- ೧೦ ಧರಣಶ್ರೀ.
- ೧೧ ಧಾರಣಾ.

- ೧೨ ವರಸೇನಾ.
 ೧೩ ಪದ್ಮ ಶ್ರೀ.
 ೧೪ ಸರ್ವಶ್ರೀ.
 ೧೫ ಸುವ್ರತಾ.
 ೧೬ ಹರಿಪೇಣಾ.
 ೧೭ ಭಾವಶ್ರೀ.
 ೧೮ ಕೂರ್ಮಶ್ರೀ.
 ೧೯ ಅರಸೇನಾ.
 ೨೦ ಪುಷ್ಪದಂತಾ.
 ೨೧ ಭಾರ್ಗವಶ್ರೀ.
 ೨೨ ಯಕ್ಷಶ್ರೀ.
 ೨೩ ಸುಲೋಚನಾ.
 ೨೪ ಚಂದನಾ.

ಈ ೨೪ ಜನರು ಗಣನೀಯರು.

ಶ್ರೋತೃಗಳು.

- ೧ ಭರತ.
 ೨ ಸತ್ಯಭಾವ.
 ೩ ಸತ್ಯವೀರ್ಯ.
 ೪ ಮಿತ್ರಭಾವ.
 ೫ ಮಿತ್ರವೀರ್ಯ.
 ೬ ಧರ್ಮವೀರ್ಯ.
 ೭ ದಾನವೀರ್ಯ.
 ೮ ಮುಘನವೀರ್ಯ.
 ೯ ಯುಧವೀರ್ಯ.
 ೧೦ ನೀಮಂಧರ.
 ೧೧ ತ್ರಿಪಿಪ್ಪ.
 ೧೨ ದ್ವಿಪಿಪ್ಪ.
 ೧೩ ಸ್ವಯಂಭೂ.
 ೧೪ ಪುರುಷೋತ್ತಮ.
 ೧೫ ಪುರುಷವರ.
 ೧೬ ಪುಂಡರೀಕ.
 ೧೭ ದತ್ತ.
 ೧೮ ಕುನಾಳ.

- ೧೯ ನಾರಾಯಣ.
 ೨೦ ಸುಭಾಮ.
 ೨೧ ಅಜಿತಂಜಯ.
 ೨೨ ಉಗ್ರಸೇನ.
 ೨೩ ಅಜಿತ.
 ೨೪ ಶ್ರೇಣಿಕ.
 ಇವರು ಶ್ರೋತೃಮುಖ್ಯರು.

ಯಕ್ಷರು.

- ೧ ಗೋಮುಖ.
 ೨ ಮಹಾಯಕ್ಷ.
 ೩ ತ್ರಿಮುಖ.
 ೪ ಯಕ್ಷೇಶ್ವರ.
 ೫ ತುಂಬುರು.
 ೬ ಕುಸುಮ.
 ೭ ವರನಂದಿ.
 ೮ ವಿಜಯ.
 ೯ ಅಜಿತ.
 ೧೦ ಬ್ರಹ್ಮ.
 ೧೧ ಈಶ್ವರ.
 ೧೨ ಕುಮಾರ.
 ೧೩ ಪಣ್ಮುಖ.
 ೧೪ ಪಾತಾಳ.
 ೧೫ ಕಿನ್ನರ.
 ೧೬ ಗರುಡ.
 ೧೭ ಗಂಧರ್ವ.
 ೧೮ ಮಹೇಂದ್ರ.
 ೧೯ ಕುಭೇರ.
 ೨೦ ಪುರುಷವರ.
 ೨೧ ವಿದ್ಯುತ್ಪು.
 ೨೨ ಸರ್ವಾಹ.
 ೨೩ ಧರಣೀಂದ್ರ.
 ೨೪ ಮಾತಂಗ.

ಈ ೨೪ ಜನರು ಯಕ್ಷರುಗಳು.

ಯಕ್ಷಿಯರು.

- ೧ ಚಕ್ರೇಶ್ವರಿ.
- ೨ ರೋಹಿಣಿ.
- ೩ ಪ್ರಜ್ಞಪ್ತಿ.
- ೪ ವಜ್ರಕೃಂಖಲಾ.
- ೫ ಪುರುಷದತ್ತಾ.
- ೬ ಮನೋವೇಗಿ.
- ೭ ಕಾಳಿ.
- ೮ ಜ್ವಾಲಾಮಾಲಿನಿ.
- ೯ ಮಹಾಕಾಳಿ.
- ೧೦ ಮಾನವಿ.
- ೧೧ ಗೌರಿ.
- ೧೨ ಗಾಂಧಾರಿ.
- ೧೩ ವೈರೋಚಿ.
- ೧೪ ಅನಂತಮತಿ.
- ೧೫ ಮಾನಸಿ.
- ೧೬ ಮಹಾಮಾನಸಿ.
- ೧೭ ಜಯಾ.
- ೧೮ ವಿಜಯಾ.
- ೧೯ ಅವರಾಜಿತಾ.
- ೨೦ ಬಹುರೂಪಿಣಿ.
- ೨೧ ಚಾಮುಂಡಿ.
- ೨೨ ಕೂಷ್ಮಾಂಡಿ.
- ೨೩ ಪದ್ಮಾವತಿ.
- ೨೪ ಸಿದ್ಧಾಯಿನಿ.

ಈ ೨೪ ಯಕ್ಷಿಯರುಗಳು.

ನಿರ್ವಾಣಕ್ಷೇತ್ರ.

- ೧ ವೈಷಠೀರ್ಥಂಕರರಿಗೆ, ಕೈಲಾಸವರ್ತ ನಿರ್ವಾಣಕ್ಷೇತ್ರ.
- ೧ ವಾಸುಪೂಜ್ಯಜಿನರಿಗೆ, ಚಂಪಾಪುರ.
- ೧ ನೇಮಿಜಿನರಿಗೆ, ಉರ್ಜಯಂತಗಿರಿ.
- ೧ ವರ್ಧಮಾನಜಿನರಿಗೆ, ಪಾವಾಪುರ.

ಉಳಿದ ೨೦ ತೀರ್ಥಂಕರರಿಗೆ, ಸಮ್ಮೇದಪರ್ವತ ನಿರ್ವಾಣಕ್ಷೇತ್ರ.

ಸೂ|| ಚತುಸ್ತ್ರಂಶದತಿ
ಕಯಾಃ || ೪ ||

- ೧ ನಿಃಸ್ವೇದತ್ವ.
  - ೨ ನಿರ್ಮಲತ್ವ.
  - ೩ ಹೀರಗೌರರುಧಿರತ್ವ.
  - ೪ ಸಮಚತುರಸ್ತ್ರಸಂಸ್ಥಾನ.
  - ೫ ವಜ್ರವೃಷಭನಾರಾಚಸಂಹನನ.
  - ೬ ಸೌರೂಪ್ಯ.
  - ೭ ಸೌರಭ.
  - ೮ ಸೌಲಕ್ಷಣ್ಯ.
  - ೯ ಅಪ್ರಮಿತವೀರ್ಯತಾ.
  - ೧೦ ಪ್ರಿಯಹಿತವಾದಿತ್ವ.
- ಈ ೧೦ ಸಹಜಾತಿಕಯಂಗಳು.

ಘಾತಿಕ್ಷಯಜಾತಿಕಯ.

- ೧ ಗವ್ಯೂತಿಕತ ಚತುಷ್ಪದ ಸುಭಿಕ್ಷತಾ.
  - ೨ ಗಗನಗಮನ.
  - ೩ ಅಪ್ರಾಣಿವಧ.
  - ೪ ಭುಕ್ತ್ಯಭಾವ.
  - ೫ ಉಪಸರ್ಗಾಭಾವ.
  - ೬ ಚತುರಾಸ್ಯತ್ವ.
  - ೭ ಸರ್ವವಿದ್ಯೇಶ್ವರತ್ವ.
  - ೮ ಅಚ್ಛಾಯತ್ವ.
  - ೯ ಅವಹ್ಯಸ್ಪಂದತ್ವ.
  - ೧೦ ಸಮಪ್ರಸಿದ್ಧನುಕೇಶತ್ವ.
- ಈ ೧೦ ಘಾತಿಕ್ಷಯಜಾತಿಕಯಂಗಳು.

ದೇವೋಪನೀತಾತಿಕಯ.

೧ ಸರ್ವಾರ್ಥಮಾಗಧೀಯಾಭಾಷಾ

೨ ಸರ್ವಜನಮೈತ್ರೀಭಾವ.

೩ ಸರ್ವಾರ್ತುಫಲಕೋಭಿತತರು
ಪರಿಣತಿ.

೪ ದರ್ಪಣಸದೃಶರತ್ನಮಯಭೂ
ಮಿತಲ.

೫ ಸುರಭಿಗಂಧಾನಿಲ.

೬ ಸರ್ವಜನವರಮಾನಂದ.

೭ ವಾಯುಕುಮಾರೋಪಶಮಿತ
ಧೂಲಿಕಂಟಕಾದಿ.

೮ ಮೇಘಕುಮಾರಕೃತಗಂಧೋದ
ಕವೃಷ್ಟಿ.

೯ ವಾದನ್ಯಾಸಕೃತಪದ್ಮಯಾನ.

೧೦ ಫಲಭಾರನಮೃತಾಲ್ಯಾದಿಮ
ಹಿತಮಹಿತ್ವ.

೧೧ ಕರತ್ಯಾಲನಿರ್ಮಲಗಗನ.

೧೨ ಕರನೈಘನನಿರ್ಮಲದಿಗ್ಭಾಗ.

೧೩ ಏತೈತೇತಿತ್ವರಿತಚತುರ್ನಿಕಾ
ಯಾನುರಪರಸ್ಪರಾಹ್ವಾನ.

೧೪ ಧರ್ಮಚತುಷ್ಟಯ.

ಈಗಲ ದೇವೋಪನೀತಾತಿಕಯ,
ಸಹಜಾತಿಕಯ ೧೦, ಘಾತಿಹಯ
ಜಾತಿಕಯ ೧೦, ದೇವೋಪನೀತಾತಿ
ಕಯ ಇಂತಿ ೩೪ ಅತಿಕಯಂಗಳು.

ಪಂಚಕಲ್ಯಾಣ.

೧ ಗರ್ಭಾವತರಣ.

೨ ಜನ್ಮಾಭಿಷೇಕ.

೩ ಪರಿನಿಷ್ಕ್ರಮಣ.

೪ ಕೇವಲಜ್ಞಾನ.

೫ ನಿರ್ವಾಣ.

ಈ ೫ ಕಲ್ಯಾಣಂಗಳು.

ನೂ|| ಘಾತಿಚತುಷ್ಟಯಾಷ್ಟಾ
ದಕದೋಷರಹಿತಾಃ || ೧೦ ||

೧ ಜ್ಞಾನಾವರಣೀಯ.

೨ ದರ್ಶನಾವರಣೀಯ.

೩ ಮೋಹನೀಯ.

೪ ಅಂತರಾಯ.

ಈ ನಾಲ್ಕು ಘಾತಿಕರ್ಮಂಗಳು.

೧ ಹೃದಾ.

೨ ತೃಷಾ.

೩ ಭಯ.

೪ ದ್ವೇಷ.

೫ ರಾಗ.

೬ ಮೋಹ.

೭ ಚಿಂತಾ.

೮ ಜರಾ.

೯ ರುಜಾ.

೧೦ ಮೃತ್ಯು.

೧೧ ಸ್ವೇದ.

೧೨ ಖೇದ.

೧೩ ಮದ.

೧೪ ರತಿ.

೧೫ ವಿಸ್ಮಯ.

೧೬ ಜನನ.

೧೭ ನಿದ್ರಾ.

೧೮ ವಿಷಾದ.

ಈ ೧೮ ದೋಷಂಗಳು.

೪ ಘಾತಿಕರ್ಮಂಗಳು, ೧೮
ದೋಷಂಗಳು (ಈ ೨೨) ರಹಿ
ತವಾದವನು ಅರ್ಹತ್ವರಮೇಶ್ವ
ರನು.

ನೂ || ಸಮವಸರಣೈಕಾ
ದಕ ಭೂಮಯಃ || ೧೧ ||

- ೧ ಪ್ರಾಸಾದ ಚೈತ್ಯಭೂಮಿ.
- ೨ ಜಲಖಾತಿಕಾಭೂಮಿ.
- ೩ ವಲ್ಲಿವನಭೂಮಿ.
- ೪ ಉಪವನಭೂಮಿ.
- ೫ ಧ್ವಜಮಾಲಾಭೂಮಿ.
- ೬ ಕಲ್ಪನುಹೀರುಹಭೂಮಿ.
- ೭ ಭವನಭೂಮಿ.
- ೮ ದ್ವಾದಶಗಣಪರಿವೃತಭೂಮಿ.
- ೯ ಪ್ರಥಮಪೀಠಭೂಮಿ.
- ೧೦ ದ್ವಿತೀಯಪೀಠಭೂಮಿ.
- ೧೧ ಸಿಂಹವಿಷ್ಣುರನಿವಿಷ್ಣು ತೃತೀಯಪೀಠಭೂಮಿ.

ಈ ೧೧ ಸಮವಸರಣದ ಭೂಮಿಗಳು.

ನೂ|| ದ್ವಾದಶಗಣಾಃ || ೧೨ ||

- ೧ ಗಣಧರಾದಿ ಋಷಿಸಮೂಹ.
- ೨ ದೇವಸ್ತ್ರೀಸಮೂಹ.
- ೩ ಉಪಾಸಕಾಂಗನಾಸಮನ್ವಿತಗಣಿಸೀಸಮೂಹ.
- ೪ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯವನಿತಾಸಮೂಹ.
- ೫ ವ್ಯಂತರಸ್ತ್ರೀಸಮೂಹ.
- ೬ ಜ್ಯೋತಿರ್ದೇವಸಮೂಹ.
- ೭ ದಿವಿಜದೇವಸಮೂಹ.
- ೮ ನರಸಮೂಹ.
- ೯ ತೀರ್ಥಂಜಸಮೂಹ.

ಈ ೧೨ ಸಮವಸರಣದ

ಒನೇ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿರುವ ದ್ವಾದಶಗಣಂಗಳು.

ನೂ || ಅಷ್ಟಮಹಾವ್ರಾತ
ತಿಹಾರ್ಯಾಣಿ || ೧೩ ||

- ೧ ಅಶೋಕವೃಕ್ಷ.
- ೨ ಸುರಪುಷ್ಪವೃಕ್ಷ.
- ೩ ದಿವ್ಯಧ್ವನಿ.
- ೪ ಚಾಮರ.
- ೫ ಸಿಂಹಾಸನ.
- ೬ ಪ್ರಭಾವಾಂಡಲ.
- ೭ ದೇವದುಂದುಭಿ.
- ೮ ಭತ್ತತ್ರಯ.

ಈ ೮ ವ್ರಾತಿಹಾರ್ಯಂಗಳು.

ನೂ || ಅನಂತಚತುಷ್ಪ
ಯಮಿತಿ || ೧೪ ||

- ೧ ಅನಂತಜ್ಞಾನ.
- ೨ ಅನಂತದರ್ಶನ.
- ೩ ಅನಂತಸುಖ.
- ೪ ಅನಂತವೀರ್ಯ.

ಈ ೪ ಅನಂತ ಚತುಷ್ವಯಂಗಳು.

ಜಿನಗುಣ.

- ೧೪ ಚತುಸ್ತಿಕದತಿತಯ.
- ೮ ಅಷ್ಟಮಹಾವ್ರಾತಿಹಾರ್ಯ.
- ೪ ಅನಂತಚತುಷ್ವಯ.

ಈ ೪೬ ಅರ್ಹತ್ಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳ ಗುಣಂಗಳು.

ಸಿದ್ಧ ರಗುಣ.

- ೧ ಹ್ವಾಯಿಕಸನ್ಯಕ್ತ.
- ೨ ಹ್ವಾಯಿಕದರ್ಶನ.
- ೩ ಹ್ವಾಯಿಕಜ್ಞಾನ.
- ೪ ಹ್ವಾಯಿಕವೀರ್ಯ.
- ೫ ಅನ್ಯಾಬಾಧತ್ವ.

೬ ಅನಗಹನತ್ವ.

೭ ಅಗುರುಲಘತ್ವ.

೮ ಅತಿಸೂಕ್ಷ್ಮತ್ವ.

ಈ ಲ ಸಿದ್ಧಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳ
ಗುಣಂಗಳು.

ಅಚಾರ್ಯರ ಗುಣಂಗಳು.

೧ ಜ್ಞಾನಾಚಾರ.

೨ ದರ್ಶನಾಚಾರ.

೩ ತವಾಚಾರ.

೪ ಚಾರಿತ್ರಾಚಾರ.

೫ ವೀರ್ಯಾಚಾರ.

ಈ ೫ ಪಂಚಾಚಾರಂಗಳು.

೧ ಅನೇಕನ.

೨ ಅನಮೋದರ್ಯ.

೩ ವೃತ್ತಿಪರಿಸಂಖ್ಯಾನ.

೪ ರಸಪರಿತ್ಯಾಗ.

೫ ವಿವಿಕ್ತಕಯ್ಯಾನ.

೬ ಕಾಯಕ್ಕೆಣೆ.

ಈ ೬ ಬಾಹ್ಯತವಂಗಳು.

೧ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ.

೨ ವಿನಯ.

೩ ವೈಯಾವೃತ್ಯ.

೪ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ.

೫ ಉತ್ಸರ್ಗ.

೬ ಧ್ಯಾನ.

ಈ ೬ ಅಂತರಂಗತವಂಗಳು.

೧ ಸಮತಾ.

೨ ಚತುರ್ವಿಂಶತಿಸ್ತವನ.

೩ ನಂದನಾ.

೪ ಪ್ರತಿಕ್ರಮಣ.

೫ ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನ.

೬ ಕಾಯೋತ್ಸರ್ಗ.

ಈ ೬ ಪಡಾವತ್ಯಕಂಗಳು.

೧ ಉತ್ತಮಹ್ವನಾ.

೨ ಉತ್ತಮಾರ್ದವ.

೩ ಉತ್ತಮಾರ್ಜವ.

೪ ಉತ್ತಮಶೌಚ.

೫ ಉತ್ತಮಸತ್ಯ.

೬ ಉತ್ತಮಸಂಯಮ.

೭ ಉತ್ತಮತಪಃ.

೮ ಉತ್ತಮತ್ಯಾಗ.

೯ ಉತ್ತಮಾಕಿಂಚ್ಛನ್ಯ.

೧೦ ಉತ್ತಮ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ.

ಈ ೧೦ ದಶವಿಧ ಧರ್ಮಂಗಳು.

೧ ಮನೋಗುಪ್ತಿ.

೨ ವಾಗ್ಗುಪ್ತಿ.

೩ ಕಾಯಗುಪ್ತಿ.

ಈ ಮೂರುಗುಪ್ತಿಗಳು.

ಅಂತೂ ೩೬ ಅಚಾರ್ಯರ ಗು

ಣಂಗಳು.

ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಗುಣಗಳು

೧ ಆಚಾರ.

೨ ಸೂತ್ರಕೃತ.

೩ ಸ್ಥಾನ.

೪ ಸಮವಾಯ.

೫ ವ್ಯಾಖ್ಯಾಪ್ರಜ್ಞಪ್ತಿ.

೬ ಜ್ಞಾತೃಕಥಾ.

೭ ಉಪಾಸಕಾಧ್ಯಯನ.

೮ ಅಂತಕೃದ್ಧತ.

೯ ಅನುತ್ತರೋಪವಾದೇಯ.

೧೦ ಪ್ರಶ್ನವ್ಯಾಕರಣ.

೧೧ ವಿವಾಕಸೂತ್ರ.

ಈ ೧೧ ವಿಕಾದತಾಂಗಳಿಗಳು.

೧ ಉತ್ಪಾದಪೂರ್ವ.

೨ ಆಗ್ರಾಯಣೀಯ.

೩ ವೀರ್ಯಾನುಪ್ರವಾದ.

೪ ಅಸ್ತಿನಾಸ್ತಿಪ್ರವಾದ.
 ೫ ಜ್ಞಾನಪ್ರವಾದ.
 ೬ ಸತ್ಯಪ್ರವಾದ.
 ೭ ಅತ್ಯಪ್ರವಾದ.
 ೮ ಕರ್ಮಪ್ರವಾದ.
 ೯ ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನ ನಾನುಧೇಯ.
 ೧೦ ವಿದ್ಯಾನುಪ್ರವಾದ.
 ೧೧ ಕಲ್ಯಾಣನಾಮಧೇಯ.
 ೧೨ ಪ್ರಾಣಾನಾಯ.
 ೧೩ ಕ್ರಿಯಾವಿತಾಲ.
 ೧೪ ಲೋಕಬಿಂದುಸಾರ.
 ಈ ೧೪ ಚತುರ್ಧಶಪೂರ್ವಗಳು.
 ೧೧ ಏಕಾದಶಾಂಗ.
 ೧೪ ಚತುರ್ಧಶಪೂರ್ವ.
 ಈ ೨೫ ಯುಕ್ತತ್ವವೂ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಗುಣಂಗಳೂ.

ಸಾಧುಗುಣಂಗಳು

೧ ಅಹಿಂಸಾ.
 ೨ ಸತ್ಯ.
 ೩ ಅಸ್ತೇಯ.
 ೪ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ.
 ೫ ನಿಃಪರಿಗ್ರಹ.
 ಈ ೫ ಪಂಚ ಮಹಾವ್ರತಂಗಳು.
 ೧ ಈರ್ಯಾಸಮಿತಿ.
 ೨ ಭಾಷಾಸಮಿತಿ.
 ೩ ಏಷಣಾಸಮಿತಿ.
 ೪ ಅನಾನಿಷ್ಟೇಷಣಾಸಮಿತಿ.
 ೫ ವ್ಯತ್ನಗರ್ಹಸಮಿತಿ.
 ಈ ೫ ಸಮಿತಿಗಳು.
 ೧ ಸ್ವರ್ತನೇಂದ್ರಿಯಜಯ.
 ೨ ರಸನೇಂದ್ರಿಯಜಯ.
 ೩ ಘ್ರಾಣೇಂದ್ರಿಯಜಯ.
 ೪ ಚಕ್ಷುರಿಂದ್ರಿಯಜಯ.

೫ ಕ್ರೋತ್ರೇಂದ್ರಿಯಜಯ.
 ಈ ೫ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ ಜಯಂಗಳು.
 ೬ ಪಡಾವತ್ಯಕಂಗಳು.
 ೧ ಕಚೋತ್ಪಾಟನ.
 ೨ ಅಚೇಲ.
 ೩ ಅಸ್ಥಾನ.
 ೪ ಭೂಕಯನ.
 ೫ ಅದಂತಧಾವನ.
 ೬ ಸಿ ತಿಭೋಜನ.
 ೭ ಏಕಭುಕ್ತ.
 ಈ ೭ ಅಂತೂ ೨೮ ಸಾಧುಪರ
 ಮೇಷ್ಠಿಗಳ ಗುಣಂಗಳು. ಅಥವಾ
 ೧ ಅಜ್ಞಾಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ.
 ೨ ಮಾರ್ಗಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ.
 ೩ ಉಪದೇಶಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ.
 ೪ ಸೂತ್ರಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ.
 ೫ ಬೀಜಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ.
 ೬ ಸಂಕ್ಷೇಪಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ.
 ೭ ವಿಸ್ತರಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ.
 ೮ ಅರ್ಥಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ.
 ೯ ಅವಗಾಧಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ.
 ೧೦ ಪರಮಾವಗಾಧಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ.
 ಈ ೧೦ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂಗಳು.
 ೧ ಮತಿ.
 ೨ ಕ್ರುತ.
 ೩ ಅವಧಿ.
 ೪ ಮನಃಪರ್ಯಯ.
 ೫ ಕೇವಲ.
 ಈ ೫ ಜ್ಞಾನಂಗಳು.
 ೩ ತ್ರಿಗುಪ್ತಿ.
 ೫ ಪಂಚಮಹಾವ್ರತ.
 ೫ ಪಂಚಸಮಿತಿ.
 ಈ ೨೮ ಸಾಧುಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳ
 ಗುಣಂಗಳೂ.

ಸೂ|| ೧೫ ದ್ವಾದಶ ಚಕ್ರ

ವರ್ತಿನಃ ||

ಅತೀತಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳು.

೧ ಶ್ರೀಪೇಣ.

೨ ಪುಂಡರೀಕ.

೩ ವಜ್ರನಾಭಿ.

೪ ವಜ್ರದತ್ತ.

೫ ವಜ್ರಭೋಷ.

೬ ಚಾರುದತ್ತ.

೭ ಶ್ರೀದತ್ತ.

೮ ಸುವರ್ಣಪ್ರಭ.

೯ ಭೂವಲ್ಲಭ.

೧೦ ಗುಣವಾಲ.

೧೧ ಧರ್ಮಸೇನ.

೧೨ ಕಿರ್ತೃಭ.

ಈ ೧೨ ಅತೀತಕಾಲದ ಸಕಲ
ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳು.

೧ ಭರತ.

೨ ಸಗರ.

೩ ಮಥವ.

೪ ಸನತ್ಕುಮಾರ.

೫ ಶಾಂತಿ.

೬ ಕುಂಭ.

೭ ಅರ.

೮ ಸುಭಾಮ.

೯ ಮಹಾವದ್ಯ.

೧೦ ಹರಿಪೇಣ.

೧೧ ಜಯಸೇನ.

೧೨ ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತ.

ಈ ೧೨ ವರ್ತಮಾನಕಾಲದ
ಸಕಲ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳು.

೧ ಭರತ.

೨ ದೀರ್ಘದಂತ.

೩ ಮುಕ್ತದಂತ.

೪ ಗೂಢದಂತ.

೫ ಶ್ರೀಪೇಣ.

೬ ಶ್ರೀಭೂತಿ.

೭ ಶ್ರೀಕಾಂತ.

೮ ಪದ್ಮ.

೯ ಮಹಾವದ್ಯ.

೧೦ ಚಿತ್ರನಾಹನ.

೧೧ ವಿಮಲನಾಹನ.

೧೨ ಅರಿಷ್ಟಸೇನ.

ಈ ೧೨ ಅನಾಗತ ಸಕಲ ಚಕ್ರ
ವರ್ತಿಗಳು.

ಪಟ್ಟಣ.

೧ ಭರತ.

೨ ಸಗರ.

೩ ಸುಭಾಮ.

೪ ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತ.

ಇವರು ನಾಲ್ಕು ಅಯೋಧ್ಯಾಪುರ.

೧ ಮಥವ.

೨ ಸನತ್ಕುಮಾರ.

ಈ ೨ ಕೌಶಲಾಪುರ.

೧ ಶಾಂತಿ.

೨ ಕುಂಭ.

೩ ಅರ.

ಈ ೩ ಹಸ್ತಿನಾಪುರ.

೧ ಮಹಾವದ್ಯ. ವಾರಣಾಸಿಪುರ.

೧ ಹರಿಪೇಣ. ಭೋಗಪುರ.

೧ ಜಯಸೇನ. ಕೌಶಂಬಿಪುರ.

ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳ ಉತ್ಸೇದ.

೧ ಭರತ ೫೦೦ ಚಾಮೋತ್ಸೇದ.

೨ ಸಗರ ೪೫೦.

೩ ಮಥವ ೪೫.

೪ ಸನತ್ಕುಮಾರ ೪೧.

೫ ಶಾಂತಿ ೪೦.

೬ ಕುಂಠು ೩೫.

೭ ಅರ ೨೮.

೮ ಸುಭೌಮ ೨೨.

೯ ಮಹಾಪದ್ಮ ೨೦.

೧೦ ಹರಿಪ್ರೇಣ ೧೫.

೧೧ ಜಯಸೇನ ೧೦.

೧೨ ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತ ೭ ಬಿಲ್ಲು.

ಅಯುಷ್ಯ.

೧ ಭರತ ೮೪ ಲಕ್ಷ ಪೂರ್ವ ಅಯು.

೨ ಸಗರ ೭೨ ಲಕ್ಷ ಪೂ.

೩ ಮಘವ ೫ ಲ. ಪೂ.

೪ ಸನತ್ಕುಮಾರ ೩ ಲ. ಪೂ.

೫ ಶಾಂತಿ ೧ ಲ. ಪೂ.

೬ ಕುಂಠು ೯೦ ಸಾವಿರ ವರ್ಷ.

೭ ಅರ ೮೪ ಸಾ. ವರ್ಷ.

೮ ಸುಭೌಮ ೬೦ ಸಾ.

೯ ಮಹಾಪದ್ಮ ೩೦ ಸಾ.

೧೦ ಹರಿಪ್ರೇಣ ೧೦ ಸಾ.

೧೧ ಜಯ ೩ ಸಾ.

೧೨ ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತ ೭೦೦ ವರ್ಷ ಅಯುಷ್ಯವು.

ಈ ೧೨ ಜನ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳ
ದೇಹಕಾಂತಿ ಸುನರ್ಣವರ್ಣವು.

೧ ಮಘವ.

೨ ಸನತ್ಕುಮಾರ.

ಇವರಿಬ್ಬರು ಸನತ್ಕುಮಾರಸ್ವರ್ಗ.

೧ ಸುಭೌಮ.

೨ ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತ.

ಇವರಿಬ್ಬರು ೭ನೇ ನರಕ ಉ

ಳದ ೮ ಜನ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳು

ಮೋಕ್ಷಗಾಮಿಗಳು.

ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳ ಕಾಲ.

೧ ಭರತ, ವೃಷಭಕಾಲ.

೨ ಸಗರ, ಅಜಿತಕಾಲ.

೩ ಮಘವ.

೪ ಸನತ್ಕುಮಾರ.

ಈ ೨ ಧರ್ಮ, ಶಾಂತ್ಯಂತರಾಳ
ಕಾಲ.

೫ ಶಾಂತಿ, ತತ್ಕಾಲ.

೬ ಕುಂಠು, ತತ್ಕಾಲ.

೭ ಅರ, ತತ್ಕಾಲ.

೮ ಸುಭೌಮ, ಅರ, ಮಲ್ಯಂತರಾ
ಳಕಾಲ.

೯ ಮಹಾಪದ್ಮ, ಮಲ್ಲಿ, ಮುನಿಸು
ವ್ರತಾಂತರಾಳಕಾಲ.

೧೦ ಹರಿಪ್ರೇಣ, ಮುನಿಸುವ್ರತ,
ನಮ್ಯಂತರಾಳಕಾಲ.

೧೧ ಜಯಸೇನ, ನಮಿ, ನೇಮಂತ
ರಾಳಕಾಲ.

೧೨ ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತ, ನೇಮಿ, ವಾಕ್ವಂ
ತರಾಳಕಾಲ.

ನೂ|| ಸಮ್ರಾಂಗಾನಿ ೧೬ ||

೧ ಸ್ವಾಮಿ.

೨ ಅಮಾತ್ಯ.

೩ ಸುಹೃತ್.

೪ ಕೋಶ.

೫ ದೇಶ.

೬ ದುರ್ಗ.

೭ ವಡಂಗಬಲ.

ಈ ೭ ಸಮ್ರಾಂಗಂಗಳು.

೧ ಭದ್ರಹಸ್ತಿ, ೮೪ ಲಕ್ಷ.

೨ ರಥ, ೮೪ ಲಕ್ಷ.

೩ ಜಾತ್ಯಶ್ವ, ೧೮ ಕೋಟಿ.

- ೪ ವೀರಭಟ, ಅಳ ಕೋಟಿ.
 ೫ ದೇವಬಲ, ಅನೇಕ.
 ೬ ವಿದ್ಯಾಧರಬಲ, ಅನೇಕ.
 ಈ ೬ ಪದಂಗಳಿಗಳು.

ನೂ || ಚತುರ್ದಶ

ರತ್ನಾನಿ || ೧೭ ||

- ೧ ಚಕ್ರರತ್ನ.
 ೨ ಛತ್ರರತ್ನ.
 ೩ ಅಸಿ.
 ೪ ದಂಡ.
 ೫ ಮಣಿ.
 ೬ ಕಾಕೇಣಿ.
 ೭ ಚರ್ಮ.

ಈ ೭ ಅಜೀವರತ್ನಗಳು

- ೧ ಗೃಹಪತಿ.
 ೨ ಸೇನಾಪತಿ.
 ೩ ಗಜಪತಿ.
 ೪ ಅಶ್ವಪತಿ.
 ೫ ತಕ್ಷಕ.
 ೬ ಪುರೋಹಿತ.
 ೭ ಸ್ತ್ರೀರತ್ನ.

ಈ ೭ ಜೀವರತ್ನಗಳು. ಇಂ
 ತೀ ೧೪ ಸಹಸ್ರಯುಕ್ತ ಸಂರಕ್ಷಿ
 ತಂಗಳಾದ ಮಹಾರತ್ನಗಳು.

ನೂ || ನವನಿಧಯಃ ೧೮ ||

- ೧ ಕಾಲ.
 ೨ ಮಹಾಕಾಲ.
 ೩ ಪಾಂಡುಕ.
 ೪ ವ್ಯಾಧಿವಕ.
 ೫ ಕಂಠ.
 ೬ ನೈಸರ್ಗ.

೭ ಪದ್ಮ.

೮ ಪಿಂಗಲ.

೯ ಸರ್ವರತ್ನ.

ಈ ೯ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಶ್ರೀಗೃ
 ಹದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ನವನಿಧಿಗಳು.

ನೂ || ದಶಾಂಗಭೋಗಾಃ || ೧೯ ||

೧ ಪುರ.

೨ ದಿವ್ಯಭಾಜನ.

೩ ದಿವ್ಯಭೋಜನ.

೪ ದಿವ್ಯಕಯ್ಯಾ.

೫ ದಿವ್ಯಾಗ್ನಿ.

೬ ದಿವ್ಯನಾಟ್ಯ.

೭ ದಿವ್ಯರತ್ನ.

೮ ದಿವ್ಯನಿಧಿ.

೯ ದಿವ್ಯಸೇನೆ.

೧೦ ದಿವ್ಯವಾಹನ.

ಈ ೧೦ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಸಿರಿಗಳು.

ನೂ || ನವಬಲದೇವಾಃ ೨೦

ಶ್ರೀಕಾಲದ ಬಲದೇವರು.

೧ ಶ್ರೀಕಾಂತ.

೨ ಕಾಂತಚಿತ್ತ.

೩ ವರಬುದ್ಧಿ.

೪ ಮನೋರಥ.

೫ ದಯಾಮೂರ್ತಿ.

೬ ವಿಪುಲಕೀರ್ತಿ.

೭ ಪ್ರಭಾಕರ.

೮ ಸಂಜಯಂತ.

೯ ಜಯಂತ.

ಈ ೯ ಅತೀತಕಾಲದ ಬಲದೇವರುಗಳು.

೧ ವಿಜಯ.

೨ ಅಜಲ.

೩ ಸುಧರ್ಮ.

೪ ಸುಪ್ರಭ.

೫ ಸುದರ್ಶನ.

೬ ನಂದಿ.

೭ ನಂದಿಮಿತ್ರ.

೮ ರಾಮ.

೯ ಪದ್ಮ.

ಈ ೯ ವರ್ತಮಾನಕಾಲದ ಬಲ
ದೇವರುಗಳು.

೧ ಚಂದ್ರ.

೨ ಮಹಾಚಂದ್ರ.

೩ ಚಂದ್ರಧರ್ಮ.

೪ ಹರಿಚಂದ್ರ.

೫ ಸಿಂಹಚಂದ್ರ.

೬ ಭೂಚಂದ್ರ.

೭ ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರ.

೮ ಸುಚಂದ್ರ.

೯ ಶ್ರೀಚಂದ್ರ.

ಈ ೯ ಅನಾಗತ ಬಲದೇವರುಗಳು.

೧ ವಿಜಯ. ೮೦ ಚಾರ್ವೇತ್ಸೇಧ.

೮೨ ಲಕ್ಷ ವರ್ಷಾಯುಷ್ಯ.

ಪೌದನಾಪುರ. ಶ್ರೇಯಾಂಸಕಾಲ

೨ ಅಚಲ. ೨೦ ಚಾರ್ವೇತ್ಸೇಧ.

೨೨ ಲ. ಆ. ದ್ವಾರಕಾಪುರ. ವಾ

ಸುಸ್ಥೂಷ್ಯಕಾಲ.

೩ ಸುಧರ್ಮ. ೬೦ ಚಾ. ೬೨ ಲಕ್ಷ

ಆ. ದ್ವಾರಕಾಪುರ. ವಿಮಲಕಾಲ

೪ ಸುಪ್ರಭ. ೫೦ ಚಾ. ೩೨ ಲ. ಆ.

ದ್ವಾರಕಾಪುರ. ಅನಂತಕಾಲ.

೫ ಸುದರ್ಶನ. ೪೫ ಚಾ. ೧೨ ಲ.

ಆ. ಖಗಪುರ. ಧರ್ಮಕಾಲ.

೬ ನಂದಿ. ೨೯ ಚಾ. ೬ ಲ. ಆ.

ಚಕ್ರಪುರ. ಅರ. ಮಲ್ಲಿಮಧ್ಯಕಾಲ.

೭ ನಂದಿಮಿತ್ರ. ೨೨ ಚಾ. ೩೨ ಸಾ.

ಆ. ವಾರಣಾಸಿ. ಮಲ್ಲಿಮುನಿಸು

ವ್ರತಮಧ್ಯಕಾಲ.

೮ ರಾಮ. ೧೬ ಚಾ. ೧೨ ಸಾ. ಆ.

ಅಯೋಧ್ಯಾ ಮುನಿಸುವ್ರತ.

ನಮಿಮಧ್ಯಕಾಲ.

೯ ಪದ್ಮ. ೧೦ ಚಾ. ೧೨ ಸಾ. ಆ.

ಕೌರಿಪುರ. ನೇವೀಕಾಲ.

೮ ಜನ ಬಲದೇವರು ಮೋಕ್ಷ

ಗಾಮಿಗಳೂ. ೯ನೇ ಬಲದೇವನಿಗೆ

ಬ್ರಹ್ಮಕಲ್ಪ.

ಸೂ||ವಾಸುದೇವ ಪ್ರತಿವಾ

ಸುದೇವನಾರದಾಶ್ವೇತಿ ೨೧

ತ್ರಿಕಾಲದ ವಾಸುದೇವರು.

೧ ಕಾಕುಸ್ಥ.

೨ ವರಭದ್ರ.

೩ ಸುಭದ್ರ.

೪ ಸಂಶ್ಲಿಷ್ಠ.

೫ ವರವೀರ.

೬ ಶತ್ರುಂಜಯ.

೭ ದಮಿತಾರಿ.

೮ ಪ್ರಿಯದತ್ತ.

೯ ವಿಮಲವಾಹನ.

ಈ ೯ ಅತೀತಕಾಲದ ವಾಸು

ದೇವರುಗಳು.

೧ ತ್ರಿಪಿಷ್ಠ.

೨ ದ್ವಿಪಿಷ್ಠ.

೩ ಸ್ವಯಂಭೂ.

೪ ಪುರುಷೋತ್ತಮ.

೫ ಪುರುಷಸಿಂಹ.

೬ ಪುರುಷವರಪುಂಡರೀಕ.

೭ ದತ್ತ.

೮ ನಾರಾಯಣ.

೯ ಕೃಷ್ಣ.

ಈ ೯ ವರ್ತಮಾನಕಾಲದ ವಾ
ಸುದೇವರುಗಳು.

೧ ನಂದಿ.

೨ ನಂದಿಮಿತ್ರ.

೩ ನಂದನ.

೪ ನಂದಿಭೂತಿ.

೫ ಬಲ.

೬ ಮಹಾಬಲ.

೭ ಅತಿಬಲ.

೮ ತ್ರಿಪಿಷ್ಠ.

೯ ದ್ವಿಪಿಷ್ಠ.

ಈ ೯ ಭಾವೀಕಾಲದ ವಾಸು
ದೇವರುಗಳು.

ಆಯುಷ್ಯ, ಉತ್ಪೇದ.

೧ ತ್ರಿಪಿಷ್ಠ ೮೪ ವರ್ಷ ಆಯುಷ್ಯ
೮೦ ಚಾಪೋತ್ಪೇದ.

೨ ದ್ವಿಪಿಷ್ಠ ೨೨ ಲ. ಆ. ೨೦ ಚಾ.

೩ ಸ್ವಯಂಭೂ ೬ ಲ. ಆ. ೬೦ ಚಾ.

೪ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ೩ ಲ. ಆ. ೫೦ ಚಾ.

೫ ಪುರುಷಸಿಂಹ ೧ ಲ. ಆ. ೪೫ ಚಾ.

೬ ಪುರಷವರಪುಂಡರೀಕ ೬೫ ಸಾ
ವಿರವರ್ಷ ಆ. ೨೯ ಚಾ.

೭ ದತ್ತ ೩೨ ಸಾ. ಆ. ೨೨ ಚಾ.

೮ ನಾರಾಯಣ ೧೨ ಸಾ. ಆ. ೧೬ ಚಾ.

೯ ಕೃಷ್ಣ ೧೦ ಸಾ. ಆ. ೧೦ ಚಾ.

ಈ ೯ ಜನ ವಾಸುದೇವರು ನರಕ
ಗಾಮಿಗಳು.

ತ್ರಿಕಾಲದ ಪ್ರತಿವಾಸುದೇವರುಗಳು.
೧ ನಿಶುಂಭ.

೨ ವಿದ್ಯುತ್ಪಭ.

೩ ಧನರಸಿಕ.

೪ ಮನೋವೇಗ.

೫ ಚಿತ್ರವೇಗ.

೬ ದೃಢರಥ.

೭ ವಜ್ರಜಂಘ.

೮ ವಿದ್ಯುದಂದ.

೯ ಪ್ರಲ್ಹಾದ.

ಈ ೯ ಅತೀತಕಾಲದ ಪ್ರತಿವಾ
ಸುದೇವರುಗಳು.

೧ ಅಶ್ವಗ್ರೀವ.

೨ ತಾರಕ.

೩ ಮೇರಕ.

೪ ನಿಶುಂಭ.

೫ ಮಧುಕೈಟಭ.

೬ ಬಲಿ

೭ ಪ್ರಹರಣ.

೮ ರಾವಣ.

೯ ಜರಾಸಂಧ

ಈ ೯ ವರ್ತಮಾನಕಾಲದ ಪ್ರ
ತಿವಾಸುದೇವರುಗಳು.

೧ ಶ್ರೀಕಂಠ.

೨ ಹರಿಕಂಠ.

೩ ನೀಲಕಂಠ.

೪ ಅಶ್ವಕಂಠ.

೫ ಸುಕಂಠ.

೬ ಶಿಖಿಕಂಠ.

೭ ಅಶ್ವಗ್ರೀವ.

೮ ಹಯಗ್ರೀವ.

೯ ಮಯೂರಗ್ರೀವ.

ಈ ೯ ಭಾವೀಕಾಲದ ಪ್ರತಿವಾ
ಸುದೇವರುಗಳು.

೧ ಪ್ರತಿವಾಸುದೇವರ ಉತ್ಸೇದಾ
ಯುಷ್ಯಗಳು, ವಾಸುದೇವರುಗ
ಳಂತೆ ತಿಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು.

ನಾರದರು.

೧ ಭೀಮ.

೨ ಮಹಾಭೀಮ,

೩ ರುದ್ರ.

೪ ಮಹಾರುದ್ರ.

೫ ಕಾಲ.

೬ ಮಹಾಕಾಳ.

೭ ದುರ್ಮುಖ.

೮ ನರಕಮುಖ.

೯ ಅಧೋಮುಖ.

ಈ ೯ ನನನಾರದರುಗಳು. ಪ್ರತಿ
ವಾಸುದೇವರು ನಾರದರು ಇವರೆ
ಲ್ಲ ನರಕಗಾಮಿಗಳು.

ನೋವಿಕಾದಕರುದ್ರಾ: ೨೨

೧ ಭೀಮಾವಳಿ, ೫೦೦ ಚಾ.

೨೩ ಲಕ್ಷ ಅ. ವೃಷಭಕಾಲ.

೩ ಜಿತಕತ್ತು, ೪೫೦ ಚಾ. ೮೧

ಲ ಅ. ಅಜಿತಕಾಲ

೩ ರುದ್ರ, ೧೦೦ ಚಾ. ೨ ಲ. ಅ.
ಪುಷ್ಪದಂತಕಾಲ.

೪ ವಿಶ್ವಾನಲ, ೯೦ ಚಾ. ೧ ಲ. ಅ.
ಶೀತಲಕಾಲ.

೫ ಪ್ರತಿಷ್ಠ, ೮೦ ಚಾ. ೮೪ ಲ. ಅ.
ಶ್ರೇಯಾಂಸಕಾಲ.

೬ ಅಜಲ, ೭೦ ಚಾ. ೬೦ ಲ. ಅ.
ವಾಸುಪೂಜ್ಯಕಾಲ.

೭ ಪುಂಡರೀಕ. ೬೦ ಚಾ. ೫೦ ಲ. ಅ.
ವಿನುಲಕಾಲ.

೮ ಅಜಿತಂಧರ. ೫೦ ಚಾ. ೪೦ ಲ.
ಅ ಅನಂತಕಾಲ.

೯ ಜಿತನಾಭಿ. ೪೦ ಚಾ. ೩೦ ಲ.
ಅ. ಧರ್ಮಕಾಲ.

೧೦ ಪೀಠ. ೨೪ ಚಾ. ೧ ಲ. ಅ.
ಶಾಂತಿಕಾಲ.

೧೧ ಸಾತ್ಯಕೇಯ. ೭ ಚಾ. ೬೯ ವ.
ಅ. ವರ್ಧಮಾನಕಾಲ.

೧೧ ರುದ್ರರುಗಳು ಅಧೋಗಾ
ಮಿಗಳು.

ಇತಿ ಪ್ರಥಮಾನುಯೋಗವೇದಃ |

ಶ್ರೀಪರಮಾತ್ಮನೇ ನಮಃ |
ಕರಣಾನುಯೋಗವೇದಃ |

ಕರಣಾನುಯೋಗಕಥ್ಯತೇ.

ಶ್ರೀಪರಮಾತ್ಮಮುಖೋದ್ಭೂತ ವಾದಂಥ ಲೋಕಾಲೋಕ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವ
ಎರಡನೆಯ ಕರಣಾನುಯೋಗವು ನಲವತ್ತೆರಡು (೪೨) ಸೂತ್ರಗಳಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಸೂತ್ರ || ಅಥ ತ್ರಿವಿಧೋ
ಲೋಕಃ || ೧ ||

- ೧ ಅಧೋಲೋಕ.
- ೨ ಮಧ್ಯಮಲೋಕ.
- ೩ ಉರ್ಧ್ವಲೋಕ.
- ಈ ಮೂರು ಲೋಕಂಗಳು.

ಸೂ || ಸಪ್ತನರಕಃ || ೨ ||

- ೧ ರತ್ನಪ್ರಭಾ.
- ೨ ಕರ್ಕರಾಪ್ರಭಾ.
- ೩ ವಾಲುಕಾಪ್ರಭಾ.
- ೪ ಪಂಕಪ್ರಭಾ.
- ೫ ಧೂಮಪ್ರಭಾ.
- ೬ ತಮಃಪ್ರಭಾ.
- ೭ ಮಹಾತಮಪ್ರಭಾ.
- ಈ ೭ ನರಕಂಗಳು.

- ೧ ಘರ್ನಾ.
- ೨ ವಂತಾ.
- ೩ ಶಿಲಾ.
- ೪ ಅಂಜನಾ.
- ೫ ಅರಿಷ್ಟಾ.
- ೬ ಮಘವಿ.
- ೭ ಮಾಘವಿ.

ಈ ೭ ನರಕಗಳ ಪ್ರತಿನಾಮಂ
ಗಳು.

ಸೂ || ಏಕೋನಪಂಚಾಕತ್ವ
ಟಲಾನಿ || ೩ ||

- ೧ ಸೀಮಂತ.
- ೨ ನರಕ.
- ೩ ರೋಮಕ.
- ೪ ಭ್ರಾಂತ.
- ೫ ಉಭ್ರಾಂತ.
- ೬ ಸಭ್ರಾಂತ.
- ೭ ಅಸಭ್ರಾಂತ.
- ೮ ವಿಭ್ರಾಂತ.
- ೯ ತ್ರಸ್ತ.
- ೧೦ ತ್ರಸಿತ.
- ೧೧ ವಕ್ತ್ರಾಂತ.
- ೧೨ ಅವಕ್ತ್ರಾಂತ.
- ೧೩ ವಿಕ್ರಾಂತ.

ಈ ೧೩ ಘರ್ನೆಯೆಂಬ ಮೊದ
ಲ ನರಕದ ಇಂದ್ರಕಂಗಳು.

- ೧ ಸ್ತವಕ.
- ೨ ಸ್ತನಕ.
- ೩ ವನಕ.
- ೪ ಮನಕ.
- ೫ ಖಡ.
- ೬ ಖಡಿಕ.
- ೭ ಜಿಹ್ವಿಕಾ.
- ೮ ಲೋವಿ.
- ೯ ಲೋಲುಕ.

೧೦ ಲೋಲುನತ್ಯ.

೧೧ ಸ್ತನಲೋಲುಪ,

ಈ ೧೧ ವಂಶೆಯೆಂಬ ಎರಡನೇ
ನರಕದ ಇಂದ್ರಕಂಗಳು.

೧ ತಪ್ತ.

೨ ತಪಿತ.

೩ ತಪನ.

೪ ತಾಪನ.

೫ ನಿದಾಫ.

೬ ಉಜ್ವಲಿತ.

೭ ಪ್ರಜ್ವಲಿತ.

೮ ಸಂಜ್ವಲಿತ.

೯ ಸಂಪ್ರಜ್ವಲಿತ.

ಈ ೯ ಶಿಲೆಯೆಂಬ ಮೂರನೇ
ನರಕದ ಇಂದ್ರಕಂಗಳು.

೧ ಆರ.

೨ ಮಾರ.

೩ ತಾರ.

೪ ವರ್ಚಸ್ಕ.

೫ ತಮಕ.

೬ ಘಡಾ.

೭ ಘಡಾಯ.

ಈ ೭ ಅಂಜನೆಯೆಂಬ ೪ ನೇ
ನರಕದ ಇಂದ್ರಕಂಗಳು.

೧ ತದುಕ.

೨ ಭ್ರಮಕ.

೩ ರ್ಘುಪಕ.

೪ ಅಂಧ.

೫ ತಮಿಕ್ತ.

ಈ ೫ ಅರಿಷ್ಟೆಯೆಂಬ ಐದನೇ
ನರಕದ ಇಂದ್ರಕಂಗಳು.

೧ ಹಿಮ.

೨ ವಾರ್ಧವಿ.

೩ ಲಲ್ಲಕ್ಕಾ.

ಈ ೩ ಮಘವಿಯೆಂಬ ೬ ನೇ
ನರಕದ ಇಂದ್ರಕಂಗಳು.

೧ ಅವಧಿಸ್ಥಾನ.

ಇದು ಮಘವಿಯೆಂಬ ೭ ನೇ
ನರಕದ ಇಂದ್ರಕಂಗಳು.

ರತ್ನಪ್ರಭೆಯಲ್ಲಿ ೧೩, ಕರ್ಕರಾ
ಪ್ರಭೆಯಲ್ಲಿ ೧೧, ವಾಲುಕಾಪ್ರಭೆ
ಯಲ್ಲಿ ೯, ಪಂಕಪ್ರಭೆಯಲ್ಲಿ ೭,
ಧೂಮಪ್ರಭೆಯಲ್ಲಿ ೫, ತಮಪ್ರಭೆ
ಯಲ್ಲಿ ೩, ಮಹಾತಮಪ್ರಭೆಯಲ್ಲಿ
೧. ಇಂತೀ ೪೯ ಸಪ್ತನರಕಗಳ
ಪಟಲಮಧ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಇಂದ್ರ
ಕಂಗಳು.

ಸೂ|| ಚತುರುತ್ತರಷಟ್ಕತನವ

ಸಹಸ್ರಶ್ರೇಣಿಬದ್ಧಾನಿ || ೪ ||

೧ನೇ ನರಕದ ೧೩ ಪಟಲಗಳಲ್ಲಿ

೪೪೦ ಶ್ರೇಣಿಬದ್ಧಂಗಳು.

೨ನೇ ನರಕದ ೧೧ ಪಟಲಗಳಲ್ಲಿ.

೩೬೪ ಶ್ರೇಣಿಬದ್ಧಂಗಳು.

೩ನೇ ನರಕದ ೯ ಪಟಲಗಳಲ್ಲಿ.

೧೪೭೬ ಶ್ರೇಣಿಬದ್ಧಂಗಳು.

೪ನೇ ನ. ೭ಪ. ೭೦೦ ಶ್ರೇ.

೫ನೇ ನ. ೫ಪ. ೩೬೦ ಶ್ರೇ.

೬ನೇ ನ. ೩ಪ. ೬೦ ಶ್ರೇ.

೭ನೇ ನರಕದ ೧ ಪಟಲದಲ್ಲಿ, ೪

ಶ್ರೇಣಿಬದ್ಧಂಗಳು.

ಸೂ|| ಸಪ್ತಚತ್ವಾರಿಂಶದುತ್ತರ
ತ್ರಿಶತಾಧಿಕ ನವತಿಸಹಸ್ರಾಲಂಕೃ
ತತ್ರೈಶೀತಿಲಕ್ಷಪ್ರಕೀರ್ಣ
ಕಾನಿ || ೫ ||

೧ನೇ ನರಕದಲ್ಲಿ, ೨೯೯೫೫೬೨

ಪ್ರಕೀರ್ಣಕಂಗಳು.

೧ನೇ ನ. ೨೪೯೭೭೦೫ ಪ್ರ.

೨ನೇ ನ. ೧೪೯೮೫೧೫ ಪ್ರ.

೪ನೇ ನ. ೯೯೯೨೯೭ ಪ್ರ.

೫ನೇ ನ. ೨೯೯೭೭೫ ಪ್ರ.

೬ನೇ ನ. ೯೯೯೭೭ ಪ್ರ.

೭ನೇ ನರಕದಲ್ಲಿ, ೫ ಪ್ರಕೀರ್ಣಕಂಗಳು.

ಸೂ|| ಚತುರಶೀತಿಲಕ್ಷಬಿಲಾನಿ || ೬ ||

ಇಂದ್ರಕ ಶ್ರೇಡಿಬದ್ಧ, ಪ್ರಕೀ
ರ್ಣಕಂಗಳೆಲ್ಲಾ ಶೇರಿಡರೆ ಬಿಲಗ
ಳೆಂಬ ಹೆಸರಾಗುವವು.

೧ನೇ ನರಕದಲ್ಲಿ ೩೦ ಲಕ್ಷ ಬಿಲಂ
ಗಳು.

೧ನೇ ನ. ೨೫ ಲಕ್ಷ ಬಿಲಂಗಳು.

೨ನೇ ನ. ೧೫ ಲಕ್ಷ ಬಿಲಂಗಳು.

೪ನೇ ನ. ೧೦ ಲಕ್ಷ ಬಿಲಂಗಳು.

೫ನೇ ನ. ೩ ಲಕ್ಷ ಬಿಲಂಗಳು.

೬ನೇ ನ. ೯೯೯೯೫ ಬಿಲಂಗಳು.

೭ನೇ ನ. ೫ ಬಿಲಂಗಳು.

ಸೂ|| ಚತುರ್ವಿಧದುಃಖಮಿತಿ || ೭ ||

೧ ಕ್ಷೇತ್ರಜದುಃಖ.

೨ ಅಸಾತೋದಯ ತಾರೀರದುಃಖ.

೩ ಮಾನಸದುಃಖ.

೪ ಪರಸ್ಪರೋದೀರಿತ, ದನುಜೋ

ರೀದಿತದುಃಖ. ಅಥವಾ,

೧ ಜ್ವರಕುಷ್ಠಾದಿ ತಾರೀರದುಃಖ.

೨ ಕ್ರೋಧಾದಿಮಾನಸದುಃಖ.

೩ ಅಭಿಘಾತೋತ್ಥಾ ಗಂತಕದುಃಖ.

೪ ಹೃತ್ಯಪಾದಿ ಸಹಜದುಃಖ.

ಈ ೪ ನಾರಕ ದುಃಖಂಗಳು.

ಮಧ್ಯಮಲೋಕವರ್ಣವಂ

ಸೂ|| ಜಂಬೂದ್ವೀಪಲವಣ

ಸಮುದ್ರಾದ್ಯಸಂಖ್ಯಾತೆ

ದ್ವೀಪಸಮುದ್ರಾ || ೮ ||

೧ ಜಂಬೂದ್ವೀಪ.

೨ ಧಾತಕಿಪಂಡ.

೩ ಪುಷ್ಕರವರ.

೪ ವಾರುಣೀವರ.

೫ ಕ್ಷೀರವರ.

೬ ಘೃತವರ.

೭ ಹೃದ್ರವರ.

೮ ನಂದೀಶ್ವರ.

೯ ಅರುಣವರ.

೧೦ ಅರಣಾಭಾಸ.

೧೧ ಕುಂಡಲವರ.

೧೨ ಶಂಖವರ.

೧೩ ರುಚಕವರ

೧೪ ಭುಜಗವರ.

೧೫ ಕುಶಗವರ.

೧೬ ಕ್ರೌಂಚವರ.

ಈ ೧೬ ದ್ವೀಪಂಗಳು.

೧ ಲವಣಸಮುದ್ರ.

೨ ಕಾಲೋದಕ.

೩ ಪುಷ್ಕರವರ.

೪ ವಾರುಣೀವರ.

೫ ಕ್ಷೀರವರ.

೬ ಘೃತವರ.

೭ ಹೃದ್ರವರ.

೮ ನಂದೀಶ್ವರ.

೯ ಅರುಣವರ.

೧೦ ಅರುಣಾಭಾಸ.

೧೧ ಕುಂಡಲವರ.

೧೨ ಶಂಖವರ.

೧೩ ರುಚಿಕವರ.

೧೪ ಭುಜಗವರ.

೧೫ ಕುಕಗವರ.

೧೬ ಕ್ರೌಂಚವರಸಮುದ್ರ.

ಈ ೧೬ ಜಂಬೂದ್ವೀಪ ಮೊದಲಾದ ದ್ವೀಪಗಳನ್ನು ಸುತ್ತಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಮುದ್ರಗಳು.

ಪುಷ್ಕರದ್ವೀಪಮೊದಲೊಂದು ಅಸಂಖ್ಯಾತ ದ್ವೀಪಗಳ ನಾನುಗಳು ಆ ದ್ವೀಪಗಳ ಸುತ್ತಿರುವ ಸಮುದ್ರಗಳಿಗೆ ಆ ದ್ವೀಪಗಳ ಹೆಸರುಗಳೇ ಆಗುವವು.

ಕೊನೇ ದ್ವೀಪವೇ ಸ್ವಯಂಭೂರಮಣದ್ವೀಪ, ಕೊನೇ ಸಮುದ್ರವೇ ಸ್ವಯಂಭೂರಮಣ ಸಮುದ್ರವು.

೧ ಮಣಿಚ್ಛಲಾ.

೨ ಹರಿತಾಲ.

೩ ಸಿಂಧೂರವರ.

೪ ಶ್ಯಾಮಕವರ.

೫ ಅಂಜನವರ.

೬ ಹಿಂಗುಲವರ.

೭ ರೂಪ್ಯವರ.

೮ ಸುವರ್ಣವರ.

೯ ವಜ್ರವರ.

೧೦ ವೈಡೂರ್ಯವರ.

೧೧ ನಾಗವರ.

೧೨ ಭೂತವರ.

೧೩ ಯಕ್ಷವರ.

೧೪ ದೇವವರ.

೧೫ ಅಹಿಂದ್ರವರ.

೧೬ ಸ್ವಯಂಭೂರಮಣ.

ಈ ೧೬ ಸ್ವಯಂಭೂರಮಣವೇ ಕೊನೆಯಾಗಿರುವ ದ್ವೀಪಸಾಗರಗಳು.

೧ ಅನಾವೃತ, ಈ ೧ ಜಂಬೂದ್ವೀಪಾಧಿಪತಿಯು.

೧ ಸುಸ್ಥಿತ, ಈ ೧ ಲವಣಸಮುದ್ರಾಧಿಪತಿಯು.

೧ ಪ್ರಭಾಸ.

೨ ಪ್ರಿಯದರ್ಶನ.

ಈ ೨ ಧಾತಕೇಷಂಡ ದ್ವೀಪಾಧಿಪತಿಗಳು.

೧ ಕಾಲ.

೨ ಮಹಾಕಾಲ.

ಈ ೨ ಕಾಲೋದಕಸಮುದ್ರಾಧಿಪತಿಗಳು.

೧ ಪದ್ಮ.

೨ ಪುಂಡರೀಕ.

ಈ ೨ ಪುಷ್ಕರದ್ವೀಪಾಧಿಪತಿಗಳು.

೧ ಚಕ್ಷುಷ್ಮಾನ್.

೨ ಸುಚಕ್ಷು.

ಈ ೨ ಮಾನುಷೋತ್ತರ ಪರ್ವತಾಧಿಪತಿಗಳು.

೧ ಶ್ರೀಪ್ರಭ.

೨ ಶ್ರೀಧರ.

ಈ ೨ ಪುಷ್ಕರವರ ಸಮುದ್ರಾಧಿಪತಿಗಳು.

೧ ವರುಣ.

೨ ವರುಣಪ್ರಭ.

ಈ ೨ ವಾರುಣೇವರ ದ್ವೀಪಾಧಿಪತಿಗಳು.

೧ ಮಧ್ಯ.

೨ ಮಧ್ಯಮ.

ಈ ೨ ವಾರುಣೀವರ ಸಮುದ್ರಾಧಿಪತಿಗಳು.

೧ ವಾಂಡುರ.

೨ ಪುಷ್ಪದಂತ.

ಈ ೨ ಕ್ಷೀರವರ ದ್ವೀಪಾಧಿಪತಿಗಳು.

೧ ವಿಮಲ.

೨ ವಿಮಲಪ್ರಭ.

ಈ ೨ ಕ್ಷೀರವರ ಸಮುದ್ರಾಧಿಪತಿಗಳು.

೧ ಸುಪ್ರಭಾ.

೨ ಮಹಾಪ್ರಭಾ.

ಈ ೨ ಘೃತವರ ದ್ವೀಪಾಧಿಪತಿಗಳು.

೧ ಕನಕ.

೨ ಕನಕಾಭ.

ಈ ೨ ಘೃತವರ ಸಮುದ್ರಾಧಿಪತಿಗಳು.

೧ ಪೂರ್ಣ.

೨ ಪೂರ್ಣಪ್ರಭ.

ಈ ೨ ಇಕ್ಷ್ವಾಕುವರ ದ್ವೀಪಾಧಿಪತಿಗಳು.

೧ ಗಂಧ.

೨ ಮಹಾಗಂಧ.

ಈ ೨ ಇಕ್ಷ್ವಾಕುವರ ಸಮುದ್ರಾಧಿಪತಿಗಳು.

೧ ನಂದಿ.

೨ ನಂದಿಪ್ರಭ.

ಈ ೨ ನಂದೀಶ್ವರ ದ್ವೀಪಾಧಿಪತಿಗಳು.

೧ ಭದ್ರ.

೨ ಸುಭದ್ರ.

ಈ ೨ ನಂದೀಶ್ವರ ಸಮುದ್ರಾಧಿಪತಿಗಳು.

೧ ಅರುಣ.

೨ ಅರುಣಪ್ರಭ.

ಈ ೨ ಅರುಣವರ ದ್ವೀಪಾಧಿಪತಿಗಳು.

೧ ಸುಗಂಧ.

೨ ಸರ್ವಗಂಧ.

ಈ ೨ ಅರುಣವರ ಸಮುದ್ರಾಧಿಪತಿಗಳು.

ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದವರು ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ.

ದ್ವಿತೀಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದವರು ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ.

ನೂ|| ತತ್ರಾರ್ಥದ್ವಿತೀಯದ್ವೀಪಸಮುದ್ರಾವನುಷ್ಠ್ಯ
ಕ್ಷೇತ್ರಂ || ೯ ||

೧ ಜಂಬೂದ್ವೀಪ.

೨ ಧಾತಕೇಷಂಡದ್ವೀಪ.

೩ ಪುಷ್ಕರಾರ್ಥದ್ವೀಪ.

ಈ ೩|| ದ್ವೀಪಗಳು ಮನುಷ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳು.

ನೂ|| ಪಂಚದಶಕರ್ಮ
ಭೂಮಯಃ || ೧೦ ||

ಪಂಚಭರತಗಳೊಳು ಕರ್ಮ
ಭೂಮಿಗಳು ೫, ಪಂಚೈರಾವತಂಗಳೊಳು ಕರ್ಮಭೂಮಿಗಳು ೫.
ವಿದೇಹಭೂಮಿಗಳೊಳು ಕರ್ಮಭೂಮಿಗಳು ೫, ಅಂತೂ ಕರ್ಮಭೂಮಿಗಳು ೧೫.

ಸೂ|| ತ್ರಿಂಶದ್ಭೋಗ
ಭೂಮಯಃ ||೧೧||

೧ ದೇವಕುರು.

೨ ಉತ್ತರಕುರು.

ಈ ೨ ಉತ್ತಮ ಭೋಗಭೂ
ಮಿಗಳು.

೧ ಹರಿವರ್ಷ.

೨ ರಮ್ಯಕ.

ಈ ೨ ಮಧ್ಯಮ ಭೋಗಭೂ
ಮಿಗಳು.

೧ ಹೈನುವತ.

೨ ಹೈರಣ್ಯ.

ಈ ೨ ಜಘನ್ಯ ಭೋಗಭೂಮಿ
ಗಳು.

ಈ ೬ ಭೋಗಭೂಮಿಗಳಿಂದ
ರಿಂದ ವರ್ಗಿಸೆ ೩೦ ಭೋಗಭೂಮಿ
ಗಳಕ್ಕೂ.

ಸೂ|| ಷಣ್ಣ ವತಿಕುಭೋಗ
ಭೂಮಯಃ ||೧೨||

೧ ಲಕೋರುಕ.

೨ ಸವಿಷಾಣ.

೩ ಲಾಂಗುಲಿ.

೪ ಅಭಾಷಕ.

೫ ಕಪ್ಪುಲಿಕರ್ಣ.

೬ ಕರ್ಣವ್ರಾತರಣ.

೭ ಲಂಬಕರ್ಣ.

೮ ಕತಕರ್ಣ.

೯ ಸಿಂಹಮುಖ.

೧೦ ಅಶ್ವಮುಖ.

೧೧ ಕುನಕಮುಖ.

೧೨ ಮಹಿಷಮುಖ.

೧೩ ವರಾಹಮುಖ.

೧೪ ವ್ಯಾಘ್ರಮುಖ.

೧೫ ಘಾಕಮುಖ.

೧೬ ಕಪಿಮುಖ.

೧೭ ಮತ್ಸ್ಯಮುಖ.

೧೮ ಕೃಷ್ಣಮುಖ.

೧೯ ಮೇಷಮುಖ.

೨೦ ಗೋಮುಖ.

೨೧ ಮೇಘಮುಖ.

೨೨ ವಿದ್ಯುಮುಖ.

೨೩ ದರ್ವಣಮುಖ.

೨೪ ಗಜಮುಖ.

ಈ ೨೪ ಲವಣಸಮುದ್ರದ ಕಾ
ಲೋದಕಸಮುದ್ರದ ವರ್ಗಣ ಹೊ
ರಗಣ ತಟದ ಅಂತರದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ
ರುವ ಕುಭೋಗಭೂಮಿಜರು, ಈ
ಭೋಗಭೂಮಿಜರು ೪ ತಟಗಳಿಂದ
೯೬ಗಳವರು.

ಸೂ|| ಪಂಚಮಂದರ

ಗಿರಯಃ || ೧೩ ||

೧ ಸುಧರ್ಕನ.

೨ ವಿಜಯಾಚಲ.

೩ ವಿಜಯಾಚಲ.

೪ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾಲಿ.

೫ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾಲಿ.

ಈ ೫ ಮಂದರಗಿರಿಗಳು.

ಸೂ|| ಜಂಬೂವೃಕ್ಷಾಃ || ೧೪ ||

೫ ಜಂಬೂವೃಕ್ಷಗಳು.

ಸೂ|| ಶಾಲ್ಮಲಯೃಕ್ಷಾಃ || ೧೫ ||

೫ ಶಾಲ್ಮಲಿವೃಕ್ಷಗಳು.

ಸೂ|| ಚತುಸ್ತ್ರಂಶದ್ವರ್ಷ
ಧರಪರ್ವತಾಃ || ೧೬ ||

೧ ಹಿಮವನ್.

೨ ಮಹಾಹಿಮವನ್.

೩ ನಿಷಧ.

೪ ನೀಲ.

೫ ರುಗ್ಮಿ.

೬ ಶಿಖರಿ.

ಈ ೬ ಕುಲಪರ್ವತಗಳು. ಈ ಪರ್ವತಗಳನ್ನು ೫ ರಿಂದ ವರ್ಗಿಸೆ ೩೦ ಇತ್ಯಾಕಾರಪರ್ವತಗಳು ೪, ಅಂತೂ ಕುಲಪರ್ವತಗಳು ಯರ ಡೂವರ ದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿ ೨೪ ಇರುವವು.

೧ ಹೇಮವರ್ಣ.

೨ ಅರ್ಜುನವರ್ಣ.

೩ ತಪನೀಯವರ್ಣ.

೪ ಮೈಡೂರ್ಯವರ್ಣ.

೫ ರಜತವರ್ಣ.

೬ ಹೇಮವರ್ಣ.

ಈ ೬ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಹಿಮವದಾದಿ ಪರ್ವತಗಳ ವರ್ಣಗಳು.

ಸೂ|| ತ್ರಿಂಶದುತ್ತರಕತ
ಸರೋವರಾಃ || ೧೭ ||

೧ ಪದ್ಮ.

೨ ಮಹಾಪದ್ಮ.

೩ ತಿಗಿಂಘ.

೪ ಕೇಸರಿ.

೫ ಮಹಾಪುಂಡರೀಕ.

೬ ಪುಂಡರೀಕ.

ಈ ೬ ಹಿಮವದಾದಿ ಪರ್ವತಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿರುವ ಸರೋವರಂಗಳು.

೧ ಶ್ರೀ.

೨ ಹ್ರೀ.

೩ ಧೃತಿ.

೪ ಕೀರ್ತಿ.

೫ ಬುದ್ಧಿ.

೬ ಲಕ್ಷ್ಮೀ.

ಈ ೬ ಪದ್ಮಾದಿಸರೋವರಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿರುವ ದೇವಿಯರು.

೧ ನೀಲಾ.

೨ ಉತ್ತರಕುರವಾ.

೩ ಚಂದ್ರಿಕಾ.

೪ ಐರಾವತಿ.

೫ ಮಾಲ್ಯವಂತಾ.

ಈ ೫ ಉತ್ತರಕುರು ಪೂರ್ವಭದ್ರಸಾಲ ದೊಳು ಸಮಾನನಾಮಂಗಳುಳ್ಳ ಸರೋವರಗಳು. ಈ ೫ ನ್ನು ದ್ವಿಗುಣಿಸೆ ೧೦ ಸರೋವರಂಗಳಾಗುವವು.

೧ ನಿಷದಾಧಾ.

೨ ದೇವಕುರವಾ.

೩ ಸೂರಾ.

೪ ಸೂಲಸಿ.

೫ ವಿದ್ಯುತಾ.

ಈ ೫ ದೇವಕುರು ಪಶ್ಚಿಮ ಭದ್ರಸಾಲಾ ವನದ ಪೂರ್ವಪಶ್ಚಿಮದೊಳು ಸಮಾನ ನಾಮಂಗಳುಳ್ಳ ಸರೋವರಂಗಳು. ಇವನ್ನು ದ್ವಿಗುಣಿಸೆ ೧೦ ಸರೋವರಂಗಳಾಗುವವು.

ಪದ್ಮಾದಿಸರೋವರಂಗಳು ೬.

ನೀಲಾದಿಸರೋವರಂಗಳು ೧೦.

ನಿಷದಾದಿಸರೋವರಂಗಳು ೧೦.

ಅಂತು ೨೬ ಈ ಸರೋವರಂಗಳನ್ನು ಪಂಚಗುಣಂ ಮಾಡೆ ೧೩೦ ಸರೋವರಂಗಳಾಗುವವು.

ನೂ|| ಸಪ್ತತಿ ಮಹಾ
ನಂದ್ಯಃ || ೧೪ ||

- ೧ ಗಂಗಾ.
- ೨ ಸಿಂಧು.
- ೩ ರೋಹಿತ್.
- ೪ ರೋಹಿತಾಸ್ವಾ.
- ೫ ಹರಿತ್.
- ೬ ಹರಿಕಾಂತಾ.
- ೭ ಸೀತಾ.
- ೮ ಸೀತೋದಾ.
- ೯ ನಾರೀ.
- ೧೦ ನರಕಾಂತಾ.
- ೧೧ ಸುವರ್ಣಕಾಲಾ,
- ೧೨ ರೂಪ್ಯಕಾಲಾ.
- ೧೩ ರಕ್ತಾ.
- ೧೪ ರಕ್ತೋದಾ.

ಈ ೧೪ ಮಹಾನದಿಗಳು. ಈ
೧೪ನ್ನು ಪಂಚಗುಣಂ ಮಾಡಲು
೨೦ ಮಹಾನದಿಗಳಾಗುವವು.

ನೂ|| ವಿಂಶತಿನಾರ್ಭಿನೆಗಾ: || ೧೫ ||

ಸ್ಥಿರಭೋಗಭೂಮಿಯೆನಿಸ ಜ
ಘನೈ ಮಧ್ಯಮ ಭೋಗಭೂಮಿಯು
ಮಧ್ಯದೊಳಿಪ್ಪ ೪ನಾಭಿವರ್ವತಂ
ಗಳು, ಇವಂ ಪಂಚಗುಣಂ ಮಾಡ
ಡಲು ೨೦ ನಾಭಿನಗಂಗಳಾಗುವವು.

ನೂ|| ವಿಂಶತಿಯೊಮಕ
ಗಿರಯಃ || ೨೦ ||

- ೧ ಯಮಕಾ.
- ೨ ಮೇಘಾ.
- ೩ ಚಿತ್ರಾ.
- ೪ ವಿಚಿತ್ರಾ.

ಈ ನಾಲ್ಕು ನೀಲನಿಪಥ ಪರ್ವ
ತಂಗಳ ಇಕ್ಕಲದೊಳಿರುವ ಯಮ
ಕಗಿರಿಗಳು.

ನೂ|| ಸಹಸ್ರಕನಕಗಿರಯಃ || ೨೧ ||

ದೇವಕುರು, ಉತ್ತರಕುರು, ಭ
ದ್ರಸಾಲಾ ಪೂರ್ವಪಶ್ಚಿಮ ಸರೋ
ವರಗಳ ಉಭಯ ಪಾರ್ಶ್ವಗಳಲ್ಲಿ
ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಐದೈದು ಪರ್ವತಗಳಾಗ
ಲು ೨೦೦ ಆಗುವವು, ಇವಂ ಪಂಚ
ಗುಣಂ ಮಾಡಲು ೧೦೦೦ ಕನಕ
ಗಿರಿಗಳಾಗುವವು.

ನೂ|| ಚತ್ವಾರಿಂಶದ್ವಿಗ್ಗಜ
ಪರ್ವತಾಃ || ೨೨ ||

- ೧ ಪದ್ಮೋತ್ತರ.
- ೨ ನೀಲ.
- ೩ ಸ್ವಸ್ತಿಕ.
- ೪ ಅಂಜನ.
- ೫ ಕುಮುದ.
- ೬ ಪಲಾಶ.
- ೭ ಅವತಂಸ.
- ೮ ರೋಚನ.

ಈ ೮ ದಿಗ್ಗಜಪರ್ವತಂಗಳು,
ಇವುಗಳನ್ನು ಪಂಚಗುಣಂ ಮಾಡ
ಲು ೪೦ ದಿಗ್ಗಜಪರ್ವತಂಗಳಾಗುವವು.

ನೂ|| ಶತಂವಕ್ಷಾರಪರ್ವತಾಃ || ೨೩ ||

- ೧ ಮಾಲ್ಯವಾನ್.
- ೨ ಮಹಾಸೌಮನಸ.
- ೩ ವಿದ್ಯುತ್ಪಲಾ.
- ೪ ಗಂಧಮಾಧನ.

ಈ ೪ ಮಂದರದ ಈಶಾನ್ಯದ
ದಿಗ್ಗಂತ್ರಪರ್ವತಂಗಳು.

೧ ಚಿತ್ರಕೂಟ.

೨ ಪದ್ಮಕೂಟ.

೩ ನಲಿನಕೂಟ.

೪ ಏಕಶೈಲ.

ಈ ೪ ಮಂದರದ ಮೊಡಣದ

ದಿಗ್ದಂತಪರ್ವತಗಳು.

೧ ಚಿತ್ರಕೂಟ.

೨ ಮೈತ್ರನಕೂಟ.

೩ ಅಂಜನಕೂಟ.

೪ ಆತ್ಮಾಂಜನಕೂಟ.

ಈ ೪ ದೇವಾರಣ್ಯದ ಪಶ್ಚಿಮದ

ದಿಗ್ದಂತಪರ್ವತಗಳು.

೧ ಪದ್ಮವಾನ್.

೨ ವಿಜಟಾವಾನ್.

೩ ಆಶೀವಿಷ.

೪ ಸುಖಾವಹ.

ಈ ೪ ಮಂದರದ ಪಡುವಲ

ದಿಗ್ದಂತಪರ್ವತಗಳು.

೧ ಚಂದ್ರನಾಲಾ.

ಸೂರ್ಯನಾಲಾ.

೩ ನಾಗನಾಲಾ.

೪ ದೇವನಾಲಾ.

ಈ ೪ ಭೂತಾರಣ್ಯದ ಮೊಡಲ

ಪರ್ವತಗಳು.

ಈ ಪರ್ವತಗಳು ಪಂಚ

ಮಂದರಕ್ಕೂ ೧೦೦ ವಕ್ಷಾರಪರ್ವ

ತಗಳಾಗುವವು.

ಸೂ|| ಷಷ್ಠಿವಿಭಂಗ

ನದ್ಯಾಃ || ೨೪ ||

೧ ಗ್ರಹವತಿ.

೨ ಹ್ರದವತಿ.

೩ ಟಂಕವತಿ.

೪ ತಪ್ತಜಲ.

೫ ಮತ್ತಜಲ.

೬ ಉನ್ನತ್ತಜಲ.

೭ ಹ್ವಾರೋದಾ.

೮ ಶೀತೋದಾ.

೯ ಶ್ರೋತೋದಾ.

೧೦ ಗಂಭೀರಮಾಲಿನಿ.

೧೧ ಭೇನಮಾಲಿನಿ.

೧೨ ಉರ್ಮಿಮಾಲಿನಿ.

ಈ ೧೨ ವಿಭಂಗನದಿಗಳು, ಇ

ವಂ ಪಂಚಗುಣಂ ಮಾಡಲು ೬೦

ವಿಭಂಗನದಿಗಳಾಗುವವು.

ಸೂ|| ಷಟ್ಕುತ್ಪರಕತಂ

ವಿದೇಹಜನಪದಾಃ || ೨೫ ||

೧ ಕಚ್ಛಾ.

೨ ಸುಕಚ್ಛಾ.

೩ ಮಹಾಕಚ್ಛಾ.

೪ ಕಚ್ಛಕಾವತಿ.

೫ ಆವರ್ತಾ.

೬ ಲಾಂಗಲಾವರ್ತಾ.

೭ ಪುಷ್ಕಲಾ.

೮ ಪುಷ್ಕಲಾವತಿ.

ಈ ೮ ಸೀತಾನದಿಯ ತೆಂಕಣ

ತಡಿಯ ನಾಡುಗಳು.

೧ ಪದ್ಮಾ.

೨ ಸುವದ್ಮಾ.

೩ ಮಹಾವದ್ಮಾ.

೪ ಪದ್ಮಕಾವತಿ.

೫ ಸಂಖ್ಯಾ.

೬ ನಳಕಾ.

೭ ಕುಮುದಾ.

೮ ಸರಿತಾ.

ಈ ೮ ಪರವಿದೇಹದ ಸೀತೋ

ದಾನದಿಯ ತೆಂಕಣತಡಿಯ ನಾಡುಗಳು.

- ೧ ವಪ್ರಾ.
- ೨ ಸುವಪ್ರಾ.
- ೩ ಮಹಾವಪ್ರಾ.
- ೪ ವಪ್ರಕಾವತಿ.
- ೫ ಗಂಧಾ.
- ೬ ಸುಗಂಧಾ.
- ೭ ಗಂಧಿಲಾ.
- ೮ ಗಂಧವಾಲಿನಿ.

ಈ ೮ ನೀತೋದಾನದಿಯ ಬಡ
ಗಣ ತಡಿಯನಾಡುಗಳೂ.

ಈ ೩೨ ಜನಪದಂಗಳನ್ನು
ಪಂಚಗುಣಂ ಮಾಡಲು ೧೬೦
ಜನಪದಂಗಳಾಗುವವು.

- ೧ ಹ್ಲೇಮ.
- ೨ ಹ್ಲೇಮಪುರಿ.
- ೩ ಅರಿಷ್ಟಾ.
- ೪ ಅರಿಷ್ಟಪುರಿ.
- ೫ ಖಡಿ.
- ೬ ಮಂಜೂಷಾ.
- ೭ ಉಷಧಿ.
- ೮ ಪುಂಡರೀಕಿಣಿ.
- ೯ ಸುಸಿನಾ.
- ೧೦ ಕುಂಡಲಾ.
- ೧೧ ಅಪರಾಜಿತಾ.
- ೧೨ ಪ್ರಭಂಕರಿ.
- ೧೩ ಅಂಕಾ.
- ೧೪ ಪದ್ಮಾವತಿ.
- ೧೫ ಶುಭಾ.
- ೧೬ ರತ್ನಸಂಚಯ.

ಈ ೧೬ ಪೂರ್ವವಿದೇಹದ ಕ
ಚ್ಛಾ ವಿಷಯದ ಪಟ್ಟಣಂಗಳು.

- ೧ ಅಶ್ವಪುರಿ.
- ೨ ಸಿಂಹಪುರಿ.
- ೩ ಮಹಾಪುರಿ.

೪ ವಿಜಯಪುರಿ.

೫ ಅರಜಾ.

೬ ವಿರಜಾ.

೭ ಅಶೋಕಾ.

೮ ವಿಶೋಕಾ.

೯ ವೀತಶೋಕಾ.

೧೦ ವಿಜಯ.

೧೧ ವೈಜಯಂತಿ.

೧೨ ಜಯಂತಿ.

೧೩ ಅಪರಾಜಿತಾ.

೧೪ ಚಕ್ರಪುರಿ.

೧೫ ಖಡ್ಗಪುರಿ.

೧೬ ಅಯೋಧ್ಯಾಪುರಿ.

ಈ ೧೬ ಅಪರವಿದೇಹದ ಪದ್ಮ
ಕಾವತಿವಿಷಯದ ಪಟ್ಟಣಂಗಳು.

ಅಂತೂ ಪಂಚಮಂಡರಕ್ಕೂ
೧೬೦ ಪಟ್ಟಣಗಳಾಗುವವು.

ನೂ|| ಸಪ್ತತ್ಯಧಿಕವಿಜಯಾ

ಧರ್ಮವರ್ತಾ: || ೨೬ ||

ಪಂಚೈರಾನತ, ಪಂಚಭರತ
ವಿದೇಹಂಗಳೊಳು ೧೨೦ ವಿಜಯಾ
ಧರ್ಮಗಳಾಗುವವು.

ನೂತ್ರ || ವೃಷಭಗಿರಯ

ಶ್ವೇತಿ || ೨೭ ||

ವಿದೇಹ, ಭರತ, ಐರಾವತ,
ಮಧ್ಯಮ ಮೈಲಂಭಸುಂಡಂಗಳೊ
ಳು ೧೨೦ ವೃಷಭಗಿರಿಗಳಾಗುವವು.

ನೂ || ದೇವಾಶ್ವತುರ್ನಿ

ಕಾಯಾ: || ೨೮ ||

೧ ಭವನವಾಸಿಕ.

೨ ವೈಂತರ.

೩ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ.

೪ ಕಲ್ಪವಾಸಿಕ.

ಈ ೪ ದೇವತೆಗಳ ಭೇದಂಗಳು.

ನೂ || ಭವನವಾಸಿನೋ

ದಕವಿಧಃ || ೨೯ ||

೧ ಅಸುರಕುಮಾರ.

೨ ನಾಗಕುಮಾರ.

೩ ಸುಪರ್ಣಕುಮಾರ.

೪ ದ್ವೀಪಕುಮಾರ.

೫ ಉದಧಿಕುಮಾರ.

೬ ವಿದ್ಯುತ್ಕುಮಾರ.

೭ ಸ್ತನಿತಕುಮಾರ.

೮ ದಿಕ್ಪುಮಾರ.

೯ ಅಗ್ನಿಕುಮಾರ.

೧೦ ವಾತಕುಮಾರ.

ಈ ೧೦ ಭವನವಾಸಿಕರ ಕುಲ

ಭೇದಂಗಳು.

೧ ಜಮರ.

೨ ವೈರೋಚನ.

೩ ಭೂತಾನಂದ.

೪ ಧರಣಾನಂದ.

೫ ವೇಣು.

೬ ವೇಣುಧಾರಿ.

೭ ಪೂರ್ಣ.

೮ ವಶಿಷ್ಠ.

೯ ಜಲಕಾಂತ.

೧೦ ಜಲಪ್ರಭ.

೧೧ ಹರಿಷೇಣ.

೧೨ ಹರಿಕಾಂತಾ.

೧೩ ಭೋಷ.

೧೪ ಮಹಾಭೋಷ.

೧೫ ಅಮಿತಗತಿ.

೧೬ ಅಮಿತವಾಹನ.

೧೭ ಅಗ್ನಿಕೇಶವರಾ.

೧೮ ಅಗ್ನಿನಾಹನಾ.

೧೯ ವೈಲಂಬ.

೨೦ ಪ್ರಭಂಜನ.

ಈ ೨೦ ಅಸುರಾದಿಕುಮಾರ

ಗಳ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಯೆರಡೆರಡಿಂದ್ರ

ರುಗಳು. ಪ್ರತೀಂದ್ರರೆರಡೆರಡು.

ಅಂತೂ ಭವನವಾಸಿಕರಿಗೆ ೪೦

ಇಂದ್ರದಾಗುವರು.

ನೂ || ಅವೈವಿಧ

ವ್ಯಂತರಾಃ || ೩೦ ||

೧ ಕಿನ್ನರ.

೨ ಕಿಂಪುರುಷ.

೩ ಮಹೋರಗ.

೪ ಗಂಧರ್ವ.

೫ ಯಕ್ಷ.

೬ ರಾಕ್ಷಸ.

೭ ಭೂತ.

೮ ಪಿತೃಜ.

ಈ ೮ ವ್ಯಂತರಭೇದಂಗಳು.

೧ ಕಿಂಪುರುಷ.

೨ ಕಿನ್ನರ.

೩ ಹೃದಯಂಗಮ.

೪ ರೂಪಪಾಲಿ.

೫ ಕಿನ್ನರಕಿಂಪುರುಷ.

೬ ಅನಿಂದಿತ.

೭ ಮನೋರಮ.

೮ ಕಿನ್ನರೋತ್ತಮ.

೯ ರತಿಪ್ರಿಯ.

೧೦ ಜ್ಯೇಷ್ಠ.

ಈ ೧೦ ಕಿನ್ನರಭೇದಂಗಳು.

೧ ಪುರುಷ.

೨ ಪುರುಷೋತ್ತಮ.

- ೩ ಸತ್ಪುರುಷ.
- ೪ ಮಹಾಪುರುಷ.
- ೫ ಪುರುಷಪ್ರಭ.
- ೬ ಅತಿಪುರುಷ.
- ೭ ಅವರ.
- ೮ ಮರುದೇವ.
- ೯ ಮರುಪ್ರಭಾ.
- ೧೦ ಯತೋವಾನ್.

ಈ ೧೦ ಕಿಂಪುರುಷರ ಭೇದಗಳು.

- ೧ ಭುಜಂಗ.
- ೨ ಭುಜಂಗತಾಲಿ.
- ೩ ಮಹಾಕಾಯ.
- ೪ ಅತಿಕಾಯ.
- ೫ ಸೃಂಧತಾಲಿ.
- ೬ ಮನೋಹರಾ.
- ೭ ಅಶನಿಜ.
- ೮ ಮಹಾಸ್ವರ.
- ೯ ಗಂಭೀರಾ.
- ೧೦ ಪ್ರಿಯದರ್ಶನ.

ಈ ೧೦ ಮಹೋರಗರಭೇದಗಳು.

- ೧ ಹಾಹಾನಾದ.
- ೨ ಹೂಹೂಸಂಜ್ಞಿ.
- ೩ ನಾರದ.
- ೪ ತುಂಬುರ.
- ೫ ವಾಸವ.
- ೬ ಗಂಧರ್ವ.
- ೭ ಮಹಾಸ್ವರ.
- ೮ ಗೀತರತಿ.
- ೯ ಗೀತಯಶಃ.
- ೧೦ ದೈವತ.

ಈ ೧೦ ಗಂಧರ್ವರ ಭೇದಗಳು

- ೧ ಮೂಣಿಭದ್ರ.
- ೨ ಪೂರ್ಣಭದ್ರ.
- ೩ ಶೈಲಭದ್ರ.

- ೪ ಮನೋಭದ್ರ.
- ೫ ಭದ್ರಕ.
- ೬ ಸುಭದ್ರ.
- ೭ ಸರ್ವಭದ್ರ.
- ೮ ಮಾನುಷ.
- ೯ ಧನವಾಲ.
- ೧೦ ಸ್ವರೂಪಯಕ್ಷ.
- ೧೧ ಯಕ್ಷೋತ್ತಮ.
- ೧೨ ಮನೋಹರ.

ಈ ೧೨ ಯಕ್ಷರ ಕುಲಭೇದಗಳು.

- ೧ ಭೀಮ.
- ೨ ಮಹಾಭೀಮ.
- ೩ ವಿಷ್ಣು.
- ೪ ವಿನಾಯಕ.
- ೫ ಉದಕರಹ.
- ೬ ರಾಹಸ.
- ೭ ಬ್ರಹ್ಮರಾಹಸ.

ಈ ೭ ರಾಹಸರಭೇದಗಳು.

- ೧ ಸುರೂಪ.
- ೨ ಪ್ರತಿರೂಪ.
- ೩ ಭೂತೋತ್ತಮ.
- ೪ ಪ್ರತಿಭೂತ.
- ೫ ಮಹಾಭೂತ.
- ೬ ಪ್ರತಿಜ್ಞ.
- ೭ ಅಕಾಶಭೂತ.

ಈ ೭ ಭೂತರ ಕುಲಭೇದಗಳು.

- ೧ ಕುಚಂಡ.
- ೨ ಯಕ್ಷೇಶ್ವರ.
- ೩ ರಾಹಸ.
- ೪ ಸಂಮೋಹನ.
- ೫ ತಾರಕ.
- ೬ ಅಸೌಖ್ಯ.
- ೭ ಕಾಲ.
- ೮ ಮಹಾಕಾಲ.

೯ ಸೌಖ್ಯ

೧೦ ಸತಾಲ.

೧೧ ದೇಹ.

೧೨ ಮಹಾದೇಹ.

೧೩ ತೂಷ್ಣಿಕ್.

೧೪ ಪ್ರವಚನ.

ಈ ೧೪ ವಿಶಾಚರ ಕುಲಭೇದ
ಗಳು.

೧ ಕಿನ್ನರ.

೨ ಕಿಂಪುರುಷ.

೩ ಸತ್ಪುರುಷ.

೪ ಮಹಾಪುರುಷ.

೫ ಅತಿಕಾಯ.

೬ ಮಹಾಕಾಯ.

೭ ಗೀತರತಿ.

೮ ಗೀತಯಶ.

೯ ಮಾಣಿಭದ್ರ.

೧೦ ಪೂರ್ಣಭದ್ರ.

೧೧ ಭೀಮ.

೧೨ ಮಹಾಭೀಮ.

೧೩ ಸುರೂಪ.

೧೪ ಪ್ರತಿರೂಪ.

೧೫ ಕಾಲ.

೧೬ ಮಹಾಕಾಲ.

ಈ ೧೬ ಕ್ರಮವಾಗಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ
ಯೆರಡೆರಡು ಇಂದ್ರರು ಪ್ರತೀಂದ್ರ
ರು ಸಹಿತವಾಗಿ ವೈಯಕ್ತಿಕ
ದ್ವರು. || ೩.೨.

ಸೂ || ಪಂಚವಿಧ ಜ್ಯೋ

ತಿಷ್ಠಾತಿ || ೩೧ ||

೧ ಚಂದ್ರಾದಿತ್ಯ.

೨ ಗ್ರಹ.

೩ ನಕ್ಷತ್ರ.

೪ ಪ್ರಕೀರ್ಣಕ.

೫ ತಾರಕ.

ಈ ೫ ಜ್ಯೋತಿಷ್ವರ ಭೇದಗಳು.

ಸೂ || ದ್ವಿವಿಧ ವೈಮಾ

ನಿಕಾಃ || ೩೨ ||

೧ ಕಲ್ಪಜ.

೨ ಕಲ್ಪಾತೀತ.

ಈ ೨ ವೈಮಾನಿಕರುಗಳು.

ಸೂ || ಮೋಡಕ

ಸ್ವರ್ಗಾಃ || ೩೩ ||

೧ ಸೌಧರ್ಮ.

೨ ಈಶಾನ.

೩ ಸನತ್ಕುಮಾರ.

೪ ಮಾಹೇಂದ್ರ.

೫ ಬ್ರಹ್ಮ.

೬ ಬ್ರಹ್ಮೋತ್ತರ.

೭ ಲಾಂತನ.

೮ ಕಾಪಿಷ್ಠ.

೯ ಶುಕ್ರ.

೧೦ ಮಹಾಶುಕ್ರ.

೧೧ ಶತಾರ.

೧೨ ಸಹಸ್ರಾರ.

೧೩ ಅನತ.

೧೪ ವ್ರಾಣತ.

೧೫ ಅರಣ.

೧೬ ಅಚ್ಯುತ.

ಈ ೧೬ ಸ್ವರ್ಗಗಳು.

೧ ಸೌಧರ್ಮೇಂದ್ರ.

೨ ಈಶಾನೇಂದ್ರ.

೩ ಸನತ್ಕುಮಾರೇಂದ್ರ.

೪ ಮಾಹೇಂದ್ರ.

ಈ ೪ ಸೌಧರ್ಮಾದಿ ಕಲ್ಪಗಳ ಇಂದ್ರರು.

೧ ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರ.

೨ ಲಾಂತವೇಂದ್ರ.

೩ ಮಹಾಕುಕ್ರೇಂದ್ರ.

೪ ಸಹಸ್ರಾರೇಂದ್ರ.

ಈ ೪ ನಡುವಣ ಕಲ್ಪಗಳ ಪೂರ್ವಾಪರ ಯುಗ್ಮಗಳಲ್ಲಿರುವ ಇಂದ್ರರುಗಳು.

೧ ಅನತೇಂದ್ರ.

೨ ಪ್ರಾಣತೇಂದ್ರ.

೩ ಆರಣೇಂದ್ರ.

೪ ಅಚ್ಯುತೇಂದ್ರ.

ಈ ೪ ಅನಂತಾದಿ ನಾಲ್ಕು ಕಲ್ಪಗಳ ಇಂದ್ರರುಗಳು.

ಅಂತೂ ಸ್ವರ್ಗ ಹದಿನಾರಕ್ಕೆ, ಇಂದ್ರರು ೧೨, ಪ್ರತೀಂದ್ರರು ೧೨ ಅಂತೂ ೨೪ ಇಂದ್ರರುಗಳು.

ಸೂ|| ನೆವಗ್ರೈವೇಯಕಾಃ || ೨೪ ||

ಅಧೋಗ್ರೈವೇಯಕ ೩, ಮಧ್ಯಗ್ರೈವೇಯಕ ೩, ಉಪರಿಗ್ರೈವೇಯಕ ೩ ಅಂತೂ ಗ್ರೈವೇಯಕಗಳು ೯.

ಸೂ|| ನೆವಾನುದ್ದಿಕಾಃ || ೨೫ ||

೧ ಅರ್ಚಿ.

೨ ಆರ್ಚಿಮಾಲಿನಿ.

೩ ವೈರಾ.

೪ ವೈರೋಚನಾ.

ಈ ೪ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನ ಶ್ರೇಣಿಬದ್ಧಗಳು. ನಡುವಿದಾಳಿತ್ಯಕೇಂದ್ರಂಚರಸು ಅನುದ್ದಿಕವಿಮಾನಂಗಳು ಪ್ರಾಂಭತ್ಯಕ್ಕುಂ.

ಸೂ|| ಪಂಚಾಣುತ್ಪರಾಃ || ೨೬ ||

೧ ವಿಜಯ.

೨ ವೈಜಯಂತ.

೩ ಜಯಂತ.

೪ ಅಪರಾಜಿತ.

ಈ ೪ ಶ್ರೇಣಿಬದ್ಧಗಳು. ಪೂರ್ವಾದಿ ದಿಕ್ಕಿನ ನಟ್ಟನಡುವಣ ಸರ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಂಧ್ರಕಂಚರಸು ಅನುತ್ಪರಯ ವಿಮಾನಂಗಳು ಐದಾಗುವವು.

ಸೂ|| ತ್ರಿಷಪ್ತೈವಟಲಾನಿ || ೨೭ ||

೧ ಪುತು.

೨ ವಿಮಲ.

೩ ಚಂದ್ರ.

೪ ವಲ್ಲು.

೫ ವಿಧೆ.

೬ ಅರುಣ.

೭ ನಂದನ.

೮ ನಲಿನ.

೯ ಕಾಂಚನ.

೧೦ ರೋಹಿತ.

೧೧ ಚಂಚತ.

೧೨ ಮರು.

೧೩ ಪುದ್ಧಿಕ.

೧೪ ವೈಡೂರ್ಯ.

೧೫ ರುಚಕ.

೧೬ ರುಚರ.

೧೭ ಅಂಕ.

೧೮ ಸ್ಪಟಿಕ.

೧೯ ತಪನೀಯ.

೨೦ ಮೇಘ.

೨೧ ಮುಘ್ನ.

- ೨೨ ಹಾರಿದ್ರ.
 ೨೩ ಪದ್ಮ.
 ೨೪ ಲೋಹಿತ.
 ೨೫ ವಜ್ರ.
 ೨೬ ನಂದ್ಯಾವರ್ತ.
 ೨೭ ಪ್ರಕಭಕ.
 ೨೮ ಪ್ರಭಂಕರ.
 ೨೯ ಪೃಷ್ಠಕ.
 ೩೦ ಗಜ.
 ೩೧ ಮಿತ್ರಪ್ರಭ.

ಈ ೩೧ ಸೌಧರ್ಮದ ದ್ವಿ
 ಕಂಗಳು.

- ೧ ಅಂಜನ.
 ೨ ವನಮಾಲಾ.
 ೩ ನಾಗ.
 ೪ ಗರುಡ.
 ೫ ಲಾಂಗಲ.
 ೬ ಬಲಭದ್ರ.
 ೭ ಚಕ್ರ.

ಈ ೭ ಸನತ್ಕುಮಾರದ ದ್ವಿಕಂ
 ಗಳು.

- ೧ ಅರಿಷ್ಟ.
 ೨ ಸುರಸಮಿತಿ.
 ೩ ಬ್ರಹ್ಮ.
 ೪ ಬ್ರಹ್ಮೋತ್ತರ.

ಈ೪ನಾಲ್ಕು ಬ್ರಹ್ಮದ್ವಿಕಂಗಳು.

- ೧ ಬ್ರಹ್ಮಹೃದಯ.
 ೨ ಲಾಂತವ.

ಈ ೨ ಲಾಂತವ ದ್ವಿಕಂಗಳು.

- ಶುಕ್ರದ್ವಿಕಕ್ಕೆ.
 ೧ ಶುಕ್ರವಿಮಾನ
 ಶತಾರದ್ವಿಕಕ್ಕೆ.
 ಶತಾರವಿಮಾನ ೧.
 ೧ ಅನತ.

೨ ಪ್ರಾಣತ.

೩ ಪುಷ್ಪಕ.

ಈ ೩ ಅನತದ್ವಿಕಂಗಳು.

೧ ಶಾತಕ.

೨ ಆರಣ.

೩ ಅಚ್ಯುತ.

ಈ ೩ ಅನತ ದ್ವಿಕದವುಗಳು.

೧ ಸುದರ್ಶನ.

೨ ಅಮೋಘ.

೩ ಸುಪ್ರಬುಧ್ಧ.

ಈ ೩ ಅಧೋಗ್ರೈವೇಯಕದವು.

೧ ಯಶೋಧರ.

೨ ಸುಭದ್ರ.

೩ ವಿಲಸ.

ಈ ೩ ಮಧ್ಯಗ್ರೈವೇಯಕದ
 ವಿಮಾನಂಗಳು.

೧ ಸುಮನಸ.

೨ ಸೌಮನಸ.

೩ ಪ್ರೀತಿಕರ.

ಈ ೩ ಉರ್ಧ್ವಗ್ರೈವೇಯಕದ
 ವಿಮಾನಂಗಳು.

೧ ಅದಿತ್ಯೇಂದ್ರಕ. ಈ ೧ ನವಾನು.
 ದ್ವೇಶದ ವಿಮಾನವು.

೧ ಸರ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಂಧ್ರಕ. ಈ ೧
 ಪಂಚಾಣುತ್ತರಯ ವಿಮಾನವು.

ಇವು ಯೆಲ್ಲಾ ಶೇರಿ ೬೩ ಇಂದ್ರ.
 ಕಗಳು.

ನೂ|| ಮೋಡಶೋತ್ತರಾ.

ವೈಕುಂಠಸಪ್ತಸಹಸ್ರ

ಶ್ರೇಣಿಬದ್ಧಾನಿ ||೩||

ಯೇಳುಸಾವಿರದ ಯಂಟನೂ
 ರು ಹದಿನಾರು ಶ್ರೇಣಿಬದ್ಧಂಗಳು.

ಸೂ || ಚತುರಶೀತಿಲಕ್ಷೀಕೂನನೇ
ವತಿಸಹಸ್ರೈಕಕತಚತುಶ್ಚ ತ್ವಾ
ರಿಂಕತ್ಪ್ರಕೀರ್ಣಕಾನಿ || ೩೯ ||
ಅರ್ಚನಾಂ ಪ್ರಕೀರ್ಣಕಂಗಳು.

ಸೂ|| ಚತುರಶೀತಿನಪ್ತನವತಿಸಹ
ಸ್ರತ್ರಯೋವಿಂಕತಿವಿಮಾ
ನಾನಿ || ೪೦ ||
ಅರ್ಚನಾಂ ವಿಮಾನಗಳು.

ಸೂ|| ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಾಂತಾಲ
ಯಾಶ್ಚ ತ್ವಿಂಕತಿಲೋ
ಕಾಂತಿಕಾಃ || ೪೧ ||

- ೧ ಸಾರಸ್ವತ.
- ೨ ಆದಿತ್ಯ.
- ೩ ವಹ್ನಿ.
- ೪ ಅರುಣ.
- ೫ ಗರ್ಭತೋಯ.
- ೬ ತುಷಿತ.
- ೭ ಅನ್ಯಾಬಾಧ.
- ೮ ಅರಿಷ್ಟ.

ಈ ೮ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕದ ಕೊನೆಯೊ
ಳು ಈಶ್ವರಾದಿ ಅವ್ಯದಿಕೈನೊ
ಳಿರುವ ಲೋಕಾಂತಿಕದೇವರು.

- ೧ ಅಗ್ನಿಭ.
- ೨ ಸೂರ್ಯಭ.
- ೩ ಆದಿತ್ಯ.
- ೪ ಚಂದ್ರಭ.

- ೫ ಶ್ರೇಯಸ್ಕ.
- ೬ ಜ್ಞೇಮಂಕರ.
- ೭ ವೃಷಭೇಷ್ಟ.
- ೮ ಕಾಮಧರ.
- ೯ ನಿರ್ಮಾಣರಾಜಸ್ಕ.
- ೧೦ ದಿಗಂತರಕ್ಷಕ.
- ೧೧ ಆತ್ಮರಕ್ಷಕ.
- ೧೨ ಸರ್ವರಕ್ಷಿತ.
- ೧೩ ಮರುತ್.
- ೧೪ ವಸು.
- ೧೫ ಅಶ್ವ.
- ೧೬ ವಿಶ್ವ.

ಈ ೧೬ ಸಾರಸ್ವತಾದಿಗಳ ವಾ
ಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಲೋಕಾಂತಿಕದೇ
ವರು. ಅಂತೂ ಲೋಕಾಂತಿಕದೇ
ವರು ೨೪ ಆಗುವರು.

ಸೂತ್ರ || ಅಣಿನಾದ್ಯಷ್ಟ
ಗುಣಾಃ || ೪೨ ||

- ೧ ಅಣಿನಾ.
- ೨ ಮಹಿನಾ.
- ೩ ಲಭಿನಾ.
- ೪ ಪ್ರಾಪ್ತಿ.
- ೫ ಪ್ರಾಕಾನ್ಯ.
- ೬ ಈರಿತ್ಯ.
- ೭ ವಶಿತ್ಯ.
- ೮ ಕಾಮರೂಪಿತ್ಯ.

ಈ ೮ ಗುಣಂಗಳು.

ಇತಿ ಕರುಣಾನುಯೋಗವೇದಃ
ಸಮಾಪ್ತಃ.

ಚರಣಾನುಯೋಗವೇದ: ।

ಅಥ ಚರಣಾನುಯೋಗವೇದ: ಕಥ್ಯತೇ

ಸೂ|| ಪಂಚಲಬ್ಧಿಯಃ||೧||

೧ ಹ್ವಯೋವಶಮಲಬ್ಧಿ.

೨ ವಿಕೋಧಿಲಬ್ಧಿ.

೩ ದೇಶನಾಲಬ್ಧಿ.

೪ ಪ್ರಾಯೋಗ್ಯತಾಲಬ್ಧಿ.

೫ ಕರಣಲಬ್ಧಿ.

ಈ ೫ ಲಬ್ಧಿಗಳು.

ಸೂ||ಕರಣಂ ತ್ರಿವಿಧಂ||೨||

೧ ಅಧಪ್ರವೃತ್ತಿಕರಣ.

೨ ಅಪೂರ್ವಕರಣ.

೩ ಅನಿವೃತ್ತಿಕರಣ.

ಈ ೩ ಕರಣಂಗಳು.

ಸೂ || ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ

ದ್ವಿವಿಧಂ || ೩ ||

೧ ವ್ಯವಹಾರಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ.

೨ ನಿಶ್ಚಯಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ.

ಈ ೨ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ ಭೇದಂಗಳು.

ಸೂ|| ತ್ರಿವಿಧಂ || ೪ ||

೧. ಉಪಶಮಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ.

೨ ವೇದಕಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ.

೩ ಹ್ಯಾಯಿಕಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ.

ಈ ೩ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ ಭೇದಂಗಳು.

ಸೂ||ದಶವಿಧಂ ವಾ || ೫ ||

೧ ಅಜ್ಞಾಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ.

೨ ನಾರ್ಗಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ.

೩ ಉಪದೇಶಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ.

೪ ಸೂತ್ರಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ.

೫ ಬೀಜಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ.

೬ ಸಂಕ್ಷೇಪಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ.

೭ ವಿಸ್ತರಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ.

೮ ಅರ್ಥಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ.

೯ ಅವಗಾಢಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ.

೧೦ ಪರವಾನವಗಾಢಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ.

ಈ ೧೦ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ ಭೇದಂಗಳು.

ಸೂ|| ತತ್ರವೇದಕಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ

ಕ್ತ್ವಸ್ಯ ಪಂಚವಿಂಶತಿ

ಮಲಾನಿ || ೬ ||

೧ ಲೋಕಮೂಢ.

೨ ದೇವತಾಮೂಢ.

೩ ಪಾಪಂಡಿಮೂಢ.

ಈ ೩ ಮೂಢತ್ರಯಂಗಳು.

೧ ಜ್ಞಾನ.

೨ ಪೂಜಾ.

೩ ಜಾತಿ.

೪ ಕುಲ.

೫ ಬಲ.

೬ ಐಶ್ವರ್ಯ.

೭ ತಪಃ.

೮ ವಪುಃ.

ಈ ೮ ಅಪ್ಪಮದಂಗಳು.

೧ ಮಿಥ್ಯಾದ್ವೇನ.

೨ ಮಿಥ್ಯಾಲಯ.

೩ ಮಿಥ್ಯಾಜ್ಞಾನ.

೪ ಮಿಥ್ಯಾಜ್ಞಾನಿ.

೫ ಮಿಥ್ಯಾತಪಃ.

೬ ಮಿಥ್ಯಾತಪಸ್ವಿ.

ಈ ೬ ಪಡಾಯತನ ಸೇವೆಗಳು.

೧ ಶಂಕಾ.

೨ ಕಾಂಕ್ಷಾ.

೩ ವಿಚಿಕಿತ್ಸಾ.

೪ ಮೂಢದೃಷ್ಟಿತ್ವ.

೫ ಅನುಪಗೂಹನ.

೬ ಅಸ್ಥಿತಿರೇಕರಣ.

೭ ಅವಾತ್ಸಲ್ಯ.

೮ ಧರ್ಮಪ್ರಭಾವನ.

ಈ ೮ ಶಂಕಾದಿ ದೋಷಂಗಳು.

೧ ಮೂಢ, ೨ ಮದ, ೩ ಅನಾ
ಯತನಸೇವೆ, ೪ ಶಂಕಾದಿದೋಷ,
ಅಂತೂ ಈ ೨೫ ವೇದಕಸಮ್ಯಕ್
ತ್ವಕ್ಕೆ ಪಂಚವಿಂಶತಿಮುಲಂಗಳು.

ಸೂ|| ಅಪ್ಸೃಂಗಾನಿ ||೨||

೧ ನಿಃಶಂಕಾ.

೨ ನಿಃಕಾಂಕ್ಷಾ.

೩ ನಿರ್ವಿಚಿಕಿತ್ಸಾ.

೪ ಅಮೂಢದೃಷ್ಟಿತ್ವ.

೫ ಉಪಗೂಹನ.

೬ ಸ್ಥಿತಿರೇಕರಣ.

೭ ವಾತ್ಸಲ್ಯ.

೮ ಧರ್ಮಪ್ರಭಾವನ.

ಈ ೮ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಕ್ಕೆ ಅಂಗಂಗಳು.

ಸೂ|| ಅಪ್ಸೃಗುಣಾಃ ||೪||

೧ ಸಂವೇಗ.

೨ ನರ್ವೇಗ.

೩ ನಿಂದಾ.

೪ ಗರ್ಹಣಿ.

೫ ಆಸ್ತಿಕ್ಯ.

೬ ಅರ್ಹದಾದಿಭಕ್ತಿ.

೭ ಪ್ರಾಣಿದಯಾ.

೮ ವಾತ್ಸಲ್ಯ.

ಈ ೮ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವದ ಗುಣಂಗಳು.

ಸೂ|| ಪಂಚವಿಂಶತಿಚಾರಾ ಇತಿ || ೯ ||

೧ ಶಂಕಾ.

೨ ಕಾಂಕ್ಷಾ.

೩ ವಿಚಿಕಿತ್ಸಾ.

೪ ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಪ್ರಕಂಸಾ.

೫ ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಸ್ತವನ.

ಈ ೫ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಕ್ಕೆ ಅತಿ
ಚಾರಂಗಳು.

ಸೂ|| ವಿಕಾದಕ ನಿಲ

ಯಾಃ || ೧೦ ||

೧ ದರ್ಶನೀಕ.

೨ ವ್ರತೀಕ.

೩ ಸಾಮಾಯಿಕ.

೪ ಪ್ರೋಪಥೋಪವಾಸಿ.

೫ ಸಚಿತ್ತವಿರತ.

೬ ರಾತ್ರಿಭುಕ್ತವಿರತ.

೭ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ.

೮ ಅರಂಭನಿವೃತ್ತ.

೯ ಪರಿಗ್ರಹನಿವೃತ್ತ.

೧೦ ಅನುಮತಿವಿರತ.

೧೧ ಉದ್ವಿಷ್ಣವಿರತ.

ಈ ೧೧ ವಿಕಾದಕ ನಿಲ
ಯಂಗಳು.

ನೂ || ತ್ರಿವಿಧೋನಿ

ವೇಗಂ || ೧೧ ||

೧ ಸಂಸಾರನಿವೇಗ.

೨ ಕರೀರನಿವೇಗ.

೩ ಭೋಗನಿವೇಗ.

ಈ ಮೂರು ನಿವೇಗಂಗಳು.

ನೂ|| ಸಪ್ತವ್ಯಸನಾನಿ || ೧೨ ||

೧ ದ್ಯೂತ.

೨ ಮಾಂಸ.

೩ ಸುರಾ.

೪ ವೇತ್ಯಾ.

೫ ಪಾಪಧಿ.

೬ ಪರದಾರ.

೭ ಸ್ತ್ರೀಯ.

ಈ ೭ ಸಪ್ತವ್ಯಸನಂಗಳು.

ನೂ|| ಕಲ್ಯಾತ್ರಯಂ || ೧೩ ||

೧ ಮಿಥ್ಯಾಕಲ್ಯಾ.

೨ ಮಾಯಾಕಲ್ಯಾ.

೩ ನಿದಾನಕಲ್ಯಾ.

ಈ ಮೂರು ಕಲ್ಯಾತ್ರಯಂಗಳು.

ನೂ|| ಅಪ್ಪಾಮೂಲ

ಗುಣಾಃ || ೧೪ ||

೧ ಮದ್ಯ.

೨ ಮಾಂಸ.

೩ ಮಧು.

ಈ ೩ ಮಹಾರತ್ರಯಂಗಳು.

೧ ಉದುಂಬರ.

೨ ಅಕ್ಷತ.

೩ ಪ್ಲಹ.

೪ ನೈಗ್ರೋಧ.

೫ ಕಂಡರಾಲ.

ಈ ೫ ಉದುಂಬರಾದಿ ಪಂಚ
ಫಲಂಗಳು.

೬ ಮಹಾರತ್ರಯ, ೫ ಉದುಂಬ
ರಾದಿ ಪಂಚಫಲ ಈ ೮ ರಸಪರಿ
ತ್ಯಾಗಂಗಳು.

೧ ಮೂಲಗುಣಂಗಳು ಅಥವಾ

೧ ಹಿಂಸಾ.

೨ ಅನೃತ.

೩ ಸ್ತ್ರೀಯ.

೪ ಅಬ್ರಹ್ಮ.

೫ ಪರಿಗ್ರಹ.

೬ ದ್ಯೂತ.

೭ ವೇದ್ಯ.

೮ ಮಾಂಸ.

ಈ ೮ ರಲ್ಲಿ ವಿರಾಗವು ಮೂಲ
ಗುಣಂಗಳು.

ನೂ|| ಪಂಚಾಣುವ

ತಾನಿ || ೧೫ ||

೧ ಹಿಂಸಾ.

೨ ಅನೃತ.

೩ ಸ್ತ್ರೀಯ.

೪ ಅಬ್ರಹ್ಮ.

೫ ಪರಿಗ್ರಹ.

ಈ ೫ ರವಿರಾಂಗಳೂ ಪಂಚಾ
ಣುವ್ರತಂಗಳು.

ನೂ|| ಗುಣವ್ರತತ್ರ

ಯಂ || ೧೬ ||

೧ ದಿಗ್ವಿರತಿ.

೨ ದೇವಿರತಿ.

೩ ಅನರ್ಥದಂಡ.

ಈ ೩ ಗುಣವ್ರತಗಳು.

ನೂ || ಶಿಕ್ಷಾವ್ರತಾನಿ
ಚತ್ವಾರಿ || ೧೭ ||

೧ ಸಾಮಾನ್ಯಿಕ.

೨ ಪ್ರೋಪಥೋಪವಾಸ.

೩ ಭೋಗೋಪಭೋಗಪರಿವಾಣ.

೪ ವೈಯ್ಯಾಪ್ಯತ್ಯ.

ಈ ೪ ಶಿಕ್ಷಾವ್ರತಂಗಳು.

ನೂ||ಸಪ್ತಶೀಲಾನಿ ||೧೮||

೧ ಗುಣವ್ರತ ಮೂರು.

೨ ಶಿಕ್ಷಾವ್ರತ ನಾಲ್ಕು.

ಈ ೭ ಸಪ್ತಶೀಲಂಗಳು.

ಸೂ|| ವ್ರತಶೀಲೇಷು ಪಂಚ
ಪಂಚಾತಿಚಾರಃ || ೧೯ ||

೧ ಬಂಧ.

೨ ವಧ.

೩ ಭೇದ.

೪ ಅತಿಭಾರಾರೋಪಣ.

೫ ಅನ್ಯವಾನನಿರೋಧ.

ಈ ೫ ಅಹಿಂಸಾವ್ರತಕ್ಕೆ ಅತಿ
ಚಾರಂಗಳು. || ೧ ||

೧ ಮಿಥ್ಯೋಪದೇಶ.

೨ ರಹೋಬ್ಯಾಖ್ಯಾನ.

೩ ಕೂಟಲೇಖಕ್ರಿಯಾ.

೪ ನ್ಯಾಸಾಪಹಾರ.

೫ ಸಾಕಾರಮಂತ್ರಭೇದ.

ಈ ೫ ಸತ್ಯವ್ರತಕ್ಕೆ ಅತಿಚಾ
ರಂಗಳು. || ೨ ||

೧ ಸ್ತೇನಪ್ರಯೋಗ.

೨ ಅಹೃತಾದಾನ.

೩ ವಿರುದ್ಧರಾಜ್ಯಾತಿಕ್ರಮ.

೪ ಹೀನಾಧಿಕ ಮಾನೋನ್ಮಾನ.

೫ ಪ್ರತಿರೂಪಕವ್ಯವಹಾರ.

ಈ ೫ ಅಸ್ತೇಯವ್ರತಕ್ಕೆ ಅತಿ

ಚಾರಂಗಳು. || ೩ ||

೧ ಪರವಿವಾಹಕರಣ.

೨ ಪರದಾರಗಮನ

೩ ವೇಶ್ಯಾಗಮನ.

೪ ಅನಂಗಕ್ರೀಡೆ.

೫ ಕಾಮತೀವ್ರಾಭಿನಿವೇಶ.

ಈ ೫ ಸ್ವದಾರಸಂತೋಷವ್ರತ

ಕ್ಕೆ ಅತಿಚಾರಂಗಳು || ೪ ||

೧ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಸ್ತು.

೨ ಸುರ್ವಾರಜತ.

೩ ಧನಧಾನ್ಯ.

೪ ದಾಸಿದಾಸ.

೫ ಕುಪ್ಯ.

ಈ ೫ ಪ್ರಮಾಣಾತಿಕ್ರಮಂಗಳೂ,

ಪರಿಮಿತಪರಿಗ್ರಹವ್ರತಕ್ಕೆ ಅ

ತಿಚಾರಂಗಳು || ೫ ||

೧ ಉದ್ವಾರ್ತಾತಿಕ್ರಮ.

೨ ಅಧೋತಿಕ್ರಮ.

೩ ತೀರ್ಯಗ್ಗತಿಕ್ರಮ.

೪ ಕ್ಷೇತ್ರವೃದ್ಧಿ.

೫ ಸ್ತುತ್ಸಂತರಾದಾನ.

ಈ ೫ ದಿಗ್ವ್ರತದ ಅತಿಚಾರಂ

ಗಳು || ೬ ||

೧ ಅನಯನ.

೨ ಪ್ರೇಮ್ಯಪ್ರಯೋಗ.

೩ ಕಬ್ಬಾನುವಾತ.

೪ ರೂಪಾನುವಾತ.

೫ ಪುಷ್ಕಲಕ್ಷೇಪ.

ಈ ಋ ದೇಶವ್ರತದ ಅತಿಚಾರಂಗಳು || ೭ ||

೧ ಕಂದರ್ಪ.

೨ ಕೌತುಚ್ಯ.

೩ ಮೌಖ್ಯ.

೪ ಅನಮೋಹ್ಯಾಧಿಕರಣ.

೫ ಭೋಗೋಪಭೋಗಪರಿಭೋ

ಗಾನರ್ಥಕ್ಯ.

ಈ ಋ ಅನರ್ಥದಂಡವ್ರತದ

ಅತಿಚಾರಂಗಳು || ೮ ||

೧ ಕಾಯದುಃಪ್ರಸಿದಾನ.

೨ ವಾಗ್ದುಃಪ್ರಸಿದಾನ.

೩ ಮನೋದುಃಪ್ರಸಿದಾನ.

೪ ಅನಾದರ.

೫ ಅನೈಕಾಗ್ರ್ಯ.

ಈ ಋ ಸಾಮಾನ್ಯಿಕದ ಅತಿ

ಚಾರಂಗಳು || ೯ ||

೧ ಅಪ್ರತ್ಯವೇಕ್ಷಿತಾಪ್ರಮಾಣಿ

ತೋಷ್ಣರ್ಗ.

೨ ಅಪ್ರತ್ಯವೇಕ್ಷಿತಾಪ್ರಮಾಣಿ

ತಾದಾನ.

೩ ಅಪ್ರತ್ಯವೇಕ್ಷಿತಾಪ್ರಮಾಣಿತ

ಸಂಸ್ತರೋಪಕ್ರಮಣ.

೪ ಅನಾದರ.

೫ ಅನೈಕಾಗ್ರ್ಯ.

ಈ ಋ ಪ್ರೋಪಧೋಪವಾಸದ

ಅತಿಚಾರಂಗಳು || ೧೦ ||

೧ ಸಚಿತ್ತಾಹಾರ.

೨ ಸಂಬಂಧಾಹಾರ.

೩ ಸಂಮಿತ್ರಾಹಾರ.

೪ ಅಭಿಷವಾಹಾರ.

೫ ದುಃಪಕ್ವಾಹಾರ.

ಈ ಋ ಭೋಗೋಪಭೋಗ ಪರಿ
ಮಾಣದ ಅತಿಚಾರಂಗಳು || ೧೧ ||

೧ ಸಚಿತ್ತನಿಷ್ಠೇಪ.

೨ ಸಚಿತ್ತಾಪಿಧಾನ.

೩ ಪರವ್ಯಪದೇಶ.

೪ ಮಾತ್ಸರ್ಯ.

೫ ಕಾಲಾತಿಕ್ರಮ.

ಈ ಋ ಅತಿಧಿಸಂವಿಭಾಗದ
ಅತಿಚಾರಂಗಳು || ೧೨ ||

ನೂ|| ಮೌನಂ ಸಪ್ತ

ಸ್ಥಾನಂ || ೨೦ ||

೧ ಹದನ.

೨ ಮೂತ್ರಣ

೩ ಸ್ನಾನ.

೪ ಪರಮೇಷಿ ಭೂಜಾ.

೫ ಭೋಜನ.

೬ ಸುರತ.

೭ ಸ್ತೋತ್ರ.

ಈ ೭ ಮೌನಸ್ಥಾನಂಗಳು.

೧ ಭ್ರೂ.

೨ ನೇತ್ರ.

೩ ಹುಂಕಾರ.

೪ ಹಸ್ತ.

೫ ಅಂಗುಲಿ.

ಈ ಋ ರಿಂದ ಬೇಕಾದ ಪದಾ
ರ್ಥವ ಸೂಚಿಸುವದು ಮೌನವ್ರ
ತಕ್ಕೆ ಅತಿಚಾರಂಗಳು.

ನೂ|| ಅಂತರಾಯಾಶ್ಚ || ೨೧ ||

೧ ಮಾಂಸದರ್ಶನ ತನ್ನಾಮತ್ರವಣ

೨ ರಕ್ತದರ್ಶನ ತನ್ನಾಮತ್ರವಣ.

೩ ಅದ್ರ್ವಚರ್ಮದರ್ಶನ ತನ್ನಾಮ
ತ್ರವಣ.

೪ ಅಸ್ಥಿದರ್ಶನ ತನ್ನಾಮತ್ರವಣ.

೫ ಪೂಯದರ್ಶನತನ್ನಾಮತ್ರವಣಿ.
೬ ಮೃತಾಂಗಿದರ್ಶನತನ್ನಾಮ
ತ್ರವಣಿ.

೭ ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಾನ್ನಸೇವನ.
ಈ ೭ ರಲ್ಲಿ ಅನ್ನವನ್ನು ಬಿಡು
ವದು ಅಂತರಾಯವೆನಿಸುವದು.
ಬಿಟ್ಟವಸ್ತುವನ್ನು ಮರೆತು ತಿನ್ನು
ವದು ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಾನ್ನಸೇವನೆಯೆ
ನಿಸುವದು.

ಸೂ|| ಶ್ರಾವಕಧರ್ಮ
ಶ್ವತುರ್ವಿಧಃ || ೨೨ ||

೧ ದಾನ.
೨ ಪೂಜಾ.
೩ ಶೀಲ.
೪ ಉಪವಾಸ.

ಈ ೪ ಶ್ರಾವಕಧರ್ಮಗಳು.

ಸೂ|| ಜೈನಾಶ್ರಮಾಶ್ವ || ೨೩ ||

೧ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ.
೨ ಗೃಹಿ.
೩ ವಾನಪ್ರಸ್ಥ.
೪ ಭಿಕ್ಷು.

ಈ ೪ ಜೈನಾಶ್ರಮಗಳು.

ಸೂ|| ತತ್ರ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ
ಣಃ ಪಂಚವಿಧಃ || ೨೪ ||

೧ ಉಪನಯನ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ.
೨ ಅವಲಂಬನಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ.
೩ ದೀಕ್ಷಾಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ.
೪ ಗೂಢಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ.
೫ ನೈಷ್ಠಿಕಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ.

ಈ ೫ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ ಭೇದಗಳು.

ಸೂ|| ಆರ್ಯಪಟ್ಟಮಾರ್ಗ
ಣಿ || ೨೫ ||

೧ ಈರ್ಜ್ಯ.
೨ ವಾರ್ತಾ.
೩ ದತ್ತಿ.
೪ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ.
೫ ಸಂಯಮ.
೬ ತಪ.

ಈ ೬ ಆರ್ಯಪಟ್ಟಮಾರ್ಗಗಳು.

ಸೂ || ತತ್ರೇಜ್ಯಾದಶ
ವಿಧಃ || ೨೬ ||

೧ ಮಹಾಮಹ ಐಂದ್ರಧ್ವಜ.
೨ ಸರ್ವತೋಭದ್ರ.
೩ ಕಲ್ಪಧ್ರುವಃ.
೪ ಚತುರ್ಮುಖ.
೫ ರಥಾನರ್ತಕ.
೬ ಓಂದ್ರಕೇತು.
೭ ಮಹಾಪೂಜಾ.
೮ ಮಹಿಮಾ.
೯ ನಂದೀಶ್ವರ.
೧೦ ಅಷ್ಟವಿಧಾರ್ಚನ.

ಈ ೧೦ ಈರ್ಜ್ಯಗಳು.

ಸೂ|| ಅರ್ಥಾನಿ ಪಟ್ಟ
ಮಾರ್ಗಣಿ || ೨೭ ||

೧ ಅಸಿ.
೨ ಮುಷಿ.
೩ ಕೃಷಿ.
೪ ವಾಣಿಜ್ಯ.
೫ ಪಶುವಾಲ್ಯ.
೬ ಶಿಲ್ಪಕರ್ಮ.

ಈ ೬ ಅರ್ಥೋಪಾಂಶನ ಕ
ಮಫಗಳು.

ನೂ|| ದತ್ತಿಶ್ಚ ತುರ್ವಿಧಾಃ || ೨೪ ||

೧ ದಯಾದತ್ತಿ.

೨ ವಾತ್ರದತ್ತಿ.

೩ ಸಮದತ್ತಿ.

೪ ಸಕಲದತ್ತಿ.

ಈ ೪ ದತ್ತಿಗಳು.

ನೂ|| ಹೃತ್ರಿಯೋ ದ್ವಿವಿಧಃ || ೨೫ ||

೧ ತೀರ್ಥಹೃತ್ರಿಯ.

೨ ಜಾತಿಹೃತ್ರಿಯ.

ಈ ೨ ಹೃತ್ರಿಯ ಭೇದಗಳು.

ನೂ|| ಭಿಕ್ಷುಶ್ಚ ತುರ್ವಿಧಃ || ೨೬ ||

೧ ಅನಗಾರ.

೨ ಯತಿ.

೩ ಮುನಿ.

೪ ದೇವರ್ಷಿ.

ಈ ೪ ಭಿಕ್ಷುಭೇದಗಳು.

ನೂ|| ಯತಿನೋದ್ವಿ ವಿಧಃ || ೨೭ ||

೧ ಉಪಶಮಶ್ರೇಣ್ಯಾರೋಹಣ.

೨ ಹೃದಯಶ್ರೇಣ್ಯಾರೋಹಣ.

ಈ ೨ ಯತಿಭೇದಗಳು.

ನೂ|| ಮುನಯಸ್ತ್ರಿವಿಧಾಃ || ೨೮ ||

೧ ಅವಧಿಜ್ಞಾನಿ.

೨ ಮನಃಪರ್ಯಾಯಜ್ಞಾನಿ.

೩ ಕೇವಲಜ್ಞಾನಿ.

ಈ ೩ ಮುನಿಗಳ ಭೇದಗಳು.

ನೂ || ಋಷಯಶ್ಚ ತು

ರ್ವಿಧಾಃ || ೨೯ ||

೧ ರಾಜರ್ಷಿ.

೨ ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿ.

೩ ದೇವರ್ಷಿ.

೪ ಪರಮರ್ಷಿ.

ಈ ೪ ಋಷಿಭೇದಗಳು.

ನೂ|| ತತ್ರ ರಾಜರ್ಷಯೋ

ದ್ವಿವಿಧಾಃ || ೩೦ ||

೧ ವಿಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿಯುಕ್ತ.

೨ ಅಕ್ಷೀಣಾರ್ಥಪ್ರಾಪ್ತ.

ಈ ೨ ರಾಜರ್ಷಿಭೇದಗಳು.

ನೂ|| ಬಹ್ಮರ್ಷಯಶ್ಚ || ೩೧ ||

೧ ಬುಧ್ಯರ್ಥಿ.

೨ ಔಷಧರ್ಥಿ.

ಈ ೨ ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿಭೇದಗಳು.

ನೂ|| ಮರಣಂದ್ವಿತ್ರಿಚತುಃ

ಪಂಚವಿಧಂ ವಾ || ೩೨ ||

೧ ನಿತ್ಯಮರಣ.

೨ ತಥ್ಯವಮರಣ.

ಈ ೨ ಮರಣಭೇದಗಳು.

೧ ಭಕ್ತಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಮರಣ.

೨ ಇಂಗಿನೀಮರಣ.

೩ ಪ್ರಾಯೋಪಗಮನಮರಣ.

ಈ ೩ ಮರಣಭೇದಗಳು.

೧ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಮರಣ.

೨ ಸಮಾಧಿಮರಣ.

೩ ಪಂಡಿತಮರಣ.

೪ ವೀರ್ಯಮರಣ.

ಈ ೪ ಮರಣಭೇದಗಳು.

- ೧ ಬಾಲಬಾಲಮರಣ.
 ೨ ಬಾಲಮರಣ.
 ೩ ಬಾಲಪಂಡಿತಮರಣ.
 ೪ ಪಂಡಿತಪಂಡಿತಮರಣ.
 ೫ ಪಂಡಿತಮರಣ.
 ಈ ೫ ಮರಣಭೇದಗಳು.

ಸೂ || ಪಂಚಾತಿಚಾರಾಃ || ೩೩ ||

- ೧ ಜೀವಿತಾಸಂಕಾ.
 ೨ ಮರಣಾಸಂಕಾ.
 ೩ ಭಯಾಸಂಕಾ.
 ೪ ಮಿತ್ರಾನುಸ್ಮೃತಿ.
 ೫ ನಿಧಾನ.
 ಈ ೫ ಸಲ್ಲೇಖನಾತಿಚಾರಗಳು.

ಸೂ || ದ್ವಾದಶಾನುಪ್ರೇಕ್ಷಾಃ || ೩೪ ||

- ೧ ಅಧ್ಯುವಾನುಪ್ರೇಕ್ಷಾ.
 ೨ ಅಕರಣಾನುಪ್ರೇಕ್ಷಾ.
 ೩ ಏಕತ್ವಾನುಪ್ರೇಕ್ಷಾ.
 ೪ ಅನ್ಯತ್ವಾನುಪ್ರೇಕ್ಷಾ.
 ೫ ಸಂಸಾರಾನುಪ್ರೇಕ್ಷಾ.
 ೬ ಲೋಕಾನುಪ್ರೇಕ್ಷಾ.
 ೭ ಅಕುಚಿತ್ವಾನುಪ್ರೇಕ್ಷಾ.
 ೮ ಆಸ್ರವಾನುಪ್ರೇಕ್ಷಾ.
 ೯ ಸಂಸಾರಾನುಪ್ರೇಕ್ಷಾ.
 ೧೦ ನಿರ್ಜರಾನುಪ್ರೇಕ್ಷಾ.
 ೧೧ ಧರ್ಮಾನುಪ್ರೇಕ್ಷಾ.
 ೧೨ ಬೋಧಿದುರ್ಲಭಾನುಪ್ರೇಕ್ಷಾ.
 ಈ ೧೨ ಅನುಪ್ರೇಕ್ಷೆಗಳು.

ಸೂ||ಯತಿಧರ್ಮೋದಶವಿಧಃ ೩೫

- ೧ ಉತ್ತಮಕ್ಷಮಾ.
 ೨ ಉತ್ತಮಾರ್ಥವ.
 ೩ ಉತ್ತಮಾರ್ಜವ.
 ೪ ಉತ್ತಮಕೌಚ.
 ೫ ಉತ್ತಮಸತ್ಯ.
 ೬ ಉತ್ತಮಸಂಯಮ.
 ೭ ಉತ್ತಮತಪಃ.
 ೮ ಉತ್ತಮತ್ಯಾಗಃ.
 ೯ ಉತ್ತಮಾಕಿಂಚನ್ಯ.
 ೧೦ ಉತ್ತಮ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ.
 ಈ ೧೦ ಯತಿಧರ್ಮಗಳು.

- ೧ ವಚನ.
 ೨ ಸ್ಥಾಪನ.
 ೩ ಅನುಮತಿ.
 ೪ ನಾಮ.
 ೫ ರೂಪ.
 ೬ ಪ್ರತಿತಿ.
 ೭ ವ್ಯವಹಾರ.
 ೮ ಸಂಭಾವನಾ.
 ೯ ಭಾವನಾ.
 ೧೦ ಉಪಮಾನ.
 ಈ ೧೦ ಸದ್ಯದ ಭೇದಗಳು.

- ೧ ಭಾವಕುದ್ಧಿ.
 ೨ ಕರೀರಕುದ್ಧಿ.
 ೩ ವಿನಯಕುದ್ಧಿ.
 ೪ ಈರ್ಯಾಪಥಕುದ್ಧಿ.
 ೫ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಕುದ್ಧಿ.
 ೬ ಕಯನಾಸನಕುದ್ಧಿ.
 ೭ ಭಿಕ್ಷಾಕುದ್ಧಿ.
 ೮ ವಾಕ್ಯಕುದ್ಧಿ.

ಈ ೮ ಉತ್ತಮಸಂಯಮವನ್ನು
 ರಕ್ಷಿಸುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಂಗಳಾದ
 ಅವ್ಯಕುದ್ಧಿಗಳು.

ನೂ||ಅಪ್ಪಾವಿಂಶತಿ ಮೂ
ಲಗುಣಾಃ || ೪೦ ||

೧ ಅಹಿಂಸಾ.

೨ ಸತ್ಯ.

೩ ಅಸ್ತೇಯ.

೪ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ.

೫ ನೀವರಿಗ್ರಹ.

ಈ ೫ ಪಂಚಮಹಾವ್ರತಗಳು.

೧ ಈರ್ಯಾಸಮಿತಿ.

೨ ಭಾಷಾಸಮಿತಿ.

೩ ಏಷಣಾಸಮಿತಿ.

೪ ಆದಾನನಿಕ್ಷೇಪಣಸಮಿತಿ.

೫ ಉತ್ಸರ್ಗಸಮಿತಿ.

ಈ ೫ ಪಂಚಸಮಿತಿಗಳು.

೧ ಸ್ವರ್ತನೇಂದ್ರಿಯಜಯ.

೨ ರಸನೇಂದ್ರಿಯಜಯ.

೩ ಘ್ರಣೇಂದ್ರಿಯಜಯ.

೪ ಚಕ್ಷುರಿಂದ್ರಿಯಜಯ.

೫ ಶ್ರೋತ್ರೇಂದ್ರಿಯಜಯ.

ಈ ೫ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ ನಿಗ್ರಹಗಳು.

೧ ಸಮತಾಭಾವ.

೨ ಸ್ತವನ.

೩ ವಂದನಾ.

೪ ಪ್ರತಿಕ್ರಮಣ.

೫ ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನ.

೬ ಕಾಯೋತ್ಸರ್ಗ.

ಈ ೬ ಷಡಾವಶ್ಯಕಗಳು.

೧ ಕಚೋತ್ಪಾಟನ.

೨ ಅಚೇಲ.

೩ ಅಸ್ಥಾನ.

೪ ಅದಂತಕರ್ಷಣ.

೫ ಸ್ಥಿತಿಭೋಜನ.

೬ ಏಕಭುಕ್ತ.

೭ ಭೂಕಯನ.

ಈ ೭ ಭೂಕಯನಾದಿಗಳು.

೫ ಪಂಚಮಹಾವ್ರತ,

೫ ಪಂಚಸಮಿತಿ,

೫ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಜಯ,

೬ ಷಡಾವಶ್ಯಕ,

೭ ಭೂಕಯನಾದಿಸಪ್ತ.

ಈ ೨೮ ಮೂಲಗುಣಂಗಳು.

ನೂ || ಪಂಚಮಹಾವ್ರತ
ಸ್ಥೈರ್ಯಾರ್ಥಂಭಾವನಾಃ
ಪಂಚ || ೪೧ ||

೧ ವಾಗ್ಗುಪ್ತಿ.

೨ ಮನೋಗುಪ್ತಿ.

೩ ಈರ್ಯಾಸಮಿತಿ.

೪ ಆದಾನನಿಕ್ಷೇಪಣಸಮಿತಿ.

೫ ಅಲೋಕಿತವಾನಭೋಜನ.

ಈ ೫ ಅಹಿಂಸಾವ್ರತದ ಭಾವನೆಗಳು.

೧ ಕ್ರೋಧಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನ.

೨ ಲೋಭಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನ.

೩ ಭೀರುತ್ವಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನ.

೪ ಹಾಸ್ಯಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನ.

೫ ಅನುವೀಚಿಭಾವಣ.

ಈ ೫ ಸತ್ಯವ್ರತದ ಭಾವನೆಗಳು.

೧ ಕೂನ್ಯಾಗಾರಾವಾಸ.

೨ ಪರಕಿಯೇಷ್ವಿವೋಚಿತಾವಾಸ.

೩ ಪರೇಷಾಮುಪರೋಧಾಕರಣ.

೪ ಭೈಕ್ಷುಕುದ್ಧಿ.

೫ ಸಧರ್ಮಾವಿಸಂವಾದ.

ಈ ೫ ಅಸ್ತೇಯವ್ರತದ ಭಾವನೆಗಳು.

೧ ಸ್ತ್ರೀರಾಗಕಥಾತ್ರವಣತ್ಯಾಗ.
 ೨ ತನ್ಮನೋಹರಾಂಗನಿರೀಕ್ಷಣ
 ತ್ಯಾಗ.
 ೩ ಪೂರ್ವರತಾನುಸ್ಕರಣತ್ಯಾಗ.
 ೪ ವೃಷ್ಟೇಷ್ಟರಸತ್ಯಾಗ,
 ೫ ಸ್ವಕರೀರಸಂಸ್ಕಾರತ್ಯಾಗ.
 ಈ ೫ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯವೃತ್ತದ
 ಭಾವನೆಗಳು.

೧ ಸ್ವರ್ತನೇಷ್ಠಾನಿಷ್ಠ.
 ೨ ರಸನೇಷ್ಠಾನಿಷ್ಠ.
 ೩ ಪ್ರಾಣೇಷ್ಠಾನಿಷ್ಠ.
 ೪ ಚಕ್ಷುರಿಷ್ಠಾನಿಷ್ಠ.
 ೫ ಶ್ರೋತ್ರೇಷ್ಠಾನಿಷ್ಠ.
 ಈ ೫ ರಲ್ಲಿ ರಾಗದ್ವೇಪನಿವೃತ್ತಿ
 ಯು ನಿಃಪರಿಗ್ರಹವೃತ್ತದ ಭಾವನೆ
 ಗಳು.

ಸೂ|| ಗುಪ್ತಿತ್ರಯಂ ೪೨

೧ ಕಾಯಗುಪ್ತಿ.
 ೨ ವಚನಗುಪ್ತಿ.
 ೩ ಮನೋಗುಪ್ತಿ.
 ಈ ೩ ಗುಪ್ತಿತ್ರಯಗಳು.

ಸೂ|| ಅಪ್ರಪ್ರವಚನ
 ಮಾತ್ಮಕಾಃ || ೪೩ ||

೫ ಪಂಚಸಮಿತಿಗಳು.
 ೩ ತ್ರಿಗುಪ್ತಿಗಳು.
 ಈ ೮ ಪ್ರವಚನ ಮಾತೃಕೆಗಳು.

ಸೂ|| ಚತುಸ್ತ್ರಿಂಶದುತ್ತ
 ರಗುಣಾಃ || ೪೪ ||

೨೨ ಪರಿಪಹಂಗಳು.
 ೧೨ ತಪಸ್ಸುಗಳು.

ಈ ೩೪ ಉತ್ತರಗುಣಗಳು.
 ಅಥವಾ ೧೨ ದ್ವಾದಶತಪಸ್ಸುಗಳು.
 ೬ ಪಡಾವತ್ಯಕಂಗಳು.
 ೫ ಪಂಚಾಚಾರಂಗಳು.
 ೧೦ ದಶವಿಧಧರ್ಮಗಳು.
 ೩ ತ್ರಿಗುಪ್ತಿಗಳು.
 ಅಂತೂ ಈ ೩೬ ಉತ್ತರಗುಣಗಳು.

ಸೂ|| ದ್ವಾವಿಂಶತ್ಪರಿ
 ಷಹಾ: || ೪೫ ||

೧ ಹೃತ್.
 ೨ ಪಿಪಾಸಾ
 ೩ ಶೀತ
 ೪ ಉಷ್ಣ
 ೫ ದಂಕಮಕಕ.
 ೬ ನಾಗ್ನಿ.
 ೭ ಅರತಿ.
 ೮ ಸ್ತ್ರೀ.
 ೯ ಚರ್ಯು.
 ೧೦ ನಿಷದ್ಯಾ.
 ೧೧ ಕಯ್ಯಾ.
 ೧೨ ಅಕ್ರೋಶ.
 ೧೩ ವಧ.
 ೧೪ ಯಾಚನಾ.
 ೧೫ ಅಲಾಭ.
 ೧೬ ರೋಗ.
 ೧೭ ತೃಣಪರ್ಕ.
 ೧೮ ಮಲ.
 ೧೯ ಸತ್ಯಾರಪುರಸ್ಕಾರ.
 ೨೦ ಪ್ರಜ್ಞಾ.
 ೨೧ ಅಜ್ಞಾನ.
 ೨೨ ಅದರ್ಶನ.

ಈ ೨೨ ಪರಿಪಹಂಗಳು.

ಸೂ|| ದ್ವಾದಶವಿಧಂತಪಃ || ೪೬ ||

೧ ಅನಕನ.

೨ ಅವನೋದಯ್ಯ.

೩ ವೃತ್ತಿಪರಿಸಂಖ್ಯಾನ.

೪ ರಸಪರಿತ್ಯಾಗ.

೫ ವಿವಿಕ್ತಕಯ್ಯಾಸನ.

೬ ಕಾಯಕ್ಷೇಪ.

ಈ ೬ ಬಾಹ್ಯತಪಂಗಳು.

೧ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ.

೨ ವಿನಯ.

೩ ವೈಯ್ಯಾಪೃತ್ಯ.

೪ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ.

೫ ಉತ್ಸರ್ಗ.

೬ ಧ್ಯಾನ.

ಈ ೬ ಅಭ್ಯಂತರತಪಂಗಳು.

ಬಾಹ್ಯತಪಂಗಳು ೬, ಅಭ್ಯಂತರ
ತಪಂಗಳು ೬ ಅಂತು ೧೨ ದ್ವಾದ
ಶವಿಧತಪಂಗಳು.

ಸೂ|| ದ್ವಾದಶವಿಧಾನಿ

ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾನಿ || ೪೭ ||

೧ ಆಲೋಚನ.

೨ ಪ್ರತಿಕ್ರಮಣ.

೩ ತದುಭಯ.

೪ ವಿವೇಕ.

೫ ಉತ್ಸರ್ಗ.

೬ ತಪಃ.

೭ ಭೇದ.

೮ ಪರಿಹಾರ.

೯ ಉಪಸಾಧನ.

೧೦ ಶ್ರದ್ಧಾನ.

ಈ ೧೦ ದಶವಿಧಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಗಳು.

ಸೂ|| ಅಲೋಚನಂಚ ೪೮

೧ ಅಕಂಪಿತ.

೨ ಅನುವಾನಿತ.

೩ ದೃಷ್ಟ.

೪ ಬಾದನ.

೫ ಸೂಕ್ಷ್ಮ.

೬ ಭನ್ನ.

೭ ಕಬ್ಬಾಕುಲಿತ.

೮ ಬಹುಜನ.

೯ ಅವ್ಯಕ್ತ.

೧೦ ತತ್ಸೇವಿತ.

ಈ ೧೦ ಅಲೋಚನಾದೋಷಗಳು.

ಸೂ|| ಚತುರ್ವಿಧಾನಿ

ನಯಾಃ || ೪೯ ||

೧ ಜ್ಞಾನವಿನಯ.

೨ ದರ್ಶನವಿನಯ.

೩ ಚಾರಿತ್ರವಿನಯ.

೪ ಉಪಚಾರವಿನಯ.

ಈ ೪ ವಿನಯಭೇದಗಳು

ಸೂ|| ದಶವಿಧಾನಿ ವೈಯ್ಯಾ

ಪೃತ್ಯಾನಿ || ೫೦ ||

೧ ಆಚಾರ್ಯ.

೨ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ.

೩ ತಪಸ್ವಿ.

೪ ಶೈಕ್ಷ.

೫ ಗ್ಲಾನ.

೬ ಗಣ.

೭ ಕುಲ.

೮ ಸಂಘ.

೯ ಸಾಧು.

೧೦ ಮನೋಜ.

ಇವರುಗಳಿಗೆ ವ್ಯಾಧಿ ಮೊದಲಾ
ದವುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಳ್ಪು ಪ್ರತೀಕಾರ
ಗಳು ದಶವಿಧವೈಯ್ಯಾಪ್ಯತ್ಯಂಗಳು.

ನೂ|| ಪಂಚವಿಧಃ ಸ್ವಾ
ಧ್ಯಾಯಃ || ೫೧ ||

- ೧ ವಾಚನಾ.
- ೨ ಪೃಚ್ಛನಾ.
- ೩ ಅನುಪ್ರೇಕ್ಷಾ.
- ೪ ಅಮಾಂಸ.
- ೫ ಧರ್ಮೋಪದೇಶ.

ಈ ೫ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಂಗಳು.

ನೂ|| ದ್ವಿವಿಧೋವ್ಯೃ
ತ್ಸರ್ಗಃ || ೫೨ ||

- ೧ ಬಾಹ್ಯೋಪಧಿತ್ಯಾಗ.
  - ೨ ಅಭ್ಯಂತರೋಪಧಿತ್ಯಾಗ.
- ಈ ೨ ಉತ್ಸರ್ಗಭೇದಂಗಳು.

- ೧ ಹೇತ್ರವಾಸ್ತು.
- ೨ ದಾಸಿದಾಸ.
- ೩ ಸುವರ್ಣ.
- ೪ ರಜತ.
- ೫ ಧಾನ್ಯ.
- ೬ ಯಾನ.
- ೭ ಕಯ್ಯಾ.
- ೮ ಆಸನ.
- ೯ ಕುಪ್ಯ.
- ೧೦ ಭಾಂಡ.

ಈ ೧೦ ಬಾಹ್ಯೋಪಧಿಗಳು.

- ೧ ಮಿಥ್ಯಾತ್ವ.
- ೨ ವೇದ.
- ೩ ಹಾಸ್ಯ.

- ೪ ರಾಗ.
- ೫ ದ್ವೇಷ.
- ೬ ರತಿ.
- ೭ ಅರತಿ.
- ೮ ಶೋಕ.
- ೯ ಭಯ.
- ೧೦ ಜುಗುಪ್ಸಾ.
- ೧೧ ಕ್ರೋಧ.
- ೧೨ ಮಾನ.
- ೧೩ ಮಾಯ.
- ೧೪ ಲೋಭ.

ಈ ೧೪ ಅಂತರೋಪಧಿಗಳು.

ನೂ|| ಧ್ಯಾನಂಚತು
ರ್ವಿಧಂ || ೫೩ ||

- ೧ ಆರ್ತಧ್ಯಾನ.
- ೨ ರೌದ್ರಧ್ಯಾನ.
- ೩ ಧರ್ಮಧ್ಯಾನ.
- ೪ ಶುಕ್ಲಧ್ಯಾನ.

ಈ ನಾಲ್ಕು ಧ್ಯಾನಭೇದಂಗಳು.

ನೂ|| ಅರ್ತ್ಯಂಚ || ೫೪ ||

- ೧ ಅಮನೋಜ್ಞ ಸಂಪ್ರಯೋಗಾ
ನ್ಯುತ್ಪತ್ತಿಸಂಕಲ್ಪಾಧ್ಯವಸಾನ.
- ೨ ಉತ್ಪನ್ನವಿನಾಕ ಸಂಕಲ್ಪಾಧ್ಯವ
ಸಾನ.
- ೩ ಮನೋಜ್ಞ ವಿಪ್ರಯೋಗಾನ್ಯುತ್ಪ
ತ್ತಿಸಂಕಲ್ಪಾಧ್ಯವಸಾನ.
- ೪ ಉತ್ಪನ್ನವಿನಾಕ ಸಂಕಲ್ಪಾಧ್ಯ
ವಸಾನ.

ಈ ೪ ಅರ್ತ್ಯಧ್ಯಾನಭೇದಂಗಳು.

ನೂ|| ರೌದ್ರಮುಖಿ || ೫೫||

೧ ಹಿಂಸಾನಂದ.

೨ ಮೃಪಾನಂದ.

೩ ಸ್ತೇಯಾನಂದ.

೪ ಸಂರಕ್ಷಣಾನಂದ.

ಈ ೪ ರೌದ್ರಧ್ಯಾನ ಭೇದಗಳು.

ನೂ|| ಧರ್ಮಧ್ಯಾನಂ ದಶ
ವಿಧಂ || ೫೬ ||

೧ ಅಪಾಯವಿಚಯ.

೨ ಉಪಾಯವಿಚಯ.

೩ ಜೀವವಿಚಯ.

೪ ಅಜೀವವಿಚಯ.

೫ ವಿರಾಕವಿಚಯ.

೬ ವಿರಾಗವಿಚಯ.

೭ ಭವವಿಚಯ.

೮ ಸಂಸ್ಥಾನವಿಚಯ.

೯ ಆಜ್ಞಾವಿಚಯ.

೧೦ ಕಾರಣವಿಚಯ.

ಈ ೧೦ ಧರ್ಮಧ್ಯಾನ ಭೇದಗಳು.

೧ ಪದಸ.

೨ ಹಿಂಡಸ.

೩ ರೂಪಸ.

೪ ರೂಪಾತೀತ.

ಈ ೪ ಅಭ್ಯಂತರರೂಪವಿನಿ
ಕ್ಷಯ ಧರ್ಮಧ್ಯಾನ ಭೇದಗಳು.

ನೂ|| ಶುಕ್ಲ ಧ್ಯಾನಂ ಚತು
ರ್ವಿಧಂ || ೫೭ ||

೧ ಪೃಥಕ್ತ್ವವಿತರ್ಕವಿಚಾರ.

೨ ವಿಕತ್ವವಿತರ್ಕವಿಚಾರ.

೩ ಸೂಕ್ಷ್ಮಕ್ರಿಯಾಪ್ರತಿಪಾತಿ.

೪ ವೈಪರೀತಿಯಾನಿವೃತ್ತಿ.

ಈ ೪ ಶುಕ್ಲ ಧ್ಯಾನ ಭೇದಗಳು.

ನೂ|| ಅಷ್ಟಾವೃದ್ಧಯಃ || ೫೮ ||

೧ ಬುದ್ಧಿವೃದ್ಧಿ.

೨ ಕ್ರಿಯಾವೃದ್ಧಿ.

೩ ವಿಕ್ರಿಯಾವೃದ್ಧಿ.

೪ ತಮೋವೃದ್ಧಿ.

೫ ಬಲವೃದ್ಧಿ.

೬ ಔಷಧವೃದ್ಧಿ.

೭ ರಸವೃದ್ಧಿ.

೮ ಅಕ್ಷೀಣವೃದ್ಧಿ.

ಈ ೮ ಪುದ್ಗಿಗಳು.

ನೂ || ಬುದ್ಧಿ ರಷ್ಪಾದಶ
ಭೇದಾಃ || ೫೯ ||

೧ ಕೇವಲಜ್ಞಾನ.

೨ ಅವಧಿಜ್ಞಾನ.

೩ ಮನಃಪರ್ಯಾಯಜ್ಞಾನ.

೪ ಬೀಜಬುದ್ಧಿ.

೫ ಕೋಷ್ಠಬುದ್ಧಿ.

೬ ಪದಾನುಸಾರಿತ್ವ.

೭ ಸಂಭಿನ್ನಶ್ರೋತೃತ್ವ.

೮ ದೂರಾಸ್ವಾದನ.

೯ ದೂರಸ್ಪರ್ಶನ.

೧೦ ದೂರದರ್ಶನ.

೧೧ ದೂರಕ್ರವಣ.

೧೨ ದೂರಘ್ರಾಣ.

೧೩ ದಶಪೂರ್ವತ್ವ.

೧೪ ಚತುರ್ದಶಪೂರ್ವತ್ವ.

೧೫ ಅಷ್ಟಾಂಗಮಹಾನಿಮಿತ್ತತ್ವ.

೧೬ ಪ್ರಜ್ಞಾಕ್ರವಣತ್ವ.

೧೭ ಪ್ರತ್ಯೇಕಬುದ್ಧಿತ್ವ.

೧೮ ವಾದಿತ್ವ.

ಈ ೧೮ ಬುದ್ಧಾರ್ಥಭೇದಗಳು.

- ೧ ಪ್ರತಿಸಾರಿ.
- ೨ ಅನುಸಾರಿ.
- ೩ ಉಭಯಸಾರಿ.

ಈ ೩ ಪದಾನುಸಾರಿತ್ವದ ಭೇದಗಳು.

- ೧ ಅಂತರಿಕ್ಷನಿಮಿತ್ತ.
- ೨ ಭೂಮಿನಿಮಿತ್ತ.
- ೩ ಅಂಗನಿಮಿತ್ತ.
- ೪ ಸ್ವರನಿಮಿತ್ತ.
- ೫ ವ್ಯಂಜನನಿಮಿತ್ತ.
- ೬ ಲಕ್ಷಣನಿಮಿತ್ತ.
- ೭ ಛಿನ್ನನಿಮಿತ್ತ.
- ೮ ಸ್ವಪ್ನನಿಮಿತ್ತ.

ಈ ೮ ಅಪ್ಪಾಂಗನಿಮಿತ್ತಗಳು.

- ೧ ಕರೀರನಿಮ್ನ.
- ೨ ಕುಲಿಕ.
- ೩ ದ್ವೀಪ.
- ೪ ಸಮುದ್ರ.
- ೫ ಭವನ.
- ೬ ವಿನಾಸ.
- ೭ ಬಾಣ.
- ೮ ಪುರ.
- ೯ ಗೋಪುರ.
- ೧೦ ಇಂದ್ರಕೇತು.
- ೧೧ ಶಂಖ.
- ೧೨ ಪತಾಕ.
- ೧೩ ಮುಸಲ.
- ೧೪ ಹಯ.
- ೧೫ ರವಿ.
- ೧೬ ಶಶಿ.
- ೧೭ ಸ್ವಸ್ತಿಕ.
- ೧೮ ದಾರು.

೧೯ ಕೂರ್ಮ.

- ೨೦ ಅಂಕುಶ.
- ೨೧ ಸಿಂಹ.
- ೨೨ ಗಜ.
- ೨೩ ವೃಷಭ.
- ೨೪ ಮತ್ಸ್ಯ.
- ೨೫ ಛತ್ರ.
- ೨೬ ಕಯ್ಯಾ.
- ೨೭ ಅಸನ.
- ೨೮ ವರ್ಧಮಾನ.
- ೨೯ ಶ್ರೀವತ್ಸ.
- ೩೦ ಚಕ್ರ.
- ೩೧ ಅನಲ.
- ೩೨ ಕುಂಭ.

ಈ ೩೨ ಕುಭಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಹೇಳುವದು ಲಕ್ಷಣನಿಮಿತ್ತವೆನ್ನುವದು.

ನೂ || ವಿಕ್ರಿಯಾವೃದ್ಧಿ
ದ್ವಿವಿಧಾ || ೬೦ ||

- ೧ ಚಾರಣತ್ವ.
- ೨ ಅಕಾಶಚಾರಣತ್ವ.

ಈ ೨ ಕ್ರಿಯಾವೃದ್ಧಿಗಳು.

- ೧ ಜಲಚಾರಣ.
- ೨ ಜಂಘಚಾರಣ.
- ೩ ತಂತುಚಾರಣ.
- ೪ ಪತ್ರಚಾರಣ.
- ೫ ಪುಷ್ಪಚಾರಣ.
- ೬ ಫಲಚಾರಣ.

ಇವು ಮೊದಲಾಗಿ ಚಾರಣಭೇದಗಳು ಅನೇಕ ವಿಧಗಳು.

ಸೂ|| ವಿಕ್ರಿಯೈಕಾದಕ
ವಿಧಾ || ೬೦ ||

೧ ಅನಿಮಾ.

೨ ಮಹಿಮಾ.

೩ ಲಭಿಮಾ.

೪ ಗರಿಮಾ.

೫ ವ್ರಾಪ್ತಿ.

೬ ಪ್ರಾಕಾಂಕ್ಷಾ.

೭ ಈಶಿತ್ಯ.

೮ ನಶಿತ್ಯ.

೯ ಅಪ್ರತಿಘಾತ.

೧೦ ಅಂತರ್ಧಾನ.

೧೧ ಕಾಮರೂಪಿತ್ಯ.

ಈ ೧೧ ವಿಕ್ರಿಯಾರ್ಥಭೇದಗಳು.

ಸೂ|| ತಪಃಸಪ್ತವಿಧಂ || ೬೧ ||

೧ ಉಗ್ರತಪಃ.

೨ ದೀಪ್ತತಪಃ.

೩ ತಪ್ತತಪಃ.

೪ ಮಹಾತಪಃ.

೫ ಘೋರತಪಃ.

೬ ಘೋರಗುಣವರಾಕ್ರಮ.

೭ ಘೋರಗುಣಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯಗುಣ

ಈ ೭ ತಪೋವೃದ್ಧಿಗಳು.

ಸೂ|| ಬಲಂತ್ರಿಧಾ || ೬೨ ||

೧ ಕಾಯಬಲ.

೨ ವಚನಬಲ.

೩ ಮನೋಬಲ.

ಈ ೩ ಬಲವೃದ್ಧಿಗಳು.

ಸೂ|| ಭೇಷಜಮಪ್ಪದಾ || ೬೪ ||

೧ ಅಮೌಷಧವೃದ್ಧಿ.

೨ ಬೇಲೌಷಧವೃದ್ಧಿ.

೩ ಜಲೌಷಧವೃದ್ಧಿ.

೪ ಮಲೌಷಧವೃದ್ಧಿ.

೫ ವಿಪ್ರಪೌಷಧವೃದ್ಧಿ.

೬ ಸರ್ವೌಷಧವೃದ್ಧಿ.

೭ ಅಸ್ಯಾವಿಷವೃದ್ಧಿ.

೮ ದೃಷ್ಟ್ಯವಿಷವೃದ್ಧಿ.

ಈ ೮ ಔಷಧಾರ್ಥಗಳು.

ಸೂ|| ರಸಃಷಡ್ವಿಧಃ || ೬೫ ||

೧ ಅಸ್ಯವಿಷತ್ಯ.

೨ ದೃಷ್ಟ್ಯವಿಷತ್ಯ.

೩ ಹ್ವೇರಸ್ರಾವಿಷತ್ಯ.

೪ ಮಧುರಸ್ರಾವಿಷತ್ಯ.

೫ ಅಜ್ಞಸ್ರಾವಿಷತ್ಯ.

೬ ಅನ್ಯತಸ್ರಾವಿಷತ್ಯ.

ಈ ೬ ರಸಾರ್ಥಗಳು.

ಸೂ|| ಅಕ್ಷೀಣವೃದ್ಧಿ ದ್ವಿಃ
ವಿಧಾ || ೬೬ ||

೧ ಅಕ್ಷೀಣಮಹಾಕನತ್ಯ.

೨ ಅಕ್ಷೀಣಮಹಾಲಯತ್ಯ.

ಈ ೨ ಅಕ್ಷೀಣಾರ್ಥಗಳು.

ಸೂ|| ಪಂಚವಿಧನಿರ್ಗಂಧಾಃ || ೬೭ ||

೧ ಪುಲಾಕ.

೨ ವಕುಕ.

೩ ಕುಶೀಲ.

೪ ಸ್ಯಾತಕ.

೫ ನಿರ್ಗಂಧ.

ಈ ೫ ನಿರ್ಗಂಧರಭೇದಗಳು.

ಸೂ|| ಅಚಾರಕ್ಕೆ || ೬೪ ||

- ೧ ಜ್ಞಾನಾಚಾರ.
  - ೨ ದರ್ಶನಾಚಾರ.
  - ೩ ತಪಾಚಾರ.
  - ೪ ವೀರ್ಯಾಚಾರ.
  - ೫ ಚಾರಿತ್ರಾಚಾರ.
- ಈ ೫ ಅಚಾರಗಳು.

- ೧ ಜ್ಞಾನಾರಾಧನಾ.
  - ೨ ದರ್ಶನಾರಾಧನಾ.
  - ೩ ತಪಾರಾಧನಾ.
  - ೪ ಚಾರಿತ್ರಾರಾಧನಾ.
- ಈ ೪ ಆರಾಧನೆಗಳು.

ಸೂ|| ಸಾಮಾಚಾರಂದಕವಿಧಂ ೬೫

- ೧ ವರಗುಣಜ್ಞಾನೋಪಕರಣಾದಿ ಸ್ವೀಕಾರಾರ್ಥಂ ಗುರುನಮನ ಸಾಮಾಚಾರಂ.
- ೨ ನೃತಾದ್ಯತೀಚಾರನಿರಾಕರಣಾರ್ಥಂ ಯಥಾರ್ಥಕಥನಸಾಮಾಚಾರಂ.
- ೩ ಆಚಾರ್ಯಸಕಾಶಾತ್ ಸೂತ್ರಾರ್ಥಗ್ರಹಣೇ ವಿನಯಪ್ರಕಾಶನ ಸಾಮಾಚಾರಂ.
- ೪ ಅಣಿಸಹಿಸಾಮಾಚಾರಂ.
- ೫ ಣಿಸಹಿಸಾಮಾಚಾರಂ.
- ೬ ತ್ರೈಕಾಲಿಕತವಃ ಸ್ವೀಕರಣಾರ್ಥಂ ಗುರ್ವಭ್ಯನುಜ್ಞಾ ಸ್ವೀಕಾರ್ಥಂ

ರಸಾನಾಚಾರಂ.

- ೭ ಆಚಾರ್ಯನುಗ್ರಹಲಬ್ಧಿಪುಸ್ತಕಾದ್ಯುಪಕರಣನಿಷ್ಪನ್ನೇಷಣಾರ್ಥಂ ತತ್ಪ್ರತ್ಯಸಾಮಾಚಾರಂ.
  - ೮ ಸಧರ್ಮಪುಸ್ತಕಾದ್ಯುಪಕರಣವ್ರಾಪ್ತಾರ್ಥಂ ತದಿಚ್ಛಾನುನತನಸಾಮಾಚಾರಂ.
  - ೯ ಸ್ವಾರ್ಥಾನಿತಸಧರ್ಮಪುಸ್ತಕಾದ್ಯುಪಕರಣಂ ಗೃಹಿತ್ವಾ ಪುನರೇತದ್ವಾರ್ತಾಂ ಸಧರ್ಮಕಥನಸಾಮಾಚಾರಂ.
  - ೧೦ ಗುರೋರಾತ್ಮಾತ್ಮೀಯ ಸಮರ್ಪಣಸಾಮಾಚಾರಂ.
- ಈ ೧೦ ಸಾಮಾಚಾರಭೇದಗಳು.

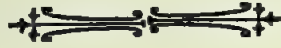
ಸೂ || ಸಪ್ತಪರಮಸ್ಥಾನಾನಿ || ೬೬ ||

- ೧ ಸಜ್ಜಾತಿ.
  - ೨ ಸದ್ಗೃಹಸ್ಥತ್ವ.
  - ೩ ವಾರಿವ್ರಾಜ್ಯ.
  - ೪ ಸುರೇಂದ್ರತ್ವ.
  - ೫ ಚಕ್ರವರ್ತಿತ್ವ.
  - ೬ ಪರಮಾರ್ಹಂತ್ಯ.
  - ೭ ನಿರ್ವಾಣ.
- ಈ ೭ ಸಪ್ತಪರಮಸ್ಥಾನಗಳು. ಚರಣಾನುಯೋಗವೇದಃ ಸಂಪೂರ್ಣಃ | ಜಯಮಂಗಳಮಹಾ ||

ಅಥ ದ್ರವ್ಯಾನುಯೋಗವೇದಃ ಕಥ್ಯತೇ.

ಸೂ||ಅಥಷಡ್ಧ್ರವ್ಯಾಣಿ ೧

- ೧ ಜೀವದ್ರವ್ಯ.
- ೨ ಪುಷ್ಕಲದ್ರವ್ಯ.
- ೩ ಧರ್ಮದ್ರವ್ಯ.
- ೪ ಅಧರ್ಮದ್ರವ್ಯ.
- ೫ ಆಕಾಶದ್ರವ್ಯ.
- ೬ ಕಾಲದ್ರವ್ಯ.

ಈ ೬ ಷಡ್ಧ್ರವ್ಯಗಳು.

ಸೂ||ಪಂಚಾಸ್ತಿಕಾಯಾಃ ೨

- ೧ ಜೀವಾಸ್ತಿಕಾಯ.
- ೨ ಪುಷ್ಕಲಾಸ್ತಿಕಾಯ.
- ೩ ಧರ್ಮಾಸ್ತಿಕಾಯ.
- ೪ ಅಧರ್ಮಾಸ್ತಿಕಾಯ.
- ೫ ಆಕಾಶಾಸ್ತಿಕಾಯ.

ಈ ೫ ಪಂಚಾಸ್ತಿಕಾಯಗಳು.

ಸೂ||ಸಪ್ತತತ್ತ್ವಾನಿ || ೩ ||

- ೧ ಜೀವತತ್ತ್ವ.
- ೨ ಅಜೀವತತ್ತ್ವ.
- ೩ ಆಸ್ರವತತ್ತ್ವ.
- ೪ ಬಂಧತತ್ತ್ವ.
- ೫ ಸಂವರತತ್ತ್ವ.
- ೬ ನಿರ್ಜರತತ್ತ್ವ.
- ೭ ಮೋಕ್ಷತತ್ತ್ವ.

ಈ ೭ ಸಪ್ತತತ್ತ್ವಗಳು.

ಸೂ|| ನವಪದಾರ್ಥಾನಿ ೪

- ೧ ಜೀವಪದಾರ್ಥ.
- ೨ ಅಜೀವಪದಾರ್ಥ.

೩ ಆಸ್ರವಪದಾರ್ಥ.

೪ ವಾಪಪದಾರ್ಥ.

೫ ಪುಣ್ಯಪದಾರ್ಥ.

೬ ಬಂಧಪದಾರ್ಥ.

೭ ಸಂವರಪದಾರ್ಥ.

೮ ನಿರ್ಜರಪದಾರ್ಥ.

೯ ಮೋಕ್ಷಪದಾರ್ಥ.

ಈ ೯ ನವಪದಾರ್ಥಗಳು.

ಸೂ || ಚತುರ್ವಿಧೋನ್ಯಾಸ-

ಸಃ || ೫ ||

೧ ನಾನು.

೨ ಸ್ಥಾಪನಾ.

೩ ದ್ರವ್ಯ.

೪ ಭಾವ.

ಈ ೪ ಚತುರ್ವಿಧೋನ್ಯಾಸಗಳು.

೧ ನಾನುಜೀವ.

೨ ಸ್ಥಾಪನಾಜೀವ.

೩ ದ್ರವ್ಯಜೀವ.

೪ ಭಾವಜೀವ.

ಈ ೪ ಜೀವಪದಾರ್ಥೋನ್ಯಾಸಗಳು.

೧ ಸದ್ಭಾವಸ್ಥಾಪನಾಜೀವ.

೨ ಅಸದ್ಭಾವಸ್ಥಾಪನಾಜೀವ.

ಈ ೨ ಸ್ಥಾಪನಾಜೀವಭೇದಗಳು.

೧ ಆಗಮದ್ರವ್ಯಜೀವ.

೨ ನೋಆಗಮದ್ರವ್ಯಜೀವ.

ಈ ೨ ದ್ರವ್ಯಜೀವಭೇದಗಳು.

- ೧ ಅಗಮಭಾವಜೀವ.
೨ ನೋಅಗಮಭಾವಜೀವ.
ಈ ೨ ಭಾವಜೀವಭೇದಗಳು.

ಸೂ || ದ್ವಿವಿಧಂಪ್ರ-
ಮಾಣಂ || ೬ ||

- ೧ ಪರೋಕ್ಷಪ್ರಮಾಣ.
೨ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಪ್ರಮಾಣ.
ಈ ೨ ಪ್ರಮಾಣಗಳು.

ಸೂ||ಪಂಚಸಜ್ಜಾನಾನಿ ೩

- ೧ ಮತಿಜ್ಞಾನ.
೨ ಶ್ರುತಜ್ಞಾನ.
೩ ಅವಧಿಜ್ಞಾನ.
೪ ಮನಃಪರ್ಯಯಜ್ಞಾನ.
೫ ಕೇವಲಜ್ಞಾನ.
ಈ ೫ ಸಜ್ಜಾನಂಗಳು.

ಸೂ||ತ್ರಿಣ್ಯಜ್ಞಾನಾನಿ ೪

- ೧ ಕುಮತಿ.
೨ ಕುಶ್ರುತಿ.
೩ ವಿಭಂಗ.
ಈ ೩ ಅಜ್ಞಾನಗಳು.

ಸೂ||ಮತಿಜ್ಞಾನಂ ಪಟ್ಟಿ-
೦ಕದುತ್ಪರಕತಭೇದಂ ೯

- ೧ ಅವಗ್ರಹ.
೨ ಈಹ.
೩ ಅವಾಯ.
೪ ಧಾರಣ.
ಈ ೪ ಮತಿಜ್ಞಾನಭೇದಗಳು.
೧ ಮಾನಸಾವಗ್ರಹ.
೨ ಸ್ಪರ್ಶನಾವಗ್ರಹ.

- ೩ ರಸನಜಾವಗ್ರಹ.
೪ ಘ್ರಾಣಜಾವಗ್ರಹ.
೫ ಚಾಕ್ಷುಷಾವಗ್ರಹ.
೬ ಶ್ರೋತ್ರಜಾವಗ್ರಹ.
೭ ಸ್ಪರ್ಶನೇಂದ್ರಿಯವ್ಯಂಜನಾವಗ್ರಹ.
೮ ರಸನೇಂದ್ರಿಯವ್ಯಂಜನಾವಗ್ರಹ.
೯ ಘ್ರಾಣೇಂದ್ರಿಯವ್ಯಂಜನಾವಗ್ರಹ.
೧೦ ಶ್ರೋತ್ರೇಂದ್ರಿಯವ್ಯಂಜನಾವಗ್ರಹ.
೧೧ ಮಾನಸೇಹಾ.
೧೨ ಸ್ಪರ್ಶನಜೇಹಾ.
೧೩ ರಸನಜೇಹಾ.
೧೪ ಘ್ರಾಣಜೇಹಾ.
೧೫ ಚಾಕ್ಷುಷೇಹಾ.
೧೬ ಶ್ರೋತ್ರಜೇಹಾ.
೧೭ ಮಾನಸಾವಾಯ.
೧೮ ಸ್ಪರ್ಶನಜಾವಾಯ.
೧೯ ರಸನಜಾವಾಯ.
೨೦ ಘ್ರಾಣಜಾವಾಯ.
೨೧ ಚಾಕ್ಷುಷಾವಾಯ.
೨೨ ಶ್ರೋತ್ರಜಾವಾಯ.
೨೩ ಮಾನಸಧಾರಣ.
೨೪ ಸ್ಪರ್ಶನಜಧಾರಣ.
೨೫ ರಸನಜಧಾರಣ.
೨೬ ಘ್ರಾಣಜಧಾರಣ.
೨೭ ಚಾಕ್ಷುಷಧಾರಣ.
೨೮ ಶ್ರೋತ್ರಜಧಾರಣ.
ಈ ೨೮ ಮತಿಜ್ಞಾನದ ಭೇದಗಳು.
೧ ಬಹ್ವಾರ್ಥಾವಗ್ರಹಸ್ಪರ್ಶನೇಂದ್ರಿಯಮತಿಜ್ಞಾನ.
೨ ಏಕಾರ್ಥಾವಗ್ರಹಸ್ಪರ್ಶನೇಂದ್ರಿಯಮತಿಜ್ಞಾನ.

- ೩ ಬಹುವಿಧಾರ್ಥವಗ್ರಹಸ್ಪರ್ಶ
ನೇಂದ್ರಿಯ ಮತಿಜ್ಞಾನ.
- ೪ ವಿವಿಧಾರ್ಥವಗ್ರಹಸ್ಪರ್ಶನೇಂ
ದ್ರಿಯಮತಿಜ್ಞಾನ.
- ೫ ಹೈವ್ಯಾರ್ಥವಗ್ರಹಸ್ಪರ್ಶನೇಂ
ದ್ರಿಯಮತಿಜ್ಞಾನ.
- ೬ ಅಹೈವ್ಯಾರ್ಥವಗ್ರಹಸ್ಪರ್ಶ
ನೇಂದ್ರಿಯಮತಿಜ್ಞಾನ.
- ೭ ಅನಿಸೃತಾರ್ಥವಗ್ರಹಸ್ಪರ್ಶ
ನೇಂದ್ರಿಯಮತಿಜ್ಞಾನ.
- ೮ ನಿಸೃತಾರ್ಥವಗ್ರಹಸ್ಪರ್ಶನೇಂ
ದ್ರಿಯಮತಿಜ್ಞಾನ.
- ೯ ಅನುಕ್ತಾರ್ಥವಗ್ರಹಸ್ಪರ್ಶನೇಂ
ದ್ರಿಯಮತಿಜ್ಞಾನ.
- ೧೦ ಉಕ್ತಾರ್ಥವಗ್ರಹ ಸ್ಪರ್ಶ
ನೇಂದ್ರಿಯಮತಿಜ್ಞಾನ.
- ೧೧ ಧೃವಾರ್ಥವಗ್ರಹಸ್ಪರ್ಶನೇಂ
ದ್ರಿಯಮತಿಜ್ಞಾನ.
- ೧೨ ಅಧೃವಾರ್ಥವಗ್ರಹಸ್ಪರ್ಶ
ನೇಂದ್ರಿಯಮತಿಜ್ಞಾನ.

ಈ ೧೨ ಮತಿಜ್ಞಾನಭೇದಗಳು.

- ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ವೈಂಜನಾನ
ಗ್ರಹಕ್ಕೆ ೧೨.
ಈಹಕ್ಕೆ ೧೨.
ಅನಾಯಕ್ಕೆ ೧೨.
ಧಾರಣೆಗೆ ೧೨.
ಅಂತೂ ಸ್ಪರ್ಶನೇಂದ್ರಿಯಕ್ಕೆ ೬೦.
ರಸನೇಂದ್ರಿಯಕ್ಕೆ ೬೦.
ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ೬೦.
ಚಕ್ಷುರಿಗೆ ೪೮.
ಶ್ರೋತ್ರೇಂದ್ರಿಯಕ್ಕೆ ೬೦.
ಮನಕ್ಕೆ ೪೮.

ಇಂತಿವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೇರಿ ಮತಿ
ಜ್ಞಾನಗಳು ೩೩೬ ಭೇದಗಳಾಗು
ವವು.

ಸೂ|| ದ್ವಿವಿಧಂ ಕೃತಂ || ೧೦ ||

೧ ಅಹ್ವರಾತ್ಮಕ.

೨ ಅನಹ್ವರಾತ್ಮಕ

ಈ ೨ ಕೃತಜ್ಞಾನಭೇದಗಳು.

ಅಹ್ವರಾತ್ಮಕಕೃತಜ್ಞಾನವು ಅಸಂಖ್ಯಾ
ತಭೇದವನ್ನುಳ್ಳದ್ದು.

೧ ಪರ್ಯಾಯ.

೨ ಪರ್ಯಾಯಸಮಾಸ.

೩ ಅಕ್ಷ ರ.

೪ ಅಹ್ವರಸಮಾಸ.

೫ ಪದ.

೬ ಪದಸಮಾಸ.

೭ ಸಂಘಾತ.

೮ ಸಂಘಾತಸಮಾಸ.

೯ ಪ್ರತಿಪತ್ತಿ

೧೦ ಪ್ರತಿಪತ್ತಿಸಮಾಸ.

೧೧ ಅನುಯೋಗ.

೧೨ ಅನುಯೋಗಸಮಾಸ.

೧೩ ಪ್ರಾಭೃತಕ ಪ್ರಾಭೃತಕ.

೧೪ ಪ್ರಾಭೃತಕಪ್ರಾಭೃತಕಸ
ಮಾಸ.

೧೫ ಪಾಭೃತಕ.

೧೬ ಪ್ರಾಭೃತಕಸಮಾಸ.

೧೭ ವಸ್ತು.

೧೮ ವಸ್ತುಸಮಾಸ.

೧೯ ಪೂರ್ವ.

೨೦. ಪೂರ್ವಸಮಾಸ.

ಈ ೨೦ ಭಾವಕೃತಗಳು.

೧ ಅಂಗ.

೨ ಅಂಗಬಾಹ್ಯ.

ಈ ೨ ದ್ರವ್ಯಕೃತಗಳು.

ಸೂ|| ದ್ವಾದಶಾಂಗಾನಿ ೧೧

೧ ಅಚಾರಾಂಗ.

೨ ಸೂತ್ರಕೃತಾಂಗ.

೩ ಸ್ಥಾನಾಂಗ.

೪ ಸಮವಾಯಾಂಗ.

೫ ವ್ಯಾಖ್ಯಾಪ್ರಜ್ಞಪ್ರತ್ಯಂಗ.

೬ ಜಾತೃಕಥಾಂಗ.

೭ ಉಪಾಸಕಾಧ್ಯಯನಾಂಗ.

೮ ಅಂತಕೃದ್ಧಾಂಗ.

೯ ಅನುತ್ತರೋಪಪಾದೇಯ
ದಶಾಂಗ.

೧೦ ಪ್ರಶ್ನವ್ಯಾಕಂಶಾಂಗ.

೧೧ ವಿಪಾಕಸೂತ್ರಾಂಗ.

೧೨ ದೃಷ್ಟಿವಾದಾಂಗ.

ಈ ೧೨ ದ್ವಾದಶಾಂಗಗಳು.

೧ ಪರಿಕರ್ಮ.

೨ ಸೂತ್ರ.

೩ ಪ್ರಥಮಾನುಯೋಗ.

೪ ಪೂರ್ವಗತ.

೫ ಚೂಳಿಕಾ.

ಈ ೫ ದೃಷ್ಟಿವಾದಾಂಗದ ಭೇದಗಳು.

೧ ಚಂದ್ರಪ್ರಜ್ಞಪ್ತಿ.

೨ ಸೂರ್ಯಪ್ರಜ್ಞಪ್ತಿ.

೩ ಜಂಬೂದ್ವೀಪಪ್ರಜ್ಞಪ್ತಿ.

೪ ದ್ವೀಪಸಾಗರಪ್ರಜ್ಞಪ್ತಿ.

೫ ವ್ಯಾಖ್ಯಾಪ್ರಜ್ಞಪ್ತಿ.

ಈ ೫ ಪರಿಕರ್ಮದ ಭೇದಗಳು.

೧ ಉತ್ಪಾದಪೂರ್ವ.

೨ ಅಗ್ರಾಯಣೀಯ.

೩ ವೀರ್ಯಾನುವಾದ.

೪ ಅಸ್ತಿನಾಸ್ತಿಪ್ರವಾದ.

೫ ಜ್ಞಾನಪ್ರವಾದ.

೬ ಸತ್ಯಪ್ರವಾದ.

೭ ಅತ್ಯಪ್ರವಾದ.

೮ ಕರ್ಮಪ್ರವಾದ.

೯ ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನನಾಮಧೇಯ.

೧೦ ವಿದ್ಯಾನುಪ್ರವಾದ.

೧೧ ಕಲ್ಯಾಣನಾಮಧೇಯ.

೧೨ ಪ್ರಾಣಾವಾಯು.

೧೩ ಕ್ರಿಯಾವಿಕಾಲ.

೧೪ ಲೋಕಬಿಂದುಸಾರ.

ಈ ೧೪ ಪೂರ್ವಗತಭೇದಗಳು.

೧ ಜಲಗತ.

೨ ಸಲಗತ.

೩ ಅಕಾಶಗತ.

೪ ಪರಿಮೇಖಲಾದಿ ನಾಯಾ

ಸ್ವರೂಪ.

೫ ಶಾಕಿನ್ಯಾದಿರೂಪಪರಾವರ್ತನ.

ಈ ೫ ಚೂಳಿಕೆಯ ಭೇದಗಳು.

ಸೂ|| ಚತುರ್ದಶ ಪ್ರಕೀ

ರ್ಣಕಾನಿ || ೧೨ ||

೧ ಸಾಮಾನ್ಯಿಕ.

೨ ಚತುರ್ವಿಂಶತಿಪ್ರವ.

೩ ವಂದನಾ.

೪ ಪ್ರತಿಕ್ರಮಣ.

೫ ವೈನಯಿಕ.

೬ ಕೃತಿಕರ್ಮ.

೭ ದಶವಿಕಾಲಿಕಾ.

೮ ಉತ್ತರಾಧ್ಯಯನ.

೯ ಕಲ್ಪವ್ಯವಹಾರ.

೧೦ ಕಲ್ಯಾಣಕಲ್ಪ.

೧೧ ಮಹಾಕಲ್ಪ.

೧೨ ಪುಂಡರೀಕ.

೧೩ ಮಹಾಪುಂಡರೀಕ.

೧೪ ಅಶೇತಿಕಾ.

ಈ ೧೪ ಪ್ರಕೀರ್ಣಕಗಳು.

ಸೂ|| ತ್ರಿವಿಧಮವಧಿಜ್ಞಾ-

ನಂ || ೧೩ ||

೧ ದೇಶಾವಧಿ.

೨ ಪರಮಾವಧಿ.

೩ ಸರ್ವಾವಧಿ.

ಈ ೩ ಅವಧಿಜ್ಞಾನಭೇದಗಳು.

೧ ಭವಪ್ರತ್ಯಯಾವಧಿ.

೨ ಗುಣಪ್ರತ್ಯಯಾವಧಿ.

ಈ ೨ ದೇಶಾವಧಿಭೇದಗಳು.

೧ ಅನುಗಾಮಿ.

೨ ಅನನುಗಾಮಿ.

೩ ವರ್ಧಮಾನ.

೪ ಹೀಯಮಾನ.

೫ ಅವಸ್ಥಿತಾ.

೬ ಅನವಸ್ಥಿತಾ.

ಈ ೬ ಗುಣಪ್ರತ್ಯಯಾವಧಿಭೇದಗಳು.

ಸೂ || ದ್ವಿವಿಧೋಮನಃ

ಪರ್ಯಾಯಶ್ಚ || ೧೪ ||

೧ ಋಜುಮತಿ.

೨ ವಿಪುಲಮತಿ.

ಈ ೨ ಮನಃಪರ್ಯಾಯಜ್ಞಾನ ಭೇದಗಳು.

ಸೂ|| ನವನಯಾಃ || ೧೫ ||

೧ ದ್ರವ್ಯಾರ್ಥಿಕನಯ.

೨ ಪರ್ಯಾಯಾರ್ಥಿಕನಯ.

೩ ನೈಗಮನಯ.

೪ ಸಂಗ್ರಹನಯ.

೫ ವ್ಯವಹಾರನಯ.

೬ ಋಜುಸೂತ್ರನಯ.

೭ ಶಬ್ದನಯ.

೮ ಸಮಭಿರೂಢನಯ.

೯ ಏವಂಭೂತನಯ.

ಈ ೯ ನಯನಗಳು.

೧ ಶುದ್ಧನಿಶ್ಚಯನಯ.

೨ ಅಶುದ್ಧನಿಶ್ಚಯನಯ.

೩ ಸದ್ಭೂತವ್ಯವಹಾರನಯ.

೪ ಅಸದ್ಭೂತವ್ಯವಹಾರನಯ.

೫ ಉಪಚರಿತಸದ್ಭೂತವ್ಯವಹಾರ ನಯ.

೬ ಅನುಪಚರಿತಸದ್ಭೂತವ್ಯವಹಾರ ನಯ.

ಈ ೬ ಉಪನಯಗಳು.

೧ ನಿರಪೇಕ್ಷಶುದ್ಧದ್ರವ್ಯಾರ್ಥಿಕ ನಯ.

೨ ಭೇದಕಲ್ಪನಾನಿರಪೇಕ್ಷಶುದ್ಧ ದ್ರವ್ಯಾರ್ಥಿಕನಯ.

೩ ಕರ್ಮೋಪಾಧಿಸಾಪೇಕ್ಷಾಶುದ್ಧ ದ್ರವ್ಯಾರ್ಥಿಕನಯ.

೪ ಉತ್ಪಾದನಯದ್ರಾವ್ಯಪೇಕ್ಷಾ ಶುದ್ಧದ್ರವ್ಯಾರ್ಥಿಕನಯ.

೫ ಭೇದಕಲ್ಪನಾಸಾಪೇಕ್ಷಾಶುದ್ಧ ದ್ರವ್ಯಾರ್ಥಿಕನಯ.

೬ ಅನ್ವಯದ್ರವ್ಯಾರ್ಥಿಕನಯ.

೭ ಸ್ವದ್ರವ್ಯಾದಿಗ್ರಾಹಕ ದ್ರವ್ಯಾರ್ಥಿಕ ನಯ.

೮ ಪರದ್ರವ್ಯಾದಿಗ್ರಾಹಕ ದ್ರವ್ಯಾರ್ಥಿಕ ನಯ.

೧೦ ಪರಮಭಾವಕ ದ್ರವ್ಯಾರ್ಥಿಕ ನಯ.

ಈ ೧೦ ದ್ರವ್ಯಾರ್ಥಿಕನಯದ ಭೇದಗಳು.

೧ ಅನಾದಿನಿತ್ಯಪರ್ಯಾಯಾರ್ಥಿಕ
ನಯ.

೨ ಸಾಧಿನಿತ್ಯಪರ್ಯಾಯಾರ್ಥಿಕ
ನಯ.

೩ ಉತ್ಪಾದವ್ಯಯಗ್ರಾಹಕ ಸ್ವಭಾವ
ನಿತ್ಯತುಡ್ಧ ಪರ್ಯಾಯಾರ್ಥಿಕ
ನಯ.

೪ ಕರ್ವೋಪಾಧಿಸಾಪೇಕ್ಷವಿಭಾವಾ
ನಿತ್ಯತುಡ್ಧ ಪರ್ಯಾಯಾರ್ಥಿಕ
ನಯ.

ಈ ೪ ಪರ್ಯಾಯಾರ್ಥಿಕನಯ
ದ ಭೇದಗಳು.

೧ ಭಾವಿನೈಗಮನಯ.

೨ ಭೂತನೈಗಮನಯ.

೩ ವರ್ತಮಾನನೈಗಮನಯ.

ಈ ೩ ನೈಗಮನಯದ ಭೇದಗಳು.

೧ ಸಾಮಾನ್ಯಸಂಗ್ರಹನಯ.

೨ ವಿಶೇಷಸಂಗ್ರಹನಯ.

೩ ಸಾಮಾನ್ಯಸಂಗ್ರಹಭೇದಕವ್ಯವ
ಹಾರನಯ.

ಈ ೩ ಸಂಗ್ರಹನಯದಭೇದಗಳು.

೧ ಸೂಕ್ಷ್ಮಬುಜುಸೂತ್ರನಯ.

೨ ಸ್ಥೂಲಬುಜುಸೂತ್ರನಯ.

ಈ ೨ ಬುಜುಸೂತ್ರನಯದ
ಭೇದಗಳು.

೧ ತುಡ್ಧ ಸದ್ಭೂತವ್ಯವಹಾರನಯ.

೨ ಅತುಡ್ಧ ಸದ್ಭೂತವ್ಯವಹಾರನಯ.

ಈ ೨ ಸದ್ಭೂತನಯದಭೇದಗಳು.

೧ ಸ್ವಜಾತ್ಯಸದ್ಭೂತವ್ಯವಹಾರ
ನಯ.

೨ ವಿಜಾತ್ಯಸದ್ಭೂತವ್ಯವಹಾರ
ನಯ.

೩ ಸ್ವಜಾತಿವಿಜಾತ್ಯಸದ್ಭೂತನಯ.

ಈ ೩ ಅಸದ್ಭೂತನಯದ ಭೇ
ದಗಳು.

೧ ಸ್ವಜಾತಿವ್ಯವ್ಯಾಪಾರೋಪಣೋಪ
ಚರಿತಾಸದ್ಭೂತವ್ಯವಹಾರನಯ.

೨ ವಿಜಾತಿವ್ಯವ್ಯಾಪಾರೋಪಣೋಪಚ
ರಿತಾಸದ್ಭೂತವ್ಯವಹಾರನಯ.

೩ ಸ್ವಜಾತಿವಿಜಾತಿವ್ಯವ್ಯಾಪಾರೋಪ
ಣೋಪಚರಿತಾಸದ್ಭೂತವ್ಯವ
ಹಾರನಯ.

ಈ ೩ ಉಪಚಾರಾಸದ್ಭೂತನ
ಯದ ಭೇದಗಳು.

೧ ಸ್ವದ್ರವ್ಯ.

೨ ಸ್ವಕ್ಷೇತ್ರ.

೩ ಸ್ವಕಾಲ.

೪ ಸ್ವಭಾವ.

ಈ ೪ ಅಂತರಂಗಹೇತುಗಳು.

೧ ಪರದ್ರವ್ಯ.

೨ ಪರಕ್ಷೇತ್ರ.

೩ ಪರಕಾಲ.

೪ ಪರಭಾವ.

ಈ ೪ ಬಹಿರಂಗಹೇತುಗಳು.

ನೂ || ಸಪ್ತಭಂಗೀತಿ ೧೬

೧ ಸ್ಯಾದಸ್ತಿ.

೨ ಸ್ಯಾನ್ಯಾಸ್ತಿ.

೩ ಸ್ಯಾದಸ್ತಿನಾಸ್ತಿ.

೪ ಸ್ಯಾದವಕ್ತವ್ಯಂ.

೫ ಸ್ಯಾದಸ್ತೃವಕ್ತವ್ಯಂ.

೬ ಸ್ಯಾದಸ್ತಿನಾಸ್ತೃವಕ್ತವ್ಯಂ.

೭ ಸ್ಯಾನ್ಯಾಸ್ತೃವಕ್ತವ್ಯಂ.

ನೂ || ಪಂಚಭಾವಾಃ ೧೭

೧ ಟೆವಕಮಿಕ.

೨ ಹ್ವಾಯಿಕ.

೩ ಹ್ವಾಯೋಪಕಮಿಕ.

೪ ಟೆದಯಿಕ.

೫ ಪಾರಿಶಾಮಿಕ.

ಈ ೫ ಪಂಚಭಾವಗಳು.

ಸೂ || ಔಪಶಮಿಕೋ

ದ್ವಿವಿಧಃ || ೧೪ ||

೧ ಉಪಶಮಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ.

೨ ಉಪಶಮಚಾರಿತ್ಯ.

ಈ ೨ ಔಪಶಮಿಕಭಾವದ ಭೇದಗಳು.

ಸೂ || ಹ್ರಾಯಿಕೋನವ-

ವಿಧಃ || ೧೫ ||

೧ ಹ್ರಾಯಿಕಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ.

೨ ಹ್ರಾಯಿಕಚಾರಿತ್ಯ.

೩ ಕೇವಲಜ್ಞಾನ.

೪ ಕೇವಲದರ್ಶನ.

೫ ಹ್ರಾಯಿಕದಾನ.

೬ ಹ್ರಾಯಿಕಲಾಭ.

೭ ಹ್ರಾಯಿಕಭೋಗ.

೮ ಹ್ರಾಯಿಕೋಪಭೋಗ.

೯ ಹ್ರಾಯಿಕವೀರ್ಯ.

ಈ ೯ ಹ್ರಾಯಿಕಭಾವದ ಭೇದಗಳು.

ಸೂ||ಅಪ್ಪಾದಕವಿಧಃ ಹ್ರಾ-

ಯೋಪಶಮಿಕಃ || ೨೦ ||

೧ ಮತಿ.

೨ ಕೃತ.

೩ ಅವಧಿ.

೪ ಮನಃಪರ್ಯಾಯ.

ಈ ೪ ಸಮ್ಯಜ್ಞಾನಗಳು.

೧ ಕುಮತಿ.

೨ ಕುಕೃತಿ.

೩ ವಿಭಂಗ.

ಈ ೩ ಅಜ್ಞಾನಗಳು.

೧ ಚಕ್ಷುರ್ದರ್ಶನ.

೨ ಅಚಕ್ಷುರ್ದರ್ಶನ.

೩ ಅವಧಿದರ್ಶನ.

ಈ ೩ ದರ್ಶನಗಳು.

೧ ದಾನ.

೨ ಲಾಭ.

೩ ಭೋಗ.

೪ ಉಪಭೋಗ.

೫ ವೀರ್ಯ.

ಈ ೫ ಲಬ್ಧಿಗಳು.

೧ ವೇದಕಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ.

೨ ಸರಾಗಚಾರಿತ್ಯ.

೩ ದೇಶಸಂಯುತ.

ಈ ೩ ಅಂತೂ ೧೮ ಮಿಶ್ರಭಾವವೆಂಬ ಹ್ರಾಯೋಪಶಮಿಕದ ಭೇದಗಳು.

ಸೂ||ಔದಯಿಕ ವಿಕವಿಂಶ-

ತಿವಿಧಃ || ೨೧ ||

೧ ನರಕಗತಿ.

೨ ತೀರ್ಯಗತಿ.

೩ ಮನುಷ್ಯಗತಿ.

೪ ದೇವಗತಿ.

ಈ ೪ ಗತಿಗಳು.

೧ ಕ್ರೋಧ.

೨ ಮಾನ.

೩ ಮಾಯಾ.

೪ ಲೋಭ.

ಈ ೪ ಕಷಾಯಗಳು.

೧ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ.

೨ ಪುಲ್ಲಿಂಗ.

೩ ನಪುಂಸಕಲಿಂಗ.

ಈ ೩ ಲಿಂಗಗಳು.

೧ ಮಿಥ್ಯಾತ್ವ.

೨ ಅಜ್ಞಾನ.

೩ ಅಸಂಯಮ.

೪ ಅಸಿದ್ಧತ್ವ.

ಈ ೪ ಗಳು.

೧ ಕೃಷ್ಣ.

೨ ನೀಲ.

೩ ಕಾಪೋತ.

೪ ಪೀತ.

೫ ಪದ್ಮ.

೬ ಕುಕ್ಷ.

ಈ ೬ ಲೇಖ್ಯಗಳು.

ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೇರಿ ೨೧ ಟೆದ

ಯಿಕ ಭಾವದ ಭೇದಗಳು.

ಸೂ || ಪಾರಿಣಾಮಿಕ-

ಸ್ತ್ರೀವಿಧಃ || ೨೨ ||

೧ ಜೀವತತ್ವ.

೨ ಭವ್ಯತತ್ವ.

೩ ಅಭವ್ಯತತ್ವ.

ಈ ೩ ಪಾರಿಣಾಮಿಕ ಭಾವದ

ಭೇದಗಳು.

ಸೂ|| ಗುಣಜೀವ ಮಾರ್ಗ-

ಣಾಸ್ಥಾನಾನಿ ಚೇತು-

ರ್ದಕ || ೨೩ ||

೧ ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿ.

೨ ಸಾಸಾದನಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿ.

೩ ಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿ.

೪ ಅಸಂಯತಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿ.

೫ ದೇಹಸಂಯತ.

೬ ಪ್ರಮತ್ತಸಂಯತ.

೭ ಅಪ್ರಮತ್ತಸಂಯತ.

೮ ಅಪೂರ್ವಕರಣ.

೯ ಹೃದಯೋಪಕರಣಸಂಯತ.

೧೦ ಸೂಕ್ಷ್ಮಸಂವರಾಯ ಹೃದಯೋಪಕರಣಸಂಯತ.

೧೧ ಉಪಶಾಂತಕಷಾಯವೀತರಾಗಭದ್ಧಸಂಯತ.

೧೨ ಕ್ಷೀಣಕಷಾಯ ವೀತರಾಗಭದ್ಧಸಂಯತ.

೧೩ ಸಯೋಗಕೇವಲಿ.

೧೪ ಅಯೋಗಕೇವಲಿ.

ಈ ೧೪ ಗುಣಸ್ಥಾನಗಳು.

೧ ಬಾದರೈಕೇಂದ್ರಿಯಪರ್ಯಾಪ್ತಕಾಪರ್ಯಾಪ್ತಕ.

೨ ಸೂಕ್ಷ್ಮೈಕೇಂದ್ರಿಯ ಪರ್ಯಾಪ್ತಕಾಪರ್ಯಾಪ್ತಕ.

೩ ದ್ವೈಕೇಂದ್ರಿಯಾಪರ್ಯಾಪ್ತಕಾಪರ್ಯಾಪ್ತಕ.

೪ ತ್ರೀಂದ್ರಿಯಾಪರ್ಯಾಪ್ತಕಾಪರ್ಯಾಪ್ತಕ.

೫ ಚತುರ್ದ್ರಿಯಾ ಪರ್ಯಾಪ್ತಕಾಪರ್ಯಾಪ್ತಕ.

೬ ಅಸಂಖ್ಯ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಾ ಪರ್ಯಾಪ್ತಕಾಪರ್ಯಾಪ್ತಕ.

೭ ಸಂಖ್ಯ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಾ ಪರ್ಯಾಪ್ತಕಾಪರ್ಯಾಪ್ತಕ.

ಪರ್ಯಾಪ್ತಕ ೨.

ಅಪರ್ಯಾಪ್ತಕ. ೨.

ಅಂತೂ ೧೪ ಜೀವಸಮಾನಗಳು.

೧ ಗತಿ.

೨ ಇಂದ್ರಿಯ.

೩ ಕಾಯ.

೪ ಯೋಗ.

೫ ವೇದ.

೬ ಕಷಾಯ.

೭ ಜ್ಞಾನ.

೮ ಸಂಯಮ.

೯ ದರ್ಶನ.

೧೦ ಲೇಖ್ಯ.

೧೧ ಭವ್ಯತ್ವ.

೧೨ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ.

೧೩ ಸಂಜ್ಞಾತ್ವ.

೧೪ ಆಹಾರ.

ಈ ೧೪ ಮಾರ್ಗಣಸ್ಥಾನಂಗಳು.

ಸೂ || ದ್ವಿವಿಧಮೇಕೇಂದ್ರಿಯಂ || ೨೪ ||

೧ ಬಾದರೈಕೇಂದ್ರಿಯ.

೨ ಸೂಕ್ಷ್ಮೈಕೇಂದ್ರಿಯ.

ಈ ೨ ವಿಕೇಂದ್ರಿಯ ಭೇದಗಳು.

ಸೂ||ವಿಕಲತ್ರಯಂ|| ೨೫||

೧ ದ್ವೀಂದ್ರಿಯ.

೨ ತ್ರೀಂದ್ರಿಯ.

೩ ಚತುರ್ದ್ರಿಯ.

ಈ ೩ ವಿಕಲೇಂದ್ರಿಯಗಳು.

ಸೂ || ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಂ
ದ್ವಿವಿಧಂ || ೨೬ ||

೧ ಸಮನಸ್ಯ.

೨ ಅಸಮನಸ್ಯ.

ಈ ೨ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಭೇದಗಳು.

ಸೂ || ಪಟ್ಟರ್ಯಾಪ್ತ-

ಯಃ || ೨೭ ||

೧ ಆಹಾರಪರ್ಯಾಪ್ತಿ.

೨ ಶರೀರಪರ್ಯಾಪ್ತಿ.

೩ ಇಂದ್ರಿಯಪರ್ಯಾಪ್ತಿ.

೪ ಉಚ್ಛ್ವಾಸಪರ್ಯಾಪ್ತಿ.

೫ ಭಾಷಾಪರ್ಯಾಪ್ತಿ.

೬ ಮನಃಪರ್ಯಾಪ್ತಿ.

ಈ ೬ ಪರ್ಯಾಪ್ತಿಗಳು.

ಸೂ|| ದಶಪ್ರಾಣಾಃ || ೨೮||

೧ ಸ್ವರ್ಣನೇಂದ್ರಿಯಪ್ರಾಣ.

೨ ರಸನೇಂದ್ರಿಯಪ್ರಾಣ.

೩ ಘ್ರಾಣೇಂದ್ರಿಯಪ್ರಾಣ.

೪ ಚಕ್ಷುರಿಂದ್ರಿಯಪ್ರಾಣ.

೫ ಶ್ರೋತ್ರೇಂದ್ರಿಯಪ್ರಾಣ.

೬ ಮನೋಬಲಪ್ರಾಣ.

೭ ವಾಗ್ಬಲಪ್ರಾಣ.

೮ ಕಾಯಬಲಪ್ರಾಣ.

೯ ಉಚ್ಛ್ವಾಸನಿಸ್ವಾಸಪ್ರಾಣ.

೧೦ ಆಯುಃಪ್ರಾಣ.

ಈ ೧೦ ದಶಪ್ರಾಣಗಳು.

ಸೂ||ಚತುಸ್ತಸಂಜ್ಞಾಃ || ೨೯ ||

೧ ಆಹಾರಸಂಜ್ಞಾ.

೨ ಭಯಸಂಜ್ಞಾ.

೩ ನಿಧಾನಸಂಜ್ಞಾ.

೪ ಪರಿಗ್ರಹಸಂಜ್ಞಾ.

ಈ ೪ ಸಂಜ್ಞೆಗಳು.

ಸೂ||ಗತಿಕ್ರತುವಿಧಾಃ || ೩೦ ||

೧ ನರಕ.

೨ ತೀರ್ಥಗತಿ.

೩ ಮನುಷ್ಯಗತಿ.

೪ ದೇವಗತಿ.

ಈ ೪ ಗತಿಗಳು.

ಸೂ|| ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಾಣಿ || ೧

೧ ಏಕೇಂದ್ರಿಯ.

೨ ದ್ವೀಂದ್ರಿಯ.

೩ ತ್ರೀಂದ್ರಿಯ.

೪ ಚತುರ್ದೇಂದ್ರಿಯ.

೫ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ.

ಈ ೫ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು.

ಸೂ || ಪಟ್ಟೇವನಿಕಾ-

ಯಾ: || ೩೨ ||

೧ ಪೃಥ್ವಿಕಾಯ.

೨ ಅಪ್ಪಿಕಾಯ.

೩ ತೇಜಃಕಾಯ.

೪ ವಾತಕಾಯ.

೫ ನನಸ್ಪತಿಕಾಯ.

೬ ತ್ರಸಕಾಯ.

ಈ ೬ ಜೀವನಿಕಾಯಗಳು.

ಸೂ || ತ್ರಿವಿಧೋ

ಯೋಗ: || ೩೩ ||

೧ ಮನೋಯೋಗ.

೨ ವಚನಯೋಗ.

೩ ಕಾಯಯೋಗ.

ಈ ೩ ಯೋಗಗಳು.

ಸೂ || ಪಂಚದಶವಿಧೋ-

ವಾ || ೩೪ ||

೧ ಸತ್ಯಮನಃ.

೨ ಅಸತ್ಯಮನಃ.

೩ ಉಭಯಮನಃ.

೪ ಅನುಭಯಮನಃ.

ಈ ೪ ಮನೋಯೋಗಗಳು.

೧ ಸತ್ಯವಚನ.

೨ ಅಸತ್ಯವಚನ.

೩ ಉಭಯಮನ.

೪ ಅನುಭಯವಚನ.

ಈ ೪ ವಚನಯೋಗಗಳು.

೧ ಔದಾರಿಕ.

೨ ಔದಾರಿಕಮಿತ್ರ.

೩ ಮೈತ್ರಿಯಕ.

೪ ಮೈತ್ರಿಯಕಮಿತ್ರ.

೫ ಅಹಾರಕ.

೬ ಅಹಾರಕಮಿತ್ರ.

೭ ಕಾರ್ಮಣಕಾಯಯೋಗ.

ಈ ೭ ಕಾಯಯೋಗಗಳು.

ಈ ೧೫ ಯೋಗವರ್ಗಗಳಿಗಳು.

ಸೂ|| ವೇದಸ್ತ್ರವಿಧಃ || ೩೫

೧ ಮಂವೇದ.

೨ ಸ್ತ್ರೀವೇದ.

೩ ನಪುಂಸಕವೇದ.

ಈ ೩ ವೇದಗಳು.

ಸೂ|| ನವವಿಧೋವಾ || ೩೬ ||

೧ ದ್ರವ್ಯಪುರುಷಭಾವಪುರುಷ.

೨ ದ್ರವ್ಯಪುರುಷಭಾವನಪುಂಸಕ.

೩ ದ್ರವ್ಯಪುರುಷಭಾವಸ್ತ್ರ.

೪ ದ್ರವ್ಯಸ್ತ್ರಭಾವಸ್ತ್ರ.

೫ ದ್ರವ್ಯಸ್ತ್ರಭಾವಪುರುಷ.

೬ ದ್ರವ್ಯಸ್ತ್ರಭಾವನಪುಂಸಕ.

೭ ದ್ರವ್ಯನಪುಂಸಕಭಾವನಪುಂಸಕ.

೮ ದ್ರವ್ಯನಪುಂಸಕಭಾವಪುರುಷ.

೯ ದ್ರವ್ಯನಪುಂಸಕಭಾವಸ್ತ್ರ.

ಈ ೯ ವೇದಭೇದಗಳು.

ಸೂ||ಚತ್ವಾರಿಂಶತ್ಪ್ರಾಯಾಃ ||೨೭||

೧ ಕ್ರೋಧ.

೨ ಮಾನ.

೩ ಮಾಯಾ.

೪ ಲೋಭ.

ಈ ೪ ಕಪಾಯಗಳು.

ಸೂ||ಅಪೃಜ್ಞಾನಾನಿ ||೨೮||

೧ ಮತಿಜ್ಞಾನ.

೨ ಶ್ರುತಜ್ಞಾನ.

೩ ಅವಧಿಜ್ಞಾನ.

೪ ಮನಃಪರ್ಯಾಯಜ್ಞಾನ.

೫ ಕೇವಲಜ್ಞಾನ.

ಈ ೫ ಸಮ್ಯಜ್ಞಾನಗಳು.

೧ ಕುಮತಿ.

೨ ಕುಶ್ರುತ.

೩ ವಿಭಂಗ.

ಈ ೩ ಅಜ್ಞಾನಗಳು. ಅಂತೂ

ಈ ೮ ಜ್ಞಾನಮಾರ್ಗಗಳಿವು.

ಸೂ||ಸಪ್ತಸಂಯಮಾಃ ||೨೯||

೧ ಸಾಮಾಯಿಕ.

೨ ಭೇದೋಪಸಾಧನಾ.

೩ ಪರಿಹಾರವಿಕುಧಿ.

೪ ಸಾಂಪರಾಯ.

೫ ಯಥಾಖ್ಯಾತ.

೬ ದೇಶಸಂಯಮ.

೭ ಅಸಂಯಮ.

ಈ ೭ ಸಂಯಮಗಳು..

ಸೂ||ಚತ್ವಾರಿದರ್ಶನಾನಿ ||೩೦||

೧ ಚಕ್ಷುರ್ದರ್ಶನ.

೨ ಅಚಕ್ಷುರ್ದರ್ಶನ.

೩ ಕೇವಲದರ್ಶನ.

೪ ಅವಧಿದರ್ಶನ.

ಈ ೪ ದರ್ಶನಗಳು.

ಸೂ||ಷಡ್ಲೇಖ್ಯಾಃ || ೪೧ ||

೧ ಕೃಷ್ಣಲೇಖ್ಯ.

೨ ನೀಲಲೇಖ್ಯ.

೩ ಕಾಮೋತಲೇಖ್ಯ.

ಈ ೩ ನರಕಗತಿಗೆ ಕಾರಣಗ

ಳಾದ ಅಶುಭಲೇಖ್ಯಗಳು.

೧ ಪೀತಲೇಖ್ಯ.

೨ ಪದ್ಮಲೇಖ್ಯ.

೩ ಶುಕ್ಲಲೇಖ್ಯ.

ಈ ೩ ದೇವಗತಿಗೆ ಕಾರಣಗ

ಳಾದ ಶುಭಲೇಖ್ಯಗಳು.

ಈ ೬ ಭಾವಲೇಖ್ಯಗಳು.

೧ ಪಟ್ಟದ.

೨ ನೀಲ.

೩ ಕಾಮೋತ.

೪ ಪೀತ.

೫ ಅಂಬುಜ.

೬ ಶಂಖಸಮಪ್ರಭ.

ಈ ೬ ದ್ರವ್ಯಭೇದಗಳು.

ಸೂ||ದ್ವಿವಿಧಂ ಭವ್ಯತ್ಯಂ || ೪೨ ||

೧ ಭವ್ಯ.

೨ ಅಭವ್ಯ.

ಈ ೨ ಭವ್ಯಭೇದಗಳು.

ಸೂ||ಷಡ್ವಿಧಾಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ ಮೂ

ರ್ಗಣಾ || ೪೩ ||

೧ ಉಪಕರಣಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ.

೨ ವೇದಕಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ.

- ೩ ಹೃಯಿಕಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ.
  - ೪ ಮಿಥ್ಯಾತ್ವಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ.
  - ೫ ಸಾಸಾದನಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ.
  - ೬ ಮಿಶ್ರಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ.
- ಈ ೬ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವವರ್ಗಗಳಿಗು.

ಸೂ|| ದ್ವಿವಿಧಂ ಸಂಜ್ಞಾತ್ವಂ ೪೪

- ೧ ಸಂಜ್ಞಾ.
  - ೨ ಅಸಂಜ್ಞಾತ್ವ.
- ಈ ೨ ಸಂಜ್ಞಾಗಳು.

ಸೂ || ಅಹಾರ ಉಪಯೋಗಶ್ಚೇತಿ || ೪೫ ||

- ೧ ಅಹಾರ.
  - ೨ ಅನಾಹಾರ.
- ಈ ೨ ಅಹಾರವರ್ಗಗಳಿಗು.
- ೧ ಜ್ಞಾನೋಪಯೋಗ.
  - ೨ ದರ್ಶನೋಪಯೋಗ.
- ಈ ೨ ಉಪಯೋಗಗಳಿಗು.

- ೧ ಮತಿಜ್ಞಾನ.
  - ೨ ಶ್ರುತಜ್ಞಾನ.
  - ೩ ಅವಧಿಜ್ಞಾನ.
  - ೪ ಮನಃಪರ್ಯಾಯಜ್ಞಾನ.
  - ೫ ಕೇವಲಜ್ಞಾನ.
  - ೬ ಮತ್ಯಜ್ಞಾನ.
  - ೭ ಶ್ರುತಾಜ್ಞಾನ.
  - ೮ ವಿಭಂಗಜ್ಞಾನ.
- ಈ ೮ ಜ್ಞಾನೋಪಯೋಗಗಳಿಗು.

- ೧ ಚಕ್ಷುದರ್ಶನ.
  - ೨ ಅಚಕ್ಷುದರ್ಶನ.
  - ೩ ಅವಧಿದರ್ಶನ.
  - ೪ ಕೇವಲದರ್ಶನ.
- ಈ ೪ ದರ್ಶನೋಪಯೋಗಗಳಿಗು.

ಸೂ|| ಪುನ್ರಲಾಕಾಕಕಾಲಾ-
ಸ್ತವಾಶ್ಚ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂದ್ವಿ-
ವಿಧಾಃ || ೪೬ ||

- ೧ ಪರವಾಣ.
  - ೨ ಸ್ವಂಧ.
- ಈ ೨ ಪುನ್ರಲಭೀದಗಳಿಗು.
- ೧ ಬಾದರ ಬಾದರ.
  - ೨ ಬಾದರ.
  - ೩ ಬಾದರಸೂಕ್ಷ್ಮ.
  - ೪ ಸೂಕ್ಷ್ಮಬಾದರ.
  - ೫ ಸೂಕ್ಷ್ಮ.
  - ೬ ಸೂಕ್ಷ್ಮಸೂಕ್ಷ್ಮ.
- ಈ ೬ ಸ್ವಂಧಭೀದಗಳಿಗು.

- ೧ ಪೃಥಿ.
- ೨ ಜಲ.
- ೩ ಛಾಯ.
- ೪ ಚತುರಿಂದ್ರಿಯವಿಷಯ.
- ೫ ಕರ್ಮಪುನ್ರಲ.
- ೬ ಕರ್ಮಾತಿಕಯ.

ಈ ೬ ಸ್ವಂಧಭೀದದ ವರ್ಯಯಗಳಿಗು.

- ೧ ಕಬ್ಬ.
- ೨ ಬಂಧ.
- ೩ ಸೌಕ್ಷ್ಮ್ಯ.
- ೪ ಸೌಲ್ಯ.
- ೫ ಸಂಸಾಧಿ.
- ೬ ಭೇದ.
- ೭ ತಮಸಿ.
- ೮ ಛಾಯಾ.
- ೯ ಅತವ.
- ೧೦ ಉದ್ಯೋತ.

ಈ ೧೦ ಪುನ್ರಲಪ್ರವೃದ್ಧಿ ವಿಕಾರಗಳು.

೩ ಪಂಚದಶಪ್ರವಾದ.

೪ ತ್ರಿವಿಧಯೋಗ.

೫ ಚತುಷ್ಕಪಾಯ.

ಈ ೫ ಭಾವಬಂಧಗಳು.

೧ ಏಕಾಂತಮಿಥ್ಯಾತ್ವ.

೨ ವಿಪರೀತಮಿಥ್ಯಾತ್ವ.

೩ ವಿನಯಮಿಥ್ಯಾತ್ವ.

೪ ಸಂದೇಹಮಿಥ್ಯಾತ್ವ.

೫ ಅಜ್ಞಾನಮಿಥ್ಯಾತ್ವ.

ಈ ೫ ಪಂಚಮಿಥ್ಯಾತ್ವಗಳು.

ಪಂಚಾಣುನೃತರಾಹಿತೃವೇ ಅ
ನೃತಪಂಚಕಗಳು,

೧ ಸ್ತ್ರೀಕಥೆ.

೨ ಭಕ್ತಕಥೆ

೩ ರಾಷ್ಟ್ರಕಥೆ.

೪ ಅವನಿವಾಲಕಥೆ.

೫ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳು ೫.

೬ ಚತುಷ್ಕಪಾಯಗಳು ೪.

೭ ಸ್ನೇಹ. ೧.

೮ ನಿದ್ರೆ ೧.

ಈ ೧೫ ಪಂಚದಶಪ್ರವಾದಗಳು.

ನೂ || ಬಂಧುತ್ವ ತುವಿ-

ಧಾ: || ೪೪ ||

೧ ಪ್ರಕೃತಿ.

೨ ಸ್ಥಿತಿ.

೩ ಅನುಭಾಗ.

೪ ಪ್ರದೇಶ.

ಈ ೪ ಬಂಧಭೇದಗಳು.

ನೂ||ಅವ್ಯಕ್ತಕರ್ಮಾಣಿ ರಸ

೧ ದ್ರವ್ಯಕರ್ಮ.

೨ ಭಾವಕರ್ಮ.

೩ ನೋಕರ್ಮ.

ಈ ೩ ಕರ್ಮಭೇದಗಳು.

೧ ಜ್ಞಾನಾವರಣೀಯ.

೨ ದರ್ಶನಾವರಣೀಯ.

೩ ವೇದನೀಯ.

೪ ಮೋಹನೀಯ.

೫ ಆಯು:.

೬ ನಾನು.

೭ ಗೋತ್ರ.

೮ ಅಂತರಾಯ.

ಈ ೮ ಮೂಲ ಪ್ರಕೃತಿಗಳು.

೧ ಜ್ಞಾನಾವರಣೀಯ.

೨ ದರ್ಶನಾವರಣೀಯ.

೩ ಮೋಹನೀಯ.

೪ ಅಂತರಾಯ.

ಈ ೪ ಘಾತಿಕರ್ಮಗಳು.

೧ ವೇದನೀಯ.

೨ ಆಯು:.

೩ ನಾನು.

೪ ಗೋತ್ರ.

ಈ ೪ ಅಘಾತಿಕರ್ಮಗಳು.

ನೂ|| ಜ್ಞಾನಾವರಣೀಯಂ

ಪಂಚವಿಧಂ || ೫೦ ||

೧ ಮತಿಜ್ಞಾನಾವರಣೀಯ.

೨ ಕೃತಜ್ಞಾನಾವರಣೀಯ.

೩ ಅವಧಿಜ್ಞಾನಾವರಣೀಯ.

೪ ಮನಃಪರ್ಯಾಯಜ್ಞಾನಾವರಣೀಯ.

೫ ಕೇವಲಜ್ಞಾನಾವರಣೀಯ.

ಈ ೫ ಜ್ಞಾನಾವರಣೀಯದ
ಭೇದಗಳು.

ಸೂ||ದರ್ಶನಾಪರಣೀಯಂ

ನವವಿಧಂ || ೫೧ ||

- ೧ ಚಕ್ಷುರ್ದರ್ಶನಾಪರಣೀಯಂ.
- ೨ ಅಚಕ್ಷುರ್ದರ್ಶನಾಪರಣೀಯಂ.
- ೩ ಅವಧಿದರ್ಶನಾಪರಣೀಯಂ.
- ೪ ಕೇವಲದರ್ಶನಾಪರಣೀಯಂ.
- ೫ ನಿದ್ರಾ.
- ೬ ನಿದ್ರಾನಿದ್ರಾ.
- ೭ ಪ್ರಚಲಾ.
- ೮ ಪ್ರಚಲಾ ಪ್ರಚಲಾ.
- ೯ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಗೃಹ್ಯ.

ಈ ೯ ದರ್ಶನಾಪರಣೀಯ ಭೇದಗಳು.

ಸೂ||ವೇದನೀಯಂ ದ್ವಿ-

ವಿಧಂ || ೫೨ ||

- ೧ ಸಾತಾವೇದನೀಯಂ.
- ೨ ಅಸಾತಾವೇದನೀಯಂ.
- ಈ ೨ ವೇದನೀಯದ ಭೇದಗಳು.

ಸೂ||ಮೋಹನೀಯಮ-

ಪ್ಪ್ರವಿಂಶತಿವಿಧಂ || ೫೩ ||

- ೧ ದರ್ಶನಮೋಹನೀಯಂ.
- ೨ ಚಾರಿತ್ರಮೋಹನೀಯಂ.
- ಈ ೨ ಮೋಹನೀಯ ಸಾಮಾನ್ಯಗಳು.

೧ ಮಿಥ್ಯಾತ್ವ.

೨ ಸಮ್ಯಗ್ಮಿಥ್ಯಾತ್ವ.

೩ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಪ್ರಕೃತಿ.

ಈ ೩ ದರ್ಶನಮೋಹನೀಯಗಳು.

೧ ಕಷಾಯ.

೨ ನೋಕಷಾಯ.

ಈ ೨ ಚಾರಿತ್ರಮೋಹನೀಯದ ಭೇದಗಳು.

೪ ಅನಂತಾನು ಬಂಧನ: ಕ್ರೋಧ ಮಾನಮಾಯಾಲೋಭಾಃ ||

೪ ಅಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಾವರಣಾಃ ಕ್ರೋಧಮಾನಮಾಯಾಲೋಭಾಃ ||

೪ ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಾವರಣಾಃ ಕ್ರೋಧಮಾನಮಾಯಾಲೋಭಾಃ ||

೪ ಸಂಜ್ವಲನ ಕ್ರೋಧಮಾನಮಾಯಾಲೋಭಾಃ ||

ಈ ೧೬ ಕಷಾಯದ ಭೇದಗಳು.

೧ ಹಾಸ್ಯ.

೨ ರತಿ.

೩ ಅರತಿ.

೪ ಶೋಕ.

೫ ಭಯ.

೬ ಜುಗುವಾ.

೭ ಪ್ರೀತೇದ.

೮ ಪುಂವೇದ.

೯ ನಪುಂಸಕವೇದ

ಈ ೯ ನೋಕಷಾಯಭೇದಗಳು.

೨ ದರ್ಶನಮೋಹನೀಯ.

೧೬ ಕಷಾಯ.

೯ ನೋಕಷಾಯ.

ಈ ೨೮ ಮೋಹನೀಯ ಭೇದಗಳು.

ಸೂ||ಅಯುಶ್ಚ ತ್ವ-

ವಿಧಂ || ೫೪ ||

೧ ನಾರಕ.

೨ ತೀರ್ಯಗ್ಯೋನ.

೩ ಮಾನುಷ.

೪ ದೇವ.

ಈ ೪ ಅಯು:ಕರ್ಮದಭೇದಗಳು.

ನೂ || ದ್ವಿಚತ್ವಾರಿಂಶ-

ದ್ವಿಧಂನಾಮ || ೫೫ ||

೧ ಗತಿ.

೨ ಜಾತಿ.

೩ ಕರೀರ.

೪ ಅಂಗೋವಾಂಗ.

೫ ನಿರ್ಮಾಣ.

೬ ಬಂಧನ

೭ ಸಂಘಾತ

೮ ಸಂಸ್ಥಾನ

೯ ಸಂಹನನ

೧೦ ಸ್ಪರ್ಶ

೧೧ ರಸ

೧೨ ಗಂಧ

೧೩ ವರ್ಣ

೧೪ ಅನುಪೂರ್ವೈ

೧೫ ಅಗುರುಲಘು

೧೬ ಉಪಘಾತ

೧೭ ಪರಘಾತ

೧೮ ಆತಪ.

೧೯ ಉದ್ಯೋತ

೨೦ ಉಚ್ಛ್ವಾಸ

೨೧ ವಿಹಾಯೋಗತಿ

೨೨ ತ್ರಸ.

೨೩ ಸ್ಥಾನರ

೨೪ ಬಾಧರ

೨೫ ಪರ್ಯಾಪ್ತಿ

೨೬ ಅಪರ್ಯಾಪ್ತಿ

೨೭ ಪ್ರತ್ಯೇಕಕರೀರ.

೨೮ ಸಾಧಾರಣಕರೀರ.

೨೯ ಸ್ಥಿರ.

೩೦ ಅಸ್ಥಿರ.

೩೧ ಕುಫ.

೩೨ ಅಕುಫ.

೩೩ ಸೂಕ್ಷ್ಮ.

೩೪ ಸುಭಗ.

೩೫ ದುರ್ಭಗ.

೩೬ ಸುಸ್ವರ.

೩೭ ದುಸ್ವರ.

೩೮ ಅದೇಯ.

೩೯ ಅನಾದೇಯ.

೪೦ ಯಕಃಕೀರ್ತಿ.

೪೧ ಅಯಕಃಕೀರ್ತಿ.

೪೨ ತೀರ್ಥಕರತ್ವ.

ಈ ೪೨ ನಾಮಕರ್ಮದ ಭೇದ

ಗಳು.

೧ ನರಕಗತಿನಾಮ.

೨ ತೀರ್ಥಗತಿನಾಮ.

೩ ಮನುಷ್ಯಗತಿನಾಮ.

೪ ದೇವಗತಿನಾಮ.

ಈ ೪ ಗತಿನಾಮಕರ್ಮದ ಭೇದ

ಗಳು.

೧ ಏಕೇಂದ್ರಿಯ ಜಾತಿನಾಮ.

೨ ದ್ವೀಂದ್ರಿಯಜಾತಿನಾಮ.

೩ ತ್ರೀಂದ್ರಿಯಜಾತಿನಾಮ.

೪ ಚತುರ್ದ್ರಿಯಜಾತಿನಾಮ.

೫ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಜಾತಿನಾಮ.

ಈ ೫ ಜಾತಿನಾಮಕರ್ಮದ

ಭೇದಗಳು.

೧ ಔದಾರಿಕ ಕರೀರನಾಮ.

೨ ವೈಕ್ರಿಯಕ ಕರೀರನಾಮ.

೩ ಆಹಾರಕ ಕರೀರನಾಮ.

೪ ತೈಜಸ ಕರೀರನಾಮ.

೫ ಕಾರ್ಮಣಕರೀರನಾಮ.

ಈ ೫ ಕರೀರನಾಮಕರ್ಮದ

ಭೇದಗಳು.

೧ ಔದಾರಿಕ ಶರೀರಾಂಗೋಪಾಂಗ
ನಾಮ.

೨ ವೈಕ್ರಿಯಕ ಶರೀರಾಂಗೋಪಾಂಗ
ಗನಾಮ.

೩ ಅಹಾರಕ ಶರೀರಾಂಗೋಪಾಂಗ
ನಾಮ.

ಈ ೩ ಅಂಗೋಪಾಂಗನಾಮ
ಕರ್ಮದ ಭೇದಗಳು.

೧ ಸ್ಥಾನನಿರ್ಮಾಣ.

೨ ಪ್ರಮಾಣನಿರ್ಮಾಣ.

ಈ ೨ ನಿರ್ಮಾಣನಾಮಕರ್ಮ
ದ ಭೇದಗಳು.

೧ ಬಂಧನಾಮ.

೨ ಸಂಘಾತನಾಮ.

೧ ಚತುರಸ್ರಸಂಸ್ಥಾನನಾಮ.

೨ ನೈಗೋಧಪರಿಮಂಡಲಸಂಸ್ಥಾ
ನನಾಮ.

೩ ಸ್ವಾತಿಸಂಸ್ಥಾನನಾಮ.

೪ ಕುಬ್ಜಸಂಸ್ಥಾನನಾಮ.

೫ ವಾಮನಸಂಸ್ಥಾನನಾಮ.

೬ ಹುಂಡಸಂಸ್ಥಾನನಾಮ.

ಈ ೬ ಸಂಸ್ಥಾನನಾಮಕರ್ಮ
ದ ಭೇದಗಳು.

೧ ವಜ್ರವೃಷಭನಾರಾಚಸಂಹನನ
ನಾಮ.

೨ ವಜ್ರನಾರಾಚಸಂಹನನನಾಮ.

೩ ನಾರಾಚಸಂಹನನನಾಮ.

೪ ಅರ್ಧನಾರಾಚಸಂಹನನನಾಮ.

೫ ಶೀಲಿತಸಂಹನನನಾಮ.

೬ ಅಸಂಪ್ರಾಪ್ತಸೃಪಾಟಿಕಾಸಂಹ
ನನಾಮ.

ಈ ೬ ಸಂಹನನನಾಮಕರ್ಮ
ದ ಭೇದಗಳು.

೧ ಕರ್ಕಶನಾಮ.

೨ ಮೃದುನಾಮ.

೩ ಗುರುನಾಮ.

೪ ಲಘುನಾಮ.

೫ ಸ್ನಿಗ್ಧನಾಮ.

೬ ರೂಕ್ಷನಾಮ.

೭ ಶೀತನಾಮ.

೮ ಉಷ್ಣನಾಮ.

ಈ ೮ ಸ್ಪರ್ಶನಾಮಕರ್ಮದ
ಭೇದಗಳು.

೧ ತಿಕ್ತನಾಮ.

೨ ಕಟುನಾಮ.

೩ ಕಷಾಯನಾಮ.

೪ ಅಮ್ಲನಾಮ.

೫ ಮಧುರನಾಮ.

ಈ ೫ ರಸನಾಮಕರ್ಮದ ಭೇ
ದಗಳು.

೧ ಸುರಭಿಗಂಧನಾಮ.

೨ ಅಸುರಭಿಗಂಧನಾಮ.

ಈ ೨ ಗಂಧನಾಮಕರ್ಮದ
ಭೇದಗಳು.

೧ ಕುಕ್ಷವರ್ಣನಾಮ.

೨ ಹರಿತವರ್ಣನಾಮ.

೩ ರಕ್ತವರ್ಣನಾಮ.

೪ ಹರಿದ್ರವರ್ಣನಾಮ.

೫ ಕೃಷ್ಣವರ್ಣನಾಮ.

ಈ ೫ ವರ್ಣನಾಮಕರ್ಮದ
ಭೇದಗಳು.

೧ ನರಕಗತಿ ಪ್ರಾಯೋಗ್ಯಾನುಪೂ
ರ್ವನಾಮ.

೨ ತೀರ್ಥಗತಿ ಪ್ರಾಯೋಗ್ಯಾನು
ಪೂರ್ವನಾಮ.

೩ ಮನುಷ್ಯಗತಿ ಪ್ರಾಯೋಗ್ಯಾನು
ಪೂರ್ವನಾಮ.

೪ ದೇವಗತಿ ಪ್ರಾಯೋಗ್ಯಾನುಪೂರ್ವ್ಯನಾಮ.

ಈ ೪ ಅನುಪೂರ್ವ್ಯನಾಮಕರ್ಮದ ಭೇದಗಳು.

೧ ಅಗುರುಲಭನಾಮ.

೧ ಉಪಘಾತನಾಮ.

೧ ಪರಘಾತನಾಮ.

೧ ಅತಪನಾಮ.

೧ ಉದ್ಯೋತನಾಮ.

೧ ಉಚ್ಛ್ವಾಸನಾಮ.

೧ ಪ್ರಕಸ್ತವಿಹಾಯೋಗತಿನಾಮ.

೨ ಅಪ್ರಕಸ್ತವಿಹಾಯೋಗತಿನಾಮ.

ಈ ೨ ವಿಹಾಯೋಗತಿನಾಮಕರ್ಮದ ಭೇದಗಳು.

೧ ತ್ರಸನಾಮ.

೧ ಸ್ಥಾವರನಾಮ.

೧ ಬಾಹರನಾಮ.

೧ ಅಹಾರಪರ್ಯಾಪ್ತಿನಾಮ.

೨ ಕರೀರಪರ್ಯಾಪ್ತಿನಾಮ.

೩ ಇಂದ್ರಿಯಪರ್ಯಾಪ್ತಿನಾಮ.

೪ ಪ್ರಾಣಾವಾಸಪರ್ಯಾಪ್ತಿನಾಮ.

೫ ಭಾಷಾಪರ್ಯಾಪ್ತಿನಾಮ.

೬ ಮನಃಪರ್ಯಾಪ್ತಿನಾಮ.

ಈ ೬ ಪರ್ಯಾಪ್ತಿನಾಮಕರ್ಮದ ಭೇದಗಳು.

೧ ಅಪರ್ಯಾಪ್ತಿನಾಮ.

೧ ಪ್ರತ್ಯೇಕಕರೀರನಾಮ.

೧ ಸಾಧಾರಣಕರೀರನಾಮ.

೧ ಸ್ಥಿರನಾಮ.

೧ ಅಸ್ಥಿರನಾಮ.

೧ ಕುಭನಾಮ.

೧ ಅಕುಭನಾಮ.

೧ ಸೂಕ್ಷ್ಮನಾಮ.

೧ ಸುಭಗನಾಮ.

೧ ದುರ್ಭಗನಾಮ.

೧ ಸುಸ್ವರನಾಮ.

೧ ದುಸ್ವರನಾಮ.

೧ ಅದೇಯನಾಮ.

೧ ಅನಾದೇಯನಾಮ.

೧ ಯಕಃಕೀರ್ತಿನಾಮ.

೧ ಅಯಕಃಕೀರ್ತಿನಾಮ.

೧ ತೀರ್ಥಕರತ್ವನಾಮ.

ನೂ|| ದ್ವಿವಿಧಂಗಳೋತ್ರಂ || ೫೬ ||

೧ ಉಚ್ಚೈರ್ಗೋತ್ರ.

೨ ನೀಚೈರ್ಗೋತ್ರ.

ಈ ೨ ಗೋತ್ರಕರ್ಮಭೇದಗಳು.

ನೂ|| ಪಂಚವಿಧಮಂತಃ

ರಾಯಂ || ೫೭ ||

೧ ದಾನಾಂತರಾಯ.

೨ ಭೋಗಾಂತರಾಯ.

೩ ಉಪಭೋಗಾಂತರಾಯ.

೪ ಲಾಭಾಂತರಾಯ.

೫ ವೀರ್ಯಾಂತರಾಯ.

ಈ ೫ ಅಂತರಾಯಕರ್ಮದ ಭೇದಗಳು.

ಇವು ೧೪೮ ಉತ್ತರಪ್ರಕೃತಿ ಭೇದಗಳು.

ನೂ|| ಪುಣ್ಯಂದ್ವಿವಿಧಂ || ೫೮ ||

೧ ಭಾವಪುಣ್ಯ.

೨ ದ್ರವ್ಯಪುಣ್ಯ.

ಈ ೨ ಪುಣ್ಯಭೇದಗಳು.

೧ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ.

೨ ಅನುಮತ.

೩ ಮಹಾವ್ರತ.

ಈ ೩ರ ಪರಿಣಾಮಂಗಳು ಭಾ
ವಪುಣ್ಯಂಗಳು.

೧ ಸಾತಾವೇದನೀಯ.

೨ ತೀರ್ಯಜ್ಞಾನುಷ್ಠದೇವಾಯುಷ್ಯ

೧ ಉಚ್ಚೈಗ್ಗೋತ್ರ.

೧ ಮನುಷ್ಯಗತಿ.

೧ ತತ್ತ್ವಯೋಗ್ಯಾನುಪೂರ್ವ್ಯ.

೫ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಜಾತಿ.

೫ ಪಂಚಕರೀರ.

೫ ಪಂಚಬಂಧ.

೫ ಪಂಚಸಂಘಾತ.

೨ ಅಂಗೋವಾಂಗದ್ವಯ.

೫ ಪ್ರಕಸ್ತವರ್ಣ.

೨ ಗಂಧ.

೫ ರಸ.

೮ ಸ್ಪರ್ಶ.

೧ ಸಮಚತುರಸ್ತ್ರಸಂಸ್ಥಾನ.

೧ ವಜ್ರವೃಷಭನಾರಾಚಸಂಹನನ.

೧ ಅಗುರುಲಘು.

೧ ಪರಘಾತ.

೧ ಆತಪ.

೧ ಉದ್ಯೋತ.

೧ ಉಚ್ಚಾಘ್ರಸನಿಸ್ವಾಸ.

೧ ಪ್ರಕಸ್ತವಿಹಾಯೋಗತಿ.

೧ ತ್ರಸ.

೧ ಬಾದರ.

೧ ಪರ್ಯಾಪ್ತಕ.

೧ ಪ್ರತ್ಯೇಕಕರೀರ.

೧ ಕುಭ.

೧ ಸುಭಗ.

೧ ಸುಸ್ವರ.

೧ ಆದೇಯ.

೧ ಯಶೋಕೀರ್ತಿ.

೧ ನಿರ್ವಾಣ.

೧ ತೀರ್ಥಕರನಾಮ.

ಈ ೬ರ ದ್ರವ್ಯಪುಣ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿ
ಗಳು.

ನೂ|| ಪಾವಂಚೆ || ೫ ||

೧ ಭಾವಪಾಪ.

೨ ದ್ರವ್ಯಪಾಪ.

ಈ ೨ ಪಾಪಭೇದಂಗಳು.

೫ ಜ್ಞಾನಾವರಣಪ್ರಕೃತಿ.

೫ ದರ್ಶನಾವರಣೀಯ.

೨೮ ಮೋಹನೀಯ.

೫ ಅಂತರಾಯ.

೧ ನೀಚೈಗ್ಗೋತ್ರ.

೧ ಅಸಾತಾವೇದನೀಯ.

೧ ನರಕಾಯುಃ.

೧ ನರಕಗತ್ಯಾನುಪೂರ್ವ್ಯ.

೧ ತೀರ್ಯಗತ್ಯಾನುಪೂರ್ವ್ಯ.

೪ ಜಾತಿ.

೫ ಸಂಸ್ಥಾನ.

೫ ಸಂಹನನ.

ಅಪ್ರಕಸ್ತವರ್ಣ.

ಗಂಧ.

ರಸ.

೪ ಸ್ಪರ್ಶ.

೧ ಉಪಘಾತ.

೧ ಅಪ್ರಕಸ್ತವಿಹಾಯೋಗತಿ.

೧ ಸ್ಥಾನರ.

೧ ಸೂಕ್ಷ್ಮ.

೧ ಅವರ್ಯಾಪ್ತಿ.

೧ ಸಾಧಾರಣಕರೀರ.

೧ ಅಸ್ಥಿರ.

೧ ಅಕುಭ.

೧ ದುರ್ಭಗ.

೧ ದುಸ್ವರ.

೧ ಅನಾದೇಯ.

೧ ಅಯಕಃಕೀರ್ತಿ.

ಈ ೮೨ ಪಾಪಪ್ರಕೃತಿಗಳು.

ನೂ|| ಸಂವರಕ್ಶ || ೬೦ ||

೧ ಭಾವಸಂವರ.

೨ ದ್ರವ್ಯಸಂವರ.

ಈ ೨ ಸಂವರಭೇದಗಳು.

೧ ಸಂಸಾರ ನಿಮಿತ್ತಕ್ರಿಯಾನಿವೃತ್ತಿಭಾವಸಂವರ.

೧ ತನ್ನಿರೋಧೇನತತ್ಸರ್ವಕ ಕರ್ಮಪುಷ್ಪಲಾದಾನವಿಚ್ಛೇದೋದ್ರವ್ಯಸಂವರ.

ನೂ|| ವಿಕಾದಕನಿರ್ಜ-

ರಾಃ || ೬೧ ||

೧ ಕುದ್ಧಾತ್ಮರುಚಿ.

೨ ರೂಪಸಮ್ಯಕ್ಪ್ರೀತ್ಯತಿ.

೩ ಅಣುವ್ರತಮಹಾವ್ರತ.

೪ ಅನುತಾನು ಬಂಧಯೋಜಿತ ಕಪಾಯೋಪಕಮ.

೫ ದರ್ಶನಮೋಹನೀಯಕ್ಷಯಾಂತ್ಯ.

೬ ಕ್ಷಯೋಪಕಮ.

೭ ಉಪಶಾಂತಕಪಾಯ.

೮ ಕ್ಷೇಪಕ.

೯ ಕ್ಷೇಣಕಪಾಯ.

೧೦ ಸ್ವಸ್ಥಾನಜಿನ.

೧೧ ಸಮುದ್ಭೂತಜಿನ.

ಈ ೧೧ ನಿರ್ಜರಗಳು.

ನೂ|| ತ್ರಿವಿಧೋಮೋಕ್ಷ

ಹೇತುಃ || ೬೨ ||

೧ ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನ.

೨ ಸಮ್ಯಜ್ಞಾನ.

೩ ಸಮ್ಯಕ್ಚಾರಿತ್ರ.

ಈ ೩ ಮೋಕ್ಷಕಾರಣಗಳು.

೧ ವಿತರಾಗಸರ್ವಜ್ಞ ನಿರ್ದೋಷ ಪರಮೇಶ್ವರ ಪರಮಾತ್ಮಭಟ್ಟಾ ರಕನುಂ.

೨ ತನ್ಮುಖಕಮಲವಿರ್ಗತಪೂರ್ವಾಪರಾದಿ ದೋಷರಹಿತವಾದ ಪರಮಾಗಮವುಂ.

೩ ಆ ಪರಮಾಗಮದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ, ಪದ್ಧವ್ಯ, ಪಂಚಾಸ್ತಿಕಾಯ, ಸ ಪ್ರತತ್ವನವಪದಾರ್ಥಂಗಳನ್ನೂ.

೪ ಸರ್ವಜ್ಞ ಪ್ರಣೀತಕ್ರಮದಿಂ ನೆಗಳುನ ತಪಸ್ವಿಗಳನ್ನೂ ಮೂ ಧತ್ರಯಾದಿ ಪಂಚವಿಂಕತಿಮುಲ ರಹಿತಂಗಳಾಗಿ ನಂಬುವದು ವ್ಯವಹಾರಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನಂ.

ಪರಮ ಜಿನೇಶ್ವರ ಪ್ರಣೀತಪರ ಮಾಗಮೋಕ್ತ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಅಣು ಗುಣ ಶಿಕ್ಷಾವ್ರತಾದಿ ದೇಶವ್ರತದೊ ಳುಂ, ಅಪ್ಪವಿಂಕತಿಮೂಲಗುಣ (೨೮), ಚತುಸ್ತ್ರಿಂಕದುತ್ತರಗುಣಾ ತ್ಯಕವಾದ ಮಹಾವ್ರತದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪದೆ ನಡೆಯುವದು ಸಮ್ಯಕ್ಚಾರಿತ್ರವು.

ಇಂತೀ ವ್ಯವಹಾರರತ್ನತ್ರಯ ಸಾಧಕಂ ಜ್ಞಾನಾನರಣಾದಿ ಸಕಲ ಕರ್ಮನಿರ್ಮುಕ್ತನುಂ, ಕೇವಲ ಜ್ಞಾನಾದಿ ಸಕಲಗುಣ ಸಮೇತನಾ ದ ನನ್ನಾತ್ಮನೇ ನನಗೆ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣವು. ಅತ್ಯಾರ್ಥವಾದ ಸುಖ ನೇ ಸುಖವು, ಮೋಕ್ಷವೇ ನಿತ್ಯ ವೆಂಬ ನೆಲೆಯನ್ನು ತಿಳಿಯುವದು ನಿಶ್ಚಯಸಮ್ಯಜ್ಞಾನವು.

ನೂ|| ದ್ವಿವಿಧೋಮೋಕ್ಷಃ ||೬೩||

೧ ದ್ರವ್ಯಮೋಕ್ಷ.

೨ ಭಾವಮೋಕ್ಷ.

ಈ ೨ ಮೋಕ್ಷಭೇದಗಳು.

೧ ಘಾತಿಕರ್ಮಕ್ಷಯ.

೨ ಅಹಂತಾವಸ್ಥಾ.

ಈ ೨ ಭಾವಮೋಕ್ಷಪರ್ಯಾಯನಾಮಗಳು.

೧ ಆತ್ಮಕರ್ಮಣೋರತ್ಯಂತ

ಪೃಥಕ್ತ್ವಂ.

೨ ಸ್ವರೂಪೋಪಲಬ್ಧಿಃ.

೩ ಕೃತ್ಸಕರ್ಮವಿಪ್ರಮೋಕ್ಷಃ.

ಈ ೩ ದ್ರವ್ಯಮೋಕ್ಷಪರ್ಯಾಯನಾಮಗಳು.

ನೂ || ದ್ವಾದಶಸಿದ್ಧಸ್ಯಾ-
ನುಯೋಗದ್ವಾರಾಣಿ ||೬೪||

೧ ಜ್ಞೇತ್ರ.

೨ ಕಾಲ.

೩ ಗತಿ.

೪ ಲಿಂಗ.

೫ ತೀರ್ಥ.

೬ ಚಾರಿತ್ರ.

೭ ಪ್ರತ್ಯೇಕಬುದ್ಧ.

೮ ಬೋಧಿತಬುದ್ಧ.

೯ ಜ್ಞಾನ.

೧೦ ಅವಗಾಹನ.

೧೧ ಅನಂತರಾಂತರ.

೧೨ ಸಂಖ್ಯಾಲ್ಪಬಹುತ್ವ.

ಈ ೧೨ ಅನುಯೋಗಗಳಿಂ ಸಿದ್ಧ ಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳ ವಿಕಲ್ಪಂಗಳು. ೧

ನೂ|| ಅಷ್ಟೌ ಸಿದ್ಧಗುಣಾಃ ||೬೫||

೧ ಹ್ವಾಯಿಕಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ.

೨ ಕೇವಲಜ್ಞಾನ.

೩ ಕೇವಲದರ್ಶನ.

೪ ಅನಂತವೀರ್ಯ.

೫ ಪರಮಸೂಕ್ಷ್ಮತ್ವ.

೬ ಅವಗಾಹನತ್ವ.

೭ ಅಗುರುಲಘುತ್ವ.

೮ ಅನ್ಯಾಬಾಧತ್ವ.

ಈ ೮ ಸಿದ್ಧಗುಣಗಳು. || ಶ್ರೀ ||

ದ್ರವ್ಯಮಯೋಗವೇದಃ ಸಂಪೂರ್ಣಃ

ಜಯಮಂಗಳಮಹಾ || ಶ್ರೀ. ||

ಓಂ

ಶ್ರೀವೀತರಾಗಾಯ ವಮಃ |

ಶ್ರೀಮಾಘನಂದ್ಯಾಚಾರ್ಯವಿರಚಿತ

ಶಾಸ್ತ್ರಸಾರಸಮುಚ್ಚಯದ ಟೀಕು.

ಶ್ರೀವಿಬುಧವಂದ್ಯಜಿನರಂ ಕೇವಲಚಿತ್ಸುಖದ ಸಿದ್ಧಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳಂ ||
ಭಾವಜಜಯಿಸಾಧುಗಳಂ ಭಾವಿಸಿ ಪೊಡಮಟ್ಟು ಪಡೆನೆನಿಹ್ವಯಸುಖಮಂ ||

ವೀರಜಿನೋದಿತ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಸಾರಸಮುಚ್ಚಯದ ವೃತ್ತಿಯಂ ಕನ್ನಡದಿಂ ಧಾರುಣಿಗೆನೆಯ
ಲು ಪೇಳ್ವಂ ಸಾರಸುಖಪ್ರದಮನಮಲಗುಣಸಂಪದಮಂ. ಅದು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ—

ಜತುರಾಸುಯೋಗವೆಂಬ ಎರಡನೆಯ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಶಾಸ್ತ್ರಸಾರಸಮುಚ್ಚಯದ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಹೇಳು
ತ್ತೀನೆ. ಅದು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ:—

ವಚನ || ವಿಷಯಕಪಾಯದ್ಯಪದ್ಯಾನ ದಾವಾನಲದಹ್ಯಮಾನ ಪಂಚಪ್ರಕಾರ ಸಂಸಾರಕಾಂತಾ
ರ ಪರಿಭ್ರಮಣ ಭಯಭೀತ ನಿಖಿಲನಿಕಟ ವಿನಯಜನಂ ನಿರಂತರಾವಿನಿತ್ಯರ ಪರ
ಮಾಲಾಡ ಸುಖಸುಧಾರಸಮನೇಬಯಸುತ್ತಮಿರ್ಕುಮಾಸುಖಾನ್ಯತಾನುಭೂತಿಯಂ
ನಿಜನಿರಂಜನ ಪರಮಾತ್ಮಸ್ವರೂಪ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಿಲ್ಲದಾಗದಾ ಸಹಜಕುದ್ಧಾತ್ಮಸ್ವರೂಪ
ಪ್ರಾಪ್ತಿಯುಂ ಅಭೇದರತ್ನತ್ರಯಾರಾಧನೆಯಿಂದಲ್ಲದಾಗದು, ಆ ಕುದ್ಧಾತ್ಮರುಚಿಪರಿ
ಚಿತ್ತಿ ನಿಶ್ಚಲಾನುಭೂತಿರೂಪೇ ನಿಶ್ಚಯರತ್ನತ್ರಯಾನುಷ್ಠಾನವಂ, ತದ್ಬಹಿರಂಗ
ಸಹಕಾರಿಕಾರಣಭೂತ ಭೇದರತ್ನತ್ರಯಲಬ್ಧಿಯಿಲ್ಲದಾಗದು. ಆ ಬಹಿರಂಗ ರತ್ನ
ತ್ರಯಪ್ರಾಪ್ತಿಯು ಚೇತನಾಚೇತನಾದಿ ಸ್ವಪರಪದಾರ್ಥ ಸಮ್ಯಕ್‌ಕ್ರದ್ಧಾನ ಜ್ಞಾನ
ವ್ರತಾದ್ಯನುಷ್ಠಾನಗುಣಗಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಉಂಟಾಗುವದಿಲ್ಲ. ತದ್ಗುಣವಿಷಯಭೂತ
ಸುಶಾಸ್ತ್ರವಿಲ್ಲದಿದ್ದರಿಲ್ಲ, ಸುಶಾಸ್ತ್ರಮುಂ ವೀತರಾಗ ಸರ್ವಜ್ಞಪ್ರಣೀತಮುಪ್ಪದರಿಂದ
ಗ್ರಂಥಕಾರಂ ತದಾದಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಗಲಾರ್ಥಮುಭೇದರತ್ನತ್ರಯಭಾವನಾಫಲಭೂತಾ
ನಂತಚತುಷ್ಟಯಾತ್ಮಕ ಅರ್ಹತ್ವರಮೇಶ್ವರಂಗೆ ದ್ರವ್ಯಭಾವ ನಮಸ್ಕಾರಮಂ
ಮಾಡಿಡಪನೆದಂತನೆ ||

ಶ್ರೀಮನ್ನಮ್ರಾಮರಸ್ತೋಮಂ ಪ್ರಾಪ್ತವಂತಡತುಷ್ಟಯಂ |

ವತ್ಸ ಜಿನಾಧಪಂ ವಕ್ಷ್ಯೇ ಶಾಸ್ತ್ರಸಾರಸಮುಚ್ಚಯಂ ||

ಅರ್ಥ—ಶ್ರೀಮತ್—ಸಮವಸರಣಾದಿ ಬಹಿರಂಗ ಶ್ರೀಯನ್ನುಳ್ಳಂಥಾ, ನಮ್ರಾಮರಸೋಮಂ—
ಚತುರ್ನಿಕಾಯಾಮರಾದಿ ಶತೇಂದ್ರವೃಂದವಂದ್ಯವಾದಾರವಿಂದದ್ವಂದ್ವನಾದಂಥಾ, ಪ್ರಾಪ್ತಾನಂತ
ಚತುಷ್ಟಯಂ—ಅನನ್ಯಜ್ಞಾನಾದ್ಯನಂತಚತುಷ್ಟಯರೂಪಾಂತರಂಗಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಅನಂತ
ನಾದ, ಜಿನಾಧಿಪಂ—ಅನೇಕ ಭವಗಹನವಿಷಮವ್ಯಸನಪ್ರಾಪಣಹೇತೂನ್, ಕರ್ಮಾರಾತೀನ್
ಜಯಂತಿ ಜಿನಯೆಂಬೀ ವ್ಯುತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನುಳ್ಳ ಜಿನೇಶ್ವರನಿಗೆ, ನತ್ವಾ—ದ್ರವ್ಯಭಾವರೂಪ ನಮಸ್ಕಾರವನ್ನು
ಮಾಡಿ, ಶಾಸ್ತ್ರಸಾರಸಮುಚ್ಚಯಂ—ಪರಮಾಗಮದಲ್ಲಿ ಸಾರಪದಸಮೂಹವನ್ನು, ವಕ್ಷ್ಯೇ—ಸಂಕ್ಷೇಪ
ದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಪ್ರಥಮಾನುಯೋಗಂ ಆದಿಯಾಗಿ ಕರುಣಾನುಯೋಗಂ, ಚರಣಾನುಯೋಗಂ, ದ್ರವ್ಯ
ನುಯೋಗಂ ಎಂಬ ನಾಲ್ಕು ಅನುಯೋಗದಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರಸಾರವಾಯಿತು.

ಪ್ರಥಮಾನುಯೋಗ.

ಸೂತ್ರಂ || ಅಥಃ ತ್ರಿವಿಧಃ ಕಾಲಃ || ೧ ||

ಅರ್ಥ—ಅಥಃ—ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಮಂಗಲಾರ್ಥಂ ವಿಶಿಷ್ಟೇಷ್ಟ ದೇವತಾವಿಶೇಷಕ್ಕೆ
ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ ಅನಂತರಂ, ತ್ರಿವಿಧಃ ಕಾಲಃ—ಅನಂತಾನಂತರೂಪವಾದ ಅತೀತ
ಕಾಲವುಂ, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅನಂತರೂಪ ಗುಣವುಳ್ಳ ಅನಾಗತಕಾಲವುಂ, ಏಕಸಮಯಾದಿ
ವರ್ತಮಾನಕಾಲವುಂ ಎಂದು ವ್ಯವಹಾರಕಾಲವು ಮೂರು ಭೇದವಾಗುವದು.

ಸೂತ್ರಂ || ದ್ವಿವಿಧಃ || ೨ ||

ಅರ್ಥ—ಪಂಚಭರತ ಪಂಚೈರಾವತಂಗಳಂ ಕುರುತು ಉತ್ಸೇದಾಯುರ್ಬಲಾದಿಗಳ
ಹಾನಿಯುಳ್ಳ ಹತ್ತುಕೋಟಾಕೋಟಿಸಾಗರೋಪಮ ಪ್ರಮಾಣವುಳ್ಳ ಅವಸರ್ಪಿಣಿಯುಂ,
ಉತ್ಸೇದಾಯುರ್ಬಲಾದಿಗಳ ವೃದ್ಧಿಯುಳ್ಳ ಉತ್ಸರ್ಪಿಣಿಯುಂ ಎಂದಾಕಾಲವೆರಡು ಭೇದವು.

ಸೂತ್ರಂ || ಪಡ್ವಿಧೋವಾಃ || ೩ ||

ಅರ್ಥ—೧ ಸುಪನುಸುಪನು, ೨ ಸುಪನು, ೩ ಸುಪನುದುಪನು, ೪ ದುಪನುಸುಪನು,
೫ ದುಪನು, ೬ ಅತಿದುಪನುವೆಂದು ಅವಸರ್ಪಿಣಿಕಾಲವು ಆರು ಭೇದವಾಗುವದು.

೧ ಅತಿದುಪನು, ೨ ದುಪನು, ೩ ದುಪನುಸುಪನು, ೪ ಸುಪನುದುಪನು, ೫ ಸುಪನು,
೬ ಸುಪನುಸುಪನುವೆಂದು ಉತ್ಸರ್ಪಿಣಿಕಾಲವು ಆರು ಭೇದವಾಗುವದು.

ಅದರಲ್ಲಿ ಸುಪನುಸುಪನುವೆಂಬ ಉತ್ತಮ ಭೇದಗರ್ಭಾಮಿಯು ನಾಲ್ಕು ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಾ
ಕೋಟಿ ಸಾಗರೋಪಮಪ್ರಮಿತಂ ಪ್ರವರ್ತಿಸುವದು. ಆ ಯುಗದ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರು ಪಟ್ಟಹಸ್ತ
(೬೦೦೦) ಚಾಪೋತ್ಸೇದರುಂ; ತ್ರಿಪಲ್ಲೋಪಮ ಆಯುಷ್ಯವುಳ್ಳವರುಂ, ಮೂರು ದಿನ
ಕ್ಕೊಂದುಸಾರಿ ಬದರೀಫಲ (ಯೆಲಚಿ) ನಾತ್ರ ಪ್ರಮಾಣ ಆಹಾರಿಗಳುಂ, ತರುಣದಿವಾಕರ

ಕಿರಣೋಪಮಕರೀರವುಳ್ಳವರುಂ, ಸಮಚತುರಸ್ತ್ರಸಂಸ್ಥಾನರುಂ, ವಜ್ರವೃಷಭನಾರಾಚಕರೀರ ಸಂಹನರುಂ, ದ್ವಾತ್ರಿಂಶತ್ಪುಫಲಕ್ಷಣೋಪಲಕ್ಷಿತರುಂ (೩.೨), ಮಾದವನ, ಅರ್ಜವಗುಣೋಪೇತರುಂ, ಸತ್ಯವೃಷ್ಣತರಸುಭಾಷಿತರುಂ, ಮೃದುಮಧುರನಿನಾದರುಂ, ನವನಾಗಸಹಸ್ರಬಲ ಸಮನ್ವಿತರುಂ. ಕ್ರೋಧ, ಲೋಭ, ಮದ, ಮಾತ್ಸರ್ಯ, ಮಾನ ವಿನರ್ಜಿತರುಂ, ಸಹಜ ಶಾರೀರಮಾನಸಾಗಂತುಕದುಃಖವಿನಿರ್ಮುಕ್ತರುಂ, ಗೀತವಾದ್ಯಾದಿ ವಿದ್ಯಾಪರಿಣತರುಂ, ಸುಂದರ ರೂಪುಳ್ಳವರುಂ, ಸುರಭಿನಿತ್ವಾಸರುಂ, ಮಿಥ್ಯಾಪ್ರಾಪ್ತಾದಿ ಚತುರ್ಗುಣಸ್ಥಾನಭೂಮಿಕರುಂ, ಉಪಶಮಾದಿ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಸಮನ್ವಿತರುಂ, ಜಘನ್ಯ ಕಾಮೋತ, ಪೀತ, ಪದ್ಮ, ಶುಕ್ಲಲೇಶ್ಯಾಪರಿಣತರುಂ, ವಿಗತಾಹಾರರುಂ, ಅವನರ್ತಾಯುಷ್ಯರುಂ, ಗರ್ಭಾರ್ಭಕ ಬಾಲಕುಮಾರಯೌವನ ಮರಣಪರ್ಯಾಯೋಪೇತರುಂ, ಮಧ್ಯಮಸ್ಥವಿರಶ್ವೇದಜ್ವರಿತಪರ್ಯಾಯರಹಿತರುಂ, ಭ್ರಾತೃ ಭಗಿನೀವಿಕಲ್ಪರಹಿತರುಂ, ಪರಸ್ಪರಪ್ರೀತರುಂ, ಅನ್ಯೋನ್ಯಾನುಕೂಲರಾಗಿ ದಂಪತಿಗಳು ಸುಖ ಮುಖಂ ನ್ಯಾಯದಿಂ ಸಂಕಲ್ಪಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ದಕವಿಧಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಗಳು ತಮಗೆ ಕೊಡುವ ನಿರತಿಶಯ ಭೋಗೋಪಭೋಗಗಳನ್ನು ಭೋಗಿಸಿ, ನಿಜಾಯುರವಸಾನ ವ್ರಾಂಭತ್ತು ತಿಂಗಳುಂಟೆನೆ ಜೀವಯುಗಲಂ ಬಂದು ನೆಲಸೆ ಗರ್ಭವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಪಶ್ಚಾತ್ತಪ್ರಮಾಣದ ಭುಜ್ಯ ಮಾನಾಯುಷ್ಯದಲ್ಲಿ ದೇವಾಯುಷ್ಯಮಂ ಕಟ್ಟಿ ಭವಚ್ಯುತಿಯಲ್ಲಿ ಮಿಥುನೆಂಗಳೆಂತುಂ ಮಾಗುಳಿಸಿಯುಂ ಲೋಕಾಂತರಿತರಾಗಿ, ಸುದೃಷ್ಟಿಗಳು ಸೌಧರ್ಮದ್ವಿಕದಲ್ಲಿಯೂ, ಕುದೃಷ್ಟಿಗಳು ಭವನತ್ರಿಕದಲ್ಲಿಯೂ ಹುಟ್ಟಲು ಬಡನೆ ಅವರವರ ಕರೀರಗಳು ಮಂಜು ಕರಗುವಂತೆ ಕರಗಿ ಹೋಗುವವು. ಆಗ ಹುಟ್ಟಿದ ಗಂಡು, ಹೆಣ್ಣುಗಳಾದ ಅಮಳುಗಳು ಬಡನೆ ಬೆಳೆದು ಮೂರು ದಿನಸಂ ಅಂಗುಷ್ಠಲೇಹನವುಂ; ಮೂರು ದಿನಕ್ಕೆ ತಳದ್ವಡಿಯಿಡುವುದುಂ, ಮೂರು ದಿನಕ್ಕೆ ದಟ್ಟಡಿಯಿಡುವುದುಂ, ಮೂರು ದಿನಕ್ಕೆ ಸ್ಥಿರಗಮನವುಂ, ಮೂರು ದಿನಕ್ಕೆ ಯೌವನಂ ನೆರವುಡುಂ, ಮೂರು ದಿನಕ್ಕೆ ಕಥಾಜ್ಞಾನವುಂ, ಮೂರು ದಿನಕ್ಕೆ ಯಥಾಯೋಗ್ಯವಾದ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ ಗ್ರಹಣವುಂ, ಎಂದೀ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ದಿನಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯರಾಗುವರು. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ,

ಕಂದ || ಪಗಲಿರುಳೊಡೆಯರ್ಬಡವ | ಪಗೆ ಕೆಳೆಯಾಳರಸು ಜಾತಿಭೇದಂ ವಿಷಸ ||

ಪರ್ವಗಣಂ ಮಳೆಮಾಗಿ ತಗು | ಶ್ಲಗಾಳಿ ಕಾಳಿಜ್ಜುನಿನಿತುಮಿಲ್ಲಾಮಹಿಯೋಳ್ || ೧ ||

ತಾತ್ಪರ್ಯ:—ಆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹಗಲು, ರಾತ್ರಿ, ಒಡೆಯರು, ಬಡವ, ಶತ್ರು, ಮಿತ್ರ, ಸೇವಕ, ಅರಸು, ಜಾತಿಭೇದಂ, ವಿಷಸರ್ಪ ಸಮೂಹಂ, ಮಳೆ, ಮಾಗಿ, ಬಿರುಗಾಳಿ, ಕಾಡ್ಗಿಜ್ಜು, ಇವೇ ಮೊದಲಾದವು ಯಾವವೂ ಇಲ್ಲ.

ಪುನ: ಅಲ್ಲಿ ವಿಕಲೇಂದ್ರಿಯಂಗಳು, ಅಸಂಜ್ಞಿ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಂಗಳುಂ, ಅಪರ್ಯಾಪ್ತ ಜೀವಗಳುಂ, ಜಲಚರ ಜೀವಗಳುಂ ಇಲ್ಲ, ಸ್ಥಲಚರಂಗಳುಂ ವಿಹಂಗಳಂಗಳುಂ ಮಿಥುನೆಗಳಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ ಜ್ಞೇತ್ರಸ್ವಭಾವದಿಂ ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲದೆ ರಸರಸಾಯನೋಪಮಾನಂಗಳಾದ ತೃಣ ಪತ್ರ, ಪುಷ್ಪಫಲಾದಿಗಳನ್ನು ತಿಂದು ನಿರ್ಜರವಾದ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿದು ಮೂರು ಪಳೆ ತೋಪಮಕಾಲ ಬದುಕಿ ನಿಜಾಯುರವಸಾನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸುಖಮರಣದಿಂ ಸತ್ತು ದೇವಗತಿಗೆ ಹೋಗುವವು || ೧-||

ಪುನಃ ಸುಷಮವೆಂಬೆರಡನೆಯ ಮಧ್ಯಮ ಭೋಗಭೂಮಿಯ ಕಾಲವು ಮೂರು ಕೋಟಾ ಕೋಟಿ ಸಾಗರೋಪಮವಾಗುವದು. ಕ್ರಮದಿಂದ ಉತ್ಕೇದ ಅಯುರ್ಬಲಾದಿಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬರಲು ಆ ಕಾಲದ ಮೊದಲಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕ್ರೋಢದುದಯಂ ಎರಡು ಪಳಿತೋಪಮಾಯುಷ್ಯವುಂ, ದ್ವಿದಿನಾನ್ತರಿತಾಕ್ಷಫಲಮಾತ್ರದಾಹಾರರುಂ, ಶರಚ್ಚಂದ್ರಾದಿ ಶರೀರರುಂ, ಜನಿತ ಪಂಚಪಂಚದಿನಂಗಳಿಗೆ ಅಂಗುಷ್ಠಲೇಹನಾದಿಗಳಾಗಲನ್ನು ಪಂಚತ್ರಿಂಶ (೩೫) ದಿನಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯರಾಗುವರು, ಉಳಿದುದೆಲ್ಲಾ ಪೂರ್ವೋಕ್ತಕ್ರಮವಾಗುವದು || ೨ ||

ಪುನಃ ಸುಷಮದುಷ್ಣಮವೆಂಬ ಮೂರನೆಯ ಜಘನ್ಯಭೂಮಿಯ ಕಾಲವು ದ್ವಿಕೋಟಾ ಕೋಟಿ ಸಾಗರೋಪಮಕಾಲವಾಗುವದು. ಕ್ರಮದಿಂದ ಉತ್ಕೇದಾಯುರ್ಬಲಾದಿಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬರಲು ಆ ಕಾಲದ ಮೊದಲೊಳು ಒಂದು ಕ್ರೋಢದುದಯಂ, ಒಂದು ಪಳಿತೋಪಮ ಅಯುಷ್ಯವುಂ, ಏಕಾನ್ತರಿತಾಮಲಕ (ನೆಲ್ಲಿಕಾಯಿ) ಪ್ರಮಾಣಾಹಾರರುಂ, ಪ್ರಿಯಂಗು ಶ್ಯಾಮವರ್ಣರುಂ, ಹುಟ್ಟಿದ ಏಳು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಅಂಗುಷ್ಠಲೇಹನ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ನಾಲ್ಕು ತೊಂಭತ್ತು (೪೯) ದಿನಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯರಾಗುವರು. ಉಳಿದುದೆಲ್ಲಾ ಪೂರ್ವೋಕ್ತಕ್ರಮವಾಗುವದು. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಇವು ಮೂರುಂ ಅನನ್ಯಸ್ಥಿತ ಭೋಗಭೂಮಿಯ ಕ್ರಮವಾಗುವವು || ೩ ||

ಮತ್ತಂ ದುಷ್ಣಮಸುಷಮವೆಂಬ ನಾಲ್ಕನೆಯನನ್ಯಸ್ಥಿತ ಕರ್ಮಭೂಮಿ ಹುಟ್ಟುವದು. ಅದು ನಲವತ್ತೆರಡು (೪೨) ಸಾವಿರ ವರುಷ ಕಡಿಮೆಯಾದ ಒಂದು ಕೋಟಾಕೋಟಿಸಾಗರೋಪಮ ಪ್ರಮಾಣಂ ವರ್ತಿಸುವುದು. ಆ ಯುಗದ ಮೊದಲ ಮನುಷ್ಯರು ಕ್ರಮಹಾನಿಯುಂ ಪಂಚಕತ (೫೦೦) ಧನುರುತ್ಕೇದದ ಶರೀರರುಂ ಪೂರ್ವಕೋಟ್ಯಮಿತ ಪರಮಾಯುಷ್ಯರುಂ, ಪ್ರತಿ ದಿನಾಹಾರಿಗಳುಂ, ಪಂಚವರ್ಣದ ಶರೀರರುಂ, ಮಹಾಬಲಪರಾಕ್ರಮರುಂ, ನಾನಾಭೋಗೋಪ ಭೋಗಾನುಭುಕ್ತರುಂ, ಧರ್ಮಾನುರಕ್ತರುಂ ಆಗಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸುವಂಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತ್ರಿಪಿಂಚಿ (೬೩) ಕಲಾಕಾಪುರುಷರು ಕ್ರಮದಿಂದ ಹುಟ್ಟುವರು || ೪ ||

ಮತ್ತಾ ದುಷ್ಣಮವೆಂಬಯ್ದನೆಯನನ್ಯಸ್ಥಿತ ಕರ್ಮಭೂಮಿಯ ಕಾಲವು ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಸಾವಿರ ವರುಷವಾಗುವದು. ಆ ಕಾಲದ ಮನುಷ್ಯರು ಕ್ರಮಹಾನಿಯಿಂದ ವಿಂಶತ್ಯುತ್ತರಕತ (೧೨೦) ವರ್ಷದಾಯುಷ್ಯರುಂ, ಸಪ್ತರತ್ನಿ ಪ್ರಮಾಣಾಯುತ ಮೂರ್ತಿಗಳುಂ, ರೂಕ್ಷವರ್ಣರುಂ, ಬಹಳ ಆಹಾರಿಗಳುಂ, ಹೀನಸತ್ಯಸತ್ಯಕೌಚಾಚಾರ ಭೋಗಾದಿಗಳನೊಡೆಯರಾಗುವರು, ಅಂಥಾ ಪಂಚಮಕಾಲದ ಅಂತ್ಯವೃತ್ತಿಪದ್ಧಿನದ ಪೂರ್ವಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮವುಂ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ಅರಸನುಂ, ಕಾಲಸ್ವಭಾವದಿಂದ ಅಪರಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಯುಂ ನಾಶವಾಗುವವು || ೫ ||

ಪುನಃ ಅತಿದುಷ್ಣಮವೆಂಬಾರನೆಯ ಕಾಲವು ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಸಾವಿರ ವರುಷಂ ವರ್ತಿಸಿ ಕ್ರಮದಿಂದ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತ ಬರಲು, ಆ ಕಾಲದ ಮನುಷ್ಯರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವರುಷಾಯುಷ್ಯರುಂ, ಎರಡು ಮೊಳ ಉದ್ದವುಳ್ಳವರುಂ, ಧೂಮ್ರವರ್ಣರುಂ, ಅನವರತ ಆಹಾರಿಗಳುಂ, ಆ ಕಾಲದ ಕಡೆಯವರು ಪಂಚದಶ (೧೫) ವರುಷಾಯುಷ್ಯರುಂ, ಒಂದುಮೊಳ ಎತ್ತರದವರುಂ, ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಟ್ಯರ್ಮಂಗಳುಂ, ಜಾತಿಭೇದಂಗಳುಂ ಕುಲಧರ್ಮಂಗಳುಂ

ನೋರೆಯುಂ ಮರನುಂ ಎಂದಿವು ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಯಾವವೂ ಇರುವದಿಲ್ಲ, ಮನುಷ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ವಸ್ತ್ರವಾಲ್ಯಾಲಂಕಾರ ಕೂನ್ಯರಾಗಿ, ಮತ್ಸ್ಯಾದಿಗಳೇ ತಮಗಾಹಾರವಾಗಿ ಪಶುವುಗಳ ಪಕ್ಷಿ ಜಾತಿಗಳ ಹಾಗೆ ಬಾಳುವರು. ಅಂಥಾ ಪಶ್ಚಮಕಾಲದ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ವತ್ತೊಂಭತ್ತು ದಿನ ಬಾಕಿ ಉಳಿದಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏಳು ದಿನಸಂ ತೀವ್ರವಾತವುಂ, ಮತ್ತೆಳುದಿನಸಂ ಅತ್ಯುಗ್ರತೀತವುಂ, ಮತ್ತೆಳುದಿನಸಂ ಹ್ವಾರವರ್ಷವುಂ, ಮತ್ತೆಳು ದಿನಸದವರಿಗೂ ವಿಪವೃಷ್ಟಿಯು ಮೊಂದಿವರಿಂದಂದಹ್ಯವಾದ ಬಳಿಕ ಅಗ್ನಿಮುಖದಿಂ ಅಂಗಾರವರುಪವೇಳುದಿನಸವುಂಟಾಗಲು, ಭರತೈರಾವತ ಆರ್ಯಾಖಂಡಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪ್ರಲಯಕಾಲಾನಲಾಚ್ಛಿಗಳಳುರೆ ಹ್ವಲ್ಲಕ ಪರ್ವತವುಂ, ಉಪಸಮುದ್ರ ಕುತ್ಸಿತನದಿನದಾದಿಗಳುಂ, ಉಪಭೂಮಿಯುಂ ದಹ್ಯವಾಗಿ ಭೂಭಾಗವೆಲ್ಲವೂ ಸಮತಲವಾಗುವದು. ಮತ್ತೆಳು ದಿನಸದವರಿಗೆ ರಜವುಂ ಧೂಮವುಂ ವ್ಯಾಪಿಸುವವು. ಇವು ಮೂರೂ ಅನನಸ್ಥಿತ ಕರ್ಮಭೂಮಿಗಳಾಗುವವು. || ೬ ||

ತದನಂತರ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣ ಪಕ್ಷದ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಕುಕ್ಷ ಪಕ್ಷವಾಗುವಹಾಗಿ ಉತ್ಸರ್ಪಿಣೀ ಕಾಲವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಲು, ಅತಿ ದುಷಮಕಾಲವು ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದುಸಾವಿರ ವರ್ಷಂ ಪ್ರವರ್ತಿಸುವದು. ಆ ಕಾಲದ ಮೊದಲ ಮನುಷ್ಯರು, ಬಂದುಮೊಳ ಉತ್ಸೇದ ಹದಿನೈದು ವರ್ಷದಿಂ ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಹೋಗುವರು. ಆ ಕಾಲದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ನಭೋಭಾಗವೆಲ್ಲವೂ ಜೀಮೂತ ಸಂದೋಹಸಂಚ್ಛನ್ನವಾಗಲು ಪೂರ್ವದ ಹಾಗೆ ಏಳುದಿನಸ ಪ್ರವಾಣದಿಂದ ಪುಷ್ಕರ ವೃಷ್ಟಿಯುಂ, ಹ್ವೀರವರ್ಷವುಂ, ಫೃತವರ್ಷವುಂ, ಬಳಿಕೃಮೃತದ ಮಳೆಯುಂ, ಅಲ್ಲಿಂ ಬಳಿಕ ಕಬ್ಬಿನ ರಸದ ಮಳೆಯುಂ, ಮೇಲೆಳುದಿನಸವಾಗಲು, ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ವಿಜಯಾರ್ಧಪರ್ವತಗಳ ಗಂಗಾಸಿಂಧುಗಳ ವಿಶಾಲವಾದ ಗುಹೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಧರರುಂ ವ್ಯಂತರದೈವಗಳುಂ ಕರುಣದಿಂದೊಯ್ದಿರಿಸಿರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸತ್ತು ಜೀವಿಸಿರುವ ಮನುಷ್ಯರುಂ, ಪಶುವುಗಳ ಪಕ್ಷಿ ಜಾತಿಗಳುಂ ರಾಗಿಸಿ ಹೊರಟು ಅತಿ ಮೃಷ್ಟತನವಾದ ಮೃತ್ತಿಕಾದಿಗಳೇ ತಮಗಾಹಾರವಾಗಿ ವಸ್ತ್ರವಾಲ್ಯಾಲಂಕಾರರಹಿತರಾಗಿ, ಧೂಮ್ರತಾಮರ್ವಣರು ಕ್ರಮದಿಂ ದ್ವಿರತ್ನಿದುತ್ತುಂಗರುಂ ವಿಂಕತ್ಯಬಾಧೆಯುಷ್ಯರಾಗಿ ಆಗುವರು. || ೧ ||

ಪುನಃ ದುಷಮಕಾಲವು ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಸಾವಿರ ವರ್ಷವು ಪ್ರವರ್ತಿಸುವದು. ಆ ಕಾಲದ ಮನುಷ್ಯರು ಪೂರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿ ಸಪ್ತರತ್ನಪ್ರವಾಣೋತ್ಸೇದರುಂ, ವಿಂಕತ್ತು ತ್ವರತವರ್ಷಾಯುಷ್ಯರುಂ, ಉಳಿದುದೆಲ್ಲಾ ಪೂರ್ವೋಕ್ತ ಕ್ರಮವಾಗುವದು. ಆ ಕಾಲದಂತೆ ದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರ ವರ್ಷ ಉಳಿದಿರುವಾಗ ಮನುಗಳು ಹುಟ್ಟಿ ತತ್ಕಾಲೋಚಿತ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಉಪದೇಶಮಾಡಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸುವರು. || ೨ ||

ಆ ಮೇಲೆ ದುಷಮಸುಷಮವೆಂಬ ತೃತೀಯಕಾಲವು ೪೨ ಸಾವಿರವರುಷ ಕಡಿಮೆಯಾದ ಬಂದು ಕೋಟಾಕೋಟೀಸಾಗರೋಪಮಪ್ರವಾಣವು. ಆ ಯುಗದ ಮನುಷ್ಯರು ಮುಂಚೆ ಹೇಳಿದ ಉತ್ಕೃಷ್ಟದ ಮೇಲೆ, ಆಯುಷ್ಯಗಳುಂ ಉತ್ಸೇದಗಳುಂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಹೋಗಲು, ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಐನೂರು (೫೦೦) ಬಿಲ್ಲುಪ್ರವಾಣರುಂ, ಪೂರ್ವಕೋಟವರ್ಷ ಜೀವಿಗಳುಂ ಆಗುವರು. || ೩ ||

ಗಾಹೆ || ಚಲುವಿಸಬಾರತಿಷುಣೆ ತಿಂಥಯಾ ಛಂತಿ ಖಂಡಭರಹವಳು |

ತದಿಕ್ಕಾಲೇ ಹೊಂತಿ ಹಾತೇವಂ ಠಿಸಲಾಕಪುರೀಸಾತೇ || ೧ ||

ಶೇಷವ್ಯಾಖ್ಯಾನವರ್ಣನಂ ಪೂರ್ವೋಕ್ತ ಕ್ರಮವಾಗುವದು.

ಇವು ಮೂರುಮನವಸ್ಥಿತ ಕರ್ಮಭೂಮಿಗಳಾಗುವವು.

ಪುನಃ ಸುಷಮದುಷಮ, ಸುಷಮ, ಸುಷಮಸುಷಮವೆಂಬ ಮೂರುಕಾಲವು ಅನವಸ್ಥಿತ ಜಘನ್ಯ, ಮಧ್ಯಮ, ಉತ್ತಮ ಭೋಗಭೂಮಿಗಳು ವರ್ತಿಸುವವು. ಅವುಗಳ ಪ್ರವಾಣವು ಎರಡು, ಮೂರು, ನಾಲ್ಕು, ಕೋಟಾಕೋಟಿ ಸಾಗರೋಪಮಗಳಾಗುವವು. ಆ ಮೂರುಕಾಲದ ಪುರುಷ, ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳು ಒಂದು, ಎರಡು, ಮೂರು ಕ್ರೋಢೋನಂತರುಂ, ಏಕ, ದ್ವಿ, ತ್ರಿಪಲ್ಯೋಪಮ ಆಯುಷ್ಯರುಂ, ಏಕ, ದ್ವಿ, ತ್ರಿದಿನಾಂತರಿತ ಅಮಲಕಾಕ್ಷ ಬದರೀಫಲ ಪ್ರವಾಣ ಅಹಾರರುಂ, ಪ್ರಿಯಂಗು ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರ ತರುಣದಿವಾಕರ ಶರೀರವರ್ಣರುಂ, ದಶಪ್ರಕಾರ ಕಲ್ಪತರುದತ್ತ ಭೋಗೋಪಭೋಗಾನುಭುಕ್ತರುಂ, ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಾದಿ ಚತುರ್ಥಗುಣಸ್ಥಾನ ಭೂಮಿಕರುಂ, ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಸಮನ್ವಿತರುಂ, ಪೂರ್ವೋಕ್ತಕ್ರಮಸಮಸ್ತಗುಣೋಪೇತರುಂ ಆಗಿ, ಶರೀರೋತ್ಸೇದಾಯುರ್ಬಲಾದಿಗಳು ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಕ್ರಮದಿಂದ ಪ್ರವರ್ತಿಸುವರು. ಪುನಃ ಪಂಚಭರತ ಪಂಚೈರಾವತಂಗಳ ವಿದ್ಯಾಧರ ಶ್ರೇಣಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಮೈಂಜ್ಞಖಂಡಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ದುಷಮಸುಷಮವೆಂಬ ಕಾಲವು ಮೊದಲಿಂದ ಅಂತ್ಯದವರಿಗೂ, ಅಂತ್ಯದಿಂದ ಮೊದಲುವರಿಗೂ ಹಾನಿವೃದ್ಧಿಗಳಾಗುವವು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವಸರ್ಪಿಣಿಗಳುಂ, ಉತ್ಸರ್ಪಿಣಿಗಳುಂ, ಅನಂತಾನಂತಾತಿಕ್ರಮಂತಮಾಗುತ್ತಂ ಸಲ್ಲುವವು.

ಸೂತ್ರಂ || ದಶವಿಧಕಲ್ಪದ್ವಯಾ || ೪ ||

ಅರ್ಥ-೧ ಗೃಹಾಂಗ, ೨ ಭೋಜನಾಂಗ, ೩ ಭಾಜನಾಂಗ, ೪ ಪಾನಾಂಗ, ೫ ವಸ್ತ್ರಾಂಗ, ೬ ಭೂಷಣಾಂಗ, ೭ ಮಾಲ್ಯಾಂಗ, ೮ ದೀಪಾಂಗ, ೯ ಜ್ಯೋತಿರಾಂಗ, ೧೦ ತೋರ್ವಾಂಗ, ಈ ಹತ್ತುವಿಧ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಗಳು ಆ ಭೋಗಭೂಮಿಜರಿಗೆ ನಾನಾಭೋಗೋಪಭೋಗಗಳನ್ನು ಕೊಡುವವು. ಅದು ಹ್ಯಾಗಂದರೇ—

ಕಂದ || ಹಾಟಕಭಿತ್ತಿಸಮನ್ವಿತ | ನಾಟಕಶಾಲೆಗಳವಿಧಸಾದಂಗಳಕೊಂ ||

ಡಾಟಮನೆಮೆರದುನಿಜ್ಜಂ | ಪಾಟಿಸುವದು ಮಿಥುನತತಿಗೆಗೃಹಮಹಿಜಾತಂ || ೧ ||

ಅನತಿತಯ ಸೌಖ್ಯಭಾಜನ- | ಮೆನಿಸುವ ಭಾಜನಮಿವಪ್ಪುದೆಂಬಂತೆ ಕನ- ||

ತ್ಯನಕಮಣಿಖಚಿತಬಹುಭಾ- | ಜನಂಗಳಂ ಭಾಜನಾಂಗತರುಕೊಡುತಿಕ್ಕುಂ || ೨ ||

ಅಮರ್ದಿನ ಸವಿಯೋಲ್ಲವಿ | ಸಮನೆನಿಸುವ ತೇಜೋಬಲಾಯುರಾರೋಗ್ಯ ಸಜ- ||

ತಮನಮೃತಾಂಶಮನೊಲ್ವಿ- | ಗುಮಾಗಳುಂ ಭೋಜನಾಂಗ ಕಲ್ಪಾವನಿಜಂ || ೪ ||

ಕುಡುವಡೆನೊಕ್ಕಿಸದವು ನಾ- | ಕ್ಕೆಡಿಸದವು ಮನಕೆಲ್ಲಂಪನೀವುರತಮಂ ||

ಪಡೆಯುಳುವೆನಿಸುವಮಧುಗಳ | ನೆಡೆಮಡಗದೆ ಕುಡುಗುಮುಚಿತ ಮದ್ಯಾಂಗಕುಜಂ || ೫ ||

ಪಳಿತಾಳಿಭೋಗಂ | ಪಳಿಯುಡೆ ದೇವಾಂಗಮೆಂಬ ವಸನಂಗಳನೆಂ ||

ಘಳಿಯುಮದೋಮಡಿಪಳನ | ಪಣಿಹತನೆನೆ ಪೋಲ್ತುನಿಸದವಸನಾಂಗಕುಜಂ || ೬ ||

ಮಘಮಘಿಪ ಜಾದಿಪೊಂಗೇ - ದಗೆಮಲ್ಲಿಗೆಯೆಂಬ ಪಲವು ವೂಮಾಲೆಗಳಂ ||
 ಬಗೆಯರಿದುನೀಡುಗುಂ ಮಾ - ಲೆಗಾರನಂ ಪೋಲ್ತುದಗ್ರಮಾಲ್ಯಮಹೀಜಂ || ೭ ||
 ಮಕುಟಂ ಕೇಯೂರಂ ಕ - ಣಕುಂತಲಂ ಕೊಪ್ಪಸರಿಗೆ ದೂಸರಂ ಮಣಿಮು - ||
 ದ್ರಿಕೇತಿಸರಮೆಂಬ ಭೂಷಾ - ನಿಕಾಯಮಂ ಭೂಷಣಾಂಗತರು ಕುಡುತಿಕ್ಕುಂ || ೮ ||
 ಅಪೊತ್ತುಂ ಮಣಿದೀಪಕ - ಕಾವೋದ್ಯಜ್ಯೋತಿಗಳು ದಿಶಾಮಂಡಲಮಂ ||
 ವ್ಯಾಪಿಸುತ್ತಿರೆನೊಗಯಿಸುವು - ದೀಪಾಂಗ ಜ್ಯೋತಿರಂಗಕಲ್ಪಕುಜಂಗಳ್ || ೯ ||
 ಅತಿವೃದ್ಧರವದಾಯಿಗಳಂ - ತತಘನಸುಷಿರಾವನದ ವಾದ್ಯಂಗಳನೆಂ ||
 ಮತಮರೆದೋಲಗಿಪುದುದಂ - ಪಡಿಗಂದುಮನಾರ್ಕವೀರ್ಯತೂರ್ಯಕ್ಕಾಜಂ || ೧೦ ||

ಗಾಹೆ || ಅವಸಪ್ಪಿಣಿ ಉಸ್ಸಪ್ಪಿಣಿ ಕಾಲಜ್ಞಿಯ ರಹಟಫಟೀಯಣಾಯೇಣ |
 ಹೊಂತಿ ಯಣಂತಾಣಂತೋ ಭರಹೈರಾವದಖಿದಿಂಮಿಪುಡಂ || ೨ ||

ಅರ್ಥ—ಅವಸರ್ಪಿಣಿ ಉತ್ಸರ್ಪಿಣಿ ಕಾಲಗಳು ರಾಟಾಳದ ಗುಂಡಿಗೆಯ ಹಾಗೆ ಅನಂತಾ
 ನಂತಗಳು. ಭರತೈರಾವತ ಜ್ಞೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸುವದು.

ಗಾಹೆ || ಅವಸಪ್ಪಿಣಿ ಉಸ್ಸಪ್ಪಿಣಿಕಾಲಸಲಾಯಾ ಅಸಂಬಪರಿವತ್ತೇ |
 ಹುಂಡಾವಸಪ್ಪಿಣಿಸಾಯೆಕ್ಯಾಜಾಯೇದಿಶಿಯ ಚಿವ್ವಾಮಿಲುಂ || ೩ ||

ಅರ್ಥ—ಅವಸರ್ಪಿಣಿ ಉತ್ಸರ್ಪಿಣಿಕಾಲಕಲಾಕೆಗಳ ಸಂಬ್ಯಾತಂಗಳ್ವರಿವರ್ತಿಸಲೊಂದು
 ಹುಂಡಾವಸರ್ಪಿಣಿಕಾಲವಾಗುವದು ಅದರ ಚಿಹ್ನೆಗಳಿವು.

ಗಾಹೆ || ತಸ್ಸಪಿ ಸುಸಮ ದುಸ್ಸಮಕಾಲಸ್ಸದಿದಿಮ್ಹಿದೋವಾ |
 ಅವಸೇಸೇವಡದಿಪಾಸಲುಬಹುದಿಯದಿಯ ಜೀವ ಉಪ್ಪತ್ತಿ || ೪ ||

ತಾ—ಅಲ್ಲಿ ಸುಷಮದುಷ್ಣಮಕಾಲಸ್ಥಿತಿಯೊಳನಾನುಮುಳದಲ್ಲಿ ಮಳವನಾಗಿ ಬೇಸಗೆ
 ಮೊದಲಾದವುಂ ವಿಕಲೇಂದ್ರಿಯ ಜೀವೋತ್ಪತ್ತಿಯುಂ

ಗಾಹೆ || ಕಪ್ಪತರೂಣಾ ವಿರಾನೋವಾ ಗಾರೋಹೋದಿ ಕಮ್ಮಭೂವಿಯೆ |
 ತಕ್ಕಾಳೇ ಜಾಯಂತೇ ಪಥಮಜಿಣೋ ಪಥಮಚಕ್ರೇಯು || ೫ ||
 ಚಕ್ರಿಸ್ಸವಿಜಯಭಂಗೋ ಣೆಬ್ಬದಿಗಮಣೇ ಥೋವಜೀವಾಣಂ |
 ಚಕ್ರಹರಾ ಉದಿಜಾಣಂ ಹವೇಯಿವಂ ಸಸ್ಸ ಉಪ್ಪತ್ತಿ || ೬ ||

ತಾ—ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದ ವಿರಾನುವುಂ ಕರ್ಮಭೂಮಿಯ ವ್ಯಾಪಾರವುಂ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ
 ತೀರ್ಥಕರುಂ ಪ್ರಥಮಚಕ್ರವರ್ತಿಯುಂ ಹುಟ್ಟುವರು. ಆ ಚಕ್ರಿಗೆ ವಿಜಯಭಂಗವುಂ ಆತನ
 ದೆಶೆಯಿಂದ ವಿಪ್ರವಂಶೋತ್ಪತ್ತಿಯುಂ, ನಿರ್ವಾಣಕ್ಕೆ ಹೋಗುವವರು ಕೆಲವರೇ ಆಗುವರು.

ಗಾಹೆ || ದುಸ್ಸಮ ಸುಸನೋ ತಿಸತ್ತಿ ಪಮಾಣ ಸಲಾಯಪುರುಸಾಯ |
 ಣವಮಾದಿಸೋಳಸತ್ತೇ ಸಂತಸುತಿವ್ವೇಸುದಮಬೋಜೇದೋ || ೭ ||

ತಾ—ದುಷ್ಣಮಸುಷಮಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅರವತ್ತೂರು (೬೩) ಕಲಾಕಾಪುರುಷರು ಕ್ರಮ
 ದಿಂದ ಹುಟ್ಟುವರು. ನನವಾದಿ ಪೋಡತಾಂತ್ಯವಾದ ಸಪ್ತ (೭) ತೀರ್ಥಾಂತರದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ

ವೈಷ್ಣವತಿಯುಂ, ಸಪ್ತತೀರ್ಥಾಂತರವರ್ಧಪಲ್ಯದ. ಚತುರ್ಭಾಗೇ, ದ್ವಿಭಾಗೇ, ತ್ರಿಭಾಗೇ, ದ್ವಿಭಾಗೇ, ಚತುರ್ಭಾಗೇ ಪರಿಯಂತಂ ವೋದುವರುಂ, ಕೇಳುವರುಂ, ಹೇಳುವರುಂ, ನೆಗಳು ವರುಂ, ಇಲ್ಲದೆ ಅಗುವದರಿಂದ ಶ್ರೀಜಿನಧರ್ಮವು ವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸುವದು.

ಗಾಹೆ || ಎಕ್ಕರಸ ಹೊಂತಿ ರುದ್ದಾ ಕಲಹಾವಿಯ ಣಾರದೋಯ ಣವಸಂಖಾ |

ಸತ್ತಮ ತೇವೀಸಂತಿಮತಿಥ್ಥ ಯರಾಣಂ ಚ ಉವಸಗೋ || ೪ ||

ವ—ಏಕಾದಶರುದ್ರರುಂ, ಕಲಹಪ್ರಿಯರಾದ ನನನಾರದರುಂ ಉಂಟಾಗುವರು. ಏಳ ನೆಯ, ಇಪ್ಪತ್ತೂರನೆಯ, ಕಡೆಯ ತೀರ್ಥಕರುಗಳಿಗೆ ಉಪಸರ್ಗವಾಗುವದು.

ಗಾಹೆ || ತಯ ಚದು ಪಚಮೇ ಸುಕ್ಕಾಲೇಸುಂ ಪರಮ ದುಮ್ಮಣಯಸಾರಾ |

ವಿವಿಹ ಕುದೇವ ಕುಲಿಂಗಿಸತ್ತ ಕಥ್ಥ, ಪಾಮಿಥ್ಥಾ || ೫ ||

ಚಂಡೋಳ ಸಬರ ಪಾಣಾ ಪುಣಿಂದ ಣಾಹಳ ಚಿಳಾಳ ಪಹುಡಿಕುಳಾ |

ದುಸ್ಸಮಕಾಳೇ ಕಕ್ಕಿ ಉವಕಕ್ಕಿ ಹೊಂತಿ ಚಾದಾಳಾ || ೬ ||

ಅಣ್ಣಿ ಅಣಾಣ್ಣಿ ಭೂವಡ್ಡಿ ವಜ್ಜ ಅಗ್ಗಿಪ ಮುಹಾಯ |

ಯಿಹಣಾವಿಹ ದೋಸಾ ವಿಚಿತ್ತಭೇದಾ ಹರತ್ತಿಪುಥಂ || ೭ ||

ತಾ—ತೃತೀಯ, ಚತುರ್ಥ, ಪಂಚಮಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಜಿನಧರ್ಮನಾಶಕರಾದ ಹಲವು ತೆರದ ಕುದೇವತೆಗಳುಂ, ಕುಲಿಂಗಿಗಳುಂ, ಕಪ್ಪವಾಪಿಪ್ಪರುಗಳಾದ ಚಾಂಡಾಲ ಶಬರ ವಾಣ ಪುಳಿಂದ ನಾಹಳ ಚಿಲಾತಾದಿ ಕುಚ್ಚಿತಂ ಮತದವರುಂ, ದುಷಮಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಕಿಯುಂ ಉಪ ಕಲ್ಕಿಯುಂ ಎಂಬುವ ೪೨ ಜನರು ಹುಟ್ಟುವರು. ಅತಿವೃಷ್ಟಿ ಅನಾವೃಷ್ಟಿ ಭೂವೃದ್ಧಿ ವಜ್ರಾಗ್ನಿಯುಂ ಮೊದಲಾದ ನಾನಾವಿಧ ದೋಷಗಳುಂ, ವಿಚಿತ್ರಭೇದಗಳುಂ, ಮತ್ತು ಈ ಭರತಕ್ಷೇತ್ರದ ಹುಂಡಾವಸರ್ಪಿಣಿಯ ತೃತೀಯಕಾಲದ ಕಡೆಯ ಪಲ್ಯಾಪ್ತಮುಭಾಗ ಉಳಿದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದ ವೀರ್ಯಹಾನಿಯುಂ, ಕರ್ಮಭೂಮಿಯ ಉತ್ಪತ್ತಿಚಿಹ್ನೆಗಳುಂ ಪ್ರಕಟವಾಗಲು ಅದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿಸಿದ ಮನುಗಳಲ್ಲರನ್ನೂ ವೇಳೆನವರಾರಂದೊಡೆ ||

ಸೂತ್ರಂ || ಚತುರ್ದಶ ಕುಲಂಕರಾ : ಇತಿ || ೫ ||

ತಾ—ಈ ಜಂಬೂದ್ವೀಪದ ಭರತಾವೇಕ್ಷೆಯಿಂ ಪ್ರತಿಕ್ರತಿಯುಂ ೧, ಸನ್ಮತಿಯುಂ ೨, ಕ್ಷೇಮಂಕರನುಂ ೩, ಕ್ಷೇಮಂಧರನುಂ ೪, ಸೀಮಂಕರನುಂ ೫, ಸೀಮಂಧರನುಂ ೬, ವಿಮಲ ವಾಹನನುಂ ೭, ಚಕ್ಷುಷ್ಯನುಂ ೮, ಯಶಸ್ವಿಯುಂ ೯, ಅಭಿಚಂದ್ರನುಂ ೧೦, ಚಂದ್ರಾಭನುಂ ೧೧, ಮರುದ್ದೇವನುಂ ೧೨, ಪ್ರಸೇನಜಿತುನುಂ ೧೩, ನಾಭಿರಾಜನುಂ ೧೪. ಎಂಬೀ ಹದಿನಾ ಲ್ಕು ಮನುಗಳುಂ, ಪೂರ್ವಭವದಲ್ಲಿ ವಿದೇಹದಲ್ಲಿ ಸತ್ವಾತ್ರಕ್ಕೆ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಆಹಾರದಾನವ ನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಫಲದಿಂದ ಮನುಷ್ಯಗತಿಗಾಯುಷ್ಯಮಂ ಕಟ್ಟಿದಿಂ ಬಳಿಕಂ ಕ್ಷಾಯಿಕ ಸನ್ಮು ಕ್ಷವನ್ನು ಪಡೆದು ಬಂದಿಲ್ಲಿ ಹತ್ತಿಯ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಕೆಲವರು ಅವಧಿಜ್ಞಾನದಿಂದಲೂ, ಕೆಲವರು ಜಾತಿಸ್ಮರಣದಿಂದಲೂ ಮೇಣ್ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಹಾನಿಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ—

ಸಾಸಿರದೆಂಟುನೂರು (೧೮೦೦) ಬಿಲ್ವಿಡಿಯನುಂ, ಪಲ್ಯದ ದಶಭಾಗಾಯುಷ್ಯನುಂ, ಸ್ವಯಂಪ್ರಭಾಪತಿಯಾದ ಪ್ರತಿಕ್ಷುತಿಯಂಬ ಪ್ರಥಮ ಕುಲಂಕರಂ, ಜ್ಯೋತಿರಂಗದ ಕಾಂತಿಯ ಹಾನಿಯಿಂದ ಅಪಾಧ ಪೌರ್ಣಮಿಯ ದಿನಸ ಚಂದ್ರಾದಿತ್ಯರನ್ನು ಕಂಡು ಜನಗಳು ಭೀತರಾಗಲು ಹೆದರದಿರೆಂದು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನ ಭಯವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿದನು. || ೧ ||

ಆತನ ತರುವಾಯ ಪಲ್ಯದೆಂಭತ್ತನೆಯ ಭಾಗ ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಸಾವಿರದ ಮುನ್ನೂರು (೧೩೦೦) ಚಾಮೋತ್ಸೇದನುಂ, ಪಲ್ಯದ ಶತಭಾಗಾಯುಷ್ಯನುಂ, ಯಶಸ್ವತಿಸತಿ ಸನ್ನತಿಯೆಂಬ ರಡನೆಯ ಕುಲಂಕರಂ, ಸೂರ್ಯಾಸ್ತಮಾನವಾಗಲು ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಭೀತರಾಗಲು ಅಂಜದಿರೆಂದು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನ ಭಯವನ್ನು ನಿವಾರಣೆಮಾಡಿದನು || ೨ ||

ಮತ್ತಂ ಅನಂತರ ಪಲ್ಯದೆಂಟುನೂರು ಭಾಗವು ಹೋಗಲು ಎಂಟುನೂರು (೮೦೦) ಕೋದಂಡಾಂತರನುಂ, ಪಲ್ಯದ ಸಹಸ್ರಭಾಗಜೀವಿತನುಂ (೧೦೦೦) ಸುನಂದಾನಾಥಂ ಹ್ವೇಮಂಕರನೆಂಬ ಮೂರನೆಯ ಮನುವು, ಕ್ರೂರವೃಗಗಳ ಬಾಧೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ಉಪಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿದನು || ೩ ||

ಆತನ ತರುವಾಯ ಪಲ್ಯಾಷ್ಟಸಹಸ್ರಭಾಗಾನಂತರಂ (೮೦೦೦) ಯೇಳನ್ನಿರಪ್ಪತ್ತೈಯ್ದು (೭೭೫) ಧನುತ್ತುಂಗನುಂ, ಪಲ್ಯದ ದಶಸಹಸ್ರಭಾಗ (೧೦೦೦೦) ಜೀವಿತನುಂ, ವಿಮಲಾರಮಣನುಂ, ಹ್ವೇಮಂಧರನೆಂಬಂ ಚತುರ್ಥಕುಲಂಕರಂ, ದೀಪಾಂಗದ ಹಾನಿಯಿಂದ ಭೀತರಾಗಲು ದೀಪೋದ್ಯೋತನೋಪಾಯವನ್ನೂ, ಕ್ರೂರಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ದಂಡಾದಿಗಳಿಂದ ಪರಿಹರಿಸುವದನ್ನೂ ಹೇಳಿದನು || ೪ ||

ಆತನಿಂದನಂತರಂ ಪಲ್ಯದೆಂಭತ್ತುಸಹಸ್ರಭಾಗವು ಕಳೆಯಲು ಯೇಳನ್ನಿರಪ್ಪತ್ತು (೭೫೦) ಬಾಣಾಸನೋತ್ಸೇದನುಂ, ಪಲ್ಯದ ದಲಕ್ಷಭಾಗಾಯುಷ್ಯನುಂ ೧೦೦೦೦೦ ಮನೋಹರಿಯ ಮನೋರಮಣನುಂ, ಸೀಮಂಕರನೆಂಬಯ್ದನೆಯ ಮನುವು, ವೃಕ್ಷಗಳನ್ನು ಸೀಮಾ ಪ್ರಮಾಣಮಂ ತೋರಿದನು || ೫ ||

ಆತನಿಂ ಬಳಿಕ ಪಲ್ಯಾಷ್ಟಲಕ್ಷ (೮೦೦೦೦೦) ಭಾಗವು ಕಳೆಯಲು ಯೇಳನ್ನಿರಪ್ಪತ್ತೈದು (೭೭೫) ಚಾಮೋತ್ಸೇದನುಂ, ಪಲ್ಯದ ದಶಲಕ್ಷಭಾಗಾಯುಷ್ಯನುಂ (೧೦೦೦೦೦೦), ಯಶೋಧಾರುಣಿಪ್ರಿಯಂ ಸೀಮಂಧರನೆಂಬಾರನೆಯ ಕುಲಂಕರಂ, ಸೀಮೆಯ ಗುರುತುಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟನು || ೬ ||

ಆತನಿಂದನಂತರಂ ಪಲ್ಯದೆಂಭತ್ತುಲಕ್ಷಭಾಗಂ (೮೦೦೦೦೦೦) ಕಳೆಯಲು ಯೇಳನ್ನಿರಪ್ಪತ್ತು (೭೭೫) ಕಾಮುಕೋನ್ನತಮೂರ್ತಿಯುಂ, ಪಲ್ಯದ ಕೋಟೈಕಭಾಗ (೧೦೦೦೦೦೦೦) ಅಯುಷ್ಯನುಂ, ಸುಮತಿಸತಿಪತಿ ವಿಮಲವಾಹನನೆಂಬೇಳನೆಯ ಮನುವು, ಕರಿತುರಗಾದಿ ವಾಹನಗಳನ್ನು ಏರುವ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದನು || ೭ ||

ಮತ್ತಂ ಆ ಮನುಕುಲತೀಲಕನಿಂದ ಬಳಿಕಂ ಪಲ್ಯದೆಂಟುಕೋಟಿ (೮೦೦೦೦೦೦೦) ಭಾಗವು ಕಳೆಯಲು ಅರುನೂರಪ್ಪತ್ತೈದು (೭೭೫) ದಂಡೋನ್ನತಿಯುಂ, ಪಲ್ಯದ ದಶಕೋ

ಟೈಕೈಕಭಾಗ (೧೦,೦೦೦೦೦೦) ಆಯುಷ್ಯನುಂ, ವಸುಂಧರಾರುಣಿ ಜೀವಿತೇಕನುಂ ಚಕ್ಷುಷ್ಯನೇಂಬೆಂಟನೆಯ ಮನುವು, ಸುತಮುಖಾವಲೋಕನದಿನತಿ ಕುತೂಹಲಮನವ್ವುಕೆಯ್ದು—

ವೃ॥ ಯುಗಳಂಗಳ್ವುಟ್ಟಿಸಿಂತಾಗುಳಿಸಿ ವಿತ್ಯಯುಗಂ ಸತ್ತು ಸ್ವರ್ಗಂಗಳೋಳು ಮು ।
 ಟೈಗುಮಿಲ್ಲಿಂದಿತ್ತಲೆಂದುಂ ಕತಿಪಯದಿವದೋಳು ಮಕ್ಕಳುಂ ನೋಡಿಸಾವೆ ।
 ಯ್ದುಗುಮಿಗಳ ಕರ್ಮಭೂಮಿಸ್ಥಿತಿಮೊಗಸಿದುದಿಂ ಬಾಳಕಾಳೋಕದಿಂದು ।
 ಬೈಗಮಿಲ್ಲಿಂದಿತ್ತಕಾಲಸ್ಥಿತಿಯವವರ್ಗವ್ಯಕ್ತಮಪ್ಪಂತುಪೇಳ್ವಂ ॥ ೧ ॥

ತಾತ್ಪರ್ಯ—ಆ ಚಕ್ಷುಷ್ಯನೇಂಬ ಮನುವು ಮಕ್ಕಳ ಮುಖಾವಲೋಕನದಿಂದ ಬಹಳ ಕುತೂಹಲಪಡುತ್ತಿದ್ದವರನ್ನು ನೋಡಿ, ಇದುವರಿಗೆ ಯುಗಳಗಳು ಹುಟ್ಟಿದ ಕೂಡಲೇ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಸತ್ತುಹೋಗಿ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದರು. ಇನ್ನು ಇಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಕೆಲವು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಮರಣಹೊಂದುವರು. ಈಗ ಕರ್ಮ ಭೂಮಿಸ್ಥಿತಿಯು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಅವಲೋಕನದಿಂದ ನಿಮಗೆ ದುಃಖವುಂಟಾಗುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಆ ಕಾಲದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯುವ ಹಾಗೆ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿದನು ॥ ೧ ॥

ಅತನ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಪಲ್ಯದೆಂಭತ್ತುಕೋಟಿ (೮೦,೦೦೦೦೦೦) ಭಾಗ ಕಳೆಯಲು, ಅರೂ ರೈವತ್ತು (೬೫೦) ಕರಾಸನೋನ್ನತದೇಹನುಂ, ಪಲ್ಯದ ಶತಕೋಟೈಕೈಕ (೧೦೦,೦೦೦೦೦೦) ಆಯುಷ್ಯನುಂ, ಕಾಂತಮಾಲಾಕಾಂತನುಮಪ್ಪ ಯಶಸ್ವಿಯೆಂಬ ಪ್ರಾಂಭತ್ತನೆಯ ಕುಲಧರಂ ಶಿಶುಗಳಿಗೆ ನಾನುಕರಣಮಂ ಪ್ರಕಟಿಸಿದನು ॥ ೨ ॥

ಅತನಿಂದನಂತರಂ ಪಲ್ಯದೆಂಟುನೂರುಕೋಟೈಕೈಕಭಾಗ (೮೦೦,೦೦೦೦೦೦) ಕಳೆದ ನಂತರ ಅರುನೂರಿಪ್ಪತ್ತೈದು (೬೨೫) ಮಾರ್ಗಣಾಸನೋತ್ಪೇದನುಂ, ಪಲ್ಯದ ಸಹಸ್ರ ಕೋಟೈಕೈಕಭಾಗದ (೧೦೦೦,೦೦೦೦೦೦) ಆಯುಷ್ಯನುಂ, ಶ್ರೀಮತಿಯೆಂಬ ಪತ್ನಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಅಭಿಚಂದ್ರನೇಂಬ ಹತ್ತನೆಯ ಮನುವು ಚಂದ್ರದರ್ಶನಾದಿಯಿಂದ ಶಿಶುಗಳ ಕೇಳಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದನು ॥ ೧೦ ॥

ಮತ್ತಮನಂತರಂ ಪಲ್ಯಾಪ್ತಸಹಸ್ರಕೋಟೈಕೈಕ (೧೦೦೦,೦೦೦೦೦೦) ಭಾಗಾ ನಂತರಂ ಅರುನೂರು (೬೦೦) ಮಾರ್ಗಣಾಸನೋತ್ಪೇದನುಂ, ಪಲ್ಯದ ದಶಸಹಸ್ರಕೋಟೈಕೈಕ (೧೦,೦೦೦,೦೦೦೦೦೦) ಭಾಗ ಜೀವಿತನುಂ, ಪ್ರಭಾವತಿಪ್ರಭುವುಂ ಚಂದ್ರಾಭನೇಂಬ ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಮನುಕುಲನಾಥಂ ಮಕ್ಕಳುಗಂ ತಮಗಂ ಕತಿಪಯ ಸಂವತ್ಸರಂ ಸಹ ಜೀವನವಾಗುವದೆಂದು ತಿಳಿಸಿದನು ॥ ೧೧ ॥

ಅತನಿಂ ಬಳಿಕುಂ ಪಲ್ಯದಶೀತಿಸಹಸ್ರಕೋಟೈಕೈಕಭಾಗಕಾಲವು (೮೦,೦೦೦,೦೦೦೦೦೦) ಕಳೆಯಲು ಐನೂರಿಪ್ಪತ್ತೈದು (೫೨೫) ಬಾರ್ಣಾಸನೋನ್ನತ ಶರೀರನುಂ, ಪಲ್ಯದ ದಶಲಕ್ಷಕೋಟೈಕೈಕಭಾಗಕಾಲ (೧೦,೦೦೦೦,೦೦೦೦೦೦) ಆಯುಷ್ಯನುಂ, ಅನುಪಮಾಮುಣಿರಮುಣಿಂ

ಮರುದ್ದೇವನೆಂಬ ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಮನುಕುಲತೀಲಕಂ ಪೇರ್ಮಳಿಸುರಿಯೆ ಳಂ ಚಿನ್ನನದಿನದಾದಿ
ಗಳು ಹುಟ್ಟಲು ಜಲತ್ತರಣೋವಾಯವನ್ನು ಜನಗಳಿಗೆ ಉಪದೇಶಮಾಡಿಕೊಟ್ಟನು || ೧೨ ||

ಆ ಮನುವಿಂದನಂತರಂ ಪಲ್ಯದಕಲಕ್ಷಕೋಟ್ಟೈಕಭಾಗಕಾಲವು (೧೦,೦೦೦೦೦,೦೦೦೦೦೦)
ಕಳಿಯಲು, ಅಯ್ಯಾರೈವತ್ತು (೫೫೦) ಸಿಲೀಮುಖಾಸನೋನ್ನತದೇಹನುಂ, ಪಲ್ಯದ ಕತಲಕ್ಷ
ಕೋಟ್ಟೈಕಭಾಗ (೧೦೦,೦೦೦೦೦,೦೦೦೦೦೦) ಆಯುಷ್ಯನುಂ, ಅಮೃತಮತಿಯ ಪತಿ
ಯಾದ ಪ್ರಸೇನಜಿತುವೆಂಬ ಹದಿಮೂರನೆಯ ಮನುವು ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರಸವಿಸುವಾಗ ವೇಲಿರುವ
ಜರಾಯುವನ್ನು ತೆಗೆಯುವದನ್ನು ಹೇಳಿದನು || ೧೩ ||

ಅಯ್ಯಾರಿಪ್ಪತ್ತೈದು (೫೫) ಕರಾಸನೋನ್ನತ ಕರೀರನುಂ, ಪೂರ್ವಕೋಟಮಿತ ಪರ
ಮಾಯುಷ್ಯನುಂ, ದೂಪಸೇನೆಜಿತ್ತಿಂಗಂ ಅಮೃತಮತಿಗಂ ಪುಟ್ಟದವನುಂ, ಮರುದೇವಿ
ಮನೋಹರನುಂ, ಸರ್ವಲಕ್ಷಣಸಂಪೂರ್ಣನುಂ, ಸಕಲಕಲಾಪ್ರವೀಣನಾದ ನಾಭಿರಾಜ
ನೆಂಬ ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ಮನುನಾಥಂ ನಾಭಿನಿಕರ್ತನಂ ಕಾಲಸ್ವಭಾವದಿಂ ಬಿಡದಿರಗಿದ ಕಲ
ಮಾದಿ ಧಾನ್ಯಗ್ರಹಣೋವಾಯವನ್ನೂ, ತದ್ಧಾನ್ಯ ಪಚಯನೋವಾಯಗಳನ್ನೂ, ಪುಂಡ್ರೇಕ್ಷು
ದಂಡಂಗಳಂ ಪಿಂಡಿ ಹಿಳಿದುಕೊಂಡು ಕುಡಿಯುವ ಉಪಾಯವನ್ನು ಉಪದೇಶಮಾಡಲು ಆ
ರಸವನ್ನು ಕುಡಿದ ಜನಂಗಳೆಲ್ಲಂ ತದ್ವಂಕಮಿಷ್ಟಾಕ್ಷವಂಕವೆಕ್ಕುಮೆಂದು ಪರಸಲಾವಂಕ
ಮನ್ನರ್ಥಮಾಡುಡು. ಮತ್ತು ಆ ನಾಭಿರಾಜನ ಸುತನಾದ ವ್ಯಪಭೀಶ್ವರಂ ಪ್ರಥಮತಿರ್ಥ
ಕರನುಂ, ಹದಿನೈದನೆಯ ಮನುವುಂ, ಮತ್ತುಮಾವ್ಯಪಭೀಶ್ವರನ ಸುತನಾದ ಭರತೇಶ್ವರಂ
ಪ್ರಥಮ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯುಂ ಹದಿನಾರನೆಯ ಮನುವುವಾದನಿನ್ನದರೊಳಗೆ—

ಕಂ || ಹಾದಂಡಮಯ್ಯರೊಳ್ ಹಾ | ಮಾದಂಡ ಮನುಗಳಯ್ಯರೊಳ್ ಹಾವಾದಿಗ್ಗೇದ ||

ಪ್ರದಂಡಮಯ್ಯರೊಳಾದುದು | ಭರತಾವನೀಶನಿಂ ತನುದಂಡಂ || ೧೧ ||

ವ || ಮತ್ತುಮದು ಉತ್ಸರ್ಪಣಿಯ ದ್ವಿತೀಯಕಾಲದ ಕಡೆಯ ಸಹಸ್ರವರ್ಷ ಉಳಿದಲ್ಲಿ
೧ ಕನಕ, ೨ ಕನಕಪ್ರಭ, ೩ ಕನಕರಾಜ, ೪ ಕನಕಧ್ವಜ, ೫ ಕನಕಪುಂಗವ, ೬ ನಳಿನ,
೭ ನಳಿನಪ್ರಭ, ೮ ನಳಿನರಾಜ, ೯ ನಳಿನಧ್ವಜ, ೧೦ ನಳಿನಪುಂಗವ, ೧೧ ಪದ್ಮ, ೧೨ ಪದ್ಮ
ಪ್ರಭ, ೧೩ ಪದ್ಮರಾಜ, ೧೪ ಪದ್ಮಧ್ವಜ, ೧೫ ಪದ್ಮಪುಂಗವ, ೧೬ ಮಹಾಪದ್ಮನೆಂದಿವರನಾಗತ
ಪೋಡಕಮನುಗಳಾಗುವರು. ಈ ರೀತಿಯಾದೀ ಐದುಸೂತ್ರಗಳಿಂದ ರಾಜರುಂ ಕುಲಂಕರ
ವತಾರವುಂ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಇನ್ನೊಂಭತ್ತು ಸೂತ್ರಗಳಿಂದ ತೀರ್ಥಕರರ ವಿಭವವು ಹೇಳ
ಲ್ಪಡುವದು.

ಸೂತ್ರಂ || ಪೋಡಕಭಾವನಾಃ || ೧೬ ||

೧ ದರ್ಶನವಿಕುಡ್ಧಿಯುಂ, ೨ ವಿನಯಸಂಪನ್ನತೆಯುಂ, ೩ ಶೀಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವ್ರತಗಳಲ್ಲಿಯೂ
ಅತಿಚಾರವಿಲ್ಲದಿರುವುದುಂ, ೪ ಎಡೆವರಿಯದ ಬೋಧೋಪದೋಗಮುಂ, ೫ ಧರ್ಮಾನು
ರಾಗವುಂ, ೬ ಕತ್ತಿಗೆ ತಕ್ಕ ತ್ಯಾಗವುಂ, ೭ ಕತ್ತಿಗೆ ತಕ್ಕ ತವವುಂ, ೮ ಸಾಧುಗಳ್ಗೆ ಸಮಚಿತ್ತವನ್ನು

ಮಾಡುವುದುಂ, ೯ ವೈಯ್ಯಾವೃತ್ಯಮುಂ, ೧೦ ಅರ್ಹದ್ಭಕ್ತಿಯುಂ, ೧೧ ಅರ್ಚಾರ್ಯಭಕ್ತಿಯುಂ, ೧೨ ಬಹುಶ್ರುತಭಕ್ತಿಯುಂ, ೧೩ ಪರಮಾಗಮಭಕ್ತಿಯುಂ, ೧೪ ಪಡಾವತ್ಯಕಗಳನ್ನು ಎಡೆನಿರಿಯದೆ ಮಾಡುವುದುಂ, ೧೫ ಜಿನಮಾರ್ಗಮಂ ಪ್ರಭಾವಿಸುವುದುಂ, ೧೬ ಚಾರ್ತುರ್ವರ್ಣದಲ್ಲಿ ವಾತ್ಸಲ್ಯವುಂ, ಎಂದಿವು ಪೋಡಕಭಾವನೆಗಳಾಗುವವು.

ಇವು ತೀರ್ಥಂಕರ ನಾಮಕರ್ಮದುದಯಬಂದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಂಗಳುಂ. ಆ ತೀರ್ಥಂಕರ ನಾಮಕರ್ಮಬಂಧವು ಅಸಂಯತ ಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿಯುಂ ಅಪೂರ್ವಕರಣನ ಪಟ್ಟಪ್ರಮಭಾಗಂವರಿಗೂ ಆಗುವದು. ಅದರಲ್ಲಿ ದರ್ಶನವಿಶುದ್ಧಿ ಮೊದಲಾದ ಹದಿನಾರು ಭಾವನೆಗಳು ದೊರೆ ಕೊಂಡರೆ ತೀರ್ಥಂಕರ ಪುಣ್ಯಬಂಧವಾಗುವದು.

ಗಾಹೆ || ಪಥಮುವಸಮಯ ಸಂಮೇಸೇಸಥಿಯೇ ಅವಿರದಾದಿ ಚತ್ತಾರಿ |

ತಿಥಯರ ಬದ್ಧಹರತಿಥಯಾಣರಾ ಕೇವಳಿದುಗನ್ನೇ || ೧೨ ||

ಸೂತ್ರಂ || ಚತುರ್ವಿಂಶತಿ ತೀರ್ಥಂಕರಾಃ || ೧೩ ||

ನಿರ್ವಾಣ, ಸಾಗರ, ಮಹಾಸಾಧು, ವಿಮಲಪ್ರಭ, ಶ್ರೀಧರ, ಸುದತ್ತ, ಅಮಲಪ್ರಭ, ಉದ್ಧರಾ, ಅಂಗಿ, ಸನ್ಮತಿ, ಸಿಂಧು, ಕುಸುಮಾಂಜಲಿ, ಶಿವಗಣ, ಉತ್ಸಾಹ, ಜ್ಞಾನೇಶ್ವರ, ಪರಮೇಶ್ವರ, ವಿಮಲೇಶ್ವರ, ಯಶೋಧರ, ಕೃಷ್ಣ, ಜ್ಞಾನಮತಿ, ಶುದ್ಧಮತಿ, ಶ್ರೀಭದ್ರ, ಅತಿಕ್ರಾಂತ, ಶಾಂತಾಶ್ಚೇತಿಯೆಂದು ಇವರತೀತಕಾಲದ ಚತುರ್ವಿಂಶತಿ ತೀರ್ಥಂಕರರು. || ೧ ||

ವೈಷಭ, ಅಜಿತ, ಶಂಭವ, ಅಭಿನಂದನ, ಸುಮತಿ, ಪದ್ಮಪ್ರಭ, ಸುವಾರ್ತ, ಚಂದ್ರಪ್ರಭ, ಪುಷ್ಪದಂತ, ಶೀತಲ, ಶ್ರೇಯಾಂಸ, ವಾಸುಪೂಜ್ಯ, ವಿಮಲ, ಅನಂತ, ಧರ್ಮ, ಶಾನ್ತಿ, ಕುಂಭ, ಅರ, ಮಲ್ಲಿ, ಮುನಿಸುವ್ರತ, ನಮಿ, ನೇಮಿ, ವಾರ್ತ, ವರ್ಧಮಾನರೆಂದಿನರು ವರ್ತಮಾನಕಾಲದ ಚತುರ್ವಿಂಶತಿ ತೀರ್ಥಂಕರರು. || ೨ ||

ಮಹಾಪದ್ಮ, ಸುರದೇವ, ಸುವಾರ್ತ, ಸ್ವಯಂಪ್ರಭ, ಸರ್ವಾತ್ಮಭೂತ, ದೇವಪುತ್ರ, ಕುಲಪುತ್ರ, ಉದಂಕ, ಪ್ರಾಪ್ತಿಲ, ಜಯಕೀರ್ತಿ, ಮುನಿಸೂತ್ರತ, ಅರ, ನಿಷ್ಪಾಪ, ನಿಷ್ಕಪಾಯ, ವಿಮಲ, ನಿರ್ಮಲ, ಚಿತ್ರಗುಪ್ತ, ಸಮಾದಿಗುಪ್ತ, ಸ್ವಯಂಭು, ಅನಿವರ್ತಕ, ಜಯ, ವಿಮಲ, ದೇವಮಾಲ, ಅನಂತವೀರ್ಯರೆಂದಿನರು ಅನಾಗತ ಚತುರ್ವಿಂಶತಿ ತೀರ್ಥಂಕರರಾಗುವರು || ೩ ||

ವರ್ತಮಾನ ತೀರ್ಥಂಕರರ ಭವಾವಳಿಯನ್ನು ಯಥಾಕ್ರಮದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಪೂರ್ವಭವದಲ್ಲಿ ೧ ಜಯವರ್ಮನುಂ, ೨ ಮಹಾಬಲಖೇಚರನುಂ, ೩ ಲಲಿತಾಂಗದೇವನುಂ, ೪ ವಜ್ರಜಂಘಭೂಪತಿಯುಂ, ೫ ಭೋಗಭೂಮಿಜನುಂ, ೬ ಶ್ರೀಧರಾಮರನುಂ, ೭ ಸುವಿಧಿನರಾಧಿಪನುಂ, ೮ ಅಚ್ಯುತೇಂದ್ರನುಮಾಗಿ, ಸತ್ಕುಲದಲ್ಲಿ ವಜ್ರನಾಭಿಯೆಂಬ ಸಕಲ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾದ ಭವದಲ್ಲಿ ಪೋಡಕಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಭಾವಿಸಿ ತೀರ್ಥಂಕರ ಪುಣ್ಯಮಂ ಕಟ್ಟಿ

ಸರ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಯೊಳಹಮಿಂ ದ್ರನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದೀ ಜಂಬೂದ್ವೀಪದ ಭರತಕ್ಷೇತ್ರ ದಾರ್ಯಾಖಂಡದ ಸುಕೋಶಲದೇಶದ ಅಯೋಧ್ಯಾಪುರದಲ್ಲಿ ನಾಭಿರಾಜರಿಗೂ ಮರುದೇವಿ ಮಹಾದೇವಿಗೂ ಪ್ರಥಮತೀರ್ಥಕರನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಪಂಚಕತ (೫೦೦) ಶಿಲೀಮುಖಾಸ ನೋತ್ಸೇದನುಂ ಚತುರುತ್ತರಾಶೀತಿಲಕ್ಷಪೂರ್ವ (೮೪೦೦೦೦೦) ಪರಮಾಯುಷ್ಯನುಂ, ತಪ್ತತಪನೀಯಛಾ ಯಾಂಗನುಂ, ಅಪ್ಪೋತ್ತರಕತಕುಭಲಕ್ಷಣನವಕತವ್ಯಂಜನಾಲಂಕೃತಕರೀ ರನುಂ, ಆಗಿ ವೈಷಭೇಶ್ವರನೆಂಬ ಅನ್ವರ್ಥನಾಮವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಇಪ್ಪತ್ತು (೨೦) ಲಕ್ಷ ಪೂರ್ವಂ ಕುಮಾರಕಾಲ ಹೋಗಲು ಬಳಿಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಪಟ್ಟರ್ಮವ್ಯವಹಾರವನ್ನೂ, ಕುಲಭೇದವನ್ನೂ, ವಿಷಯವಿಭಾಗವನ್ನೂ, ಗ್ರಾಮನಗರಾದಿ ವಿಕ್ಲಮಮುಮೆಂಬಯಿಂತು ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಕೃತಯುಗಾದಿಯಲ್ಲಿ ಪಡೆದು ಚತುಷ್ಪಿ ಸಹಸ್ರವರ್ಷ ಕಲಾ ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮಕ್ಕಳುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಉಪದೇಶಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅರವತ್ಸೂರುಲಕ್ಷ ಪೂರ್ವಂ ಹೋಗಲು ನೀಲಾಂಜನಾನ್ಯತ್ಯವ್ಯತೀಕರದಲ್ಲಿ ತ್ರಿವಿಧನಿರ್ವೇಗವರಾಯಣನಾಗಿ ಬಾಹ್ಯಾಭ್ಯಂತರಪರಿಗ್ರಹಪರಿತ್ಯಾಗಂಗೈಯ್ದು ಸಹಸ್ರಸಂವತ್ಸರಂ ಭದ್ರಸ್ಥಕಾಲಂ ಸಲೆ ಪುರಿ ಮತಾಲಪುರದ ಬಹಿರುದ್ಯಾನವನದ ವಟವಿಟಪಿಯಡಿಯಲ್ಲಿ ಕುಕ್ಷಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಘಾತಿ ಗಳನ್ನು ಘಾತಿಸಿ ಸಕಲ ವಿಮಲ ಕೇವಲಜ್ಞಾನಿಯಾಗಲು ಸಮವಸರಣದಲ್ಲಿ ವೈಷಭಸೇನಾದಿ ಚತುರಾಶೀತಿ ಗಣಧರರುಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಿ, ಸೌಂದರಿ ಮೊದರಾದರ್ಜಿಯರುಂ, ವೈಷಭಯ ಕ್ಷನುಂ, ಚಕ್ರೇಶ್ವರಿಯಕ್ಷಿಯುಂ, ವೈಷಭಲಾಂಛನಮುಂ ಬೆರಸೊಪ್ಪುತ್ತಂ ಸಾಸಿರವರ್ಪದಿಂ ಕುಂದಿದೊಂದುಲಕ್ಷಪೂರ್ವ (೧೦೦೦೦೦) ಕಾಲಂ ಪ್ರವರ್ತಿಸುತ್ತ ಧರ್ಮಾವೃತವರ್ಪದಿಂ ಭವ್ಯಸಸ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿಯನ್ನು ವಾಡಿ ಸಾಸಿರದೆಂಟಸ್ವರ್ಥನಾಮಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಕೈಲಾಸವರ್ವ ತದಲ್ಲಿ ಪಲ್ಯಂಕಾಸನದಲ್ಲಿ ಮೋಕ್ಷಪ್ರಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದನು || ೧ ||

ತ್ರೀಮದಾದಿದೇವಂಗಂ ಯಕಸ್ವತಿಮಹಾದೇವಿಗಂ ಸುಬಾಹುಚರನಾದ ಸರ್ವಾರ್ಥಸಿ ದ್ಧಿಯಿಂದಹಮಿಂ ದ್ರಂ ಬಂದು ಭರತೇಶ್ವರನೆಂಬ ಪ್ರಥಮ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾಗಿ ದಶಾಂಗಭೋಗ ಮನನುಭವಿಸಿ ಜಿನರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿ ನಿರ್ವಾಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದನು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭೀಮ ಸೇನನೆಂಬ ಪ್ರಥಮರುದ್ರನಾದನು. ಮತ್ತನಾವೈಷಭನಾಥರ ತೀರ್ಥಸಂತಾನಮಯ್ಯತ್ತುಲಕ್ಷ ಕೋಟಿ (೫೦,೦೦೦೦೦,೦೦೦೦೦೦) ಸಾಗರೋಪಮಕಾಲಂ ಪ್ರವರ್ತಿಸುವಂಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಮಲವಾಹನಚರನಾದ ನವಾಣುತ್ತರಯ ವಿಜಯವಿನಾನಥ ಅಹಮಿಂ ದ್ರನು ಬಂದು ಸಾಕೇ ತಪುರದ ಜಿತಕತ್ರನುಹಾರಾಜನಿಗೂ ವಿಜಯಸೇನೆ ಮಹಾದೇವಿಗೂ ಹುಟ್ಟಿದ ಅಜಿತಜಿನೇಶ್ವ ರನು ಎಪ್ಪತ್ತೆರಡುಲಕ್ಷಪೂರ್ವ (೨೨೦೦೦೦೦) ಆಯುಷ್ಯನುಂ, ನಾನೊರೈವತ್ತು (೪೫೦) ಧನುತ್ಸೇದನುಂ ಸುವರ್ಣಛಾಯಾಂಗನುಂ ಏಳೆಲೆಬಾಳೆಯ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಕೇವಲಬೋ ಧೋತ್ಪತ್ತಿಯಾಗೆ, ಕೇಸರಿಷೇಣಂ ಮೊದಲಾಗಿ ತೊಂಭತ್ತೆರಡು (೯೨) ಗಣಧರರುಂ, ಆತ್ಮ ಕುಬ್ಜಗಣಿನಿ ಮುಖ್ಯಯರ್ಜಿಕಾಸಮುದಾಯಂ, ಮಹಾಯಕ್ಷ, ರೋಹಿಣಿಯಕ್ಷಿಯುಂ, ಗಜಲಾಂಛನಮುಂ, ಸಮ್ಮೇದಗಿರಿಯೊಳ್ ಪರಿನಿರ್ವಾಣಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದಂ ಅಜಿ ತನಾಥಂ || ೨ ||

ಮತ್ತಂ ಅಜಿತನಾಥ ತೀರ್ಥಸಂತಾನದಲ್ಲಿ ಜಲಸೇನಚರನಾದ ಅರಣಕಲ್ಪದ ಮಹಾಬಲನು ಸಾಕೇತಪುರದಲ್ಲಿ ಸಗರನೆಂಬ ಎರಡನೇ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾಗಿ ತಪದಿಂದ ಅಪವರ್ಗಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಮುಖಾವಲೋಕನವನ್ನು ಮಾಡಿದನು.

ಮತ್ತಮಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಿತಶತ್ರುವೆಂಬೆರಡನೆಯ ರುದ್ರನಾದನು. ಶ್ರೀಮದಜಿತನಾಥರ ತೀರ್ಥಸಂತಾನವು ಮೂವತ್ತುಲಕ್ಷಕೋಟಿ (೩೦,೦೦೦೦೦,೦೦೦೦೦೦) ಸಾಗರೋಪಮಕಾಲವು ಪ್ರವರ್ತಿಸುವಂಥಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಮಲಚರನಾದ ಅಧೋಗ್ರ್ಯವೇಯಕದ ಸುದರ್ಶನವಿನಾನದ ಅಹಮಿಂದ್ರನು ಬಂದು ಶ್ರಾವಸ್ತಿಪುರದ ವಿಜಿತಾರಿ ಮಹಾರಾಜನಿಗೂ ಸುಷೇಣಾದೇವಿಗೂ ಹುಟ್ಟಿದ ಶಂಭವ ತೀರ್ಥಂಕರಂಗೆ ಅರವತ್ತುಲಕ್ಷ (೬೦,೦೦೦೦೦) ಪೂರ್ವಾಯುಷ್ಯವುಂ, ಚತುಶ್ಚತ (೪೦೦) ಚಾಪೋತ್ಪೇದನುಂ, ಶಾತಕುಂಭವರ್ಣದ ಶರೀರನುಂ, ಶಾಲ್ಮಲೀ ವೃಕ್ಷದ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಪರಮಜ್ಞಾನೋತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಲು, ಚಾರುದತ್ತ ಗಣಧರಮೊದಲಾಗಿ ನೂರೈದು (೧೦೫) ಗಣಧರರುಂ, ಧರ್ಮಶ್ರೀ ಮೊದಲಾದರ್ಜಿಯರುಂ, ತ್ರಿಮುಖಯಕ್ಷನುಂ, ಪ್ರಜ್ಞಪ್ತಿಯಕ್ಷಿಯುಂ, ತುರಗಾಂಕಮುಂ, ಸಮ್ಮೇದಾದ್ರಿಯೋಳ್ ಮೋಕ್ಷಲಕ್ಷ್ಮೀಪಕ್ಷವಿಕ್ಷೇಪನಾದನು ೩

ಶಂಭವನಾಥನ ಸನ್ತಾನವು ಹತ್ತುಲಕ್ಷಕೋಟಿ (೧೦,೦೦೦೦೦,೦೦೦೦೦೦) ಪ್ರವರ್ತಿಸುವಂಥಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಹಾಬಲಚರನಾದ ಅಣುತ್ತರೆಯ ಜಯವಿನಾನದ ಅಹಮಿಂದ್ರನು ಬಂದು ಸಾಕೇತನಗರದ ಅರಸನಾದ ಸಂಬರರಾಜನಿಗೂ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಮಹಾದೇವಿಗೂ ಹುಟ್ಟಿದ ಅಭಿನಂದನ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಪಂಚಾಸಲ್ಲಕ್ಷ (೫೦,೦೦೦೦೦) ಪೂರ್ವಾಯುಷ್ಯವುಂ, ಮೂನ್ನೂರೈವತ್ತು (೩೫೦) ಕೋದಂಡೋನ್ನತನುಂ, ಹಾಟಕಾಭದೇಹನುಂ, ಸರಳತರುವಿನೋಳ್ ಸಕಲಾರ್ಥವೇದಿಬೋಧೋತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿ, ವಜ್ರಚವರಮೊದಲಾದ ಗಣಧರನೊಳುಮೂವರುಂ (೧೦೩) ಮೇರುಪೇಣಗಳಿನಿ ಮುಖೈಯರುಂ, ಯಕ್ಷೇಶ್ವರಯಕ್ಷನುಂ, ವಜ್ರಪ್ರುಂಖಲಾಯಕ್ಷಿಯುಂ, ಮರ್ಕಟಲಾಂಛನವಾಗೆ ಸಮ್ಮೇದಗಿರಿಯೋಳ್ ಪರಮಪದ ಪ್ರಾಪ್ತನಾದನು ||೪||

ಆ ಶಂಭವತೀರ್ಥಕರ ಸಂತಾನವು ನೂರಂಭತ್ತುಲಕ್ಷಕೋಟಿ (೯೦೦೦೦೦,೦೦೦೦೦೦) ಸಾಗರೋಪಮಕಾಲಂ ಪ್ರವರ್ತಿಸುವಂಥಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ರತಿವೇಣಚರನಾದ ಪಂಚಾಣುತ್ತರೆಯ ವೈಜಯಂತವಿನಾನದ ಅಹಮಿಂದ್ರನು ಬಂದು ಸಾಕೇತರಾಜಧಾನಿಯ ಮೇಘರಥ ಮಹೀಪತಿಗೂ ಮಂಗಳಾದೇವಿಗೂ ಹುಟ್ಟಿದ ಸುಮತಿ ತೀರ್ಥೇಶ್ವರಂಗೆ ನಾಲ್ಕತ್ತುಲಕ್ಷ (೪೦,೦೦೦೦೦) ಪೂರ್ವಾಯುಷ್ಯವುಂ, ಮುನ್ನೂರು (೩೦೦) ಕೋದಂಡ ಉನ್ನತನುಂ, ಕಾಂಚನವರ್ಣವುಂ, ಪ್ರಿಯಂಗುವೃಕ್ಷಮೂಲದಲ್ಲಿ ಪಂಚಮಬೋಧೋತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಲು, ವಜ್ರ ಗಣಧರಮೊದಲಾಗಿ ನೂರೈದಿನಾರು (೧೧೬) ಗಣಧರರುಂ, ಅನಂತಮತಿಕ್ಷಾಂತಿಕಾಮುಖೈಯುಂ, ತುಂಬುರಯಕ್ಷನುಂ, ಪುರುಷದತ್ತಯಕ್ಷಿಯುಂ, ಜಕ್ಕವಕ್ಕಿಯಂಕಮುಮಾಗೆ, ಸಮ್ಮೇದನೆಗದೋಳ್ ನಿರ್ವಾಣರಮಣೀ ರಮಣನಾದನು || ೫ ||

ಆ ಸುಮತಿನಾಥಂ ತೀರ್ಥಸಂತಾನವು ನವತಿಸಹಸ್ರಕೋಟಿ (೯೦,೦೦೦,೦೦೦೦೦೦) ಪ್ರಮಿತಂ ಪ್ರವರ್ತಿಸುವಂಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಪರಾಜಿತಚರನಾದುಪರಿಮಗ್ರ್ಯವೇಯಕದ ಅಹ

ವಿೂಂದ್ರನು ಬಂದು ಕೌಶಂಬಿಪುರದ ವರುಣಮಹಾರಾಜನಿಗೂ ಸುಷಿವನಾದೇವಿಗೂ ಹುಟ್ಟಿದ ಪದ್ಮಪ್ರಭಜಿನಾಥಿಪಂಗೆ ಮೂವತ್ತಲಕ್ಷ (೩೦,೦೦೦೦೦) ಪೂರ್ವಾಯುಷ್ಯವುಂ, ಇನ್ನೂರೈ ವತ್ತು (೨೫೦) ಕಾರ್ಮುಕೋನ್ನತನುಂ, ಅರುಣಾಂಗನುಂ, ಸಿರೀಸದ ತರುವಿನೋಳ್ ಪರ ಮಾನಂದಾಮೃತಜ್ಞಾನೋತ್ಪತ್ತಿಯಾಗೆ, ಅದತ್ತ ಗಣಧರವೋದಲಾಗಿ ನೂರ್ದನ್ನೊಂದು (೧೧೧) ಗಣಧರರುಂ, ರತಿವೇಣಿಕ್ಷಾಂತಿಕಾಮುಖ್ಯರುಂ, ಕುಸುಮಯಕ್ಷನುಂ, ಮನೋ ವೇಗಿಯಕ್ಷಿಯುಂ, ಪದ್ಮಲಾಂಭನವುಂ, ಸಮ್ಮೇದವರ್ವತದೊಳ್ ನಿರ್ವೃತ್ತಿನಾಥನಾದನು || ೬ ||

ಆ ಪದ್ಮಪ್ರಭತೀರ್ಥಸಂತಾನವು ನವಸಹಸ್ರಕೋಟಿ ಜಲಧಿಪ್ರವಾಣ (೯೦೦೦,೦೦೦೦೦೦೦) ಕಾಲವು ಪ್ರವರ್ತಿಸುವಂಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಂದಿವೇಣಿಜರನಾದ ಮಧ್ಯಮಗ್ರ್ಯವೇಯಕದ ಭದ್ರ ವಿವಾನದ ಅಹವಿೂಂದ್ರನು ಬಂದು ವಾರುಣಾಶಿಪುರದ ಸುಪ್ರತಿಮಹಾರಾಜನಿಗೂ ಪೃಥ್ವೀ ಮಹಾದೇವಿಗೂ ಹುಟ್ಟಿದ ಸುಮಾರ್ತ್ವಭಟ್ಟಾರಕಂಗೆ ವಿಂಕತಿಲಕ್ಷ (೩೦,೦೦೦೦೦) ಪೂರ್ವಾಯು ಪ್ಯವುಂ, ದ್ವಿಕತದಂಡೋತ್ಪೇದನುಂ (೩೦೦), ಪಚ್ಚಿವರ್ಣನುಂ ನಾಗವಾದಪದೊಳು ಕೇವಲಜ್ಞಾನೋತ್ಪತ್ತಿಯಾಗೆ, ಜಲಗಣಧರವೋದಲಾಗಿ ತೊಂಭತ್ತೈದು (೯೫) ಗಣಧ ರರುಂ, ವಿನೋದಮುಖ್ಯಾರ್ಜಿಕೆಯರುಂ, ಪರನಂದಿಯಕ್ಷನುಂ, ಕಾಳಿಯಕ್ಷಿಯುಂ, ಸ್ವಸ್ತಿ ಕಾಂಕನುಂ ಸಮ್ಮೇದಶಿಖರದೊಳ್ ಮುಕ್ತ್ಯಂಗನಾತುಂಗಪಯೋಧರಾಲಿಂಗನಂಗೈದನು || ೭ ||

ಸುಮಾರ್ತ್ವನಾಥತೀರ್ಥಸಂತಾನವು ನವಕತಕೋಟಿವಾರ್ಧಿಪ್ರಮಿತ (೯೦೦,೦೦೦೦೦೦೦) ಕಾಲಂ ಸಲ್ಲುವಂಥಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ತ್ರೀವರ್ಣನುಂ, ತ್ರೀಧರದೇವನುಂ, ಅಜಿತಸೇನೆಚಕ್ರಿಯುಂ, ಅಚ್ಯುತೇಂದ್ರನುಂ, ಪದ್ಮನಾಭನುಂ ಆಗಿ ಪಂಚಾಣುತ್ತರೆಯ ವೈಜಯಂತ ವಿವಾನದೊಳು ಹುಟ್ಟಿದ ಅಹವಿೂಂದ್ರನು ಬಂದು ಚಂದ್ರಪುರದ ಮಹಾಸೇನೆ ಮಹಾರಾಜನಿಗೂ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾ ಮಹಾದೇವಿಗೂ ಹುಟ್ಟಿದ ಚಂದ್ರಪ್ರಭಸ್ವಾಮಿಗೆ ದಕಲಕ್ಷ (೧೦,೦೦೦೦೦) ಪೂರ್ವಾಯು ಪ್ಯವುಂ, ನೂರೈವತ್ತು (೧೫೦) ದಂಡಾಸನೋನ್ನತ ಕರೀರವುಂ, ಧನಲವರ್ಣನುಂ ನಾಗ ಕುಂಜದೊಳ್ ಅನಂತಜ್ಞಾನಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಯಾದಂಗೆ, ದತ್ತಗಣಧರವೋದಲಾಗಿ ತೊಂಭ ತ್ತೊರು (೯೩) ಗಣಧರರುಂ, ವರುಣ ತ್ರೀಗಣಿನಿಮುಖ್ಯರುಂ, ವಿಜಯ (ಶ್ಯಾಮ) ಯಕ್ಷನುಂ, ಜ್ವಾಲಾವಾಲಿನಿಯಕ್ಷಿಯುಂ, ಚಂದ್ರಲಾಂಭನವುಂ, ಸಮ್ಮೇದೋರ್ವಿಧರದೊಳ್ ಮುಕ್ತ್ಯಂಗನಾ ವಲ್ಲಭನಾದನು || ೮ ||

ಆ ಚಂದ್ರಪ್ರಭತೀರ್ಥಸಂತಾನವು ನವಕೋಟಿವಾರಾವಾರೋಪನಾ (೯೦,೦೦೦೦೦೦) ಕಾಲ ಪ್ರವರ್ತಿಸುವಂಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಹಾವದ್ಯಜರನಾದ ಪ್ರಾಣತೇಂದ್ರನು ಬಂದು ಕಾಕಂದಿ ಪುರದರಸನಾದ ಸುಗ್ರೀವಮಹಾರಾಜನಿಗೂ, ಜಯರಾವನಾದೇವಿಗೂ ಹುಟ್ಟಿದ ಪುಷ್ಪದಂತ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಎರಡುಲಕ್ಷ ಪೂರ್ವ (೨೦೦೦೦೦) ಆಯುಷ್ಯವುಂ, ಕತಶೀಲಮುಖಾಸನೋನ್ನತ ತನುವುಂ, ಶ್ವೇತವರ್ಣನುಂ, ನಾಗಭಣಿನಿಮೂಲದಲ್ಲಿ ಕೇವಲಜ್ಞಾನವು ಹುಟ್ಟಿ, ವಿಧರ್ವಗಣಧ ರವೋದಲಾಗಿ ಎಂಭತ್ತೆಂಟು (೮೮) ಗಣಧರರುಂ, ಘೋಷತಿ ವಿನಯತಿಮುಖ್ಯರುಂ, ಅಜಿತ

ಯಕ್ಷನುಂ, ಮಹಾಕಾಳಿಯಕ್ಷಿಯುಂ, ಕರಿಯ ಕರಲಾಂಭನವುಂ (ವೊಸಳೆ), ಸಮ್ಮೇದಾದ್ರಿಯೊಳ್ ಮುಕ್ತ್ಯಂಗನಾವಲ್ಲಭನಾದನು || ೯ ||

ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರುದ್ರನೆಂಬ ತೃತೀಯರುದ್ರನುಂಟಾದನು. || ೩ ||

ಆ ಸುವಿಧಿತಿರ್ಥಕರ ಕಾಲವು ಒಂಭತ್ತುಕೋಟಿ (೯೦೦೦೦೦೦) ವಾರಾಸ್ಕೋಪಮ ಕಾಲಂ ಪ್ರವರ್ತಿಸುವಂತಹ ಕಾಲದ ಕಡೆಯೊಳು ಪಲ್ಯೋಪಮದ ಚತುರ್ಥಭಾಗಕಾಲವು ಧರ್ಮವು ಕೆಟ್ಟರಲು ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪದ್ಮಗುಲ್ಮಮಹೀಭುಜಚರನಾದ ಅರಣೇಂದ್ರನು ಬಂದು ಭದ್ರಿಳಾಪುರದ ದೃಢರಥಮಹಾರಾಜನಿಗೂ ಸುನಂದಾದೇವಿಗೂ ಹುಟ್ಟಿದ ಶೀತಲತಿರ್ಥವಲ್ಲ ಭಂಗೆ ಏಕಲಕ್ಷ (೧೦೦೦೦೦) ಪೂರ್ವಾಯುಷ್ಯವುಂ, ಪೂರ್ವದ ಪ್ರವಾಣಮೆನಿತಂದೊಡೆ.

|| ಕಂದ || ಸುರಸಣಿಗಗವಘವವ | ಭರದಂಬುದಮೇಘಪವವ ಜಲದಪಥಂ ವು ||

ಷ್ಕರಶರಬರಂ ಗಿರಿಯುಂ | ಪರಮಾರ್ಥಂ ಪೂರ್ವಸಂಖ್ಯೆಯತಿಪತಿಮತದೊಳೆ ||

ಯೆಪ್ಪತ್ತುಲಕ್ಷ ಮಯ್ಯತ್ತಾರುಸಾಸಿರಕೋಟಿ (೭೦,೫೬,೦೦೦,೦೦೦೦೦೦) ವರ್ಷವು ಬಂದುಪೂರ್ವದ ವರ್ಷದ ಸಂಖ್ಯೆಯಾಗುವದು. ನವತಿ (೯೦) ನಾರಾಚಸಮೋನ್ನತ ಮೂರ್ತಿಯುಂ, ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣನುಂ, ಬೆಲ್ಲವತ್ತದ ಭೂರುಹದಲ್ಲಿ ನವಕ್ಷಾಯಿಕೆ ಲಬ್ಧಿಗಧಿನಾಥನಾಗಿ, ನಾಗಗಣಧರವೊಡಲಾಗಿ ಯೆಂಭತ್ತೇಳು (೮೭) ಗಣಧರರುಂ, ಧರಣಿಶ್ರೀವತಿಕಾಮುಖ್ಯೆಯುಂ, ಬ್ರಹ್ಮಯಕ್ಷನುಂ, ಮಾನವಿಯಕ್ಷಿಯುಂ, ಶ್ರೀವೃಕ್ಷಲಾಂಭನವುಂ, ಸಮ್ಮೇದಾಚಲದಲ್ಲಿ ನಿಶ್ರೀಯಸ ಶ್ರೀನಾಥನಾದನು. || ೧೦ ||

ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಕ್ವಾನಲನೆಂಬ ನಾಲ್ಕನೆಯ ರುದ್ರನು ಹುಟ್ಟಿದನು. || ೪ ||

ಆ ಶೀತಲನಾಥರ ತೀರ್ಥಸಂತಾನವು ನೂರುಸಾಗರೋಪಮ ಮೂವತ್ತಾರುಲಕ್ಷ ಮಿಪ್ಪತ್ತಾರುಸಾಸಿರದ (೬೬೬೬೦೦೦) ವರ್ಷದಿಂ ಕೂಡಿದ ಒಂದುಕೋಟಿ ಸಾಗರೋಪಮದ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿದ್ದ ಅರ್ಧಪಲ್ಯೋಪಮಕಾಲವು ಧರ್ಮವೈವಚ್ಛಿನ್ನವಾಗೆ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಲಿನ ಪ್ರಭಚರನಾದ ಅಚ್ಯುತಕಲ್ಪದ ಪುಷ್ಪೋತ್ತರವಿಮಾನದ ಅಚ್ಯುತೇಂದ್ರನು ಬಂದು ಸಿಂಹಪುರದ ವಿಷ್ಣುಮಹಾರಾಜನಿಗೂ, ವೇಣುದೇವಿಗೂ ಹುಟ್ಟಿದ ಶ್ರೇಯಾಂಸತಿರ್ಥಕರಿಗೆ ಚತುರಶೀತಿ (೮೪೦೦೦೦೦) ಲಕ್ಷ ವರ್ಷಾಯುಷ್ಯವುಂ, ಅಶೀತಿ (೮೦) ಕಾರ್ಮುಕೋನ್ನತಿಯುಂ, ಕಾರ್ತಸ್ವರವರ್ಣವುಂ, ತುಂಬುರತರುವಿನೊಳ್ ಅನಂತಚತುಷ್ಟಯ ವ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗಲು, ಕುಂಠು ಗಣಧರವೊಡಲಾಗಿ ಯೆಪ್ಪತ್ತೇಳು (೭೭) ಗಣಧರರುಂ, ಧಾರಣಾವ್ರತಿಕೆ ಮುಖ್ಯೆಯುಂ, ಯಕ್ಷೇಶ್ವರಯಕ್ಷನುಂ, ಗೌರಿಯಕ್ಷಿಯುಂ, ಗಂಡವ್ಯಗಲಾಂಭನವುಂ, ಸಮ್ಮೇದಾದ್ರಿಯೊಳ್ ಶಿವಪದಪ್ರಾಪ್ತನಾದನು. || ೧೧ ||

ಆ ಶ್ರೇಯೋನಾಥರ ತೀರ್ಥಸಂತಾನದಲ್ಲಿ ವಿಜಯನುಂ, ತ್ರಿವೃಷ್ಟನುಮೆಂಬ ಪ್ರಥಮ ರಾಮಕೇಶವರು ಮಹಾಶುಕ್ಲಕಲ್ಪದಿಂದ ಬಂದು ಪೌಡನಾಪುರದ ಅಧಿಪತಿಯಾದ ಪ್ರಜಾಪಾಲ ಮಹಾರಾಜನಿಗೆ ತನೆಯರಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರೆ ಅವರ ವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಲಾರದೆ ಅತ್ಯಗ್ರೀವ

ನೆಂಬ ಖೇಚರನಾದ ಪ್ರತಿವಾಸುದೇವಂ ತ್ರಿಖಂಡಮಂಡಲಾಧಿಪತಿಯುಂ ಮೇಲೆತ್ತಿಬಂದು ಕಾದಿ ತನ್ನ ಚಕ್ರದಿಂದನರನ್ನು ಹೊಡೆಯಲು ಆ ಚಕ್ರದಿಂದಲೇ ಕೇಕವನು ಅತ್ಯಗ್ರೀವನನ್ನು ಕೊಂದು ಭರತತ್ರಿಖಂಡಮಂಡಲವನ್ನು ಆಳಿ, ಕಂಠ, ಚಕ್ರ, ಗದಾ, ಕತ್ತಿ, ಧನುರ್ಧಂಡ ಅನಿಗಳೆಂಬೀ ಯೇಳು ರತ್ನಂಗಳಿಗಧಿಪತಿಯಾಗಿ, ಹಲ, ಮುಸಲ, ಗದಾರತ್ನ ಮಾಲಾಭಿದಾನವಾದ ನಾಲ್ಕು ರತ್ನಗಳಿಗೆ ವಿಜಯನೊಡೆಯನಾಗಿ ಸುಖದಿಂ ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯುತ್ತಿರ ಕೆಲವಾನು ಕಾಲದಿಂ ಕೇಕವಂ ಕೃಷ್ಣಲೇಖ್ಯಾಪರಿಣಾಮದ ಉತ್ಕೃಷ್ಟದಿಂದ ಗತಜೀವಿತನಾಗಿ ಸಪ್ತಮ ನರಕಭೂಮಿಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದನು. ಆ ತ್ರಿಪೃಷ್ಠನೊಳಾದಿಷ್ಟನಿಯೋಗದಿಂದ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿ ವಿಜಯನು ಅಜರಾಮರತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದನು. ಅತ್ಯಗ್ರೀವನಧೋಗಾಮಿಯಾದನು, ಮತ್ತವರಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭೀಮನೆಂಬುವನು ಪ್ರಥಮ ನಾರದನಾದನು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರತಿಷ್ಠ ನೆಂಬ ಐದನೆಯ ರುದ್ರನು ಹುಟ್ಟಿದನು || ೫ ||

ಆ ಶ್ರೇಯೋಭಿಲ್ವಾರಕರ ತೀರ್ಥಸಂತಾನವು ಚತುಷ್ಪಂಚಾಕತ್ (೫೪) ಮಕರಾಕ ರೋಪಮ ಕಾಲಸಿ ತಿಯೋಳು ಪಲ್ಯೋಪಮದ ತ್ರಿಚತುರ್ಭಾಗಕಾಲವು ಧರ್ಮಮಂತರಿನಿ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪದ್ಮೋತ್ತರಚರನಾದ ಮಹಾಕುಕ್ರಕಲ್ಪದ ದೇವನು ಬಂದು ಚಂಪಾಪುರದ ವಾಸು ಪೂಜ್ಯ ಮಹಾರಾಜನಿಗೂ ಜಯಾವತಿ ಮಹಾದೇವಿಗೂ ಹುಟ್ಟಿದ ವಾಸುಪೂಜ್ಯ ತೀರ್ಥಕರಂಗೆ, ಕುಂಕುಮವರ್ಣವುಂ, ಎಪ್ಪತ್ತೆರಡು ಲಕ್ಷ (೨೨,೦೦೦೦) ಸಂವತ್ಸರಾಯುಷ್ಯವುಂ, ಸಪ್ತತಿ (೭೦) ಚಾಪೋತ್ಸೇದನುಂ, ಕಡವಿನ ಮರದಡಿಯೊಳು ವಿಮಲ ಕೈವಲ್ಯೋತ್ಪತ್ತಿಯಾಗೆ, ಧರ್ಮಗಣಧರನೊಡಲಾಗಿ ಅರವತ್ತಾರು (೬೬) ಗಣಧರರುಂ, ವರಸೇನಹ್ಲಾಂತಿಕಾ ಮುಖ್ಯ ಯರುಂ, ಕುಮಾರಯಕ್ಷಸುಂ, ಗಾಂಧಾರಿಯಕ್ಷಿಯುಂ, ಮಹಿಷಲಾಂಛನವುಂ, ಚಂಪಾಪುರದ ಬಹಿರುದ್ಯಾನವನದೊಳು ನಿತ್ಯಾನಂದೈಕಲಕ್ಷ್ಮೀವಲ್ಲಭನಾದನು. || ೧೨ ||

ಆ ವಾಸುಪೂಜ್ಯ ತೀರ್ಥಕರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣತಕಲ್ಪದ ದೇವರಿಬ್ಬರು ದ್ವಾರಾವತಿ ಪುರದಲ್ಲಿ ಅಚಲನುಂ ದ್ವಿಪಿಷ್ಟನುಮೆಂಬ ಎರಡನೆಯ ರಾಮಕೇಕವರಾಗಿ ತಮಗಿದಿರ್ಚಿದ ಪ್ರತಿವಾಸುದೇವನಾದ ತಾರಕನನ್ನು ಯುಧಿಷ್ಠಿರನೊಡನೆ ಕೊಂಡು ಭರತಾರ್ಥಮಂಡಲವನ್ನು ಆಳ ಕಡೆಗಾಲದೊಳು ಕೇಕವಂ ಲೋಕಾಂತರಿತನಾಗಿ ಮಹಾತಮಪ್ರಭಾಭೂಮಿನಿಮಗ್ನನಾದನು. ಆತನ ಅಗಲಿಕೆಯಿಂದ ಅಚಲನು ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಧರಿಸಿ ಮೋಕ್ಷಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದನು. ತಾರಕನು ಅಧೋಭೂಮಿನಿಮಗ್ನನಾದನು. ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಹಾಭೀಮನೆಂಬ ಎರಡನೇ ನಾರದನಾದನು. ಅನಂತರಂ ಅಚಲನೆಂಬಾರನೆಯ ರುದ್ರನುಂಟಾದನು. || ೬ ||

ಮತ್ತಮಾ ತೀರ್ಥಕರ ಸಂತಾನವು ತ್ರಿಂಕದಬ್ಧ್ಯುಪಮದ ಕಡೆಯೊಳುದೊಂದು ಪಳಿ ತೋಪಮಕಾಲವು ಧರ್ಮವು ಕೆಟ್ಟರೆ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪದ್ಮಸೇನಚರನಾದ ಸಹಸ್ರಾರೇಂದ್ರನು ಬಂದು, ಕಾಂಪಿಲ್ಯಪುರದ ಕೃತವರ್ಮ ಮಹಾರಾಜನಿಗೂ, ಜಯತ್ಯಾಮಾ ಮಹಾದೇವಿಗೂ ಹುಟ್ಟಿದ ವಿಮಲತೀರ್ಥಕರಂಗೆ ಕನಕವರ್ಣವುಂ, ಅರವತ್ತುಲಕ್ಷ (೬೦,೦೦೦೦) ವರ್ಷಾಯುಷ್ಯವುಂ, ಅರವತ್ತು (೬೦) ಕೋದಂಡೋನ್ನತನುಂ, ಜಂಬೂತಾಪೆಯೊಳು ಅನನ್ತಚತು

ಪ್ವಯಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾದಂಗೆ, ಮಂದಿರಗಣಧರಮೋದಲಾಗಿ ಐವತ್ತೈದು (೫೫) ಗಣಧರರುಂ, ಪದ್ಮಶ್ರೀ ನೊದಲಾದ ಅಜ್ಜಿಯರುಂ, ಪಣ್ಣುಖಯಕ್ಷನುಂ, ವೈರೋಟಿಯಕ್ಷಿಯುಂ, ವರಹಾಂಕಮುಂ, ಸಮ್ಮೇದಕೃಂಗಿಯೊಳಜರಾಮರಪದಪ್ರಾಪ್ತನಾದನು. || ೧೩ ||

ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನುತ್ತರೆಯ ವಿವಾಹದ ಅಹಮಿಂದ್ರನುಂ, ಲಾಂತವಕಲ್ಪದ ದೇವನುಂ, ದ್ವಾರಾವತಿಪುರದಲ್ಲಿ ಸುಧರ್ಮನುಂ, ಸ್ವಯಂಭುವೆಂಬ ಮೂರನೆಯ ಬಲದೇವ ವಾಸುದೇವರಾಗಿ, ಪ್ರತಿವಾಸುದೇವನಾದ ಮೇರಕನನ್ನು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಕೊಂದು ತ್ರಿಖಂಡಮಂಡಲಾಧಿಪತಿಯಾಗಿ ಕೆಲವು ಕಾಲದಮೇಲೆ ಕೇಶವನು ಸತ್ತು ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಆತನ ವಿಯೋಗದಿಂದ ಪರಮ ಯೋಗಧರನಾಗಿ ಸುಧರ್ಮನು ಶಾಶ್ವತ ಶರ್ಮೋಕ್ಷಲಕ್ಷ್ಮಿಗೆ ಪತಿಯಾದನು, ಮೇರಕನು ತೃತೀಯನಾರದನಾದ ತತ್ಕಾಲದೊಳಿಂದ್ರನೆಂಬ ಮೂರನೆಯ ನಾರದನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದನು, ಪುಂಡರೀಕನೆಂಬೇಳನೆಯ ರುದ್ರನುಂಟಾದನು. || ೨ ||

ಆ ವಿಮಲತೀರ್ಥಕರ ಸಂತಾನವು ವೊಂಭತ್ತುವಿೂನಾಕರೋಪಮದ ಕಡೆಯ ಪಲ್ಯೋಪಮದ ತ್ರಿಚತುರ್ಭಾಗಕಾಲಂ ಧರ್ಮವೃಷ್ಟಿತ್ತಿಯಾಗಿ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪದ್ಮರಥ ಚರಾಚ್ಯುತೇಂದ್ರನು ಬಂದು ಸಾಕೇತಪುರದಲ್ಲಿ ಸಿಂಹಸೇನ ಮಹಾರಾಜನಿಗೂ ಲಕ್ಷ್ಮೀಮತಿ ಮಹಾದೇವಿಗೂ ಹುಟ್ಟಿದ ಅನಂತತೀರ್ಥಕರಿಗೆ ಹಿರಣ್ಯವರ್ಣವುಂ, ಮೂವತ್ತು ಲಕ್ಷ (೩೦,೦೦೦೦೦) ಪರಮಾಯುಷ್ಯವುಂ, ಐವತ್ತು (೫೦) ನಾರಾಚಾಸನೋನ್ನತಿಯುಂ, ಅಶ್ವತ್ಥಾನ್ನೋಕಹದೊಳು ಲೋಕಾಲೋಕ ಪ್ರಕಾಶಬೋಧೋತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿ, ಜಯಗಣಧರಮೋದಲಾಗಿ ಐವತ್ತು (೫೦) ಗಣಧರರುಂ, ಸರ್ವಶ್ರೀಗಣಿನಿಯರುಂ, ವಾತಾಳಯಕ್ಷನುಂ, ಅನಂತಮತಿಯಕ್ಷಿಯುಂ, ಕರಡಿಯ ಲಾಂಛನವುಂ, ಸಮ್ಮೇದಕುದರತುದಿಯೊಳು ಪರಮಾರ್ಹಂತ್ಯ ಕಲ್ಯಾಣಪದ ಪ್ರಾಪ್ತನಾದನು. || ೧೪ ||

ಆ ಅನಂತತೀರ್ಥನಾಥಸಂತಾನದಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರಾರಕಲ್ಪದಿಂದ ಬಂದ ಸುಪ್ರಭನುಂ, ಪುರಪೋತ್ತಮನೆಂಬ ನಾಲ್ಕನೆಯ ರಾಮಕೇಶವರು ತಮಗೆ ಪ್ರತಿತತ್ಪ್ರವಾದ ನಿಕುಂಭನೆಂಬ ಪ್ರತಿವಾಸುದೇವನನ್ನು ರಣರಂಗದಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ದ್ವಾರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳಾಗಿ ವಾಸುದೇವ ಪ್ರತಿವಾಸುದೇವರಧೋಗತಿಗಳಿಗೆ ಹೋದರು, ಬಲದೇವನು ಮುಕ್ತಿಯುಕ್ತನಾದನು, ಮಹಾರುದ್ರನೆಂಬ ನಾಲ್ಕನೆಯ ನಾರದನು ಹುಟ್ಟಿದನು, ಅಜಿತಂಧರನೆಂಬ ಎಂಟನೇ ರುದ್ರನು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದನು. || ೧೫ ||

ಮತ್ತು ಆ ಅನಂತತೀರ್ಥಕರ ನೋಂಪಿಯನ್ನು ಗಣಧರಸ್ವಾಮಿಗಳು ಬಲನಾರಾಯಣ ಮುಖ್ಯರಾಗಿ ವಿನಯಜನಂಗಳಿಗೆ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಆದು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ ?

ಭಾದ್ರಪದಮಾಸದ ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷದ ಚತುರ್ದಶಿಯ ದಿನದಲ್ಲಿ ಉಪವಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಮನೋಹರಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಮಹಾವ್ರಾತಿಕಾರ್ಯಸಮೇತರಾದ ಅರ್ಹತ್ವತಿಮೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ರಮಣೀಯವಾದ ಪುಷ್ಪಮಂಟಪವನ್ನು ವಿರಚಿಸಿ ಯಥಾವಿಧಿಯಿಂದ ಮಹಾಭಿಷೇಕವನ್ನು ಮಾಡಿ ಸುಗಂಧದಿಂ ಗಂಧೋದಕವನ್ನು ಓಂ ನಮೋ ಅರ್ಹತೇ ಭಗವತೇ ತ್ರಿಲೋಕ್ಯನಾ

ಧಾಯ ಪ್ರಕ್ಷೇಪಕಾಶೇಪಕಲ್ಪಪಾಯಂ ದಿವ್ಯತೇಜೋಮೂರ್ತಯೇ ಅನಂತತೀರ್ಥಕರಾಯ
ಅನಂತಸುಖಪ್ರದಾಯ ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ | ಎಂಬ ಈ ಮಂತ್ರದಿಂದ ದೇವರಿಗೆ ಅಷ್ಟವಿಧಾರ್ಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವದು, ಚತುರ್ಧಕ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಪುಂಜಗಳಂ ಪುಂಜಿಸಿ ಚತುರ್ಧಕ ಪ್ರಕಾರ ಸುಪುಷ್ಪಫಲಭಕ್ಷಗಳಂ ಪೂಜಿಸಿ ಚತುರ್ಧಕ ಪ್ರಕೀರ್ಣಕಂಗಳನಿಟ್ಟು ಶ್ವೇತಸೂತ್ರದಿಂದ ವಿರಚಿಸಿದ ಪದಿನಾಲ್ಕು ಗಂಟಿನ ದಾರವನ್ನು ಶ್ರೀಗಂಧ ಕುಂಕುಮ ಕರ್ಪೂರ ಸಮಿಶ್ರಿತವಾದ ಗಂಧದಿಂದ ಪೂಜಿಸಿ ಈ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟು ಬಳಕೆ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಧಾರವನ್ನು ಅರ್ಚನೆಮಾಡುವದು, ಓಂ ನಮೋ ಅರ್ಹತೇ ಭಗವತೇ ಶ್ರೀಲೋಕೈನಾಥಾಯ | ಅನಂತ ಜ್ಞಾನದರ್ಶನ ವೀರ್ಯಸುಖಾತ್ಮಕಾಯ ಸ್ವಾಹಾ || ಎಂದು ೧೪ ಜಲಧಾರ, ೧೪ ತಿಲಕ, ೧೪ ಹಿಡಿಯಕ್ಕಿ, ೧೪ ಪುಷ್ಪ, ೧೪ ಪ್ರಕಾರದ ಚರು, ೧೪ ದೀಪ, ೧೪ ಸದ್ಗೊಪ, ೧೪ ಪ್ರಕಾರದ ಫಲ ವಸ್ತು, ೧೪ ಅಡಕೆ, ೧೪ ಯಲೆಯ ನಿಂತಷ್ಟವಿಧಾರ್ಚನೆಯ ಮಂತ್ರದಿಂದ, ಓಂ ಹ್ರೀಂ ಅನಂತತೀರ್ಥಕರಾಯ ಓಂ ಹ್ರಾಂ ಹ್ರೀಂ ಹ್ರೂಂ ಹ್ರೌಂ, ಹ್ರಃ ಅಸಿಅಲುಸಾ ಮಮ ಸರ್ವಶಾಂತಿಂ ಕಾಂತಿಂ ತುಷ್ಟಿಪುಷ್ಟಿಂ ಸೌಭಾಗ್ಯಮಾಯುರಾರೋಗ್ಯಮಿಷ್ಟಸಿದ್ಧಿಂ ಕುರು ಸರ್ವವಿಘ್ನಪರಿಹರಾಂ ಕುರು ಮಮ ವಷಟ್ ಸ್ವಾಹಾ || ಎಂದು ಅರ್ಘ್ಯವನ್ನೆತ್ತುವದು. ಬಳಿಕ ಓಂ ಐಂ ದ್ರೀಂ ಹ್ರೀಂ ಕ್ಲೀಂ ಅರ್ಹಂ ಮಮ ಸರ್ವಶಾಂತಿ ಕುರು ವಷಟ್ ಸ್ವಾಹಾ | ಯೆಂದು ಈ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳಿ ದಾರವನ್ನು ಕೊರಳೊಳಗೆ ಯಿಕ್ಕಿ ಮೇಣ್ ತೋಳೊಳಗೆ ಮೇಣ್ ಕಯ್ಯೊಳಗೆ ಮೇಣ್ ಕಿವಿಯೊಳಗೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಮುಂದಿನ ದಾರವನ್ನು ಓಂ ಶ್ರೀಂ ಹ್ರೀಂ ಅರ್ಹಂ ನಮಃ ಸರ್ವ ಕರ್ಮಬಂಧನ ವಿನಿರ್ಮುಕ್ತಾಯ ಅನಂತತೀರ್ಥಕರಾಯ ಅನಂತಸುಖಪ್ರದಾಯ ನಮಃ ಸ್ವಾಹಾ | ಯೆಂದೀ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳಿ ಬಿಡುವದು, ಶ್ರುತವನ್ನೂ ಗುರುಗಳನ್ನೂ ಅರ್ಚಿಸಿ ಪದಿನಾಲ್ವರು ಸುವಾಸಿನಿಯರಿಗೆ ೧೪, ೧೪, ತೆರದ ಭಕ್ಷ ಫಲಗಳನ್ನೂ ಬಾಯಿನವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ಆ ಇವರುಳು ಜಾಗರಮಿರ್ಮದು, ಮರುದಿನಂ ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ವಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವದು. ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ೧೪ ವರ್ಷಂ ಆದಿಮ ದ್ಯಾವಸಾನದಲ್ಲಿ ಯಥಾ ಘಟಣೆಯಿಂದ ಬಡವರೊಡೆಯರನ್ನದೆ ಕಕ್ತಾನ್ಮಸಾರ ಭಕ್ತಿಪೂರ್ವಕಂ ಮಾಡುವದು, ನಾಂದೀಮುಖದಲ್ಲಿ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಜೈನಮಿಥುನಂಗಳ್ಗೆ ಉಣಲುಂ, ಉಡಲುಂ, ಕೊಡುವುದು. ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನಂತರಂ ಪದಿನಾಲ್ವರಾಚಾರ್ಯರಿಗೆ ಶ್ರುತಪೂಜೆಯನ್ನು ಮಾಡುವದು, ೧೪ ತಂದ ಅಜ್ಜಿಯರಿಗೆ ಉಡಲುಂ ಕೊಡುವುದು, ದೇವರಿಗೆ ಚತುರ್ಧಕ ಸಂಖ್ಯೆ ಪೂಜೋಪಕರಣಮಂ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡುವದು, ದೀನಾನಾಥರ್ಗೆ ಸುವರ್ಣವಸ್ತ್ರಾದಿಗಳನ್ನೂ ಚಾತುರ್ವರ್ಣಕ್ಕೆ ಆಹಾರದಾನವನ್ನೂ ಕೊಡುವುದು, ಕಡು ಬಡವರೊಡವೆಯಿಲ್ಲೆಂದು ತಡದಿರದೆ ೧೪ ಹಿಡಿಯಕ್ಕಿಯನ್ನು ೧೪ ಪುಂಜದಿಂದರ್ಚಿಸಿ ನೋಂಪುವುದು, ಈ ಅನಂತತೀರ್ಥಕರ ನೋಂಪಿಯ ಫಲದಿಂದ ಅನಂತತೀರ್ಥಕರ ಮಹಿಮೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಅನಂತಜ್ಞಾನಾದ್ಯನಂತಗುಣಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಅನಂತಕಾಲಂ ಅನಂತ ಸುಖಿಗಳಾಗಿರುವರು. ||

ಮತ್ತಮಾತೀರ್ಥಕರ ಸನ್ತಾನವು ಚತುರುದಧಿಪರಿವಾಣಂ ಪೋಗೆ ಕಡೆಯ ಪಲ್ಲೋಪ ಮದರ್ಧಕಾಲಂ ಧರ್ಮಂ ವೈವರ್ಜ್ಯವಾಗಿ ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದಕರಥನೆಂಬ ಸರ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿ

ಅಹಮಿಂದ್ರನು ಬಂದು ರತ್ನಗತಿಪುರದಲ್ಲಿ ಭಾನುರಾಜನಿಗೂ ಸೂತ್ರತಾ ಮಹಾದೇವಿಗೂ ಹುಟ್ಟಿದ ಧರ್ಮತೀರ್ಥೇಶ್ವರಂಗ, ಹೇಮವರ್ಣವುಂ, ಹತ್ತುಲಕ್ಷ (೧೦,೦೦೦೦) ಪರಮಾ ಯುಷ್ಯವುಂ, ನಲವತ್ತೈದು (೪೫) ಶರಾಸನೋನ್ನತ ಶರೀರನುಂ, ದಧಿವರ್ಣತರುವಿನೊಳು ಕೇವಲಜ್ಞಾನೋತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿ, ಮೊದಲಾದ ನಲ್ವತ್ತೆರಡು (೪೨) ಗಣಧರರುಂ ಅಜ್ಜಿಕೆಯರುಂ, ಕಿನ್ನರಯಕ್ಷನುಂ, ಪರಭೃತಿಯಕ್ಷಿಯುಂ, ವಜ್ರಲಾಂಛನವುಂ, ಸಮ್ಮೇದಗಿರಿ ಯಲ್ಲಿ ಮೋಕ್ಷಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತನಾದನು. || ೧೫ ||

ಮತ್ತು ಆ ತೀರ್ಥಕರ ಸನ್ತಾನವು ಪಳಿತೋಪಮದ ಅರ್ಧಕಾಲ ಧರ್ಮವೈವಿಧ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಕಳೆಯಲು ತತ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಪೇಣನುಂ, ಕೌರವನುಂ, ಶ್ರೀಪ್ರಭುದೇವನುಂ, ಅಮಿತತೇಜ ನೆಂಬ ಬೇಚರನುಂ, ಆದಿತ್ಯಜಾಲನುಂ, ಅಪರಾಜಿತನುಂ, ಅಚ್ಯುತೇಂದ್ರನುಂ, ವಜ್ರಾಯು ಧನುಂ, ಅಹಮಿಂದ್ರನುಂ, ಮೇಘರಥನುಂ ಆಗಿ, ಸರ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಅಹಮಿಂದ್ರಂ ಗರ್ಭಾವತರಣಕಲ್ಯಾಣ ಪೂಜಾಪೂರ್ವಕಮವತರಿಸಿ ಹಸ್ತಿನಾಪುರದ ವಿಶ್ವಸೇನ ಮಹಾರಾ ಜನಿಗೂ, ಐರಾಮಹಾದೇವಿಗೂ ಹುಟ್ಟಿ ಜನ್ಮಾಭಿಷೇಕಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಹದಿನಾರ ನೆಯ ತೀರ್ಥಕರಂ, ಹದಿನಾರನೆಯ ಕಾಮದೇವನುಂ, ಐದನೆಯ ಸಕಲಚಕ್ರವರ್ತಿಯುಂ ಆದ ಶಾಂತಿತೀರ್ಥಕರ್ಗ ಪೋಡಶಸ್ವರ್ಣವರ್ಣನುಂ, ಒಂದು ಲಕ್ಷವರುಷ (೧೦೦೦೦೦) ಪರ ಮಾಯುಷ್ಯನುಂ, ನಲವತ್ತು (೪೦) ಕಣಾಸನೋನ್ನತಿಯುಂ, ಮೂವತ್ತೆರಡು ಸಾಸಿರ ವಿಷ ಯಂಗಳ್ಗನಿಬರೆ ಮಕುಟಬದ್ಧಗಂ, ತತ್ಪರಮಾಣದ ಸಂಗೀತಕನಾಟ್ಯಶಾಲೆಗಳಿಂ, ತೊಂಭ ತ್ತಾರು ಸಾಸಿರ (೯೬೦೦೦) ಮಂದಿ ಮಂತಃಪುರಕ್ಕುಂ, ಎಂಭತ್ತುನಾಲ್ಕುಲಕ್ಷ (೮೪೦೦೦೦೦) ಭದ್ರಹಸ್ತಿಗೂ, ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಮಾಣದ ರಥಗಳಿಗೂ, ಹದಿನೆಂಟು ಕೋಟಿ (೧೮೦೦೦೦೦೦) ಜಾತ್ಯತ್ಯಗಳಿಗೂ, ಎಂಭತ್ತುನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ (೮೪೦೦೦೦೦೦) ಪದಾತಿಬಲಕ್ಕೂ, ಮಾಗಧ ವರತನುಪ್ರಭೃತಿಯೈತ್ತರ ಬಲಕ್ಕೂ, ವಿದ್ಯಾಧರಬಲಕ್ಕೂ, ಜೀವಾಜೀವದ ಚತುರ್ದಶ (೧೪) ಮಹಾರತ್ನಂಗಳಿಗೂ, ಯಾರು ಎಷ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ತೀರದ ನವನಿಧಿಗಳಿಗೂ, ಅಧಿಪ ನಾಗಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸುಖಮನನುಭವಿಸಿ, ಬಳಿಕಂ ಸಮುತ್ಪನ್ನ ಜೋಧದಿಂದ ಅವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಜರತ್ಯಾಸಮಾನವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿ ದೇವೇಂದ್ರರಿಂ ದೀಕ್ಷಾಗ್ರಹಣವನ್ನು ಹೊಂದಿ ನರಾಧಿಪೈಹ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಶುಕ್ಲಧ್ಯಾನಮಹೋಗ್ರಕುತಾರದಿಂದ ಘಾತಿಗಳೆಂಬ ಮಹಾಟವಿಯನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ಕೇವಲಜ್ಞಾನಾದಿ ನವಲಬ್ಧಿಗಳ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಿಂದ ತತ್ಕಲ್ಯಾಣವಿಭೂತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು, ಚಕ್ರಾ ಯುಧಂ ಮೊದಲಾಗಿ ಮೂವತ್ತಾರು (೩೬) ಗಣಧರರುಂ, ಹರಿಪೇಣಾರ್ಜಿಕಾ ಮುಖೈ ಯರುಂ, ದ್ವಾದಶಗಣಕ್ಕೆ ಧರ್ಮಮನುಪದೇಶವನ್ನು ಮಾಡಿದವನಿಗೆ, ಗರುಡಯಕ್ಷನುಂ, ಮಹಾ ಮಾನಸಿಯಕ್ಷಿಯುಂ, ಹರಿಣಾಂಕನುಂ, ಶಾಂತಿಸ್ವಯಂಭುನಾಮಾದಿ ಸಹಸ್ರಾಷ್ಟಗುಣ ನಾಮಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಸಮ್ಮೇದಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಾಣಪದಪ್ರಾಪ್ತನಾಗಿ ಪಂಚಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದನು || ೧೬ ||

ಆಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೀತನೆಂಬ ರುದ್ರನುಂಟಾದನು.

ತತ್ತೀರ್ಥಸಂತಾನವು ಪಳತೋಪಮದರ್ಶಕಾಲ ವ್ಯವಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರಲಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿಂಹರಥಚರನಾದ ಸರ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಯಹಮಿಂದ್ರಂ ಬಂದು ಹಸ್ತಿನಾಪುರದ ಸೂರಸೇನಮಹಾರಾಜನಿಗೂ ಶ್ರೀಮತಿ ಮಹಾದೇವಿಗೂ ಹುಟ್ಟಿದ ಕುಂಭಭಟ್ಟಾರಕಂ ಹದಿನೇಳನೆಯ ತೀರ್ಥಂಕರನಾದನಾರನೆಯ ಸಕಲ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯುಂ, ಜಾತರೂಪವರ್ಣನುಂ, ತೊಂಭತ್ತೈದು ಸಾಸಿರ (೯೫೦೦೦) ವರುಷಾಯುಷ್ಯನುಂ, ಮುವ್ವತ್ತೈದು (೩೫) ಬಿಲ್ವಿಡಿಯನುಂ, ತ್ರಿಲೋಕಪತಿಗಳುಮಂ ಪಟ್ಟಂಡ ಮಂಡಲದರಸುಗಳನ್ನು ಎರಗಿಸಿ ತಿಲಕಾನೋಕಹದಲ್ಲಿ ಕೇವಲಜ್ಞಾನಾದ್ಯತಿಕಯಂಗಳನೆಯ್ಲಿ ಧರ್ಮಮನತಿ ವಿಪದಿಂವಾಡಿ, ಸ್ವಯಂಭೂಗಣಧರಮೋದಲಾಗಿ ಮೂವತ್ತೈದು (೩೫) ಗಣಧರರುಂ, ಭಾವಶ್ರೀಕ್ಷಂತಿಕಾಮುಖ್ಯೆಯುಂ, ಗಂಧರ್ವಯಕ್ಷನುಂ, ಜಯಾಯಕ್ಷಿಯುಂ, ಅಜಲಾಂಭನವುಂ, ಸಮ್ಮೇದಕುಂಭಿನೀದರದೊಳು ಕರ್ಮತ್ರಯನಿರ್ಮಲೋತ್ಪನ್ನಾ ತೀಂದ್ರಿಯ ಸುಖಮಯನಾದನು || ೧೭ ||

ತತ್ತೀರ್ಥಸಂತಾನವು ಸಹಸ್ರಕೋಟಿ ಸಂವತ್ಸರಂ ಕುಂದಿದೊಂದು ಪಳತೋಪಮ ಚತುರ್ಥಭಾಗಕಾಲಂ ಪ್ರವರ್ತಿಸುವಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಧನಪತಿಚರನಾದ ಅನುತರೆಯ ವೈಜಯಂತಿ ವಿನಾನದಹಮಿಂದ್ರಂ ಬಂದು ಹಸ್ತಿನಾಪುರದ ಸುರರ್ಷನ ಮಹಾರಾಜನಿಗೂ ಸುಮಿತ್ರಾ ಮಹಾದೇವಿಗೂ ಹುಟ್ಟಿದ ಅರತೀರ್ಥಕರೇಳನೆಯ ಸಕಲಚಕ್ರವರ್ತಿಯುಂ, ಸ್ವರ್ಣವರ್ಣವುಂ, ಚತುರಶೀತಿ ಸಹಸ್ರ (೪೦೦೦) ಸಂವತ್ಸರಾಯುಷ್ಯನುಂ, ತ್ರಿಂಶ (೩೦) ದಂಡೋನ್ನತಿಯುಂ, ಜೊತವೃಕ್ಷದೊಳು ಪರಮಾರ್ಹನ್ಯೈಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಯಾಗಿ ಕುಂಭಗಣಧರಮೋದಲಾಗಿ ಮೂವತ್ತು ಗಣಧರರುಂ (೩೦) ಕೂರ್ಮಶ್ರೀವ್ರತಿಕಾಮುಖ್ಯೆಯರುಂ, ಮಹೇಂದ್ರಯಕ್ಷನುಂ, ವಿಜಯಯಕ್ಷಿಯುಂ, ನಂದ್ಯಾವರ್ಥಲಾಂಭನಮುಂ, ಸಮ್ಮೇಧಜ್ಞಾಧರದೊಳು ಅನ್ಯತಶ್ರೀ ಪ್ರಿಯನಾದನು || ೧೭ ||

ತತ್ತೀರ್ಥಸಂತಾನದಲ್ಲಿ ಸುಭೂಮನೆಂಬಂ ತನ್ನ ಮೂರನೆಯ ಭವದೊಳು ಭೂವಾಲನೆಂಬರಸನಾಗಿ ತಪದಿಂ ಮಹಾಕುಕ್ರಕಲ್ಪದೊಳು ದೇವನಾಗಿ ಬಂದು ಅಯೋಧ್ಯೆಯೊಳು ಎಂಟನೆಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾಗಿ ಬಹ್ವಾರಂಭ ಪರಿಗ್ರಹತ್ವದಿಂದ ನರಕಾಯುಷ್ಯಮಂ ಕಟ್ಟಿ ಪೂರ್ವಭವದ ವೈರಿಯಾದ ದೇವನಿಂ ಘೋರೋಪಸರ್ಗಮನೆಯ್ಲಿ ಮಹಾರೌದ್ರಧ್ಯಾನದಿಂ ಸತ್ತು ಸಪ್ತಮನರಕಕ್ಕೆ ಸಂದನು, ಮತ್ತು ಅರಭಟ್ಟಾರಕರ ಕಾಲದೊಳು ಸುಭೂಮನಿಂದನಂತರಂ ಸೌಧರ್ಮಕಲ್ಪದಿಂ ಬಂದ ನಂದಿಪೇಣನುಂ, ಪುಂಡರೀಕನುಂ ಚಕ್ರಪುರದೊಳು ಅರನೆಯ ರಾಮಕೇಶವರಾದವರ್ಗೆ ಬಲಿಯೆಂಬ ವಿದ್ಯಾಧರನು ಪ್ರತಿವಾಸುದೇವನಾಗಿ ಬಲಿಯನ್ನು ರಣಾಗ್ರದಲ್ಲಿ ಕೊಂದು ಪುಂಡರೀಕನು ತ್ರಿಖಂಡಮಂಡಲಾಧಿಪತಿಯಾದಂ, ವಾಸುದೇವನುಂ, ಪ್ರತಿವಾಸುದೇವನುಂ ಅರನೆಯ ನರಕಕ್ಕೆ ಸಂದರು, ಹಲಧರನು ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಧರಿಸಿ ಮೋಕ್ಷಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಯಾದನು, ಮತ್ತು ಮಹಾಕಾಳನೆಂಬ ಅರನೆಯ ನಾರದನು ಹುಟ್ಟಿದನು.

ಶ್ರೀಮದರಭಟ್ಟಾರಕರಸಂತಾನಂ ಸಹಸ್ರಕೋಟಿ (೧೦೦೦,೦೦೦೦೦೦) ಸಂವತ್ಸರಂಗಳಂ ಪ್ರವರ್ತಿಸುವಂಥಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ವೈಶ್ರವಣಚರನಾದ ಅನುತರೆಯ ಅಪರಾಜಿತ ವಿನಾ

ನೆದ ಅಹಮಿಂದ್ರನು ಬಂದು ಮಿಥಿಲಾಪುರದ ಕುಂಭರಾಜನಿಗೂ ಪ್ರಭಾವತಿ ಮಹಾದೇವಿಗೂ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಲ್ಲಿ ತೀರ್ಥಕರಿಗೆ, ಕಲ್ಯಾಣ ವರ್ಣತನುವುಂ, ಐವತ್ತೈದು ಸಾಸಿರ (೫೫೦೦೦) ವರುಷಾಯುಷ್ಯನುಂ, ಇಪ್ಪತ್ತೈದು (೨೫) ಬಿಲ್ವಿಡಿಯನುಂ, ಅಶೋಕವೃಕ್ಷದಡಿಯೊಳು ಪರಮಾವನಜ್ಞಾನೋತ್ಪತ್ತಿಯಾಗೆ, ವಿಶಾಲಗಣಧರವೋದಲಾಗಿ ಇಪ್ಪತ್ತೆಂಟು (೨೮) ಗಣಧರರುಂ, ಅಮರಸೇನಾರ್ಜಿಕಾ ಮುಖ್ಯೆಯುಂ, ಕುಭೇರಯಕ್ಷನುಂ, ಅಪರಾಜಿತಾಯುಷ್ಕಿಯುಂ, ಕನಕಕಲಶಚಿಹ್ನೆಯುಂ, ಸಮ್ಮೇದಕುಧರದೊಳು ಸಪ್ತಪರಮಸ್ಥಾನ ಸಂಸ್ಥಾನನಾದನು || ೧೯ ||

ಆ ಮಲ್ಲಿ ಭಟ್ಟಾರಕರಕಾಲದೊಳು ಸೌಧರ್ಮಕಲ್ಪದಿಂ ಬಂದ ನಂದಿಮಿತ್ರನುಂ ಡತ್ತನು ಮೆಂಬರು ವಾರಣಾಶಿಪುರದೊಳಗೆ ಏಳನೆಯ ಬಲದೇವವಾಸುದೇವರಾದರು. ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಹರಣನೆಂಬ ಖೇಚರನು ಪ್ರತಿಶತ್ರುವಾದನು ಆ ಕೃಷ್ಣನಿಂದ ಪ್ರತಿವಾಸುದೇವ ಗತಜೀವಿತನಾಗಿ ನರಕಕ್ಕಿಳಿದನು, ಕೇಶನುಂ ಪಂಚಮತ್ವಭ್ರಾಂತಮನೆಯ್ದಿದನು, ಹಲಧರನು ಮುಕ್ತನಾದನು, ದುರ್ಮುಖನೆಂಬೇಳನೆಯ ನಾರದನಾದನು || ೨ ||

ಆ ಮಲ್ಲಿ ಭಟ್ಟಾರಕರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪಾಲನಾದ ಅಜ್ಞತೇಂದ್ರನು ಬಂದು ವಾರಣಾಶಿಪುರದಲ್ಲಿ ಪಡ್ಡನೆಂಬ ವೊಂಭತ್ತನೇ ಸಕಲಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾಗಿ ದಶಾಂಗಭೋಗವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಮುಕ್ತನಾದನು || ೯ ||

ಆ ತೀರ್ಥಕರ ಸಂತಾನವು ಐವತ್ತುನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ (೫೪,೦೦೦೦೦) ವರ್ಷಂ ಪರಿವರ್ತಿಸುವಂಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹರಿವರ್ಮಚರನಾದ ವ್ರಾಣತೇಂದ್ರನು ಬಂದು ರಾಜಗೃಹನಗರದ ಸುಮಿತ್ರ ಮಹಾರಾಜನಿಗೂ ಪದ್ಮಾವತಿ ಮಹಾದೇವಿಗೂ ಹುಟ್ಟಿದ ಮುನಿಸೂತ್ರತ ತೀರ್ಥಕರಿಗೆ, ಕೃಷ್ಣ ವರ್ಣವುಂ, ಮೂವತ್ತು ಸಾಸಿರ (೨೦,೦೦೦) ವರ್ಷದಾಯುಷ್ಯವುಂ, ಇಪ್ಪತ್ತು (೨೦) ಚಾಮೋತ್ಸೇದಮುಂ, ಚಂಪಕಭೂರುಹದಲ್ಲಿ ಪರಮಾತ್ಮಜ್ಯೋತಿಪ್ರಕಾಶವಾಗಿ, ಮಲ್ಲಿ ಗಣಧರವೋದಲಾಗಿ ಹದಿನೆಂಟು (೧೮) ಗಣಧರರುಂ, ಪುಷ್ಪದಂತಾರ್ಜಿಕಾಮುಖ್ಯೆಯುಂ, ವರುಣಯಕ್ಷನುಂ, ಬಹುರೂಪಿಣಿಯುಷ್ಕಿಯುಂ, ಕಚ್ಚಾಂಕಮುಂ, ಸಮ್ಮೇದ ಧರಣಿಧರದೊಳು ನಿರ್ವಾಣಕಾಂತಾಕಟಾಕ್ಷವಿಹ್ನೇವಲಹ್ಯನಾದನು. || ೨೦ ||

ಆ ಮುನಿಸೂತ್ರತತೀರ್ಥಕರ ಸಂತಾನದೊಳು ಸನತ್ಕುಮಾರಕಲ್ಪದ ವಿಸಾಳವಿವಾ ನದಿಂ ಬಂದು ಭೋಗಪುರದಲ್ಲಿ ಹರಿಪೇಣನೆಂಬ ಹತ್ತನೆಯ ಸಕಲಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾಗಿ ದಶಾಂಗಭೋಗವನ್ನನುಭವಿಸಿ ವಿಷಯವಿರಕ್ತನಾಗಿ ಜಿನರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿ ನಿರ್ವಾಣ ಶ್ರೀಯನ್ನು ಹೊಂದಿದನು. ಮತ್ತಮಾ ಮುನಿಸೂತ್ರತತೀರ್ಥಭಟ್ಟಾರಕರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಂಟನೆಯ ಬಲದೇವ, ವಾಸುದೇವರು, ತಮ್ಮ ಮೂರನೆಯ ಭವದಲ್ಲಿ ವಿಜಯನುಂ, ಚಂದ್ರಚೂಳನುಮೆಂಬಿಬ್ಬರುಂ ನಿಗ್ರಂಥ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅಚರಿಸಿ, ಸನತ್ಕುಮಾರಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ ವಿಜಯನುಂ, ಕನಕಪ್ರಭವಿವಾಹದಲ್ಲಿ ಕನಕಚೂಳನೆಂಬುವನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದನು. ಚಂದ್ರಚೂಳನು ಮಣಿಪ್ರಭವಿವಾಹದಲ್ಲಿ ಮಣಿಚೂಳನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದನು. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇಬ್ಬರುಂ ಬಳಿಕು

ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದು ಅಯೋಧ್ಯಾಪುರದ ದಶರಥಮಹೀಭೂಜನಿಗೂ, ಅಪರಾಜಿತಾಮಹಾದೇವಿಗೂ, ಸುಮಿತ್ರಾ ಮಹಾದೇವಿಗೂ, ರಾಮ, ಲಕ್ಷ್ಮಣರೆಂಬ ತನಯರಾಗಿ, ಬಲದೇವ, ವಾಸುದೇವರೆ ನಿಸಿ, ಬಲಯುತನಾಗಿ ಲಂಕಾಪುರವನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದ ಖೇಚರರಾಜನಾದ ರಾವಣನೆಂಬ ಪ್ರತಿ ವಾಸುದೇವನು ರಾಮನೆಗ್ರಮಹಾದೇವಿಯೆನಿಸಿದ ಸೀತಾದೇವಿಯನ್ನು ಕಪಟದಿಂದ ಎತ್ತಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ರಾಮ, ಲಕ್ಷ್ಮಣರು ಮುನಿದು ಮಸಗಿ ಅವನ ಮೇಲೆ ದಂಡೆತ್ತಿ ಹೋಗಿ ಮಹಾಯುದ್ಧಂ ದ್ವಂದ್ವಯುದ್ಧಂಗಳೆಂ ಕಾದಿ ಪುಣ್ಯಕ್ಷಯದಿಂದ ರಾವಣನು ತನ್ನ ವಿದ್ಯೆಗಳೆಲ್ಲಂ ಬೆಸಕೆಯ್ಯದಿರೆ ಮುನಿದು ಚಕ್ರಾಯುಧವನ್ನು ಬಿಡಲು ಅದು ಮುಟ್ಟದೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣನನ್ನು ಪ್ರದ ಹ್ವಿಣೆನಾಡಿ ಅವನ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಲು, ಶಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಆ ಚಕ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಚ್ಯುತನು ಆ ರಾವಣನನ್ನು ಕೊಂದು ದಿಗ್ವಿಜಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ದಕ್ಷಿಣಭರತತ್ರಿಬುಂಡವನ್ನು ಪರಿಮಾಲಿಸಿ ಮಾಗಧ ಪ್ರಮುಖರಾದ ದೇವರುಂ, ವಿದ್ಯಾಧರರಾಜರುಂ, ತ್ರಿಬುಂಡಮಂಡಲದರಸು ಗಳನ್ನು ಅಡಿಗರೆಗಿಸಿ ಹದಿನಾರುಸಾಸಿರ ಅಂತಃಪುರವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಹಸ್ರ ಯಕ್ಷರಕ್ಷಿ ತಂಗಳಾದ ಶಂಖ, ಚಕ್ರ, ಗಧಾ, ಕತ್ತಿ, ಧನು, ಅಸಿ, ಮಣಿರತ್ನವೆಂಬ ಏಳು ರತ್ನಂಗಳುಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣನಿಗಾಗಲು, ಮತ್ತು ಎಂಟುಸಾವಿರಮಂತಃಪುರವುಂ, ಹಲ, ಮುಸಲ, ಗದಾ, ರತ್ನ ಮಾಲಾಭಿದಾನಂಗಳೆಂಬ ಈ ನಾಲ್ಕು ರತ್ನಗಳು ರಾಮನಿಗಾಗಲು ತ್ರಿಬುಂಡಮಂಡಲಕ್ಕೂ, ಇಪ್ಪತ್ತೆಂಟು ಅಂತಃಪುರಕ್ಕೂ, ಹದಿನಾರುಸಾಸಿರ ವಿಷಯಕ್ಕೂ, ಅನಿಬರೇಮಕುಟಬದ್ಧರಿಗೂ, ನಾಲ್ವತ್ತೆರಡು ಲಕ್ಷ ಗಜಬಲಗಳಿಗೂ. ಅಷ್ಟೇ ರಥಗಳಿಗೂ, ವೌಂಭತ್ತುಕೋಟಿ ತುರಗಬಲ ಗಳಿಗೂ, ನಾಲ್ವತ್ತೆರಡು ಕೋಟಿ ವೀರಭಟರಿಗೂ, ಮೇಷ್ಠಾಸಿರ್ವರ್ಮಯಾಗ್ಗಿನ ಗಣಬದ್ಧ ದೇವರಿಗೂ, ಅಧಿಪತಿಯಾಗಿ ಸುಖದಿಂದ ರಾಜ್ಯಭಾರಮಾಡುತ್ತಿರಲು, ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಆ ಲಕ್ಷ್ಮಣನು ಗತಜೀವಿತನಾಗಿ ಪಂಕಪ್ರಭಾಭೂಮಿಗೆ ನಿಮಗ್ನನಾದನು, ಆತನ ವಿಯೋಗದಲ್ಲಿ ಆರುತಿಂಗಳವರಿಗೂ ಆತನ ಕವನನ್ನು ಹೊತ್ತು ತೊಳಲಿ ರಾಮನು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ವೈರಾಗ್ಯದಿಂದ ದಿಗ್ವಾಸ ನಾಗಿ ಧರ್ಮಶುಕ್ಲಧ್ಯಾನದಿಂದ ಕರ್ಮನಿರ್ಮೂಲನನಾಡಿ ಸಿದ್ಧಾಲಯ ಪ್ರಾಪ್ತನಾದನು. ರಾವ ಣನು ನಾಲ್ಕನೆಯ ನರಕಕ್ಕೆ ಸಂದನು. ನರಕಮುಖನೆಂಬ ಎಂಟನೆಯ ನಾರದನೂ ಆ ನರ ಕಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ||

ಶ್ರೀಮುನಿಸೂತ್ರಸನ್ನತನವು ಆರುಲಕ್ಷ ವರ್ಷ (೬೦೦೦೦೦)ವು ಪ್ರವರ್ತಿಸುವಂಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಚರನಾದ ಅನುತ್ತರೆಯ ಅಪರಾಜಿತ ವಿವಾಹದ ಅಹಮಿಂಧ್ರನು ಬಂದು ಮಿಥಿಲಾಪುರದ ಜಯವರ್ಮಮಹಾರಾಜನಿಗೂ, ಮಹಿಳಾಮಹಾದೇವಿಗೂ ಹುಟ್ಟಿದ ಇಪ್ಪ ತೊಂದನೆಯ ನಮಿತಿರ್ಥಕರಿಗೆ ಚಾಮಿಕರ ವರ್ಣವುಂ, ದಶಸಹಸ್ರ (೧೦೦೦೦) ವರ್ಷ ದಾಯುಷ್ಯವುಂ, ಪಂಚದಶ (೧೫) ಶಿಲೀಮುಖಾಸನೋನ್ನತಿಯುಂ, ವಕುಳಮಹೀರುಹದಲ್ಲಿ ಸಕಲ ವಿಮಲ ಕೇವಲಾವಬೋಧೋತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಲು, ಸೋಮಗಣಧರವೋದಲಾಗಿ ಹದಿನೇಳು (೧೭) ಗಣಧರರುಂ, ಮಾರ್ಗಶ್ರೀ ವ್ರತಿಕಾಮುಖ್ಯೆಯರುಂ, ಭ್ರಕುಟಯಕ್ಷನುಂ, ಚಾಮುಂಡಿ ಯಕ್ಷಿಯುಂ, ನೀಲೋತ್ಪಲ ಚಿಹ್ನನಾಗಿಯುಂ, ಸಮ್ಮೇಧಿಮೇದಿನೀಧರದ ಮೇಲೆ ಕರ್ಮಾಕ್ಷ ಯದಿಂದೀಪತ್ಮಗ್ಭಾರಶಿಖರೇಶೇಖರನಾದನು || ೨೧ ||

ಮತ್ತನಾನಾಮಿ ಭಟ್ಟಾರಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಯಸೇನನೆಂಬ ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾದನು, ಆತನು ಪೂರ್ವಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಮಹಾಶುಕ್ರಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಮಹಾರ್ಥಿಕದೇವನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬಂದು ಕಾಸಂಬಿಪುರದಲ್ಲಿ ಸಾವ್ಯಾಜ್ಯಪದವಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ದಶಾಂಗಭೋಗವನ್ನನುಭವಿಸಿ, ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನುಧರಿಸಿ ಮುಕ್ತಿಗೆ ಸಂದನು. ಶ್ರೀ ನಮಿಭಟ್ಟಾರಕರ ತೀರ್ಥಸಂತಾನವು ಐದುಲಕ್ಷ ವರ್ಷ (೫೦೦೦೦೦)ವು ಪ್ರವರ್ತಿಸುವಂಥಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಕಬರನುಂ ದಿವ್ಯಕೇತು ಶ್ರೇಷ್ಠಿಯುಂ, ಸ್ವರ್ಗಜನುಂ, ಭೂವಾಲಭೂಪನುಂ, ಸೌಧರ್ಮಕಲ್ಪಜನುಂ, ಚಿಂತಾರತಿ ವಿದ್ಯಾಧರನುಂ, ಮಹೇಂದ್ರಕಲ್ಪಜನುಂ, ಅಪರಾಜಿತನರಪತಿ ಅಚ್ಯುತೇಂದ್ರನುಂ, ಸುಪ್ರತಿಷ್ಠಾನಾತನುಂ ಅಗಿ ಪಂಚಾಣುತ್ತರಯಿಂ ಜಯಂತವಿನಾನದೊಳು ಅಹಮಿಂದ್ರಂ ಬಂದು ಶೌರಿಪುರದ ಸಮುದ್ರವಿಜಯ ಮಹಾರಾಜನಿಗೂ, ಶಿವದೇವಿ ಮಹಾದೇವಿಗೂ, ಗರ್ಭಾವತರಣಪುರಸ್ಕರಂ ಹುಟ್ಟಿದ ನೇಮಿತಿರ್ಥಕರಂಗೆ, ಇಂದ್ರನೀಲವರ್ಣಮುಂ, ಸಹಸ್ರ (೧೦೦೦) ಸಂವತ್ಸರಾಯುಷ್ಯವುಂ, ದಶಚಾಪೋನ್ನತಿಯುಂ, ಸ್ರುಂಗಮಹೀಕುಹದೊಳು ಚತುರ್ಥಕಲ್ಯಾಣ ಫಲವೆನಿಸಿದ ಕೇವಲ ಬೋಧೋತ್ಪತ್ತಿಯಾಗೆ, ವರದತ್ತ ಗಣಧರವೊದಲಾದ ಏಕಾದಶ (೧೧) ಗಣಧರರುಂ, ಯಕ್ಷಶ್ರೀ ಮೊದಲಾದರ್ಜಿಕೆಯರುಂ, ಸರ್ವಾಹ್ಲಯಕ್ಷನುಂ, ಅಮೃತಕೂಷ್ಮಾಂಡಿಯಕ್ಷಿಯುಂ, ಶಂಖಚಿಹ್ನವುಂ, ಉರ್ಜಯಂತ ವಿಶ್ವಂಭರಾಧರದೊಳು ಪರಮಾತ್ಮಲಕ್ಷ್ಮೀಸಂಗತಸೌಖ್ಯಕನಿಷ್ಠನಾದನು || ೨೨ ||

ಶ್ರೀನೇಮಿನಾಥರ ತೀರ್ಥಸಂತಾನದಲ್ಲಿ ಬಲನುಂ, ಕೃಷ್ಣನುಂ ಎಂಬಿವರು ವೊಂಭತ್ತನೆಯ ರಾಮ, ಕೇಶವರಾದರು, ಅವರು ತಮ್ಮ ತೃತೀಯಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಭೋರವೀರ ತಪಶ್ಚರಣದಿಂ ಮೈನಾನಿಕದೇವರಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬಂದು ಶೌರಿಪುರದ ವಸುದೇವನಿಗೂ ಆತನ ಅರಸಿಯರು ರೋಹಿಣಿದೇವಿಗೂ, ದೇವಕಿದೇವಿಗೂ, ಬಲ, ನಾರಾಯಣರಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರಲು, ಜರಾಸಂಧನೆಂಬ ಭೂವರನಾದ ಪ್ರತಿವಾಸುದೇವನು ಕೃಷ್ಣನಲ್ಲಿ ವಿಗ್ರಹ (ಜಗಳ)ವನ್ನು ಮಾಡಿ ಸಮರಸನ್ನದ್ಧನಾಗಿ ಬಂದು ಕಾದಿ ಚಕ್ರದಿಂದ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಹೊಡೆಯಲು ಆಗ ಆ ಚಕ್ರಾಯುಧದಿಂದಲೇ ಕೃಷ್ಣನು ಪ್ರತಿವಾಸುದೇವನನ್ನುಕೊಂದು ತ್ರಿಖಂಡಮಂಡಲವನ್ನು ಅಳಿ ದಕ್ಷಿಣ ಭರತದವರನ್ನೂ, ಉಭಯ ಶ್ರೇಣಿಯ ವಿದ್ಯಾಧರರನ್ನೂ ಅಡಿಗರೆಗಿಸಿ ರಾಜ್ಯಶ್ರೀಯನನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದು ನೇಮಿನಾಥರ ಸಮವಸರಣವನ್ನು ವಂದಿಸಿ ಅಸಂಯುತನಾಗಿಯುಂ ದರ್ಶನವಿಹುದ್ದಾದಿ ಪೋಡತಭಾವನೆಗಳಿಂ ತೀರ್ಥಕರ ಪುಣ್ಯಮಂಕಟ್ಟಿ, ದೀಪಾಯನಮುನಿಗಳಕಾರಣದಿಂದ್ವಾರಾವತಿಸುಡಲು ಅಚ್ಯುತತದಚ್ಯುತಿಯೊಳು ಮುನ್ನಬದ್ಧಾಯುಷ್ಯನಪ್ಪುದರಿಂ ಕಟ್ಟಿದುದಂ ಕಳೆಯನೆಂಬಂತೆ ತೃತೀಯನರಕ ಪ್ರಾಪ್ತನಾದನು. ಮುಂದೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದು ಭಾವಿತಿರ್ಥಕರ ಪರಮದೇವನಾಗುವನು. ಅಂಥಾ ಕೇಶವನ ವಿಯೋಗದಲ್ಲಿ ಹಲಧರನು ಆರು ತಿಂಗಳವರಿಗೂ ಆತನ ಮೃತಕಶರೀರವನ್ನು ಹೊತ್ತು ತೊಳಲಿ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಮೈರಾಗ್ಯದಿಂದ ಸರ್ವಸಂಗ ನಿವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯದಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕ ಪ್ರಾಪ್ತನಾದನು. ಜರಾಸಂಧನು ತೃತೀಯನರಕಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಅಧೋಮುಖನೆಂಬ ವೊಂಭತ್ತನೆಯ ನಾರದನೊಕೂಡಾ ಅದೇ ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋದನು. ಮತ್ತು ಆ ನೇಮಿಸ್ವಾಮಿಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತ

ನೆಂಬ ಹನ್ನೆರಡನೆಯ ಸಕಲ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ತೃತೀಯ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ನಿಧಾನಕಲ್ಯಾದಿಂದ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿ ವೈವಾಹಿಕದೇವನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಬಂದು ಚಕ್ರರತ್ನಂ ಮೊದಲಾಗಿ ಹದಿನಾಲ್ಕು ರತ್ನಗಳೂ ನವನಿಧಿಗಳೂ ಹುಟ್ಟಲು ದಕ್ಷಿಣಭರತದ ತ್ರಿಖಂಡವನ್ನು ಪಾಲಿಸಿ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಭರತತ್ರಿಖಂಡವನ್ನು ಜಯಿಸಲಿಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಜಯಾರ್ಥಪರ್ವತದ ತಿಮಿತ್ರಗುಹಾಭ್ಯಂತರದಲ್ಲಿ ಗತಜೀವಿತನಾಗಿ ಮೃಗವ್ಯಸನದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರೀತಿಯುಳ್ಳವನಾದ ಧ್ವರಿಂದ ಏಳನೆಯ ನರಕಕ್ಕೆ ಹೋದನು.

ಶ್ರೀನೇಮಿಸ್ವಾಮಿಗಳ ತೀರ್ಥಸಂತಾನವು ಎಂಭತ್ತೊಂದು ಸಾವಿರದ ಏಳನೂರೈವತ್ತು ವರ್ಷ (೮೩೩೫೦) ಪ್ರವರ್ತಿಸುವಂಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮರುಭೂತಿಯುಂ, ವಜ್ರಭೂಷಣಸಾಮ ಜಮುಂ, ಸಹಸ್ರಾರಕಲ್ಪಜನುಂ, ರತಿವೇಗನುಂ, ಅಚ್ಯುತಾಮರನುಂ, ವಜ್ರನಾಭಿಯುಂ, ಅಹಮಿಂದ್ರನುಂ ಆನಂದಮಹಾರಾಜನುನಾಗಿ, ಆನತಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಆನತೇಂದ್ರನು ಬಂದು ವಾರಣಾಶಿಪುರದ ವಿಶ್ವನೇನಮಹಾರಾಜನಿಗೂ, ಬ್ರಾಹ್ಮಿಲಾ ಮಹಾದೇವಿಗೂ ಹುಟ್ಟಿದ ಪಾರ್ಶ್ವಭಟ್ಟಾರಕರಿಗೆ, ಕತಾಬ್ಧಾಯುಷ್ಯವುಂ (೧೦೦), ಪೂಂಭತ್ತು ಮೊಳ ನಿಡಿಯನುಂ, ನೀಲವರ್ಣವುಂ, ದಾರುತರುಮೂಲದೊಳು ಕಾರ್ಯಸಮಯಸಾರರೂಪವಾದ ಅನಂತಚತುಷ್ಟಯ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗಲು ಸ್ವಯಂಭು ಗಣಧರಮೊದಲಾಗಿ ಏಕಾದಶ (೧೧) ಗಣಧರರುಂ, ಸುಲೋಚನಾರ್ಜುಕಮುಖ್ಯಯರುಂ, ಧರಣೇಂದ್ರಯಕ್ಷನುಂ, ಪದ್ಮಾವತಿಯುಕ್ತಿಯುಂ, ಸರ್ಪಲಾಂಛನವುಂ ಆಗಿ, ಸಮ್ಮೇದ ಕುತ್ಸಿಲಾಗ್ರದೊಳು ಸಕಲ ಗುಣಮಣಿಭೂಷಣಭೂಷಿತನಾಗಿ ಮೋಕ್ಷಕಾಂತಾಕಾಂತನಾದನು. || ೨೩ ||

ಶ್ರೀಪಾರ್ಶ್ವತೀರ್ಥನಾಥ ಸಂತಾನವು ಇನ್ನೂರೈವತ್ತು (೨೫೦) ವರ್ಷ ಪ್ರವರ್ತಿಸುವಂಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿದೇಹದೇವತೆ ಕುಂಡಪುರದ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಮಹಾರಾಜನಿಗೂ ಪ್ರಿಯಕಾರಿಣಿ ಮಹಾದೇವಿಗೂ ಗರ್ಭಾವತರಣ ಕಲ್ಯಾಣಪೂರ್ವಕ ಮೋಡತಸ್ವಪ್ನಾನಂತರಂ ಉತ್ಪನ್ನವಾದ ಶ್ರೀವರ್ಧಮಾನಸ್ವಾಮಿಯ ಪೂರ್ವಭವಾನಳಿಯು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ:—೧ ಪುರೂರವನುಂ, ೨ ಸೌಧರ್ಮಕಲ್ಪಜನುಂ, ೩ ಆದಿತಿರ್ಥೇಶ್ವರ ತೀರ್ಥಕರ ಸುತಂ ಭರತೇಶ್ವರ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಮಗಂ ಮರೀಚಿಯೆಂಬುವನು ಕುಮತೋಸದೇಶಂ ಮಾಡಿ ತಾನುಂ ಆ ತಪಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉಗ್ರೋಗ್ರ ವನ್ನು ಮಾಡಿ, ೪ ಬ್ರಹ್ಮಕಲ್ಪಜನುಂ, ೫ ಜಟಿಳನೆಂಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನುಂ, ೬ ಸೌಧರ್ಮದ ದೇವನುಂ, ೭ ಪುಷ್ಯಮಿತ್ರದ್ವಿಜನುಂ, ೮ ಸೌಧರ್ಮಕಲ್ಪದ ದೇವನುಂ, ೯ ಅಗ್ನಿಸಹಮಿತ್ರನುಂ, ೧೦ ಸನತ್ಕುಮಾರಾಮರನುಂ, ೧೧ ಕೌಂಶಿಕಧರಾಮರನುಂ, ೧೨ ಮಹೇಂದ್ರಕಲ್ಪದ ಸುಮನನುಂ, ೧೩ ಭಾರಧ್ವಾಜದ್ವಿಜನುಂ, ೧೪ ಮಹೇಂದ್ರಕಲ್ಪದ ದೇವನುಂ, ಅಲ್ಲಿಂ ಬಳಿಕ ಚತುರ್ಗತಿಯಲ್ಲಿಯೂ, ತ್ರಿಸ್ಥಾನವರಂಗಳಾಗಿ ತಿರನೆ ತಿರಿದು ಬಂದು ಬಳಿಕಂ ಸ್ಥಾನವರನೆಂಬ ವೇದಪಾರಗನುಂ, ಮಹೇಂದ್ರದ, ದಿವ್ಯಾಕಸನುಂ, ವಿಶ್ವನಂದಿಭೂಪತಿಯುಂ, ಮಹಾಕುಕ್ರದ ನಾಕಜನುಂ, ತ್ರಿಪೃಷ್ಠನುಮೆಂಬ ಪ್ರಥಮವಾಸುದೇವನುಂ, ಸಪ್ತಮನಾರಕನುಂ, ಸಿಂಹಮುಂ, ಪ್ರಥಮನಾರಕನುಂ, ಮತ್ತೊ ಸಿಂಹವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಭವದಲ್ಲಿ, ಅರಿಂಜಯ ಭಟ್ಟಾರಕರ ಧರ್ಮೋಪದೇಶವು ದೊರಕೊಳ್ಳಲು, ಸಸ್ಯಸನದಿಂದ ಸಮಾದಿಯನ್ನು ಪಡೆದು, ಸೌಧರ್ಮಕಲ್ಪ

ದೊಳಹಮಿಂದ್ರಂ ಸಿಂಹಧ್ವಜನೆಂಬ ದೇವನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದನು. ಕನಕಧ್ವಜನೆಂಬ ವಿದ್ಯಾಧರ ರಾಜನಾಗಿ, ಕಾಪಿಷ್ಠಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ ದೇವನಾಗಿ ಬಂದು, ಹರಿಷೇಣ ಮಹಾರಾಜನುಂ, ಮಹಾಕುಕ್ರು ಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಕರಾಮರನುಂ, ಪ್ರಿಯಮಿತ್ರವರ್ತಿಯುಂ, ಸಹಸ್ರಾರಕಲ್ಪದೊಳು ಸೂರ್ಯ ಸೂರ್ಯಪ್ರಭದೇವನೆಂಬನಾಗಿ ಬಂದು, ನಂದನಮಹಾರಾಜನೆಂಬರಸನಾದ ಭವದಲ್ಲಿ ಪೋಷ ಕಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಭಾವಿಸಿ, ತಿರ್ಥಕರ ಪುಣ್ಯವು ಕಟ್ಟಿ, ಸಮಾಧಿವಿಧಾನದಿಂದ ಅಚ್ಯುತೇಂದ್ರ ಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ, ಪುಷ್ಪೋತ್ತರವಿಮಾನದಲ್ಲಿ, ಅಚ್ಯುತೇಂದ್ರನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಬಂದು, ವರ್ಧಮಾನ ಸ್ವಾಮಿಯಾಗಿ, ಚಾವೀಕರವರ್ಣಮುಂ, ಎಪ್ಪತ್ತೆರಡು (೨೨) ವರುಷಾಯುಷ್ಯವುಂ, ಏಳು (೭) ಮೊಳ ಉತ್ಪೇದತನುವುಂ, ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷ ಕುಮಾರಕಾಲವು ಕಳೆಯಲು, ಪೂರ್ವ ಭವದ ಸ್ಮರಣೆಯಿಂದ ಮೈರಾಗ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿ ದೀಕ್ಷೆಗೊಂಡು, ಉಗ್ರೋಗ್ರ ತಪಸ್ಸುಮಾಡಿ ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷ ಭಡ್ಡಸ್ಥಕಾಲವು ಕಳೆಯಲು, ತಾಲೋರ್ಭಿರುಹದಲ್ಲಿ ಪರಮಾರ್ಹಂತ್ಯ ಪದ ವೀಶ್ವರನಾಗಿ, ೧ ಇಂದ್ರಭೂತಿಯುಂ, ೨ ವಾಯುಭೂತಿಯುಂ, ೩ ಅಗ್ನಿಭೂತಿಯುಂ, ೪ ಸುಧರ್ಮನುಂ, ೫ ಮಾಯಾನುಂ, ೬ ಮುಂಡಿಪುತ್ರನುಂ, ೭ ಮೈತ್ರೇಯನುಂ, ೮ ಅಕಂಪ ನುಂ, ೯ ಅಂದನುಂ, ೧೦ ಅಜಲನುಂ, ೧೧ ಪ್ರಭಾವನುಂ ಎಂದು ಹನ್ನೆರಡು ಜನಗಣಧ ರರಂ, ಚಂದನಾರ್ಜಿಕಾಮುಖ್ಯೆಯರುಂ, ಮಾತಂಗಯಕ್ಷನುಂ, ಸಿದ್ಧಾಯಿನಿಯಕ್ಷಿಯುಂ, ಸಿಂಹಲಾಂಛನದಿಂದೊಪ್ಪುತ್ತಂ, ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಮುಂ ವಿನಿತಾಖಂಡದಲ್ಲಿ ವಿಹಾರಿಸಿ ಸದ್ಧ ರ್ಮಾಮೃತಸಾರದಿಂದ ಭವ್ಯಸಸ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿಯುಂ ಮಾಡುತ್ತಂ ವೀರವರ್ಧಮಾನ ಸನ್ಮತಿನಾಥ ಮಹತಿಮಹಾವೀರನೆಂಬವು ಮೊದಲಾದ ಸಾವಿರದೊಂಟು ಅನ್ವರ್ಥನಾಮಗಳಿಂದ ಪಾವಾಪುರದ ಬಹಿರುದ್ಯಾನವನ ಸರೋಜಪಂಡಮಂಡಿತಭೂಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯಾನಂದಾಖಂಡೈಕಚಿತ್ತಿಂದ ಧ್ಯಾನಮಂಡನಮಂಡಿತನಾಗಿ, ಮುಕ್ತ್ಯಂಗನಾತುಂಗಪಯೋಧರಾಲಿಂಗನಸಂಗನಾದನು. ||೨೪||

ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಕೇಯನೆಂಬ ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ರುದ್ರನುಂಟಾದನು. ತೀರ್ಥಕರುತ್ಸೇದ ಆಯುಷ್ಯದ ಗಾಹಗಳು.

ದಣುರಣು ತುಂಗೋತಿಥೇಪಂಚಸಯಪ್ಪಣ್ಣದಸಪಣಾಣಕಮು |

ಅಠಸ್ತು ಪಂಚಸು ಅಥ್ಠಸ್ತುಪಾಸದುಗೇಣವಯಸ್ತತ್ತಕರಾ || ೧೩ ||

ತಿಥಾವುಚುಳಸಿದಿ ಬಿಹತ್ತರಿಸತ್ತಿ ಪಣ್ಣಸುದಸುದ ಸಹಿಣ |

ಬಿಗಿಪುಬ್ಬಲಬ್ಬಮೇತೋ ಚುಳಸಿದಿ ಬಹತ್ತರಿಸತ್ತಿ || ೧೪ ||

ತಿಯಿಸದ ಸಯಕ್ಕಲಖ್ಠೋಪಣವುದಿ ಚದುರಸಿದ್ಧಿ |

ಪಣವಣವಂಣತ್ತಿ ಸದ್ವಸಗಿಸಹಸ್ಸಸ್ಸಯ ಬಾಹತ್ತರಿಕ ಮಸೋ || ೧೫ ||

ಮತ್ತು ಈ ಮುಕ್ತಿ ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ಯಾದವವಂಶದಲ್ಲಿ ಎಂಟುಕೋಟಿ ಮುನಿಗಳ್ವರಸು ಬಲಭದ್ರ ಸಪ್ತಕಂ ತುಂಗಗಿರಿತುಂಗದೊಳು ಮುಕ್ತರಾದರು. ಮೂರುವರೆಕೋಟಿ ಋಷಿಗಳ್ವ ರಸು ವರದತ್ತನುಂ ವರಾಂಗನುಂ ಸಾಗರದತ್ತನುಂ ಎಂಬವರು ತಾರಾಗಿರಿ ಶಿಖರದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತ ರಾದರು. ಪಂಚಕೋಟಿ ಲಾಟಸ್ಸಹಿತಂ ರಾಮಸುತರಾದ ಲನಾಂಕುಶರು ಪಾವಾಪುರದಲ್ಲಿ ಪಾವನಗತಿಗತರಾದರು. ದ್ರವಿಣ ಶ್ರವಣಾಷ್ಟಕೋಟಿ ಸಮೇತಂ ಪಾಂಡುಸುತರಾದ ಧರ್ಮ

ಪುತ್ರನುಂ, ಭೀಮನುಂ, ಅರ್ಜುನನುಂ, ಯೆಂಬೀ ಮೂವರುಂ ಕತ್ರಂಜಯಕುಧರದಲ್ಲಿ ಬೆದಾ ನಂದಾಮೃತಸ್ಯಂದಿ ಸುಖಮಯಮುಕ್ತಿಯುಕ್ತರಾದರು, ಯೆವ್ವತ್ತೆರಡುಕೋಟಿಯುಮೇಳುನೂರು ಕುಮಾರಯತಿಗಳು ಸಮನ್ವಿತಂ ನಮಿನೇಮಿಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ, ಕಂಭುಕುಮಾರ, ಅನಿರುದ್ಧರೆಂಬಿ ವರು ಉರ್ಜಯನ್ತಿ ಶೈಲಾಗ್ರದಲ್ಲಿ ಲೋಕಾಗ್ರವಾದ ನಿಷ್ಯಾಗ್ರಸುಖನಿರತರಾದರು.

ಗಾಹೆ || ಸತ್ತೇವಯ ಬಳಭದ್ದಾ ಜಾಯವರಾಯಾಯ ಯತ್ ಕೋಡೀಯೋ |
ತುಂಗೀಯೇ ಗಿರಿಸಿಹರೇ ಷೆಬ್ಬಾಣ ಗಯಾಣಮೋತೇಸಿಂ || ೧೬ ||
ವರದತ್ತೋಯ ವರಂಗೋ ಸಾಗರದತ್ತೋಯತಾರಗಿರಿ ಸಿಹರೇ |
ಅವುತ್ ಕೋಟಿ ಸಹಿಯಾ ಷೆಬ್ಬಾಣ ಗಯಾಣಮೋತೇಸಿಂ || ೧೭ ||
ರಾಮಸುದಾ ಜೇಣಿಜೇಣಾಲಾಳಣರಿದಾಯ ಪಂಚಕೋಡೀವೋ |
ಪಾವಾಯೇಣಯರಿಂ ಷೆಬ್ಬಾಣಗಯಾಣಮೋತೇಸಿಂ || ೧೮ ||
ಪಥುಸುದಾ ತಿಂಣಿಜೇಣಾ ದವಿಣಿ ರಿಂದಾಯ ಅತ್ ಕೋಡೀವಾ |
ಸತ್ತಂಜಯ ಗಿರಿ ಸಿಹರೇ ಷೆಬ್ಬಾಣ ಗಯಾಣಮೋ ತೇಸಿಂ || ೧೯ ||
ಣಮಿಣೇಮಿ ಪಜ್ಜುಂಣೋ ಸಂಭುಕುಮಾರೋ ಜವಾಯ ಅಣುರುದ್ಧೋ |
ಬಾಹತ್ತರಿಕೋಡೀವೋ ಸಗಸಯ ಉಜ್ಜುತ್ಯೇಸಿದ್ಧಾ || ೨೦ ||

ಆ ತೀರ್ಥಕರಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗೌತಮ, ಸುಧರ್ಮ, ಜಂಬೂನಾಥರೆಂಬೀ ಮೂವರನು ಬಡ್ಡ ಕೇವಲಿಗಳ ಕಾಲ ಪ್ರವಾಣವು ಅರುವತ್ತೆರಡು (೬೨) ವರ್ಷಗಳಾಗುವವು. ೧ ನಂದಿಯುಂ, ೨ ನಂದಿಮಿತ್ರನುಂ, ೩ ಅಪರಾಜಿತನುಂ, ೪ ಗೋವರ್ಧನನುಂ, ೫ ಭದ್ರಬಾಹುಸ್ವಾಮಿಗೆ ಳೆಂಬ ಐವರು ಕೃತಕೇವಲಿಗಳಾದಕಾಲವು ಕತ (೧೦೦) ವರ್ಷಗಳಾಗುವವು. ಮತ್ತೂ ೧ ವಿಶಾಲನುಂ, ೨ ಪ್ರೋಷ್ವಿಲನುಂ, ೩ ಹೃತ್ರಿಯನುಂ, ೪ ಜಯನುಂ, ೫ ನಾಗನುಂ, ೬ ಸಿದ್ಧಾ ರ್ಥನುಂ, ೭ ದ್ರುತಪೇಣನುಂ, ೮ ವಿಜಯನುಂ, ೯ ಬುದ್ಧಿಲನುಂ, ೧೦ ಗಂಧದೇವನುಂ, ೧೧ ಸುಧರ್ಮನುಂ, ಎಂಬ ದಶಪೂರ್ವಧರರು ಏಕಾದಶಂ (೧೧) ಅವರ ಕಾಲವು ೧೮೩ ವರ್ಷಗಳಾಗುವವು, ಪುನಃ ೧ ನಕ್ಷತ್ರನುಂ, ೨ ಜಯಪಾಲನುಂ, ೩ ಪಾಂಡುವುಂ, ೪ ಧ್ರುವಸೇ ನನುಂ, ಕಂಸಾಚಾರ್ಯನುಮೆಂದೇಕಾದಶಾಂಗಧರ ಪಂಚಕಲಕಾಲ ಪ್ರವಾಣವು ಇನ್ನೂ ರಿಪ್ಪತ್ತು (೨೨೦) ವರ್ಷಗಳಾಗುವವು. ಪುನಃ ಆ ತೀರ್ಥಸಂತಾನದಲ್ಲಿ ೧ ಸುಭದ್ರನುಂ, ೨ ಯಶೋಭದ್ರನುಂ, ೩ ಯಶೋಬಾಹುವುಂ, ೪ ಮೋಹನಾಮನುಮೆಂದು ಅಚಾರಾಂಗಧರ ಚತುಷ್ಟಯರಕಾಲವು ನೂರಹದಿನೆಂಟು (೧೧೮) ವರ್ಷಗಳಾಗುವವು. ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಗೌತಮಾದಿಗಳ ಕಾಲವೆಲ್ಲಾ ಕೂಡಿ ಆರುನೂರಂಭತ್ತೂರು (೬೮೩) ವರ್ಷಗಳಾಗುವವು. ಮತ್ತೂ ಈ ಅಚಾರಾಂಗಧರರಿಂ ಬಳಿಕಂ ಸಾಸಿರದೆಂಭತ್ತೆರಡನೆಯ ಹೇಮಣಂಬಿಯಂದೀ ಶಾಸ್ತ್ರಸಾರಸಮುಚ್ಚಯಂ ಹುಟ್ಟಿತು. ಅಂತೂ ಸಾಸಿರದೇಳನೂರ ಅರವತ್ತೈದು (೧೭೬೫) ವರ್ಷಗಳಾಗುವವು.

ಮತ್ತೂ ಈ ಶ್ರೀಮಹಾವೀರ ಸ್ವಾಮಿಯಕಾಲವು ಹತ್ತೊಂಭತ್ತುಸಾಸಿರದ ಇನ್ನೂರ ಮೂವತ್ತೈದು (೧೯೨೫) ವರ್ಷ ಮುಂದೆ ಪ್ರವರ್ತಿಸುವದು. ಪುನಃ ಈ ವರ್ಧಮಾನ

ಸ್ವಾಮಿಯು ಮೋಕ್ಷಹೊಂದಿದನಂತರ ಆರುನೂರೈದು ವರ್ಷವುಂ ಐದು ತಿಂಗಳುಂ ಕಳೆದ ಮೇಲೆ, ಶಕರಾಜನು ಹುಟ್ಟಿದನು. ವರ್ಷಂ (೬೦೫) ಮಾಸ ೫.

ಗಾಹೆ || ಪಣಭಸ್ಸವಸ್ಸಂಪಣ ಮಾಸಜುದಂ ಗಮಿಯ ವೀರಣಿಬ್ಬದದೇ |

ಸಗರಾಜೋತೋಕರತ್ತಿ ಚಪುಣವತಿ ಸಹಸ್ಸದಿಯ ಸಗಮಾಸಂ || ೨೧ ||

ಆ ಅರಸನಿಂ ಬಳಿಕ ಕಲ್ಪಿಯುತ್ಪತ್ತಿ ವರ್ಷಂಗಳು ೩೯೪ ಮಾಸಂ ೭ ಮತ್ತಂ. ಸಘಾತ ದವರು ಹೇಳುವ ಶಕನಕಾಲ ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ:—

ಅಯ್ಯೋರ್ || ಪಟ್ಟತವವರುಷೇಭ್ಯಃ | ಸಂಜಾತೇಭ್ಯಃ ಶಕಃ ಸಮುತ್ಪನ್ನಃ |

ವರ್ಧಮಾವ ಭಗವತಿ ಮೋಕ್ಷಗತೇ ಸ್ವೇತಪಟದೃಷ್ಟ್ಯಾ ||

ಗಾಹೆ || ಪಚ್ಚತ್ವಿಂಶತ್ಪಣವಕೇವದಿ ಸೇತಿದೇದು ಪಂಚಮಾಸಹೀಯೇ |

ಜಿಣಿಣಿಬ್ಬುದ ಜಾದಾಸಗರಾವೋ ಜಾಬುತಿಯಮರೆ || ೨೨ ||

ವರ್ಷಂಗಳು (೭೮೫) ಮಾಸ ೫.

ಅಯ್ಯೋರ್ || ತ್ರಿಕವವಕ ಸಪ್ತಚತುರೇಕ ವರ್ಷಸಂಖ್ಯಾಭಿರಜನಿ ಶಕರಾಜಃ |

ಶ್ರೀವರ್ಧಮಾವ ಭಗವತಿ ಮೋಕ್ಷಗತೇ ಕಾಷ್ಠ್ಯಸಂಗಮಂತೇ ||

ವರ್ಷ೧೪೭೯೩ ಚಂದ್ರತುರ್ಜಲಧಿಸಂಖ್ಯಾಃ ಹಿತೇಸವಷ್ಯೈಸ್ಸ ಕೋರ್ಧವಮಾಸ್ಯಃ

ವೃಡಪದಿವರ್ಧಮಾನೇ ಮೋಕ್ಷಗತೇ ದ್ರವಿಳಸಂಘಮತೇ ||

ವರ್ಷ ೪೬೧ ಮಾಸ ಅರ್ಧ ೧೫,

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ ಮತಂಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲಗಾಢಾಭಿಪ್ರಾಯದ ಶ್ರೀಸಂಘಮತವೇ ಸತ್ಯವು. ಅದು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ:—ಆ ವರ್ಧಮಾನಸ್ವಾಮಿಗಳ ಪ್ರಥಮಕಾಲದಾಯುಷ್ಯಂ ನೂರಿ ಪ್ಪತ್ತು (೧೨೦) ವರ್ಷಂ, ಆ ಪಂಚಮಕಾಲದನ್ತ್ಯಾದಾಯುಷ್ಯಮಿಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಂ (೨೦) ೨೧೦ ಅದನಂದಂದಿನ ವರುಷಗಳನ್ನು ಗುಣಿಸಿ ಬಂದ ಲಬ್ಧ ವರ್ಷಗಳನ್ನು ನಾನೂರಿಪ್ಪತ್ತು (೪೨೦) ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕಳೆದರೆ ಅಂದಿನಾಯುಷ್ಯ ಪ್ರಮಾಣವಾಗುವದರಿಂದ ಸತ್ಯವೆಂದು ನಂಬುವದು.

ಗಾಹೆ || ಬಿಸುತ್ತರ ವಾಸಸದೇವಿಸಟೀವಾಸಾಣಿ ಸೋಹಿಲೂಣತದಾ |

ಯಿನಿವಿಸಹಸ್ಸೇ ಹಿಂಭಜಿದೇ ಅವೂಣಖಯವಡ್ಡೇ || ೨೩ ||

ಸಗಣಿವವಾಸ ಬುದಾಣಂ ಚವುಸದ ಇಗಿಸತ್ತಿವಾಸ ಸಹುದೀಣಿ |

ದಹಜುದದೋ ಸಯಹರಿದೇಲದ್ಧಂ ಸೋಹೇಂಜಬಿ ಉಗಾಸತ್ತಿ ಎ || ೨೪ ||

ಮತ್ತೂ ವಾಟಲೀಪುತ್ರನಗರದ ಶಿಶುವಾಬಂಗಂ ಚತುರ್ಮುಖನೆಂಬಂ ಪ್ರಥಮ ಕಲ್ಕಿಗೆ ಪ್ಪತ್ತು (೭೦) ಸಂವತ್ಸರಾಯುಷ್ಯವು, ಇಪ್ಪತ್ತೆಂಟು ವರ್ಷ ಕುಮಾರಕಾಲ ಕಳೆಯಲು, ಆ ಅಚಾರಾಂಗಧರರಿಂ ಬಳಿಕ ಇನ್ನೂರೆಪ್ಪತ್ತೈದು (೨೭೫) ಸಂವತ್ಸರಾನಂತರಂ ಇಂದ್ರಪು ರದೋಳ್ವಟ್ಟಂಗಟ್ಟಲು ಆತನು ತಕ್ಕ ದೇಶವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ ಬಳಿಕ ಆಕಾಲದಲ್ಲೋರ್ವ ಜಿನನು ನಿಯ ಪ್ರಥಮವಾನೀಯಂ ಸುಂಕಮೆಂದು ಬೇಡಲವರು ಕೊಟ್ಟು ಅಂತರಾಯವನ್ನು ಮಾಡಲು

ಅವಧಿಜ್ಞಾನಂ ಪುಟ್ಟುಗುಮಿತ್ತಲಸುರದೇವಂ ಮುನಿಯುಪಸರ್ಗವನ್ನು ತಿಳಿದು ಒಂದಾಕಾ
ಲದ ಕಲ್ಪಿಯನ್ನು ವಜ್ರಾಯುಧದಿಂದ ಹೊಡೆದು ಕೊಲ್ಲಲು, ಅವನ ಮಗನಾದ ಅಜಿತಂಜಯನು
ಹೆದರಿ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯಾದ ಅಚೇಲವೆರಸು ಆ ಅಸುರದೇವನನ್ನು ಕರಣುಹೊಂದಲು. ಆ
ಅಜಿತಂಜಯನನ್ನು ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವದಲ್ಲಿಯೂ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇರಿಸಿದನು. ಅಲ್ಲಿ ಬಳಿಕ
ಸಮ್ಯಗ್ಧರ್ಮಂ ಕ್ರಮಹಾನಿಯಂ ಪ್ರವರ್ತಿಸುಗುಂ ಇನ್ನು ಸಾಸಿರ ವರ್ಷಕ್ಕೊಬ್ಬ ಕಲ್ಪಿಯುಂ
ಆಯ್ದಾರು ವರ್ಷಕ್ಕೊಬ್ಬ ಉಪಕಲ್ಪಿಯುಂ ಆಗುವರು. ಆ ಕಲ್ಪಿಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ
ಸಾಧುಗಳಿಗೆ ಅವಧಿಜ್ಞಾನವು ಹುಟ್ಟುವದು. ಈ ದುಷ್ಕಮಕಾಲ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲಾ
ನಿಸ್ಸಾರಗಳಾಗುವವು. ರಾಜರಿಂದಲೂ ಚೋರಾರಿವಾರಿಭೋರೋಪಸರ್ಗಗಳಂ ಅಧಿಕವಾ
ಗುವವು. ಮತ್ತೂ ಕಡೆಯ ಕೇವಲಿಯಾದ ತ್ರೀಧರನು ಕುಂಡಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತನಾದನು. ಚಾರ
ಣರಲ್ಲಿ, ವಾರ್ಷಚಂದ್ರನುಂ, ಪ್ರಜ್ಞಾತ್ಯವಣರಲ್ಲಿ, ವಜ್ರಯಕನುಂ, ಅವಧಿಜ್ಞಾನಗಳಲ್ಲಿ, ತ್ರೀರಾಮ
ನುಂ, ಎಂಬಿವರಿಂದ ಬಳಿಕ ಆ ರೀತಿಯಾದವರಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಚಂದ್ರಗುಪ್ತನೆಂಬ ವ.ಕುಟಬದ್ಧ
ನು ದಿಕ್ಷೆತೆಗೆದುಕೊಂಡನು. ಅವನ ತರುವಾಯ ಮಕುಟಬದ್ಧರಿಗೆ ದೀಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲ.

ಇಂದ್ರವಚ್ಛಿ || ಸಿಲೇಖಾಸಂಬಣಂ | ಬಲೇಣಬಾಹುಂ ಪತ್ತಿಯಾವಣ |

ಕುಲಕ್ಕಮೇಣ ಇಚ್ಛೇವ ಮಾದೀಹಿ ||

ಗುಣಪಹಿಮುಕ್ತಾ ಸೇವತ್ತಿ ಷೆಡಣ್ಣ ಸುಹಂಲಭಂತೇ ||

ಅರ್ಥ—ಶೀಲ, ಸತ್ಯ, ಬಲ, ಬೋಧೋತ್ಪತ್ತಿ, ತೇಜ, ಕುಲ, ಕ್ರಮಾದಿಗುಣಗಳನ್ನು
ಬಿಟ್ಟು, ನೀಚರ ಸೇವೆಮಾಡಿ ಸುಖವನ್ನು ಪಡೆಯುವರು. ಮತ್ತೂ ಪರಮೋತ್ಕೃಷ್ಟ ಸಂಯ
ತರು ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಚಾರಣಮುಷಿಯರುಂ, ದೇವತೆಗಳುಂ, ವಿಧ್ಯಾಧರರುಂ, ಅವಧಿಜ್ಞಾನಿಗಳುಂ,
ಮನಃಪರ್ಯಾಯಜ್ಞಾನಿಗಳುಂ ಈ ಜ್ಞೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಅತಿವೈಷ್ಣಿಯುಂ, ಅನಾವೈಷ್ಣಿ
ಯುಂ, ಸ್ವಚಕ್ರವುಂ, ಪರಚಕ್ರವುಂ, ಮೂಪಕ, ಕಲಭಾದಿಗಳ ದೆಶೆಯಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಪೀಡೆ
ಯು ವರ್ತಿಸುವದು. ಪುನಃ ಆ ಕಾಲದ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಇವ್ವತ್ತೊಂದನೆಯ (೨೧) ಜಲಮಂಡಲ
ನೆಂಬ ಕಲ್ಪಿಯು ಹುಟ್ಟುವನು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವೀರಾಂಗದನೆಂಬ ಜಿನಮುನಿಯೂ, ಸರ್ವ
ತ್ರೀಯೆಂಬರ್ಜಿಕೆಯುಂ, ಅಗ್ನಿಲನೆಂಬ ಶ್ರಾವಕನುಂ, ಪಂಗುತ್ರೀಯೆಂಬ ಶ್ರಾವಕಿಯುಂ ಉಂಟಾ
ಗುವರು. ಆಗ ಆ ಕಲ್ಪಿಯು ತನಗೆ ತಕ್ಕ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ, ನನಗಿನ್ನಸಾಧ್ಯರಾರೆಂದು
ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಯನ್ನು ಕೇಳಲು ಮಂತ್ರಿಯು ಜಿನಮುನಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಲು,
ಆತನ ನಡವಳಿಕೆ ಹ್ಯಾಗೆ ಹೇಳಿನ್ನಲು, ಬಾಹ್ಯಾಭ್ಯಂತರ ಪರಿಗ್ರಹರಹಿತನುಂ, ಸಕಲ ಸಂಯ
ಮ ಸಂಪನ್ನನುಂ ಸ್ವಾತ್ಮಧ್ಯಾನನಿರತರುಂ, ಕರೀರಸಂರಕ್ಷಣಾರ್ಥಂ ಮಧ್ಯಾಹ್ನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪರ
ಗೃಹದಲ್ಲಿ ನಿರವಧ್ಯವಾದ ಆಹಾರವನ್ನು ನಿರ್ವಿಘ್ನವಾಗಿ ವಾಣಿಪುಟದಲ್ಲಿ ಚರಿಗೆಮಾಡುವನೆಂದು
ಹೇಳಲು, ಅವರ ಪ್ರಥಮಪಾನೆಯನ್ನು ಸುಂಕಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಲು, ಅವರು ಆಹಾರ
ವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಂತರಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿ, ನಿಜನಿವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಆಗ ಅವರಿಗವಧಿಜ್ಞಾನ
ಹುಟ್ಟಲು ಒಡನೆ ದುಷ್ಕಮಕಾಲದ ಅವಸಾನವನ್ನು ತಿಳಿದು ಆ ಚಾತುರ್ವರ್ಣಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿ ನಮ
ಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಮೂರುದಿನದ ಆಯುಷ್ಯವುಂಟೆಂದು ಹೇಳಲು, ಆ ನಾಲ್ಕುಜನಗಳುಂ ಆಹಾರ ಕರೀ

ರನಿವೃತ್ತಿರೂಪವಾದ ಸಕಲ ಸಂಸ್ಕೃತನವನ್ನು ಮಾಡಿ, ಕಾರ್ತಿಕದ ಕೃಷ್ಣಾಂತ್ಯದ ಸ್ವಾತಿ ನಕ್ಷತ್ರದ ಸೂರ್ಯೋದಯದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕುಜನಗಳೂ ಸಮಾಧಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು, ಆ ಮುನಿಯು ಸಾಧರ್ಮಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಸಾಗರೋಪಮ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನುಳ್ಳ ದೇವನಾಗುವನು, ಉಳಿದ ಮೂವರು ಸಾಧಿಕ ಪರ್ಯೋಪಮ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನುಳ್ಳವರಾಗಿ, ಆ ಕಲ್ಪದಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟುವರು. ಆ ದಿವಸದ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರ ಮರಣದಿಂದ ಧರ್ಮನಾಶವುಂ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ಅಸುರದೇವನಿಂದ ಆ ಕಲ್ಪಿರಾಜನು ಸಾಯಲು, ರಾಜನಾಶನವುಂ, ಪುದ್ಗಲನಿಸ್ಸಾರತೆಯುಂ, ಅಪರಾಹ್ಣದಲ್ಲಿ ಅಗ್ನಿಯೂ ಕೂಡಾ ನಾಶವಾಗುವದು.

ಗಾಹೆ || ಪೊಗ್ಗಲವಿರುಷ್ಟಾದೋಜಳಣಿ ದಂಮೇಣಿರಾಸಯೇ ಣಹದೇ |
ಅಸುರವೈಷಾಣರಿಂದೇ ಸಯಳಾಲೋ ಲೋಹವೇ ಅದ್ದಾ || ೨೫ ||
ಎರಮಿಗಿ ವಿಸಕಕ್ಕಿತ್ತೆಯಾಯಾಯ ವುಂಮಾರಿ |
ಜಂಮಂತಿದಂಮದೋಹ ಜಳಣಿಹಿ ಉವಮಾಣಿ ಆಉಜುದಾ || ೨೬ ||

ಈ ಏಕವಿಂಶತಿ (೨೧) ಕಲ್ಪಿಗಳಿಗೆ ಉಪಕಲ್ಪಿಗಳು ಏಕವಿಂಶತಿ (೨೧) ಎಂಬ ಈ ನಲವತ್ತೆರಡು (೪೨) ಜನಗಳುಂ ಸಾಗರೋಪಮಸ್ಥಿತಿಯನ್ನುಳ್ಳ ಪ್ರಥಮ ನರಕದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವರು. ಮತ್ತಂ

ಗಾಹೆ || ಯೇಥ ಉದಾಣಿರುಯದುಗಂಣಿರಯರೇ ರಿಷ್ಟಾದುಜಂಣಮೇಥಹವೇ |
ದೋವಜಳದಾಯಿಮೇಘಾ ಭೂಸ್ಸಾರಾಣರಾತಿಬ್ಬಾ || ೨೭ ||

ಅರ್ಥ—ಇಲ್ಲಿ ಮೃತರಾದವರು ನರಕತೀರ್ಗಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವರು, ನರಕತೀರ್ಗಗತಿಯಿಂದ ಬಂದವರು ಇಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವರು. ಅಲ್ಪವ್ಯಪ್ಪಿಯುಂ ಭೂಮಿನಿಸ್ಸಾರವುಂ ನರತ್ರಿಬ್ರಹ್ಮಂ ಆಗುವರು.

ಗಾಹೆ || ತದಿಯಾದಿಸುತಿಸಕ್ಕಾಲೇರಿಯವಾಸತಮಾಸಪಖ್ಯ ಪರಿಸೇಸೇ |
ವಸಹೋವೀರೋಸಿದ್ಧೋಕತ್ತಿಮುಃಛಥ ಕಾಲಪಾರಬ್ಬೋ || ೨೮ ||

ಅರ್ಥ:—ತೃತೀಯಕಾಲದ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ವರುಷವುಂ, ಎಂಟು ತಿಂಗಳುಂ, ಹದಿನೈದು ದಿವಸ ಉಳಿದಿರುವಾಗ ವೃಷಭತೀರ್ಥಕರು ಮುಕ್ತರಾದರು. ಚತುರ್ಥಕಾಲದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನಂತೆ ಮೂರು ವರ್ಷವುಂ, ಎಂಟು ತಿಂಗಳುಂ ಹದಿನೈದು ದಿವಸ ಉಳಿದಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವರ್ಧಮಾನತೀರ್ಥಕರು ಮುಕ್ತರಾದರು. ಪಂಚಮಕಾಲದ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ವರ್ಷವುಂ, ಎಂಟು ತಿಂಗಳುಂ, ಹದಿನೈದು ದಿವಸ ಉಳಿದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿಯು ಮೃತನಾಗುವನು, ಆಗ ವೃಷಮಕಾಲ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವದು. ಪೂರ್ವತೀರ್ಥಕರ ಕಾಲದೊಳಪರತೀರ್ಥಕರ ಆಯುಷ್ಯವುಂಟೆಂದರಿವುದು.

ಗಾಹೆ || ಉಣವಂಣದಿವಸವಿರಹಿದಯಿಗಿವಿಸಸಹಸ್ಸವಾಸವಾಸವಿಛೇದೇ |
ಜಂತುಚ್ಚ ಯಕರಕಾಲಾಪಳಯೋತ್ತಿಪಯಟ್ಟದೇಘೋರೋ || ೨೯ ||

ನಾಲ್ಕತ್ತೊಂಭತ್ತು ೪೯ ದಿನ ಬಾಕಿ ಉಳಿದು ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಸಾವಿರ (೨೦೦೦) ವರ್ಷ ಕಳಿಯಲು, ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಭಯಂಕರವುಂಟಾಗುವ ಭೋರತರವಾದ ಪ್ರಳಯಕಾಲವು ಪ್ರವರ್ತಿಸುವುದು.

ಶ್ಲೋಕ|| ಶ್ವಾನೋಪಾಶ್ವಸುಪಾಶ್ವದ್ವಾನೀಲಾಂಭಾ ನೇಮಿಸುವ್ರತಾ ||
 ಚಂದ್ರದಸ್ತಾಸಿತಾನೋಣೌ ಪದ್ಮಕೂಜ್ಯೌಪರೇಪರೇ || ೧ ||
 ಶೇವಾಮೋಡತಹೇಮಾಭಾಃ ಕುಮಾರಾಃ ಪಂಚದೀಕ್ಷಕಾಃ ||
 ವಾಸುಪೂಜ್ಯಜಿನೋಮಲ್ಲಿ ನೇಮಿಃ ಪಾಶ್ವೋಥಸನ್ಮತಿಃ || ೨ ||
 ವೀರಮಥವರ್ಧಮಾನಂ ಸನ್ಮತಿನಾಥಂ ಚ ಮಹತಿಮಹವೀರಂ ||
 ಹರಿಪಿಥ್ಯಸಂಗಮಚಾರಣಘಟಿರುಕೃತಾಭಿದಾನಮಹಮುಖಮಂದೇ || ೩ ||
 ವೀರೋನಾಥ ಕುಲೋದ್ಭುತಃ ಪಾಶ್ವಸ್ತಗ್ರವಂಶಜಃ ||
 ಹರಿವಂಶಾಂಬರಾಕೋದ್ಭಾವೋನೇಮಿಶಮುನಿಸುವ್ರತಾ || ೪ ||
 ಧರ್ಮಕುಂಠತೀರ್ಥೇಶಾಕುರುವಂಶೋದ್ಭವಾಸ್ತಯಾಃ ||
 ಇಹ್ವಾಕುಕುಲಸಂಭೂತಾಃ ಶೇಷಾಪಸ್ತದಶೇಸಿನಃ || ೫ ||
 ವೃಷಭಸ್ಯವಾಸುಪೂಜ್ಯಸ್ಯ ನೇಮೇಃ ಪರ್ಯುಂಕಬಂಧತಃ ||
 ಕಾಯೋತ್ಸರ್ಗಸ್ಥಿತೀನಾಂತು ಸಿದ್ಧಿಃ ಶೇಷಜಿನೇಶಿನಾಂ || ೬ ||

ಸೂತ್ರಂ|| ಚತುಃಸ್ತ್ರೋಕದತಿಶಯಾಃ || ೧೪ ||

ಅರ್ಥ—ಯೆಲ್ಲಾ ಕಾಲವುಂ, ೧ ನಿತ್ಯೇದತ್ವವುಂ, ೨ ನಿರ್ಮಲತ್ವವುಂ, ೩ ಕ್ಷೀರಗೌರರು ಧಿರತ್ವವುಂ, ೪ ಸಮಚತುರಸ್ರಸಂಸ್ಥಾನವುಂ, ೫ ವಜ್ರವೈಷಭನಾರಾಜಸಂಹನನವುಂ, ೬ ಸುರಾಪತ್ವವುಂ, ೭ ಸುರಭಿಗಂಧತ್ವವುಂ, ೮ ಕುಭಲಹ್ವಣತ್ವವುಂ, ೯ ಅಪ್ರಮಿತವೀರ್ಯವುಂ, ೧೦ ಪ್ರಿಯಹಿತವಾದಿತ್ವವುಂ. ಎಂದು ಸ್ವಭಾವಿಕಾತಿಕಯಗಳು ಹತ್ತುಂ.

೧ ಗವ್ಯೂತಿಕತಚತುಷ್ಪಯವುಂ, ೨ ಸುಭಿಹ್ವತೆಯುಂ, ೩ ಗಗನಗಮನವುಂ, ೪ ಪ್ರಾಣಿ ಪೀಡೆಯಿಲ್ಲದಿರುವುದುಂ, ೫ ಹೃದಾಬಾಧೆಯಿಲ್ಲದಿರುವುದುಂ, ೬ ಉಪಸರ್ಗಭಾವವುಂ, ೭ ಚತುರಾನನತ್ವವುಂ, ೮ ಸರ್ವವಿದ್ಯೇಶ್ವರತ್ವವುಂ, ೯ ಅಭ್ಯಾಯತ್ವವುಂ, ೧೦ ಅಪಹ್ವಸ್ಪಂದತ್ವವುಂ, ೧೧ ಸಮಪ್ರಸಿದ್ಧನಖಕೇಶತ್ವವುಂ, ಎಂದು ಘಾತಿಹ್ವಯದಿಂದಾದತಿಶಯಗಳು ಹತ್ತುಂ.

೧ ಸರ್ವಾರ್ಥವಾಗಧೀಯಭಾಷೆಯುಂ, ೨ ಸಮಸ್ತಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗಲ್ಲಾ ತನ್ನ ತನ್ನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವೈರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಿತ್ರರಾಗಿರುವುದುಂ, ೩ ಆರು ಪುತುಗಳ ತರಲತಾಗುಲ್ಕಗಳಿಲ್ಲಾ ತಂತಮ್ಮ ಕಾಲದೊಳುವೋಡನೊಳೆಯಂತುರಿತ ಪಲ್ಲವಿತ ಕೊರಗಿತ ಕುಸುಮಿತ ಫಲಿತಂಗಳಾಗಿ ತೋರುವುದುಂ, ೪ ದರ್ಪಣಸದೃಶರತ್ನಮಯಭೂಮಿತಲವುಂ, ೫ ಸುರಭಿಗಂದಾ ನಿಲಯನುಂ, ೬ ಸಕಲಭುವನಜನಾನಂದವುಂ, ೭ ಮರುತ್ಕುಮಾರರಿಂದ ಉಪಕಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಧೂಳಿ ಕಂಟಕ ತ್ಯುಣಕೀಟಕಾದಿಗಳಿಲ್ಲದ ಒಂದು ಯೋಜನಾಂತರದ ಭೂಭಾಗವುಂ, ೮ ಸ್ತನಿತ ಕುಮಾರಕೃತ ಬಂಧುರಗಂಧೋದಕವೈಷ್ಣಿಯುಂ, ೯ ಅಡಿಯಿಡುವೆಡೆಗೆಲ್ಲಂ ಮುಂದೇಳು,

ಹಿಂದೇಳು ಸಹಸ್ರಪತ್ರಾಂಬುಜಂಗಳುಂ, ಫಲಭಾರಗಳಿಂದ ನೆನ್ನಗಳಾಗಿ ಸೊಗಯಿಸುವ
ತಾಲಿವ್ರೀಹ್ಯಾದಿ ಸಮಸ್ತ ಸಸ್ಯಸಂಪತ್ತಿಯುಂ, ೧೦ ಕರತ್ನಮಯ ಕರತ್ನಲಿಲ ದಿಗಂತರಾಳಂ
ಗಳುಂ, ೧೧ ಸುರವೃಂದಾಕರ ಪರಸ್ಪರಾಹ್ವಾನನಾದವುಂ, ೧೨ ಮುಂದೆ ನಡೆಯುವ ಧರ್ಮಜ
ಕ್ರವುಂ, ಭೃಂಗಾರ, ಕಲಕ, ದರ್ಪಣ, ಭಕ್ತ, ಚಾಮರ, ಧ್ವಜ, ಬಿಜ್ಜಣಿಗೆ, ಸಂಗಡರಿಗಳೆಂಬ
ಅಷ್ಟಮಂಗಲಗಳೆಂಬ ದೈವಿಕಾತಿಕಯಗಳು ಹದಿನಾಲ್ಕುಂ, ಸ್ವಭಾವಿಕಗಳು ೧೦, ಘಾತಿಹ್ವಯ
ದಿಂದಾದವು ಹತ್ತುಂ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಕೂಡಿ ಚತುಸ್ತ್ರಂಶ (೩೪) ಅತಿಕಯಗಳಾಗುವವು.

ಸೂತ್ರಂ || ಪಂಚಮಹಾಕಲ್ಯಾಣಾನಿ || ೧೯ ||

೧ ಗರ್ಭಾವತರಣ, ೨ ಜನ್ಮಾಭಿಷೇಕ, ೩ ಪರಿನಿಷ್ಕ್ರಮಣ, ೪ ಕೇವಲಜ್ಞಾನ
೫ ನಿರ್ವಾಣವೆಂದು, ಐದು ಪಂಚಮಹಾಕಲ್ಯಾಣಗಳು.

ಗಾಹೆ || ಸಬ್ಬತ್ಥ ಸಿದ್ಧಿತಾಣಾ ಅವರಿಂಣಾ ಉಸಹಧಂಮ ಪಟದಿರಿಯಾ |

ವಿಜೇಯಾಣದ್ಧಣ ಅಜಿಯಾ ಚಂದಪ್ಪಹ ವೈಜಯಂತಾದು || ೩೦ ||

ಅಪರಾಜಿಯಾಬಿಹಾಣಾ ಅರ ಣಮಿ ಮಲ್ಲಿ ಮುಣಮಿಣಾಹಾ |

ಅಸುರಾಯೇ ಜಯವ್ತರಾಣಾ ಅರಣಜುಗಳಾಯ ಸುನಿಹಿಸಿಯ್ಯಳಯಾ || ೩೧ ||

ಪುಷ್ಪತ್ತರ ಬೇಹಂ ಅಣುತ ಸೇಯಂಸವಡ್ಡ ಮಾಣಾಜಿಣಾ |

ವಿಕಳಾಯ ಸಹಸ್ಸಾರಾಪಾಣದಕವ್ವಾಯ ಸುರಬದೋವಾಸೋ || ೩೨ ||

ಹೇವರಿಮುಂದುಮ ಉವರಿಮಗೇ ವರಜಾಣ ಮಾಗದಾಮಹಾಸತ್ತಾ |

ಸಂಭವ ಸುಪಾಸಪವುಮಾಮಹಸುಕ್ಕೇ ವಾಸುಪುಜ್ಜಜಿಣೋ || ೩೩ ||

ಅರ್ಥ—ಸ್ವರ್ಗಾವತರಣದಿಂದ ಮುನ್ನರುದಿಂಗಳುಂಟೆನೆ, ದೇವೇಂದ್ರನು ಆಸನಕಂಪ
ದಿಂದರಿದು ಶ್ರೀ, ಹ್ರೀ, ಧೃತಿ, ಕೀರ್ತಿ, ಬುದ್ಧಿ, ಲಕ್ಷ್ಮೀವೊದಲಾದ ದೇವಿಯರನ್ನು ತೀರ್ಥಕರ್ತೃ
ವಿನ ಜನನಿಗೆ ಗರ್ಭಶೋಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ಕುಭೇರನನ್ನು ಪ್ರತಿದಿವ
ಸವೂ ಮೂರುವರೆ ಕೋಟಿ ರತ್ನದ ಮಳೆಯನ್ನು ಮೂರು ಸಂಧ್ಯಾಕಾಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಹದಿ
ನೈಯ್ದು ತಿಂಗಳವರಿಗೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನೇಮಿಸಿದನು. ಬಳಿಕುಂ ಕುಭಗಳಾದ ೧ ಗಜೇಂ
ದ್ರವುಂ, ೨ ವೃಷಭವುಂ, ೩ ಸಿಂಹದಮರಿಯುಂ, ೪ ಲಕ್ಷ್ಮೀಯುಂ, ೫ ಪೂತಲಿಯುಂ, ೬ ಚಂ
ದ್ರನುಂ, ೭ ಅದಿತ್ಯನುಂ, ೮ ವಿಾನುಗಳುಂ, ೯ ಪೂರ್ಣಕುಂಭವುಂ, ೧೦ ತಾವರೇಕೊಳವುಂ,
೧೧ ಸಮುದ್ರವುಂ, ೧೨ ಸಿಂಹವಿಷ್ಣುರವುಂ, ೧೩ ದೇವವಿಮಾನವುಂ, ೧೪ ನಾಗಾಲಯವುಂ,
೧೫ ರತ್ನರಾಶಿಯುಂ, ೧೬ ಅಗ್ನಿಯುಂ, ಈ ಪ್ರಕಾರವಾದ ಮೋಡಕ (೧೬) ಸ್ವಪ್ನಪುರಸ್ಕರಂ
ಗರ್ಭಾವತರಣವಾದ ದಿನಗಳು ಯಾವವುಗಳೆಂದರೆ:—

ಆಷಾಢ ಬಹುಳ ಬಿದಿಗೆ ಉತ್ತರಾಷಾಢ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಅದಿ ಜೀನೇಶ್ವರನಿಗೆ ಅದಿಕಲ್ಯಾಣ
ವಾಯಿತು || ೧ ||

ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಮಾಸದ ಅನಾವಾಸ್ಯೆಯ ರೋಹಿಣೀ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಿನ ಝಾವದಲ್ಲಿ ಅಜಿತ
ತೀರ್ಥಕರನು ಗರ್ಭಾವತರಣವನ್ನು ಮಾಡಿದನು || ೨ ||

ಘಾಲ್ಗುಣ ಕುಡ್ಧ ಅಪ್ಪಮಿಯ ಮೃಗಶಿರಾನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಂಭವಂ ಪ್ರಥಮ ಕಲ್ಯಾಣ
ವನ್ನು ಹೊಂದಿದನು || ೩ ||

ಮೈಶಾಖ ಕುಡ್ಧ ಪಷ್ಕಿ ವಿಶಾಖಾನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಭಿನಂದನಂ ಗರ್ಭಕೃವತರಿಸಿದನು || ೪ ||

ಶ್ರಾವಣ ಕುಡ್ಧ ಬಿದಿಗೆಯ ಬೆಳಗಿನ ಝಾವದ ಮಘಾನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಮತಿ ಜನ್ಮಸ್ಥ
ನಾದನು || ೫ ||

ಮಾಘ ಬಹುಳ ಏಕಾದಶಿ ಚಿತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಪಡ್ಯಪ್ರಭನು, ಪ್ರಥಮಕಲ್ಯಾಣ ಪ್ರಾಪ್ತನಾ
ದನು || ೬ ||

ಭಾದ್ರಪದ ಕುಳ್ಳ ಅಪ್ಪಮಿ ವಿಶಾಖಾನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುವಾರ್ಷ್ವಂಗೆ ಜನ್ಮಕಲ್ಯಾಣವಾ
ಯಿತು || ೭ ||

ಚೈತ್ರ ಬಹುಳ ಪಂಚಮಿ ಜ್ಯೇಷ್ಠಾನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಪ್ರಭಂ ಗರ್ಭಕೃವತರಿಸಿದನು || ೮ ||

ಘಾಲ್ಗುಣ ಬಹುಳ ನವಮಿ ಮೂಲಾನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಪದಂತಂ ಪೂರ್ವಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು
ಹೊಂದಿದನು || ೯ ||

ಚೈತ್ರ ಕೃಷ್ಣ ಅಪ್ಪಮಿ ಪೂರ್ವಾಷಾಢನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಶೀತಲಂ ಭೂತಲಾವತಾರನಾದಂ || ೧೦ ||

ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಕೃಷ್ಣ ಪಷ್ಕಿ ಶ್ರವಣನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಯಾಂಸನು ತಾಯಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೆಲ
ಸಿದನು || ೧೧ ||

ಅಷಾಢ ಕೃಷ್ಣ ಪಷ್ಕಿ ಕತವಿಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸುಪೂಜ್ಯನು ತ್ರಿದಿವಾವತಾರವನ್ನು
ಮಾಡಿದನು || ೧೨ ||

ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಹುಳ ದಶಮಿ ಉತ್ತರಾಭಾದ್ರಪಥೆಯಲ್ಲಿ ವಿನೂಲಂ ನಾಕಚ್ಯುತನಾದನು || ೧೩ ||

ಕಾರ್ತೀಕ ಬಹುಳ ಪಾಡ್ಯರೇನತಿಯಲ್ಲಿ ಅನಂತಂ ಜನನಾವತಾರವನ್ನು ಮಾಡಿದನು || ೧೪ ||

ಮೈಶಾಖ ಕೃಷ್ಣ ತ್ರಯೋದಶಿ ರೇನತೀ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮನಿಗೆ ಸ್ವರ್ಮಾರ್ಗಗಮನ
ವಾಯಿತು || ೧೫ ||

ಭಾದ್ರಪಥ ಬಹುಳ ಸಪ್ತಮಿ ಭರಣಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಗಂತ್ಯಕರೀರ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಯಿತು || ೧೬ ||

ಶ್ರಾವಣ ಬಹುಳ ದಶಮಿ ಕೃತ್ತಿಕಾನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಕುಂಭಜಿನಂಗೆ ಉರ್ಧ್ವಲೋಕಾವ
ತರಣವಾಯಿತು || ೧೭ ||

ಘಾಲ್ಗುಣ ಕುಳ್ಳ ತದಿಗೆ ರೇನತಿಯಲ್ಲಿ ಅರವರಮೇಶ್ವರನಿಗೆ ಚರಮಕರೀರಧಾರಣೆ
ಯಾಯಿತು || ೧೮ ||

ಚೈತ್ರ ಕುಳ್ಳ ಪಾಡ್ಯದ ಅಶ್ವಿನಿಯಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಜಿನಂಗೆ ಅದಿಕಲ್ಯಾಣವಾಯಿತು || ೧೯ ||

ಶ್ರಾವಣ ಬಹುಳ ಬಿದಿಗೆ ಶ್ರವಣರಿಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಮುನಿಸುವ್ರತಜಿನನಿಗೆ ಗರ್ಭಾವತರಣ
ವಾಯಿತು || ೨೦ ||

ಅಶ್ವೀಜ ಬಹುಳ ಅಶ್ವಿನೀ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ನಮಿನಾಥನಿಗೆ ಸುಮನಲೋಕಾವತರಣವಾ
ಯಿತು || ೨೧ ||

ಕಾರ್ತೀಕ ಕುಳ್ಳ ಪಷ್ಕಿ ಉತ್ತರಾಷಾಢದಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸ್ವಾಮಿ ಭೂಮಿಗವತರಿಸಿದನು || ೨೨ ||

ವೈಶಾಖ ಕೃಷ್ಣ ದ್ವಿತೀಯ ವಿಶಾಖಾನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷ್ವಂ ಧರಣಿಗವತರಿಸಿದನು || ೨೩ ||
 ಅಪಾಧ ಶುಕ್ಲ ಪಕ್ಷಿಯ ಉತ್ತರಾನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ವರ್ಧಮಾನಜಿನನು ಉರ್ಧ್ವಲೋಕ
 ದಿಂದ ಧರಣಿಗವತರಿಸಿದನು || ೨೪ ||

ಈ ರೀತಿ ಗರ್ಭಾವತರಣವಾಯಿತು. ಅನಂತರ ನವಮಾಸಾವಸಾನದಲ್ಲಿ ಮತಿ, ಕೃತಿ,
 ಅವಧಿಗಳೆಂಬ ತ್ರಿಜ್ಞಾನಧರನಾಗಿ ಚೈತ್ರಮಾಸದ ಕೃಷ್ಣ ಪಕ್ಷದ ನವಮಿ ಉತ್ತರಾಪಾಧ ನಕ್ಷತ್ರ
 ದಲ್ಲಿ ಅದಿಜಿನೇಶ್ವರನ ಜನ್ಮಕಲ್ಯಾಣಮಹೋತ್ಸವವು. || ೧ ||

ಮಾಘಶುಕ್ಲ ದಶಮಿ ರೋಹಿಣಿಯಲ್ಲಿ ಅಜಿತಜಿನ ಜನನಂ. || ೨ ||

ಮಾರ್ಗಶಿರ ಪೌರ್ಣಮಿ ಮೃಗಶಿರೆಯಲ್ಲಿ ಶಂಭವಸ್ವಾಮಿ ಹುಟ್ಟಿದನು. || ೩ ||

ಮಾಘ ಶುಕ್ಲ ದ್ವಾದಶಿ ಪುನರ್ವಸುವಿನಲ್ಲಿ ಅಭಿನಂದನೋತ್ಪತ್ತಿಯು || ೪ ||

ಚೈತ್ರ ಶುಕ್ಲ ಏಕಾದಶಿ ಚಿತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮತಿಗೆ ಜನ್ಮಾಭಿಷೇಕವಾಯ್ತು || ೫ ||

ಕಾರ್ತಿಕ ಕೃಷ್ಣ ತ್ರಯೋದಶಿ ಚಿತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಪದ್ಮಪ್ರಭಂ ಪ್ರಭವಿಸಿದನು || ೬ ||

ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಶುಕ್ಲ ದ್ವಾದಶಿ ವಿಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸುಪಾರ್ಷ್ವಂ ಪ್ರಕಟನಾದನು || ೭ ||

ಪುಷ್ಯ ಕೃಷ್ಣಕಾದಶಿ ಅನುರಾಧೆಯಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಪ್ರಭಂ ಜನಿಸಿದನು || ೮ ||

ಮಾರ್ಗಶಿರ ಶುಕ್ಲ ಪಾಡ್ಯ ಮೂಲಾನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುವಿಧಿ ಜಿನನುದಿಸಿದನು || ೯ ||

ಮಾಘ ಕೃಷ್ಣ ದ್ವಾದಶಿ ಪೂರ್ವಾಪಾಧದಲ್ಲಿ ಶೀತಲಂ ಜಾತನಾದನು || ೧೦ ||

ಫಾಲ್ಗುಣ ಕೃಷ್ಣಕಾದಶಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರವಣದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಯಾಂಸಂ ಜನಿಸಿದನು || ೧೧ ||

ಫಾಲ್ಗುಣ ಶುಕ್ಲ ೧೪ ವಿಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸುಪೂಜ್ಯಂಗೆ ಜನ್ಮಕಲ್ಯಾಣವಾಯ್ತು || ೧೨ ||

ಮಾಘ ಶುಕ್ಲ ೧೪ ಪೂರ್ವಾಭಾದ್ರಪದೆಯಲ್ಲಿ ವಿಮಲಜಿನನುತ್ಪನ್ನನಾದನು || ೧೩ ||

ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಕೃಷ್ಣ ೧೨ ರೇವತಿಯಲ್ಲಿ ಅನಂತನಾಥನು ಉದಯಿಸಿದನು || ೧೪ ||

ಮಾಘ ಶು. ೧೨ ಪುಷ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮ ಜನ್ಮಾಭಿಷೇಕಕಲ್ಯಾಣ ಹೊಂದಿದನು || ೧೫ ||

ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಕೃ. ೧೨ ಭರಣಿಯಲ್ಲಿ ತಾಂತಿ ಜಿನೋದಯವಾದನು || ೧೬ ||

ವೈಶಾಖ ಶು. ೧ ಕೃತ್ತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕುಂಠಾಜಿನನು ಸಂಭವಿಸಿದನು || ೧೭ ||

ಮಾರ್ಗಶಿರ ಶು. ೧೪ ರೋಹಿಣಿಯಲ್ಲಿ ಅರಜಿನ ಜನ್ಮಕಲ್ಯಾಣಂ || ೧೮ ||

ಮಾರ್ಗಶಿರ ಶು. ೧೧ ಅಶ್ವಿನಿಯಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಜಿನೋದಯಂ || ೧೯ ||

ಚೈತ್ರ ಬ. ೫ ಶ್ರವಣರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಮುನಿಸುವ್ರತಜಿನಜನನಂ || ೨೦ ||

ಅಪಾಧ ಬ. ೧೦ ಅಶ್ವಿನಿಯಲ್ಲಿ ನಮಿಸ್ವಾಮಿ ಸಂಭೂತಿಯು || ೨೧ ||

ಪ್ರಾವಣ ಶು. ೬ ಚಿತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ನೇಮಿಜಿನರ ಜನ್ಮಕಲ್ಯಾಣವು || ೨೨ ||

ಪುಷ್ಯ ಕೃಷ್ಣಕಾದಶಿ ವಿಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷ್ವಜಿನೋತ್ಪತ್ತಿಯು || ೨೩ ||

ಚೈತ್ರ ಶುಕ್ಲ ತ್ರಯೋದಶಿಯುತ್ತರೆಯಲ್ಲಿ ವೀರಜಿನಜನನಂ || ೨೪ ||

ಮತ್ತಂ ಈ ತೀರ್ಥಕರು ಹುಟ್ಟಿದುದನ್ನು ಶಂಖಧ್ವನಿಯಿಂದ ಭವನವಾಸಿಗರು ಪಟ್ಟ
 ರವದಿಂದ—ನೃಂತರಿಗರು ಸಿಂಹಧ್ವನಿಯಿಂದ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಕರು ಘಂಟಾನಾದದಿಂದ, ಕಲ್ಪವಾಸಿ
 ಗರು ತಿಳಿದು ತಮ್ಮ ಸಿಂಹಾಸನದಿಂದೆದ್ದು ಏಳಡಿಯನ್ನು ನಡೆದು ಸರ್ವಾಂಗಪ್ರಣತರಾಗಿ ತಮ್ಮ

ನೆಲೆಯಿಂದ ಹೊರಟು ಬಂದು ಚತುರ್ನಿಕಾಯಂ ಜಿನಶಿಕುವನ್ನು ಐರಾವತವೆಂಬ ಅನೆಯ ಮೇಲೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮಂದರಮಹೀಧರದ ಪಾಂಡುಕಶಿಲಾತಲವೇ ಮಣಿಯಾಗೆ, ದೇವೇಂದ್ರನೇ ಮಜ್ಜನತಳ್ಳನಾಗೆ, ಕ್ಷೇರವಾರಾಹಿಯ ನೀರೇ ಮಜ್ಜನ ಜಲವಾಗೆ, ದೇವಾಂಗನೇ ಯರೇ ಘಟರಾಶಿಯರಾಗೆ, ಜನ್ಮಾಭಿಷೇಕಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಹೊಂದಿ ನಿಶ್ಚೇದತ್ವಾದಿ ಸ್ವಭಾವಾತಿಕ ಯದೊಳು ಕೂಡಿದರು.

ಇಂದ್ರವಜ್ರೆ || ದಮ್ಯಾರಕುಂಠೂ ಕುದುವಸ್ಸಜಾತಾ |
ಣಾಹೋಗ್ಗವಾಸಾ ಸುವಿವೀರಪಾಸೋ |
ಸೋಸುಬ್ಬದೋಜಾದವವಂಶ ಚಮ್ಯಾ |
ಣೇಮಿಯಯಿಬ್ಬಾ ಕುಳವ್ವಿಸೇಸೋ ||

ಮತ್ತಮಾತೀರ್ಥಕರು ವಿಷಕಂಟಕಶೀತಾನಲಾದ್ಯಾಗಂತುಕಬಾಧಾರಹಿತರುಂ ಆದಿ ವ್ಯಾಧಿಚ್ಯೇದಿತರುಮಾಗಿ, ಯೌವನೋದಯದಲ್ಲಿ ವಿವಾಹವಿಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿ, ಯುವರಾಜ ಪದವಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು, ಬಳಿಕಂ ದೇವೇಂದ್ರರಿಂದಲೂ, ನರೇಂದ್ರರಿಂದಲೂ, ಮೂರ್ಧಾಭಿಷಕ್ತ ರಾಗಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಪದವಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಂ--

ಗಾಹೆ || ಚಡಿದೂಣ ಚಳುಗತಿವೋ ಧಾರುಣದುಬ್ಬಾರ ದುಃಖಖಾಣಿವೋ |
ಪರಮಾಣಂ ದಣಿಹಾಣಂ ಣಿಬ್ಬಾಣಂ ಅಸುವಜ್ಞಾಮೋ || ೨೮ ||

ಯೆಂದು ರಾಜ್ಯಶ್ರೀಯೆಲ್ಲವನ್ನು ತೊರೆದು ಜರತ್ಯುಣಸಮಾನವಾಗಿಯೋಚಿಸಿ ವಿಶಿಷ್ಟವೈ ರಾಗ್ಯಂ ಹುಟ್ಟಲೋಡನೆ ಲೋಕಾಂತಿಕ ದೇವರೆಲ್ಲಂ ಬಂದು, ದೇವದೇವ ಕುಭಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಮಾಡಿದುದಕ್ಕೈ ಮಹಾಪ್ರಸಾದವೆಂದು ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದ ಪುಷ್ಪಗಳಿಂದಚ್ಛಿಸಿ ಹೋದರಿತ್ತಲು...

ಗಾಹೆ || ಧಾರವಲುಣೇಮಿಸೇಸಾತೇವಿಸತೇಸುತಿತ್ತಯರಾ |
ಣಿಯುಣಿಯಜೋದಪುರೆಸುಂಗಿ ಹತ್ತಿಜಿಣಿಂದ ದಿಂಖಾವಾ || ೨೯ ||

ಚೈತ್ರಬಹುಳ ಉತ್ತರಾಷಾಢ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಅದಿಜಿನಂಗೆ ಅಪರಾಹ್ಣದಲ್ಲಿ ದೀಕ್ಷೆಯಾ ಯಿತು || ೧ ||

ಮಾಘ ಶುಕ್ಲ ೯ ರೋಹಿಣಿಯಲ್ಲಿ ಅಪರಾಹ್ಣದಲ್ಲಿ ಅಜಿತಜಿನಂಗೆ ದೀಕ್ಷೆಯಾಯಿತು || ೨ ||

ಮಾರ್ಗಶಿರದ ೧೫ ಜ್ಯೇಷ್ಠಾನಕ್ಷತ್ರದ ಅಪರಾಹ್ಣದಲ್ಲಿ ಶಂಭವತೀರ್ಥಕರಂಗೆ ತಪೋಲ

ಕ್ಷ್ಮೆಯಾಯಿತು || ೩ ||

ಮಾಘ ಶುದ್ಧ ೧೨ ಪುನರ್ವಸುತಾರೆಯ ಪೂರ್ವಾಹ್ಣದಲ್ಲಿ ಅಭಿನಂದನಂಗೆ ಮಹಾವ್ರತ ಗ್ರಹಣವಾಯಿತು || ೪ ||

ಮೈತಾಖ ಶುದ್ಧ ೯ ಮಘಾನಕ್ಷತ್ರದ ಪೂರ್ವಾಹ್ಣದಲ್ಲಿ ಸುಮತಿಜಿನಂಗೆ ಪರಿನಿಷ್ಕ್ರಮಣ ವಾಯಿತು || ೫ ||

ಕಾರ್ತಿಕ ಬಹುಳ ೧೩ ಚಿತ್ತಾನಕ್ಷತ್ರದ ಅಪರಾಹ್ಣದಲ್ಲಿ ಪದ್ಮಪ್ರಭಜಿನಂಗೆ ದೀಕ್ಷಾ ಕರ್ಯವಾಯಿತು || ೬ ||

ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಶುದ್ಧ ೧೨ ಪೂರ್ವಾಹ್ನದ ವಿಶಾಖಾನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುವಾರ್ತನಾಥಂಗೆ ಪರಿನಿಷ್ಕು
ಮಣ ಕಲ್ಯಾಣವಾಯಿತು || ೭ ||

ಪುಷ್ಯ ಕೃಷ್ಣ ೧೧ ಅಪರಾಹ್ನದ ಅನುರಾಧಾರಿಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಪ್ರಭ ತೀರ್ಥಕರಂಗೆ
ತೃತೀಯ ಕಲ್ಯಾಣವಾಯಿತು || ೮ ||

ಮಾರ್ಗಶಿರ ಶುದ್ಧ ೧ ಅಪರಾಹ್ನದ ಅನುರಾಧೆಯಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಪದಂತಂ ಪಂಚಮಹಾವ್ರ
ತಾಂಕಿತನಾದನು || ೯ ||

ಮಾಘ ಬಹುಳ ೧೨ ಅಪರಾಹ್ನದ ಪೂರ್ವಾಷಾಢ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಶೀತಲಜಿನಂಗೆ ಪ್ರವ್ರ
ಜ್ಯೇಯಾಯು || ೧೦ ||

ಫಾಲ್ಗುಣ ಬಹುಳ ೧೧ ಪೂರ್ವಾಹ್ನದ ಶ್ರವಣನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಯಾಂಸಂಗೆ ದೀಕ್ಷಾಕ
ಲ್ಯಾಣವಾಯಿತು || ೧೧ ||

ಫಾಲ್ಗುಣ ಬಹುಳ ೧೪ ಅಪರಾಹ್ನದ ವಿಶಾಖಾನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉಪವಾಸಪೂರ್ವ
ಕಂ ವಾಸುಪೂಜ್ಯಜಿನಂ ತಪೋಯುಕ್ತನಾದನು || ೧೨ ||

ಮಾಘ ಶುದ್ಧ ೪ ಅಪರಾಹ್ನದ ಉತ್ತರಾಭಾದ್ರಪದನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಮಲನಾಥಂಗೆ ದೀಕ್ಷೆ
ಯಾಯಿತು || ೧೩ ||

ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಕೃಷ್ಣ ೧೨ ಅಪರಾಹ್ನದ ರೇವತಿರಿಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಅನಂತನಾಥನಿಗೆ ಸಂಯಮಧಾರ
ಣೆಯಾಯಿತು || ೧೪ ||

ಭಾದ್ರಪದ ಶುದ್ಧ ೧೩ ಪುಷ್ಯತಾರೆಯ ಅಪರಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಂ ದಶಧರ್ಮಧರನಾ
ದನು || ೧೫ ||

ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಕೃಷ್ಣ ೧೪ ಅಪರಾಹ್ನದ ಭರಣಿನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಜಿನಂಗೆ ತೃತೀಯಕಲ್ಯಾಣ
ವಾಯಿತು || ೧೬ ||

ಮೈಶಾಖ ಶುದ್ಧ ೧ ಕೃತ್ತಿಕೆಯ ಅಪರಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ಕುಂಭಜಿನಂಗೆ ಸಕಲಸಂಯಮ ಸಂಪ
ತ್ತಿಯಾಯಿತು || ೧೭ ||

ಮಾರ್ಗಶಿರ ಶುದ್ಧ ೧೦ ಅಪರಾಹ್ನದ ರೇವತಿ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಅರಪರಮೇಶ್ವರಂಗೆ ಪರಮ
ತಪಶ್ಚರಣೆಯಾಯಿತು || ೧೮ ||

ಮಾರ್ಗಶಿರ ಶುದ್ಧ ೧೧ ಅಪರಾಹ್ನದ ಅಶ್ವಿನೀ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿವಲ್ಲಭಂಗೆ ತೃತೀಯ
ಕಲ್ಯಾಣವಾಯಿತು || ೧೯ ||

ಮೈಶಾಖ ಬ. ೧೦ ಅಪರಾಹ್ನದ ಶ್ರವಣ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಮುನಿಸುವ್ರತಜಿನಭಾಸ್ಕರಂಗೆ
ಮಹಾವ್ರತ ವ್ರಾಪ್ತಿಯಾಯಿತು || ೨೦ ||

ಆಷಾಢ ಬಹುಳ ೧೦ ಅಪರಾಹ್ನದ ಅಶ್ವಿನೀ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ನಮಿಸ್ವಾಮಿಗೆ ಶ್ರವಣಶ್ವ
ವಾಯಿತು || ೨೧ ||

ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಶುದ್ಧ ೬ ಅಪರಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ಶ್ರವಣ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ನಮಿಸ್ವಾಮಿಗೆ ಪ್ರವ್ರಜ್ಯೇ
ಯಾಯಿತು || ೨೨ ||

ಪುಷ್ಯ ಕೃಷ್ಣಾಕಾಶ ಪೂರ್ವಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ವಿಶಾಖಾ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಜಿನಂಗೆ ದೀಕ್ಷೆ ಯಾಯಿತು || ೨೩ ||

ಮಾರ್ಗಶಿರ ಬಹುಳ ೧೦ ಅಪರಾರ್ಧದ ಉತ್ತರೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಧಮಾನಜಿನಂ ದೀಕ್ಷೆ ಗೊಂಡನು || ೨೪ ||

ಮತ್ತಮಾ ವೃಷಭೇಶ್ವರಂ ಚತುಸ್ಸಹಸ್ರ (೪೦೦೦) ಅರಸುಮಕ್ಕಳು ವರಸುದೀಕ್ಷೆ ಗೊಂಡನು.

ವಾಸುಮೂಜ್ಯಜಿನನು ಅರುನೂರವತ್ತಾರು (೬೭೬) ಅರಸುಮಕ್ಕಳು ಸಹಿತಂ ದೀಕ್ಷೆ ಗೊಂಡನು.

ಮಲ್ಲಿಜಿನನುಂ, ವಾರ್ಷನಾಥನುಂ ಮುನ್ನೂರು (೩೦೦) ರಾಜಕುಮಾರರೊಡನೆ ದೀಕ್ಷೆ ಗೊಂಡರು.

ವೀರಸ್ವಾಮಿಯೊಬ್ಬನೇ ದೀಕ್ಷೆಗೊಂಡನು, ಉಳಿದ ಏಕೋನವಿಂಶತಿ (೧೯) ತೀರ್ಥಂಕ ರುಂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಹಸ್ರ (೧೦೦೦) ರಾಜವೇರಸು ದೀಕ್ಷೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ತಮಗಿಂತ ಹಿರಿಯವರಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ನಮಃ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರಃ ಯೆಂದು ದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲೊಡನೆ ಮನಃಪ ಯ್ಯಯಜ್ಞಾನವು ಹುಟ್ಟುವದು, ದೀಕ್ಷಾಕಲ್ಯಾಣವಾದ ಒಂದು ವರುಷದ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟು ರಸದಿಂದ ಪುರುಜಿನಂ ವಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದನು, ಉಳಿದ ಜಿನರು ಕ್ಷೀರಾನ್ನದಿಂದ ನಾಲ್ಕು ನೆಯ ದಿನದಲ್ಲಿ ವಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು, ಮತ್ತಮೆಲ್ಲರ ವಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ಕೃಷ್ಟದಿಂದ ಹನ್ನೆರಡು ಕೋಟಿಯು ಐವತ್ತು ಲಕ್ಷ (೧೨,೫೦,೦೦೦೦), ಜಘನ್ಯದಿಂದ ಒಂದು ಲಕ್ಷದ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಾವಿರ (೧,೨೫೦೦) ರತ್ನದ ಮಳೆಯು, ಧಾತುಗಳ ಪರಿಣಾಮಾನುಸಾರದಿಂದ ಹೀನಾಧಿಕವಾಗುವದು. ದೇವದುಂದುಭಿಯುಂ, ದೇವರ್ಕಳ ಪ್ರಕಂಸೆಯುಂ, ಕುಸುಮವೃಷ್ಟಿ ಯುಂ, ಸುಗಂಧಶೀತಲವಾದ ತಂಗಾಯುಂ, ಇಂತಿವು ದಾನಜನಿತ ಪಂಚಾಕ್ಷರ್ಯಗಳಾಗೆ, ಬಳಿಕುಂ ಗ್ರಾಮನಗರಾದಿಗಳನ್ನು ವಿಹರಿಸುತ್ತಂ, ಧರ್ಮಧರ್ಮಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಘೋರ ವೀರತಪಶ್ಚರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಯೋಗಯೋಗ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿಂದ ಭದ್ರಸ್ತಕಾಲ ಪ್ರವಾ ಣವು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ—

ಗಾಹೆ || ಉಸಹಾದಿಣವ್ವಾಪಾಛದಾಮತ್ತಕಾಳೆ | ಚಂಚಿಯಪಲುಮಪ್ಪಮೋಮಾಸಾ || ೨೦ ||

ವರ್ಷ || ೧೦೦೦ || ೧೨ || ೧೪ || ೧೮ || ೨೦ || ಮಾಸ ೬.

ಗಾಹೆ || ವಾಸಾಣವಸುಷಾಸೇ | ಮಾಸಾಚದ್ವಪ್ಪಹಂಮಿರಿಂಣಿತದೋ |

ಚದುತಿದುಯಕ್ಕೋತಿಗದುಗಿ | ಸೋಳಚವುವಗ್ಗಚವುಕದಿವಾಹಂ || ೨೧ ||

ಚಂದ್ರಪ್ರಭಂಗೆ ಪೂಂಭತ್ತು ವರ್ಷ ಮೂರು ತಿಂಗಳು, ಪುಷ್ಯದಂತರಿಗೆ ನಾಲ್ಕುಳ ವರ್ಷಂ, ಶೀತಲಂಗೆ ವರುಷ ಮೂರು ೩, ಶ್ರೇಯಾಂಸರಿಗರಡು ೨ ವರ್ಷ, ವಾಸುಪೂಜ್ಯರಿಗೆ ಪೂಂಡು ೧ ವರ್ಷಂ, ವಿಮಲಜಿನರಿಗೆ ಮೂರು ೩ ವರ್ಷವು, ಅನಂತನಾಥರಿಗರಡು ೨ ವರ್ಷಂ, ಧರ್ಮಜಿನರಿಗೊಂದು ೧ ವರ್ಷಂ, ತಾಂತಿನಾಥ ಪ್ರಭುವಿಗೆ ೧೬, ಕುಂಠನಾಥರಿಗೆ ೧೬ ವರ್ಷಂ, ಅರಜಿನಂಗೆ ಹದಿನಾರು ೧೬ ವರ್ಷವು.

ಗಾಹೆ || ಮಲ್ಲಿಜಿಣೇಭದ್ಧಿವಸಾ | ಯೆಕ್ಕಾರಸಸುಬ್ಬದಜಿಣೇಮಾಸಾ ||
ಣಮಿಣಾಹೇಣವವಸ್ಸಾ | ದಿಣಾಣೆಭಪ್ಪಂಣುಣೇಮಿಜಿಣೇ || ೩೨ ||

ಅರ್ಥ—ಮಲ್ಲಿಜಿನರಿಗಾರುದಿನಸಂ. ಮುನಿಸುವ್ರತರಿಗೆ ಏಕಾದಶ (೧೧) ತಿಂಗಳು.
ನಮಿಜಿನರಿಗೆ ವ್ರಾಂಭತ್ತು (೯) ವರ್ಷಂ. ನೇಮಿತಿರ್ಥಕರಿಗಯ್ವತ್ತಾರು (೫೬) ದಿನಸಂ.

ಗಾಹೆ || ಪಾಸಜಿಣೇ ಜಲುಮಾಸಾ | ಬಾರಸವಾಸಾಣೆವಡ್ಡಮಾಣಜಿಣೇ ||
ಯತ್ತಿಯಮುತ್ತೇಸಮಯೇ ಕೇವಳಣಾಣಂಣತಾಣ ಉಪ್ಪಂಣಂ || ೩೩ ||

ಅರ್ಥ—ಪಾರಿತ್ವ್ಯಭುವಿಗೆ ಚಾತುರ್ವರ್ಷ (೪) ವುಂ. ವೀರಜಿನರಿಗೆ ದ್ವಾದಶ (೧೨)
ಸಂವತ್ಸರವುಂ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಭದ್ಧಸ್ತಕಾಲವು ಹೋಗಲು, ಪ್ರತಿವಾಗ್ಯೋಗದಿಂ ಮೇಣ್
ವಲ್ಯಂಕಾಸನದಿಂದಿದ್ದು, ನಿಜನಿರಂಜನಕುದ್ಧಾತ್ಮಧ್ಯಾನದ ಬಲದಿಂದ ಘಾತಿಕರ್ಮಗಳನ್ನು
ಘಾತಿಸಿ, ನವಕ್ಷಾಯಿಕಲಬ್ಧಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದ ದಿನಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಘಾಲ್ಗುಣ ಬಹುಳೇಕಾದಶಿ ಉತ್ತರಾಷಾಢ ತಾರೆಯಲ್ಲಿ ಅದಿದೇವನಿಗೆ ಕೇವಲಜ್ಞಾನೋ
ತ್ಪತ್ತಿಯಾಯಿತು || ೧ ||

ಪುಷ್ಯ ಶುದ್ಧೇಕಾದಶಿಯಲ್ಲಿ ರೋಹಿಣಿಯೋಳಜಿತಜಿನರಿಗೆ ಪರಮ ಬೋಧೋತ್ಪತ್ತಿ
ಯಾಯಿತು || ೨ ||

ಕಾರ್ತೀಕ ಕೃಷ್ಣ ಪಕ್ಷ ಪಂಚಮಿ ಮೃಗಶಿರನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಂಭವಜಿನನಿಗೆ ಪಂಚಮ
ಜ್ಞಾನ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಯಿತು || ೩ ||

ಪುಷ್ಯ ಶುದ್ಧ ೧೪ ಪುನರ್ವಸುವಿನಲ್ಲಿ ಅಭಿನಂದನಜಿನರಿಗೆ ಸಕಲ ವಿಮಲ ಕೇವಲ
ಬೋಧವುಂ || ೪ ||

ಮೈಶಾಖ ಶುದ್ಧ ದಶಮಿ ಮಘನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಮತಿನಾಥರಿಗೆ ಪರಮ ಚಿತ್ತಕಾಶವುಂ || ೫ ||

ಮೈಶಾಖ ಶುದ್ಧ ದಶಮಿ ಚಿತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಪದ್ಮಪ್ರಭರಿಗೆ ನಿಜನಿರಂಜನ ಪ್ರಕಾಶವುಂ || ೬ ||

ಘಾಲ್ಗುಣ ಬಹುಳ ಸಪ್ತಮಿ ವಿಶಾಖಾತಾರೆಯಲ್ಲಿ ಸುವಾರಿತ್ವಜಿನರಿಗೆ ಕೈವಲ್ಯವುಂ || ೭ ||

ಘಾಲ್ಗುಣ ಕೃಷ್ಣ ಸಪ್ತಮಿಯನುರಾಧಾತಾರೆಯಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಪ್ರಭಜಿನರಿಗೆ ವಿಶ್ವಪ್ರಕಾಶ
ಕೇವಲಜ್ಞಾನವುಂ || ೮ ||

ಕಾರ್ತೀಕ ಶುದ್ಧ ತದಿಗೆ ಮೂಲನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುವಿಧಿಗೆ ಸಹಜಜ್ಞಾನವುಂ || ೯ ||

ಪುಷ್ಯ ಬಹುಳ ೧೪ ಪೂರ್ವಾಷಾಢದಲ್ಲಿ ಶೀತಲರಿಗೆ ಸುಬೋಧವುಂ || ೧೦ ||

ಮಾಘದಮಾವಾಸ್ಯೆ ಶ್ರವಣ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಯಾಂಸರಿಗೆ ಕೇವಲಜ್ಞಾನೋತ್ಪತ್ತಿಯುಂ || ೧೧ ||

ಮಾಘ ಶುದ್ಧ ಬಿದಿಗೆ ಶತವಿಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸುಪೂಜ್ಯರಿಗೆ ಆರ್ಹಂತ್ಯ ಪದವಿಯುಂ || ೧೨ ||

ಮಾಘ ಶುದ್ಧ ಪಕ್ಷಿ ಉತ್ತರಾಭಾದ್ರಪದದಲ್ಲಿ ವಿಮಲಜಿನರಿಗೆ ನವಲಬ್ಧಿಯುಂ || ೧೩ ||

ಚೈತ್ರ ಮಾಸದಮಾವಾಸ್ಯೆಯ ರೇವತಿಯಲ್ಲಿ ಅನಂತಜಿನರಿಗೆ ಅನಂತಜ್ಞಾನಲಬ್ಧಿಯುಂ || ೧೪ ||

ಪುಷ್ಯ ಪೂರ್ಣಮಿ ಪೂರ್ವಾತಾರೆಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಜಿನರಿಗೆ ನಿರ್ಮಲಬೋಧವುಂ || ೧೫ ||

ಪುಷ್ಯ ಶುದ್ಧ ದಶಮಿ ಭರಣಿಯಲ್ಲಿ ಶಾನ್ತಿಜಿನರಿಗೆ ಅಚಿನ್ತ್ಯಜ್ಞಾನೋತ್ಪತ್ತಿಯುಂ || ೧೬ ||

ಚೈತ್ರಶುದ್ಧ ತದಿಗೆ ಕೃತ್ತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕುಂಭಾಜಿನರಿಗೆ ಹ್ವಾಯಿಕಚ್ಚಾನವುಂ || ೧೭ ||

ಕಾರ್ತಿಕ ಶುದ್ಧ ದ್ವಾದಶಿ ರೇವತಿಯಲ್ಲಿ ಅರಭಟ್ಟಾರಕರಿಗೆ ವರವಾರ್ಹಾಂತ್ಯವುಂ || ೧೮ ||

ಪುಷ್ಯ ಬಹುಳ ಬಿದಿಗೆ ಪುನರ್ವಸುವಿನಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲಿಜಿನರಿಗೆ ಕೃವಲ್ಯವುಂ || ೧೯ ||

ಮೈಶಾಖ ಬಹುಳ ೯ ಶ್ರವಣನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಮುನಿಸುವ್ರತಜಿನನಾಥರಿಗೆ ವಿನೂತಬೋಧೋತ್ಪತ್ತಿಯುಂ || ೨೦ ||

ವಾಗರ್ಗಶಿರ ಶುದ್ಧ ಏಕಾದಶಿ ಅಶ್ವಿನಿಯಲ್ಲಿ ನಮಿಜಿನರಿಗೆ ನವಹ್ವಾಯಿಕಲಬ್ಧಿಯುಂ || ೨೧ ||

ಅಶ್ವೀಜ ಶುದ್ಧ ವಾಡ್ಯದ ಚಿತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ನೇಮಿತೀರ್ಥಕರಿಗೆ ಅಸಹಾಯಜ್ಞಾನೋತ್ಪತ್ತಿಯುಂ || ೨೨ ||

ಚೈತ್ರ ಬಹುಳ ಚವುತಿ ವಿಶಾಖಾನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಜಿನರಿಗೆ ಅಕ್ಷಯಬೋಧವುಂ || ೨೩ ||

ಮೈಶಾಖ ಶುದ್ಧ ೧೦ ಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ವರ್ಧಮಾನರಿಗೆ ತಾಪ್ತತಬೋಧೋತ್ಪತ್ತಿಯಾಯಿತು || ೨೪ ||

ಅದಿಜಿನರಿಗೂ, ಶ್ರೇಯಾಂಸ, ಮುನಿಸುವ್ರತ, ನೇಮಿ, ವಾರ್ಷತೀರ್ಥಕರೆಂಬ ಇವರುಗಳಿಗೂ ಪೂರ್ವಾರ್ಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೇವಲಜ್ಞಾನೋತ್ಪತ್ತಿಯುಂಟಾಯಿತು.

ಉಳಿದ ಹತ್ತೊಂಭತ್ತು (೧೯) ಜಿನರಿಗೆ ಅವರಾರ್ಹ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಚತುರ್ಥಕಲ್ಯಾಣವಾಯಿತು.

ಅಂತು ಕಾಲೋದಯವಾದ ಕೂಡಲೇ ನವಹ್ವಾಯಿಕಲಬ್ಧಿಗಳು ಉದಯಿಸುವವು. ಆ ಲಬ್ಧಿಗಳು ಯಾವಕರ್ಮದ ಹ್ವಯದಿಂದ ಹುಟ್ಟುತ್ತವೆಂದರೆ:-

ಜ್ಞಾನಾನವರಣೀಯಂ, ದರ್ಶನಾನವರಣೀಯಂ, ದರ್ಶನಮೋಹನೀಯಂ, ಚಾರಿತ್ರವೋಹನೀಯಂ, ಎಂಬಿವರ ನಿರತ್ಯಸಹ್ವಯದಿಂದ ಹ್ವಾಯಿಕವಾದ ಜ್ಞಾನ, ದರ್ಶನ, ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ, ಚಾರಿತ್ರವೆಂಬವು, ದಾನಾಂತರಾಯಕರ್ಮಹ್ವಯದಿಂದ ಅನಂತಾನಂತ ಪ್ರಾಣಿಸಮೂಹಗಳಿಗಿಲ್ಲಂ ನಿರ್ಮಲತತ್ವೋಪದೇಶರೂಪವಾದ ಅಭಯದಾನವಾಗುವದು.

ಲಾಭಾಂತರಾಯದ ಹ್ವಯದಿಂದ ಪರಿತ್ಯಕ್ತಕಬಳಹಾರಕ್ರಿಯೆಯನುಳ್ಳ ಕೇವಲಿಗಳಾವುದೊಂದರಿಂ ಶರೀರಬಲಾದಾನನ್ಯಮನುಜಾಸಾರರಣಂಗಳತ್ಯಂತ ಕುಭಂಗಳು ಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳು, ಪ್ರತಿಸಮಯಮನಸ್ತಪ್ಪದ್ಗಲಂಗಳು ಬಂಧಕ್ಕೆ ಬಪ್ಪವಿಂತೀಲಾಭವುಂ, ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಲಾಭವಾಗುವದು.

ಭೋಗಾಂತರಾಯದ ಹ್ವಯದಿಂದ, ಅನಂತಭೋಗವುಂ, ಪುಷ್ಪವೃಕ್ಷಿಗಳೇ ಮೊದಲಾದ ಭೋಗಗಳುಂಟಾಗುವವು.

ಉಪಭೋಗಾಂತರಾಯದ ಹ್ವಯದಿಂದ, ಅನಂತೋಪಭೋಗವುಂ ಸಿಂಹಾಸನ, ಭತ, ತ್ರಯ ಚತುಷ್ಪದಿ (೬೪) ಚಾಮರಾದಿ ಪ್ರಾತಿಹಾರ್ಯಪರಿಕರಸಮಸ್ತಿತ ಸಮವಸರಣವಿಭೂತಿಯುಂ, ಮತ್ತು ವೀರ್ಯಾಂತರಾಯಕರ್ಮದ ನಾಶದಿಂದ ಅನಂತವೀರ್ಯವುಂ ಅನಂತಸುಖವುಂ, ಅನಂತಾವಗಾಹನವುಂ, ಅನಂತವಕಾಶವುಂ, ಅನ್ಯಾಬಾಧತ್ವವುಂ, ಎಂದಿವುಗಳು ಉಂಟಾಗುವವು. ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ವರವಾರ್ಹಾಂತ್ಯವೆಂಬ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುವದು.

ಸ್ತನನ, ಅವಿಭೂತಾನಂದಜ್ಞಾನ, ದರ್ಶನ, ಸುಖ, ವೀರ್ಯ, ವಿರತಿ, ಹೃದಯಿಕ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ, ದಾನ, ಲಾಭ, ಭೋಗೋಪಭೋಗಾದ್ಯನಂದಗುಣತ್ವಾದಿ ಹೈವಾತ್ಮಸಾತ್ಮತ ಸಿದ್ಧ ಸ್ವರೂಪಾಃ, ಸ್ವಟಿಕಮಣಿಮದರ ಗರ್ಭೋದ್ಯುತಾದಿತ್ಯಬಿಂಬವರ್ಧಯ ದೀಪ್ಯಮಾನಾಃ, ಕರೀರಪರಿನಾಶಾಪಿಜ್ಞಾನೇನ ವ್ಯಾಪ್ತಕುಢ್ಢರೂಪಾಃ, ಸ್ವಸ್ತಿತಾಶೇಷ ಪ್ರಮೇಯತ್ವತಃ, ಪ್ರಾಪ್ತ ವಿಶ್ವರೂಪಾಃ, ನಿರ್ಗತಾಶೇಷಮಯತ್ವತೋ ನಿರಾಮಯಾಃ, ವಿಗತಾಶೇಷ ಪಾವಾಂಜನ ಪುಂಜ ತ್ವನ ನಿರಂಜನಾಃ, ದೋಷಕಲಾತೀತತ್ವತೋ ನಿಂಕಳಾಸ್ತೇಭ್ಯೋರ್ಹ ನಮಃ, ಈ ಪ್ರಕಾರ ವಾಗಿ ಸಯೋಗಿಕೇವಲಿ ಗುಣಸ್ಥಾನದ ಸೂಕ್ಷ್ಮಕ್ರಿಯಾಪ್ರತಿಪಾತಿಯೆಂಬ ತೃತೀಯ ಶುಕ್ಲ ಧ್ಯಾನಾನಂದರ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅಯೋಗಿಕೇವಲಿ ಗುಣಸ್ಥಾನಂ ಪಂಚಹಸ್ತೇಚ್ಚಾರಣ ಪ್ರಮಾಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿರಾಸ್ರವದ್ವಾರರುಂ, ಸಮಸ್ತಶೀಲಗುಣಮಣಿವಿಭೂಷಣಭೂಷಿತರುಂ ಆಗಿ, ಮೂಲೋತ್ತರ ಉತ್ತರೋತ್ತರ ಕರ್ಮಪ್ರಕೃತಿ ಸ್ಥಿತ್ಯನುಭಾಗಪ್ರದೇಶಬಂಧೋದಯೋದಿ ರಣ ಸತ್ಯಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ, ವ್ಯಾಪರತ ಕ್ರಿಯಾನಿರ್ವೃತ್ತಿಯೆಂಬ, ಚತುರ್ಥ ಶುಕ್ಲಧ್ಯಾನದಿಂದ ನಿರವ ಶೇಷಂ ಕೆಡಿಸಿ, ಸಿದ್ಧತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ದಿನಂಗಳಂತೆನೆ—

ಮಾಘ ಕೃಷ್ಣ ೧೪, ಪೂರ್ವಾಹ್ನ ಉತ್ತರಾಷಾಢ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಅದಿದೇವನು ಬಂದು ಸಾವಿರ ಮುನಿಗಳೊಡನೆ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಹೊಂದಿದನು. || ೧ ||

ಚೈತ್ರ ಕುಢ್ಢ ೫, ಪೂರ್ವಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ರೋಹಿಣಿ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಜಿತಜಿನಂ ಸಿದ್ಧನಾದನು || ೨ ||

ಚೈತ್ರ ಕುಢ್ಢ ೬, ಅಪರಾಹ್ನ ಮೃಗಶಿರಾ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಂಭವಂಗೆ ಮೋಕ್ಷವಾಯಿತು || ೩ ||

ಮೌಠಾಖ ಕುಢ್ಢ ೬, ಪೂರ್ವಾಹ್ನ ಪುನರ್ವಸುವಿನಲ್ಲಿ ಅಭಿನಂದನಜಿನನು ಮುಕ್ತನಾದನು ೪

ಚೈತ್ರ ಶುಕ್ಲ ೧೧, ಅಪರಾಹ್ನ ಮಘಾನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಮತಿ ಪರಮಾತ್ಮನಾದನು || ೫ ||

ಫಾಲ್ಗುಣ ಕೃಷ್ಣ ೪, ಅಪರಾಹ್ನದ ಚಿತ್ತೇ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಪದ್ಮಪ್ರಭಂ ಮುಂನೀರಿಪ್ಪತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಅರಸುಗಳ್ಳವರಸು ನಿರ್ವಾಣವದ ಪ್ರಾಪ್ತನಾದನು || ೬ ||

ಫಾಲ್ಗುಣ ಬಹು ೭, ಪೂರ್ವಾಹ್ನ ಅನುರಾಧಾ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಐನೂರು ತಪಸ್ವಿಗಳೊಡನೆ ಸುಪಾರಿಶ್ವನ. ಅಪವರ್ಗಪ್ರಾಪ್ತನಾದನು || ೭ ||

ಭಾದ್ರಪದ ಕುಢ್ಢ ೬, ಪೂರ್ವಾಹ್ನದಲ್ಲಿ ಜ್ಯೇಷ್ಠಾ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಪ್ರಭಜಿನನು ಅಷ್ಟಮಘೂಮಿ ನಿವಿಷ್ಟನಾದನು || ೮ ||

ಭಾದ್ರಪದ ಕುಢ್ಢ ೮, ಅಷ್ಟಮಿ ಅಪರಾಹ್ನದ ಮೂಲನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುವಿಧಿ ಶಿವಗತಿ ನಿವಿಷ್ಟನಾದನು || ೯ ||

ಅಶ್ವಿಜ ಕುಢ್ಢ ೭, ಸಪ್ತಮಿ ಪೂರ್ವಾಹ್ನ ಪೂರ್ವಾಷಾಢ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಶೀತಲನಾಥನು ಶಿತಾವನಿಯೆಂಬ ಜ್ಞೇತ್ರನಾಥನಾದನು || ೧೦ ||

ಶ್ರಾವಣ ಕುಢ್ಢ ಪೂರ್ಣಮಿ ಪೂರ್ವಾಹ್ನ ಧನಿಷ್ಠ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಯಾಂಸಂ ನಿಶ್ರೇಯ ಸಪದಗತನಾದನು || ೧೧ ||

ಭಾದ್ರಪದ ಕುಢ್ಢ ೧೪, ಅಪರಾಹ್ನ ಕತವಿಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಆರುನೂರೋರ್ವ (೬೦೧) ಸಂಯಮಿಗಳುವರಸು ವಾಸುಮಾಜ್ಯಂ ಸ್ವಾತ್ಮೋದ್ಧ ಸುಖಸಿದ್ಧನಾದನು || ೧೨ ||

ಅಪಾಧ ಬಹುಳ ಅಷ್ಟಮಿಯ ಅಪರಾಹ್ಣದ ಉತ್ತರಾಭಾದ್ರ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಆರುನೂರು ಮುನಿಗಳ್ವರಸು ನಿರ್ವಾಣಲಕ್ಷ್ಯೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದನು || ೧೩ ||

ಚೈತ್ರ ಕೃಷ್ಣ ಅಮಾವಾಸಿ ಅಪರಾಹ್ಣ ರೇವತಿ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಏಳನೂರು (೭೦೦) ಮುನಿಗಳ್ವರಸು ಅಂತ್ಯಪದವಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದನು || ೧೪ ||

ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಶುದ್ಧ ೪ ಪುಷ್ಯ ನಕ್ಷತ್ರದ ಪೂರ್ವಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ೮೦೨ ಮುನಿಗಳ್ವರಸು ಧರ್ಮ ಜಿನಂ ಕರ್ಮತ್ರಯ ನಿರ್ಮುಕ್ತನಾದನು || ೧೫ ||

ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಬಹುಳ ೧೪ ಅಪರಾಹ್ಣದ ಭರಣಿಯಲ್ಲಿ ತಾಂತೀಕಂ ಸವಕತ (೯೦೦) ವರ್ಣಿಗಳ್ವರಸು ಸಂಪೂರ್ಣ ಗುಣಧರನಾದನು || ೧೬ ||

ಮೈಶಾಖ ಶುದ್ಧ ಪಾಡ್ಯ ಕೃತ್ತಿಕೆಯ ಅಪರಾಹ್ಣದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರ ಮುನಿಗಳ್ವರಸು ಕುಂಠು ಜಿನಂ ಶಾಸ್ವತಪದವ್ರಾಪ್ತನಾದನು || ೧೭ ||

ಚೈತ್ರದಮಾವಾಸಿ ಅಪರಾಹ್ಣದ ರೇವತಿ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ೧೦೦೦ ಮುನಿಗಳೊಡನೆ ಅರವರಮೇಶ್ವರಂ ಪರಮಪದವ್ರಾಪ್ತನಾದನು || ೧೮ ||

ಫಾಲ್ಗುಣ ಬಹುಳ ೫ ಅಪರಾಹ್ಣ ರೇವತಿಯಲ್ಲಿ ೫೦೦ ಅನಗಾರರೊಡನೆ ಮಲ್ಲಿ ಜಿನಂ ಮುಕ್ತಿವಲ್ಲಭನಾದನು || ೧೯ ||

ಫಾಲ್ಗುಣ ಬಹುಳ ದ್ವಾದಶಿ ಅಪರಾಹ್ಣದ ಶ್ರವಣ ನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ಮುನಿಸುವ್ರತಂ ಸನಾತನ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಯಾದನು || ೨೦ ||

ಮೈಶಾಖ ಕೃಷ್ಣ ೧೪ ಪೂರ್ವಾರ್ಧ ಕಾಲದ ಅಶ್ವಿನಿಯಲ್ಲಿ ನಮಿನಾಥನು ನಿತ್ಯಾನಂದ ಕಾಂತಪತಿಯಾದನು || ೨೧ ||

ಅಪಾಧ ಶುದ್ಧ ಸಪ್ತಮಿಯ ಅಪರಾಹ್ಣದ ಚಿತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ನೇಮಿನಾಥನು ಆರುನೂರು ಮೂವತ್ತಾರು (೬೩೬) ಯತಿಗಳ್ಳಹಿತಂ ಪಂಚಕಲ್ಯಾಣ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಯಾದನು || ೨೨ ||

ಶ್ರಾವಣ ಶುದ್ಧ ಸಪ್ತಮಿಯ ಅಪರಾಹ್ಣದ ವಿಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಪಾರ್ವಭಟ್ಟಾರಕಂ ಪಟ್ತ್ರಿಂಕ (೩೬) ಸಕಲ ವ್ರತಿಗಳೊಡನೆ ಸಕಲಸುಖಿನಿಯಾದನು || ೨೩ ||

ಕಾರ್ತಿಕ ಕೃಷ್ಣ ಚತುರ್ದಶಿ ಪ್ರತ್ಯುಷ್ಣಮಯದ ಸ್ವಾತೀನಕ್ಷತ್ರದಲ್ಲಿ ವೀರಜಿನನಾಥ ನೋರ್ವನೇ ನಿರ್ವಾಣಕ್ಕೆ ಸಂದನು || ೨೪ ||

ಶೇಷತ್ರಯೋದಕ (೧೩) ತೀರ್ಥಕರು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಹಸ್ರ ಅನಾಗಾರವರಸು ಶಿವಸುಖ ನಿರತರಾದರು.

ಗಾಹೆ || ಕಾಲವಸಾದೋಜೋಯದಿಬಾವಂಣಂಯ ದುಸ್ಸಮೇಕಾಲೇ |

ಅವಿಣಿದ್ಧಂಮೇದಾವಿಯ ಅಸೂಯ ಕೋತಹಯಪಾಯೇಣ || ೨೪ ||

ಸತ್ತಭಯದಯಮದಹಂ ಸಂಜುತೋಸಂ ಅಗಾರವಸಯೇಹಿ |

ಕಲಹಪಿಯಾರಾಗಿತೋಕೂರೋಕೋಹಾಳುವೋಲೋಹಿ || ೨೫ ||

ಸೂತ್ರಂ || ಘಾತಿಚತುಷ್ಟಯಾಷ್ಟಾದಶದೋಷರಹಿತಾಃ || ೧೦ ||

ಅರ್ಥ—ಜ್ಞಾನಾವರಣೀಯಂ, ದರ್ಶನಾವರಣೀಯಂ, ಮೋಹನೀಯಂ, ಅಂತರಾಯ ಮೊದಿವುಗಳು ಘಾತಿಚತುಷ್ಟಯಗಳು. ಕ್ಷುಧೆಯುಂ, ತೃಪ್ತಿಯುಂ, ಭಯವುಂ, ದ್ವೇಷವುಂ, ರಾಗವುಂ, ಮೋಹವುಂ, ಚಿಂತೆಯುಂ, ಜರೆಯುಂ, ರುಜೆಯುಂ, ಮರಣವುಂ, ಸ್ವೇದವುಂ, ಖೇದವುಂ, ಮದವುಂ, ರತಿಯುಂ, ವಿಸ್ಮಯವುಂ, ಜನನವುಂ, ನಿರ್ದ್ರೆಯುಂ, ವಿಷಾದಮೊಂಬಿವು ಹದಿ ನೆಂಟು ದೋಷಗಳು. ಈ ಘಾತಿಚತುಷ್ಟಯಾಷ್ಟಾದಶದೋಷವನರ್ಜಿತನು ಅಪ್ಪನೆಂದು ತಿಳಿಯುವದು.

ಗಾಹೆ || ಸಾರಯತಿರಿಯದುಥಾವರ ಛಾವದುಭುಜೋಯೇ ಘಾತಿಯಿ ಅಲುತಿಯಂ ||

ಸಾಹರಣಂ ಚತಿಸತ್ತಿ ಪಯದಿನಿಮುಕ್ಕೋ ಜಿಣೋಜಯವು || ೩೬ ||

ಭಹತಣಪಾಭಿರುರೋಸೋರಾಗೋ ಚಿಂತೋಜರಾರುಜಾಮಜ್ಜ |

ಖೇದಂ ಸೇದಮದೋರಯಿಮೋಹಜಣುಬ್ಬೇಗರಿತ್ವಾಪೋಣಿದ್ವಾ || ೩೭ ||

ಸೂತ್ರಂ || ಸಮವಚರಣೈಕಾದಶಭೂಮಯಃ || ೧೧ ||

ಹನ್ನೊಂದು ಸಮವಸರಣಭೂಮಿಯೆಂತನೆ ಪೇಳ್ವೆಂಃ—

ಕಂದ || ಘನನಿಬಿಡಂ ದ್ವಾದಶ ಯೋ |

ಜನ ವಿಸ್ತೃತಮಿಂದ್ರನೀಲಮಯಮತಿರುತ್ತಂ ||

ಧನದ ಕೃತಂ ನೆಲಸಿದುಡು |

ಘನಪಥದೊಳ್ ಸಮವಸರಣಭೂಮಿವಿಭಾಗಂ || ೧೨ ||

ವಚನ || ಆ ಮಹೀಮಂಡಲವು ಭೂಮಂಡಲದಿಂದ ಮೇಲೆ ಐದುಸಾವಿರ (೫೦೦೦) ಬಿಲ್ಲಿನಂತ ರದಲ್ಲಿ ತಾರಾಪಥದೋಳ್ ಸೂರ್ಯಮಂಡಲದಂತಿರುವುದು. ಅದರ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಾದಲೇಪೌವದಿ ಸಮಾನಗಳಾದ ಮಣಿನುಯಗಳಾದ ಸೋಪಾನಂಗಳು ವಿಂಶತಿಸಹಸ್ರ (೨೦೦೦೦) ಗಳು ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವವು. ಅವುಗಳ ಅಗ್ರಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಸಾದಚೈತ್ಯಭೂಮಿಯುಂ, ಜಲಖಾತಿಕಾಕ್ಷಾತಲವುಂ, ವಲ್ಲಿವನಾವನಿಯುಂ, ಉಪವನಮೇಧಿನಿಯುಂ, ಧ್ವಜಮಾಲಾಕುವಲಯಮುಂ, ಕಲ್ಪಮಹೀರುಹಮಹೀ ತಲವುಂ, ಭವನಸಂದೋಹವಸುಂಧರೆಯುಂ, ದ್ವಾದಶಗಣಪರಿಷ್ಕೃತ ಪವಿತ್ರತರ ಜ್ವೇತ್ರವುಂ, ಪ್ರಥಮಪೀಠವುಂ ದ್ವಿತೀಯಪೀಠವುಂ, ಸಿಂಹವಿಷ್ವರನಿವಿಷ್ವರ ತೃತೀಯಪೀಠವುಂ, ಯಂದಿವು ಏಕಾದಶ ಭೂಮಿಗಳಾಗುವವು. ಅಲ್ಲಿ ಹೇಮಮಯಂಗಳುಂ, ಮಣಿನುಯ ಸೋಪಾನಗಳುಂ, ಅಲಂಕೃತಗಳಾಗಿ ಜ್ಯೋತಿರಮರದೌವಾರಿಕ ರಮಣೀಯಂಗಳಾದ ನಾಲ್ಕು ಗೋಪುರದ್ವಾರಂಗಳಿಂದೊಪ್ಪಿ ತದ್ಭೂತ ಮಂಡಲವನ್ನೂ ಕುಂಡಲಾಕಾರದಿಂ ಸುತ್ತಿದ ಪಂಚರತ್ನಚಾರ್ಣಘಟಿತ ಸಾರಸರಾಸಮೂಪಮ ಪ್ರಾಕಾರಾಭ್ಯಂತರದಲ್ಲಿ ಮಹಾವೀಧಿಗಳ ನಡುವೆ ಚತುರ್ಗೋಪರಾನ್ವಿತ ತೃಶಾಲಪರಿ ವೇಷ್ಟಿತ ಮಧ್ಯಗತ ತ್ರಿಪೀಠಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿತ ಚತುಸ್ಸರೋವರಂಜಿತ ದ್ವಿಚತ್ವಾರಿಂಶತಿ

(೪೨) ಕುಂಡಮಂಡಿತಸುರಕುಮಾರಾಭಿಷಿಕ್ತ ಜಿನಬಿಂಬಚತುಷ್ಟಯಾಭಿಷಿಕ್ತ ಮಸ್ತಕ ದೇದೀಪ್ಯಮಾನಮಾನಸ್ತಂಭ ಚತುಷ್ಟಯಾಭಿರಾಮವುಂ ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಗಳ ಮಾನಗರ್ವಮನೇನನವ್ವೊಡಂ ಮಾಗಲೀಯಂವ ಮಾನಸ್ತಂಭದಿಂ ಮಾನಸ್ತಂಭಂ ಬರಮೇಕೈಕಜಿನಾಲಯಾಂತರಿತ ವಾಪೀಕೂಪಸರೋವರಸಮನ್ವಿತ ವನಪಂಡಮಧ್ಯಗತ ಪಂಚಪಂಚಪ್ರಾಸಾದರಮಣೀಯಗವ್ಯಾತಿ ದ್ವಯವಿಷ್ಕಂಭಮುಮಾಪ್ತ ಪ್ರಾಸಾದಚೈತ್ಯಭೂಮಿಯಕ್ಕುಂ.

ಅಲ್ಲಿಂದತ್ತ ರಜತಮಯಂಗಳುಂ ಮಣಿಮಯಸೋವಾನಂಗಳಿಂದಲಂಕೃತಂಗಳುಂ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಕ ದೌವಾರಿಕರಕ್ಷಿತಂಗಳಾದ ಗೋಪುರಚತುಷ್ಟಯದಿಂದೊಮ್ಮವ ಹಾಟಕ (ಸುವರ್ಣ) ಮಯ ವೇದಿಕಾಭ್ಯಂತರದಲ್ಲಿ ನಾನಾಸೋವಾನಶ್ರೇಣಿ ಜಲಜಲಜರವಿಹಂಗಳಮನಿನದ ಜಲಕ್ರೀಡಾನಿರತ ಸುರಖಚರಸಂದೋಹಸಂಸೇವ್ಯ ಸ್ವಚ್ಛಜಲಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ದಕಯೋಜನಪ್ರಮಾಣ ವಿಸ್ತಾರದ ಜಲಖಾತಿಕಾ ಭೂಮಿಯಕ್ಕುಂ.

ಅಲ್ಲಿಂದತ್ತ ರೂಪ್ಯಮಯಂಗಳಿಂ ಮಣಿಮಯಸೋವಾನಂಗಳುಂ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಕದ್ವಾರಪಾಲಕ ಪರಿಪಾಲಿತಂಗಳುಮಿಂತೀ ನಾಲ್ಕುಬಾಗಿಲುವಾಡಗಳಿಂದೊಮ್ಮವ ಕಾಂಚನಮಯ ವೇದಿಕೆಯಿಂದೊಳಗೆ ಗಂಧಲುಬ್ಬಾ ಮತ್ತಮಧುಕರಯುಂಕಾರಕೋಲಾಹಲ ಪುನ್ನಾಗತಿಲವಕುಳ ಮಾಧವೀಕತಪತ್ರಕಾದಿ ನಾನಾಲತಿಕಾಭಿರಾಮವುಂ ಲತಾಭವನಸಂದೋಹಸಂಸೇವ್ಯಮುಂ ಕ್ರೀಡಾನಿರತಸುರಮಿಥುನ ಕತಸಮನ್ವಿತಮವ್ವೊಂದು ಯೋಜನಪ್ರಮಾಣ ವಿಸ್ತಾರದ ವಲ್ಲಿವನಾವನಿಯೆಸಗುಂ.

ಅಲ್ಲಿಂದತ್ತ ರಜತಮಯಂಗಳುಂ, ಮಣಿಮಯಸೋವಾನಂಗಳಿಂದಲಂಕೃತಂಗಳುಂ, ಯಕ್ಷಕುಮಾರರಕ್ಷಿತಗಳಾದ ನಾಲ್ಕು ಗೋಪುರಗಳಿಂದೊಮ್ಮವ ಸರಕ್ತತಪನೀಯಚ್ಛಾಯಾ ಪ್ರಾಕಾರದಿಂದೊಳಗೆ:—

ಕಂದ || ತ್ರಿದಶಮಿಥುನ ಪ್ರಸಂಗದಿ |

ಸುದಿತ ಮಹಾರಾಗ ವಿಹಂಗಳುಲನಿತ್ವನದಿಂ ವು |

ರಿದನವತೋಕ ಸಪ್ತ- |

ಜ್ಞ ದಚಂಪಕ ಜೂತವನಚತುಷ್ಟಯಮಕ್ಕುಂ || ೧೩ ||

ಆ ವನಚತುಷ್ಟಯಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಚತುರ್ಗೋಪುರಾನ್ವಿತ ತೃಪಾಲಪರಿವೇಷ್ಟಿತಂಗಳುಂ ತ್ರಿಪೀಠಂ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿತಂಗಳುಂ ಪ್ರಾತಿಹಾರ್ಯಸಮನ್ವಿತ ಪರ್ಯಂಕಸ್ಥಿತಜಿನಬಿಂಬ ಚತುಷ್ಟಯವಿರಾಜಿತಂಗಳುಮಾಗಿ ಸೋಗಯಿಸುವ ಚೈತ್ಯವೃಕ್ಷಗಳಿಂದಂ ನಮೇರುಮಂದಾರವಾರಿ ಜಾತ ತಾಳ ಹಿಂತಾಳ ತಮಾಳ ಜಂಬೂ ಜಂಬೀರಾದಿ ಬಹುಪ್ರಕಾರ ಭೂರುಹ ನದಿಪುಲಿನ ಸ್ಥಾನ ರಮಣೀಯವಾದ ಕೃತಕಗಿರಿಗಳಿಂದಂ ಲತಾಭವನಗಳಿಂದಂ ಮಂದಾನಿಲಾಂದೋಲಿತ ಧ್ವಜಗಳಿಂದಂ ಮತ್ತಂ ಮಹಾವೀಧಿಗಳಿಕ್ಕೆಲಂಗಳೊಳಂ ಕಕಧರಧನಲಂಗಳುಂ ಅತ್ಯುನ್ನತಂಗಳಾಗಿ ಯೊಂದೊಂದು ಮೂವತ್ತೆರಡು ನಾಟಕಗಳುಂ ಒಂದೊಂದು ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತೀ

ವೇರು ನರ್ತಕಿಯರುಂ ಇರುವ ಮೂರುನೆಲೆ ಯೆರಡೆರಡು ನಾಟ್ಯಶಾಲೆಗಳಿಂ ನಾಟ್ಯಶಾಲೆಗಳ ಸಮೀಪದೊಳತಿ ಬಹಳ ದಹ್ಯಮಾನ ಕಾಳಾಗರುಧೂಪಧೂಮಂ ಗವ್ಯೂತಿಧೂಪಕುಂಭಗಳಿಂದಮೊಪ್ಪುವ ಉಪವನಭೂಮಿಯೊಂದುಯೋಜನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣಮಾಗಿ ನೆಲಿಸಿರುವದು.

ಅಲ್ಲಿಂದತ್ತ ರಜತಮಯಂಗಳುಂ, ಮಣಿಮಯಸೋಮಾನಾಲಂಕೃತಂಗಳುಂ, ಯಜ್ಞೇಂದ್ರ ರಕ್ಷಿತಗಳಾದ ಗೋಪುರದ್ವಾರಚತುಷ್ಟಯವಿರಾಜಮಾನ ಕಾರ್ತಸ್ವರವೇದಿಕಾಭ್ಯಂತರದಲ್ಲಿ—

ಕಂದ || ಗಜಸಿಂಹವೃಷಭಗರುಡಾಂ ।

ಜಜಮಾಲಾಹಂ ಸಚಕ್ರತಿಖಿವಸ್ತ್ರಪ್ರೀಹ ||

ಧ್ವಜವುಂ ತತ್ಪರಿವಾರ ।

ಧ್ವಜವುಂ ಧ್ವಜಭೂಮಿಯೋಳ ವಿರಾಜಿಸುತ್ತಿರ್ಕುಂ || ೧೪ ||

ಅಲ್ಲಿಂದ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪಂಚವಿಂಶತಿ (೨೫) ದಂಡೋತ್ತರಿತಾಸ್ವಾಶೀತ್ಯಂಗಳುಂ, ಬಹಲ ಸುವರ್ಣಸ್ತಂಭಾಗ್ರದಲ್ಲಿ ಮಂದಮಾರುತಾಂದೋಲಿತಂಗಳಾಗಿ ಕಣ್ಣಿಗೊ ಮನಕ್ಕೂ ಶೋಭಿಸುವ ಮಹಾಧ್ವಜಗಳಲ್ಲಿ ವೊಂದೊಂದಕ್ಕೆ ನೂರಂಟಾಗಲು ಅಂತು ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರದ ಮುನ್ನೂರಿಪ್ಪತ್ತು (೪೩೨೦) ಅಗುವವು. ಮತ್ತೊಂದಕ್ಕೆ ನೂರಂಟಾಗಲು ಅಂತು ಹೊಲ್ಲಕ ಧ್ವಜಗಳು ನಾಲ್ಕುಲಕ್ಕೆಯುಮರುವತ್ತಾರುಸಾಸಿರದ್ದೆನೂರುವತ್ತು (೪೬೬೫೬೦) ಅಗುವವು, ಈ ಪ್ರಕಾರವಾದ ಧ್ವಜಭೂಮಿಯ ವಿಸ್ತಾರವು ಒಂದು ಯೋಜನವಿರುವದು.

ಅಲ್ಲಿಂದತ್ತ ರಜತಮಯಂಗಳುಂ ಮಣಿಮಯಸೋಮಾನಾಲಂಕೃತಂಗಳುಂ, ನಾಗೇಂದ್ರ ರಕ್ಷಿತಂಗಳಾದ ನಾಲ್ಕು ಬಾಗಿಲುವಾಡಗಳಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವರ್ಜುನಮಯ ಪ್ರಕಾರದಿಂದೊಳಗೆ,

ಕಂದ || ದೇವೋತ್ತರಕುರುಗಳ ಕ- ।

ಲ್ಪಾವನಿಜಾತಂಗಳೆಲ್ಲಮಿದಲಂತದ ಕ- ||

ಲ್ಪಾವನಿಜಕೈಣಿಲ್ಲಿನೆ ।

ದೇವರಕಲ್ಪಾವನೀತಲಂ ಸೊಗಯಿಸುಗುಂ || ೧೫ ||

ಅಂತು ಸಂಕಲ್ಪಾತೀತಕಲ್ಪನೋಪೇತದಕವಿಧಕಲ್ಪಪಾದಪ್ರಕ್ರೇಣವುಂ, ನಾನಾಲತಾ ಮಧ್ಯಗತ ಚಾವಿಕರಾಂದೋಲಿತಸಂದೋಹಸಂಸೇವ್ಯವುಂ, ಸುರಮಿಥುನಕತಕ್ರೇಡಾನಿಡವುಂ, ಪೂರ್ವೋಕ್ತಚೈತ್ಯವೃಕ್ಷವಿಧಾನಸಿದ್ಧವೃಕ್ಷರಮಣೀಯವುಂ, ಮಹಾವಿದ್ಯುಭಯ ಪಾರ್ಶ್ವಗತ ಪೂರ್ವಚಕ್ರಪ್ರಮಾಣನಾಟ್ಯಶಾಲಾಧೂಪಕುಂಭಸಂಭೃತವುಂ, ಏಕಯೋಜನವಿಷ್ಕಂಭವಾದ ಕಲ್ಪಮಹೀರುಹತಲವುಂ ಕಲ್ಪಾಧಿಪತಿಗೂ ಕೂಡ ಹೊಗಳಲಸಾಧ್ಯವೆನಿಸಿತು. ಅಲ್ಲಿಂದತ್ತ ರೂಪ್ಯಮಯಂಗಳುಂ ಮಣಿಮಯಸೋಮಾನಂಗಳುಂ ಅಲಂಕೃತಗಳುಂ, ನಾಗದೌವ್ವಾರಿಕ ರಮಣೀಯಂಗಳಾದ ಗೋಪುರದ್ವಾರಚತುಷ್ಟಯಪ್ರಯುಕ್ತನಿರ್ಣಿಹ ಸ್ವರ್ಣವೇದಿಕಾಭ್ಯಂತರದಲ್ಲಿ ಸುರಮಿಥುನಕತಗೀತವಾದ್ಯನೃತ್ಯ ನಾನಾವಿನೋದ ಜಿನಾಭಿಷವಣ ಜಿನಪೂಜಾ ಜಿನ ಗುಣಸ್ತವನ ಪುರಾಣಕಥನ ಕಲಕಲರವರಮ್ಯಂ ಬಹುಭೇದದರಮ್ಯಗಳಿಂದಂ ಮತ್ತು ಆ ವಿಧಿಗಳ ನಡುವೆ ಮಾನಸ್ತಂಭೋನ್ನತಂಗಳುಂ, ಜಿನೇಂದ್ರಪ್ರತಿನಾಪ್ರಕ್ರೇಣಕಂಗಳುಂ,

ರತ್ನತೋರಣತಾಂತರಿತಂಗಳುಂ, ದೇವಮಾನವದಾನವಾದಿಗಳಿಂದ ಅಭ್ಯರ್ಚನೀಯಂಗಳುಂ, ಪೂಜಾನೀಯಂಗಳುಂ, ಅದ ಮೊಂಭತ್ತೊಂಭತ್ತು ಸ್ತೂಪೆಗಳಿಂದ ಒಪ್ಪುವ ಕ್ರೋಕದ್ವಯ ವ್ಯಾಸನುಪ್ಪ ಭವನಭೂಮಿಭವನಲೋಕಮನದರಿಕೃತಂ ಮಾಡಿದುದನಂತೂ ||

ಸೂತ್ರಂ || ದ್ವಾದಶಗಣಾಃ || ೧೨ ||

ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಂದತ್ತಲಾಗೆ ಇಂದ್ರನೀಲಮಯ, ಮಾಣಿಕ್ಯಮಯಂಗಳುಂ, ಮಣಿಮಯ ಸೋಮಾನಾಲಂಕೃತಂಗಳುಂ, ಕಲ್ಪವಾಸಿ ತ್ರಿದಶಪರಿವಾಲಿತಂಗಳಾದ ಚತುರ್ಗೋಪುರಗಳಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ ಸ್ಫಟಿಕಮಯ ಪೋಡಕಭಿತ್ತಿಗಳಿಂದಂತರಿತಂಗಳಾಗಿರುವ ಹನ್ನೆರಡು ಕೋಪ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ದ್ವಾದಶಗಣಂಗಳಿರುವರು. ಹ್ಯಾಗಂದರೆ:-

ಸರ್ವಜ್ಞವೀತರಾಗಭಟ್ಟಾರಕನ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕರಕಮಲಂಗಳಂ ಮುಗಿದು ೧ ಗಣಧರದೇವರುಂ, ೨ ಪೂರ್ವಧರರುಂ, ೩ ಕ್ರಿಯಾಬುದ್ಧಿಪ್ರಾಪ್ತರುಂ, ೪ ಅವಧಿಜ್ಞಾನಿಗಳುಂ, ೫ ಮನಃಪರ್ಯಾಯಜ್ಞಾನಿಗಳುಂ, ೬ ವಾದಿಗಳುಂ, ೭ ಶಿಕ್ಷಕರುಮೆಂಬ ಸಪ್ತಭೇದದ ಋಷಿಸಮೂಹವಿರುವರು.

ಅಲ್ಲಿಂ ಕೆಲದೊಳು ಕಲ್ಪವಾಸಿಗದೇವಿಯಿರುವರು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೆಲದಲ್ಲಿ ಆರ್ಜಿಕಾ ಸಮೂಹವುಂ, ಶ್ರಾವಕಿನಿವಹಮುಂ ಇರುವರು. ಅಲ್ಲಿಂ ಕೆಲದಲ್ಲಿ ಮಹಾವೀಧಿಯಿರುವರು. ಅಲ್ಲಿಂ ಕೆಲದಲ್ಲಿ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯದೇವಿಯಿರುವರು, ಅಲ್ಲಿಂ ಕೆಲದೊಳು ವಾನವ್ಯಂತರ ದೇವಿಯಿರುವರು, ಅಲ್ಲಿಂ ಕೆಲದಲ್ಲಿ ಭವನವಾಸಿಗದೇವಿಯಿರುವರು, ಅಲ್ಲಿಂ ಕೆಲದಲ್ಲಿ ಮಹಾವೀಧಿಯಿರುವರು, ಅಲ್ಲಿಂ ಕೆಲದಲ್ಲಿ ವ್ಯಂತರದೇವಿಯಿರುವರು, ಅಲ್ಲಿಂ ಕೆಲದಲ್ಲಿ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯದೇವಿಯಿರುವರು, ಅಲ್ಲಿಂ ಕೆಲದಲ್ಲಿ ಮಹಾವೀಧಿಯಿರುವರು, ಅಲ್ಲಿಂ ಕೆಲದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪವಾಸಿಗದೇವಿಯಿರುವರು, ಅಲ್ಲಿಂ ಕೆಲದಲ್ಲಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿ, ಮಂಡಲೀಕ, ಮಹಾಮಂಡಲೀಕ, ಮಹುಟಬದ್ಧಾದಿ ಭೂಚರ, ಖೇಚರರು ಇರುವರು, ಅಲ್ಲಿಂ ಕೆಲದಲ್ಲಿ ಸಿಂಹ, ವ್ಯಾಘ್ರ, ಸರ್ಪ, ಸರಿಸ್ಪೃಹ, ಕರಿ, ತುರಗ, ಮಹಿಷಿ, ಮೇಷ, ಮೂಷಕ, ಬಿಡಾಲ, ವಿವಿಧವಿಹಂಗಮ ಪ್ರಮುಖತೀರ್ಥ ಕರಿ, ತುರಗ, ಮಹಿಷಿ, ಮೇಷ, ಮೂಷಕ, ಬಿಡಾಲ, ವಿವಿಧವಿಹಂಗಮ ಪ್ರಮುಖತೀರ್ಥ ಗೋನಿಜಂಗಳು ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧಗಳಿಲ್ಲದೆ ಉಪಶಾಂತಂಗಳಾಗಿ ನೆರೆದು ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರುವವು. ಅಲ್ಲಿಂ ಕೆಲದಲ್ಲಿ ಮಹಾವೀಧಿಯಿರುವರು, ಮತ್ತು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣವಾಗಿ ಪರಿವೇಷಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ ದ್ವಾದಶಗಣಂಗಳಿಂದೊಪ್ಪುವ ಒಂದು ಗಾವುಡ ಅಗಲದ ಗಣಭೂಮಿಯಿರುವರು, ಆ ಗಣಭೂಮಿಯು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ:-

ಆರ್ಯೇ || ಋಷಿಕಲ್ಪಜವನಿತಾರ್ಯಾಃ | ಜ್ಯೋತಿರ್ವನಭವನಯುವತಿಭುವನವಜಾ |
ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯಕಲ್ಪದೇವಾ | ಪರತೀರ್ಥಂಜೋ ವಸಂತೀವೇಷ್ಯಮಪೂರ್ವಂ ||

ಮತ್ತಮಲ್ಲಿಂದತ್ತಲು ಇಂದ್ರನೀಲಮಾಣಿಕ್ಯಮಯಂಗಳುಂ, ಮಣಿಮಯಸೋಮಾನಾಲಂಕೃತಂಗಳುಂ, ವೈಮಾನಿಕದೇವದ್ವಾರವಾಲಕವಿರಾಜಿತಂಗಳಾದ ಚತುರ್ಗೋಪುರಸಮನ್ವಿತ ಸ್ಫಟಿಕಮಯವೇದಿಕಾನರ್ಭಾಗದೊಳು ಪೊಳೆವೆ-

ಕಂದ || ಅನುಪಮವೈಡೂರ್ಯ |

ಕನತ್ಯಲತತ್ಸರ್ವರತ್ನಮಯಮವೈಂಟುಂ ||

ಧನುಗಳುನಾಲ್ಕುಂ ಕ್ರಮದಿಂ- |

ದ ನಾಲ್ಕುಮುಷ್ಟೇದಮಃಸ್ವ ಪೀಠತ್ರಯದೊಳ್ || ೧೬ ||

ಅಲ್ಲಿಂದತ್ತಲು ನಾಲ್ಕು ದೆಕೆಯೊಳಂ ಧರ್ವಚಕ್ರಮಂ ಧರಿಸರ್ಪ ಯಜ್ಞೇಂದ್ರರಿಂ
ನಾನಾವಿಧಾರ್ಚನೋಪಕರಣಂಗಳೆಂ ಬಹುವಿಧ ದಿವ್ಯಾರ್ಚನಾದ್ರವ್ಯಗಳೆಂ ಮನೋಜ್ಞನಾಗಿ
ಪಂಚಾಕದಧಿಕ ಸಪ್ತಕತಕರಾಸನೆ ವಿಷ್ಣುಂಭವಾದ ಪ್ರಥಮ ಪೀಠವಿರುವದು.

ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಬಹುವಿಧ ಧ್ವಜವ್ರಜೋರ್ಚನಾಲಂಕೃತವಾಗಿ ಪೂರ್ವಪೀಠಪ್ರವೇಶ
ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಾದ ದ್ವಿತೀಯ ಪೀಠವಿರುವದು.

ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಸಹಸ್ರಚಾಪ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಸೂರ್ಯಬಿಂಬಾಕಾರವನ್ನ ಕೈಕೊಂಡು
ಛಳಛಳಿಸಿ ಹೊಳೆಯುವ ಮೂರನೆಯ ಪೀಠದ ತಳದೊಳಾರುನೂರು (೬೦೦) ದಂಡದಗಲವುಂ
ನೀಳಮುಮೊಂಭೈನೂರು (೬೦೦) ದಂಡೋತ್ಸೇದವಾದ ಗಂಧಕುಟೆಯು ಪರಮನ ಚರಮ
ಕರೀರಂಗಳೊಳು ಕೂಡಿ ಸುಗಂಧಮಯವಾಗಿ ಸೊಗಯಿಸುವದು. ಅದು ತ್ರಿಭುವನಸ್ವಾಮಿಯ
ನಿವಾಸವಾಗುವದು. ಅಲ್ಲಿ—

ನೂತ್ನಂ || ಅಪ್ಪಮಹಾಪುತ್ರಹಾರ್ಯಾಣಿ || ೧೭ ||

ಕಂದ || ಶ್ರೀಮದಶೋಕಂ ಮುಕ್ಕೊಡೆ |

ಪೂಮಳೆವರಭಾಷೆವಿಷ್ಟರಂ ಚಮರಿಜಂ ||

ಭಾಮಂಡಲಂ ತ್ರಿಲೋಕ |

ಸ್ವಾಮಿತ್ವದ ಲಾಂಛನಂಗಳಾನಕ ಸಹಿತಂ || ೧೮ ||

ಗಾಹೆ || ಅತರಸಮಹಾಭಾಸಾ ಖುಲ್ಲಯ ಭಾಸಾಸಯಾಯಿಸತ್ತಹಾ |

ಅಖ್ಬರ ಅಂಣ ಖರಂಪಯ ಸಂಣಿ ಜೀವಾಣಸಯಳ ಭಾಸಾವೋ || ೨೦ ||

ಎದಾಣಿಭಾಸಾಣಿ ತಾಳವದತ್ತೋರ್ದ ಕಂಧವಾವಾರಂ |

ಪರಿಹರಿಯ ಯಕ್ಕ ಕಾಳಂ ಭಬ್ಬಜಣೀಡಿಂಬಜಾಸಿತ್ತಂ || ೨೧ ||

ಪಗಡಿಯೇ ಅಖ್ಬದಿವೋಸರ್ಪು ತ್ತಿದಯಂಮಿಣವಮುಹುತ್ತಾಣಿ |

ಣಿಸ್ಸರದಿಣಿದುಪಮಾಣೋದಿಬ್ಬರುಣಿಜಾಣುಜೋಯಣಯಂ || ೨೨ ||

ಅವಸೇಣಕಾಳಸಮಯೇ ಗಣಹದೇವಿಜ್ಞಕ್ಕವಟ್ಟೀಣಂ |

ಪಣ್ಣಾಣುರುವಮಥ್ಠಂ ದಿಬ್ಬರುಣಿಸಱ್ಱ ಭಗ್ಗಿಹಿಂ || ೨೩ ||

ಸಿಯಅಥ್ಠಿಣಿಠ್ಠಿ ಉಭಯಂ ಅವೇತವ್ವಂ ಪುಣೋವಿತತ್ತಿದಯಂ |

ದಬ್ಬಂಹಿಸತ್ತಭಿಂಗಿ ಅದೇಸವಸೇಣಸಂಭದಿ || ೨೪ ||

ಛದ್ಧಬ್ಬಪಂಚಅಥ್ಠಿ ಸತ್ತವಿತಜ್ಞಾಯಣವಪಯಥ್ಠಾಯ |

ಣಯಣಿಖ್ವೇಪಪಮಾಣಂ ದಿಬ್ಬರುಣಿ ಭಣಯಿ ಭಂಬಾಣಂ || ೨೫ ||

ಜಿಣವಂದಣಾಪಯಟ್ಟ ಪಲ್ಲಾಸಂಖೇಜ್ಜಭಾಗಪರಿಮಾಣಾ |

ಚಿತ್ತಂತಿವಿವಿಹಜೀವಾ ಯೆಕ್ಕೈಕ್ಕಸಮವಸರಣೇಸು || ೨೬ ||

ಈ ಯೇಳು ಗಾಥೆಗಳ ಅರ್ಥವು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—ಹದಿನೆಂಟು ಮಹಾಭಾಷೆಯುಂ, ಏಳು ನೂರು ಹ್ರುಲ್ಲಕ ಭಾಷೆಯುಂ, ಅಕ್ಷರಾನಕ್ಷರಾತ್ಮವುಂ ಸಂಜ್ಞೇಜೀವಂಗಳೆಲ್ಲ ಭಾಷೆಯುಂ ಆ ಭಾಷೆಯು ತಾಲ್ಪೋಷ್ವಪುಟ ವ್ಯಾಪಾರರಹಿತವಾಗಿ ಯುಗಪದ್ಧವ್ಯಜೀವಂಗಳೆ ನುಡಿನ ದಿವ್ಯ ಭಾಷೆಯುಂ ಸ್ವಭಾವದಿಂದ ಸ್ವಲಿತವುಂ ಸಂಧ್ಯಾತ್ರಯದಲ್ಲಿ ನವಮುಹೂರ್ತಂ (೯) ಪೂರಮಡುವದು. ಉಪಮಾತೀತನೊಂದುಯೋಜನವರ್ಯಂತ ಮೂರುಸಂಧ್ಯಾಕಾಲಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲದೆ ಉಳಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದೇವೇಂದ್ರ-ಚಕ್ರವರ್ತಿ-ಗಣಧರಪ್ರತ್ಯಾನುಸಾರದಿಂದ ದಿವ್ಯಧ್ವನಿ ಯು ಸಪ್ತಭಂಗಿಸಮಾಲಿಂಗಿತವಾಗಿ ನುಡಿಯುವದು. ೧ ಸ್ಯಾದಸ್ತಿ, ೨ ಸ್ಯಾನ್ಯಾಸ್ತಿ, ೩ ಸ್ಯಾದಸ್ತಿ ನಾಸ್ತಿ, ೪ ಸ್ಯಾದವಕ್ತವ್ಯಂ, ೫ ಸ್ಯಾದಸ್ತೃವಕ್ತವ್ಯಂ, ೬ ಸ್ಯಾನ್ಯಾಸ್ತೃವಕ್ತವ್ಯಂ, ಸ್ಯಾದಸ್ತಿನಾಸ್ತೃ ವಕ್ತವ್ಯಮ್ನೊಂದು ಸಪ್ತಭಂಗ್ಯಾತ್ಮಕವುಂ, ಷಡ್ದ್ರವ್ಯಂ, ಪಂಚಾಸ್ತಿಕಾಯ, ಸಪ್ತತತ್ತ್ವ, ನವಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ನಯನಿಕ್ಷೇಪಪ್ರಮಾಣಗಳಿಂದ ದಿವ್ಯಧ್ವನಿಯು ಭವ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳುವದು. ಜೀವ ನಂದನಾಪ್ರವೃತ್ತರುಂ ಪಲ್ಯಾಸಂಖ್ಯಾತಭಾಗಮಾತ್ರಂ ನಾನಾಜೀವಂಗಳು ಸಮನಸರಣದಲ್ಲಿ ರುವವು. ಎನಿಸೀಯಷ್ಟಮಹಾಪ್ರಾತಿಹಾರ್ಯಂಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ತ್ರಿಭುವೈಕವಲ್ಲ ಭವಿರುವನು, ಮತ್ತು ಪ್ರಾಕಾರಂಗಳ ವೇದಿಕೆಗಳುಳ್ಳೇದ ಪರಮನಕರೀರಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಪಡಿಯಾಗುವವು. ತೋರ ಣಂಗಳುಮವಕ್ಕೆಮೆನಿತಾನುಮುಡ್ಧಮುಮಕ್ಕುಂ.

ಕಂದ || ಮಿಳಿರ್ವಪತಾಕೆಯಿಸೆವೆನು .

ಬ್ರಹ್ಮಳಿಯಿಂದೆಸಮಾನಮಸ್ತನಿಸ್ಸೃತವೇದಿ ||

ಕುಳಮುಸಮಾನಂ ವಿಸ್ಸೃತ .

ವಿಷತಪ್ರಾಕಾರಮುಂ ನಿರಂತಮೆಸೆಗುಂ || ೧೮ ||

ವಚನ || ಮತ್ತಂ ಮಾನಸ್ತಂಭಗಳುಂ, ಪ್ರಾಸಾದಂಗಳುಂ, ಚೈತ್ಯಾಲಯಂಗಳುಂ, ಚೈತ್ಯವೃಕ್ಷಂ ಗಳುಂ, ಸಿದ್ಧವೃಕ್ಷಂಗಳುಂ, ಧ್ವಜದಂಡಂಗಳುಂ, ಗೋಪುರದ್ವಾರಂಗಳುಂ, ಕೃತಕ ಗಿರಿಗಳುಂ, ನವಸ್ತೂಪಂಗಳುಂ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಮಂಟಪವುಮೆಂದಿವು ದ್ವಾದಶ ಗಣದೇಹ ಪ್ರಮಾಣಂಗಳು. ಮತ್ತಂ ಮೊಳಗಣ ಪೂರಗಣ ಜಗತಿಗೊಳಮೆಲ್ಲಾ ಗೋಮು ರಂಗಳೊಳು ನವನಿಧಿಯುಂ, ವಿಲಸದುಚಿತಾಷ್ಟಮಂಗಳಕುಲಮುಂ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ ದಪ್ಪಕತ (೧೦೮) ಮೆಸೆದಿಕ್ಕುಂ. ನೈಸರ್ಗಪದ್ಯ, ಪಿಂಗಳ, ಭಾಸುರಮಾಣವಕ, ಶಂಖ, ಪಾಂಡುಕ, ಕಾಳಶ್ರೀ, ಸರ್ವರತ್ನ ತೇಜೋದ್ಭವ, ಮಹಾಕಾಳಮೆಂಬುವಿವು ನವನಿಧಿಗಳು.

ಗಾಹೆ || ಛತ್ರೇಹಿಯ ಚಮರೇಹಿಯ | ದಪ್ಪಣಭಂಗಾರತಾಲವಟ್ಟೇಹಿಂ ||

ಕಲಸೇಹಿ ಪುಷ್ಪವಡಿಲಿಯ | ಸುವಾಣತ್ಯಯದೀವಣಿವಹೇಹಿಂ || ೪೫ ||

ಛತ್ರ, ಚಾಮರ, ದರ್ಪಣ, ಭೃಂಗಾರ (ಜಾಗಟೆ), ತಾಲವೃಂತ (ಪಂಚೈ), ಪುಷ್ಪ ಮಾಲಾವೃತಕಲಶ, ಸುಪ್ರತಿಷ್ಠಕ (ಸ್ತಂಭಿಕ) ದೀಪಮೆಂಬಿವು ಅಷ್ಟಮಂಗಳದ್ರವ್ಯಗಳು. ಮತ್ತೂ ಧೂಳೀಪ್ರಾಕಾರದ ಪೂರಗೊಳಿಯ ನೂರಸೆನ ಮಕರತೋರಣಮೆಲ್ಲಾಸಾಲೆಗಳ ವೇದಿಗಳು ಮುಂದೊಳಿಯ ನೂರೂರು ರತ್ನತೋರಣಗಳಾಗುವವು. ಮತ್ತಂ ಅದರ ವಿಸ್ತಾರ

ರಂ ಗವ್ಯೂತಿಪ್ರವಾಣವಾಗುವದು. ವಾವೀಧಿಗಳ ಇಕ್ಕಲಗಳಲ್ಲಿ ಧೂಳೀಪ್ರಾಕಾರದಿಂದ ಸರ್ವ ವ್ಯಂತರವೇದಿಕೆಗಳವರಿಗೂ ಸ್ಥಿತಿಕಮಯ ಭಿತ್ತಿಗಳು ನಿಂತಿರುವವು. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಅನೇಕ ಆತಿಶಯಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸಮಮಸರಣದಲ್ಲಿ—

ಶ್ಲೋಕ || ತತ್ರ ಚ ಮೃತ್ಯುರ್ಜಞ್ ಚ ವಿದ್ವೇಷೋ ನೈವ ಮನ್ಯಥೋನ್ಮಾದಃ ||

ರೋಗಾತಂಕಬುಭುಕ್ಷಾಃ ಪೀಡಾ ಚ ವ ವಿದ್ಯತೇ ಕಾಚಿತ್ ||

ಅರ್ಥ:—ಮರಣ, ಜನ್ಮ, ಕೋಪ, ಕಾಮೋದ್ರೇಕ, ರೋಗ, ವ್ಯಸನ, ನಿದ್ರೆ, ಹಸಿವು, ನೀರಡಿಕೆ ಇವೇ ನೊದಲಾದ ಪೀಡೆಗಳು ಯಾವೂ ಉಂಟಾಗುವದಿಲ್ಲ; ಮತ್ತು ಅಭವ್ಯರುಂ ಅವನಸ್ಕರುಂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವದಿಲ್ಲ; ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಗಳು ಸಮವಸರಣವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿಗಳಾಗುವರು; ಮತ್ತು ಮೂಗರು ಮೃದುಮಧುರನಿನಾದದಿಂದ ಮಾತಾಡುವರು; ಕುರುಡರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡುವರು; ಕಿವುಡರು ಪರಿಸ್ಪೃಟವಾಗಿ ಕೇಳುವರು; ಕುಂಟರು ಸಡಗರದಿಂದ ಕೂಡಿ ನಡೆಯುವರು; ಮರುಳರು ಜ್ಞಾನಹೊಂದುವರು; ತೊನ್ನರು ಕಲ್ಯಾಣಕರೀರಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವರು; ವಿಷದ್ರವ್ಯರು ನಿರ್ವಿಷರಾಗುವರು; ವ್ಯಾಧಿಪೀಡಿತರಿಗೆ ಸರ್ವವ್ಯಾಧಿ ನಾಶವಾಗುವದು; ವ್ರಣಕರೀರರು ವ್ರಣನಿರ್ಮುಕ್ತರಾಗುವರು; ಪರಸ್ಪರ ವೈರ ಕಲಹಕಲುಷಿತರು ಬಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಓಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಸಮಮಸರಣವನ್ನು ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಅನ್ಯೋನ್ಯ ವೈರಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪರಮ ಮಿತ್ರರಾಗಿರುವರು; ಮತ್ತು ಹುಲಿಯುಂ ವೊಲವುಂ, ಇಲಿಯುಂ, ಬೆಕ್ಕುಂ, ಕವ್ವೆಯುಂ ಸರ್ಪವುಂ, ಸಿಂಹವುಂ, ಮಾತಂಗ ವುಮೆಂದಿವು ವೊದಲಾದ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ತಂತಮ್ಮ ಮರಿಗಳನ್ನು ಕಂಡಂತೆ ಸ್ನೇಹವನ್ನು ಮಾಡಿ ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿರುವವು. ಮತ್ತು—

ಕಂದ || ನುತಧರ್ಮಕಥನಮಲ್ಲದೆ |

ಹಿತಕರಸದ್ಧರ್ಮಕಾರ್ಯಮಲ್ಲದೆ ವಿಪುಲೋ ||

ಸ್ವತಧರ್ಮಚಿಂತೆಯಲ್ಲದೆ |

ಶತವಿಬುಧಾಧಿಪನ ಸಭೆಯೊಳಿಲ್ಲುಳಿದೇನುಂ || ೧೯ ||

ಈ ರೀತಿಯಾದ ಸಮವಸರಣಕ್ಕೆ—

ಕಂದ || ಚಿತ್ತೋತಪತ್ರದಿಂ ಶತ |

ಪತ್ರವನಸ್ಥಳಿಯನಿಲಿನೆಗಗನಂದೆಸೆಯುಂ ||

ಚಿತ್ತಿಸೆ ತಿರೀಟೆ ಕಿರಣಂ |

ದ್ವಾತ್ರಿಂಶತ್ತಿದಶಪತಿಗಳಂತೇಶ್ವಂದರ್ || ೨೦ ||

ವನಗಂಧಾಕ್ಷತಕುಸುಮದಿ |

ನನುಪಮಜರುದೀಪಧೂಪಫಲಸಂಕುಲದಿಂ ||

ಜಿನಪತಿಪೂಜೋತ್ಸವಂ ಕರ |

ಮನದಿಂ ದ್ವಾತ್ರಿಂಶದಿಂದ್ರರಂತೇಶ್ವಂದರ್ || ೨೧ ||

ಈ ರೀತಿಯಾದ ಮಹಾತ್ಮ್ಯವನ್ನುಳ್ಳ ಸಮವಸರಣವು ಉಪಭೋಗಾಂತರಾಯಕರ್ಮ ಹೃದಯದಿಂದಾಗುವದು.

ಸೂತ್ರಂ || ಅನಂತಚತುಷ್ಟಯಮಿತಿ || ೧೪ ||

ಅರ್ಥ—ಅನಂತಜ್ಞಾನ, ಅನಂತದರ್ಶನ, ಅನಂತಸುಖ, ಅನಂತವೀರ್ಯವೆಂದಿವುಗಳು ಅನಂತಚತುಷ್ಟಯಗಳಾಗುವವು || ೪ ||

ಯಾವ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಕಡೆಯಿಲ್ಲ, ಕೇಡಿಲ್ಲ, ಅದು ಅನಂತಜ್ಞಾನವು. ಅತೀಂದ್ರಿಯಜ್ಞಾನವೆಂಬುವದು ವ್ಯವಹಾರನೆಯದಿಂದ ಲೋಕಾಲೋಕವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಸ್ವರೂಪವಾಗಿ ತಿಳಿಸುವದು. ನಿಶ್ಚಯನೆಯದಿಂದ ತನ್ನ ಕುದ್ಧಾತ್ಮಸ್ವರೂಪವನ್ನೂ ತಿಳಿಸುವದು || ೧ ||

ಯಾವ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಅಂತ್ಯವೂ ವಿನಾಶವೂ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಯಾವ ವ್ಯವಹಾರನೆಯದಿಂದ ಲೋಕಾಲೋಕವೆಲ್ಲವು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಸ್ವರೂಪವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವದೋ ಕಾಣುವದೋ ಮತ್ತು ಯಾವ ನಿಶ್ಚಯನೆಯದಿಂದ ತನ್ನ ಕುದ್ಧಾತ್ಮಸ್ವರೂಪವು ಕಾಣುವದೋ ಡಾಗು ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಂತರಿತ ವಸ್ತುವು ಹಸ್ತಾಮಲಕದಂತೆ ತಿಳಿಯುವದೋ ಕಾಣುವದೋ ಅದು ಅನಂತದರ್ಶನವೆನಿಸುವದು || ೨ ||

ಯಾವ ಸುಖಕ್ಕೆ ಅಂತ್ಯವಿಲ್ಲ, ವಿನಾಶವಿಲ್ಲ ಅದು ಅನಂತಾನಂತಸುಖವೆನಿಸುವದು. ಅತೀಂದ್ರಿಯಸುಖವೆನಿಸುವದು || ೩ ||

ಯಾವ ವೀರ್ಯಕ್ಕೆ ಅಂತ್ಯವಿಲ್ಲ, ವಿನಾಶವಿಲ್ಲ ಅದು ಅನಂತಾನಂತವೀರ್ಯವೆನಿಸುವದು. ಅನಂತಬಲ, ಅನಂತಶಕ್ತಿಯೆನಿಸುವದು || ೪ ||

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ ಚತುರ್ವಿಂಶತಿ ತೀರ್ಥಕರ ಪರಮದೇವರಕೇಷ, ಕರ್ಮನಿರ್ಮೂಲನಂ ಮಾಡಿ ಅನಂತಗುಣಪರಿಪೂರ್ಣರುಂ, ಸ್ವಕುದ್ಧಾತ್ಮಭಾವನಾಫಲವ್ರಾಪ್ತರುಂ, ಸಿದ್ಧಸಾಧ್ಯರುಂ, ಬುದ್ಧಬೋಧ್ಯರುಂ, ಕೃತಕೃತ್ಯರುಮಾದ ಸಿದ್ಧಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ಶ್ಲೋಕ || ಶುದ್ಧಚೈತನ್ಯಪಿಂಡಾಯ | ಸಿದ್ಧಾಯ ಸುಖಸಂಪದೇ ||

ವಿಮಲಾಗಮಸಾಧಾಯ | ನಮೋಸ್ತು ಪರಮೇಷ್ಠಿನೇ ||

ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಒಂಭತ್ತು ಸೂತ್ರಗಳಿಂದ ತೀರ್ಥಕರ ವಿಭೂತಿಯು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಇನ್ನು ಐದು ಸೂತ್ರಗಳಿಂದ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳ ವಿಭವವು ಹೇಳಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಸೂತ್ರಂ || ದ್ವಾದಶಚಕ್ರವರ್ತಿನಃ || ೧೫ ||

೧ ಶ್ರೀಪೇಣ, ೨ ಪುಂಡರೀಕ, ೩ ವಜ್ರನಾಭಿ, ೪ ವಜ್ರದತ್ತ, ೫ ವಜ್ರಭೋಷ, ೬ ಚಾರುದತ್ತ, ೭ ಶ್ರೀದತ್ತ, ೮ ಸುರ್ವಣಭದ್ರ, ೯ ಭೂವಲ್ಲಭ, ೧೦ ಗುಣವಾಲ, ೧೧ ಧರ್ಮಸೇನ, ೧೨ ಕೀರ್ತ್ಯೋಫರಂದಿವರು ಅತಿತಯುಗದ ದ್ವಾದಶ ಸಕಲಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳಾಗುವರು || ೧೨ ||

೧ ಭರತ, ೨ ಸಗರ, ೩ ಮಥುವ, ೪ ಸನತ್ಕುಮಾರ, ೫ ಶಾನ್ತಿ, ೬ ಕುಂಠು, ೭ ಅರ, ೮ ಸುಭಾನು, ೯ ಮಹಾವದ್ಯ, ೧೦ ಹರಿಪೇಣ, ೧೧ ಜಯಸೇನ, ೧೨ ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತರೆಂದಿವರು ವರ್ತಮಾನ ದ್ವಾದಶ ಸಕಲಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳಾಗುವರು || ೧೩ ||

೧ ಭರತ, ೨ ದೀರ್ಘದಂತ, ೩ ಮುಕ್ತದಂತ, ೪ ಗೂಢದಂತ, ೫ ಶ್ರೀಪೇಣ, ೬ ಶ್ರೀಭೂತಿ, ೭ ಶ್ರೀಕಾಂತ, ೮ ಪದ್ಮ, ೯ ಮಹಾವದ್ಮ, ೧೦ ಚಿತ್ರವಾಹನ, ೧೧ ವಿಮಲವಾಹನ, ೧೨ ಅರಿಷ್ಟಸೇನರೆಂದಿವರು ಭಾವಿಕಾಲದ ದ್ವಾದಶ ಸಕಲಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳು || ೧೨ ||

ಈ ವರ್ತಮಾನಕಾಲದ ಭರತಾದಿ ಚಕ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಭರತನು (೫೦೦) ಐನೂರು ಬಿಲ್ಲು ಧ್ವನುಂ, ಎಂಭತ್ತನಾಲ್ಕುಲಕ್ಷ (೮೪೦೦೦೦) ಪೂರ್ವಾಯುಷ್ಯವುಳ್ಳವನುಂ || ೧ ||

ಸಗರನಿಗೆ ನಾನೂರೈವತ್ತು (೪೫೦) ಬಿಲ್ಲು ಪ್ರಮಾಣ ಕರೀರವುಂ, ಎಪ್ಪತ್ತೆರಡು ಲಕ್ಷ (೭೨೦೦೦೦) ಪೂರ್ವಾಯುಷ್ಯವುಂ || ೨ ||

ಮಘನಿಗೆ ನಲವತ್ತೆರಡು (೪೨) ಚಾಪೋತ್ಸೇದತನುವುಂ, ಐದು ಲಕ್ಷ (೫೦೦೦೦೦) ಪೂರ್ವಾಯುಷ್ಯವುಂ || ೩ ||

ಸನತ್ಕುಮಾರನಿಗೆ ಏಕಚತ್ವಾರಿಂಶ (೪೧) ದಂಡೋನ್ನತ ಕರೀರವುಂ, ಮೂರುಲಕ್ಷ (೩೦೦೦೦೦) ಪೂರ್ವಾಯುಷ್ಯವುಂ || ೪ ||

ತಾನ್ರಿಗೆ ನಲ್ವತ್ತು (೪೦) ಕೋದಂಡೋನ್ನತದೇಹವುಂ, ಒಂದುಲಕ್ಷ (೧೦೦೦೦೦) ವರ್ಷಾಯುಷ್ಯವುಂ || ೫ ||

ಕುಂಭುವಿಗೆ ಪಂಚತ್ರಿಂಶ (೩೫) ಕಾರ್ಮುಕೋನ್ನತಿಯುಂ, ತೊಂಬತ್ತೈದು ಸಾವಿರ (೯೫೦೦) ವರ್ಷದಾಯುಷ್ಯವುಂ || ೬ ||

ಅರಜಿನಂಗೆ ಮೂವತ್ತು (೩೦) ಬಾಣಾಸನೋನ್ನತಿಯುಂ, ಚತುರಾಶೀತಿ ಸಹಸ್ರ (೮೪೦೦೦) ಸಂವತ್ಸರಮಾಯುಷ್ಯವುಂ || ೭ ||

ಸುಭಾಮನಿಗೆ ಅಷ್ಟವಿಂಶತಿ (೨೮) ಶಿಖೀಮುಖಾಸನೋನ್ನತಿಯುಂ, ಅರವತ್ತು ಸಾವಿರಾಬ್ದವುಂ (೬೦೦೦೦) || ೮ ||

ಮಹಾವದ್ಮನಿಗೆ ದ್ವಾವಿಂಶತಿ (೨೨) ಶಿಖೀಮುಖಾಸನೋನ್ನತಿಯುಂ ತ್ರಿಂಶತ್ ಸಹಸ್ರ (೩೦೦೦೦) ವರ್ಷದಾಯುಷ್ಯವುಂ || ೯ ||

ಹರಿಪೇಣಂಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತು (೨೦) ಚಾಪೋತ್ಸೇದವುಂ, ದಶಸಹಸ್ರ (೧೦೦೦೦) ಸಂವತ್ಸರಾಯುಷ್ಯವುಂ || ೧೦ ||

ಜಯಸೇನಂಗೆ ದಶ (೧೦) ಚಾಪೋನ್ನತಿಯುಂ, ತ್ರಿಸಹಸ್ರ (೩೦೦೦) ವರುಷಾಯುಷ್ಯವುಂ || ೧೧ ||

ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತನಿಗೆ (೨) ಸಪ್ತಕರಾಸನೋನ್ನತಿಯುಂ, ಸಪ್ತಕತ (೭೦೦) ವರುಷದಾಯುಷ್ಯವುಂ || ೧೨ ||

ಚಕ್ರಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸುವರ್ಣವರ್ಣ ಕರೀರರುಂ.

ಸೂತ್ರಂ || ಸಪ್ತಾಂಗಾನಿ || ೧೩ ||

೧ ಅರಸಂ, ೨ ಪೇರ್ಗಡೆ, ೩ ಜನಪದ, ೪ ದುರ್ಗ, ೫ ಭಂಡಾರ, ೬ ಪಡಂಗೆಬಲ, ೭ ಮಿತ್ರರೆಂದಿವು ಸಪ್ತಾಂಗಗಳು.

ಷಡಂಗಬಲಗಳ್ಳುವನೆಂದರೇ—ಚಕ್ರಿಯಬಲವು ಚತುರಾಶೀತಿಲಕ್ಷ (೪೦೦೦೦೦)
೧ ಭದ್ರಹಸ್ತಿಯುಂ, ೨ ಅಪ್ಪೇ ರಥಗಳೂಂ, ೩ ಅಪ್ಪಾದಕಕೋಟಿ (೧೦೦೦೦೦೦೦) ಜಾತ್ಯ
ತ್ವಗಳೂಂ, ೪ ಎಂಭತ್ಯಾಲ್ಯುಕೋಟಿ (೮೦೦೦೦೦೦೦) ವೀರಭಟರುಗಳೂಂ, ೫ ಅನೇಕ
ದೇವಬಲವುಂ, ೬ ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾಧರಬಲವುಂ, ಎಂದಿವುಗಳು ಷಡಂಗಬಲಗಳಾಗುವವು.

ನೂತಂ || ಚತುರ್ದಶರತ್ನಾನಿ || ೧೭ ||

೧ ಚಕ್ರರತ್ನ, ೨ ಭಕ್ತರತ್ನ, ೩ ಅಸಿರತ್ನ, ೪ ದಂಡರತ್ನ, ೫ ಮಣಿರತ್ನ, ೬ ಕಾಕಿಣಿ
ರತ್ನ, ೭ ಚರ್ಮರತ್ನ, ಎಂದಿವು ಏಳು ಅಜೀವರತ್ನಗಳು.

೧ ಗೃಹಪತಿರತ್ನ, ೨ ಸೇನಾಪತಿರತ್ನ, ೩ ಗಜಪತಿರತ್ನ, ೪ ಅಶ್ವರತ್ನ, ೫ ತಕ್ಷಕರತ್ನ,
೬ ಪುರೋಹಿತರತ್ನ, ೭ ಸ್ತ್ರೀರತ್ನ, ಎಂಬೀ ಏಳು ಜೀವರತ್ನಗಳು. ಈ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಮಹಾ
ರತ್ನಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಹಸ್ರಯುಕ್ತರುಗಳು ರಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಕತ್ತಿಪ್ರಭಾವವನ್ನು
ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಚಕ್ರವರ್ತಿನುಯಯಲೋದಮಂತಪ್ಪನ ತಲೆಯಂತರಲಾರ್ಪಚಕ್ರರತ್ನವುಂ || ೧ ||

ಕಟಕಮೃಲ್ಲವಕ್ಕೆ ಮೇಗಣಬಾಧೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ಭಕ್ತರತ್ನವುಂ || ೨ ||

ಚಕ್ರವರ್ತಿಗೆ ಚಿತ್ತೋತ್ಸವವನ್ನು ಮಾಡುವ ಅಸಿರತ್ನವುಂ || ೩ ||

ನಲವತ್ತೆಂಟುಗಾವುದ ಪ್ರಮಾಣಗಳಿಂದ ಸಂಚರಿಸುವ ಕಟಕಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಸಮತಲವನ್ನು
ಮಾಡುವ ದಂಡರತ್ನವುಂ || ೪ ||

ಖಯಗಿಡುವನ್ನು ತೀರಿಸುವ ಮಣಿರತ್ನವುಂ || ೫ ||

ಕತ್ತಲೆಯಾಗಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರಾದಿತ್ಯರ ಆಕಾರವನ್ನು ಪಡೆದು ಎಡೆಬಿಡದೆ ಅವ
ರಂತೆ ಬೆಳಕನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಕಾಕಿಣಿರತ್ನವುಂ || ೬ ||

ನದೀನದಂಗಳ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟು ಕಟಕವನ್ನು ಹಾಯಿಸುವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗದೆ ಇರು
ವಂಥಾ ಚರ್ಮರತ್ನವುಂ || ೭ ||

ಅರಮನೆಯೊಳಗಣ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ನಡಿಸುವ ಗೃಹಪತಿರತ್ನವುಂ || ೮ ||

ಆರ್ಯಾಣಿಂದವನ್ನೂ, ಉತ್ತಮ ಮಧ್ಯಮ ವ್ಲೇಚ್ಛಖಂಡಂ ಪೂರಗಾಗಿ ಉಳಿದ ದಿಗ್ವಿ
ಷ್ವರನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಸೇನಾಪತಿರತ್ನವುಂ || ೯ ||

ಅರಿನ್ಯಪರ ಗಜಫಟೆಯನ್ನು ವಿಫಟಂ ಮಾಡುವ ಗಜರತ್ನವುಂ || ೧೦ ||

ತಿಮಿತ್ರಗುಹೆಯ ಕವಾಟಫಟವಿಫಟನವನ್ನು ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದ್ವಾದಶಯೋಜನ
ವನ್ನು ಲಂಘಿಸುವ ಅಶ್ವರತ್ನವುಂ || ೧೧ ||

ಮಾಟಕೂಟಪ್ರಾಸಾದಗಳನ್ನು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಆಲೋಚನೆಗೆ ಬಂದ ರೀತಿಯಿಂದ
ಮಾಡುವ ತಕ್ಷಕರತ್ನವುಂ || ೧೨ ||

ಪೂರ್ವಯಾಮದಿಂದೊಡಗಿ ಪಶ್ಚಿಮಯಾಮದವರಿಗೂ ತೊಂಭತ್ತಾರುಸಾಸಿರ ಅಂತಃಪುರಕ್ಕೆ (೯೬೦೦೦) ನಮ್ಮನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಅರಸ ಬಂದನೆಂದು ವಿಗುರ್ವಣೆಯಿಂದ ಕ್ರೀಡಿಸುತ್ತ ಮದಂಗದ ಕಾಮಸನ್ನಾಪನೆಯನ್ನು ಅಡಗಿಸುವ ಸ್ತ್ರೀರತ್ನವು ॥ ೧೩ ॥

ಕಟಕವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಧರ್ಮಕರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನಗಳಿಂದ ನಡೆಯಿಸುವ ಪುರೋಹಿತ ರತ್ನವು ॥ ೧೪ ॥

ಮತ್ತಂ ಮೂರುವರೆಕೋಟಿ ಬಂಧುವರ್ಗಗಳನ್ನೂ, ಸಂಖ್ಯಾತಸಹಸ್ರ ಮತ್ರಪುತ್ರಿಯರುಗಳನ್ನೂ, ಮುನ್ನೂರರುವತ್ತೊಂದು (೩೬೧) ಶರೀರವೈದ್ಯರುಂ, ಮುನ್ನೂರರುವತ್ತೊಂದು (೩೬೧) ಬಾಣಸಿಗರುಂ, ಓರೋರ್ವ ಬಾಣಸಿಗನು ಮುನ್ನೂರರವತ್ತುದಿವಸದವರಿಗೂ ಎರಡೂವರೆ ದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿರುವ ದಿವ್ಯಾಪಧಿಗಳನ್ನು ದಿವ್ಯವಾಗಿ ತಂದು ಅನ್ನಪಾನಾದಿಗಳನ್ನು ಭಾವಿವೊಂದು ಕಬಳವನ್ನು ಕೊಂಡು ನಲವತ್ತೆಂಟುಗಾವುದ ಪರಿಪ್ರವಾಣದ ಕಟಕಮುಣ್ಣುಮಡುವಿನಲ್ಲಿ ಇಕ್ಕಿದೊಡಾನೀರನ್ನು ಕಟಕವೆಲ್ಲಮುಂಡದರ್ಜೀಣವಾದಡೆ ಬಾಣಸಿಗನು ರಸಘಟ್ಟಿಯಾಯ್ತೆಂದರಿದು ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳನ್ನಾವತ್ತೆರಡು ಕಬಳಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಯೋಚಿಸುವನು. ಸ್ತ್ರೀರತ್ನಂ, ಗಜರತ್ನಂ, ಆಶ್ವರತ್ನಂ, ಎಂಬಿವುಗಳಿಗೊಂದೊಂದು ತುತ್ತನ್ನು ಕೊಡುವನು; ಮತ್ತು ಆತನ ಇಂದ್ರಿಯ ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ—ದ್ವಾದಶಯೋಜನ ಪ್ರವಾಣವನ್ನು ಕೇಳುವನು, ನಲವತ್ತೇಳುಸಾವಿರದಿನ್ನೂರರುವತ್ತೂರುಯೋಜನಮಂ ಸಾಧಿಕನಾಗಿ ಕಾಣುವನು. (೪೭೨೬೩) ಸಾಧಿಕವು ೨೧, ಘ್ರಾಣಸ್ಪರ್ಶನದಿಂದ ತೊಂಭತ್ತುಯೋಜನವನ್ನು ತಿಳಿಯುವನು, ಮತ್ತು

ಮೂವತ್ತೆರಡು ಚಾಮರಂಗಳುಂ, ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕು (೨೪) ಬಲಮುರಿ ಕಂಠಗಳು, ಅಷ್ಟೇ ಭೇರಿಗಳುಂ, ಪಟಹಗಳುಂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ದ್ವಾದಶಕಂಠಿಯನ್ನುಳ್ಳವು, ಇಂತಿವೆಲ್ಲಂ ದ್ವಾದಶಯೋಜನ ಪರಿಯಂತಂ ಧ್ವನಿಯನ್ನುಳ್ಳವು, ಪೋಡಕಸಹಸ್ರ (೧೬೦೦೦) ಮೈಗಾಪಿನ ಗಣಬದ್ಧದೇವರುಂ, ಮೂವತ್ತೆರಡುಸಾವಿರ (೩೨೦೦೦) ಮಕುಟಬದ್ಧರುಂ, ಅಷ್ಟೇ ನಾಟ್ಯಕಾಲೆಗಳುಂ, ಅಷ್ಟೇ ಸಂಗೀತಕಾಲೆಗಳುಂ, ಅಷ್ಟೇ ದೇಶಗಳುಂ. ವೃತ್ಯವೃತ್ತಂಗಳಾದ ತೊಂಭತ್ತಾರುಕೋಟಿ (೯೬,೦೦೦೦೦೦೦) ಗ್ರಾಮಗಳುಂ, ನಾಲ್ಕುದ್ವಾರ ಪ್ರಾಕಾರವನ್ನುಳ್ಳ ಯೆಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಾವಿರ (೭೫೦೦೦) ನಗರಗಳುಂ, ನಡ್ಯದ್ರಿವೇಷ್ಟಿತಂಗಳಾದ ಪೋಡಕಸಹಸ್ರ (೧೬೦೦೦) ಖೇಡಗಳುಂ, ಪರ್ವತವೇಷ್ಟಿತಂಗಳಾದ ಚತುರ್ವಿಂಶತಿಸಹಸ್ರ (೨೪೦೦೦) ಖರ್ವಡಂಗಳುಂ, ಪ್ರತ್ಯೇಕಮಯ್ಯೂರು ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ (೫೦೦) ಮುಖ್ಯವಾದ ಚತುಸ್ಸಹಸ್ರ (೪೦೦) ಮಡಂಬಗಳುಂ, ರತ್ನಯೋಗಿಯೆನಿಪ್ಪ ನಲವತ್ತೆಂಟುಸಾಸಿರ (೪೮೦೦೦) ಪಟ್ಟಣಗಳುಂ, ಸಮುದ್ರಖಾತಿಕೆಯಿಂ ಸುತ್ತಲ್ಪಟ್ಟ ತೊಂಭತ್ತೊಂಭತ್ತುಸಾವಿರ (೯೯೦೦೦) ದ್ರೋಣಾಮುಖಂಗಳುಂ, ಅದ್ರಿರೂಢವಾದ ಪೋಡಕಸಹಸ್ರ (೧೬೦೦೦) ಸಂವಾಹನಂಗಳುಂ, ಅಳವಿ ಸುತ್ತಲ್ಪಟ್ಟ ಇಪ್ಪತ್ತೆಂಟುಸಾವಿರ (೨೮೦೦೦) ದುರ್ಗಾಟವಿಗಳುಂ, ಐವತ್ತಾರು (೫೬) ಅಂತರ ದ್ವೀಪಗಳುಂ, ಆರುನೂರು (೬೦೦) ಪ್ರತ್ಯಂತರಕುಕ್ಷಿಗಳುಂ, ಏಳುನೂರು (೭೦೦) ಪ್ರತ್ಯಂತರ ಕುಕ್ಷಿನಿವಾಸವುಂ, ಎಂಟುನೂರು (೮೦೦) ಕಕ್ಷೆಯುಂ, ಮೂರುಕೋಟಿ (೩೦೦೦೦೦೦)

ಗೋಮಂಡಲಗಳುಂ, ಬಂದುಕೋಟಿ ಸ್ಥಳಂಗಳುಂ, ಬಂದುಲಕ್ಷಕೋಟಿ ಹಳಂಗಳುಂ, (೧೦೦೦೦೦,೦೦೦೦೦೦), ಎಂಭತ್ತೆಂಟು ಸಹಸ್ರ (೮೦೦೦) ಮೈಜ್ಞರಾಜರೆಂದಿನರುಗಳಿಂದ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುತ್ತಿರುವನು.

ಸೂತ್ರಂ || ನವನಿಧಯಃ || ೧೪ ||

ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಹಸ್ರ ಯಕ್ಷರಕ್ಷಿತಂಗಳುಃ—ಮೂರು ಋತುಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಕಾಲನಿಧಿಯುಂ || ೧ ||

ನಾನಾವಿಧ ಭಾಜನ ವಿಶೇಷಂಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಮಹಾಕಾಲನಿಧಿಯುಂ || ೨ ||

ಪ್ರೀತ್ಯಾದಿ ಸಮಸ್ತ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಪಾಂಡುಕನಿಧಿಯುಂ || ೩ ||

ಅಸಿ, ಮುಸಲಂ ಮೊದಲಾದ ನಾನಾವಿಧಾಯುಧಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಮಾಣವಕನಿಧಿಯುಂ || ೪ ||

ತತ, ವಿತತ, ಘನ, ಸುಷಿರ ಭೇದದ ತೂರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಕಂಬನಿಧಿಯುಂ || ೫ ||

ಬಹುಪ್ರಕಾರದ ಹರ್ಮ್ಯಂಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ನೈಸರ್ವನಿಧಿಯುಂ || ೬ ||

ದೇವಾಂಗದುಕೂಲಾದಿ ವಸ್ತ್ರವಿಶೇಷಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಪಡ್ಕನಿಧಿಯುಂ || ೭ ||

ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರುಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ನಾನಾವಿಧಾಭರಣಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಪಿಂಗಳನಿಧಿಯುಂ || ೮ ||

ವಜ್ರ, ವೈಡೂರ್ಯ, ಮರಕತ, ಕರ್ಕೇತನ, ಪಡ್ಕರಾಗೆ, ಪುಷ್ಕರಾಗಾದಿ ನಾನಾರತ್ನಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಸರ್ವರತ್ನನಿಧಿಯುಂ || ೯ ||

ಎಂದಿವು ನವನಿಧಿಗಳು. ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಅಜ್ಞೆಯಿಂದ ಯಾರು ಎಷ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಇವು ಮುಗಿಯುವವುಗಳಲ್ಲವು.

ಸೂತ್ರಂ || ದಶಾಂಗಭೋಗಾನಿ || ೧೫ ||

೧ ದಿವ್ಯಪುರವುಂ, ೨ ಭಾಜನವುಂ, ೩ ದಿವ್ಯಭೋಜನವುಂ, ೪ ದಿವ್ಯಕಯ್ಯವುಂ, ೫ ದಿವ್ಯಾಸನವುಂ, ೬ ದಿವ್ಯನಾಟ್ಯವುಂ, ೭ ದಿವ್ಯರತ್ನವುಂ, ೮ ದಿವ್ಯನಿಧಿಯುಂ, ೯ ದಿವ್ಯಸೇನೆಯುಂ, ೧೦ ದಿವ್ಯವಾಹನವುಂ ಯಂದೀ ದಶಾಂಗಭೋಗವನ್ನುಳ್ಳದ್ದು ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಸಂಪತ್ತಾಗುವದು. ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಐದು ಸಂತ್ರಗಳಿಂದ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ವಿಭವವು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಸೂತ್ರಂ || ನವಬಲದೇವಾಃ || ೨೦ ||

೧ ಶ್ರೀಕಾಂತ, ೨ ಕಾಂತಚಿತ್ತ, ೩ ವರಬುದ್ಧಿ, ೪ ಮನೋರಥ, ೫ ದಯಾಮೂರ್ತಿ, ೬ ನಿಪುಲಕೀರ್ತಿ, ೭ ಪ್ರಭಾಕರ, ೮ ಸಂಜಯಂತ, ೯ ಜಯಂತರೆಂದಿನರೇ ಮೊದಲಾದವರತೀತಯುಗದ ಬಲದೇವರಾಗುವರು.

೧ ವಿಜಯ, ೨ ಅಜಲ, ೩ ಸುಧರ್ಮ, ೪ ಸುಪ್ರಭ, ೫ ಸುದರ್ಶನ, ೬ ನಂದಿ, ೭ ನಂದಿ ಮಿತ್ರ, ೮ ರಾಮ, ೯ ಪದ್ಮ ಎಂದಿವರು ವರ್ತಮಾನಕಾಲದ ಬಲದೇವರುಗಳು.

೧ ಚಂದ್ರ, ೨ ಮಹಾಚಂದ್ರ, ೩ ಚಂದ್ರಧರ, ೪ ಹರಿಚಂದ್ರ, ೫ ಸಿಂಹಚಂದ್ರ, ೬ ಭೂ ಚಂದ್ರ, ೭ ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರ, ೮ ಸುಚಂದ್ರ, ೯ ಶ್ರೀಚಂದ್ರರೆಂಬವರು ಭಾವಿಕಾಲದ ನವಬಲ ದೇವರಾಗುವರು.

ಈ ವರ್ತಮಾನದ ಬಲದೇವರ ಆಯುಷ್ಯಮಂತನೆ—

ಗಾಹೆ || ಸಗಸಿದಿಸುದಸೂಣಂ ಸಗತಿಸಸ್ಸತ್ತರಸಮಾಲಹಿ |

ಸಹಪಠಿಸಸಂತರಸಹಸ್ಸ ಜಾರಸ್ಸಯಮಾವುಬಳಿ || ೪೬ ||

ಅರ್ಥ—ವಿಜಯನಿಗೆ (೮೨೦೦೦೦೦), ಅಜಲನಿಗೆ (೭೭೦೦೦೦೦), ಸುಧರ್ಮನಿಗೆ (೬೭೦೦೦೦೦), ಸುಪ್ರಭನಿಗೆ (೬೭೦೦೦೦೦), ಸುದರ್ಶನನಿಗೆ (೧೭೦೦೦೦೦), ನಂದಿಗೆ (೬೭೦೦೦), ನಂದಿಮಿತ್ರನಿಗೆ (೬೭೦೦೦), ರಾಮನಿಗೆ (೧೨೦೦೦), ಪದ್ಮನಿಗೆ (೧೨೦೦೦), ವರುಷಗಳಾಯುಷ್ಯಂಗಳಾಗುವವು.

ಸೂತ್ರಂ || ವಾನುದೇವಪ್ರತಿವಾನುದೇವನಾರದಾಶ್ವೇತಿ || ೨೧ ||

೧ ಕಾಕುಸ್ಥ, ೨ ವರಭದ್ರ, ೩ ಸುಭದ್ರ, ೪ ಸಂಖ್ಯಪ್ಪ, ೫ ವರವೀರ, ೬ ಕತ್ರಂಜಯ, ೭ ದಮಿತಾರಿ, ೮ ಪ್ರಿಯದತ್ತ, ೯ ವಿಮಲವಾಹನರೆಂದಿವರತೀತಯುಗದ ನವವಾಸುದೇವರು ಗಳಾಗುವರು.

೧ ನಿಕುಂಭ, ೨ ವಿದ್ಯುತ್ಪಭ, ೩ ಧರಣಶಿಖ, ೪ ಮನೋವೇಗ, ೫ ಚಿತ್ರವೇಗ, ೬ ದೃಢ ರಥ, ೭ ನಜ್ರಜಂಘ, ೮ ವಿದ್ಯುದಂಗ, ೯ ಪ್ರಹ್ಲಾದರೆಂದಿವರು ಅತೀತಯುಗದ ಪ್ರತಿವಾಸು ದೇವರ್ಕಳಾಗುವರು.

೧ ತ್ರಿಪಿಪ್ಪ, ೨ ದ್ವಿಪಿಪ್ಪ, ೩ ಸ್ವಯಂಭು, ೪ ಪುರುಷೋತ್ತಮ, ೫ ಪುರುಷಸಿಂಹ, ೬ ಪುರುಷವರ, ೭ ಪುಂಡರೀಕ, ೮ ದತ್ತನಾರಾಯಣ, ೯ ಕೃಷ್ಣರೆಂದಿವರು ವರ್ತಮಾನದ ನವವಾಸುದೇವರ್ಕಳುಗಳು.

೧ ಅಕ್ಷಗ್ರೀವ, ೨ ತಾರಕ, ೩ ಮೇರಕ, ೪ ನಿಕುಂಭ, ೫ ಮಧುಕೈಟಭ, ೬ ಬಲಿ, ೭ ಪ್ರಹರಣ, ೮ ರಾವಣ, ೯ ಜರಾಸಂಧಭೂಚರರೆಂದಿವರು ವರ್ತಮಾನದ ಪ್ರತಿವಾಸು ದೇವರ್ಕಳು.

೧ ನಂದಿ, ೨ ನಂದಿಮಿತ್ರ, ೩ ನಂದನ, ೪ ನಂದಿಭೂತಿ, ೫ ಬಲ, ೬ ಮಹಾಬಲ, ೭ ಅತಿಬಲ, ೮ ತ್ರಿಪಿಪ್ಪ, ೯ ದ್ವಿಪಿಪ್ಪರೆಂದಿವರು ಭಾವಿಯುಗದ ನವವಾಸುದೇವರ್ಕಳು.

೧ ಶ್ರೀಕಂಠ, ೨ ಹರಿಕಂಠ, ೩ ನೀಲಕಂಠ, ೪ ಅಕ್ಷಕಂಠ, ೫ ಸುಕಂಠ, ೬ ಶಿಖಿಕಂಠ, ೭ ಅಕ್ಷಗ್ರೀವ, ೮ ಹಯಗ್ರೀವ, ೯ ಮಯೂರಗ್ರೀವರೆಂದಿವರು ಭಾವಿಕಾಲದ ಪ್ರತಿವಾಸು ದೇವರ್ಕಳಾಗುವರು.

೧ ಭೀಮ, ೨ ಮಹಾಭೀಮ, ೩ ರುದ್ರ, ೪ ಮಹಾರುದ್ರ, ೫ ಕಾಳ, ೬ ಮಹಾಕಾಳ,
೭ ದುರ್ಮುಖ, ೮ ನರಕರೋರು, ೯ ಅಧೋಮುಖರಂದಿವರು ನವನಾರದರುಗಳು.

ಗಾಹೆ || ಸೇಯಾದಿಪಣಸುಹರಿಪಣಭೃತ್ಯರದುಗವಿರಹಮುಕ್ತಿದುಗಮಯ್ಯು ||
ದತ್ತಾ ಅತ್ಯಮಸುವಿಯ ದುಗವಿರಹಿಣೀಮಿಕಾಲಜೋಕೇಣೋ || ||
ಸಮಯಚುಳಸಿದಿನಿಹತ್ತರಿ ಸ್ಮೃತಿಸದಸಲಬ್ಧಪಣಸ್ಮೃತಿ ||
ಬತ್ತಿಸವ್ಯಾರೇಕಂ ಸಹಸ್ಸಮಾವೃತ್ಸಮದ್ವಚಕ್ರೀಣಂ || ||

ಅರ್ಥಚಕ್ರಗಳ ಆಯುಷ್ಯಮಂತನೇ—೮೪೦೦೦೦೦, ೩೨೦೦೦೦, ೬೦೦೦೦೦,
೩೦೦೦೦೦೦, ೧೦೦೦೦೦೦, ೬೫೦೦೦, ೩೨೦೦೦, ೧೨೦೦೦ ವರ್ಷ. ಬಲದೇವಾದಿಗಳ ಉತ್ಸೇ
ದವು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ.—

ಗಾಹೆ || ಸಿದಿಸತ್ತರಿಸ್ಮೃತಿ ಪಣಾಪಣದಾಳವೂಣಿಸಾಣಿ |
ಬಾವಿಸಸೋಳದಸದಣುಕೆ ಸಿತ್ತದಯಮ್ಮಿ ಉಸ್ಸೇಹೋ || ೪೩ ||
ಅರ್ಥ—೮೦, ೩೦, ೬೦, ೫೦, ೪೫, ೨೯, ೨೨, ೧೬, ೧೦.

ಗಾಹೆ || ಯೇದೇಣವಪಡಿಸತ್ತೂಣ ರಾಣಹತ್ತೇಹಿ ವಾಸುದೇವಾಣಂ |
ಣಿಯಚ್ಚಂಕೇಹಿರಣೀಸುಸ್ಸಮಾಹದಾ ಚತ್ತಿಣಿರಯಖಿದಿಂ || ೪೪ ||

ಶ್ಲೋಕ || ಉಧೇಂಗಾಂಬಲದೇವಸ್ಕು | ನಿರ್ಣಿದಾನಾಭವಾಂತರಿ ||
ಅಧೋಗಸ್ಸವಿದಾವಾಸು | ಕೇಶವಾಃ ಪ್ರತಿಶತ್ರುವಃ ||

ಗಾಹೆ || ಪಥಮೇಸತ್ತಮಿವಂಣೇ | ಪಣಭಟ್ಟಂ ಪಚ್ಚವಿಗದೋದತ್ತೋ |
ನಾರಾಯಣೋ ಚವುಥಿ | ಕಸಿಣೋ ತದಿಯಗ್ಗರುವಪಾಪಾ || ೪೫ ||

ಅರ್ಥ—ಬಲದೇವರುಗಳಲ್ಲಿ ಎಂಟುಜನಗಳು ವೋಹ್ಲಗಾಮಿಗಳು, ಕಡೆಯ ಬಲದೇ
ವನು, ಬ್ರಹ್ಮಕಲ್ಪದಿಂದ ಬಂದು ಕೃಷ್ಣನು ತೀರ್ಥಂಕಂನಾದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಗಣಧರನಾಗಿ ಮುಕ್ತಿಗೆ
ಸಲ್ಲವನು.

ಗಾಹೆ || ಕಲಜಪ್ಪಿಯಾಕದಾಯಿಂ | ಧಮ್ಮರರಾವಾಸುದೇವಸಮಕಾಲಾ ||
ಭಬ್ಬಾಣಿರಯಗದಿತ್ತೇಹಿಂ | ಸಾದೇಸೇಣಗಚ್ಛತ್ತಿ || ೫೦ ||
ಇಂತರದು ಸೂತ್ರದಿಂ ಬಲದೇವಾದಿಗಳು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟರು.

ಸೂತ್ರಂ || ವಿಕಾದಕರುದ್ರಃ || ೨೨ ||

ಅರ್ಥ—೧ ಭೀಮಾವಳಿ, ೨ ಜಿತಕತ್ತು, ೩ ರುದ್ರ, ೪ ವಿಕಾಲ, ೫ ಸುಪ್ರತಿಷ್ಠ, ೬ ಅಜ
ಲ, ೭ ಪುಂಡರೀಕ, ೮ ಅಜಿತಂಧರ, ೯ ಅಜಿತನಾಭಿ, ೧೦ ಸಾತ್ವಿಕೇಯ, ೧೧ ಪೀಠರಂದಿವರು
ವಿಕಾದಕರುದ್ರರುಗಳು.

ಗಾಹೆ || ಉಸಹದಕಾವೇ ಪಥಮದುಸತ್ತಣ್ಣೆ ಸತ್ತಸುವಿವಿಪಣಾದಿಸು |
ವಿಡೋಸಂತಿಜಿಣಂದೇ ವಿರೇಸಚ್ಛಇಸುದೋ ಜಾದೋ || ೫೧ ||

ಗಾಹೆ || ಪಣಸಯಪಂಣಾಣಸಯಂ ಪಚ್ಚ ಸುದಸಹಿಣಮಂ ರಚಣಾವೀಸಂ ||

ತಕ್ಕಾಯದಣುಸ್ಸೇಹೇ ಸಚ್ಚಯೇತಣಯಸ್ಸ ಸತ್ತಕರಾ || ೫೨ ||

ಈ ರುದ್ರರುತ್ನೇದಧನುಗಳು ೫೦೦, ೪೫೦, ೧೦೦, ೯೦, ೮೦, ೭೦, ೫೦, ೨೮, ೨೪. ಸಾತ್ವಿಕೇಯಂಗಳು (೭) ಮೊಳನುದ್ದವು.

ಗಾಹೆ || ತೇಸಿದಿಗಿಹತ್ತರಿಬಗಿಲಬ್ಬೋ ಪುಬ್ಬಾಣಿವಾಲಸಖ್ಖಾ ಊ ||

ಮಳಸಿದಿಸಿತ್ತಿದುಸದಸಹಿಣದಳಿಗಿವಸ್ಸಣವಸತ್ತಿ || ೫೩ ||

ಈ ರುದ್ರರುಗಳ ಆಯುಷ್ಯವನ್ನು ಕ್ರಮದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಂಭತ್ತೂರುಲಕ್ಷ (೮೦೦೦೦೦) ಪೂರ್ವಾಯುಷ್ಯವು || ೧ || ಎಪ್ಪತ್ತೊಂದುಲಕ್ಷ (೭೧೦೦೦೦) ಪೂರ್ವಂ; ಎರಡುಲಕ್ಷ (೨೦೦೦೦೦) ಪೂರ್ವಂ; ಮೊಂಡುಲಕ್ಷ (೧೦೦೦೦೦) ಪೂರ್ವಂ; ಯೆಂಭತ್ತಾಲ್ಕುಲಕ್ಷ (೮೪೦೦೦೦) ವರುಷಂ; ಅರವತ್ತುಲಕ್ಷ (೬೦೦೦೦೦) ವರುಷಂ; ಐಯ್ಯತ್ತುಲಕ್ಷ (೫೦೦೦೦೦) ವರುಷಂ; ನಾಲ್ಕುಲಕ್ಷ (೪೦೦೦೦೦) ವರುಷಂ; ಎರಡುಲಕ್ಷ (೨೦೦೦೦೦) ವರುಷಂ; ಮೊಂಡುಲಕ್ಷ (೧೦೦೦೦೦) ವರುಷಂ; ಅರವತ್ತೊಂಭತ್ತು (೬೯) ವರುಷಂ.

ಗಾಹೆ || ಎಜ್ಜಾಣಪಾದಪಥಣೇ ದಿಠಪಣಠಸಂಜಮಾಭಬ್ಬೋ ||

ಕದಿಚಿಭವೇಸಿರ್ಝು ತಿ ಹುಗಯಿದುಬ್ಬಮಸಂಮಮಹಿಮಾದೋ || ೫೪ ||

ಪಥವಾಮಾಘವಿಮಂಜೇ ಪಣಮಾಘವೀಅಠಮೋದುರಿಠಮಹೇಂ- ||

ದೋಅಂಜಣಂಪವಂಜೋ ಮೇಘಸ್ಸುಜ್ಜಯಿಜೋಜೋದೋ || ೫೫ ||

೧ ಪ್ರಮದ, ೨ ಸರ್ವದ, ೩ ಪ್ರಕಾಮ, ೪ ಕಾಮದ, ೫ ಭವದೂರ, ೬ ಮನೋಭವ, ೭ ಮಾರ, ೮ ಕಾಮ, ೯ ರುದ್ರ, ಅಂಗಜರೆಂದಿನರು ಭಾವಿಯುಗದ ವಿಕಾಡಕರುದ್ರರುಗಳು.

ಗಾಹೆ || ಕಾಳೇಸುಜಿಣವರಾಣಂ ಚಲುವಿಸಾಣಂ ಹವಂತಿ ಚಲುವೀಸಾ ||

ತೇಬಾಹುಬಲಿಘ್ನಮುಹಾ ಕದ್ಧಂ ಪಾಣಿರುಪಮಾಯಾರೋ || ೫೬ ||

ತಿಥ್ಠಯರಾತಪ್ಪಿಯರಾ ಕೇಸಿಬಲಚಕ್ತಿರುದ್ಧಾಣಾರಂದಾ ||

ಕುಲಕರಅಂಗಜಪುರಿಸಾ ಭಬ್ಬಾಸಿರ್ಝು ಪ್ರೀತಿಯಮೇಣ || ೫೭ ||

ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ ಕಾರಣಪುರುಷರಲ್ಲಿ ತೀರ್ಥಕರೆಲ್ಲರೂ ಮೋಕ್ಷಗಾಮಿಗಳು. ತೀರ್ಥಕರ ಮಾತಾವಿತ್ರಗಳುಂ, ಕುಲಂಕರರುಂ, ಕಾಮದೇವರುಂ, ಬಲದೇವರಿಂ ರೆಲ್ಲಂ ಉದ್ಧರ್ವಗಾಮಿಗಳು.

ವಾಸುದೇವ, ಪ್ರತಿವಾಸುದೇವ, ನಾರದ, ರುದ್ರರೆಲ್ಲರೂ ಅಧೋಗಾಮಿಗಳು.

ಚಕ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಉದ್ಧರ್ವಗಾಮಿಗಳು, ಕೆಲವರು ಅಧೋಗಾಮಿಗಳು.

ಭೇದಾಭೇದರತ್ನತ್ರಯಾತ್ಮಕ ಧರ್ಮಮಂ ಕೈಕೊಂಡ ಭವದಿಂದ ತೊಟ್ಟು, ಸ್ವರ್ಗವನ್ನು ಹೊಂದುವವರಿಗೂ ಹೇಳಿದ ಕಥೆಗಳು ಅರ್ಥಾಖ್ಯಾನಂ.

ನಿರ್ವಾಣದವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದು ಚರಿತಂ.

ತೀರ್ಥಂಕರಪರಮದೇವರ, ಸಕಲಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳ ಕಥಾಪ್ರಕಥನಗಳು ಪುರಾಣ ವೆನಿಸುವವು.

ಪಂಚಮಂದರಗಳ ಪೂರ್ವಾಪರ ವಿದೇಹಕ್ಷೇತ್ರಂಗಳಲ್ಲಿ, ಅಂತಾ ತೀರ್ಥಂಕರುಂ, ಚಕ್ರವರ್ತಿ, ಬಲದೇವ, ವಾಸುದೇವ, ಪ್ರಭೃತಿಗಳಲ್ಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವರು.

ಭರತೃರಾವತಗಳಲ್ಲಿ ಹದಿನೆಂಟುಕೋಟಾಕೋಟಿಸಾಗರೋಪಮಕಾಲಮಂತರಿನ ದ್ವಿಗುಣ ತ್ರಿಷ್ಠಿತಿ ಶಲಾಕಾಪುರುಷರುಂ, ಎರಡುಕೋಟಾಕೋಟಿಸಾಗರೋಪಮಕಾಲದೊಳಗೆ ಹುಟ್ಟು ವರೆಂಬುದು ತಾತ್ಪರ್ಯವು.

ಗಾಹೆ || ಜೀನಸಮಕೊತ್ಥೃವಿದಾ ಸಮಕಾಳೇಸುಂಞಹೆಠಿ ಮೇರಚಿದಾ ||
ಉಭಯಜೀನತ್ತರಜಾದಾ ಸಂಜೇಯಾಚಕ್ಕಹರರುದ್ದಾ || ೫೮ ||

ಪಂಞರಜೀನಖದುತಿಜೇಣಾ ಸುಂಞದುಜ್ಜೇಣಗಗಣಜುಗಳಜೇಣಖದುಗಂ ||
ಜೇಣಕಜ್ಜೇಣಖದುಜೇಣಾ ಕಡ್ಡಿಜೋರಿಸ್ಸಾಲಯಾಣೀಯಾ || ೫೯ ||

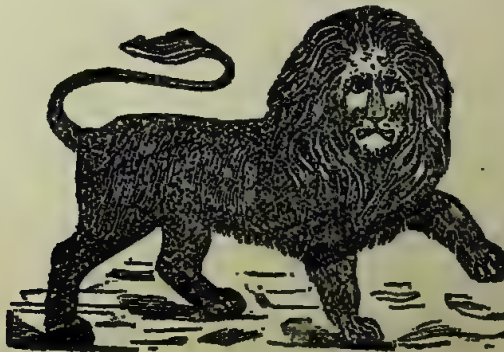
ಚಕ್ಕಿದುಗಮುಠ್ಠ ಸುಂಞಂ ಹರಿಪಣಠ್ಠಚ್ಚಕ್ಕಿಕೇಸಿನಿಭಕೇಸಿ ||
ಚಡ್ಡಿಣಭಚಕ್ಕಹರಿಣಭ ಚಕ್ಕಹರಿಚಕ್ಕಿಸುಣ್ಣದುಗಂ || ೬೦ ||

ರುದ್ಧದುಗಠ್ಠ ಸುಂಞಾ ಸತ್ತಹರಾಗಗಣಜುಗಣಮಿಸಾಣೀ ||
ಪಂಞದಣಭಾಣಿತತ್ತೋ ಸಘ್ಠಿಯಿತಣವೋ ಮಹಾವೀರೇ || ೬೧ ||

ಜಿನಾಂತರದ ಗಾಹೆಗಳಿವು.

ಇತಿ ಶ್ರೀಮಾಘನಂದ್ಯಾಚಾರ್ಯವಿರಚಿತೇ ಶಾಸ್ತ್ರಸಾರಸಮುಚ್ಚಯೇ
ಪ್ರಥಮಾನುಯೋಗವರ್ಣನಂ ನಾಮ ಪ್ರಥಮಃ ಪರಿಚ್ಛೇದಃ |

ಇಂತು ಶ್ರೀಮಾಘನಂದ್ಯಾಚಾರ್ಯರು ವಿರಚಿಸಿದ ಶಾಸ್ತ್ರಸಾರಸಮುಚ್ಚಯದೊಳ
ಪ್ರಥಮಾನುಯೋಗವೆಂಬ ಮೊದಲನೆಯಾಧ್ಯಾಯಂ |

॥ ತ್ರೀ ವೀತರಾಗಾಯ ವಮಃ ॥

ಕರಣಾನುಯೋಗಂ ।

ಪರಮ ತ್ರೀಜಿನಪತಿಯಂ । ಸ್ಮರಿಯಿಸಿ ಭವ್ಯರ್ಗ ವೇಳ್ವನಾಂ ಕನ್ನಡದಿಂ ॥
ಕರಣಾನುಯೋಗಮಂ ಭುವ- । ನತ್ರಯೈಕಹಿತಮಂ ನುತಮಂ ॥

ಶ್ರೀಪರಮಾತ್ಮಸುಖೋದ್ಭೂತಮುಂ । ಲೋಕಾಲೋಕವಿಭಾಗಮುಮನರಿಪುನೇರಡನೆ
ಯ ಕರಣಾನುಯೋಗಮಂತನೆ ॥ ವೇಳ್ವಂ ॥

ಸೂತ್ರಂ ॥ ಅಥಃ ತ್ರಿವಿಧೋ ಲೋಕಃ ॥ ೧ ॥

ಅರ್ಥ—ಅಧೋಲೋಕಂ, ಮಧ್ಯಮಲೋಕಂ, ಉರ್ಧ್ವಲೋಕಂ ಎಂಬದಾಗಿ
ಲೋಕವು ಮೂರುಭೇದವಾಗುವದು. ಅದು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ—ಎತ್ತೆತ್ತಲಾಗಿ ನೋಡಿದರೂ ಅನ
ನ್ತಾನಂತವಾದ ಆಕಾಶದ ನಟ್ಟನಡುವೆ ಅನಾಡ್ಯನಿಧನವುಂ, ಅಕೃತ್ರಿಮವುಂ, ಸ್ವಾಭಾವಿಕವುಂ,
ನಿತ್ಯವುಂ, ಸಮಸ್ತಾಕಾಶದನಯವವುಂ, ಜೀವಾಜೀವಾದಿ ದ್ರವ್ಯಭರಿತವುಂ, ವೇತ್ರಾಸನ
(ಕುರ್ಚಿ), ಝಲ್ಲರಿ (ಜರಡಿ, ವಂದರಿ), ಮೃದಂಗ ಸಮಾನವುಂ, ಪೂರ್ವಾಪರಗತ
ಸಪ್ತೈಕ ಪಂಚೈಕರಜ್ಜು ವಿಸ್ತಾರವುಂ, ದಕ್ಷಿಣೋತ್ತರಗತ ಸಪ್ತರಜ್ಜುಯಾಮವುಂ, ಚತುರ್ಧಕ
(೧೪) ರಜ್ಜೋತ್ಸೇದವುಂ, ಫನೋದಧಿ, ಫನಾನಿಲ, ತನುವಾತವೆಂಬ ವಾತವಲಯತ್ರಯ
ವೇಷ್ವಿತವು ಅಗಿರುವದು. ಪುನಃ ಭವನವಾಸಿಗರಿಗೂ, ನಾರಕರಿಗೂ ಆಧಾರವಾದ, ಸಪ್ತರ
ಜ್ಜೋಯದ ಅಧೋಲೋಕವುಂ, ದ್ವೀಪಸಮುದ್ರಂಗಳಾಧಾರವುಂ, ಮಹಾಮಂದರದ ಮೊದಲಿಂ
ತೊಟ್ಟು ಅಗ್ರಭಾಗದವರಿಗೂ ಬಂದುಲಕ್ಷಯೋಜನೋತ್ಸೇದ ಉದ್ದವನ್ನುಳ್ಳ ಮಧ್ಯಮ
ಲೋಕವುಂ, ಸ್ವರ್ಗಾದಿಗಳಿಗಾಧಾರವಾದ ಮಂದರಚೂಳಿಕಾ ಮೂಲದಿಂ ತೊಟ್ಟು ಕಿಂಚಿನ್ನೂಸ
ಸಪ್ತರಜ್ಜೋತ್ಸೇದದೂರ್ಧ್ವಲೋಕಂ ಎಂಬ ಮೂರುಲೋಕಗಳ ನಡುವೆ ಏಕರಜ್ಜು ವಿಸ್ತಾ
ರವುಂ, ಚತುರ್ಧಕರಜ್ಜೋತ್ಸೇದವುಂ, ಸಮಚತುರಸ್ರವಾದ ತ್ರಸನಾಳವಿರುವದು. ॥ ಅಲ್ಲಿ ॥

ಸೂತ್ರಂ ॥ ಸಪ್ತನರಕಃ ॥ ೨ ॥

ಕಾಃ—೧ ರತ್ನಪ್ರಭೆ, ೨ ಕರ್ಕರಾಪ್ರಭೆ, ೩ ವಾಲುಕಾಪ್ರಭೆ, ೪ ಪಂಕಪ್ರಭೆ, ೫ ಧೂಮ
ಪ್ರಭೆ, ೬ ತಮಪ್ರಭೆ, ೭ ಮಹಾತಮಪ್ರಭೆ ಎಂದೆಳು ನರಕಗಳು. ಅದು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ—
ಛನಾಂಬುವಾತಾಕಾಶ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಗಳುಂ, ಏಕೈಕರಜ್ಜಂತರಿತಗಳಾಗಿ, ಲೋಕಾಂತರದವರಿಗೂ
ವಿಸ್ತರಿಸಿರುವ ಮಹಾಭೂಮಿಗಳ ಬಾಹುಲ್ಯವು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ—

ಗಾಹೆ || ರಯಣಪ್ಪಹಾತಿಹಾ ಖರಭಾಗಾ ಪಂಕಾಪ ಬಹುಳಭಾಗೋತ್ತಿ |

ಸೋಳಸ ಹವುರಾಸಿದಿ ಸಿದಿಜೋಯಣ ಸಹಸ್ಸ ಬಾಹಲ್ಲಾ || ೧ ||

ಅರ್ಥ—ಖರಭಾಗವು ಪೋಡಕಸಹಸ್ರ (೧೬೦೦೦) ಯೋಜನವು. ಪಂಕಭಾಗವು ಎಂಭತ್ತನಾಲ್ಕು ಸಹಸ್ರ (೮೪೦೦೦) ಯೋಜನವು. ಅಬ್ಬಹುಳಭಾಗವು ಎಂಭತ್ತು ಸಹಸ್ರ (೮೦೦೦೦) ಯೋಜನಬಾಹುಲ್ಯವು. ಅಂತು ಲಕ್ಷದ ಮೇಲೆ ಎಂಭತ್ತು ಸಹಸ್ರ (೧೮೦೦೦೦) ಯೋಜನಮಂದದ ರತ್ನಪ್ರಭೆಯುಂ.

ಕೆಳಗಣಾರುಂ ಪೃಥ್ವಿಗಳು ಕ್ರಮದಿಂದ ದ್ವಾತ್ತಿಂಶತ್ಸಹಸ್ರಂ (೩೨೦೦೦), ಅಷ್ಟಾವಿಂಶ ತಿಸಹಸ್ರಂ (೨೮೦೦೦), ಚತುರ್ವಿಂಶತ್ಸಹಸ್ರಂ (೨೪೦೦೦), ವಿಂಶತಿಸಹಸ್ರಂ (೨೦೦೦೦), ಪೋಡಕಸಹಸ್ರಂ (೧೬೦೦೦) ಅಷ್ಟಸಹಸ್ರಂ (೮೦೦೦) ಬಾಹುಲ್ಯಗಳಾಗುವವು. ಸಪ್ತಮನರಕದ್ಯಮದೊಳುಳಿದವರ ಕೆಳಗೆ ಮೇಲೆ ಸಹಸ್ರಯೋಜನ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಪ್ರಸ್ತರಕ್ರಮದಿಂದ ಬಿಲಗಳಿರುವವು.

ಸೂತ್ರಂ || ಏಕೋನಪಂಚಾಕತ್ವೆಟಲಾನಿ || ೩ ||

ತಾಃ—ಏಳುನರಕಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸೇರಿ ೪೯ ಪಟಲಗಳು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ:—೧ ನೀಮಂತ ೨ ನಿರಯ, ೩ ರೌರವ, ೪ ಭ್ರಾಂತ, ೫ ಉದ್ಭ್ರಾಂತ, ೬ ಸಂಭ್ರಾಂತ, ೭ ಅಸಂಭ್ರಾಂತ, ೮ ವಿಭ್ರಾಂತ, ೯ ತ್ರಸ್ತ, ೧೦ ತ್ರಸಿತ, ೧೧ ವಕ್ರಾಂತಮೆಂದು ಘರ್ನೆಯೆಂಬ ಮೊದಲ ನರ ಕದಲ್ಲಿ ಹದಿನೂರು ಇಂದ್ರಕಗಳಿರುವವು. || ೧ ||

ತತಕ, ಸ್ತನಕ, ವನಕ, ಮನಕ, ಖಡಾ, ಖಡೀಕಾ, ಜಿಹ್ವೆ, ಜಿಹ್ವಿಕೆ, ಲೋಲ, ಲೋಲುಕ, ಲೋಲವತ್ಯ, ಸ್ತನಲೋಲುಪಮೆಂದು ವಂಶೆಯೆಂಬ ೨ನೇ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹನ್ನೆ ರಡು ಇಂದ್ರಕಗಳಿರುವವು. || ೨ ||

ತಪ್ತಃ, ತಪಿತಃ, ತಪನಃ, ತಾಪನ, ನಿದಾಘ, ಉಜ್ವಲಿತಃ, ಪ್ರಜ್ವಲಿತಃ, ಸಂಜ್ವಲಿತಃ, ಸಂಪ್ರಸಂಜ್ವಲಿತಮೆಂದು ಮೇಘೆಯೆಂಬ ಮೂರನೆಯ ನರಕದಲ್ಲಿ ಒಂಭತ್ತು ಇಂದ್ರಕ ಗಳಿರುವವು. || ೩ ||

ಅರ, ಮಾರ, ತಾರ, ವರ್ಜಸ್ಯ, ತಮ, ಘಡಾ, ಘಡಾಯಮೆಂದಂಜನೆಯೆಂಬ ನಾಲ್ಕ ನೆಯ ನರಕದಲ್ಲಿ ಏಳು ಇಂದ್ರಕಗಳಿರುವವು || ೪ ||

ತದುಕ, ಭ್ರಮಕ, ಝುಪಕ, ಅಂಧ, ತಮಿಕ್ರನೆಂದು ಐದಿಂದ್ರಿಕಗಳು ಅರಿಷ್ಟೆಯೆಂಬ ಯ್ದನೆಯ ನರಕದಲ್ಲಿರುವವು. || ೫ ||

ಹಿಮ, ವಾರ್ಧವಿ, ಲಲ್ಲಕ್ಯಃ ಎಂದು ಮೂರಿಂದ್ರಿಕಗಳು ಮಘವಿಯೆಂಬ ಅರನೆಯ ನರ ಕದಲ್ಲಿರುವವು. || ೬ ||

ಅವಧಿಸ್ಥಾನವೆಂಬೊಂದಿಂದ್ರಿಕವು ಮಘವಿಯೆಂಬೇಳನೆಯ ಪೃಥ್ವಿಯಲ್ಲಿರುವದು. || ೭ ||

ಪಟಲನುಧ್ಯದಲ್ಲಿಂದ್ರಕಗಳಿರುವವು. ಅವುಗಳ ಎಂಟು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತರತರದಿಂ ಶ್ರೇಢಿಬದ್ಧಗಳಿರುವವು. ಅವುಗಳ ಎಡೆ ಎಡೆಯಲ್ಲಿ ಪೂವಲಿಗದರಿಂದಂದಿಂ ನಾನಾವ್ರಕಾರವಾದ ಪ್ರಕೀರ್ಣಕಂಗಳಿರುವವು. || ೮ ||

ಗಾಹೆ || ತೇರಾದಿದುಹಿಣಿದ್ಧಯ ಸೇಢಿಬದ್ಧಾದಿಸಾಸುರಿದಿಸಾಸು |
ಉಣವಂಣದದಾಳಾದಿ ಎಕ್ಕೈಕ್ಕೈಣುಣಯಾಕಮಸೋ || ೯ ||

ಸೂತ್ರಂ || ಚತುರುತ್ತರಷಟ್ಕತನವಸೆಹಸ್ರಶ್ರೇಢಿಬದ್ಧಾನಿ || ೧೪ ||

ರತ್ನಪ್ರಭೆಯ ಹದಿನೂರು ಪಟಲಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕುಸಾಸಿರ ನಾನೂರಿಪ್ಪತ್ತು (೪೪೨೦) ಶ್ರೇಢಿಬದ್ಧಗಳಿರುವವು.

ವಂಶೆಯ ಹನ್ನೊಂದು ಪಟಲಗಳಲ್ಲಿ, ಎರಡುಸಾವಿರ ಅರುನೂರೆಂಭತ್ತಾಲ್ಕು (೨೬೮೪) ಶ್ರೇಢಿಬದ್ಧಗಳಿರುವವು.

ಮೇಘೆಯ ಪೂಂಭತ್ತು ಪಟಲಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಸಿರನಾನೂರೆಪ್ಪತ್ತಾರು (೧೪೭೬) ಶ್ರೇಢಿಬದ್ಧಗಳಿರುವವು.

ಅಂಜನೆಯ ಏಳು ಪಟಲಗಳಲ್ಲಿ ಏಳುನೂರು (೭೦೦) ಶ್ರೇಢಿಬದ್ಧಗಳಿರುವವು.

ಅರಿಷ್ಟೆಯ ಐಯ್ದು ಪಟಲಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂರರವತ್ತು (೨೬೦) ಶ್ರೇಢಿಬದ್ಧಗಳಿರುವವು.

ಮುಖವಿಯ ನೂರು ಪಟಲಗಳಲ್ಲಿ ಅರುವತ್ತು (೬೦) ಶ್ರೇಢಿಬದ್ಧಗಳಿರುವವು.

ಮಹಾತಮಪ್ರಭೆಯಂಜೊಂದು ಪಟಲದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು (೪) ಶ್ರೇಢಿಬದ್ಧಗಳಿರುವವು.

ಇವುಗಳ ಹೆಸರು ಪೂರ್ವಾದಿ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಕಾಳ, ರೌರವ, ಮಹಾಕಾಳ, ಮಹಾರೌರವ ಗಳೆಂದಾಗುವವು. ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಶೇರಿ ೯೬೦೪ ಶ್ರೇಢಿಬದ್ಧಗಳಾಗುವವು.

ಸೂತ್ರಂ || ತ್ರ್ಯಶೀತಿಲಕ್ಷನವತಿಸಹಸ್ರತ್ರಿಶತತ್ಯೂನಂ
ಪಂಚಾನಪ್ರಕೀರ್ಣಕಾನಿ || ೧೫ ||

ಇಂದ್ರಕ ಶ್ರೇಢಿಬದ್ಧರಹತಬಿಲಂಗಳು ಪ್ರಕೀರ್ಣಕಂಗಳಾಗುವವು ಅವು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ—
ಘರ್ಮೆಯಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂಭತ್ತುಲಕ್ಷ ತೊಂಭತ್ತೈದುಸಾವಿರ ಐನ್ನೂರರವತ್ತೆರಡು (೨೯೯೫೫೬೨) ಪ್ರಕೀರ್ಣಕಂಗಳಿರುವವು.

ವಂಶೆಯಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತಾಲ್ಕುಲಕ್ಷ ತೊಂಭತ್ತೈಳುಸಾವಿರ ಮೂನ್ನೂರೈದು (೨೪೯೭೩೦೫) ಪ್ರಕೀರ್ಣಕಂಗಳು ಇರುವವು.

ಮೇಘೆಯಲ್ಲಿ ಹದಿನಾಲ್ಕುಲಕ್ಷ ತೊಂಭತ್ತೆಂಟುಸಾವಿರೈನ್ನೂರಹದಿನೈದು (೧೪೯೮೫೧೫) ಪ್ರಕೀರ್ಣಕಂಗಳು ಇರುವವು.

ಅಂಜನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂಭತ್ತುಲಕ್ಷ ತೊಂಭತ್ತುಸಾವಿರದಿನ್ನೂರು ತೊಂಭತ್ತಾರು (೯೯೯೯೯೯೨) ಪ್ರಕೀರ್ಣಕಂಗಳಿರುವವು.

ಅರಿಷ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡುಲಕ್ಷ ತೊಂಭತ್ತೊಂಭತ್ತುಸಾವಿರಯೋಳನೊರು ಮೂವತ್ತೈದು (೨೯೯೩೩೫) ಪ್ರಕೀರ್ಣಕಂಗಳಿರುವವು.

ಮಾಘವಿಯಲ್ಲಿ ತೊಂಭತ್ತೊಂಭತ್ತುಸಾಸಿರದೊಂಭೈನೊರುಮೂವತ್ತೆರಡು (೯೯೯೩೨) ಪ್ರಕೀರ್ಣಕಗಳು ಇರುವವು.

ಮಾಘವಿಯಲ್ಲಿ ಐದು ಬಿಲಗಳಿರುವವು.

ಪ್ರಕೀರ್ಣಕಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೂಡಿ ಎಂಭತ್ತೂರುಲಕ್ಷ ತೊಂಭತ್ತುಸಾವಿರ ಮುನ್ನೊರು ನಲವತ್ತೆಳು (೮೩೯೦೩೪೩) ಪ್ರಕೀರ್ಣಕಂಗಳಿರುವವು.

ನೂತ್ರಂ || ಚತುರಶೀತಿಲಕ್ಷಬಿಲಾನಿ || ೬ ||

ತಾ.—ಘರ್ವೆಯಲ್ಲಿ ತ್ರಿಂಶತ್ಲಕ್ಷ (೩೦೦೦೦೦) ಬಿಲಗಳಿರುವವು.

ವಂಶೆಯಲ್ಲಿ ಪಂಚವಿಂಶತಿಲಕ್ಷ (೨೫೦೦೦೦) ಬಿಲಗಳಿರುವವು.

ಮೇಘೆಯಲ್ಲಿ ಪಂಚದಶಲಕ್ಷ (೧೫೦೦೦೦) ಬಿಲಗಳಿರುವವು.

ಅಂಜನೆಯಲ್ಲಿ ದಶಲಕ್ಷ (೧೦೦೦೦೦) ಬಿಲಗಳಿರುವವು.

ಅರಿಷ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರುಲಕ್ಷ (೩೦೦೦೦೦) ಬಿಲಗಳಿರುವವು.

ಮಾಘವಿಯಲ್ಲಿ ಐದುಗುಂದಿದವೊಂದು ಲಕ್ಷ (೯೯೯೯೫) ಬಿಲಗಳಿರುವವು.

ಮಾಘವಿಯಲ್ಲಿ ಐದು (೫) ಬಿಲಗಳಿರುವವು.

ಕಂದ || ಮೂವತ್ತಿಪ್ಪತ್ತೈವು .

ತಾವಗಪದಿನೈದು ಪತ್ತು ಮೂರಯ್ದುನಂ ||

ಭಾವಿಪೊದಿವುಲಕ್ಷಗಳೇ .

ಪೇಳ್ವುದು ಬಳಿಕಮಯ್ದುನರಕಬಿಲಂಗಳ್ ||

ಇಂತಿವೆಲ್ಲಾ ಕೂಡಿ ಚತುರಶೀತಿಲಕ್ಷ (೮೪೦೦೦೦) ಬಿಲಗಳಾಗುವವು.

ಮತ್ತಂ ಇಂದ್ರಕಗಳು ಸಂಖ್ಯಾತಯೋಜನಂಗಳು, ಶ್ರೇಣಿಬದ್ಧಂಗಳು ಅಸಂಖ್ಯಾತಯೋಜನ ವಿತ್ತಾರಗಳಾಗುವವು.

ಪ್ರಕೀರ್ಣಕಂಗಳೆಲ್ಲವು ಅಸಂಖ್ಯಾತಯೋಜನ ವಿತ್ತಾರಗಳನ್ನೆಳ್ಳುವವು.

ನೂತ್ರಂ || ಚತುರ್ವಿಧದುಃಖಮಿತಿ || ೭ ||

ತಾ.—ಸಹಜ, ಕಾರೀರ, ಮಾನಸ, ಅಗಂತುಕವೆಂದು ದುಃಖವು ನಾಲ್ಕು ಭೇದವಾಗುವದು.

ಶ್ಲೋಕ—ಕಾರೀರಾಜ್ವರಕುಪ್ಪಾದ್ಯಾ ಕ್ರೋಧಾದ್ಯಾ ಮಾನಸಾಸ್ಥಿತಾ ||

ಅಗಂತವೋಭಿಘಾತೋತ್ಥಾ ಸಹಜಾ ಹ್ಯುತ್ಪಾದಯಃ ||

ಅಥವಾ ಕ್ಷೇತ್ರಜಮ್, ಅಸಾತೋದಯ ತಾರೀರವುಂ, ಮಾನಸವುಂ, ಪರಸ್ಪರೋದಿತವುಂ, ದನುಜೋದೀರಿತವುಂ ಎಂಬ ಅನೇಕ ತೆರದ ದುಃಖಗಳಿಂದ ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿಯೂ ನರಳುವರು. ರೆಪ್ಪೆಹೊಡೆಯುವಷ್ಟು ಹೊತ್ತಾದರೂ ಕೂಡಾ, ಸವ್ಯುಕ್ತ್ವಗ್ರಹಣಕಾಲ ಹೊರಗಾಗಿ ಸುಖವೆನ್ನುವದಿಲ್ಲ. ಮೂರನೆಯ ನೆರಕದಿಂದತ್ತಲಸುರಕೃತವಾದ ದುಃಖವಿಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ, ದೇವರ್ಕಳತ್ತಸಲವಿಲ್ಲಷ್ಟುದರಿಂದ ಮತ್ತು ರತ್ನಪ್ರಭೆಯಿಂದ ಧೂಮಪ್ರಭೆಯ ತ್ರಿಚರಣಭಾಗದವರಿಗೂ ಇರುವ ಎಂಭತ್ತೆರಡುಲಕ್ಷದ ಇಪ್ಪತ್ತೈದುಸಾವಿರ (೮೨೨೫೦೦) ಬಿಲಂಗಳಲ್ಲಿ, ಮಂದರಮಹೀಧರಪ್ರವಾಣದಾಲಿಗೊಡುವ ಲೋಹಪಿಂಡವನ್ನು ಎತ್ತಲಾನುಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಾಕಿದರೆ ಆ ಹ್ವಣದಲ್ಲಿಯೇ ಕರಗಿಸಿಬಿಡುವಂಥಾ ಫರ್ಮವು ಬಿಂದುಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಡದೆ ಧಗಧಗಿಸುತ್ತಿರುವದು.

ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೆಳಗುಳಿದ ಬಿಂದುಲಕ್ಷದಿಪ್ಪತ್ತೈದುಸಾವಿರ (೧೭೫೦೦೦) ಬಿಲಂಗಳ ತೀತಲಗಳಾಗಿರುವವು. ಅದು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—ತದ್ಗಿರಿಂದ್ರಸಮಾನವಾದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಡು ಕೆಂಪಾಗಿರುವ ಲೋಹದ ಪಿಂಡವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಹಾಕಿದರೆ, ಆ ಹ್ವಣದಲ್ಲಿಯೇ ನೆಲವನ್ನು ಹೊಂದದೆ ಇರುವದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆಯೇ ಅಲ್ಲಾಡಿಸಲಸಾಧ್ಯವಾದ ಹಿಮವು ಎಂದಿಗೂ ಕುಂದದೆ ಅತ್ಯದ್ಭುತವಾಗಿರುವದು.

ಪುನಃ ಅನಿತು ಬಿಲಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅವರ ಮೇಗಣಟ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ, ವಿಭತ್ಸುಕುಸ್ಥಿತಾಕಾರಂಗಳಾದ ಯೋನಿಸ್ಥಾನಂಗಳಲ್ಲಿ, ಜಿನಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಶಿಟ್ಟುವಾಡುವವರೂ, ಸಾಧುಸಂದೋಹಕ್ಕೆ ಸಂಕ್ಷೇಪಗಳನ್ನು ಮಾಡುವವರೂ, ಮಿಥ್ಯಾವಾದಗಳನ್ನು ಬಿಡದೆ ವಾದಮಾಡುವವರೂ, ಮಧ್ಯಮಾಂಸ, ಮಧು ಸೇವೆಗಳನ್ನೂ, ಕುಲದೇವತಾರಾಧನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿದವರೂ ಕೊಲೆ ಮೊದಲಾದ ಅಪ್ರತಸೇವೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದವರೂ, ದುರ್ಧ್ಯಾನದುರ್ಲೇಖ್ಯಾಪರಿಣಾಮಯುಕ್ತರಾಗಿ, ತಂತಮ್ಮ ನೆರಪಿಡ ವಾಪಾನುರೂಪದಿಂದ ಸತ್ತು, ಮೊದಲನೆರಕದಿಂದ ಏಳನೇ ನೆರಕದವರಿಗೂ, ಆ ಯೋನಿಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಅಂತರ್ಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಪರ್ವಪರ್ಯಾಪ್ತಿಗಳ್ಳೆರಡು ರೋಮರೋಮಂಗಳು ತಪ್ಪದೆ ಸರ್ವಾಂಗವನ್ನು ಸಹಸ್ರ ಚೇಳುಗಳು ಬಂದಾಗಿ ಚುಚ್ಚಿದರೆ ಎಷ್ಟು ವೇದನೆಯಾಗುತ್ತದೋ, ಅಂಥಾ ವೇದನೆಗೆ ಅನಂತಗುಣವೆನಿಸುವ ವ್ಯಾಧಿಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವಂಥಾ ಹಾಲಾಹಲಸಮಾನ ತೀವ್ರನುಣಾಗದೋರಿತ ಭಾಗದಿಂದ ಬೀಳುವ ಹಾಗೆ ಕೆಳಗೆ ಬಿದ್ದು, ಗಗನಾಗ್ರದಿಂದ ಶಿಖಾತಲದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಲೋಹದ ಗುಂಡಿನ ಹಾಗೆ ಪುಟನೆಗೆದಿದ್ದು, ಹಲಸಿನ ಹಣ್ಣಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿರುವ, ಮೊನೆದುರುಗಲ ವಜ್ರದ ಶಿಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವುಳಿಸಿ, ಪುನಃ ಬಿದ್ದು ಜಜ್ಜರಿತ ಗಾತ್ರರಾಗಿ, ಬಾಯಿಬಿಟ್ಟು ಕಿರಿಚಿ ಹೊರಳುತ್ತ, ಎದ್ದು ನಿಂದಿ ದ್ವರ್ಧದಿಶೆಗಳನ್ನು ನೋಡುವಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಕಡೆಗಾಲದ ಶಿಡಿಲ ಹಾಗೆ, ಘಡುಘಡನೆ ಕಣ್ಣಿಡಿಯುಂ ಕೆಂಡಗಳನ್ನುಗುಳುತ್ತಾ, ಶಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಬರುವಂಥಾ ಪುರಾಣನಾರಕರನ್ನು ಕಂಡು ಭಯಸ್ಥನಾಗಲು, ಅಂತು ತಮಗೂ ಪೆರರಿಗೂ, ದುರಂತಸನ್ನಾಪವನ್ನು ವಿಭಂಗಳಿಷ್ಟಾನದಿಂದ ನೆರಕಲೋಕ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದು—

ವೃತ್ತ|| ಜಿನಧರ್ಮಕೆ ದಯಾರಸಾಬ್ಧಿಗೆ ವೃಥಾವಿದ್ವೇಷಮಂ ಮಾಡ್ಪ ಮುಂ- |
 ನಿನದುಭಾವದಿನಾದ ಪಾಪದಫಲಂ ನಿಷ್ಕಾರಣದ್ವೇಷದು- ||
 ವಿಸಮಂ ನಾರಕಕೋಟಿಯೋಳ್ಪಡೆವುದುಂ ನಾಯಿನಾಯಿಗಳೊಳ್ ಪೂರ್ವಪೋಲ್ |
 ಮುನಿದೋರ್ವರನೋರ್ವರೆಯ್ ಕೃಡಿಖಂಡಂ ಮಾಡುತಂ ದಂಡಿಪರ್ || ೧ ||

ಮತ್ತಂ ಉರಿವಗ್ನಿಗೆ ಭೃತಾಸಾರಂ ದೊರೆಕೊಂಡಂತೆ, ಸುರಾಸುರರುಂ ಪೂರ್ವವೈರಮು
 ನೆಚ್ಚು ರಿಸಿಯುಂ, ವಿಭಂಗಜ್ಞಾನದಿನವರವರ ಪೂರ್ವಭವದದೋಷಾವಿಳಮಪ್ಪ ಚೇಷ್ಟೆಗಳನರಿ
 ಯುತಂ, ತಮ್ಮದೋಷಮುಂ ತಾವೆಣಿಸದೆ ಕಳರ್ಕಳರಂ, ಪಾಣ್ಣಿಪಾಣ್ಣಿರಂ ಮುನಿದು ಮೂದ
 ಲಿಸುವನ್ನೆ ಮೂದಲಿಸುತ್ತಂ || ೨ ||

ಕಂದ|| ಯಿವರಿಂದಿವು ಸವಿಯಾನುತಂ |
 ಸವಿನೋಳ್ಪೆ ಪಲವುತೆರದ ಮೃಗದಡಗವಿವಾವು ||
 ಸವಿಪೇಳಿಸುತವನವ- |
 ಯವಂಗಳಂ ಕೊಯ್ದು ಇಡುವರವನಾನದೊಳ್ || ೧ ||
 ಮೋರೆಯಳಿವ ಮಧ್ಯಮಾನವ |
 ನೆರೆನೆಂದುಂ ಮಧುವನಟ್ಟೆ ತಲೆಯೊಳ್ ತಳಿಯಿ- ||
 ಪ್ಪರಗುಲಿಗಳ ತಲೆಯಿಂದಿಳಿ |
 ಎರವತ್ತಳಿಸಿ ಕುವಿವಲೋಹದ್ರಮಂ || ೨ ||
 ಯೆಲೆಯೆಲವೊ ಸಿನಗಲ್ಲದೆ |
 ನಿಲಲಾರದೀಪಾಣ್ಣೆ ಬಂದಳಿಯಿದಳಬಾ- ||
 ನಲಿದು ನೆರೆಯೆಂದು ಕಡುಗಾ- |
 ಯ್ದು ಲೋಹಪುತ್ರಿಕೆಯನಾಗ್ರಹದಿನಪ್ಪಿಸುವರ್ || ೩ ||

ವಚನ || ಅನ್ತಃಪ್ಪಿಸುವುದು ಮೆಯಿಬೇವುದುಂ ಮೂರ್ಛವೋಗಿಕಿರಿದು ಬೇಗದಿನೆಚ್ಚತ್ತು ಸನ್ತಾ
 ಪದಿಂ ನೀರಡಿಸಿ ನಿಲಲಾರದೆ ದೆಸೆಗಳಂ ನೋಳ್ಪವಳು ನಂಜಿನ ನದಿಗಳು ಋಗುಮು
 ದಲ್ಲದೆಯುಂ ಕೃತ್ವಿತವಿಪಯಸೇವೆಯಿಂ ಮಧ್ಯಮಲೋಕವರ್ತಿಗಳ ಚೈತನ್ಯದೊ
 ಳಾದ ನಾನಾವರ್ಣದ ಕೃಷ್ಣರೋಗಂಗಳನಿಸುವತ್ಯಕುಭಂಗಳಪ್ಪ ವೀರಬೀಭತ್ಸು
 ಹಾಸ್ಯರೌದ್ರ ಭಯಾನಕಾದ್ಭುತರಸಂಗಳಂ ಜಾರಾಂಗನಾಸಂಭೋಗ ವಿಪ್ರಲಂಭ
 ಶೃಂಗಾರದ ರಸಂಗಳಮತ್ಯುತ್ಕಟಂಗಳಾಗಿ ಪೊರಪೊಯ್ದು ಪೊನಲ್ವರಿದು ನೀಚಗತಿ
 ಪರಿಣತಂಗಳಾಗಿ ನರಕಭೂಮಿಗವತರಿಸಿ ಕಾಳ್ಪರಂ ಮಸಗಿದಂತಿರ್ದ ವೈತರ
 ಣಿಯಂ ಕಂಡು ನೀರ್ಗುಡಿಯಲೆಂದು ಪೋಗಿ, ಪುಗಲೊಡಮಲ್ಲಿಯ ಮಕರಾದಿಗಳು
 ಗಿಬಗಿವಾತ್ಸುಮಾಸೆಯಿಂ ವಿಷಜಲಮಂ ಮೊಗದು ಕುಡಿಯಲೊಡಮೆರ್ದಕರಗುಗು
 ಮರಿದಾಯ್ತೆಂದು ನಾರಕವೇಳರುವಿನಂ || ಮತ್ತಮಾನದಿಯ ತಡಿವಿಡಿರ್ದನಿಪತ್ಯ
 ವನಮಂ ಪೂರ್ವಲೊಡಂ—

ಕಂದ|| ನನೆಗಳೆ ನಡುಗುಂ ಕಾಮಿಗ- ।
 ಕನೆಂಬಮಾತಿಲ್ಲಿಪುಸಿ ಪರಸ್ತ್ರೀರತರಂ ॥
 ನನೆಯಮೊನೆಯಂ ಬುಮಲರಲ- ।
 ಗಿನಂಬುವಾವನದೊಳುರ್ಬಿನೋಯಿವುದುದಿಟಂ ॥ ೪ ॥

ಅವಲ್ಲದೆಯುಂ—

ಮೊಳಗೊಳಗೆಕಳ್ಳರಂ ಪುಸಿ ।
 ಗಳೆಯಿಂದೊಳಗೊಳಗೆಸುಳಿದು ಪರವನಿತಾ ಸಂ- ॥
 ಕುಳದೊಳು ನೆರೆದವರಘ ।
 ಮೊಳಗೊಳಗಿಗುಂ ವಿಚಿತ್ರರೋಗಜ್ಞಲದಿಂ ॥ ೫ ॥

ವೃತ್ತ ॥ ಜ್ವರದಾಹಶ್ವಾಸಕಾಸಬ್ರಣಮಿಟಕ ತಿರೋರೋಗಸರ್ವಾಂಗಶೂಲಾ- ।
 ದಿರುಜಾಸಂದೋಹ ಜಡಾಭರದಿಂ ನೊಳರುತಂ ಸುತ್ತಲುಂ ಬೇನೆಯಿಂದಂ ॥
 ಬಿರಿಯುತ್ತಂ ನಾರಕರ್ಕ್ಕಳಿ ರಿಕೆನೆಡೆಗಳಂ ಶಸ್ತ್ರದಿಂ ಸೀಳ್ವುದುಂಗೊ- ।
 ಕ್ಕ ರಿಯುತ್ತಂ ಕೂಗಿಡುತ್ತಂ ಮೊರೆಯಿಡುತ್ತಮ್ಮತಿಕ್ಲೇಶದಿಂ ಬರ್ದುಂಕಿಪ್ಪರ್ ॥ ೬ ॥

ಕರ್ಮಜಮೆಂದು ರೋಗಜಮುಮೆಂದೆರಡುಂ ತೆರದಿಂ ಕರೀರಿಯಂ ನೆಮ್ಮಿದ ಕುತ್ತಲೊತ್ತಿ
 ದಡೆ ಘಾಳಿಗರಂ ನೆಲಮುಕ್ಕುಜಕ್ಕೆಯಬ್ಬೊಂಮೆಯನೆಂದು ಜೀವವಧೆಗೆಯ್ದಡೆ ಮುನ್ನಿನ
 ದುಃಖದಿಂದೆಸಾಸಿರ್ವಡಿ ದುಃಖಮಂ ಪಡೆವನಾರಕದುಃಖಮನೆಯ್ವಿರ್ವರ್ ॥ ೪ ॥

ಮತ್ತಮಾನಾರಕನಿಕಾಯಕ್ಕೆ—

ಕಂದ|| ಧಾರುಣಿಯನೆಯ್ದೆನುಂಗುವ ।
 ವಾರಾಸಿಯನೆಯ್ದೆಪೀರ್ವತವಕದಪಸಿವುಂ ॥
 ನೀರಳ್ಳೆಯುಮೆಂದುಂ ಕಿಡ ।
 ಲೋರೊರ್ಮೆಯುಮನ್ನ ಪಾನಲವಮಂ ಪಡೆಯರ್ ॥ ೭ ॥
 ಪಸಿದುಲವಲವಿಸಿ ಬಸಿರಂ ।
 ಪೊಸೆಯುತ್ತಂ ಬಿರ್ದುನೆಲನಮಣ್ಣಂ ಕಾರ್ವ- ॥
 ಬ್ಬ ಸಮಳಿಯುತಿರ್ಪರವರಾ ।
 ಬೆಸಿದುತ್ಕಟಮಪ್ಪ ಪಾಪಮೆನೆನಿವಿರಿದೋ ॥ ೮ ॥
 ಆ ವಿಷವೃತ್ತಿಕೆಯಂ ತಂ- ।
 ದೀವಸುಧೆಯೊಳೆತ್ತಲಾನು ಮಿಕ್ಕದೊಡಳಿಗುಂ ॥
 ಗಾವುದರೊಳಗಿದನಿತುಂ ।
 ಸ್ಥಾವರ ಜಂಗಮಮೆನಿಪ್ಪಜೀವನಿಕಾಯಂ ॥ ೯ ॥

ಮತ್ತಮಾದುಃಖಿಜೀವಿಗಳು—

ಉದಧಿಗಣೆಯೆನಿಸಿದಾಯು- ।
 ಸ್ವದ ಕಡೆವರಮೆಯ್ದೆ ಪಟ್ಟಿಗಳೆಗದವರಂ ॥

ದದಿದತುಭಕರ್ಮದಾವೇ- ।

ತದಿನೋರ್ವರನೋರ್ವರಿಂದು ನಮೆಯುತಿರ್ಪರ್ ॥ ೯ ॥

ಅಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ—

ನರಕದ ವಿಚಿತ್ರದುಃಖೋ- ।

ತೃರಮಂ ತಾವುಣಕಮಿದಿರುಮಂ ಬಾಧಿಪನ- ॥

ಮೋರೆದದಾವಾಗ್ನಿಯೆನಡವಿಯು ।

ಮರಂಗಳುರಿಯುತ್ತಮೊಂದನೊಂದುರಿವುವೋಲ್ ॥ ೧೦ ॥

ಸೆರೆಗಳು ಪರ್ವತತುರಿಯುಂ ।

ಕೆರಕುಂ ದುಷ್ಟಬ್ರಹ್ಮಣಂಗಳುಂ ಕುಂದದವಂ- ॥

ದಿರತನುಗಳು ಪಾಪದಫಲ- ।

ದರಾತಿಗಳಬರ್ಚಿಸಿದ್ತೆರದಿಂದಿಕ್ಕುಂ ॥ ೧೧ ॥

ಮಿಡಿಯದ ಕೊಳೆಮಂಟಂ- ।

ದಿಳಿಯದವರ್ಜಿತರಮವಜ್ಞೆಯುಂ ನೋಡದೆ ॥

ಮಾಡಿದರೂಪಿನಂತೆ ನೇರ್ಪಿಲ್ಲದ ।

ವಿಕಟಾಕೃತಿಯಹುಂಡಸಂಸ್ಥಾನಂಗಳ್ ॥ ೧೨ ॥

ವೊಳಗಣದುರ್ಗಂಧಮದ- ।

ಗ್ಗಲಿಸಿರೆಮೆಯಿತಾನೆಪೆಸಿಬಹುಮುಖದಿಂದಾ- ॥

ಗಳು ಮುಗುಳ್ವಮಾಳೈಯುಂ ಪುಂ- ।

ಞ್ಗಳ ಬಾರಿಯುಂ ಪಡುಕನಾರ್ಪರಸುಗೆಗಳೊಸಗುಂ ॥ ೧೩ ॥

ಗರಿಕಿತ್ತ ಬಾವಲ ।

ತೆರದಿಂದಿಭತ್ತುವರ್ಪೊಡಲೈ ಕೆಲವೆ- ॥

ಸರುವುತ್ತಂ ನೆನೆವರ್ಮುನ್ನಂ ।

ಪೆರರಂಗನೆಯರ್ಗಮೆರೆವ ಜಿನ್ನಿಗತನಮಂ ॥ ೧೪ ॥

ಸೀರುಡುವಿನ ಕರಡಿಯು ।

ಮಾರ್ಜಾಲದ ನಾಯಸಧ್ವನಿಗಮತಿಶಷ್ಟಂಗಳ್ ॥

ನಾರಕರ ದುಃಸ್ವರಂಗಳು ।

ಘೋರಂಗಳು ಕರ್ನತೊಲಿಯುಂ ಪುಟ್ಟಿಸುಗುಂ ॥ ೧೫ ॥

ನೆನೆದು ಕೆಲವರ್ಮರುಗುವರೊಡೆ- ।

ದ ನಿಜಧ್ವನಿಫನ್ನಕಂಠಗರ್ಧಭಖರಭ ॥

ಧ್ವನಿಗಂ ಕರ್ಕಶಮಾಗಿರೆ ।

ವನಮೃಗಮಂಗೊರಿಗೊಳಿಗೊಳಿಪ ಮುನ್ನಿನಧ್ವನಿಯುಂ ॥ ೧೬ ॥

ಅದಲ್ಲದೆಯುಂ—

ದಾವಾಗ್ನಿಯನೆಚ್ಚರಿಪಮು- ।

ಹಾವಾಯುವಿನಂತೆ ತಮ್ಮಮನದಳಿಪಂ ನಾ- ॥

ನಾವಿಧದುರಾಗಮೋತ್ತಿಗ- ।

ಳಾವಗಮೇಚ್ಚರಿಸೆಪೂರ್ವಜನ್ಮಾಂತರದೊಳ್ ॥ ೧೭ ॥

ವ॥ ಮೊಟ್ಟೆ ದಂತಾಡಿದ ದುರಾಚಾರಂಗಳಂ ವೆನೆಗೊಂಡು ಮೂದಲಿಸಿನಾರಕರ್ಡಂಡಿಸುತ
ಮಿರೆ ಮುನ್ನಮೋರೋರ್ಮೆ ವಿನೋದದಿಂ ಕೇಳ್ವ ಜೈನಾಗಮೋತ್ತಿಗಳಂ ನೆನೆದು—

ಕಂದ॥ ಅಮಮಜಿನಮತಮೆ ಸಕಲಾ- ।

ಗಮತಿಲಕಮೇ ಜೀವಹಂಸೆಯಿಂ ದುರ್ಗತಿಯಕ್ಕು- ॥

ಮಮೋಘಮೆಂಬ ನಿಜವಾಕ್ಯ ದಿ- ।

ಟಮಂದಿರಗಳರಿದೆವೆಂಬರ್ಕೆಲಬರ್ ॥ ೧೮ ॥

ಮರುಭವಮುಳ್ಳುದುಟಮೆಂ- ।

ದರಿವಡವೊ ತೆರದವಸ್ಥೆಗಳ್ ನರಕದೊಳೆಂ- ॥

ದರಿವೊಡಮಾಮೃಗಾಗಣಮುಂ- ।

ತರಿವೆನೆ ಜೈನಾಗಮೋತ್ತಿಯಂ ಮಿರುವನೇ ॥ ೧೯ ॥

ಕೊಲೆಯುಂ ವುಸಿಯುಂ ಕಳವುಂ ।

ಕುಲಟಾರತಿಯುಂ ವಿವೋಹಮುಂ ಪಾತಕಮೆಂ- ॥

ದಲಸದೆ ತಿಳಿಪುವ ಮುನಿಸಂ- ।

ಕುಲಕ್ಕೆ ಕಡುಮುಳಿವ ಪಾಪಿಗೆನಗಿದುಪಿರಿದೆ ॥ ೨೦ ॥

ಅಂದುಜಿನಮತದೊಳೆಸ- ।

ಗಿದೊಡಿಂದೆನಗೀ ದುಃಖವಾಗಲರಿಯದು ಹಿಂಸಾ- ॥

ನೆಂದಕಡಿವಮೃಗಾನಂದ- ।

ದ ದುರ್ಮತದೊಳೆಸಗಿ ನರಕಕ್ಕಿಳಿದೆಂ ॥ ೨೧ ॥

ಯೆಂದೋರ್ವರನೋರ್ವರೀತರ- ।

ದಿಂದಂ ನೆನೆದುಂ ಗತಿಸ್ವಭಾವದಿಮುತ್ತಂ ॥

ಕುಂದದೊಳಿವಶುಭಲೇಕ್ಕುಗ- ।

ಳಿಂದಂ ಕಡುಮುಳಿದು ತನ್ನೊಳಿರಿಯುತ್ತಿರ್ಪರ್ ॥ ೨೨ ॥

ವಚನ ॥ ಅಂತೋರ್ವರನೋರ್ವರು ಕಿಚ್ಚಿನಿಂ ಪೂಳ್ವ, ಕರಗಸದಿಂ ಸೀಳ್ವ, ಕತ್ತಿಗೆಯಿಂದಿ
ರಿವ, ಕಾನಲಿಯೊಳಿಕ್ಕಿಕರಿವ, ತಿದಿಯುಗಿವ, ಬಸುರಿಂಬಗಿವ, ಕರುಳನುಚ್ಚುವ, ಬೆರೆ
ಳೊಳು ಚೂಜಿಯಂ ಬೆಟ್ಟುವ, ಪಲ್ಲುಗಳು ಕಳಲ್ಗುಟ್ಟುವ, ಗಾಣದೊಳಿಕ್ಕಿ ಪಿಳಿವ, ಕೀಸಿ
ಸಾಸವಿಯಂ ಬಳಿವ, ಸತತವಿರಿವ, ತತ್ತರಿದರಿವ, ಪಲತೆರದ ದಂಡಣೆಗಳಂ ನರಕ
ಭೂತಳ ಸ್ವಭಾವದತ್ಯದ್ಭುತಂಗಳನಿವ ಮಹಾ ಶೀತೋಷ್ಣಂಗಳುಂ, ಸ್ಪರ್ಶನೇಂದ್ರಿ
ಯನುನೇಹರ್ಣಿಸಂ ಮಿಡುಮಿಡಂ ಮಿಡುಕಿ ಸುತ್ತಿರಿಯುಂ ಕೋಪದಿಂ ಕಿಡಿಕಿವೊ

ಗುತ್ತ ನೋರ್ವರನೋರ್ವರ್ಪಿಡಿದು ಖಡಿಖಂಡಂಗೊಯ್ದ ಬಾಯೊಳ್ಗಡಿದು ನಿಗ್ರಹಿಪ
ನಾರಕರಾಗ್ರಹದಿಂ ಸಮನಿಸುವ ವಿಪಸದ್ಯಕ ನಿಜಕರೀರ ಮಾಂಸಭಕ್ಷಣಮುಂ, ಲೋ
ಹದ್ರವಕ್ಷಾರವಾರಿವಾನಮುಂ, ರಸನೇಂದ್ರಿಯಮನಾಗಲುಂ ಮಲಮಲಂ ಮರುಗಿ
ಸುತ್ತಿರೆಯುಂ, ದೆಸೆಗಳೆಲ್ಲಮುಂ, ಪಡುಕೆಯನಿಡಿದು ತೀವಿದಂತಿರ್ದ ನಾರಕರ ಮೈಯ್ಯ
ಪೂತಿಗಂಧಂಗಳುಂ, ಕ್ಷೇತ್ರದುರ್ಗಂಧಗಳುಮುಸಿರಬಳಿವಿಡಿದೊಳಮಗುತಂ, ಘ್ರಾ
ಣೇಂದ್ರಿಯಮನಡಿಗಡಿಗಿ ಬಿಕ್ಕನೆ ಬಿರಿಯಿಸುತ್ತಿರೆಯುಂ; ಮುಳಿದಿರಿಯಲೆಂದು ಬರ್ಪ
ನಾರಕರ ಬಿಂಕಕ್ಕೆ ಕಾರಂಗಳುಂ ಮೇಲೆ ಬೀಳ್ವ ಸಿಡಿಲಂತ ಬಂದೆಯ್ದು ವ ದುರ್ನಿರೀ
ಕ್ಷತೀಕ್ಷಾಯುಧಂಗಳ ಪೊಳಪುಗಳು ಚಕ್ಷುರಿಂದ್ರಿಯಕ್ಕುಂ ಮಾಣದೆ ಗೂಡುಗೊಳ
ಸುತ್ತಿರೆಯುಂ || ೪ ||

ಗಜರಾವ ಫರ್ಜಿಸುವ ಬೈಯ್ಯುವ ಮೂದಲಿಸುವ ನಿರಯಜನಿವಹನಿಸ್ಸಾರನಿಮ್ಮರಾಲಾ
ಪಂಗಳುಂ ಕಿಡಿವಿಡಿ ಪಳಂಜುವ ಕಯ್ದುಗಳ ಝಣತ್ಯುತಂಗಳುಂ ಶ್ರೋತ್ರೇಂದ್ರಿಯಮನನವ
ರತ ಮುಗಿಬಗಿನಾಡುತ್ತಿರೆಯುಂ || ೫ ||

ಮೇಗೆನೆಗೆವಂತೊಡನೆ ಸಂದಣಿಸಿ ಪೊರಪೊಣ್ಣುವ ತೀವ್ರರುಜಾಕೋಟಿಗಳುಂ ಪೇಳ
ಲುಂ ಕೇಳಲುಂ ಆರಿಯವಪ್ಪತಿಬಲ ಹ್ರುತ್ತಿಪಾಸೆಗಳುಂ ಪೊರಗಣ ಪರಸ್ಪರೋದೀರಿತಕ್ಕೆ ನೆರ
ವಾಗಿ ಸರ್ವಾಂಗಮನೊಳಗೊಳಗೆ ಬಿಡದಟ್ಟಿರಿದು ಕುಳ್ಳಿಸುತ್ತಿರೆಯುಂ || ೬ ||

ಮತ್ತನೋರ್ವರನೋರ್ವರ್ಕೋಪದಿ ನಟ್ಟುತಂ, ಭಯದಿಂ ನೋಡುತ್ತಂ ದೇಹವ್ಯಥೆಗ
ಳೆಂದಮೊಳರುತ್ತಂ, ಪುಯ್ಯಲಿಡುತಂ ದೆಕೆದೆಕೆ ಬಾಯ್ಬಿಡುತಂ ಬಸಮುಳಿದು ಬೀಳುತಂ ಬಿಡದೆ
ನರಳುತಂ ಪುಡಿಯೋಳ್ವೊರಳುತ್ತಮಿರ್ಪರಿಂತು || ೭ ||

ವೃತ್ತ || ಉರಿಯಂ ಕಾರುತಂ ಮಯಿಕಲಂ ಕೆದರುತಂ ತದ್ಭೂಮಿಗ್ಗಳ್ಯುಡಿಸು- |
ತ್ತಿರೆಯುಂ ಕ್ರೋಧದಿನಾಗಳುಂ ಮರುಗುತಂ ಪ್ರಾಣಂಗಳಾವರ್ತಿಸು- ||
ತ್ತಿರೆಯುಂ ನಾರಕತ್ರ ಮುಚ್ಚುತ್ತಿರೆಯುಂ ಹ್ರುತ್ಪ್ರೀಮಹಾವ್ಯಾಧಿತ- |
ತ್ತಿರೆಯುಂ ಕುತ್ತದನೊತ್ತಮೊತ್ತುತ್ತಿರೆಯುಂ ಮತ್ತಂ ಚಿರಂಜೀವಿಗಳ್ || ೮ ||

ಕಂದ || ಜಲದಿಂದನೇಕ ಜೀವಾ- |

ವಳಿಯಂ ಮುಂಬಾಳಿವಾಳಿ ಘಾತಿಸುತಂ ||

ಮಲಮಲ ಮರುಗಿಸಿದಘಬೀಜದ |

ಫಲದಿಂ ಚಿರಕಾಲಮೇಕೆ ನಮೆಯದೆ ಮಾಣ್ಣರ್ || ೨೩ ||

ನರತರ್ಯಗ್ಗೋನಿಯ ಜೀ- |

ವರಾಸಿಗಳತೀರ್ವದು:ಖಮೆನಿತೊಳವನಿತುಂ ||

ನರದೊಡೆಮೇಲಂ ನರಕದೊಳೋ- |

ರ್ವರ ನಿಮಿಷದ ದು:ಖಲವಮುಮಂ ಮೋಲ್ವಪ್ಪವೇ || ೨೪ ||

ಮೃತ್ತ || ನಲಿನಲಿದಾಡಿ ವಾಪಮನುಪಾರ್ಜಿಸಿ ತತ್ಪರಿವಾಕದಿಂದೀಕೋ- |

ಟಲೆಗೊಳಗಾಗಿ ಬಾಯ್ಬಿಡುವ ಮೂಢಜನಂಗಳಕೆಯಮರ್ಥಿಯಿಂ ಜಲ- ||

ಜ್ವಲಿವಗ್ನಿಯಿಂ ಪಿಡಿದು ಬೆಂದಬಳಿಕ್ಕೆ ಕನಲ್ದೊನಲ್ದ ಮಂ- |

ಮಲಮರುಗುತ್ತ ಬಾಯಳಿವ ಬಾಳಕ ಬಾಳಕದಂದಮಲ್ಲದೆ || ೯ ||

ಮತ್ತಂ ನಾರಕರಾಯುಷ್ಯಂಗಳುಂ, ಕರೀರೋತ್ಸೇದಂಗಳುಂ, ಅವಧಿಕ್ಷೇತ್ರಂಗಳುಂ, ಲೇಶ್ಯಂಗಳುಂ ಮೊದಲಾದವುಗಳಂ ಪೇಳೆಂ—

ಸೀಮಂತದಲ್ಲಿ ಜಘನ್ಯಂ ದಶಸಹಸ್ರ (೧೦೦೦೦) ವರ್ಷಾಯುಷ್ಯಂ, ಉತ್ಕೃಷ್ಟದಿಂ ನವತಿಸಹಸ್ರಂ (೯೦೦೦೦) ವರುಷಾಯುಷ್ಯವಾಗುವದು. ಮತ್ತಂ ದ್ವಿತೀಯಾದಿ ಪಟಲಕ್ರಮದಿಂ ಪೆಚ್ಚುತ್ತಂ ಪೋಗಿಪೋಗಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕಡೆಯ ಇಂದ್ರಕದೊಳು ಮೊದಲಿಂತೊಟ್ಟು ಏಳುಂ ನರಕದೊಳಾಯುಸ್ಥಿತಿಗಳೊಂದು ಮೂರಿವ್ವತ್ತಂ ಪದಿನೇಳುಮಿವ್ವತ್ತರಡುಂ ತುದಿಯೊಳ್ಳೂವತ್ತಮೂರುಮುಖ್ಯವಮಂ (ಸಾಗರೋಪಮಂ) ಗಳು. ಇವರ ಉತ್ಕೃಷ್ಟಂಗಳುಂ ಜಘನ್ಯಂಗಳುಂ ಮೆನಿತಂದೊಡೆ.—ಮೇಲಣ ಉತ್ಕೃಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಮಯಮನಧಿಕಮಂ ಮಾಡಿದೊಡೆ ಕೆಳಗಣವರ ಜಘನ್ಯವಾಗುವದು. ಮತ್ತವರ ಕರೀರೋತ್ಸೇದಂ ಸೀಮಂತದೊಳೊಳು ರುಮೊಳಂ, ಅತ್ತಲು ಪೆಚ್ಚುತ್ತಂ ಪೋಗಿ ತಂತಮ್ಮ ಕಡೆಯಿಂದ್ರಕದೊಳು ಮೊದಲವರ ಕರೀರೋದಯಂ ಏಳುಬಿಲ್ ಮೂರುಹಸ್ತವಾರಂಗುಲಮಂತದರಿಂ ದ್ವಿಗುಣಕ್ರಮಮವ್ವದು. ಕಡೇವರಮಲ್ಲಿಪಂಚಕತಧನುವಾಗುವದು. ಮತ್ತಮಲ್ಲಿಗೆ || ಪ್ರಸ್ತುತ ಗಾಥೆ ||

ಗಾಥೆ || ಪಥಮಿಥೈದಶಣೌಜೀವಾಸಸಹಸ್ಸಾ ಉಗಜಹಂಣಿದರೇ ||

ತೇಣವುದಿಲಖ್ವಜೆಠಾ ಅಸಖ್ವಪುಬ್ಬಾಣಕೋಡೀಯೇ || ೩ ||

ಸಾಯರದಸವೃತ್ತಿರಿಯ ಸಗಸಗಚರಿಮಿದ್ವಯಮ್ವಿ ಇಗಿತಿಂಣಿ |

ಸತ್ತದಸವೃವಹಿಬಾವೀಸತ್ತೇತ್ರೀಸಂ || ೪ ||

ಅದಿಅಂಧವಿಸೇಸಿರೂವೂಣವಾಹಿದಮ್ವಿ ಹಾಣಿಚಯಂ |

ಉವರಿಮಜೆಠಾ ಸಮಯೇಣಹೀಯಂ ಹೇರಿಮಜಹಣ್ಣಂತು || ೫ ||

ಪಥಮಸತ್ತತಿಚ್ಚಕ್ರಂ ವುದಯದ್ವಾರಯಣಿ ಅಗ್ನಿಂಸೇಸೆ |

ದುಗುಣಕಮಂಪಡಮಿಂದೀರಯಣರಿಯಂಜ್ಞಾಣ ಹಾಣಿಚಯ || ೬ ||

ಅನ್ತಾ ನಾರಕರ ಅವಧಿಕ್ಷೇತ್ರ ಪ್ರಮಾಣಮೆಂತಂದೊಡೆ ಪೇಳೆಂ—

ಕಂದ|| ಕ್ರೋಶಚತುಷ್ಯಂ ಮೊದಲೊಳ್ |

ಕ್ರೋಶಾರ್ಥಂಗೆಯ್ದು ಕುಂದುಗುಂಬಳಕತ್ತಲ್ ||

ಕ್ರೋಶೈಕಮಪ್ಪಿನಂ ಸಂ- |

ಕ್ಲೇಶಂ ಪೆಚ್ಚಲು ಕುಂದುಗಂ ತದ್ವೋಧಂ || ೨೫ ||

ಲೇಶ್ಯಂಗಳುಂ ಪೇಳ್ವ ಪರದೆಂತಂದೊಡೆ ಪ್ರಥಮ ದ್ವಿತೀಯ ತೃತೀಯ ನರಕಂಗಳೊಳು ಕ್ರಮದಿಂ ಕಾಪೋತಲೇಶ್ಯ ಜಘನ್ಯಮುಂ, ಮಧ್ಯಮಮುಂ, ಉತ್ಕೃಷ್ಟವುಂ ಆಗುವದು. ನಂತು ತ್ರಿಃಚತುಃಪಂಚಮ ನರಕಂಗಳೊಳು ನೀಲಲೇಶ್ಯ ಜಘನ್ಯವುಂ, ಮಧ್ಯಮವುಂ, ಉತ್ಕೃಷ್ಟವುಂ ಆಗುವದು.

ಪಂಚಮವಷ್ಟಮಸಪ್ತಮ ನರಕಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮದಿಂ ಕೃಷ್ಣಲೇಖ್ಯಯ ಜಘನ್ಯವಂ, ಮಧ್ಯಮವಂ, ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಂ ಆಗುವದು. ಇಂತು ಪ್ರಸ್ತುತ ಗಾಥೆ ||

ಗಾಥೆ || ಅಮಣಸರಿಸಿಪವಿಹಗ್ಗ ಮಘಣಿ ಹಿಥಿ ಜಮಚ್ಚಯಮಣುವಾಣಂ |

ಪಥಮಾದಿ ಸರಪ್ಪತಿ ಅಡವಾರಾದೊಡುದೊಂಣಿನಾರೊತ್ತಿ || ೭ ||

ವಚನ || ಮತ್ತು ಆ ನರಕಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಂತರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟುಸಾರಿ ಹುಟ್ಟುತ್ತಾರೆಂದರೆ—ಪ್ರಥಮ ನರಕದಲ್ಲಿ ಎಂಟುಸಾರಿ ಹುಟ್ಟುವರು. ಅದರಿಂದ ಅತ್ತಲಾಗೆ ಒಂದೊಂದು ಕುಂದಲು ಮಹಾತಮಪ್ರಭೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡುಸಾರಿ ಹುಟ್ಟುವರು. ಅಂತು ಪುಟ್ಟ ಬರ್ಚಿದ ನಾರ ಕೆರ್ಗಳು ನಾರಕರಾಗಿಯೂ ದೇವರಾಗಿಯೂ ಹುಟ್ಟುವರಲ್ಲವು, ಕರ್ಮಭೂಮಿ ಯಲ್ಲಿ ಗರ್ಭಜಂಗಳಾದ ಮನುಷ್ಯರಾಗಿ ಮೇಷಾಸಂಜ್ಞೆಗಳುಂ ಪರ್ಯಾಪ್ತರುಂ, ಗರ್ಭಜಂಗಳಾದ ತೀರ್ಯಂಜಗಳಾಗಿಯೂ ಹುಟ್ಟುವರು. ಮಹಾತಮಪ್ರಭೆಯ ಗುಣಪ್ರತಿಪನ್ನರಿಗೆ ಮರಣವಿಲ್ಲ. ಮೃತಿಯಾಗುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಿಥ್ಯಾತ್ವಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲುವರು. ಆ ನರಕದಿಂದ ಬಂದ ಜೀವಂಗಳು ಮಿಥ್ಯಾತ್ವಕ್ಕೆ ಹೋಗುವರು. ಆ ನರಕದಿಂದ ಬಂದ ಜೀವಂಗಳು ಮನುಷ್ಯಗತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯರು, ತೀರ್ಯಂಜಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಸನ್ಯಾತ್ವದೊರಕೊಂಡರೆ ಅಣುವ್ರತಕ್ಕೆ ಬಾರರು. (ಅಂದರೆ ಅಣುವ್ರತ ಧರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯರಾಗುವದಿಲ್ಲ.)

ಷಷ್ಠಮ ನರಕದಿಂದ ಬಂದವರು ಅಣುವ್ರತವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡರೂ ಕೈಕೊಳ್ಳುವರು; ಮಹಾವ್ರತವನ್ನು ಧರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯರಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಪಂಚಮನರಕದಿಂದ ಬಂದವರಿಗೆ ಮಹಾವ್ರತವು ಸಂಭವಿಸುವದು, ಚರಮದೇಹವಾಗುವದಿಲ್ಲ, (ಅಂದರೆ ಅದೇ ಕರೀರದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಿ ಹೊಂದುವದಿಲ್ಲ.) ನಾಲ್ಕನೆಯ ನರಕದಿಂದ ಬಂದವರಿಗೆ ಚರಮದೇಹವು ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾದರೂ ಆಗ ಬಹುದು; ತೀರ್ಥಕರತ್ವವುಂಟಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಇತ್ತಲಾಗೆ ಮೂರು, ಎರಡು, ಒಂದು ಈ ಮೂರು ನರಕಗಳಲ್ಲಿ ತೀರ್ಥಕರತ್ವವು ಸಂಭವಿಸುವದು. ಅದು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಭವದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಮುಂಚೆ ಕಟ್ಟಿದ ಕರ್ಮದ ಫಲವನ್ನು ಮೊದಲು ಭೋಗಿಸಿ ಕಳೆದು ಅನಂತರ ಕಟ್ಟಿದ ಕರ್ಮಫಲವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ್ತಲೇ ತೀರ್ಥಕರರಾಗಿ ಬಳಿಕ ಅನುಭವಿಸುವರು. ಆ ಪುಣ್ಯಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಸನ್ಯಾತ್ವವೇ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾಗುವದರಿಂದ ಚಾರಿತ್ರವಿದ್ದರೂ, ಇಲ್ಲ ದಿದ್ದರೂ ಆಗುವದು. ಮತ್ತು ಆ ನರಕದಿಂದ ಬಂದವರಿಗೆ ವಾಸುದೇವತ್ವವಂ, ಪ್ರತಿವಾಸು ದೇವತ್ವವಂ, ಬಲದೇವತ್ವವಂ, ಸಕಲಜಕ್ರವರ್ತಿತ್ವವಂ ಉಂಟಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ—ತತ್ವದವಿಗಳಿಗೆ ಚಾರಿತ್ರವೇ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾದದ್ದರಿಂದ ದುರ್ಧರವಾದ ತಪ್ಪಿನಿಂದ ಮೈವಾ ನಿಕದೇವರಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಒಂದು ತತ್ವದವಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವರು.

ಗಾಥೆ || ಣಿರಯ ಚರೋಣಧಿಹರಿ ಬಲಚಕ್ರಿತುರಿಯಪರದಿಣಿಸ್ಸತ್ತಿ |

ತಿಥ್ಥರ ಮಗ್ಗ ಸಂಜಮದೆ ಸಜಮೋಣದ್ಧಿಣಿಯಮೇಣ || ೭ ||

ವಚನ || ಯೆಂದು ಮತ್ತುಂ ಆ ಸಪ್ತಮ ಪೃಥ್ವಿಯ ಕೆಳಗೆ ಒಂದೊಂದು ರಜ್ಜು ಪ್ರವಾಣ ಲೋಕಾಕಾಶವಿರುವದು. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಲೋಕಗಳಿಲ್ಲದಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಚಸ್ಥಾ ವರಗಳು ಸಜ್ಜನ್ನಾಗಿರುವವು. ಪುನಃ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿರುವ ಅಧೋಲೋಕದಲ್ಲಿ—

ಕಂದ || ಮೊದಲಿಂ ಘರ್ಷಯ ಖರಭಾ- |

ಗದೊಳಂ ತನುಮಹಿಯ ಮಧ್ಯಭಾಗದ ಪಂಕಾ- ||

ಡ್ಯದೊಳಂ ಕುಮಾರರೇಣ್ಣ |

ತ್ರಿದಶರಭವನಂಗಳಪ್ಪುವತಿ ವಿಮಲಂಗಳ್ ||

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಏಳು ಸೂತ್ರಗಳಿಂದ ಅಧೋಲೋಕವ್ಯಾಪ್ತಿಯು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಮಧ್ಯಮಲೋಕದ ಸ್ವರೂಪವು.

ಸೂತ್ರಂ || ಜಂಬೂದ್ವೀಪಲಪಣಸಮುದ್ರಾದ್ಯಸಂಖ್ಯಾತದ್ವೀಪ-
ಸಮುದ್ರಾಃ || ೧ ||

ಆ ಮಧ್ಯಮಲೋಕದ ಸ್ವರೂಪವು ಹಾಗೆಂದರೆ—

ವಚನ || ಯಾವ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ದ್ವೀಪಸಮುದ್ರಗಳು, ವೈಂಶರಾವಾಸಿಗಳು, ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯವಿಮಾನಗಳು ಮೊದಲಾದವುಗಳಿರುವವೋ ಅದು ಮಧ್ಯಮಲೋಕವಾಗುವದು.

ಆ ಮಧ್ಯಮಲೋಕದ ನಟ್ಟನಡುವೆ ನಾಭಿಯ ಹಾಗೆ ಇರುವ ಮಹಾಮೇರುಮಂದರವೇ ತನಗೆ ನಡುವಾಗಿರುವ ಒಂದುಲಕ್ಷಯೋಜನವಿಸ್ತಾರದ ೧ ಜಂಬೂದ್ವೀಪವುಂ, ತದ್ವಿಗುಣವಲಯದವಿಸ್ತಾರವನ್ನುಳ್ಳ ಲವಣಸಮುದ್ರವುಂ, ೨ ಧಾತಕೀಪಂಡದ್ವೀಪವುಂ, ಕಾಳೋದಕಸಮುದ್ರವುಂ, ೩ ಪುಷ್ಕರವರದ್ವೀಪವುಂ, ಪುಷ್ಕರವರಸಮುದ್ರವುಂ, ಇಲ್ಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುವ ಸಮುದ್ರಗಳೆಲ್ಲವೂ ದ್ವೀಪದ ಹೆಸರುಗಳಾಗುವವು. ೪ ವಾರುಣೀವರದ್ವೀಪವುಂ, ೫ ಕ್ಷೀರವರದ್ವೀಪವುಂ, ೬ ಫೈತವರದ್ವೀಪವುಂ, ೭ ಹೃದ್ರವರದ್ವೀಪವುಂ, ೮ ನಂದೀಶ್ವರದ್ವೀಪವುಂ, ೯ ಅರುಣವರದ್ವೀಪವುಂ, ೧೦ ಅರುಣಾಭಾಸದ್ವೀಪವುಂ, ೧೧ ಕುಂಡಲವರದ್ವೀಪವುಂ, ೧೨ ಶಂಖವರದ್ವೀಪವುಂ, ೧೩ ರುಚಿಕವರದ್ವೀಪವುಂ, ೧೪ ಭುಜಗವರದ್ವೀಪವುಂ, ೧೫ ಕುಶಗವರದ್ವೀಪವುಂ, ೧೬ ಕ್ರೌಂಚವರದ್ವೀಪವುಂ, ಈ ಹದಿನಾರು ದ್ವೀಪಸಮುದ್ರಗಳೊಳಗಣಭಾಗದವು. ಅಲ್ಲಿಂದ ತ್ತಲಾಗಿ ಅಸಂಖ್ಯಾತದ್ವೀಪಸಮುದ್ರಗಳು ಪೋಗಲು ಕ್ರಮದಿಂದ ಕಡೆಯ ಹದಿನಾರು ದ್ವೀಪಸಮುದ್ರಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುವೆನು.

೧ ಮಣಿಚ್ಛಿಲಾದ್ವೀಪವುಂ, ಮಣಿಚ್ಛಿಲಾಸಮುದ್ರವುಂ, ೨ ಹರಿತಾಲದ್ವೀಪವುಂ, ಹರಿತಾಲಸಮುದ್ರವುಂ, ೩ ಸಿಂಧೂರವರದ್ವೀಪವುಂ, ೪ ಶ್ಯಾಮಕವರದ್ವೀಪವುಂ, ೫ ಅಂಜನವರದ್ವೀಪವುಂ, ೬ ಹಿಂಗುಲಿಕವರದ್ವೀಪವುಂ, ೭ ರೂಪ್ಯವರದ್ವೀಪವುಂ, ೮ ಸುವರ್ಣವರದ್ವೀಪವುಂ, ೯ ವಜ್ರವರದ್ವೀಪವುಂ, ೧೦ ವೈಡೂರ್ಯವರದ್ವೀಪವುಂ, ೧೧ ನಾಗವರದ್ವೀಪವುಂ, ೧೨ ಭೂತವರದ್ವೀಪವುಂ, ೧೩ ಯಕ್ಷವರದ್ವೀಪವುಂ, ೧೪ ದೇವವರದ್ವೀಪವುಂ, ೧೫ ಅಹಿಂದ್ರವರದ್ವೀಪವುಂ,

೧೬ ಸ್ವಯಂಭೂರಮಣದ್ವೀಪವುಂ, ಸ್ವಯಂಭೂರಮಣಸಮುದ್ರವುಂ, ಅಂತೆಲ್ಲಾದ್ವೀಪದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಚತುರ್ಗೋಪುರಾನ್ವಿತಂಗಳುಂ, ಅಷ್ಟಯೋಜನೋತ್ಪೇದವುಂ, ದ್ವಾದಶಯೋಜನವಿಸ್ತಾರಂಗಳುಂ, ಯೋಜನಚತುಷ್ಟಮುಖವಿಸ್ತಾರವುಳ್ಳ ವಜ್ರವೇದಿಕೆಗಳು ದ್ವೀಪಕ್ಕೆಂದು, ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆಂದು ಆಗುವವು. ಆ ವೇದಿಕೆನೇಲೈನೂರು (೫೦) ಬಿಲ್ಲುಗಲವುಂ, ಎರಡು ಕ್ರೋಶೋನ್ನತವಾದ ಪಡ್ಡವೇದಿಕೆಗಳಿಂದೊಪ್ಪುವವು. ಆ ರೀತಿಯಾದ ದ್ವೀಪಸಮುದ್ರಂಗಳೆಲ್ಲಾ ನೇರಿ ಲೆಕ್ಕದಿಂದ ಎಷ್ಟಾಗುವವೆಂದರೆ—ವಿಪ್ರತ್ಯೈದು ಕೋಟಾಕೋಟಿ ಉದ್ಧಾರವಲ್ಯೋಪಮದ ರೋಮಪ್ರವಾಣಗಳನಿತನಿತೆಯವುವು.

ಮತ್ತು ಈ ಜಂಬೂದ್ವೀಪಕ್ಕೆಂಟನೆಯ ನಂದೀತ್ವರದ್ವೀಪದ ವಲಯವಿಸ್ತಾರವು ನೂರು ನವತ್ಮೂರುಕೋಟಿಯೂ ಎಂಭತ್ತನಾಲ್ಕುಲಕ್ಷಯೋಜನ (೧೬೨೮೦೦೦೦೦) ಪ್ರವಾಣವಾಗುವದು ಅದರ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕಿನ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ, ಎಂಭತ್ತಾಲ್ಕುಸಾವಿರ (೮೪೦೦೦) ಯೋಜನೋತ್ಪೇದವುಂ ಅಷ್ಟೇ ಆಗಲವುಂ ಉಳ್ಳ ಅಂಜನಪರ್ವತವುಂ, ಅದರ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಲಕ್ಷಯೋಜನ ಸಮಚತುರಸ್ರವುಂ, ಸಹಸ್ರಯೋಜನದಗುಣ್ವುಂ. ಜಲಚರರಹಿತಂ, ಜಲಪೂರ್ವಂ, ತಂತಮ್ಮ ನಾಲ್ಕು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಲಕ್ಷಯೋಜನನೀಳವುಂ, ಎಪ್ಪತ್ತು ಸಹಸ್ರಯೋಜನದಗಲವುಳ್ಳ ಅಶೇಷ ಸಪ್ತಜ್ಞದ ಚಂಪಕ ಚೂತವನಚತುಷ್ಟಯ ವಿರಾಜಿತಗಳಾದ, ನಂದಿ ನಂದವತಿ ನಂದೋತ್ತರ ನಂದಿಪೇಣಿಯಂಬ ನಾಲ್ಕು ಸರೋವರಗಳು, ಪೂರ್ವಾಂಜನ ಪರ್ವತದ ಚತುರ್ದಿಕ್ಕಿನವುಗಳು || ೧ ||

ಅರಜಿ, ವಿರಜಿ, ಅಶೋಕ, ವೀತಶೋಕ ಯೆಂಬೀ ನಾಲ್ಕು ಸರೋವರಗಳು ದಕ್ಷಿಣಾಂಜನ ಪರ್ವತದ ಚತುರ್ದಿಕ್ಕಿನವುಗಳು. || ೨ ||

ವಿಜಯ, ವೈಜಯಂತಿ, ಜಯಂತಿ, ಅಪರಾಜಿತೆಯೆಂಬ ನಾಲ್ಕು ಸರೋವರಗಳು ಪಶ್ಚಿಮಾಂಜನಪರ್ವತದ ಚತುರ್ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವವು. || ೩ ||

ರಮ್ಯ, ರಮಣೀಯೆ, ಸುಪ್ರಭೆ, ಸರ್ವತೋಭದ್ರೆ ಎಂಬೀ ನಾಲ್ಕು ಸರೋವರಗಳು ಉತ್ತರಾಂಜನಪರ್ವತದ ಚತುರ್ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವವು. || ೪ ||

ಈ ಮೋಡಕ (೧೬) ಸರೋವರಗಳ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ದಶಸಹಸ್ರ ಉತ್ಪೇದವುಂ, ಅಗಲವುಂ ಉಳ್ಳ ದಧಿವರ್ಣ ದಧಿಮುಖಪರ್ವತಗಳಿರುವವು. ಆ ಸರೋವರಗಳ ಬಾಹ್ಯಕೋಣದ್ವಯದಲ್ಲಿ ಸಾಗರಯೋಜನಗಲಮುದ್ದವುಳ್ಳ ಕಾಂಜನವರ್ಣದ ದ್ವಾತ್ರಿಂಕ (೩೨) ರತಿ ಕರಪರ್ವತಗಳಿರುವವು. ಈ ಐವತ್ತೆರಡು ಅದ್ರಿಗಳ ಶಿಖರದಲ್ಲಿ ಚತುರ್ಗೋಪುರಾನ್ವಿತಂಗಳುಂ, ತ್ರೀತಾಲಪರಿಷ್ಕೃತಂಗಳುಂ, ಧ್ವಜಮಾಲಾವಿಲಸಿತಂಗಳುಂ, ಅಭಿಷೇಕಕ್ರೀಡನಸಂಗೀತನಾಟಕಾಲೋಕನಾದಿನುಂಟವನುಂಡಿತಂಗಳುಂ ವಿಕಸಿತಜಲರುಹಕುಸುಮೋಲ್ಲಸಿತ ದೀರ್ಘಕಾವಾಪಿ ಪುಷ್ಕರಣಿವೈವೇತಂಗಳುಂ, ಚತುರ್ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲ ಚತುರ್ದಶ ಮಹಾವೀರ್ಯಭ್ಯುಗತ ಮಾನ ಸ್ತಂಭ ನವಸ್ತಂಭಾಭಿರಾಮಂಗಳುಂ, ಧೂಪಕುಂಭಾಷ್ಟಮಂಗಲಾಲಂಕೃತ ವ್ರಾಂಗಣಗಳುಂ, ದಿನಕರಕೋಟಿಪ್ರಭಾರತ್ನಮಯಪ್ರಾತಿಹಾರ್ಯಸಮನ್ವಿತ ಪಂಚಕತರಾಸನೋತ್ತುಂಗ ಮ

ಣಿಕನಕಮುತ್ತುವ್ರಜತಮಯ ಜಿನಪ್ರಕೃತಿಪ್ರಕೀರ್ಣಂಗಳಾದ ಪಂಚರತ್ನಮಯ ಜಿನಭವನಂಗಳುಂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬಂದೊಂದಿರುವವು. ಅಲ್ಲಿ ಸೌಧರ್ಮೇಂದ್ರಪ್ರಮುಖಸುರಾಸುರಸಮಿತಿವರ್ಷಂಪ್ರತಿ ಮೂರು ಜಾತ್ರೆಯ ಅಷ್ಟಾದ್ವಿಕವೆಂಬ ಮಹಾನುಹಿಮೆಯನ್ನುಳ್ಳ ಪೂಜೋತ್ಸವಗಳನ್ನು ಮಾಡುವರು, ಮತ್ತು ಪಂಚಸಪ್ತತಿಸಹಸ್ರ (೭೫೦೦೦) ಯೋಜನೋತ್ಸೇದವುಂ, ಹತ್ತುಸಾವಿರಿನ್ನೂರಿಪ್ಪತ್ತು (೧೦೨೦೦) ಯೋಜನ ಭೂವ್ಯಾಸವುಂ, ನಾಲ್ಕುಸಾವಿರಿನ್ನೂರ್ನಾಲ್ಕು (೪೨೪೦) ಯೋಜನ ಮುಖವ್ಯಾಸವುಂ, ಕನಕನಿಭವಾದ ಕುಂಡಲಗಿರಿಯ ಮಹಾದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಏಕೈಕ ಜಿನಗೃಹವುಂ, ನಾಲ್ಕು ನಾಲ್ಕು ವೈಂತರಕೂಟಗಳಿರುವವು.

ಕಂದ|| ಕುಂಡಲವರ ಪರ್ವತಮದು- ।

ಕುಂಡಲಸದ್ವೀಪದರ್ಧದೋರ್ ಬಳಸಿಕುಂ ॥

ಕುಂಡಲದವೋಲದರೋರ್ ಗುಣ- ।

ಮಂಡನನ ಗೃಹಾಳಿ ನಾಲ್ಕೆ ನಾಲ್ಕುಂ ದಶೆಯೋರ್ ॥

ಚತುರಾಶೀತಿಸಹಸ್ರ (೮೪೦೦೦) ಯೋಜನದ ಉತ್ಸೇದವುಂ ವಿಸ್ತಾರವುಮಾದ ಹೇಮವರ್ಣದ ರುಚಕಾದ್ರಿಯ ಬಾಹ್ಯತಟದಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತೆರಡು ಕೂಟಗಳುಂ ಅಭೈಂತರದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಜಿನಗೃಹಗಳಿರುವವು.

ಕಂದ ॥ ವರರುಚಕಮೆಂಬ ಗಿರಿಯೋರ್ ।

ನಿರುತಂ ರುಚಕಾರ್ಥಮಲ್ಲಿವಲಯಾಕೃತಿಯಿಂ ॥

ಪರಿವೇಷ್ಟಿಸಿದುರ್ದದರೋರ್- ।

ಮುರುಜಿನಭವನಾಳಿ ನಾಲ್ಕೆ ನಾಲ್ಕುಂ ದಶೆಯೋರ್ ॥ ೨೬ ॥

ಮತ್ತನಾ ಸ್ವಯಂಭೂರಮಣದ್ವೀಪಾರ್ಥವನ್ನು ಮಾನುಷೋತ್ತರಪರ್ವತದಂತೆ ಸ್ವಯಂಪ್ರಭಾಚಲವು ಸುತ್ತಿರುವದು. ಆ ಮಾನುಷೋತ್ತರಾಚಲದ ಸ್ವಯಂಪ್ರಭನಗೆಂದ್ರದಂತರದಸಂಖ್ಯಾತ ದ್ವೀಪಸಮುದ್ರಗಳೆಲ್ಲವೂ, ಜಘನ್ಯತೀರ್ಯಗ್ಭೋಗಭೂಮಿಗಳಾಗುವವು. ಅಲ್ಲಿ ಜಲಚರ ಪ್ರಾಣಿಗಳೆಲ್ಲ, ಸ್ಥಲಚರಂಗಳು ಮಿಥುನಂಗಳಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ, ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧಂಗಳೆಲ್ಲದೆ, ತೃಣ-ಪತ್ರ-ಪುಷ್ಪ-ಫಲಾದಿಗಳು ತಮಗಾಹಾರವಾಗಿ ಸುಖದಿಂದ ಒಂದು ಫಲಿತೋಪಮಕಾಲಂ ಬದುಕಿ ದೇವಗತಿಗೆ ಹೋಗುವವು. ಅಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚೀಲಾವ್ರತರು ದಾನದಾನಾನುಮೋದಂಗಳ ಫಲದಿಂದ ಹುಟ್ಟುವರು, ಮತ್ತು ಆ ಸ್ವಯಂಪ್ರಭಾಚಲದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಸ್ವಯಂಭೂರಮಣಸಮುದ್ರದ ಕಡೆಯವರಿಗೂ ಕರ್ಮಭೂಮಿ ಪ್ರವೀಚಾರವಾಗುವದು. ಅಲ್ಲಿ ಮಳೆಯುಂ, ಘಳಿಯುಂ, ಬಿಸಿಲುಂ, ಮೈಕಿಲು ಮೊದಲಾದವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಇರುವವು. ಅಲ್ಲಿ ತೀರ್ಯಗ್ಭೋನಿಜಂಗಳುಂ, ಪಂಚಗುಣಸ್ಥಾನಿಕರುಂ, ತಂತಮ್ಮ ಪರಿಣಾನುಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಹಾಗೆ ಆಯುಷ್ಯಮಂ ಕಟ್ಟಿ ಚತುರ್ಗತಿಗೆ ಸಲ್ಲುವರು.

ಮತ್ತನಾ ಲವಣವಾರುಣಿಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಷೇರಘೃತವರ ಸಮುದ್ರದ ನೀರುಗಳು ತಂತಮ್ಮ ರಸದ ಸವಿಯನ್ನುಳ್ಳವುಗಳಾಗುವವು; ಕಾಳೋದಕ, ಪುಷ್ಕರ, ಸ್ವಯಂಭೂರಮಣ ಸಮುದ್ರದ ನೀರುಗಳು ನೀರಿನರುಚಿಯುಳ್ಳವುಗಳು; ಉಳಿದ ಅಸಂಖ್ಯಾತಸಮುದ್ರಗಳೆಲ್ಲಾ ಇಕ್ಷುರಸಸ್ವಾದು

ಗಳು. ಆ ರೀತಿಯಾದ ಸಮುದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಜಲಚರಜೀವಿಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಿರುವವು, ಎಲ್ಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ—ಲವಣಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿಯೂ, ಕಾಲೋದಕಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿಯೂ, ಕಡೆಯ ಸ್ವಯಂಭೂರಮಣ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿಯೂ, ಅಲ್ಲದೆ ಉಳಿದ ಸಮುದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಲವಣಸಮುದ್ರದ ಮಧ್ಯದ ಮತ್ಸ್ಯಗಳ ನೀಳಹದಿನೆಂಟು ಯೋಜನವು. ಕಾಲೋದಕ ಸಮುದ್ರದ ನಡುವಣ ಮೀನುಗಳು (೩೬) ಮೂವತ್ತಾರುಯೋಜನ ನೀಳವು. ಕಡೆಯ ಸ್ವಯಂಭೂರ ಮಣ ಸಮುದ್ರದ ಮೀನುಗಳು ಸಹಸ್ರಯೋಜನ ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿರುವವು. ತಂತಮ್ಮ ತೊರೆಗಳ ಕಣ್ಣು ಟದಳವಿಯ ಮೀನುಗಳು ತಂತಮ್ಮ ಸಮುದ್ರದ ಮೀನುಗಳರ್ಧನೀಳವಾಗುವವು. ಮತ್ತಮೇಕೇಂದ್ರಿಯಾದಿ ಜೀವಂಗಳ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾಗಾಹನವನ್ನೂ, ಆಯುಷ್ಯವನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ—

ಏಕೇಂದ್ರಿಯ ಜಾತಿಯೊಳು ತಾವರೆ ಕ್ರೋತಾದಿಕ ಏಕಸಹಸ್ರಯೋಜನವು (೧೦೦೦) ಕ್ರೋತವಿಕಸಿತಪದ್ಮಂ. ದ್ವೀಂದ್ರಿಯ ಜಾತಿಯೊಳು ಕಂಠಂ ದ್ವಾದಶ (೧೨) ಯೋಜನವು. ತ್ರೀಂದ್ರಿಯ ಜಾತಿಯೊಳು ತೇಳು (ವೃಶ್ಚಿಕ) ಮೂಗಾವುದನೀಳವು. ಚತುರ್ದ್ರಿಯ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಿ ನಾಲ್ಕುಗಾವುದ ನೀಳವು. ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ ಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ಸ್ಯಗಳ ನೀಳವು ಸಾವಿರ (೧೦೦೦) ಯೋಜನವು; ಅಗಲಮಯ್ಯೂರು (೫೦೦) ಯೋಜನವು; ಉತ್ಸೇದಮಿನ್ನೂರೈವತ್ತು (೨೫೦) ಯೋಜನವು. ಇಂತಿವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಅವಗಾಹನೆ, ಜಘನ್ಯಘನಾಂಗ ಳಾಸಂಖ್ಯೇಯಾಭಾಗಾವಗಾಹನೆಯಾಗುವವು. ಇವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಅಂತರ್ದ್ವೀಪಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಸಮುದ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವವು.

ಇನ್ನಾಯುಷ್ಯವು—ಕುಡ್ಧ ಪೃಥ್ವಿಗೆ ದ್ವಾದಶಸಹಸ್ರ (೧೨೦೦೦) ವರ್ಷವು, ಖರಪೃಥ್ವಿಗೆ ದ್ವಾವಿಂಶತಿಸಹಸ್ರ (೨೨೦೦೦) ವರ್ಷಗಳು, ಅಪ್ಪುಕಾಯಿಕಗಳಿಗೆ ಸಪ್ತಸಹಸ್ರ (೭೦೦೦) ವರ್ಷಗಳು, ತೇಜಕಾಯಿಕಕ್ಕೆ ಮೂರುದಿನಸ, ವಾತಕಾಯಿಕಕ್ಕೆ ಮೂರುಸಾವಿರ (೩೦೦೦) ವರ್ಷಗಳು, ವನಸ್ಪತಿಕಾಯಿಕಗಳಿಗೆ ಷಡಸಹಸ್ರ (೬೦೦೦) ವರ್ಷವು, ದ್ವೀಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ದ್ವಾದಶ (೧೨) ವರ್ಷವು, ತ್ರೀಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕತ್ತೊಂಭತ್ತು (೪೯) ದಿನಸವು, ಚತುರ್ದ್ರಿಯ ತುಂಬಿ ನೊಡಲಾದವುಗಳಿಗೆ ಆರುತಿಂಗಳಾಯುಷ್ಯವು, ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ ನರತಿಯಂಚಾದಿಗಳಿಗೆ, ಮಹಾಮತ್ಸ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಪೂರ್ವಕೋಟಿ ವರ್ಷಾಯುಷ್ಯವು, ಉಡುವೋತಿ ಸರಿಸ್ತಪಂಗಳಿಗೆ ಪೊಂಭತ್ತು ಪೂರ್ವಾಂಗವು, ಪಕ್ಷಿಗಳಿಗೆ ಯೃಪ್ತಚ್ಛಾಸಿರ (೭೨೦೦೦) ವರ್ಷವು, ಸರ್ಪಂಗಳಿಗೆ ದ್ವಿಚತ್ವಾರಿಂಶಸಹಸ್ರ (೪೨೦೦೦) ವರ್ಷವು. ಇಂತಿವು ನೊಡಲಾದವುಗಳಾದ ತಿರ್ಯಗ್ ಜೀವಗಳೆಲ್ಲವೂ ಜಘನ್ಯಸ್ಥಿತಿಯಂತರ್ಮುಹೂರ್ತವಾಗುವವು. ನಾರಕರುಂ, ಏಕೇಂದ್ರಿಯ, ವಿಕಲೇಂದ್ರಿಯಗಳುಂ, ಸಮ್ನಾಘನ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಗಳುಂ, ನಪುಂಸಕವೇದಿಗಳಾಗುವವು. ಗರ್ಭಜಂಗಳಾದ ನರತಿಯಂಚರುಂ ಸ್ತ್ರೀಪುನ್ಯಪುಂಸಕವೇದಿಗಳಾಗುವರು. ಭೋಗಭೂಮಿಜರುಂ, ದೇವತೆಗಳುಂ, ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷವೇದಿಗಳಾಗುವರು.

ಗಾಹೆ|| ಟಿರಯಗಿವಿಗಳಾಸಂಮುಚ್ಛಣ ಪಚ್ಛಖ್ವಾಯುಹೊಂಶಿಸಡ್ಡಾಹೂ |

ಭೋಗಸುರಾಸಥೂಣಾ ತಿವೇದಗಾಗಬ್ಬಣರತಿರಯಾ || ೪ ||

ಮತ್ತನಾ ತೀರ್ಯಗ್ಲೋಕದ ಪ್ರಮಾಣವೆಷ್ಟೆಂದರೆ—ಮೊದಲಿಂತೊಟ್ಟು ಈ ಮಂದರ
ದುದಯಂಬರಮುಪ್ಪುದೊಂದು ಬಾಹುಲ್ಯದೊಳಂತ್ಯದ ಜಲಧಿಯ ಕಡೆವರಮೆಯಿದ್ದಗಲದಲ್ಲಿ
ನಿಂದು ತೀರ್ಯಗ್ಲೋಕಂ ||

ಸೂತ್ರಂ|| ತತ್ರಾರ್ಥದ್ವಿತೀಯದ್ವೀಪಸಮುದ್ರಾ
ಮನಃಷ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಂ || ೨ ||

ತಾ—ಆಯರ್ಥಸಂಖ್ಯಾತ ದ್ವೀಪಸಮುದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲೊಂದುಲಕ್ಷಯೋಜನ ವಿಸ್ತೀ
ರ್ಣವುಳ್ಳ ಜಂಬೂದ್ವೀಪವುಂ, ತದ್ವಿಗುಣವಿಸ್ತಾರದ ಲವಣಸಮುದ್ರವುಂ, ತದ್ವಿಗುಣವಿಸ್ತಾರದ
ವಲಯವನ್ನುಳ್ಳ ಧಾತಕೀಷಂಢದ್ವೀಪವುಂ, ತದ್ವಿಗುಣವಲಯವಿಸ್ತಾರವನ್ನುಳ್ಳ ಕಾಲೋದಕಸ
ಮುದ್ರವುಂ, ತತ್ಪ್ರಮಾಣಾಪ್ಸ್ಯಯೋಜನ ಲಕ್ಷವಲಯವಿಸ್ತಾರದ ಪುಷ್ಕರಾರ್ಧದ್ವೀಪವುಂ, ಎಂದೀ
ನಾಲ್ಕತ್ತೈದುಲಕ್ಷ (೪೫೦೦೦೦) ಯೋಜನವಿಸ್ತಾರವನ್ನುಳ್ಳದ್ದು ಮನುಷ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವು.
ಇನ್ನೀವೆರಡೂವರೆದ್ವೀಪವುಂ, ಎರಡುಸಮುದ್ರವುಂ, ಮಾನುಷೋತ್ತರಪರ್ವತಪರ್ಯಂತರ
ವಾಗುವದು. ಅಂತಾಸೂಚಿಸಿದ ಮಾನುಷೋತ್ತರದುತ್ಸೇದಂ ಸಾವಿರದೇಳನೂರಿಪ್ಪತ್ತೊಂದು
(೧೭೨೧) ಯೋಜನಮುಂ, ಸಾವಿರದಿಪ್ಪತ್ತೆರಡು (೧೦೨೨) ಯೋಜನ ತಳದಗಲವುಂ,
ನಾನೂರಿಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕು (೪೨೪) ಯೋಜನ ಮೇಗಣದಗಲವುಂ, ಸುವರ್ಣವರ್ಣವನ್ನುಳ್ಳ
ಪರ್ವತದಮೇಲೆ, ನೈರುತ್ಯ ವಾಯುವ್ಯದಿಕ್ಕುಗಳ ಹೊರತಾಗಿ ಉಳಿದ ಆರುದಿಕ್ಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು
ಮೂರು ಕೂಟಗಳಿರುವವು; ಅವುಗಳಭ್ಯಂತರ ಮಹಾದಿಕ್ಕಿನ ನಾಲ್ಕು ಕೂಟಗಳಲ್ಲಿ ಜಿನಭವನಗೆ
ಳಿರುವವು; ಅಂಥಾ ಪರ್ವತದವರಿಗೆ ಮನುಷ್ಯರಿರುವರು. ಅದನ್ನು ದಾಟುವ ಶಕ್ತಿಯು ಮನು
ಷ್ಯರಿಗೆ ಇಲ್ಲವಾದದ್ದರಿಂದ ಅಂಥ ಮನುಷ್ಯರು ಆರ್ಯರೆಂದುಂ, ಮ್ಲೇಚ್ಛರೆಂದುಂ, ಭೋಗ
ಭೂಮಿಜರೆಂದುಂ, ಕುಭೋಗಭೂಮಿಜರೆಂದುಂ, ನಾಲ್ಕುವಿಧವಾದ ಅವರಲ್ಲಿ ಆರ್ಯಾಖಂಡದಲ್ಲಿ
ಹುಟ್ಟಿದ ಮನುಷ್ಯರು ಆರ್ಯರೆಂಬುವರು, ಅವರಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಪ್ತಕರೆಂದುಂ, ಅವರ್ಯಾಪ್ತಕ
ರೆಂದುಂ ಎರಡುವಿಧವು; ಅಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಪ್ತಕರ ಆಯುಷ್ಯಪ್ರಮಾಣವು ಜಘನ್ಯದಿಂದ ಅಂತರ್ಮು
ಹೂರ್ತವುಂ, ಉತ್ಕೃಷ್ಟದಿಂದ ಪೂರ್ವಕೋಟಿಯಾಗುವದು, ಅವರ್ಯಾಪ್ತಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಅಂತ
ರ್ಮುಹೂರ್ತವೇಯಾಗುವದು; ಅಲ್ಲಿಂ ಲಬ್ಧಪರ್ಯಾಪ್ತಕರು ಒಂದು ಉಚ್ಛಾಸ್ತಕಾಲದಲ್ಲಿ
ಹದಿನೆಂಟುಸಾರಿ ಸಾಯುವರು ಹುಟ್ಟುವರು. ಮ್ಲೇಚ್ಛರಿಗೆ ಜಘನ್ಯದಿನಸ್ತಮುಹೂರ್ತವುಂ,
ಉತ್ಕೃಷ್ಟದಿಂದ ಪೂರ್ವಕೋಟಿಯಾಗುವದು. ಭೋಗಭೂಮಿಜರಿಗೆ ಸ್ಥಿರಭೋಗದಲ್ಲಿ ಒಂದುಂ,
ಎರಡು, ಮೂರು, ಪಳಿತೋಪಮಗಳಾಗುವವು. ಅಸ್ಥಿರಭೋಗಭೂಮಿಗಳಲ್ಲಿ ಜಘನ್ಯಸಮಯಾ
ದಿಕ ಪೂರ್ವಕೋಟಿ ಪ್ರಮಾಣಕಾಲವಾಗುವದು. ಉತ್ಕೃಷ್ಟಂ ಮೂರು ಪಳಿತೋಪಮಂ,
ಕುಭೋಗಭೂಮಿಜರ್ಗೆ ಒಂದು ಪಳಿತೋಪಮವಾಗುವದು

ಸೂತ್ರಂ|| ಪಂಚದಶಕರ್ಮಭೂಮಯಃ || ೩ ||

ಅನಸ್ಥಿತಿಕರ್ಮಭೂಮಿಯೆನಿಸುವ ಐದು ಭರತೃವಾತಂಗಳುಂ, ನಿತ್ಯಕರ್ಮಭೂಮಿ
ಯೆನಿಸುವ ಐದು ವಿದೇಹಗಳುಂ ಇವು ಕರ್ಮಭೂಮಿಗಳು. ಮತ್ತು ಈ ಭರತದಗಲಂ

ಜಂಬೂದ್ವೀಪದ ನೂರತೊಂಬತ್ತುಭಾಗವಾಗುವದು. ಅದು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—ಐನೂರಿಪ್ಪತ್ತಾರು (೫೬೬) ಯೋಜನವನ್ನು ಒಂದುಯೋಜನೆ ಹತ್ತೊಂಬತ್ತು ಭಾಗವಾದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅರುಭಾಗ ವಾಗುವದು. ಹಿಮವದಾದಿಗಳಿರ್ಮುಡಿಮುಡಿಗಳಾಗುವವು, ವಿದೇಹಪರ್ಯಂತಂ ಐರಾವತ ದತ್ತಣಿಂ ವಿದೇಹಪರ್ಯಂತಂ ಇನ್ನುಡಿಗಳಾಗುವವು. ಭರತೈರಾವತಂಗಳು ಮ್ಲೇಚ್ಛಖಂಡ ದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮೈದ್ಯದಾಗಲು ಐವತ್ತಾಗುವವು. ವಿದೇಹಕ್ಷೇತ್ರಂಗಳೊಳಗಣನಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಮೈದ್ಯದಾಗಲು ಎಂಟುನೂರಾಗಿ ಅವುಗಳೆಲ್ಲ ಕೂಡಿ ಎಂಟುನೂರೈವತ್ತು (೮೫೦) ಮ್ಲೇಚ್ಛಖಂಡಗಳಾಗುವವು. ನೂರಪ್ಪತ್ತು (೧೭೦) ಆರ್ಯಖಂಡಗಳಾಗುವವು. ಇವು ಹೊರತು ವಿದೇಹಂಗಳು ಕರ್ಮಭೂಮಿಗಳಾಗುವವು.

ಸೂತ್ರಂ|| ತ್ರಿಂಶದ್ಬೋಗಭೂಮಯಃ || ೪ ||

ಎರಡುಸಾವಿರ ಬಿಲ್ಲಾದಯವುಂ, ಒಂದು ಪಳಿತೋಪನು ಆಯುಷ್ಯವನ್ನಳ್ಳ ಚಫನ್ಯ
ಭೋಗಭೂಮಿಯೆನಿಸುವ ಐದೈದು ಹೈನುವತ ಹೈರಣ್ಯನತಕ್ಷೇತ್ರಂಗಳುಂ, ನಾಲ್ಕುಸಾವಿರ
ದಂಡೋತ್ಸೇದವುಂ, ಎರಡು ಪಳಿತೋಪನಾಯುಷ್ಯವನ್ನಳ್ಳ ಮಧ್ಯಮಭೋಗಭೂಮಿಯೆನಿ
ಸುವೈದೈದು ಹರಿವರ್ಷಮ್ಯಕಕ್ಷೇತ್ರಗಳುಂ, ಪಟ್ಟಹಸ್ರ (೬೦೦೦) ಚಾಪೋನ್ನತಿಯನ್ನಳ್ಳ
ಮೂರು ಪಳಿತೋಪನಾಯುಷ್ಯವನ್ನಳ್ಳ ಉತ್ತಮ ಭೋಗಭೂಮಿಯೆನಿತಪ್ಪೈದಯ್ದ ದೇವೋ
ತ್ತರ ಕುರುಗಳುಮೆಂದಿವು ಮೂನತ್ತು ಭೋಗಭೂಮಿಗಳಾಗುವವು.

ಸೂತ್ರಂ॥ ಷಣ್ಣವತಿಕುಭೋಗಭೂಮಯಃ ॥ ೫ ॥

ತಾ:-ಲನಣಸಮುದ್ರ, ಕಾಲೋದಕ ಸಮುದ್ರದ ಪೊರಗಣ ತಟಗಳಲ್ಲಿರುವ ಇವು
ತ್ತನಾಳ್ವಿಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕುಗಂತುತೊಂಭತ್ತಾರು ಕುಭೋಗಭೂಮಿಗಳಾಗುವವು. ಹ್ಯಾಗಂದರೆ—

ಗಾಹೆ|| ದಹಗುಣಪಂಜಂಪಂಜಂಪಂಜಪಣವಂಜಂಸ್ಥಿಮುವಹಿ |

ಮಹಿಗಂಮಸ್ವಯಸಯಪಣವಂಣಂಪಂಣಂಪಣವೀಸಾವಿಧ್ಯಾಕಮಸೋ || ೯ ||

ವಜ್ರವೇದಿಕೆಯೊಳಗಣೆಂದಯ್ಯಾರು (೫೦೦) ಯೋಜನಂಜೋಡಲ್ಲಿ ನೂರುಯೋಜನೆ
ದಗಲವನ್ನುಳ್ಳ ನಾಲ್ಕುಂ.ದಿಕ್ಕಿನ ದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿ, ಪೊಂದೇ ತೋಡೆಯವರುಂ, ಬಾಲದವರುಂ.
ಕೋಡಿನವರುಂ, ಮೂಗರುಮಿರ್ಪರು. ಪಂಚತತಯೋಜನಂಜೋಡಲ್ಲಿ (೫೦೦) ಅಯ್ಯತ್ತೈದು
(೫೫) ಯೋಜನಂ ವಿಸ್ತಾರದ ವಿಧಿಕ್ಕಿನ ದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿ, ಚಕ್ಕುಲಿಗಂಣರುಂ, ಕರ್ಣಪ್ರಾವರ
ಣರುಂ, ಲಂಬಕರ್ಣರುಂ, ಕಶಕರ್ಣರುಂ, ಎಂದಿವರಿರುವರು. ಅಯ್ಯಾರೈವತ್ತುಯೋಜನಂ
(೫೫೦) ಪೊಡಲ್ಲಿ ಐವತ್ತು (೫೦) ಯೋಜನದ ಅಗಲವನ್ನುಳ್ಳ ಅಂತರದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದ
ಮುಖರುಂ, ಅಶ್ವಮುಖರುಂ, ಶ್ವಾನಮುಖರುಂ, ಮಹಿಷಮುಖರುಂ, ವರಾಹಮುಖರುಂ,
ವ್ಯಾಘ್ರಮುಖರುಂ, ಘೋಕಮುಖರುಂ, ಕಪಿಮುಖರುಂ, ಎಂದಿವರಿರುವರು. ಅರುನೂರು
(೬೦೦) ಯೋಜನಂ ಪೊಳಪೊಕ್ಕಲ್ಲಿ ಪಂಚವಿಂಕತಿ (೨೫) ಯೋಜನವಿಸ್ತಾರವನ್ನುಳ್ಳ
ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಮತ್ಸ್ಯಮುಖರುಂ, ಕೃಪ್ಷಮುಖರುಂ, ಹಿಮವಂತಪರ್ವತದಸದ್ಯಕದ ಪೂರ್ವಾಪರ

ದಲ್ಲಿರುವರು. ಮೇಘಮುಖರುಂ, ಗೋಮುಖರುಂ, ಭರತವಿಜಯಾರ್ಥವರ್ವತದ ಸದ್ಯತಪ
ವರ್ವತದ ಪೂರ್ವಾಪರದಲ್ಲಿರುವರು. ಮೇಷಮುಖರುಂ, ವಿದ್ಯುನ್ಮುಖರುಂ, ಶಿಖರಿವರ್ವತದ ಸದ್ಯ
ತದ ಪೂರ್ವಾಪರದಲ್ಲಿರುವರು. ದರ್ಪಣಮುಖರುಂ, ಗಜಮುಖರುಂ, ಐರಾವತಕ್ಷೇತ್ರದ ವಿಜ
ಯಾರ್ಥಗಿರಿಯ ಸದ್ಯತದ ಪೂರ್ವಾಪರದಲ್ಲಿರುವರು. ಇಂತಿವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಎರಡುಸಾಸಿರ
ಧನುರುತ್ನೇದವುಂ, ಮೊಂಡುಪಳಿತೋಪಮ ಅಯುಷ್ಯವಾಗುವದು. ಈ ಇಷ್ಟತ್ವಾಲ್ಯು (೨೪)
ಹೆಸರುಗಳೇ ಮುಂದಲ ಮೂರುಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿಯಾಗುವವು. ಇವರ ಪಣ್ಣವತಿ (೯೬) ಪರ್ವ
ತಗಳಿಗೂ ಈ ಹೆಸರೇ ಆಗುವದು. ಅಲ್ಲಿಯೇ ರೋರುಗವರ್ವತಗಳ ವಿಶಾಲವಾದ ಗುಹೆ
ಗಳೊಳಗಿದ್ದು ನಾನಾವಕ್ಯಾನ್ವದ ರುಚಿಯನ್ನುಳ್ಳ ಪಾಪಾಣಂಗಳನ್ನೂ, ಕರ್ಕರಾಸವಾನವಾದ
ಮಳಲನ್ನೂ ಎಳೆಬಾಳೆತೆಂಗುನಾರಂಗಾದಿ ಮೊದಲಾದ ನಾನಾವೃಕ್ಷದ ಪಕ್ವಫಲಗಳನ್ನೂ,
ವಾಪೀಕೂಪಸರೋವರ ದಿರ್ಭಿಕಾದಿಭರಿತ ಹ್ವೇರಫೃತೇಹ್ವರಸಗಳನ್ನೂ ಕುಡಿದು ಬಾಳುವರು.
ಮೊಂಡುವರಮೊಂದೊಡೆ ಒಂದು ಪಳಿತೋಪಮಕಾಲದವರಿಗೂ ಜೀವಿಸುವರು.

ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವರ್ಯಾರ್ಯರೆಂದರೆ—ಕುವಾತ್ರಗಳಿಗೆ ದಾನಕೊಡುವವರುಂ, ದಾನ
ವನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವವರುಂ, ಅಳಲಿನುಡಿದುಂ ಬಡಿದುಂ ಬೈದುಂ ಪರಿಭವಿಸಿಯುಂ ದಾನಕೊಡು
ವವರುಂ, ಕರ್ದುಮಳರ್ದುದಾನಕೊಡುವವರುಂ, ಅನ್ಯಾಯಾರ್ಜಿತವಾದ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಂದಂ,
ಬೆರಗುಂ, ವ್ಯಸನವುಂ, ಮದ್ದುಂ, ಮಂತ್ರಕಾರ್ಯಗಳಾಗುವವೆಂದು ದಾನಕೊಡುವವರುಂ,
ಭಾವಕುಡ್ಧಿಯಿಲ್ಲದೆಯುಂ, ಸೂತಕವಾತಕಾದಿಗಳನ್ನು ವಂಚಿಸಿಯುಂ, ಮುಟ್ಟಲೆಗಳ ಮರಯಿ
ಸಿಯುಂ, ಕುಲಂಗಳಮರಸಿಯುಂ, ಜಾತಿಸಂಕರಂ ಮೊದಲಾದ ದೋಷಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಸತ್ಪು
ತ್ರಕ್ಕೆ ದಾನಕೊಡುವವರುಂ, ಕುತ್ಸಿತವೇಷಧಾರಿಗಳುಂ, ಮಾಯಾವಿಗಳಾದ ಜಿನಲಿಂಗಧಾರಿ
ಗಳುಂ, ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ, ಮಂತ್ರವಾದ, ದಾತುರ್ವಾದ, ಕನ್ಯಾವಾದ, ವೈದ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಜೀವಿಸು
ವವರುಂ, ಸಂಘವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಏಕಾಕಿಯಾಗಿರುವ ದುರಾಚಾರರುಂ, ಕಷಾಯೋದ್ರೇಕದಿಂದ
ಸಂಘಸಂಘದಲ್ಲಿ ಕಲಹವನ್ನು ಮಾಡುವವರುಂ, ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ತೆತ್ತಿಗರಾಗುವವರುಂ, ಅರ್ಹದಾ
ದಿಗಳಿಗೆ ನಿರ್ಭರ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇರುವವರುಂ, ಮೌನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಊಟಮಾಡು
ವವರುಂ, ಮೊದಲಾದವರು ಕುಮಾನುಷ್ಯತ್ವದಿಂದ ಕುಭೋಗಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿ ಸ್ವಭಾ
ವದಿಂದ ಮಂದಕಷಾಯಿಗಳಾದುದರಿಂದ ಆ ಮಿಥುನಂಗಳು ದೇವಗತಿಗೆ ಸಲ್ಲುವವು. ಅಲ್ಲಿಂದ
ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಗಳು ಭವನತ್ರಿಕದಲ್ಲಿಯೂ ಸಮ್ಯಗ್‌ದೃಷ್ಟಿಗಳು ಸೌಧರ್ಮ, ಈಶಾನಗಳ
ಲ್ಲಿಯೂ ಹುಟ್ಟುವರು.

ಸೂತ್ರಂ || ಪಂಚಮಂದರಗಿರಯಃ || ೬ ||

ತಾಃ—ಜಂಬೂದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಒಂದು, ಧಾತಕೀಷ್ವಂಡದ್ವೀಪದ ಪೂರ್ವಾಪರದಲ್ಲೊಂದೊಂದು,
ಪುಷ್ಕರಾರ್ಥ ಪೂರ್ವಾಪರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು, ಹೀಗೆ ಐದು ಮಂದರಗಿರಿಗಳಾಗುವವು.
ಅಸಂಖ್ಯಾತದ್ವೀಪಸಮುದ್ರಗಳ ನಟ್ಟನಡುವಣ ಜಂಬೂದ್ವೀಪದ ಮೋಲಕ್ಷಿತ ಜಂಬೂದ್ವೀಪದ
ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕಳಕ್ಕೆ ಮೇಟೆಯನ್ನು ನೆಟ್ಟಂತೆ (ಪದ್ಮದ ಕರ್ಣಿಕೆಯಂತೆ) ಸುದರ್ಶನಮಂಡ
ರಪರ್ವತವಿರುವದು. ಅದರ ಪ್ರಮಾಣಮಂತೆಂದೊಡೆ—

ಕಂದ|| ನವನವತಿದತ್ತೈಕೈಕಮ |
 ನವಯವದಿಂಮದ್ವಿಪಂಚತತಯೋಜನದಿಂ ||
 ದವ ನಿರಿದೊಡ್ಡಿ ಮೂಲಾ |
 ಗ್ರವಿಭಾಗಂ ವ್ಯಾಸಮಾಳ್ಕೈತದ್ಗಿರಿವರದಾ ||

ತಾ:—ತೊಂಭತ್ತೊಂಭತ್ತುಸಾವಿರ (೯೯೦೦೦) ಯೋಜನ ಉತ್ಸೇದವುಂ, ಮೂಲ
 ವಿಸ್ತಾರ ದಶಸಹಸ್ರ (೧೦೦೦೦) ಯೋಜನವುಂ, ಅಗ್ರವ್ಯಾಸವು ಸಹಸ್ರ (೧೦೦೦) ಯೋಜ
 ನವುಂ, ಚಿತ್ತೆಯೆಂಬ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರ (೧೦೦೦) ಯೋಜನವು ನೆಟ್ಟಿರುವದು.

ಗಾಹೆ|| ಮೇರುವಿದೇಹಮಯ್ಯೀಣವಣ ಉದಿದಹಿಕ್ಕಜೋಯಣಸಹಸ್ರಾ |
 ಉದಯಭೂಮುಹವಾಸ ಉವರುವರಿಗಣಜಉಕ್ಕಜುದಾ || ೧೦ ||

ವಚನ || ಮತ್ತನಾ ನೆಗೆಂದ್ರಮುತ್ತಪ್ಪ ಜಂಬೂನದ ವೈಡೂರ್ಯಮಯವುಂ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ
 ಜಿನಭವನಚತುಷ್ಟಯಕತಾಸ್ವಿತ ಭದ್ರಸಾಲ, ನಂದನ, ಸೌಮನಸ, ಪಾಂಡುಕವನ
 ವಿರಾಜಿತ ಮೇಖುಲಾಲಂಕೃತವುಂ, ಈಶಾನಾದಿ ವಿದಿಗ್ವಿಭಾಗ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತಂಗಳುಂ,
 ಪೂರ್ವಾಪರದಕ್ಷಿಣೋತ್ತರಾಯತಂಗಳುಂ, ಅರ್ಧೇಂದುಸಮಸಂಸ್ಥಾನಗಳುಂ,
 ಕಾಂಚನರೂಪ್ಯತಪನೀಯರುಧಿರಪ್ರಭಂಗಳುಂ, ಕತ (೧೦೦) ಯೋಜನಾಯಾ
 ಮವುಂ ತದರ್ಧಯೋಜನ ವಿಷ್ಕಂಭವನ್ನಳ್ಳ, ಅಷ್ಟಯೋಜನಮುತ್ಸೇದಂಗಳುಂ,
 ಜಿನಾರ್ಭಕ ಸೌಧರ್ಮವಿಶಾಸಪ್ರತಿಬದ್ಧ ಪೂರ್ವಾಭಿಮುಖ ಪೀಠತ್ರಯರಮಣೀ
 ಯಂಗಳುಂ, ಭರತ ಅಪರವಿದೇಹ ಐರಾವತ ಪೂರ್ವವಿದೇಹ ಭಗವಜ್ಜನ್ಮಾಭಿಷೇಕ
 ಪಯ:ಪಯೋದಿಜಲಪವಿತ್ರಂಗಳಾದ ಪಾಂಡುಕ, ಪಾಂಡುಕಂಬಳ, ರಕ್ತಕಂಬಳ,
 ಅತಿರಕ್ತಕಂಬಳ ಶಿಲಾತಲಚತುಷ್ಟಯಾಭಿರಾಮವುಂ, ದೇವದಂಪತಿ ಕತಕ್ರೀಡಾನಿಡ
 ಮುಂ, ಲೋಕಪಾಲಾಭಿಯೋಗ್ಯದೇವವಿಹಾರಸಂದೋಹಸಂಸೇವ್ಯಮುವಾಗಿನಿಂದು
 ದು ಮಂಡರಮಹೀದರದಾ ||

ಕಂದ|| ಕೆಳಗಿದುರ್ದದಧೋಲೋಕಂ |
 ಬಳಸಿದುರ್ದ ಮಧ್ಯಲೋಕಮಿದುರ್ದ ತುದಿಯೋಳ್ ||
 ತೊಳವೂರ್ಧ್ವಲೋಕಮೆನೆ ಭೂ |
 ವಳಯದೊಳಾಮಧ್ಯಗಿರಿಗೆ ಗಿರಿಸಮನೊಳವೇ || ೨೭ ||

ಅನ್ನು ಭದ್ರಕಾಲಾದಿ ವನಂಗಳಂತರಂಗಳುಮೆನಿತಂದೊಡೆ—

ವಚನ || ಪರ್ವತದ ಮೊದಲೊಳಿರುವ ದ್ವಾವಿಂಶತಿಸಹಸ್ರ (೨೦೦೦೦) ಯೋಜನವಿಸ್ತಾರದಿಂ
 ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಭದ್ರಕಾಲ ವನವಿರುವದು. ಅಲ್ಲಿಂ ಮೈಲ್ಮನೊರು (೫೦೦) ಯೋಜ
 ನಂತರದಲ್ಲಿ, ಅನಿತಯೋಜನಂ (೫೦೦) ವಿಸ್ತಾರದಿಂ ಬಳಸಿದ ದ್ವಿತೀಯ ಮೇಖ
 ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಂದನವನವು ಶೋಭಿಸುವದು. ಅದರಿಂದ ಮೇಲೆ ಅರವತ್ತಿಚ್ಛಾಸಿರದೈ
 ನೊರು (೬೨೫೦೦) ಯೋಜನದಂತರದಲ್ಲಿ, ಪಂಚಕತ (೫೦೦) ಯೋಜನ ವಿಸ್ತಾ

ರದಿಂದ ಸುತ್ತಿ ತೃತೀಯ ಮೇಖಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೌಮನಸವನಮೆಸೆದಿರುವದು. ಅದರಿಂದ ಮೇಲೆ ಪರ್ವತ್ರಿಂಶತ್ಸಹಸ್ರ (೩೬೦೦೦) ಯೋಜನಾಂತರದಲ್ಲಿ ಪಾಂಡುಕವನವು ಉಪರಿಮೆ ಮೇಖಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾನೂರತೊಂಬತ್ತನಾಲ್ಕು (೪೯೪) ಯೋಜನೆ ವಿಸ್ತಾರ ದಿಂದ ಮಂದರಚೂಳಿಕೆಯನ್ನು ಪರಿವೇಷ್ಟಿಸಿದುದನ್ನಾಮಂದರದಿಂದ ತೆಂಕಣ ಲನ ಣಸಮುದ್ರದ ವಜ್ರವೇದಿಕೆಯಿಂದ ಬಡಗಲು ಪೂರ್ವಾಪರ ಜಲಧಿಪರ್ಯಂತಂ ನೀಳ್ವ, ೧ ಭರತ, ೨ ಹೈಮವತ, ೩ ಹರಿವರ್ಷ, ೪ ವಿದೇಹ, ೫ ರಮ್ಯಕ, ೬ ಹೈರಣ್ಯವತ, ೭ ಐರಾವತವೆಂಬೆಳೆಗಳ್ವೇತ್ರಂಗಳಿರುವವು. ಮತ್ತುಳಿದ ನಾಲ್ಕು ಮಂದರಂಗಳು ಚತುರಾಶೀತಿಸಹಸ್ರ (೮೪೦೦೦) ಯೋಜನೋತ್ಸೇದವನ್ನುಳ್ಳವುಗಳು. ಅವುಗಳಿಗೆ ಹ್ವಲ್ಲಕಮಂದರಗಳೆಂದು ಹೆಸರಾಗುವದು. ಮುಂಚೆ ಹೇಳಿದ ಭದ್ರಕಾಲಾದಿ ವನಗಳು ಅವುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವವು.

ಸೂತ್ರಂ || ಜಂಬೂವೃಕ್ಷಾಶ್ಚ || ೭ ||

ತಾಃ—ನೀಲವರ್ಣತದ ಸಮೀಪದ ಶಿಲೆಯ ಪೂರ್ವತಟಮಂ ಮಂದರದಿಶಾವದುತ್ತರ ಕುರುವದೊಳು ಜಂಬೂವೃಕ್ಷದ ಸ್ಥಳಿಯೊನೂರು (೫೦೦) ಯೋಜನವಿಸ್ತಾರಮಂದರಕಡೆ ಯೊಳು ಅರ್ಧಯೋಜನೆ ಬಾಹುಲ್ಯಮದ್ಯಮಪ್ಪಯೋಜನೆ ಬಾಹುಲ್ಯಮುಂ, ವೃತ್ತವುಂ ಹೇಮಮಯವುಂ ಅದರ ಮೇಲೆ ದ್ವಾದಶಯೋಜನತಳದಗಲವುಂ ಎಂಟುಯೋಜನೋತ್ಸೇದದ ಪೀಠವಾಜಂಬೂವೃಕ್ಷಕ್ಕಿರುವುದು, ಆ ಸ್ಥಳಿಯ ಮೇಲೆ ವಲಯಾಕಾರ ದ್ವಾದಶ (೧೨) ಪದ್ಮವೇ ದಿಕೆಗಳು, ಚತುರ್ಗೋಪುರಸಮನ್ವಿತಮದರ ಪೂರಗಣವಲಯದಿಂದ ಮೊದಲೊಂದು ಪ್ರಥಮ ದ್ವೀಪೀಯದಲ್ಲೇನುಮಿಲ್ಲ, ತೃತೀಯದೊಳೆಂಟು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನೂರೊಂಟು ಪದಿಹಾರದೇವರ ವೃಕ್ಷಗಳಿರುವವು. ಚತುರ್ಥವಲಯದ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ದೇವಿಯರ ನಾಲ್ಕು ವೃಕ್ಷಂ, ಪಂಚ ಮದಲ್ಲಿ ವಾಪೀಕೂಪಸರೋವರಾದಿ ವಿರಾಜಿತವಾದ ವನವಿರುವದು. ಪಷ್ಕಮದಲ್ಲಿನುಂ ಇಲ್ಲು ಸಪ್ತಮದ (೭) ನಾಲ್ಕುದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಂಗರಕ್ಷಕರ ಪೋಷಕಸಹಸ್ರ (೧೬೦೦೦) ವೃಕ್ಷಗಳಿರುವವು. ಅಪ್ಪಮದೀಶಾನೋತ್ತರ ವಾಯವ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ನಾಲ್ಕು ಸಹಸ್ರ (೪೦೦೦) ಸಾನಾನಿಕರ ವೃಕ್ಷಗಳುಂ, ನವಮದಿಕ್ಕಿನ ಅಗ್ನಿಯ ಕೋಣಿನಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಂತರ ಪರಿಷತ್ತಿನ ದ್ವಾತ್ರಿಂಶತ್ಸಹಸ್ರ (೩೨೦೦೦) ವೃಕ್ಷಗಳುಂ, ದಶಮದ ದಕ್ಷಿಣದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಮಪರಿಷತ್ತಿನ ಚತ್ವಾರಿಂಶತ್ ಸಹಸ್ರ (೪೦೦೦) ವೃಕ್ಷಂಗಳುಂ, ಏಕಾದಶದ ನೈರುತ್ಯದ ಕೋಣಿನಲ್ಲಿ ಬಾಹ್ಯಪರಿಷತ್ತಿನ ಅಪ್ಪಚತ್ವಾರಿಂಶತ್ಸಹಸ್ರ (೪೮೦೦೦) ವೃಕ್ಷಗಳುಂ, ದ್ವಾದಶಮದ ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ವಾಹನದೇವರೇಳು ವೃಕ್ಷಗಳಿರುವವು. ಮುಹ್ಯವೃಷ್ಟಸಹಿತಮಿಂತಿವೆಲ್ಲಾಕೂಡಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷದ ನಲವತ್ತುಸಾವಿರ ದನೂರಿಪ್ಪತ್ತು (೧೪೦೧೨೦) ವೃಕ್ಷಗಳಾಗುವವು. ನಾನು ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದ ಪೀಠದ ಮೇಲೆ ಅರ್ಧಯೋಜನೆದಗಲವುಂ, ನಡುಗಿಯುಮನುಳ್ಳ ಮರಕತಮಯವಾದ, ಎರಡುಯೋಜನೆ ಸುಸ್ಥಿರಸ್ಥಂಧವನ್ನುಳ್ಳ, ವಜ್ರಮಯವಾದ ಎಂಟು ಯೋಜನೆನೀಳ್ವ, ಅರ್ಧಯೋಜನೆದಗಲವ ನ್ನುಳ್ಳ ನಾಲ್ಕು ಮಹಾಶಾಖೆಗಳುಂ, ಅನೇಕ ರತ್ನಮಯ ಶಾಖೆಗಳುಂ, ಮೇಲೆ ತಳಿರುಂ,

ಪುಷ್ಪಂಗಳುಂ, ವೈದಂಗಾಕಾರದ ಫಲಗಳುಂ ಪೃಥ್ವಿಸಾರಮುಂ, ದಕಯೋಜನೋತ್ಪಂಗಳಂ, ಪಟ್‌ಯೋಜನ ಮಧ್ಯವಿಸ್ತಾರವುಂ, ಚತುರ್ಯೋಜನಾಗ್ರವಿಸ್ತಾರವನ್ನಳ್ಳ ಉತ್ತರಕುಲಗಿರಿಯ ಸಮೀಪದ ತಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರೋತಾಯಾಮದ ಜಿನಗೃಹವಿರುವವು. ಉಳಿದ ಕೊಂಬಿನಲ್ಲಿ ಯಕ್ಷ ಕುಲದ, ಅದರ, ಅನಾದರ ಅವಾಸಗಳಿರುವವು; ಈ ಜಂಬೂವೃಕ್ಷದ ಪರಿವಾರವೃಕ್ಷಮು ಧೃಪ್ರಮಾಣಮವೆಲ್ಲ ವಾದರರ ಪರಿವಾರಗಳಿರುವವು.

ಸೂತ್ರಂ || ಕಾಲ್ಮಲಯೋಪಿ || ೪ ||

ಇದಕ್ಕೆ ರೂಪ್ಯಮಸ್ಥಲ ಅದರ ಮೇಲೆ ಮುಂಚೆಹೇಳಿದ ಜಂಬೂವೃಕ್ಷದ ಹಾಗೆ, ಇದು ಸೀತೋದಿಯ ಪಶ್ಚಿಮತೀರದ ನಿಷಧದ ಸಮೀಪದ ಮಂಡರದ ನೈರುತ್ಯದಿಕ್ಕಿನ ದೇವಕುರುವಿನಲ್ಲಿರುವದು, ಅದರ ಪರಿವಾರಂಗಳುಂ ಗರುಡಕುಲದ ವೇಣುಧಾರಿಗಳ ತಾಲ್ಮಲಿವೃಕ್ಷದ ಪರಿವಾರ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಒಂದುಲಕ್ಷದ ನಲವತ್ತುಸಾವಿರದ ನೂರಹತ್ತೊಂಭತ್ತು (೧೪೦೧೧೯) ಮುಹ್ತ ತಾಲ್ಮಲಿಯ ದಕ್ಷಿಣತಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಜಿನಗೃಹವುಂ, ಶೇಷತಾಖಾತ್ರಯದಲ್ಲಿ ವೇಣುವೇಣುಧಾರಿಗಳ ಅವಾಸವಿರುವವು.

ಕಂದ|| ಹೇಮಾಚಳದೀಶಾನದೋ- |

ಕಾಮಂದರಗಿರಿಯ ನೈರುತ್ಯದಿಕ್ಕೆಯೋಳ್ ಜಂ- ||

ಬೂಮಹೀರುಹವು ತಾಲ್ಮಲಿ |

ಭೂಮಿಜಮುಂ ಕುರುಮಹೀತಳಂಗಳೊಳಿಸಗುಂ || ೨೮ ||

ಸೂತ್ರಂ|| ಚತುಸ್ತ್ರಿಂಶದ್ವೃಷಧರಪರ್ವತಾಃ || ೯ ||

ತಾಃ--ಮೂವತ್ತಾಲ್ಮ ಕುಲಗಿರಿಗಳು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ--ಭರತಾದಿ ಜ್ಞೇತ್ರವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ, ಹೇಮಾರ್ಜುನತಪನೀಯ ವೈದೂರ್ಯರಜತಹೇಮಮಯಂಗಳುಂ, ಮಣಿವಿಚಿತ್ರವಾರ್ಕ್ವಮೂಲೋಪರಿಮತಲಸಮಾನ ವಿಸ್ತಾರಂಗಳುಂ, ಸಿದ್ಧಾಯತನಾದಿ ಕೂಟೋಪಶೋಭಿತಗಳುಂ ಆಗಿ, ಪೂರ್ವಾಪರ ವಾರಾವಾರಂಗಳಂ ಪಳಂಚಿ ನೀಳ್ವನಿಂದ ೧ ಹಿಮವಂತವುಂ, ೨ ಮಹಾಹಿಮವಂತವುಂ, ೩ ನಿಷಧವುಂ, ೪ ನೀಲವುಂ, ೫ ರುಗ್ಮಿಯುಂ. ೬ ಶಿಖರಿಯುಮೆಂದಾರುಕುಲಗಿರಿಗಳು. ಅವುಗಳ ಉತ್ಪೇದಗಳು, ಹಿಮವದ್ಗಿರಿಯೋಜನತಮಮುರ್ಧಿರಲಾನಿಷಧಗಿರಿವರಿಗೂ ದ್ವಿಗುಣಂ, ತತ್ಸಮಮಾಲಾದ್ರಿದಳಾರ್ಧಕ್ರಮಂಗಳಾತ್ಪೇದ ವಾದಮವಗಾಹಂಗಳು.

ಗಾಹೆ|| ಹೇಮಜ್ಞುಣ ತಪನೀಯಾಕಮಸೋವೇ ಉಪರ್ಯರಜತಹೇಮಮಯಾ |

ಇಗಿದುಗಚವುಜವುದುದಿಯಿಗಿಸಮತುಂಗಾ ಹೊಂತಿಹುಕಮೇಣ || ೧೧ ||

ತಾಃ--ಈ ಹಿಮವದಾದಿಗಳಾದ ಅರು ಕುಲಗಿರಿಗಳನ್ನು ಪಂಚಗುಣಂ ಮಾಡಿದರೆ ಮೂವತ್ತು (೩೦) ಆಗುವವು. ಮತ್ತಂ ಕನಕವರ್ಣಂಗಳುಂ, ಚತುಕೃತ (೪೦೦) ಯೋಜನೋನ್ನತಗಳುಂ, ಸಹಸ್ರ (೧೦೦೦) ಯೋಜನವಿಸ್ತಾರಗಳುಂ, ನಾಲ್ಕುಮೆಂಟುಲಕ್ಷಯೋಜನ (೪೦೦೦೦೦), (೮೦೦೦೦೦) ನೀಳವನ್ನಳ್ಳ, ಧಾತಕೀಪಂಡವುಂ, ಪುಷ್ಕರಾರ್ಧಂಗಳ

ತೆಂಕಲುಂ ಬಡಗಲುಂ ಬಂದೊಂದು ಇಷುಕಾರಂಗಳುಂ, ಲವಣಕಾಳೋದಧಿಪರ್ಯಂತಂ ಕಾಳೋದಧಿ ಈ ಮಾನುಷೋತ್ತರ ಪರ್ವತಪರ್ಯಂತಂ ನೀಳ್ವು ನಿಂದೀನಾಲ್ವು ಇಷುಕಾರಂಗಳುಂ, ಮೂವತ್ತು ಕುಲಗಿರಿಗಳುಂ ಕೂಡಿ ಮೂವತ್ತಾಲ್ವು (೩೪) ವರ್ಷಧರಪರ್ವತಗಳಾಗುವವು.

ಸೂತ್ರಂ || ತ್ರಿಂಶತ್ಯುತ್ತರಕತೆಸರೋವರಾಃ || ೧೦ ||

ತಾಃ—ನೂರಮೂವತ್ತು (೧೩೦) ಸರೋವರಗಳು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—೧ ಪಡ್ಡು, ೨ ಮಹಾ ಪಡ್ಡು, ೩ ತಿಗಿಂಛ, ೪ ಕೇಸರಿ, ೫ ಮಹಾಪುಂಡರೀಕ, ೬ ಪುಂಡರೀಕಮೆಂದೀ ಆರುಂ ಆ ಹಿಮವದಾದಿ ಗಿರಿಗಳ ಮೇಲಣ ಮೊದಲಪಡ್ಡು ಸರೋವರದಾಯಾಮಂ ಸಹಸ್ರ (೧೦೦೦) ಯೋಜನವು, ವಿಷ್ಕಂಭವು ಪಂಚಕತ (೫೦೦) ಯೋಜನವು, ಪತ್ತು (೧೦) ಯೋಜನಗುಣ್ಣು ತನ್ಮಧ್ಯಗತ ಪುಷ್ಕರವಿಷ್ಕಂಭಂ ಏಕಯೋಜನಂ, ಕರ್ನಿಕೇಕ್ರೋಶಪ್ರಮಾಣಂ, ಮತ್ತಂ ತಿಗಿಂಛವೆರಿಗೂ, ಹ್ರದಂಗಳುಂ ಪಡ್ಡಂಗಳುಂ ದ್ವಿಗುಣಕ್ರಮಗಳಾಗುವವು, ಕೇಸರಿ, ತಿಗಿಂಛೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಾನ, ಮತ್ತಲರ್ಧಕ್ರಮಂ ಆ ಪಡ್ಡುಕರ್ನಿಕಾಪ್ರತಿ ಪೀತಂಗಳುಂ ಪಂಚಕತ್ನುಚಿತಂಗಳುಂ ಆದ ಏಕೈಕ ಪ್ರಾಸಾದಂಗಳೊಳಗೆ ತತ್ಪ್ರಾಸಾದನಿಮಿಸಿನಿಯಂಥುಂ, ಸಮಾನಿಕ ಪರಿಪದಾತ್ಮರಕ್ಷಕಾದಿ ಪರಿವಾರಪರಿವೃತೆಯರುಂ, ಸೌಧರ್ಮ ಈಶಾನೇಂದ್ರ ಪ್ರತಿಬಿಡ್ಧ ವಿಳಾಸಿನಿಯರುಂ, ಜಿನಾಂಬಿಕಾ ಗರ್ಭಶೋಧನಕ್ರಿಯಾಪ್ರಧಾನೆಯರುಂ, ಪಲ್ಯೋಪಮಾಯುಃ ಪ್ರಮಾಣೈಯರುಗಳಾದ ೧ ಶ್ರೀ, ೨ ದ್ವೀ, ೩ ದ್ರುತಿ, ೪ ಕೀರ್ತಿ, ೫ ಬುದ್ಧಿ, ೬ ಲಕ್ಷ್ಮೀಯರೆಂಬ ಆರುಜನ ದೇವಿಯರು ವಿಳಾಸದಿಂದಿರುವರು. ಮತ್ತಂ ಉತ್ತರಕುರು ಪೂರ್ವಭದ್ರಶಾಲವನ ದೊಳು ಸಮಾನನಾಮಂಗಳುಂ, ಶೀತಾನದಿಗಳುಂ, ಸಹಸ್ರ (೧೦೦೦) ಯೋಜನದಾಯಾಮಂಗಳುಂ, ಐನೂರು (೫೦೦) ಯೋಜನದಗಲವನ್ನಳ್ಳು, ನೀಲೆಯುಂ, ಉತ್ತರಕುರುವುಂ, ಚಂದ್ರಿಕೆಯುಂ, ಐರಾವತೆಯುಂ, ಮಾಲ್ಯವಂತೆಯುಂ, ಎಂದಿವುಗಳನ್ನು ದ್ವಿಗುಣವನ್ನು ಮಾಡಲು ದಶ (೧೦) ದೇವಕುರುಗಳು. ಪಶ್ಚಿಮಭದ್ರಶಾಲವನದಲ್ಲಿ, ಸಮಾನನಾಮಂಗಳುಂ, ಶೀತೋದಾನದಿಗನುಗತಂಗಳಾಗಿ, ಮುಂಚೆ ಹೇಳಿದ ಆಯಾಮವಿಸ್ತಾರವುಳ್ಳ, ನಿಷಧೆಯುಂ, ದೇವಕುರುವೆಯುಂ, ಸೂರೆಯುಂ, ಸುಲಸೆಯುಂ, ವಿದ್ಯುತ್ತೆಯುಮೆಂದಿವೈದನ್ನು ದ್ವಿಗುಣಮಾಡಲು (೧೦) ಹತ್ತಾಗುವವು. ಅಂತಿವ್ವತ್ತು ಸರೋವರಂಗಳ ಪಡ್ಡುಪ್ರಾಸಾದಂಗಳಲ್ಲಿ ನಾಗ ಕುಮಾರಿಯರುಂ, ಅವರವರ ಪರಿವಾರಂಗಳುಂ, ಪಡ್ಡುಸರೋವರದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಹೇಳಿದಂತೆ ಬಿಂದುಲಕ್ಷದ ನಲವತ್ತುಸಾವಿರದ ನೂರಹದಿನೈದು (೧೪೦೧೧೫) ಪರಿವಾರಪಡ್ಡಂಗಳುಂ, ಮುನ್ನಿನಾರಂಗೂಡಿ ಆ ಸರೋವರಂಗಳನ್ನು ಪಂಚಗುಣಂ ಮಾಡಿದರೆ ನೂರಮೂವತ್ತು (೧೩೦) ಆಗುವವು.

ಸೂತ್ರಂ || ಸಪ್ತತಿರ್ಮಹಾನದ್ಯಾಃ || ೧೧ ||

ತಾಃ—ಯೆವ್ವತ್ತು ಮಹಾನದಿಗಳು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಪದ್ಮಾದಿಸರೋವರಂಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಆ ಪರ್ವತಗಳ ಮೇಲೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಜನಂ ಹೋಗಿ ಪ್ರಮಾಣಾಳಿಕೆಗಳೆ

ಪೊರಮಟ್ಟು ಕುಂಡಮಧ್ಯದ ಗಿರಿಯ ಮಸ್ತಕಸ್ಥಿತದೇವತೆಯಾಕೂಟದ ಮೇಗಣ ಜಿನ ಬಿಂಬದ ಮಸ್ತಕದ ಮೇಲೆ ಜನ್ಮಾಭಿಷೇಕಪೂರಮನನುಕರಿಸಿ ಪೊಯ್ದು ಪ್ರವಾಹರೂಪ ಧಾರಾ ಪಾತಮಾಗಿ ಆ ಕುಂಡದಿಂ ಪೊರಮಟ್ಟು ಭರತಾದಿ ಜ್ಯೋತ್ಸಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿದ ಮಹಾನದಿಗಳ ಹೆಸರು ಯಾವವುಗಳೆಂದರೆ—

೧ ಗಂಗೆ, ೨ ಸಿಂಧು, ೩ ರೋಹಿತು, ೪ ರೋಹಿತಾಸ್ಥೈ, ೫ ಹರಿತು, ೬ ಹರಿಕಾನ್ತೈ, ೭ ಶೀತಾ, ೮ ಶೀತೋದಿ, ೯ ನಾರಿ, ೧೦ ನರಕಾನ್ತೈ, ೧೧ ಸುವರ್ಣಕೂಲೆ, ೧೨ ರೂಪ್ಯಕೂಲೆ, ೧೩ ರಕ್ತೆ, ೧೪ ರಕ್ತೋದಿ, ಎಂದಿವು ಚತುರ್ಧಕ (೧೪) ನದಿಗಳು; ಇವುಗಳನ್ನು ಪಂಚಗುಣಮಾಡಿದರೆ ಎಪ್ಪತ್ತು (೨೦) ಮಹಾನದಿಗಳಾಗುವವು. ಮತ್ತಂ ಭರತೈರಾವತಂಗಳ ಗಂಗಾ, ಸಿಂಧು, ರಕ್ತೆ, ರಕ್ತೋದಿಗಳಂ ವಿದೇಹದೊಳು ಪಟ್ಟಂಡಮಾಗಿ ಪರಿದೀಪೆಸರನುಳ್ಳ ನದಿಗಳ್ಳಂ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಸಹಸ್ರ (೧೪೦೦೦) ಪರಿವಾರ ನದಿಗಳಾಗುವವು. ರೋಹಿತು, ರೋಹಿತಾಸ್ಥೈ, ಸುವರ್ಣಕೂಲೆ, ರೂಪ್ಯಕೂಲೆಗಳ್ಳಂ, ವಿದೇಹದ ವಿಭಂಗನದಿಗಳ್ಳಂ, ಪ್ರತ್ಯೇಕಮಿ ಪ್ಪತ್ತಿಂಟುಸಾವಿರ (೨೮೦೦೦) ಇಪ್ಪತ್ತಿಂಟುಸಾವಿರ (೨೮೦೦೦) ಪರಿವಾರನದಿಗಳಿರುವವು. ಹರಿತು, ಹರಿಕಾಂತೆ, ನಾರಿ, ನರಕಾಂತೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕಮಯ್ಯತ್ತಾರು ಸಹಸ್ರ (೫೬೦೦೦) ಪರಿವಾರನದಿಗಳಿರುವವು. ದೇವೋತ್ತರ ಕುರುಗಳು ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ಚತುರಾಶೀತಿಸಹಸ್ರ (೮೪೦೦೦) ಪರಿವಾರನದಿಗಳಿರುವವು. ಈ ರೀತಿ ಇವೆಲ್ಲಾ ಕೂಡಿ ಮುಖನದಿಗಳ್ಳೆರಸು ಪಂಚಗುಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಎಂಭತ್ತೊಂಭತ್ತುಲಕ್ಷದ ಅರವತ್ತುಸಾವಿರದನೊರೈವತ್ತೆರಡುವರೆ (೮೯೬೦೧೫೨೩) ದ್ವೀಪದೊಳುಂ.

ಸೂತ್ರಂ|| ವಿಂಕತಿನರ್ಭಿನಗಾಃ || ೧೨ ||

ತಾ:—ಸ್ಥಿರಭೋಗಭೂಮಿಯೆನಿಸುವ ಜಘನ್ಯ ಮಧ್ಯಮ, ಭೋಗಭೂಮಿಯ ಮಧ್ಯ ಸ್ಥಿತಂಗಳುಂ, ಸಹಸ್ರಯೋಜನ (೧೦೦೦) ಉತ್ಕೇದವುಂ, ಅಗಲವುಂ, ಮೂಲೋಪರಿಮತಳ ಸಮಾನಗಳಾದ, ೧ ಪದ್ಮವಂತಮುಂ, ೨ ವಿಚಟವಂತಮುಂ, ೩ ಪದ್ಮವಂತಮುಂ, ೪ ಗಂಧ ಮುಂ, ಇವು ಕುಕ್ಷವರ್ಣಗಳುಂ, ಈ ಪರ್ವತಗಳ ಮೇಲೆ ದೇವೇಂದ್ರನುಚರರಪ್ಪಸ್ವಾಮಿಯುಂ, ಚಾರಣನುಂ, ಪದ್ಮನುಂ, ಪ್ರಭಾಸನುಮೆಂಬಿನಿರುವರು. ಈಗ ಹೇಳಿದ ನಾಭಿ ಗಿರಿಗಳನ್ನು ಪಂಚಗುಣಂ ಮಾಡಿ ವಿಂಕತಿನೃತ್ಯ ವಿಜಯಾರ್ಥಪರ್ವತಗಳಾಗುವವು || ೨೦ ||

ಸೂತ್ರಂ|| ವಿಂಕತಿಯಮಕಗಿರಯಃ || ೧೩ ||

ಕಂದ|| ವರನೀಲನಿಷಧ ಪಾರ್ಶ್ವದೊ- |

ಕೆರಡುಂ ಕುಲನದಿಗಳಿಕೈಲಂಗಳೊಳಂ ತಾ- ||

ವೆರಡೆರಡೀಯಮಕನಾಮಕ |

ಗಿರಿಪತಿಗಳು ವ್ಯಸ್ತರಾಮರಾವಾಸಂಗಳ್ ||

ಎಮಕೆ, ಮೇಘಿ, ಚಿತ್ರ, ವಿಚಿತ್ರ, ಮೆಂಬಿನರುದ್ಧವುಂ, ತಳದಗಲವುಂ, ಸಹಸ್ರ (೧೦೦೦) ಯೋಜನ, ಮುಖದಗಲಮಯ್ಯೊರು (೫೦೦) ಯೋಜನವು. ಅವುಗಳನ್ನು ಪಂಚ ಗುಣಮಾಡಲು (೨೦) ಇಪ್ಪತ್ತಾಗುವವು.

ಸೂತ್ರಂ || ಸಹಸ್ರಕನಕಗಿರಯಃ || ೧೪ ||

ತಾಃ—ಸಹಸ್ರಕನಕಗಿರಿಗಳು ಹ್ಯಾಗಾಗುತ್ತವೆಂದರೆ—

ಕಂದ|| ಕುರುಭದ್ರಶಾಲಮಧ್ಯದೊ- |

ಳಿರಡುಂ ಕುಲನದಿಗಳಯ್ದು ಗೆಯ್ದಾಗೆ ಸರೋ- ||

ವರಮಿಪ್ಪತ್ತೈದೈದಾ |

ಸರಂಗಳಿಕ್ಕೆಲದೊಳೆಸೆಯೆ ಕನಕಾದ್ರಿಗಳುಂ ||

ವಚನ || ಉತ್ತರಕುರುವಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಪೂರ್ವಭದ್ರಶಾಲದಲ್ಲಿಯೂ, ದೇವಕುರುವಿನಲ್ಲಿಯೂ, ಪಶ್ಚಿಮಭದ್ರಶಾಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಅವೈದೈದು ಸರೋವರಂಗಳಿತ್ತಟದೊಳು ಮೈಯ್ದು ಪರ್ವತಂಗಳಾಗಲು ಇನ್ನೊರಾಗುವವು. (೨೦೦) ಅವುಗಳನ್ನು ಪಂಚಗುಣಂ ಮಾಡಲು ಅಯ್ದು ಮಂದರಗಳಿಗೂ, ಸಹಸ್ರ (೧೦೦೦) ಕನಕಗಿರಿಗಳಾಗುವವು. ಮತ್ತವುಗಳ ಉತ್ಪೇದಂಗಳೂಂ, ತಳದಗಲವುಂ, ಕತ (೧೦೦) ಯೋಜನವು, ಮುಖದಗಲಮಯ್ಯತ್ತು (೫೦) ಯೋಜನವು. ಅವುಗಳ ಶಿಖರದಲ್ಲಿ ಶುಕ್ಲವರ್ಣದ ವ್ಯಂತರದೇವರ್ಕಳಿರುವರು.

ಸೂತ್ರಂ || ಚತ್ವಾರಿಂಶದ್ವಿಗ್ಗ ಜಪರ್ವತಾಃ || ೧೫ ||

ತಾಃ—ನಲವತ್ತು ದಿಗ್ಗ ಜಪರ್ವತಗಳು ಹ್ಯಾಗಾಗುವವೆಂದರೆ—

ಕಂದ|| ಕುರುಭದ್ರಶಾಲಮಧ್ಯದೊ- |

ಳಿರಡುಂ ಕುಲನದಿಗಳಿಕ್ಕೆಲಂಗಳೊಳಂ ದಿ- ||

ಕ್ಕಿರಿಗಿರಿ ಯೆರಡೆರಡಪ್ಪವು |

ನಿರತಿಶಯ ವ್ಯಂತರಾತ್ರಿತಂಗಳ್ ||

ಆ ದಿಗ್ಗ ಜಪರ್ವತಂಗಳ ಉದ್ದವುಂ, ತಳದಗಲವುಂ ಕತ (೧೦೦) ಯೋಜನಂ, ಮುಖದಗಲವು ಐವತ್ತು (೫೦) ಯೋಜನವನ್ನಳ್ಳು ಪದ್ಮೋತ್ತರ ನೀಲ, ಸ್ವಸ್ತಿಕ್, ಅಂಜನ, ಕುಮುದ, ಪಲಾಶ, ಅವತಂಕ ರೋಚನಮೆಂದಿವೆಂಟು ದಿಗ್ಗ ಜಪರ್ವತಗಳಾಗುವವು. ಇವುಗಳನ್ನು ಪಂಚಗುಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ನಲವತ್ತಾಗುವವು.

ಸೂತ್ರಂ || ಕತಂ ವಕ್ಷಾರಪರ್ವತಾಃ || ೧೬ ||

ತಾಃ—ನೂರು ವಕ್ಷಾರಪರ್ವತಗಳು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—

ಮಂದರದೀತಾನ್ಯದಿಂದ ಮೊದಲೊಂದು ಪಂಚಕತ (೫೦೦) ವಿಭಂಗನದಿಗಳು, ತಪ್ಪ ಜಲ, ಮತ್ತಜಲ, ಉನ್ನತ್ತಜಲ ಇವು ನೂರು ನದಿಗಳು; ಹ್ವಾರೋದಿ, ಶಿರೋದಿ, ಶ್ರೋತಾನಾಹಿ ನಿ ಇವು ನೂರು ನದಿಗಳು; ಗಂಭೀರಮಾಲಿನಿ, ಭೇನಮಾಲಿನಿ, ಉರ್ಮಿಮಾಲಿನಿ ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಹನ್ನೆರಡು ನದಿಗಳನ್ನು ಪಂಚಗುಣಂ ಮಾಡಲು (೬೦) ಅರವತ್ತು ವಿಭಂಗನದಿಗಳಾಗುವವು.

ಯೋಜನದಗಲವನ್ನುಳ್ಳ ಮಾಲ್ಯವಂತವುಂ, ಮಹಾರ ಸೌಮನಸವುಂ, ವಿದ್ಯುತ್ಪ್ರಭೆಯುಂ, ಗಂಧಮಾಧನವುಂ ಇವು ನಾಲ್ಕು ಗಜದಂತವರ್ವತಂಗಳುಂ. ಮಂದರದ ಮೂಡಣ ಭದ್ರತಾಲ ವನವೇಧಿಕೆಯಿಂ ಮೂಡಲು ಶೀತಾನದಿಯ ಪಡಗಣಿಂ ತೊಡಗಿ ಚಿತ್ರಕೂಟ, ಪದ್ಮಕೂಟ, ನಳಿನಕೂಟ, ಏಕಶೈಲ, ಇಂತೀ ನಾಲ್ಕು ಎರಡುಸಾವಿರದ ಒಂಭೈನೂರಿಪ್ಪತ್ತೆರಡು (೨೯೨೨) ಯೋಜನ ವಿಸ್ತಾರದ ದೇವಾರಣ್ಯದಿಂ ಪಡುವಲು ಶೀತೆಯಿಂ ತೆಂಕಲು ಚಿತ್ರಕೂಟ, ವೈಕ್ರವಣ ಕೂಟ, ಅಂಜನಕೂಟ, ಆತ್ಮಾಂಜನಕೂಟ ಇವು ನಾಲ್ಕು ಮಂದರದ ಪಡುವಣ ಭದ್ರತಾಲ ಯಿಂ ಪಡುವಲು, ಶೀತೋದಿಯಿಂ ತೆಂಕಲು, ಪದ್ಮವಂತ, ವಿಜಟವಂತ, ಅಸೀವಿಷ, ಸುಖಾವಹ ಇವು ನಾಲ್ಕು ಭೂತಾರಣ್ಯದ ಮೂಡಣ ದೆಶೆಯಲ್ಲಿ, ಶೀತೋದಿಂ ಬಡಗಲು, ಚಂದ್ರವನಾಲೆ, ಸೂರ್ಯವನಾಲೆ, ನಾಗವನಾಲೆ, ದೇವವನಾಲೆ ಎಂಬೀ ನಾಲ್ಕುಂ ವಹಾರಮುಮಿಂತೀ ಗಜದಂತಾ ದಿ ವಿಂಶತಿಗಳು ಪಂಚಗುಣನಾಗಲಂತಯ್ದು ಮಂದರಕ್ಕುಂ ಕತ (೧೦೦) ವಹಾರ ಸರ್ವ ತಗಳಾಗುವವು.

ಸೂತ್ರಂ || ಪಪ್ಪಿವಿಭಂಗನದ್ಯಾಃ || ೧೭ ||

ತಾಃ—ಅರವತ್ತು ವಿಭಂಗನದಿಗಳು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ—

ಆ ಮುನ್ನಪೇಳ್ಳ ವಹಾರಂಗಳೆಡೆಯೆಡೆಯೊಳು ಹೇಳಲ್ಪಡುವದು. ನೂರಿಪ್ಪತ್ತೈದು (೧೨೫) ಯೋಜನಮಗಲಮನುಳ್ಳ ಗ್ರಾಹವತಿ, ದ್ರಹವತಿ, ಪಂಕವತಿ ಈ ಮೂರು ವಿಭಂಗನದಿಗಳು. ತಪ್ತಜಲ, ಮತ್ತಜಲ, ಉನ್ಮತ್ತಜಲ ಇವು ಮೂರು ನದಿಗಳು. ಕ್ಷಾರೋದಿ, ಶಿರೋದ್ಧಿ, ಶ್ರೋತಾ ವಾಹಿನಿ ಈ ಮೂರು ನದಿಗಳು. ಗಂಭೀರವಾಲಿನಿ, ಭೇನವಾಲಿನಿ, ಊರ್ಮಿವಾಲಿನಿ ಇಂತೀ ಹನ್ನೆರಡು (೧೨) ನದಿಗಳನ್ನು ಪಂಚಗುಣಂ ಮಾಡಿದರೆ ಅರವತ್ತು (೬೦) ವಿಭಂಗ ನದಿ ಗಳಾಗುವವು.

ಸೂತ್ರಂ || ಪಟ್ಟ್ಯುತ್ಪರಕತಂ ವಿದೇಹ ಜನಪದಾಃ || ೧೮ ||

ತಾಃ—ಐದು ವಿದೇಹದ ನಾಡುಗಳು (೧೬೦) ನೂರರವತ್ತುಕ್ಕುಮೆಂತನೆ—೧ ಕಚ್ಛೆ, ೨ ಸುಕಚ್ಛೆ, ೩ ಮಹಾಕಚ್ಛೆ, ೪ ಕಚ್ಛಕಾವತಿ, ೫ ಅವಾರ್ತ, ೬ ಲಾಂಗಲಾವಾರ್ತ, ೭ ಪುಷ್ಪಳೆ, ೮ ಪುಷ್ಪಳಾವತಿ ಎಂಬೀ ಎಂಟು ಪೂರ್ವವಿದೇಹದ ಶೀತಾನದಿಯ ಬಡಗಣತಡಿಯ ನಾಡುಗಳು.

೧ ವತ್ಸ, ೨ ಸುವತ್ಸ, ೩ ಮಹಾವತ್ಸ, ೪ ವತ್ಸಕಾವತಿ, ೫ ರಮ್ಯ, ೬ ರಮ್ಯಕೆ, ೭ ರಮು ಣೀಯ, ೮ ಮಂಗಳಾವತಿ ಎಂಬೀ ಎಂಟು ಜನಪದಂಗಳು ಶೀತಾನದಿಯ ತೆಂಕಣತಡಿಯವು.

೧ ಪನ್ನಿ, ೨ ಸುಪನ್ನಿ, ೩ ಮಹಾಪನ್ನಿ, ೪ ಪದ್ಮಕಾವತಿ, ೫ ಸಖ್ಯೆ, ೬ ನಳಿನೆ, ೭ ಕುಮು ದಿ, ೮ ಸರಿದೆ ಎಂಬೀ ಜನಪದಂಗಳು ಅವರವಿದೇಹದ ಶೀತಾನದಿಯ ತೆಂಕಣತಡಿಯ ವಿಸ್ತ ಯಂಗಳು.

೧ ವಪ್ರೆ, ೨ ಸವಪ್ರೆ, ೩ ಮಹಾವಪ್ರೆ, ೪ ವಪ್ರಕಾವತಿ, ೫ ಗಂದಿ, ೬ ಸುಗಂದಿ, ೭ ಗಂದಿಳೆ, ೮ ಗಂದವಾಳಿನಿ ಎಂಬೀ ಎಂಟು ಜನಪದಂಗಳು ಶೀತಾನದಿಯ ಬಡಗಣ ತಡಿಯ ವಿಸ್ತಯಂಗಳಂತಿಚ್ಛಾಸಿರದ ಇನ್ನೂರ ಹನ್ನೆರಡು (೨೨೧೨) ಯೋಜನಮನೊಂದು ಯೋಜನ

ದ ಸಮ್ರಾಷ್ಟ್ರಮುಖಾಗದಗಲವನ್ನುಳ್ಳ ನಾಡುಗಳು, ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾಕ್ರಮದಿಂ ಮಹಾನದೀತಟ ನಿಹಿತವರ್ತಿಗಳು, ತನ್ನಹೀವಿಳಾಸಿನಿ ಮಣಿದರ್ಪಣೋಪಮಾನಂಗಳುಂ, ಅತಿ ವಿಶಾಲಗ್ರಾಮ, ನಗರ, ಖೇಡ, ಖರ್ವಡ, ಮಡಂಬ, ಪತ್ತನಾದಿಪರಿವ್ರತಂಗಳುಂ, ಅನೇಕ ನದ್ಯುದ್ಯಾನದೀರ್ಘಿಕಾತಟಾಕ ಸರೋಜಪಂಡಮಂಡಿತಂಗಳುಂ, ಅಖಿಳವಿನೇಯ ಜನಂಗಳಿಂ ಸಂಕೀರ್ಣಂಗಳುಂ, ಅತಿ ಕುಭಗಳಾದ ವಿನಿತಾಖಂಡಂಗಳೊಂದೊಂದು ಆಗುವವು. ಅವುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನಲವತ್ತು ಗಾವುಡ ನೀಳ, ಮೂವತ್ತಾರು ಗಾವುಡದಗಲದ ಮರಂಗಳು, ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳ ರಾಜಧಾನಿಗಳಾದವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ-೧ ಕ್ಷೇಮೇ, ೨ ಕ್ಷೇಮಪುರಿ, ೩ ಅರಿಷ್ಟ, ೪ ಅರಿಷ್ಟಪುರಿ, ೫ ಖಳ್ಗಿ, ೬ ಮಂಜೂಷ, ೭ ವೋಷಪುರಿ, ೮ ಪುಂಡರೀಕಣಿ, ೯ ಸುಸಿಮೆ, ೧೦ ಕುಂಡಳ, ೧೧ ಅಪರಾಜಿತ, ೧೨ ಪ್ರಭಂಕರಿ, ೧೩ ಅಂಕೆ, ೧೪ ಪದ್ಮಾವತಿ, ೧೫ ಕುಘಿ, ೧೬ ರತ್ನಸಂಜಯಮೆಂಬ ಹದಿನಾರು ಪೂರ್ವವಿದೇಹದ ಕಚ್ಛಾದಿ ವಿಷಯದ ಮರಂಗಳಾಗುವವು.

೧ ಅತ್ಯಪುರಿ, ೨ ಸಿಂಹಪುರಿ, ೩ ಮಹಾಪುರಿ, ೪ ವಿಜಯಪುರಿ, ೫ ಅರಜಿ, ೬ ವಿರಜಿ, ೭ ಅಶೋಕೆ, ೮ ವಿಶೋಕೆ, ೯ ವಿಜಯ, ೧೦ ವೈಜಯಂತಿ, ೧೧ ಜಯಂತಿ ೧೨ ಅಪರಾಜಿತ, ೧೩ ಚಕ್ರಪುರಿ, ೧೪ ಖಡ್ಗಪುರಿ, ೧೫ ಅನದ್ಯಪುರಿ ೧೬ ಅಯೋಧ್ಯಾಮರಮೆಂಬೀ ಪದಿನಾರು (೧೬) ಅಪರವಿದೇಹದ ಪದ್ಮಾವತಿ ವಿಷಯದ ಸಂಬಂಧಗಳಂತೆ ಮೂವತ್ತೆರಡು (೩೨) ಜನಪದಂಗಳುಮನಾವಂಜಮಂದರಂಗಳ್ಳಿ ನಾನುಮೆಂಬುದು ಪಂಚಗುಣಂ ಮಾಡಲು ನೂರರವತ್ತು (೧೬೦) ನಾಡುಗಳುಂ, ಪಟ್ಟಣಗಳುಂ (೧೬೦) ನೂರರವತ್ತಾಗುವವು.

ಕಂದ || ಚರಮೋತ್ತಮ ದೇಹದು- |

ಧರ ತಪದಿಂದಂ ವಿದೇಹರಷ್ಟದರಿಂದಾ ||

ಧರಣಿಗೆ ವಿದೇಹಮಂದೊಂ- |

ದಿರೆ ಸಂದೀನಾಮಮಂತದಕನ್ವರ್ಥಂ || ೨೯ ||

ಚರರಯ್ಯೂರ್ಬಿಲ್ಲು ನಿಡಿಯರ್ |

ಪರಮಸ್ಥಿತಿ ಪೂರ್ವಕೋಟಿ ಮತ್ತಾಮಹಿಯೋಳ್ ||

ಪರಸಮಯಮಿಲ್ಲ ಧರ್ಮೇ- |

ತ್ವರರಿಂ ಬೆನಧರ್ಮಮೊಂದೆ ಬೆಳಗುತಿಕ್ಕುಂ || ೩೦ ||

ವಚನ || ಆ ಯೆರಡುಮನಸ್ಥಿತ ಕರ್ಮಭೂಮಿಗಳಲ್ಲಿ ದುಃಖಮು ಸುಖಮೆಂಬ ಒಂದೇ ಕಾಲವು ಏಕಸ್ವರೂಪದಿಂದ ಪ್ರವರ್ತಿಸುವದು. ಮತ್ತಲ್ಲಿ-ಚತುರ್ಥ ಗುಣಸ್ಥಾನಂಗಳುಂ, ಎರಡು ಜೀವಸಮಾಸೆಗಳುಂ, ದಶ (೧೦) ಸಪ್ತವ್ರಾಣಂಗಳುಂ, ಪರ್ಯಾಪ್ತಿಗಳುಂ, ಚತುಸ್ಸಂಜ್ಞೆಗಳುಂ, ಮನುಷ್ಯಗತಿಯುಂ, ತ್ರಸಕಾಯವುಂ, ತ್ರಯೋದಶ (೧೩) ಯೋಗವುಂ, ವೇದತ್ರಯವುಂ, ಚತುಃಕಪಾಯವುಂ, ಅಷ್ಟಜ್ಞಾನವುಂ, ಸಪ್ತಸಂಯಮವುಂ, ಚತುರ್ಧರ್ಶನವುಂ, ಪಡ್ಲೇಶೈಯುಂ, ಭವ್ಯಾಭವ್ಯದ್ವಯವುಂ, ಪಡ್ಲಿಧ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಮಾರ್ಗಣೆಯುಂ, ಸಂಜ್ಞಾತ್ವವುಂ, ಆಹಾರ ಅನಾಹಾರದ್ವಯವುಂ, ದ್ವಾದಶೋಪಯೋಗವುಮೆಂದಿವು ಸಾಮಾನ್ಯದಿಂದಾವಿದೇಹಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಆಗುವವು.

ಕಂದ|| ಅಲ್ಲಿ ಪಸವಿಳ್ಳಿಡಾಮರ- |

ಮಲ್ಲಿ ಬರಂ ಮಾರಿವೆರವುಮಾಕುಲಕೆಗಳಂ ||

ತಲ್ಲಿ ಪೊರಗಿಳೆಯನವನಿಪ- |

ರಲ್ಲಿ ಸಡಂತಮನೆಕೊಂಡು ಪರಿಪಾಳಿಸುವರ್ || ೩೧ ||

ವಚನ || ಮತ್ತು ಆ ಹ್ವೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕುಛೇರನಿಗಿಂತಲೂ ಧನಿಕರಾಗಿರುವ ವಚಗ್ವಂಶಜರುಂ, ಸರಸ್ವತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾನವಾದ ಸಾಕ್ಷರಿಕರುಂ, ಕಾಮದೇವನಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ರೂಪುಳ್ಳ ದಿವ್ಯಪುರುಷರುಂ, ದೇವೇಂದ್ರನ ಹಾಗೆ ಧೂರಯೆನಿಸುವ ಮಹಾಭೋಗಿಗಳುಂ, ತೀರ್ಥಕರ ಜನನಿಯರಿಗೆ ಸಮಾನೆಯರಾದ ಶಿಲವತಿಯರುಂ, ರತಿಗಿಂತಲೂ ಅತಿಕಯವೆನಿಸುವ ಯುವತಿಯರುಂ, ದಾನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಯಾಂಸ ಕುಮಾರನ ಹಾಗಿರುವ ಮಹಾದಾನಿಗಳುಂ, ಚಾರುದತ್ತನಿಗಿಂತಲೂ ಅಗ್ಗಲರಾದ ಮಹಾತ್ಮಾಗಳುಂ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವರು. ಮತ್ತಂ ಸಕಲಜಕ್ರವರ್ತಿಗಳುಂ, ಅರ್ಧಜಕ್ರವರ್ತಿಗಳುಂ, ಮಂಡಲೀಕ, ಮಹಾಮಂಡಲೀಕ, ಮುಕುಟಬದ್ಧರುಂ, ಯಾವಾಗಲೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಪರಮತೀರ್ಥಂಕರ ಪರಮದೇವರುಂ ಅನಗಾರಕೇವಲಿಗಳುಂ, ಕೃತಕೇವಲಿಗಳುಂ, ಚಾರಣಮುನೀಂದ್ರರುಂ, ಪುದ್ಗಿಪ್ರಾಪ್ತರುಂ, ಸರ್ವಾವಧಿಸಂಪನ್ನರುಂ, ಮನಃಪರ್ಯಯಜ್ಞಾನಿಗಳುಂ, ಪರಿಹಾರವಿಕುಬ್ಧಿಸಂಯತರುಂ, ಆಹಾರಪುದ್ಗಿಪ್ರಾಪ್ತರುಂ, ಅಷ್ಟಾಂಗಮಹಾನಿಮಿತ್ತಜ್ಞಾನರುಂ, ಪರಮಭಾವನಾನಿರಂಜನಸ್ವಕುಡ್ಧಾತ್ಮನಾನಿಷ್ಠರುಂ, ಭೇದಾಭೇದರತ್ನತ್ರಯಪ್ರಿಯರುಂ, ಎನಿಸುವ ಪರಮ ಯೋಗಿಜನಂಗಳಿಂದ ನಿರಂತರವೂ ಆ ವಿದೇಹವು ಬಹಳವಾಗಿ ಕೋಳಿಸುತ್ತಿರುವದು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಸಮಸ್ತರುಗಳು ಕುಂಡದೆ ತ್ರಿಕಾಲಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವರು.

ಸೂತ್ರಂ|| ಸಪ್ತತ್ಯಧಿಕಕತವಿಜಯಾರ್ಥಪರ್ವತಾಃ || ೧೯ ||

ತಾಃ—ನೂರಪ್ಪತ್ತು (೧೭೦) ವಿಜಯಾರ್ಥಪರ್ವತಗಳು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—ಭರತೈರಾನತ ವಿದೇಹಂಗಳ ಮಧ್ಯಂಗಳು ಪೂರ್ವಾಪರಾಯತಂಗಳಾಗಿ, ಪಂಚವಿಂಕತಿ (೨೫) ಯೋಜನೋತ್ಸೇದದೊಳಂ, ಮೂಲಮಧ್ಯವುಂ ಪರಿಮತಳದೊಳು ಕ್ರಮದಿಂದ ಐಯ್ಯತ್ತು (೫೦) ಮೂವತ್ತು (೩೦) ಹತ್ತು (೧೦) ಯೋಜನ ವಿಸ್ತಾರದ ಮೇಖಲಾತ್ರಯದಲ್ಲಿ, ವಿದ್ಯಾಧರ ಶ್ರೇಣಿಗಳು, ಪ್ರಥಮಮೇಖಲೆಯಲ್ಲಿರುವವು. ಅಭಿಯೋಗ್ಯದೇವತಾತ್ರಯಂಗಳು, ದ್ವಿತೀಯ ಮೇಖಲೆಯಲ್ಲಿರುವವು. ತಿಖರದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಾಯತನಾದಿ ಕೂಟಗಳಿರುವವು. ಮೊದಲೆಳ್ಳ ವಿಜಯಾರ್ಥಮನುರ್ಬಿಪೊಡೆರಡು ನದಿಗಳಿಂ ಪಟ್ಟಿಂಡಮಕ್ಕುಂ.

ಸೂತ್ರಂ|| ವೈಷಭಗಿರಯಶ್ಚೇತಿ || ೨೦ ||

ತಾಃ—ವಿದೇಹಭರತೈರಾನತ ಮಧ್ಯಮ ಮ್ಲೇಚ್ಛಾಖಂಡಗಳಲ್ಲಿ ನೂರಪ್ಪತ್ತು (೧೭೦) ವೈಷಭಗಿರಿಗಳಿರುವವು.

ಕಂದ|| ಶತಯೋಜನಮುನ್ನತಿಯಿಂ- |

ದತೀಶ ಚಕ್ರಗಳ ವೆಸರ್ಗಗಳಿಂದಿಡಿಗಿರಿದೂ- ||

ರ್ಜಿತಮಾಗಿನಿಂದ ವೃಷಭ |

ಕ್ಷಿತಿಧರಮುಖ್ಯಂಗಳೊಂದು ಗೆಯ್ದಿಸೆದಿಕ್ಕುಂ || ೩೨ ||

ಕುಲಗಿರಿ ಕುಲನದಿರಜತಾ- |

ಜಲ ವಕ್ಷಾರಾದ್ರಿಕನಕಗಿರಿ ಜಂಬೂಶಾ- || .

ಲ್ಕುಲಿ ವಿಜೆಯ ವಿಭಂಗನದಿ |

ಕುಲಮಂದಿನೆಂದುಮದುಪುದುಂಗೊಳಿಸಿಕ್ಕುಂ || ೩೩ ||

ವಚನ || ಮೊದಲು ಪೇಳಿದ ಜಂಬೂದ್ವೀಪಮುಂ ಪ್ರಾಕಾರಾಕಾರದಿಂ ಸುತ್ತಿದ್ದ ವಜ್ರನೇದಿಕೆಯಂ ನೀರ್ಗಾಢಿಕೆಯಂದದಿಂ, ಎರಡುಲಕ್ಷ (೨೦೦೦೦) ಯೋಜನವಿಸ್ತಾರವಾದ ಲವಣಸಮುದ್ರಸುತ್ತಿದ್ರ ಸಮುದ್ರದ ನಟ್ಟನಡುವೊಂದುಲಕ್ಷ (೧೦೦೦೦೦) ಯೋಜನ ಗುಣ್ವಂ, ಅನಿತೇ ಪ್ರಮಾಣದ ಮಧ್ಯವಿಸ್ತಾರವುಂ, ದಶಸಹಸ್ರ (೧೦೦೦೦) ಯೋಜನತಳದಗಲವುಂ, ತತ್ಪ್ರಮಾಣದ ಮುಖವಿಸ್ತಾರವುಂ ಅದ ಮಹಾವಾತಾಳವುಂ, ನಾಲ್ಕುಂ ದಿಕ್ಕಿನೊಳಂ ನಾಲ್ಕುಪ್ಪವು. ಅದಕ್ಕೆ ಪದಿರ್ಮಡಿ ಕಿರಿಯನಪ್ಪ ಹ್ಲುಕ ವಾತಾಳಂತರಾಕ್ಷದಿಕ್ಕಿನೊಳಂ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ನೂರಿಪ್ಪತ್ತೈದಾಗಲಂತು ಸಮಸ್ತ ವಾತಾಳಂಗಳು ಸಾಸಿರದೆಂಟು (೧೦೦೮) ಮುರವದಾಕಾರದವರ ತ್ರಿಭಾಗದ ಕೆಳಗಣೊಂದು ಭಾಗದೊಳು ಕೇವಲಂ ವಾಯುವೊಂದೇ ತುಂಬಿರುವದು. ಮೇಗಣೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜಲವೊಂದೇ ತುಂಬಿರುವದು. ನಡುವಣಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜಲವುಂ, ವಾಯುವುಂ ಇರುವವು. ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ, ಕೃಷ್ಣ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಣ ವಾಯು ಸಮುದ್ರಮನೊಳಗಣೆ ಬಿಟ್ಟಿರೇ ಜಳಹಾನಿಯಕ್ಕುಂ ಶುಕ್ಲ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ವಾಯು ಮೇಗಣೊತ್ತಿ ಬೀಸಲು ವಾತವೃದ್ಧಿಯಾಗುವದು. ಮತ್ತೆಯುಂ ಪೇಳ ಪಡುವದು.

ಗಾಹೆ|| ಹೆಡ್ಡುವರಿಯತಿಯಭಾಗೆ ನಿಯದಬ್ಬಾವಜ್ಜಳಂತು ಮಧ್ಯು ಮ್ಹೀ |

ಜಳವಾಂ ಜಳವಡ್ಡಿ ಕಿಣ್ಣೇ ಸುಕ್ಕೇಯಪಾದಸಾ || ೧೨ ||

ಅದ.ಕಾರಣದಿಂದ ಚಂದ್ರನೊಡತೆ ಸಮುದ್ರಂ ಪರ್ಜುಗುಂ, ಕುಂದುಗುಮೆಂಬರೂ, ಅದರಿಂದಲೇ ಶುಕ್ಲ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ನೀರುವೃದ್ಧಿಯಾಗುವದು. ಕೃಷ್ಣ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನೀರು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವದೆಂದರ್ಥವು.

ಮತ್ತಂ ಧಾತಕೀಪಂಡದ ಪುಷ್ಕರಾರ್ಥದ ಸ್ವರೂಪಮೆಂತೆಂದೊಡೆ.

ಕಂದ|| ವರಕ್ಷಾರಕುಲಾಜಲ |

ಶರದಂಬುಜಷಂಡಕುಂಡಮೆಂಬನಿತರವಿ ||

ಸ್ತಾರವಿಂಮಡಿಗೆಯ್ದುರ್ಪವು |

ಸರಿಸಂಗುಣ್ಣೆಳ್ಳ ಪುಷ್ಕರಾರ್ಥಂ ವರೆಗಂ || ೩೪ ||

ಗಿರಿವಾಸುಷೋತ್ತರಂ ಪು- ।
 ಸ್ವರಾರ್ಥದೋರ್ ನರಗ್ಗೃಹವ್ಯವೇದಿಕೆಯಿಷ್ಟಂ- ॥
 ತಿರೆ ಸುತ್ತಿದ್ಧತ್ತರೋರ್ ।
 ವರಜಿನಭವನಾಳಿ ನಾಲ್ಕೆ ನಾಲ್ಕುಂ ದೇಶೋರ್ ॥ ೩೫ ॥
 ಮಂದರಮಯ್ಯರೊಳಂ ಜಿನ- ।
 ಮಂದಿರಮಂಭತ್ತು ನೂರುವಕ್ಷಾರದೊಳಂ ॥
 ಸಂದಿಪಕಾರ ಜತುಷ್ಯದೊ- ।
 ಳಂದಿನಕ್ಕುತ್ಯಭಕುಳಾದಿ ಮೂವತ್ತರೊಳಂ ॥ ೩೬ ॥
 ಶತಯುತ ಸಪ್ತತಿರೂಪ್ಯ ।
 ತ್ವಿತಿಧರದೊಳಮಯ್ಯ ಶಾಲ್ಮಲಿಯೊಳಂ ಜಂಬೂ- ॥
 ತ್ವಿತಿರುಹಪಂಚಕದೋರ್ ಮು- ।
 ನ್ನತಗ್ಗುಹವೋರೊಂದಮೆಲ್ಲವಂ ಪೊಂದಿಸುವೆಂ ॥ ೩೭ ॥

ಗಾಹೆ|| ಲವಣಹರಲೋಯ ಜಿಣಪುರಚತ್ತಾರಿಸಯಾಣಿದೋವಿಹಿಣಾಣು ।
 ಬಾವಂಣ ಚಲುಚಲುಕೋಡಿಸರಕುಂಡಳೆರುಚಕೇ ॥ ೧೩ ॥
 ಮಂದರಕುಳದಬ್ಬಾರಿಸುಮಾಣುಸುತ್ತರ ರುಪ್ಪಜಂಬುಸಾಮಳಿಸು ।
 ಸೀದಿತಿ ಸತ್ತುಸಯಂಚಲುಸತ್ತರಿಸಯದುಪಣಂ ॥ ೧೪ ॥

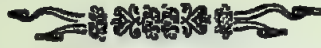
ಇದು ಮನುಷ್ಯಲೋಕದ ಕಥನಂ, ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಧ್ಯಮಲೋಕದ ಸ್ವರೂಪವು
 ನಿರೂಪವಾಯಿತು. ಇಲ್ಲಿಗೆ ವಿಂಶತಿ (೨೦) ಸೂತ್ರಂ ಸಂದವು.

॥ ಮಧ್ಯಮಲೋಕವರ್ಣನಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ ॥

ಉದ್ವಲೋಕದ ಸ್ವರೂಪವು.

ಸೂತ್ರಂ || ದೇವಾಶ್ಚ ತುರ್ನಿಕಾಯಾಃ || ೧ ||

ತಾಃ—ಭವನವಾಸಿಗರುಂ, ವಾನವ್ಯಂತರಿಗರುಂ, ಜ್ಯೋತಿಷ್ಕರುಂ, ವೈವಾನಿಕರು ಮೊಂದಿಂತು ದೇವರ್ಷಿಗಳು ಚತುರ್ಭೇದಮಕ್ಕುವೆಂತನೆ—ಭವನಜ, ವಾನವ್ಯಂತರಿಗ, ಜ್ಯೋತಿರ ಮರ, ವೈವಾನಿಕರೆಂದಿಂತು ಚತುರ್ಭೇದಂ, ಸುರರಂತು ಸುಖಗಳ್ ತಾವೇ ನೆಲೆಯಾಗಿಕ್ಕುಂ.

ಕಂದ|| ವನಿತಾ ಬಿಂಬಾದರಚುಂ- ।

ಬನದಿಂ ರಸಂ ಸ್ವರೂಪಲಾವಣ್ಯವಿಲೋ- ||

ಕನದಿಂ ಕಣ್ಣು ಪುರನಿ-

ಸ್ವನದಿಂ ಕಿವಿತನುಲಸತ್ಕುಚಸ್ವರ್ಶನದಿಂ || ೩೮ ||

ನಗೆಮೊಗದಿಂದಂ ಪೊಣ್ಣುವ ।

ಸುಗಂಧದಿಂ ಘ್ರಾಣದಿಚ್ಛೆಯಿಂ ಸಲಿಸುವ ಪ- ||

ತ್ತುಗೆವೆರಸಿ ಕೂಡಿದರಸುವ ।

ನೆಗೆತ್ತೆಯಿಂ ಮನಮನೂನ ಸುಖಮಂ ಪಡೆಗುಂ || ೩೯ ||

ಮತ್ತಂ—

ಕಂದ|| ಬಗೆದಲ್ಲಿಗೆ ಬಗೆದಾಗಳೆ ।

ಬಗೆದಂದದ ವಾಹನಂಗಳಾಗಿ ವಿಳಾಸಂ ||

ಬಗೆಗೊಳಿಸುರಪರನೋಯ- ।

ರ್ಬಗೆಯಿಂದಂ ತೀರ್ಪುವಾಗಿ ವಾಹನದೇವರ್ || ೪೦ ||

ಸೂತ್ರಂ || ಭವನವಾಸಿನೋ ದಶವಿಧಾಃ || ೨ ||

೧ ಅಸುರಕುಮಾರರುಂ, ೨ ನಾಗಕುಮಾರರುಂ, ೩ ಸುರ್ವಣಕುಮಾರರುಂ, ೪ ಉದ ಧಿಕುಮಾರರುಂ, ೫ ಸ್ತನಿತಕುಮಾರರುಂ, ೬ ದಿಕ್ಕುಮಾರರುಂ, ೭ ಅಗ್ನಿಕುಮಾರರುಂ, ೮ ವಾಯುಕುಮಾರರುಂ, ೯ ದೀಪಕುಮಾರರುಂ, ೧೦ ವಿದ್ಯುತ್ಕುಮಾರರುಮೊಂದಿಂತು ಹತ್ತು ಕುಲಭೇದಂಗಳು.

ಈ ಭವನವಾಸಿಗರಲ್ಲಿ ಅಸುರಕುಮಾರರಿಗೆ—ಜಮರನುಂ, ಮೈರೋಚನನುಂ, ನಾಗ ಕುಮಾರರಿಗೆ—ಭೂತಾನಂದನುಂ, ಧರಣಾನಂದನುಂ ಸುರ್ವಣಕುಮಾರರ್ಗೆ—ವೇಣುಧಂ, ವೇಣುಧಾರಿಯುಂ ದೀಪಕುಮಾರರಿಗೆ—ಪೂರ್ಣನುಂ, ವಸಿಷ್ಠನುಂ ಉದಧಿಕುಮಾರರಿಗೆ—ಜಲಕಾಂತನುಂ, ಜಲಪ್ರಭನುಂ ವಿದ್ಯುತ್ಕುಮಾರರ್ಗೆ—ಹರಿಪ್ರೇಣನುಂ, ಹರಿಕಾಂತನುಂ ಸ್ತನಿತ ಕುಮಾರರ್ಗೆ—ಘೋಷನುಂ, ಮಹಾಘೋಷನುಂ ದಿಕ್ಕುಮಾರರ್ಗೆ—ಅಮಿತಗತಿಯುಂ, ಅಮಿತ ವಾಹನನುಂ ಅಗ್ನಿಕುಮಾರರ್ಗೆ—ಅಗ್ನಿಸಿಖನುಂ, ಅಗ್ನಿವಾಹನನುಂ ವಾತಕುಮಾರರ್ಗೆ—ವೈಲಂಬ

ನುಂ, ಪ್ರಭಂಜನನುಂ ಎಂದೀ ವಿಂಕತಿ (೨೦) ಇಂದ್ರರುಂ ಇವ್ವತ್ತು ಪ್ರತೀಂದ್ರರುಂ ಕೂಡಿ ಭವನವಾಸಿಗರಲ್ಲಿ ಚತ್ವಾರಿಂಕ (೪೦) ಇಂದ್ರರಿರುವರು. ಇಂದ್ರ, ಪ್ರತೀಂದ್ರ, ಲೋಕಪಾಲ, ತ್ರಯತ್ರೀಂಕತ್, ಸಾಮಾನಿಕ, ಅಂಗರಕ್ಷಕ, ಪರಿಪತ್ರಯ, ಅನಿಕ, ಪ್ರಕೀರ್ಣಕ, ಅಭಿಯೋಗ್ಯ, ಕಿಲ್ವಿಪಮಂದಿವರು ಭವನವಾಸಿಗರಿಗೂ, ಕಲ್ಪಜರಿಗೂ, ಇರುವರು. ವ್ಯಂತರರಿಗೂ, ಜ್ಯೋತಿಷ್ಕರಿಗೂ, ತ್ರಾಯತ್ರೀಂಕರುಂ ಲೋಕಪಾಲರುಂ ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಚಮರೇಂದ್ರನು—ಸೌಧರ್ಮೇಂದ್ರನೊಡನೆ, ವೈರೋಚನೇಂದ್ರನು—ಈಶಾನೇಂದ್ರನೊಡನೆ, ಭೂತಾನಂದನು—ವೇಣುವಿನೊಡನೆ, ಧರಣಾನಂದನು—ವೇಣುಧಾರಿಯೊಡನೆ ಸ್ವಭಾವದಿಂದಂ ಈರ್ವೆಯನ್ನು ಮಾಡುವರು.

ಅಸುರಾದಿಗಳ ಮಕುಟದ ಚಿಹ್ನವು—೧ ಜೊಡಾಮಣಿ, ೨ ಫಣಿ, ೩ ಗರುಡ, ೪ ಗಜ, ೫ ಮಕರ, ೬ ವರ್ಧಮಾನ, ೭ ವಜ್ರ, ೮ ಸಿಂಹ, ೯ ಕಲಶ, ೧೦ ಅಶ್ವ ಎಂಬೀ ಹತ್ತು ಚಿಹ್ನಗಳಾಗುವವು. ಅಸುರಾದಿ ಧ್ವಜವುಂ, ಚೈತ್ಯವೃಕ್ಷಂಗಳುಂ ಒಂದೇಸಮಾನವು. ಹ್ಯಾಗಂದರೆ—ಅಶ್ವಧ್ವ, ಸಪ್ತಚ್ಛದ, ತಾಲ್ಮಲಿ, ಜಂಬು, ಹಚ್ಚಿ, ಕಡವು, ನೆಳಲು, ಶಿರೀಸ, ಫಲಾಕ, ರಾಜಧ್ವನುಗಳಿಗೆ ತೃತಾಲ, ತೃಪಿಷ್ಟ, ಚತುರ್ವಿಧಿಗೋಮರ, ಮಾನಸ್ತಂಭ ನಾನಾರತ್ನತೋರಣೋಪಕೋಭಿತಂಗಳುಂ, ಜಂಬೂಸದೃಕವೃಕ್ಷಂಗಳುಂ, ಅವರ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಪಂಚಕತ (೫೦೦) ಕರಾಸನೋನ್ನತಂಗಳುಂ, ಪಲ್ಯಂಕಾಸನಂಗಳಾದ ಐದೈದು ಜಿನಬಿಂಬಗಳುಂ, ನಾಲ್ಕುಂ ದಿಕ್ಕಿನೊಳಂ ಸುರಾರ್ಚಿತಂಗಳಾಗಿರುವವು. ಚಮರನಿಗೆ—ಚತುಸ್ತ್ರಿಂಕಲಕ್ಷ (೩೪೦೦೦೦) ಭವನಂಗಳುಂ, ವೈರೋಚನನಿಗೆ—ತ್ರಿಂಕತ್ಲಕ್ಷ (೩೦೦೦೦೦) ಗಳುಂ, ಭೂತಾನಂದನಿಗೆ—ಚತ್ವಾರಿಂಕತ್ಲಕ್ಷ (೪೦೦೦೦೦) ಗಳುಂ, ಜಲಪ್ರಭನಿಗೆ—ಮೂವತ್ತಾರುಲಕ್ಷ (೩೬೦೦೦೦) ಗಳುಂ, ಹರಿಪೇಣನಿಗೆ—ನಲವತ್ತುಲಕ್ಷ (೪೦೦೦೦೦) ಗಳುಂ, ಮಹಾಭೋಷನಿಗೆ—ಮೂವತ್ತಾರುಲಕ್ಷ (೩೬೦೦೦೦) ಗಳುಂ, ಅಮಿತಗತಿಗೆ—ನಲವತ್ತುಲಕ್ಷ (೪೦೦೦೦೦) ಭವನಂಗಳುಂ, ಅಮಿತವಾಹನನಿಗೆ—ಮೂವತ್ತಾರುಲಕ್ಷ (೩೬೦೦೦೦) ಗಳುಂ, ಅಗ್ನಿಸಿಖನಿಗೆ—ನಲವತ್ತುಲಕ್ಷ (೪೦೦೦೦೦) ಗಳುಂ, ಅಗ್ನಿವಾಹನನಿಗೆ—ಮೂವತ್ತಾರುಲಕ್ಷ (೩೬೦೦೦೦) ಗಳುಂ, ವೈಲಂಬನಿಗೆ—ಐವತ್ತುಲಕ್ಷ (೫೦೦೦೦೦) ಗಳುಂ, ಪ್ರಭಂಜನನಿಗೆ—ನಲವತ್ತಾರುಲಕ್ಷ (೪೬೦೦೦೦) ಭವನಂಗಳುಂ, ಇಂತಿವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೂಡಿ ಏಳುಕೋಟಿ ಯೆಪ್ಪತ್ತೆರಡುಲಕ್ಷ (೭೭೨೦೦೦೦) ಗಳು, ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ರತ್ನಮಯಂಗಳುಂ, ಇಂತಿವೆಲ್ಲಂ ಸಂಖ್ಯಾತಾಸಂಖ್ಯಾತಯೋಜನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣಂಗಳುಂ, ತ್ರಿಕತಯೋಜನ ಬಾಹುಲ್ಯಗಳುಂ, ಚತುರಕ್ರಂಗಳುಂ, ವಿತಾನಾಕಾರಂಗಳುಂ, ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಕದಲ್ಲಿ ನೂರುಯೋಜನೋತ್ಪೇದಂಗಳ ರತ್ನಪರ್ವತಂಗಳ ಮೇಲೆ, ಅಕೃತಿಮಚೈತ್ಯಾಲಯಂಗಳತಿರಮಣೀಯಂಗಳಾಗಿರುವವು. ಭೂಮಿಯೊಳು ಸಹಸ್ರಯೋಜನಂ ಪೊದಲ್ಲಿ ವ್ಯಂತಗರುಂ, ಅಲ್ಪರ್ಥಿಕರುಂ, ದ್ವಿಸಹಸ್ರಯೋಜನದೊಳು ಮಹರ್ಥಿಕರು, ನಲವತ್ತೆರಡುಸಾವಿರ (೪೨೦೦) ಯೋಜನದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಮಮಹರ್ಥಿಕರು, ಲಕ್ಷಯೋಜನ ಪರ್ಯಂತಂ, ಭವನವಾಸಿಗರಲ್ಲಿ, ಅಸುರರಿಗಂ, ವ್ಯಂತರಿಗರೊಳು—ರಾಕ್ಷಸರ್ಗಂ ಪಂಕಭಾಗದೊಳು, ಉಳಿದವರ್ಗಲ್ಲಂ ಖರಭಾಗಯೊಳುಂ ಭವನಗಳಿರುವವು, ರಾಜಸಮಾನಮಿಂದ್ರಂ, ಪ್ರತೀಂದ್ರಂ ಯುವರಾಜನೋಳ್ಳವಾನಂ, ದಿಗಿಂದ್ರಂ ತಂತ್ರವಾಳರೋಳ್ಳವಾನಂ.

ತ್ರಯತ್ರಿಂಶತ್ಪುತ್ರರೋಳ್ಳನಾನಂ, ವೈವಾನಿಕದೇವರು ಕಳತ್ರದೋಳ್ಳನಾನಂ, ತನುರಕ್ಷಕ
ರಂಗರಕ್ಷಕರ ಸವಾನಂ, ಪರಿಪತ್ರಯಂ—ಅಭ್ಯಂತರ ಮಧ್ಯಮಬಾಹ್ಯಪರಿವೇಶಕರಸವಾನಂ,
ಅನಿಕಂ ಸೇನೆಯೋಳ್ಳನಾನಂ, ಪ್ರಕೀರ್ಣಕಂ ಪುರಜನಸವಾನಂ, ಅಭಿಯೋಗ್ಯದೇವರು
ಪರಿಜನಸವಾನಂ, ಕಿಲ್ವಿಷಿಕರು ಗಾಯಿಕರಸವಾನಮಕ್ಕುಮಂತನೆ—ಇಂದ್ರನಸವಾನಂ
ಪ್ರತೀಂದ್ರಂ, ಸೋಮ, ಯಮ, ವರುಣ, ಕುಭೇರರೆಂದು, ಪೂರ್ವಾದಿದಿಕ್ಕಿನ ನಾಲ್ವರುಂ
ಲೋಕಪಾಲದೇವರಾಗುವರು. ತ್ರಯತ್ರಿಂಶದೇವಮೂವತ್ತಮೂವರೇ ಚಮರಾದಿ ತ್ರಯದವ
ರಿಗೂ, ಶೇಷಕುಲದವರಿಗೂ, ಸಾವಾನಿಕರ ಸಂಖ್ಯೆ ಅರವತ್ತಾಲ್ವಸಾವಿರ (೬೪೦೦೦), ಐವ
ತ್ತಾರುಸಾವಿರ (೫೬೦೦೦) ಐವತ್ತಾರುಸಾವಿರ (೫೦೦೦೦) ಗಳಾಗುವವು, ಅಂಗರಕ್ಷಕರು
ಎರಡುಲಕ್ಷದೈವತ್ತಾರುಸಾವಿರ (೨೫೬೦೦೦) ವುಂ, ೨೪೦೦೦೦, ೨೦೦೦೦೦, ೨೦೦೦೦೦,
ಅಭ್ಯಂತರಪರಿಪತ್ ಪರಿನಾಣಂ—೨೮೦೦೦, ೨೬೦೦೦, ೬೦೦೦, ೪೦೦೦, ಮಧ್ಯಮಪರಿಪತ್—
೩೦೦೦೦, ೨೮೦೦೦, ೮೦೦೦೦, ಬಾಹ್ಯಪರಿಪತ್—೩೨೦೦೦, ೩೦೦೦೦, ೧೦೦೦೦, ೮೦೦೦೦.

ಗಾಹೆ॥ ಸತ್ತೇವಯ ಆಣಿಯಾ ಪತ್ತೇಯಂ ಸತ್ತಸತ್ತ ಖಕ್ಕಜುದಾ ।

ಪಡಮಸ್ಸ ಸಮಾಣಸಮತ್ತದ್ದು ಗುಣಂ ಪರಿಮಖೋಕ್ಕೊಂತಿ ॥ ೧೫ ॥

ಸಮಾನಿಕದಲಾನಿಕ ಛತ್ತಮ್ಸಾವಾನಾನಿಕ ಸಂಖೇಯಕ್ಕುಂ ಪರಿವಾರಕಕ್ಷೆಯೊಳುಂ
ಪ್ರತ್ಯೇಕಮಿರ್ಪಡಿ ಕಡೆಯ ಪರ್ಯಂತಮಕ್ಕುಂ ಆಸುರೇಂದ್ರಾನೀಕಂ, ಮಹಿಷ, ತುರಗ, ಗಜ,
ರಥ, ಪದಾತಿ, ಗಂಧರ್ವ ನೃತ್ಯಾನಿಕಮಕ್ಕುಂ, ಶೇಷೇಂದ್ರರಿಗೆ, ನಾವೆ, ಗರುಡ, ಗಜ, ಮಕರ,
ಬಂಟೆ, ಅಂನಾವು, ಸಿಂಹ, ಶಿಬಿಗೆ, ಅಶ್ವಮಿವು ಪ್ರಥಮಾನಿಕಮಕ್ಕುಂ ॥ ಶೇಷಾನಿಕಂ ಮುನ್ನಿ
ನಂತಯಕ್ಕುಂ ॥ ಅಭಿಯೋಗ್ಯರುಂ, ಕಿಲ್ವಿಷರುಂ, ಯಥಾಯೋಗ್ಯ ಸಂಖ್ಯೆಯಕ್ಕುಂ ॥ ಆಸುರ
ತ್ರಯದವರ್ಗಂ ಶೇಷರ್ಗಂ ಯಥಾಕ್ರಮದಿಂ ದೇವಿಯ ಸಂಖ್ಯೆ ಐವತ್ತಾರುಸಾವಿರ (೫೬೦೦೦),
(೫೦೦೦೦) ಐವತ್ತಾರುಸಾವಿರ, ನಲವತ್ತಾಲ್ವಸಾವಿರ (೪೪೦೦೦), (೩೨೦೦೦) ಮೂವ
ತ್ತರಡುಸಾವಿರಮಕ್ಕುಂ ॥ ವಲ್ಲಭಿಯರು ಪೋಷಕಸಹಸ್ರಂ (೧೬೦೦೦), ದಕಸಹಸ್ರಂ
(೧೦೦೦೦), ಚತುಸ್ಸಹಸ್ರಂ (೪೦೦೦), ದ್ವಿಸಹಸ್ರಂ (೨೦೦೦) ಶೇಷದೇವಿಯರು ಬೇರೆ
ಬೇರೆ ಅರುಸಹಸ್ರಮಂ ಮಿಗುಲ್ವಿಸುವರು, ಎಂದೆಂಟು ಸಹಸ್ರ ಪೃಥಗ್ವಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನಳ್ಳಯ್ವ
ರಯ್ಯರು ಮಹಾದೇವಿಯರಕ್ಕುಂ ॥ ಇಂದ್ರಾದಿಪಂಚಕಕ್ಕುಂ ಸವಾನಮಕ್ಕು, ಅಂಗರಕ್ಷಕ
ದೇವಿಯರುನೂರ್ವರು (೧೦೦) ಸೇನಾದೇವರ ದೇವಿಯರು ಐವತ್ತು (೫೦) ಚಮರಪರಿ
ಪತ್ರಯದ ದೇವಿಯರು ಇನ್ನೂರೈವತ್ತು (೨೫೦), ಮಧ್ಯಮರಿನ್ನೂರುಂ (೨೦೦), ಬಾಹ್ಯ
ನೂರೈವತ್ತುಂ (೧೫೦) ವೈರೋಚನ ಅಭ್ಯಂತರ ಮೂನ್ನೂರುಂ (೩೦೦), ಮಧ್ಯಮ ಇನ್ನೂ
ರೈವತ್ತುಂ (೨೫೦), ಬಾಹ್ಯಮಿನ್ನೂರುಂ (೨೦೦) ನಾಗನಭ್ಯಂತರ ಇನ್ನೂರುಂ (೨೦೦),
ಮಧ್ಯಮನೂರರವತ್ತುಂ (೧೬೦), ಬಾಹ್ಯನೂರನಾಲ್ವತ್ತುಂ (೧೪೦), ಗರುಡರಭ್ಯಂತರಂ
ನೂರರವತ್ತುಂ (೧೬೦), ಮಧ್ಯಮನೂರುನಲವತ್ತುಂ (೧೪೦), ಬಾಹ್ಯನೂರಿಪ್ಪತ್ತುಂ (೧೨೦),
ಬಾಹ್ಯಪರಿಪತ್ತಿನ ದೇವಿಯರು ಕತಂ (೧೦೦), ಸರ್ವನಿಕ್ರಮ್ಯಕಸುರಂಗಾದೊಡಂ ಮೂವ
ತ್ತೇರ್ವರು (೩೨) ಸ್ತ್ರೀಯರಕ್ಕುಂ ॥

ನಾನಾವಿಗುರ್ವಣಾ ಕತ್ತಿಯುಕ್ತೆಯರಾದ ದೇವಿಯರೊಳು ಕೂಡಿ ರಮ್ಯಹರ್ಷಾದಿಪ್ರದೇಶದೊಳು ಕ್ರೀಡಿಸುವರಾಯುಷ್ಯಾವಸಾನಂಬರಂ, ಮತ್ತಂ ಮುಂಪೇಳ್ವ ವ್ಯಂತರಿಗರ್ಗ ಭವನಂಗಳಂ ಪೇಳುವೆನು-ಖರಭಾಗದಲ್ಲಿ ಭೂತರಿಗೆ ಚತುರ್ದಶಹಸ್ತ್ರ (೧೪೦೦೦) ಭವನಗಳು, ಪಂಕಭಾಗದಲ್ಲಿ ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ ಪೋಡಶಹಸ್ತ್ರ (೧೬೦೦೦) ಭವನಗಳು, ಶೇಷವ್ಯಂತರಿಗೆ ವಜ್ರಿಯಿಂದ ಮೇಲೆ ಲಕ್ಷಯೋಜನೋತ್ಸೇದದ ತೀರ್ಯಗ್ನೋಕದ ವಿಸ್ತಾರದಲ್ಲಿ ಯಥಾಯೋಗ್ಯದಿಂದ ಭವನಪುರ ಅವಾಸಗಳಾಗುವವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಕೃಷ್ಟಭವನಗಳು ದ್ವಾದಶಹಸ್ತ್ರ (೧೨೦೦೦) ಯೋಜನ ವಿಸ್ತಾರಗಳುಂ, ತ್ರಿಕತ (೩೦೦) ಯೋಜನೋತ್ಸೇದವುಂ, ಪಂಚವಿಂಶತಿಯೋಜನ ವಿಸ್ತಾರವುಂ, ಕೋಕತ್ರಯೋದಶೋತ್ಸೇದವುಂ ಆಗುವವು. ಪುರಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಕೃಷ್ಟಪುರಂ ಲಕ್ಷ (೧೦೦೦೦೦) ಯೋಜನ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿರುವವು. ಜಘನ್ಯವೊಂದೇ ಯೋಜನ ವಿಸ್ತಾರವಾಗುವದು. ಅವಾಸಂಗಳಲ್ಲಿ ಜೇಷ್ಠಾವಾಸವಿಸ್ತಾರಂ ದ್ವಾದಶಹಸ್ತ್ರದಿ ನ್ನೊರು (೧೨೨೦೦) ಯೋಜನ ವಿಸ್ತಾರವುಂ, ಜಘನ್ಯಾವಾಸಂಗಳು ಮೂರುಕ್ರೋಡಗಲವಿರುವವು. ಒಂದೊಂದು ಕುಲಕ್ಕೆ ಇಬ್ಬರಿಬ್ಬರು ಇಂದ್ರರು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಇಂದ್ರರಿಗೆ, ಇಬ್ಬರಿಬ್ಬರು ಮಹಾದೇವಿಯರುಂ, ದ್ವಿಸಹಸ್ತ್ರ (೨೦೦೦) ವಲ್ಲಭಿಯರುಂ, ಆಗುವರು. ವಿಚಿತ್ರ ವಿಕ್ರಿಯಾಕತ್ತಿಯುಕ್ತೆಯರಾದ ತಂತಮ್ಮದೇವಿಯರ್ವರಸು, ಜಲಕ್ರೀಡೆಯುಂ ಸುರಭಿಸುಸ್ತಕಪುಳಿನಸ್ತಳದೊಳು, ಸ್ಥಳಕ್ರೀಡೆಯುಂ, ಭೂತಪಂಚಕಂ ಅಕೋಕ ಸವ್ರಚ್ಛದಾದಿ ವನದೊಳು ಪುಷ್ಪಲತಾಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ವನಕ್ರೀಡೆಯುಂ ರಜತಸುರ್ವಣರತ್ನಮಯ ಕ್ರೀಡಾಗೃಹಗಳಲ್ಲಿ ಆಚಳಕ್ರೀಡೆಯುಂ, ವಿಚಿತ್ರರತ್ನಖಚಿತ ಪೋಡಶವರ್ಣ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ನೆಲೆಯ ಮಾಡಂಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿತಿ ಕಮಯ ಭಿತ್ತಿಘಟಿತಮಪ್ಪೋವರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಸತೂಲದ ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ನಾನಾವಿಧ ಸುರತಕ್ರೀಡೆಯುಂ, ವಿನೋದಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಗೀತವಾಡ್ಯ ನೃತ್ಯಕ್ರೀಡೆಯುಂ, ಲೆತ್ತ ಚದುರಂಗಂ ನೊಡಲಾದ ದ್ಯೂತಕ್ರೀಡೆಯುಂ, ಕಸತ್ತಂಗಾರದಲ್ಲಿ ಆಯುಧಕ್ರೀಡೆಯುಂ, ವೈಹಾಳ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಗಜಾದಿ ವೈಹಾಳಿ ಕ್ರೀಡೆಯುಂ, ಸುಗಂಧ ಸುಸ್ವಾದು ದಿವ್ಯದ್ರವ್ಯಂಗಳಿಂದ ಅಕೃತ್ತಿಮಚೈತ್ಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿಷೇಕಾಪ್ಯವಿಧಾರ್ಜನಾದಿ ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಆಯುಷ್ಯಾವಸಾನದವರಿಗೂ ಸುಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವರು.

ಕಂದ|| ವರಜಿನಭವನಂ ಭವನಾ-|

ಮರಲೋಕದೊಳೇಳುಕೋಟಿಯುಂ ಮೇಗೆಪ್ಪ- ||

ತ್ತಿರಡೆರಡುಲಕ್ಕೆಯು- |

ಕ್ಕುರು ಮುದದಿಂ ವಿನೇಯನಿತ ಮಸ್ತಕನಪ್ಪೆಂ || ೩೯ ||

ಗಾಹೆ|| ಭವಣೇಸುಸತ್ತಕೋಟಿ ಬಾವತ್ತರಿಲಬ್ಬಹೊಂಕಿಜಿಗಗೇಹಾ |

ಭವಣಾಮುರಿಂತಮಹಿಯಾ ಭವಣಾಸಮಾತಾಣಿವಂದಾಮಿ || ೧೬ ||

ಸೂತ್ರಂ|| ಅಪ್ಪವಿಧವ್ಯಂತರಾಃ || ೩ ||

ತಾ:-೧ ಕಿನ್ನರರುಂ, ೨ ಕಿಂಪುರುಷರುಂ, ೩ ಮಹೋರಗರುಂ, ೪ ಗಂಧರ್ವರುಂ, ೫ ಯಕ್ಷರುಂ, ೬ ರಾಕ್ಷಸರುಂ, ೭ ಭೂತ, ೮ ಪಿತಾಚರುಮೆಂದು ವ್ಯಂತರರಲ್ಲಿ ಎಂಟು ವಿಧವು.

೧ ಚೈತ್ಯವೃಕ್ಷಂಗಳುಂ, ೨ ಅಶೋಕೆಯುಂ, ೩ ಸಂಪಗೆಯುಂ, ೪ ಪುನ್ನಾಗವುಂ, ೫ ತುಂಬುರುಂ, ೬ ಅಲವುಂ, ೭ ಮುತ್ತಗವುಂ, ೮ ತುಳಸಿಯುಂ, ಕದಂಬವೆಂದಾ ವ್ಯಂತರರಿಗ ಯಥಾಕ್ರಮದಿಂದಾಗುವವು. ಪೃಥ್ವೀಸಾರಂಗಳುಂ, ಜಂಬೂವೃಕ್ಷಾರ್ಥ ಪ್ರಮಾಣಂಗಳವರ ಮೊದಲೊಳು ಪಲ್ಯಂಕಸ್ತಿತಂಗಳುಂ, ಪ್ರಾತಿಹಾರ್ಯ ಸಮನ್ವಿತಂಗಳುಂ, ತೋರಣಚತುಷ್ಟಯಾಭಿರಾಮಂಗಳಾದ ಜಿನಪ್ರತಿಮೆಗಳು ಪ್ರತಿದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ನಾಲ್ಕು ನಾಲ್ಕಿರುವವು.

ಮತ್ತಂ ೧ ಕಿಂಪುರುಷರುಂ, ೨ ಕಿನ್ನರರುಂ, ೩ ಹೃದಯಂಗಮರುಂ, ೪ ರೂಪವಾಳಿಗಳುಂ, ೫ ಕಿನ್ನರಕಿಂಪುರುಷರುಂ, ೬ ಅನಿಂಧಿತರುಂ, ೭ ಮನೋರಮರುಂ, ೮ ಕಿನ್ನರೋತ್ತಮರುಂ, ೯ ರತಿಪ್ರಿಯರು ೧೦ ಜೀವ್ಯರುಮೆಂದು ಕಿನ್ನರರು ಹತ್ತು ಭೇದವಾಗಿರುವರು || ೧೦ ||

೧ ಪುರುಷರುಂ, ೨ ಪುರುಷೋತ್ತಮರುಂ, ೩ ಸತ್ಪುರುಷರುಂ, ೪ ಮಹಾಪುರುಷರುಂ, ೫ ಪುರುಷಪ್ರಭರುಂ, ೬ ಅತಿಪುರುಷರುಂ, ೭ ಅಮರರುಂ, ೮ ಮರುದ್ಧೇವರುಂ, ೯ ಮರುತ್ಯಭರುಂ, ೧೦ ಯಶೋವಂತರುಂ, ಎಂದು ಕಿಂಪುರುಷರಲ್ಲಿ ದಶಭೇದವು || ೧೦ ||

೧ ಭುಜಗರುಂ, ೨ ಭುಜಂಗತಾಲಿಗಳುಂ, ೩ ಮಹಾಕಾಯರುಂ, ೪ ಸ್ಕಂಧತಾಲಿಗಳುಂ, ೫ ಮನೋಹರರುಂ, ೬ ಅತಿಕಾಯನುಂ, ೭ ಅಶನಿಜರುಂ, ೮ ಮಹೈಶ್ವರ್ಯರುಂ, ೯ ಗಂಭೀರರುಂ, ೧೦ ಪ್ರಿಯದರ್ಶನರುಂ, ಎಂದು ಮಹೋರಗರಲ್ಲಿ ದಶಭೇದವು || ೧೦ ||

೧ ಹಾಡಾನಾದರುಂ, ೨ ಹೂಹೂಸಂಜ್ಞರುಂ, ೩ ನಾರದರುಂ, ೪ ತುಂಬುರರುಂ, ೫ ವಾಸವರುಂ, ೬ ಗಂಧರ್ವರುಂ, ೭ ಮಹಾಸ್ವರರುಂ, ೮ ಗೀತರತಿಯುಂ, ೯ ಗೀತಯಶನುಂ, ೧೦ ದೈವತರುಮೆಂದು ಗಂಧರ್ವರಲ್ಲಿ ದಶಭೇದವು || ೧೦ ||

೧ ಮಾಣಿಭದ್ರನುಂ, ೨ ಪೂರ್ಣಭದ್ರನುಂ, ೩ ಶೈಲಭದ್ರನುಂ, ೪ ಮನೋಭದ್ರನುಂ, ೫ ಭದ್ರಕನುಂ, ೬ ಕುಭದ್ರನುಂ, ೭ ಸರ್ವಭದ್ರನುಂ, ೮ ಮಾನುಷನುಂ, ೯ ಧನವಾಲನುಂ, ೧೦ ಸುರೂಪಯಕ್ಷನುಂ, ೧೧ ಯಕ್ಷೋತ್ತಮನುಂ, ೧೨ ಮನೋಹರನುಂ ಎಂಬದಾಗಿ ಯಕ್ಷರು ದ್ವಾದಶವಿಧವಾಗುವರು || ೧೨ ||

೧ ಭೀಮನುಂ, ೨ ಮಹಾಭೀಮನುಂ, ೩ ವಿಘ್ನನುಂ, ೪ ವಿನಾಯಕನುಂ, ೫ ಉದಕರಕ್ಷಕನುಂ, ೬ ರಾಕ್ಷಸರಾಕ್ಷಸನುಂ, ೭ ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸರುಮೆಂದು ರಾಕ್ಷಸರಲ್ಲಿ ಉಂಟವಿಧವು || ೭ ||

೧ ಸುರೂಪನುಂ, ೨ ಪ್ರತಿರೂಪನುಂ, ೩ ಭೂತೋತ್ತಮನುಂ, ೪ ಪ್ರತಿಭೂತನುಂ, ೫ ಮಹಾಭೂತನುಂ, ೬ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆನ್ನನುಂ, ೭ ಅಕಾಶಭೂತನುಂ ಎಂದು ಭೂತರಲ್ಲಿ ಉಂಟವಿಧವು || ೭ ||

೧ ಕೂಷ್ಮಾಂಡನುಂ, ೨ ಯಕ್ಷೇಶ್ವರನುಂ, ೩ ರಾಕ್ಷಸನುಂ, ೪ ಸಂಮೋಹನನುಂ, ೫ ತಾರಕನುಂ, ೬ ಅಕುಚಿಯುಂ, ೭ ಕಾಲನುಂ, ೮ ಮಹಾಕಾಲನುಂ, ೯ ಕುಚಿಯುಂ, ೧೦ ಸತಾಳಕನುಂ, ೧೧ ದೇಹನುಂ, ೧೨ ಮಹಾದೇವನುಂ, ೧೩ ತೂಷ್ಣಕನುಂ, ೧೪ ಪ್ರವಚನನುಮೆಂದು ಪಿಶಾಚಕುಲವು ಚತುರ್ದಶಭೇದವು || ೧೪ ||

ಕಿನ್ನರಕುಲಕ್ಕೆ-ಕಿನ್ನರನುಂ, ಕಿಂಪುರುಷನುಂ; ಕಿಂಪುರುಷರಿಗೆ-ಸತ್ಪುರುಷನುಂ, ಮಹಾಪುರುಷನುಂ; ಮಹೋರಗರಿಗೆ-ಅತಿಕಾಯನುಂ, ಮಹಾಕಾಯನುಂ; ಗಂಧರ್ವರಿಗೆ-ಗೀತರ

ತಿಯುಂ, ಗೀತಯಕನುಂ; ಯಕ್ಷರಿಗೆ—ವಾಣಿಭದ್ರನುಂ, ಪೂರ್ಣಭದ್ರನುಂ; ರಾಕ್ಷಸರಿಗೆ—
ಭೀಮನುಂ, ಮಹಾಭೀಮನುಂ; ಭೂತರಿಗೆ—ಸುರೂಪನುಂ, ಪ್ರತಿರೂಪನುಂ; ಪಿತಾಚರಿಗೆ—
ಕಾಲನುಂ, ಮಹಾಕಾಲನುಂ ಎಂದು ವೈಂಶತರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರತೀಂದ್ರರು ಸಹಿತಂ ಮೂವತ್ತೆ
ರಡು ಇಂದ್ರರಾಗುವರು || ೩೨ || ಮೊದಲುಜ್ಜರಿಸಿದವರು ದಕ್ಷಿಣೇಂದ್ರರುಂ, ಬಳಿಕ ಉಜ್ಜರಿ
ಸಿದವರು ಉತ್ತರೇಂದ್ರರು.

ಇವರ ಪೊಳಲುಗಳು—ಅಂಜನಕ, ವಜ್ರದಾತುಕ, ಸುವರ್ಣ, ಮಣಿಹಿಲೆ, ವಜ್ರಿ,
ರಜತೆ, ಇಂಗುಲಿಕ, ಹರಿತಾಲೆಮೆಂದೆಂಟು ದ್ವೀಪಂಗಳ ದಕ್ಷಿಣೋತ್ತರ ದಿಗ್ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ,
ಮಧ್ಯಮಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಐದೈದು ಪಟ್ಟಣಗಳಿರುವವು; ಮತ್ತು ಆ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿಯೇ ವಲ್ಲಭಿ
ಯರ ಪೊಳಲುಗಳು ಎಂಭತ್ತಾಲ್ಕುಸಾವಿರ (೮೪೦೦೦) ಯೋಜನ ವಿಸ್ತಾರವುಳ್ಳವುಗಳು.
ಉಳಿದವಭ್ಯಂತರ ಪೊಳಲಗಳಸಂಖ್ಯಾತ ದ್ವೀಪಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವವು,
ಮತ್ತು ಚಿತ್ತೆಯೆಂಬ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಮೊಳದಲ್ಲಿ ನೀಚೋಪಪಾದಕರುಂ,
ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಹತ್ತುಹತ್ತುಸಾವಿರ ಮೊಳ ಹೋದಲ್ಲಿ ದಿಗ್ಭಾಗರುಂ, ಅಂತರನಿವಾಸಿಗಳುಂ,
ಕೂಷ್ಮಾಂಡರುಂ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಇಪ್ಪತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ಮೊಳ ಹೋದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನರುಂ,
ಅನುತ್ಪನ್ನರುಂ, ಪ್ರವಾಣರುಂ, ಗಂಧರರುಂ, ಮಹಾಗಂಧರರುಂ, ಭುಜಗರುಂ, ಪ್ರೀತಿಕ
ರರುಂ, ಆಕಾಶೋಪನ್ನರುಂ, ಇವರಿಗೆ ಕ್ರಮದಿಂದ ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ಹಸ್ತಂಗಳು, ೧೦೦೦೦,
೧೦೦೦೦, ೨೦೦೦೦, ೨೦೦೦೦, ೨೦೦೦೦, ೨೦೦೦೦, ೨೦೦೦೦, ೨೦೦೦೦, ೨೦೦೦೦, ೨೦೦೦೦;
ಕ್ರಮದಿಂದವರಿಗೆ ಆಯುಷ್ಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ೧೦೦೦೦, ೨೦೦೦೦, ೩೦೦೦೦, ೪೦೦೦೦,
೫೦೦೦೦, ೬೦೦೦೦, ೭೦೦೦೦, ೮೦೦೦೦, ಪಲ್ಯಾಷ್ಟಮಭಾಗೆ ದ್ವಿಪಲ್ಯಾಚತುರ್ಭಾಗೆ, ತ್ರಿಪ
ಲ್ಯಾರ್ಧ ೩ ಯಥಾಕ್ರಮದಿನುಕ್ಕುಮಿಂತು—

ಕಂದ || ತ್ರಿವಿಧಂ ವೈಂಶತರನಿಲಯಂ |

ಭವನಪುರಾವಾಸ ಭವನಭೇದದಿ ನಿಂನಂ- ||

ತವನುಕ್ರಮದಿಂದಂ ಸಂ-

ದವು ಮದ್ಯಾರ್ಧದಿಶೆಗರ್ಭೋಭಾಗಕ್ಕುಂ || ೪೦ ||

ಮತ್ತು ಭವನವಾಸಿಗಳರೊಳಸುರಕುಮಾರರೂರಗಾಗಿ ಶೇಷಕುಮಾರರೊಳು ಕೆಲವರಿ
ಗೆ ಭವನಂಗಳು, ಭವನಪುರಂಗಳು, ಕೆಲವರಿಗೆ ಭವನಪುರಾವಾಸಂಗಳುಮೆಂದು ಮೂರುತರ
ದ ನಿಲಯಗಳಾಗುವವು. ಮತ್ತೆನಾ ವೈಂಶತರಾವಾಸಮುನುಸಂಖ್ಯಾತಮವರೊಳೊಂದೊಂದರೊ
ಳೊಂದೊಂದಾಗಿ.

ಕಂದ || ತತಗುಣಿತಯೋಜನತ್ರಯ |

ತ್ರಿಹತಸಂಖ್ಯಾತ ರೂಪಭಾಜಿತಲೋಕಃ- ||

ಪ್ರತರ ಪ್ರಮಿತಂ ವೈಂಶತ- |

ತತಿಯಜಿನಾಯತನಮಿಂತಸಂಖ್ಯಾತಂಗಳ್ || ೪೧ ||

ಗಾಹೆ || ತಿಂಚಿಸಯಜೋಯಣಾಣಂ ಕದಿಹಿದಪದರಸ್ಸ ಸಂಖಭಾಗಮಿದಿ |

ಭವ್ಮಾಣಂ ಜಿಣಗೇಹೇ ಗಣಣಾತಿದೇಣಮಸ್ಸಾಮಿ || ೧೭ ||

— ಸೂತ್ರಂ || ಪಂಚವಿಧಜ್ಯೋತಿಷ್ಠಾಃ || ೪ ||

ತಾ:—ಚಂದ್ರಾದಿತ್ಯಗ್ರಹನಕ್ಷತ್ರ ಪ್ರಕೀರ್ಣಕತಾರಕಿಗಳಿಂದಿವರು ಐದು ಭೇದವಾಗು ವರು. ಚಂದ್ರರನಿಬರನಿಬರೆ ಸೂರ್ಯರು. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಚಂದ್ರನ ಪ್ರತಿಬದ್ಧಗ್ರಹಂಗಳು ತನ್ನೆ ಕ್ಷರ ಪ್ರಭುತಿಗಳಂಭತ್ತೆಂಟು (೮೮), ಕೃತ್ತಿಕಾದಿ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಿಪ್ಪತ್ತೆಂಟು (೨೮), ತಾರಕಾದಿ ವಿನಾನಂಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಅರುವತ್ತಾರುಸಾವಿರದೊಂಬೈನೂರಪ್ಪತ್ತೈದು ಕೋಟಾಕೋಟಿ (೬೬೯೭೫೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦೦) ತಾರಕೆಗಳಾಗುವವು. ಚಿತ್ತೆಯೆಂಬ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಮೇಲೆ ಳನೂರು ತೊಂಭತ್ತು ಯೋಜನವು (೭೯೦) ಹೋದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೀರ್ಣಕತಾರಕೆಗಳ ವಿನಾನಂಗಳಿರುವವು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಹತ್ತುಯೋಜನದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯವಿನಾನಂಗಳಿರುವವು. ಅದರಿಂದ ಲಂ ಯೋಜನದ ಮೇಲೆ ಚಂದ್ರವಿನಾನಂಗಳಿರುವವು. ಅದರಿಂದ ನಾಲ್ಕುಯೋಜನದತ್ತರದ ಮೇಲೆ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಿರುವವು. ಅದರಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಯೋಜನದ ಮೇಲೆ ಬುಧರ ವಿನಾನಂಗಳಿರುವವು. ಅಲ್ಲಿ ಬಳಿಕ ಮೂರು ಮೂರು ಯೋಜನಗಳಮೇಲೆ ಶುಕ್ರನ ಬೃಹಸ್ಪತಿಯ ವಿನಾನಂಗಳುಂ ಮಂಗಳ ಶನಿಯ ವಿನಾನಂಗಳಿರುವವು. ಇಂತು ನೂರಹತ್ತು ಯೋಜನದ ಬಾಹುಲ್ಯದಿ ಏಕ ರಜ್ಜು ವಿಸ್ತಾರದಿಂದಿದ್ದು ಜ್ಯೋತಿರ್ಲೋಕದ ವಿನಾನಂಗಳು ಲೋಕಾಂತ್ಯದ ಘನೋದಧಿಯೆಂಬ ವಾತವಲಯಮಂ ಮುಟ್ಟಿದುರ್ವಂತಾ ವಿನಾನಂಗಳೆಲ್ಲಂ ಗೋಳಕದಳ ಸದೃಶಂಗಳು ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಠರ ಪುರಗಳೊಂದೊಂದು ಶೋಭಿಸುವವು. ಅವುಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಜಿನಭವನಗಳಿರುವವು. ಆ ವಿನಾನಂಗಳ ಪ್ರಮಾಣವು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ—

ಚಂದ್ರಸೂರ್ಯರ ವಿನಾನಂಗಳು ಯೋಜನೈಕಪಟ್ಟಭಾಗದಲ್ಲಿ ಐವತ್ತಾರು ಭಾಗ ವುಂ $\frac{೫೭}{೬೧}$ ಯೋಜನದ ನಾಲ್ವತ್ತೆಂಟು $\frac{೪೮}{೬೧}$ ಭಾಗವಾಗುವವು. ಶುಕ್ರನ ಬಿಂಬವಿಸ್ತಾರಕ್ರೋಶಂ. ಬೃಹಸ್ಪತಿಯ ವಿನಾನಂ ಕಿಂಚಿನ್ನೂನವೊಂದುಕ್ರೋಶಂ. (೧) ಅಂಗಾರಕ, ಬುಧ, ಶನಿ ಗಳ ವಿನಾನಂಗಳು ಕ್ರೋಶಾರ್ಧಂ ೩. ನಕ್ಷತ್ರಂಗಳ ಬಿಂಬವೊಂದುಕ್ರೋಶಂ (೧). ತಾರಕೆ ಕಿರಿಯವು ಕ್ರೋಶ ಚತುರ್ಭಾಗ ೪. ಮಧ್ಯಂಗಳ ಕ್ರೋಶಾರ್ಧಂ (೩). ಕ್ರೋಶತ್ರಿಭಾಗಂ (೩) ಪಿರಿಯವೊಂದುಕ್ರೋಶಂ (೧) ಮತ್ತು ಆ ಚಂದ್ರನ ವಿನಾನದ ಕೆಳಗೆ ಸಲ್ಲುವ ಪರ್ವರಾಹು ವಿನ ವಿನಾನಂ ಕಿಂಚಿನ್ನೂನ ಯೋಜನಪ್ರಮಾಣವು. ಆ ವಿನಾನವು ಚಂದ್ರನ ವಿನಾನವನ್ನೆ ಪ್ರಚ್ಛಾದಿಸೆ ಪಣ್ಣಾಸಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಪೌರ್ಣಮಿಯ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಸೋಮಗ್ರಹಣವಾಗುವದು. ಮತ್ತೊ ನಿತ್ಯರಾಹುವಿನ ವಿಶೇಷಂ ಮಣ್, ಸ್ವಭಾವದಿಂ ಮೇಣ್ ಚಂದ್ರನು ಕೃಷ್ಣ ಪಕ್ಷದ ವಾಡ್ಯದಿಂದ ಅಮಾವಾಸಿಯವರಿಗೂ ದಿನಂಪ್ರತಿ ನಿಜಬಿಂಬದ ಪೋಡಕಭಾಗಮಾತ್ರಂ ಕೃಷ್ಣ ವರ್ಣನಾಗು ವನು. ಇಂತು ಮತ್ತಂ ಸೂರ್ಯಬಿಂಬದಧೋಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಅರಿಷ್ಟೆಯೆಂಬ ರಾಹುವಿನ ವಿನಾನವು ದಶೋನ ಯೋಜನ ಪ್ರಮಾಣವು. ಸೂರ್ಯನ ವಿನಾನವು ಪ್ರಚ್ಛಾದಿಸೆ ಆರುತಿಂಗಳೊಂದುಸಾರಿ ಅಮಾವಾಸಿಯ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣವಾಗುವದು.

ಮತ್ತಮಿಂತೀ ಜ್ಯೋತಿರ್ವಿಮಾನಂಗಳು ಜಂಬೂದ್ವೀಪದ ಮಂದರವನ್ನು ಸಾಸಿರದನೂ ರಿಪ್ರತೊಂದು (೧೧೨೧) ಯೋಜನಾಂತರಮಂ ಮುಟ್ಟದೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಕ್ರಮದಿಂ ಮನುಷ್ಯ ಲೋಕದೊಳಗೆ ಚರಿಸುತ್ತಿರುವನು. ಅಲ್ಲಿಂ ಪೂರಣ ವಿಮಾನಂಗಳು ಇದ್ದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ತೆರಳದೆ ಬೆಳಗುತ್ತಿರುವನು.

ಕಂದ|| ಈರ್ವರ್ವೋದಲೋಕ್ ಬಳಿಕೆ- |

ರೀರ್ವರು ಪನ್ನೀರ್ವರತ್ತರಲ್ಲಿಂ ನಾಲ್ಕು- ||

ತ್ರೀರ್ವರುಮತ್ತತ್ತೇರ್ವ- |

ತ್ರೀರ್ವರ್ವುಷ್ಕರದಳಂಬರಂ ಕಶಿಸೂರ್ಯರ್ || ೪೨ ||

ಗಾಹೆ|| ದೊಡ್ಡೋವಗ್ಗಂ ಬಾರಸಜಾದಾಳ ನಿಹತ್ತರಿಂದುಯಿಣಂಬಾ |

ಪುಟ್ಟರದಳೊತ್ತಿಪರರೋ ಅವತ್ತಿಯಾಸಬ್ಬ ಜೋಯಿಗಣಾ || ೧೭ ||

ಈ ಜಂಬೂದ್ವೀಪದಿಂದ ಪುಷ್ಕರಾರ್ಧದ್ವೀಪದವರಿಗೂ ಈಗ ಹೇಳಿದ ಚಂದ್ರಸೂರ್ಯ ಪ್ರಭೃತಿ ಜ್ಯೋತಿರ್ವಿಮಾನಂಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ರಾಶಿಯರ್ಧಂ ದ್ವೀಪಸಮುದ್ರಂಗಳೊಳರ್ಧದಲ್ಲಿ ಪಂಥಿಕ್ರಮದಿಂದಿದ್ದು ಚರಿಸುತ್ತಿರುವನು.

ಉತ್ತಂಚ || ಸಗಸಗಜೋಯಿಗಣದ್ದಂ ಯೆಕ್ಕೇಳಾಗಮ್ನೊದಿಲುರಹಿಣಾಂ ||

ಯೆಕ್ಕೇಳಾಗೇ ಅದ್ದಂ ಚರತ್ತಿಪತ್ತಿಕ್ಕಮೇಣೇವ || ೧೮ ||

ವಚನ || ಎಂಬುದಿಂತೀ ವಿಮಾನಂಗಳಂ ಪೂರ್ವಾದಿ ಚತುರ್ದಿಕ್ಕನೊಳಮಿರ್ದಾತು ನಿಂದವು || ನಾಹನದೇವರಪ್ಪರನಿಬರಂದರ—

ಕ೧ದ || ಕರಿಂಪುಕ ಕರಿವೃಷಭಟಾ |

ತುರಂಗನಾಕಾರವಾಹನಾಮರರೇಣ್ಣಾ- ||

ಸಿವಮಿರ್ಮಡಿಖರಕರಹಿಮ- |

ಕರರೊಳಮರ್ಧಾರ್ಧಮಕ್ಕುಮಿತರತ್ರಿಕದೊಳ್ || ||

ಮತ್ತಮೆಲ್ಲಾ ನಕ್ಷತ್ರದಿಂ ಬಡಗಲು ಅಬಿಜೆ, ತಂಕಲು ಮೂಲನಕ್ಷತ್ರ ಮೂರ್ಧ್ವಾರ್ಧೋ ಮಧ್ಯಮಭಾಗದೊಳು ಸ್ವಾತಿಯುಂ, ಭರಣಿಯುಂ, ಕೃತ್ತಿಕೆಯುಂ ಇದ್ದು ಚರಿಸುವನು. ಚರಿಸಿದವಕ್ಕುಮೀಕ್ರಮವಿೂಯಂದಮೇ || ಮತ್ತಂ ತಾರಕೆಗಳಂತರಂ ಕೆಲದೊಳೊಂದೊಂದಂ ಕರಮೆ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಸಾರ್ವಿದುರಕ್ಕೆ ಕ್ರೋಶಸಪ್ತಮಭಾಗಂ ೧ ಅಗಲಿದುರದಕಂತರಮೆ ೭

ಯ್ವತ್ತೈದು (೫೫) ಯೋಜನಂ, ಕರಮೇ ಪಿಂಗಿದುರವಕ್ಕೆ ಸಹಸ್ರ (೧೦೦೦) ಯೋಜನಂ, ಮನುಷ್ಯಜ್ಞೇತ್ರದಿಂ ಹೊರಗಣ ಚಂದ್ರಾದಿತ್ಯರು ವಲಯಕ್ರಮದಿಂದಿದ್ದು ಬೆಳಗುವರೆಂತಂದೊಡೆ || ಮನುಷ್ಯೋತ್ತರದಿಂದ (ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ) ದ್ವೀಪಸಮುದ್ರಗಳ ವೇದಿಕೆಗಳ ಮೂಲದಿಂ ತೊಟ್ಟು ಅಯ್ವತ್ತೈವತ್ತುಸಾವಿರ (೫೦೦೦೦, ೫೦೦೦೦) ಯೋಜನ ಅಂತರದಲ್ಲಿ

ವಲಯಗಳಿರುವವು. ಅಲ್ಲಿಂದತ್ತಲಾಗೆ ಒಂದೊಂದುಲಕ್ಷಯೋಜನ ಅಂತರದಲ್ಲಿರುವವು. ಎಂದು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಗಾಹೆ|| ಮುಣುಸುತ್ತರಸೇಳಾದೋ ವೇದಿಯಮೂಳಾದದಿವ ಉವಹೀಣಂ ||

ಪಂಣೂಸಸಹಂಸೆಹೀಯಲಂಬೆಲಂಬೇತದೋವಳಯಂ || ೧೯ ||

ಒಂದೊಂದು ವಲಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸೂರ್ಯರುಗಳು, ಎಷ್ಟು ಚಂದ್ರರುಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಪುಷ್ಕರವರದ್ವೀಪಾರ್ಧದ ಪ್ರಥಮವಲಯದಲ್ಲಿ ನೂರನಲವತ್ಸಾಲು (೧೪೪) ಚಂದ್ರರುಂ, ತತ್ಪ್ರಮಾಣವೇ ಸೂರ್ಯರುಂ ಇರುವರುಂ; ಅತ್ತಣತ್ತಣ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು, ನಾಲ್ಕು ವೃದ್ಧಿ ಆದಿಯತ್ತಣಿಂದಾದಿ ದ್ವಿಗುಣದ್ವಿಗುಣ ಕ್ರಮದಿಂದ ಆಗುವವು. ಈ ಕ್ರಮದಿಂದ ಸಂಖ್ಯಾತಸಂಖ್ಯಾತ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿರುವ ಆದಿತ್ಯರ ಅಂತರವುಂ, ಚಂದ್ರರಂತರವುಂ, ಎಷ್ಟೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ—

ಕಂದ|| ಪರಿಧಿಗಳಿಂ ಪರಿಧಿಗೆ ಸಂ- |

ದರವಿಂದುಗಳಿಂ ವಿಭಾಗಿಸಲುಂ ತಂತಮಂ- ||

ತರಮಕ್ಕುಂ ಪುಷ್ಯದೊಳಂ- |

ಬುರುಹ ಪ್ರಿಯರಿಪರಭಜೆಯೊಳ್ ಹರಿಣಾಂಕರ್ || ೪೩ ||

ವಚನ|| ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದೊಳಗಿರುವ ಆದಿತ್ಯರಂತರವು ಲವಣಸಮುದ್ರದಿಂದ ಮುಷ್ಯ ರಾರ್ಧದ್ವೀಪದವರಿಗೂ ತನ್ನ ತನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದಶೆಯ ಆದಿತ್ಯಬಿಂಬಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರಮಂ ತನ್ನ ತನ್ನ ವಿಸ್ತಂಭದೊಳು ಕಳೆದು ಉಳಿದುದನ್ನು ಆ ಬಿಂಬಗಳಿಂದಲೇ ಭಾಗಿಸಿದರೆ ಅಂತರವು ಬರುವದು. ತದರ್ಧಪ್ರಮಾಣವಾಸಣ್ಣವೀದಿಯ ವೇದಿಕೆಯಂತರವು ಬರುವದು. ಮತ್ತು ಮುಷ್ಯರಾರ್ಧದವರಿಗೂ ಇಬ್ಬಿಬ್ಬರು ಚಂದ್ರಾದಿತ್ಯರು ಕುರಿತು ಒಂದೊಂದು ಚಾರಕ್ಷೇತ್ರವಿರುವದು, ಅದರ ಪ್ರಮಾಣ ಮೈನೂರಹತ್ತು (೫೦೦) ಯೋಜನಂ, ಸೂರ್ಯಬಿಂಬಾದಿಕಮಕ್ಕುಂ. ಜಂಬೂ ದ್ವೀಪದ ಆದಿತ್ಯರು ಚಂದ್ರರುಂ ದ್ವೀಪದೊಳಗೆ ನೂರಂಭತ್ತು (೧೦೦) ಯೋಜನ ವನ್ನು ಚರಿಸುವರು, ಉಳಿದ ಯೋಜನಗಳನ್ನು ಲವಣಸಮುದ್ರದೊಳು ಚರಿಯಿ ಸುವರು. ಮತ್ತು ಅತ್ತಣ ದಿನಕರ, ನಿಶಾಕರರು, ತಂತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತೊಳಲುವರು.

ಕಂದ|| ಪ್ರತಿದಿವಸವೊಂದೇ ವೀಧಿಯೊ- |

ಳ್ ತೊಳಲ್ವರಿಂನೆಂದುಗತ್ತಮಾವರಿಸರೆ ನೂರೆಂ- ||

ಭತ ನಾಲ್ಕಕ್ಕುಂ ತಾರಾ- |

ಪತಿಯೊಳ್ ಪದಿನ್ನೆದುವೀಧಿ ಜಿನಪತಿಮತದಿಂ || ೪೪ ||

ತಂತಮ್ಮ ವೀಧಿಯ ವಿಸ್ತಾರಪಿಂಡಮಂ ಚಾರಕ್ಷೇತ್ರದೊಳಗೆ ಕಳೆದೊಡೆ ರೂಪೋನಪದ ಭಂಜಿತಂ ಮಾಡಿದೊಡೆ ವೀಧಿಗಳ ಅಂತರವು ಬರುವದು. ಅವರಲ್ಲಿ ತಂತಮ್ಮ ಬಿಂಬಗಳನ್ನು ಕೂಡಿದೊಡೆ ದಿನಗತಿಗಳಕ್ಕುಂ.

ಕಂದ || ಬಿಂಬಾದಿಕಯೋಜನಯುಗ- |

ಮಂಜುಬಮಿತ್ರಂಗೆ ದಿವಸಗತಿದೋನಾ- ||

ಧೃಂ ಬೆರಸಿದಮೂವತ್ತೈದುಂ |

ಬಿಂಬಮುಮಿಂದುಂಗೀ ಅಂದವಿವೇಲಂಘನೆಗಳ್ || ೪೫ ||

ವಚನ || ಸರ್ವಾಭ್ಯಂತರ ವೀಧಿಗಳೊಳಿರಿ ಮಂಡರದಾದಿತ್ಯರನ್ನರಮನದರಿಂದರೊಳಂತಾ ದಿವಸಗತಿಯಂ ಕೂಡುತಂ ಪೋಗೆ ವೀಧಿಯೊಳಂತರಮನರಿಯೇ ಪಡುಗು||ಮತ್ತಂ ಸರ್ವಾಭ್ಯಂತರ ವೀಧಿಯಪ್ರಮಾಣಮರಿದು ಅದರೊಳಗೆ ದಿವಸಗತಿಯ ಪರಿಧಿಯಂ ಗುಣಿಸಿ ತಂದು ಕೂಡುತಂ ಪೋಗೆ ವೀಧಿವೀಧಿಗಳ ಪರಿಧಿಯ ಪ್ರಮಾಣಮರಿಯಲಾಗು ವೆಡು || ಚಂದ್ರನಿಗೂ ಈ ಕ್ರಮವೇ || ಮತ್ತಮಾಪರಿಧಿಗಳು ವಿಷಮಂಗಳಾದೊಡಂ ಸೂರ್ಯಚಂದ್ರರ ಗತಿಯಂ ಕಾಲಂ ಸಮಾನಂಗಳಕ್ಕುಂ||ಯಾಕೆಂದರೆ—ವೀಧಿಗಳಂ ತರಂ ಪೊರಮಡುತಿರೆ ಶೀಘ್ರಗತಿಮಗುತಿರೆ ಮಂಡಗತಿಯಪ್ಪದರಿಂ ಗ್ರಹಂಗಳ ಪಲ ಪೂಳವಿಂತೀ ಚಂದ್ರಾದಿತ್ಯಗ್ರಹಂಗಳನುಳುವೆ ಉಳಿದ ನಕ್ಷತ್ರಂಗಳುಂ ತಾರಕಿಗಳುಂ ತಂತವೊಂದೇ ವೀಧಿಯೊಳು ಸಲ್ಲುವವು || ಮತ್ತಮಾದಿತ್ಯನ ದೆಶೆಯಿಂದಲೇ ಹಗಲು, ರಾತ್ರಿಗಳೆಂಬುವವು ಉಂಟಾದವು. ಅವುಗಳ ಪ್ರಮಾಣವು ಕರ್ಕಟಕ ರಾಶಿಯೊಳು ಪ್ರಾಣನಾಸದ ಸರ್ವಾಭ್ಯಂತರ ವೀಧಿಯಲ್ಲಿ ಅದಿತ್ಯನಿರಲು ಆಗ ಹಗಲು ಹದಿನೆಂಟು | ರಾತ್ರಿಹನ್ನೆರಡು ಮುಹೂರ್ತವುಂ ಆಗುವದು || ಬಳಿಕ ದಿನಂಪ್ರತಿ ಮುಹೂರ್ತದ ಅರು ವತ್ತೊಂದು ಭಾಗದೊಳೆರಡು ಭಾಗವು ವೃದ್ಧಿಸಲೆ ರಾತ್ರಿಯು ಹೆಚ್ಚುವದು || ಮಕರ ರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಘನಾಸದೊಳು ಅದಿತ್ಯನು ಸರ್ವಬಾಹ್ಯ ವೀಧಿಯಲ್ಲಿರಲು | ಆಗ ಹಗಲು ಹನ್ನೆರಡು ಮುಹೂರ್ತವುಂ | ರಾತ್ರಿ ಹದಿನೆಂಟು ಮುಹೂರ್ತವುಂ ಆಗುವದು | ಬಳಿಕ ಕ್ರಮದಿಂದ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದ ವೃದ್ಧಿಯನಿತನಿತೇ ನಿತ್ಯವೂ ಹೆಚ್ಚುಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತ ಬರಲು ಹಗಲು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವದು || ಮತ್ತಂ ಮಂಡರದಭ್ಯಂತರ ಮಧ್ಯಮ ಬಾಹ್ಯ ವೀಧಿಗಳ ಪಷ್ಕುಭಾಗದ ಗರಿಪರಿಧಿ ಮುನ್ನೂರು ಹದಿನಾರು (೩೧೬), ಅಭ್ಯಂತರ ಪರಿಧಿ ೩೧೫೦೮, ಮಧ್ಯಮಪರಿಧಿ ೩೧೬೧೦೨, ಬಾಹ್ಯಪರಿಧಿ ೩೧೮೩೧೪, ಜಲ ಪಷ್ಕುಭಾಗಪರಿಧಿ ೫೨೭೦೪೬ ಅಂತಾ ಪರಿಧಿಗಳ ನಿಷ್ಪದಿತ್ಯರ್ಥಸಮಾನದ ಮುಹೂರ್ತದಿನಿರಿದರುವತ್ತೆಂದೆತ್ತಿದ್ದೊ ಪರಿಧಿಗಳಲ್ಲಿಯ ತಾವತಮಂಗಳ ಪ್ರಮಾಣಂ ಬಕ್ಕುಂ || ಅಂತಾ ಪರಿಧಿಗಳ ಜ್ಞೇತ್ರಪ್ರಮಾಣಮನರಿದು ಗಣಿತದಿಷ್ಟಿತದಿಂ ತಂದುಕೊಳ ||

ಮತ್ತಂ ನಕ್ಷತ್ರಂಗಳ ಜ್ಞೇತ್ರಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ—ಮೇರು ಮೂಲದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮಾನುಷೋತ್ತರದವರಿಗೂ ಸುತ್ತಿರುವ ಅಕಾಶಮನೊಂದುಲಕ್ಷೆಯು ಮೊಂಭೈಸಾವಿರ ದೆಂಟುನೂರು ಭಾಗಂ ಮಾಡಿ ಮೇರುಗೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣ ಕ್ರಮದಿಂ ಸುತ್ತಿದ್ದೆವತ್ತಾರು ನಕ್ಷತ್ರ ಗಳಿಗೆ ಯಿವಕನಿತಂದು ಪಚ್ಚುಗುಡುವುದು ಕುಡೆಪಟ್ಟವೆನಿತಂದೊಡೆ | ಅಭಿಜೆಯೆಂಬ ನಕ್ಷತ್ರಕ್ಕೆ ಗಗನಖಂಡನಂಗಳಾರುನೂರ ಮೂವತ್ತಾಗುವವು || ೩೩೦ || ಕತನಿಶಾಬಿ | ಭರಣಿ |

ಅರಿದ್ರೆ | ಸ್ವಾತಿ | ಅಶ್ಲೇಷೆ | ಜೇಷ್ಠೆ | ಯೆಂಬಾರುಂ ಜಘನ್ಯನಕ್ಷತ್ರಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪಂಚಾ
 ಧಿಕಸಹಸ್ರಂ (೧೦೦೫) ಅಶ್ವಿನಿ | ಕೃತ್ತಿಕೆ | ಮೃಗಶಿರ | ಪುಷ್ಯ | ಮಘ | ಪುನರ್ವಸು | ಹಸ್ತ
 ಚಿತ್ತ | ಅನುರಾಧೆ | ಮೂಲಂ | ಪೂರ್ವಾಷಾಢ | ಶ್ರವಣ | ಧನಿಷ್ಠೆ | ಪೂರ್ವಾಭಾದ್ರಪದಿ |
 ರೇವತಿಯೆಂಬ ಹದಿನೈದು (೧೫) || ಮಧ್ಯಮ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಿಗೆ ದಶೋತ್ತರ ದ್ವಿಸಹಸ್ರ, ಗಗನ
 ಖಂಡ (೨೦೧೦) ನ ವಾಗುವದು || ರೋಹಿಣಿ | ವಿಶಾಖೆ | ಪುನರ್ವಸು | ಉತ್ತರ | ಉತ್ತರಾ
 ಭಾದ್ರಪದಿ | ಉತ್ತರಾಷಾಢ | ಎಂಬ ಆರು ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ಪಂಚದಶಾ
 ಧಿಕ ತ್ರಿಸಹಸ್ರ (೩೦೧೫) ಮಿವೊಂದು ಭಾಗಂ ಗಗನಖಂಡನಂಗಳೊಂದೆಕೆಯ ಭಾಗದ
 ವುಮಂ ಕೂಡಿದೊಡೊಂದುಲಕ್ಷದ ವೊಂಭತ್ತುಸಾವಿರದ ಎಂಟುನೂರು (೧೦೮೮೦) ಗಗನ
 ಖಂಡನಗಳಾಗುವವು | ಇಂತಿವುಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಹೂರ್ತಗತಿಯ ಗಗನಖಂಡನಂಗಳೊ
 ಭಾಗಂಗಳೊಂಡಡೆ ಪರಿಧಿಗೆ ಸಂದ ಮುಹೂರ್ತಂಗಳರಿಯಲ್ಪಡುವದು | ಅದು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—
 ಚಂದ್ರನು ಒಂದು ಮುಹೂರ್ತಕ್ಕೆ ಸಾವಿರದೊಳುನೂರರವತ್ತೆಂಟು (೧೭೬೮) ಗಗನಖಂಡನ
 ಮಂ ಸಲ್ಲುವನು | ಅದಿತ್ಯಂ ಸಾವಿರದೊಂಟುನೂರೂವತ್ತು (೧೮೩೦) ಗಗನಖಂಡನಮಂ ಸಲ್ಲ
 ವನು || ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ಸಾವಿರದೊಂಟುನೂರೂವತ್ತೈದು (೧೮೩೫) ಗಗನಖಂಡಮಂ ಸಲ್ಲ
 ವವು || ಯಿ ವೊಂದು ನಕ್ಷತ್ರಂಗಳುಂ ಚಂದ್ರನೊಂದು ಮುಹೂರ್ತಕ್ಕೆ ಅರುವತ್ತೇಳು (೬೭) |
 ಅದಿತ್ಯನಯ್ಯಂ ಮಿಗೆ ಸಲ್ಲುವವು || ರಾಹುದ್ವಾದಶಭಾಗಾಧಿಕಮಮೈಯ್ಯಾ ಕಾಶಭಾಗಂಗಳಂ
 ಸಲ್ಲುವವು | ಮಿಗೆ ಸಲ್ಲುವಭಾಗಂಗಳಿಂದ ಅಭಿಜಾದಿಗಳ ನಭೋಭಾಗಂಗಳಿಂ ಭಾಗಿಸಿ ಅಭಿ
 ಜಾದಿ . ನಕ್ಷತ್ರಂಗಳ ಚಂದ್ರಾದಿತ್ಯರಾಹುಗಳಿವ್ವು ಮುಹೂರ್ತಂಗಳಕ್ಕುಮವೆನಿತೆಂದೊಡೆ ||
 ಚಂದ್ರನು ಅಭಿಜೆಯೊಳಿವ್ವಕಾಲಂ ಮುಹೂರ್ತದರುವತ್ತೇಳು ಭಾಗದೊಳು ಹದಿನೇಳುಭಾಗ
 ೧೭
 ೬೭ ಮಧಿಕಮವೊಂಭತ್ತು ಮುಹೂರ್ತಂ , ಜಘನ್ಯ ನಕ್ಷತ್ರದೊಳು ಹದಿನೈದು ಮುಹೂರ್ತಂ,
 ಮಧ್ಯಮಂಗಳು ಮೂವತ್ತು ಮುಹೂರ್ತಂ ಮೂರು. || ಉತ್ಕೃಷ್ಟಂಗಳೊಳು ನಲವ
 ತೈದು (೪೫) ಆಗುವವು || ಮತ್ತೆನಾದಿತ್ಯನಿರುವ ಆ ಕಾಲದೊಳು ಅಭಿಜೆಯೊಳು ನಾಲ್ಕು
 ದಿವಸಮುಮಾರು ಮುಹೂರ್ತಂ ಜಘನ್ಯರಿಕ್ಷೆಗಳಿವ್ವತ್ತೊಂದು ಮುಹೂರ್ತಮಧಿಕಮವ್ವಾ
 ರುದಿವಸವು || ಮಧ್ಯಮಗಳು ಹನ್ನೆರಡು ಮುಹೂರ್ತಮಧಿಕವಾದ ಹದಿಮೂರು (೧೩)
 ದಿವಸವು | ಉತ್ಕೃಷ್ಟಂಗಳೊಳು ಮೂರು ಮುಹೂರ್ತವಧಿಕವಾದ ಹತ್ತು ದಿವಸಂ | ಇಂತ
 ಭಿಜೆಯಾದಿಯಾಗಿ ನೂರಂಭತ್ತೂರು (೧೮೩) ಆಗುವವು || ಉತ್ತರಾಯಣದಿವಸಂಗಳಧಿಕ
 ದಿನಂಗಳು ಮೂರುಮಿಂತಿಣಂದಯನದ ಗತದಿನಂಗಳು | ದಕ್ಷಿಣಾಯನದ ದಿವಸಂಗಳು
 ಮನಿತೇ ಪ್ರಮಾಣಂಗಳುಮಂತರಡುಮಂ ಕೂಡಿದೊಂದೊಂದು ಸಂವತ್ಸರವು || ಸಂವತ್ಸರ
 ಪಂಚಕಂ ಯುಗವಾಗುವದು || ಶ್ರಾವಣವಾಸದ ಕೃಷ್ಣ ಪಕ್ಷದ ಸಾಡ್ಯದ ಅಭಿಜೆ ನಕ್ಷತ್ರ
 ದೊಳು ಚಂದ್ರನಿರಲು ಅಂಥಾ ಯುಗವು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವದು || ಅಷಾಢದ ಪೂರ್ಣಮಿಯ
 ದಿವಸ ಯುಗವು ನಿರ್ವರ್ತನವಾಗುವದು || ಮತ್ತು ನಕ್ಷತ್ರಂಗಳಿರುವ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಹೇಳು
 ವೆನು || ಅಭಿಜೆಯಾದಿಯಾಗಿ ವೊಂಭತ್ತು ಸ್ವಾತಿಯಾಡಿದು ಫಾಲ್ಗುನಿಯಂ ಚಂದ್ರನ ಪ್ರಥಮ
 ವೀಧಿಯಾಗುವದು || ಮಘೆಯುಂ | ಪುನರ್ವಸುವುಂ ಮೂರನೆಯ ವೀಧಿಯಲ್ಲಿರುವವು ||
 ರೋಹಿಣಿಯುಂ, ಚಿತ್ತೆಯುಂ ಏಳನೆಯ ವೀಧಿಯಲ್ಲಿರುವವು || ಆರನೆಯ | ಎಂಟನೆಯ | ಹತ್ತ

ನೆಯ ಹಂನೊಂದನೆಯ ವೀಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೃತ್ತಿಕೆಯುಂ | ವಿಕಾಖೆಯುಂ | ಅನುರಾಧೆಯುಂ |
ಜೇಷ್ಠೆಯುಂ ಯಥಾಕ್ರಮದಿಂದಿರುವವು || ಉಳಿದೆಂಟು ನಕ್ಷತ್ರಗಳುಂ ಚಂದ್ರನ ಹದಿನೈ
ದನೇ ವೀಧಿಯಲ್ಲಿರುವವು | ಇಂತೆಂಟು ವೀಧಿಯಲ್ಲಿಯೂ ನಕ್ಷತ್ರಗಳಿರುವವು || ಏಳರೊಳ್||೩||

ಕಂದ||ಪರಬಾಣಹುತಾಶನ ಜಂ- |

ದ್ರರಸಾಗ್ನಿಷಡ್ಭಿನಯನನಯಂ ಪಂಚಮುಮಂ ||

ಹರಿಣಾಂ ಕಹಿಮಗುಗತಿರುತು |

ಸುರನಿಧಿಜನಿಧಿಪಯೋಧಿತಿಖಿಹುತವಹಮಂ || ೪೬ ||

ವ್ರತಮುಂ ರುದ್ರಸಮನ್ವಿತ |

ಶತಮುಂ ಯುಗಯುಗಳಮುಂ ಚತುರ್ಗುಣವಸುವುಂ||

ವೃತತತಿಯುಂ ಪುರಮುಂ ಮುನಿ- |

ಹತಗತಿನಕ್ಷತ್ರಕೃತ್ತಿಕಾಖ್ಯಾಯಿಕೆಯೊಡಲಿಂ || ೪೭ ||

ಋರ ೬ | ಬಾಣ ೫ | ಹುತಾಶನ ೩ | ಚಂದ್ರ ೧ | ರಸ ೬ | ಅಗ್ನಿ ೩ | ಪಡಾಬ್ಧಿ ೬ |
ನಯನ ೪ | ೨ ನಯಂ ೨ | ಪಂಚಕಮುಂ ೫ | ಹರಿಣಾಂಕ ೧ | ಹಿಮಗು ೧ | ಗತಿ ೪ |
ಯತು ೬ | ಸುರ ೩ | ನಿಧಿ ೫ | ಜಲನಿಧಿ ೪ | ಪಯೋಧಿ ೪ | ಶಿಖಿಹುತ ೩ | ವಹಮಂ ೩ |
ವ್ರತವುಂ ೫, ರುದ್ರಸಮನ್ವಿತತತಮುಂ ೧೧೧, ಯುಗಂ ೨, ಯುಗಳಮುಂ ೨, ಚತುರ್ಗುಣವ
ಸುವುಂ ೩೩, ವೃತತತಿಯುಂ ೫, ಪುರಮುಂ ೩, ಮುನಿಹತಗತಿನಕ್ಷತ್ರಗಣೆ ಕೃತ್ತಿಗೆ ಮೊದಲಿಂ||

ಈ ಇಪ್ಪತ್ತೆಂಟು ಸ್ಥಾನದಿಂದ ಬೀಸಣಿಗಯುಂ | ಸಕಟಾಕೃತಿಯುಂ | ಮೃಗದ
ಶಿರಮುಂ | ದ್ವೀಪಮುಂ | ತೋರಣವುಂ | ಭತ್ತಮುಂ | ವಲ್ಮೀಕಮುಂ | ಗೋಮೂತ್ರವುಂ |
ಕರಮುಂ | ಯುಗಮುಂ | ಹಸ್ತಮುಂ | ಉತ್ಪಲಮುಂ | ದೀಪಮುಂ | ಅಡಿಗರಣೆಯುಂ |
ಹಾರಮುಂ | ವೀಣಾಕೃತ್ಯಂಗಮುಂ | ವೃಕ್ಷಿಕಮುಂ | ದುಃಕೃತವಾಪಿಯುಂ | ಹರಿಕುಂಭಮುಂ |
ಗಜಕುಂಭವುಂ, ಮುರಜನುಂ, ಪಾರುತಿರ್ಧವಕ್ಷಿಯುಂ, ಸೇನೆಯುಂ, ಗಜಪೂರ್ವಗಾತ್ರಮುಂ,
ಅಪರತ್ರಮುಂ, ನಾನೆಯುಂ, ಅಶ್ವಮುಖವುಂ, ಚುಲ್ಲಿಪಾಪಾಣವುಂ, ಯಿಂದಿನಂ ಪೋಲುವವು.

ಪಂಚವಿಧವಾದ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯರಾಯುಷ್ಯಪ್ರವಾಣಗಳೆಷ್ಟೆಂದರೆ—ಚಂದ್ರರ್ಗ ಲಕ್ಷವರ್ಷ
ಮಧಿಕವಾದ ಪಲ್ಯಂ || ೧ || ಸೂರ್ಯರ್ಗ ಸಹಸ್ರಸಂವತ್ಸರಾದಿಕಪಲ್ಯಂ | ಕುಕ್ರರ್ಗ ಕತಾಧಿಕ
ಪಲ್ಯಂ | ಬೃಹಸ್ಪತಿಗಳಿಗೆ ಪಲ್ಯಮೊಂದೇ | ಬುಧಾಂಗಾರಕ ಕನೈಕ್ವರರಿಗೆ ಪಲ್ಯಾರ್ಧಂ ೫ |
ತಾರಗಳಿಗೆ ಉತ್ಕೃಷ್ಟಪಲ್ಯೋಪಮಾದ ಚತುರ್ಥಭಾಗಂ ೪ | ಜಘನ್ಯಮಷ್ಟಮಭಾಗಂ ೬ ||
ಇಂತೀ ಜ್ಯೋತಿರ್ನೀತಿಕಾಯಾನುರರ ಆಯುಷ್ಯಪ್ರವಾಣವು | ಮತ್ತು ದೇವಿಯರಾಯುಷ್ಯವು
ತಂತಂನು ದೇವರ ಅರ್ಧಪ್ರವಾಣವು ||

ದೇವಿಯರು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟೆಂದರೆ—ಯಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಕನಿಷ್ಠನಾದ ದೇವನಿಗೂ | ದೇವಿ
ಯರು ೩೨ ಮೂವತ್ತೆರಡೇಯೆಂದೊಡೆ ಮಹರ್ಧಿಕರಿಗೆ ಹೇಳುವದು || ಇಂತೀ ಪಂಚವಿಧವಾದ
ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ದೇವರ ವಿಮಾನಂಗಳೆಲ್ಲಂ ಗಣನಾತೀತಂಗಳು | ಅವರೊಳೊಂದೊಂದು ಅದರೂ
ಳೊಂದೊಂದಾದೆನೆಯೇ ||

ಕಂದ|| ತತಯುಗಷಟ್ಪಿಂಚಾಶ- ।

ತ್ವತರಾಂಗುಲವರ್ಗಗುಣಿತಸಂಖ್ಯಾತ ॥

ಹೃತಪ್ರತರಪ್ರಮಿತಂಗಳು ।

ಗತರಂಗಃ ಜಿನಭವನಮಿವಮಸಂಖ್ಯಾತಂಗಳ್ ॥ ೪೮ ॥

ಗಾಹೆ || ಬೆಸದವಯಚ್ಛಪ್ಪಣ್ಣಂ ಗುಣಕದಿಹಿವಪದರಸಸಂಖಭಾಗಮಿದೆ ॥

ಜ್ಯೋತಿಯಿಸಜೆಂದಿಗೇಹೆ ಗಣಣಾತಿದೇಣಮಸ್ಸಾಮಿಾ ॥ ೨೦ ॥

ಮತ್ತಂ ಭವನವಾಸಿಗದೇವನೋದಲಾದೆಲ್ಲಾ ದೇವರ್ಗಾಯುಷ್ಯ ಉತ್ಪೇದಗಳು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—

ಕಂದ|| ಪರಮಾಯುಷ್ಯಂ ವ್ಯಂ- ।

ತರಸುರರ್ಗ ಪಲ್ಯೋಪಮಂ ಕು- ॥

ಮಾರರ್ಗದತಗುಣ ।

ವರುಷಸಹಸ್ರಂ ಜಘನ್ಯಮಿಂತುತ್ಯುಷ್ಯಂ ॥ ೪೯ ॥

ಭವನವಾಸಿಗರೋಸುರರ್ಗ ವ್ರೊಂದುಸಾಗರೋಪಮಂ । ನಾಗರ್ಗ ಪಲ್ಯೋಪಮಂಗಳ್
ಮೂರು ॥ ೩ ॥ ಗುರಡರ್ಗರಡೂವರೆ (೨೩) । ದ್ವೀಪರ್ಗರಡು (೨) । ಉಳಿದ ಕುಮಾರ
ರ್ಗಲ್ಲಂ ವ್ರೊಂದೂವರೆ (೧೩) । ಪಳಿತೋಪಮನುಕ್ಕುಂ ॥ ಉತ್ತರೇಂದ್ರರ್ಗ ಸಾಧಿಕ (೧೦೦
ಹೆಚ್ಚು) ಪಲ್ಯಂಗಳು । ಮತ್ತಂ ಇಂದ್ರಪ್ರತೀಂದ್ರಲೋಕವಾಲತ್ರಾಯತ್ರಿಂಶತ್ಸಾ ವಾನಿಕರಂಜೈ
ವರುಂ ಸಮಾನಾಯುಷ್ಯರುಂ । ಮತ್ತಂ ದೇವಿಯರಾಯುಃಪ್ರಮಾಣಮೆನಿತಂದೊಡೆ ॥
ಜಮರನೋಸುರೇಂದ್ರನೊಳರಡೂವರೆ ಪಳಿತೋಪಮಂ । ವೈರೋಚನನೊಳು ಮೂರು
ಪಳಿತೋಪಮವುಂ । ನಾಗೇಂದ್ರರೋಲ್ಪಲ್ಯಾಷ್ಟಮಭಾಗಂ । ಗರುಡರೋಲ್ಪರ್ವಕೋಟಿ
ತ್ರಯಂ । ಶೇಷರೋಳು ವರುಷಕೋಟಿತ್ರಯಂ (೩೦೦೦೦೦೦) । ಮತ್ತಂ ಜಮರ, ವೈರೋ
ಚನ, ಗರುಡರ ಶೇಷರ ಅಂತ ಮಧ್ಯ ಬಹಿರ್ಭೇದಮವ್ವ ಮೂರುಂ ತೆರದ ಪರಿಪದೇವರೋಳಗಣ
ನರ್ಗ ಸಾರ್ಥಪಲ್ಯಂ । ತ್ರಿಪಲ್ಯ । ಪಲ್ಯಾಷ್ಟಮಭಾಗಂ । ಪೂರ್ವಕೋಟಿತ್ರಯಂ (೩)
ಪ್ರಮಿತಾಯುಷ್ಯರಾಗುವರು ॥ ನಡುವಣವರು ದ್ವಿಪಲ್ಯಸಾರ್ಥ । ದ್ವಿಪಲ್ಯಪೋಡಕಭಾಗೆ ।
ಪೂರ್ವಕೋಟಿತ್ರಯ । ವರುಷಕೋಟಿದ್ವಯ (೨೦೦೦೦೦೦) ಜೀವಿಗಳು ॥ ಮೊರಗಣ
ತಟ್ಟೆಯವರು ಸಾರ್ಥದ್ವಿಪಲ್ಯ । ಪಲ್ಯದ್ವಾತ್ರಿಂಶಮಭಾಗಪೂರ್ವಕೋಟಿ । ವರ್ಷಕೋಟಿ
ಪ್ರಮಾಣವಾಯುಷ್ಯಮನೊಡೆಯರು । ಮತ್ತಮಂಥಾ ಜಮರವೈರೋಚನರ । ನಾಗರ ।
ಗರುಡರ । ಶೇಷರ । ಸೇನಾನಾಯಕರುಂ । ಅತ್ಮರಕ್ಷಕರುಂ । ಪಲ್ಯಸಾರ್ಥಪಲ್ಯೋಪಮ,
ಪೂರ್ವಕೋಟಿ, ವರ್ಷಕೋಟಿ, ಲಕ್ಷವರ್ಷಪ್ರಮಾಣಕಾಲ ಬಾಳುವರು ॥ ಮತ್ತು ಅವರ
ಸೇನೆಯ ನಾಯಕರ ದೇವರ್ಗ ಆಯುಷ್ಯಪಲ್ಯಾರ್ಥಮುಂ । ಶತಾಧಿಕಪಲ್ಯಾರ್ಥಮುಂ ।
ವರುಷಂಗಳು ಕೋಟಿಗಳುಂ ಲಕ್ಷೆಯುಂ ಲಕ್ಷಾರ್ಥವುಂ ಆಗುವವು ॥

ಕಂದ|| ಈರೈದೆಧನುಗಳ ಕು- ।

ಮಾರರ್ಗಂ ವ್ಯಂತರರ್ಗಮಾಜ್ಯೋತಿಷ್ಠ- ॥

ರ್ಗಾರಯ್ಯುಲಕೇಳಿಸೆವ ।

ಶರೀರೋಚ್ಛ್ರಾಂತಿಪಂಚವರ್ಗಮಸುರಾಮರರೋಕ್ ॥ ೫೦ ॥

ಅಹಾರೋಚ್ಛ್ವಾಸಮನಿತಂದೋಡೆ ||

ಕಂದ|| ಮನದೊಳ್ ಸಾಸಿರವರ್ಷ- |

ಕೃತತಿಯಾಶನಮನೋರ್ಮನೆವಸ್ಸುಯ್ಯ- ||

ದಿನವಂಚಳ್ಳು ತ್ರಿತಯಕ್ಕೆ |

ಸುಖಮಂ ಪೊಗಳ್ಳೆನೆನಸುರಾಮರರಾ || ೫೧ ||

ಮುಂದಲ ಮೂರಡೆಯ ನಾಹಾರಕಾಲ ದಿನ ಹನ್ನೆರಡುವರೆಯುಂ | ಹನ್ನೆರಡುಂ | ಏಳುವರೆಯುಮಕ್ಕುಂ || ಉಚ್ಛ್ವಾಸಕಾಲಮುಹೂರ್ತಗಳು | ಹನ್ನೆರಡುವರೆಯುಂ (೧೨೩) ಏಳುವರೆಯುಂ (೨೩) ಆಗುವವು || ವ್ಯಂತರರು ಐದುದಿನಕ್ಕೊಂದುಸಾರಿ ಅಹಾರವನ್ನು ನೆನೆಯುವರು | ಐದು ಮುಹೂರ್ತಗಳಿಗೆ ಒಂದುಸಾರಿ ಉಚ್ಛ್ವಾಸವನ್ನು ಬಿಡುವರು || ಈ ರೀತಿಯಾಗಿರುವ ಭವನವಾಸಿಗರ ಭವನಂಗಳಲ್ಲಿರುವವೆಂದೋಡೆ || ಭೂಮಿಯಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಭೂತರೆಂಬ ವ್ಯಂತರಭವನಂಗಳು ಸಾವಿರಯೋಜನದವರಿಗೂ ಇರುವವು | ಭವನವಾಸಿಗರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪರ್ಥಿಕರ ಭವನಂಗಳು ಎರಡುಸಾವಿರ (೨೦೦೦) ಯೋಜನ ದೂರ ಹೋಗುವವರಿಗೂ | ಮಹರ್ಥಿಕರ ಭವನಂಗಳು ನೆಲವತ್ತೆರಡುಸಾವಿರ (೪೨೦೦೦) ಯೋಜನ ಹೋಗುವವರಿಗೂ | ಮಧ್ಯಮಮಹರ್ಥಿಕರ ಭವನಂಗಳು ಒಂದುಲಕ್ಷಯೋಜನ ದೂರ ಹೋಗುವವರಿಗೂ ಇರುವವು || ಅಂತವರೊಳು ಅಸುರಾಮರರ ಭವನಂಗಳು ರತ್ನಪ್ರಭೆಯ ಖರಭಾಗದಿಂ ಕೆಳಗಿರುವ ಪಂಕಭಾಗದೊಳಲ್ಲದಿಲ್ಲ | ಉಳಿದೊಂಭತ್ತು ಕುಮಾರರ ಭವನಂಗಳು ಖರಭಾಗಗಳಲ್ಲಿರುವವು || ಅಂಥಾ ಭವನಂಗಳ ಪ್ರಮಾಣಮನಿತಂದೋಡೆ—

ಕೆಲವನಂಖ್ಯಾತಯೋಜನ ಪ್ರಮಾಣಂಗಳು ಅವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಚತುರಸ್ತ್ರಂಗಳು | ನಾನಾರತ್ನರಚಿತಂಗಳು | ಯೋಜನ ಕತತ್ರಯಬಾಹುಲ್ಯಂಗಳು ಮಧ್ಯಗತ ಕತಯೋಜನೋತ್ತುಂಗೈಕೈಕಕೂಪೋಪಶೋಭಿತಂಗಳು | ಗಣನೆಯಿಂದೇಳುಕೋಟಿಯುಂ | ಎಪ್ಪತ್ತೆರಡುಲಕ್ಷಗಳಾಗುವವು | ಅಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ನಾಲ್ಕುಂ | ನೆಲವತ್ನಾಲ್ಕುಂ | ಮೂವತ್ತೆಂಟುಂ | ಮೂರುಸ್ಥಾನದೊಳು ನೆಲವತ್ತುಂ | ಕಡೆಯೊಳಯ್ವತ್ತುಲಕ್ಷ ಭವನಂಗಳಾಗುವವು || ಆ ಭವನಂಗಳಿಗೆ ಚಮರ, ಭೂತಾನಂದ ಪ್ರಭೃತಿಗಳಾದ ದಕ್ಷಿಣೇಂದ್ರರು ಅಧಿಪತಿಗಳು, ಮತ್ತೆ ಮೂವತ್ತುಂ, ನಾಲ್ಕುತ್ತುಂ, ಮೂವತ್ನಾಲ್ಕುಂ, ಮೂರು ಸ್ಥಾನದೊಳು ಮೂವತ್ತಾರುಂ, ಕಡೆಯೊಳು ನೆಲವತ್ತಾರುಲಕ್ಷ ಭವನಂಗಳಿಗೆ ವೈರೋಚನ, ಧರಣಾನಂದ ಪ್ರಭೃತಿಗಳಾದ ಉತ್ತರೇಂದ್ರರು ಅಧಿಪತಿಗಳು.

ಗಾಹೆ|| ಜೊತ್ತೀಸಚ್ಚವುದಾಳಂ ಅಡರೀಸಂ ಭಸುವಿತಾಳಪಂಚಾಸಂ ||

ಚಲುಚಲುವಿಹೇಣತಾಣಿಯಯಿಂದಾಣಂ ಭವಣಲಬ್ಧಾಣಿ || ೨೧ ||

ಅಂಥಾ ಭವನಂಗಳೊಂದೊಂದರಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಜಿನಭವನಂಗಳು ಶೋಭಿಸುತ್ತಿರುವವು.

ಕಂದ|| ವರಜಿನಭವನಂ ಭವನಾ- |

ಮರಲೋಕದೊಳೇಳು ಕೋಟಿಯುಮತ್ತೆಪ್ಪ- ||

ತ್ತೆರಡಕ್ಕುಂ ಲಕ್ಕೆಯವ- |

ಕ್ಕುರುಮುದದಿಂ ವಿನಯವಿನತಮಸ್ತಕನವ್ವೆಂ || ೫೨ ||

ಮತ್ತು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ ಪಂಚವಿಧ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಕರು ಮನುಷ್ಯಜೈತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುಧರ್ಶನ
ಮೇರುವನ್ನು ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ ಮಾಡುವರು, ಅವರ ಗಮನವಿಶೇಷದಿಂದ ದಿನ, ವಾರ, ನಕ್ಷತ್ರ,
ಯೋಗ, ಕರಣ, ಮುಹೂರ್ತಾದಿಗಳು ಶುಭಾಶುಭಸೂಚಕಗಳಾಗುವವು ಅದು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—
ಅದಿತ್ಯ ಸೋಮ, ಮಂಗಳ, ಬುಧ, ಗುರು, ಕುಕ್ರ, ಕನಿಗಳಿಂದಿವೇಳುಂ ವಾರಗಳು; ವಾಡ್ಯ,
ಬಿದಿಗೆ, ತದಿಗೆ, ಚವುತಿ, ಪಂಚಮಿ, ಷಷ್ಠಿ, ಸಪ್ತಮಿ, ಅಷ್ಟಮಿ, ನವಮಿ, ದಶಮಿ, ಏಕಾದಶಿ,
ದ್ವಾದಶಿ, ತ್ರಯೋದಶಿ, ಚತುರ್ದಶಿ, ಪೌರ್ಣಮಿ, ಅನುವಾದಶಿ; ಯಹ್ನ, ಮೈತ್ರಾನರ, ರಕ್ಷ,
ನದ್ಯತ, ಪನ್ನಗ, ಅಸುರ, ಸುಕುಮಾರ, ಸಿತಾ, ವಿಶ್ವನಾಲಿ, ಚಮರ, ಮೈರೋಚನ, ಮಹಾ
ವಿದ್ಯಾ, ಮಾರ, ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ, ಪಿಂಡಾಶಿಯೆಂದು ತಿಥಿದೇವತಾಪಂಚದಕಮುಂ (೧೫); ನಂದಾ,
ಭದ್ರಾ, ಜಯಾ, ರಿಕ್ತಾ, ಪೂರ್ಣಾ ಎಂದು ಪಾಡಿನವಾದಿಯಾಗಿ ತಿಥಿಪಂಚಕಂಗಳು || ೫ ||

ಶ್ಲೋ || ನಂದಾ ಭದ್ರಾ ಜಯಾ ರಿಕ್ತಾ ಪೂರ್ಣಾ ಚ ತಿಥಯಕ್ರಮಾತ್ ||

ದೇವಾಕ್ಷಂದ್ರಸೂರ್ಯೇಂದ್ರಾ ಆಕಾಶೋ ಧರ್ಮಯೇನಚ || ||

ಕೃತ್ತಿಕೆ, ರೋಹಿಣಿ, ಮೃಗಶಿರ, ಆರ್ಧ್ರ, ಪುನರ್ವಸು, ಪುಷ್ಯ, ಆಶ್ಲೇಷ, ಮಘ, ಹುಬ್ಬೆ,
ಉತ್ತರ, ಹಸ್ತ, ಚಿತ್ತ, ಸ್ವಾತಿ, ವಿಶಾಖೆ, ಅನುರಾಧೆ, ಜೇಷ್ಠ, ಮೂಲ, ಪೂರ್ವಾಷಾಢ, ಉತ್ತ
ರಾಷಾಢ, ಅಭಿಜಿತ್, ಕ್ರವಣ, ಧನಿಷ್ಠ, ಕತವಿಶಾಖೆ, ಪೂರ್ವಾಭಾದ್ರಪದೇ, ಉತ್ತರಾಭಾದ್ರ
ಪದ, ರೇವತಿ, ಅಶ್ವಿನಿ, ಭರಣಿ ಈ ಇಪ್ಪತ್ತೆಂಟು (೨೮) ನಕ್ಷತ್ರಂಗಳು.

ಶಿಖಿ, ಕಮಲಜಂ, ಶಿತಕರಂ, ರುದ್ರ, ಅವಿತಿ, ಜಿಷ, ಉರಗ, ಪಿತ್ತ, ಭಗಂ, ಅಯ್ಯಮಂ,
ದಿನಕರಂ, ತ್ವಷ್ಟ, ಸವಿರ, ಇಂದ್ರಾಗ್ನಿ, ಮೈತ್ರಂ, ಯಿಂದ್ರಂ, ನಿಶ್ಯತಿ, ಜಲಂ, ವಿಶ್ವದೇವ,
ಅಜಂ, ವಿಷ್ಣುಂ, ವಸು, ವರುಣಂ, ಅಜವಾಡ, ಅಹಿರ್ಬುದ್ಧ, ಪೂಷಾ, ಅಶ್ವಿ, ಯಮ ಈ
ಇಪ್ಪತ್ತೆಂಟು (೨೮) ತಾರಗಧಿಪರು.

ಮತ್ತಮಾ ನಕ್ಷತ್ರಂಗಳಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ನಾಲ್ಕು ವಾದಗಳಾಗುವವು. ಆ ಪಾದಂಗಳಿಗೊಂ
ದೊಂದಕ್ಕೆ ಅಕ್ಕರಮಂ ಪ್ರತಿಪಾದಗಳಿಗೊ ಹೇಳುವೆನು ಅದು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—ಚೂ ಚೇ ಚೋ
ಲಾ ಅಶ್ವಿನ್ಯಾ: ೧, ಲಿ ಲೂ ಲೆ ಲೊ ಭರಣ್ಯಾ: ೨, ಅ ಇ ಉ ಎ ಕೃತ್ತಿಕಾಯಾ: ೩, ಏ ವಾ
ವಿ ವೂ ರೋಹಿಣ್ಯಾ: ೪, ವೇ ವೊ ಕಾ ಕಿ ಮೃಗಶಿರಸ್ಸು ೫, ಕು ಘ ಙ್ಚ ಚ ಆರ್ಧ್ರಾಯಾ: ೬
ಕೆ ಕೊ ಹಾ ಹಿ ಪುನರ್ವಸೋ ೭, ಹೂ ಹೆ ಹೋ ಡಾ ಪುಷ್ಯಸ್ಸು ೮, ಡಿ ಡೂ ಡೆ ಡೊ
ಆಶ್ಲೇಷಾಯಾ: ೯, ಮಾ ಮಿ ಮು ಮೆ ಮಘಾಯಾ: ೧೦, ಮೊ ಟಾ ಟೆ ಟೊ ಪೂರ್ವಾಯಾ:
೧೧, ಟೆ ಟೋ ಪಾ ಪಿ ಉತ್ತರಾಯಾ: ೧೨, ಪು ಪೆ ಣ ರಾ ಹಸ್ತಸ್ಸು ೧೩, ಪೆ ಪೊ ರಾ ರಿ
ಚಿತ್ರಾಯಾ: ೧೪, ರಿ ರೂ ರೆ ರೊ ಸ್ವಾತ್ಯಾ: ೧೫, ತಿ ತೂ ತೆ ತೋ ವಿಶಾಖಾಯಾ: ೧೬,
ನಾ ನಿ ನೂ ನೆ ಅನುರಾಧಾಯಾ: ೧೭, ನೊ ಯಾ ಯಿ ಯೂ ಜೇಷ್ಠಾಯಾ: ೧೮, ಯೆ ಯೊ
ಬಾ ಬಿ ಮೂಲಸ್ಸು ೧೯, ಬು ದ ಪ ಡ ಪೂರ್ವಾಷಾಡಾಯಾ: ೨೦, ಭಿ ಭೋ ಜಾ ಜಿ ಉತ್ತ
ರಾಷಾಡಾಯಾ: ೨೧, ಜೂ ಜೆ ಜೊ ಖಾ ಅಭಿಜಿತ: ೨೨, ಖಿ ಖು ಖೆ ಖೊ ಕ್ರವಣಸ್ಸು ೨೩,
ಗಾ ಗಿ ಗೂ ಗೆ ಧನಿಷ್ಠಾಯಾ: ೨೪, ಸೇ ಸೊ ದಾ ದಿ ಪೂರ್ವಾಭಾದ್ರಪದಾಯಾ: ೨೫, ದು ಷ

ಯು ಥ ಉತ್ತರಾಭಾದ್ರಪದಾಯ: ೨೬, ದೆ-ದೊ ಚಾ ಚಿ ರೇನತ್ಯಾ: ೨೭; ತತ್ರ ನವನವ
ವಾದಾನಾವೇಕೋರಾಶಿ: || ಅಶ್ವಿನಿಭರಣಿಕೃತ್ತಿಕೈಕ ವಾದೇಷು ಮೇಷ: || ೧ || ಕೃತ್ತಿಕಾತ್ರಿವಾ
ದಾರೋಹಿಣಿಮೃಗಶಿರಾರ್ಧಂ ವೃಷಭ: || ೨ || ಮೃಗಶಿರದ್ವಿವಾರ್ಧಾಪುನರ್ವಸು ತ್ರಿವಾದೇಷು
ಮಿಥುನ: || ೩ || ಪುನರ್ವಸೇಕವಾದಾ: ಪುಷ್ಯಶ್ಚೇಷಾಂತೇಷು ಕರ್ಕಾಟಕ: || ೪ || ಮಘಾ
ಪೂರ್ವೋತ್ತರೈಕ ವಾದೇಷು ಸಿಂಹ: || ೫ || ಉತ್ತರಾತ್ರಿವಾಹಸ್ತಚಿತ್ರಾರ್ಧೇಷು ಕನ್ಯಾ || ೬ ||
ಚಿತ್ರಾರ್ಧಸ್ವಾತಿವಿಶಾಖಾ ತ್ರಿವಾದೇಷು ತುಲಾ || ೭ || ವಿಶಾಖೈಕವಾದಾ ಅನುರಾಧಾಜ್ಯೇಷ್ಠಾಂ
ತ್ಯಂ ವೃಶ್ಚಿಕ: || ೮ || ಮೂಲಪೂರ್ವಾಷಾಡೋತ್ತರಾಷಾಡೈಕ ವಾದೇಷು ಧನು: || ೯ || ಉತ್ತ
ರಾಷಾಡತ್ರಿವಾಹ ಶ್ರವಣಧನಿಷ್ಠಾರ್ಧೇಷು ಮಕರ: || ೧೦ || ಧನಿಷ್ಠಾರ್ಧಕತವಿಶಾಖಾಪೂರ್ವಾ
ಭಾದ್ರಪದತ್ರಿವಾದೇಷು ಕುಂಭ: || ೧೧ || ಪೂರ್ವಾಭಾದ್ರಪದೈಕೋತ್ತರಾ ಭಾದ್ರಪದರೇನ
ತ್ಯಾಂತಂ ಮಿಂಶ: || ೧೨ || ಮೇಷ: ವೃಷಭ: ಮಿಥುನ: ಕರ್ಕಾಟಕ: ಸಿಂಹ: ಕನ್ಯಾ
ತುಲಾ, ವೃಶ್ಚಿಕ: ಧನು: ಮಕರ: ಕುಂಭ: ಮಿಂಶ: ರಾಕಯೋದ್ವಾದಕ: ತತ್ತದ್ರಾಭ್ಯುದಯ:
ಸಯೇವಲಗ್ನ: ಸ್ವಸ್ವಭ್ಯೋನುಖಂಡಸಮವಿಭಟಕಾಕಾಲೇ ತ್ರಯೋದಕವಿಭಟಕಾದೇಕೈಕೈಕ
ಮುಹೂರ್ತಕಾಲೇನೋತ್ತರೋತ್ತರ ಸಂಕ್ಷತ್ರಾಣಾಮುದಯ: || ಇತಿ ಸಂಕ್ಷತ್ರ ಪ್ರಪಂಚ: ||
ವಿಷ್ಕಂಭ, ಪ್ರೀತಿ, ಆಯುಷ್ಮಾನ್, ಸೌಭಾಗ್ಯ, ಶೋಭನ, ಅತಿಗಂಡ, ಸುಕರ್ಮ, ದೃತಿ, ಕೂಲ,
ಗಂಡ, ವೃದ್ಧಿ, ಧೃವ, ವ್ಯಾಘಾತ, ಹರುಷಣ, ವಜ್ರ, ಸಿದ್ಧಿ, ವ್ಯತಿವಾತ, ವರಿಯಾನ್, ಪರಿಘ:
ಶಿವ, ಸಿದ್ಧ, ಸಾಧ್ಯ, ಕುಭ, ಕುಕ್ಲ, ಬ್ರಹ್ಮ, ಐಂದ್ರ, ವೈದ್ಯತಿ || ೨೩ || ಈ ಇಪ್ಪತ್ತೇಳು ಯೋ
ಗಗಳು. ಬವ, ಬಾಲವ, ಕೌಲವ, ತೈತಿಲೆ, ಗರಜೆ, ವಣಿಜೆ, ಭದ್ರೆ || ೨ || ಈ ಯೋಗು
ಕರಣಗಳು. ಇಂದ್ರ, ಬ್ರಹ್ಮ, ಮಿತ್ರ, ಅರ್ಹ, ಪಡ್ಕ, ಅದಿತಿ, ಯಮ || ೩ || ಈ ಯೋಗು
ಕರಣಾಧಿಪತಿಗಳು. ಶಕುನಿ, ಚತುಷ್ಪದ, ನಾಗ, ಕಿಂಸ್ತುಭ್ಯನೇಂಬಿವ ಕೃಷ್ಣ ಚತುರ್ದಶಿಯ
ಪರಭಾಗವೊದಲಾಗಿ ಕುಡ್ಧ ವಾಡ್ಯದ ಪ್ರಥಮಭಾಗ ಪರ್ಯಂತನಾಗುವವು. ಕವಿ, ಅಗ್ನಿ,
ನಾಗ, ವಸು ಈ ನಾಲ್ಕು ಸ್ಥಿರಕರಣಾಧಿಪರು || ೪ ||

ಶ್ಲೋಕ|| ಉಚ್ಚಾಸ್ತಿಸಾನಾಂ ಸಹಸ್ರಾಣಿ ತ್ರೀಣಿಸಪ್ತಕತಾನಿ ಚ ||

ತ್ರಿಸಪ್ತತಿಪುನಸ್ತೇಷಾಂ ಮುಹೂರ್ತೋತ್ಕೃತಯಿಷ್ಯತೇ || ||

ಮೂರುಸಾವಿರದೇಳುನೂರಪ್ಪತ್ತೂರು (೩೭೭೭) ಉಚ್ಚಾಸ್ತಿಸಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಮು
ಹೂರ್ತವು.

ನಿಮೇಷಾಣಾಂ ಸಹಸ್ರಾಣಿ ಪಂಚಭೂಯ: ಕತಂ ತಥಾ ||

ದಶೈತೈವ ತದಾಮ್ರೋಕ್ತಾ ಮುಹೂರ್ತೋ ಬುದ್ಧೈ: ||

ಅಕ್ಷರಾಣಾಂ ದ್ವಿಷ್ಠಿಶ್ಚ ಮುಹೂರ್ತಂ ಸಂಪ್ರಚಕ್ಷ್ಮತೇ ||

ದಶೈವಸಹಸ್ರಾಣಿ ಚತ್ವಾರ್ಯೋನ ಕತಾನಿಚ ||

ರೋದ್ರ, ಶ್ವೇತ, ಮೈತ್ರ, ಸಾರಭಟ, ದೈತ್ಯ, ಮೈರೋಚನ, ಮೈತ್ಸದೇವ, ಅಭಿಜಿತ್,
ರೋಹಿಣಿ, ಬಳ, ವಿಜಯ, ನೈರುತ, ವಾರುಣ, ದಿಯಮ, ಭಾಗ್ಯ ಈ ಹದಿನೈದು ಮುಹೂ

ರ್ತಂಗಳು ಹಗಲಿನಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸುವವು || ೧೫ || ಸಾವಿತ್ರ, ಅದ್ವರ್ಯ, ದಾತ್ರಿಕ, ಯಮ, ವಾಯು, ಹುತಾಶನ, ಭಾನು, ವೈಜಯಂತ, ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ, ಸಿದ್ಧಸೇನ, ವಿಜ್ಞೇಪ, ಯೋಧ್ಯ, ಪುಷ್ಪದಂತ, ಸುಗಂಧರ್ವ, ವರೂಣ || ೧೫ || ಈ ಹದಿನೈದು ಮುಹೂರ್ತಗಳು ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸುವವು. ಶ್ರಾವಣಮಾಸದ ಸರ್ವಾಭ್ಯಂತರವೀಥಿಯೊಳು ಅದಿತ್ಯನಿರೆ ದಿನಂ ಹದಿನೆಂಟು ಮುಹೂರ್ತಂ, ರಾತ್ರಿ ಹನ್ನೆರಡು ಮುಹೂರ್ತಂ; ಮಾಘಮಾಸದೊಳಾದಿತ್ಯ ಸರ್ವ ಬಾಹ್ಯ ವೀಥಿಯೊಳಿರೆ ಹಗಲು ಮುಹೂರ್ತಂ ಹನ್ನೆರಡು, ರಾತ್ರಿ ಮುಹೂರ್ತಂ ಹದಿನೆಂಟು. ಇಂತು ಮೂವತ್ತು ಮುಹೂರ್ತದಿಂದ ದಿನವವು; ಹದಿನೈದು ದಿನವಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪಕ್ಷಂ, ಶುಕ್ಲ, ಕೃಷ್ಣ ಪಕ್ಷವೆಂದು ಎರಡು ವಿಧವು; ಎರಡು ಪಕ್ಷದಿಂದ ಒಂದು ಮಾಸವು; ಆ ಮಾಸಗಳು, ಚೈತ್ರ, ವೈಶಾಖ, ಜ್ಯೇಷ್ಠ, ಅಷಾಢ, ಶ್ರಾವಣ, ಭಾದ್ರಪದ, ಅಶ್ವಿಜ, ಕಾರ್ತಿಕ, ಮಾರ್ಗಶಿರ, ಪುಷ್ಯ ಮಾಘ, ಫಾಲ್ಗುಣ || ೧೬ || ಈ ಹನ್ನೆರಡು ಮಾಸಗಳು; ಎರಡು ಮಾಸಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಋತು ಅವು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ—ವಸಂತಋತು, ಗ್ರೀಷ್ಮಋತು, ವರ್ಷಋತು, ಶರದ್ಋತು, ಹೇಮಂತಋತು, ಶಿಶಿರಋತುವೆಂದಾರು ಋತುಗಳು (೬); ಮೂರು ಋತುಗಳಿಗೊಂದು ಅಯನ; ದಕ್ಷಿಣಾಯನ, ಉತ್ತರಾಯನವೆಂದು ಎರಡು ಅಯನಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಂವತ್ಸರವು; ಪ್ರಭವ, ವಿಭವ, ಶುಕ್ಲ, ಪ್ರನೋಧೂತ, ಪ್ರಜಾವತಿ, ಅಂಗಿರ, ಶ್ರೀಮುಖ, ಭಾವ, ಯುವ, ಧಾತು, ಈಶ್ವರ, ಬಹುಧಾನ್ಯ, ಪ್ರನಾಥಿ, ವಿಕ್ರಮ, ವಿಷು, ಚಿತ್ರಭಾನು, ಸ್ವಭಾನು, ತಾರಣ, ಪಾರ್ಥಿವ, ವೈಯ ಈ ಇಪ್ಪತ್ತು ಉತ್ತಮ ಸಂವತ್ಸರಗಳು; ಸರ್ವಜಿತ್, ಸರ್ವಧಾರಿ, ವಿರೋಧಿ, ವಿಕೃತಿ, ಖರ, ನಂದನ, ವಿಜಯ, ಜಯ, ಮನ್ಮಥ, ದುರ್ಮುಖಿ, ಹೇವಿಳಂಬಿ, ವಿಳಂಬಿ, ವಿಕಾರಿ, ತಾರ್ವರಿ, ಪ್ಲವ, ಶುಭಕೃತು, ಶೋಭಕೃತು, ಕ್ರೋಧಿ, ವಿಶ್ವಾವಸು, ಪರಾಭವ ಈ ಇಪ್ಪತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ಸಂವತ್ಸರಗಳು; ಪ್ಲವಂಗ, ಕೀಲಕ, ಸೌಮ್ಯ, ಸಾಧಾರಣ, ವಿರೋಧಿಕೃತ್, ಪರಿಧಾವಿ, ಪ್ರನಾದೀಚ, ಅನಂದ, ರಾಕ್ಷಸ, ನಳ, ಪಿಂಗಳ, ಕಾಳಯುಕ್ತಿ, ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಿ, ರೌದ್ರಿ, ದುರ್ಮತಿ, ದುಂದುಭಿ, ರುದಿರೋದ್ಗಾರಿ, ರಕ್ತಾಕ್ಷಿ, ಕ್ರೋಧನ, ಜ್ವಯ ಈ ಇಪ್ಪತ್ತು ಜಘನ್ಯ ಸಂವತ್ಸರಗಳು; ಇಂತಿಂದು ಮೊದಲಾಗಿ ಪೂರ್ವಾದಿಯ ಪಲ್ಲೋಪನಾದಿ ಕಾಲಭೇದಮಿಲ್ಲ; ಮನುಷ್ಯ ಜ್ಞೇತ್ರದೊಳು, ಜ್ಯೋತಿಷ್ವರ ದೆಶೆಯಿಂದಾಗುವವು; ಇದನ್ನು ಅಗಮಾನುಸಾರದಿಂದ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು.

ವೈಮಾನಿಕರ ವರ್ಣನಂ.

ಸೂತ್ರಂ || ದ್ವಿವಿಧವೈಮಾನಿಕಾಃ || ೫ ||

ತಾಃ—ಕಲ್ಪಜರುಂ, ಕಲ್ಪಾತೀತರೆಂದು ವೈಮಾನಿಕರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಭೇದಗಳಿರುವವು. ಇಂದ್ರ, ಪ್ರತೀಂದ್ರಾದಿ ವಿಕಲ್ಪವನ್ನಳ್ಳವರು ೧ ಕಲ್ಪಜರುಂ, ಅಹಮಿಂದ್ರದೇವರು ಕಲ್ಪಾತೀತರುಗಳು || ೬ ||

ಸೂತ್ರಂ || ಮೋಡಕಸ್ವರ್ಗಾಃ || ೭ ||

ತಾಃ—ಕಲ್ಪಗಳ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ, ೧ ಸೌಧರ್ಮ, ೨ ಈಶಾನ, ೩ ಸನತ್ಕುಮಾರ, ೪ ಮಾಹೇಂದ್ರ, ೫ ಬ್ರಹ್ಮ, ೬ ಬ್ರಹ್ಮೋತ್ತರ, ೭ ಲಾಂತನ, ೮ ಕಾಪಿಷ್ಠ, ೯ ಶುಕ್ರ, ೧೦ ಮ

ಹಾಕುಕ್ರ, ೧೧ ಕತಾರ, ೧೨ ಸಹಸ್ರಾರ, ೧೩ ಅನತ, ೧೪ ಪ್ರಾಣತ, ೧೫ ಆರಣ, ಅಚ್ಚುತ
ಮೆಂದು ಹದಿನಾರಾಗುವವು || ೧೬ || ಇಂದ್ರರುಗಳ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ (೧೭) ಹನ್ನೆರಡಾಗು
ವವು. ಅವು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ—ಸೌಧಮಾರ್ಗದಿ ನಾಲ್ಕು ಕಲ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ಸೌಧಮೇಂದ್ರನುಂ, ಈಶಾ
ನೇಂದ್ರನುಂ, ಸನತ್ಕುಮಾರೇಂದ್ರನುಂ, ಮಾಹೇಂದ್ರನುಂ, ಎಂದಿಂತು ನಾಲ್ಕು ಇಂದ್ರರು
ಗಳು ಮಧ್ಯದ ನಾಲ್ಕುಂ ಕಲ್ಪದ ಪೂರ್ವಾರಯುಗ್ಯದೊಳು ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರನುಂ, ಲಾಂತವೇಂದ್ರ
ನುಂ, ಮಹಾಕುಕ್ರೇಂದ್ರನುಂ, ಸಹಸ್ರಾರೇಂದ್ರನುಮೆಂದು ನಾಲ್ವರಿಂದ್ರರು ಆನತಾದಿ ಚತುಃ
ಕಲ್ಪದೊಳು ಮಾನತೇಂದ್ರನುಂ, ಪ್ರಾಣತೇಂದ್ರನುಂ, ಆರಣೇಂದ್ರನುಂ, ಅಚ್ಚುತೇಂದ್ರನು
ಮೆಂದು ನಾಲ್ವರಿಂದ್ರರು. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ೧೬ ಕಲ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ೧೭ ಇಂದ್ರರುಗಳಿರುವರು. ಪ್ರತೀಂ
ದ್ರರು ಕೂಡಿ ಕಲ್ಪಜೇಂದ್ರರು ಚತುರ್ವಿಂಶತಿ (೨೪) ಯಾಗುವರು.

ಸೂತ್ರಂ || ನವಗ್ರೈವೇಯಕಾಃ || ೭ ||

ತಾಃ—ಅಧೋಗ್ರೈವೇಯಕತ್ರಯವುಂ || ೩ || ಮಧ್ಯಮಗ್ರೈವೇಯಕತ್ರಯವುಂ || ೩ ||
ಉಪರಿಮಗ್ರೈವೇಯಕತ್ರಯವುಂ || ೩ || ಎಂದು ಗ್ರೈವೇಯಕಗಳು ಒಂಭತ್ತು ಭೇದಗಳಾ
ಗುವವು ||

ಸೂತ್ರಂ || ನವಾನುದ್ಧಿ ಕಾಃ || ೪ ||

ತಾಃ—೧ ಅರ್ಚಿ, ೨ ಅರ್ಚಿಮಾಲಿನಿ, ೩ ವೈರ, ೪ ವೈರೋಚನ, ಈ ನಾಲ್ಕು ಪೂರ್ವ
ದಿಕ್ಕಿನ ಶ್ರೇಣಿಬದ್ಧಂಗಳು. ೧ ನೋಮೆ, ೨ ಸೋಮರೂಪೆ, ೩ ಅಂಕೆ, ೪ ಸ್ಥಟಕೆ, ಎಂಬ
ನಾಲ್ಕು ಅಗ್ನೇಯಾದಿ ವಿಧಿಕ್ಕಿನ ಪ್ರಕೀರ್ಣಕಂಗಳು. ನಡುವಿದಾದಿತ್ಯೇಂದ್ರಕಂವರಸು ಅನುದ್ಧಿ
ಶೆಯ ವಿಮಾನಂಗಳು ಒಂಭತ್ತೇ ಆಗುವವು ||

ಸೂತ್ರಂ || ಪಂಚಾಣುತ್ಪರಾಃ || ೫ ||

ತಾಃ—೧ ವಿಜಯ, ೨ ವೈಜಯಂತ, ೩ ಜಯಂತ, ೪ ಅಪರಾಜಿತವೆಂಬ ನಾಲ್ಕು ಶ್ರೇಣಿ
ಬದ್ಧಗಳು ಪೂರ್ವದಿಕ್ಕಿನವು. ನಡುವಣ ಸರ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧೀಂದ್ರಕಂವರಸು ಅನುತ್ತರಯಲ್ಲಿ
ವಿಮಾನಗಳೆದಿರುವವು ||

ಗಾಹೆ || ಮೇರುತಳಾದಿ ದಿವದದ್ಧಿ ವಡ್ಡದಳಳ ಭಕ್ತಯಕ್ಕುಕರಜ್ಜುಮಿಡ್ಧಿ |

ಕಪ್ಪಾಣ ಮಥ್ಘಜುಗಳಿಗೆ ವಜ್ಜಾದಿಯ ಹೊಂತಿಕಮೇ || ೨೨ ||

ಅದು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ—ಮಂದರದ ತಳದಿಂದ ವಂದೂವರೆ ರಜ್ಜುತ್ನೇದವು ಸಂದಲ್ಲಿ ಸೌಧ
ಮ್, ಈಶಾನಕಲ್ಪಂ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೇಲೆ ವಂದೂವರೆ ರಜ್ಜು (೧೬) ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ವರಸನತ್ಕು
ಮಾರ, ಮಾಹೇಂದ್ರಕಲ್ಪಗಳು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಆರಣ್ಯೊಳು ಅರ್ಧರಜ್ಜುಸಂದಲ್ಲಿ ಮೇಗಣಾ
ರುಂ ಯುಗಳಗಳಿರುವವು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೇಲೊಂದು ರುಜ್ಜುಸಂದಲ್ಲಿ ವರಂ ನವಗ್ರೈವೇಯಕಾದಿ
ವಿಮಾನಗಳಿರುವವು. ಮತ್ತಂ ಕಲ್ಪಂಗಳ, ಕಲ್ಪಾತೀತಂಗಳ ಜ್ಞೇತ್ರಗಳಂತರ ಎಲ್ಲಿವರಿಗೆಂದರೆ—
ತಂತಮ್ಮ ಕಡೆಯ ಇಂದ್ರಕದ ಧ್ವಜದಂಡಮೇ ಕಲ್ಪಾವನಿಗಳಂತಂ, ಕಲ್ಪಾತೀತಂಗಳಂತುಂ
ಲೋಕದಂತವೇ ||

ಸೂತ್ರಂ || ತ್ರಿಷಪ್ತಿ ಪಟಲಾನಿ || ೧೦ ||

ಋತು, ವಿಮಲ, ಚಂದ್ರ, ವಲ್ಗುವಿದ, ಅರುಣ, ನಂದನ, ನಳಿನ, ಕಾಂಚನ, ರೋಹಿತ, ಚರಿ, ಚತು, ಮರುತ್, ರುದ್ಧಿ, ವೈಡೂರ್ಯ, ರುಚಕ, ರುಚಿರ, ಅಂಕ, ಸ್ಪಟಿಕ, ತಪನೀಯ, ಮೇಘ, ಮುಖ್ಯ, ಹರಿದ್ರ, ಪದ್ಮ, ಲೋಹಿತ, ವಜ್ರ, ನಂದ್ಯಾವರ್ತ, ಪ್ರಭಂಕರ, ಪುಷ್ಪಕ, ಗಜ, ಮಿತ್ರ, ಪ್ರಭಾಯಂಬೀ ಮೂವತ್ತೊಂದು ಸೌಧಮುದ್ದಿಕದ ಪಟಲಗಳು || ಅಂಜನ, ವನಮಾಲಿ, ನಾಗ, ಗರುಡ, ಲಾಂಗಲ, ಬಲಭದ್ರ, ಚಕ್ರ ಈ ವಿಳು ಸನತ್ಕುಮಾರದ್ವಿಕದವುಗಳು || ಅರಿಷ್ಟ, ಸುರಸಮಿತಿ, ಬ್ರಹ್ಮ, ಬ್ರಹ್ಮೋತ್ತರ, ಈ ನಾಲ್ಕು ಬ್ರಹ್ಮದ್ವಿಕದವುಗಳು || ಬ್ರಹ್ಮಹೃದಯ, ಲಾಂತವಮಿಯರಡುಂ ಲಾಂತವದ್ವಿಕದವುಗಳು || ಕುಕ್ರವಿನಾ ನನೊಂದುಂ, ಕುಕ್ರದ್ವಿಕಗಳಿಗೆ || ಶತಾರವಿನಾನನೊಂದು, ಶತಾರದ್ವಯಗಳಿಗೆ || ಅನತ, ವ್ರಾಣತ, ಪುಷ್ಪಕವೆಂಬೀ ಮೂರು ಅನತದ್ವಿಕದವುಗಳು || ಶಾತಕ, ಅರಣ, ಅಚ್ಯುತ ವೊಮೂರುಂ ವಿನಾನಗಳು ಅರಣದ್ವಿಕದವು || ಸುರರ್ಷನ, ಅನೋಘ, ಸುಪ್ರಬುದ್ಧಮೆಂದೀ ಮೂರುಂ ಅಧೋಗ್ರ್ಯವೇಯಕದವು || ಯಶೋಧರ, ಕುಭದ್ರ, ವಿಶಾಲ, ಎಂಬೀ ಮೂರು ವಿನಾನಗಳು ಮಧ್ಯಮಗ್ರ್ಯವೇಯಕದವು || ಸುಮನಸ, ಸೌಮನಸ, ಪ್ರೀತಿಂಕರ, ಇವು ಮೂರು ವಿನಾನಂಗಳುಂ ಉಪರಿಮ ಗ್ರ್ಯವೇಯಕದವು || ಆದಿತ್ಯೇಂದ್ರಕವೊಂದು ನವಾಣುದ್ಧಿಶೆಯದು || ಸರ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧೀಂದ್ರಕವೊಂದು ಪಂಚಾಣುತ್ತರೆಯದು ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೂಡಿ ಅರವತ್ತೂರು ಇಂದ್ರಕಗಳಿರುವವು || ಅದೆಂತೆನೆ—ನಲವತ್ತುಯೋಜನ (೪೦) ಉತ್ಸೇದದೊಳು ಹನ್ನೆರಡು (೧೨) ನಾಲ್ಕುಂ (೪) ಮಧ್ಯೋಪರಿಪರಿಮತಳವಿಸ್ತಾರದೊಳಂ ನೆರೆದು, ಮಂದರಮಹೀಧರಮೆಂಬ ಮಹೀಪತಿಗೆ ಮಕುಟದಂತಿಟ್ಟ ವೈಡೂರ್ಯ ಮಯ ಚೂಳಿಕಾಗ್ರದೊಳು ಕುರುಭೂಮಿಜರ ವಾಲಾಗ್ರದನಿತಂತರಂ ಮುಟ್ಟದೆರಿ ವಿನಾನಗಳಿರುವವು. ಅದು ಮನುಷ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದ ಪ್ರಮಾಣಂ, ತತ್ಪ್ರಮಾಣವಾದ ಸಿದ್ಧಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಕೆಳಗೆ ದ್ವಾದಶಯೋಜನಾಂತರದೊಳು ಸರ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಯಿರುವದು. ಅದು ಜಂಬೂದ್ವೀಪದ ಪ್ರಮಾಣವು. ಆ ಎರಡುಮಂ ವಿಶೇಷಿಸಿರೂಪೋನೇಂದ್ರಕದಿಂ ಭಾಗಂಗೊಂದು ಪಡೆದ ಲಬ್ಧಿ ಮಂ ಮೊದಲಂತೊಟ್ಟು ಕಳೆಯೆ, ಕಡೆಯಿಂತೊಟ್ಟು ಕೂಡಿಸಲು ಶೇಷೇಂದ್ರಕಂಗಳ ಪ್ರಮಾಣವು ಬರುವದು.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಗಾಹೆ|| ಣಾಭಿಗಿರಿ ಚೂಳಿಚೂಳಿ ಉವರಿಬ್ಬಾಳಗ್ಗಂತರಿತಿಯೋಹು |

ಉಡುಯಿದೋ ಸಿದ್ಧಿದೋ ಜಾರಸಜೋಯಾಣಮಾಣವಿಡ್ಲಿ || ೨೩ ||

ಸಬ್ಬತೃಮಾಣಸಖೇತ್ತಪಮಾಣಂ ಉದುಸ್ಸಬದ್ಧಂತು ಜಂಬುದಿವಸಮಂ |

ಉಭಯ ವಿಶೇಷೇಮಾವೂಣಿದ್ವಯಭಜಿದೇದುಹಾಣಿಚಯಂ || ೨೪ ||

ಮತ್ತನಾ ಯಿಂದ್ರಕಗಳು ನಡುವಾಗೆ ನಾಲ್ಕುಂ ದಶಯೋಳಂ ವೋಳೀಕ್ರಮದಿಂದಮಿರ್ದವು. ಶ್ರೇಣಿಬದ್ಧಗಳುಮವೆಂತೆಂದೊಡೆ—ನೊದಲಿಂದ್ರಕದ ಚತುರ್ದಿಕೆಯೊಳು ಅರವತ್ತೆರಡುಗೆಯ್ದು ಪ್ಪವು. ಇಲ್ಲಿಂ ಮೇಲೆಲ್ಲಾ ಪಟಲಂಗಳು ಆ ನಾಲ್ಕೆಶೆಯೊಳೊಂದೊಂದು ಗೆಯ್ದಕ್ಕುಂ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಉ ನೆವಾನುದ್ಧಿಶೆ ಪಂಚಾಣುತ್ತರಗಳ ದಶೆಗಳೊಂದೊಂದವನ್ನೇ ವರಮಕ್ಕುಮದೆಂತೆನೆ—

ಸೂತ್ರಂ || ಮೋಡಶೋತ್ತರಾಷ್ಟ್ರಕತ ಸಪ್ತಸಹಸ್ರ ಶ್ರೇಡಿಬದ್ಧಾನಿ ೧೧

ತಾ:—ಸೌಧರ್ಮಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕುಸಾವಿರದ ಮುನ್ನೂರಪ್ಪತ್ತೈದು (೪೩೨೫) ಶ್ರೇಡಿಬದ್ಧಗಳಿರುವವು. ಈತಾನಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರದ ನಾನೂರೈವತ್ತೇಳು (೧೪೫೭) ಶ್ರೇಡಿಬದ್ಧಗಳಿರುವವು. ಸನತ್ಕುಮಾರಕಲ್ಪದೊಳು ಐನೂರಂಭತ್ತೆಂಟು (೫೮೮). ಮಾಹೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ನೂರತೊಂಬತ್ತಾರು (೧೯೬). ಬ್ರಹ್ಮ, ಬ್ರಹ್ಮೋತ್ತರದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನೂರರವತ್ತು (೩೬೦). ಲಾಂತವದ್ವಯದಲ್ಲಿ ನೂರೈವತ್ತಾರು (೧೫೬). ಕುಕ್ರದ್ವಯದಲ್ಲಿ ಎಪ್ಪತ್ತೆರಡು (೭೨). ಕತಾರದ್ವಯದೊಳು ಅರುವತ್ತೆಂಟು (೬೮). ಅನತಾದಿ ಚತುಷ್ಪದೊಳು ಮುನ್ನೂರಪ್ಪತ್ತು ನಾಲ್ಕು (೩೨೪). ಆಧೋಗ್ರ್ಯವೇಯಕತ್ರಯದಲ್ಲಿ ನೂರಂಟು (೧೦೮). ಮಧ್ಯಮಗ್ರ್ಯವೇಯಕತ್ರಯದೊಳು ಎಪ್ಪತ್ತೆರಡು (೭೨) ಉಪರಿಮಗ್ರ್ಯವೇಯಕತ್ರಯದಲ್ಲಿ ಪಟ್ರಿಂಕವು (೩೬). ನವಾಣುದ್ವಿತೀಯೆಂ ನಾಲ್ಕು (೪) ಇಂತಿವೆಲ್ಲಂ ಕೂಡಿ ಏಳುಸಾವಿರದೆಂಟು ನೂರಹದಿನಾರು (೭೮೧೬) ಶ್ರೇಡಿಬದ್ಧಂಗಳು. ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಸಮಖ್ಯಾತಯೋಜನವಿಸ್ತಾರಗಳನ್ನಳ್ಳುವೆಗಳು || ||

ಸೂತ್ರಂ || ಚತುರಶೀತಿಲಕ್ಷೇಕೂನನವತಿಸಹಸ್ರೈಕಕತಚತುಶ್ಚತ್ವಾ-

ರಿಂಕತ್ವೈಕೀರ್ಣಕಾನಿ || ೧೨ ||

ಇಂದ್ರಕ, ಶ್ರೇಡಿಬದ್ಧರಹಿತ ವಿಮಾನಂಗಳು ಪ್ರಕೀರ್ಣಕಂಗಳಕ್ಕುಮೆಂತನೆ—

ಗಾಹೆ || ಸೇಧಿಣಂವಿಖ್ಯಾಳೆಪುಲಪಯಿಣಯಯಿವತ್ತಿಯವಿಮಾಣಂ ||

ಹೊಂತಿಪಯಿಂಣಯಣಾಂಮಾಸೆಡಿಂದಯಹೀಣರಾಸಿಸಮಾ || ೨೫ ||

ತಾ:—ಸೌಧರ್ಮಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತೊಂದುಲಕ್ಷದ ತೊಂಬತ್ತೈದುಸಾವಿರದೈನೂರು ತೊಂಬತ್ತೆಂಟು (೩೧೯೫೫೯೮), ಈತಾನದಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತೇಳುಲಕ್ಷದತೊಂಬತ್ತೆಂಟುಸಾವಿರದೈ ನೂರುನಲವತ್ತಾರು (೨೭೯೪೫೪೩), ಸನತ್ಕುಮಾರದಲ್ಲಿ ಹನ್ನೊಂದುಲಕ್ಷದತೊಂಬತ್ತೊಂಭತ್ತುಸಾವಿರದನಾನೂರೈದು (೧೧೯೯೪೦೫) ಮಾಹೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಏಳುಲಕ್ಷದತೊಂಬತ್ತೊಂಭತ್ತು ಸಾಸಿರದಯೆಂಟುನೂರನಾಲ್ಕು (೭೯೯೮೦೪), ಬ್ರಹ್ಮದ್ವಯದಲ್ಲಿ ಮೂರುಲಕ್ಷದತೊಂಬತ್ತೊಂಭತ್ತೈಸಾಸಿರದಾರುನೂರಮೂವತ್ತಾರು (೩೯೯೬೩೬), ಲಾಂತವದ್ವಯದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕುತೊಂಭತ್ತೈಸಾಸಿರದೆಂಟುನೂರನಲವತ್ತೆರಡು (೪೯೮೪೨), ಕುಕ್ರದ್ವಯದೊಳೊಳೊಂಭತ್ತೈಸಾಸಿರದೊಂಭತ್ತೈನೂರಿಪ್ಪತ್ತೇಳು (೩೯೯೭೭), ಕತಾರದ್ವಯದಲ್ಲಿ ಐದುಸಾವಿರದೊಂಭತ್ತೈನೂರೊಂಭತ್ತೊಂದು (೫೯೩೧), ಅನತಾದಿಚತುಷ್ಪದಲ್ಲಿ ಮೂನ್ನೆರಪ್ಪತ್ತು (೩೭೦), ಆಧೋಗ್ರ್ಯವೇಯಕತ್ರಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೀರ್ಣಕಂಗಳೆಲ್ಲ, ಮಧ್ಯಮಗ್ರ್ಯವೇಯಕಗಳಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತೆರಡಿನವು (೩೨), ಉಪರಿಮಗ್ರ್ಯವೇಯಕತ್ರಯಗಳಲ್ಲಿ ಐವತ್ತೆರಡು (೫೨), ನವಾಣುದ್ವಿತೀಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು (೪) ಪಂಚಾಣುತ್ತರೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೀರ್ಣಕಂಗಳೆಲ್ಲ. ಇಂತು ಪ್ರಕೀರ್ಣಕಗಳೆಲ್ಲಾ ಎಂಭತ್ತನಾಲ್ಕುಲಕ್ಷೈಯುಮೆಂಭತ್ತೊಂಭತ್ತೈಸಾಸಿರದ ನೂರನಲವತ್ತಾಲ್ಕು (೮೪೮೯೧೪೪) ಆಗುವವು.

ನೂತ್ರಂ || ಚತುರಶೀತಿಲಕ್ಷ ಸಪ್ತನವತಿನಹಸ್ರತ್ರ-
ಯೋವಿಂಶತಿ ವಿಮಾನಾನಿ || ೧೩ ||

ತಾ:- (೮೪೯೨೦೨೩) ಯಂಭತ್ತನಾಲ್ಕುಲಕ್ಷೆಯುಂ ತೊಂಭತ್ತೇಳುಸಾವಿರದ ಇಪ್ಪತ್ತನೂರು ವಿಮಾನಗಳಾಗುವವು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—ಸೌಧರ್ಮಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ ದ್ವಾತ್ರಿಂಶತ್ಲಕ್ಷ (೩೨೦೦೦೦) ವಿಮಾನಗಳು. ಈಶಾನಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟವಿಂಶತಿಲಕ್ಷ (೨೮೦೦೦೦೦) ವಿಮಾನಗಳು. ಸನತ್ಕುಮಾರಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ ದ್ವಾದಶಲಕ್ಷ (೧೨೦೦೦೦೦) ವಿಮಾನಗಳು. ಮಾಹೇಂದ್ರಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಲಕ್ಷ (೮೦೦೦೦೦) ವಿಮಾನಗಳು. ಬ್ರಹ್ಮದ್ವಯದಲ್ಲಿ ಚತುರ್ಲಕ್ಷ (೪೦೦೦೦೦) ವಿಮಾನಗಳು. ಲಾಂತವದ್ವಯದಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಶತ್ಸಹಸ್ರ (೫೦೦೦೦) ವಿಮಾನಂ ಶುಕ್ರದ್ವಯಕ್ಕೆ ಚತ್ವಾರಿಂಶತ್ಸಹಸ್ರ (೪೦೦೦೦) ವಿಮಾನಂ, ಶತಾರದ್ವಯಕ್ಕೆ ಪಕ್ಷಿಸಹಸ್ರ (೬೦೦೦) ವಿಮಾನಂ, ಅನತಾದಿ ಚತುಷ್ಪದಲ್ಲಿ ಸಪ್ತಶತ (೭೦೦) ವಿಮಾನಂ, ಅಧೋಗ್ರ್ಯವೇಯಕತ್ರಯದಲ್ಲಿ ನೂರುಹನ್ನೊಂದು (೧೧೧) ವಿಮಾನಂ, ಮಧ್ಯಮಗ್ರ್ಯವೇಯಕದಲ್ಲಿ ಸಪ್ತೋತ್ತರಶತ (೧೦೭) ವಿಮಾನಂ, ಉಪರಿಮಗ್ರ್ಯವೇಯಕತ್ರಯದಲ್ಲಿ ನವತ್ಯೇಕ (೯೧) ವಿಮಾನಂ, ನವಾಣ್ವದ್ವಿಯಲ್ಲಿ ನವ (೯) ವಿಮಾನಂ, ಪಂಚಾಣ್ವತರೆಯಲ್ಲಿ ಪಂಚ (೫) ವಿಮಾನಂ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಚೈತ್ಯಾಲಯಗಳಿರುವವು.

ಮತ್ತು ಸೌಧರ್ಮಾದಿ ಇಂದ್ರರಿಗೆ ಮಹಾದೇವಿಯರೇಣ್ಣರೇಣ್ಣರಾಗುವರು. ಅಲ್ಲಿ ಓರೋರ್ವಮಹಾದೇವಿಯರ ಪ್ರತಿಬದ್ಧದ ಪರಿವಾರದೇವಿಯರುಂ, ಪ್ರಧಾನದೇವಿಯರುಂ, ಪೋಷಕಸಹಸ್ರಂ (೧೬೦೦೦)ವಾಗಲು ಸೌಧರ್ಮ ಈಶಾನರ್ಗೆ ವೊಂದುಲಕ್ಷದಿಪ್ಪತ್ತೊಂಟುಸಾವಿರರು (೧೨೮೦೦೦), ಮತ್ತೈದುಂ ಯುಗ್ಮದೊಳಂ ಶೇಷಕಲ್ಪದೊಳವರ್ಮಧಾರ್ಧಂ ಯಥಾಕ್ರಮದಿಂದರವತ್ಕಾಲ್ಯುಸಾವಿರ (೬೪೦೦೦), ಸನತ್ಕುಮಾರದ್ವಯಕ್ಕೆ ಮೂವತ್ತೆರಡು ಸಾವಿರವುಂ (೩೨೦೦೦), ಮಾಹೇಂದ್ರನಿಗೆ ಪೋಷಕಸಹಸ್ರ (೧೬೦೦೦)ರುಂ, ಲಾಂತವೇಂದ್ರನಿಗೂ, ಮಾಹಾಶುಕ್ರೇಂದ್ರನಿಗೂ, ಎಂಟುಸಾವಿರಂ (೮೦೦೦), ಸಹಸ್ರಾರೇಂದ್ರಂಗೆ ನಾಲ್ಕುಸಾವಿರ (೪೦೦೦), ಅನತಾದಿ ಚತುಷ್ಕೇಂದ್ರರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕಮೆರಡುಸಾವಿರ (೨೦೦೦) ಸ್ತ್ರೀಯರಾಗುವರು. ಮತ್ತಂ ವಲ್ಲಭಿಯರು ಸೌಧರ್ಮ, ಈಶಾನೇಂದ್ರರಿಗೆ ಮೂವತ್ತೆರಡುಸಾವಿರ (೩೨೦೦೦), ಸನತ್ಕುಮಾರ, ಮಾಹೇಂದ್ರರಿಗೆ ಅಷ್ಟಸಹಸ್ರಂ (೮೦೦೦), ಬ್ರಹ್ಮೇಂದ್ರರ್ಗೆರಡುಸಾವಿರ (೨೦೦೦), ಲಾಂತವೇಂದ್ರನಿಗೆ ಪಂಚಶತಂ (೫೦೦), ಮಾಹಾಶುಕ್ರೇಂದ್ರಂಗೆ ಇನ್ನೊಂದುವತ್ತುಂ (೨೫೦), ಸಹಸ್ರಾರೇಂದ್ರಂಗೆ ನೂರಿಪ್ಪತ್ತೈದು (೧೨೫), ಅನತಾದಿಯ ನಾಲ್ಕರ್ಗಂ ವಲ್ಲಭಿಯರು ತ್ರಿಪಕ್ಷಿ (೬೩), ದಕ್ಷಿಣೋತ್ತರ ಕಲ್ಪಂಗಳ ದೇವಿಯರ್ಗುತ್ಪತ್ತಿಸ್ಥಾನ ವಿಮಾನಂಗಳು ಸೌಧರ್ಮಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ (೬೦೦೦೦೦) ಆರುಲಕ್ಷವುಂ, ಈಶಾನಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕುಲಕ್ಷವುಂ (೪೦೦೦೦೦), ಸನತ್ಕುಮಾರದೇವದಂಪತಿಗಳ ಕಾಮಸುಖಂಗಳನುಭವಣೆಯೆಂತಂದೊಡೆ—ಭವನವಾಗಿಗರಿಂದ ಈಶಾನಕಲ್ಪದವರಿಗೂ ಇರುವ ದೇವಿಯರುಗಳು ಕಾಯಪ್ರವೀಚಾರರು. ಮನುಷ್ಯರಹಾಗೆ ಅನುಭವಿಸದಿದ್ದರೆ ತೃಪ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಸನತ್ಕುಮಾರ, ಮಾಹೇಂದ್ರಕಲ್ಪದ ದೇವಿಯರು ಸ್ವರ್ಗನಪ್ರವೀಚಾರರು. ಅನ್ಯೋನ್ಯಂಗಳ್ವರ್ಗನವಾತ್ರದೊಳೆ ಕಾಮಸುಖರಪ್ಪರ.

ಅಲ್ಲಿಂ ಮೇಲಣ ನಾಲ್ಕುಂ ಕಲ್ಪದ ದೇವಿಯರು ರೂಪಪ್ರವೀಚಾರರು. ಕೃಂಗಾರರೂಪುಲಾವಣ್ಯ ಹಾವಭಾವವಿಳಾಸವಿಭ್ರಮಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಸುಖಮನೆಯು ವರು.

ಶ್ಲೋಕ || ಹಾವೋಮುಖವಿಕಾರಸ್ಯಾದ್ಭಾವಶ್ಚಿಂತಂತು ಸಂಭವಃ ||

ವಿಲಾಸೋ ನೇತ್ರಜೋಜ್ಞೇಯೋ ವಿಭ್ರಮಾ ಭ್ರೂಯುಗಾಂತಯೋಃ ||

ಅಲ್ಲಿಂ ಮೇಲಣ ನಾಲ್ಕುಕಲ್ಪದ ದೇವರ್ಕಳು ಕಲ್ಪಪ್ರವೀಚಾರರುಂ. ಅನ್ಯೋನ್ಯ ಮೃದು ವಚನ ಮಧುರಗೀತಾಲಂಕಾರಕ್ಷಣಿತರವಂಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಹೊಂದು ವರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೇಲಣ ನಾಲ್ಕು ಕಲ್ಪದ ದೇವರು ಮನಃಪ್ರವೀಚಾರರು. ಸ್ವಾಂಗನಾ ಸ್ವರಣವಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಮನ್ಮಥಸುಖವನ್ನು ಹೊಂದುವರು. ಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳೂ ಹಾಗೆಯೇ ಸುಖ ಹೊಂದುವರು. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೇಲಣ ಆಹಮಿಂದ್ರರೆಲ್ಲರು ಅಪ್ರವೀಚಾರರು. ಆ ರೀತಿ ಯಾದ ದೇವರ್ಗ ಸುಖಮಿಲ್ಲೆನವೇದಪ್ರವೀಚಾರರುಮೆಂಬುದುನಿಡುವನಸೇನೆ ಅಂತದು ವೇದ ನಿಯ ಕರ್ಮದ ಉದೀರಣೆಯೊಳಾದ ದುಃಖವನ್ನು ಉಪಕರಿಸಲ್ಕೆ ಪ್ರತೀಕಾರಮಂತಪ್ಪ ದುಃಖವು ಅಹಮಿಂದ್ರರಿಗಿಲ್ಲದಿರುವದರಿಂದ ಪ್ರವೀಚಾರಮಿಲ್ಲ. ಪಂಚವಿಧಾಂತರಾಯದ ಕ ಯೋವಕನೋತ್ಕೃಷ್ಟ ಸಮುದ್ಭವಸಾತ ಕುಭಪಂಚಕದಿಂದವರ್ಗ ಸಪ್ರವೀಚಾರಾನಂತಗುಣ ನಿಃಪ್ರವೀಚಾರಸುಖಮುಂಟು. ಆ ಸುಖಮಂತುಟೆಂತುಟೆಂದಿಂತು ಉಪಕರಿಸಲ್ಕೆ ಬಾರದು. ಅಂದರೆ ಆ ಸುಖಗಳಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಸುಖವೇ ಇಲ್ಲವೆಂದರ್ಥವು

ಶ್ಲೋಕ || ಹೃಷೀಕಜಮನಾತಂಕಂ ದೀರ್ಘಕಾಮೋಪರಾಲಿತಂ ||

ನಾಕೇನಾಕೌಸಾಂ ಸೌಖ್ಯಂ ನಾಕೇನಾಕೌಕಸಾಮಿನ ||

ಮತ್ತು ಆ ವೈಮಾನಿಕಗಾರಯುಷ್ಯಂಗಳುಂ, ಅಣಿನಾದ್ಯೈಶ್ವರ್ಯಂಗಳುಂ, ಸುಖಂಗಳುಂ, ಕಾಂತಿಗಳುಂ, ಲೇಖ್ಯವಿಕುಧಿಗಳುಂ, ಇಂದ್ರಿಯವಿಷಯಂಗಳುಂ, ಅವಧಿವಿಷಯಂಗಳುಂ ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚುವವು. ತೊಳಲುವ ಕ್ಷೇತ್ರಂಗಳುಂ, ಕರೀರಂಗಳುಂ, ಅಭಿನಾನಂಗಳುಂ, ಪರಿಗ್ರಹಂಗಳುಂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವವು. ಲೇಖ್ಯಂಗಳು ಭವನವಾಸಿಗರಿಂದ ಹಿಡಿದು ಪ್ರಥಮ ಎರಡು ಕಲ್ಪದವರಿಗೂ ಪೀತಲೇಖ್ಯವಾಗುವದು. ದ್ವಿತೀಯ ಯುಗಲದಲ್ಲಿ ಪೀತ, ಪಡ್ಮಲೇಖ್ಯಗಳಾಗುವವು. ತ್ರಿಚತುಃಪಂಚಮಗಳಲ್ಲಿ ಪಡ್ಮಲೇಖ್ಯಯಾಗುವವು. ಷಷ್ಠಮದಲ್ಲಿ ಪಡ್ಮ ಕುಕ್ಷ ಲೇಖ್ಯಗಳಾಗುವವು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೇಲೆಲ್ಲಾ ಕುಕ್ಷಲೇಖ್ಯಯೊಂದೇ ಆಗುವದು. ಭವನತ್ರಿಕರಿಗೆ ಅವರ್ಯಾಪ್ತಿಕಾ ಲದೊಳು ಕೃಷ್ಣ ನೀಲಕಾಮೋತಗಳೆಂಬ ಆಕುಭ ಲೇಖ್ಯಗಳೇ ಆಗುವವು. ಮತ್ತೆಂವಿಗುರ್ವಣಾ ಕತ್ತಿಗಳುಂ, ಅವಧಿವಿಷಯಂಗಳುಂ ಪ್ರಥಮದ್ವಿತೀಯ ಯುಗಳದವರಿಗೆ. ಪ್ರಥಮದ್ವಿತೀಯ ಪೃಥ್ವಿಯಕಡೆಯವರಿಗೂ. ಅಲ್ಲಿಂ ಮೇಲಣ ಮೇಲಣ ಮೂರಡೆಯ ನಾಲ್ಕುಂ ಕಲ್ಪಗಳ ದೇವರ್ಗ ತ್ರಿಚತುಃಪಂಚಮ ಪೃಥ್ವಿಪರ್ಯಂತದವರಿಗೂ ಆಗುವದು. ನವ ಗ್ರೈವೇಯಕದವರುಂ, ನವಾಣುದ್ವಿತೀಯವರುಂ ಷಷ್ಠಮ ಸಪ್ತಮ ಪೃಥ್ವಿತಲದವರಿಗೂ ಅರಿಯುವರು. ವಿಗುರ್ವಿಸುವ ಕತ್ತಿಯನ್ನುಳ್ಳವರುಂ. ಪಂಚಾಣುತ್ತರಯ ಆಹಮಿಂದ್ರರುಂ, ಸಪ್ತಮಲೋಕ ಪಾಳಿಯುಮಂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಮಾಗರಿವರು. ತಂತಂಮರಿವನಿತು ಕ್ಷೇತ್ರಮೆಲ್ಲಮಂ ನಿಜಕರೀರದಿಂದ ವ್ಯಾಪಿಸುವರುಂ,

ಮಗುಳ್ಳಿಕ್ಕುವ ಕತ್ತಿಯನ್ನಳ್ಳುವರುಂ, ಮತ್ತಮೆರಡುಮೆರಡುಂ, ನಾಲ್ಕುಮೆರಡುಂ ಯೆರಡುಂ
ನಾಲ್ಕುಂ ಕಲ್ಪದೊಳು ಮೂರಡೆಯ ಮೂರರೊಳಂ, ಅನುದ್ಧಿ ತಾನುತ್ತರೆಯೊಳಂ.

ಕಂದ || ತೊಳಪಶರೀರೋತ್ಸೇದಂ ।

ಮೊಳನೆಳಾರಯ್ತು ಬಳಿಕ ನಾಲ್ಕುಲ್ಲಿಂದಂ ||

ದಳಹೀನಕ್ರಮಮತ್ತಲು ।

ಮೊಳನೊಂದಪ್ಪಿನೆಗೆಮಿವುದಶಸ್ಥಾನಂಗಳ್ || ೫೩ ||

ಗಾಹೆ || ದುಸುದುಸುಜವುದುಸುಜದುರಿತ್ತಿಸುತೇ ಸುಹಶುಸ್ತೇಹೋ ।

ರಯಣಣಸತ್ತಚ್ಚಪ್ಪಂಣಚತ್ತಾರಿದಳೇಣಹೀಣಕಮಾ || ೨೬ ||

ಆಯುಷ್ಯಂ, ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಯುಗದೊಳುಂ, ನವಗ್ರೈವೇಯಕದೊಳುಂ, ಅಣುದ್ಧಿಶೆಯೊಳುಂ ಅನುತ್ತರೆಯೊಳುಂ.

ಕಂದ || ಎರಡೇಳುಪತ್ತು ಪದಿನಾ- ।

ಲೈರಡುತ್ತರೆಯಾಗೆಪರ್ಜುಗುಂ ಸ್ಥಿತಿಯಿಪ್ಪ- ||

ತ್ತೆರಡುವರಮತ್ತಾವೊಂದು ।

ತ್ತರೆಯಿಂ ಮೂವತ್ತಮೂರುವರಮುಂಬುಧಿಗಳ್ || ೫೪ ||

ಜಘನ್ಯಸೌಧರ್ಮಕಲ್ಪದೊಳು ಪಲ್ಯೋಪಮಮೀತಾನಕಲ್ಪದೊಳಧಿಕಂ, ಮೇಗೆಲ್ಲಂ ಕಳ
ಗಣವರುತ್ಕೃಷ್ಟಂಗಳು ಸಮಯಾಧಿಕಮಾಗೆ ಮೇಗಣವರ ಜಘನ್ಯಂಗಳು.

ಗಾಹೆ || ಸೋಹಂಮವರಂಪಲ್ಲಂ ವರಮುವಹಿವಸತ್ತದಸಯಜೊದ್ದವಯಂ ।

ಬಾವೀಸಾತ್ತಿದುವಟೆಯೆಕೆಕ್ಕಜ್ಜಾವತೆತ್ತೀಸಂ || ೨೭ ||

ಸೌಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಜಘನ್ಯವಲ್ಯಂ, ಉತ್ಕೃಷ್ಟಸಾಗರೋಪಮಾನಂಗಳು. ೨, ೭, ೧೦, ೧೪, ೧೬, ೧೮, ೨೦, ೨೨, ೨೩, ೨೪, ೨೫, ೨೬, ೨೭, ೨೮, ೨೯, ೩೦, ೩೧, ೩೨, ೩೩, ಸರ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತುಮೂರು ಸಾಗರೋಪಮಂ ಜಘನ್ಯ ಮಧ್ಯವಸ್ಥಿತಿ ವಿಕಲ್ಪಗಳೆಲ್ಲಾ.

ಗಾಹೆ || ಸಂಮೇಪೂಡೋಲೂಣಂ ಸಾಯದರದಳಮಹಿಯಮಾಸಹಸಾರಾ ।

ಜಳಹಿದಳಮುಡುವರಾವೂಪಡಳಪ್ಪಡಿಜಾಣಹಾಣಿಚಯಂ || ೨೮ ||

ತಾಃ—೮ದ್ಯಕಲ್ಪದ್ವಯದ ಹಾನಿನೃದ್ಧಿಯ ಪ್ರಮಾಣಂ ಸಾಗರೋಮದ ದ್ವಿತ್ರಿಂಶದ್ಭಾಗೇ
೨, ಪಡಲಂ ಪ್ರತ್ಯುತ್ಕೃಷ್ಟಯುಷ್ಯಸೋ, ೧, ೧೯, ೨೦, ೨೫, ೨೭, ೨೯, ೩೧, ೩೩, ೩೨
೩೦
೨ ೩೦ ೩೦ ೩೦ ೩೦ ೩೦ ೩೦ ೩೦ ೩೦ ೩೦
೩೯, ೪೧, ೪೩, ೪೫, ೪೭, ೪೯, ೫೧, ೫೩, ೫೫, ೫೭, ೫೯, ೬೧, ೬೩, ೬೫, ೬೭, ೬೯, ೭೧,
೩೦ ೩೦ ೩೦ ೩೦ ೩೦ ೩೦ ೩೦ ೩೦ ೩೦ ೩೦ ೩೦ ೩೦ ೩೦ ೩೦ ೩೦ ೩೦
೭೨, ೫. ಸನತ್ಕುಮಾರಯುಗಳದಲ್ಲಿ ೪೫, ೫೫, ೬೫, ೭೫, ೮೫, ೯೫. ಬ್ರಹ್ಮಯುಗಳದಲ್ಲಿ
೩೦ ೧ ೧೪ ೧೪ ೧೪ ೧೪ ೧೪ ೧೪

ಮೂವತ್ತಮೂರಕ್ಕೆಭೇದ ೩೩೯, ೩೯, ೨೧. ಲಾಂತವದ್ವಯದಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತೈದಕ್ಕೆ ೨೫, ೧೯,
೪ ೪ ೨ ೨

ಕುಕ್ರದ್ವಯದಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತೂರಕ್ಕೆ ಭೇದ ೩೩. ಕತಾರದ್ವಯದಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತೇಳಕ್ಕೆ ೩೩. ಅನಂತಾ
ದ್ವಯದಲ್ಲಿ ಪೂತಾಯುಷ್ಯರಿಗೆ ಪುಟ್ಟುಗೆಯಿಲ್ಲ. ೧೯, ೩೯, ೨೦. ಅರಣಯುಗದಲ್ಲಿ ಅರುನತ್ತರ
ಡಕ್ಕೆ ೩೩. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೇಲಣವರಿಗೆ ಮುಂಚೆ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಪೂತಾಯುಷ್ಯರೊಳು ರಿತ್ವಿಂದ್ರಿಕ
ದೊಳು ಜಘನ್ಯಾಯುಷ್ಯಂ ಪಲ್ಯಂ, ತ್ರಿದ್ವಿಭಾಗೆ ೩.

ಗಾಹೆ || ದಳಹಿದಳಪ್ಪಲ್ಲದಂ ಭವಣೆವಂತರದುಗೆಕಮೇಣಹೀಯಸ್ಸಮ್ಮೇ ||

ಮಿಛ್ಛೇಪೂದೋಪಲ್ಲಾಸಖ್ಯಂತುಸಂಬಧ್ಧ || ೨೯ ||

ಪೂತಾಯುಷ್ಯರೊಳು ಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿಗರ್ಧಸಾಗರೋಪಮಮುಧಿಕಮಕ್ಕುಂ, ವ್ಯಂತರ
ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯರೊಳು ಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿಗಳಿರ್ದರ್ಧಪಲ್ಯಮುಧಿಕಮಕ್ಕುಂ, ಅಂತು ಭವನವಾಸಿಗರೊ
ಳಸುರರ್ಗಿ ವೊಂದೂವರೆ ಸಾಗರೋಪಮ, ವ್ಯಂತರ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯರೊಳು ವೊಂದುವರೆ ಪಲ್ಯ
ಮಕ್ಕುಂ, ಪೂತಾಯುಷ್ಯರಪ್ಪ ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಗೆ ಸರ್ವತ್ರಜತುರ್ನಿಕಾಯದೊಳು ಪಲ್ಯಾಸಂಖ್ಯಾ
ತಭಾಗಮುಧಿಕಮಕ್ಕು, ಮತ್ತಂ ಸ್ತ್ರೀಯರ್ಗಿ ಪ್ರಥಮ ಯುಗಲದಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಕಪಲ್ಯಂ, ಜಘ
ನ್ಯಾಯುಷ್ಯಂ, ಉತ್ಕೃಷ್ಟಾಯುಷ್ಯಪಳಿತೋಪಮಂಗಳು, ಮತ್ತಂ ಹನ್ನೊಂದು ಕಲ್ಪದನ
ರಿಗೂ ಎರಡೆರಡು ವೃದ್ಧಿ, ಮತ್ತಂ ನಾಲ್ಕು ಕಲ್ಪಗಳವರಿಗೂ ಏಳು ವೃದ್ಧಿಯಾಗೆ ಅಚ್ಯುತ
ಕಲ್ಪದ ದೇವಿಯರ್ಗಿ ಐವತ್ತೈದು ಪಳಿತೋಪಮಂಗಳಾಗುವವು ||

ಉತ್ತಂಚ|| ಗಾಹೆ|| ಸಾಹಿಯಪಲ್ಲಂ ಅವರಂ ಕಪ್ಪದುಗಿದ್ವಿಣಪಣಗಪಥಮವರಂ ||

ಯಕ್ಕಾರಸೇಚಲುಕ್ಕೆ ಕಪ್ಪೇಥೋಸತ್ತಪರಿವದ್ಧಿ || ೩೦ ||

ತಾಃ—ಸೌಧರ್ಮಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಕಪಲ್ಯಂ, ಜಘನ್ಯಸ್ಥಿತಿ, ಸೌಧರ್ಮಾದಿಕಲ್ಪಂಗಳಲ್ಲಿ
ಉತ್ಕೃಷ್ಟಸ್ಥಿತಿವಲ್ಯಗಳು, ೫, ೭, ೯, ೧೧, ೧೩, ೧೫, ೧೭, ೧೯, ೨೧, ೨೩, ೨೫, ೨೭,
೩೪, ೪೧, ೪೮, ೫೫; ಮತ್ತಂ ಆ ದೇವದಂಪತಿಗಳಿಗೆ—

ಕಂದ|| ಸಹಜಾಂಗಾಂಬರಭೂಷಣ |

ಸಹಪ್ರಕಿರಣಂಗಳುಂ ನಿಜಾಂಗಪ್ರಭೆಯುಂ ||

ಗೃಹಭತ್ತಿಯೇಮಣಿಕುಟ್ಟುಮ |

ಮಣಿಯಂತುಗಳುಂ ಪಳಂಚಿ ಪತ್ತುಂ ದೆಶೆಯಂ || ೫೫ ||

ಪಾಸಿನಪೊರೆಯೊಳು ಜನಿಯಿಸಿ |

ಭಾಸುರಭೂಷಾಂಬರಪ್ರಸೂನರ್ತೇಜೋ ||

ದ್ವಾಸಿಗಳೊಪ್ಪಿನ ತಂಮಾ- |

ವಾಸಿಸಿದರ್ಮುನ್ನಸುಖಮನುಣ್ಣದಿವದೋಳ್ || ೫೬ ||

ಸಮಚತುರಸ್ತ್ರಶರೀರ- |

ಸ್ಮಮಸ್ತಮಲಧಾತುದೋಷರಹಿತಸ್ವೇದ ||

ತ್ರಮರೋಗವರ್ಜಿತ ದಿ- |

ವ್ಯಮೂರ್ತಿಗಳು ದಿವ್ಯಬೋಧರಣಿವಾದಿಗುಣರ್ || ೫೭ ||

ಸಾಸಿರವರ್ಷಕೃತ್ನ- ।

ತಿಶಯಾನ್ಯಮಂ ನೆನೆವರೋರ್ಮಸುಯ್ವಸುಖದಿಂ ॥

ಮಾಸಾರ್ಥಕೈಂ ಸಮಸ್ತ ಸು- ।

ರಾಸುರರಭ್ಯುಪಮ ಜೀವಿಗಳು ಸೌರಂಭಮುಂ ॥ ೫೮ ॥

ತಾಃ—ಈ ಕ್ರಮದಿಂದ ಆಯುಷ್ಯವು ಹೆಚ್ಚಾಗಲು ಅಹಾರಕಾಲವುಂ ಉಭ್ಯಾಸಕಾಲವುಂ ಹೆಚ್ಚುವದು. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿ ಸರ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಯ ದೇವರು ಮೂವತ್ತುಮೂರುಸಾಸಿರ (೩೩೦೦೦) ವರ್ಷಗಳಿಗೊಂದುಸಾರಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಹಾರವನ್ನು ಚಿಂತಿಸುವರು. ಹದಿನಾರು ವರೆ (೧೬೬) ತಿಂಗಳಿಗೊಂದುಸಾರಿ ಉಚ್ಚಾಸ್ವಾಸವನ್ನು ಬಿಡುವರು. ಮತ್ತು ಅಂಥಾ ಸ್ವರ್ಗಗಳೊಳು ಯಾರುಂ ಹುಟ್ಟದೆ ಸಾಯದೆ ಇರುವ ಅಂತರಂ ಸೌಧರ್ಮ ಈಶಾನಗಳಲ್ಲಿ ಏಳು ದಿನಂ (೭); ಸನತ್ತುವಾರ, ಮಾಹೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಂ (೧೫); ಅದರಿಂದ ಮೇಲಿರುವ ನಾಲ್ಕರಲ್ಲಿ ಮಾಸಂ (೧); ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೇಲಿರುವ ನಾಲ್ಕರಲ್ಲಿ ದ್ವಿಮಾಸಂ (೨); ಅಲ್ಲಿಂದತ್ತ ನಾಲ್ಕರಲ್ಲಿ ಚಾತುರ್ಮಾಸಂ (೪); ಕಲ್ಪಾತೀತದಲ್ಲಿ ಪಷ್ಠಾಸಂ (೬); ಮತ್ತು ಉತ್ಕೃಷ್ಟದಿಂದ ಇಂದ್ರರುಂ, ಮಹಾದೇವಿಯರುಂ, ಲೋಕವಾಲರುಂ, ತಂತಂಮ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದಿರುವದು ಆರು ತಿಂಗಳುಂ (೬); ಸಾಮಾನಿಕ, ತ್ರಯತ್ರೀಂಶ, ವಾರಿಪದಾತ್ಮರಕ್ಷ ರಂಭ ದೇವರ್ಗ ನಾಲ್ಕು (೪) ತಿಂಗಳು.

ಸೂ॥ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಾಂತಾಲಯಾಶ್ಚ ತುವಿಂಶತಿಲೋಕಾಂತಿಕಾಃ ॥ ೧೪ ॥

ತಾಃ—ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕದ ಕಡೆಯಲ್ಲಿರುವ ಲೋಕಾಂತಿಕದೇವರ ಭೇದವು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ— ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕದ ಕಡೆಯೊಳೇಶಾನ್ಯ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವ ೧ ಸಾರಸ್ವತರುಂ, ೨ ಆಗ್ನಾಭ, ೩ ಸೂರ್ಯಾಭ, ೪ ಅದಿತ್ಯ, ೫ ಚಂದ್ರಾಭ, ೬ ಸತ್ಯಾಭ, ೭ ವಹ್ನಿ, ೮ ಶ್ರೇಯಸ್ಕರ, ೯ ಜ್ಞೇಮಂಕರ, ೧೦ ಅರುಣ, ೧೧ ವೃಷಭೇಷ್ಠರುಂ, ೧೨ ಕಾಮಧರ, ೧೩ ಗರ್ಭತೋಯ, ೧೪ ನಿರ್ಮಾಣ ರಾಜಸ್ಯ, ೧೫ ದಿಗಂತರಕ್ಷಕ, ೧೬ ತುಷಿತ, ೧೭ ಆತ್ಮರಕ್ಷಿತ, ೧೮ ಸರ್ವರಕ್ಷಿತ, ೧೯ ಅವ್ಯಾ ಬಾಧರುಂ, ೨೦ ಮರುತು, ೨೧ ಅರಿಷ್ಟ, ೨೨ ವಸು, ೨೩ ಅಶ್ವ, ೨೪ ವಿಶ್ವರೆಂದಿವರು ಲೋಕಾಂತಿಕದೇವರು. ಇವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಎನಿತಂದೊಡೆ—ಸಾರಸ್ವತರು ಯೇಳ್ವಾರೇಣ್ಣರು (೨೦೭) ॥ ೧ ॥ ಆಗ್ನಾಭರು ಏಳುಸಾಸಿರದೇಣ್ಣರು (೨೦೦೭) ॥ ೨ ॥ ಸೂರ್ಯಾಭರು ವೊಂಭೈಸಾಸಿರದೊಂಭತ್ತು (೯೦೦೯) ॥ ೩ ॥ ಅದಿತ್ಯರೇಳ್ವಾರೇಣ್ಣರು (೨೦೭) ॥ ೪ ॥ ಚಂದ್ರಾಭರು ಹನ್ನೊಂದು ಸಾವಿರದಹನ್ನೊಂದು (೧೧೦೧೧) ॥ ೫ ॥ ಸತ್ಯಾಭರು ಹದಿನೂರು ಸಾವಿರದಹದಿನೂರು (೧೩೦೧೩) ॥ ೬ ॥ ವಹ್ನಿಗಳು ಏಳುಸಾಸಿರದೇಣ್ಣರು (೨೦೦೭) ॥ ೭ ॥ ಶ್ರೇಯಸ್ಕರರು ಹದಿನೈದುಸಾವಿರದಹದಿನೈದುಂ (೧೫೦೧೫) ॥ ೮ ॥ ಜ್ಞೇಮಂಕರರು ಹದಿನೇಳು ಸಾವಿರದಹದಿನೇಳುಂ (೧೭೦೧೭) ॥ ೯ ॥ ಮಂದಿಯುಂ, ಅರುಣರು ಏಳುಸಾವಿರದೇಳ್ವರು (೨೦೦೭) ॥ ೧೦ ॥ ವೃಷಭೇಷ್ಠರು ಹತ್ತೊಂಭತ್ತುಸಾವಿರದಹತ್ತೊಂಭತ್ತು (೧೯೦೧೯) ॥ ೧೧ ॥ ಕಾಮಧರರು ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದುಸಾವಿರದಇಪ್ಪತ್ತೋರ್ವರು (೨೧೦೨೧) ॥ ೧೨ ॥ ಗರ್ಭತೋಯರು ವೊಂಭತ್ತುಸಾವಿರದವೊಂಭತ್ತು (೯೦೦೯) ॥ ೧೩ ॥ ಮಂದಿಯುಂ ನಿರ್ಮಾಣರಾಜಸ್ಯರು ಇಪ್ಪ

ತೂರುಸಾವಿರದಇಪ್ಪತ್ತೂವರು (೨೩೦೨೩) ||೧೪|| ದಿಗಂತರರಕ್ಷಿತರು ಇಪ್ಪತ್ತೈದುಸಾವಿರದ
ಇಪ್ಪತ್ತೈವರು (೨೫೦೨೫) ||೧೫|| ತುಷಿತರು ಪ್ರಾಂಭತ್ತುಸಾವಿರದಪ್ರಾಂಭತ್ತು ಮಂದಿಯು
(೨೦೦೨೦) ||೧೬|| ಅತ್ಯರಕ್ಷಿತರು ಇಪ್ಪತ್ತೈಳುಸಾವಿರದಇಪ್ಪತ್ತೈಣ್ಣರು (೨೭೦೨೭) ||೧೭||
ಸರ್ವರಕ್ಷಿತರು ಇಪ್ಪತ್ತೊಂಭೈಸಾವಿರದಇಪ್ಪತ್ತೊಂಭೈರು (೨೮೦೨೮) ||೧೮|| ಅನ್ಯಾಬಾಧರು
ಹನ್ನೊಂದುಸಾವಿರದಪನ್ನೋರ್ವರು (೧೧೦೧೧) ||೧೯|| ಮರುತುಗಳು ಮೂವತ್ತೊಂದುಸಾವಿ
ರದಮೂವತ್ತೋರ್ವರು (೩೧೦೩೧) ||೨೦|| ವಸುಗಳು ಮೂವತ್ತೂರುಸಾವಿರದಮೂವತ್ತೂ
ವರು (೩೩೦೩೩) ||೨೧|| ಅರಿಷ್ಟರು ಹನ್ನೊಂದುಸಾವಿರದಹನ್ನೋರ್ವರು (೧೧೦೧೧) ||೨೨||
ಅಶ್ವರು ಮೂವತ್ತೈದುಸಾವಿರದಮೂವತ್ತೈವರು (೩೫೦೩೫) ||೨೩|| ವಿಶ್ವರು ಮೂವತ್ತೈಳು
ಸಾವಿರದಮೂವತ್ತೈಣ್ಣರುಂ (೩೬೦೩೬) ||೨೪|| ಅಂತಾ ಲೋಕಾಂತಿಕದೇವರಲ್ಲಾ ಕೂಡಿ
ನಾಲ್ಕುಲಕ್ಷೆಯುಮೇಳುಸಾಸಿರದೆಂಟುನೂರಿಪ್ಪತ್ತು (೪೦೭೪೦) ಆಗುವರು.

ಮತ್ತಂ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕವೆಂಬುವದು ನಿಜನಿರಂಜನ ಪರಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪಮುಖೇದಭಾವನೆ
ಯಿಂದಾಲೋಕಿಸುವದು ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕವೆನ್ನುವದು. ಮೇಣೈದನೆಯ ಸ್ವರ್ಗದ ಕಡೆಗಡೆಯಲ್ಲಿ
ರುವದು ಮೇಣ್ಣಂಸಾರದ ಕಡೆಯನೆಯಲ್ಲೇಡಿವರುಂ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಾಲಯದೇವರೆಂಬುದೀ
ಲೋಕಾಂತಿಕದೇವರೆಲ್ಲಂ ಹೀನಾಧಿಕ ಭಾವವಿಲ್ಲದವರುಂ, ವಿಷಯರಹಿತರುಂ, ದೇವಮುಖಿಯ
ರೆಂಬವರುಂ, ದ್ವಾದಶಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆಯನ್ನು ಎಡೆವರಿಯದೆ ಭಾವಿಸುವರುಂ, ಶೇಷಪುರಂಧರ
ರಿಂದ ಅಭ್ಯರ್ಚನೀಯರುಂ, ಚತುರ್ಧಕ ಪೂರ್ವಧರರುಂ, ತೀರ್ಥಕರ ದೀಕ್ಷಾಕಲ್ಯಾಣದಲ್ಲಿ
ಪ್ರತಿಬೋಧನಾಪರರಾದವರು. ಮತ್ತಮಿವರೆಲ್ಲರ ಸಂಖ್ಯೆಯೆನಿತಂದೊಡೆ ೪೦೭೪೦, ಇವರೆ
ಲ್ಲರಾಯುಷ್ಯಂ ಎಂಟುಸಾಗರೋಪಮಂಗಳು || ಅವರಲ್ಲಿ ಅರಿಷ್ಟರಿಗೆ ಪ್ರಾಂಭತ್ತು ಸಾಗ
ರೋಪಮಂ ಪಂಚಹಸ್ತೋತ್ಸೇದ ಕರೀರಂಗಳುಂ, ಶುಕ್ಲಲೇಶೈಯನ್ನುಳ್ಳವರುಂ, ಚತುರ್ಥ
ಗುಣಸ್ಥಾನ ಯೋಗ್ಯ ವಿತರಾಗ ಸ್ವಸಂವೇದನಜ್ಞಾನದಿಂ ನಿಜನಿರಂಜನಾತ್ಮತತ್ವಮಂ ಭಾವಿ
ಸುವರು. ಸ್ವಶುದ್ಧಾತ್ಮರೂಪನಿಶ್ಚಯಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಸಮನ್ವಿತರುಂ, ಸಂಸ್ಕಾರದುಃಖಭಯ
ಭೀತರುಂ.

ಸೂತ್ರಂ|| ಅಣಿಮಾದ್ಯಷ್ಟಗುಣಾಃ || ೪ ||

೧ ಅಣಿಮೆ, ೨ ಮಹಿಮೆ, ೩ ಲಭಿಮೆ, ೪ ಪ್ರಾಪ್ತಿ, ೫ ಪ್ರಾಕಾನ್ಯ, ೬ ಈಶಿತ್ವ, ೭ ವಶಿ
ತ್ವ, ೮ ಕಾಮರೂಪಿತ್ವಮಂದಿವಷ್ಟಗುಣಂಗಳು || ಮತ್ತನಾದೇವಗತಿಯೊಳು ಭೇದಾ
ಭೇದರತ್ನತ್ರಯಧಾರಕರುಂ, ಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿಗಳುಂ, ಇಂದ್ರಾದಿ ಮಹರ್ಥಿಕಸ್ಥಾನದೊಳು
ಶುದ್ಧ ಚಾರಿತ್ರನಾನಾಭೇದೋಚ್ಚನಿಲಯಮನೆಯ್ಲಿ ನಿರತಿಕಯಸುಖಮನನುಭವಿಸುವರು ||
ಮತ್ತು ಅಂಥಾ ದೇವಗತಿಯಲ್ಲಿ ಎಂಥವರು ಹುಟ್ಟುವರೆಂದೊಡೆ, ಅಸಂಖ್ಯವರ್ಷಾಪ್ತಕಂಗಳು
ವಾನವ್ಯಂತರದೊಳುಂ, ತಾಪಸರುಂ, ಭೋಗಭೂಮಿಯ ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಗಳುಂ ಭವನತ್ರಯ
ದಲ್ಲಿಯುಂ, ಭೋಗಭೂಮಿಯ ಸದೃಷ್ಟಿಗಳು ಸೌಧರ್ಮದ್ವಿಕದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವರು. ಮತ್ತಂ
ಭೋಗತ್ಯಪ್ಪೆಯನುಳಿದ ಕಿರುಗೂಸುಗಳುಂ, ಕುಮಾರಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳುಂ, ಪರವತದಿ ಬ್ರಹ್ಮ

ಜರ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದವರುಂ, ಕಟ್ಟುವಟ್ಟುಂ ತಗವಟ್ಟುಂ ಸೆರೆಯೊಳಿದುಂ ಅಲಸದೆ, ಬೇಸರದೆ, ಮುನಿಯದೆ ಕಾಯಕ್ಕೆಣಮಂ ಪರವಶದಿ ಮಾಡುವವರುಂ, ದೇವಗತಿಗಾಯುಷ್ಯಮಂ ಕಟ್ಟಿ ಬಳಕಂ ಜಲಾನಲಾದಿ ಪ್ರವೇಶದಿಂ ಸತ್ತವರುಂ ನೀಚದೇವರಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವರು, ಇತ್ತಮುತ್ತು ಪ್ಪವಾದ ಬ್ರಹ್ಮಜರ್ಯಾದಿಗಳುಂ, ಅತ್ಯಾರಾಧಕರಾದ ಪಾರಿವ್ರಾಜಕರುಂ, ಬ್ರಹ್ಮಕಲ್ಪದವ ರಿಗೂ ಹುಟ್ಟುವರು, ಆ ಪರಮಹಂಸಜೀವಕರು ಅಚ್ಯುತಕಲ್ಪಂಬರಂ ನೀಚದೇವರಾಗುವರು. ತಿರ್ಯಗ್ಮನುಷ್ಯರಾದ ಅಸಂಯತ ಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿಗಳುಂ, ದೇಶಸಂಯುತರುಂ, ಉಗ್ರತಪಸ್ವಿ ನಿಯರಾದ ದ್ರವ್ಯಸ್ತ್ರೀಯರುಂ ಅಚ್ಯುತಕಲ್ಪದವರಿಗೂ ಮಹರ್ಥಿಕದೇವರಾಗುವರು. ಮತ್ತು ದ್ರವ್ಯದಿಂ ಮಹಾವ್ರತಿಗಳ ಭಾವನೆಯಿಂ, ಭಾವದಿಂ ದೇಶವ್ರತಿ, ಅಸಂಯತ ಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿ ಮಿಥ್ಯಾಡೃಷ್ಟಿಗಳಾದ ಮನುಷ್ಯರುಂ, ಉತ್ಕೃಷ್ಟದಿಂದ ನವಗ್ರ್ಯವೇಯಕದವರಿಗೂ ಹುಟ್ಟು ವರು. ದ್ರವ್ಯಭಾವದಿಂ ಮಹಾವ್ರತಿಗಳುಂ, ಮಹಾಬುದ್ಧಿ ಸಂಪನ್ನರುಂ, ಉಪಶಮಶ್ರೇಣಿಯೊಳು ಕಾಲಂಗೆಯ್ದವರುಂ, ಸ್ವಕುದ್ಧಾತ್ಮಸ್ವರೂಪರುಂ, ಧರ್ಮಶುಕ್ಲಧ್ಯಾನದಿಂದಂ ಭಾವಿಸುವವರುಂ, ಸರ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಯವರಿಗೂ ಹುಟ್ಟುವರು. ಈಶಾನಕಲ್ಪದವರಿಗೆ, ಕಂದರ್ಪದೇಶದೇವರುಂ, ಅಚ್ಯುತಕಲ್ಪದವರಿಗೆ ಅಭಿಯೋಗದೇವರುಂ, ಹುಟ್ಟಿ ತಂತಂನು ಕಲ್ಪದ ಜಘನ್ಯಾಯುಷ್ಯಮಂ ಕಟ್ಟಿ ಮನೋದುಃಖಮನನುಭವಿಸುವರು.

ಕಂದ|| ಕರಯುಗಮಂ ಮುಗಿದೀ ಕಿಂ- ।

ಕರವಾಹನದೇವನಪ್ಪನೇಂ ಪಾಪಿಯೇನೋ- ॥

ತ್ಯರಕರಮೆಂದಾವಾಹನ ।

ಸುರಾದಿಗಳು ನೊಂದು ಬೇವೃತಿರ್ಪರ್ಮನದೋಳ್ ॥ ೫೫ ॥

ವೇಚನೆ ॥ ಅಂತು ಪುಟ್ಟದಂತಪ್ಪೀದೇವಕುರ್ಮೆಲ್ಲಮುಪವಾತಭವನದ ವಾಸಿನ ಪೊರೆಯೊಳು ನೆಲಸಿದನ್ತರ್ಮುಹೂರ್ತಕೆ, ಪಟ್ಟಿಯಾರಪ್ಪಿಗಳ್ಳೆರವುದುಂ, ದಿವ್ಯಕರೀರವನ್ನು ಕೈ ಕೊಂಡು ನನೆಯಾವನಂ ನೆರೆಯೆ ವಸ್ತ್ರಭೂಷಣವಾಲಾಲ್ಯಲಂಕೃತರಾಗಿ, ವಾಸನು ಲಂಗಿ ವಾಸಿನಮೇಲೆ ಕುಳ್ಳಿರ್ತಾಗಳು.

ವೈ|| ನೆರೆಯದೆ ಮುನ್ನಕೆತ್ತವಡಿಗಳು ನನಸಾರುಭಮುಣ್ಣೆಮೊಕ್ಕಳಂ ।

ನೆರದವು ರತ್ನತೋರಣಗಣಂಗಳಾದಗ್ರವಿಮಾನ ರಾಶಿಯೋ- ।

ಳ್ಳೆರದವು ಜೀವನದೊಳ್ಗಡಿಯದಾಂಗುಡಿಗಳಡಿದಾಡುವಂತೆ ಸು- ।

ತ್ತಿರಿದವು ಭೋಂಕನಾತನೆ ಪುರಾತನ ಪುಣ್ಯಫಲಪ್ರಭಾವದಿಂ ॥

ಮತ್ತಮಾದೇವನುಡಯಿಸಿದನರಿದು ನಲಿನಲಿದಾಡುವ, ವಾಡುವ, ಗುಡಿಗಟ್ಟುವ, ತೋರ ಣಂಗಳಟ್ಟುವ, ವಾದ್ಗಳಂ ಭಾಜಿಸುವ, ಜಯಜಯನುತಿಗಯ್ವ, ಪರಿವಾರಾಮರ ಲೋಕಂಗಳು ಘಾತಜಂಘಮಲತಗಳ ನೆರಗಿತಂದು ಮುಂದೆ ಬಂದಾಡುವಚ್ಚರಸಯರುಮನೇಕಭಂಗಿ ಭೃಂಗಾರಮಣಿದರ್ಪಣ ಕನಕಕಲಶಚಾಮರಾತಪತ್ರತ್ರಯ ಕರಪಲ್ಲವೆಯರಾಗಿ ಸೇಸೆಯನಿ ಕೈಲೆಂದು ಬಂಧ ಸುರಪುರಂಧ್ರಿಯರುಮನಾಲೋಕನಮಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಮನಮನಿಬ್ಬಗಿಮಾಡಿ

ಮನದ ಮದನನಲರ್ಗಣೆಯಂತೆ ಕಣ್ಣೊಳೆದಳ ಬಂದಿರ್ದು ಪಾಟದಾಟದ ಮುದ್ದಿನಬಿದ್ದಿನ
 ದೇವಿಯರುಮಂ ಪರಿವಾರದೇವಿಯರು ಮನತಲತಿನ ಚತುರಭಾಷಾವಿಶೇಷಕುಲೆಯರುಮಪ್ಪ
 ದೇವವಿಳಾಸಿನಿಯರುಮಭೋಂಕನೆ ಕಂಡು ಅನಾರ್ಗಿಲೋಕಮಾವುದಾಮುಂನೇನಂ ಮಾಡಿ
 ಯಿಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟದೆನೆಂಬನೆಗಂ ಭವಪ್ರತ್ಯಯಜ್ಞಾನಂ ತೊಟ್ಟನೆ ಪುಟ್ಟಲೊಡಂ ಮಿದುವೆದೇವ
 ಲೋಕ, ಮಾಂದಿವಿಜವರನ್ನ ಪರಿವಾರಮಿದನ್ನಮುನ್ನಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯದಿಂದಾದುದೆಂದು ಧರ್ಮ
 ಮಂ ಪೊಗಳ್ಳು ಸರೋವರದೋಳ್ ಸ್ನಾನಂ ಮಾಡಿ ಸದೃಷ್ಟಿಗಳು ಜಿನಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡ್ಯುಂ;
 ಮಿಥ್ಯಾಧೃಷ್ಟಿಗಳು ದೇವರ್ಕಳ ಪ್ರತಿಜ್ಞೋಧನೆಯಿಂದ ಜಿನೇಂದ್ರಪೂಜೆಯಂ ಮಾಡಾಗುಂ, ಸುಖ
 ಸಾಗರನುಧ್ಯಗತರು, ಗತಕಾಲಮನರಿಯರು, ಮತ್ತುಂ ಚತುರ್ನಿಕಾಯಾಮರರು ಸರ್ವಜ್ಞನ
 ಮಹಾಪೂಜೆಗೆ ಪೋಗಿ ಮಾಡುವರು; ಅಹಮಿಂದ್ರರ್ತಮ ಸ್ಥಾನದೊಳಿರ್ದು ಮಣಿಮಕುಟ
 ಘಟತಕರಕುಟ್ಟಲ ಕುಶೇಕಯರವ್ವರಾಗಿ ಪರಮಭಕ್ತಿಯಿಂ ನಮಸ್ಕರಿಸುವರು; ಮತ್ತುಂ ದೇವ
 ಕ್ಕಳು ಭುಂಜ್ಯಮಾನಾಯುಷ್ಯದ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪವನದೊಳು ಮುಂದಣಗತಿಗಾಯುಷ್ಯಮಂ
 ಕಟ್ಟಿ ಭವಚ್ಯುತಿಯೋಳ್ ಮಧ್ಯಮಲೋಕದ ಕರ್ಮಭೂಮಿಯ ಮನುಷ್ಯತಿಯಂಚ ಜಾತಿ
 ಗಳೊಳು, ಸುಲಕ್ಷಣಸುರೂಪ ಕುಭಗ, ಸುಬುದ್ಧಿ, ಕೀರ್ತಿ, ವೀರ್ಯ, ಧೈರ್ಯ, ಧೃತಿಮತಿ
 ಸುಖನಿಧಿಗಳಾಗಿ ಪುಟ್ಟುವರು, ಭವನತ್ರಯದ, ಸೌಧರ್ಮದ್ವಿಕದ ಮಿಥ್ಯಾಧೃಷ್ಟಿಗಳು, ಅಜ್ಞಾನ
 ತಪದಿಂ ಕಾಯಕ್ಲೇಶಗಳಿಂದಂ, ಸ್ವಭಾವಕುಡ್ಡಭದ್ರಶೀಲದಿಂ ಪಡೆದ ದೇವಸುಖಂಗಳೊಳಾದೇ
 ನಾನುಮಾಸಕ್ತರಾಗಿರ್ದವರು ಆರು ತಿಂಗಳಾಯುಷ್ಯಮುಂಟಾಗೆ, ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಗಳ ನೆಡುಕ
 ದಿಂದಂ ದೆಸೆಗಳು ಮಸುಳ್ಳು ತೋರ್ಪುದುಂ, ಧೃಷ್ಟಿಭ್ರಾಂತಿಯಿಂದಂ ಭಯದಿಂದಂ ಸೂಡಿದ
 ಪೂಮಾಲೆಯ ಬಾಡುಗೆಯಿಂ, ಮರಣಂ ಸಾರ್ಥದನರಿದು ಪಚ್ಚವಡದ ಕುಳಿಯಂತವ್ವ ಗರ್ಭಾ
 ವಾಸದೊಳು ಪುಟ್ಟುವದೋ ಎಂದು ವಿಭಂಗಳ್ಜಾನದಿಂದರಿದು ಪೇಸುಗೆಯಿಂದಮಿರ್ದು ದೇವ
 ದಿವ್ಯಸ್ತ್ರೀಯರ ಕೊರಳನಪ್ಪಿಕೊಂಡು ವಿಯೋಗಶೋಕದಿಂದಗಲ್ಲುಸಾರೆ ಮರಣಂ ಬಂದು
 ದೆಂದು ಪುಯ್ಯಲಿಡುತ್ತಂ ಅಸಾಧಾರಣದನೀಯಕರ್ಮಫಲಮಾಗೆಯ್ತೊ ಕೋಕಭಾವದಿಂ ಬೀಳ್ತಂತೆ
 ಬಿದ್ದು ಮಧ್ಯಮಲೋಕದಲ್ಲಿ ಬೀಳ್ತ ಗರ್ಭಾವಾಸಕ್ಕೆ ಹೇಸಿದ ಸಂಕ್ಲೇಶಪರಿಣಾಮಂ ಕಾರಣ
 ಮಾಗಿ ಸ್ಥಾನವರನಾಮಕರ್ವೋದಯದಿಂ ನಿರ್ಬಾಧಮವೈಡೆಯೊಳು ಪರ್ವತಂಗಳ ನಿರ್ಝರ
 ಶೀತಲ ರಮ್ಯಸ್ಥಾನಂಗಳೊಳು ತ್ರಿಬುಂಡ, ಗೋಶೀರ್ಷ, ಚಂದನ, ಕಾಳಾಗರು, ತುರುಷ್ಕ
 ವಿಶೇಷಮಪ್ಪ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವನಸ್ಪತಿಗಳಾಗಿ ಮೇಷಾಪೃಥ್ವಿಕಾಯಕ ಬಾಹರವರ್ಯಾಪ್ತಕ ಸ್ಥಾನ
 ರೇಕೇಂದ್ರಿಯಗಳಾಗಿ ಪುಟ್ಟುವರು; ಮತ್ತುಂ ಕೆಲವರು ಸಹಸ್ರಾರಕಲ್ಪಂಬರಮಿರ್ದ ಮಿಥ್ಯಾ
 ಧೃಷ್ಟಿಗಳು ನಿದಾನದಿಂ ಶುಧ್ಧಜಾತಿಗುಂಗಳೊಳಿರ್ದುಜ್ಞಂಗಳವ್ವ ಗಜಾಶ್ವಂಗಳವ್ವ ವೆರವು
 ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ ತಿರ್ಯಗಜಾತಿಗಳೊಳಂ ಪುಟ್ಟುವರು, ಕರ್ಮಭೂಮಿಜರ ಮನುಷ್ಯರೊಳಂ
 ಪುಟ್ಟುವರು; ಸಮ್ಯಗ್ಧೃಷ್ಟಿಗಳವ್ವ ದೇವರ್ಕಳು ಮರಣಚಿಹ್ನೆಂಗಳು ತೋರಲೊಡಂ ಅವಧಿ
 ಜ್ಞಾನದಿಂದರಿದು ಅನಂತಾನಂತಭವಸಂಕಟದೊಳನಿತು ಸೂಳ್ವವರಾಗವೆನಿತು ಸೂಳ್ವರ್ಗತಿಗೆ
 ಸಲ್ಲೆವೆಂದು ಮನೋಜ್ಞಾಮನೋಜ್ಞಂಗಳವ್ವಂ, ಮತ್ತುಂ ರಾಗದ್ವೇಷಂಗಳು ಕಾರಣಮಾಗಿ
 ಸಾತಾಸಾತೋದಯದಿಂ ಪುಣ್ಯಸಾವಂಗಳಂ ನೆರಪಿ ಸುಖದುಃಖಂಗಳನೆಯ್ತು ಸಾವುತ್ತಂ ಪುಟ್ಟು

ತ್ತಂ, ಬಾರದ ಭವಂಗಳಂ ಬಂದೆವೆಂದು, ಭೇದಾಭೇದರತ್ನತ್ರಯಂಗಳಂ ಪಡದೆವಿಲ್ಲಮ್ಮದ
ರಿಂದಿನೆಗಂ ಸಂಸಾರಬಂಧನಂಗಳುಮಂ ಪರಿಯಲಾರದೆ ದುಃಖಸಮುದ್ರದೊಳು ಮೂಡುತ್ತ
ಮಾವತ್ತನೆಯ್ದಿದೆನೆಗೆಟ್ಟೆನಿನ್ನು ಮನುಷ್ಯಲೋಕದೊಳು ಧರ್ಮಕ್ಷೇತ್ರದೊಳು ಉಭಯಕುಲ
ತೇಜ ಜಾತಿಪುಥರುಂ, ಸುರೂಪರುಂ, ಸುಲಕ್ಷಣರುಮಾಗಿ ಪುಟ್ಟ ಭೋಗಕಾಂಕ್ಷೆಯಂ ತೊ
ರೆದು ಅರ್ಹತ್ವಣಿತ ಸನ್ಮಾರ್ಗದೊಳ್ಳೆಗಳ್ಳು ಸ್ವಕೀಯಕುಡ್ಡ ಬೆದಾನಂದಮಯ ಟಂಕೋತ್ಕೀರ್ಣ
ಜ್ಞಾಯಕೈಕಸ್ವರೂಪ ಧರ್ಮಕುಕ್ಷಾನ್ಯಾಂಗಳೆಂ ಕರ್ಮಕ್ಷಯಂಗೆಯ್ದು ಅನಂತಕಾಲಮನಂತ
ಗುಣಭರಿತ ಸಿದ್ಧಸುಖವನೆಯ್ದಲು ಪೆತ್ತವೆಂದು ಮನಮೊನೆದು ಮೂರುಂ ಲೋಕಂಗಳೊಳಮು
ಮ್ಮವನೆಂಟು ಕೋಟಿಯುಂ ಮೂವತ್ತಾರುಲಕ್ಷೆಯುಂ ತೊಂಭತ್ತೇಳುಸಾಸಿರದ ನಾನೂರೆಂಭ
ತ್ತೊಂದು (ಲೃ.೬.೬೨೪) ಪರಮಾತ್ಮ ನಿಲಯಂಗಳುಮಂ ಜ್ಯೋತಿರ್ವೆಂತರ ಲೋಕಂಗಳ
ಸಂಖ್ಯಾತ ಸ್ವಯಂಭೂತ ಸರ್ವಜ್ಞಾಯತನಂಗಳನ್ನು ಅವರ ಪೂಜೆಗಳನ್ನೂ, ಸಪ್ತತ್ಯುಧಿಕತ
( ) ಧರ್ಮಕ್ಷೇತ್ರಂಗಳೊಳುವರ್ತಿಸುವ ತೀರ್ಥಕರ ಗಣಧರದೇವರ ಮತ್ತಂ ಕೆಲರ್ತ
ಪೋನಿಟ್ಟಿತರ, ಜ್ಯೋತಿರೂಪಧ್ಯಾನನಿಟ್ಟಿತರ ಶ್ರೀವಾದಂಗಳ್ಳೆರಗಿಯುಂ, ಚತುರ್ಥ ಗುಣ
ಸ್ಥಾನವೆ.ವ್ವಾತ್ಮತತ್ವಮಂ ಭಾವಿಸುತ್ತಾರುದಿಂಗಳು ವರಮಿಂತವಸಾನ ಕಾಲದೊಳ್ ಪಂಚ
ಪದಂಗಳಂ ಸಿದ್ಧಾಕೃತಿಯುಮುಂ, ನಿಜನಿತ್ಯಾನಂದಾತ್ಮಭಾವನೆಯಿಂ ಧರ್ಮಧ್ಯಾನದಿಂದ ಅಕು
ಭಕರ್ಮದ ಕಟ್ಟೆಂ ಬಿಡಿಸಿ ಸಮಾದಿಯಿಂ ಮುಡುಪಿ ಸೊಡರ್ಪೆಂದುವಂತೆ (ದೀವವುಕೆಡುವ
ಹಾಗೆ) ಅದೃಶ್ಯರಾಗಿ ಬಂದಿಲ್ಲಿಪುಟ್ಟ ತೀರ್ಥಕರ ಚಕ್ರವರ್ತ್ಯಾದಿಗಳ ಪದವಿಗಳಂ ಪಡೆಗುಂ,
ತೀರ್ಥಕರನಾಮ ಸತ್ಯಮುಳ್ಳ ಜೀವಕ್ಕೆ ಆರುದಿಂಗಳ ಅವಸಾನಕಾಲದೊಳು, ವಸ್ತ್ರಮಾಲ್ಯಾಭ
ರಣಂಗಳು ಮಲೀನಸಂಗಳಾಗಿ ತೋರಲು, ಅನುದಿಶಾನುತ್ತರೆಯಿಂಚ್ಚುತರಾದವರ್ಗೆ ಕೇಕವಾ
ದಿಪದಂಗಳಾಗುವದಿಲ್ಲವು. ಮತ್ತವಾಸವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿ ಮೊರಗಾಗಿಯುಳಿದ ಹದಿಮೂರುಸ್ಥಾನಕ
ದವರ್ಗಳುಂ, ಮನುಷ್ಯರುಂ, ದೇವರುಂ, ಮನುಷ್ಯರಾಗಿ ಕರ್ಮಕ್ಷಯಂ ತಪ್ಪದಾಗುವದು.
ಸೌಧಮೇಂದ್ರನಾತನ ಮಾದೇವಿಯರೊಳುತ್ಕೃಷ್ಟ ದೇವಿಯರುಂ ೯ತನ ಲೋಕಪಾಲ
ಕರುಂ, ದಕ್ಷಿಣೇಂದ್ರರುಂ, ಲೋಕಾಂತಿಕದೇವರುಂ, ಸರ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಯದೇವರುಂ, ಬರು
ತ್ತಲೇ ಮಹರ್ಥಕ ಮನುಷ್ಯರಾಗಿ ಕರ್ಮಕ್ಷಯಂ ತಪ್ಪದಕ್ಕುಂ, ಆ ಸರ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಯಿಂ
ಮೇಲೆ ದ್ವಾದಶಯೋಜನಂ ಪೋದಲ್ಲಿ ಮೂಲೋಕಾಗ್ರದ ಈಷತ್ಪಾಗ್ಭಾರಮೆಂಬೆಂಟನೆಯ
ಭೂಮಿಯನೀಳಂ ದಕ್ಷಿಣೋತ್ತರದೊಳ್ಳೊಳುರಜ್ಜು ಪೂರ್ವಪರದೊಳ್ಳೊಂದು ರಜ್ಜುವಿನೆಗಲದ
ದರ ಮಧ್ಯದೊಳು ಮನುಷ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದನಿತು ವಿಸ್ತೀರ್ಣಮುಂ, ಗೋಳಕಾರ್ಧಸದೃಶಮುಂ, ಕುಡ್ಡ
ಸ್ಪಟಿಕಮಯಮುಮಪ್ಪ ಅಷ್ಟಯೋಜನ ಬಾಹುಲ್ಯಮುಮಪ್ಪ ಸಿತಾವನಿಯೆಂಬ ಸಿದ್ಧಶಿಲೆಯ
ಮೇಲೆರಡು ಮೊಂದೇನಾಲ್ಕಾರಿಪ್ಪತ್ತೈದು ಬಿಲ್ಲುಗುಂದಿದೊಂದು ಕ್ರೋಶಪ್ರಮಾಣದ ಘನೋ
ದಧಿ ಘನಾನಿಲತನುವಾತಮಿರ್ಕುವಾ ತನುವಾತಮನೊಂಭತ್ತು ಲಕ್ಷಭಾಗಂ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಮೇಗ
ಣೊಂದುಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜಘನ್ಯಾವಗಾಹನದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧರಿರುವರು. ಸಾಸಿರದೈನೊರು ಭಾಗಂಮಾಡಿ
ದಲ್ಲಿ ಕಡೆಯೊಂದು ಭಾಗದೊಳು ಉತ್ಕೃಷ್ಟಾವಗಾಹ ಸಿದ್ಧರಿರುವರು. ಜಘನ್ಯಮೆಂಬುದು
ಮೂರುವರೆ ಮೊಳನುತ್ಕೃಷ್ಟಮಪ್ಪದು, ಐಯೂರಿಪ್ಪತ್ತೈದು ಚಾಪಪ್ರಮಾಣಮಕ್ಕುಂ.

ಅಲ್ಲಿಮಧ್ಯಮಾವಗಾಹನಂ ನಾನಾಭೇದಮಕ್ಕುಂ, ಆ ಸಿದ್ಧತ್ವಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯಮಲೋಕದೊಳು ಅನು
ಲಸಹಜಾನುಷ್ಠಾನದಿಂ ಕರ್ಮಮಲಕಲಂಕಮಂ ನಿರ್ಮೂಲಂ ಮಾಡಿ ಕುಧಾತ್ಮರು ಹುಟ್ಟು
ವರು. ಆಸ್ಥಾನಮದೆಂತಪ್ಪದೆಂದೊಡೆ, ಸಿದ್ಧಿಸ್ವಾತ್ಮೋಪಲಬ್ಧಿ, ಪರಮಾತ್ಮಸ್ಥಾನಂ, ಪವಿತ್ರಂ,
ಕಲ್ಯಾಣಂ, ಸುಗತೀಲೋಕೋತ್ತರಂ, ಪರಮಪದಂ, ಅಹ್ಮಯಂ, ಅನಂತಂ, ಶಾಶ್ವತಂ, ಆಜರಾ
ಮರಂ, ಅಭವ್ಯರ್ಗಗಮ್ಯಂ, ಭವ್ಯರ್ಗಯ್ದಲು ಪಡುವುದುಂ, ಸಮ್ಯಗ್ಜ್ಞಾನಿಗಳೆಂ ಬಯಸಲ್ಪ
ಡುವುದುಂ ಅದು ಮೋಕ್ಷಮೆಂಬದು, ಇದು ಉದ್ಧರ್ವಲೋಕವರ್ಣನಂ.

ಮುಂವೇಳ್ವ ಚೈತ್ಯಾಲಯಂಗಳ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಪೇಳುವೆನು.

ಕಂದ|| ವರಮಧ್ಯಾಪರ ಜಿನಮಂ- |

ದಿರಮರ್ಥಾರ್ಥಕ್ರಮಂ ನಿಮಾನದ ನಂದೀ- ||

ತ್ವರದ ಭದ್ರಶಾಲನಂದನ- |

ದರಜಿನಹರ್ಮ್ಯಮಂತವೃತ್ತೃಷ್ಣಂಗಳ್ || ೫೬ ||

ಕುಳರುಚಿಕನಗೋತ್ತರ ಕುಂ- |

ಡಲವಕ್ಷಾರಾಚಳಂಗಳಿಸ್ವಾಕಾರಂ- ||

ಗಳ ಸೌಮನಸವನಂಗಳ |

ನಿಳಯಂ ಮಧ್ಯದವು ಪಾಂಡುಕದಪರಂಗಳ್ || ೫೭ ||

ಆಯಾಮಂ ನೂರಗಲಮು- |

ಮಾಯಾಮದಳ ದ್ವಯಾರ್ಥಮುತ್ಕೃಷ್ಟಗೃಹೋ- ||

ಚ್ಛಾಯಂ ಷೋಡಶಕಂ |

ದ್ವಾರಾಂತಿತಾನೆಂಟುಯೋಜನಂ ವಿಷ್ಣುಂಭಂ || ೫೮ ||

ರಜತಗಿರಿ ಜಂಬುಶಾಲ್ಮಲಿ |

ಕುಜಗತಭವನಾವಳಿಯೊಂದು ನೀಳಂ ಕ್ರೋಶಂ ||

ತ್ರಿಜಗನುತಶೇಷಗೃಹ |

ಪ್ರಜಯತಿಯಂತಂತವಕೃತಕ್ಕಂ ತಕ್ಕುಂ || ೫೯ ||

ಶ್ಲೋ|| ಶ್ರೀಮನ್ನೇರೌ ಕುಲಾದ್ರೌ ರಜತಗಿರಿವರೇ ಶಾಲ್ಮಲೌ ಜಂಬುವೃಕ್ಷೇ ||

ವಕ್ಷಾರೇ ಚೈತ್ಯವೃಕ್ಷೇ ರತಿಕರರುಚಿಕೇ ಕುಂಡಲೇ ಮಾನುಷಾಂಕೇ || ೧ ||

ವಿಶ್ವಾಕಾರೇಂಜನಾದ್ರೌ ಡಧಿಮುಖಶಿಖರೇ ವ್ಯಂತರೇ ಸ್ವರ್ಗಲೋಕೇ ||

ಜ್ಯೋತಿರ್ಲೋಕೇಭಿವಂದೇ ಭವನಮಹಿತಲೇ ಯಾನಿ ಚೈತ್ಯಾನಿತಾನಿ || ೨ ||

ದೇವಾಸುರೇಂದ್ರನರನಾಗಸಮರ್ಚಿತೇಭ್ಯಃ |

ವಾಪಪ್ರಣಾಶಕರ ಭವ್ಯಮನೋಹರೇಭ್ಯಃ ||

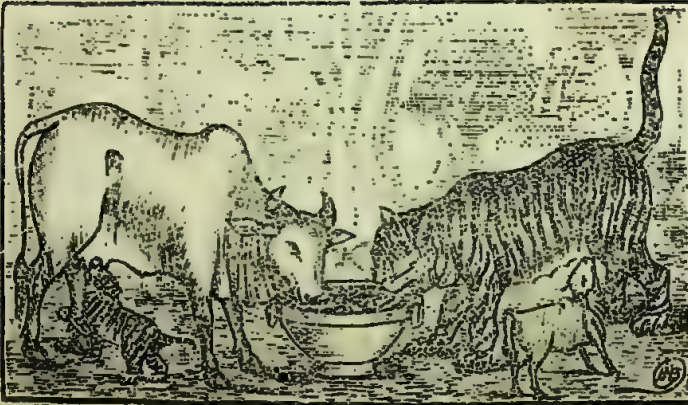
ಘಂಟಾಧ್ವಜಾದಿ ಪರಿವಾರವಿಭೂಷಿತೇಭ್ಯೋ |

ನಿತ್ಯಂ ನಮೋ ಜಗತಿಸರ್ವಜಿನಾಲಯೇಭ್ಯಃ || ೩ ||

ಗಾಹೆ|| ಕೋಡೀಲಬ್ಧಸಹಸ್ಸಂ ಅಶ್ವಯುಛಪ್ಪಣ್ಣ ಸತ್ತಾಣವುದೀಯಾ |
 ಚವುಸದಮೇಗಾ ಸೀದಿಗಣಣಗ ಯೇಜೇದಿಯೇವಂದೇ || ೩೧ ||
 ಅಡದಾಳಾಣವಯಸಯಾ ಸತ್ತಾವೀಸಸಹಸ್ಸಲಬ್ಧತೇವಂಣಾ |
 ಕೋಡೀಪಣವೀಸಣವಯಸಯಾಜಿಣಪಡಿಮಾ ಅಕರ್ಥಿಮಾಕರ್ಥಿಮಾಣಿವಂದಾಮಿ || ೩೨ ||
 ತಿಹುವಣ ಜಿಣಂದಗೇಹೋ ಅಕಟ್ಟೆಮಾಕಟ್ಟೆಮೇರಿಕಾಳ ಭವೇ |
 ವಣಕೋಮರ ಭೇಡಗ್ಗಾ ಮರಣರ ಖೇಜರವಂದಿಯೇವಂದೇ || ೩೩ ||

ಇತಿ ಶ್ರೀಮಾಘನಂದ್ಯಾಚಾರ್ಯವಿರಚಿತೇ ಶಾಸ್ತ್ರಸಾರಸಮುಚ್ಚಯೇ
 ಕರಣಾನುಯೋಗವರ್ಣನಂ ನಾಮ ದ್ವಿತೀಯಃ ಪರಿಚ್ಛೇದಃ |
 ಇಂತು ಶ್ರೀಮಾಘನಂದಾಚಾರ್ಯರು ವಿರಚಿಸಿದ ಶಾಸ್ತ್ರಸಾರಸಮುಚ್ಚಯದೊಳ್
 ಕರಣಾನುಯೋಗವೆಂಬ ಎರಡನೆಯಾಧ್ಯಾಯಂ |

॥ ಶ್ರೀ ವೀರಶರಣಾಗಾಯನಮಃ ॥

ಚರಣಾನುಯೋಗಂ.

ಕಂದಃ | ಸುರನರಕಿನ್ಸರನುತನಂ |

ಪರಮಶ್ರೀವೀರನಾಥನಂ ನೆನೆದೊಲವಿಂ ||

ವರಭವ್ಯಜನಕ ಪೇಳ್ವೆಂ |

ನಿರುಪಮ ಚರಣಾನುಯೋಗಮಂ ಕನ್ನಡದಿಂ || ೧ ||

ಸೂತ್ರಾವತಾರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನಂದರೆ—ಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರಂಗಳೆಂಬ ಪ್ರಾಸಾದಕ್ಕೆ ಅಧಿ
ಪ್ತಾನವಾದ ವೈಕ್ಯಕ್ಕೆ ಮೂಲವು ಹ್ಯಾಗೋ ಹಾಗೆ ಆಧಾರವಾದ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವವು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ,
ವೋಕ್ಷಪುರವಧಿಕವಾರ್ಥೇಯವುಂ, ಮುಕ್ತಿಸಾಂದರಿವಿಲಾಸಮುಷಿತರ್ಪಣವುಂ, ಸಂಸಾರಸಮು
ದ್ರಗರ್ತಾವರ್ತನಿಮಗ್ನಜನದತ್ತಹಸ್ತಾವಲಂಬನವುಂ, ಏಕಾದಶೋಪಾಸಕಸ್ಥಾನ ಪ್ರಾಸಾ
ದಾಧಿಪ್ತಾನವುಂ, ಉತ್ತಮಕ್ಷಮಾದಿ ದಕಕುಲಧರ್ಮಕಲ್ಪಪಾದಪವಿಚ್ಛಿನ್ನಮೂಲವುಂ, ಪರ
ಮಲಕ್ಷ್ಮೀವಿವಾಹ ಮಂಗಲರತ್ನಮಯನಿಲಯವುಂ, ವಿಷಮದರ್ಶನಮಹೋಗ್ರ ಗ್ರಹೋಚ್ಚಾಟ
ನಯಂತ್ರವುಂ, ದೀರ್ಘಸಂಸಾರ ಕೃಷ್ಣೋರಗಭೋಗಿಭೋಗ ಮುಖವಿವರವಿನಿರ್ಗತಾರ್ಥಿವಿ
ಷ ಮರಣತಂತ್ರವುಂ, ವೋಕ್ಷಲಕ್ಷ್ಮಿ ವಶೀಕರಣ ವರವಂತ್ರವುಂ, ವ್ಯಂತರವಿಷೋರಗಾದಿ
ಹೃದ್ರೋಪದ್ರವ ನಿವಾರಣದಕ್ಷಾ ರಕ್ಷಾಮುಷಿರತ್ನವುಂ, ಅಸಂನಭವ್ಯ ಅಭಿವಾಂಛಿತಫಲ ಪ್ರಧಾ
ನಚಿಂತಾಮುಷಿರತ್ನವುಂ, ಸಂಸ್ಪರ್ಶಮಾತ್ರದಿಂ ಭವ್ಯಜೀವರೋಹಮಂ ಮಲಹರಣಕಾರಣ
ವರ್ಣೋತ್ಕರ್ಷದಿಂ ಜಾತರೂಪತ್ವಮ ನೆಯ್ದಿಸುವ ಸ್ವರ್ಗನರತ್ನವುಂ, ನಿಖಿಲಸಾವಾಟವೀದಹನ
ದಾವಾನಲ ಪ್ರತಾಪವುಂ, ಜ್ಞಾನವೈರಾಗ್ಯ ಮಹೋದ್ಯಾನವನ ವಸಂತವುಂ, ವಿಶಿಷ್ಟ ಪುಣ್ಯಕ
ರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನ ಪವಿತ್ರತೀರ್ಥವುಂ, ಜನ್ಮಜರಾಮರಣಕಾರಣ ಪರಮಸಿದ್ಧರಸ ಕರಂಡ
ಕಮುಂ, ಪುಷ್ಪಅಷ್ಟಾಂಗಾವಯವ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಕೋಭಾಕಲಿತವುಂ, ಅದಂಥಾ ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶ
ನಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳಾದ ಐದು ಲಬ್ಧಿಗಳ ಸ್ವರೂಪವು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—

ಸೂತ್ರಂ || ಅಥಃ ಪಂಚಲಬ್ಧಯಃ || ೧ ||

ತಾಃ—ಅಥಃ ಕರಣಾನುಯೋಗ ಕಥನಾನಂತರಂ ಪಂಚಲಬ್ಧಯಃ, ೧ ಹೃದ್ರೋಪಕಮ
ಲಬ್ಧಿ, ೨ ವಿಕೋಧಿಲಬ್ಧಿ, ೩ ದೇಹನಾಲಬ್ಧಿ, ೪ ಪ್ರಾಯೋಗ್ಯತಾಲಬ್ಧಿ, ೫ ಕರಣಲಬ್ಧಿ ಪಂಚಲ
ಬ್ಧಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ಪ್ರಥಮೋಪಕಮ ಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿಯಾಗುವನು. ಅದು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—
ಯಾವುದೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಕುಭಕರ್ಮಗಳ ಕತ್ತಿಯನ್ನು ಸಮಯ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ
ತಪ್ಪದೆ ಅನಂತಗುಣಹೀನವಾಗಿ ಉದಿರಿಸುವಂಥಾದ್ದಾಗಲು ಅದು ಹೃದ್ರೋಪಕಮಲಬ್ಧಿಯೆನಿ
ಸುವದು || ೧ ||

ಸಾತಾದಿಪ್ರಕೃತ ಸಪ್ತಪ್ರಕೃತಿಬಂಧಯೋಗ್ಯಪರಿಣಾಮವು ವಿಶೋಧಿಲಬ್ಧಿಯೆನಿಸುವದು ೨
ಜೀವಾದಿ ವಸ್ತುಸ್ವರೂಪಗಳನ್ನು ಉಪದೇಶಮಾಡುವಂಥಾ ಆಚಾರ್ಯಾದಿಗಳು ದೊರೆ
ಯುವದು ಮೇಣ್ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಮಾಡುವ ವಸ್ತುಗಳ ಲಾಭವು ಮೇಣ್ ದೇಶನಾಲಬ್ಧಿಯೆ
ನಿಸುವದು || ೩ ||

ಯಾಯರ್ವರ್ಜಿತಂಗಳಾದ ಏಳು ಕರ್ಮಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯನಂತೆ ಕೋಟಾಕೋಟಸಾಗರೋ
ಪನು ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿಯೂ ಲತಾದಾರ್ವಸ್ಥಿ ಶೈಲರೂಪವಾದ ಘಾತಿಕರ್ಮಂಗಳ ಕೆತ್ತಿಯನ್ನು
ಲತೆಯುಂ ದಾರುವಿನಂತೆ ಕಭಾಗವಾಗಿ ಮಾಡುವದು ಪ್ರಾಯೋಗ್ಯತಾಲಬ್ಧಿಯೆನಿಸುವದು.
ಇವು ನಾಲ್ಕುಂ ಭವ್ಯನಿಗೂ ಅಭವ್ಯನಿಗೂ ಸಮಾನವು || ೪ ||

ಅದರಲ್ಲಿ ಭವ್ಯಜೀವಕ್ಕೆ ಭೇದಾಭೇದರತ್ನತ್ರಯಾತ್ಮಕವಾದ ಮೋಕ್ಷಮಾರ್ಗವನ್ನೂ,
ಸಕಲ ಕರ್ಮಕ್ಷಯ ಲಕ್ಷಣವಾದ ಮೋಕ್ಷವನ್ನೂ, ಅತೀಂದ್ರಿಯ ಪರಮಜ್ಞಾನಾನಂದಮಯ
ವಾದ ಮೋಕ್ಷಸ್ಥಲವನ್ನೂ ಅನೇಕ ನೆಯನಿಕ್ಷೇಪಪ್ರಮಾಣಂಗಳಿಂದ ತಿಳಿಸುವದು ಕರಣಲಬ್ಧಿ
ಯೆನಿಸುವದು. || ೫ ||

ಕಂದ || ಅದುದರ್ಶನ ರತ್ನಪ್ರದ- |

ಮದುಸುಚರಿತ ಜನ್ಮನಿಲಯಮಂತದು ಭವ್ಯ- ||

ತ್ವದ ಕಣ್ಣೆರವಿ ವಿನೇಕ- |

ಕೃದು ಫಲಮದು ಬುಧಜನಪ್ರಣೂತಂ ಖ್ಯಾತಂ || ೧ ||

ಸೂತ್ರಂ || ಕರಣಂ ತ್ರಿವಿಧಂ || ೧ ||

ತಾಃ— ೧ ಅಧಃಪ್ರವೃತ್ತಿಕರಣ, ೨ ಅಪೂರ್ವಕರಣ, ೩ ಅನಿವೃತ್ತಿಕರಣವೆಂದು
ಮೂರುಪ್ರಕಾರವು. ಅವುಗಳ ಕಾಲವು ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ಅಂತರ್ಮುಹೂರ್ತವಾಗುವದು. ಅಲ್ಲಿ ವೊಂದ
ನೋಡಲು ವೊಂದರ ಕಾಲಸಂಖ್ಯಾತ ಗುಣಹೀನಂ, ಅದರಲ್ಲಿ ಅಧಃಪ್ರವೃತ್ತಿಕರಣಂ ಸಮ
ಯಂ ಪ್ರತಿಯನಂತೆ ಗುಣ ವಿಶುದ್ಧಿಯಿಂದ ಅಂತರ್ಮುಹೂರ್ತಕಾಲಂ ನಿರಂತರವೂ ಹೆಚ್ಚುವದು.
ಅಲ್ಲಿಂ ಪ್ರತಿ ಸಮಯಮಸಂಖ್ಯಾತ ಲೋಕ ಮಾತ್ರ ಪರಿಣಾಮಂಗಳ ಚರಮಸಮಯದವರಿ
ಗೂ ಸಮಾನವೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚುವದು. ಸಹಸ್ರಸ್ಥಿತಿಬಂಧಾವಶರಣಕಾರಣಂಗಳುಂ ಅದಕ್ಕೆ
ಅಧಃಪ್ರವೃತ್ತಿಕರಣವು. ಯಾಕಂದರೆ, ಮೇಗಣಸಮಯದೊಳಿಡ ಜೀವಂಗಳ ಪರಿಣಾಮ
ಗಳು ಪೋಲ್ವುವಪ್ಪದರಿಂ. ಅಲ್ಲಿಂ ಮೇಲೆ ಅಪೂರ್ವಕರಣವಾಗುವದು, ಅದು ಪ್ರತಿಸಮಯ
ಮಸಂಖ್ಯಾತ ಲೋಕ ಮಾತ್ರ ಪರಿಣಾಮಂಗಳನುಳ್ಳದ್ದು ಕ್ರಮದಿಂ ಸಮಾನ ಸಂಖ್ಯೆಯಿಂ
ಹೆಚ್ಚಿದಸಂಖ್ಯಾತ ಲೋಕ ಮಾತ್ರ ಪರಿಣಾಮಂಗಳನುಳ್ಳದ್ದು, ಸ್ಥಿತಿಬಂಧಾವಶರಣ ಸಹಸ್ರ
ಸ್ಥಿತಿಕಾಂಡಕಘಾತಮನುಭಾಗಕಾಂಡಕ ಘಾತಗುಣ ಸಂಕ್ರಮಣ ಗುಣಶ್ರೇಣಿನಿರ್ಜರೆ
ಎಂದಿವುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವದು. ಅಧಃಪೂರ್ವಕರಣಮೆಂಬ ಪೆಸರ್ಭಿನ್ನ
ಸಮಯದೊಳಿಡ ಜೀವಂಗಳ ಪರಿಣಾಮಂಗಳು ಸಮಾನವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಂ ಮೇಲೆ
ಅನಿವೃತ್ತಿಕರಣಂ ಪ್ರತಿಸಮಯವೊಂದೇ ಪರಿಣಾಮಮಲ್ಲಿಯುಂ ಸ್ಥಿತಿಬಂಧಾವಶರಣಾದಿಗ

ಳುಂ ಮುನ್ನಿನಂತೆ ಆಗುವವು. ಅದರ ಕಡೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಭವ್ಯಂ ಚತುರ್ಗತಿಯೋಳು
 ಟ್ಟದಂ ಗರ್ಭಜಂ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಂ ಸಂಜ್ಞಾಪರ್ಯಾಪ್ತಕಂ ಸರ್ವವಿಶುದ್ಧಂ ಜಾಗ್ರದವಸ್ಥೆಯೊ
 ಳಿದಂ ಚೇಚ್ಛೇರ್ಪಿತೀಶುಭಲೇಖ್ಯೋಳ್ಕೂಡಿದಂ ಜ್ಞಾನೋಪಯೋಗಮನುಳ್ಳಂ ಗನಿವೃತ್ತಿಕ
 ರಣಸಾಮರ್ಥ್ಯಮೆಂಬ ವಜ್ರದಂಡಘಾತದಿಂದ ಖಂಡಿಸ್ತೊಡ ಸಂಸಾರದುರ್ಗವಿವರಣೆಯೆನಿಸಿ
 ಮಿಥ್ಯಾತ್ವೋದಯಮಂತರ್ಮುಹೂರ್ತ ವ್ಯವಹಿತವಾಗಲು ಸಮ್ಯಕ್ಜ್ಞಾನಲಕ್ಷ್ಯಸಂಗಮೋಚಿತ
 ಶುಭಮುಹೂರ್ತಮೆನಿಸಿದ ಅಂತರಕಾಲದಂತರ್ಮುಹೂರ್ತದ ಮೊದಲಸಮಯದೊಳು—

ಕಂದ || ಉದಯಿಸಿದುದು ವರಭವ್ಯನ |

ಹೃದಯದೊಳಘಟಮಿರತರಣಿ ಸಕಲಾಭಿಮತ:- ||

ಪ್ರದಚಿಂತಾಮಣಿ ತವಿಲಿ |

ಲ್ಲದ ಸಂವೇಗಾದಿ ಗುಣದ ಕಣಿ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ || ೨ ||

ವಚನ || ತತ್ಕಾಲದೊಳುವದೇಕಕ ವದನಾರವಿಂದಮಂ ನೋಳ್ವ ತದುಕ್ತಿಯಂ ಕೇಳ್ವ ಸ್ವಕುದ್ಧಾ
 ತ್ಮತತ್ತ್ವಂ ಸುಯುಕ್ತಿಲೋಚನಕ್ಕೆ ವ್ಯಕ್ತನಾಗೆ. || ೩ ||

ಅಂತುಪರಮಾತ್ಮಪದಮು- |

ನಂತಜ್ಞಾನಾದಿಗುಣಗಣಾಭ್ರಾಜಿತಮಂ ||

ಭ್ರಾಂತಿಸದೆ ಲಬ್ಧಿವಶದಿಂ- |

ದಂತಿಳಿದದಿಗಡಿಗೆ ರಾಗಿಪುತಿರ್ವಾಗಳೆ || ೪ ||

ಸೂತ್ರಂ || ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ ದ್ವಿವಿಧಂ || ೨ ||

ತಾಃ—೧ ಆವ್ಯಾಗಮಪದಾರ್ಥ ತಪಸ್ಸಿಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಿಳಿದು ನಂಬುವದು ವ್ಯವ
 ಹಾರಸಮ್ಯಕ್ತ್ವವು, ೨ ನಿಜಕುದ್ಧಾತ್ಮನೇ ಸಾಕ್ಷಾನ್ನೋಹಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದು ತಿಳಿದು ನಂಬು
 ವದು ನಿಶ್ಚಯಸಮ್ಯಕ್ತ್ವವೆಂದು ಎರಡು ವಿಧವು; ಮೇಣ್ ಪದಾರ್ಥಸ್ವರೂಪಂ ನಿಸರ್ಗಜವುಂ
 ನಯನಿಷ್ಕೇವಾದಿಗಳಂ ನಿಶ್ಚಯಿಸುವವಧಿಗಮಜವುಮೆಂದು ಮೇಣ್ ಸ್ವಪರಾಕ್ರಯದಿಂದ ಹುಟ್ಟು
 ವ ಸರಾಗಜವುಂ ವೀತರಾಗ ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪ ಸ್ವಸಂವೇದನಜ್ಞಾನದಿಂದ ಹುಟ್ಟುವ ವೀತರಾಗಸಮ್ಯ
 ಕ್ತ್ವವುಂ ಎಂದು ಮತ್ತೆರಡು ಭೇದವಾಗುವದು.

ಸೂತ್ರಂ || ತ್ರಿವಿಧಂ || ೪ ||

ಉಪಕಮ, ವೇದಕ, ಜ್ಞಾಯಿಕ, ಭೇದದಿಂದ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವವು ಮೂರು ವಿಧವು. ಅದು
 ಹ್ಯಾಗಂದರೆ—೧ ಅನಂತಾನುಬಂಧಿಕೋಧ, ೨ ಮಾನ, ೩ ಮಾಯಾ, ೪ ಲೋಭ, ೫ ಮಿಥ್ಯಾ
 ತ್ವ, ೬ ಸಮ್ಯಗ್ಮಿಥ್ಯಾತ್ವ, ೭ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಪ್ರಕೃತಿ ಎಂದಿವು ಸಪ್ತಪ್ರಕೃತಿಗಳಾಗುವವು. ಈ
 ಏಳುಪಕಮದಿಂದ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವವುಂಟಾಗುವದು. ಮೂರುಪಕಮದಿಂದ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಪ್ರಕೃತಿಯು

ಉದಯದಿಂದ ವೇದಕಸಮ್ಯಕ್ತ್ವವೆಂಬಾಗುವದು. ಸಪ್ತಪ್ರಕೃತಿಗಳ ನಿರವಶೇಷಕ್ಷಯದಿಂದ
ಹ್ವಾಯಿಕಸಮ್ಯಕ್ತ್ವವೆಂಬಾಗುವದು. ಮತ್ತು ವೇದಕಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿ ಉಪಶಮಶ್ರೇಷ್ಠಾರೋ
ಹಸಾರ್ಥವಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವ ದ್ವಿತೀಯೋಪಶಮಸಮ್ಯಕ್ತ್ವವೆಂಬ ಹ್ವಾಯಿಕಸಮ್ಯಕ್ತ್ವದಿಂದ ಮುನ್ನ
ಪುಟ್ಟುವ ಕೃತಕೃತ್ಯವೇದಕವು ಎಂದೈದು ಭೇದವಾಗುವವು.

ಸೂತ್ರಂ || ದಶವಿಧಂ ವಾ || ೫ ||

ತಾ:- ೧ ಅಜ್ಞಾಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ, ೨ ಮಾರ್ಗಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ, ೩ ಉಪದೇಶಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ,
೪ ಸೂತ್ರಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ, ೫ ಬೀಜಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ, ೬ ಸಂಕ್ಷೇಪಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ, ೭ ವಿಸ್ತರಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ,
೮ ಅರ್ಥಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ, ೯ ಅವಗಾಢಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ, ೧೦ ಪರಮಾವಗಾಢಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ
ಎಂದು ಮತ್ತೆ ಹತ್ತು ಭೇದವಾಗುವದು.

ವಚನ || ಕ್ರಮದಿಂದ ಭಾವಿಸೋಡಾಜ್ಞೆ ಮಾರ್ಗಮುಪದೇಶಂ ಸೂತ್ರಬೀಜಂದಲುತ್ತುಮು ಸಂಕ್ಷೇ
ಪ ಸುವಿಸ್ತರಾರ್ಥದ ಗಾಡಾಖ್ಯಂ ಪ್ರಮುಸಹ್ಯಂ ಮಾರ್ಗವಬೀಜಂ ವಿನಯಮೂಲ
ಮಾರ್ಗನಮಾರ್ಗಂ ||

ಕಂದ || ಮೃದುತವಚನದ ಬಕವೇ- |

ಷದ ಮರೆಯೊಳು ಸವಿಯುಮರೆಯ ವಿಷದುಗ್ರತೆಯಂ- ||

ದದಿನಿಪ್ಪವಂ ಗಾಗದು ಸ- |

ತತ್ಕಾಧಿಷ್ಟಿತಂ ಚಿನ್ನೇಶ್ವರಮಾರ್ಗಂ || ೬ ||

ಇದು ಯೋಗ್ಯಮಯೋಗ್ಯ- |

ಮಿದನ್ನದೀ ವಿಷಯದಲಂಘನಿಮಿರೆಗತಿಹಾನಿಗಮ- ||

ಳದಿನಡೆವ ಕಾತರಂಗಾ- |

ಗದು ಸಕಲತತ್ಕಾಗ ಸಾಧಕಂ ಜೈನಮತಂ || ೭ ||

ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಮೋಕ್ಷಮಾರ್ಗ ಪ್ರತಿಕೂಲಂಗಳಾದ--

ಇವು ಸಪ್ತಪ್ರಕೃತಿಗಳಿಂ- |

ತಿವುಗಳುಪಶಮದಿಂದ ಕ್ಷಯೋಪಶಮದಿಂದ ಕ್ಷಯದಿಂದ ||

ಪವಣಿಲ್ಲದ ದಣಿವಿಲ್ಲದ ||

ಭವಸಮಿತಿಗೆ ಪವಣಂ ಮಾಡುತ್ತಮುದಯಿತ್ತುದು ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ || ೮ ||

ಮತ್ತಂ ಮುಕ್ತಿನಾರ್ಗವನ್ನೆ ತಿಳಿಯುವದು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ--

ವೈತ್ತ || ಬಯಸಿ ನಿರಾಸಮಂ ಸುಕೃತಮಿಲ್ಲದವರ್ಭರದಿಂದ ತದಗ್ರ ಭೂ- |

ಮಿಯನೆಗಳುತ್ತಮಿದುರ್ ನಿಧಿಗಾಣ್ಣೆಡೆಯೋಳ್ ಮರುಳಾಗಿ ಪೋಪಮಾ- ||

ಳ್ಳೆಯನೆಪವರ್ಗವಾರ್ಗದೊದವಿಂ ಫಲರುಂ ಪರಿದೋದಿತತ್ವನಿ- |

ರ್ಣಯ ಜನಕೋಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಜಡರಪ್ಪರಿದೇನೆಫಕತಿಚಿತ್ರವೋ || ೯ ||

ಕಂದ || ಜಿನದೀಕ್ಷೆಗೊಕ್ಕುಮಹ- |

ಮಿಂದ್ರರಾಗಿಪುಟ್ಟುಗುಮನಂತ ಭವದೊಳು ಜೀವ ||

ಮನದೊಳು ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನ- |

ಮನೋರ್ಮೆಯುಂ ಪೊದ್ದದಿಂ ನಮಘಟಿತಮೊಳವೇ || ೧೦ ||

ಶ್ಲೋಕ || ಜ್ಞಾತ್ವಾ ತಲಾಮಲಕಮದ್ಭುವಿ ಸರ್ವ ವಿದ್ಯಾ |

ಕೃತ್ವಾ ತಪಾಂಸ ಬಹುಕೋಟಿಯುಗಾಂತರಾಣಿಂ ||

ಸದ್ಭರ್ತನಾಮೃತರಸಾಯನಪಾವನಾಹ್ವಾ |

ನಾತ್ಯಂತಕಿಮನುಭವಂತಿ ಹಿ ಮೋಕ್ಷಲಕ್ಷ್ಮೀ || ೧೧ ||

ಕಂದ || ಅದು ದೂರಭವ್ಯನೋಳ್ಳೊ- |

ಡದುದೆಂತುಮುಭವ್ಯ ಜೀವನೋಳ್ಳುಟ್ಟಿಯಿಸದಂ- ||

ತದು ದುರ್ಲಭಮದುಭವಭಯ |

ಭಿದುರಮದಾಸನ್ನ ಭವ್ಯನೋಳ್ ಸಮನಿಸುಗುಂ || ೧೨ ||

ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ—ಎಷ್ಟು ಬೆಳಕಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಕಾಣದ ಹುಟ್ಟುಕುರುಡನೆ ಹಾಗೆ, ಪರ
ಮಾಗಮ ಕ್ರವಣವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಮಾಡಿದರೂ ಅಭವ್ಯಜೀವನು ಸನ್ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಯಾವರೀತಿ
ಯಿಂದಲೂ ತಿಳಿಯಲಾರನು. ಕಣ್ಣುಗಳ ಬೇನೆಯು ನಾಶವಾದಕೂಡಲೇ ನೋಡುವ ಅಕ್ಷರೋ
ಗಿಯ ಹಾಗೆ ದೂರಭವ್ಯನು ಕರ್ಮೋಪಶಮವಾದಾಗ ತಿಳಿಯುವನು. ಬೆಳಕಾದಕೂಡಲೇ
ಕಾಣುವಂಥಾ ನಿರ್ಮಲ ದೃಷ್ಟಿಯ ಹಾಗೆ ಧರ್ಮೋಪದೇಶವಾದಕೂಡಲೇ ಅಸನ್ನಭವ್ಯನು
ಅವ್ತಾಗಮ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ತಪಸ್ವಿಗಳನ್ನೂ ತಿಳಿದು ನಂಬುವ ಪರಿಣಾಮವು ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವವಾ
ಗುವದು. ಅದು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ—

ಕಂದ || ಆರಾಧ್ಯನನಾಗಮಮು- |

ಚಾರುಪದಾರ್ಥಮಮಲಯೋಗೀಶ್ವರರಂ ||

ಸಾರಾಸಾರವಿಚಾರದಿ |

ನಾರೈದರಿದು ಒಲಿದು ನಂಬುವದು ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ || ೧೩ ||

ಪರಮಗುರುವಚನದೀಪ |

ಸ್ಫುರಿತದ ಬಲದಿಂ ಸುಯುಕ್ತಲೋಚನದಿಂ ನೋ- ||

ಳ್ಳರ ಮನದೊಳಾದ ವಸ್ತು- |

ಸ್ವರೂಪಯಾದಾತ್ಮ ನಿಶ್ಚಯಂ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ || ೧೪ ||

ಚಲಿಸುಗುಮತ್ತಲಾನು- |

ಕುಲಭೂದರಮಗ್ನಿಶೈತ್ಯಮಂ ಕೈಕೊಳ್ಳುಂ ||

ತಳಿಗುಂ ಚಂದ್ರಬಿಸುಪಂ |

ತಳರದು ಜಿನವಚನಮೆಂಬಬಗೆ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ || ೧೫ ||

ಸ್ಥಿರತೆಯೊಳಮರುವಿನೊಳಮೋ- |

ರ್ವರನೋರ್ವರ್ಮಿಗುವವುರುಷರುಳ್ಳದರಿಂದೆ- ||

ಲ್ಲರುಮಂ ಮಿಗುವನುಮೊಳನಾ ।
 ಪರಮಾತ್ಮನೇ ದೈವಮೆಂಬಬಗೆ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ ॥ ೧೬ ॥
 ಸಕಲ ವಿಮೋಹಕ್ಷಯದಿಂ ।
 ಸಕಲ ಜಗದ್ವಂದ್ಯವೀತರಾಗತೆ ಜಿನರೋಳ್ ॥
 ಸಕಲಾವರಣಕ್ಷಯದಿಂ ।
 ಸಕಲಜ್ಞಾನತೆಯೆಸಗುಮೆಂಬ ಬಗೆ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ ॥ ೧೭ ॥
 ಯೆನಿತುಂಟುಮೋಹಪಾಶಮು- ।
 ದನಿತುಂ ಬಿಡೆ ಮೋಕ್ಷಮದರಿನಳಿಪೆಂಬುದು- ॥
 ನೆನಿತುಮನೊಲ್ಲದು ಮುಕ್ತಿಗೆ ।
 ಜಿನಮಾರ್ಗಮೇ ಮಾರ್ಗಮೆಂಬ ಬಗೆ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ ॥ ೧೮ ॥
 ಇದು ಪಾಪಾಸ್ರವಕಾರಣ- ।
 ಮಿದು ಪುಣ್ಯಾಸ್ರವನಿಮಿತ್ತಮಿಂತಿದು ಮೋಕ್ಷ- ॥
 ಪ್ರದಮೆಂದು ಜೀವಪರಿಣಾ- ।
 ಮದ ತೆರನಂ ದಿಟದಿನರಿವ ಬಗೆ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ ॥ ೧೯ ॥
 ಮನದ ಪದುಳಿಕೆಗೆ ಕಂಟಕ- ।
 ಮೆನಿಪ ಬಹಿರ್ವಿಷಯ ವಿಷಮದೇ ಉದೋಚಿತ್ಸಂ- ॥
 ಜನಿತಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಸುಧಾರಸ- ।
 ಮನುಪಮಮೆಂದಿರು ಮೆಚ್ಚುವುದು ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ ॥ ೨೦ ॥
 ಮಾನಧನಮೆನಿಪಸಮ್ಯ- ।
 ಜ್ಞಾನಿಗೆ ತಕ್ಕುದು ನಿಜೋಪಶಮ ಜನಿತ ಸ್ವಾ- ॥
 ಧೀನಸುಖಂ ಪರವಿಷಯಾ- ।
 ಧೀನಸುಖ ನಷ್ಟಮೆಂಬ ಬಗೆ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ ॥ ೨೧ ॥
 ಇದೇ ಮೋಕ್ಷಮಾರ್ಗ- ।
 ಮಿದೇ ಮೋಕ್ಷದ ಲಕ್ಷಣಮಿದುವೆ ಮೋಕ್ಷಫಲಮೆಂಬುದನು- ॥
 ಕ್ಕುದನುಳ್ಳಮಾಳ್ಕೆಯಿಂ ತ- ।
 ಪ್ಪದೆ ಮನದೊಳು ತಿಳಿದು ನಂಬುವುದು ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ ॥ ೨೨ ॥
 ವರಭೋಧಚರಿತ್ರಂಗಳ- ।
 ನೆರವಂ ಪಾರದೆಯುಮೇಕಜತ್ತಾರಿಂಶ- ॥
 ದ್ವರಿತಂಗಳ ಬಂಧಮನಪ- ।
 ಹರಿವುದಚಿಂತ್ಯಪ್ರಭಾವನಿಧಿಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ ॥ ೨೩ ॥
 ಪರಮ ಜಿನೋತ್ಪರಂ ಸಿ- ।
 ಧ್ಧರನಾಚಾರ್ಯಾದಿ ದಿವ್ಯಮುನಿಗಳ ನರಿದಾ- ॥
 ದರದಿನದಿಗಡಿಗೆ ತತ್ತ್ವ- ।
 ಸ್ವರೂಪಮಂ ನೆನೆದುಲಿವ ಬಗೆ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ ॥ ೨೪ ॥

ಕಂದ || ಜಿನದಿಂಬಾಕೃತಿಯು ಲೋ- |
 ಜನದಿಂ ಕಾಣ್ಬಂತೆ ತಿಳಿದು ಸಿದ್ಧಾಕೃತಿಯು ||
 ನನೆಯಲೊಡಂ ಪ್ರವೃತ್ತಮಿ- |
 ದನೆ ಮನದಿಂ ಕಾಣ್ಬ ಕಾಣ್ಕೆಯದು ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ || ೨೫ ||
 ಅನಿಮಿಷಲೋಚನ ಸಿಂಹಾ- |
 ಸನಕಂಪನಿಮಿತ್ತ ತೀರ್ಥಕರ ಪುಣ್ಯನಿಬಂ- ||
 ಧನಮೆನಿಸುವ ಮೋಡಶಭಾ- |
 ವನೆಯೊಳು ತಾನಗ್ರಗಣ್ಯಮಿದು ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ || ೨೬ ||
 ಜಿತಮೂಢತ್ರಯಮಪಸಾ- |
 ರಿತಷಡನಾಯುತನಮಪಗತಾಷ್ಟಮದಂಗಳಂ ವ- ||
 ಜಿತ ತಂಕಾದ್ಯಷ್ಟಮಲಂ ಪ್ರ- |
 ತೀತ ನವಸಪ್ತತತ್ವಮಿದು ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ || ೨೭ ||
 ಪರನಿಂದಿತಖಿಳ ಹೇಯಾ- |
 ಚರಣಾದಿ ಸಂಸಾರದುಃಖಮುಘಸಂತತಿ ಸಂ- ||
 ಸ್ಮರಣಮುಪಾದೇಯದಿಗಿದು |
 ಪರಮಾರ್ಥಂ ತಪ್ಪದೆಂಬ ಬಗೆ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ || ೨೮ ||
 ಕರಕಂಜಳರೂಪಿಂದಂ |
 ಪರಿಣಮಿಸುವ ತೆರದಿ ನಿರ್ನಿಮಿತ್ತಂ ಕಾಲಂ ||
 ದೊರೆಕೊಳೆ ತನ್ನಿಂದಂ ತಾಂ |
 ಪರಮಾತ್ಮನಪ್ಪನೆಂಬ ಬಗೆ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ || ೨೯ ||
 ನಡೆವೆಡೆಯೋಳ್ ನುಡುವೆಡೆಯೋಳ್ |
 ಕೆಡೆವೆಡೆಯೋಳ್ ದುಃಖಮೆಯ್ದು ವೆಡೆಯೋಳ್ ಜವನೊ- ||
 ಯ್ವೆಡೆಯೋಳ್ ತತ್ಪ್ರಸಾರಣಮ- |
 ನೆಡೆವರಿಯದೆ ನೆಚ್ಚುವಾಳ್ವದದು ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ || ೩೦ ||
 ಅನತನ ಮೊದಲಾರುಂ ತನು- |
 ತನುಕೃದ್ಧನಿತು ಭೂತಬಾಹ್ಯತಪ ಸಂ- ||
 ಜನಿತಾಯಾಸದೊಳೇನೆಂ- |
 ದನವರತಂ ನಿಜವ ನೆನೆವುದದು ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ || ೩೧ ||
 ನಿರುತಂ ಬೋಧಚರಿತ್ರದೊ- |
 ಳೆರಡುಂ ತಾನೆನಿಸದೇಕಚಿತ್ತಾರಿಂ- ||
 ದ್ವುರಿತಾಪಹನಚಿಂತ್ಯ- |
 ಸ್ವರೂಪನವಿಕಲ್ಪಮೆಂಬ ಬಗೆ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ || ೩೨ ||
 ಆಮೊಂ ಭವ್ಯಾನಂದಕ- |
 ಭಾವಂ ಭುವನೈಕವಂದಿತಂ ನಿಶ್ಚಯದಿಂ- ||
 ದಾವನನಂತಚತುಷ್ಟಯ- |
 ದಾ ವಿಭು ತಾಂ ದಾತ್ಯವೆಂಬ ಬಗೆ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ || ೩೩ ||

ಕಂದ || ಯಂತಿರ್ದುರ್ವಖಿಳ ವಸ್ತುಗ- ।
 ಛಂತನಿಕುಮಿರ್ದ ಪರಿಯೋಳರಿದನಿತರೊಳಂ ॥
 ಭ್ರಾಂತಂ ಬಿಟ್ಟು ನಿಜಾತ್ಮನ- ।
 ನಂತರ್ಮುಖನಾಗಿ ನೆನೆವುದದು ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ ॥ ೩೪ ॥
 ಪರಮೇಷ್ಟಿ ಸ್ವಾಮಿಗಳೆ- ।
 ವರಭೇದಮನರಿದು ನಂಬಿ ಕಿಲ್ಬಿಷಮಂ ಸಂ- ॥
 ಹರಿಸಲು ನೆರೆವ ನಿಜಾತ್ಮ ।
 ಸ್ವರೂಪಮಂ ಬಿಡದೆ ನೆನೆವುದದು ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ ॥ ೩೫ ॥
 ಇಂತಿತ್ರದ್ಧಾನಂ ಸಂ- ।
 ಭ್ರಾಂತಿಯೊಳೇಂ ಕರಣಲಬ್ಧಿಯಿಂ ಕೈಕೊಳ್ಳಂ ॥
 ಮಂತಣಮೇಂ ವಾಗ್ವಾಳದಿ- ।
 ಸಂತಿಂತೆಂದೂಳ್ವಡಕ್ಕುಮೆ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ ॥ ೩೬ ॥
 ನಿಜತತ್ವದ ರುಚಿರಚಿತಂ ।
 ನಿಜತತ್ವದ ರುಚಿಸಮಸ್ತಬೋಧಾದ್ವೈತಂ ॥
 ನಿಜತತ್ವದ ರುಚಿ ಜಿನನುತಿ ।
 ನಿಜತತ್ವದ ರುಚಿಯೆ ಸಂಯಮಂ ಪೆರತುಂಟೆ ॥ ೩೭ ॥
 ನಿಜತತ್ವಂ ಸದೈವಂ ।
 ನಿಜತತ್ವಂ ಪನ್ನಿತ್ತೆರದ ತಪಮದೆನಿಕ್ಕುಂ ॥
 ನಿಜತತ್ವಂ ಚಾರಿತ್ರಂ ।
 ನಿಜತತ್ವಂ ತೀಲಮೆಂಬ ಬಗೆ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ ॥ ೩೮ ॥
 ನಿಜತತ್ವಂ ನಯನಿಕರಂ ।
 ನಿಜತತ್ವಂ ತಾಂ ಪ್ರಮಾಣಮಕ್ಕುಮವತ್ಯಂ ॥
 ನಿಜತತ್ವಂ ನಿಕ್ಷೇಪಂ ।
 ನಿಜತತ್ವಂ ತತ್ವಮೆಂಬ ಬಗೆ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ ॥ ೩೯ ॥
 ನಿಜತತ್ವಂ ಸುಖಜನಿತಂ ।
 ನಿಜತತ್ವಂ ಬ್ರಹ್ಮಜರಿಯಮಪಗತದಂಡಂ ॥
 ನಿಜತತ್ವಂ ಸಿದ್ಧತ್ವಂ ।
 ನಿಜತತ್ವಂ ಜ್ಞಾಂತಿಯೆಂಬ ಬಗೆ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ ॥ ೪೦ ॥
 ನಿಜತತ್ವಂ ಗುಣನಿಕರಂ ।
 ನಿಜತತ್ವಂ ಸಮಿತಿಗುಪ್ತಮಾರ್ದವ ಶೌಚಮ್ ॥
 ನಿಜತತ್ವಂ ಕಿಂಚನ್ಯಂ ।
 ನಿಜತತ್ವಂ ತತ್ವಮೆಂಬ ಬಗೆ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ ॥ ೪೧ ॥
 ನಿಜತತ್ವಂ ಆರ್ಜವತ್ವಂ ।
 ನಿಜತತ್ವಂ ಸಂಯಮಂ ಮಹಾವ್ರತಮೆನಿಕುಂ ॥
 ನಿಜತತ್ವಂ ಜಿನಪತಿಸುತಿ ।
 ನಿಜತತ್ವಂ ಕಾರ್ಯಮೆಂಬ ಬಗೆ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ ॥ ೪೨ ॥

ಕಂದ || ನಿಜತತ್ವಂ ದುರಿತಹರಂ ।
 ನಿಜತತ್ವಮೇ ತಪ್ತದಪ್ಪದಾರ್ಪಣಪಟ್ಟಂ ||
 ನಿಜತತ್ವಮುಪಾದೇಯಃ ।
 ನಿಜತತ್ವಮೆಂಬ ಬಗೆ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ || ೪೩ ||
 ಇದು ಮುಖ್ಯಂ ಗ್ರಾಹದಲಿಂ- ।
 ತಿದು ಗೌಣಂ ತ್ಯಾಜ್ಯಮೆಂದು ಬಿಡುವಂ ಪಾಲಂ ||
 ಪದುಳಂ ಪಿಡಿದ ವಿಚಾರದಿ ।
 ತುದಿಗಯ್ಯಲಿ ಕಂದಲನೆ ಪಿಡಿದ ಮರುಳಂ ಪೋಲ್ವುಂ || ೪೪ ||
 ದೋಷಭ್ಯುನೇಯಾಪ್ತಂ ಸ- ।
 ದ್ವಾಷಾತ್ಮಕಮಸ್ಪದಾಗಮಂ ತತ್ಕಥಿತಾ ||
 ಶೇಷಾಳಿಪದಾರ್ಥಂ ಜಿನ- ।
 ಭಾಸಿತಮೆಂದರಿದು ನಂಬುವದು ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ || ೪೫ ||
 ಎಂದುಂ ಮುನ್ನೆನೆಯದ ತ- ।
 ನ್ನಂದಮೇನವಿಕ್ಲ್ಪನವ್ವನಂ ಚಿಂತಿಸುವಾ- ||
 ನಂದಂ ಪರಿಣಾಮ ಘಟಿಯಿಸಿ ।
 ದಂದಾತಂ ಶುದ್ಧದರ್ಶನಾಹ್ವಯನೆನಿಕುಂ || ೪೬ ||
 ನಿಜವಂ ತಪ್ಪದೆ ನೋಡುವ ।
 ನಿಜಮುಂ ಪಲ್ಲಟಿಸುವರಿವ ತದ್ವಯಸಹಿತಂ ।
 ನಿಜದೋಳ್ ಜರಿಯಿಪ ಪರಿಣತಿ ।
 ವೃಜಿನಭ್ಯಂ ಶುದ್ಧದರ್ಶನಂ ತಾನೆನಿಕುಂ || ೪೭ ||

ವೃತ್ತ || ಪಿರಿದುಂ ವಾತಿನೋಳೇನುಬಾಹ್ಯಜನಿತವ್ಯಾಪಾರಮಂ ಬಿಟ್ಟು ಸ- ।
 ದ್ಗುರುವಿನ್ನಾಗಮಮೆಂಬರನ್ನಸೋದರಿಂ ಮಿಥ್ಯಾತನೋಬಂಧಸಂ- ||
 ಹರಿತಾಂತರ್ಮುಖನಾಗಿ ನಿಕ್ಷಲಮನಂ ಸ್ವಾಧೀನಸೌಖ್ಯಮೃತಾ- ।
 ಕರಮಗ್ನಂ ವರಕುಡ್ಧದರ್ಶನನವಂ ಸಂಸಾರವಾರಂಗತಂ || ೪೮ ||

ಕಂದ || ಕಿಡೆಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ ಮಣ್ಣೊಡ- ।
 ನೊಡೆದಂದಂ ಚರಿತಮಳಿಯೆ ಪಾಟಕಕುಂಭಂ ||
 ಪುಡಿಯಾದ ಭಂಗಿಯದರಿಂ ।
 ಕೆಡಿಸದೆ ದರ್ಶನಮನೋವಿ ನಡೆವುದು ಭವ್ಯಂ || ೪೯ ||

ವೃತ್ತ || ಜಿನಪೂಜೋತ್ಸವದಿಂ ಜಿನೇಂದ್ರಮಹಿಮಾಸಾನಂದದಿಂ ಜೈನತಾ- ।
 ಸನ ವಿಸ್ತಾರಿತಹರ್ಷದಿಂ ಜಿನಪದಾಂಭೋಜಾನತೋತ್ಸಾಹದಿಂ ||
 ಜಿನಧರ್ಮೋದ್ಗತಸಾರತತ್ವರುಚಿಯಿಂ ಶ್ರೀಜೈನಗೇಹಾವಲೋ- ।
 ಕನ ಸೌಖ್ಯಾಮೃತಲಂಪಿನಿಂ ಚರಿಯಿವಂ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಯುಕ್ತೋತ್ತಮಂ || ೫೦ ||

ವೃತ್ತ || ಮನವೊಂದೆಂಬುದು ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧಮದುತಾಂ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವದೋಳ್ ಮಿಥ್ಯೆಯೋಳ್ |
 ಜನಿತೈಕತ್ವದೊಳೊಂದಿಯೊಂದುಸಮಯವೋದ್ಭೂತವೆಂದೆಂಬ ಮಾ ||
 ತಿನಭೇದಂ ಸಕಲಜ್ಞಾಗೋಚರಮದಂ ಪೂರ್ವೋಕ್ತಮಂ ನಂಬುವಾ- |
 ತನುವಾದಂ ಪ್ರತಿಭಾಪ್ರಯುಕ್ತಹೃದಯಂ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಯುಕ್ತೋತ್ತಮಂ || ೫೦ ||
 ಪರಮಗುರೂಪದೇಹದಿನಶೇಷಪದಾರ್ಥಮನುಳ್ಳಭೇದವಿ- |
 ಸ್ತುತತಯನಾವಗಂ ತಿಳಿದು ತನ್ನೊಳತಾಂ ನೆಲೆಗೊಂಡು ನೆಚ್ಚುಮೆ- ||
 ಚ್ಚೆರೆನಿಜತತ್ವಸಂಜನಿತ ನಿಶ್ಚಲನಿರ್ಮಲದಿವ್ಯಸೌಖ್ಯಸಾ- |
 ಗರದೊಳಹರ್ನಿಕಂ ನೆಲಸಿನಿಂದನೆ ದರ್ಶನಕುಡ್ಡನುತ್ತಮಂ || ೫೧ ||
 ಜಿನವತಿಕಾಳಿಕಾರಹಿತಕಾಂಚನದಂತೆ ನಿರಸ್ತುಕರ್ಮಬಂ- |
 ಧನನೆನಿಸಿದನಾಂ ದುರಿತಬಂಧದಿ ಕಾಳಕೆಪರ್ವಿದೊಂದು ಕಾಂ- ||
 ಚನದವೋಲಿದ್ನೀದುರಿತವಿೂತೆರದಿಂದಮಗಲ್ವುದುಂ ಜಿನೇಂ- |
 ದ್ರನದೊರೆಯಪ್ಪೆನೆಂದು ತಿಳಿದಾತನೆ ದರ್ಶನಕುಡ್ಡನುತ್ತಮಂ || ೫೨ ||

ಕಂದ || ಮುನ್ನನಿಜಾತ್ಮನನಿಯದೆ |
 ಇನ್ನೇವರಂ ಪರಪರಂಗಳ್ಳನೆಂದುಕರ- ||
 ಮನ್ನಿಸಿ ಕೆಚ್ಚ ಬಗೆಯದೆ |
 ಸನ್ನತಮವ್ವಾತ್ಮಲಬ್ಧಿ ದುರ್ಲಭದಿಂದಂ || ೫೪ ||

ವೃತ್ತ || ಮಾನವನಾಗದಂದು ವ್ಯಗಮುಂ ಖಗಮುಂ ಪಶುಕೀಟಮಾಗರಲ- |
 ಜ್ಞಾನಮದಿಲ್ಲತವೈದರೋಳಕಟೆ ಮಾನಸನಾಗಿಯುಂ ನಿಜ- ||
 ಜ್ಞಾನಮನೊಕ್ಕು ಮತ್ತೆ ಪಶುಯೋನಿಯೊಳೊಯ್ಯನೆ ಬೀಳದಾತ್ಮನಂ |
 ಜ್ಞಾನಘನತ್ವದಿಂ ತಿಳಿದು ನಂಬುವುದೀ ಪರಮೋಪದೇಹದಿಂ || ೫೫ ||

ಕಂದ || ಹರಿಯಲ್ಲಂ ಹರನಲ್ಲಂ |
 ಸರಸಿಜಭವನಲ್ಲನಖಿಳಸುಗತನುಮಲ್ಲಂ ||
 ಪರಮಾರ್ಥಂ ಚಿಚ್ಛೋತಿ- |
 ಸ್ವರೂಪನೆನ್ನಾತ್ಮನೆಂಬ ಬಗೆ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ || ೫೬ ||

ವೃತ್ತ || ಹುಟ್ಟಿದ ಯೋನಿ ಮೆಟ್ಟಿದ ನೆಲಂ ನೆರೆಕೊಳ್ಳದಾಹಾರಮೋರ್ಮೆಯುಂ |
 ಮುಟ್ಟಿದ ಭಾವಮೊಂದದಭವಂ ಪೆರತಿಲ್ಲನೆ ದುರ್ಮೋಹದಿಂ ||
 ತಿಟ್ಟನೆ ಬಂದು ನೀಂ ತಿರಿಯದಕ್ಕಟೆ ನಿನ್ನನಿಜಸ್ವರೂಪಮಂ |
 ನೆಟ್ಟನೆ ನೋಡಿ ಕೂಡಿ ಪಡೆ ನಿತ್ಯನಿರಂಜನಮೋಕ್ಷಲಕ್ಷ್ಮಿಯುಂ || ೫೭ ||

ಕಂದ || ಜಿನರೋಳ್ ಜಿನವಚನದೊ- |
 ಕಾಜಿನವಜನಾರ್ಥದೋಳ್ ಪಕ್ಷಪಾತಂ ಮೋಹ- ||
 ಕೈನಿತೇನೆಡೆಗುಡದಿರೆನಿಸಿದ |
 ಮನದೇರಕಂ ಗುಣನಿಬಂಧನಂ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ || ೫೮ ||

ಕಂದ || ಹೇಯಮದತಿವಿಷಮವಿಷ- |

ಪ್ರಾಯಂ ಜೀವಕೃಧರ್ಮಮೇತುಂ ಧರ್ಮಂ ||

ಶ್ರೇಯನುಮೃತೋಸಮಂ ಸುಖ- |

ದಾಯಕಮಾದೇಯಮೆಂಬ ಬಗೆ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ || ೫೯ ||

ವೊಂದುಗುಣಂ ತನ್ನೊಳು ನಿ- |

ಸ್ತಂದೇಹಂ ನೆಲಸಲೊಲಮಶೇಷಗುಣಂಗಳ್ ||

ಬಂದಿದುಮಂದುಬಗೆ |

ಯದುವುಂ ದೃಢತರದುರಿತವಿಜಯ ಜಿನವಿಶ್ವಾಸಂ || ೬೦ ||

ಜಡುವೊಡವ ಬೆರಸಿಕೊಳ್ಳಿ- |

ಜಡತ್ವಮಂ ಪೊದ್ದದಿನಿತನರ್ಹತ್ವದಮಂ ||

ಬಿಡದಿದರ್ಥಂಗೆದಿಂ ಕಿಡೆ |

ಬಿಡಂಗಳೊಳಕೊಂಡಮನಮೇ ದೃಢಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ || ೬೧ ||

ಜಿನನೆನಗೇನನುಸಿದ್ಧನದ |

ನಿಂತುಂ ತಥ್ಯಂಗಳೆನೆಗೆ ಪಥ್ಯಂ ಪೋಗಿಂ ||

ನೆನವೆಡವೆರತನೆಂಬಿ |

ಮನದ ವಿನಿಶ್ಚಯಮನರ್ಘ್ಯದರ್ಶನರತ್ನಂ || ೬೨ ||

ತೊಪ್ಪನೆನಲನಂ ಪೊಯಿದೊಡೆ |

ತಪ್ಪುಪೊಡಂ ತಪ್ಪಲಕ್ಕುಮಂತಾನುಂ ಕೈ- ||

ತಪ್ಪದು ಜಿನಭಾಷಿತಮೆ- |

ದಪ್ಪೊಡಮೆಂದರಿದು ನಂಬಿ ನೆಗಳ್ಳನೆ ಭವ್ಯಂ || ೬೩ ||

ತಪ್ಪುಪೊಡರ್ಹದ್ವಚನಂ |

ತಪ್ಪುಗುಮಾವಾರ್ಥಮೇರೆಯಂ ಮೇರುನಗಂ ||

ತಪ್ಪುಗುಮಿದ್ಧೆಯಿಂದಂ |

ತಪ್ಪುಗುಮಕೋರ್ದಯಾಸ್ತಮಾನಕ್ರಮಮಂ || ೬೪ ||

ವೊಂದುಭವಂ ಸರ್ವಜ್ಞಂ- |

ಗೆಂದೀನರರುಂ ನಿಜೋತ್ತಮಾಂಗದೊಳನಂತಾ- ||

ನಂದದೊಳಿದರ್ಥಂ ಪಡೆಗುಂ |

ಕುಂದದ ಸೌಖ್ಯಮನಿಪದೊಂದು ಧಾತ್ರಿಗೆ ಚಿತ್ರಂ || ೬೫ ||

ಇಂತು ವ್ಯವಹಾರನಯದಿಂದ ಅನ್ತಾದಿವಿಷಯರಾಚಿಯೇ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವವೆಂದು ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಹೇಳಿ ಸಕಲಾಯ ಜೀವಾಶ್ರಿತಮಾದಿಯಾದಭ್ಯುತ್ಪಾದಮುಮಂ ಅಪ್ಪಧರ್ಮವಾದ ನಿಶ್ಚಯಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಮಂ ತದುತ್ತಿ ಪ್ರತಿಬಂಧಕಾಭಾವನಿಮಿತ್ತಸಹಿತಂ ಬೇಳುವೆನು.

ಕಂದ || ಭಾವಕಲುಷತ್ವಮಂ ಸಂ- ।

ಭಾವಿಪ ದೃಗ್ಗೋಹದಂದುದಯದಿಲ್ಲಮೆಯಿಂ ||

ಭಾವವಿತುಧೃತಯಕ್ಕುಂ ।

ಪಾವನಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಮದುವೆ ನಿಜರುಚಿ ಗಮ್ಯಂ || ೬೬ ||

ಕಾಂಚನಮಂತಪಗತದೋ- ।

ಷಂ ಜೆಲ್ವಂ ಪಡೆಗುಮನ್ನೆ ದರ್ಶನರತ್ನಂ ||

ಪಂಚಾಧಿಕವಿಂತತಿ ಮಲ- ।

ಸಂಜಯದಿಂ ಪಿಂಗ ಸಹಜಭಾವದಿ ನೆಸೆಗುಂ || ೬೭ ||

ಜಿನ ವಚನ ರಸಾಮೃತದೋಳ್ ।

ಮನದಿರಕಂ ನಚ್ಚುಮೆಚ್ಚು ನಲವೊಲಮೆಂಬಿ- ||

ವಿನುತತ್ರದ್ಧಾನ್ಯಾರ್ಥಮ- ।

ನೂನಸೌಖ್ಯಕ್ಕೆ ಬೀಜಮಂ ತಾನುಸಿಗುಂ || ೬೮ ||

ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಮೇ ಪರಮ ಪದಂ ।

ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಮೇ ಸಕಲ ಸುಖದ ನಿಲಯಂ ಮತ್ತಂ ||

ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಮೇ ಮುಕ್ತಿಪಥಂ ।

ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವದಿ ಕೂಡಿನೆಗರ್ಥ ತಪಮದು ಸಫಲಂ || ೬೯ ||

ಇನಿತಂ ಭವ್ಯನೆ ಕೇಳ್ ಪಾ- ।

ವನ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ ವರ್ತಿಕುಂ ತ್ರದ್ಧಾನಂ ||

ಜಿನಭಕ್ತಿ ತತ್ಪರುಚಿ ದ- ।

ರ್ಶನಮಾತ್ಮಜ್ಞಾನಮೆಂಬ ಪರಿಯಾಯಂಗಳ್ || ೭೦ ||

ನೀನುಮಿದಂ ತಿಳಿ ನಾನಾ- ।

ಯೋನಿಯ ದುಃಖಾಗ್ನಿತಾಪಮಂ ನೀಗುವೊಡಂ ||

ಜ್ಞಾನಮಯ ಶಾಸ್ತ್ರತ ಸ್ವಾ- ।

ಧೀನ ಸುಖಾಮೃತದ ಕಡಲೊಳೊಲಾಡುವೊಡಂ || ೭೧ ||

ಸೂತ್ರಂ || ತತ್ರ ವೇದಕಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಸ್ಯ ಪಂಚವಿಂಶತಿ ಮಲಾನಿ || ೬ ||

ತಾಃ—ವೇದಕ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಕ್ಕೆ ಪಂಚವಿಂಶತಿ (೨೫) ಮಲಗಳಾಗುವವು, ಹ್ಯಾಗಂದರೆ—
ಶ್ಲೋಕ || ಮೂಢತ್ರಯಂ ಮದಾಶ್ಚಾಪ್ಸೌ ತಥಾನಾಯತನಾನಿಪಘ್ನ್ ||

ಅಪ್ಸೌ ಕಂಕಾದಯಶ್ಚೇತಿ ದೃಗ್ಗೋಷಾಃ ಪಂಚವಿಂಶತಿಃ ||

ಕಂದ || ಡಂಭಕರ ಪರರ ಮಾತನೆ ।

ನೆಂಬಿ ಜಡಾತ್ಮಗೆ ತಾನು ಗತಿಕಾಲೋಕಂ ||

ಯೆಂಬವೊಲಿದು ವುಸಿ ನನ್ನಿಯಿ- ।

ದೆಂಬುದನರಿಯದೆ ನೆಗಲ್ವರಿದು ಮೂಢತ್ವಂ || ೭೨ ||

ವಚನ || ಆ ಮೂಢವು, ೧ ಲೋಕಮೂಢ, ೨ ದೇವತಾಮೂಢ, ವಾಪಂಡಿಮೂಢವೆಂದು ಮೂರುಭೇದವಾಗುವದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಲೋಕಮೂಢ ಹ್ಯಾಗಂದರೆ-ವೋದಿಲ್ಲ, ತಾಸ್ತವಿಲ್ಲ, ಪುರಾಣವಿಲ್ಲ, ಅಚಾರ್ಯರಿಲ್ಲ, ಉಪದೇಶವಿಲ್ಲ ಗಳಪರಿಯೋಚರಾಗಿ ಯೋರೋವರ್ತನೆಂದೊಡಂ, ತಂತಮ್ಮ ಪಡೆಪುಕಾರಣವಾಗಿ, ಗಾಳಿಯಿಂ ಗಂಟಕ್ಕಿ ಕೊಂಡು ಪೇಳ್ವದನೆ ನೋಂಪುದುಂ, ಕುಡವೇಳ್ವದನೆ ಕುಡುವುದುಂ, ಮಾಡ ವೇಳ್ವದನೆ ಮಾಡುವುದುಂ, ಇವರಂತೆಂದವರಾಡಿಡುದಂ ಆಡುವುದುಂ, ಇದು ಪುನಿ ನನ್ನಿಗುಣ ದೋಷಮೆಂಬುದಮೆಂದರಿಯೆಡುದುಂ, ಮತ್ತಂ-

ಕಂದ || ನದಿ ವಾರ್ಧಿಗಳಂ ವಿನುವುದು- |

ಮದಿರದೆ ತಾಂ ಕಿಚ್ಚುವಾಯ್ವುದುಂ ಕಮ್ಮರಿವಾ- ||

ಯ್ವುದುಮಿದು ಲೋಕಮೂಢಂ |

ಪುದಿದು ಕರಂ ರಾಸಿ ಮಾಡ್ವುದು ಕಲ್ಮಳಲಂ || ೩೩ ||

ವಚನ || ತೊರೆಗಳಂ ಸಮುದ್ರಗಳಂ ಕೊಂಡಂಗಳುಮಂ ನಾನುತೀರ್ಥಂ ನಮಗೆ ಪುಣ್ಯಾರ್ಥಮೆಂದು ಪುಗದ ನಾಡಂ ಪೋಕ್ಕುಮಿವು ನಾನುತೀರ್ಥಮಲ್ಲದೆ ಭಾವತೀರ್ಥಮಲ್ಲವು || ಸತ್ಯಮುಂ, ತಪವುಂ, ಇಂದ್ರಿಯನಿಗ್ರಹವುಂ, ಸರ್ವಜೀವದಯಾವರತ್ವಮು ಮೊಂದಿವು ಭಾವತೀರ್ಥಮೆಂಬುದಿನ್ನೀ ಭಾವತೀರ್ಥಂಗಳೊಳಾತ್ಮನೊಳೇಕೀಭಾವ ಮಾಗಿರ್ದ ಕರ್ಮಮಾಲಕಳಂಕಮೆಲ್ಲವುಂ, ಕರ್ಚಿಗಳೆದಂತೆ ಪೋಕುಂ, ಸ್ವರ್ಗಮು ಮಪವರ್ಗಮುಮಕ್ಕುಂ || ನಾನುತೀರ್ಥಜಲಂಗಳಂ ಕಟ್ಟಿದೇವದತ್ತನೆಂಜಲಿಸಿದ ಕೂಳಂ ಕರ್ಚಿದೊಡ ಪೆರಗುಣಲೈಯೋಗ್ಯಮಪ್ಪೊಡಕ್ಕುಂ, ಉಚ್ಚಿಪ್ಪದೋ ಪನುಂ ಕೆಡಿಸಲಾರದ ಜಲಮೆಂತೊಳಗಣ ವಾವನುಂ ಕಳೆಗುಂ || ಮತ್ತಂ ಜಲಾತ್ರ ಯಂಗಳೊಳಲ್ಲಿಯೇ ಪುಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳದಲ್ಲಿಯೇ ನೀರನೇ ಕುಡಿದಲ್ಲಿಯೇ ಸಾವ ಮತ್ಸ್ಯಾದಿಮಕರಾದಿಗಳಂತದುಭಯತಟವರ್ತಿಗಳವ್ವ ಕಾಂಕಣಿಕ, ಸಿಂಹಳಿಕ, ಬರ್ಬರ, ಕಬರ, ಪ್ರಭೃತಿಗಳ್ಳಂ ವಾಸಹಯಮುಂ, ಪುಣ್ಯಬಂಧಮುಮಾಗವೇಕೆ ಪುಣ್ಯಬಂಧಮೆಮಗಕ್ಕುಮೆಂಬು. ಸಂಕಲ್ಪಮಿಲ್ಲದೇಕಕ್ಕುಮೆಂಬಡೆ ಸಂಕಲ್ಪಮಾತ್ರ ದೊಳ ತೈಲಾರ್ಥವಾಗಿ ಮಣಲಂ ಪಿಳಿದೊಡೆಂಣೆಯಾಗದಂತೆ ಪುಣ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣಮು ಲ್ಲದುವಂ ನೆಗಳ್ಳಡೆ ನಿಷ್ಫಲಕ್ಷೇಕಂಗಳಕ್ಕುಂ || ಮತ್ತಂ ಕಸ್ತೂರಿಗಿರಿನದಿಗಳಂ ಪೊಯ್ದು ಸತ್ತವರಿಗೆ ಪುಣ್ಯಮೆಂಬಡೆ, ರಣದೊಳು ಕಯ್ದುನಿನ್ನೊಳು ಸಾವುದುಂ ಮೃಗಂಗಳೋಳ್ಳುಳ್ಳಿಟ್ಟೆನೋಳ್ಳುವುದುಂ, ಗಿರಿಗಳನೇರಿ ಜಗುಳ್ಳು ಸಾವುದುಂ, ತೊರೆ ಗಳ ನೀರಂ ನೀಸಲಾರದೆ ಸಾವುದುಂ, ಪರುಗೋಲಲರ್ದುಸಾವುದುಂ ಇಂನೀ ಯಂದದೋಳ್ಳತ್ತ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಪುಣ್ಯವಾಗಲೇವೇಳ್ಳುಮಿಲ್ಲೆಂಬೊಡೆ ಮುನ್ನಿನ ನುಡಿ ಪುನಿಯಾಗಲೇವೇಳ್ಳು ಮತ್ತೇಕೆಯಕ್ಕುಂ, ಪುಣ್ಯಮೆಯಕ್ಕುಮೆಂಬಡೀ ಲೋ ಕದೊಳಂತವ್ವ ಸಾವುಗಳಂ ಕಂಡು ನೆಂಟಪೋಗಲೀಯುದುದೇ ವೇಳ್ಗುಮಲ್ಲಿ ವಾಪ ಮಲ್ಲದೆ ಪುಣ್ಯಮಿಲ್ಲ || ಮತ್ತಂ, ಹಿತರರ ಮಾಡದಪ್ಪೆಮೆಂಬರಂತವ್ವಡೆ ಪೆರವಳಿಪುಟ್ಟ

ಬಳಯುತ್ತಿದ್ದ ಪರರನೂಡುವ ಪಾರ್ವತಾಮೇಕೆಯೊಳಿದ್ದ ಪಾರ್ವಂಗೆ ಕೂಳ
ನೊಯ್ದುರ್ವನೆಯೊಳಿದೇ ಮಾಡಲಾಗದೇ, ಇನ್ನು ನನ್ನಿಪುನಿ ಎಂಬುದನರಿಯದೆ
ಯೋರೋರ್ವರಂ ಕಂಡು ನೆಗಳ್ಳಿದು ಲೋಕಮೂಢಮೆಂಬುದು.

ವೃತ್ತ || ಪರಮಾರ್ಥಂ ಲೋಕಮೆಂಬೀ ಎರಡುವನರಿಯಂ ಲೋಗರೇನಾನುವೊಂದಂ |
ಭರದಿಂದಂ ಮಾಡತಂ ಮಾಡುವನಭಹರಮೆಂದೆಯ್ವೆ ಸಿಂಧುಪ್ರವಾಹೋ- ||
ತೃರದೋಳ್ಳವಂ ಕೃತಾನೋದಕಮರಣದಿ ಮೇಣ್ಣೈರವಂ ಬಾಯ್ದ ಮೇಣ್ಣಂ. |
ಗರದೋಳ್ಳಂಹಾರಿಕುಂ ಪ್ರಾಣಮನೆನಿಪ ಜಡಂ ಲೋಕದೋಳ್ ಲೋಕಮೂಢಂ೨೩

ಇನ್ನು ಸಮಯ (ಪಾಪಂಡಿ) ಮೂಢತೆ ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—ಮಿಥ್ಯಾತ್ವಗ್ರಹಗ್ರಸ್ಥರಾಗ
ದ್ವೇಷಯುಕ್ತರುಂ, ದಂಡತ್ರಯಮಂಡಿತರುಂ, ಗಾರವತ್ರಯಧಾರಿಗಳುಂ, ಕಲ್ಯಾಣಸಂಪೂ
ರ್ಣರುಂ, ಮೂಢತ್ರಯ ಪ್ರರೂಢರುಂ, ಚತುಃಕಪಾಯವತಗತರುಂ, ಚತುರ್ಗತಿಭ್ರಮಣಚಿ
ತ್ತರುಂ, ಪಂಚಾವ್ರತಂತಚರಿತರುಂ, ಪಂಚಸೂನುನಿರತರುಂ, ಲೌಕಿಕಪಟ್ಟರ್ಮನಿರತರುಂ,
ಸಪ್ತಭಯಯುಕ್ತರುಂ, ಅಷ್ಟಮದಾವಿಷ್ಟರುಂ, ನವನಯದೂರರುಂ, ದಕವಿಧಾಸಂಯಮಧಾ
ರರಪ್ಪ ಕುಲಿಂಗಿಗಳಾವತ್ತಾಗಮಪದಾರ್ಥ ಭೇದಮನರಿಯದೆ ತಮ್ಮ ವಿಜ್ಞಾನಕತಾಸ್ತ್ರಂಗಳಂ
ಮಾಡಿ ಕುಹೇತು ಕುದ್ಯಪ್ಪಾಂತ, ಕುನಯಂಗಳಂ ತೋರಿ ತಂತಮ್ಮ ವಕವರ್ತಿಗಳಾದ ಅಜ್ಞಾನಿ
ಜನಂಗಳಂ ಮೋಹಿಸಿ ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಖಂಗಳಂ ಬಯಸಿ ನಿದಾನಪೂರ್ವಕಂ ದಂಡಮುಂಡ
ಜಟಾವಲ್ಕಲಧರರ್ಕಳಾಗಿ ಸಂಸಾರದೊಳು ನವೆನ ಕಪಿಗಳ ಬೌದ್ಧರಕ್ತಪಟ, ಸ್ವೇತಪಟ, ಏಕ
ದಂಡಿ, ತ್ರಿದಂಡಿ, ಹಂಸ, ಪರಮಹಂಸ, ಪ್ರಭೃತಿಪಾಪಂಡಿಗಳಂ ಕೊಂಡಾಡುವದುಂ, ಕಾಲಂ
ತೊಳವುದುಂ, ಭಕ್ತಿಗೆಯ್ದುದುಂ, ಪಾಪಂಡಿಮೂಢಮೆಂಬುವದು.

ವೃತ್ತ || ಕುಲಧರ್ಮಂ ದ್ವಿಜಮುಖ್ಯರೋಳ್ ದಕವಿಧ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಮಾಶೈವರೋಳ್ |
ವಿಲಸಪ್ರಗ್ನಿವಿಶುಧ್ಧಬುದ್ಧರೊಳಿವುಂಟೆಂದಿಂತು ಮಿಥ್ಯಾಗುಣಂ- ||
ಗಳನಾವಂ ಪೊಗಳುತ್ತಮಾಗಮದ ವಿಜ್ಞಾನೋಕ್ತಿಗಳ್ಳಂ ಮನಂ |
ಗೊಳುತ್ತಿವ್ವಾತನೇ ಬಲುಕಲಸಮಯಮೂಢಂ ಭೂರಿಭೂಚಕ್ರದೋಳ್ || ೨೪ ||

ಇನ್ನು ದೇವತಾಮೂಢವು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—

ವೃತ್ತ || ಪೊಗವದಿನೇಕನಂ ಪರಿವಸಿಂಧುವನೂಡುವ ಘಳಿಯಂ ಧಗ- |
ಧಗಸುವ ಕಿಚ್ಚನೂಳ್ಳ ನೆಲನಂ ಕರವಾಕಳನಿವ್ವಸಡ್ಡಮಂ ||
ಸೊಗಯಿಸಿನಿಂದ ಪೇರ್ಮರನ ನುಂಬಗಳಂ ಬೆಸಕೆಯ್ವೆ ತಮ್ಮ ಮು- |
ಟ್ಟುಗಳನೆ ದೈವಮೆಂದೆರಗುವಾತನೇ ದೇವವಿಮೂಢನಲ್ಲನೇ || ೨೫ ||

ಮತ್ತಂ ಹರಿಹರ ಪಿಶಾಮಹ ಬುದ್ಧರೆಂಬ ಮನುಷ್ಯರ್ಕಳುಂ, ಚಂದ್ರಾದಿತ್ಯವೊಡ
ಲಾದ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯರುಂ, ಕ್ಷೇತ್ರಪಾಲ, ವಣಾರ, ಭೈರವ, ಮೈಲಾರ, ಬೆನಕ, ಕಾರ್ತಿಕೇಯ,
ಭಗವತಿ, ಬಳಾರಿ, ಕಾಳಿ, ಮಹಾಕಾಳಿ, ಚಂಡಿ, ಮುಂಡಿ, ಮಾರಿ, ಮಸಣಿ, ಸೊಸನಿ, ಚಾ
ಮುಂಡಿ ಮೊದಲಾದ ವ್ಯಂತರಂಗಳಂ ಮೂಢಜನಂಗಳು ದೈವಮೆಂದು ಕೊಂಡಾಡುವದು

ದೇವತಾನುಯೋಗವೆಂಬುದೆಂತಾದೊಡೆ || ಲೌಕಿಕದವರೇ ದೈವವೆಂಬಡೆ ಪೂರ್ವಕಾಲದೊಳು
ನಿರ್ವಾಣಜ್ಞೇತ್ರಂಗಳಂ ಭವ್ಯಜನಗಳ್ಳುಟ್ಟ ನಮಸ್ಕಾರಂ ಗೆಯ್ಯದಂ ಕಂಡು, ಮೂರ್ಖಭೂಷ
ಮಿಯಂ ದೇವರೆಂದರು || ಉದಧಿಯಂ, ಅಗ್ನಿಯಂ, ವಾಯುವೆಂಬ ಲೋಕಪಾಲಕರುಂ, ನಾಗ
ರ್ಕಳುಂ, ಪರಮನಸ್ಸಪನಕಾಲದೊಳು ತರ್ಪಣಂ ಗೆಯ್ಯದಂ ಕಂಡು, ನೀರುಂ, ಕಿಚ್ಚುಂ,
ಘಾಳಿಯುಂ, ಸರ್ಪಂಗಳುಂ, ದೈವವೆಂಬರು || ಕಾಮದಿ ಮನೋಬವಿದ್ಯೆ ಭೇನುರೂಪದಿಂ
ಕಾಮಿಸಿದ ವಸ್ತುವೆಂ ಕುಡೆ, ಸಾಧಕರದಂ ಕಂಡು ಪಶುಗಳಂ ದೈವವೆಂಬವರ್ತನುಗಯ್ಯದೊಡೆ
ವನುಪ್ಪಡೆ ಅವಂ ಬಾಧೆಪಡಿಸುವುದೇಕೆ || ಮತ್ತಂ ವಿಷ್ಣು ದೇವನೆಂಬಡೆ ಗೋವುಗಾಡಂ, ಡೂಡು
ಪ್ರೋದಂ, ಸಾರಧಿಯಾದಂ, ದಾನಂ ಬೇಡಿದಂ, ಗೋವತ್ತಿಯೊಳ್ಳುಟ್ಟಂ ||

ಶ್ಲೋಕ || ಮತ್ತ ಕೂರ್ನೋ ವರಾಹಶ್ಚ ನಾರಸಿಂಹೋಽಥವಾನನಾ |

ರಾನೋ ರಾಮಶ್ಚ ರಾಮಶ್ಚ ಬುಧಃ ಕಲ್ಪಿ ಜ ತೇ ದಶಃ ||

ಎಂಬೀ ದಶಾವತಾರಂ ಬಂದನೆಂಬುದೇಕೆ || ರುದ್ರಂ ದೇವನೆಂದೊಡೆ ತ್ರಿಪುರಮಂ ಸುಟ್ಟಂ,
ಅಂಧಕಾಸುರನಂ ಕೊಂದಂ, ದಾರುವನ ಕ್ರೀಡೆಯಾಡಿದಂ, ತೋಗಲಂ ಪೊದ್ದದಂ, ಎಲುವಂ
ತೊಟ್ಟಂ, ಕವಾಲದೊಳುಂಡಂ, ಡಮರುಗಮಂ ಪೊಡೆದಿರ್ದಾಡಿದಂ, ಜಾಹ್ನವಿಯೊಳು ಬರ್ಡಂ,
ಶಾಪಂ ಬೆತ್ತಂ, ಬ್ರಹ್ಮತಿ ಪ್ರೋದನೆಂಬುದೇಕೆ || ಬ್ರಹ್ಮದೇವನವೊಡೆ, ಉರ್ವಸಿಯೊಳು ಮರೆ
ವಾಳ್ಳಂ, ಮಹೇಶ್ವರಂಗೆ ಪುಸಿದು ಶಾಪಂ ಬೆತ್ತಂ, ಕರಡಿಯೊಳ್ಳುರಸಿದಂ, ತಪದಿಂ ಕೆಟ್ಟಂ, ತನ್ನ
ಸುತಯವ್ವ ಪದ್ಯೆಗಳುಪಿದನೆಂಬುದೇಕೆ || ಬುಧಂ ದೇವನವೊಡೆ, ತಜ್ಜನನಿಯನೆಕೊಂಡು ಪುಟ್ಟ
ದ ಅತ್ಯವಧೆಯ ವಾಡಿಕೊಂಡನೆಂಬುದೇಕೆ || ಇಂತಿವರೆಲ್ಲಂ ದೇವರವೊಡೆ, ಲೋಕದೊಳು
ಕೊಲುವನುಂ, ಕಳುವನುಂ, ಪುಸುವನುಂ, ಪರಸ್ತ್ರೀಗಮನಂ ಗೆಯ್ಯನುಂ, ಉರ್ಗಲಂ ಸುಡು
ವನುಂ, ದನಗಾಯುವನುಂ, ವಾಂಸಾದಿಗಳನು ಸೇವಿಸುವನುಮೆಂದಿನಮೋದಲಾದ ವಾಪಿ
ಗಳೆಲ್ಲಂ ದೇವರಾಗಲೇವೇಳ್ಕುಂ || ಮತ್ತವಾದಿತ್ಯಂ ದೇವನವೊಡೆ ಕಾಸ್ಯಪಂಗೆ, ಪುಟ್ಟದಂ, ಅಸು
ರರೊಡನೆ ಕಾದಿದಂ, ಕೋಡಗಂ ನುಂಗಲಿಬರೆ, ಪ್ರೋಡಿ ಇಂದ್ರನಮರೆಯಂ ಪೊಕ್ಕು ಬದು
ಕಿದಂ, ಕೊಂತಿಯೊಳು ಪೊಲ್ಲಕೆಯ್ದನೆಂಬುದೇಕೆ || ಅನ್ತಾತನಾಗಂ ಪುಸುವನುಂ, ಕಾಡುವನುಂ,
ಪ್ರೋಡುವನುಂ, ಪೊಲ್ಲಕೆಯ್ದನುಮಲ್ಲಂ, ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯದೇವಂ || ಅಗ್ನಿಯೇ ದೇವನೆಂಬಡೆ,
ಪಾಂಡುರೋಗವೆಂಬ ಕುತ್ತುವಾದೊಡೆ ಅರ್ಜುನನಲ್ಲಿ ದಾನಂ ಬೇಡಿಕೊಂಡು ಕಾಂಡವನನದ
ಸರ್ವಾಪಧಿಗಳೆಂಬ ವೃಕ್ಷಂಗಳ ರಸಮನುಂಡು ಬದುಕಿದನೆಂಬುದೇಕೆ || ಮತ್ತಮಜ್ಞಾನಿಗ
ಳಿಟ್ಟ ಮರಂಗಳ, ನೊಟ್ಟಿಸಿದ ಕಲ್ಲುಗಳುಮಂ, ನೆಟ್ಟ ಕಲ್ಲುಗಳುಮಂ, ದೈವವೆಂದವಕೊಂಡು
ಪೆಸರನಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಾಡಿ ಬರವನಿಗುಮೆಂದಾಕೆಯಿಂ, ತಮ್ಮಳ್ಳರ್ಥಮಂ ಬರುಸೂರೆಗೆಯ್ಯರಾ
ದೆಯ್ಯಂ ಬರಮನಿವಂದಮೆಂತುಟೆನೆ || ಬಂಜೆ ಹೆಂಮಗನಂ ಮೃಗತೃಷ್ಣಾಂಬುವ ಮಿಂದು
ಕಲ್ಲುನಾರ ಶೀರೆಯ ನುಟ್ಟು, ಆಕಾಶಪೂವಂ ತುರಂಬಿ ಮೊಲದಕೋಡ ಬೀಳಲು ವಿಡಿದು ಬರು
ತಿಪ್ಪದಂ, ಪುಟ್ಟುಗುರುಡ ನಂಧಕಾರದ ನಟ್ಟರುಳೊಳು ನೆಟ್ಟನೆ ಕಂಡನೆಂಬಂತೆ, ನಿಷ್ಕುಶೇ
ಕಮುಂ ದುರ್ಗತಿ ದುಃಖಮುಮಕ್ಕುಂ, ಆದೆಯ್ಯಮುಂ ಪೆರಗೀವೆದುಂ ಕಾವುದುಮಂತಿಕೆ
ತಮುಗೆಂದು ಸಂಕಲ್ಪಿಸಿದ ವಸ್ತುಗಳಂ ಕಾಯಲಾರದೆಂತನೆ ||

ಕಂದ || ಜನ್ನಿ ಗೆಯಾಡಂ ಪರಸಿದ |

ಪೊನ್ನಂ ಪರಿಯಣಮನೊಯ್ವ ಕಳ್ಳರನಂತಿಂ- ||

ತೆನ್ನದಿಗಡ ವ:ನೆದೆಯ್ದದ |

ಸನ್ನಿಧಿಕೆಯನೋಡೆ ಮನೆಯ ಕುನ್ನಿ ವಿಶೇಷಂ || ೩೫ ||

ವೃತ್ತ || ಪರಕೆಗೆ ದೆಯ್ವದಜ್ಜುಗಳನಜ್ಜರಿಯಾಗಿರೆ ಕಟ್ಟುವರ್ಕಲ- |

ಕೊರಲೊಳದೇಕ ಕಟ್ಟಿದೊಡೆ ದೇವತೆತಿಂಗುಮೆ ಕಳ್ಳಕಳ್ಳರಂ ||

ಕರಗಿಸುವಕ್ಕಸಾಲೆಗಳನುಕ್ಕವದಿಂದೇಕವರ್ತೆಗೊಂಡು ಪೋ- |

ಪರಸರವೆಂಡಿರಂ ಮರೆದು ತಿಂದೆಡೆಯುಳ್ಳೊಡೆ ತೋರಲಾಗದೇ || ೩೬ ||

ಎಂಬಿದಂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗರಿವೃತ್ತಂ ಮೂಢತ್ವದಿಂ ಮತ್ತವಾ ದೆಯ್ವಂಗಳೊಳ್ಳುಂ, ಹೊ
ಲ್ಲಮೆಯುಂ ಮಾಳ್ವಮೆಂಬುದಂ ಬಗೆದು ಭೀತಿಯಿಂದೆಂತೆಂದರ್. ||

ಕಂದ || ಪರಕೆಯನೀಯ್ದದೆ ವಿಸಲ |

ಸರುಗಮಮುದಿದದೆ ತಡೆಯದೊಡದೆ ಪರರುಂ ||

ಬಿರಸಜ್ಜೆ ನೆಯಾಡದೆ ಮಾಣ್ಣಡೆ |

ಪರಪೀಡೆಗಳೇಕೆ ಮಾಣ್ಣು ವೆಂದು ಜಡಾತ್ಮರ್ || ೩೭ ||

ಜಂ. ವೃತ್ತ || ಪೊಸತಿಲಮೆಲನೊಕ್ಕರದುವಿಸಲತುಯ್ಯಲನಟ್ಟು ಬಾಗಿಲ- |

ಬೆಂಸಿ ಜೆಗುದಿಕ್ಕಿ ಜಟ್ಟಿರಿದು ಕಂಬದೊಳಿಂಬಿನೆ ಬುತ್ತಿಗೊಟ್ಟು ಪೂ- ||

ಜಿನಿ ಪತಿಯಿಂದೆ ಜೊಂತನಿಪ ಡಂಭಕದೊತ್ತಿರವ್ವದೊಂದು ಬೇ- |

ವಸಕೊಳಗಾದ ಮಾನಸದೆಂತೊಳಗಪ್ಪನೊ ಜೈನವಾಗದೊಳ್ || ೩೮ ||

ಮತ್ತಂ ಕುಚಿರ್ಭೂತರಾಗಿ ಚಕ್ಕುಲಿಯಂತೆ ಪಿಟ್ಟಿನಿಂ ಬಟ್ಟದುವಾಗಿ ಬರದವರಮೇಲೆ
ಸರುಗಮನಿಟ್ಟು ಪೊಡೆನಟ್ಟು ದೇವರನೋಗರಮನೆಲ್ಲರನುಣವೇಳ್ಳುಮೆಂದೆಲ್ಲರುಮುಂಡುಕುತ್ತ
ಉಳಂಗಿಕ್ಕುವುದುಮವಮಿಂದುದುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ರಸಾಡ್ಯಮವ್ವಾಹಾರಮನುಂಡು ಮರುಕವಿನಿ
ಬಿದ್ದಡೆ ನೋಡಿಸಿ ನೋಡುವರು. || ೩೯ ||

ಕಂದ || ಪಿಂಡಮನಿಡುವುದು ತಡೆಯದೆ |

ಪೆಂಡಿರನೊಡುವುದು ಕುರಿಯನಿಕ್ಕುವುದೊಲವಿಂ ||

ಪಿಂಡಿನೊಳ್ಳೆದಾರಂ ಮೇಣ್ |

ಕೊಂಡಾಟದೆ ನಿಮ್ಮದೆಯ್ಯಮಿದುಂ ಕಾಗುಂ || ೪೦ ||

ಎಂದೆಲ್ಲಮಂ ಮಾಡಿ ತನ್ನರ್ಥಮಂ ತರಿಸಿ ಬರುಸೂರೆಗಳದು ಪಲಕಾಲ ವಾಸನಾವದಿ ||

ಕಂದ || ನೋಡಿಸಿ ನೋಡುವರಬ್ಬಿಯ |

ನೋಡುವರಕ್ಕಂಗೆ ಚೆಕ್ಕನಿವಂ ರೂಪಂ ||

ಮಾಡಿಸಿ ಕಟ್ಟುವ ವಜ್ರೆನೆ |

ಯಾಡುವಮೆಂದಾಡುವವೆಂದಾಡುತಿರ್ಪ ರಾಜಡರ್ || ೪೧ ||

ಮರುಗಿದನೊಪ್ಪೋನೊಬೆಮಸಗಿತ್ತನೆ ಮತ್ತೊರ್ವಳಿದ್ದು ಕುಕ್ಕಿರಿದು ಕೊಕ್ಕಿಲ್ದತ್ತೇಗಿ
ದೊಡೆ ದೇವತೆ ನಿಂ ಬೆಸಸಾರ್ಗ ವಾಣದೆ ಕರೆವೆಗೆ ಕಾಳರಕ್ಕನಿಯೇ ನಾಂ ಕುರಿಬೇಡಿದೊಡಿ
ಕ್ಕುಂ ವಕ್ಕುರಿ ಕುರಿಪಟ್ಟವೆಯ್ತು ತಿನಲಾರದೆ ದೇವಿಗೆ ಕುತ್ತವಾಗರಿವುದುಂ, ಧನಂ ಬಡೆವೆನೆಂದು
ಕೋಳಿಗೆ ಹಾಳಂ ಬಟ್ಟು, ಕುತ್ತಮಂ ಪಿಡಿಸುವ ನಿಮಿತ್ತದಿಂ ಚಂಡಿಗೆವೆಂಡಮಂ ನಿಟ್ಟು, ಮಾರಿಗೆ
ಬಾರಿಗುರಿಯನಿತ್ತುಂ, ಯೆರೆಯಪ್ಪಂಗೆ ಮರಿಗಳಂ ಪರಸಿಯುಂ, ಜಕ್ಕಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಂ ಬಲಿಗೊಳ
ಸಿಯುಂ, ನಾಗಂಗೆ ನಾಗಗಳಂ ಮಾಡಿಸಿ ಕಿವಿಯೊಳಿಟ್ಟುಂ, ಬೊಂಬೆಯಂ ಸೂಜಿಸೆಂಡುಕೋ
ಲುಗಳಂ ಮಾಡಿಸಿ ಕಟ್ಟಿಯುಂ, ಕಾಟೆರೆಯಂಗೆ ಪಡೆಡುಪರೊಳು ದಕವಂದಮನೀವೆನೆಂದು
ಪರಸಿಯುಂ, ಮತ್ತಂ ಪೆಸರ್ವೆಸರದೆಯ್ಯಂಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ರೂಪುಗಳಂ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊರಳೊಳು
ತಗುಳ್ಳಿ ಕೊಂಡು, ಪುಟ್ಟದ ಶಿಸುಗಳಂ ಭೂತಪ್ರೇತಾದಿಗಳ ವೆಸರನಿಟ್ಟು ಪಶುಗಳಿಗೆ ಜನ್ನಿಗೆವೆಸ
ರನಿಟ್ಟುಂ, ಕುಲದೈವಮೆಂದು ಕೊಂಡಾಡಿಯುಂ, ಪೊಸತನುಣ್ಣೆವಲ್ಲಂದಿದುರ್ವಂ, ಇಂತನೇಕ
ಪ್ರಕಾರಂಗಳಿಂದಂ, ರೌದ್ರದೇವತೆಗಳಂ ಕೊಂಡಾಡಿ ದುಃಖದಿಂದಾಳುತ್ತಂ ಮುಳುಗುತ್ತಮಿರ್ದ
ರಿಂತುಂ ||

ಕಂದ || ಕಳೆಪೆಲನೆಯದನೆಂದನೆಂದಡೆ |

ಘಳಿವೆನೆ ತಾಂ ಮಾರಿ ಕಳೆಗೇರಿಂನೆಂದಡೆ ತಾಂ ||

ಸಲೆ ಮಾರಿ ಕಟ್ಟಿ ತಿಂಗೆದಡೆ |

ಮುಸಿರದಡಂಗಿದಂತೆವೋಲಿರ್ಪಳ್ || ೮೧ ||

ಬನದಬ್ಬೆ ಬಳರಿಬಾದುಮೇ |

ಕಿನಿಸಂಬಲಿ ಜಲದಜಕ್ಕಿ ಜಾತ್ರೆಯ ದೆಯ್ಯಂ ||

ಮನೆದೆಯ್ಯಮಿಂಬಿವಿನಿತುಂ |

ಜಿನಭಕ್ತಂಗೆಡದ ಕಾಲಕೆಪ್ಪಿಂಕಷ್ಟಂ || ೮೨ ||

ದೇವತೆಗೆ ಪರಸಿ ಸುತರಂ |

ಭಾವಿಸಿಯಾನಾಮನಿಟ್ಟು ಪಡೆವರ್ತಕ್ಕು- ||

ತ್ರಾವಳಿಸುಖದಿಂದುಕ್ಕುಮ |

ದೇವನೀಮೂಢಾವಲಿಥರಿಯುರ್ವನುಜರ್ || ೮೩ ||

ನೀರಂಕಡೆದೊಡೆ ಬಿಂಕೆಯ- |

ನಾರಾನುಂ ಪಡೆದೊಳರೆ ವರಮಿಗುಮೆ ಮೈ- ||

ಲಾರಂ ಕಾಟೆರೆಯಂ ತಾಂ |

ಮಾರಿಗೆ ಮಸಣಿಗೆ ಯೆನಿಪ್ಪ ಕೊಳೆದೆಯ್ಯಂಗಳ್ || ೮೪ ||

ವೃತ್ತ|| ಸೊರೈಚಂದ್ರ ಗ್ರಹಕೋಕುಲಮಾರುತವಡ್ಡಿ ವಿಪ್ರ ಭೂ- |

ದರ ತರು ತಾರಕಾದಿತಿ ವಿನಾಯಕ ಪಣ್ಣುಬಿ ಮಾತೃಕಾದರಾ ||

ಧರಣಿ ಪಿತಾನುಹಭವಾನ್ಮ ಶಿವಾಕುಲದೇವತಾದಿ ದುಃ- |

ಪರಣತಬ್ಬಿ ಯಂತವನೇ ಭಾವಿಸೆ ಗೇವವಿಮೂಢತಾನಪ್ಪದುಂ || ೮೫ ||

ವೃತ್ತ|| ನೋಡಿಸಿ ನೋಡುವಂ ಕರೆದು ಕಿಡಿಗಿರಿಂ ಮನೆದೆಯ್ಯಮೆಲ್ಲವುಂ |

ಹಾಡಿಸುವಂ ಬಳಿಕ್ಕವರ ಕಾಟದ ಕೋಟಲೆಗಂಜಿ ಬೇಗದಿಂ ||

ಬೇಡಿದನಿಕ್ಕುವಂ ಹರಸುವಂ ಮನೆದಿಚ್ಛೆಗನಪ್ಪಬಾರ್ತೆಗೆ- |

ಟೋಡುವ ನಿರರ್ಥಕಂ ಬಸದಿ ಪೊಕ್ಕು ಬೊಗ್ಗುಳ್ಡೆ ಜೈನನಕ್ಕುಮೇ || ೮೬ ||

ವೀತರಾಗ (ಪರಮಾತ್ಮ) ಸರ್ವಜ್ಞನಿದೋಷಿ ಪರಮಾತ್ಮನಪ್ಪ ದೈವಮನರಿಯದೆ ಖ್ಯಾತಿ ಪೂಜಾ ಲಾಭರೂಪುಲಾವಣ್ಯ ಸೌಭಾಗ್ಯಾರೋಗ್ಯ ಪುತ್ರಮಿತ್ರಕಳತ್ರ ಗೋತ್ರರಾಜ್ಯವಿಭೂತಿನಿ ಮಿತ್ತಂ ಕುಲದೇವತಾರಾಧನೆಯಂ ಮಾಳ್ವರಾದೇವತೆಗಳೇನುಮಂ ಮಾಡಲಾರರೆಂತೆನೆ || ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣವಿನಾಶಾರ್ಥಂ ರಾವಣಂ ಬಹುರೂಪಿಣಿವಿದ್ಯೆಯಂ ಸಾಧಿಸಿದಂ, ಪಾಂಡವರ ವಧೆನಿ ಮಿತ್ತಂ ದುರ್ಯೋಧನಂ ಕಾರ್ತಾಯನವಿದ್ಯೆಯಂ ಸಾಧಿಸಿದಂ, ನಾರಾಯಣವಧಾರ್ಥಂ ಕಂಸಂ ಪಲವು ವಿದ್ಯೆಯಂ ಸಾಧಿಸಿದಂ, ಆ ದೇವತೆಗಳೇನುಮಂ ಮಾಡಿದುಮಿಲ್ಲ, ರಾಮಪಾಂಡವನಾರಾ ಯಣಾದಿಗಳು ಮಿಥ್ಯಾರಾಧನೆಯಂ ಮಾಡದೆಯುಂ ನಿರ್ಮಲಸಮ್ಯಕ್ತ್ವದಿಂ ಪೂರ್ವಭವಕೃತ ಪುಣ್ಯದಿಂದೆಲ್ಲ ನಿರ್ವಿಘ್ನವೊಡುದೆಂದರಿದಾಕುದೇವತಾ ನಮಸ್ಕಾರಮಂ ಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿಗ ಳ್ಳಾಡದಿಕ್ಕೆ || ಮತ್ತಂ—

ಕಂದ || ಚಾವಾಸಿ ಚಕ್ರವನಿತಾ |

ರೂಪಾನ್ವಿತ ರಕ್ತವಿಕೃತ ಕುಸಿತಧಾತು- ||

ನಂ ಪಾಪೈಕಹೇತು ಬೀಜಫ- |

ಲೋಪೇತಮಿದೆಂದುಮರಿಯರಕಟಾ ಮೂಢರ್ || ೮೭ ||

ಮಾಡಿದನೀ ತ್ರಿಭುವನಮಂ |

ಬೇಡಿದುದಂ ಕುಡುವ ನೂಡುವಂ ಮಾಡಿದುದಂ ||

ಕಾಡಿದುದಂ ಕೊಲ್ವಂ ತಾಂ |

ನೋಡಲು ಸರ್ವಗತನೀಶನಿದು ಕಡೂಜೇದ್ಯಂ || ೮೮ ||

ಪೆರರಂ ಮಾಳ್ವಡೆ ತನ್ನಿಂ |

ಪೆರರೊಳರೆ ತನ್ನನಿನ್ನು ಮಾಳ್ವಡೆ ಮುನ್ನಂ ||

ನೆರೆದಿದ್ಧಂ ತಾನಲ್ಲಂ |

ತೆರನರಿಯದೆ ಮಾಳ್ವನೆಂದು ಕೆಮ್ಮನೆ ನುಡಿವರ್ || ೮೯ ||

ಶಿಷ್ಟರುಮಂ ತ್ರಿಭುವನದೊಳ್ |

ದುಷ್ಟರುಮಂ ಮಾಡಿ ಶಿಷ್ಟರಂ ರಕ್ಷಿಸಿಯಾ- ||

ದುಷ್ಟರನಳಿದೊಡೆ ಮುನ್ನಮ- |

ಶಿಷ್ಟಜನಂಗಳನೆ ಕಂಭುಮಾಡಲೆವೇಡಾ || ೯೦ ||

ಅರಿಯದೆ ಮಾಡಿದನಪ್ಪೊಡೆ |

ಅರಿತಂ ತನಗಾಗದೆಲ್ಲರಂ ನನೆ ರುದ್ರಂ ||

ಪೆರತೇನೋ ಮಾಡಿಯಳಿವಡೆ |

ಕಿರಿಯಂ ಪುರುಳಿಲ್ಲ ತನ್ನ ಮಕ್ಕನಳಿದಂ || ೯೧ ||

ಕಂದ || ಅವರಂ ಮಾಡಿದನಪ್ಪಡೆ |

ಭುವನಮುಮಂ ಮಾಡನೆಂಬುದು ವಿತಥಮದರಿಂ- ||

ದವರಂ ಮಾಡಿದನಪ್ಪಡೆ |

ಭುವನಮುಮಂ ತಾನೆ ಮಾಡಿದಂ ತ್ರಿಪುರಹರಂ || F೨ ||

ಜಗಮಂ ಮಾಡಿದದೇವಂ |

ಜಗಮರಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲದೇಕೆನಲ್ಕೊಳ್ಳೆಳ್ಳೆಂ ||

ಜಗದಧಿಪನಪ್ಪೊಡೆಂತುಂ |

ಜಗಮೆಲ್ಲಮನೇಕೆ ತನ್ನ ವಶವಂ ಮಾಡಂ || F೩ ||

ಅದರಿಂದ ಮಾಡನೆಂಬುದು |

ವಿದಿತಂ ಲೋಕ ಸ್ವಯಂಭುನಿಕ್ಕುಂ ತಾನೆಂ- ||

ತುದಯಿಸಿದರಂತೆಯುಣ್ಣಂ |

ಮುದದಿಂದಂ ಮಾಡದೊಡದಿರಿಸದೀತಂಮಂ || F೪ ||

ಭುವನಕ್ಕೆ ಕರ್ತೃವೆನಿಸಿದ |

ಭುವನೇಶ್ವರನೋರ್ವನುಳ್ಳೊಡಂತೇಕೀಭೂ- ||

ಭವನಮನಾಯ್ಕಮದರಿಂ |

ಭುವನಕ್ಕಾಕರ್ತೃವೆನಿಸ ದೇವನ ಭಾವಂ || F೫ ||

ಮನೆಯನಿತಂ ನಿಯಮಿಸುವಂ |

ಮನೆಯದ ನೂರನಿತನೂರವಂ ನಿಯಮಿಸುವನೆಂ- ||

ಬಿನೆ ನಿಯಮಿಸನರಸಂ ನಾ- |

ಡನಿತಂ ನಿಯಮಿಸದೇಕೆ ದೇವಂ ಜಗಮಂ || F೬ ||

ಮಾಡಿದ ಶುಭಾಶುಭಂಗಳೆ |

ನೊಡುವರಾರುಣ್ಣ ರಾರೊ ಮುನ್ನಂ ತನ್ನಂ ||

ಮಾಡಿ ಬಳಿಕಂತೆ ತನ್ನನೆ |

ಮಾಡುವನೆನೆ ತಾನೇ ನೆರಪಿಸರ್ವಗತಾತ್ಮಂ || F೭ ||

ಇದು ತನ್ನಭಿಮತವಾದೊಡೆ |

ಮೊದವಿದ ದುಃಖಾಗ್ನಿಯಿಂದೆ ಬೇವನಿತುಂ ಲೋ- ||

ಕದಕಷ್ಟಯೋನಿಯೋಳ್ ಪು- |

ಟ್ಟಿದರುಂ ಸರ್ವಗತಮತದಿ ದೇವರೆನಿಕ್ಕುಂ || F೮ ||

ಮೊಲೆಮೊದಲಾಗಿರೆ ಕುತ್ತಿತ |

ಕುಲದೊಳ್ ಪುಟ್ಟಿದುರ್ ನಮೆವರಂ ಕಂಡವರಂ ||

ತೊಲಗೆನಲಾದುದು ದೋಷಂ |

ನೆಲಸುಗುಮಾಸರ್ವಗತನೊಳಾತಂ ದೇವಂ || F೯ ||

ಸರ್ವಗತನಾಗಿದೇವಂ ।
 ಸರ್ವಕುಜಾತಿಯೊಳನಿರ್ಪನವೊಡೆ ತಾನಾ- ॥
 ಸರ್ವಜ್ಞನಿಂದಧಿಕರೇ ।
 ಸರ್ವಕುಜಾತಿಗಳನೇಕೆ ಪರಿಹರಿಸುವರೋ ॥ ೧೦೦ ॥

ಸರ್ವಜ್ಞಂ ಸರ್ವಗತಂ ।
 ಸರ್ವಂ ವಿಷ್ಣುಮಯಮೆಂಬ ನಿಯಮದ ಮನುಷರ್ ॥
 ಸರ್ವಪ್ರಾಣಿವೃತ್ತಮಂ ।
 ಸರ್ವಜ್ಞಂ ವಿಷ್ಣುವೆಂದು ಭಾವಿಸವೇಡಾ ॥ ೧೦೧ ॥

ಎನೆಂಬೆಂ ಕೆಲಬರ- ।
 ಜ್ಞಾನಿಗಳುಂ ಲೋಕದಾತ್ಮನೋರ್ವನೆಯೆಂಬ- ॥
 ನಿರ್ಗುಣಂ ಲೋಕನೆನೆಂಬ- ।
 ಧಾನಂ ಭಿಕ್ಷಾತ್ಮಕತ್ವಮಂ ಪ್ರಕಟಿಸದೇ ॥ ೧೦೨ ॥

ಆರಾಧಕನಾರಾಧ್ಯಂ ।
 ಧಾರುಣಿಯೊಳೆ ಬಡವನೊಡೆಯನಾಳ್ಳಂ ಭಂಟಂ ॥
 ಚಾರುಗುಣಂ ಗುಣಹೀನಂ ।
 ತೂರಂ ಭೀರುನೆನಿಸಿತುಮೋರ್ವನೊಳಘಟಂ ॥ ೧೦೩ ॥

ಯೆನಿತೊಳವು ಜಗದೊಡಲ್ಗಳ- ।
 ವನಿತಕ್ಕಂ ಬೇರೆಬೇರೆಯಾತ್ಮಂ ಸಿದ್ಧಂ ॥
 ಮನಮುಂ ಸುಖದುಃಖಾದಿಯು- ।
 ಮನಿತಕ್ಕಂ ಬೇರೆಬೇರೆಯಪ್ಪದರಿಂದಂ ॥ ೧೦೪ ॥
 ದೇವಂ ಕೊಲ್ವಂ ಕಾವನು- ।
 ಮಿವಂ ತಾನಲ್ಲನಕ್ಕುಮಪ್ಪಂದರ್ಹ- ॥
 ದ್ವೇಷರ ನಾರಾಧಿಸುವಿ- ।
 ನಿರ್ವೇಕನೆ ಪೇಳ್ವೆನದರ ತೆರನಂ ತಿಳಿಯಲ್ ॥ ೧೦೫ ॥

ಪರಮ ಶ್ರೀಯೋಳ್ಪೊಡುವ ।
 ಪರಮೋಪಾಯಮನೆ ಜಗಕೆ ತೋರ್ಪುದರಿಂದಂ ॥
 ಪರಮಾವನಿಯೊಳಗರ್ಹ- ।
 ತ್ವರಮೇತ್ವರನಂತೆ ಪರಮಗುರುವರಿಭವ್ಯಾ ॥ ೧೦೬ ॥

ಮತ್ತಂ ದೈವಾದೈವದ ವಿಚಾರದೆಯೊಳಚೇತನಮುಮಜ್ಞಾನಿಯುಂ, ದೈವಮಲ್ಲು
 ಚೈತನ್ಯ ಚೆಜ್ಞೋತಿಯುಂ, ಪರಮಜ್ಞಾನಾನಂದ ಸ್ವರೂಪನುಂ, ಜಗತ್ರಯ ಕಾಲತ್ರಯವರ್ತಿ
 ಸಮಸ್ತವಸ್ತುವಾಸ್ತವಮಂ ಹಸ್ತತಲಾನುಲಕಂಬೋಲರಿವನುಂ ಕಾಣ್ವನುಮಪ್ಪ ಪರಮಾತ್ಮಂ
 ತನಗೆರಗಿದ ಭವಜನಂಗಳ್ಗರ್ಹಯಸುಖವಃ ಕುಡುಗುಮಂತವ್ವದೈವವ ನಾರಾಧಿಸಿದೊಡಂ
 ಪೂಜಿಸಿದೊಡಂ ಸ್ತುತಿಯಿಸಿದೊಡಂ, ಪಡೆಯಲ್ಕುರಿದಪ್ಪ ವಸ್ತುವಾವುಡು ಮಿಲ್ಲದನರಿಯದಜ್ಞಾನಿ

ಜನಂಗಳೋರ್ವರಂ ಕಂಡೋರ್ವರ ನೆಗಳ್ವುದು ದೇವತಾಮೂಢಂ || ಮತ್ತಂ ಜಿನತಾಸನರಕ್ಷಾ
ದಕ್ಷೆಯರಪ್ಪ ಯಕ್ಷಾದಿದೇವತೆಯರಂ ಬರವನವೇಕ್ಷಿಸದೆ ಧರ್ಮವಾತ್ಸಲ್ಯನಿಮಿತ್ತಂ ಸರ್ವಜ್ಞ
ಪೂಜಾಂತದಿಂ ಮನ್ನಿಸುವುದು ದೇವತಾಮೂಢಮಲ್ಲೆಂಬುದರ್ಥಂ ||

ಕಂದ || ಮದಮೆಂಬುದು ಮಿಥ್ಯಾತ್ವದ |

ಮೊದಲದ್ದು ತಾನೆಂಟುಭೇದಮಕ್ಕುಂ ತನ್ನಿ- ||

ಳ್ಳಿದಿತಮನೆ ಪೇಳ್ವಡಂತದು |

ಮದವಿರಹಿತದರ್ಶನಿಕನಕ್ಕುಂ ಪುರುಷಂ || ೧೦೯ ||

ತಾಃ—೧ ವಿಜ್ಞಾನ, ೨ ಐಶ್ವರ್ಯ, ೩ ಆಜ್ಞಾ, ೪ ಕುಲ, ೫ ಬಲ, ೬ ತಪ, ೭ ರೂಪು,
೮ ಜಾತಿಯೆಂದು ಮದವು ಎಂಟು ಭೇದವಾಗುವದು || ೧ ಮಿಥ್ಯಾದೈವ, ೨ ಮಿಥ್ಯಾಲಯ,
೩ ಮಿಥ್ಯಾಜ್ಞಾನಿ, ೪ ಮಿಥ್ಯಾಜ್ಞಾನ, ೫ ಮಿಥ್ಯಾತಪ, ೬ ಮಿಥ್ಯಾತಪಸ್ಸು, ಎಂದಿವು ಪಡನಾಯತನ
ಸೇವೆಗಳಾಗುವವು || ಜಿನೇಶ್ವರಂ ವೇಳ್ವಾಗಮಮೋ, ಮೇಷ್ಠಾದ್ಧಾದಿಗಳ್ವೇದಾಗಮಮೋ
ಎಂಬ ಕಂಕೆಯುಂ ೧ ಈ ವ್ರತದಿಂದೀಗತಿಯಾಗಲೇ ವೇಳ್ಕುಮೆಂಬ ಕಾಂಕ್ಷೆಯುಂ ೨ ಗು
ಣವಂತರ ವ್ಯಾಧಿಯುಂ ಕಂಡುಪೇಕ್ಷಿಸುವಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯುಂ ೩ ವಸ್ತುವಿಂತುಟಂತುಟೆಂಬ ನಿರ್ಣ
ಯವಿಲ್ಲದ ಮೂಢದೃಷ್ಟಿತ್ವಮುಂ ೪ ಧರ್ಮದ ಪಳಿಯುಂ ಮರಸದನುಪಗೂಢಮುಂ ೫
ಧರ್ಮದಿಂ ಕೆಟ್ಟುಪೋಪರಂ ನಿಲಿಸದ ಅಸ್ಥಿತಿಶರಣಮುಂ ೬ ಚಾತುರ್ವರ್ಣದೋಳ್ ಸ್ನೇಹಮಿ
ಲ್ಲದ ಅವಾತ್ಸಲ್ಯಮುಂ ೭ ಧರ್ಮಕ್ಕಪ್ರಭಾವನೆಯುಂ ಮಾಳ್ವುದುಮೆಂದಿವೆಂಟು (೮) ಕಂಕಾದಿ
ದೋಷಗಳಾಗುವವು || ಇಂತೀ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಮೂಲದೋಷಗಳಿಂದ ಬಿಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವದು ಕುಡ್ಡ
ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವವಾಗುವದು ||

ಸೂತ್ರ || ಅಪ್ಯಾಂಗಾನಿ || ೭ ||

ಎಂಟಂಗಳಿಗು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—೧ ನಿಃಕಂಕೆ, ೨ ನಿಃಕಾಂಕ್ಷೆ, ೩ ನಿರ್ವಿಚಿಕಿತ್ಸೆ, ೪ ಅಮೂ
ಢದೃಷ್ಟಿತ್ವ, ೫ ಉಪಗೂಹನ, ೬ ಸ್ಥಿತಿಶರಣ, ೭ ವಾತ್ಸಲ್ಯ, ೮ ಧರ್ಮಪ್ರಭಾವನೆ ಎಂಬ
ಈ ಎಂಟು ಅಂಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸುದೃಷ್ಟಿಗಳು ಹೊಂದುವ ಫಲಮನೇ ವೇಳ್ವು
ದೊಂದೊಂದು ಗುಣದೊಳು ಈ ಲೋಕದೊಳಂ ಪರಲೋಕದೊಳಂ ಫಲವತಿಕೆಯಂಗಳ
ನೆಯ್ದು ವರೂಳಾರಾರಂದೊಡೆ || ೧ ಅಂಜನಚೋರನುಂ, ೨ ಅನಂತಮತಿಕನ್ನೆಯುಂ, ೩ ಓ
ದ್ದಾಯನಮಹಾರಾಜನುಂ, ೪ ರೇವತಿಶ್ರಾವಕಿಯುಂ, ೫ ಜಿನೇಂದ್ರಭಕ್ತನುಂ, ೬ ವಾರಿಪೇಣ
ಕುಮಾರನುಂ, ೭ ವಿಷ್ಣುಕುಮಾರನುಂ, ೮ ವಜ್ರಕುಮಾರನುಂ, ಎಂಬೀ ಯೇಣ್ವರುಂ, ದೃ
ಷ್ಟಾಂತವಾದರಿಂತಿವರ ಕಥೆಯಂ ಗ್ರಂಥಾವತಾರದೊಳಿರಿದುಕೊಳ್ಳಿ |

ಸೂತ್ರಂ || ಅಪ್ಯಗುಣಾಃ || ೮ ||

ತಾಃ—ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಮೆಂಟುಗುಣಗಳಂತೆ || ೧ ಧರ್ಮಾನುರಾಗವನ್ನೇ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿಯುಳ್ಳ
ಸಂವೇಗವುಂ, ೨ ಸಂಸಾರಕರೀರನಿರ್ವೇಗವುಂ, ೩ ಆತ್ಮನಿಂದೆಯುಂ, ೪ ತಾನು ಮಾಡಿದ
ದೋಷಗಳನ್ನು ಗುರುಗಳೊಳು ಅಲೋಚಿಸುವುದನ್ನೇ ಲಕ್ಷಣವಾಗುಳ್ಳಗರ್ಹಣವುಂ, ೫ ಉ

ಪಕಮವುಂ, ೬ ಅರ್ಹದಾಚಾರ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲುಂಟಾದ ಭಕ್ತಿಯುಂ, ೭ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಅನುಕಂಪೆಯುಂ, ೮ ಜೀವಾದಿ ಪದಾರ್ಥಗಳಿರುವವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸುವಾಸ್ತಿಕೃತಮೆಂಬಿವರಿಂ ವ್ಯಕ್ತಿಯನುಳ್ಳದ್ದುಂ, ಸಂಸಾರಲತಾಮೂಲವಿಚ್ಛೇದಿಯುಂ, ತ್ರೈಜ್ಞಾನಕುದ್ಧಿಕರಮುಂ, ಮೂಢಾದಿವರ್ಜಿತಮುಂ, ಪಟ್ಟಂಜನವರ್ಣೀದತತ್ತ್ವಾರ್ಥಶ್ರದ್ಧಾನ್ ಲಕ್ಷಣವುಂ, ಆರಾಧನೆಯುಂ, ಮೋಕ್ಷಪ್ರಾಸಾದಾರೋಹಣ ಪ್ರಥಮಸೋಪಾನಮುಂ, ಉಪಶಮಾಧಿಭೇದವನ್ನುಳ್ಳ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವದೋಳ್ಳೂಡಿದ ಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರತಪೋಪಶಾಂತಿಗಳು ಪೂಜ್ಯಂಗಳಾಗುವವು ||

ಸೂತ್ರಂ || ಪಂಚಾತಿಚಾರಾಯಿತಿ || ೯ ||

ತಾಃ—೧ ಕಂಕಾ, ೨ ಕಾಂಕ್ಷಾ, ೩ ವಿಚಿಕಿತ್ಸಾ, ೪ ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಗಳ ಗುಣಮುಂ ಮನದಿಂ ಮೆಚ್ಚುವ ಅನ್ಯದೃಷ್ಟಿಪ್ರಸಂಶಯುಂ, ೫ ತದ್ಗುಣಮುಂ ವಚನದಿಂ ಮೊಗಳ್ವ ಅನ್ಯದೃಷ್ಟಿಗಳ ಸಂಸ್ತವನಮುಮೆಂದಿನಯ್ದುಂ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವದತಿಚಾರಗಳುಂ ೬ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಧರತ್ರಾವಕಂ, ಹಗಲು ಸ್ತ್ರೀಯರ ತೊರೆದನಾರನೆಯ ದಿವಾಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯುಂ, ೭ ರಸರೂಢಿರವಾಂಸವೇದೋಸ್ತಿಮಜ್ಜಕುಕ್ಷಂಗಳೆಂಬ ಸಪ್ತಧಾತುಮಯಮುಂ, ವಾತಪಿತ್ತಶ್ಲೇಷ್ಮದುತ್ಪತ್ತಿಕ್ಷೇತ್ರಮುಂ, ಕ್ರಿಮಿಕುಲನಿಲಯಮುಂ, ಪೂತಿಗಂಧಮಯವಾದ ಕರೀರಗಳೋಳ್ಳಮಸೇವೆಗೆಯ್ಯದು ಕಷ್ಟವೆಂದು ನಿಯಮದಿಂ ತೊರೆದವನೇಳನೆಯ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯುಂ, ೮ ಅಸಿ, ಮಸಿ, ಕೃಷ್ಯಾದ್ಯಾರಂಭಮುಂ ತೊರೆದನೆಂಟನೆಯ ಆರಂಭನಿವೃತ್ತನುಂ, ೯ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಸ್ತು ಮೊದಲಾದ ಪರಿಗ್ರಹಮುಂ ತೊರೆದನೊಂಭತ್ತನೆಯ ಪರಿಗ್ರಹವಿರತನುಂ, ೧೦ ಆರಂಭ (ಕೃಷಿಕರ್ಮ ವ್ಯಾವಾರ ಮುಂತಾದವುಗಳು), ಪರಿಗ್ರಹ (ಧನಧಾನ್ಯ ದಾಸದಾಸೀ ಮೊದಲಾದವುಗಳು), ಐಹಿಕ (ಲಗ್ನಕಾರ್ಯಾದಿಗಳು) ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವಾತನ ಬಡಂಬಡಿಕೆಯಿಲ್ಲವೋ, ಆ ಸಮಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳವನು ಹತ್ತನೆಯ ಅನುಮತಿವಿರತನುಂ, ೧೧ ಗೃಹಮುಂ ಪತ್ತುವಿಟ್ಟು ಮುನಿವಾಸಮನೆಯ್ಲಿ ಕೇಶವಾಕಮುಂ ಕಳೆದು ಗುರೂಪಕಂಠದೊಳು ಸಮಸ್ತ ವ್ರತಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ವಸ್ತ್ರಖಂಡಧಾರಿಯುಂ, ಪಾತ್ರಕುಂಡಿಕಾದ್ಯುಪಕರಣಸಮನ್ವಿತನುಂ, ಭೈಕ್ಷಾಸಮನೋರ್ಮಕುಳ್ಳಿದುಪಾಣಿಪುಟದೊಳುಣ್ಣನುಂ ಯಮನಿಯ ಮಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಧ್ಯಾನಧಾರಣ ಮೌನಾನುಷ್ಠಾನಪರಾಯಣನುಂ, ರಾತ್ರಿ ಪ್ರತಿಮಾಯೋಗಯುಕ್ತನುಂ, ನಿರಂಜನಕುಠಾರ್ಥೈಕಾಗ್ರನಿಷ್ಠನುಂ, ದ್ವಾದಶವಿಧತಮೋನುಷ್ಠಾನ ನಿರತನಾದ ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಉದ್ದಿಷ್ಟನಿವೃತ್ತನೆಂದು ಶ್ರಾವಕರು ಹನ್ನೊಂದು ಭೇದವಾಗುವರು.

ಸೂತ್ರಂ || ವಿಕಾದಕ ನಿಲಯಾಃ || ೧೦ ||

ಗಾಹೆ || ದಂಸಣವದಸಾಮಾಯಿಯ ಮೋಸಹಸಚ್ಚಿತ್ತರಾಯಿಭತ್ತೇಯ |

ಬಹ್ವಾರಂಭಪರಿಗ್ರಹ ಅಣುಮಣುಮುದ್ಧಿಠ್ಠದೇಶವಿರದೇದ || ೧ ||

ಯಥ್ಫಪಮಾದಕದಾದೋ ಅಇಚಾರಾದೋ ಣಿಯತ್ತೊಹಫ್ಫೇದೋ |

ವತ್ಥಾ ವಣಹೋಲುಮರುಂ || ೨ ||

ಎಂಬುದುಮೆಂದಿಂತಣುವ್ರತಿಯಕ್ಕೆ ಸಮಿತಿಯೋಳ್ಳೂಡಿದವರೇ ಸಂಯತನವಿಲ್ಲದ ಸಮಯದೊಳು ವಿರತನೆಂಬುದಿಂನಂತಾವನ್ನೋರ್ವರೊಳು ಮೊದಲರುವರುಂ ಜಘನ್ನರು. ಮಧ್ಯದ

(೭-೮-೯) ಮೂವರುಂ ಮಧ್ಯಮರುಂ, ಮೇಗಣೀರ್ವರು (೧೦-೧೧) ಉತ್ತಮರು. ಇವ ರೆಲ್ಲಂ ಭಾವಿತಾತ್ಮರು.

ಸೂತ್ರಂ || ತ್ರಿವಿಧೋ ನಿರ್ವೇಗಃ || ೧೧ ||

೧ ಸಂಸಾರನಿರ್ವೇಗ, ೨ ಕರೀರನಿರ್ವೇಗ, ೩ ಭೋಗನಿರ್ವೇಗ ಈ ಮೂರು ನಿರ್ವೇ ಗಂಗಳು.

ಸೂತ್ರಂ || ಸಪ್ತವ್ಯಸನಾನಿ || ೧೨ ||

ತಾಃ—೧ ಜೂಜುಂ, ೨ ಮಾಂಸ ಸೇವೆಯುಂ, ೩ ಮದ್ಯಸೇವೆಯುಂ, ೪ ವೇಶ್ಯಾಗಮ ನವುಂ, ೫ ಬೇಂಟೆಯುಂ, ೬ ಪರಧನಹರಣವುಂ, ೭ ಪರದಾರಗಮನಮುಂ ಎಂದಿವು ಸಪ್ತ ವ್ಯಸನಗಳೆವಂ ತೊರೆವನುಂ, ತತ್ಪನಿಷ್ಠಾಪರನುಂ ದರ್ಶನೀಕನೆಂಬ ನೊಡಲನೆಲೆಯ ಶ್ರಾವ ಕಂ. ಇನ್ನಾ ಸಪ್ತವ್ಯಸನಂಗಳಿಗುದಾಹರಣಮಾಡವರಾರಂದೊಡೆ || ಈ ಜಂಬೂದ್ವೀಪದ ಭರತ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕುನಾಳವಿಷಯದ ಪ್ರಾಂತ್ಯಪುರದ ಸುಕೇತುಮಹಾರಾಜಂ ಮುಖಾತ್ಮಾಗಿ ಜನದಿನ ವ್ಯಸನದಿಂ ತನ್ನ ಭಂಡಾರಮಂ, ನಾಡುಮಂ, ರಾಣಿವಾಸಮಂ ಸೋಲ್ತು ಪಿರಿದು ದುಃಖ ಮನೆಯ್ದಿದಂ. ಮತ್ತಂ ನಳನೆಂಬರಸಂ ದ್ಯೂತಮಂ ಆಡಿ ರಾಜ್ಯಭ್ರಷ್ಟನಾದಂ, ಪಾಂಡವರೊ ಳು ಧರ್ಮಪುತ್ರಂ ಜೂಜನಾಡಿ ಸೋಲ್ತುಕೆಟ್ಟಂ, ತಮ್ಮಂದಿರು ನಾಲ್ವರುಂ ನೋಡಿ ಕೆಟ್ಟರು. ಮಾಂಸಸೇವೆಯಿಂ ಕುಂಭನೆಂಬರಸನುಂ, ಮದ್ಯದಿಂ ಯಾದವರುಂ, ವೇಶ್ಯಾಗಮನದಿಂ ಚಾರು ದತ್ತನುಂ, ಬೇಂಟೆಯಿಂ ಬ್ರಹ್ಮದತ್ತನೆಂಬರಸ ಸಕಲಚಕ್ರವರ್ತಿಯುಂ, ಚೌರ್ಯದಿಂ ವಿದ್ಯು ದ್ವೇಗನುಂ, ಪರವಧುವಿನಳಿಪಿನಿಂ ರಾವಣನೆಂಬೆಂಟನೆಯ ಪ್ರತಿವಾಸುದೇವನುಂ, ಯೆಂದಿ ವರು ಸಪ್ತವ್ಯಸನಗಳಿಗುದಾಹರಣಮಾಗಿ ಬಹು ದುಃಖಿತರಾಗಿರ್ದರು ಇವರುಗಳ ಕಥೆಯಂ ಗ್ರಂಥಾಂತರದಲ್ಲಿ ಅರಿದುಕೊಳ್ಳುವದು.

ಕಂಡ || ವ್ಯಸನಂಗಳೇಳುಮಂ ಮ- |

ರ್ಷಸಿ ಪಂಚೌದುಂಬರಂಗಳಂ ತೊರೆದು ಮನಂ ||

ಬಸದೆ ಪದಾರ್ಥದೊಳೊಳ ಪೊ- |

ಕೈಸಗುವ ಸದೃಷ್ಟಿತಾನವಂ ದರ್ಶನೀಕಂ || ೧೧೦ ||

ಸೂತ್ರಂ || ಕಲ್ಯಾತ್ರಯಂ || ೧೩ ||

ತಾಃ—ಮಿಥ್ಯಾಕಲ್ಯ ಮಾಯಾಕಲ್ಯ ನಿಧಾನಕಲ್ಯಮೆಂದೀ ಕಲ್ಯಾತ್ರಯಗಳೆಂದಗಲಾತಂ ಪ್ರತೀಕಂ || ಕಲ್ಯಾತ್ರಯಂಗಳಂತೆನೆ || ಭೋಗದ ಬಯಕೆ ನಿಧಾನಂ, ರಾಗಂ ಮಿಥ್ಯಾತ್ವದಲ್ಲಿ ಮಿಥ್ಯಾಕಲ್ಯಂ || ಪ್ರೋಗರನುಕ್ಕೈವ ಪೊಂದಭಿಯೋಗಂ ಮಾಯಾಭಿದಾನಮುಖನಿಧಾನಂ ||

ಸೂತ್ರಂ || ಅಪ್ಪೌ ಮೂಲಗುಣಾಃ || ೧೪ ||

ತಾಃ—ಕಳ್ಳು (ಹೆಂಡ), ಅಡಗು (ಮಾಂಸ), ಜೀನತುಪ್ಪು, ಅತ್ತಿ, ಅರಳಿ, ಆಲ, ಬಸುರಿ, ಗೋಳಿಮೆಂಬೀಯುಯ್ದುಂ ಪಾಲ್ಕರದ ಪಣ್ಣಳು ವೆರಸಿ ಎಂಟರ ತೊರೆವಿ ಮೂಲಗು

ಣಮೆಂಬುದು. ಮಹಾರತ್ರಯಮುಂ ಅವ್ರತಪಂಚಕಂಗೂಡಿ ಮೇಣೆಂಟರತೊರವಿ ಮೇಣ್ಣೂ
ಲಗುಣಾಪ್ಪಕಮುಂ ||

ಕಂದ || ಇದು ಸತ್ಯಂ ನುಡಿಯದನ್ಯೆ |
ವಧೂಹರಣಮುಪದಿ ಮಧ್ಯಂ ಮಾಂಸಂ ||
ಮಧುವೆಂಬಿನಿತುಮನುವುದು |
ಬುಧಸಂದೋಹಕ್ಕೆ ಮೂಲಗುಣವೊ ಎಂಟುಂ || ೧೧೧ ||

ಮಿಥ್ಯಾತ್ವವುಂ ಸಪ್ತವ್ಯಸನಂಗಳುಂ ಎಂಬೀ ಎಂಟರ ತೊರವಿ ಮೇಣ್ಣೂಲಗುಣಾಪ್ಪ
ಕಮೆಂಬುದು.

ಆರ್ಯ || ಹಿಂಸಾಸತ್ಯಾಸ್ತೇಯಾದಬ್ರಹ್ಮ ಪರಿಗ್ರಹಾಚ್ಚ ಬಾಹರ ಭೇದಾ |
ದ್ಯೂತಾನ್ಯಾಂಸಾನ್ಮದ್ಯಾದ್ವಿರತಿ ಗೃಹೀಣಾಪ್ಪ ಸತ್ಯಮೂಲಗುಣಾಃ ||
ಮದ್ಯಾದುಂಬರ ಪಂಚಕಾಮಿಪ ಮಧುತ್ಯಾಗಾಕೃಪಾ ಪ್ರಾಣಿನಾಂ |
ನಕ್ತಂ ಭುಕ್ತಿವಿಮುಕ್ತರಾಪ್ತವಿನುತಿಸ್ತೋಯಂ ಸುವಸ್ತಸ್ತುತಂ ||
ಏತೇಷ್ವಾ ಪ್ರಗುಣಾಗುಣಾಗಣಧರೈಃ ರಾಗಾರಿಣಾಂ ಕೀರ್ತಿತಾಂ |
ಏಕೇನಾಪ್ಯಮುನಾವಿನಾಭುವಿ ತಥಾ ಭೂತೋ ನ ಗೇಹಾಶ್ರಮಿ ||

ಮತ್ತಂ : ಸಿಯಲ್ಲಂ, ಪಸಿಯರಿಸಿನಂ, ಉಳ್ಳಿ, ಕಬ್ಬು, ಬೆಲ್ಲವತ್ತದಕಾಯಿ, ಉಪ್ಪಿನರಸ
ಗಾಯಿ, ದುದ್ದಿಕೆಯಕಾಯಿ, ಸೊರೆಯಕಾಯಿ, ಏರದಹಣ್ಣು, ಕರಜಿಗೆಯ ಹಣ್ಣು, ಹೂವಿನ
ಬಾಡು, ನಾಳಮುಳ್ಳುಲುಲ್ಲಾ ನೂದುರಮುಂ, ಅಗಮದೋಳ್ಳಿಷಿಧ್ಧಮಪ್ಪೆಲ್ಲಾ ಕಂದಮೂಲ ಕರೀ
ರಕಾಕ ಪುಷ್ಪಫಲಾದಿಗಳಂ ಬೆಂಣೆಗಿಂಣಾಳೆಂಬೀ ಮೊದಲಾದುವನೆರಿದು ತೊರೆವುದಿಂತೂ.

ಕಂದ || ಅತಿಚಾರದಿಂದಗಲ್ಲು |
ವ್ರತಮಯ್ಯುಂ ಶೀಲಮೇಳುಮಂತಾಳ್ವಿದಣು- ||
ವ್ರತಿ ಶಲ್ಯತ್ರಯವ- |
ರ್ಜಿತನಾದಂ ವ್ರತಿಕನೆಂಬುಪಾಸಕನಕ್ಕುಂ || ೧೧೨ ||

ಸೂತ್ರಂ || ಪಂಚಾಣುವ್ರತಾನಿ || ೧೧೩ ||

ತಾ:—ಐದಣುವ್ರತಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ || ದೇವತೆಗಳಿಗೆಂದುಂ, ಪಿತ್ರಗ
ಳಿಗೆಂದುಂ, ವ್ಯಸನಾರ್ಥವಾಗಿಯುಂ, ಔಷಧಕಾರಣವಾಗಿಯುಂ, ಅವಪ್ರಾಣಿಯುಮಂ ಕೊಲ್ಲ
ದುದುಂ, ಕೊಲಲಾಗದೆಂಬ ಮೊದಲಣುವ್ರತಮಕ್ಕುಂ, ಲಾಭ ಲೋಭ ಭಯ ದ್ವೇಷ ರಾಗ
ಮೋಹಂ ಕಾರಣವಾಗಿ ಪುಸಿಯದದುಂ ಪುಸಿಯಲಾಗದೆಂಬೆರಡನೆಯಣುವ್ರತಮಕ್ಕುಂ,
ಊರಡವಿ ಬಟ್ಟೆ ಬೆಟ್ಟಂ ಮೊದಲಾದವರೊಳು ಬಿಡುಡದು, ಕೆಟ್ಟುದು ಮೊದಲಾದ ಪೆರರೊಡ
ವೆಯಂ ಕೊಳ್ಳದುದು ಕಳಲಾಗದೆಂಬ ಮೂರನೇ ಅಣುವ್ರತಮಕ್ಕುಂ, ಪರಸ್ತ್ರೀಯರಂ
ತಾಯಿ, ತಂಗಿ, ಅಕ್ಕ ಮಗಳೆಂಬವರಂ ಕಾಣ್ಬಂತೆ ಕಂಡು ಸ್ವಸ್ತ್ರೀಯರೊಳೆ ಸಂತೋಷಂ ಬಡು
ವೆದು ಸ್ವದಾರಸಂತೋಷಮೆಂಬ ನಾಲ್ಕನೆಯಣುವ್ರತವಾಗುವದು, ಕ್ಷೇತ್ರ ಮನೆ ಧನ ಧಾನ್ಯ

ಮೊದಲಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಬಯಸದೆ ದೊರಕೊಂಡನಿತರಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷವಡುವುದು ಪರಿಮಿತ ಪರಿಗ್ರಹಮೆಂಬುದನೆಯ ಅಣುವ್ರತವಾಗುವುದು ||

ಸೂತ್ರ || ಗುಣವ್ರತತ್ರಯಂ || ೧೬ ||

ತಾಃ—ಮೂರು ಗುಣವ್ರತಂಗಳಂತೆ || ದಕದಿಕ್ಕಿನೊಳನಿತುಗಾವುದಂ ಹೋಗನೆಂದು ಬೆಟ್ಟ ಭಟ್ಟಂ ಮೊದಲಾದವನ್ನು ಗುರುತನ್ನು ಮಾಡಿಯಲ್ಲಿಂದತ್ತಲೆಂದು ಪೋಗನೆಂಬುದು ದಿಗ್ವಿರತಿಯೆಂಬ ಮೊದಲ ಗುಣವ್ರತಮಕ್ಕುಂ || ೧ || ಮನೆಯುಂ, ಕೆರೆಯುಂ, ಮೇಣ್ಣಸತಿಯುಂ, ಮೇಣ್ಣಲ್ಲಿಂದತ್ತಲೆಂದು ಪೋಗನೆಂಬುದು ದೇಶವಿರತಿಯೆಂಬೆರಡನೆಯ ಗುಣವ್ರತವು || ೨ || ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದೆಯುಂ ವಾಪಕ್ಕೆ ಕಾರಣವುಪ್ಪುವಂ ತೊರುವುದು ಅನರ್ಥದಂಡವಿರತಿಯೆಂಬ ಮೂರನೆಯ ಗುಣವ್ರತವಾಗುವುದು || ೩ || ಅದು ಐದು ಭೇದವು ಹಕ್ಕುಗಂದರೆ || ೧ ವಾಪೋಪದೇಶಂ, ೨ ಹಿಂಸಾದಾನಂ, ೩ ಅಪಧ್ಯಾನಂ, ೪ ದುಃಖತ್ರಿಯುಂ, ೫ ಪ್ರನೋದಚರಿತಮುಮೆಂದಾಗುವವು || ಅಲ್ಲಿ ೧ ತಿರ್ಯಗ್ವಣಿಜಿಯುಂ, ೨ ಕ್ಲೇಶವಣಿಜಿಯುಂ, ೩ ಆರಂಭಕೋಪದೇಶಮುಂ, ೪ ಪ್ರಲಂಬನೆಯುಂ, ಎಂದು ಪಾಪೋಪದೇಶಂ ನಾಲ್ಕು ಭೇದವಾಗುವುದು || ೪ || ಬೆಂಟೆಗಾರ ಮೊಂಬುಲಿಗಮೊದಲಾದವರ್ಗ, ಹುಲ್ಲೆ, ಮೊಲಂ, ಹಂದಿ ಪಕ್ಷಿಜಾತಿ ಮೊದಲಾದ ಜೀವಗಳು ಇಂಥಾ ಕಡೆಯಿರುತ್ತವೆಯೆಂದುಂ, ಪೆರರ ಪಗೆವರಂ, ಸೂಳೆ ಬಂದಿರನಿಂತವೈಡೆಯೊಳಿರ್ಪರೆಂದು ವೇಳ್ವುದುಂ, ಕಸ್ತವಿದ್ಯೆಯು ಧನುವಿದ್ಯೆಯುಮೆಂಬಿನಂ ಕಲಿಸುವುದು ಹಿಂಸೋಪದೇಶವು || ಗಿಡುಗಡಿವುದು ಉಳುವುದು ಹರಗುವ ಪೆರವುಂ ಸಾವದ್ಯ ಬಹಳಗಳಾದ ಕೆಲಸಂಗಳುಮಂ ಮತ್ತಂ ಬಾರ್ತೆಯಿಲ್ಲದೆ ಸೋಗುತ್ತಂ ಬರುತ್ತಂ ನಿಂದಿರುತ್ತಂ ಸಚಿತ್ತಂಗಳಪ್ಪುಹಮುಂ ಕೆಡರುತ್ತಂ ಪರಿಯುತ್ತ ಪೆರರೊಳು ಪೊರ್ಕಳಿಯಿಕ್ಕುತಂ ಮೈಯೊರಿಸುತ್ತಂ ಬೊಟ್ಟುವರಿಸುತ್ತಮಿವು ಮೊದಲಾಗಿ ಪೆರವು ರಾಗದ್ವೇಷಹೇತುಗಳಪ್ಪುವಂ ಮಾಡುತಿರ್ಪುದುಂ, ನಂಚನೆ ಮೊದಲಾದ ಹುದ್ರಿಕೆಗಳನುಪದೇಶಂ ಮಾಡುವುದುಂ, ಆರಂಭಕೋಪದೇಶವಾಗುವುದು || ಇಂತೀ ನಾಲ್ಕುಂ ವಾಪೋಪದೇಶಭೇದಮಕ್ಕುಂ || ಕೊಡಲಿ, ಕತ್ತಿಗೆ, ಕುಡುಗೋಲು, ಈಳಿಗೆ, ಸುರಿಗೆ, ಅಡಾಯುಧಂ, ಕದಿರ, ಕೊಂತ, ಧಾಣೆ ಮೊದಲಾದಾಯುಧಂಗಳಂ, ನೇಣು, ಮಿಣಿ, ಸಂಕಲೆ, ಕಿಚ್ಚು, ನಂಜು, ವಿಷ, ಹಾಲಾಹಲ, ಕಾಲಕೊಟಮಂ, ತೊಳಲಿಕಲ್ಲು, ಹಸೆಯಕ್ಕಲ್ಲು, ಬರಳಕ್ಕಲ್ಲು, ಮೊನಕೆ ಎಂಬಿವು ಮೊದಲಾದವುಗಳುಂ ಕೊಲೆಗೆ ಕಾರಣಂಗಳಾದ ಬೆಕ್ಕು, ಮುಂಗುಲಿ, ನಾಯಿ, ಕೋಳಿ, ಕೋಡಗ, ಹಾವು, ಹುಲಿ, ಹಂದಿ, ಅಂಕಂ, ಗಿಣಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳುಂ ಅವುಗಳಿಂದ ಪುಣ್ಯಹೇತುಮೆಂದು ಅನ್ಯರಿಗೆ ಕೊಡುವುದುಂ ಹಿಂಸಾದಾನವೆಂಬೆರಡನೆಯ ಅನರ್ಥದಂಡವಾಗುವುದು || ೨ || ರಾಗದ್ವೇಷಗಳಂ ಪೆರರ ಪೆಂಡಿರುಮಕ್ಕಳು ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯವರ್ಗಳಿಗಲ್ಲಂ, ಕೊಲೆಯುಮಂ, ಬಂಧನಮಂ, ಅಂಗಚ್ಛೇದನಮಂ, ಸೋಲಮುಮಂ, ಗೆಲ್ಲಮುಮಂ, ಕೇಡುಮಂ, ನೋವಮುಂ, ಕ್ಲೇಶಮುಮನೆಯ್ದು ವಕ್ಕೆಂದು ಚಿಂತಿಸುವುದುಂ || ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದೆ ವಾಪಕ್ಕೆ ಕಾರಣಂಗಳಾದ ಪರಸಮಯದ ರಾಮಾಯಣ ಭಾರತ ದೇವಾಸುರ ವಾಚ್ಛಾಯನೆ ಕಾದಂಬರಿ ಮದನಪತಾಕಾದಿ ಕಾವ್ಯಗಳಂ ಮನದಿಂ ಚಿಂತಿಸುವುದುಂ

ಅಪಧ್ಯಾನಮೆಂಬ ಮೂರನೆಯ ಅನರ್ಥದಂಡವಾಗುವದು. || ೩ || ಕೊಲೆ, ಹುಸಿ, ಕಳವು, ಅಬ್ರಹ್ಮ, ಕ್ರೋಧ, ಮಾನೆ, ಮಾಯಾ, ಲೋಭ ಹಾಸ್ಯಾದಿಗಳಂ, ಮದ, ಮಾತ್ಸರ್ಯ, ತಕ್ಕು, ತಮಳ, ವಂಚನೆ, ಮಿಥ್ಯಾತ್ವಮೆಂದಿವು ಮೊದಲಾದ ದೋಷಂಗಳೋಳ್ಳೂಡಿದ ದುಷ್ಟರ ಕಥೆಗಳಂ ಪೆರರ ನಿರಿದ ಮೆರೆದ ಚಿಂತಿಸಿದ, ಬಳಲಿಸಿದ, ಸುತ್ತಿದ, ಮುತ್ತಿದ, ಕೊಂದ, ಗೆಲ್ಲ, ವಾಳಿಸಿ ದಾಳಿಸಿದ, ಸೋಲದ ಗೆಲ್ಲದ, ಪಡೆಮಾತುಗಳ್ಳಂಬೆಳಂಬಾಹಿಂಸೆಗಳುಮಂ, ರಾಗಿಸಿ ತಾಂ ಕೇಳ್ವುದುಂ, ಪೆರರ್ಗೆ ವೇಳ್ವುದುಂ, ಮೊದಲಾದವೆಲ್ಲಂ ದುಃಖತಿಯೆಂಬ ನಾಲ್ಕನೆಯನರ್ಥದಂಡಮಕ್ಕುಂ || ೪ || ತನಗೆ ಪ್ರಯೋಜನಮಿಲ್ಲದೆ ನೆಲನಂ ಘಟ್ಟಿಸುವದುಂ, ಅಗಯುವುದುಂ, ನೀರಂ ತುಳುಕುವುದುಂ, ಕಡಡುವುದುಂ, ಕಿಚ್ಚನುರಿಸುವುದುಂ, ನಂದಿಸುವುದುಂ, ಗಾಳಿಯಂ ಪುಟ್ಟಿಸುವುದುಂ, ಪೊಯಿಸುವುದುಂ, ವನಸ್ಪತಿಗಳಂ ಮುರಿಯಿಸುವುದುಂ, ರಾಗಿಸಿ ಪರಿವುದುಂ, ಪರಿಯಿಸುವುದುಂ, ಪೆರವು ಸಾವದ್ಯ ಕಾರಣಂಗಳಪ್ಪನೆಗಳ್ಳಿಗಳಂ ನೆಗಳ್ಳುದುಂ, ಪ್ರಮೋದಾಚರಿತಮೆಂಬೈದನೆಯ ಅನರ್ಥದಂಡವಾಗುವದು || ೫ || ಈ ಐದುಮಂ ನಿರವಶೇಷಂ ತೊರೆಯುವದು ಅನರ್ಥದಂಡ ವಿರತಿಯೆಂಬ ಮೂರನೆಯ ಗುಣವ್ರತವಾಗುವದು. || ೬ || ಮತ್ತಂ ಈ ಗುಣತ್ರಯಗಳು ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಕಪಾಯದ ಚಾರಿತ್ರಮೋಹನೀಯದ ಮಂದೋದಯದಿಂ ತನ್ನ ಶೀಮೆಯಿಂದೊಳಗೆ ಮಹಾವ್ರತಕ್ಕೆ ಬರಲಾರದ ಅಣುವ್ರತಿ ತನಗೆ ತಕ್ಕ ಗುಣದಿಂ ನಡೆಗುಂ ಪ್ರವಣಿಸಿದ ಮೇರೆಯಿಂ ಹೊರಗೆ ಯಾವ ಜೀವಂ ಲಾಭ, ಲೋಭ, ಭಯ, ರಾಗದ್ವೇಷ ದಿಂದಾದೊಡಂ, ಕೊಲೆ ಮೊದಲಾದ ದೋಷಂಗಳೇನುಮಂ ಮಾನೆ, ವಂಚನೆ, ಕಾಯ, ಕೃತಕಾರಿ ತಾನುಮೋದದಿನ್ನೊಂದು ಮಾಡದಿಪ್ಪುದರಿಂದಂ ಮಹಾವ್ರತಿಯನೆರಡುಗುಂ. ||

ಸೂತ್ರಂ || ಶಿಕ್ಷಾವ್ರತಾನಿ ಚತ್ವಾರಿ || ೧೭ ||

ತಾಃ—ನಾಲ್ಕು ಶಿಕ್ಷಾವ್ರತಂಗಳು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—ಬಸದಿಯುಂ ಕ್ಷೇತ್ರಶುದ್ಧಿಯನ್ನಳ್ಳಿ ಪೆರವುಂ ಪ್ರದೇಶಂಗಳುಮೆಂದಿವರೊಳು ವಿಷಯ ಕಪಾಯಾದಿಗಳಿಂದಗಲ್ಲ ಮೌನದಿಂ ತ್ರಿಭು ವನ ಸ್ವಾಮಿಯಾದ ಜಿನೇಶ್ವರನಂ ತ್ರಿಸಂಜೆಯೊಳಂ ತ್ರಿಕರಣಶುದ್ಧಿಯಿಂ ವಸ್ತುಸ್ತವ, ರೂಪ ಸ್ತವ, ಗುಣಸ್ತವಂಗಳಿಂ ಸ್ತುತಿಯಿಸುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯಿಕವೆಂಬ ಪ್ರಥಮ ಶಿಕ್ಷಾವ್ರತವಾಗುವದು || ೧ ||

ಕಂದ || ಎರಡಿರದಾವರ್ತನ ಪ- |

ನ್ನೆರಡಿರದೆರಕ ಮನದರ್ಥಿಯಿಂದಿವು ವರಸಾ- ||

ದರದಿಂ ತ್ರಿಸಂಜೆಯೊಳು ಸುತ ಜಿನ- |

ವರರಂ ಸ್ತುತಿಗೆಯ್ವು ಮಾನವಂ ಸಾಮಾನ್ಯುಂ || ೧೧೩ ||

ಸ್ವರೂಪ, ರಸನೆ, ಘ್ರಾಣ, ಚಕ್ಷು, ಶ್ರೋತ್ರವೆಂಬೈದಿದ್ರಿಯಂಗಳಂ ತಂತಮ್ಮ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಪರಿಯಲೀಯದೆ ತಡೆದು ಅನ್ನ, ಪಾನ, ಖಾದ್ಯ, ಲೇಹ ಎಂಬ ಚತುರ್ವಿಧಾಹಾರಮಂ ಅಷ್ಟಮಿ ಮೊದಲಾದ ಪರ್ವ ದಿನಂಗಳಲ್ಲಿ ತೊರೆಯುವದು ಪ್ರೋಷಧೋಪವಾಸವಾಗುವದು || ಮತ್ತಂ ನೀರನುಳಿದು ಸರ್ವಾಹಾರಮನುಂಡಲ್ಲಿಯೇ ಮುಖಶುದ್ಧಿಯಂ ಕಳೆದುಕೊಂಬುದು ಏಕಭುಕ್ತಮೆಂಬುದು, ಸರ್ವಾಹಾರಮನುಂಡಲ್ಲಿಯೇ ನೀರುಮಂ ಕೊಳ್ಳುದು ಏಕಠಾಣ

ಮೆಂಬುದು, ನೇಸರೋಡಲದ್ದಿರಿದ ಬಳಿಕ್ಕುಂಬುವುದು ಪುರಿಮಂಡಲಂ, ಬರುಗೂಳನುಂಬ (ಬರೀಅನ್ನ) ನಿಬ್ಬಗಡಿಯುಂ, ಕಳೆಯುಂ ಕೂಳನುಣ್ಣುದು (ಬರೀ ಸವ್ವೆಗಂಜಿ) ಅಂಬಿ
ಲನುಂ, ಇವರೊಳಾವುದಂ ಮೊಡದೊಡಂ ಪ್ರೋಪಧೋಪವಾಸವಕ್ಕುಂ || ೨ || ಅನ್ನವಾಸ
ಗಂಧ ಪುಷ್ಪವಾಸೆ ಮೊದಲಾದುಪಭೋಗವಸ್ತುವುಂ ಸ್ತ್ರೀವಸ್ತ್ರಾಭರಣವಾಹನಂ ಮೊದ
ಲಾದ ಪರಿಭೋಗವಸ್ತುವಂ ಇನಿತರೊಳಿನಿತೇಸಾಲ್ಗೊಂದು ಪವಣಿಸುವುದು ಭೋಗೋಪ
ಭೋಗ ಪರಿಮಾಣಮೆಂಬುದು || ೩ || ಅಲ್ಲಿ ೧ ತ್ರಸಘಾತಮುಂ, ೨ ಪ್ರಮಾದಮುಂ, ೩ ಬಹುವ
ಧೆಯುಂ, ೪ ಅನಿಷ್ಟಮುಂ, ೫ ಅನುವಸೇವ್ಯಮೆಂದು ಪರಿಸಂಖ್ಯಾನಮೈದುತರಂ || ೫ ||
ಅದರಲ್ಲಿ ತ್ರಸಘಾತಮೆಂಬುದು ತ್ರಸಂಗಳನ್ನು ಕೊಂಡಡಲ್ಲದೆ ಮಧುವಾಸಮಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ
ವಂ ಸದಾಕಾಲಂ ವರ್ಜಿಸುವುದು ||

ಆರ್ಯ|| ಆಮಾಸು ಚ ವಕ್ತ್ವಾಸು ಚ ವಿವಚ್ಛಮಾನಾಸು ವಾಸಂಸವೇಗಮು |

ಉತ್ಪತ್ತಿರ್ಜೀವಾನಾಂತ ಜಾತೀನಾಂ ನಿರೋಧಾನಾಂ ||

ಯಃಪಶ್ಯಮಪಶ್ಯಂ ವಾ ವೇಲಸ್ಯ ಖಂಡಂ ಸ್ವೈತೇಚ್ಛ |

ಹಂತಿಕಿಲಾಸೌ ಖಂಡಂ ಬಹುಕೋಟೀನಾಂ ಹಿ ಜೀವಾನಾಂ ||

ಬಹುಸಾನದ್ಯಮಪ್ಪದುಕಾರಣಂ ವಾಸಂಸಭಕ್ಷಣಂಗೆಯ್ಯಂಗೆ, ದಯೆಯುಂ, ಹ್ವಮೆಯುಂ,
ಇಲ್ಲ ಅವಂಗದರ್ಪ (ಗರ್ವ) ಮಧಿಕಮಕ್ಕುಂ. ಮತ್ತಂ ಪ್ರಮಾದವೆಲ್ಲಾ ದೋಷಂಗಳ್ಳಂ
ಮೂಲವಾದ ಮದ್ಯಮಂ ಪರಿಹರಿಸುವುದು. ಮೋರೆ ಜಾತಿಭೇದಮೆಂಬಿವು ಪರಿವಟ್ಟುವು.
ಕಳ್ಳೊಳಪ್ಪಕಾರಣದಿಂದಂ ತೊರೆವ ಪ್ರಮಾದಮೆಂದದನರಿವುಳ್ಳವರಧಿಕ ನಿರ್ಗುಣೋತ್ಪಾದಕ
ಮಕ್ಕುಂ, ಮದ್ಯದ ಸೇವೆಮಾಡುವನಿಗೆ, ಮೋರೆಯುಂ, ಮರನುಂ, ನಾಣುಂ, ತತ್ಸೂರ್ಮೆಯುಂ
ಇಲ್ಲ, ತಕ್ಕುದುತಗದೆಂಬ ಬುದ್ಧಿಯುಂ ಕೆಡುಗುಂ, ಸಂಮೋಹಪರಿಣಾಮಂ ಪೇಚುಗುಂ,
ಅವನಿಂವರ್ಜಿಸೆವಡುವ ದೋಷವಾವುದುಮಿಲ್ಲ, ವರ್ಜಿಸದವಂಗೆ ಲೋಕಮೆಲ್ಲಂ ವೇಸುಗುಂ,
ಸಹಪಂಕ್ತಿ ಭೋಜನಂಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯನುಮಲ್ಲಂ ||

ಕಂದ || ಗಿಂಣಂ ಪಾಲ್ಕುರನ್ನೆದರ |

ಪಂಣಂ ಜೀನೆಯ್ಯಡಗನಾಣಂಬಿಯನಾ- ||

ಗಂಣ್ಣುಳ್ಳುಮನರಿವು- |

ಕುಂಣಂ ಬಿಡುಗಿರುಳಿ ನುಣಿಸುಮಂ ಜಿನಮತದೊಳೆ || ೧೧೪ ||

ಮತ್ತಂ ಬಹುವಧೆಮೆಂಬುದೆಂತನೆ—ಪೂವಿನಬಾಡುಪ್ಪಿನಕಾಯಿ ಭಾವಿಸೆ ಹಸಿಯಲ್ಲ
ಉಳ್ಳಿ ಮೂಲಂಗೆಕಬ್ಬೆಂಬೀವಿಧದಾಹಾರಂ, ದೋಷಾವಹಮತಿಘಾತಮಲ್ಪಫಲಮೆನೆವಡುಗುಂ||
ಬಹುಘಾತಾಲ್ಪಫಲಪ್ರಾಪ್ತಿಯಪ್ಪ ವಸ್ತುಗಳ್ಯಾವುದೊಡೆ—ಹಸಿಯ ಅರಿಸಿನ, ಸೂರಣ,
ಹೆಂಡಗಣಿಸು, ಕೆಸವಿನಗಡೆ, ಮೊದಲಾದನನ್ನಕಾಯಂಗಳುಂ, ಪಲವುಂ ಪ್ರಾಣಿಗಳ್ಳೆಯೋನಿ
ಸ್ಥಾನಮಪ್ಪ ಪುಷ್ಪಾದಿಗಳುಂ, ಬಹುಕಾಂಕ್ಷಾದರ್ಪಕರಮಪ್ಪ ನವನೀತಮಂದಿವೆಲ್ಲಂ ತೊರೆ
ಯಲು ವಡುಗುಂ.

ಉಕ್ತಂಚ || ಅಲ್ಪಫಲ ಬಹುವಿಫಾತಾನ್ಯೂಲಕಮಾದಾಣಿ ಕೃಂಗವೇರಾಣಿ |
ನವನೀತನಿಂಬಕುಸ್ಕಂ ಕೈತಕಮಿತ್ಯೇವಮವಹೋಯಂ || ೨ ||

ಮತ್ತಂ ತನಗಿಷ್ಟಮಲ್ಲದ ಪರಿಗ್ರಹಗಳನ್ನು ತೊರೆಯುವದುಂ ವಿಷಯಂಗಳುಮಂ ತೊರವುದು ಅನಿಷ್ಟಮೆಂಬುದು || ಮತ್ತಂ ಅನುಪಸೇವ್ಯಮೆಂಬುದಷ್ಟಮಪ್ಪ ಚಿತ್ರವಸ್ತ್ರ ವಿಕೃತವೇಷಾಭರಣಂಗಳಂತಿವು ರಾಗಹೇತುಗಳೆಂದು ವರ್ಜಿಸುವದು. ಆಗದಿದೋಡೆ ಕಾಲನಿಯ ಮದಿಂ ವಸ್ತುಪರಿಣಾಮದಿಂ ನಿವೃತ್ತಿಯಂ ಮಾಡುವುದು ||

ಉಕ್ತಂಚ || ಯದನಿಷ್ಟಂ ತದ್ಭ್ರತಯೇದ್ಯಬ್ಬಾನುಪಸೇವ್ಯಮೇತದಪಿ ಜಹ್ಯಾತ್ |
ಅಭಿಸಂದೀಕೃತಾವಿರತಿವಿಷಯದ್ಯೋಗ್ಯಾಷ್ಟ್ರತಂ ಭವತಿ |

ವಚನ || ಅಂಥಾ ಭೋಗೋಪಭೋಗಂಗಳಿಗೆ ನಿಯಮವೆಂದುಂ, ಯಮವೆಂದುಂ ಇತ್ತರಂ || ಅದರಲ್ಲಿ ನಿಯಮವೆಂಬುದು, ಘಳಿಗೆ, ಮುಹೂರ್ತ, ದಿನ, ರಾತ್ರಿ, ದಿನ, ಪಕ್ಷ, ಮಾಸ, ಋತು, ಅಯನ, ಸಂವತ್ಸರಾದಿ ಕಾಲಪ್ರಮಾಣದಿಂ ಪರಿಹರಿಸೆ ಪಡುವುದು. ಯಮವೆಂಬುದು, ಬಾಳ್ವಂನೇವರಂ ತೊರವುದೆಂದಿಂತು ಭೋಗೋಪಭೋಗ ಪರಿಮಾಣಮೆಂಬ ಮೂರನೆಯ ಶಿಕ್ಷಾವ್ರತವಾಗುವದು || ಅತಿಭಿಸಂವಿಭಾಗವೆಂತೆನೆ— ಸ್ವಕುದ್ಧಾತ್ಮೈಕತತ್ವಭಾವನಾನಿಷ್ಟರುಂ, ರಾಗದ್ವೇಷದ್ವಯವಿಷ ನಿರ್ಮುಕ್ತರುಂ, ಇಡ್ಧಿ, ರಸ, ಸಾತಗಾರವತ್ರಯದೂರರುಂ, ಚತುರ್ವಿಧ ಪುರುಷಾರ್ಥಸಾರರುಂ, ಖಂಡನಿ, ಪೇಷಣಿ, ಉದಕುಂಭ, ಪ್ರಮಾಜನಿ, ಚುಲ್ಲೆಯೆಂಬ ಪಂಚಸೂನುಗಳಿಲ್ಲದವರುಂ. ೧ ನೀರಂತರಿಸುವುದುಂ, ೨ ಸಗಣಮನಿರಿಸುವುದುಂ, ೩ ಗೋಡೆಯನಿಡುವುದುಂ, ೪ ಸಾರೈಸೂದುಂ, ೫ ಕುಟ್ಟವೇಳ್ವುದುಂ, ೬ ಕಿಚ್ಚಿನವ್ಯಾಪಾರಮೆಂಬ ಲೌಕಿಕಪಟ್ಟಿರ್ಮ ನಿರ್ಮುಕ್ತರುಂ. ೧ ಇಹಲೋಕಭಯ, ೨ ಪರಲೋಕಭಯ, ೩ ಅತ್ರಾಣಭಯ, ೪ ಅಗುಪ್ತಿಭಯ, ೫ ಮರಣಭಯ, ೬ ವೇದನಾಭಯ, ೭ ಆಕಸ್ಮಿಕಭಯಗಳೆಂಬ ಸಪ್ತಭಯವಿರ್ಮುಕ್ತರುಂ. ಪಲ್ಯ, ಸಾಗರ, ಸೂಚ್ಯಂಗುಳ, ಪ್ರತರಾಂಗುಳ, ಘನಾಂಗುಳ, ಜಗತ್ಪ್ರೇಣಿ, ಲೋಕಪ್ರತರ, ಲೋಕಪೂರಣಮೆಂಬುಪ ಮಾಪ್ರಮಾಣಾಷ್ಟಕ ನಿಪುಣರುಂ, ನವವಿಧ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯಸಮೇತರುಂ, ದಶಸಂಯಮ ಸಮೇತರುಮಪ್ಪ ದಿವ್ಯತಪಸ್ವಿಗಳಿಗೆ, ನಿರವದ್ಯಾಹಾರಮುಂ, ಔಷಧಮುಂ, ಉಪಕರಣಮುಂ, ಆವಾಸಮುಂ ಎಂಬಿನಂ ಬಿಡುವದಾನಂ ವೈಯ್ಯಾನ್ಯತ್ಯಮೆಂಬುದು. ಮತ್ತಮಾಪತ್ತಂ ಪಿಂಗಿಸುವುದುಂ, ಶ್ರಮಮುಂ ಕಳೆಯುವದುಂ, ವಾದಯುಗಳಮುಂ ಗುಣಾನುರಾಗದಿಂ ತನ್ನ ತೊಡೆಯಮೇಲಿಟ್ಟು ಮೂರಸುವುದು ಮೊತ್ತುವುದುಂ, ತೊಳೆಯುವದು, ಮೊದಲಾದುವೆಲ್ಲಂ ವೈಯ್ಯಾನ್ಯತ್ಯಮೆಂಬುದು. ಇವೆಲ್ಲವರಿಂ ಗೃಹಸ್ಥಂಗೆ ಗೃಹಕರ್ಮದಿಂ ನೆರವಿಡ ಪಾಪಂ ತೊಳೆದು ಪೋಕುಂ ||

ಉಕ್ತಂಚ || ಗೃಹಕರ್ಮಣೋಪನಿಹಿತಂ ಕರ್ಮವಿಮೋಕ್ಷಿಖಗಲು ಗೃಹಮುಕ್ತಾನಾಂ |
ಅತಿಥೀನಾಂ ಪ್ರತಿಪೂಜೋ ರುಧಿರಮುಂ ದಾವತೇ ವಾರಿ ||

ವಿಧಿವ್ಯವಹಾರವಾತ್ಮವಿಶೇಷದಿಂದಾದಾನಂ ವಿಶೇಷಿಸೇ ಪಡುಗು, ಮದುವುಂ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಪುಣ್ಯಬಂಧಂ, ಪರಂಪರೆಯಿಂ ಮುಕ್ತಿಗೆ ಕಾರಣಮುಕ್ಯಂ ||

ಕಂದ || ಮನೇಶ್ವರ ಸತ್ವಾತ್ರಮಿ |

ದಿನಗಭಿಮತ ಫಲಮನೀಯಲೇಶ್ವರದುದು ಸ- ||

ನ್ಮನಿರೂಪದಿಂದೀಕಲ್ಪಾ- |

ವನೀರುಹಮೆನಿಸಿದ ರಾಗರಸ ಸಂಭ್ರಮದಿಂ || ೧೧೫ ||

೧ ಅಲ್ಲಿ ಇದಿಗೊಳುವದುಂ, ೨ ಉನ್ನತಸ್ಥಾನದೋಳ್ಳುಳ್ಳಿರಿಸುವದುಂ, ೩ ವಾದಪ್ರಹ್ಲಾಳನಂ ಮಾಡುವದುಂ, ೪ ಅಷ್ಟವಿಧಾರ್ಚನೆಯಿಂದರ್ಚಿಸುವದುಂ, ೫ ನಿರ್ಭರಭಕ್ತಿಯಿಂ ಪೊಡಮಡುವದುಂ, ೬ ಮನಶ್ಚಿದ್ಧಿಯುಂ, ೭ ವಾಕ್ಸದ್ಧಿಯುಂ, ೮ ಶರೀರಶುದ್ಧಿಯುಂ, ೯ ದ್ರವ್ಯಶುದ್ಧಿಯುಂ, ಎಂಬಿವು ನವವಿಧ ಪುಣ್ಯಗಳು || ೯ || ವಿವಿಧವಿಶೇಷಂ, ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ ಧ್ಯಾನಾನುಷ್ಠಾನಂಗಳಂ ಪೆರ್ಚಿಸುವ ನಿರವಧ್ಯಮಪ್ಪನ್ನವಾನಾದಿಗಳು ದ್ರವ್ಯವಿಶೇಷಂ || ೧ ರತ್ನವೃಷ್ಟಿಯುಂ, ೨ ಪುಷ್ಪವೃಷ್ಟಿಯುಂ, ೩ ಸುಗಂಧದಕ್ಷಿಣಾನಿಲಮುಂ, ೪ ದೇವದುಂದುಭಿಯುಂ, ೫ ದೇವರ್ಷಿಗಳ ಪ್ರಶಂಸೆಯುಂ, ಎಂಬ ಪಂಚಾಕ್ಷರ್ಯಗಳನ್ನು ಬಯಸದವನುಂ, ಮತ್ತಂ ||

ಗಾಹೆ|| ಸದ್ವಾ ಭಗತೀ ತುರ್ಥೀ ವಿಷ್ಣಾಣ ಮುಲ್ಲದ್ಧಯಾ ಖಮಾ ಸತ್ತಿ |

ಜತ್ತೇದೇ ಸತ್ತಗುಣಾ ತಂ ದಾಯಾರಂ ಪಸಂ ಸಂಕ್ಷಿ ||

ಶ್ರದ್ಧೆ, ಭಕ್ತಿ, ಸಂತೋಷ, ವಿಜ್ಞಾನ, ನಿರೋಭತೆ, ಹ್ಲವೆ, ಕಕ್ತಿ ಈ ೭ ದಾತ್ಯಗುಣಗಳು.

ಕಂದ || ನೆರದ ತ್ರಿಶಕ್ತಿ ಭಕ್ತಿದ- |

ಲರಿದಾದಾಯ್ಕಂ ದಯಾಗುಣಂ ಕ್ಷಮೆ ಎಂಬಿಂ- ||

ತುರಿಗಿದ ಗುಣಮೇಳರೊಳಂ |

ನೆರೆದಿದುರದದಾವುದದುವೇ ದಾತ್ಯವಿಶೇಷಂ || ೧೧೬ ||

ಭೇದಾಭೇದ ರತ್ನತ್ರಯಾರಾಧಕರುಮಪ್ಪದಿವ್ಯಮುಮುಕ್ಷುಗಳುತ್ತಮವಾತ್ರಂ, ದೇಶಸಂಯತರ್ಮದ್ಯಮವಾತ್ರಂ, ಅಸಂಯತ ಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿಗಳು ಜಘನ್ಯವಾತ್ರಂ, ಇಂತೀತ್ರಯಮ್ ವಾತ್ರವಿಶೇಷಮುಂ, ಚಾರಿತ್ರಾಭಾಸ ಚಾರಿತ್ರರುಂ, ಸ್ವಭಾವದಿಂ ವಾಪಭೀರುಗಳುಂ, ಅರ್ಜವರುಮಾಗಿ ತಮ್ಮಂ ಸಮರಿನಡೆವ ಕುಡ್ಯಷ್ಟಿಗಳು ಕುವಾತ್ರಂ, ಸಪ್ತವ್ಯಸನಾದಿಭೂತರುಂ, ಡಂಭಹಾಸ್ಯ ಪ್ರಯುಕ್ತ ವಿಕಥಾ ಪ್ರಲಾಪರುಂ, ಮಾಯಾಪ್ರಪಂಚಿಗಳುಮೆಂದಿನರಲ್ಲರುಮವಾತ್ರಂ || ಇವರ್ಗ ಕೊಟ್ಟದಾನ ನಿಷ್ಕಲ ಸಂಸಾರ ಭ್ರಮಣೆಯಂ ಮಾಡುಂ ||

ಕಂದ || ಬೇವಿಂಗೆ ಪರಿದನೀನ |

ಪಾವಿಂಗಾರ್ತರದ ಪಾಲಪಯವ್ರಲಿಗಿಂಬಿಂ ||

ಭಾವಿಸಿ ಮಾಡುಪಕ್ಕತಿ- |

ಯಮೋಲೇಕ್ಷುದೀ ಪಾತ್ರದಾನದೊಂದ ತಮತೆಯುಂ || ೧೧೭ ||

ಕುಪಾತ್ರದಾನದಿಂ ಕುಭೋಗಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಕುಶ್ಚಿತ ಭೋಗಂಗಳನನುಭವಿಸುವ ರಂಜಾ ಕುಪಾತ್ರಾಪಾತ್ರಂಗಳಂ ವರ್ಜಿಸಿ ಸತ್ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದು. ಮತ್ತಂ, ಬಾಲವೃದ್ಧ ಮೂಕಾಂಧ ಬದಿರ ವ್ಯಾಧಿಪೀಡಿತ ಜೀವಂಗಳಿಗೆ ಯಥೋಚಿತ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಕಾರುಣ್ಯದಾನಮೆಂಬುದು. ಮತ್ತ, ಮಾಸತ್ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿಗಳು ಕಲ್ಪವಾ ಸಂಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಸಂಸಾರಭೋಗಗಳನನುಭವಿಸುತ್ತಂ, ಕೆಲವು ಭವಂಗಳಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತರಾಗು ವರು. ಚಂದ್ರಶೀಲಿಗಳು ಮಾದ್ರವಾರ್ಜವಗುಣೋವೇತರುಮಪ್ಪ ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಗಳು ಉತ್ತ ಮ ಮಧ್ಯಮ ಜಘನ್ಯ ಭೋಗಭೂಮಿಯೋಳ್ಪಟ್ಟ, ತತ್ಸುಖಮನನುಭವಿಸಿ ದೇವಗತಿಯೋಳ್ಪು ಟ್ಟವರು. ಮತ್ತಂ ಪೂರ್ವವಿದೇಹದ ಪುಷ್ಕರಾವತಿ ವಿಷಯದ, ದಸ್ಯಕವಾಳದ ಕರ್ಪಿಸ ರೋವರದ ತಡಿಯಲ್ಲ, ಶ್ರೀಮತಿ, ವಜ್ರಜಂಘರು ಧಮವರ, ಸಾಗರಸೇನರಿಗೆ ಅಹಾರದಾ ನಮಂ ನಾಡಲಾದಾನಕ್ಕೊಡಂಬಟ್ಟ ಫಲದಿಂ ಹುಲಿ, ಹಂದಿ, ಕೋಡಗ, ಮುಂಗುಲಿಯೆಂಬೀ ನಾಲ್ಕುಂ ಅಭ್ಯುದಯ ಸುಖಪರಂಪರೆಯ ನೆಯ್ದಿ, ಆ ವಜ್ರಜಂಘಂ ಪರಂಪರೆಯಿಂ ಅದಿದೇವ ನಾದ ಭವದೊಳವರ್ಗ ಮಕ್ಕಳಾಗಿ ಮುಕ್ತರಾದರು. ಆ ಶ್ರೀಮತಿಯಪ್ಪಜೀವಂ ಅಭ್ಯುದಯ ಸುಖಪರಂಪರೆಯ ನೆಯ್ದುತ್ತಂ ಬಂದು ಶ್ರೇಯಾಂಸಕುಮಾರನಾಗಿ ಆ ಪುರುಪರಮೇಶ್ವರಂಗೆ ದಾನಮನಿತ್ತು ದಾನತೀರ್ಥಪ್ರವರ್ತಕನಾಗಿಯಾತನುಂ ಸಿದ್ಧನಾದನು. ಮತ್ತಮಿಂಭರತಕ್ಷೇ ತ್ರದೊಳಾರ್ಜಾಖಂಡದ ಮಲೆಯದೇಕದ ರತ್ನಸಂಜಯದರಸಂ ಶ್ರೀಪೇಣನಾತನರಸಿಯರು ಸಿಂಹನಂದಿತೆಯುಂ, ಅನಿಂದಿತೆಯುಮೆಂಬೀರ್ವರಂ, ಮತ್ತೋರ್ವ ಸೌತ್ಯಭಾಮೆಯೆಂಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಿತಿಯು ಎಂಬೀನಾಲ್ವರುಂ, ಅನಂತಗತಿಯುಂ, ಅರಿಂಜಯರುಮೆಂಬ ಚಾರಣ ಮುನಿ ಗಳಿಗೆ ದಾನಮನಿತ್ತದಾನೆ ದಾನಾನುಮೋದದ ಫಲದಿಂದಭ್ಯುದಯ ನಿಃಶ್ರೇಯಸ ಸುಖಭಾಗಿಗ ಳಾದರು.

ಕಂದ || ಈ ಧೋರೆಯುತ್ತಮ ಪಾತ್ರ- |

ಕ್ವಾದರದಿಂದಿತ್ತ ದಾನಫಲಮನೆಯುಂ ದಾ- ||

ನೋದಯಮಿಲ್ಲದ ನರಪತು- |

ಜಾದಿ ನೊಳೆಂ ಬಗೆದು ನೋಡೆ ಕುರಿಗಳಭಾವಂ || ೧೧೮ ||

ಈಧೋರೆಯು ಪಾತ್ರಮಂ ಪಡೆ- |

ದಾದಂ ಬಡವಂ ನಿಧಾನಮಂ ಪಡೆದವೋಲು- ||

ತ್ವಾದಿಸಿ ಮುದಮಂ ಮನದೋ- |

ಕ್ವಾದರದಿಂದಿತ್ತ ದಾನಮದು ಕೇವಲಮೇ || ೧೧೯ ||

ಸುಕ್ಷೇತ್ರಮಾಗಿ ಕೆಲಸದ- |

ಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಂ ಪಡೆದು ಪದದೀ ಮಳೆಕೊಳಲದರೋಳ್ ||

ನಿಕ್ಷಿಪ್ತಮಾದ ಬೀಜಂ |

ಸಾಕ್ಷಾತ್ಪಲಮೆಂತುಟಂತೆ ತದ್ಧಾನಫಲಂ || ೧೨೦ ||

ವೃತ್ತ || ಭರತಾದಿ ಹೈತಿವಾಲಕಗುಂದಿತ ಲೋಭಾಕತ್ತಿಯಿಂದಾದುದೀ |
 ಸಿರಿ ಭಿಕ್ಷಾರ್ಥಿಗಳಾರ್ಗಕೊಟ್ಟು ತಿರಿಯುತ್ತಂ ಬಂದಪುರ್ಣಾಂಗದೊಂ ||
 ದಿರವಿಂದಂ ಸಿರಿನಿಟ್ಟು ಮಿಲ್ಲದೊಡೆ ತಾಂ ಮುಂಪೋಕುಮೆಂದಂದು ಲೋ- |
 ಭರೆನಿವ್ವಿಗೆ ಕೆ ವಾತ್ರದಾನತೆ ಯತಃಪುಣ್ಯಾರ್ಥಿಯಂ ತಾಳ್ದರೆ || ೧೨೧ ||
 ಪರಮಾನಂದದಿ ವಜ್ರಜಂಘನರವಂ ಸತ್ಪಾತ್ರದಾನಕ್ರಿಯಾ- |
 ನಿರತಂ ಸತ್ವಿಯನುತ್ತರೋತ್ತರಕುರು ಶ್ರೀನಾಥನಾದಂತಂ ||
 ನರಪಾಲ ಪ್ರಿಯಕಾರಿಗಳ್ ನಕುಲಗೋಳಾಂಗೂಳತಾರ್ಕಳಸೂ- |
 ಕರಿಗಳ್ ದಾನದೊಡಂಬಡಿ ಪಡೆದುವಾ ಭೋಗೋರ್ವಿಯೋಳ್ಭೋಗಮಂ || ೧೨೨ ||
 ಮಾಡಿದ ವಾತ್ರದಾನವಿಭವಂ ವಿಭವಾಸ್ವದ ಭೋಗಭೂಮಿಯೋಳ್ |
 ಮಾಡಿನಿವಾಸಮಂ ವಸಥಮಂತೆ ವಿಭೂಷಣತಾರ್ಕಳಭಾಜನೋ- ||
 ನ್ನಿಡಸುದಿಪ್ತಿ ದೀಪ್ತಿವರಭಾಜನವಾನದಕಲ್ಪಭೂರುಹಂ |
 ಮಾಡಿನುನೋನುರಾಗದೊಡವಂ ಪ್ರಿಯವಾರವಧೂವಿರಾಜಿತಂ || ೧೨೩ ||

ಕಂದ || ರತಿವರ ರತಿವೇಗಾಪ್ತಯ |
 ಕೃತಸುಕೃತಕಪೋತಮಿಥುನಮುತ್ತಮಪಾತ್ರಂ ||
 ನುತದಾನದೊಡಂಬಡಿಕೆಯಿ- |
 ನತಿಯ ಸುಖನಿರತ ಖಚರದಂ ಪತಿಯಾದರ್ || ೧೨೪ ||
 ಶ್ರೀವೇಣಂ ಪ್ರಿಯಾಯತ |
 ವೇಷಂ ಗತದೋಷ ನಿಖಿಳವಿಷಯಸುಖಸಂ- |
 ತೋಷಂ ಸುಖಾಮೃತಾರ್ಣವ |
 ತೋಷಾಕರನಾಗಿ ಪರಮಪದಮಂ ಪಡೆದಂ || ೧೨೫ ||

ವೃತ್ತ || ಮತ್ತಮಪಾತ್ರದಾನಫಲದಿಂ ನಿಜಕೀರ್ತಿವಿಳಾಸಮಾಡಿತಾ- |
 ಭಿತ್ತಿಗಳಂ ಪಳಂಚಲೆಯ ಸಾರಸುಖಪ್ರದ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ ಸ- ||
 ದೃತ್ತವಿಭಾಸಿ ಭೋಗಭುವನಾಸ್ವದ ದೇವವಿಳಾಸಿನಿ ಮಹೋ- |
 ದೃತ್ತಪಯೋದರಾವನಥ ಮೋಕ್ಷಸುಖಂ ನಿಜಹಸ್ತಸಂಗತಂ || ೧೨೬ ||
 ವಿತ್ತಮದಾಗದಾದೊಡಮದಾಗದುಚಿತಮದಾದೊಡಂ ಗುಣೋ- |
 ದಾತ್ತಸಹಾಯ ಸಂಪದಮದಾಗದ ವಾದೊಡಮಾಗದಲ್ಲೆಮ- ||
 ತ್ತುತ್ತಮಪಾತ್ರಮಿನ್ನಿನಿದು ಮಾಗಳ್ವಪುಬಳಾಪಹಾರಿಯ- |
 ಮೃತ್ತಮದಾನದಿಂದ ಮದನಂತಚತಃಸ್ವಯಮಾಗದಿಕ್ಕುಮೇ || ೧೨೭ ||

ಕಂದ || ಅದರಂದಿನ್ನಿರತಿಚಾರಾ- |
 ಸ್ವದಮಾಗಿರಲನ್ನ ದಾನಮಂ ಮಾಳ್ಕೆಮಹಾ- ||
 ಭ್ಯುದಯಸುಖಮೂಲಮಂ ಶಿವ |
 ಪದಮಹಿನ್ನಿಪ್ತ ಬೀಜಮಂ ಭವ್ಯಜನಂ || ೧೨೮ ||

ಮತ್ತಮೌಷಧದಾನದಿಂ ವೈಷಭಸೇನೆಯುಂ, ಶಾಸ್ತ್ರದಾನದಿಂ ಕೌಂಡೇಶನುಂ, ಅವಾಸದಾ
ನದಿಂ ಸೂಕರನುಂ ದೃಷ್ಟಾಂತವಾದರು.

ಶ್ಲೋಕ || ಸೌರೂಪ್ಯಮುಭಯಾದಾಹುರಾಹಾರೋದ್ಭೋಗವಾನ್ ಭವೇತ್ |
ಅರೋಗ್ಯಮೌಷಧಾಜ್ಞೆಯಂ ಶ್ರುತಾತ್ಸ್ಯಾತ್ ಶ್ರುತಕೇವಲಿ ||
ಗೃಹಾಣಿನಾಮತಾನೈವ ತಮೋರಾಶಿರ್ಭವಾದ್ಯತಃ |
ಸಂಭಾವಯತಿಯೋ ನೈವ ವಾವನೈಃ ವಾದವಾಂತುಚಿಃ ||
ದೇವದೀಪ್ಣ್ಯಮಿವಾರಾಧ್ಯ ಮಧ್ಯಪ್ರಭೃತಿಯೋಗ್ಯಹಂ |
ಯೂಷ್ಮತ್ಪಾದರಜಃ ಪಾತಃ ಧೌತನಿಶ್ಯೇಷಕಲ್ಮಷಃ ||

ಪಾಪಕರ್ಮವಿನಿರ್ಮುಕ್ತರುಂ, ಪುಣ್ಯಮೂರ್ತಿಗಳುಮಪ್ಪ ದಿವ್ಯತಪಸ್ವಿಗಳ ಶ್ರೀವಾದಸಂಪ್ತಿ
ಪ್ಪಮಪ್ಪ ಧೂಳಿಯಾವನೋರ್ವನಂಗಣ ಸಂಗತಮಕ್ಕುಮಾಗ್ಯಹಂ ದೇವತಾಗೃಹದಿಂದಧಿ
ಕವಾಯ್ತೆಂಬುದರ್ಥಂ || ಮತ್ತವೂ ತಮೋನಿಧಿಗಳ್ಗೆ ರಗಿ ಮೊದಮುಟ್ಟ ಫಲದಿಂದುತ್ತಮ ಕುಲ
ಮಕ್ಕುಂ, ಭಿಕ್ಷಾಕುದ್ಧಿಯಿಂ ಲಕ್ಷಣಮಪ್ಪ ದಾನದಿಂದನೇಕ ಭೋಗೋಪಭೋಗಂಗಳುಮಂ
ಉಪದೇಶಗೆಯ್ದು ದರಿಂ ಪೂಜ್ಯತ್ವಮುಮಂ ಸರ್ವಾಂಗೋವಾಂಗದ ಚಿಲ್ವಮಂ, ಸ್ತವನಂಗೆ
ಯ್ದು ದರಂದಿಗು ದನ್ನಿದಂತೆಂಬರಂ ನಿಮಿರ್ದ ಶತಧರಕೀರ್ತಿಯುಮನೆಯ್ತಿ ಕತಿಪಯ ಭವಂಗಳಿಂ
ದೇವರೊಳಂ ಮನುಷ್ಯರೊಳಧಿಕ ಸುಖಮನನುಭವಿಸಿ ತಪದಿಂದಪವರ್ಗ ಸುಖಿಗಳಕ್ಕುಂ ||

ಸೂತ್ರಂ|| ಸಪ್ತಶೀಲಾನಿ || ೧೪ ||

ಗುಣವ್ರತಮೂರು, ಶಿಕ್ಷಾವ್ರತನಾಲ್ಕು ಈ ೭ ಸಪ್ತಶೀಲಂಗಳು ಎಂದಿಂತು ಅತಿಥಿ
ಸಂವಿಭಾಗ ಎಂಬೀನಾಲ್ಕನೆಯ ಶಿಕ್ಷಾವ್ರತಂ ಪೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಇನ್ನು ಹನ್ನೆರಡು ತೆರದವ್ರತಂಗೆ
ಳತಿಚಾರಂಗಳಂತೆನೆ—

ಸೂತ್ರಂ|| ವ್ರತಶೀಲೇಷು ಪಂಚಪಂಚಾತಿಚಾರಾಃ || ೧೫ ||

ತಾಃ—ಅವುಗಳು ಯಾವ್ಯಾವುಗಳೆಂದರೆ—೧ ನೇಣ್ಣೊದಲಾದುವ (ಹಗ್ಗ) ರಿಂದಾಳಿಸಿ
ಕಟ್ಟುವಬಂಧಮುಂ, ೨ ಚಂಮುಟೆಗೆ ಮೊದಲಾದವರಿಂಬಡಿನವಧೆಯುಂ, ೩ ಕಿವಿ ಮೂಗು
ಮೊದಲಾದವಂ ಕೊರೆಯುವ ಅಂಗಚ್ಛೇದಮುಂ, ೪ ಅಧಿಕವಾದ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊರಿಸುವ
ಅತಿಭಾರಾರೋಹಣಮುಂ, ೫ ಉಣ್ಣು ನೀರುಕುಡಿನ ಮೊತ್ತರೊಳು ಉಣಿಸುಮಂ ನೀರುಮಂ
ಕುಡಿಸದಂನ್ನವಾನ ನಿರೋಧಮುಮಂದಿನಯ್ದು ಅಹಿಂಸಾವ್ರತದ ಅತಿಚಾರಂಗಳು,
೧ ಮಿಥ್ಯಾತ್ವವನುಪದೇಶಂಗೆಯ್ದು ಮಿಥ್ಯೋಪದೇಶಮುಂ, ೨ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರೇಕಾಂತಮಂ ಪ್ರಕಟ
ಸುವ ರಹೋಭ್ಯಾಖ್ಯಾನಮುಂ, ೩ ಕಳ್ಳವ್ರತಕರಾರುಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವ ಕೂಟಲೇಖಿತ್ರಿ
ಯೆಯುಂ, ೪ (ವಿತ್ವಾಸದಿಂದ) ಬಯ್ಯಕೊಟ್ಟರ್ಥಮಂ ಮರಸಿಕೊಳ್ಳನ್ಯಾಸಾಪಹಾರಮುಮಂ,
೫ ಅಂಗಚ್ಛೇದ್ಯಮೊದಲಾದವರಿಂ ಪೆರರ ಮಂತಣಮುಂ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಸಾಕಾರಮಂತ್ರಭೇದ
ಮುಂ, ಎಂದಿನಯ್ದುಂ ಅನ್ಯತದಣುವ್ರತದತಿಚಾರಂಗಳು || ೨ || ೧ ಕಳುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಳೆ

ಸುವ ಸ್ತೇನಪ್ರಯೋಗಮುಂ, ೨ ಕದ್ದು ತಂದವುಗಳನ್ನು ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ತದಾ ಹೃತಾರಮುಂ, ೩ ರಾಜ್ಯಪಲ್ಲಟದಿಂ ಬಂದುದಂ ಖರೀದಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿರುದ್ಧ ರಾಜ್ಯಾತಿ ಕ್ರಮಮುಂ, ೪ ಹಿರಿಯಕೊಳಗ ತೊಲವೊಡಲಾದವುಗಳಿಂದ ಮಾರುಗೊಂಡು ಕಮ್ಮಿಯವರಿಂ ಮಾರುವರಿಂ ಹಿನಾಧಿಕಮಾನೋನ್ಮಾನಮುಂ, ೫ ತುವುದೊಳೆಂಣೆಯಂ ಉಪ್ಪಿನೋಳ್ಕಣ್ಣಂ ಮೊದಲಾದುವಂ ಬೆರಸಿ ಮಾರುವ ಪ್ರತಿರೂಪಕ ವ್ಯವಹಾರಮುಮೆಂದಿವಯ್ದುಂ ಅರ್ಚಾರ್ಯ ವ್ರತದತಿಚಾರಗಳು || ೩ || ೧ ಅನ್ಯರಿಗೆ ಮಾಡುವ ಮದುವೆಯಂ ಮೇಲಾಡಿ ತನಗೆ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವದನ್ಯವಿವಾಹಕರಣಂ, ೨ ಯೋನಿನೋಹನಂಗಳೊಳ್ಲ್ಲದೆ ಪೆರತೊಂದು ಪ್ರದೇಶ ದೊಳು ಕ್ರೀಡಿಸುವ ಅನಂಗಕ್ರೀಡೆಯುಂ, ೩ ಜುಂಬನಾದಿ ವಿಟವಿಕಾರಂ ಮಾಡುವ ವಿಟ ತ್ವವಂ, ೪ ಯಾವಾಗಲೂ ಕಾಮರಾಗದೊಳಿಪ್ಪುದುಂ ತಣಿವಿಲ್ಲದುದುಂ, ವಿಪುಳ ತೃಪ್ತಿಯೆಂಬುದುಂ, ೫ ಇತ್ವರಿಕೆಯೆಂಬಳು ಬಿಸುಡುಗಾರ್ತಿ ಅಂತವ್ವವರೊಳು ಪೋಪುದು ಇತ್ವರಿಕಾಗಮನ ಮೆಂದಿವಯ್ದುಂ ಸ್ವದಾರಸಂತೋಷವ್ರತದತಿಚಾರಗಳಂತೆಯುಂ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿತು || ೪ ||

ಉಕ್ತಂಚ || ಅನ್ಯವಿವಾಹಕರಣಾನಂಗಕ್ರೀಡಾ ವಿಟತ್ವವಿಪುಲ ತೃಪ್ಣಾ |
ಇತ್ವರಿಕಾಗಮನಂ ಚಾಸ್ವರಸ್ಯ ಪಂಚವ್ಯತಿಚಾರಾಃ ||

೧ ಖರಮಹಿಷಾದಿ ವ್ರಾಣಿಗಳ ಶ್ರಮಮನರಿಯದೆ ನಿಲಿಸದೆ ಪೊರಯ ನಿಲಿಸದೆ ಬಡಿಯು ತ್ತಂ ಗೆಂಟುಮೊಯ್ವ ಅತಿವಾಹನಮುಂ, ೨ ಸಂಗ್ರಹಂಗದ್ದು ಧಾನ್ಯಂಗಳೊಳು ತ್ರಸಂ ಪುಟ್ಟು ವನ್ನಂ ಬಚ್ಚಿಡುವುದು ಅತಿ ಸಂಗ್ರಹವೆಂಬುದು, ೩ ಅನ್ಯರೈತ್ಸರ್ಯಂಗಳಂ ಕಂಡು ಇದಾವುದು ಪಿರಿದೆನ್ನದೇ ಎಂದು ಚೋಡ್ಯಂಬಡುವುದು ಅತಿವಿಸ್ತಯಂ, ೪ ದಾನಪೂಜೆಗಳಿಗೇನುಮಂ ಕೊಡದ ತಿಲೋಭಮುಂ, ೫ ತನಗಕಕ್ಕವಾದ ಕಾರ್ಯಂಗಳನೆತ್ತಿಡುವುದು ಅತಿಭಾರವಾಹನವೆಂಬುದು, ಇಂತಿನಯ್ದುಂ ಪಂಚಾಣುವ್ರತದ ಅತಿಚಾರಂಗಳು ||

ಇನ್ನು ಗುಣವ್ರತದ ಅತಿಚಾರಗಳೆಂತೆನೆ—೧ ಬೆಟ್ಟಫಟ್ಟಂಗಳು ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನೇ ರುವ ಉರ್ಧ್ವಾತಿಕ್ರಮಣಮುಂ, ೨ ಭಾವಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಇಳಿಯುವ ಅಧೋ ತಿಕ್ರಮಮುಂ, ೩ ಹಳ್ಳಕೊಳ್ಳ ಮೊದಲಾದುವಂ ಪುಗುವ ತಿರ್ಯಗ್ಗತಿಕ್ರಮಮುಂ, ೪ ಇನಿ ತುಗಾವುದಂ ಪೋವನೆಂದು ಪವಣಿಸಿ ಲಾಭಕಾರಣವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದತ್ತ ಅಧಿಕಮಂಬಯ ಸುವ ಜ್ಞೇತ್ರವೃದ್ಧಿಯುಂ, ೫ ಕೈಕೊಂಡ ಮೇರೆಯಂ ಮರೆಯುವಕ್ಕೈತ್ಯಂತರಾದಾನ ಮುಂ, ಎಂದಿವಯ್ದುಂ ದಿಗ್ವಿರತಿ ಎಂಬ ಮೊದಲ ಗುಣವ್ರತದತಿಚಾರಂಗಳು || ೧ || ೧ ಮಾಡಿದ ಮೇರೆಯಿಂದ ಪೊರಗಿರ್ದವಂ ತರಿಸುವಾಮನಮುಂ, ೨ ತಾಂ ಮಾಡಿದ ಮೇರೆಯಿಂದತ್ತಲು ಭಂಟರನಟ್ಟತರಿಸುವ ಪ್ರೇಷ್ಯಪ್ರಯೋಗಮುಂ, ೩ ಮೇರೆಯಿಂದೊಳಗಿರ್ದು ಧ್ವನಿಯಿಂ ತೋರ್ವ ಕಬ್ಬಾನುವಾತಮುಂ, ೪ ಮೇರೆಯಿಂದೊಳಗಿದ್ದು ಹೆಂಟೆ ಕಲ್ಲು ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದಿಡುವುದು ಪುಡ್ಗಲಕ್ಷೇಪಮುಂ, ೫ ಮೇರೆಯಿಂದೊಳಗಿರ್ದು ರೂಪನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಹೊರಗಿರ್ದವರನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ರೂಪಾನುಣಾತಮುಂ, ಎಂದಿ ವಯ್ದುಂ ದೇಶವಿರತಿಯೆಂಬೆರಡನೆಯ ಗುಣವ್ರತದತಿಚಾರಂಗಳು || ೧ ಚಾರಿತ್ರನೋಹನೀ

ಯದುದಯದಿಂದ ನೆರವುಟ್ಟ ರಾಗವೃದ್ಧಿಯಿಂದ ನೆಗೆಯೊಳ್ಳಾಡಿದ ಸಭಾಯೋಗ್ಯಮಲ್ಲದುದಂ
ನುಡಿಯುವದನ್ನೇ ಸ್ವರೂಪವಾಗುಳ್ಳ ಕೌತ್ಯುಚ್ಯಮುಂ, ೨ ಪ್ರಯೋಜನಮಿಲ್ಲದೆ ಹಲವಂ ಗಳ
ಪುನ ಮೌಖಿಯಮುಂ, ೩ ಕಾದಂಬರಿ ವಾಚ್ಯಯನ ದೇವಾಸುರಂ ರಾಮಾಯಣ ಮೊದಲಾದ
ಪಾಪಸೂತ್ರಂಗಳಂ ಮನದಿಂದ ಚಿಂತಿಸುವುದುಂ ವಚನದಿಂದ ಅನ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳುವುದುಂ, ೪ ಸಚೇತ
ಚಿಂತಿತಂಗಳಪ್ಪ ಪತ್ರಪುಸ್ಪಫಲಾದಿಗಳಂ ಬರೆದೆ ಮುರಿಯುವುದೆಂಬ ಸಮಾಕ್ಷಾದಿಕರಣಮುಂ,
೫ ಉಪಭೋಗ ಪರಿಭೋಗಾನರ್ಥಕ್ಕಮೆಂಬೈದುಂ ಅನರ್ಥದಂಡವಿರತಿಯೆಂಬ ಮೂರನೆಯ
ಗುಣವ್ರತದ ಅತಿಚಾರಂಗಳು ||

ಇನ್ನು ಶಿಕ್ಷಾವ್ರತದ ಅತಿಚಾರಗಳೆಂತೆನೆ—೧ ದೇವತಾಸ್ತವನಮಂ ಮಾಡುತ್ತಂ ಕರಿ
ರಡಕಮಿಲ್ಲದ ಕಾಮಪ್ರಣೀಧಾನವುಂ, ೨ ವಚನದಡಕಮಿಲ್ಲದ ವಾಕ್ಯಣಿಧಾನಮುಂ,
೩ ಮನದಡಕಮಿಲ್ಲದ ಮನೋದಯಪ್ರಣಿಧಾನಮುಂ, ೪ ಅರ್ಥಿಯಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡುವ ಅನಾದ
ರಮುಂ, ೫ ಮರವೆಯಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇ ಹೇಳುವ ಸ್ತೃತ್ಯನುಪಸ್ಥಾನಮುಮೆಂದಿನಯ್ದುಂ
ಸಾಮಾಯಿಕವೆಂಬ ಮೊದಲ ಶಿಕ್ಷಾವ್ರತದ ಅತಿಚಾರಂಗಳು || ೧ ಉಪವಾಸದದಿನಸಂ
ನೋಡದೆ ಕುಡ್ಡಮಲ್ಲದೆಡೆಯೊಳು ಮಲಮೂತ್ರಂ ಮೊದಲಾದುವಂ ಪರಿಹರಿಸುವುದು ಪ್ರತ್ಯ
ಕ್ಷಿತಾಪ್ರವೇದಿತೋತ್ಸರ್ಗಮುಂ, ೨ ನೋಡದೆ ಪರಿಲೇಖಿಸದೆ ಉಪಕರಣಂಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳ
ಪ್ರತ್ಯವೇಕ್ಷಿತಾಪ್ರವಾರ್ಜಿತಾದಾನಮುಂ, ೩ ನೋಡದೆ ಪರಿಲೇಖಿಸದೆ ತನ್ನ ಪಟ್ಟರ್ಪ
ಸಂಸ್ತರಮನಿಕ್ಕುವ ಪ್ರತ್ಯವೇಕ್ಷಿತಾಪ್ರವಾರ್ಜಿತಾ ಸಂಸ್ತರೋಪಕ್ರಮಣಮುಂ, ೪ ಉಪವಾಸ
ದೊಳರ್ಥಿಯಿಲ್ಲದ ಅನಾದರಮುಂ, ೫ ಶ್ರಮದಿಂದ ಮೈಯ್ಯರಿಯದ ಸ್ತೃತ್ಯನುಪಸ್ಥಾಪನಮುಮೆಂದಿ
ನಯ್ದುಂ, ಪ್ರೋಷಧೋಪವಾಸವೆಂಬೆರಡನೆಯ ಶಿಕ್ಷಾವ್ರತದ ಅತಿಚಾರಂಗಳು || ೧ ಹಸಿಯ
ವಪ್ಪವಸ್ತುವನುಣ್ಣದೆಂಬ ಸಚಿತ್ತಹಾರಮುಂ, ೨ ಹಸಿಯಪ್ಪವಸ್ತುವಂ ಮೊದಿದುವನುಣ್ಣದೆಂ
ಬ ಸಚಿತ್ತಸಂಬಂಧಾಹಾರಮುಂ, ೩ ಹಸಿಯ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವದನ್ನು ಉಣ್ಣುವ ಸಚ್ಛ
ತ್ತಸಂವಿಕ್ರಾಹಾರಮುಂ, ೪ ತೂವಂಬಿಲಂ ಮೊದಲಾದುದನ್ನೆ ಉಣ್ಣುವ ಅಭಿಷವಾಹಾರಮುಂ,
ಕೊಳ್ಳಂಜಿಗೊಂಡುಮನೊಳ್ಳಕ್ಕಿವೋದದುವುಂ ಉಣ್ಣದೆಂಬದಪಕ್ಷಾಹಾರಮುಮೆಂದಿನಯ್ದುಂ
ಉಪಭೋಗಪರಿವಾಣಮೆಂಬ ಮೂರನೆಯ ಶಿಕ್ಷಾವ್ರತದತಿಚಾರಂಗಳು || ೧ ಬಾಳೆಯಲೆ
ಮೊದಲಾದವರೊಳಕ್ಕೆ ತಂದೀನ ಸಚಿತ್ತನಿಕ್ಷೇಪಮುಂ, ೨ ಬಾಳೆಯಲೆ ಮೊದಲಾದವರಿಂ ಮು
ಚಿತಂದೀವುದು ಸಚ್ಛತ್ತಾಭಿದಾನಮುಂ, ೩ ನಿಲಿಸಿ ತನ್ನಿಮೆಂದು ತನ್ನ ಕರೀರಸಂಬಂಧಮಲ್ಲದ
ವರ್ಗ ವೇಳ್ವಪರವ್ಯಸದೇಶಮುಂ, ೪ ವರಮಾಡಿದುದಂ ನೋಡಿ ಮಾಡುವ ಮಾತ್ಸರ್ಯವುಂ,
೪ ಹೊತ್ತುದಟ್ಟಿ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲೊಳು ನಿಂತಿರ್ದು ನೋಡುವುದು ಕಾಲಾತಿಕ್ರಮಮೆಂಬಿನ
ಯ್ದುಂ, ಅತಿಥಿಸಂವಿಭಾಗವೆಂಬ ನಾಲ್ಕನೇ ಶಿಕ್ಷಾವ್ರತದ ಅತಿಚಾರಂಗಳು ||

ಶ್ಲೋಕಃ— ಗೃಹಕಾರ್ಯಾಣಿ ಸರ್ವಾಣಿ ದೃಷ್ಟಿಪೂತಾನಿ ಕಾರಯೇತ್ ||

ದ್ರವಂ ದ್ರವ್ಯಾಣಿ ಸರ್ವಾಣಿ ಪಟಪೂತಾನಿ ಕಾರಯೇತ್ || ೧ ||

ಅಸನಂ ಶಯನಂ ಮಾರ್ಗಂ ಮನಮನ್ಯಚ್ಛ ವಸ್ತುಯತ್ ||

ಅದೃಷ್ಟಂತ ನ ಸೇವೇತು ಯಥಾಕಾಲಂ ಭಜಂ ನಮಿ || ೨ ||

ಶ್ಲೋಕ—ದೃಷ್ಟಿಪೂತಂ ನೃಸೇತ್ವಾದಂ ವಸ್ತುಪೂತಂ ಪಿಬೇಜ್ಜಲಂ ||
 ಸತ್ಯಪೂತಂ ವದೇದ್ವಾಕ್ಯಂ ಮನಃಪೂತಂ ಸಮಾಚರೇತ್ || ೩ ||
 ಮದ್ಯಾದಿ ಸ್ವಾದಿಗೇಹೇಷು ಪಾನಮನ್ಸಂ ಚ ನಾಚರೇತ್ ||
 ತದಮತ್ರಾದಿ ಸಂಪರ್ಕಂ ನ ಕುರ್ವಿತ ಕದಾಚನ || ೪ ||
 ಕುರ್ವಂ ನ ಪ್ರತಭಿಸ್ಸಾರ್ಥಂ ಸಂಸರ್ಗಂ ಭೋಜನಾಧಿಕಂ ||
 ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ವಾಚ್ಛತಾಮತ್ರ ಪರತ್ರಂ ಚ ನ ಸತ್ಯಲಂ || ೫ ||

ಕಂದ || ಪ್ರತಹೀನರ ಸಂಸರ್ಗಂ |
 ಪ್ರತಹೀನರ ಮನೆಯ ಭಾಂಡಭಾಜನಮಿತ್ರಂ ||
 ಪ್ರತಹೀನರಿತ್ತ ಭುಕ್ತಂ |
 ಪ್ರತಹೀನರ ಪಂಕ್ತಿ ಉಣಿಸದಾಗದಮೋಘಂ || ೧೨೯ ||

ಶ್ಲೋಕ—ದೃತಿವಾಯೇಷು ವಾನೀಯಂ ಸ್ನೇಹಂ ಚ ಕುಡವಾದಿಷು ||
 ವ್ರತಸ್ಥಾ ವರ್ಜಯೇನ್ನಿತ್ಯಂ ಯೋಷಿತಶ್ಚ ವ್ರತೋರ್ಜಿತಾಃ || ೬ ||
 ವತ್ಸೋಪ್ವತ್ಯೈ ಸಮಾರಭ್ಯಃ ಪಕ್ಷಾ ಪ್ರಾಗ್ಧಗ್ಧುಗ್ಧಕಂ ||
 ತದ್ವಾದ್ಯಾದಿ ಪರಿತ್ಯಾಜ್ಯ ಮಾಜಂಗವ್ಯಂ ಚ ಮಾಹಿಷಂ || ೭ ||
 ನವನೀತಂ ಪ್ರಸೂತಾನಿ ಕೃಂಗವೇರಮಸಂಸ್ಕೃತಂ ||
 ಪಲಾಂಡುಲಕುಣಂ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಮೂಲಕಂ ಚ ಕಳಿಂಗಕಂ || ೮ ||

ಸೂತ್ರಂ || ಮೌನಂ ಸಪ್ತಸ್ಥಾನಂ || ೨೦ ||

ಶ್ಲೋಕ—ಹದನಂ ಮೂತ್ರಣಂ ಸ್ನಾನಂ ಪೂಜನಂ ಪರಮೇಷ್ಠಿನಂ ||
 ಭೋಜನಂ ಸುರತಂ ವಮನಂ ಸ್ತೋತ್ರಂ ಕಾರ್ಯಾನ್ಮಾನಸಮನ್ವಿತಂ ||೯||
 ಮೃಷ್ಟವಾಕ್ಸುರನರೇಂದ್ರಸುಖೇಶೋ ವಲ್ಲಭಶ್ಚ ಕವಿತಾದಿ ಗುಣಾನಾಂ ||
 ಕೇವಲದ್ಯುಮಣಿಬೋಧಿತಲೋಕೋ ಮೌನಸುಪ್ರತಫಲೇನ ನರಸ್ಯಾತ್ ||೧೦||
 ದೂರಃ ಕಳತ್ರ ಪುತ್ರಾದಿವರ್ಜನಾದಿ ವಿವರ್ಜಿತಃ ||
 ಮೌನಹೀನೋ ಭವೇನ್ನಿತ್ಯಂ ಭೋರದುಃಖೈಕಸಾಗರಃ || ೧೧ ||
 ಅತಿಪ್ರಸಂಗದಹಾನಾಯ ತಪಸಃ ಪ್ರವೃದ್ಧಯೇ ||
 ಅಂತರಾಯಸ್ಯುತಾಸದ್ಭಿಃ ವ್ರತಬೀಜವ್ರತಿಕ್ರಿಯಾ || ೧೨ ||

ಸೂತ್ರಂ || ಅಂತರಾಯಂ ಚ || ೨೧ ||

ತಾಃ—ಅಂತರಾಯಗಳು ಯಾವವೆಂದರೆ—ಉಣ್ಣು ತಿರ್ದು ಮೌನಸಮಂ ಕಂಡದಂ ಕೇಳ್ದ
 ದಂ, ಕೀವಂ ಕಂಡದಂ ಕೇಳ್ದದಂ, ರಕ್ತಮಂ ಕಂಡದಂ ಕೇಳ್ದದಂ, ಅಗಲೋಳ್ಳತ್ತಪ್ರಾಣಿಯಂ
 ಕಂಡದಂ ಕೇಳ್ದದಂ, ತೊರೆದಾಹಾರಮನುಣಾತಂ ನೆನೆದೊಡಂ ಮುಟ್ಟುಪಡವಂ ಮಾಳ್ವದು;
 ಮತ್ತಮಸ್ತಾದ್ವಿ ವಿಕ್ರತಮಪ್ಪನ್ನಪಾನಾದಿಗಳ ಮೆತ್ತಲಾನುಮರಿಯದುಂದಡೆ ಉಂಡ ಬಳಕಂ

ಕೇಳ್ದಂ ಆ ಹ್ವೇದೋಳೆ ವಮನಂ ಮಾಡಿ ಸ್ನಾನಮಂ ಮಾಡ್ವುದುಂ, ಮೃತ್ತಿಕಾಭಾಂಡಮಂ ಬಿಸುಡುವದು, ಕಂಚು ಮೊದಲಾದ ಭಾಜನಂಗಳಂ ಕಂಚುಗಾರರಿಂ ಭಸ್ಮಗ್ನಿಯಿಂ ಕುಡ್ಡಂ ಮಾಡಿಸಿ ಚೈತ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಗುರುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಮಂ ಕೈಕೊಳ್ಳವುದು; ಮತ್ತಂ ಮುಗುರ್ಧಂತಮಂ ಕಂಡೊಡಂ ಮುಟ್ಟುಪಡಮಂ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಮಂ ಮಾಡ್ವುದು, ಚಿಪ್ಪು ಗುಳ್ಳೆ ಕವಡಿ ಕೂದಲು ಮೊದಲಾದುವಂ ಕಂಡಡೆ ನೀರುಮುಕ್ಕಳಿಸಿ ಉಣ್ಣುದು, ಪೇಸುವಡೆ (ಹೇಸಿಗೆಯಾದರೆ) ಅಂತರಾಯವನ್ನು ಮಾಡುವದು ||

ಶ್ಲೋಕ|| ಅಸ್ತುತ್ಯಾಂಗವಿಲೋಕ್ಯಪಿ ತ್ವ ದ್ವಚಕ್ರವಣಗೋಚರೇ ||
ಭೋಜನಂ ಪರಿಹರ್ತವ್ಯಂ ದುರ್ದರ್ಶಕೃತ್ಪಣಾದಪಿ || ೧೩ ||

ಕಂದ || ಹೋಸಂ ಮಾಡದವಂಗೆ -
ಪ್ರಾಸುಕುಮಂ ಕೊಳ್ಳಗೆ ಪರಸಮಯಿಗಳಾ- ||
ವಾಸದೊಳಿಪ್ಪಂಗಳ್ - ||
ಶ್ವಾಸನದೊಳ್ಳೇಳ್ ಮುಟ್ಟುಪಡಂ ನಡೆದವುದೇ || ೧೩ ||

ಶ್ಲೋಕ|| ಅಹಿಂಸಾವ್ರತರಕ್ಷಾರ್ಥಂ ಮೂಲವ್ರತವಿಶುದ್ಧಯೇ ||
ನಿತಾಯಾಂ ವರ್ಜಯೇದ್ಯುಕ್ತಿಂ ಮಿಥಾಮಿತ್ರ ಚ ದುಃಖದಾ || ೧೪ ||

ಆರನೇ ಅಣುವ್ರತಮೆನಿಸಿದ ಹೋಸಮನುಳ್ಳವನಲ್ಲದೆ ವ್ರತಿಕನಲ್ಲೆಂಬುದರ್ಥವು ||
ಇಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಶ್ಲೋಕಂಗಳು ||

ಪಿಪೀಲಿಕಾದಯೋ ಜೀವಾ ಭಕ್ಷಂ ತದಪಿಕಾ ನಿಶಿ ||
ಗಿಲ್ಪಂತೇ ಭೋಕ್ತುಭಿಃ ಪುಂಭಿಃ ಸ್ತೇ ಪುನಃ ಕಬಲೈ ಸಮಃ || ೧೫ ||
ಸ್ಫುಟತಾಂಭ್ರಿಕರಾದೀನಾಂ ಏಕಾಪ್ವತ್ಯಣವಾಹಕಃ ||
ಕುಚೇಲಾ ದುಃಕುಲಾ ಸಂತಿ ತೇ ರಾತ್ರಾಹಾರಸೇವನಾತ್ || ೧೬ ||
ನಿಜಕುಲೈಕಮಂಡನಂ ತ್ರಿಜಗಧೀಶಸಂಪದಂ ||
ಭಜತಿ ಯಃ ಸ್ವಭಾವತಃ ತ್ಯಜತಿನಕ್ತಭೋಜನಂ || ೧೭ ||

ಸೂತ್ರಂ|| ಶ್ರಾವಕಧರ್ಮಶ್ಚ ತ್ವಿಧಃ || ೧೮ ||

ತಾ:—ದಾನ, ಪೂಜೆ, ಶೀಲ, ಉಪವಾಸಗಳೆಂದು ನಾಲ್ಕುಂ ಶ್ರಾವಕರ ಧರ್ಮಂಗಳು ||
ಅದರಲ್ಲಿ ದಾನವೆನ್ನುವದು ಆಹಾರದಾನಂ, ಅಭಯದಾನಂ, ಔಷಧದಾನಂ, ಶಾಸ್ತ್ರದಾನವೆಂದು ೪ ಭೇದವಾಗುವದು || ೧ || ದೇವ, ಗುರು, ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುವದು ಪೂಜೆಯೆನಿಸುವದು || ೨ || ತಾನು ಕೈಕೊಂಡ ವ್ರತಂಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದು ಶೀಲವೆನಿಸುವದು || ೩ || ಅಪ್ಪಮಿ, ಚತುರ್ಧಶಿ, ಪಂಚಮಿಗಳುಪವಾಸಂ, ಮೇಣೀಕರಾಣಂ, ಮೇಣೀಕಭುಕ್ತಂ ಅಥವಾ ವಸ್ತುಪ್ರವಾಣಮೆಂಬಿವುಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಕತ್ತಿಗೆ ತಕ್ಕ ಜಾಗೆ ಮಾಡುವದು ಉಪವಾಸವೆನಿಸುವದು || ೪ ||

ಕಂದ || ಜೈನರ ನೆರೆ ಜೈನರ ಕೆಳ |

ಜೈನರ ಪ್ರತಿನಿಷ್ಠೆ ಜೈನಧರ್ಮತ್ರವಣಂ ||

ಜೈನಪ್ರತಿಮಾರಾಧನೆ |

ಜೈನಂಗಿವು ಕೂಡಿಬಂದೊಡವನೆ ಕೃತಾರ್ಥಂ || ೧೩೧ ||

ಸೂತ್ರಂ || ಜೈನಾಕ್ರಮಾಶ್ಚ || ೨೩ ||

ತಾಃ—ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯುಂ, ಗೃಹಸ್ಥನುಂ, ವಾನಪ್ರಸ್ಥನುಂ, ಭಿಕ್ಷುಕನುಂ ಎಂದು ಜೈನಾಕ್ರಮಗಳು ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಕಾರವಾಗುವವು || ೪ || ಅದರಲ್ಲಿ ವಾನಪ್ರಸ್ಥಂಗೆ ವಿಶೇಷ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಮುಂಚೆ ಹೇಳಿದರು. ವಾನಪ್ರಸ್ಥನೆಂಬುವನು ಜಿನರೂಪನ್ನು ಧರಿಸದೆ ಖಂಡವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಧರಿಸಿ ನಿರತಿಕಯತಪದೋಳ್ ನೆಗಳುಂಥವನು ವಾನಪ್ರಸ್ಥನೆಂಬುವನಾಗುವನು.

ಸೂತ್ರಂ || ತತ್ರ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಣಃ ಪಂಚವಿಧಃ || ೨೪ ||

ತಾಃ—೧ ಉಪನಯನಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯುಂ, ೨ ಅವಲಂಬನಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯುಂ, ೩ ಅದೀಕ್ಷಾಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯುಂ, ೪ ಗೂಢಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯುಂ, ೫ ನೈಷ್ಠಿಕಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯುಮೆಂದು ಐದು ವಿಕಲ್ಪವಾಗುವರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಗಣಧರ ಸೂತ್ರಮಂ ಧರಿಸಿದವರು ಉಪಾಸಕಾಧ್ಯಯನಾದಿ ಸಮಸ್ತ ಶಾಸ್ತ್ರಂಗಗಳನ್ನೋದಿ ಬಳಿಕ ಗೃಹಸ್ಥಧರ್ಮದೊಳಗಿರುವವರುಗಳು ಉಪನಯನ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳು || ೧ || ಹ್ಲುಕರೂಪದಿಂದ ಆಗಮಾಭ್ಯಾಸಮಾಡಿ ಬಳಿಕ ಗೃಹಸ್ಥಧರ್ಮಾನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವವರುಗಳು ಅವಲಂಬನಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳು || ೨ || ವ್ರತಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸದೆ ಸಮಸ್ತ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೋದಿ ಅನಂತರ ಗೃಹಸ್ಥವಾಸದೊಳಿರುವವರುಗಳು ಅದೀಕ್ಷಾಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳು || ೩ || ಕುಮಾರಕ್ರಮೇತ್ಯದಿಂ ಸಕಲಶಾಸ್ತ್ರವಾರಂಗತರಾಗಿ ಬಂಧುಗಳ ದೇಶಿಯಿಂದಲಾಗಲಿ, ಸರೀಷಹಂಗಳಿಂದಾಗಲಿ, ನೈವತಿಗಳಿಂದಾಗಲಿ, ಸಂಯಮಪರಿಚ್ಛೇತರಾಗಿ ಜಿನರೂಪವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಗೇಹಾಕ್ರಮನಿರತರಾಗಿರ್ಪವರ್ಗಗಳು ಗೂಢಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳು || ೪ || ಸಮದಿಗತ ಶಿಖಾಲಕ್ಷಿತ ಶಿರೋಲಿಂಗಮುಂ, ಗಣಧರಸೂತ್ರಲಕ್ಷಿತಮಪ್ಪರೋಲಿಂಗಮುಂ, ಕುಕ್ಷವಸ್ತ್ರಖಂಡ ಕಾಪೀನೋಪಲಕ್ಷಿತ ಕಟಲಿಂಗಮುಂ, ಎಂದೀ ಬ್ರಹ್ಮಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಭಿಕ್ಷಾವೃತ್ತಿಯಿಂದಂಧು ದೇವತಾರ್ಜನಾಪರರಾಗಿರ್ಪ ಸ್ನಾತಕ ನೈಷ್ಠಿಕ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳ್ಕುಂ || ೫ ||

ಸೂತ್ರಂ || ಆರ್ಯಪಟ್ಟಿಮಾರ್ಣಿ || ೨೫ ||

ತಾಃ—೧ ಗೃಹಾಕ್ರಮದೊಳಿರುವ ಉಪಾಸಕರಿಗೆ ಈಜ್ಜೆಯುಂ, ೨ ವಾರ್ತೆಯುಂ, ೩ ದತ್ತಿಯುಂ, ೪ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯವುಂ, ೫ ಸಂಯಮಮುಂ, ೬ ತಪನುಮೆಂದು ಆರ್ಯಪಟ್ಟಿಮಾಗಳಾಗುವವು || ೬ ||

ಸೂತ್ರಂ || ತತ್ರೇಜ್ಯಾ ದಶವಿಧಾಃ || ೨೬ ||

ತಾಃ—೧ ಅಲ್ಲಿಂ ದೇವೇಂದ್ರನಾರ್ಘ್ಯ ಮಹಾಮಹಪೂಜೆಯುಂ, ೨ ಮೇಷೈಂದ್ರಧ್ವಜಮುಂ, ೩ ಚತುರ್ನಿಕಾಯಾನುರನಾರ್ಘ್ಯ ಸರ್ವತೋಛದ್ರಮುಂ, ೪ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳ್ಕುಂ

ಚತುರ್ಮುಖಪೂಜೆಯುಂ, ೫ ವಿದ್ಯಾಧರವರ್ಮಾಳ್ವ ರಥಾವರ್ತನಮುಂ, ೬ ಮಹಾಮಂಡಲೀಕರ್ಮಾಳ್ವ ಇಂದ್ರಕೇತುವುಂ, ೭ ಮಂಡಲೀಕರ್ಮಾಳ್ವ ಮಹಾಪೂಜೆಯುಂ, ೮ ಅರ್ಧಮಂಡಲೀಕರ್ಮಾಳ್ವ ಮಹಿಮೆಯುಂ, ೯ ನಂದೀತ್ವರದೆಂಬುದಿನಂಗಳೊಳು ಮಾಳ್ವ ಅಪ್ಪಾಹ್ನಿಕಪೂಜೆಯುಂ, ೧೦ ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯಿಂ ನಿಜಗೃಹದಿಂ ಜಿನಗೃಹಕ್ಕೆ ಗಂಧಾಕ್ಷತಪುಷ್ಪಾದ್ಯವಿಧಾಚರಣೆ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನೊಯ್ದು ಕೊಡುವದುಂ, ತನ್ನ ವಿತ್ತಾನುಸಾರದಿಂ ಜಿನಾಲಯಂಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವದುಂ, ಜಿನಪ್ರತಿಮೆಗಳಂ ಪ್ರಾತಿಹಾರ್ಯಸಮೇತಂಗಳಂ ಮಣಿಕನಕರಚತಶಿಲಾಮಯಂಗಳಿಂ ಶಕ್ತ್ಯಾನುರೂಪದಿಂ ವಿರಚಿಸಿ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕದಿಂ ತನ್ನಧ್ಯದೊಳು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಪೂಜಿಸಿ ಗೀತವಾದ್ಯನೃತ್ಯಾದಿ ಭೋಗಂಗಳ ನಡಿಸುವದುಂ, ಜೈತ್ರಗ್ರಾಮಾದಿಗಳನವಕ್ಕೆ ಶಾಸನಂಗಳಂ ಮಾಡಿಸಿ ಬಿಡುವದುಂ, ಪೂಜೋಪಕರಣಂಗಳಂ ಕೊಡುವದುಂ, ಯಥೋಚಿತವಿಧಿಯಿಂ ಪೂಜಿಸುವದುಂ, ನಿತ್ಯ ಮಹಿಮೆಯೆಂಬುವದು ಇಂತೀ ಪೂಜೆ ದಶವಿಧವಾಗುವದು.

ಸೂತ್ರಂ || ಅರ್ಥಾನಿ ಪಟ್ಟಮಾರ್ಣಿ || ೨೭ ||

ತಾ:-೧ ಅಸಿ, ೨ ಮುಷಿ, ೩ ಕೃಷಿ, ೪ ವಾಣಿಜ್ಯ, ೫ ಪಶುವಾಲ್ಯ, ೬ ಶಿಲ್ಪಕರ್ಮ ಎಂಬ ಪಟ್ಟಮಾರ್ಗಗಳಿಂ ಶುದ್ಧವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಅರ್ಥೋಪಾರ್ಜನೆಗೆಯ್ದು ವಾರ್ತೆಯೆಂಬಾರ್ಯಾಕರ್ಮಂ.

ಸೂತ್ರಂ || ದತ್ತಿಶ್ಚ ತುರ್ವಿಧಾಃ || ೨೮ ||

ತಾ:-೧ ದಯಾದತ್ತಿಯುಂ, ೨ ವಾತ್ಸದತ್ತಿಯುಂ, ೩ ಸಮದತ್ತಿಯುಂ, ೪ ಸಕಲದತ್ತಿಯುಂ ಎಂದು ನಾಲ್ಕು ವಿಧಂ. ೧ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದಯೆಯನ್ನು ಮಾಡುವದು ದಯಾದತ್ತಿಯುಂ, ೨ ನಿಶ್ಚಯವ್ಯವಹಾರ ರತ್ನತ್ರಯಭಾವನಾವರರುಂ ತಮ್ಮನ್ನೂ ತಮ್ಮನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿದ ಭವ್ಯಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನೂ ಸಂಸಾರಸಮುದ್ರವನ್ನು ದಾಟಿಸುವಂಥವರುಗಳಾದ ಪರಮ ಸಂಯಮಧರರ ತಪ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರುವ ನಿರವಧ್ಯವಾದ ಆಹಾರದಾನವನ್ನು ಅವರಿಗಿತ್ತು ಕೃತಾರ್ಥನುಂ ಧನ್ಯನುಮೆನ್ನಂ ಸಫಲವಾಂ ಪಡೆದರ್ಥಂ ಸಾರ್ಥಕವಾಯ್ತೆಂದು ಸಂತೋಷಂ ಬಟ್ಟಿದೆನ್ನೊಡವೆ ವೆರತೆಲ್ಲಂ ಪರಾರ್ಥಮೆಂದು ಮನೆದೊಳು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಅಭ್ಯುದಯ:ನಿಶ್ರೇಯಸಸುಖದಾಯಕವಾದ ಸತ್ಪುತ್ರಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವದು ವಾತ್ಸದತ್ತಿಯುಂ, ೩ ಸದಾಚಾರಿಯಾಗಿ ತನ್ನ ಕುಲದೊಳು ಸಮಾನನಾದವನಿಗೆ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಲಗ್ನವಾಡಿಕೊಡುವದು ಸಮದತ್ತಿಯೆನಿಸುವದು, ೪ ತನ್ನ ಮಗಂ ಮೇಣ್ ಮಗನಿಲ್ಲದಿದೊಡೆ ಗೋತ್ರಜಂಗೆ ಮೇಣ್ ಮನೆವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಕೊಡುವದು ಸಕಲದತ್ತಿಯುಂ, ಇದು ಮೂರನೆಯ ಆರ್ಯಾಕರ್ಮವು, ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಮೆಂಬುದು ತತ್ವಜ್ಞಾನಂಗಳನ್ನು ಓದುವದುಂ ಓದಿಸುವದುಂ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಮೆಂಬ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಆರ್ಯಾಕರ್ಮಂ, ಪಂಚಾಣುವ್ರತವರ್ತನ ಎಂಬೈದನೆಯ ಆರ್ಯಾಕರ್ಮಂ, ೧ ಸಾಕಾರನಾಕಾರಮಪ್ಪನಕನಮುಂ, ೨ ಒಂದು ತುತ್ತುಂ ಮೇಣೆರಡು ತುತ್ತುಂ ಮೇಣ್ ಕುಂದಿಸಿಯುಂಬುದುಂ ಚಾಂದ್ರಿಯಣಂ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಅವಮೋದರ್ಯಮುಂ, ೩ ವಸ್ತುಪ್ರವಾಣಂಗಳಂ ಮಾಡಿ ಉಣ್ಣಿವೃತ್ತಿಪರಿಸಂಖ್ಯಾನಮುಂ, ೪ ರಸವರ್ಗಂಗಳಂ ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯಿಂ ನಿವೃತ್ತಿಗೆಯ್ವ ರಸಪರಿತ್ಯಾಗ

ಮುಂ, ೫ ಶಯನಾಸನಂಗಳ ನಿಯಮಂ ಮಾಡ್ವ ವಿವಿಕ್ತಶಯನಾಸನಮುಂ, ೬ ಕುಕ್ಕುಟಾಸನ ಮುಂ ರಾತ್ರಿಪ್ರತಿನೆಯುಂ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಕಾಯಕ್ಕೆಕನೆಯಂ ಬಾಹ್ಯತಪಂಗಳು ಆರು ವಿಧವಾಗುವವು || ೧ ಅಲೋಚನೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಮಣಾದಿ ಭೇದಮವು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಮುಂ, ೨ ಸಮ್ಯ ಗ್ಧರ್ಶನಜ್ಞಾನಾದಿ ವಿನಯಮವು ವಿನಯಮುಂ, ೩ ಅಚಾರ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯಾದಿ ಸಮಾಶ್ರಿತ ವಾದ ವೈಯ್ಯವ್ಯತ್ಯಮುಂ, ೪ ಅಧ್ಯಯನಾದ್ಯಪನಾದಿ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಮುಂ, ೫ ಬಾಹ್ಯಾಭ್ಯಂತರ ಭೇದಗಳಾದ ಪಾಪಗಳನ್ನು ಬಿಡುವದು ಉತ್ಸರ್ಗಮು, ೬ ಪದಸ್ಥ, ಪಿಂಡಸ್ಥ, ರೂಪಸ್ಥ ರೂಪಾತೀತಮವು ಧ್ಯಾನಮೆಯಂ ಅಭ್ಯಂತರ ತಪಂಗಳಾರುಂ, ಇಂತನಕನಾದಿ ದ್ವಾದಶವಿಧ (೧೨) ತಪಂಗಳುಂ, ತಪಮೆಯಂಬಾರನೆಯ ಆರ್ಯಾಕರ್ಮವಾಗುವದು.

ಕಂದ || ಜ್ಞಾನದ ಸತ್ಪರಿಣಾಮಂ |

ದಾನದ ರುಚಿ ಸಮಯಭಕ್ತಿ ತತ್ಪವಿಚಾರಂ ||

ಜೈನನಿಗಿಲ್ಲದಿದೋಡೆ |

ಮೌನದೊಳುಣ್ಣಂತೆ ಪಕುವೇದನೆಯ ನಿದಾನಾ || ೧೩ ||

ಸೂತ್ರಂ || ಕ್ಷತ್ರಿಯೋ ದ್ವಿವಿಧಃ || ೨೯ ||

ತಾಃ—ಮುಂಚೆ ಹೇಳಿದ ಆರ್ಯಪಟ್ಟರ್ಮನಿರತರಾದ ಗೃಹಸ್ಥರು ಜಾತಿಕ್ಷತ್ರಿಯರುಂ, ತೀರ್ಥಕ್ಷತ್ರಿಯರುಂ ಎಂದು ಎರಡು ವಿಧವು || ೧ ಅದರಲ್ಲಿ ಜಾತಿಕ್ಷತ್ರಿಯರು ಕ್ಷತ್ರಿಯ, ಬ್ರಾಹ್ಮ ಣ, ವೈಶ್ಯ, ಕೂದ್ರ ಭೇದದಿಂದ ಚತುರ್ವಿಧ (೪) ವಾಗುವರು. ತೀರ್ಥಕ್ಷತ್ರಿಯರು ಜೀವಿತ ಕಲ್ಪ ದಿಂದ ಹಲವು ಭೇದವಾಗುವರು.

ಸೂತ್ರಂ || ಭಿಕ್ಷುಃ ಚತುರ್ವಿಧಃ || ೩೦ ||

ತಾಃ—೧ ಅನಗಾರರುಂ, ೨ ಯತಿಗಳುಂ, ೩ ಮುನಿಗಳುಂ, ೪ ದೇವಬುಷಿಗಳುಂ ಎಂದು ಭಿಕ್ಷುಗಳು ನಾಲ್ಕು ಭೇದವಾಗುವರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಅನಗಾರ ಸಾಮಾನ್ಯಸಾಧಕ ಅನಗಾರರೆಂಬರು.

ಸೂತ್ರಂ || ಯತಿನೋ ದ್ವಿವಿಧಃ || ೩೧ ||

ತಾಃ—೧ ಉಪಕಮತ್ರೇಷ್ಯಾರೋಹಣರುಂ, ೨ ಕ್ಷಪಕತ್ರೇಷ್ಯಾರೋಹಣರುಂ ಎಂಬ ದಾಗಿ ಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ತೆರವು.

ಸೂತ್ರಂ || ಮುನಯಸ್ತ್ರಿವಿಧಃ || ೩೨ ||

ತಾಃ—೧ ಅವಧಿಜ್ಞಾನಿಗಳುಂ, ೨ ಮನಃಪರ್ಯಾಯಜ್ಞಾನಿಗಳುಂ, ೩ ಕೇವಲಜ್ಞಾನಿ ಗಳುಂ ಎಂದು ಮುನಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಪ್ರಕಾರವು.

ಸೂತ್ರಂ || ಋಷಯಶ್ಚ ತುರ್ವಿಧಾಃ || ೩೩ ||

ತಾಃ—೧ ಪುಣ್ಯಪ್ರಾಪ್ತರಾದ ಪುಷಿಯರುಂ, ರಾಜಪುಷಿಯರು, ೨ ಬ್ರಹ್ಮಪುಷಿಯರು, ೩ ದೇವಪುಷಿಯರು, ೪ ಪರಮಪುಷಿಯರು ಎಂದು ನಾಲ್ಕು ವಿಧವು.

ಸೂತ್ರಂ || ತತ್ರ ರಾಜರ್ಷಯೋ ದ್ವಿವಿಧಾಃ || ೩೪ ||

ತಾಃ—೧ ವಿಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿಯುಕ್ತರುಂ, ೨ ಅಕ್ಷೀಣಬುದ್ಧಿಪ್ರಾಪ್ತರುಂ ಎಂದು ರಾಜಮುಷಿಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧವು.

ಸೂತ್ರಂ || ಬ್ರಹ್ಮಮುಷಿಯರ್ಧ್ವಿವಿಧಃ || ೩೫ ||

ತಾಃ—೧ ಬುದ್ಧಿಬುದ್ಧಿಯುಂ, ೨ ಬೆಷಧಬುದ್ಧಿಯುಂ ಎಂದು ಬ್ರಹ್ಮಮುಷಿಯರಿತ್ತರವು. ಮತ್ತಂ ಗಗನಗಮನಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನಳ್ಳವರ್ಗಲು ದೇವಮುಷಿಯರೆಂದರಿಯಲ್ಪಡುವರು, ಕೇವಲಜ್ಞಾನಿಗಳು ಪರಮಮುಷಿಯರೆಂದು ತಿಳಿಯಲ್ಪಡುವರು.

ಉಕ್ತಂ || ಬ್ರಹ್ಮಚಾರೀಗೃಹಸ್ಥಶ್ಚ ವಾವಪ್ರಸ್ಥಶ್ಚ ಭಿಕ್ಷುಕಃ ||

ಇತ್ಯಾಶ್ರಮಾಸ್ತು ಜೈನಾನಾಂ ಸಪ್ತಮಾಂಗಾಂ ದ್ವಿನಿಕ್ರಿತಾ || ೧೮ ||

ದೇಶಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಿತ್ಯೇವಲಭ್ಯದಿಹಮುನಿಸ್ಯಾದ್ಯಪಿಃ ಪ್ರಾಪ್ತಬುದ್ಧಿರಾರೂಢ ಶ್ರೇಣಿಯುಗ್ಗೋ ಜನಯತಿರನಗಾರೋಪರಸ್ನಾದುರುಕ್ತ, ರಾಜಾಬ್ರಹ್ಮಚರೇವಃ ಪರಮಯತಿಮುಷಿವಿಕ್ರಿಯಾಕ್ಷೀಣಸಪ್ತಃ ಪ್ರಾಪ್ತೌ ಬುಧೌಪಥಿತೋವಿಯದಯನಪಟುವಿತ್ಯವೇದಿಕೃಮ—

ಕಂದ|| ಪನ್ನಿಂದುಪಾಸಕಸ್ಥಾನಂ |

ಸನ್ಯತನಿಲಯದ ಮೇಲೆಮೇಲನುಕ್ರಮದಿನವುಂ ||

ಮುನ್ನಾದ ಗುಣದಿಂ ಕೂಡಿದುಂ |

ನುನ್ನಂ ಪರ್ಶಿ ನಿಲ್ವದಂತ್ಯಂಬರೆಗಂ || ೧೩೩ ||

ವಚನ || ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ|| ದರ್ಶನೀಕನಿಂ ತೊಟ್ಟು ಉದ್ಧಿಷ್ಟವಿರತಂ ಬರಗಮೇಕಾದ್ಯಕೋತ್ತರದಿಂ ಪರ್ಶಿದುವಾಸಕಸ್ಥಾನಂಗಳುತ್ತರಭಂಗಮರುವತ್ತಾರು (೬೬) ವಿಕಲ್ಪಮಕ್ಕುಂ || ಇಂತೀ ಶ್ರಾವಕರ್ಗ ಅಸ್ಯಾದಿ ಪಟ್ಟಿಮಾಂಗಳತ್ತಣಿಂ ಹಿಂಸಾದಿದೋಷಗಳು ಸಂಭವಿಸಿದೊಡೆ ಪಕ್ಷಚರಿಯೆ ಸಾಧಕತ್ವಮೆಂಬಿನಿಂದಾದೋಷಮಂ ಪರಿಹರಿಸಿ ಕುಡ್ಧರಪ್ಪರಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಮೆಂಬುದಹಿಂಸಾಪರಿಣಾಮಾತ್ಮಮೇವದೊಡೆ, ಸ್ವಚ್ಛಂದವೃತ್ತಿಗಳಂತೆ ಧರ್ಮಾರ್ಥದಿಂದಮಕ್ಕುವುಪಾಸಕ ಪ್ರಾಣಿಹಿಂಸೆಯಂ ಮಾಡ್ವರಲ್ಲರು, ಪ್ರಮಾದವತದಿಂ ಹಿಂಸೆ ಸಂಭವಿಸಿದೊಡೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂಗಳಿಂ ಕುಡ್ಧಮಪ್ಪರು; ಪರಿತ್ಯಾಗಕರಣಂಗಳ್ಪಟ್ಟಿದೊಡೆ ತನ್ನ ಗೃಹಮಂ ಧನಮಂ ಧರ್ಮಮುಮಂ ಪುತ್ರರುಗಳಿಗೆ, ಅಥವಾ ಗೋತ್ರಜನಂಗಳಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟು ನೀನುಮೆನ್ನ ಪರೋಕ್ಷದೋಳಿಯಂದದೊಳ ನೆಗಳುಂದೆಂದು ಗೃಹಮಂ ಪತ್ತುವಿಡುವನ್ನೆವರೆಗಚ್ಚರಿಯೇ ಎಂಬುದಕ್ಕುಂ ||

ಮತ್ತಮಲ್ಲಿ ನಿಮಿತ್ತಮೆಂಬುದೆಂತನೆ—ಶ್ರೀವರ್ಧಮಾನಸ್ವಾಮಿಗಳಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಂಗೆಯ್ದು
ಮರಣವಿಭಕ್ತಿಯಂ ವೇಳ್ವನೆಂದೆಂತನೆ—ಎರಡು ಕಣ್ಣುಮನೊಂದೊಂದಂ ನಾಲ್ಕುಸಳಾಗಿ
ಬಗೆವುದಲ್ಲಿ ಎಡದ ಕಣ್ಣು ದೀಪ್ತಿಯಂ ಚಂದ್ರನಂತೆ ಬಗೆಗೆ, ಬಲದ ಕಣ್ಣು ದೀಪ್ತಿಯನಾದಿತ್ಯನಂತೆ
ಬಗೆವುದಲ್ಲಿ ಎಡದ ಕಣ್ಣು ಮೇಗಣ ಪೊಟ್ಟೆಯನೊತ್ತೆಯಡಿಯಣದೆಶೆಯೊಳು ಜ್ಯೋತಿಯಂ ಕಾಣ
ದೊಡೆ ಯರುದಿಂಗಳಾಯುಷ್ಯಂ || ೧ || ಅಡಿಯಣ ಮೊಟ್ಟೆಯನೊತ್ತೆ ಮೇಗಣ ದೆಶೆಯೊಳು
ದೀಪ್ತಿಯಂ ಕಾಣದೊಡೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳಾಯುಷ್ಯಂ || ೨ || ಮೊದಲುಗಣ್ಣು ನೊತ್ತಿನೋಡೆ
ಕಡೆಗಣ್ಣುಳು ದೀಪ್ತಿಯಂ ಕಾಣದೊಡೆರಡುತಿಂಗಳಾಯುಷ್ಯಂ || ೩ || ಕಡೆಗಣ್ಣು ನೊತ್ತಿ
ನೋಡೆ ಮೊದಲೊಳು ದೀಪ್ತಿಯಂ ಕಾಣದೊಡೆಎಂದು ತಿಂಗಳಾಯುಷ್ಯಂ || ೪ || ಬಲದಕಣ್ಣು
ಮೇಗಣ ದೆಶೆಯನೊತ್ತಿನೋಡೆ ಅಡಿಯಣ ದೆಶೆಯೊಳು ಜ್ಯೋತಿಯಂ ಕಾಣದೊಡೆ ಪದಿನೈದು
ದಿನಸವನಾಯುಷ್ಯಂ || ೫ || ಅಡಿಯಣ ದೆಶೆಯೊಳೊತ್ತಿನೋಡೆ ಮೇಗಣ ಪೊಟ್ಟೆಯೊಳು
ದೀಪ್ತಿಯಂ ಕಾಣದೊಡೆಂಟು ದಿನವನಾಯುಷ್ಯಂ || ೬ || ಕಡೆಗಣ್ಣು ದೀಪ್ತಿಯಂ ಕಾಣದೊಡೆ ಅರುದಿ
ವಸವನಾಯುಷ್ಯಂ || ೭ || ಮೊದಲಗಣ್ಣು ದೀಪ್ತಿಯಂ ಕಾಣದೊಡೆ ಮೂರುದಿನದಾಯುಷ್ಯಂ || ೮ ||

ಶ್ರೀಬಂಧದ ನಿಮಿತ್ತಮುಂ, ಅಲತಗೆಯನಿಮಿತ್ತಮುಂ ವೇಳ್ವನೆಂದೆಂತೆಂದೊಡೆ—

ತಾಂ ಶುಚಿಭೂತನಾಗಿ ಪಾರಿತ್ವಪ್ರತಿಮೆಗೆ ಅಭಿಷೇಕಾಪ್ಪವಿಧಾರ್ಜನೆಯಂ ಮಾಡಿ ಎಡದ
ಕೈಯಂ ಶುಕ್ಲ ಪಕ್ಷವಾಗಿ, ಬಲದಕೈಯಂ ಕೃಷ್ಣ ಪಕ್ಷವಾಗಿ ಬಗೆದೆರಡು ಕೈಗಳುಮುಂ ಗೋ
ಮೂತ್ರದಿಂ, ಬಿಸಿನೀರಿಂ, ಹಾಲಿಂ ಕರ್ಚಿ ಮತ್ತಂ ತಂಟೀರಿಂ ಶುದ್ಧವಾಗಿ ಕರ್ಚಿ ಪೊಂದೊಂದು
ಬೆರಲಿಂಗೆ ಮೂರು ಮೂರು ರೇಖೆಯಾಗಲ್ಯೆಡು ಬೆರಲಿಂಗಂ ಹದಿನೈದು ರೇಖೆಯಕ್ಕುಂ, ಉಂ
ಗುಪ್ತದ ಪರ್ವಣಿಯಿಂ ತೊಡಗಿ ಕಿರುಕುಣಿಕೆಯ ಮೊದಲ ಪರ್ವಣಿವರೆಗಂ ಈ ಏಳು ಪಂಚನ
ಮಸ್ಕಾರದಿಂದೊಂದು ಪರ್ವಣಿಯಂ ಅಭಿಮಂತ್ರಿಸಿ ಆಪೂಸಿದ ಶ್ರೀಬಂಧವಾರುವನ್ನೇವರ
ಮಿರ್ದು ಉಂಗುಪ್ತದ ಮೊದಲ ಪರ್ವಣಿಯಿಂ ತೊಟ್ಟು ವಾಡಿನ ವಾದಿಯಾಗಿ ಎಣಿಸುಗೆ ಕಿರು
ಗುಣಿಕೆಯ ಮೊದಲ ಪರ್ವಣಿವರೆಗೆಮೆಣಿಸೆ ಪದಿನೈದು ಪರ್ವಣಿಯೊಳು ಪರ್ವಣಿಯೊಳ್ಳು
ರಿಯ ಬಿಂದು ತೋರುಗನಾದಿನಂ ನೃತ್ಯವೆಂದರಿಗೆ || ಅಲತಗೆಯೋಳ್ ಈ ರೀತಿಯಿಂದ
ನೋಡೆಯಾವಪರ್ವಣಿಯೊಳಲತಗೆಯಂ ಕಾಣಲಕ್ಕುಂ ಆ ದಿನಸಂ ಸವನಾದಿಯೆಂದರಿಗೆ ||

ಶ್ಲೋ || ಲಕ್ಷ್ಯಂ ಲಕ್ಷಣಲಕ್ಷಿತೇನ ಮನಸಾ ಸಂಕುಪ್ತಭಾನೋರ್ಜ್ವಲೇ |

ಕ್ಷೇಣೇ ದಕ್ಷಿಣ ಪಶ್ಚಿಮೋತ್ತರಂ ಪುರೇ ಪಟ್ತ್ರಿದ್ವಿವಾಸ್ಯಕಕಂ || ೧೯ ||

ಭಿದ್ರಂ ಪಶ್ಯತಿ ಮಧ್ಯಮೇ ದಕದಿನಂ ಧೂವಾಂಕುಲೇ ತದ್ವಿನಂ |

ಕೃಷ್ಣೇ ಸಪ್ತದಿನಂ ಸಕಂಪನಮತಃ ಪಕ್ಷೇ ವಿನಿರ್ದಿಶ್ಯತಾಂ || ೨೦ ||

ಚಂದ್ರಾರ್ಕನಿಮಿತ್ತಮೆಂತನೆ—ತಾನ್ರಿಜಿನಪ್ರತಿಮೆಯಂ ಯಥಾವಿಧಿಯಿಂದಭಿಷೇಕಂ ಮಾಡಿ
ಡಿಯರ್ಚಿಸಿಯಾಗಂಧೋದಕಮುಂ ಬೆಳಗಿನೊಳಿಟ್ಟು ಚಂದ್ರನಕ್ಕೆ, ಮೇಣ್ಣಾರ್ಪನಕ್ಕೆ, ತೆಂಕೆ
ಮುಖವಾಗಿದು ನೋಡಿ ತೆಂಕಣದೆಶೆ ಹೀನವಾಗಲರುದಿಂಗಳಾಯುಷ್ಯಂ || ೧ || ಪಡುವಲು
ಹೀನವಾಗಲು ಮೂರು ತಿಂಗಳು || ೨ || ಬಡಗಲು ಹೀನವಾಗಲು ಎರಡು ತಿಂಗಳು || ೩ ||
ಮೊದಲು ಹೀನವಾಗ ಬಂದು ತಿಂಗಳು || ೪ || ನಡುಚ್ಚಿದ್ರವಾಗೆ ಪತ್ತುದಿನಂ || ೫ || ನಡು
ಗುವಡೆ ಪದಿನೈದುದಿನಂ || ೬ || ಎರಡು ಬಿಂಬಂಕರಿದಾಗಿ ತೋರಲೇಳುದಿನಂ || ೭ ||

ಛಾಯಾವೃಕ್ಷನಿಮಿತ್ತಮಂ ಪೇಳ್ವೆಂ || ೧ ಛಾಯಾವೃಕ್ಷದ ನೆಳಲಂ ಕಂಡಂಗೆ ಪರಡು
 ಬಿರ್ಬ ಕೊಂಬುಗಳಮಂ ಭೂತಪಿಶಾಚಾದಿಗಳುಮಂ ಕಂಡಂಗೆ ಪತ್ತುತಿಂಗಳಾಯುಷ್ಯಂ || ೨ ಅದಿ
 ತ್ಯನಂ ನೋಡಿದಾಗಲಾದಿತ್ಯ ಕಿರಣಮಂ ಕಾಣದಿದೊಡಂ, ಕಿಚ್ಚನೋಡಿದಾಗಳು ಕಿರಣಂಗಳಂ
 ಕಾಣದಿದೊಡಂ ಪನ್ನೊಂದು ತಿಂಗಳಾಯುಷ್ಯಂ || ೩ ಮೂತ್ರಂ ಪುರೀಷಂಗಳುಂ ಬೆಳ್ಳಿಯ
 ಪೊನ್ನ ಬಂಣವಾಗಿ ಪೋಪಡಂ, ಕನಸಿನೊಳಂ ಮನಸಿನೊಳಮಾವನೋರ್ವಂ ಕಾಣುನಾ
 ತಂಗೆ ವ್ರೂಂಭತ್ತು ತಿಂಗಳಾಯುಷ್ಯಂ || ೪ ತಣಿವಿಲ್ಲದೆ ತಣಿದಂತೆ ಕರೀರಂ ತೋರ್ಪಡಂ ತಣಿ
 ವಂ ಯೇಗೆಯೊಡಂ ತಣಿಯದಂತೆ ಕರೀರಂ ಬಡವಾಗಿ ತೋರ್ಪಡಂ, ತನ್ನ ತನ್ನನೆಗಳ್ಳ ನೆಗಳ್ಳ
 ಯಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೊಂದಂ ನೆಗಳ್ಳದಂ ಎಂಟು ತಿಂಗಳಾಯುಷ್ಯಂ || ೫ ಮತ್ತಂ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಪೆರ
 ಗಕ್ಕೆ ಆವನೋರ್ವನ ವಾದಂ ಕೊರೆದಂದವಾಗಿಕ್ಕುಮಪ್ಪೊಡಂ ಏಳು ತಿಂಗಳಾಯುಷ್ಯಂ ||
 ೬ ಕಾಗೆ ತನ್ನರಡೆರಕೆಯೊಳು ಪೊಯ್ದೊಡಂ, ಮಳಲಮಳ ಸುರಿಯ ಕಂಡೊಡಂ, ತನ್ನ ನೆಳಲು
 ತನ್ನನೆಳಲಲ್ಲದೆ ವಿವರೀತವಾಗಿ ತೋರ್ಪುದಾರುದಿಂಗಳಾಯುಷ್ಯಂ || ೭ ಕಾಗೆ ಹೊರಸು ಹದ್ದು
 ತಲೆಯನೇರಿಕ್ಕುಮಪ್ಪೊಡಂ, ಮತ್ತಂ ವಾಂಸಮಂ ತಿಂಬ ಪಕ್ಷಿಗಳೇರಿಯುಂ, ಅಯ್ದು ತಿಂ
 ಗಾಯುಷ್ಯಂ || ೮ ತಂಕಣ ಕಡೆಯಾಕಾಶದೊಳು ಮುಗಿಲಿಲ್ಲದೆ ಮಿಂಚಂ ಕಂಡಡಂ, ನೀರೊ
 ಳಗಿಂದ್ರಧನುಮಂ ಕಂಡೊಡಂ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಾಯುಷ್ಯಂ || ೯ ರವಿಕಶಿಗಳಂ ಕನಸಿನೊಳಂ
 ಮನಸಿನೊಳಂ ನಡು ಭಿದ್ರವಾದಂತೆ ಕಂಡೊಡೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳಾಯುಷ್ಯಂ || ೧೦ ಕರೀರಂ
 ಮೃತಗಂಧಂ ನಾರ್ಪಡಂ, ಪಲ್ಲು ಬಿರ್ಬು ಬೇನೆಗೆಯ್ದು ನೀರೊಡಿ ಆರಿ ಇದ್ದಿಲಂತಿರ್ಕುಮಪ್ಪೊ
 ಡಂ, ಎರಡು ತಿಂಗಳಾಯುಷ್ಯಂ || ೧೧ ನೀರಿಳೆಯ ಪೊಯ್ದಾಗಳು ಪಾದದಿಂ ಮುನ್ನಂ ಮೈ
 ಎದೆಯಾರುವೊಡಂ, ಒಂದು ತಿಂಗಳಾಯುಷ್ಯ || ೧೨ ಮಿಂದಾಗಳುಂ, ವಿಯ್ಯದಾಗಳುಂ, ತಲೆ
 ಯೊಳು ಧೂಮಂ ಪೊರಮಡುಗುಮಪ್ಪೊಡೊಂದು ತಿಂಗಳಾಯುಷ್ಯಂ || ೧೩ ಕುತ್ತವಿಲ್ಲದೆ, ಬೇ
 ನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಕಂಠು ನೀರುಸುರಿಗುಮಪ್ಪೊಡಂ ತಮ್ಮಿದೊಡೆಯಿಂ ಪುಚ್ಚಳಿದು ಬಿರ್ದಿರ್ಪಂ
 ತೆಗೆಯ್ದುಂ, ಕಿವಿಗಳಪ್ಪಡಂ, ಮೂಗುನಸುಗೊಂಕಿ ತೋರ್ಪಡಂ ಒಂದು ತಿಂಗಳಾಯುಷ್ಯಂ ||
 ೧೪ ಮಧ್ಯಾಹ್ನವಾದಾಗಳು ತನ್ನ ನೆಳಲಾದಿತ್ಯಂಗಿದಿರಪ್ಪೊಡಂ, ಪನ್ನೆರಡು ದಿವಸದಾಯುಷ್ಯಂ ||
 ೧೫ ನೀರುಮಂ ಕನ್ನಡಿಯುಮಂ ನೋಳ್ವಾಗಳು ತನ್ನ ನೆಳಲಂ ಕಾಣದಿದೊಡಂ, ನೆಳಲೆರಡು
 ತಲೆಯಾಗಿತೋರ್ಪಡಂ, ಪನ್ನೊಂದು ದಿವಸಂ || ೧೬ ಮುನ್ನನಿಶ್ಚೇಜಮಪ್ಪ ಮೊಗಯಿಸಿ ತೋ
 ರ್ಪಡಂ ಮುಂ ಪೊಲ್ಲನಾರ್ಪ ಮೈ ತಾವರೆಯಗರು ಗಂಧಂ ನಾರ್ಪಡಂ, ಮುನ್ನ ಚಂದ್ರಮಂಡ
 ಲದ ಕಾಂತಿಯ ಮೊಗಂ ನಿಶ್ಚೇಜಮಪ್ಪೊಡಂ ಪತ್ತು ದಿನದಾಯುಷ್ಯಂ || ೧೭ ಮೊಳಗಿದ ಪೆರ
 ಯುಮಂ, ವೊಡದ ಕಂಚಿನ ಸರಮುಮಂ, ಪೆರರು ಕೇಳದೆ ತಾಂ ಕೇಳ್ವುದುಂ, ಕಾರಣಮಿ
 ಲ್ಲದೆ ತನ್ನಿಂತಾನೊಂದಂ ಬಗೆದುಬ್ಬೆಗಂ ಬಡುತಿಪ್ಪೊಡಂ, ಮೂತ್ರಪುರೀಷಂಗಳುಂಬವಿಪ್ಪಾ
 ಗಳು ನಿರೋಧಮಕ್ಕುಮಪ್ಪೊಡಂ, ಎಂಟು ದಿವಸದಾಯುಷ್ಯಂ || ೧೮ ದ್ವಾರಂಗಳೆಂ ಕಾಯ್ದು
 ಪೊರಮಡುವಾಗಳು ಬೇನೆವೆರೆಸಿ ಪೊಗೆ ಪೊರಮಡುಗುಮಪ್ಪೊಡಂ, ಮರ್ಮಸ್ಥಾನಂಗಳು
 ಬೇನೆವೆರೆಸಿಕ್ಕುಮಪ್ಪೊಡಂ, ಮೈಯೊಳು ನೀರಂ ಪೊಯ್ದಾಗಳು ಬಿಸಿದುಂ ತಣಿತ್ತು ಮರಿಯ
 ಬಾರದಿಕ್ಕುಮಪ್ಪೊಡೊಳು ದಿವಸದಾಯುಷ್ಯಂ || ೧೯ ನಾಲಗೆ ಕರಿದಾಗಿಯುಂ, ಬಿಣ್ಣಿತ್ತಾಗಿ
 ಯುಮಿರ್ಪುದುಂ, ಮೊಗಕ್ಕೆಂದುಮಿಲ್ಲದಾಗುಳಿಯುಂದುಗಿಕ್ಕುಮಪ್ಪೊಡಂ, ನಾಲ್ಕು ದಿವಸಂ ||

೨೦ ನೀರೊಳಂ ಕನ್ನಡಿಯೊಳಂ ತನ್ನ ನೆಳಲಂ ಕಾಣದಿದೊಡಂ, ಪ್ರಾಂಜುನಿನಂ ಅಯುಷ್ಯಂ ||
೨೧ ಕಿವಿಯೊಳಗಣ ಧ್ವನಿಯಂ ಕೇಳಲು ಬಾರದಿಕ್ಕುಮಪ್ಪಡೆ, ಎರಡು ದಿವಸದಾಯುಷ್ಯಂ ||

ಕಂದ || ಕನ್ನಡಿಯೊಳಾನು ನೀರೊಳು |

ತನ್ನ ಮುಖಾವಯವನೊಂದುಮಂ ಕಾಣದೊಡಂ ||

ತನ್ನ ತಿರಮಿಲ್ಲದಿದೊಡಂ |

ಸನ್ನತಮವನೊಂದು ವರುಷದಂದಿಂಗಳಿಗುಂ || ೧೩೪ ||

ಧರೆಯೊಳುರಿನೆಗೆಯೆ ಕಂಡೊಡೆ |

ಮರಣಂ ಸಮನಿಸುಗುಮೆಯ್ವೆ ದಶಮಾಸದೊಳೆಂ- ||

ದಿರದರಿ ಮೃತ್ಯುಂಜಯಮಂ |

ಪರಿಣತೆಯುಂ ಮಾಡಿ ಕಾಣ್ಗೆ ತನ್ನಂ ಪುರುಷಂ || ೧೩೫ ||

ಎವೆಯುಂ ಪುರ್ವಂ ಮೂಗಂ |

ಕ್ರಮದಿಂ ತಾಂ ಕಾಣದಿದೊಡೆ ನಪ್ಪೊಡೆ ಮರಣಂ ||

ಸಮನಿಸುಗು ಮೂರುತಿಂಗೆ- |

ಕಮಿತಗುಣೋಪೇತರಿವೃದ್ಧಿಂ ತೀಕ್ರಮದಿಂ || ೧೩೬ ||

ನೆಟ್ಟನೆಪೇವೊಟ್ಟೆ ಮಣಿ- |

ಕಟ್ಟಿಂಗಳಿತಂದ ಸಂದಿಯಲ್ಲಿಯ ನೆರೆಯುಂ ||

ಮುಟ್ಟಿದೊಡೆ ಮಿಡಿಯದಿದೊಡೆ |

ನೆಟ್ಟಯಿಸುಗುಮಯ್ಯು ತಿಂಗಳಾಯುಕ್ರಮಮಂ || ೧೩೭ ||

ಮಿಡಿಯೆ ಪರಡೆರಡೆರಡೆಯಣ- |

ನಿಡಿದಪ್ಪಾನರವು ಮಿಡಿಯದಿದೊಡೆ ಪೆರತೇಂ ||

ಮಡಿವಕ್ಕುಮೊಂದುತಿಂಗೆ- |

ಳ್ಳೆಡೆಯಿಲ್ಲೆಂದರಿದು ನೆಗೆಳ್ಳೆ ನಿಯಮಿತ ಚಿತ್ತಂ || ೧೩೮ ||

ಮೇಂಗಾಲ ನರವು ಮಿಡಿಯದೆ |

ತುಂಗ ಯಶಾವಾಣ್ಣದಪ್ಪೊಡದು ನಿಶ್ಚಯದಿಂ ||

ಸಂಗತ ಗುಣರರಿವೃದ್ಧಿಂ |

ಪಿಂಗದು ಮರಣಂ ತ್ರಿಮಾಸದಂದಿಂಗಳಿಗುಂ || ೧೩೯ ||

ತ್ರಿಕಟಕೆಯ ಕರ್ಣಮೂಲದ |

ವಿಕಸಿತದ ರದನದ್ವಯಂಗಳವು ಮಿಡಿಯುತ್ತಂ ||

ಪ್ರಕಟಂ ನಡುಗುತಿಪ್ಪೊಡೆ |

ನಿಕರಂ ಮಡಿವಕ್ಕುಮೆರಡು ತಿಂಗಳಿಗೊತ್ತುಂ || ೧೪೦ ||

ಕಂಕರಡರ ಪೊಟ್ಟಿಗಳ |

ತಿಣ್ಣಂ ಬೆರಳಿಂದಮೊತ್ತೆ ಕತ್ತಲೆಯೊಳು ಕೇ- ||

ಕಂಣ ಬೆಳಗೆಸೆಯೆ ಪೊಳೆಗುಂ |

ತಿಂಣಂ ಮಾಣ್ಣದೊಂದು ತಿಂಗಳಿಗಳಿಗುಂ || ೧೪೧ ||

ಕಂದ || ನೊಸಲೊಳು ಕರತಳಮಂ ಪ- |
 ತ್ರಿಸಿ ತಾನೆ ಮೈಯಿಕ್ಕಿದಡರೆ ನೋರ್ವುಡು ಮುಂಗೈ- ||
 ಯಸಿದಾಗಿ ಬಾಳ್ಗು ಮಲ್ಲದೊ- |
 ಡಸುವಳಿಗುಂ ತಡೆಯದಿವ್ವತ್ತೆಂಟು ದಿನಕ್ಕುಂ || ೧೪೨ ||

ನೊಡರಕುಡಿಗಡ್ಡಮವ್ವಂ- |
 ತಿಡುವೆರಳಂ ಮುಚ್ಚಿಯೊಂದುಕಣ್ಣಂ ಕ್ರಮದಿಂ ||
 ನಡೆನೋಡಿ ಕುಡಿಯಡಂಗಿ- |
 ದೊಡೆ ಬಾಳ್ಗುಂ ಮಿಕ್ಕು ತೋರೆ ಮರಣಮವತ್ಯಂ || ೧೪೩ ||

ಈಸಾಡೆ ನೀರು ಮೈಯೊಳು |
 ವೂಸಿದವೋಲಿರದೆ ಪದ್ಮಪತ್ರದನೀರಂತೆವೊ- ||
 ರಸಿ ಮೋಗೆ ತನುವಿಂ- |
 ಬಿಸರಮೆನಿಪ್ಪತ್ತಾರು ದಿನದೊಳ್ ಮರಣಂ || ೧೪೪ ||

ಉರದೊಳ್ ನೊಸಲೊಳ್ ತೊಡೆಯೊಳ್ |
 ಶರೀರದೊಳ್ ಮುಯ್ಯುವೆಗಲು ಬೆನ್ನೊಳ್ ಪುರುಷಂ ||
 ಸಿರಿಗಂಪ ನೆರೆ ವೂಸಿದೊ- |
 ಡುರದದು ಮುನ್ನಾರೆ ಪಂಚವಿಂತತಿವಸಂ || ೧೪೫ ||

ಕಾರಣಮಿಲ್ಲದೆ ಕಣ್ಣೊಳ್- |
 ಕಾರಣದಿಂ ನೀರು ಸುರಿಗುಮವೊಡೆ ಮೂಗಿಂ ||
 ವಾರಿಜಭವನುಂ ಆರಂ |
 ಧಾರುಣಿಯೊಳ್ ಕಾಯಲಿಪ್ಪತ್ತೆರಡನೆ ದಿವಸಂ || ೧೪೬ ||

ಉಟ್ಟಮಡಿ ಮುಡಿದ ಕುಸುಮಂ |
 ತೊಟ್ಟವಿಚಿತ್ರಾಂಗಭೂಷಣಂಗಳು ರುಚಿಗಳ್ ||
 ತೊಟ್ಟನೆ ಮಸುಳಿಪ್ಪಡವಂ |
 ಕೆಟ್ಟಳಿಗುಂ ವಿಂತತಿಪ್ರಮಾಣಂ ದಿವಸಂ || ೧೪೭ ||

ಕರಚರಣಗ್ರೀವಂಗಳು |
 ಪುರುಷಂಗತಿತಯದಿ ಮುನ್ನಿ ನಾಕೃತಿಯಂತಾ- ||
 ಗಿರದರೆ ಹ್ರಸ್ವಕಾರಂ |
 ದೊರೆಕೊಳೆ ಪದಿನೆಂಟು ದಿವಸದೊಳ್ ಮಡಿವಕ್ಕುಂ || ೧೪೮ ||

ಸನ್ನತದಿಂ ಕನ್ನಡಿಯೊಳ್ |
 ತನ್ನೆಂದಾಕಾರಮಿಲ್ಲದದು ವಿಪರೀತಂ ||
 ಮುನ್ನಿಲ್ಲದದು ಕಂಡಡೆ |
 ಮನ್ನಿಸದಾಸನ್ನವೃತ್ತ್ಯು ಷೋಡಶದಿನದೊಳ್ || ೧೪೯ ||

ಕಂದ || ಸುಖದಿನಿರೆ ತೊಟ್ಟನೋರ್ಮೆಯೆ |
 ನಖ ದಂತ ವಿಲೋಚನ ತ್ವಚಂಗಳ ರುಚಿಗಳ್ ||
 ವಿಖರಜರಪರುಷದಿಂದಂ |
 ಮುಖರಂದೊರದೊಂದೊಂದೆ ಪಕ್ಷಂ ಬಾಳ್ಗುಂ || ೧೫೦ ||
 ಕರಮೆರಡುಮುಖಯಪಕ್ಷಂ |
 ಸರಳಾಂಗುಳಿಪರ್ವಮನಿತುಮವು ನೆರೆ ತಿಥಿಗಳ್ ||
 ಕರಮೇ ತುಚಿಯಾಗಿ ನೋರ್ಪುದು |
 ಕರದಪ್ಪಾರೇಖೆಯಾದ ತಿಥಿಯೊಳ್ ಮಡಿಗುಂ || ೧೫೧ ||
 ನಡೆನೆಡೆಯ ಮಳಲ ಪಜ್ಜಿಗ- |
 ಕೆಡೆವರಿದೊಡಮುತ್ತಪ್ಪಿತ್ತನರಿವುದು ಪುರುಷಂ ||
 ಮಡಿಗುಂ ಪೆರಗಾರುದಿಂಗಳು |
 ಗಡಿವಜ್ಜಿಯಮುಂತು ಕೆಟ್ಟೊಡರಿ ಮೂದಿಂಗಳ್ || ೧೫೨ ||
 ಮಾರುತಪಥಮಧ್ಯವನುಂ |
 ಸಾರಮರುಂಧತಿಯನಂತೆ ಕಾಣದೊಡಾತಂ ||
 ವಾರಿಜಭವನುಂ ಕಾಯನ- |
 ಕಾರಣದಿಂದೈವತ್ತೊಂದು ದಿನದೊಳ್ ಮಡಿಗುಂ || ೧೫೩ ||
 ತಿಂಣಂ ಮುಂತಣ ಮನುಜರ |
 ಕಂಠಾವಿಯೊಳಾತ್ಮಬಿಂಬಮಂ ಕಾಣದೊಡೆ- ||
 ನಂಣವುಸಿಯುಂಟೀ ನೊಸಲೊಳ್ |
 ಕಂಠುಳ್ಳಂಗರಿದು ಪತ್ತು ದಿನದಿಂ ಕಾಯಲ್ || ೧೫೪ ||
 ಕೆವಿಯೊಳು ಬೆರಳಂತೂತಿ- |
 ಟ್ಪು ವಿಚಳಮತಿನೋಳ್ಳಿ ಘೋಷಮಿಲ್ಲದಿದೊಡಂ ತಾ- ||
 ಯುವನರಿವುದೇಳು ದಿವಸದಿ |
 ಸಮನಿಸುಗುಂ ಮೃತ್ಯುವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯದಿಂದಂ || ೧೫೫ ||
 ತೊಟ್ಟಗೆ ನಾಲಗೆ ಕೆಟ್ಟೊಡೆ |
 ನಿಟ್ಟಯಿಸುಗೆ ಮೂರು ದಿವಸದೊಳ್ ಮಡಿವಕ್ಕುಂ ||
 ದಿಟ್ಟಡೆಯೆರಡು ದಿವಸಮ |
 ನಿಟ್ಟಳದಿಂ ಹೃದಯಕಂಪದೊಳ್ ದಿನಮೆರಡುಂ || ೧೫೬ ||
 ಭರದಿಂ ಕಂಪಿಸೆ ಕಂಠಂ |
 ಸ್ಥಿರಮಲ್ಲಂ ಮಡಿಗುಮೆರಡು ಝಾವದೊಳಾತಂ ||
 ಕರಮತಿಶಯದಿಂ ತಾಳುಂ |
 ಸ್ಫುರಣೆಯೊಳವನೊಂದು ಝಾವದಾಗಳೆ ಮಡಿಗುಂ || ೧೫೭ ||

ಕಂದ || ಅಡುವಡೆ ಕಿಚ್ಚಿಲ್ಲದೆ ಪೊಗೆ |

ಇಡುವಡೆ ಮೇಣ್ಣೊದ್ದೆದ ಸೀರೆವುರಿಯೇಳ್ವಡೆ ಮೇಣ್ ||

ಕಿಡಿಗಳು ತಲೆಯಿಂದಂ ಮೊರೆ- |

ಮಡುವಡೆ ಯಮಮುಖಮನೆಯ್ದುಗುಂ ತಡೆಯದವಂ || ೧೫೮ ||

ಭ್ರೂನಾಸಿಕಾಗ್ರಜಿಹ್ವಾಳಿಗಾಣದೊಜ್ಜಿನವದಮಂ ಧ್ಯಾನಿಸುಗಾಯುವದಿನ ಸಂಖ್ಯಾನಂ
ನವ ನಿಧಿ ಕರಾಗ್ನಿ ತತಿಸಂಖ್ಯಾನಂ || F-F-೫-೩-೧ ||

ಕಂದ || ಸಮಸಪ್ತಮರಾಶಿ ಸು- |

ದ್ಯುಮಣಿಯೊಳಾಮಕರ ಲಗ್ನದೊಳ್ ನೋಡುಗೆ ಸಂ- ||

ಶ್ರಮಣಮನಮಳಮನಪ್ಪಟು |

ಸಮದಾತು ಜಿತಾಸನಂ ಸ್ವನಾಳಿಗಳೆಡೆಯೊಳ್ || ೧೫೯ ||

ಶರರಸಗಿರಿ ವಸುನವದತ- |

ಶರಹತವಿಂಶತಿ ಮಿತಘಟಿಕೆಯಂ ಭಂದಿತವವಸು- ||

ಖರಸವಿಯುತರಸುರತತ್ವಾಬ ಕೃ- |

ಷ್ಣ ರವಿಯುಂ ತಿತತತಿಗತಿಯನರಿ ಜೀವಿತಮಂ || ೫,೬,೭,೮,೯,೧೦,೧೦೦,೮೦,೬೦,೫೦,
೩೩,೨೫, || ೧೬೦ ||

ಕರವಾರ್ಧಿ ಗಣಾಯಾಮದೇ |

ಕರಾಗ್ನಿಗತಿದಿನದಿ ನೆಗಳತತ್ವಾರ್ಕದಿಶಾ ||

ಕರಿಪುರುವರುಷಂಗಳು |

ಹರಿಶತಿ ವಿಪರೀತಗತಿಯು ಜೀವಿತದ ಪವಣುಂ || ೨,೪,೮,೨೩,೪,೨೫,೧೨,೧೦,೮,೩, || ೧೬೧ ||

ವ್ರತದಿಶಿದಿವ ಘಟಿಕೆಗಳಿಂ |

ತ್ರಿತಯಾಕ್ಷಿಂಧ್ಯಬ್ಧ ಸಂಖಿಗಳು ನಖತತ್ವೋ- ||

ತ್ಯುತಿಭಲಾಂಘಟಿಯಿಂ ರಸಾಗ್ನಿ |

ದ್ವಿತಯ ಕ್ಷಿತಿನಾಸಮುಭಯ ಚಾರಸ್ಥಿತಿಯುಂ || ೫,೧೦,೧೫,೩೨,೧,೨೦,೨೫,೨೬,೬,೩,
೨,೧, || ೧೬೨ ||

ಕರಿಕರ ನಿಧಿನಯನಾಂಒರ |

ಪುರುಮಿಂಧ್ಯಗ್ನಿಪುರಾಗ ಸುರಘಟಿಕೆ ದಿನಾಂ- ||

ತರದ ಶರಸತಿವಿಕರತತಿ |

ಪರಿಮಿತ ಜೀವಿತದಿನಂಗಳುಭಯೇದಯದೊಳ್ || ೨೮,೨೯,೩೦,೩೧,೩೨,೩೩,೧೫,೧೦,
೬,೩,೨,೧, || ೧೬೩ ||

ಹೂಂಕಾರಮುಷ್ಣಮಾಗರೆ |

ಹಾಂಕಾರಂ ತೀತಮಾಗೆ ದಿನಸಪ್ತಕದಿಂ- ||

ಪೋಂಕುಂ ಪರಲೋಕಕ್ಕೆಂ- |

ಬೀಂಕುರುಪಂ ಬಗೆವುದಾಪ್ತವಹನಂ ತಥ್ಯಂ || ೧೬೪ ||

ಕಂದ || ಹೊಸನೀರಿಂ ಕರ್ಚ ಪರೀ- |

ಕ್ಷಿಸುವುದು ಪಾದಂಗಳಿವುಮೇಗಾಲಲುಜೀ- ||

ವಿಸುಗುಂ ಕಳಗಿಳಿಯಲು ಜೀ- |

ವಿಸನೆಂದರಿ ಮಾರಸಿಂಗನನುಮತದಿಂ || ೧೬೫ ||

ಕರಪಾದಂಗಳ ತೊಳೆದಡೆ |

ನಿರುತಂ ಪೊಣಗಿದನ್ನಿರಲ್ಯಾರುದಿನಂ ||

ಕರಮರಿದು ಮೈಯ್ಯತೊಳೆದೊಡೆ |

ಇರದಾಗಳೆ ಪೊಟ್ಟಿರೊಣಗೆ ತ್ರಿದಿನಂ ಬಾಳ್ಕುಂ || ೧೬೬ ||

ಶೀತಳಮೆನಿಸುವ ಪವನಂ |

ಮಾತೆಂಬಾಯ್ದೊಗು ಕಂಣುಗುದದಿಂ ಪೋಗ- ||

ಲ್ಯಾತಂ ಶೀಘ್ರಂ ವೋಳುಂ |

ಹೊತ್ತುವೆನಲ್ ಮಾಡು ದಾನ ವೂಜಿಗಳಂ || ೧೬೭ ||

ಕಂಣೀರ್ಸುರಿವಡಮಾಗದು |

ತಿಂಣಂ ಹಲುಹತ್ತಿಬಿಡದೆ ಕಾಡುತಿರಲೇ- ||

ಕಂಣ ದಿನವೆರಡಂ ಬಾಳ್ಕು |

ಬಂಟೆಸದಿರು ಮಾಡು ದಾನಪೂಜಾದಿಗಳಂ || ೧೬೮ ||

ನೆಳಲಂ ಕಾಣದೊಡಿನಿಸುಂ |

ನೆಳಲೆರಡಾಗಿದ್ದುತೋರ್ಪಡಂತೆರಡುದಿನಂ ||

ಇಳಿದೆಶೆಗಳ್ಳಸುರಾಗಲುವ- |

ರಿಸಿನ ಮೈವೂಸೆ ಪತ್ತದಿರೆ ಲಘು ಮರಣಂ || ೧೬೯ ||

ಕಾಲಜ್ಞಾನಂಗಳುಮಂ |

ಕೇಳ್ವಂ ಕಲ್ಪದೇನೊ ಛಾಯಾವುರುಷಂ ||

ಕಾಲಮನರಿವುಗು ನಿರುತಂ |

ಕೇಳುತ್ತಾನಾಗಾತ್ಮ ತತ್ವಪರತತ್ವಮುಮಂ || ೧೭೦ ||

ನಿರುತಂ ತಪ್ಪದು ನಿಜ್ಜಂ |

ಪರಮಾರ್ಥಮಿದೊಂದೆಸಾಲ್ಕು ಕಾಲಜ್ಞಾನಂ ||

ತ್ವರಿತಂ ಪೇಳ್ಕುಂ ನಿನಗಂ |

ಪುರುಷಾವೇಕ್ಷೆಯೊಳೆ ನೋಡೆ ಪೆರಗವಂ ಪೇಳ್ಕುಂ || ೧೭೧ ||

ಕಾರ್ತಿಕ ಮಾರ್ಗಶೀರ್ಷದೊ- |

ಕಾರ್ತಮನುಳಿ ಪೌರ್ಣಿಮಮವಾಸಿ ಚತುರ್ದಶಿಯೊಳ್ ||

ಕೀರ್ತಿಸೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸು ನೀಂ |

ಮಾರ್ತಂಡನ ತೇಜಮುಳ್ಳದಿನಮದು ಮುತ್ಯುಂ || ೧೭೨ ||

ಕಂದ || ಚಿತಪದ್ಧಾಸನದಿಂದಂ ।

ಮತಿಯುತ ಸಮಪಾದದಿಂದನಿಂದಿದುರ್ಮ ಮೋಚ್ ||

ಹಿತಮನೇಳೆಂ ಪೆರರ್ಗಂ ।

ಸತತಮದೆಡದಲ್ಲಿ ನಿಲಿಸಿ ನೋಡುಗೆ ತಥ್ಯಂ || ೧೭೩ ||

ಗಿಡುಮರನ ಮುಗಿಲ ನೆಳಯಂ ।

ಬಿಡೆ ಕಳಕಳದ ರವಮು ಜೀವದನದುಲಿವುಗಳಂ ||

ಕಡುಗಾಳಿ ತೀತಮಿಲ್ಲದ ।

ಕಡುವಿಸಿಲೊಳು ನೋಡೆ ತೋರ್ಕು ಛಾಯಾಮರುಷಂ || ೧೭೪ ||

ನಿರ್ಮಳಮನಿಪ ದಿನದೊಳ್ ।

ನಿರ್ಮಲಮನಿಪೊಂದು ತಾವಿನೊಳ್ ನಿಂದಿನಿಸುಂ ||

ನಿರ್ಮಲಚಿತ್ತದಿ ನೋಡಲು ।

ಘಮ್ನನೆ ತಾಂ ತೋರ್ಕುಮಲ್ಲಿ ಛಾಯಾವುರುಷಂ || ೧೭೫ ||

ಇರೆವಿಪೆರಗೆ ಶರೀರದ ।

ನೆಳಲಗ್ರದಿ ದೃಷ್ಟಿಸೂಸದಿನಿಸುಂ ನೋಡು- ||

ತ್ತಿರು ನಿರುತಂ ಮೇಗಂ ನೋಡಲು ।

ಪರಮಾರ್ಥಂ ತೋರ್ಕುಮಲ್ಲಿ ಛಾಯಾವುರುಷಂ || ೧೭೬ ||

ಧ್ಯಾನಂ ನಿಂದೊಡೆ ನಿನಗಮು- ।

ದೇನುಂ ಸಂದೇಹಮಿಲ್ಲ ದಿವ್ಯಜ್ಞಾನಂ ||

ತಾನೇಂ ದೊರೆಕೊಳ್ಳು ಮೊದದ- ।

ನಾನಂಗುಣಂ ಪುಟ್ಟಿ ಕಾಲಮರಿವುದು ಪಿರಿದೆ || ೧೭೭ ||

ಬಿಳಿದಾಗಿರೆ ಕರಮೇಶುಭಂ ।

ತಿಳಿನೀಂ ಕರಿದಾಗಿರಲೈಯಶುಭಮದಕ್ಕುಂ ||

ತಳರ್ಗುಂ ನೆಲೆಯಿಂ ಪಸುರಿಂ ।

ಘಳಯಿಸುಗುಂ ರಕ್ತದಿಂದೆಪಿರಿದಪ್ಪೆರಂ || ೧೭೮ ||

ಕನಕ ಛವಿಯಿಂ ರುಜೆಯುಂ ವಿನುತಗುಣಾಕೆಲಕೆ ತೋಗಲಂತಾರುಂ, ಕೇಳದುದಂ
ತಾಂ ಕೇಳುಮಪ್ಪಡಂ, ಕಾರಣಮಿಲ್ಲದೆ ತನ್ನಿಂ ಕಾನೊಂದಂ ಬಗೆದುಬ್ಬೆಗಂ ಬಡುತಿಕ್ಕುಮಪ್ಪೊ
ಡಂ, ಮೂತ್ರ ಪುರೀಷಾದಿಗಳುಂಬಮಿವ್ವಾಗಳು ನಿರೋಧಮಪ್ಪೊಡಂ ಎಂಟು ದಿವಸವಾ
ಯುಪ್ಪೊಂ ||

ಕಂದ || ಅರಿವುದು ಕಾಲಜ್ಞಾನಮು- ।

ನರಿವುದು ಬಳಿಕಲ್ಲಿ ನೆಗಳಲಕ್ಕುಂ ತನಗಂ- ||

ತರಿಯದೆ ಬೆರಗಾಗಿದೊಡೆ ।

ಯರಿಮರುಳಕ್ಕುಂ ಸಮಾಧಿಯಂ ಪಡೆದಪನೆ || ೧೭೯ ||

ಕಂದ || ಕಲಿಸತ್ತು ಪಂದೆ ಬದುಕಂ |
 ಕಲಿಬದುಕೆಯೇ ಪಂದೆ ಸಾಯನದು ನಿಶ್ಚಯದಿಂ ||
 .....
 ..... || ೧೮೦ ||
 ಬಡಗಳು ಮೊಡಲು ತೆಂಕಲು |
 ಪಡುವಲು ಮುಕ್ಕಾಗಿತ್ತೋರಲಿನ ಬಿಂಬಂತಾಂ ||
 ಕೆಡುಗುಮದಾರುಂ ತಿಂಗಳು |
 ಗಡನಾಲ್ಕುಂ ಮೂರುಮೆರಡು ತಿಂಗಳಿನಳಿಗುಂ || ೧೮೧ ||
 ಮನಕುಬ್ಬಿಗಮಂ ಕರ್ವರ |
 ಜನಿಯಿಸುಗುಂ ಪಲವು ವರ್ಣದಿಂ ಬಹುದೋಷಂ ||
 .....
 ..... || ೧೮೨ ||
 ಅರುದಿಂಗಳು ಬಲಗಯ್ಯಂ |
 ನೆರೆಯದೊಡೆಡಗೈಗೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳಮರಣಂ ||
 ಅರಿಬಲಗಾಲಿ ತಿಂಗಳು |
 ಪೆರತೇನೆಡಗಲು ಬಾಳ್ಕುಂ ದಿನ ಹದಿನೈದುಂ || ೧೮೩ ||
 ಕರಕರಿದಾದೊಡೆ ಪಕ್ಷಂ |
 ಕರಮದು ಪೊಗೆಯಾಗಿ ತೋರಲೇಳು ದಿವಸಂ ||
 ನಿರುತಮದು ತೋರಿಕರಗಳು |
 ಪರವಾರ್ಥಂ ಮೂರುದಿನದಿಸಾಗುಮವೋಳಂ || ೧೮೪ ||
 ತಲೆಕೆಳಗಾಗಲು ದಶದಿನ |
 ತಲೆಯಿಲ್ಲದೆ ತೋರಲಂತ್ಯೆದುಂ ದಿವಸಂ ||
 ನೆಲದೊರ್ಬಿದೊಡೆ ಸದ್ಯಂ |
 ಸಲೆ ನೋರ್ಪಡೆ ಛಾಯಾವುರುಷನಿಂದಂ ಪೋಕ್ಕುಂ || ೧೮೫ ||
 ತಲೆಯುಂ ಬಲಗೈ ಎಡಗೈ |
 ಸಲೆ ವೃತ್ತಂ ಬಲದ ಕಾಲುಮಂಶೆಡಗಲುಂ ||
 ನಿಲೆ ಕಾಣದೊಡಾರಯ್ಯಂ |
 ಸಲೆ ನಾಲ್ಕುಂ ಮೂರುಮೆರಡುತಿಂಗಳ ಮರಣಂ || ೧೮೬ ||
 ಮೆರಡುಂ ಕರದಿಂ ನಿಂತತಿ |
 ತಿರಮುಂ ಬಲಗೈಗಳಂತೆ ದಿನವೈದುಂ ||
 ಮೆರಡುಂ ಪರಣದಿ ದಶದಿನ |
 ತಿರಮುಂ ಬಲಗಾಲು ಕೈಯೊಳೊಂಭತ್ತುದಿನಂ || ೧೮೭ ||

ಕಂದ || ಯೆರಡುಂ ಕರಮುಂ ಬಲಗಾ- ।

ಲಿರದೆಂಟುಂ ದಿವಸಮೆರಡುಕ್ಕೆ ಬಲಕಾಲ್ಗುಂ ||

ನಿರತಮದೈದುಂ ದಿವಸಂ ।

ಪರಮಾರ್ಥಮಿದೆಂದು ಪೇಳ್ವರನ್ಯ ಕೆಲಬರ್ || ೧೮೮ ||

ಪರಮಾತ್ಮನ ಚಿಹ್ನಮಿದಂ ।

ಪರಮ ಮುನೀಂದ್ರ ಕೃಷಿದನೆ ನೋಡುತ್ತಿರ್ಪರ್ ||

ಪರಮಾರ್ಥಮಿದುವೆ ತಪ್ಪದು ।

ಪರಮಾತ್ಮನ ಕಾಣಬಕ್ಕುಮಭ್ಯಾಸತೆಯಿಂ || ೧೮೯ ||

ಪರಮಾತ್ಮನ ಭಾವನೆಯಿಂ ।

ಪರಮಾರ್ಥಂ ಮುಕ್ತಿಯಕ್ಕುಮೆಂದಡೆ ಪೆರತೇಂ ||

ಪರಮಾತ್ಮ ಛಾಯೆಯಿಂದಂ ।

ಪರಿಭಾವಿಸಿ ನೋಡೆ ಪೇಳ್ವ ಪೆರಗಂ ತನಗಂ || ೧೯೦ ||

ತನಗಂತು ಮರಿವುದರಿದೇ ।

ಮನುಚಿತ್ತಿರಿಕರುಮನಿಸಿನೆಳಲಗ್ರಮುಮಂ ||

ಮನದಿಂದೆ ನೋಡಿ ಪೇಳ್ವುದು ।

ತನಗರಿವುದರಂತೆ ನೋಡಿ ಪೇಳ್ವುದು ಪೆರಗಂ || ೧೯೧ ||

ವರಪದ್ವಾಸನದಿಂದಂ ।

ಸ್ಥಿರಮೆನೆಕುಕ್ಕುತು ಆಂ ಕ್ರೋಂ ಮೆನಿಪ್ಪಕ್ಕರವಂ ||

ಚಿಂತಿಸಿ ಧ್ಯಾನಂ ನಂದಡೆ ।

ಸಂತತಮಂ ತೋರು ಜೋಡ್ಯಮಂ ಜನಕೆಲ್ಲಂ || ೧೯೨ ||

ಇಂತೀಕ್ರಮದಿಂ ನೆನೆಯಲು ।

ಭ್ರಾಂತಿಲ್ಲದೆ ತಿಳಿವುದರಿದು ಕಾಲಮನಿಸುಂ ||

ಚಿಂತಿಸದಿಂ ನಿನ್ನಿಂ ।

ಚಿಂತಿಸು ಕಾಲಮನೆ ವಂಚಿಪಂದದ ತೆರನಂ || ೧೯೩ ||

ವಚನ || ಇಂತು ಕಕುನನಿಮಿತ್ಯಾದಿಗಳಂ ನಿಜಾಯುರವಸಾನಮನರಿದೆಲ್ಲರೊಳಂ ಹ್ವಮೆಯಂ ಮಾಡಿ ನಿಧಾನದೊಳು (ಗುರುಗಳ ಸನ್ನಿಧಾನದೊಳು) ಸಮಸ್ತಾತಿಚಾರಂಗಳನಾಳೋಚಿಸಿ ಕ್ರಮದಿಂದಾಹಾರಪರಿತ್ಯಾಗಂ ಗೆಯ್ದು ಕರೀರಪ್ರಕಂಪಿತೋಚ್ಚಾಸ್ತಾನೋನ್ನೀಲನಾದಿಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸಿ ಪಂಚಪದಂಗಳಂ ನಿಜಕುದ್ಧಾತ್ಮನಂ ಭಾವಿಸುತ್ತಂ ಲೋಕಾಗ್ರದೋಳ್ಕತಿಯನಿಟ್ಟು ಕರೀರಭಾರಮನಿಳಿಪುವುದು ಸಾಧಕತ್ವಮೆಂಬುದಿಂತು ||

ಮತ್ತಂ ಗೃಹಸ್ಥವರ್ಷಸ್ಥಸಲ್ಲೇಖನೆಯ ಕ್ರಮಮೆಂತನೆ—ಕರೀರಸಲ್ಲೇಖನೆಯಂ, ಕಷಾಯಸಲ್ಲೇಖನೆಯೆಂದು ಇತ್ತೆರನಲ್ಲಿ || ಕರೀರಸಲ್ಲೇಖನೆಯೆಂಬುವದು ಅನೇಕನಾದಿ ಬಾಹ್ಯತಪಂಗಳಿಂ ಕರೀರಮಂ ಕೃತವಾಳ್ವುದು || ಕಷಾಯಸಲ್ಲೇಖನೆಯೆಂಬುದದು ಪರಿಣಾಮೋತ್ಪತ್ತಿ ನಿಮಿತ್ತಂಗಳವ್ವ ಸಮಸ್ತವಸ್ತುಗಳಂ ತೋರುವುದು ಕಷಾ

ಯಂಗಳ ನಡಗಿಸುವುದುಂ || ಇಂತೀ ಸಲ್ಲೇಖನೆಗಳಂ ಮುನ್ನ ಮಾಡದಿದೋಡಂ,
ಗೃಹಸ್ಥರಲ್ಲಿಯೆಲ್ಲಿ ಮಾಡ್ಬರೆಂದೋಡೆ—

ಉತ್ತಂಚ ಶ್ಲೋ || ಉಪಸರ್ಗೇ ದುರ್ಭಿಕ್ಷೇ ಜರಗಿ ರುಜಾಯಾಂ ಚ ನಿಃಪ್ರತೀಕಾರೇ ||
ಧರ್ಮಾಯ ತನುವಿನೋಚನಮಾಹುಃ ಸಲ್ಲೇಖನಾನಾರ್ಯಾಃ || ೨೧ ||
ಸಮಂತಭದ್ರಸ್ತಾಮಿಕ್ಕತಂ.

ಅರ್ಥ—ಉಪಸರ್ಗ, ದುರ್ಭಿಕ್ಷೆ, ಮುಪ್ಪು, ರೋಗ ಇವುಗಳಿಗೆ ಪ್ರತೀಕಾರ ಇಲ್ಲದೇ
ಇದ್ದ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಧರ್ಮಕ್ಕಾಗಿ ಶರೀರವನ್ನು ಬಿಡುವದು, ಅಂದರೆ ನಿಜಯವ್ಯವಹಾರದ ಧರ್ಮ
ದೊಳಾತ್ಮನಂ ಕೂಡಿ ಶರೀರಭಾರಮಂ ಬಿಡುವದು, ಇದುವೇ ತಪದ ಫಲಂ, ನಿಜ್ಜಲುಂ ಬಯ
ಸುವ ಸಮಾಧಿಮರಣಮೆಂದು ಸರ್ವಜ್ಞವೇಳ್ವರು || ಕದಳೀಫಲತದಿಂದಕ್ಕೆ, ಸ್ವವಾಕದಿಂದಕ್ಕೆ,
ಮೇಣಾಯುಹ್ವಯಮುಂ, ಮರಣಮೆಂಬುದಲ್ಲಿ ||

ಗಾಹೆ || ವಿಸವಿಯಣ ರಂಶಂಖಯ ಭಯಸತ್ತಂ ಗಹಣ ಸಂಕಿಲಿಸ್ತೋಯ |
ಉಸ್ತಾಸಾಹಾರಾಣಾ ಣಿರೋದದೋಭಿಜ್ಜದೇ ಆಲೂ || ೨ ||

ವಿಪವೇದನಾದಿಗಳೆಂ, ರಕ್ತಹ್ವಯಮುಂ, ಭಯಮುಂ, ಕಸ್ತಪ್ರಹರಣಮುಂ, ಸಂಕ್ಷೇ
ತಮುಂ, ಉಚ್ಚ್ವಾಸನಿರೋಧಮುಂ, ಆಹಾರನಿರೋಧದಿಂ, ಜಲ, ಜ್ವಲನದಿಂ, ಮೃತಿಯನೆಯ್ದು
ವುದು ಕದಳೀಫಲತವೆಂಬುದು || ಫಲತಮಿಲ್ಲದೆ ಗೋಪುಚ್ಚಾಕಾರದಿನಿದಾಯುವ್ಯ ನಿಷೇಕಗಳು
ಕ್ರಮದಿನುಂಡು ತಪಿಸುವುದು ಸ್ವವಾಳಮೆಂಬುದು ||

ಸೂತ್ರಂ || ಮರಣಂ ದ್ವಿತಿ ಚತುಃಪಂಚವಿಧಂ ವಾ || ೨೬ ||

ತಾಃ—೧ ನಿತ್ಯಮರಣಮೆಂದುಂ, ೨ ತದ್ಭವಮರಣಮೆಂದುಂ ಎರಡು ತೆರವು ||

೧ ಭಕ್ತಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಮರಣ, ೨ ಇಂಗಿನೀಮರಣ, ೩ ಪ್ರಾಯೋಪಗಮನಮರಣ
ಮೆಂದು ಮೂರು ಭೇದವಾಗುವದು ||

೧ ಸನ್ಯುಕ್ತಮರಣ, ೨ ಸಮಾಧಿಮರಣ, ೩ ಪಂಡಿತಮರಣ, ೪ ವೀರ್ಯಮರಣ
ಎಂದು ನಾಲ್ಕು ಭೇದವಾಗುವದು ||

೧ ಬಾಲಬಾಲಮರಣಮುಂ, ೨ ಬಾಲಮರಣಮುಂ, ೩ ಬಾಲಪಂಡಿತಮರಣಮುಂ,
೪ ಪಂಡಿತಮರಣಮುಂ, ೫ ಪಂಡಿತಪಂಡಿತಮರಣಮುಮೆಂದು ಪಂಚ (೫) ಪ್ರಕಾರವಾಗು
ವದು. ಅದು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ—

ಮುನ್ನವಾರ್ಜಿಸಿದ ಅಯುವ್ಯದ ಸ್ಥಿತಿಯ ತವಿಲಂ ಮರಣಮೆಂಬುದು; ಅದು ನಿತ್ಯಮರ
ಣಮೆಂದೋಡಂ, ಅವಿಚಿಮರಣಮೆಂದೋಡಂ, ವಿಕಾರ್ಥವು. ಅಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣತಟಾಕೋದರ
ಮೆಂತು ಪ್ರತಿದಿನಂ ಕ್ರಮಾನುಗತಿಯಿಂ ಕುಂದುತ್ತಮಿರ್ಕುಮನ್ನೀ ಜೀವಂಗರ್ಭದೋಳ್ವಲಿಸಿ
ದಂದಿಂ ತೊಟ್ಟು ಪ್ರತಿಸಮಯಮಾಯುವ್ಯಂ ಕ್ರಮಾನುಗತಿಯಿಂ ಕುಂದುತ್ತಮಿರ್ಪುದು ಅವಿಚಿ
ಮರಣಮೆಂಬುದು || ಜನ್ಮಾಂತರ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಂ ಮಾಡ್ಬುದು ತದ್ಭವಮರಣಮೆಂಬುದು ||

೧ ಸ್ವಪರವೈಯ್ಯಾವೃತ್ಯ ಸಾಪೇಕ್ಷಮಪ್ಪ ಭಕ್ತಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಮರಣಮುಂ, ಪರಮವೈಯ್ಯಾವೃತ್ಯ ನಿರಾಪೇಕ್ಷಮಪ್ಪ ಇಂಗಿನೀಮರಣಮುಂ, ೨ ಸ್ವಪರವೈಯ್ಯಾವೃತ್ಯ ನಿರಾಪೇಕ್ಷವಾದ ಪ್ರಾಯೋವಗಮನಮರಣವೆಂದು ಮೇಣ್ ಮೂರು ತರಂ || ೧ ವಾತಪಿತ್ತಶ್ಲೇಷ್ಮಾದಿಗಳಂ ಮತಿಸುಹಿಸಿದೊಡಂ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಮಂ ಬಿಡದದು ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಮರಣಮುಂ, ೨ ನಿವೃತ್ತಿಪೂರ್ವೋಕ್ತಮಾಗಿ ಕರೀರಭಾರಮನಿಳಿಪುವುದು ಸಮಾಧಿಮರಣಮುಂ, ೩ ನಿವೃತ್ತಿಪೂರ್ವಕಂ ಸ್ವಾತ್ಮತತ್ವಭಾವನಾಪೂರ್ವಕಂ ಕರೀರಮನುಳಿವುದು ಪಂಡಿತಮರಣಮೆಂಬುದು, ೪ ಧೈರ್ಯಂಜೆರಸು ಉತ್ಸಾಹದಿಂ ಭೇದಭಾವನಾಪೂರ್ವಕಂ ಪೊಡಲಂ ಬಿಡುವುದು ವೀರ್ಯಮೆಂಬುದು ಮೇಣ್ ನಾಲ್ಕು ಭೇದಮಕ್ಕುಂ || ೧ ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನ, ಜ್ಞಾನ ಚಾರಿತ್ರ ತಪಮೆಂಬ ಚತುರ್ವಿಧಾರಾಧನೆಗಳೊಳೊಂದಾರಾಧನೆಯುಮಿಲ್ಲದ ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಯ ಸಾವು ಬಾಲಬಾಲಮರಣಂ, ೨ ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನಾರಾಧನೆಯುಳ್ಳ ಅಸಂಯತ ಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿಯ ಸಾವು ಬಾಲಮರಣಂ, ೩ ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನಜ್ಞಾನಮೇಕದೇಶಚಾರಿತ್ರಂಗಳಂ ತನಗೆ ವಶಂ ಮಾಡಿ ನೆಗಳ್ಳ ದೇಶವ್ರತಿಯ ಮೃತಿ ಬಾಲಪಂಡಿತ ಮರಣಂ, ೪ ಚತುರ್ವಿಧಾರಾಧನೆಯೊಳಂ ನಿರತಿಚಾರವೃತ್ತಿಯಿಂ ಕೂಡಿದ ಮಹಾವ್ರತಿಗಳ ಪಂಚತ್ವಂ ಪಂಡಿತಮರಣಂ, ೫ ತದ್ಭವದೊಳು ಕರ್ಮಕ್ಷಯಂ ಗೆಯ್ದಿ ಸಮಯಮಾತ್ರದಿಂ ಲೋಕಾಗ್ರವಾಸಿಗಳಪ್ಪವರ್ಗಳ ತನುವಿನಾಶಂ ಪಂಡಿತಪಂಡಿತಮರಣಮೆಂದು ಮೇಣಿಯು ಭೇದಮಕ್ಕುಂ || ಅಥವಾ ೧ ಸಾಯುರ್ಮರಣಂ, ೨ ನಿರಾಯುರ್ಮರಣ ಭೇದದಿಂ ದ್ವಿವಿಧಮಕ್ಕುಂ || ಅಲ್ಲಿ ವರ್ತಮಾನಸ್ಥಿತಿ ವಿನಾಶಮಾದೊಡಂ ಜನ್ಮಾಂತರಕ್ಕೆ ಬದ್ಧ ಮಾಯುಷ್ಯ ಸ್ಥಿತಿಸಮೇತಮಪ್ಪ ಸಂಸಾರಿಗಳ ಮರಣಂ ಸಾಯುರ್ಮರಣಮೆಂಬುದದವುಂ || ಸಗುಣಸಾಯುರ್ಮರಣಮೆಂದುಂ, ೧ ನಿರ್ಗುಣಸಾಯುರ್ಮರಣಮೆಂದುಂ, ೨ ದ್ವಿವಿಧಮಕ್ಕುಂ ಅಲ್ಲಿಯುಂ ಯತಿ, ಗೃಹಸ್ಥ ಧರ್ಮದ್ವಯದೊಳಾಗಮೋತ್ತಮಕ್ರಮದಿಂ ವಿಗತಾರ್ಥಚಾರಿತ್ರ ವೃತ್ತಿಯಿಂ ನಡಿಯುವ ಜೀವಂಗಳ ಸಮಾಧಿಮರಣಮುಂ ಸಗುಣಾಯುರ್ಮರಣಮೆಂಬುದು, ಉಕ್ತ ಧರ್ಮದ್ವಯಾಭಾವದಿಂ ಗುಣಲೇಶಮಿಲ್ಲದೆ ಸ್ವೈರವೃತ್ತಿಯಿಂ ನಡೆಯುವ ಜೀವಂಗಳ ದುರ್ಮರಣಮುಂ ನಿರ್ಗುಣಸಾಯುರ್ಮರಣಮೆಂಬುದಿಂತು ಸಾಯುರ್ಮರಣಮಿತ್ತರನಕ್ಕು || ವರ್ತಮಾನ ಭಾವಿ ಜನ್ಮಾಂತರ ನಿಬದ್ಧನಿಖಿಳಾಯುರ್ವಂದ ವಿಚ್ಛಿತ್ತಿಯಿಂ ಕೇವಲಜ್ಞಾನಿಗಳ ಪರಿನಿರ್ವಾಣಮುಂ ನಿರಾಯುರ್ಮರಣಮೆಂಬುದಕ್ಕುಂ ||

ಇನ್ನು ಪಶ್ಚಿಮಸಲ್ಲೇಖನೆಯನರಿದುಕೊಂಬುದೆಂತೆನೆ—ಜಿನಾಗಮದೊಳು ಕುಕಲರವ್ವಿ ಚಾರ್ಯರಯ್ಯಾರುಗಾವುದದೊಳೆರ್ಡದಂ ಸಮಾಧಿಪ್ರಿಯರಾದ ದಿವ್ಯ ತಪೋಧನರು ಕ್ರಮಾನುಗತಿಯಿಂದನರ ಶ್ರೀವಾದನಿಕಟಮುಂ ಸಾರ್ದು ಕೃತದೋಷಮುಂ ಸಿಂದಾಗಹಣೆಯಿನ್ನವರೊಳು ಅಲೋಚಿಸಿ ಕೃತವ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತರಾಗಿ ನೆಗಳ್ಳುದು ಕಡೆಯೊಳು ವ್ಯಾಧಿನೊದಲಾದವರಿಂ ಆಯುಷ್ಯಾನಸಾನಮನಾಚಾರ್ಯರರಿದು ಮಹಾನುಭಾವಂಗೆ ಸಮಾಧಿಯಂ ಮಾಳ್ವುವೆಂದು ಚತುರ್ಗೋಪುರಾಸ್ವಿತಮಾಗಿ ಸಮಚತುರಸ್ತ್ರಮವ್ವಾರಾಧನಾಮುಂಡಪಮುಂ ಯಥಾವಿಧಿಯಿಂ ಗೃಹಸ್ಥರಿಂ ಸಮಯಿಸಿದದರನಡುವೆ ಚತುರಸ್ತ್ರವಾದ ವೇದಿಕೆಯಂ ಕುದ್ಧಮೃತ್ತಿಕೆಯಿಂ ನಿರ್ಮಿಸಿ ಪೂರ್ವದಿಗ್ಭಾಗದೊಳಂ ಮೇಣ್ ಉತ್ತರದಿಗ್ಭಾಗದೊಳಂ ವೀತರಾಗಸರ್ವಜ್ಞಪ್ರತಿಮೆಯನರ್ಚೆ

ನಾಪುರಸ್ಸರವಾಗಿ ಸಂಸ್ಥಾಪನಂಗೆಯ್ದು ವೇದಿಕೆಯ ಮಧ್ಯದೊಳು ಪ್ರತಿಮಾಭಿಮುಖವಾಗಿ ಸಮಾಧಿಪ್ರಿಯನಪ್ಪ ತಪೋಧನನಂ ಪಶ್ಯಂಕಾಸನದೊಳು ಮೇಣೀಕವಾರ್ಕ್ವದೊಳು ನಿರಿಸಿ ತೋರಣ ಧ್ವಜವಿತಾನ ಪುಸ್ಪಧಾಮ ಕಾಳಾಗರು ಮೊದಲಾದ ದೀಪ ಧೂಪ ಭೃಂಗಾರ ಕಳಸ ದರ್ಪಣ ಸರ್ವಧಾನ್ಯಮಾತುಳಂಗ ಭತ್ತತ್ರಯ ಚಾಮರಾದಿ ಮಂಗಲದ್ರವ್ಯಗಳಿಂ ವೇದಿಕೆಯ ನಲಂಕರಿಸಿ ಜಿನಾಭಿಷೇಕಪೂರ್ವಕ ಪೂಜಾರ್ಚನಾದಿ ಮಹಾಮಹಿಮೆಗಳಂ ನಿರ್ವರ್ತಿಸಿದ ನಂತರಂ ತಮ್ಮ ಸಮುದಾಯವಾಸಿಗಳಪ್ಪ ನಿಯತರವ್ವಾಚಾರ್ಯರಂ ಕರೆದು ಮಂಡಪದ ಪೂರ್ವದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮಾನುಯೋಗಮನ್ನೋದುತ್ತಂ ಪೇಳುತ್ತಮಿರಿಯೆಂದು ಏಳುಂಡ ಋಷಿ ಯರಂ ನಿಯೋಜಿಸಿ, ದಕ್ಷಿಣದ್ವಾರದೊಳು ಕರಣಾನುಯೋಗಮನ್ನೋದುತ್ತಂ ಪೇಳುತ್ತಮಿರಿಯೆಂದು ಏಳುತಂಡ ಋಷಿಯರಂ ನಿಯೋಜಿಸಿ, ಪಶ್ಚಿಮದ್ವಾರದೊಳಂ ಚರಣಾನುಯೋಗಮನ್ನೋದುತ್ತಮಿರಿಯೆಂದು ಏಳುಂಡ ಮುನಿಗಳಂ ನಿಯೋಜಿಸಿ, ಉತ್ತರದ್ವಾರದೊಳು ದ್ರವ್ಯಾನುಯೋಗಮನ್ನೋದುತ್ತಂ ಪೇಳುತ್ತಮಿರಿಯೆಂದು ಏಳುಂಡ ಯತಿಗಳಂ ನಿಯಮಿಸಿ, ಸಮಾಧಿ ಪ್ರಿಯನಪ್ಪ ತಪೋಧನನ ಸಮೀಪವರ್ತಿಗಳಾಗಿ ಚತುರ್ವಿಧಾರಾಧನಾಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೋದುತ್ತ ಪೇಳುತ್ತಮಿರಿಯೆಂದು ಏಳುಂಡ ಋಷಿಯರಂ ನಿಯಮಿಸಿ, ಪಥ್ಯವಾನಮಂ ಕೊಟ್ಟು ಮಲ ಮೂತ್ರಾದಿಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸಿ, ನಿರವದ್ಯವೃತ್ತಿಯಿಂ ವಿಸರ್ಜಿಸುವದಕ್ಕೆ ಏಳುಂಡ ಋಷಿಯರಂ ಸಮಕಟ್ಟಿ, ಚತುರ್ವಿಧಾನಲೋಕನಂ ಗ್ರಾಮದ ತಲೆವೋಲಂಬರಂ ಪೋಗಿ ಹ್ಲಾಮ, ಡಾಮರ, ಪರಚಕ್ರ, ದೇಶ, ಕಾಲ, ರಾಷ್ಟ್ರ, ಗ್ರಾಮ, ರಾಜ್ಯಾದಿಗಳ ಸ್ವಸ್ಥದ್ಭುತಿಯ ಕುದ್ಧಿಯಂ ಬುದ್ಧಿಯಿಂ ಕೊಂಡು ಬರಲೇಳುತಂಡ ಋಷಿಯರಂ ಪೇಳ್ವಂತು ನಾಲ್ಕತ್ತೊಂಭತ್ತಿರ್ವರಾಚಾರ್ಯರಂ ಸಮಕಟ್ಟಿ, ಬಳಿಕ ಬಬ್ಬಾಚಾರ್ಯರಂ ಸಮಾಧಿಪ್ರಿಯರಪ್ಪ ಋಷಿಯರಂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಪೋಡಕ ಭಾವನೆಗಳಂ ಚತುತ್ರಿಂಕದತಿಕಯಂಗಳಂ ಪರಮ ಜಿದಾನಂದೈಕಸ್ವರೂಪಮಂ ವಿಶೇಷರಾಗ ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪ ಸಮಾಧಿಸ್ವರೂಪಮಂ ಪೇಳುತ್ತಮಿರಲು ಕೇಳುತ್ತ ಮನದೊಳು ಭಾವಿಸುತ್ತಂ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂ ಗುರುನಿರೂಪಿತ ಕ್ರಮದಿಂ ಕರೀರಮಂ ಪಳಿಕೆಯ್ದು ತೊತ್ತನುಳಿವಂತುಳಿದು ಲೀಲೆಯಿಂ ಗತ್ಯಂತರಮನೆಯ್ದುವ ಮರಣಂ ಭಕ್ತಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಮರಣಂ || ೧ || ನೋಕರ್ಮ, ದ್ರವ್ಯಕರ್ಮ, ಭಾವಕರ್ಮ ತ್ರಯರಹಿತ ಸಹಜಕುಡ್ಡ ಕೇವಲಜ್ಞಾನಾದ್ಯನಂತಗುಣಸಹಿತಂ ಪರಮಾತ್ಮದ್ರವ್ಯ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಕ್ರದ್ಧಾನ ಜ್ಞಾನಾನುಷ್ಠಾನರೂಪ ಅಭೇದರತ್ನತ್ರಯಾತ್ಮಕ ವಿಶೇಷ ರಾಗ ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪಸಮಾಧಿರೂಪ ಸಮುತ್ಪನ್ನ ಪರಮಾನಂದರೂಪ ಸ್ವಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಜ್ಯುತಿಯಾಗ ದಂತ ಶೀತದಿಂ ಸಮಾಧಾನಮನರಿದು ಶೀತೋಪಚಾರಮಂ ಉಷ್ಣದಿಂ ಸಮಾಧಾನಮನರಿದು ವಾತೋಪಚಾರಮಂ ಮಾಡಿ ಮತ್ತಂ ಪರ್ಯಂಕಾಸನ ಮುಕ್ತಾಸನಕಯ್ಯ ಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಸಮಾಧಾನಮವ್ವಂತು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತತ್ಕಾಲೋಚಿತ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಂಗಳಂ ಮಾಡುತ್ತಂ ನಿಃಕ್ರಿಯಾ ಕುದ್ಧಾತ್ಮಭಾವನೆಯೊಳು ಪರಿಣಾಮಮನತಿ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂ ಕೊಡುತಂ ಪರಮ ವೈಯ್ಯಾವೃತ್ಯನಿರಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಂ ಕರೀರಭಾರಮನಿಳಿಪುವ ಮರಣಂ ಇಂಗಿನೀಮರಣ ಮೆಂಬುದು || ೨ || ಪರ್ಯಂಕಾಸನಮೇಕವಾರ್ಕ್ವ ವಾಗೋವಾದಾನಮೆಂಬಿವರೊಳಾವುದಾನು ಮೊಂದರೊಳು ಕರೀರಮಂ ನಿಯಮಿಸಿ, ಚತುರ್ವಿಂಶತಿ ತೀರ್ಥಕರ ಪರಮದೇವರ ಗುಣಸ್ತವ,

ರೂಪಸ್ತವ, ವಸ್ತುಸ್ತವಂಗಳಂ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯ ಸ್ತವನಂಗಳ ಆಲೋಚನೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಮಣ
ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ನಿಯಮಾದಿ ದಂಡಕಪರಿವಡಿಯೊಳಂ ವಚನಮಂ ನಿಯಮಿಸಿ, ದರ್ಶನವಿತುಡ್ಧಾಳಿ
ಪೋಡಕಭಾವನೆಗಳಂ ಭಾವಿಸುವ ವಿಷಯದೊಳು ಮನಮಂ ನಿಯಮಿಸಿ, ದೇವ, ಮನುಷ್ಯ,
ತೀರ್ಥಂಚರ್ಮಾಳ್ವ ಚೇತನೋಪಸರ್ಗಮುಂ, ಅಕನಿವಾತ, ಶಿಲಾವಾತ, ವಜ್ರವಾತ, ಭೂವಾತ,
ಗಿರಿವಾತ, ವೃಕ್ಷವಾತ, ವಜ್ರಾಗ್ನಿ, ದಾವಾಗ್ನಿ, ವಿಷಭೂಮಿ, ನದಿಪುರ, ಜಲವರ್ಷಣ, ಶೀತ
ವಾತಾತಪಮಂದಿವುಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದಾಗುವ ಅಚೇತನೋಪಸರ್ಗಮಾದೊಡಂ, ಪ್ರಬಲವಾದ
ಅಗ್ನಿಪುಟವಾಕದಿಂ ಕಾಂತಿವೆತ್ತ ಕಾಂಚನದಂತೆ ಪರಮೋಪಶಾಂತನಾಗುತ್ತಂ ನಿಜಪರಮಾತ್ಮ
ಸ್ವರೂಪದೊಳು ಪರಿಣತಿಯನ್ನವಿಚಲವೃತ್ತಿಯಿಂ ಸಮ್ಯಕ್ಸನ್ಯಸನರೂಪ ವೀರಸನ್ಯಸನಮಂ
ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಪರಮೈಯ್ಯಾವೃತ್ತಿನಿರಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಂ ಶರೀರಪರಿತ್ಯಾಗಂಗೆಯ್ದ ಮರಣಂ ಪ್ರಾಯೋಗ
ಮರಣಮೆಂಬುದು || ೩ || ಇಂತು ಮೂರು ತೆರದಿಂ ಪಂಡಿತಮರಣಮುಂ ಪೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿತು ||
ತದ್ಭವದೊಳು ಸಕಲ ಕರ್ಮಕ್ಷಯಂ ಗೆಯ್ದ ಸಮಯಮಾತ್ರದಿಂ ಲೋಕಾಗ್ರನಿವಾಸಿಗಳವ್ವ
ವರ್ಗಗಳ ಮರಣಮುಂ ಪಂಡಿತಪಂಡಿತಮರಣಮೆಂಬುದು ಅಥವಾ ಪೂರ್ವಜನ್ಮನಿಬದ್ಧಾಯುಷ್ಕ
ಸ್ಥಿತಿಯ ವಿನಾಶಮರಣಮೆಂಬುದು ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹಂ, ವೈರಂ, ಮೋಹಂ, ಪರಿಗ್ರಹಂಗಳೆಲ್ಲಮುಂ
ತೊರೆದು ಬಂಧುಜನಂಗಳಂ ಹ್ರಮಿಯಿಪುದೆಂದು ನಿಶ್ಚಲ್ಯಂಗೆಯ್ದ ತಾನುಂ ಹ್ರಮಿಯಿಸಿ ಪ್ರಿಯ
ವಚನಂಗಳಂ ನುಡಿದೊಡಂಬಡಿಸಿ ನಿಜನಿವಾಸಮಂ ತ್ಯಜಿಸಿ ಪೊರಮಟ್ಟು ಮುನಿನಿವಾಸಮ
ನೆಯ್ದಿ ಸಮಸ್ತ ದೋಷಂಗಳನಾಲೋಚಿಸಿ ತುದ್ಧಾಂತರಂಗನಾಗಿ ಮಹಾವ್ರತಮನಾಮರ
ಣಾಂತ್ಯಮೆನಿಸಿ ಕೈಕೊಂಡು ಗುರುಗಳನುಮತದಿಂ ಚತುರ್ವಿಧಾರಾಧನಪೂರ್ವಕದಿಂ ಸಂಸ್ತ
ರಾರೂಢನಾಗಿ ಮುನ್ನಂ ತ್ರಿವಿಧಾಹಾರಮಂ ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಮಂ ಕೊಂಡು ಸ್ನಿಗ್ಧವಾನೆ ಖರವಾನೆ
ಮೆಂಬೆರಡರೊಳಗೆ ಮುನ್ನಂ ಸ್ನಿಗ್ಧವಾನಮಂ ಭಾವಿಸುತಿರ್ದು ಕ್ರಮದಿಂದದುವಂ ಪರಿಹರಿಸಿ
ಖರವಾನಂ ಚಿತ್ತಸಮಾಧಾನನಿಮಿತ್ತಂ ಕೊಂಡು ಕೊಳುತಿರ್ದುಂ ಕತ್ತಿಯನಿರಿವಂತಾ ಖರವಾ
ನಮಂ ನಿವೃತ್ತಿಗೆಯ್ದ ನಿರವಧಿಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಮುನುಪ್ಪವವಾಸಮಂ ಕೈಕೊಂಡು ಪಂಚನಮ
ಸ್ಕಾರದೊಳಂ ಸ್ವತುಡ್ಧಾತ್ಮಸ್ವರೂಪನೊಳೆಡೆಪಟ್ಟ ಮನಮನೊಡೆಯನಾಗಿ, ಸರ್ವಪ್ರಯತ್ನದಿಂ
ಶೀತೋಷ್ಣ ದಂಕಮಸಕಾದಿ ಪರಿಸಹಂಗಳಂ ಸೈರಿಸುತ್ತಂ, ನಿಬಿಡ ನಿಬದ್ಧ ಪಲ್ಯಂಕಾಸನನಾಗಿ
ಮೇಷ್ ಪಟ್ಟರ್ಧು ಮುನಿಜನಂಗಳೋಡುವ ಪಂಚನಮಸ್ಯೂತಿಗಳಂ ಕೇಳುತ್ತಂ,

ಉತ್ತಂಚ ಗಾಹೆ || ಪಣತಿಸ ಸೋಳ ಭವಂಜ ಚದುದುಗಮೇಗಂ ಚ ಜವಹರ್ದುವಹ |

ಪರಮೇಶ್ವರಿ ವಾಚಯಾಣಂ ಅಂಣಂಚ ಗೂರೂವದೇಸೇಣ || ೪ ||

ಅರಹಂತಾ ಅಸರೀರಾ ಅಇರಿಯಾ ತಹ ಉವರ್ಯು ಯಾ- |

ಮುಣಿಣೋ ಫಡಮಕ್ಕರಣಿಪ್ಪಂಣೋ ಓಂಕಾರಂ ಪಂಚಪರಮೇಶ್ವರಿ || ೫ ||

ಅರಹಂತ ಸಿದ್ಧ ಅಇರಿಯಾ ಉವರ್ಯು ಯಾ ಸಾಹೂ ಪಂಚಪರಮೇಶ್ವರಿ |

ತೇವಿಹು ಜೇತ್ತಾ ಅದೇತಮ್ಹಾ ಆರಾಹುಮೇಸರಣಂ || ೬ ||

ಏವೋ ಅರಹಂತಾಣಂ, ಏವೋ ಸಿದ್ಧಾಣಂ, ಏವೋ ಅಇರಿಯಾಣಂ, ಏವೋ ಉವ
ರ್ಯುಯಾಣಂ, ಏವೋ ಲೋಕಸವ್ಯಸಾಹೂಣಂ ಎಂಬ ಪಂಚನಮಸ್ಕಾರಂಗಳಂ ಸರ್ವಾ

ಹ್ವರಂಗಳಂ, ಅರಹಂತ ಸಿದ್ಧ ಆಚಾರಿಯ ಉವಚ್ಛಯಾ ಸಾಹೂಯೆಂಬ ಪೋಡಕಾಹ್ವರಂಗಳು
ಮಂ, ಅರಹಂತ ನೀಸಾ ಎಂಬ ಪಡಹ್ವರಂಗಳಂ, ಅಸಿಲಸಾ ಎಂಬ ಪಂಚಾಹ್ವರಂಗಳಂ
ಅಸಿಸಾಹೂ ಎಂಬ ಚತುರಹ್ವರಂಗಳಂ, ಅಸಾ ಎಂಬ ದ್ವಿತೀಯಾಹ್ವರಂಗಳಂ, ಆ ಎಂಬ
ಮೇಣ್ ಅರ್ಹಂ ಎಂಬ ಮೇಣ್ ಓಂ ಎಂಬ ಏಕಾಹ್ವರಮಂ ಜಿಹ್ವಾಗ್ರಕ್ಕೆ ತರುತಿರ್ದು ಆದು
ವಂ ಭಾವಿಸುವ ಕತ್ತಿಪೋಪುಡುಂ, ಮತ್ತೊಂದರದೆಕೆಗೆ ಮನಮಂ ಪರಿಯಲೀಯದೆ ತನ್ನ
ನಿರ್ಮಲ ಸ್ವರೂಪಮನೆಯುತ್ತುಂ ಕರೀರಭಾರಮನಿಳಿಪುವುದು.

ಕಂದ || ಸಾರತರನಾತ್ಮನತಿನಿ- |

ಸ್ವಾರತರಂ ದೇಹಮೆಂಬ ನಿಶ್ಚಲಮತಿಯುಂ ||

ನಾರಯ್ವಡೆ ಬೆಸಗೊಳ್ವನೆ |

ಧೀರಂ ತತ್ತನುವನುಳವ ಪದದೊಳು ಪೆರರಂ || ೧೯೪ ||

ದೂರಿಸದೆ ನೆನೆದು ಕೂಳುಂ |

ನೀರಮನಜ್ಞಾನದಿಂದ ಮಿರುಳುಂ ಪಗಲುಂ ||

ಸಾರತರ ಪರಮ ಸೌಖ್ಯಸು- |

ಧಾರಸ ಭರಿತಾತ್ಮತತ್ವಮಂ ನೆನೆ ಮನದೊಳ್ || ೧೯೫ ||

ಪಟ್ಟರ್ಕ ಕುಳ್ಳಿರ್ಕಮ |

ನೆಟ್ಟನೆ ನಿಂದಿರ್ಕ ಮೊಡಲದೆಂತಿರ್ದೊಡೆ ಮೇಣ್ ||

ದಿಟ್ಟ ನಿಜದಲ್ಲಿ ನಿಲೆ ಹೊಂ- |

ಗಟ್ಟಸನೆ ಮುಕ್ತಿ ಕನ್ನೆ ಗಾ ಮುನಿವಾನ್ಯಂ || ೧೯೬ ||

ಸುತ್ತಿತೊಳಲಲೀಸದೆ ಮನಮಂ |

ಮತ್ತೊಂದರೊಳಿರಲುನಿಯ್ಯದೊಯ್ಯನೆ ತಂದೀ- ||

ಚಿತ್ತತ್ವದೊಳಿರಸು ನಿಜಾ- |

ಯತಂ ನಿರ್ಬಾಧಬೋಧಸುಖಮಪ್ಪನೆಗಂ || ೧೯೭ ||

ಭಾವಿಸು ಭಾವಿಸು ಭವ್ಯಮ- |

ನೋವಚನ ಕರೀರದತ್ತಣಂ ಭೇದಿಸಿ ಚಿ- ||

ದ್ಭಾವಮನೆ ಪಿಡಿದು ನಿಜಂ |

ಭಾವನೆಯಿಂದಲ್ಲದಕ್ಕುಮೆ ಭವನಾಶಂ || ೧೯೮ ||

ನೂತ್ರಂ || ಪಂಚಾತಿಚಾರಾಃ || ೨೨ ||

ತಾಃ—ಜೀವಿತಾಶಂಸೆ, ಮರಣಶಂಸೆ, ಭಯ, ಮಿತ್ರ ಸ್ತೃತಿ, ನಿದಾನಮೆಂದು ಸಲ್ಲೇಖನಾ
ತಿಚಾರಮಯ್ದುತರಂ || ೧ ಅದರಲ್ಲಿ ನಿಜ್ಜಲಮೆನ್ನಬಯಸುವ ಸವಾಧಿಮರಣಮೆನೆಗೀ
ಗಳು ದೊರೆಕೊಂಡದೊಳ್ಳಿತ್ತಾದುದೆನ್ನದೆಯುಂ, ಇನ್ನು ಕಿರಿದುದಿನಸಂ ಬದುಕದೀಗಳೇ ಸಾವಾ
ದಪುದೆಂದು ಬಾಳ್ಕೆಯಂ ಬಯಸುವದು ಜೀವಿತಾಶಂಸೆ, ೨ ಈ ಪರೀಷಹಮಂ ಸ್ಮರಿಸಲ್ಕೆ
ಅರಿದು ಎನಗೆ ಬೇಗಂ ಮರಣಮೇಕಾಗದೆಂದು ಸಾವಂ ಬಯಸುವದು ಮರಣಶಂಸೆ, ೩ ಇಹ

ಲೋಕಭಯ, ಪರಲೋಕಭಯ, ಅತ್ರಾಣಭಯ, ಅಗುಪ್ತಿಭಯ, ಮರಣಭಯ, ವ್ಯಾಧಿಭಯ, ಅಗಂತುಕಭಯವೆಂದಿವೆಂದವು ಸಪ್ತಭಯಂಗಳಂ ಮನದೋಳ್ವಟ್ಟಿಸುವದು ಭಯಮೆಂಬ ತಿಚಾರಮಕ್ಕುಂ, ೪ ಪುತ್ರಕಳತ್ರಾದಿ ಬಂಧುಜನಗಳಂ ನೆನೆವುದು ಮಿತ್ರಸ್ತೃತಿಕಂಸೆ, ೫ ಈ ಸಮಾಧಿಯ ಫಲದಿಂದ ಎನಗಿಂತವು ಐಶ್ವರ್ಯಮಕ್ಕುಮೆಂದು ಸಂಸಾರಭೋಗಮಂ ಬಯಸುವದು ನಿಧಾನಮೆಂಬುದು || ಇಂತೀ ಸಮಾಧಿಮರಣದ ಫಲದಿಂದ ಸೌಧವರ್ವಾದಿ ಕಲ್ಪಂ ಗಳೊಳು ಇಂದ್ರಾದಿ ಪದವಿಯ ನೆಯ್ದಿ ಸುಖಸುಧಾರಸಮಂ ಪಲವು ಕಾಲಮನುಭವಿಸಿ ಬಂದು ಮನುಷ್ಯಲೋಕದೋಳ್ವಟ್ಟಿ ತೀರ್ಥಕರರ ಪದವಿಯುಮಂ ಚಕ್ರವರ್ತ್ಯಾದಿ ಶ್ರೀಯನನುಭವಿಸಿ ಜಿನದೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಸಕಲಕರ್ಮಮಂ ನಿರ್ಮೂಲಂ ಮಾಡಿ ನಿತ್ಯನಿರಾಮಯ ನಿರ್ಮಲ ನಿರ್ವಿಕಾರ ನಿಜಾತ್ಮೋಛ ಸುಖಾಪ್ತದೋಳು ಮುಳಗಿ ಮೋಲಾಡುತಿರ್ಪರಿಂತು ಶ್ರಾವಣಾಚಾರಸ್ವರೂಪ ನಿರೂಪಿತಮಾಯ್ತು ||

ಮತ್ತವೊ ಪರಗೆ ಪೇಳ್ವ ಶ್ರಾವಣಕರುಂ, ಮುಂದೆ ಪೇಳ್ವ ಘುಷ್ಪಿಯರುಂ ಭಾವಿಸುವನು ಪ್ರೇಕ್ಷೆಗಳಂತನೆ ||

ನೂತ್ರಂ || ದ್ವಾದಶಾಂಶುಪ್ರೇಕ್ಷಾ || ೩೪ ||

ಗಾಹೆ || ಅದ್ಭವಮಸರಣಮೇಕತ್ತಮಂಣಸಂಸಾರಲೋಕಮಶುಚಿತ್ತಂ ||

ಅನವಸಂವರಣಿಜ್ಜರಧಂಮಂ ಬೋಹಿಜ್ಜ ಚಿತ್ತೇಜ್ಜೋ || ೭ ||

ತಾ:- ೧ ಅಧ್ರುವಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆ, ೨ ಅಕರಣಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆ, ೩ ಏಕತ್ವಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆ, ೪ ಅನ್ಯತ್ವಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆ, ೫ ಸಂಸಾರಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆ, ೬ ಲೋಕಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆ, ೭ ಅಶುಚಿತ್ವಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆ, ೮ ಆಸ್ರವಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆ, ೯ ಸಂವರಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆ, ೧೦ ನಿರ್ಜರಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆ, ೧೧ ಧರ್ಮಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆ, ೧೨ ಬೋಧಿದುರ್ಲಭಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆಗಳೆಂದು ಹನ್ನೆರಡು ಅನುಪ್ರೇಕ್ಷೆಗಳಾಗುವವು. ಅದು ಎಂತನೆ—

ಕಂದ || ಘನಬುದ್ಧದಸದೃಶಂ ಜೀ- |

ವನ ತನುಧನಪುತ್ರಮಿತ್ರವರ್ಗಂ ಧ್ರುವಮ-||

ಲ್ಮನುಪಮ ಚಿತ್ವಾಯಂ ಧ್ರುವ- |

ಮನಗೆ ನಿಜಾತ್ಮಾರ್ಥಮೊಂದೇ ನಿಜಗುಣನಿರತಾ || ೧ ||

ತಾ:- ಗ್ರಾಮನಗರಾದಿ ಸ್ಥಾನಂಗಳೂಂ, ದೇವೇಂದ್ರ, ಧರಣೇಂದ್ರ, ಚಕ್ರಧರಾದಿ ಪದವಿಗಳೂಂ, ತನುವುಂ, ಮಾತೃ, ಪಿತೃ, ಕಲತ್ರ, ಪುತ್ರಾದಿಗಳು ಜೀವನಿಗೆ ನಿಶ್ಚಯವಲ್ಲವು. ನಿತ್ಯಾನಂದೈಕ ನಿಜಶುದ್ಧಾತ್ಮನೇ ನಿಶ್ಚಯವೆಂದು ಚಿಂತಿಸುವದು ಅಧ್ರುವಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆಯು || ೧ ||

ಕಂದ || ನರಕಾದಿ ಚತುರ್ಗತಿ ಸಂ- |

ಸರಣಜನಿತ ದುಃಖಸೇವನಾಸಮಯದೋಳಾ- ||

ರ್ತರಣಂ ನಿನಗೆ ಜಿನಧರ್ಮಂ |

ತರಣಲ್ಲದೊಡೆಂದು ನೆನೆ ನಿಜಗುಣರತ್ನಾ || ೨ ||

ತಾಃ—ಎಲೈ ಜೀವನೇ, ಮನುಷ್ಯಗತಿ, ನರಕಗತಿ, ತೀರ್ಯಂಜಗತಿ, ದೇವಗತಿಗಳೆಂಬ ಚತುರ್ಗತಿ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ದುಃಖಸೇವನಾಸಮುದಲ್ಲಿಯೂ, ಮರಣಹೊಂದುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಜಲಗಿರಿವನ ಪಂಕಪ್ರಕಾರ ದುರ್ಗವುಂ, ದೇವತೆಗಳುಂ, ಮಂತ್ರಪದಿಗಳುಂ ಗಜ, ತುರಗ, ರಥ, ಪದಾತಿ ಸೈನ್ಯಗಳುಂ, ಧನ, ಕನಕ, ವಸ್ತುಗಳುಂ, ಪತ್ನಿ, ಪುತ್ರ, ಬಂಧು ವರ್ಗಂ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ಯಾರೂ ನಿನಗೆ ಕರಣಿಲ್ಲವು. ಪಂಚಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳುಂ ಜಿನ ಧರ್ಮವುಂ, ಸ್ವಕೀಯ ಚಿಚ್ಚಮತ್ಕಾರಾತ್ಮದ್ರವ್ಯವೇ ಕರಣೆಂದು ನಂಬುವಡು ಅಕರಣಾನು ಪ್ರೇಕ್ಷೆಯು || ೨ ||

ಕಂದ || ಜನನಮರಣಾದಿ ಗತಿಸಂ- |

ಜನಿತ ಸುಖಾಸುಖಮನಾತ್ಮರುಚಿವಸ್ತೇವಾ ||

ಜನಿತ ಸುಖಮಮೃತ ಸುಖಮು- |

ಮನನುಭವಿಕುಂ ಜೀವನೋಂದೇ ನಿಜಗುಣರತಾ || ೨ ||

ತಾಃ—ಹುಟ್ಟುವಾಗಲೂ, ಬೆಳೆಯುವಾಗಲೂ, ಸಾಯುವಲ್ಲಿಯೂ, ಕುಭಾಕುಭಕರ್ಮ ಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ, ಅದರ ಫಲವಾದ ಸುಖದುಃಖಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವಾಗಲೂ, ಕುದ್ಧೋಪಯೋಗಯುಕ್ತನಾಗಿ ಸಿದ್ಧರ ಸುಖವನ್ನು ಹೊಂದುವಾಗಲೂ ಜೀವನೋ ಬ್ಬನೇ, ಬಂಧುವರ್ಗಗಳ ಸಮೂಹವು ಭೋಜನ ಸಹಾಯರಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಸಂಗಡ ಬರುವವ ರಲ್ಲವೆಂದು ಚಿಂತಿಸುವಡು ಏಕತ್ವಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆಯು || ೩ ||

ಕಂದ || ಚಿದಮಲಗುಣನಾತ್ಮ ದ್ರವ್ಯ- |

ದಿಂದ ಭಿನ್ನಂ ಸಮಸ್ತಗುಣ ಪರ್ಯಾಯಂ ||

ಸದಸದ್ಭೂತ ವ್ಯವಹಾರ- |

ದಿಂದ ಮನ್ಯಮೇನ ಪಡುಗು ನಿಜಗುಣನಿರತಾ || ೪ ||

ತಾಃ—ಜ್ಞಾನ, ದರ್ಶನ, ಸುಖವೀರ್ಯಾದಿಗಳು ಆತ್ಮನ ಸಂಬಂಧಗಳಾದದ್ದರಿಂದ ಅವು ಗಳೆಲ್ಲಾ ತನ್ನವು, ಉಳಿದ ಕರೀರಂ ಮೊದಲಾದ ಭಿನ್ನವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲಾ ಅನ್ಯಗಳೆಂದು ಚಿಂತಿಸು ವಡು ಅನ್ಯತ್ವಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆಯು || ೪ ||

ಕಂದ || ಜಿನವಚನಂ ವೃಸಿಯಲ್ಲಿಂ- |

ದು ನಂಬಿದಂ ಬಿಡದೆ ಪಂಚಸಂಸಾರ ವಿದೂ- ||

ರ ನನಾತ್ಮನನಾದರದಿಂ |

ನೆನೆದೊಡೆ ಸಂಸಾರಮುಂಟೇ ನಿಜಗುಣನಿರತಾ || ೫ ||

ತಾಃ—ದ್ರವ್ಯ, ಜ್ಞೇತ್ರ, ಕಾಲ, ಭವ, ಭಾವ ಭೇದವನ್ನೆಲ್ಲ ಪಂಚಸಂಸಾರವೆಂಬ ಘೋರಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನಾದಿವಾಸನಾವಾಸಿತಂಗಲಾದ ಮಿಥ್ಯಾತ್ವ ಆವ್ರತಗಳೆಂಬ ಕಷ್ಟಲಯ ಸಮೂಹವನ್ನೆಲ್ಲದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಹತ್ವರಮೇಶ್ವರನಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಪರವಾಗಮವೆಂಬ ಮಾರ್ಗ ದಪ್ಪಿ ಕಣ್ಣುಕಾಣದೆ ಸಂಚರಿಸುವ ಅಜ್ಞಾನಿಜೀವಗಳೆಂಬ ಮೃಗಗಳನ್ನು ಜ್ಞಾನಾವರಣಾದಿ ಅಪ್ಪವಿಧಕರ್ಮಗಳೆಂಬ ಬೇಟೆಗಾರರು ಫಕ್ಕನ ನೋಡಿ ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಓಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು

ದುರ್ನೋಹವೆಂಬ ಕೂರಂಭುಗಳಿಂದ ಹೊಡೆಯಲು ಅವು ಬಂದು ಚೂಚ್ಚಿ ಕೊಂಡು ಮೂರ್ಛೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿ ಬಿದ್ದು ಅರ್ತರಾದ ಪರಿಣಾಮಗಳಿಂದ ಸತ್ತು ನರಕಾದಿ ದುರ್ಗತಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವವು. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿರುವದನ್ನು ತಿಳಿದು, ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ವಿರಕ್ತರಾಗಿ ವ್ರತಾದಿಗಳನ್ನು ಅಚರಿಸುವ ಜೀವಂಗಳಿಗೆ ಸ್ವಪರ ದ್ರವ್ಯರೂಪಿ ಪರಿಚ್ಛಿತ್ತಿ ನಿಶ್ಚಲಾನುಭೂತಿರೂಪ ರತ್ನತ್ರಯಾತ್ಮಕ ದುರ್ಗವನ್ನು ಹೊಂದಲು ಅವರ್ಗವು ವ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವದೆಂದು ಚಿಂತಿಸುವದು ಸಂಸಾರಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆಯು || ೫ ||

ಕಂದ || ಸ್ವೀಕೃತರತ್ನತೃತಯಂ- |

ಗಾಕಾಶಾದ್ಯುಖಿಳ ವಸ್ತು ವಿರಹಿತ ನಿಜ ಚ- ||

ಲೋಕಮನಾಲೋಕಿಸುವದೇ |

ಲೋಕಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ನಿಜಗುಣನಿರತಾ || ೬ ||

ತಾ:-ಜೀವ, ಪುದ್ಗಲ, ಧರ್ಮಾಧರ್ಮ, ಅಕಾಶ, ಕಾಲಂಗಳೆಂಬ ಪದ್ಧವ್ಯಗಳು ಯಾವುದರಲ್ಲಿರುತ್ತವೋ ಅದು ಲೋಕವೆನ್ನುವದು, ಆ ಲೋಕವು ಉದ್ವಾರ್ಥೋಮಧ್ಯಮ ಭೇದವನ್ನುಳ್ಳದ್ದು ಅಕೃತ್ರಿಮ ಸ್ವರೂಪವಾಗಿರುವದು, ಅದಿ, ಅಶಕ್ತರಹಿತವಾಗಿರುವದು. ಈ ಗಿಂದಂ (ತಳದಿಂ) ಮೊದಲೊಂದು ಸಪ್ತೈಕ ಪಂಚೈಕ ಷಡ್ವಿವಿಸ್ತಾರವುಂ ದಕ್ಷಿಣೋತ್ತರ ಗತ ಸಪ್ತರಜ್ಜಿಯಾನುವುಂ ಚತುರ್ದಶರಜ್ಜು ಉತ್ಪೇದವುಂ, ಫಣೋದದಿ ಫನಾನಿಲ ತನುವಾ ತಮೆಂಬ ವಾಯುತ್ರಯಂಗಳಿಂದ ಸುತ್ತುಲ್ಪಟ್ಟ ಅನಂತಾನಂತವಾದ ಅಕಾಶದ ಮಧ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿರುವದು. ಅದರ ಅಗ್ರಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಜ್ಞೇತ್ರವಿರುವದು. ಆ ರೀತಿಯಾದ ಸಿದ್ಧಜ್ಞೇತ್ರವು ಸಕಲ ಕರ್ಮಕ್ಷಯಗಳಿಂದಲ್ಲದೆ ನೋಡಲಸಾಧ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸೇರುವದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಉಪಾಯವನ್ನು ಚಿಂತಿಸುವದು ಲೋಕಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆಯು || ೬ ||

ಕಂದ || ಶುಚಿಯೆನಿಸಿದ ವಸ್ತುಗಳಮ- |

ಶುಚಿಯೆನಿಕುಂ ಪೊರ್ಡಲೊಡನೆ ಕಾಯುವುದರಿಂ ||

ಶುಚಿಯೆನಿಸದು ಸಂಹನನಂ |

ಶುಚಿ ನಿಜಚಿತ್ತವೊಂಡೊನಿಜಗುಣನಿರತಾ || ೭ ||

ತಾ:-ಶುಕ್ಲ, ಶೋಣಿತಂಗಳೆಂಬ ಬೀಜಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಸಪ್ತಧಾತುಮಯವಾಗಿರುವದು. ಯಾವಾಗಲೂ ನವದ್ವಾರಗಳಿಂದ ಬಹುತು ಸುರಿಯುವ ದುರ್ಗಂಧವನ್ನುಳ್ಳದ್ದು ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರವಾದ ವ್ಯಾಧಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಾನವಾಗಿರುವದು; ಅನಿತ್ಯವಾಗಿರುವದು; ಸೇರೆಮನೆಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿರುವದು; ಗಲನ, ಪೂರಣವೇ ಸ್ವರೂಪವಾಗಿರುವದು. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಎಲ್ಲಾ ದುರ್ಗುಣಗಳಿಗೆ ಮನೆಯಂತಿರುವ ಈ ಅಶುಚಿಯಿಂಥ ತುಂಬಿದ ಕರೀರವನ್ನು ನಂಬಿಕೆಡದೆ, ಹುಳಿತುವ ಕಬ್ಬನ್ನು ಒಕ್ಕೇ ಜ್ಞೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತಿ ಬೀಸಿ ಅದರ ಫಲವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವ ಹಾಗೆ ಸುವ್ರತಾಚರಣೆಗಳಿಂದ ಈ ಕರೀರವನ್ನು ಕೃತಮಾಡಿ ಅವಿನಾಶಿಸುವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಚಿಂತಿಸುವದು ಅಶುಚಿತ್ವಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆಯು || ೭ ||

ಕಂದ || ಭವವಾರಿಧಿ ವೋತಮನಾ- |

ಸ್ರವ ರಹಿತಮನಾತ್ಮತತ್ವಮಂ ಭಾವಿಸುವಂ ||

ಭವಜಲಧಿಯಂ ದಾಂಟನೆ- |

ನಮಮಂ ಸಪ್ರಯುತಯೋಗಿ ನಿಜಗುಣನಿರತಾ || ೮ ||

ತಾಃ—ಕಾದ ಕಬ್ಬಿಣವು ಸರ್ವಾಂಗ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಹಾಸ್ಯ, ರತಿ, ಅರತಿ, ಶೋಕ, ಭಯ, ಜುಗುಪ್ಸೆ ಮೊದಲಾದ ವಿಭಾವ ಗುಣಗಳೆಂಬ ಕಿಚ್ಚಿನಿಂದ ಜೊಂಡು ಜೀವನು ತನ್ನ ಸರ್ವಾಂಗಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಕರ್ಮಜಲಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಣಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ದರಿಂದ ವಿಭಾವಪರಿಣಾಮವು ಕೆಟ್ಟದ್ದೆಂದು ಯಾವಾಗಲೂ ಚಿಂತಿಸುವದು ಅಸ್ರವಾನು ಪ್ರೇಕ್ಷೆಯು || ೮ ||

ಕಂದ || ಪರಮಾತ್ಮತತ್ವಸೇವಾ- |

ನಿರತಂ ವ್ರತಸಮಿತಿಗುಪ್ತಿರೂಪ ಸಕಲ ಸಂ- ||

ವರೆಯುಕ್ತಂ ಮುಕ್ತಿವಧೂ |

ವರನಾಗದಿರಂ ವಿವೇಕ ನಿಜಗುಣನಿರತಾ || ೯ ||

ತಾಃ—ಮಿಥ್ಯಾತ್ವವೆಂಬೊರತೆಯು ದ್ವಾರವನ್ನು ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವವೆಂಬ ಬಲವಾದ ಹಲಿಗೆಗೆ ಲಿಡದ ಮುಚ್ಚುವದು. ಕೊಳ್ಳೆ, ಹುಸಿ, ಕಳವು, ಅಬ್ರಹ್ಮ ಪರಿಗ್ರಹಕಾಂಕ್ಷೆಗಳೆಂಬ ಅಧರ್ಮ ದೊರತೆಯ ಬಾಗಿಲುಗಳನ್ನು ಪಂಚಾಣುವ್ರತ, ಮಹಾವ್ರತ, ಸಮಿತಿ, ಗುಪ್ತಿರೂಪಗಳಾದ ವಜ್ರದ ಹಲಿಗೆಗಳಿಂದ ಮುಚ್ಚಬೇಕೆಂದು ಚಿಂತಿಸುವದು ಸಂವರಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆಯು || ೯ ||

ಕಂದ || ಪರಮ ತಪಶ್ಚರಣಾತ್ಮಕ- |

ನಿರಂಜನ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಸಂವರೆಯಿಂ ||

ನಿರ್ಜರೆಯು ದೊರಕೊಂಡೊಡೆ ಮು |

ಕ್ತಿರಮಾಪತಿಯಪ್ಪುದರಿದೆ ನಿಜಗುಣನಿರತಾ || ೧೦ ||

ತಾಃ—ವಿಭಾವಪರಿಣತಿಯಿಂದ ಜೀವಪ್ರದೇಶಂಗಳಲ್ಲಿ ಹ್ವೇರನೀರನ್ಯಾಯದಿಂದ ಬಂದು ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುವ ಕರ್ಮಮಲ ಕಲಂಕವನ್ನು ವ್ರತಗುಣಚಾರಿತ್ರಗಳಿಂದ ಕೊಡಿದ ಭೇದ ಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಜಲಂಗಳಿಂದ ತೊಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಚಿಂತಿಸುವದು ನಿರ್ಜರಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆಯು || ೧೦ ||

ಕಂದ || ಅವ್ಯತಸುಖನಿಮಿತ್ತಂ ದಶ- |

ಧರ್ಮಮುಮನಮಲಗುಣರತ್ನತ್ರಯ ||

ಧರ್ಮಮುಮಂ ನೆನೆವನೇ |

ನಿರ್ಮಲವಿವೇಕಿ ನಿಜಗುಣನಿರತಾ || ೧೧ ||

ತಾಃ—ರತ್ನತ್ರಯಕುಡು ನಾಗಿ ಹನ್ನೊಂದು ಪ್ರಕಾರವಾದ ಗೃಹಸ್ಥಧರ್ಮವನ್ನೂ, ಹತ್ತು ತೆರದ ಯತಿಧರ್ಮವನ್ನೂ, ನಿರತಿಚಾರವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಅಚರಿಸದೇ ಹೋದರೆ, ಪರಮೋಕ್ತ ವಾದ ಮುಕ್ತಿಸುಖವು ದೊರೆಯುವದು ಅಸಾಧ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದು ಸದಾ ಧರ್ಮಾನುರಾಗವ್ಯವ ನಾಗಿ ಆ ಧರ್ಮವನ್ನೇ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವದು ಧರ್ಮಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆಯು || ೧೧ ||

ಕಂದ || ಕುಲಕೋಟಿಯೋನಿಮುಖ ಸಂ- |

ಕುಲದೊಳು ಜಾತ್ಯಾದಿಬೋಧಿದುರ್ಲಭಮದರಿಂ- ||

ದಲಸದೆ ನೆನೆದುರ್ಲಭ ಬೋ- |

ಧಿಲಾಭಮಂ ಪಡೆದು ಬಿಡದೆ ನಿಜಗುಣನಿರತಾ ||

ಆಯದ ನಿಜತುಡ್ಧರತ್ನ- |

ತ್ರಯಯತ್ನಮೇ ಲಾಭಮೆನಲ್ ಬೋಧಿ ಭಾವಿಸುಗತಿ- ||

ಶಯನಾಬೋಧಿಯನೆಯ್ಲಿ ಸುವದಲ್ಲಿ ನಿ- |

ಶ್ಚಯದ ಸಮಾಧಿಯಲ್ಲಿ ನಿಜಗುಣನಿರತಾ || ೧೨ ||

ತಾ:—ಲೋಕದೊಳು ಎಲ್ಲಿಯುಂ ಸ್ಥಾನರ ಪೃಥ್ವೀಕಾಯಾದಿ ಜೀವಗಳು ಅನಂತಾ
ನಂತಭರಿತವಾಗಿರುವದರಿಂದ ತ್ರಸಜಾತಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವದು ಬಹಳ ದುರ್ಲಭವು; ಅದರಲ್ಲಿ
ಯೂ ವಿಕಲೇಂದ್ರಿಯಗಳು ಅನಂತಾನಂತವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯತ್ವವನ್ನು ಪಡೆಯು
ವದು ಅತ್ಯಂತ ದುರ್ಲಭವಾಗಿರುವದು; ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮೃಗ, ಪಶು, ಪಕ್ಷಿ ಮೊದಲಾದ
ತೀರ್ಯಾಕ್ ಜೀವಗಳು ಅಸಂಖ್ಯಾತವಾಗಿರುವದರಿಂದ ಮನುಷ್ಯಜನ್ಮವನ್ನು ಪಡೆಯುವದು
ಅಸಾಧ್ಯವು; ಅಲ್ಲಿಯೂ ಹಿತಾಹಿತವಿವೇಕವಿಕಲರಾಗಿ ಮ್ಲೇಚ್ಛದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವವರು
ಅನೇಕರಾಗಿರುವದರಿಂದ ಸೌಜನ್ಯರಾಗಿ ಸುದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವದು ಪರಮ ದುರ್ಲಭವು;
ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕುಲಹೀನರಥಿಕರಾಗಿರುವದರಿಂದ ಸತ್ಕುಲವನ್ನು ಪಡೆಯುವದು ಅತ್ಯಂತ
ದುರ್ಲಭವು; ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಅಲ್ಪಾಯುಷ್ಯರುಂ ದುರ್ಬಲರುಂ ಕುರೂಪಿಗಳುಂ ಇಂದ್ರಿಯ
ಪಟುತ್ವವಿಲ್ಲದವರುಂ ದರಿದ್ರರುಂ ಸತ್ಸಂಗತಿಯಿಲ್ಲದವರುಂ ಅನೇಕರಾಗಿರುವದರಿಂದ ದೀರ್ಘ
ಯುಷ್ಯರಾಗಿಯೂ, ಇಂದ್ರಿಯಪಟುತ್ವವುಳ್ಳವರಾಗಿಯೂ ಸಕಲ ಸಂಪತ್ತಮೇತರಾಗಿಯೂ
ಸತ್ಸಂಗತಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿಯೂ ಇರುವಂಥವರನ್ನು ಪಡೆಯಲಸಾಧ್ಯವು. ಮತ್ತು ಅತ್ಯಂತ
ಪುಣ್ಯಸುಕೃತದಿಂದ ಇವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಲಭಿಸಿದರೂ ಸದ್ಧರ್ಮವನ್ನು ಪಡೆಯುವದು ಪರಮ ದುರ್ಲ
ಭವು. ಒಂದುವೇಳೆ ಸದ್ಧರ್ಮವು ದೊರಕೊಂಡರೂ ರತ್ನತ್ರಯಶುದ್ಧಿಯುಂ ತತ್ಸತ್ಯದ್ಧಾನವುಂ
ತಪೋಭಾವನೆಯುಂ ಧರ್ಮಭಾವನೆಯುಂ ಸಂಸಾರಕರೀರಭೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಮೈರಾಗ್ಯವುಂ
ಸಮಾಧಿಮರಣವುಂ ಬೋಧಿದುರ್ಲಭವುಂ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವದು ಪರಮ ದುರ್ಲಭವೆಂದು
ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವದು ಬೋಧಿದುರ್ಲಭಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆಯು || ೧೨ ||

ಇಂತೀ ಪ್ರಕಾರವಾದ ದ್ವಾದಶಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಭಾವಶುದ್ಧಿಯಿಂದ ನಿರಂತರಂ ಭಾವಿ
ಸುತ ಭವ್ಯರಿಗೆ ಸ್ವರ್ಗಮೋಕ್ಷಾದಿ ಸುಖಗಳು ತಪ್ಪದೆ ಪರಂಪರೆಯಿಂದಾಗುವವು.

ಓಂ ಪರಮಾತ್ಮನೇ ನಮಃ |

ಯತಿಧರ್ಮವು.

—ಸಾಂಖ್ಯೋಪನಿಷತ್—

ಸೂತ್ರಂ || ಯತಿಧರ್ಮಂ ದಶವಿಧಃ || ೩೯ ||

ತಾಃ—ಯತಿಧರ್ಮವು ಹತ್ತುವಿಧವು. ಅದು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—೧ ಉತ್ತಮ ಕ್ಷಮೆಯುಂ, ೨ ಉತ್ತಮ ಮಾರ್ಗವನುಂ, ೩ ಉತ್ತಮ ಆರ್ಜವನುಂ, ೪ ಉತ್ತಮ ಕೌಚನುಂ, ೫ ಉತ್ತಮ ಸಂಯಮನುಂ, ೬ ಉತ್ತಮ ತಪನುಂ, ೭ ಉತ್ತಮ ತ್ಯಾಗನುಂ, ೮ ಉತ್ತಮಾಕಂಚನ್ಯನುಂ, ೯ ಉತ್ತಮ ಸತ್ಯನುಂ, ೧೦ ಉತ್ತಮ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯನುಂ ಎಂದಿವು ದಶಧರ್ಮಂಗಳು. ಅವೆಂತೆಂದೊಡೆ—

ತಾಃ—ಬಯ್ಯೊಡಂ ಬಯ್ಯೆನ್ನಿಲ್ಲ, ಪೊಯ್ಯೊಡಂ ಮೇಣಿರಿದನ್ನಿಲ್ಲ, ಇರಿದೊಡಂ ಮೇಣೊಂದನ್ನಿಲ್ಲ, ಕೊಂದಡಮೇನೆನ್ನೆ ಭೇದಾಭೇದರತ್ನತ್ರಯಂಗಳಿಂದಗಲ್ಬಿದನ್ನಿಲ್ಲದೆನ್ನೆ ಪೂರ್ವೋಪಾರ್ಜಿತ ಕರ್ಮಮೆಂದು ಸ್ಮರಿಸುವದು ಉತ್ತಮಕ್ಷಮೆಯೆಂಬುವದು || ೧ || ಜ್ಞಾನಾದ್ಯವಸ್ಥಮದಂಗಳಿಲ್ಲದುದುಂ, ಪೆರರಿಂ ಪರಿಭವಂ ಬಟ್ಟವನೆನ್ನಂ ಪರಿಭವಂ ಬಡಿಸಿದನೆಂಬ ಮಾನಕಪ್ರಾಯದಿಲ್ಲಮೆಯು ಉತ್ತಮ ಮಾರ್ಗವವು || ೨ || ಮನವಚನಕಾಯಂಗಳೊಳು ವಕ್ರಮಿಲ್ಲದಿರುವದು ಉತ್ತಮ ಆರ್ಜವವು || ೩ || ಅವಾವ ವಸ್ತುವಿನೊಳುಂ ಲೋಭಕಪ್ರಾಯಮಿಲ್ಲದಿರುವದು ಉತ್ತಮ ಕೌಚವು || ೪ || ರಾಗದ್ವೇಷಮೋಹಾದಿಗಳಿಂದಾವದಿಕೆಯಿಂ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳದಿರುವದು ಉತ್ತಮ ಸತ್ಯಮೆಂಬುವದು. ಅದವುಂ ೧ ನಾಳ್ಕಡಿಯೊಳವು ಸತ್ಯಂ, ೨ ಪೊಡಂಬಡಿಕೆಯೊಳವು ಸತ್ಯಂ, ೩ ಸ್ಥಾಪನೆಯೊಳವು ಸತ್ಯಂ, ೪ ನಾಮದೊಳವು ಸತ್ಯಂ, ೫ ರೂಪಿನೊಳವು ಸತ್ಯಂ, ೬ ಪ್ರತೀತಿಯೊಳವು ಸತ್ಯಂ, ೭ ವ್ಯವಹಾರದೊಳವು ಸತ್ಯಂ, ೮ ಸಂಭಾವನೆಯೊಳವು ಸತ್ಯಂ, ೯ ಭಾವನೆಯೊಳವು ಸತ್ಯಂ, ೧೦ ಉಪಮೆಯೊಳವು ಸತ್ಯಂ ಎಂದಿಂತು ಹತ್ತು ಭೇದಮಕ್ಕುಂ ||

ಕನ್ನಡದೇಕದೊಳರಸನೆಂಬುದುಂ ಲಾಳದೇಕದಲ್ಲಿ ರಾಜನೆಂಬುದುಂ ಮೊದಲಾದುದು ನಾಳ್ಕಡಿಯೊಳವು ಸತ್ಯಂ || ೧ || ಸದಾಚಾರಿಯಂ ಕಂಡು ಮನುಷ್ಯರೊಳೇತಂ ದೇವನೆಂದು ಬಲಗೊಂಡು ಅಡುವುದು ಪೊಡಂಬಡಿಕೆಯೊಳವು ಸತ್ಯಂ || ೨ || ಮರ, ಕಲ್ಲು, ಮಂಣು, ಧಾತುಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ ಪ್ರತಿಮೆಗಳಂ ಜಿನನೆಂಬಿವು ಸ್ಥಾಪನೆಯೊಳಾದ ಸತ್ಯಂ || ೩ || ಜಿನದತ್ತಂ, ಧನದತ್ತಮೆಂಬಿವು ಮೊದಲಾದ ನಾಮಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಕರೆಯುವದು ನಾಮದೊಳವು ಸತ್ಯಂ || ೪ || ರೂಪಂ ನೋಡಿ ಕಂಚ ಕರಿಕಂ ಕ್ಯಾವಾಂಗನೆಂದಿವು ಮೊದಲಾದುವನೆಂಬುದು ರೂಪಿನೊಳವು ಸತ್ಯಂ || ೫ || ಕಿರಿಪಿರಿಯವವು ವಸ್ತುಗಳಂ ನೋಡಿ ಇದಂ ನೋಡಲಿದೋ ಕಿರಿದು ಇದನೋಡಲು ಇದು ಪಿರಿದೆಂಬುದು ಪ್ರತೀತಿಯೊಳವು ಸತ್ಯಂ || ೬ || ಕೂಳುಂ ತೋವೆಯುಮನಟ್ಟಹನೆಂಬುದು ವ್ಯವಹಾರದೊಳವು ಸತ್ಯಂ || ೭ || ಸಾಹಸಮುಳ್ಳನೆಂ ಕಂಡು ಭೂಮಿಯಂ ತಲೆಕೆಳಗಂ ಮಾಡಬಲ್ಲನೆಂಬುದು ಸಂಭಾವನೆಯೊಳವು ಸತ್ಯಂ || ೮ ||

ಪರಪೀಡೆಗೆ ಕಾರಣಂಗಳಾದ ಸತ್ಯಮಂ ಬಿಟ್ಟು ಪರಹಿತಮಪ್ಪ ಪುನಿಯಂ ನುಡಿವುದು ಭಾವ
ದೊಳಪ್ಪ ಸತ್ಯಂ || ೯ || ಗಜಗಮನ, ಚಂದ್ರವದನ, ಕಳಸಕುಚೆಯೆಂದಿವು ಮೊದಲಾದ
ಹೋಲಿಕೆಗಳಂ ನುಡಿವುದು ಉಪಮೆಯೊಳಪ್ಪ ಸತ್ಯಂ || ೧೦ || ಇಂತೀ ಸತ್ಯಂ ಪತ್ತುಭೇದ
ಮಕ್ಕುಂ || ೫ || ಸಕಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ತ್ರಿಕರಣಕುದ್ಧಿಯಿಂ ಪೀಡೆಯಂ ಮಾಡದದು ಉತ್ತಮ
ಸಂಯಮಧರ್ಮಂ || ೬ || ೧ ಭಾವಕುದ್ಧಿಯುಂ, ೨ ಕರೀರಕುದ್ಧಿಯುಂ, ೩ ವಿನಯಕುದ್ಧಿಯುಂ,
೪ ಈರ್ಯಾಪಥಕುದ್ಧಿಯುಂ, ೫ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಕುದ್ಧಿಯುಂ, ೬ ಶಯನಾಸನಕುದ್ಧಿಯುಂ, ೭
ವಾಕ್ಕುದ್ಧಿಯುಂ, ೮ ಭಿಕ್ಷಾಕುದ್ಧಿಯುಂ ಎಂಬೀ ಆಪ್ತ ಕುದ್ಧಿಗಳು ಉತ್ತಮ ಸಂಯಮಮಂ
ರಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಂಗಳಪ್ಪವು; ಅನಕನಾದಿ ದ್ವಾದಶ ಸುತವದೋಳ್ಳಿಗಳುನದು ಉತ್ತಮ
ತಪವು || ೭ ||

ಉತ್ತಂಜ || ಕಃಪೂರಯತಿ ದುಃಪ್ರವಿರಮಾಶಾಗರ್ತಂ ಚಿರಾದಹೋ |

ಚಿತ್ರಯತ್ಕ್ಷಣಮಾತ್ರೇಣ ತ್ಯಾಗೇ ನೈಕೇನ ಪೂರ್ಯತೇ || ೨೨ ||

ಅನೇಕ ಕತಸಹಸ್ರನದಿಗಳಿಂ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ತೃಪ್ತಿಯಿಲ್ಲದ ಹಾಗೆ, ಎನಿತಿಂಥನ
ಮಾದೊಡಂ ಕಿಚ್ಚಿಂಗೆ ತಣಿವಿಲ್ಲದಂತೆ, ಎನಿತು ಪರಿಗ್ರಹಮಾದೊಡಂ ತೃಪ್ಣೆಗೆ ಕಡೆಯಿಲ್ಲೆಂದು
ವಿಚಾರಿಸಿ ಬಾಹ್ಯಾಭ್ಯಂತರ ಪರಿಗ್ರಹಂಗಳಂ ಪರಮಾಣು ಮಾತ್ರಮಿಲ್ಲದಂತೆ ತೊರೆಯುವದು
ಉತ್ತಮ ತ್ಯಾಗವು || ೮ ||

ಮತ್ತಂ ಕೈಕೊಳ್ಳಲ್ಪಟ್ಟ ಕರೀರಾದಿಗಳನ್ನವು ಇವಕ್ಕೆ ನಾನೇ ಯಜಮಾನ (ಸ್ವಾಮಿ)
ನೆಂಬ ಮಮತ್ವಮಿಲ್ಲದಿರುವದು ಉತ್ತಮಾಕಿಂಚನ್ನವು || ೯ ||

ಗಾಹೆ || ಭಕ್ಕರಣ ಚವುವಿಹಿಂದಿ ಕದಕಾರಿದ ಅಣುಮೋದಿಯಂಜೀವ |

ಜೋಗೇಭಘ್ನಣಮತ್ತೋ ಬಮ್ಹಾ ಭಂಗಾಹು ಅಬ್ಬಸಂಜಾರೇ || ೧೦ ||

ತಾ:—೧ ದೇವಸ್ತ್ರೀ, ೨ ಮನುಷ್ಯಸ್ತ್ರೀ, ೩ ತೀರ್ಯಂಜಸ್ತ್ರೀ, ಅಚೇತನಸ್ತ್ರೀಯರೆಂಬ
ನಾಲ್ವರು ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಮನ, ವಚನ, ಕಾಯ, ಕೃತಕಾರಿಶಾನುಮೋದನದಿಂ ಸ್ವರ್ಗನ, ರಸನ,
ಭ್ರಾಣ, ಚಕ್ಷು, ಶ್ರೋತ್ರಮೆಂಬಾರು ಇಂದ್ರಿಯಂಗಳಿಂದಲಗೆಯಾಡಿಸಲ್ಪೆವತ್ತು ನಾಲ್ಕು
(೫) ಭಂಗಮಕ್ಕುಂ ಮತ್ತಂ ತೀರ್ಯಂಜ, ಮನುಷ್ಯ, ಅಚೇತನ, ದೇವಸ್ತ್ರೀಯರೊಳಂ,
ಪ್ರತ್ಯೇಕಮಯ್ಯತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಭಂಗವಾಗಲು ಅಂತು ಇನ್ನೂರುಹದಿನಾರು (೨೧೬) ಭೇದಮ
ನುಳ್ಳ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯವ್ರತದಿಂ ನಿರತಿಚಾರ ವೃತ್ತಿಯಿಂ ನಡೆಯುವದು ಉತ್ತಮ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ
ಧರ್ಮವು. ಈ ಪ್ರಕಾರವಾದ ಇವುಗಳು ದಶಧರ್ಮಗಳಾಗುವವು || ೧೦ ||

ನೂತ್ರಿಂ || ಅಪ್ಪಾವಿಂಕತಿ ಮೂಲಗುಣಾಃ || ೪೦ ||

ತಾ:—೫ ಐದು ಮಹಾವ್ರತಂಗಳುಂ, ೫ ಪಂಚಸಮಿತಿಯುಂ, ೫ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ ನಿರೋ
ಧಮುಂ, ೬ ಆರಾವತ್ಯಕಂಗಳುಂ, ಲೋಚುಂ, ವಸ್ತ್ರವಿಲ್ಲದಿರುವದುಂ, ಸ್ನಾನಮಾಡದಿರುವದುಂ,
ನೆಲವಕ್ಕೆಯುಂ, ಹಲ್ಲಸುಲಿಯದುದುಂ, ನಿಂದುಣಸುಂ, ಏಕಭುಕ್ತಮೆಂದಿವು ಇಪ್ಪತ್ತಂಟು
ಮೂಲಗುಣಂಗಳಾಗುವವು. ಇವುಗಳ ಭೇದವು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ—

ಸ್ವರ್ತನಾದಿಂದ್ರಿಯ ವ್ರಾಣಪಂಚಕಮುಂ, ಮನ, ವಚನ, ಕಾಯವೆಂಬ ಬಲವ್ರಾಣ ತ್ರಯಮುಂ, ಉಚ್ಚ್ವಾಸ, ನಿತ್ಯಾಸವ್ರಾಣಮುಂ, ಅಯುಃವ್ರಾಣಮುಂ ಎಂದು ಡಕವ್ರಾಣಂಗಳಂ ವ್ರಾಣಿಯತ್ತಣಿ ನೆಗಲ್ಪುವ ಪ್ರವಾದಿಯಪ್ಪವನ ಪ್ರಯತ್ನಿಕೆ ಸಂರಂಭಮೆಂಬುದು || ೧ ||

ಕೊಲೆಗೆ ಕಾರಣಂಗಳಾದ ಕೈಯ್ದುಗಳಂ ಕೂಡಿಸುವದು ಸವಾರಂಭಮೆಂಬುದು || ೨ || ವ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವ ಉದ್ಯೋಗಮನಾರಂಭಮೆಂಬುದು || ೩ || ಕ್ರೋಧ, ಮಾನ, ಮಾಯಾ, ಲೋಭಗಳೆಂಬ ಕಷಾಯಚತುಷ್ಯವುಂ, ಮನ, ವಚನ, ಕಾಯವೆಂಬ ಯೋಗ ತ್ರಯಮುಂ, ಕೃತಕಾರಿತಾನುವೋದಮೆಂಬೀ ತ್ರಯದಿಂದಲಗೆಯಾಡಿಸುವ (ಗುಣಿಸುವ) ಕ್ರಮಮೆಂತನೆ ||

ಸಂರಂಭಮುಂ ಕ್ರೋಧದಿಂ ಮನದಿಂ ಮಾಳ್ವುದುಂ || ೧ ||

ಸಂರಂಭಮುಂ ಕ್ರೋಧದಿಂ ಮನದಿಂ ಮಾಡಿಸುವದುಂ || ೨ ||

ಸಂರಂಭಮುಂ ಕ್ರೋಧದಿಂ ಮನದಿನೊಡಂಬಡುವುದುಂ || ೩ ||

ಸಂರಂಭಮುಂ ಕ್ರೋಧದಿಂ ವಚನದಿಂ ಮಾಳ್ವುದುಂ || ೧ ||

ಸಂರಂಭಮುಂ ಕ್ರೋಧದಿಂ ವಚನದಿಂ ಮಾಡಿಸುವುದುಂ || ೨ ||

ಸಂರಂಭಮುಂ ಕ್ರೋಧದಿಂ ವಚನದಿಂದೊಡಂಬಡುವುದುಂ || ೩ ||

ಸಂರಂಭಮುಂ ಕ್ರೋಧದಿಂ ಕಾಯದಿಂ ಮಾಳ್ವುದುಂ || ೧ ||

ಸಂರಂಭಮುಂ ಕ್ರೋಧದಿಂ ಕಾಯದಿಂ ಮಾಡಿಸುವದುಂ || ೨ ||

ಸಂರಂಭಮುಂ ಕ್ರೋಧದಿಂ ಕಾಯದಿಂದೊಡಂಬಡುವುದುಂ || ೩ ||

ಮಾನ, ಮಾಯಾ, ಲೋಭಂಗಳುಂ ಈ ಕ್ರಮದಿಂದೊಂಭತ್ತೊಂಭತ್ತಾಗಲು ಅಂತು ಮೂವತ್ತಾರಕ್ಕುಂ || ೩೬ || ಈ ಕ್ರಮದಿಂದ ಸವಾರಂಭಕ್ಕುಂ ಮೂವತ್ತಾರಕ್ಕುಂ || ೩೬ || ಅರಂಭಕ್ಕುಂ ಮೂವತ್ತಾರಕ್ಕುಂ || ೩೬ || ಆಗಲಿಂತು ಕೊಲೆಯಭೇದಂ ನೂರಂಟಕ್ಕುಂ || ೧೦೮ || ಅಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನ, ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನ, ಸಂಜ್ವಲನ, ಕ್ರೋಧ, ಮಾನ, ಮಾಯಾ, ಲೋಭಮೆಂಬೀ ಕಷಾಯವಿಶೇಷಂಗಳಿಂ ಗುಣಿಸಲು ನಾನೂರಮೂವತ್ತೆರಡು (೪೩೨) ಭೇದಮಕ್ಕುಂ.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ ಕೊಲೆಯನ್ನು ತೊರೆಯುವದು ಕೊಲಲಾಗದೆಂಬ ಮೊದಲ ಮೂಲಗುಣವೆಂಬುದು || ೧ ||

ರಾಗದ್ವೇಷದಿಂ ಬರುತ್ತಿರ್ಡ ಸುಳ್ಳನ್ನು ತೊರೆಯುವದು ಎರಡನೆಯ ಮೂಲಗುಣವು || ೨ ||

ಊರು ಮೊದಲಾದದೊಳು ಬಿರ್ಡ ಒಡನೆಯಂ ಕೊಳ್ಳುದುಂ (ಅದತ್ತಾದಾನಂ ಸ್ತ್ರೀಯಂ) ಮೂರನೆಯ ಮೂಲಗುಣವು || ೩ ||

ಪರಸ್ತ್ರೀಯರಂ ತಾಯಿ ತಂಗಿ ಅಕ್ಕ ಮಗಳೆಂಬವರಂ ಕಾಣ್ವಂತೆ ಕಂಡು ಇನ್ನೊರು ಹದಿನಾರು ತೆರದ ಅಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ತೊರೆಯುವದು ನಾಲ್ಕನೆಯ ಮೂಲಗುಣವು || ೪ ||

ಡಕ (೧೦) ಚತುರ್ಡಕ (೧೪) ಭೇದೋಪೇತಮಪ್ಪ ಬಾಹ್ಯಾಭ್ಯಂತರ ಪರಿಗ್ರಹಮಂ ಪರಮಾಣುವಾತ್ರವಿಲ್ಲದೆ ತೊರೆಯುವದು ನಿಷ್ಪರಿಗ್ರಹಮೆಂಬೈದನೆಯ ಮೂಲಗುಣಂ || ೫ ||

ಹಸ್ತೈಶ್ಚರಥಪದಾತಿ ಬಲಂ ಮೊದಲಾದುವು ನಡೆದು ಕುದ್ಧವಾದ ಬಟ್ಟೆಯೊಳು ನೋಗ ಪ್ರವಾಣದಳತೆಯಂ (೯ ಗೇಣು) ಮುಂದೆ ನೋಡಿ ನಡೆಯುವದೀರ್ಯಾಸಮಿತಿಯೆಂಬಾರ ನೆಯ ಮೂಲಗುಣಂ || ೬ ||

ಯುಧ್ಧ, ಕಾಮ, ಕರ್ಕಶಮಲ್ಲದೆ ಹಿತಮುಂ ಮಿತಮುಂ ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿ ಆಗಮದೊಳು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನುಡಿಯುವದು ಭಾಷಾಸಮಿತಿಯೆಂಬೇಳನೆಯ ಮೂಲಗುಣಂ || ೭ ||

ಮನಃಕೃತ, ಮನಃಕಾರಿತ, ಮನಸಾನುಮೋದಿತ, ವಚನಕೃತ, ವಚನಕಾರಿತ, ವಚನಾನುಮೋದಿತ, ಕಾಯಕೃತ, ಕಾಯಕಾರಿತ, ಕಾಯಾನುಮೋದಿತಮೆಂಬ ನವವಿಧ ಪರಿಕುದ್ಧಮಪ್ಪನ್ನಮಂ, ರಾಗದ್ವೇಷಗಳಿಲ್ಲದೆ ಸಮಚಿತ್ತದಿಂ ಚರಿಗೆಯಂ ಮಾಡುವದೆಂಟನೇ ಏಷಣಾಸಮಿತಿಯೆಂಬ ಮೂಲಗುಣಂ || ೮ ||

ಜ್ಞಾನೋಪಕರಣಂ, ಕೌಚೋಪಕರಣಂ, ಸಂಯಮೋಪಕರಣಂಗಳಂ ನೋಡಿ ಪ್ರತಿ ಲೇಖಿಸಿ ಮಡಗುವದುಂ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳುವದುಂ ಆದಾನನಿಷ್ಟೇಷಣಾಸಮಿತಿಯೆಂಬ ಪೂಂಭತ್ತ ನೆಯ ಮೂಲಗುಣಂ || ೯ ||

ಏಕಾಂತವಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ, ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಲ್ಲದಲ್ಲಿ, ದೂರಮಪ್ಪಲ್ಲಿ, ಪೆರಗುಪರೋಧ (ಬಾಧೆ) ಮಲ್ಲದಲ್ಲಿ, ಮರೆಯಾಗಿರುವಲ್ಲಿ, ವಿಶಾಲವಾಗಿರುವಲ್ಲಿ ಕಾಯಮಲಮೂತ್ರಂ ಮೊದಲಾದುವಂ ಪರಿಹರಿಸುವದು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಾಶುದ್ಧಿಯೆಂಬ ಹತ್ತನೇ ಮೂಲಗುಣಂ || ೧೦ ||

ಸ್ವರ್ತನೇಂದ್ರಿಯ ವಿಷಯದೊಳು ರಾಗದ್ವೇಷಮಂ ತೊರೆಯುವದು ಹನ್ನೊಂದನೇ ಮೂಲಗುಣಂ || ೧೧ ||

ರಸನೇಂದ್ರಿಯ ವಿಷಯದೊಳು ರಾಗದ್ವೇಷಗಳನ್ನು ತೊರೆಯುವದು ಹನ್ನೆರಡೇ ಮೂಲಗುಣಂ || ೧೨ ||

ಘ್ರಾಣೇಂದ್ರಿಯ ವಿಷಯದೊಳು ರಾಗದ್ವೇಷಂ ತೊರೆಯುವದು ಹದಿಮೂರನೇ ಮೂಲಗುಣಂ || ೧೩ ||

ಚಕ್ಷುರಿಂದ್ರಿಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ರಾಗದ್ವೇಷಮಂ ಬಿಡುವದು ಹದಿನಾಲ್ಕನೇ ಮೂಲಗುಣಂ || ೧೪ ||

ಶ್ರೋತ್ರೇಂದ್ರಿಯ ವಿಷಯದೊಳು ರಾಗದ್ವೇಷಮಂ ತ್ಯಜಿಸುವದು ಹದಿನೈದನೇ ಮೂಲಗುಣಂ || ೧೫ ||

ಸಕಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳೊಳಂ ಸಮತಾಭಾವವನ್ನು ಮಾಡುವದು ಸಮತೆಯೆಂಬ ಹದಿನಾರನೇ ಮೂಲಗುಣಂ || ೧೬ ||

ನಸ್ತುಸ್ತವ, ರೂಪಸ್ತವ, ಗುಣಸ್ತವಗಳಿಂದ ಅರ್ಹತ್ವರಮೇಶ್ವರನಂ ಸ್ತುತಿಸುವದು ಸ್ತವನವೆಂಬ ಹದಿನೇಳನೇ ಮೂಲಗುಣಂ || ೧೭ ||

ದೇವತಾಸ್ತವನಂ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮರೆಸದೆ ನಿಂತಿರ್ದು ಮೇಣ್ಕುಳ್ಳದ್ದು ತ್ರಿಕ ರಣಶುದ್ಧಿಯಿಂ ಕೈಗಳಂ ಮುಗಿದು ಕ್ರಿಯೆಗಳಂ ವೆಸಗೊಂಡು ಸಾಯಾಯಿಕ ದಂಡಕಮನು

ಜ್ಞರಿಸಿ ಮೂರಾವರ್ತಮುನೊಂದು ತಲೆಯೆರಕಮುನಂತೆ ದಂಡಕದಾದ್ಯಂತ್ಯದೊಳಂ ಪೇಳ್ವ
ಕಾಯೋತ್ಸರ್ಗಮಿರ್ದು ಪಂಚಗುರುಗಳ ಚರಣತರಣಮುಂ ಪೇಳ್ವನಿತು ಮೊತ್ತಮಾಡಿ
ದ್ವಿತೀಯ ದಂಡಕಾದ್ಯಂತ್ಯದೊಳಂ ಇಂತೆ ಮಾಡಲೊಂದು ಕಾಯೋತ್ಸರ್ಗಕ್ಕೆ ದ್ವಾದಶಾವರ್ತನ
ಮುಂ ಚತುಶ್ಚರೋನತಿಯುಮಕ್ಕುಂ || ಮೇಣ್ ಚೈತ್ಯಾಲಯ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣದೊಳಂ ಅವರ್ತನ
ತ್ರಯಮುಂ ಯೇಕಶಿರೋನತಿಯುಮಾಗೆ ಚತುರ್ದಶೆಯೊಳಂ ದ್ವಾದಶಾವರ್ತನಮುಂ ಚತು
ಶ್ಚರೋನತಿಯುಮಕ್ಕುಂ || ಜಿನಬಿಂಬದೊಳಮಿಕ್ಕನುಂ ಮಾಳ್ವದು. ಇಂತಿವೆಂ ಪಲವು
ಸೊಳು ಮಾಡಿದೊಡಂ ದೋಷಮಿಲ್ಲ ||

ಗಾಹೆ || ದುವೋಣ ದಂಜಹಾಜಾದಂಬಾರಸಾ ವದಮೇವಯಂ |

ಚದುಸ್ಸಿರಂತಿ ಸುದ್ಧಿಂಚ ಕಿರಿಯಕಂಮಪ ಉಜ್ಜಯೇ || ೯ ||

ನಾನು, ಸ್ಥಾಪನಾ, ದ್ರವ್ಯ, ಜ್ಞೇತ್ರ, ಕಾಲ, ಭವ, ಭಾವಂಗಳು ನಿದಾನದಿಂ ಪುಣ್ಯ
ಪಾವಾಪ್ರವ ಕಾರಣಮಕ್ಕುಮಂತನೆ || ಚೈತ್ಯ, ಚೈತ್ಯಾಲಯ, ಗುರು, ನಿಷದ್ಯಕಾಸ್ಥಾನಾದಿಗಳು
ಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಕ್ರಿಯಾಕಾರಣ ಯೋಗ್ಯಂಗಳಕ್ಕುಮಂತನೆ—

ಅಚೇತನಾತ್ಮಕಂಗಳಾಗಿಯುಂ, ಕೊಡುವ ಬುದ್ಧಿಯಿಲ್ಲದೆಯುಂ, ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಹಿಂತಾಮಣಿ
ಗಳುಂ ಜೀವಂಗಳ ಮಣ್ಣಾನುಸಾರದಿಂ ಬೇಡಿದ ಫಲಮುಂ ಕುಡುಗುಮಂತೆ ಜಿನರುಂ ಜಿನ
ಬಿಂಬಗಳುಂ ಭವ್ಯರ ಕಕ್ತಾನುಸಾರದಿಂ ಗೀರ್ವಾಣ ನಿರ್ವಾಣ ಫಲಪ್ರದಾಯಿಗಳಕ್ಕುಂ.
ಮತ್ತು ಗರುಡನ ಮುದ್ರೆಯಿಂ ವಿಪಾಸಹಾರಮಪ್ಪಂತೆ ಚೈತ್ಯಾಲೋಕನನಾತ್ರದಿಂದಲೇ ದುರಿತಾ
ಪಹಾರಮಕ್ಕುಂ. ಚೈತ್ಯಚೈತ್ಯಾಲಯಂಗಳಂ ಐಹಿಕಫಲನಿರಪೇಕ್ಷಿತರುಂ ಪರಾನುಗ್ರಹಬುದ್ಧಿಗ
ಳುಂ ಅಕಾರಣ ಬಂಧುಗಳುಂ ಮೋಕ್ಷಪುರಪಥ ಪರಿಭ್ರಷ್ಟರುಮೆಂದಿವರ್ಗೆ ಮೋಕ್ಷಮಾರ್ಗ
ಮನುಪದೇಶಂಗೆಯ್ವರುಂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ನಿಸ್ತಾರಮಪ್ಪವರ್ಗಗಳತ್ತಣಿಂ ಸಮ್ಯಜ್ಞಾನದಾನಾಣವ್ರತ
ಸಂಯಮ ತವಾದಿಗಳಪ್ಪದರಿಂದಾ ಗುರುಗಳೆರ್ಡ ಸ್ಥಾನಮುಂ ಕ್ರಿಯಾಕರಣಯೋಗ್ಯಂಗಳು;
ಪರಾಧೀನನಾಗಿ ಕ್ರಿಯೆಯುಂ ಮಾಳ್ವಂಗೆ ಕರ್ಮಕ್ಷಯಮಾಗದದುಕಾರಣದಿಂದ ಸ್ವಾಧೀನನಾಗಿ
ಕ್ರಿಯೆಯುಂ ಮಾಳ್ವುಗಳು ಚೈತ್ಯಾಲಯಂಗಳಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಕಾಲಂ ತೊಳದುಕೊಂಡು ಒಳಗಂ
ಮೊಕ್ಕು ತ್ರಿಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂಗೆಯ್ದೊಳಗಂ ಮೊಕ್ಕೆಯರ್ಪಪಥಕುದ್ಧಿ ಕಾಯೋತ್ಸರ್ಗಮಾಡಿ ಮೊದ
ಲೋಳ್ವುಳ್ಳಿದರ್ವಳೋಚಿಸಿ ತದನಂತರಂ ಚೈತ್ಯಭಕ್ತಿ ಕಾಯೋತ್ಸರ್ಗಂ ಕರೋಮಿಯೆಂಬೀ
ಬಿನ್ನವಂ ಮಾಡಿ ನಿಂದಿರ್ದು, ಜಿನೇಂದ್ರಚಂದ್ರಕಾಂತೋಪಲದಿಂದೀಗಳಾನಂದಾಪ್ತ ಜಲಧಾ
ರಾಪೂರಪರಿಪ್ಪಾದಿತ ಪಕ್ಷಪುಟನಾಗಿ ಅನಾದಿ ಭವದುರ್ಲಭ ಭಗವದರ್ಹತ್ವರಮೇಶ್ವರ ಪರಮ
ಭಟ್ಟಾರಕ ಪ್ರತಿಬಿಂಬದರ್ಶನಜನಿತ ಹರ್ಷೋತ್ಕರಪ ಪುಳುಕಿತ ಶರೀರನಾಗಿ ಅತ್ಯಂತ ಭಕ್ತಿ
ಭರಾನತ ಮಸ್ತಕನ್ಯಸ್ತ ಹಸ್ತಕುಶೇಕಯ ಕುಟ್ಟಲನಾಗಿ ದಂಡಕದ್ವಯದಾದ್ಯಂತ್ಯದೊಳು
ಮಾಳ್ವದುಂ ಚೈತ್ಯಸ್ತವನದಿಂ ತ್ರಿಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ಮಾಡಿ ದ್ವಿತೀಯ ವಾರದೊಳು ಕುಳ್ಳಿರ್ದು
ಅಲೋಚಿಸಿ ತದನಂತರಂ ಪಂಚಗುರುಭಕ್ತಿ ಕಾಯೋತ್ಸರ್ಗಂ ಕರೋಮಿಯೆಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿ
ನಿಂದಿರ್ದು ಪಂಚಪರಮೇಷ್ಟಿಗಳಂ ಸ್ತುತಿಸುವದು. ಮತ್ತಂ ಮೂರನೆಯ ವಾರದೊಳು
ಕುಳ್ಳಿರ್ದು ಅಲೋಚಿಸುವುದಾತ್ಮಾದೀನತ್ವಮುಂ, ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೀಕರಮುಂ, ವಾರತ್ರಯಮುಂ,

ನಿಷಂಣತ್ರಯಮುಂ, ಚತುಶ್ಚಿರೋನತಿಯುಂ, ದ್ವಾದಶಾವರ್ತನಮುಂ ಎಂದಿಂತು ಕ್ರಿಯಾಕರ್ಮಂ ಪಡ್ವಿಧಮುಕ್ಕುಂ || ೬ ||

ಮೇಣ್ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣದೊಳಂ ದಿಕ್ಚತುಷ್ಟಯದೊಳಂ ದ್ವಾದಶಾವರ್ತನಮುಂ ಚತುಶ್ಚಿರೋನತಿಯುಮುಕ್ಕುಂ. ಮೇಣ್ ಶಿರಶ್ಚಬ್ದಂ ಪ್ರಧಾನವಾಚಯುಕ್ಕುಂ. ವಂದನಾಪ್ರಧಾನಭೂತಾರ್ಹಸ್ವಿಧಾಸಾಧವೋ ಧರ್ಮಶ್ಚೇತಿಯೆಂದು ಮೇಣ್ ಧರ್ಮಮುಕ್ಕುಂ. ಇದು ಅಷ್ಟಾದಶ ಮೂಲಗುಣಂ.

ಮತ್ತಂ ದೇವತಾಸ್ತನನಕ್ಕೆ ಮೂವತ್ತರಡು ದೋಷಮುಕ್ಕುಂ. ಅದೆಂತೆನೆ—

೧ ಅರ್ಥಿಯಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡುಪುದುಂ, ೨ ಬೇಸರದಿಂ ಮಾಡುಪುದುಂ, ೩ ಪೊಳಪೊಕ್ಕು ಮಾಡುಪುದುಂ, ೪ ಪೆರರ ಘರ್ಜಿಸುತ್ತಂ ಮಾಡುವುದುಂ, ೫ ಮೈಯ್ಯಂ ತೂಗುತ್ತಂ ಮಾಡುವುದುಂ, ೬ ನೊಗ ಮೇಲತ್ತಿ ಮಾಡುವುದುಂ, ೭ ತೊದಲುತ್ತುಂ ಮಾಡುವುದುಂ, ೮ ಮಿನಿನಂತೆ ಪೊಳಯುತ್ತಂ ಮಾಡುವುದುಂ, ೯ ಮನದೊಳು ಮುನಿದು ಮಾಡುವುದುಂ, ೧೦ ಎರಡು ಕೈಯ್ಯುಮಂ ತಳಗಿಟ್ಟು ಮಾಡುವುದುಂ, ೧೧ ಅಚಾರ್ಯಾದಿಗಳಿಗಂಜಿ ಮಾಡುವುದುಂ, ೧೨ ಅವರಿಂದಂ ಅಂಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಮಾಡುವುದುಂ, ೧೩ ಇಡ್ಡಿಗಾರವಕಾರಣವಾಗಿ ಮಾಡುವುದುಂ, ೧೪ ರಸ ಸಾತಗಾರವಕಾರಣವಾಗಿ ಮಾಡುವುದುಂ, ೧೫ ಕದ್ದು ಮಾಡುವುದುಂ, ೧೬ ಪ್ರತಿಕೂಲವಾಗಿ ಮಾಡುವುದುಂ, ೧೭ ಕಾದಿ ನಿತ್ಯಲೃಂಗೈಯ್ಯದೆ ಮಾಡುವುದುಂ, ೧೮ ಬಳರುತ್ತುಂ ಮಾಡುವುದುಂ, ೧೯ ನುಡಿವುತ್ತುಂ ಮಾಡುವುದುಂ, ೨೦ ಪೆರರ ನೇಡಿಸುತ್ತಂ ಮಾಡುವುದುಂ, ೨೧ ನೊಸಲ ಮೂರು ರೇಖೆಯಂ ಮಾಡಿ ಮಾಡುವುದುಂ, ೨೨ ಅವಯವಂಗಳಂ ನುಡುಗಿ ಮಾಡುವುದುಂ, ೨೩ ಅಚಾರ್ಯಾದಿಗಳಂ ಕಂಡು ಮಾಡುವುದುಂ, ೨೪ ಅವರ್ಗಂ ಕಾಣಲೀಯದೆ ಮಾಡುವುದುಂ, ೨೫ ಸವಣಬಿಟ್ಟು ಕಳೆಪುವೆನೆಂದು ಮಾಡುವುದುಂ, ೨೬ ಉಪಕರಣಂಗಳಂ ಪಡೆದು ಮಾಡುವುದುಂ, ೨೭ ಉಪಕರಣಂಗಳಂ ಪಡೆಯಲೆಂದು ಮಾಡುವುದುಂ, ೨೮ ತ್ರಿಸಂಧ್ಯೆಯ ಮೂರು ಘಳಿಗೆಯಿಂಗಳ ಮಾಡುವುದುಂ, ೨೯ ಅಲ್ಲಿಂದಂ ಕುಂದಿಸಿ ಮಾಡುವುದುಂ, ೩೦ ಮೌನವಿಲ್ಲದೆ ಮಾಡುವುದುಂ, ೩೧ ಸನ್ನೆದೋರುತ್ತುಂ ಮಾಡುವುದುಂ, ೩೨ ಹಾಡುತ್ತಂ ಮಾಡುವುದುಂ ಯೆಂದಿವು ಮೊದಲಾಗಿ ದ್ವಾತ್ರಿಂಶ (೩೨) ದೋಷಂಗಳುಕ್ಕುಂ.

ಅತೀತದೋಷಂಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ಸಿಂಧನೆ ಗರ್ಹನೆಗಳೋಳ್ಳೂಡಿ ತ್ರಿಕರಣಕುಡ್ಧಿಯಿಂದ ಮಾಡುವ ಪ್ರತಿಕ್ರಮಣಂ ಹತ್ತೊಂಭತ್ತನೇ ಮೂಲಗುಣಂ || ೧೯ ||

ಆದುವುಂ ದೈವಸೇಕಮುಂ, ರಾತ್ರಿಕಮುಂ, ಗೋಚರಮುಂ, ವಾಕ್ಯಿಕಮುಂ, ಚಾತುರ್ಮುಖಮುಂ, ಸಂವತ್ಸರಿಕಮುಂ, ಯುಗಾಂತರ ಪ್ರತಿಕ್ರಮಣಮುಂ, ಈರ್ಯಾಪಥಕುಡ್ಧಿಯುಂ, ಕೇಶಲೋಚಾತಿಚಾರಮುಂ, ಸಂಸ್ತರಾತಿಚಾರಮುಂ, ಪಂಚಾತಿಚಾರಮುಂ, ಸರ್ವಾತಿಚಾರಮುಂ, ಉತ್ತಮಾರ್ಥಪ್ರತಿಕ್ರಮಣಮುಮೆಂದಿವು ಮೊದಲಾದ ಪ್ರತಿಕ್ರಮಣವು ಪ್ರೀತಿಯಿಂ ಮಾಡುವುದುಮೆಂದಿವೆಲ್ಲಂ ಪ್ರತಿಕ್ರಮಣಭೇದಮುಕ್ಕುಂ, ಅನಾಗತದೋಷಮಂ ಪರಿಹರಿಸಿ ಲಿಕ್ಶೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಂ ವಿಂಶತಿ (೨೦) ಮೂಲಗುಣಂ || ೨೦ ||

ಕುಭಪರಿಣಾಮದಿಂದಹರಿದಾದಿ ಪಂಚಪರಮೇಷ್ಟಿಗಳಂ ನೆನೆವುದು ಕಾಯೋತ್ಸರ್ಗ ಮೆಂಬಿಪ್ಪತ್ತೊಂದನೆಯ ಮೂಲಗುಣಂ || ಅದೆಂತೆನೆ—ಸಿಂದಿರ್ದು ಕಾಯೋತ್ಸರ್ಗಮಿಪ್ಪದೆ

ಮಡದೆಡೆ ನಾಲ್ವರಳುಂ, ಉಂಗುಟದೆಡೆ ಪನ್ನೀರ್ವರಲುಂ (೧೨), ಕೊರಲುಂ ಕುಸಿಯದೆ ಕರ
ಮೆತ್ತದೆ ರುಜ್ಜಿಕಾರದಿಂ ನಿಂದು ಕೈಯ್ಯನಿಳಿಯಬಿಟ್ಟಪುಡು, ಅದಕ್ಕಾಗದಿದ್ದರ ಕುಳ್ಳಿರ್ದು
ಕಾಯೋತ್ಸರ್ಗಮಿಪ್ಪಡೆ ಪಲ್ಯಂಕಾಸನದೊಳು ಎಡದ ತೊಡೆಯ ಮೇಲೆ ಬಲದ ತೊಡೆಯ
ನ್ನಿಟ್ಟು ಜಾನುಯುಗದ ಮೇಲೆ ವಾಮದಕ್ಷಿಣ ಹಸ್ತಾಂಬುಜಂಗಳ ಮೇಲೊಂದರಮೇಲೊಂದನು
ತಳಮಾಗಿದುವುಡಂತಾಯಂದದಿಂದಿರ್ದು ||

ಕಂದ || ಕರಣಂಗಳು ಕುಸಿದಿರೆ ಮನ- |

ಮಿರೆ ನೊಸಲೊಳು ಲೋಚನಂಗಳುಳ್ಳರೆದುಗುಳ್ಳೊ- ||

ಪ್ಪಿರೆ ದಸನಂದಸನದೊಳೊಂ- |

ದಿರೆ ಮಂದರದಂತಾಚಾಲ್ಕುದಂತಿರೆ ತನುವುಂ || ೧೯೯ ||

ಅಂತಿರ್ದು ಪಂಚಕುರುಗಳ ಗುಣಸ್ಕರಣಪೂರ್ವಕಂ ಜಪಿಸುವುದು, ಜಪವೊಂದೊಂದಂ
ಮೂರುಚ್ಚಾಪಸಮಿಕ್ಯೆ ಮನದೊಳು ಜಪಿಸುವುದು, ಮುಂಪೇಳ್ ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ಉಚ್ಚಾಪ
ಸಕಾಲನಿಯಮವಂ ಪೇಳ್ವೆಂ—ಅಹಿಂಸಾಪ್ರತಿದೋಷಾವುದಾನುಮೊಂದರೊಳತಿಚಾರವಾದೊ
ಡೊಂದಕ್ಕೆ ನೂರಂಟು, ದೈವಸಿಕ್ಕಕ್ಕೆ ನೂರಂಟು (೧೦೮), ರಾತ್ರಿಕನಿಯಮಕ್ಕುಂ ತದರ್ಥಂ
(೫೪), ಪಾಕ್ಷಿಕಕ್ಕುಂ ಮೂನೂರು (೩೦೦), ಚಾತುರ್ವಾಸಿಕಕ್ಕುಂ ನಾನೂರು (೪೦೦),
ಸಾಂವತ್ಸಿಕಕ್ಕುಂ ಐನೂರುಂ (೫೦೦), ಗೋಚಾರಕ್ಕುಂ, ಮತ್ತೊಂದೂರ್ಗ ಪೋದುದಕ್ಕುಂ, ಅರ್ಹ
ಕ್ರಮಣದ ನಿಷಿದ್ಧಿಗಳ್ಳಂ ಉಚ್ಚಾರ ಪಸ್ತವಣಂಗಳ್ಳು ಇಪ್ಪತ್ತೈದು (೨೫), ಗ್ರಂಥಪ್ರಾರಂಭ
ದೊಳಂ, ಪರಿಸಮಾಪ್ತಿಯೊಳಂ, ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಂಗೊಳ್ವಲ್ಲಿಯುಂ ನಿಷ್ಕಾಪನದೊಳಂ, ದೇವತಾಸ್ತ
ವನದೊಳಂ, ಯೇನಾನು ನಿವೃತ್ತಿಯಂ ಕೈಕೊಳ್ವದಂ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಉಚ್ಚಾಪ
ವನ್ನಿಕ್ಕಿ ಮನದೊಳು ಜಪಿಸುವುದು. ಈಯಂದದಿಂ ಶೀತೋಷ್ಣ ದಂತಮತಕಾದಿ ಪರೀಪ್ಪಹಂಗಳ
ಂ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಂ, ತ್ರಿಕರಣಶುದ್ಧಿಯಿಂ ಜಿನಪ್ರತಿಮೆಯಂದದಿಂ ಕಾಯೋತ್ಸರ್ಗಮಿರ್ದು ಅನು
ಷ್ಠಾನಂಗಳಂ ಪೇಳ್ವ ಪ್ರಮಾಣದ ಕಡೆಯೊಳು ತುರಿಪಂಗೆಯ್ದೆ ನಿಜನಿರಂಜನ ನಿತ್ಯಾನಂದಾ
ತ್ಮಸ್ವರೂಪನುಂ, ಧರ್ಮಕುಕ್ಷಧ್ಯಾನನುಂ ಭಾವಿಸುವುದು.

ಕಾಯೋತ್ಸರ್ಗಕ್ಕೆ ಮೂವತ್ತೆರಡು ದೋಷಂಗಳಾವವೆಂದೊಡೆ—ಕುದುರಗಾಲಿಕ್ಕಿನಿ
ಲ್ಲವದುಂ, ಮೈಯ್ಯಂ ತೂಗುತ್ತ ನಿಲ್ಲವದುಂ, ಯೇನಾನುಮಂ ನೆಮ್ಮಿನ್ನಿಲ್ಲವದುಂ, ಮೇಲುಬದ
ಪೊತ್ತು ನಿಲ್ಲದುಂ, ತಳರುಟ್ಟುಬೇಡತಿಯಂತೆ ಈರಿಂಕಿನಿಲ್ಲದುಂ, ಮೊಗಮನೆತ್ತಿನಿಲ್ಲವದುಂ,
ಮೊಲೆಯಂ ನೋಡುತ್ತಂ ನಿಲ್ಲದುಂ, ಕಡೆಗಂಣೊಳು ನೋಡುತ್ತಂ ನಿಲ್ಲದುಂ, ಬಾಯಂ ಪೊಳ
ಕಿಸುತ್ತ ನಿಲ್ಲದುಂ, ಕೊರಳನೀಡಿ ನಿಲ್ಲದುಂ, ಎರಡುಂ ಕೈಯ್ಯಂ ಪಿಡಿಕಿಸಿ ನಿಲ್ಲದುಂ, ತಲೆ
ಯಂ ತೂಗುತ್ತಂ ನಿಲ್ಲದುಂ, ಸನ್ನೆದೋರುತ್ತಂ ನಿಲ್ಲದುಂ, ಬೆರಳನಾಡಿಸುತ್ತಂ ನಿಲ್ಲದುಂ,
ಹುಬ್ಬುಕುಣಿಸುತ್ತಂ ನಿಲ್ಲದುಂ, ಸೊಕ್ಕದಂತೆ ನಿಲ್ಲದುಂ, ಮರುಳುಗೊಂಡಂತೆ ನಿಲ್ಲದುಂ,
ಎಂಟುದೆಣೆಯಂ ನೋಡುತ್ತಂ ನಿಲ್ಲದುಂ, ಕೊರಳನೆತ್ತಿ ನಿಲ್ಲದುಂ, ಉಗುಳುತ್ತಂ ನಿಲ್ಲ
ದುಂ, ಎರಗುತ್ತಂ ನಿಲ್ಲದುಂ, ಮೈಯ್ಯಂ ಕೈಯ್ಯಂ ತೀಡುತ್ತಂ ನಿಲ್ಲದುಂ, ಲತೆಯಂತೆ ನಿಲ್ಲ
ದುಂ, ಕಂಭದಂತೆ ಬಲಿದು ನಿಲ್ಲದುಂ, ಸಂಕಲೆಯನಿಕ್ಕಿದಂತೆ ಕಾಲನಗಳ್ಳು ನಿಲ್ಲದುಂ, ನೇಲ್ದ

ನಿಲ್ವದುಂ, ತಲೆಯ ಎಂಟುದೆಸೆಗಳಂ ತೂಗುತ್ತಂ ನಿಲ್ವದುಂ, ಪೊರಗುತ್ತಂ, ನಿಲ್ವದುಂ, ಮಾತನಾಡುತ್ತಂ ನಿಲ್ವದುಂ,.....

ಇಂತಿವೆಲ್ಲನುಂ ಪರಿಹರಿಸಿ ಜಿನಪ್ರತಿಮೆಯಂತೆ ನಿಲ್ವವದು ಉತ್ತಮ, ಮಧ್ಯಮ, ಜಘನ್ಯ ಮಪ್ಪ ಎರಡು, ಮೂರು, ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಮಣಪೂರ್ವಕಂ ಉಪವಾಸದೋಳ್ಳೂಡಿ ಲೋಚಂ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡನೆಯ ಮೂಲಗುಣಂ || ೨೨ ||

ವಸ್ತ್ರ ಅಜಿನ ವಲ್ಕಲಂ ಪತ್ರಾದಿಗಳಿಂ ನಿರ್ಗ್ರಂಥಮಂ ಮರಸದುಡು ಇಪ್ಪತ್ತೂರನೆಯ ಮೂಲಗುಣಂ || ೨೩ ||

ಪ್ರಾಣೇಂದ್ರಿಯ ಸಂಯಮಕಾರಣಮಾಗಿ ಸ್ನಾನಮಾಡದಿರುವುದು ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕನೆಯ ಮೂಲಗುಣಂ || ೨೪ ||

ಸಮಾನಮಪ್ಪ ಶಿಲೆ ಭೂಮಿ ಕಾಷ್ಠಾದಿಗಳೊಳು ಇಕ್ಕಿದ ಕೋಲಂತೆ ಪಟ್ಟಪುರ್ದು ಇಪ್ಪತ್ತೈದನೆಯ ಮೂಲಗುಣಂ || ೨೫ ||

ಅಂಗುಳಿನೊದಲಾದವರಿಂ ಹಲ್ಲಂ ಸುಲಿಯದುಡು ಇಪ್ಪತ್ತೂರನೆಯ ಮೂಲಗುಣಂ||೨೬||

ಕೈಯೊಣರಿಂದೇನುಮಂ ನೆಮ್ಮದೆ ನಿಂದಿರ್ದು ಚರಿಗೆಯಂ ಮಾಡುವುದಿಪ್ಪತ್ತೇಳನೆಯ ಮೂಲಗುಣಂ || ೨೭ ||

ಉದಯಾಸ್ತಮಾನಕಾಲದೊಳು ಮೂರು ಮೂರು ಘಳಿಗೆಯಂ ಕಳೆದು ನಡುವಣ ಪೊತ್ತರೊಳು ಒಂದೆರಡು ಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಚರಿಗೆಯಂ ಮಾಡುವದು ಅಪ್ಪಾವಿಂಕತಿ ಮೂಲಗುಣಂ || ೨೮ ||

ನೂತ್ರಂ|| ಪಂಚಮಹಾವ್ರತಸ್ಥೈರ್ಯಾರ್ಥಂ ಭಾವನಾ:ಪಂಚ || ೪೧ ||

ಆ ಭಾವನೆಗಳೆಂತನೆ—೧ ವಾಗ್ಗುಪ್ತಿಯುಂ, ೨ ಮನೋಗುಪ್ತಿಯುಂ, ೩ ಈರ್ಯಾಸಮಿತಿಯುಂ, ೪ ಆದಾನನಿಕ್ಷೇಪಣಾಸಮಿತಿಯುಂ, ೫ ಅಲೋಕಿತ ಪಾನಭೋಜನಮೆಂದಿವೈದುಂ ಅಹಿಂಸಾವ್ರತದ ಭಾವನೆಗಳು || ೫ ||

೧ ಕ್ರೋಧದ ತೊರವಿಯುಂ, ೨ ಲೋಭದ ತೊರವಿಯುಂ, ೩ ಹಾಸ್ಯದ ತೊರವಿಯುಂ, ೪ ಭೀತಿಯ ತೊರವಿಯುಂ, ೫ ಅನುವಿಚಿಭಾಷಣಮು ಮೆಂದಿವೈದುಂ ಸುಳ್ಳುಹೇಳದ ವ್ರತದ ಭಾವನೆಗಳು || ೫ ||

ಕೂನ್ಯಾಗಾರದೊಳಪುರ್ದುಂ, ಪರಕಿಯೇಷ್ಟಿಮೋಚಿತಾವಾಸಮುಂ, ಪೆರಗುಪರೋಧಮಂ ಮಾಡುವದುಂ, ಭಿಕ್ಷಾಕುದ್ಧಿಯುಂ, ಸದ್ಧರ್ಮದೊಳು ಬಕ್ಕುಡಿಗುಟ್ಟುದುಮೆಂದಿವಯ್ದುಂ ಅಚಾರ್ಯವ್ರತದ ಭಾವನೆಗಳು || ೫ ||

ಮತ್ತಿದರಲ್ಲಿ ಭಿಕ್ಷಾಕುದ್ಧಿಯೆಂದರೆ ನೆಲವತ್ತಾರು ದೋಷಗಳಿಲ್ಲದೆ ಅಹಾರಮಾಡುವದು. ಆ ನೆಲವತ್ತಾರು ದೋಷಗಳು ಯಾವ್ಯಾವವುಗಳೆಂದರೆ— ಉದ್ಗಮದೋಷಂ ಹದಿನಾರು, ಉತ್ಪಾದನದೋಷಂ ಹದಿನಾರು, ಏಷಣಾದೋಷಂ ಹತ್ತು, ಸಂಯೋಜನದೋಷಂ ನಾಲ್ಕು.

ಇನ್ನು ಉದ್ಗಮದೋಷಗಳನ್ನು ಹೇಳುವೆನು.—೧ ಪಡ್ವೀವನಿಕಾಯಮಂ ವರ್ಧಗೆಯು ತನ್ನಿಂ ಪೆರರಿಂ ಮಾಡಿದಾಹಾರದೊಳಪ್ಪ ದೋಷಮಂ, ೨ ತನ್ನಂ ಕುರಿತು ಮಾಡಿದಾಹಾರದೊಳ ಪ್ಪದೋಷಮಂ, ೩ ಪಿರಿದು ಪ್ರಾಸುಕದೊಳು ಕಿರಿದು ಅಪ್ರಾಸುಕಮಂ ಬೆರಸಿದಾಹಾರದೊಳಪ್ಪ ದೋಷಮಂ, ೪ ಗೃಹಸ್ಥರ ವಾಪಂಡಿಗಳ ಬೆರಿಕೆಯೊಳು ಮಾಡಿದಾಹಾರದೊಳಪ್ಪ ದೋಷ ಮಂ, ೫ ಅಟ್ಟಭಾಜನದಿಂ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಜನದೋಳ್ವೆಯಿದು ತನ್ನಂ ಪೆರರ ಮನೆಯೊಳ ದೀ ಆಹಾರದೊಳಪ್ಪ ದೋಷಮಂ, ೬ ಬಲಿಗೆಯ್ದಾಹಾರದೊಳಪ್ಪ ದೋಷಮಂ, ೭ ಪೊತ್ತ ನತಿಕ್ರಮಿಸಿ ತಂದೀವಾಹಾರದೊಳಪ್ಪ ದೋಷಮಂ, ೮ ಬೆಳಗುಗೆಯ್ದೀವಾಹಾರದೊಳಪ್ಪ ದೋಷಮಂ, ೯ ಬಲಿಗೆ ತಂದೀವಾಹಾರದೊಳಪ್ಪ ದೋಷಮಂ, ೧೦ ಕುಡುಗಂಜಿಗೊಂಡೀವಾ ಹಾರದೊಳಪ್ಪ ದೋಷಮಂ, ೧೧ ಮಗುಳ್ಳಿ ತಂದೀವಾಹಾರದೊಳಪ್ಪ ದೋಷಮಂ, ೧೨ ಎತ್ತಿ ತಂದೀವಾಹಾರದೊಳಪ್ಪ ದೋಷಮಂ, ೧೩ ವಡದುತಂದೀವಾಹಾರದೊಳಪ್ಪ ದೋಷಮಂ, ೧೪ ಅಂಜಿನೆ ಪಟ್ಟೀವಾಹಾರದೊಳಪ್ಪ ದೋಷಮಂ, ೧೫ ಒಡಂಬಡದೆ ಈವಾಹಾರದೊಳಪ್ಪ ದೋಷಮಂ, ೧೬ ಅಕ್ಕಿಯುಮುಂ ನೀರುಮುಂ ಪೆಚ್ಚೆ ಪೊಯ್ದು ಮಾಡಿದಾಹಾರದೊಳಪ್ಪ ದೋಷ ಮಂ. ಇವು ಉದ್ಗಮದೋಷಂಗಳು.

ಇನ್ನು ಉತ್ಪಾದದೋಷಗಳನ್ನು ಹೇಳುವೆನು.—೧ ಅದಿಕರ್ಮದಿಂ ಪುಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ದುಂ, ೨ ದೂರ ಹೋಗಿ ಪುಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದುಂ, ೩ ನಿಮಿತ್ತಮಂ ಪೇಳಿ ಪುಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದುಂ, ೪ ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ಕೊಂಡಾಡಿ ಪುಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದುಂ, ೫ ಇಚ್ಛೆಯನುಡಿದು ಪುಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವದುಂ, ೬ ಕ್ರೋಧದಿಂ ಪುಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದುಂ, ೭ ಮಾನದಿಂ ಪುಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದುಂ, ೮ ಮಾಯೆಯಿಂ ಪುಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದುಂ, ೯ ಲೋಭದಿಂ ಪುಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದುಂ, ೧೦ ಉಣ್ಣದ ನೊದಲೇ ದಾತಾರನಂ ಪೊಗಳಿ ಪುಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದುಂ, ೧೧ ಉಂಡಬಳಿಕ ದಾತಾರನಂ ಹೊ ಗಳಿ ಪುಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದುಂ, ೧೨ ವಿದ್ಯದಿಂ ಪುಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದುಂ, ೧೩ ಯಂತ್ರದಿಂ ಪುಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವದುಂ, ೧೪ ಮಂತ್ರದಿಂ ಪುಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದುಂ, ೧೫ ವೈದ್ಯಂಗೆಯ್ದು ಪುಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದುಂ, ೧೬ ಜೂರ್ನಪ್ರಯೋಗದಿಂ ಪುಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದುಂ. ಇವು ಉತ್ಪಾದನ ದೋಷಂಗಳು.

೧ ಅನ್ನವಾನಾದಿಗಳಂ ಕಂಕಿಸಿ ಕೊಡುವಾಹಾರದೊಳಪ್ಪ ದೋಷಮುಂ, ೨ ಅಪ್ರಾಸುಕ ನೀರುವೆರಡ ಕೈಭಾಜನಗಳಿಂ ಈವಾಹಾರದೊಳಪ್ಪ ದೋಷಮಂ, ೩ ಹಸಿಯವಪ್ಪವರ ಮೇ ಲಿಕ್ಕಿ ಈವಾಹಾರದೊಳಪ್ಪ ದೋಷಮಂ, ೪ ಛಿದ್ರಮಪ್ಪವರಿಂ ಮುಚ್ಚಿ ತಂದೀವಾಹಾರದೊಳಪ್ಪ ದೋಷಮಂ, ೫ ವಸ್ತ್ರ ಮೊದಲಾದವುಗಳಂಗೆತಂದೀವಾಹಾರದೊಳಪ್ಪ ದೋಷಮಂ, ೬ ಬೆಸೆ ಲಾಗಿ ಬಂದವಳುಂ, ಮದ್ಯವಾನವ ಕೊಂಬಾಕೆಯುಂ, ವ್ಯಾಧಿಯುಳ್ಳಾಕೆಯುಂ, ಪೆರರಿಗಳಿ ಬಂದವಳುಂ, ಸಪ್ತರಿಸಿಕೆಯುಂ, ಮರುಳಂ ಛಿದ್ರವಸ್ತ್ರ ಉಟ್ಟಾಕೆಯುಂ, ಕುಚಿಯಿಲ್ಲದವಳುಂ, ಬಿರ್ದಳುಂ, ಸೂಳಿಯುಂ, ಪಂಚಸ್ತ್ರವಡಿಯುಂ, ಮೈಯ್ಗೆ ಅಳಂಗೆ ಮಾಡಿಬಂದವಳುಂ, ಎಂಟುವರ್ಷ—ಪೆರೆಯಡ ಕಿರಿಗೂಸುಂ, ಮಡಿಗಟ್ಟು ವ್ಯಥೆಯುಂ, ಅಡಿಕೆ ಎರೆ ಮೊದಲಾದವಂ ಮಲ್ಲ-ತ್ತ ಬಂದವಳುಂ, ಕೋಪದಿಂ ಬಂದವಳುಂ, ಅಂಗಗೀನೆಯುಂ, ಎಡೆಯಾಡುವಳುಂ, ಕುಳ್ಳಿದವಳುಂ, ಉದ್ದತಲಲ್ಲಿ ಇರ್ದವಳುಂ, ಉರುಗುವದುಂ, ಸವರುವದುಂ, ಕಿಚ್ಚೆಂಬ

ನುಡಿಯುಂ, ಕೊಳ್ಳಿಗೆ ಕೊಳ್ಳಿಯ ಉದ್ಭವದುಂ, ಸಾರಿಸುವದುಂ, ಕಸಗಳೆವುದುಂ, ವಲವು ಮಾತಿನೊಳ್ಳೆನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಹೃತ್ರಿಯ, ವೈಶ್ಯ (ಕೂದ್ರಜಾತಿಯೆಂಬವರು ಪೊರಗಾಗಿ) ಉಳಿದ ವರೆಲ್ಲಂತವರುಳಿದ ದಾತಾರದಿಂದೀವಾಹಾರದೊಳಪ್ಪ ದೋಷಮುಂ, ೭ ಪ್ರಾಣಿಗಳ್ವರನೀವಾಹಾರ ದೊಳಪ್ಪ ದೋಷಮುಂ, ೮ ಅರೆಬೆಂದುದ ಈವಾಹಾರದೊಳಪ್ಪ ದೋಷಮುಂ, ಬಿಳಿಯ ಹಿಟ್ಟುಂ ಕೈಭಾಜನಂ ತೊಳವುದು ಅದರಿಂದೀವಾಹಾರದೊಳಪ್ಪ ದೋಷಮುಂ, ೧೦ ಉಗುವುತ ಈವಾ ಹಾರದೊಳಪ್ಪ ದೋಷಮುಂ. ಇವು ಏಷಣಾದೋಷಂಗಳು.

೧ ಹಿಂಡಿದ ಕೊಳೊಳಗೆ (ಹಾಲು ಅನ್ನದಲ್ಲಿ) ಅಳೆಯಂ ಕಲಸಿ (ಮಜ್ಜಿಗೆ ಕೊಡಿಸಿ) ಕೊಳ್ಳುದುಂ, ೨ ಹುಗ್ಗಿಯೊಳು ಅಳೆಯಂ ಕಲಸಿಕೊಳ್ಳುದುಂ, ೩ ಅಳೆಗೊಳೊಳಗೆ ಎಂಣೆಯ ಕಲಸಿಕೊಳ್ಳುದುಂ, ೪ ಅಳೆಗೊಳೊಳಗೆ ಹವ್ವಳ ಸಂಡಿಗೆ ಬಾಳುಕಂಗಳಂ ಕೊಳ್ಳುದುಂ, ಇವು ಮೊದಲಾದ ಸಂಯೋಜನ ದೋಷಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವದು.

ಯತಿಗಳ ಭೋಜನಾಂತರಾಯನನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ—

ಉಕ್ತಂಚ ಶ್ಲೋ—ಮೌನತ್ಯಾಗೇ ಶಿರಸ್ತಾಡೇ ಮಾರ್ಗೇ ಹಿ ಪತಿತೇ ಸ್ವಯಮ್ ||

ಮಾಂಸಾಮೇಧ್ಯಾಸ್ಥಿರಕ್ತಾದಿ ಸಂಸ್ಪೃಷ್ಟೇ ಶವದರ್ಶನೇ || ೪೮ ||

ಗ್ರಾಮದಾರ್ಹೇ ಮಹಾಯುದ್ಧೇ ಕುನಾದಪ್ಪೇತ್ವಿದಂ ಪಥಿ ||

ಸಚಿತ್ತೋದೇ ಕರೇ ಕ್ಷಿಪ್ರೇ ಶಂಕಾಯಾಂ ಮಲಮೂತ್ರಯೋಃ || ೪೯ ||

ಶೋಣಿತ ಮಾಂಸ ಚರ್ಮಾಸ್ಥಿ ರೋಮವಿಟ್ಪೂಯಮೂತ್ರಕೇ ||

ದಲನಂ ಕುಟ್ಟನಂ ಭದ್ರಿದೀಪಪ್ರಧ್ವಂಸ ದರ್ಶನೇ || ೫೦ ||

ಓತೌ ಸ್ಪೃಷ್ಟೇ ಚ ನಗ್ನಸ್ತ್ರಿದರ್ಶನೇ ಮೃತಜಂತುಕೇ ||

ಅಸ್ಪೃಶ್ಯಸ್ಯ ಧ್ವನೌ ಮೃತ್ಯುವಾದ್ಯೇ ದುಷ್ಪವಿರೋದನೇ || ೫೧ ||

ಕರ್ಕಶಾಕ್ರಾಂತದುಃಖಬ್ದೇ ಕುನಕಸ್ಯ ಧ್ವನೌ ಶ್ರುತೇ ||

ಹಸ್ತಮುಕ್ತೇ ವ್ರತೇ ಭಗ್ನೇ ಭಾಜನೇ ಪತಿತೇಽಥವಾ || ೫೨ ||

ವಾಡಯೋಕ್ತ ಗತೇ ಮಧ್ಯೇ ಮಾರ್ಜಾಂಮೂಷಕಾದಿಕೇ ||

ಅಸ್ಥಾದಿ ಮಲಮಿತ್ರಾನ್ನೇ ಸಚಿತ್ತವಸ್ತುಭೋಜನೇ || ೫೩ ||

ಆರ್ತರೌದ್ರಾದಿ ದುರ್ಧ್ಯಾನೇ ಕಾಮಚೇಷ್ಟೋದ್ಭವೇಽಪಿಚ ||

ಉಪವಿಷ್ಟೇ ಪದಗ್ಲಾನಾತ್ಪತನೇ ಸ್ವಸ್ಯ ಮೂರ್ಛಯಾ || ೫೪ ||

ಹಸ್ತಾಚ್ಚೃತೇ ತಥಾ ಗ್ರಾಸೇವ್ರಪ್ರತಿನಃ ಸ್ವರ್ತನೇ ಸತಿ ||

ಇದಂ ಮಾಂಸೋತಿ ಸಂಕಲ್ಪೇಽಂತರಾಯಾತ್ಮ ಮುನೇಃ ಪರೇ || ೫೫ ||

ತಾ:—ಶಿರಸ್ತಾಡನದಿಂದ ಮೌನತ್ಯಾಗವಾಗುವದು, ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ತಾನು ಬೀಳುವದು, ಮಾಂಸ, ಅಪವಿತ್ರ ವಸ್ತು, ಅಸ್ಥಿ, ರಕ್ತ ಇವುಗಳು ಸ್ಪರ್ಶವಾಗುವದು, ಶವವನ್ನು ಕಾಣುವದು, ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿಹತ್ತಿ ಉರಿಯುವದು, ಭಯಂಕರ ಯುದ್ಧವಾಗುವದು, ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಾಯಿಗಳು ತನ್ನನ್ನು ಕಚ್ಚುವದು, ಅವ್ರಾಸುಕ ನೀರು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬೀಳುವದು, ಆಹಾರಕಾಲ

ದಲ್ಲಿ ತನಗೆ ಮಲಮೂತ್ರ ಕಂಕೆಗಳುಂಟಾಗುವದು, ರಕ್ತ, ಮಾಂಸ, ಚರ್ಮ, ಅಸ್ಥಿ, ಕೇಶ, ವಿಷ್ಣು, ಪೂ, ಮೂತ್ರ ಈ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಸ್ವರ್ಕವಾಗುವದು, ಯಾವ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆಹಾರಕಾಲದಲ್ಲಿ ಡಲನಂ-ಬೀಸುವದು, ಕುಟ್ಟಿನಂ-ಕುಟ್ಟುವದು, ತನಗೆ ಭರ್ದಿಯಾಗುವದು ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾರಾದರೂ ಭರ್ದಿಮಾಡುವದನ್ನು ನೋಡುವದು, ದೀಪನಾಶವಾಗುವದು. ಬೆಕ್ಕುಗಳ ಸ್ವರ್ಕವಾಗುವದು, ನಗ್ನಸ್ತ್ರಿಯನ್ನು ನೋಡುವದು, ಯಾವದಾದರೂ ಜಂತುಗಳು ಮರಣವಾಗುವದು, ಅಸ್ತೃತ್ಯಜಂಡಾಲಾದಿಗಳ ಕಬ್ಬವನ್ನು ಕೇಳುವದು, ಮೃತಕ ವಾದ್ಯಗಳನ್ನು ಕೇಳುವದು, ದುಃಖದಿಂದ ಅಳುವದು, ಕರ್ಕಶವಾದ ಕಲಹ ಅಥವಾ ಕೆಟ್ಟ ಕಬ್ಬಗಳನ್ನು ಕೇಳುವದು, ನಾಯಿಗಳ ಕಬ್ಬವನ್ನು ಕೇಳುವದು, ಕೈಗಳನ್ನು ಬಿಡುವದು, ಪ್ರತಭಂಗವಾಗುವದು, ಭಾಂಡಗಳು ಬೀಳುವದು, ಬೆಕ್ಕು, ಇಲಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ತನ್ನ ಎರಡು ಕಾಲುಗಳ ನಡುವೆ ಹೋಗುವದು, ಅನ್ನದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಥಿ ಅಥವಾ ಕಸ ಮೊದಲಾದ ಮಲಮಿಶ್ರವಾಗಿರುವದು, ಸಚಿತ್ತವಸ್ತುಗಳು (ಬೇಯಿಸದೇ ಇರುವ ಸೊಪ್ಪು ಎಲೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳು) ಆಹಾರದಲ್ಲಿರುವದು, ಆರ್ತ, ರೌದ್ರ ಮೊದಲಾದ ದುರ್ಧ್ಯಾನಗಳಂಟಾಗುವದು, ಈ ಪ್ರಕಾರವಾದ ಚಿಂತನೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವದು, ಕಾಮಚೇಷ್ಟೆಯುತ್ಪನ್ನವಾಗುವದು, ಅಕತ್ತನಾಗಿ ಕೆಳಗೆ ಕೂತುಕೊಳ್ಳುವದು ಅಥವಾ ಮೂರ್ಛೆಯುಂಟಾಗಿ ಕೆಳಗೆ ಬೀಳುವದು, ಕೈಯಿಂದ ಗ್ರಾಸ ಬೀಳುವದು, ಅವ್ರತೀಮನುಷ್ಯರುಗಳ ಸ್ವರ್ಕನವಾಗುವದು, ಇದು ಮಾಂಸದ ಹಾಗೆ ಇರುತ್ತದೆಂದು ತನಗೆ ತೋರುವದು, ಈ ಮೂವತ್ತೆರಡು ಯತಿಗಳ ಆಹಾರದ ಅಂತರಾಯಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳ ಮೈಕಿ ಯಾವದಾದರೂ ಅಂತರಾಯ ಉಂಟಾದರೆ ಮುನಿಗಳು ಆಹಾರವನ್ನು ತ್ಯಾಗಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಒಂದು ವಿಧವು—

ಮತಾಂತರಮ್ || ವೀಣ್ಯಾತ್ರಾಜಿನರಕ್ತಮಾಂಸಮದಿರಾ ಪೂಯಾಸ್ತಿನಾಂತೀ ಹ್ವಣಾ- ||
 ದಸ್ತೃತ್ಯಾಂತ್ಯಜ ಭಾಷಣಶ್ರವಣಾ ಸ್ವಗ್ರಾಮದಾಹೇ ಹ್ವಣಾತ್ ||
 ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನನಿಷೇವಣಾತ್ಪರಿಹರೇದ್ಧವ್ಯೋ ವ್ರತೀ ಭೋಜನೇ- ||
 ವ್ಯಾಹಾರಂ ಮೃತಜಂತುಕೇಶಕಲಿತಂ ಜೈನಾಗನೋಕ್ತಕ್ರಮಮ್ ||೫೬||

ತೃತೀಯ (೩) ಮತಮ್—

ಅವ್ಯತ್ || ಕಾಗಾ ಮೇಜ್ಞಾ ಭದ್ರೀ ರೋಹಣ ರುಹಿರಂ ಚ ಅಂಸುಪಾದಂ ಚ ||
 ಜಹ್ಣೂ ಹೇತಾ ಪರಿಸಂ ಜಹ್ಣೂ ವರಿವದಿಕ್ಯಮೋ ಚೇವ || ೫೭ ||

೧ ಸ್ತ್ರೀರಾಗಕ್ಕೆ ಕಾರಣಮದ್ವೈ ಕಥೆಯ ಕೇಳುವೆಯಂ ತೊರವುದುಂ, ೨ ಅವರ ಮನೋಹರವಾದ ಅವಯವಂಗಳ ನೋಟಮಂ ತೊರವುದುಂ, ೩ ಮುನ್ನನುಭವಿಸಿದ ಇಂದ್ರಿಯಂಗಳ ನೆನವಿಯಂ ತೊರವುದುಂ, ೪ ತಮ್ಮ ಕರೀರಸಂಸ್ಕಾರಮಂ ತೊರವುದುಂ, ೫ ವೈಷ್ವೇಷ್ಯ ರಸಂಗಳಂ (ಇಂದ್ರಿಯ ವೈದ್ಧಿಯಾಗುವಂಥಾ ರಸಗಳಂ) ತೊರಯುವದು ಎಂದಿವಯ್ದುಂ. ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯವ್ರತದ ಭಾವನೆಗಳು. ಇಷ್ಟಾನಿಷ್ಕಳಂಗಳಪ್ಪ ಇಂದ್ರಿಯಂಗಳ ರಾಗದ್ವೇಷಗಳ ತೊರವಿಯು ಮಂದಿವೈದುಂ ನಿಃಪರಿಗ್ರಹವ್ರತದ ಭಾವನೆಗಳು.

ಸೂತ್ರಂ || ಗುಪ್ತಿತ್ರಯಂ || ೪೨ ||

ಮನೋಗುಪ್ತಿಯುಂ, ವಾಗ್ಗುಪ್ತಿಯುಂ, ಕಾಯಗುಪ್ತಿಯುಂ ಎಂದಿವು ಗುಪ್ತಿತ್ರಯಂಗಳು.

ಗಾಹೆ|| ಕಾಲುಸ್ಸ ಮೋಹಸಂಞಾ ರಾಗಂ ದೋಷಾದಿ ಅಸುಹಭಾವಸ್ಸ |
ಪರಿಹಾರೋ ಮಣೋಗುಪ್ತಿ ವವಹಾರಣಯಾದು ಜಿಣಭಣಿಯಂ || ೧೦ ||

ರಾಜೋರಭಂಡಕಹಾದಿವಯಣಸ್ಸ ಪಾವಹೇವುಸ್ಸ |
ಪರಿಹಾರೋ ವಚಿಗುಪ್ತಿ ಅಳಿಯಾಡಿಣಿ ಏತ್ತಿ ವಯಣಂವಾ || ೧೧ ||

ಭೇದಣ ಬಂಧಣ ಮಾರಣ ತಹಪಸಾರಣಾದಿಯು |
ಕಾಯಕಿರಿಯಾಣಿಯಟ್ಟಿ ಣಿದ್ಧಿತ್ಥಾ ಕಾಯಗುಪ್ತೀತಿ || ೧೨ ||

ರಾಗಾದಿ ಣಿಯತ್ತಿಂ ವಾ ಮಣಸ್ಸ ಜಾಣಾಹಿ ತಂ ಮಣೋಗುಪ್ತಿಂ |
ಅಳಿಯಾಣಿಯತ್ತಿಂ ವಾ ಮೋಣಂ ವಾ ಹೋದಿ ವಚೇ ಗುಪ್ತಿ || ೧೩ ||

ಕಾಯಕಿರಿಯಾಣಿಯತ್ತಿ ಕಾವೋ ಸಗ್ಗೋ ಸರೀರಗೇ ಗುಪ್ತಿ |
ಹಿಂಸಾದಿ ಣಿಯತ್ತಿಂ ವಾ ಸರೀರಗುಪ್ತಿ ಹವೇ ದಿತ್ತೋ || ೧೪ ||

ಸೂತ್ರಂ || ಅಪ್ಪ್ರವ್ರವಚನಮಾತ್ಮಕಾಃ || ೪೩ ||

ಮುಂಪೇಳ್ಳಯ್ತು ಸಮಿತಿಯುಂ, ಮೂರು ಗುಪ್ತಿಯುಂಗೂಡಿ, ಅಪ್ಪ್ರವ್ರವಚನಮಾತ್ಮಕೆಗಳಕ್ಕುಂ || ೮ ||

ಸೂತ್ರಂ || ಚತುಸ್ತಿರ್ದುತೈರಗುಣಾಃ || ೪೪ ||

ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡು ಪರೀಷಹಂಗಳುಂ, ದ್ವಾದಶವಿಧ ತಪಂಗಳುಂ ಕೂಡಿ, ಮೂನತ್ತು ನಾಲ್ಕು ಉತ್ತರ ಗುಣಂಗಳಾಗುವವು.

ಸೂತ್ರಂ || ದ್ವಾವಿಂಶತಿ ಪರೀಷಹಾಃ || ೪೫ ||

ಮೋಕ್ಷನಾರ್ಗಮಂ ಬಿಡದದು ಕಾರಣನಾಗಿಯುಂ, ಸೈರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಮಪ್ಪ ಪರೀಷಹಂಗಳಾವವುನೆಂದೊಡೆ ||

೧ ಕ್ಷುತ್ರಿನೋಳಪ್ಪ ಪರೀಷಹಮುಂ, ೨ ನೀರಡಿಕೆಯೊಳಪ್ಪ ಪರೀಷಹಮುಂ, ೩ ಶೀತದೊಳಪ್ಪ ಪರೀಷಹಮುಂ, ೪ ಉಷ್ಣದೊಳಪ್ಪ ಪರೀಷಹಮುಂ, ೫ ಚಿಕ್ಕಡು ಗುಂಗುರಿನೊಳಪ್ಪ ಪರೀಷಹಮುಂ, ೬ ನಿಗ್ರಂಥದೊಳಪ್ಪ ಪರೀಷಹಮುಂ, ೭ ಮೆಚ್ಚೆಡುರೊಳಪ್ಪ ಪರೀಷಹಮುಂ, ೮ ಸ್ತ್ರೀಯರೊಳಪ್ಪ ಪರೀಷಹಮುಂ, ೯ ಬರುಗಾಲೊಳು ನಡೆವಲ್ಲಿಯೊಳಪ್ಪ ಪರೀಷಹಮುಂ, ೧೦ ಬರುನೊಲದೊಳುಳ್ಳವಲ್ಲಿಯ ಪರೀಷಹಮುಂ, ೧೧ ಬರುನೊಲದೊಳುರಗುವಲ್ಲಿಯೊಳಪ್ಪ ಪರೀಷಹಮುಂ, ೧೨ ಬಯ್ಯಳಿನೊಳಪ್ಪ ಪರೀಷಹಮುಂ, ೧೩ ಬಡುಗುಳಿನೊಳಪ್ಪ ಪರೀಷಹಮುಂ, ೧೪ ಬೇಡುವಲ್ಲಿಯೊಳಪ್ಪ ಪರೀಷಹಮುಂ, ೧೫ ಅಲಾಘದೊಳಪ್ಪ ಪರೀಷಹಮುಂ,

ಹಮುಂ, ೧೬ ಕುತುದೋಳವ್ವ ಪರೀಷಹಮುಂ, ೧೭ ಪುಲ್ಲತೀಟದೋಳವ್ವ ಪರೀಷಹಮುಂ, ೧೮ ಮಲಧಾರಣದೋಳವ್ವ ಪರೀಷಹಮುಂ, ೧೯ ಕೊಂಡಾಟ ಮನ್ನಣೆಯೋಳವ್ವ ಪರೀಷಹಮುಂ, ೨೦ ಅರಿತದೋಳವ್ವ ಪರೀಷಹಮುಂ, ೨೧ ಅರಿಯದುದರೋಳವ್ವ ಪರೀಷಹಮುಂ, ೨೨ ಹ್ವಾಯಿಕದರ್ಶನಮಿನ್ನೋ ಪುಟ್ಟಿದೆಂಬಲ್ಲಿಯೋಳವ್ವ ಪರೀಷಹಮುಂ, ಎಂದಿವ್ವತ್ತೆರಡು ಪರೀಷಹಂಗಳು ಕರ್ವೋದಯಜನಿತಂಗಳವ್ವದರಿಂದಾವ ಕರ್ವೋದಯದಿಂದಾವ ಪರೀಷಹಮಾದುದೆಂದೊಡೆ ಪೇಳುವರು—

ಜ್ಞಾನವರಣೀಯಕರ್ವೋದಯದೊಳು— ಪ್ರಜ್ಞೆ, ಅಜ್ಞಾನಂಗಳೆಂಬೆರಡು ಪರೀಷಹಂಗಳಾಗುವವು. ದರ್ಶನವೋದನೀಯಾಂತರಾಯದೊಳು, ದರ್ಶನಾಲಾಭಮೆಂಬೆರಡಾಗುವವು. ಮಾನಕಪ್ರಾಯೋದಯದೊಳಂ, ನಾಗ್ವ್ಯಾ ನಿಷದ್ಯಾ ಅಕ್ರೋಶ, ಯಾಚನಾ, ಸತ್ಕಾರ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳೆಂಬೆಯ್ಯಂ ಪರೀಷಹಂಗಳಕ್ಕುಂ. ಅರತಿ, ಪುಂವೇದಮೆಂಬೆರಡರೊಳು ಅರತಿ ಸ್ತ್ರೀಯೆಂಬೆರಡು ಪರೀಷಹಂಗಳಕ್ಕುಂ. ವೇದನೀಯದೊಳಂ ಹ್ವಾಪ್ತಿವಾಸಾ, ಶೀತೋಷ್ಣ, ದಂಕ ಮಸಕ, ಚರ್ಯಾ, ಕರ್ಯಾ, ವಧ, ರೋಗ, ತ್ಯುಣಸ್ಪರ್ಶ, ಮಲಂಗಳೆಂಬ ಹನ್ನೊಂದು ಪರೀಷಹಂಗಳಾಗುವವು. ಒಂದು ಜೀವನೊಳೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎನಿತು ಪರೀಷಹಂಗಳಕ್ಕುಮೆಂದೊಡೆ ಹತ್ತೊಂಭತ್ತು ಪರೀಷಹಂಗಳಕ್ಕುಮೆಂತೆನೆ—

ಶೀತೋಷ್ಣ ಮೆಂಬೆರಡರೊಳೊಂದು, ನಿಷದ್ಯಾ, ಚರ್ಯಾ ಎಂಬ ಮೂರು ಪರೀಷಹಂಗಳವ್ವಂ || ಅವುಗಳೊಳಾವುದಾನುಮೊಂದು ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟ್ಯಾದಿ ಸಪ್ತಗುಣಸ್ಥಾನದೊಳೆಲ್ಲಾ ಪರೀಷಹಂಗಳಕ್ಕುಂ. ದರ್ಶನಪರೀಷಹದಿಲ್ಲಮೆಯಿಂದಪೂರ್ವ ಕರಣನೊಳು ಇವ್ವತ್ತೊಂದು ಪರೀಷಹಂಗಳಕ್ಕುಂ. ಅದರ ಪರೀಷಹದಿಲ್ಲಮೆಯೊಳು ಸವೇದಾನಿವೃತ್ತಿಯೊಳವ್ವತ್ತೊಂದು ಪರೀಷಹಂಗಳಕ್ಕುಂ. ಸ್ತ್ರೀಯಪರೀಷಹದಿಲ್ಲಮೆಯೊಳು ಅವೇದಾನಿವೃತ್ತಿಯೊಳು ಹತ್ತೊಂಭತ್ತು ಪರೀಷಹಂಗಳಕ್ಕುಂ. ಮಾನಕಪ್ರಾಯದಿಲ್ಲಮೆಯಿಂ ನಾಗ್ವ್ಯಾ ನಿಷದ್ಯಾಕ್ರೋಶ ಯಾಚನಾ ಸತ್ಕಾರಪುರಸ್ಕಾರಂಗಳೆಂಬೆಯ್ಯಂ ಪರೀಷಹಂಗಳು ಮಾಣುತಿರೆ ಅನಿವೃತ್ತಿ, ಸೂಕ್ಷ್ಮಸಾಂಪರಾಯ, ಉಪಶಾಂತಕಪ್ರಾಯ, ಕ್ಷೀಣಕಪ್ರಾಯವೆಂಬ ಗುಣಸ್ಥಾನಚತುಷ್ಟಯದೊಳಂ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಪರೀಷಹಂಗಳಕ್ಕುಂ ||

ಪ್ರಜ್ಞೆ, ಅಜ್ಞಾನ, ಅಲಾಭಂಗಳು ಕೆಟ್ಟವವ್ವದರಿಂ ಹ್ವಾಪ್ತಿವಾಸಾ, ಶೀತೋಷ್ಣ, ದಂಕ ಮಸಕ, ಚರ್ಯಾ, ಕರ್ಯಾ, ವಧ, ರೋಗ, ತ್ಯುಣಸ್ಪರ್ಶ, ಮಲಂಗಳೆಂಬ ಹನ್ನೊಂದು ಪರೀಷಹಂಗಳು ಸಯೋಗಿಕೇವಲಿ ಭಟ್ಟಾರಕಂಗೆ ಧ್ಯಾನಾನಲನಿರ್ದಗ್ಧಂ ಘಾತಿಕರ್ಮೇಂಧನಂಗೆ ಅನಂ ತಾಪ್ರತಿಹತ ಜ್ಞಾನಾದಿ ಚತುಷ್ಟಯಂಗೆ ಅಂತರಾಯಕ್ಷಯದಿಂ ನಿರಂತರಂ ನೆರವಲುಪಟ್ಟ ಕುಭಪುಷ್ಪಲಸಮೂಹಮನುಳ್ಳಂಗೆ ವೇದನೀಯಕರ್ಮಮುಂಟಾಗಿಯುಂ ಪ್ರಕ್ಷೀಣ ಘಾತಿ ಸಹಾಯಬಲಮವ್ವದರಿಂ ತನ್ನ ಪ್ರಯೋಜನಮಂ ಪುಟ್ಟಿಸಲಾರದೆಂತೆನೆ—

ವಿಷದ್ರವ್ಯ ಮಂತ್ರೋಪಧಿಗಳ ಬಲದಿ ಉಪಕ್ಷೀಣ ಮಾರಣ ಕತ್ತಿಯನ್ನಳ್ಳದಾಗಿಯುಂ ಕೊಲಲಾರದುಮಂತೆ, ಛಿನ್ನಮೂಲತರುಂ ಕುಸುಮಂಗಳೆಂತು ಫಲವಾಗಲಾರದಂತೆ, ಉಪೇ

ಹ್ವಾಸಂಯತರಪ್ಪ, ಅನಿವೃತ್ತಿಕರಣ, ಸೂಕ್ಷ್ಮಸಾಂಪರಾಯರೆಂಬ ಈರ್ವರೊಳಂ ಮೈಥುನ ಪರಿಗ್ರಹ ಸನ್ನೆಗಳು ತೊರೆದದೆಂತುಂ ಕಾರ್ಯಮಂ ಮಾಡಲಾರವಂತೆ, ಪರಿಪೂರ್ಣ ಜ್ಞಾನನೊಳ್ಳೇಕಾಗ್ರಹಿಂತಾನಿರೋಧಮಿಲ್ಲದೊಡಂ, ಕರ್ಮರಜೋವಿಧೂನನೆ ಫಲಮುಂಟವ್ವುದರಿಂ ಧ್ಯಾನೋಪಚಾರದಿನಂತೆ, ಹ್ವಾಧಾರೋಗವಿವೇದನಾಪರೀಷಹಮಿಲ್ಲದೊಡಂ, ವೇದನೀಯ ಕರ್ಮೋದಯ ದ್ರವ್ಯಪರಿಸದನೆ ಪರೀಷಹ ಸದ್ಭಾವದಿಂ ಜಿನರೊಳುಪಚಾರದಿಂ ಹನ್ನೊಂದು ಪರೀಷಹಂಗಳುಮವ್ವುತು.

ಘಾತಿಕರ್ಮಬಲಸಹಾಯವೇದನೀಯಂ ಫಲವಂತವವ್ವುದರಿಂ ಏಕಾದಶಜಿನೇಸರ್ವೇ ಸಸ್ಯಂತಿ ಎಂಬೀ ವಾಕ್ಯವಿಶೇಷದಿಂ ಜಿನರೊಳೊಂದುಂ ಪರೀಷಹಮಿಲ್ಲ, ನರತೀರ್ಯಗ್ಗತಿಯೊಳೆಲ್ಲಾ ಪರೀಷಹಂಗಳಕ್ಕುಂ. ಮನುಷ್ಯಗತಿಯೋಗ್ಯೋಗಭಂಗಮಕ್ಕುಂ. ದೇವಗತಿಯೊಳು ಹ್ವಾಪ್ರವಾಸಾ, ನಾಗ್ವ್ಯಾರತಿ, ಸ್ತ್ರೀ, ನಿಷದ್ಯಾ, ಅಕ್ರೋಶ, ವಧ, ಯಾಚನಾ, ಅಲಾಭ, ಸತ್ಕಾರಪುರಸ್ಕಾರ, ಪ್ರಜ್ಞೆ, ಅಜ್ಞಾನ, ಅದರ್ಶನಮೆಂಬೀ ಚತುರ್ದಶಪರೀಷಹಂಗಳಕ್ಕುಂ || ೧೪ || ಇಂದ್ರಿಯ ಕಷಾಯಮಾರ್ಗಣೆಗಳೊಳೆಲ್ಲಾ ಪರೀಷಹಂಗಳಕ್ಕುಂ, ಮೈತ್ರಿಯಕದ್ವಯಕ್ಕೆ ದೇವಗತಿಯ ಭಂಗಂ ತೀರ್ಯಗ್ಗನುಷ್ಯಾವೇಕ್ಷೆಯಿಂದೆಲ್ಲಾ ಪರೀಷಹಂಗಳಕ್ಕುಂ.

ಸೂತ್ರಂ || ದ್ವಾದಶವಿಧಂ ತಪಃ || ೪೬ ||

ತಾಃ—ಭೇದಾಭೇದರತ್ನತ್ರಯಂಗಳಂ ಪ್ರಕಟಂ ಮಾಡಲುಂ ಕರ್ಮಕ್ಷಯಾರ್ಥಂ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ವಿರೋಧಮಿಲ್ಲದಂತೆ ಇಚ್ಛಾನಿರೋಧಮಂ ತಪಮೆಂಬುದು. ಅದುವುಂ ಬಾಹ್ಯಾಭ್ಯಂತರ ಭೇದದಿಂ ಇತ್ತರಂ ೧ ಅನಕನ, ೨ ಅವಮೋದರ್ಯ, ೩ ವೃತ್ತಿಪರಿಸಂಖ್ಯಾನ, ೪ ರಸಪರಿತ್ಯಾಗ, ೫ ವಿವಿಕ್ತತಯನಾಸನ, ೬ ಕಾಯಕ್ಷೇಕಮೆಂದಿವಾರುಂ ಬಾಹ್ಯತಪಂಗಳು. ೧ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ, ೨ ವಿನಯ, ೩ ಮೈತ್ಯಾಪ್ರತ್ಯ, ೪ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ, ೫ ವ್ಯುತ್ಸರ್ಗ, ೬ ಧ್ಯಾನಮೆಂಬಿವಾರುಂ ಅಭ್ಯಂತರ ತಪಂಗಳು. ಇವೆಲ್ಲ ಕೂಡಿ ಹನ್ನೆರಡು ತಪಗಳಾಗುವವು. ೧ ಅದರಲ್ಲಿ ಅನಕನ ಮೆಂಬುದು ಮಂತ್ರಸಾಧನಾದಿ ದೃಷ್ಟಫಲಮನವೇಕ್ಷಿಸದೆ ಮಾಡುವದುವವಾಸಂ ಅದು ಪ್ರಾಣೇಂದ್ರಿಯಸಂಯಮಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯುಂ, ರಾಗದ್ವೇಷಪರಿಹಾರಾರ್ಥಮುಂ, ಪಿರಿದಪ್ಪ ಕರ್ಮ ನಿರ್ಜರಾರ್ಥಂ, ಕುಭಧ್ಯಾನಾಗಮಾರ್ಥಮುಮಕ್ಕುಂ. ಅದಿತ್ತರನದೆಂತೆನೆ—ನಿಯತಕಾಲ, ಅನಿಯತಕಾಲಮೆಂದಿತ್ತರನಲ್ಲಿ ನಿಯತಕಾಲಂ ಯೇಕಾಂತರ, ತ್ರಿರಾತ್ರೆ, ಮಹಾತ್ರಿರಾತ್ರೆ, ಅಷ್ಟೋಪವಾಸ, ಪಕ್ಷೋಪವಾಸ, ಮಾಸೋಪವಾಸ, ಚಾತುರ್ಮಾಸೋಪವಾಸ, ಪಷ್ಠಾಸೋಪವಾಸ, ಸಂವತ್ಸರೋಪವಾಸಮಂದೀ ಪ್ರಕಾರವಾಗುವವು. ಅನಿಯತಕಾಲವು ಶರೀರದ ಕಡೇವರ ಮಕ್ಕುಂ. ೨ ಬಸಿರಂ ಪಿರಿದಾಗಿ ತೀವಿದೊಡೆ ಧ್ಯಾನಾಧ್ಯಯನಂಗಳು ಕೆಡುಗುಮೆಂದು ವೊಂದು ತುತ್ತು ಮೊದಲಾದುವಂ ಕುಂದಿಸಿಯುಣ್ವುದು ಅವಮೋದರ್ಯವೆಂಬುವದು. ೩ ಇಂತವು ವಸ್ತುಗಳನುಣ್ವೆ ನಿಂತಪ್ಪವರೀ ತೆರದಿಂದಿದು ನಿಲಿಸಿದೊಡೆ ನಿಲುವೆ ನಿಂತಡೆಯಿಂದತ್ತಲೆಬ್ಬಿಗೆ ನೆಂದು ಮನದೊಳು ನೆನೆದು ಚರಿಗೆಗೆ ಮೋಪುದು ವೃತ್ತಿಪರಿಸಂಖ್ಯಾನವು. ೪ ಹಾಲು, ಮೊಸರು, ತುಪ್ಪು ಎಣ್ಣೆ, ಕಬ್ಬಿನರಸಂ ಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ತೊರೆಯುವದು ರಸಪರಿತ್ಯಾಗ

ಗಮುಂ. ೫ ಪದ್ಮಾಸನ, ಪಲ್ಯಂಕಾಸನ, ವಜ್ರಾಸನ, ಮಕರಮುಖಾಸನಂ ಮೊದಲಾದುವುಗಳಂ ಕುಳ್ಳಿಪುರ್ದುಂ, ಏಕಪಾರ್ಶ್ವ, ದಂಡಕಯನ, ಮೃತಕಯನಾದಿಗಳಿಂ, ಮೇಣ್ ಕುದ್ಧಾತ್ಮಾದಿ ಧ್ಯಾನಾ ಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ವಿಘ್ನಕರಮಪ್ಪ ಸ್ತ್ರೀ, ಪತು, ಪಂಡಕ ವರ್ಜಿತಮಪ್ಪ ಸ್ಥಾನದೊಳು ಕುಳ್ಳಿಪುರ್ದುಂ ವಿವಿಕ್ತಕಯನಾಸನಮೆಂಬುದು. ೬ ನಿರುಪಾದಿಕ ನಿಜಾತ್ಮಭಾವನಾಪೂರ್ವಕಂ ಕಲ್ಲು, ನೆಲ, ಮರ ಮೊದಲು ಬೆಳ್ಳವಾಸ ವೀರಾಸನಾದಿ ಯೋಗದೊಳಂ ಕರೀರಮಂ ದಂಡಿಸುವುದು ಕಾಯ ಕ್ಲೇಶಮೆಂಬಾರನೆಯ ಬಾಹ್ಯತಪಮಕ್ಕುಂ.

ಈ ಕಾಯಕ್ಲೇಶಮೇನುಕಾರಣಮೆಂದೊಡೆ— ಕುಭಧ್ಯಾನಾಭ್ಯಾಸನಾರ್ಥಂ, ದುಃಖನಾಶ ನಾರ್ಥಂ, ವಿಷಯಸುಖನಿವೃತ್ತಿಗೊಂದುಂ, ಪರಮಾಗಮ ಪ್ರಭಾವನಾರ್ಥಂ ಮಾಳ್ವದಲ್ಲದಂದು ಧ್ಯಾನಾಭ್ಯಾಸಂ ಸುಖಮಾಗದು. ಕ್ಲೇಶಮೆಯ್ದೊಡೆ ಚಿತ್ತಕುದ್ಧಿಯಾಗದು, ಅದುಕಾರಣದಿಂ ಕಾಯಕ್ಲೇಶಮೆಂಬ ತಪಮಂ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂ ಮಾಳ್ವದೊಳ್ಳುತ್ತ. ೧ ಪ್ರಮಾದದಿಂ ಕಿರಿವಿರಿಯ ದೋಷಂಗಳಾದೊಡೆ ದೇಶ, ಕಾಲ ಕಶ್ತಿ, ಸಂಹನನ, ಸಂಯಮಂ ಮೊದಲಾದುವಕ್ಕೆ ಅಳಿವಾಗ ದಂತು ಉಪವಾಸಮಂ ಮಾಡುವುದು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಮೆಂಬುದು. ೨ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಾದಿ ಗುಣಂಗಳ್ಗಂ ಗುಣಮನುಳ್ಳವರ್ಗಂ ಬೆಸಕೆಯ್ದುದು ವಿನಯವು. ೩ ಗುಣವಂತರ್ಗಂ ಕರೀರ ಪೀಡೆಯಾದೊ ಡಂ ಔಪಧಾದಿಗಳಂ ತಾಂ ಮಾಳ್ವದುಂ ಪೆರರಿಂ ಮಾಡಿಸುವುದು ವೈಯ್ಯಾವೃತ್ಯವು. ೪ ದ್ರವ್ಯ ಜ್ಞೇತ್ರ, ಕಾಲ, ಭಾವ ಕುದ್ಧಿಗಳಂ ಮಾಡಿ ಕೃತಮುಮಂ, ಕೃತವರರುಮಂ, ಮನ್ನಿಸಿ ಪರಮಾ ಗಮಮನೋದುವುದು ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಮೆಂಬುದು. ೫ ಕರ್ಮಬಂಧನಕ್ಕೆ ಕಾರಣಂಗಳಪ್ಪೆಲ್ಲಾ ದೋಷಂಗಳಂ ತೊರೆಯುವುದು ವ್ಯುತ್ಸರ್ಗಮೆಂಬುದು. ೬ ಮತ್ತಂ ಮನಮನೆತ್ತಲಂ ಪರಿಯ ಲೀಯದೊಂದೇ ವಸ್ತುವಿನೊಳು ನಿಲಿಸಿ ಧ್ಯಾನಿಸುವುದು ಧ್ಯಾನಮೆಂಬುದು. ಈ ಧ್ಯಾನವಿಷಯಂಗಳಪ್ಪ ಪಂಚಪದಂಗಳ ಮಹಿಮೆಯೆಂತನೆ—

ಕಂದ || ತ್ರೀಕರಮಭಿಷ್ಪಸಕಲ |

ಸುಖಾಕರಮಪವರ್ಗಕಾರಣಂ ಭವಹರಣಂ ||

ಲೋಕಹಿತಂ ಮನ್ಮನದೊ- |

ಕೇಕಾಗ್ರತನಿಲೈ ನಿರುಪಮಂ ಪಂಚಪದಂ || ೨೦೦ ||

ಸೂತ್ರಂ || ದಕವಿಧಂ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಾನಿ || ೪೩ ||

ತಾ:—ಅಲೋಚನೆಯುಂ, ಪ್ರತಿಕ್ರಮಣಮುಂ, ತದುಭಯಮುಂ, ವಿನೇಕಮುಂ, ವೈತ್ಸರ್ಗಮುಂ, ತಪಮುಂ, ಭೇದಮುಂ, ಪರಿಹಾರಮುಂ, ಉಪಸ್ಥಾಪನಮುಂ, ಕ್ರದ್ಧಾನಮು ಮೆಂದು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಂ ದಕಭೇದಮಕ್ಕುಂ || ಮತ್ತವಿಾ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಮುಂ, ಪ್ರಮಾದಪರಿಹಾ ರಾರ್ಥಮುಂ, ಭಾವಕುದ್ಧಾರ್ಥಮುಂ, ನಿಶ್ಯಲ್ಯಾರ್ಥಮುಂ, ಅನಾಸಕ್ತಿಯಂ ಮಾಣಿಸಲ್ ವೇಡಿ ಯುಂ, ಮಾರ್ಗಮಾರ್ಗದೆಯಂ ಮಾಡಲ್ವೇಡಿಯುಂ, ಸಂಯಮದೃಢತೆಗೊಂದುಂ, ಚತುರ್ವಿಧಾ ರಾಧನಾದಿಗಳ ನಿರ್ವರ್ತಿ ಕಾರಣಮಾಗಿಯುಂ, ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತನಿಪುಣನುಂ, ಕೇಳ್ವ ದೋಷಮಂ ಪ್ರಕಾಶಿಸದನುಂ, ಪ್ರಸನ್ನಹೃದಯನುಂ, ಏಕಾಂತದೊಳಿರ್ದಂಗೆ, ದೇಶಕಾಲಾದಿ ಭೇದವೇದಿ

ಯಪ್ಪತ್ಯಂತ ವಿನೇಯತನಪ್ರಶಿಷ್ಯಂ ತನ್ನ ದೋಷಮಂ ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಅಲೋಚಿಸಲುಂ
ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತದಿಂ ಶುದ್ಧನಾಗಲ್ವೇ ವೇಳ್ಕುಂ. ಅವರಾರಂದೊಡೆ ದರ್ಶನೀಕಾದಿ ಜಘನ್ಯ ಶ್ರಾವಕರ
ರುವರುಂ, ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯಾದಿ ಶ್ರಾವಕತ್ರಯ ಮಧ್ಯಮಮುಂ, ಅನುಮತಿವಿರತಾದಿ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ
ಶ್ರಾವಕದ್ವಯಮುಂ, ಅಜ್ಜಿಯರುಂ, ತಪಸ್ವಿಗಳುಂ, ತಮ್ಮ ದೋಷಮಂ ಲಜ್ಜಾಭಿನಾಸನಮಂ
ಪರಿಹರಿಸಿ, ಪರಪರಿವಾದಾದಿಗಳ್ಗೆ ಯಂಜದಾಳೋಚಿಸುವುದು. ದೋಷಶುದ್ಧಿಯಂ ಮಾಡದಿ
ದೊಡೆ ಕೈಕೊಂಡ ವ್ರತಗಳಲ್ಲಂ ನಿರರ್ಥಕಮೆಂದರಿವುದು. ಶುದ್ಧಮನಸ್ಕರಾಗಿ ಸ್ವರ್ಗಾಪನ
ರ್ಗಂಗಳಂ ಪಡೆವರೆಂಬುದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಂ || ಮತ್ತಂ ಮೂಲವೆಂಬ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ತಕ್ಕವ
ರಾರಂದೊಡೆ? ಪಾರ್ಶ್ವಸ್ಥನುಂ, ಕುಶೀಲನುಂ, ಸಂಕತ್ತನುಂ, ಅವಸಂನನುಂ, ಮೃಗಚಾರಿತ್ರನು
ಮೆಂದದಂ ಸ್ವಚ್ಛಂದನೆಂದೊಡಮೇಕಾರ್ಥಂ ಅವರ ಲಕ್ಷಣಮೆಂತೆಂದೊಡೆ? ವಸತಿ ಪ್ರತಿಬ
ದ್ಧನುಂ, ಉಪಕರಣೋಪ ಜೀವಿಯುಂ, ಸವಣರ ಕೆಲದೊಳಿರ್ದನುಂ, ಪಾರ್ಶ್ವಸ್ಥನೆಂಬಂ
ಕ್ರೋಧಾದಿಕಪಾಯ ಕಲುಷಿತನುಂ, ವ್ರತಗುಣಶೀಲ ಪರಿಚ್ಯುತನುಂ, ಸಂಘಕ್ಕನಯಕಾರಿಯು
ಮಪ್ಪಂ ಕುಶೀಲನೆಂಬ ವೈದ್ಯ, ಮಂತ್ರವಾದ, ಜ್ಯೋತಿಷ, ದಾತುರ್ವಾದ, ಕನ್ಯಾವಾದದೊಳು
ಜೀವಿಸುವನುಂ, ರಾಗಾದಿಸೇವೆಗೆಯ್ವಂ ಸಂಕತ್ತನೆಂಬಂ ಜಿನೇಶವಚನಾನಭಿಜ್ಞನುಂ, ಚಾರಿತ್ರ
ಭಾರಮುಕ್ತನುಂ, ಜ್ಞಾನಾಚರಣಭ್ರಷ್ಟನುಂ, ಕರುಣಾಲಭ್ಯನುಮಪ್ಪವಂ ಅವಸಂನನೆಂಬಂ
ತ್ಯಕ್ತಗುರುಕುಲನುಂ, ಏಕಾಕಿತ್ವದಿಂ ಸ್ವಚ್ಛಂದ ವೃತ್ತಿಯುಂ, ಜಿನವಚನ ದೂಷಕನುಮಪ್ಪಂ
ಮೃಗಚಾರಿತ್ರನು ಮೆಂಬೀಯೆಯ್ವರುಂ, ಜಿನಧರ್ಮಬಾಹ್ಯರುಂ, ಉನ್ಮಾರ್ಗಿಗಳುಂ, ಮಹಾಪ
ರಾಧಿಗಳುಮಪ್ಪ ಪಾರ್ಶ್ವಸ್ಥಾದಿಗಳಂ ತಪ್ಪಿಪ್ಯವರ್ಗಕ್ಕಂ ಮುನ್ನಿನ ತಪಮಂ ಕಳೆದುಮೆಳಿದೀ
ಕ್ಷೆಯಂ ಕೊಡುವದು ಮೂಲಮೆಂಬ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಮಕ್ಕುಂ.

ಸೂತ್ರಂ || ಅಲೋಚನಂ ಚ || ೪೪ ||

ತಾ:—ಅಕಂಪಿತ, ಅನುಮಾನಿತ, ದೃಷ್ಟ, ಬಾದನ, ಸೂಕ್ಷ್ಮ, ಭನ್ನ, ಕಬ್ಬಾಕುಲಿತ,
ಬಹುಜನ, ಅನ್ಯಕ್ತ, ತತ್ಸೇವಿತಮೆಂದಾಳೋಚನಾದೋಷಂ ಹತ್ತು ಭೇದಮಕ್ಕುಂ || ೧೦ ||

ಸೂತ್ರಂ || ಚತುರ್ವಿಧಾವಿನಯಾಃ || ೪೫ ||

ತಾ:—ಜ್ಞಾನವಿನಯ, ದರ್ಶನವಿನಯ, ಚಾರಿತ್ರವಿನಯ, ಉಪಚಾರವಿನಯಮೆಂದು
ನಾಲ್ಕು ತೆರಂ || ೪ || ೧ ಶುದ್ಧಮನದಿಂ ಮೋಕ್ಷಾರ್ಥಂ ಜ್ಞಾನಗ್ರಹಣಾಭ್ಯಾಸ ಸ್ಮರಣಾದಿಗಳು
ಜ್ಞಾನವಿನಯಮೆಂಬುದು. ೨ ದ್ವಾದಶಾಂಗ, ಚತುರ್ದಶಪ್ರಕೀರ್ಣಕಾದಿ ಶ್ರುತಸಮುದ್ರದೊಳು
ಮೊಂದಕ್ಕರಮನಕ್ಕೆ ಪದಮನಕ್ಕೆ ಮೇಣ್ಣಂದೇಹಮಿಲ್ಲದೆ ನಂಬುವುದು ನಿಶಂಕಿತತ್ವಾದಿಗುಣ
ಮನುಳ್ಳುದು ದರ್ಶನವಿನಯಮೆಂಬುದು. ೩ ಜ್ಞಾನದರ್ಶನ ತಪೋವೀರ್ಯಚಾರಿತ್ರವಂತರ
ದುರ್ಧರ ತಪಶ್ಚರಣ ಶ್ರವಣಾನಂತರಂ ಪುಟ್ಟಿದ ರೋಮಾಂಚದಿಂ ವೈಕ್ತಮಾದ ತದ್ಭಕ್ತಿಯಿಂ
ಪ್ರಕಸ್ತ ಮಸ್ತಕಾಂಜಲೀ ಕರಣದಿಂ ಭಾವಿಸುತ್ತಮನುಷ್ಠಾನಮಂ ಮಾಡುವುದು ಚಾರಿತ್ರವಿನಯ
ಮೆಂಬುದು. ೪ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷೋಪಚಾರವಿನಯಮುಂ, ಪರೋಕ್ಷೋಪಚಾರವಿನಯಮುಮೆಂದುಪ
ಚಾರವಿನಯಮಿತ್ತರಂ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅಚಾರ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯಸ್ಥವಿರ ಪ್ರವರ್ತಕಗಣಧರಾದಿ

ಪೂಜ್ಯಗಿರಿದಿರೇಳ್ವುದುಂ, ಬಳಿಗಳೆಪುವುದುಂ, ವಂದನಾನುಗಮನವುಂ, ರತ್ನತ್ರಯಂಗಳಂ
ಮನ್ನಿಸುವುದುಂ, ಸರ್ವಕಾಲದ ಯೋಗ್ಯರೂಪಕ್ರಿಯೆಯುಂ, ಸದ್ವಿನಯದಿಂ ಮಾಡುವುದುಂ,
ಮನೋವಾಕ್ಯಾಯ ದಂಡತ್ರಯಮೆಂಬ ನಿಗ್ರಹಮುಂ, ಸುಶೀಲಯೋಗತೆಯುಂ, ಧರ್ಮಾನು
ರಾಗದ ಕಥನತ್ರವಣದೊಳು ಭಕ್ತಿಯುಂ, ಅರ್ಹದಾಯತನ ಗುರುಭಕ್ತಿಯುಂ, ದೋಷಗಳು
ಮಂ ದೋಷಮನುಳ್ಳವರುಮಂ ವರ್ಜಿಸುವುದುಂ, ಗುರುವೃದ್ಧಸೇವಾಭಿಲಾಷಾನುವರ್ತನ ಪೂ
ಜನಮುಂ ಗುರುಸ್ಥವಿರಾದಿಗಳು ವೇಳ್ವದಂತವೃದ್ಧೆಂದುಂ ಭಾವಿಸುವುದುಂ, ಸಮಾನರೋಳು
ಉತ್ಸುಕತ್ವಮಿಲ್ಲದುದುಂ, ಹೀನರ ಪರಿಭವಿಸುವುದುಂ, ಕುಲ, ಜಾತಿ, ಧನೈಶ್ವರ್ಯ, ರೂಪು,
ವಿಜ್ಞಾನ, ಬಲ, ಲಾಭ, ವೃದ್ಧಿಗಳೊಳು ಅಭಿಮಾನಮಿಲ್ಲದುದುಂ, ಸರ್ವತ್ರ ಹೃದಯಾಭಾವನೆ
ಯುಂ, ಹಿತಮಿತದೇಶಕಾಲಾನುಕೂಲವಚನಮುಂ ಕಾರ್ಯಕಾರ್ಯ, ಸೇವ್ಯಸೇವ್ಯ, ಭಾವ್ಯಾ
ಭಾವ್ಯ, ವಿವೇಕಮೆಂದಿವು ಮೊದಲಾದವೆಲ್ಲಂ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷೋಪಚಾರವಿನಯಮೆಂಬುದು. ಅಚಾ
ರ್ಯಾದಿಗಳು ಸಮೀಪದೊಳಿಲ್ಲದಿದ್ದರೊಡಂ ನೆನೆದು ಕೈಮುಗಿವುದುಂ ಗುಣಾನುಕೀರ್ತನ ಸ್ಮರಣ
ಜ್ಞಾನಾನುಷ್ಠಾನಾದಿಗಳಂ ಮನವಚನಕಾಯದಿಂದೊಡಂಬಡುವುದುಂ, ಮರವಿಯೆಂದಾದೊಡಂ
ರಾಗಪ್ರಹರ್ಮದಿಂ ಪೃಷ್ಠವಾಂಸಲಕ್ಷಣಂ ಗೆಯ್ಯದುದು ಮೊದಲಾದುವೆಲ್ಲಂ ಪರೋಕ್ಷೋಪ
ಚಾರವಿನಯಮುಕ್ಕುಂ. ಈ ಭವದ ಮರುಭವದ ಸಂಸಾರಸುಖಮನವೇಕ್ಷಿಸದುದುಂ, ಅಹಂಕಾರ
ನಂತಮೋಕ್ಷಫಲವಂ ಬಯಸಿ ಜ್ಞಾನಲಾಭಾಚಾರವಿಹುದ್ದಿ ಸಮ್ಯಗಾರಾಧನಾ ಸಿದ್ಧಿರ್ಥಂ ವಿನ
ಯಂಗೆಯ್ಯಂಗೆ ಸ್ವಾತ್ಮೋಪಲಬ್ಧಿಲಕ್ಷಣಮೋಕ್ಷದ್ವಾರಂ ನಿರರ್ಗಳಮುಕ್ಕುಮೆಂಬುದರ್ಥಂ.

ಸೂತ್ರಂ || ದಶವಿಧಾನಿ ವೈಯ್ಯಾವೃತ್ಯಾನಿ || ೫೦ ||

ತಾ:-ಗುಣವಂತರ್ಗ ಕರೀರಪೀಡೆಯಾದೊಡಂ, ದುಷ್ಪರಿಣಾಮನಾದೊಡಂ ಪರಿಹರಿ
ಸಲೆಂದು ಕಾಯಚೇಷ್ಟೆಯಿಂ ಧರ್ಮಕಥನದಿಂ ದ್ರವ್ಯಾಂತರದಿಂ ಉಪದೇಶದಿಂ ಮಾಡುವೆಲ್ಲಂ
ವೈಯ್ಯಾವೃತ್ಯಮೆಂಬುದು. ಅದುವುಂ ಪತ್ತತರಂ || ೧೦ || ಎಂತನೆ—

೧ ಅಚಾರ್ಯಾರ್ಗ ಮಾಡುವ ವೈಯ್ಯಾವೃತ್ಯಮುಂ, ೨ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ್ಗ ಮಾಡುವ ವೈಯ್ಯಾವೃತ್ಯ
ವೃತ್ಯವುಂ, ೩ ಸಿಕ್ತಚಾಂದ್ರಾಯಣಂ ಕಬಳಚಾಂದ್ರಾಯಣಮೆಂದಿವು ಮೊದಲಾದ ನೋಟ
ಗಳಂ ನೆಗಳ್ವ ಮಹಾತಪಸ್ವಿಗಳಿಗೆ ಮಾಡುವ ವೈಯ್ಯಾವೃತ್ಯಮುಂ, ೪ ಕೃತಜ್ಞಾನ ಶೀಕ್ಷೆಯ
ನೆಡೆವರಿಯದೆ ವ್ರತಭಾವನೆಗಳನ್ನಳ್ಳ ಶಿಕ್ಷಕರ್ಗ ಮಾಡುವ ವೈಯ್ಯಾವೃತ್ಯಮುಂ, ೫ ಕುತುಗುಳಿ
ಗಳಪ್ಪಗ್ಲಾನರ್ಗ ಮಾಡುವ ವೈಯ್ಯಾವೃತ್ಯಮುಂ, ೬ ಸ್ಥಾವಿರ ಸಂತತಿಯಪ್ಪ ಗಣಕ್ಕೆ ಮಾಡುವ
ವೈಯ್ಯಾವೃತ್ಯಮುಂ, ೭ ಧರ್ಮಸಂತಾನಮಪ್ಪ ಕುಲಕ್ಕೆ ಮಾಡುವ ವೈಯ್ಯಾವೃತ್ಯಮುಂ, ೮ ಚಾತು
ರ್ವರ್ಣಕ್ಕೆ ಮಾಡುವ ವೈಯ್ಯಾವೃತ್ಯಮುಂ, ೯ ಫಲಕಾಲದ ತಪಸ್ವಿಗಳಪ್ಪ ಸಾಧುಗಳಿಗೆ ಮಾಡುವ
ವೈಯ್ಯಾವೃತ್ಯಮುಂ, ೧೦ ಅಚಾರ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಶೀಲರಪ್ಪ ಮನೋಜ್ಞರ್ಗ ಮಾಡುವ
ವೈಯ್ಯಾವೃತ್ಯವುಂವೆಂದಿಂತು ವೈಯ್ಯಾವೃತ್ಯಂ ಹತ್ತು ತರನುಕ್ಕುಂ.

ಸೂತ್ರಂ || ಪಂಚವಿಧ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಃ || ೫೧ ||

ತಾ:-ದ್ರವ್ಯಕುದ್ಧಿ, ಜ್ಞೇತ್ರಕುದ್ಧಿ, ಕಾಲಕುದ್ಧಿ, ಭಾವಕುದ್ಧಿಯಿಂ ಬೆರಸು ಕೃತಮುಂ ಕೃತ
ಧರರುಮುಂ ಮನ್ನಿಸಿ ಪರಮಾಗಮಾಭ್ಯಾಸಮುಂ ಮಾಡುವುದು ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಮೆಂಬುದು. ಅದು

ವಾಚನೆ, ಪೃಚ್ಛನೆ, ಅನುಪ್ರೇಕ್ಷೆ, ಅಮ್ನಾಯ, ಧರ್ಮೋಪದೇಶಮೆಂದಿಂತು ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯವು ಐದು ತರಂ || ೧ ಕಾರುಣ್ಯಬುದ್ಧಿಯಿಂ ಪೆರರನ್ನೋದಿಸುವುದು ವಾಚನೆಯೆಂಬುದು, ೨ ತನ್ನ ಮೆರೆವುದುಂ ಪೆರರಂ ಧಿಕ್ಕರಿಸುವುದುಂ ಮೊದಲಾದವಗುಣಂಗಳಂ ಬಿಟ್ಟು ತನಗೆ ಸಂದೇಹವಾದುದಂ ಪೆರರಂ ಬೆಸಗೊಳ್ಳುವುದು ಪೃಚ್ಛನೆಯು. ೩ ತನ್ನೋದಿದುದಂ ಮನದೊಳು ಚಿಂತಿಸುವುದು ಅನುಪ್ರೇಕ್ಷೆಯು. ೪ ಪದಾಕ್ಷರಂ ಮಾತ್ರಾದಿಗಳಂ ಕುಂದಲೀಯದೆ ಪರಿವಿಧಿಗೈಯ್ದುದು ಅಮ್ನಾಯಮೆಂಬುದು. ೫ ಪೆರರ ಮನದ ಮಿಥ್ಯಾತ್ವಾದಿಗಳಂ ಕಳೆಯಲೆಂದು ವೇಳ್ವುದು ಧರ್ಮೋಪದೇಶಮೆಂಬುದು.

ಸೂತ್ರಂ || ದ್ವಿವಿಧೋ ವ್ಯುತ್ಪನ್ನರ್ಗಃ || ೫೨ ||

ತಾ:—ಬಾಹ್ಯೋಪದಿಯೆಂದುಂ, ಅಭ್ಯಂತರೋಪದಿಯೆಂದುಂ ವ್ಯುತ್ಪನ್ನರ್ಗಮಿತ್ತರಂ || ೧ || ಅಲ್ಲಿ ಬಾಹ್ಯೋಪದಿಯೆಂಬುದು ಕೆಯಿ(ಕ್ಷೇತ್ರ), ಮನೆ, ಗೋಮಹಿಷಿಗಳಾದಿ ಚತುಷ್ಟದಿಗಳುಂ, ದಾಸಿದಾಸಾದಿ ದ್ವಿಪದಿಗಳುಂ, ಹೊನ್ನ, ಬೆಳ್ಳಿ, ಧಾನ್ಯ, ಯಾನ, ಕಯನಾಸನ, ಕುಪ್ಪು, ಭಾಂಡ ಮೆಂದು ಚೇತನಾಚೇತನಂಗಳಪ್ಪಪತ್ತುಂ ಬಾಹ್ಯೋಪದಿಗಳಕ್ಕುಂ || ಮಿಥ್ಯಾತ್ವ, ವೇದ, ರಾಗ, ದ್ವೇಷ, ಹಾಸ್ಯ, ರತಿ, ಅರತಿ, ಭಯ, ಶೋಕ, ಜುಗುಪ್ಸೆ, ಕ್ರೋಧ, ಮಾನ, ಮಾಯಾ ಲೋಭ, ಮೆಂಬೀ ಪದಿನಾಲ್ಕುಮುಖ್ಯಂತರೋಪದಿಗಳಕ್ಕುಂ. ಮತ್ತಂ ಕಾಯತ್ಯಾಗಮುಖ್ಯಂತರೋಪದಿ ವ್ಯುತ್ಪನ್ನರ್ಗವೆಂಬುದು. ಅದುವುಂ ಅವಜ್ಞೀವಮೆಂದುಂ, ನಿಯತಕಾಲಮೆಂದೆರಡು ತರನಕ್ಕುಂ, ಅಲ್ಲಿಂ ಅವಜ್ಞೀವಮಪ್ಪತೊರವಿ ಭಕ್ತಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಾದಿ ಮರಣಭೇದಮಕ್ಕುಂ. ನಿತ್ಯಮೆಂದುಂ, ನೈಮಿತ್ತಿಕಮೆಂದುಂ, ನಿಯತಕಾಲಮಪ್ಪ ಕರೀರತೊರವಿಯಿತ್ತರಂ || ೨ || ಅದರಲ್ಲಿ ಅವಸ್ಯಕಾದಿಗಳು ನಿತ್ಯಂ, ಪರ್ವಕ್ರಿಯೆ, ನಿಷದ್ಯಕ್ರಿಯೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳು ನೈಮಿತ್ತಿಕಂಗಳು, ಆರನೆಯ ಬಾಹ್ಯದೊಳಂ ಕ್ರಿಯಾಕಾಂಡಂ ವೇಳವಟ್ಟುದದೆಂತನೆ.

ದೀಕ್ಷೆಯ ಲೋಚನೊಳು ಸಿದ್ಧಭಕ್ತಿ ಯೋಗಭಕ್ತಿಗಳಂ ಮಾಡಿ ಲೋಚನಂತ್ಯದೊಳು ಸಿದ್ಧಭಕ್ತಿಯಕ್ಕುಂ. ಸಿದ್ಧಯೋಗಭಕ್ತಿಯಂ ಮಾಡಿ ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಂಗೆಂದುಂ ಆಚಾರ್ಯಭಕ್ತಿಯಂ ವೇಳ್ವು ಗುರುಗಳಂ ವಂದಿಸುಗೆ. ಚರಿಗೆಯ ಮೊದಲೊಳಂ ನಿಷ್ಕಾಪನೆಯ ಮೊದಲೊಳಂ ಸಿದ್ಧಭಕ್ತಿಯಂ ಮಾಳ್ಕೆ, ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಂ ಗೊಳ್ವಾಗಳು ಕ್ರೂತಭಕ್ತಿಯಾಚಾರ್ಯಭಕ್ತಿಯಂ ವೇಳ್ವು ಅಧ್ಯಯನಮಂ ನಿಷ್ಕಾಪಿಸುವಾಗಲು ಕ್ರೂತಭಕ್ತಿಯಂ ಮಾಡುವದು. ಸಿದ್ಧಪ್ರತಿಕ್ರಮಣ ಚತುರ್ವಿಂಶತಿ ತೀರ್ಥಕರ ಭಕ್ತಿಯಂ ಮಾಳ್ಕೆಯೊಳು ಗೊಳ್ವಲ್ಲಿಯುಂ ಬರುವಲ್ಲಿಯುಂ ಯೋಗಭಕ್ತಿಯಂ ಮಾಳ್ಕೆ, ಚೈತ್ಯ, ಪಂಚಗುರುಭಕ್ತಿಯಿಂ ದೇವತಾಸ್ತವನವಂ ಮಾಳ್ಕೆ, ಚತುರ್ಧಶಿಯೊಳು ಕ್ರಿಯೆಯು ನಡುವೆ ಕ್ರೂತಭಕ್ತಿಯಂ ಮಾಳ್ಕೆ, ಧರ್ಮವ್ಯಾಸಂಗದಿಂದ ಆ ಚತುರ್ಧಶಿಯ ಕ್ರಿಯೆಯಂ ಮರೆಯದೊಡೆ ಪರ್ವದೊಳಪ್ಪಮಿಯ ಕ್ರಿಯೆಯಂ ಮಾಡುವದು. ಸಿದ್ಧ, ಕ್ರೂತ, ಚಾರಿತ್ರ ಭಕ್ತಿಯಿಂದಪ್ಪಮಿಯ ಕ್ರಿಯೆಯಂ ಮಾಳ್ಕೆ, ಸಿದ್ಧ, ಚಾರಿತ್ರ ಭಕ್ತಿಯಿಂ ಪಾಕ್ಷಿಕ ಕ್ರಿಯೆಯಂ ಮಾಳ್ಕೆ, ಸಿದ್ಧ ಪ್ರತಿನಾ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಭಕ್ತಿಯಂ ಮಾಳ್ಕೆ, ಜಿನಪ್ರತಿಮೆಗಂಗೊಡಿ ಮಾಳ್ಕೆ ತೀರ್ಥಕರ ಜನ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದೊಳಂ ದರ್ಶನವಂದನೆಗಂ ಪಕ್ಷದ ಕ್ರಿಯೆಯಂ ಮಾಳ್ಕೆ, ಅಪ್ಪಮಿ

ಮೊದಲಾದ ಕ್ರಿಯೆಯೊಳು ಪೆರವು ಕ್ರಿಯೆಗಳಂ ಕೂಡಿರ್ಪಡೆ ಶಾಂತಿಭಕ್ತಿಯಂ ಮಾಳ್ಕು ಸಿದ್ಧ, ಚೈತ್ಯ, ಪಂಚಗುರು, ಶಾಂತಿಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಅಪೂರ್ವ ಚೈತ್ಯಾಲಯ ವಂದನೆಯಂ ಕೂಡಿ ಮಾಳ್ಕು, ತೀರ್ಥಕರು ದೀಕ್ಷೆಗೊಂಡ ಧ್ಯೇತ್ರದೊಳಂ ಕಾಲದೊಳಂ ಸಿದ್ಧ, ಚಾರಿತ್ರ, ಯೋಗಭಕ್ತಿಯಿಂ ಬಲಗೊಂಡು ಶಾಂತಿಭಕ್ತಿಯಂ ಮಾಳ್ಕು, ಕೇವಲಜ್ಞಾನೋತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧ, ಕೃತ, ಚಾರಿತ್ರ, ಯೋಗಭಕ್ತಿಯಿಂ ಬಲಗೊಂಡು ಶಾಂತಿಭಕ್ತಿಯಂ ಮಾಳ್ಕು, ಆ ತೀರ್ಥಕರ ನಿರ್ವಾಣಧ್ಯೇತ್ರದೊಳಂ ಕಾಲದೊಳಂ ಸಿದ್ಧ, ಕೃತ, ಚಾರಿತ್ರ, ಯೋಗ, ನಿರ್ವಾಣಭಕ್ತಿಯಿಂ ಬಲಗೊಂಡು ಶಾಂತಿಭಕ್ತಿಯಂ ಮಾಳ್ಕು, ಈ ಮೂರು ಕ್ರಿಯೆಗಳೊಡನೆ ಮತ್ಯಾವ ಕ್ರಿಯೆಯಂ ಮಾಡಲಾಗದು.

ಸಿದ್ಧಭಕ್ತಿ, ನಂದೀತ್ವರ ಚೈತ್ಯಭಕ್ತಿ, ಪಂಚಗುರುಭಕ್ತಿ, ಶಾಂತಿಭಕ್ತಿಯಿಂ ನಂದೀತ್ವರಕ್ರಿಯೆಯಂ ಮಾಳ್ಕು, ಅಭಿಷೇಕ ವಂದನೆ ಮಂಗಳಗೋಚಾರದ ಮನಧ್ಯಾಹ್ನದೊಳಂ ಈ ಕ್ರಿಯೆಯು ನಂದೀತ್ವರನಾಮಂ ಮೊರಗಾಗಿ ಮಾಳ್ಕು, ಮಂಗಳಗೋಚಾರದ ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನದ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಪಿರಿಯು ಸಿದ್ಧ, ಯೋಗ, ಆಚಾರ್ಯ, ಶಾಂತಿಭಕ್ತಿಯಂ ಮಾಡಿ ಗುರುಗಳಂ ವಂದಿಸುಗೆ, ವರ್ಷಾಕಾಲ ಯೋಗಂಗಳೊಳ್ಳಲ್ಲಿಯುಂ ಬಿಡುವಲ್ಲಿಯುಂ ಸಿದ್ಧ, ಯೋಗ, ಚೈತ್ಯಭಕ್ತಿ, ಕಾಯೋತ್ಸರ್ಗಂಗಳ್ಯು ಸ್ವಯಂಭುವಾ ಎಂಬುದು ಮೊಂಡುವಂ ಪೇಳ್ವು ಚೈತ್ಯಭಕ್ತ್ಯಾಲೋಚನೆಯಂ ಪೇಳ್ವು ಪೂರ್ವ ದಿಶಾವರ, ದಕ್ಷಿಣದಿಶಾವರ, ಪಶ್ಚಿಮದಿಶಾವರ, ಉತ್ತರದಿಶಾವರ ಚೈತ್ಯಭಕ್ತಿ, ಕಾಯೋತ್ಸರ್ಗಂಗೆ ಯ್ದು ತಂತಮ್ಮಕ್ರಮದ ಸ್ತವನಂಗಳಂ ಪೇಳ್ವು ಅಲ್ಲಿಯೋಗಂ ಗೊಳ್ವಾಗಲು ಇಚ್ಛಾಮಿ ಭತ್ತೇ ವರಿಸ ಜೋಗಭಕ್ತಿ ಕಾಟಸಗೋ ಕವೋತಸ್ತ ಯೆಂಬಾಲೋಚನೆಯಂ ಪೇಳ್ವು ಪಂಚಗುರು, ಶಾಂತಿಭಕ್ತಿಯಂ ಮಾಳ್ಕು, ಯೋಗ ಬಿಡುವಲ್ಲಿ ಇಚ್ಛಾಮಿ ಭತ್ತೇ ವೃದ್ಧಿವರಿಸ ಜೋಗಭಕ್ತಿ ಆಲೋಚನೆಯಂ ಪೇಳ್ವು, ಸಿದ್ಧ, ನಿರ್ವಾಣ, ಪಂಚಗುರು, ಶಾಂತಿಭಕ್ತಿಯಿಂ ಶ್ರೀವರ್ಧಮಾನ ಸ್ವಾಮಿಯ ನಿರ್ವಾಣದಿನದೊಳು ಮಾಳ್ಕು, ಚಲ ಸ್ಥಿರ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗೆ ಸಿದ್ಧ ಶಾಂತಿಭಕ್ತಿಗಳಂ ಮಾಳ್ಕು, ಚತುರ್ಥಸ್ನಾನದಂದು ಚಲಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗೆ ಅಭಿಷೇಕ ಕ್ರಿಯೆಯಂ ಮಾಳ್ಕು, ಸ್ಥಿರಪ್ರತಿಮೆಯ ಚತುರ್ಥ ಸ್ನಾನದೊಳು ಪೀಠಾಲೋಚನೆಯುಮಂ ಶಾಂತಿಭಕ್ತಿಯಂ ಮಾಳ್ಕು, ಕೃತಪಂಚಮಿಯೊಳು ಸಿದ್ಧ ಕೃತಭಕ್ತಿಗೆಯ್ದು ವಾಚನೆಯಂದುಚ್ಚರಿಸಿ ಕೃತಭಕ್ತಿ, ಆಚಾರ್ಯಭಕ್ತಿಯಿಂ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಂಗಳೊಂಡು ಕಥನಾ ಪ್ರಕಥನಾನಂತರಂ ಕೃತಭಕ್ತಿಯಿಂ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಮಂ ನಿಷ್ಕಾಪಿಸಿ ಶಾಂತಿ ಭಕ್ತಿಯಂ ಮಾಳ್ಕು, ಮತ್ತಂ ಮರುದಿನ ನಿಷ್ಕಾಪನೆಯೊಳುಮಿನ್ನೇಮಾಳ್ಕು, ಸಿದ್ಧಾಂತವಾಚನೆ ಗೊಳ್ಳಲ್ಲಿಯೊಳಂ ಈಯಂದವುಕ್ಕುಂ, ಮತ್ತೊಂದರ್ಥಾದಿಕಾರಕ್ಕಾರಾರು ಕಾಯೋತ್ಸರ್ಗ ಮುಕ್ಕುಂ. ಆಚಾರ್ಯವಾಚನೆಗೀಕ್ರಮಮೇಮುಕ್ಕುಂ. ಅಯಧಿಕಾರಂಗಳ ಮೊದಲೊಳಂ ಕಡೆಯೊಳಂ ಸಿದ್ಧ ಕೃತ ಆಚಾರ್ಯಭಕ್ತಿಯಂ ಮಾಡುವದು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಮುನಿಗೆ ಸಿದ್ಧಭಕ್ತಿಯಿಂ ವಂದಿ ಸುವದು. ಸಿದ್ಧಾಂತವೇದಿಗೆ ಸಿದ್ಧ ಕೃತಭಕ್ತಿಗೆಯ್ಗೆ, ಆಚಾರ್ಯಂಗೆ ಸಿದ್ಧಾಚಾರ್ಯಭಕ್ತಿಯಂ ಮಾಳ್ಕು, ಸಿದ್ಧಾಂತಾಚಾರ್ಯಂಗೆ ಸಿದ್ಧ ಕೃತಾಚಾರ್ಯಭಕ್ತಿಯಂ ಮಾಳ್ಕು, ಜ್ಯೇಷ್ಠನಕ್ಕೆ ಕನಿ ವ್ವನಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿನಾಯೋಗದಿಂ ನಿಂದ ಋಷಿಗೆ ಸಮಸ್ತ ಚಾತುರ್ವರ್ಣಂಗಳು ಸಿದ್ಧಭಕ್ತಿ ಯೋ ಗಭಕ್ತಿಯೊಳು ಬಲಗೊಂಡು ಶಾಂತಿಭಕ್ತಿಯಂ ಪೇಳ್ವು ಕೈಯ್ಯ ನೆತ್ತಿಸುಗೆ, ಆಚಾರ್ಯರನು ಜ್ಞೆಯಿಂ ಗುರುಗಳ ಪಾಪಸನ್ನಿಧಿಯೊಳು ಸಿದ್ಧಾಚಾರ್ಯಭಕ್ತಿಯಂ ಮಾಡಿ ಆಚಾರ್ಯಪದವಿ

ಯಂ ಕೈಕೊಂಡು ಶಾಂತಿಭಕ್ತಿಯಂ ಮಾಳ್ಕೆ, ಸಿದ್ಧಭಕ್ತಿಚಾರಿತ್ರ ಪ್ರತಿಕ್ರಮಣನಿಷ್ಕೃತಕರಣ
 ಚತುರ್ವಿಂಶತಿ ತೀರ್ಥಕರಭಕ್ತಿ ಚಾರಿತ್ರೋಚನಾಚಾರ್ಯಭಕ್ತಿ ಬೃಹದೊಳೋಚನಾ
 ಚಾರ್ಯಭಕ್ತಿ, ಚೋಳಕಾಚಾರ್ಯಭಕ್ತಿಯಿಂ ವಾಕ್ಯಕ, ಚಾತುರ್ಮಾಸಿಕ, ಸಾಂವತ್ಸರಿಕ,
 ಯುಗಾಂತಪ್ರತಿಕ್ರಮಣಂಗಳಂ ಮಾಳ್ಕೆ, ಉಳಿದ ಪ್ರತಿಕ್ರಮಣದೊಳು ಚೇತ್ವೋಚನಾ
 ಚಾರ್ಯಭಕ್ತಿಯುಂ ಬೃಹದೊಳೋಚನಾಚಾರ್ಯಭಕ್ತಿಯುಂ ಮೊರಗಾಗಿ ಮುಂವೇಳ್ವ ಕ್ರಿಯೆ
 ಗಳಂ ಮಾಡುವದು. ಸನ್ಯಸನ ಪ್ರಾರಂಭದೊಳು ಪಿರಿಯ ಸಿದ್ಧಭಕ್ತಿ ಶ್ರುತಭಕ್ತಿಯಂ ವೇಳ್ವ
 ಶ್ರುತಾಚಾರ್ಯಭಕ್ತಿಯಿಂ (ಬಲಗೊಂಡು) ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಂಗೊಂಡು ಶ್ರುತಭಕ್ತಿಯಿಂ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯ
 ಮಂ ನಿಷ್ಕಾಪಿಸುಗೆ, ಸನ್ಯಸನ ಸಮಾಪ್ತಿಯೊಳವಿಸಿಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಭಕ್ತಿಯಂ ಮಾಳ್ಕೆ,
 ಸನ್ಯಸನಂ ಪಲವುದಿನಂ ನಿಂದಡೆ ಪಿರಿಯ ಶ್ರುತಾಚಾರ್ಯಭಕ್ತಿಯಿಂ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಂಗೊಂಡು
 ನಿಷ್ಕಾಪನೆಯೊಳು ಪಿರಿಯ ಶ್ರುತಭಕ್ತಿಯಂ ಮಾಳ್ಕೆ, ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಮಂ ಕೊಂಡವರುಂ ಕೊಳ್ಳದ
 ವರುಂ ಹ್ರೆವಕನ ಸವಿವದೊಳಿದು ಕಡೆಯೊಳ್ಳರುಂ ಶಾಂತಿಭಕ್ತಿಯಂ ಮಾಳ್ಕೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ
 ಬುಡಿಯರ ಮೃತಕಕ್ಕುಂ ನಿಂದಿಗಂ ಸಿದ್ಧಭಕ್ತಿ, ಯೋಗಭಕ್ತಿಯಿಂ ಬಲಗೊಂಡು ಶಾಂತಿಭಕ್ತಿ
 ಯಂ ಮಾಳ್ಕೆ, ಸಿದ್ಧಾಂತವೇದಿಗೆ ಸಿದ್ಧ, ಶ್ರುತ, ಯೋಗಭಕ್ತಿಯಿಂ ಬಲಗೊಂಡು ಶಾಂತಿಭಕ್ತಿ
 ಯಂ ಮಾಳ್ಕೆ, ಉತ್ತರಯೋಗಿಗೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಬುಡಿಗೆ ಸಿದ್ಧ, ಚಾರಿತ್ರ, ಯೋಗ, ಭಕ್ತಿಯಂ
 ಬಲಗೊಂಡು ಶಾಂತಿಭಕ್ತಿಯಂ ಮಾಳ್ಕೆ, ಸಿದ್ಧಾಂತಿಕರವ್ವ ತ್ರಿಕಾಲಯೋಗಿಗಳಿಗೆ ಸಿದ್ಧ, ಶ್ರುತ,
 ಚಾರಿತ್ರ, ಯೋಗಭಕ್ತಿಯಿಂ ಬಲಗೊಂಡು ಶಾಂತಿಭಕ್ತಿಯಂ ಮಾಳ್ಕೆ, ಉತ್ತರಯೋಗಾಚಾ
 ರ್ಯಂಗ ಸಿದ್ಧಚಾರಿತ್ರ ಯೋಗಭಕ್ತಿಯಿಂ ಬಲಗೊಂಡು ಶಾಂತಿಭಕ್ತಿಯಂ ಮಾಳ್ಕೆ, ಉತ್ತರ
 ಯೋಗ ಸಿದ್ಧಾಚಾರ್ಯಂಗ ಸಿದ್ಧ, ಶ್ರುತ, ಚಾರಿತ್ರ ಯೋಗಭಕ್ತಿಯಿಂ ಬಲಗೊಂಡು ಆಚಾರ್ಯ
 ಭಕ್ತಿಯಂ ಮಾಳ್ಕೆ, ಬ್ಯಾತಿಪೂಜಾ ಲಾಭಾದಿಗಳನವೇಕ್ಷಿಸದೆ ಕರ್ಮಹ್ರೆಯಾವೇಕ್ಷೆಯಿಂದಾವೆ
 ದೊಂಡು ಕ್ರಿಯೆಯಂ ಮಾಳ್ವಾಗಳು ಅದರ ವೆಸರನುಚ್ಚರಿಸಿ ಮಾಳ್ಕೆ, ಈ ವೇಳ್ವ ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ
 ಉಚ್ಚಾಪಕಾಲಮಂ ವೇಳ್ವಂ—

ಶ್ಲೋಕ || ಗ್ರಂಥಾರಂಭ ಸಮಾವೃತ್ತಿ ಚ ಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಸ್ತವನಾದಿಮು |

ಸಪ್ತವಿಂಶತಿರುಚ್ಚಾಪಸಾನುತ್ಸರ್ಗೇ ದುರ್ಮನಸ್ಯಪಿ || ೫೭ ||

ವ್ರತೇಷ್ವನ್ಯತಮಸ್ಯಂತಿ ಚಾರೇ ಶುದ್ಧವಿಮಲೈ ಚ |

ಸ್ಯಾತ್ಪ್ರತಿಹರಣೇಷ್ವಾಗ್ರಾರ್ಥತಂ ರಾತ್ಯಾಸ್ತುತದ್ಧಳಂ || ೫೮ ||

ವಾಕ್ಯಕೇ ತ್ರಿಕತಂ ಚಾತುರ್ಮಾಸಿಕೇಸ್ಯಾಚ್ಚತುಕೃತಂ |

ಕತಾನಿಪಂಚಸಂವತ್ಸರವೃತ್ತಿಕ್ರಿಯಾಂತರೇ || ೫೯ ||

ಪಂಚವಿಂಶತಿರುಚ್ಚಾಪಸೋ ಗೋಚಾರೇರ್ಯಾತಿಚಾರಯೋಃ |

ಜಿನಸಾಧು ಸಿದ್ಧಿಗಾಂ ವಿಷ್ಣುತ್ವೋತ್ಸರ್ಜನೇಪಿ ಚ || ೬೦ ||

ಇಂತು ಕ್ರಿಯಾಕಾಂಡಂ ವೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

॥ ೬೦ ॥

ಶ್ರೀಪರಮಾತ್ಮನೇ ನಮಃ:

—೦೦೦೦೦೦೦೦—

ಶ್ರೀ—ಪರಂಪರಾರೂಪವಾದ ಮೋಕ್ಷಕಾರಣ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಮೋಕ್ಷರೂಪವಾದ ನಿಶ್ಚಯ ಕಾರಣವುಂ ನಿತ್ಯಾನಂದೈಕರೂಪವಾದ ಪರಮಾತ್ಮ ಧ್ಯಾನದಿಂದಲ್ಲದೆ ಮೋಕ್ಷವನ್ನೊದರಿಸುವ ದಿಲ್ಲವೆಂದು ಆ ಧ್ಯಾನದ ಭೇದವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ—

ಸೂತ್ರಂ ॥ ಧ್ಯಾನಂ ಚತುರ್ವಿಧಃ ॥ ೫೩ ॥

ತಾ:—ಉತ್ತಮ ಸಂಹನನವನ್ನುಳ್ಳ ಪುರುಷನು ಧ್ಯಾತೃವೆನ್ನುವನು. ಅಂತರ್ಮುಹೂರ್ತಕಾಲದೊಳಗೆ ಬಂದೇ ವಸ್ತುವನ್ನು ಚಿಂತಿಸುವದಕ್ಕೆ ಧ್ಯಾನವೆನ್ನುವರು. ಜೀವಾದಿತತ್ವಂ ದ್ವೇಯವೆಂಬುವದು. ಸಂಸಾರಸುಖ, ಮೋಕ್ಷಗಳು ಫಲಗಳೆಂದು ಯೋಚಿಸುವದು.

ಶ್ಲೋಕ ॥ ಆರ್ತಂ ರೌದ್ರಂ ತಥಾ ಧರ್ಮಂ ಕುಕ್ಲಂಚೇತಿ ಚತುರ್ವಿಧಂ ॥

ತತ್ರಾದ್ಯಂ ಸಂಕೃತೇ ಹೇತು ದ್ವಯಂ ಮೋಕ್ಷಸ್ಯ ತತ್ಪರಂ ॥ ೧ ॥

ತಾ:—ಧ್ಯಾನವು ಆರ್ತಧ್ಯಾನ, ರೌದ್ರಧ್ಯಾನ, ಧರ್ಮಧ್ಯಾನ, ಕುಕ್ಲಧ್ಯಾನಗಳೆಂದು ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಕಾರವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಆರ್ತ, ರೌದ್ರ ಧ್ಯಾನಗಳೆರಡು ನರಕ, ತೀರ್ಯಂಚಗತಿಗೆ ಕಾರಣವಾದವುಗಳು. ಧರ್ಮ, ಕುಕ್ಲಧ್ಯಾನಗಳು ಸ್ವರ್ಗಮೋಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಕಾರಣಗಳು.

ಸೂತ್ರಂ ॥ ಆರ್ತಂಚ ॥ ೫೪ ॥

ತಾ:—೧ ಅಮನೋಜ್ಞಾ ಸಂಪ್ರಯೋಗಾನ್ಯುತ್ಪತ್ತಿ ಸಂಕಲ್ಪಾದ್ಯವಸಾನಂ, ೨ ಉತ್ಪನ್ನ ವಿನಾಶ ಸಂಕಲ್ಪಾದ್ಯವಸಾನಂ, ೩ ಮನೋಜ್ಞಾ ವಿಪ್ರಯೋಗಾನ್ಯುತ್ಪತ್ತಿ ಸಂಕಲ್ಪಾದ್ಯವಸಾನಂ, ೪ ಉತ್ಪನ್ನವಿನಾಶ ಸಂಕಲ್ಪಾದ್ಯವಸಾನಂಗಳೆಂದು ನಾಲ್ಕುವಿಧ ಆರ್ತಧ್ಯಾನವು.

ತಾ:—೧ ತನಗೆ ಮೈರಿಗಳಾದ ದೇವ, ಮನುಷ್ಯ, ತೀರ್ಯಂಚರುಗಳೂ, ಇಷ್ಟವಲ್ಲದ ಕಷ್ಟ, ಅಗ್ನಿ ಎಂದಿವುಗಳೂ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ತಲೆನೇಧನೆ, ಹೊಟ್ಟೆನೋವು, ಕಣ್ಣುಬೇನೆ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರಗಳಾದ ಐದುಕೋಟಿಯರವತ್ತೆಂಟುಲಕ್ಷದ ತೊಂಭತ್ತೊಂಭತ್ತು ಸಾವಿರದೈನೂರಂಭತ್ತಾಲ್ಕು (೫೬೮೯೫೮೪) ರೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದು ರೋಗವಾದರೂ ನನಗೆ ಬರದೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಚಿಂತಿಸುವದು ಅಮನೋಜ್ಞಾ ಸಂಪ್ರಯೋಗಾನ್ಯುತ್ಪತ್ತಿ ಸಂಕಲ್ಪಾದ್ಯವ ಸಾನವು, ೨ ತನಗೆ ಅಪ್ರಿಯರಾದ ಕರುಗಳು ಹೆಂಡತಿ, ಮಕ್ಕಳು, ಬಂಧುಗಳು ಇವೇ ಮೊದಲಾದವರ ಸಂಬಂಧವಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರುಗಳು ನಾಶವಾಗಲೆಂದು ಚಿಂತಿಸುವದು ಉತ್ಪನ್ನ ವಿನಾಶ ಸಂಕಲ್ಪಾದ್ಯವಸಾನವು, ೩ ಮತ್ತು ತನಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ ಧನ, ಧಾನ್ಯ, ಸುವರ್ಣ, ವಸ್ತು, ವಾಹನ, ಕಯನಾಸನ, ಪುಷ್ಪನಾಲ್ಕು ಶ್ರೀಗಂಧ, ಸ್ತ್ರೀಪುತ್ರ, ಕಲತ್ರಾದಿಗಳು ತನಗೆ

ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲವೆಂದು ದುಃಖದಿಂದ ಚಿಂತೆಯನ್ನು ಮಾಡುವದು ಮನೋಜ್ಞಾ ವಿಪ್ರಯೋಗಾನ್ಯುತ್ಪತ್ತಿಸಂಕಲ್ಪಾದ್ಯವಸಾನವು, ೪ ತನಗೆ ಯಾವದಾದರೊಂದು ವಸ್ತುವು ದೊರಕದರೆ ಅದು ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಅಗಲದೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಚಿಂತೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವದು ಉತ್ಪನ್ನಾವಿನಾಶ ಸಂಕಲ್ಪಾದ್ಯವಸಾನವೆಂಬ ಆರ್ತಧ್ಯಾನವಾಗುವದು.

ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಕಾರ ಆರ್ತಧ್ಯಾನವು—

ಉತ್ತಂಜಃ || ಶ್ಲೋ || ಆರ್ತಧ್ಯಾನಂ ಚತುರ್ಭೇದಮಿಷ್ಟವಸ್ತುವಿಯೋಗಜಮ್ ||

ಅನಿಷ್ಟವಸ್ತುವಿಯೋಗೋಛಂ ಕಿಂಚಿದ್ವಿಷ್ಣು ನಿಧಾನಜಮ್ || ೨೯ ||

ಕಿಂಚಿಪ್ರೀಡಾದಿಕೇ ಜಾತೇ ಚಿಂತಾಂ ಕುರ್ವಂತಿ ಚೇಜ್ಜಡಾಃ ||

ತಸ್ಮಾತ್ಪಾಜ್ಯಂ ತು ವಾಪಸ್ಯ ಮೂಲನಾರ್ತಂ ಸುದೂರತಃ || ೩೦ ||

ತಾಃ—ಇಷ್ಟವಿಯೋಗಂ, ಅನಿಷ್ಟಸಂಯೋಗಂ, ಲಾಭಜ, ರೋಗಜವೆಂದು ಆರ್ತಧ್ಯಾನವು ನಾಲ್ಕು ವಿಧವಾಗುವದು.

೧ ತನಗೆ ಹಿತರಾದ ಇಷ್ಟರುಂ, ಪ್ರಿಯರುಂ, ಮನೋವಲ್ಲಭಿಯರು ಮೊದಲಾದವರ ಅಗಲಿಕೆಯಾದರೆ ಅವರ ಕೂಟವನ್ನು ಚಿಂತಿಸುವದು ಇಷ್ಟವಿಯೋಗವೆಂಬ ಆರ್ತಧ್ಯಾನವು. ಅದು ಹಾಗೆ ಆರ್ತಧ್ಯಾನವಾಯಿತೆಂದರೆ—ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೇವರ ಸ್ಮರಣೆಯು ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿರುವದಿಲ್ಲ, ಧರ್ಮಂ ಚಿತ್ತದೊಳಿಲ್ಲ, ವ್ರತಂ ಚಿತ್ತದೊಳಿಲ್ಲ, ತಪಂ ಚಿತ್ತದೊಳು ಇಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಅದು ಆರ್ತಧ್ಯಾನವಾಯಿತು. ಅಥವಾ ಹ್ಯಾಗೆ ಚಿಂತಿಸುವನೋ ಹಾಗೆಯೇ ಅವರುಗಳ ಸಂಬಂಧವುಂಟಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಗದಿಂದ ಹರ್ಷವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ಮಗ್ನನಾಗಿರುವದರಿಂದ ಅದು ಆರ್ತಧ್ಯಾನವಾಯಿತು.

೨ ತನಗೆ ಬೇಡದಿರುವ ಅನಿಷ್ಟರು, ಅಪ್ರಿಯರು ಮನೋನಯನವಲ್ಲಭಿಯರಲ್ಲದವರು ಇವರುಗಳ ಸಂಬಂಧವಾದರೆ ಅವರ ವಿಯೋಗವನ್ನು ಚಿಂತಿಸುವದು, ಅನಿಷ್ಟಸಂಯೋಗವೆಂಬ ಆರ್ತಧ್ಯಾನವು. ಅದು ಹ್ಯಾಗೆ ಆರ್ತಧ್ಯಾನವಾಯಿತೆಂದರೆ—ದೇವರುಂ, ಗುರುಗಳುಂ, ಧರ್ಮವುಂ, ದಾನವುಂ. ವ್ರತಂ, ತಪಸ್ಸು ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಸ್ಮರಣೆಯು ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿರುವದರಿಂದ ಆರ್ತವಾಯಿತು. ಅಥವಾ ಅವರುಗಳು ವಿಯೋಗವಾದಾಗ ಹರ್ಷಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲುವನು. ರಾಗಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲುವನು. ಅಂಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ದೇವನೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಂತೆಯಾಗುವದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಎರಡನೇ ಆರ್ತಧ್ಯಾನವಾಯಿತು.

೩ ಲಾಭಜವೆಂಬ ಧ್ಯಾನವು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—ಯಾವನೋರ್ವ ವೈವಹಾರಿಯು ಅಧಿಕವಾಗಿ ಭಂಡಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಅವನ್ನು ಮಾರಲಿಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾಗ ಅವನ ಹೆಂಡತಿ, ಮಕ್ಕಳು, ನೆಂಟರುಗಳು ಈಗ ಮಾರಬೇಡ ಖರೀದಿ ಹೆಚ್ಚಿದಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾರೋಣವೆಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಯಾವಾಗ ಧಾರಣೆ ಹೆಚ್ಚುವದು ಅಗ ಮಾರಿದರೆ ಬಹಳ ಲಾಭವನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತೇನೆಂದು ಯಾವಾಗಲೂ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವ ವೈವಹಾರಿಯು, ಮತ್ತು ಸುಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉತ್ತು ಹರಗಿ ಚನ್ನಾಗಿ ವೈವಸಾಯ

ಮಾಡಿ ಬಿತ್ತಿಧರೆ ವಿಪುಲ ಫಲವುಂಟಾಗುವದು. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಒಳ್ಳೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತದೆ ಕೆಟ್ಟೆನೆಂದು ಚಿಂತಿಸುವ ಅರಂಭಕಾರನುಂ, ಅಂಥಾ ಅವಸರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಯಜಮಾನನ್ನು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ ಅವರು ಈ ದೋಷವನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಕಾರುಣ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಕಾಣದೆ ಕೆಟ್ಟೆನೆಂದು ಚಿಂತಿಸುವ ಓಲಗಿಕಾರನುಂ, ಈ ಪ್ರಕಾರದಿಂದ ಸಮಸ್ತರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರದಿಂದ ಕೆಟ್ಟೆನೆಂದು ಚಿಂತಿಸುವದು ಅರ್ತವೆನಿಸುವದು. ಅದು ಯಾಕೆ ಅರ್ತಧ್ಯಾನವಾಯಿತೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಅಂಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದಾನ, ಧರ್ಮ, ದೇವ, ಗುರು, ವ್ರತ, ತಪಸ್ಸು ಮೊದಲಾದವುಗಳ ವಿಚಾರವು ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿಲ್ಲದಿರುವದರಿಂದ ಅರ್ತವಾಯಿತು. ಅಥವಾ ಯಾವ ರೀತಿ ಚಿಂತಿಸಿದರೋ ಹಾಗೆ, ವ್ಯಾವಾರಗಾರನಿಗೂ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನಿಗೂ ಓಲಗಿಕಾರನಿಗೂ ಲಾಭ ಉಂಟಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಗವುಂಟಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲಿಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಚಿಂತಿಸುವನು. ಅದು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—ಹೆಂಡತಿಯರುಂ, ಮಕ್ಕಳುಂ, ನೆಂಟರುಂ, ದಾಯಾದಿಗಳುಂ, ಅರಸುಗಳುಂ, ಕಳ್ಳರುಂ, ಊರವರುಂ, ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವರೆಂದೂ ಮತ್ತೂ ಬೆಂಕಿಯಿಂದಾಗಲೀ, ನೀರಿನಿಂದಾಗಲೀ, ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗುವದೋ ಎಂದು ಚಿಂತೆಯುಂಟಾಗುವದರಿಂದ ಅರ್ತಧ್ಯಾನವಾಯಿತು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ದೇವರು ಮೊದಲಾದವುಗಳ ವಿಚಾರವುಂಟಾಗುವದಿಲ್ಲ, ಅದರಿಂದ ಇದು ಲಾಭಜನೆಂಬ ಮೂರನೇ ಅರ್ತಧ್ಯಾನವು.

೪ ಅಸಾತೋದಯ ಕರ್ಮಜನಿತವಾದ ತಲೆಕೂಲೆ, ಕಂಞಬೇನೆ, ಹೊಟ್ಟೆಬೇನೆ, ಕೂಲೆ, ಭಗಂದರ ಕುಷ್ಠ ಮೊದಲಾದ (೫೬೪೫೪೪) ಭೇದದ ರೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದರೂ ತನಗೆ ಉಂಟಾಗಬಾರದೆಂದು ನೆನೆಯುವ ಚಿಂತೆಯು ಅರ್ತವಾಗುವದು. ಅದು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—ಅಂಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೇವ, ಗುರು, ಧರ್ಮ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಚಿಂತೆಯು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿರುವದರಿಂದ ಅದು ರೋಗಜನೆಂಬ ನಾಲ್ಕನೇ ಅರ್ತಧ್ಯಾನವು. ಅದು ಕೃಷ್ಣ, ನೀಲ ಕಾಪೋತವೆಂಬ ಲೇಖ್ಯಾತ್ರಯಂಗಳನ್ನುಳ್ಳದ್ದು, ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿ ಆದಿಯಾಗಿ ಅರನೇ ಗುಣಸ್ಥಾನದವರಿಗೂ ಇರುವದು, ನಿದಾನ ಹೊರಗಾಗಿ ಪ್ರಮತ್ತಸಂಯತನಿಗೆ ಮೂರ್ತಧ್ಯಾನಗಳುಂಟಾಗುವವು; ಬದ್ಧಾಯುಷ್ಯರಾದ ಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿಯಾದಿಗಳಿಗೂ, ಉಳಿದವರಿಗೂ ತೀರ್ಯಗ್ಗತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವದು; ತೀವ್ರ ಸಂಕ್ಷೇಪವನ್ನುಳ್ಳ ಬದ್ಧಾಯುಷ್ಯರ ಹೊರತು ಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿಗಳಿಗೆ ತೀರ್ಯಗ್ಗತಿಗೆ ಕಾರಣವಲ್ಲದ್ದಾಗಿರುವದು. ಇಂತಾರ್ತಧ್ಯಾನಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ ||

ನೂತ್ರಂ || ರೌದ್ರಮಪಿ ಚತುರ್ವಿಧಂ ಚ || ೫೫ ||

ಶ್ಲೋಕ || ಪ್ರಾಣಿನಾಂ ರೋದನಾದ್ರೌದ್ರಃ ಕ್ರೂರಃ ಸತ್ವೇಷು ನಿರ್ಭಯಃ |
ಪುಮಾನ್ಸ್ತತ್ರ ಭವಂ ರೌದ್ರಂ ವಿದ್ಧಿ ಧ್ಯಾನಂ ಚತುರ್ವಿಧಮ್ || ೫೧ ||
ಹಿಂಸಾನಂದಾನ್ಮೃಶಾನಂದಾ ಸ್ತ್ರೇಯಾನಂದಾತ್ಯಜಾಯತೇ |
ಪರಿಗ್ರಹಾಪಾನಾನಂದಾತ್ತ್ಯಜ್ಯಂ ರೌದ್ರಂ ಚ ದೂರತಃ || ೫೨ ||

ತಾಃ—ಹಿಂಸಾನಂದ, ಮೃಶಾನಂದ, ಸ್ತ್ರೇಯಾನಂದ, (ವಿಷಯ) ಸಂರಕ್ಷಣಾನಂದವೆಂದು ರೌದ್ರಧ್ಯಾನವು ನಾಲ್ಕು ವಿಧವಾಗುವದು.

೧ ಅದರಲ್ಲಿ ಕ್ರೂರವಾಗಿ ಜೈಯ್ಯುವದುಂ, ಕಿನಿಸುವದುಂ, ಘರ್ಜಿಸುವದುಂ, ಹೊಡೆಯುವದುಂ, ನಿಗ್ರಹಿಸುವದುಂ, ಇರಿಯುವದುಂ, ಕೊಲ್ಲುವದುಂ ಇವೇ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಹಿಂಸೆಮಾಡಿ ಸಂತೋಷಪಡುವದು ಹಿಂಸಾನಂದವೆಂಬ ರೌದ್ರಧ್ಯಾನವು.

೨ ಅನ್ಯರಿಗೆ ಸಂಬಿಗೆಯುಂಟಾಗುವ ಹಾಗೆ ತನ್ನ ಕುಬುದ್ಧಿಗಳಿಂದ ಸುಳ್ಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಮೋಸಪಡಿಸಿ ಸಂತೋಷ ಹೊಂದುವದು ಮೃಷಾನಂದವೆಂಬ ರೌದ್ರಧ್ಯಾನವು.

೩ ಪೌರುಷದಿಂದ ಇತರರ ಮೇಲೆ ದೋಷಾರೋಪಣೆಮಾಡಿ ಅವರಿಂದ ದಂಡ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವದುಂ ಪರರ ದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಕಳ್ಳತನೆ ಮಾಡಿ ಸಂತೋಷ ಹೊಂದುವದು ಸ್ತ್ರೀಯಾ ನಂದವೆಂಬ ರೌದ್ರಧ್ಯಾನವು.

೪ ಧನ, ಧಾನ್ಯ, ದಾಸ, ದಾಸ, ಮೊದಲಾದ ತನ್ನ ಸಂವರಿಸಿದ ಪರಿಗ್ರಹಗಳೇ ನನ್ನ ಸ್ವರೂಪವು, ನಾನು ಅವರ ಸ್ವರೂಪು ಇವುಗಳು ಕೆಟ್ಟರೆ ನಾನು ಕೆಡುವೆನೆಂದು ಬಹಳ ಮೋಹ ದಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವದು ವಿಷಯಸಂರಕ್ಷಣಾನಂದವೆಂಬ ನಾಲ್ಕನೇ ರೌದ್ರಧ್ಯಾನ ವಾಗುವದು. ಈ ರೀತಿಯಾದ ನಾಲ್ಕು ರೌದ್ರಧ್ಯಾನಗಳು ಮನೆ, ವಚನ, ಕಾಯ, ಕೃತಕಾರಿ ತಾನುಮೋದನದಿಂದ ಅನಂದವನ್ನು ಹೊಂದುವದು ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ನವವಿಧವು. ಹಾಗೆ ನಾಲ್ಕು ಕೂಡಿ ಪರ್ವತೃಂಕ (೩೬) ಭೇದಗಳಾಗುವವು. ಈ ಧ್ಯಾನವು ಅತಿ ಕೃಷ್ಣ, ನೀಲ, ಕಾಮೋತ ಲೇಶ್ಯಗಳನ್ನುಳ್ಳದ್ದು. ಮಿಥ್ಯಾತ್ವವ್ಯಾಧಿ, ಪಂಚಗುಣಸ್ಥಾನ ಭೂಮಿಕವಾಗಿರುವದು. ನರಕಗತಿ ಯನ್ನು ಮಾಡುವದು ಅತಿ ತೀವ್ರ ಸಂಕ್ಷೇಪವನ್ನುಳ್ಳದ್ದರಿಂದ ಬದ್ಧಾಯುಷ್ಯರ ಹೊರಗಾಗಿ ಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿಗಳಿಗೆ ನರಕಾಯುಷ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವದಿಲ್ಲವು. ಇಂತು ರೌದ್ರಧ್ಯಾನಸ್ವರೂಪಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ ||

ಸೂತ್ರಂ || ಧರ್ಮಧ್ಯಾನಂ ದಶವಿಧಂ || ೫೬ ||

ತಾಃ—೧ ಅವಾಯವಿಚಯಂ, ೨ ಉಪಾಯವಿಚಯಂ, ೩ ಜೀವವಿಚಯಂ, ೪ ಅಜೀವ ವಿಚಯಂ; ೫ ವಿವಾಕವಿಚಯಂ, ೬ ವಿರಾಗವಿಚಯಂ, ೭ ಭವವಿಚಯಂ, ೮ ಸಂಸ್ಥಾನವಿ ಚಯಂ, ೯ ಅಜ್ಞಾವಿಚಯಂ, ೧೦ ಕಾರಣವಿಚಯಂ, ಎಂದಿನ್ನು ಧರ್ಮಧ್ಯಾನವು ಹತ್ತುಭೇದಗ ಳಾಗುವವು. ಹಾಗಾದರೆ—

೧ ಮೊದಲಿಲ್ಲದ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಅಕುಭಮನೋವಾಕ್ಯಾಯಗಳಿಂದ ಸಂವಾದಿಸಿದ ಕರ್ಮ ಗಳ ನಾಶವು ಹ್ಯಾಗಾಗುವದೆಂದು ಸದಾ ಚಿಂತಿಸುವದು ಅವಾಯವಿಚಯ ಧರ್ಮಧ್ಯಾನವು.

೨ ಪ್ರಕಸ್ತ ಮನೋವಾಕ್ಯಾಯಗಳಿಂದಲ್ಲದೆ ಅಕುಭ ಕರ್ಮವು ನಾಶವಾಗುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಚಿಂತಿಸುವದು ಉಪಾಯವಿಚಯ ಧರ್ಮಧ್ಯಾನವು.

೩ ಜೀವನು ಜ್ಞಾನದರ್ಶನೋಪಯೋಗಗಳನ್ನೇ ಲಕ್ಷಣವಾಗುಳ್ಳ ದ್ರವ್ಯಾರ್ಥಿಕ ನಯದಿಂ ಮೊದಲಿಲ್ಲದ ಅಂತ್ಯವುಂ ಇಲ್ಲದ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಪ್ರದೇಶವನ್ನುಳ್ಳವನುಂ, ತಾನು ಸಂವಾದಿಸಿದ ಕುಭಾಕುಭ ಕರ್ಮಗಳ ಫಲಗಳನ್ನು ತಾನೇ ಭೋಗಿಸುವನುಂ, ತನ್ನಿಂದ ಮಾಡಿ ಕೈಕೊಳ್ಳು

ಬ್ರಹ್ಮ (ಕಿರಿವಿರಿಯವಪ್ಪ) ಸೂಕ್ಷ್ಮ, ಸ್ಥೂಲಗಳಾದ ಕರೀರಪ್ರಮಾಣ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಉಡುಗುವ ಪಸರಿಸುವ ಸ್ವರೂಪವನ್ನುಳ್ಳವನುಂ, ಉರ್ಧ್ವಗತಿ ಸ್ವಭಾವನಾದವನುಂ, ಕರ್ಮಗಳೊಡನೆ ಮೊದಲಿಲ್ಲದ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನುಳ್ಳವನುಂ, ಕರ್ಮಗಳ ಹ್ವಯದಿಂದುಂಟಾದ ಮೋಕ್ಷಸುಖವುಳ್ಳವನುಂ, ಅಶುದ್ಧ ನಿಶ್ಚಯನಯದಿಂದ ಚತುರ್ದಶ ಗುಣಸ್ಥಾನಂ, ಚತುರ್ದಶ ಮಾರ್ಗಣಸ್ಥಾನಂ, ಚತುರ್ದಶ ಜೀವಸಮಾನಗಳು ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನುಳ್ಳ ನಿಶ್ಚಯನಯದಿಂದ ಅಮೂರ್ತಸ್ವರೂಪನುಂ, ಎಂದಿವು ಮೊದಲಾದ ಜೀವನ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಚಿಂತಿಸುವದು ಜೀವವಿಜಯ ಧರ್ಮಧ್ಯಾನವು.

೪-ಅಚೇತನಗಳಾದ ಪುದ್ಗಲ, ಧರ್ಮ, ಅಧರ್ಮ, ಅಕಾಶ, ಕಾಲಗಳೆಂಬೀ ಅಜೀವದ್ರವ್ಯಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದು ಈ ಐದೊಡ್ಡದ್ರವ್ಯಗಳು ಅಜೀವಗಳೆಂದು ಸಂಕಯರಹಿತನಾಗಿ ನಂಬಿ ಚಿಂತಿಸುವದು ಅಜೀವವಿಜಯ ಧರ್ಮಧ್ಯಾನವು.

೫ ವಿಜ್ಞಾನ, ಚರಣಾಧ್ಯಕ್ಷ, ಅಷ್ಟವಿಧ ಕರ್ಮಗಳುಂ, ನಾಮಸ್ಥಾನಾದ್ರವ್ಯಭಾವಂಗಳುಂ, ಮೂಲಪ್ರಕೃತಿ, ಶುತ್ತರಪ್ರಕೃತಿ ಭೇದವನ್ನುಳ್ಳವುಗಳುಂ, ಗುಡ, ಖಂಡಕರ್ಕರ, ಅಮೃತಮೆಂದಿವುಗಳ ನಾಸಾನುಭವವನ್ನುಳ್ಳದುಂ, ನಿಂಬ, ಕಾಂಜೀರ, ವಿಷ, ಹಾಲಾಹಲವೆಂಬಿವುಗಳಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಉದಯವನ್ನುಳ್ಳವು, ಪ್ರಕೃತಿಸ್ಥಿತನುಭಾಗಪ್ರದೇಶಬಂಧಸ್ವರೂಪದಿಂದ ಜೀವನಲ್ಲಿರುವವು ಲತೆ, ದಾರು, ಅಸ್ಥಿ, ಶೈಲವೆಂಬಿವುಗಳಿಗೆ ಸಮಾನಾಗಿರುವವು. ಯಾವ್ಯಾವ ಗತಿಗಳಲ್ಲಿ, ಯಾವ ಯಾವ ಯೋನಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿಸವೆಂದಿಂತು ಚಿಂತಿಸುವದು ವಿವಾಕವಿಜಯ ಧರ್ಮಧ್ಯಾನವು.

೬ ಈ ಕರೀರವು ಅನಿತ್ಯವಾದದ್ದು. ಕರಣಿಲ್ಲದಿರುವದು ವಾತ, ಪಿತ್ತ, ಕ್ಲೇಷ್ಮಗಳೆಂಬ ತ್ರಿದೋಷಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುವದು. ರಸ, ರುಧಿರ, ಮಾಂಸ, ಮೇದೋಸ್ಥಿ, ಮಜ್ಜೆ, ಕುಕ್ಷುಗಳೆಂಬ ಸಪ್ರಧಾತುಮಯವಾದದ್ದು. ಮಲ, ಮೂತ್ರ, ಕ್ರಿಮಿಗಳಿಂದ ಭರಿತವಾಗಿ ಎಡೆವರಿಯದೆ ಬಸರ್ತು ಸುರಿಯುವ ದುರ್ಗಂಧವನ್ನುಳ್ಳದ್ದು. ಸಮೃಜ್ಞಾನಿಯ ವೈರಾಗ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದದ್ದು. ಇದರ ಸಂಬಂಧಗಳಾದ ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಖಗಳು ರುಚಿಕರವಲ್ಲವು. ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ವಿರಸಗಳಾಗುವವು. ನಂಜಿನ ಮರದ ಹಣ್ಣುಗಳಿಗೆ (ವಿಷ) ಸಮಾನವಾದವುಗಳು. ಸಂಸಾರದುಃಖಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು. ಎಷ್ಟು ಸೇವಿಸಿದರೂ ತೃಪ್ತಿಯಿಲ್ಲದವುಗಳು ಹೇಸಿಗೆಗೆ ಸಮಾನವಾದವುಗಳು. ಅದರಿಂದ ಇವರ ಅನುಭವವು ಬಳ್ಳದಲ್ಲವೆಂದು ಸರ್ವದಾ ಚಿಂತಿಸುವದು ವಿರಾಗವಿಜಯ ಧರ್ಮಧ್ಯಾನವು.

೭ (೧) ಸಚಿತ್ತಯೋನಿ, (೨) ಅಚಿತ್ತಯೋನಿ, (೩) ಸಚಿತ್ತಾಚಿತ್ತಮಿತ್ರಯೋನಿ, (೪) ಶೀತಯೋನಿ, (೫) ಉಷ್ಣಯೋನಿ, (೬) ಶೀತೋಷ್ಣ ಮಿತ್ರಯೋನಿ, (೭) ಸಮೃತ್ತಯೋನಿ, (೮) ನಿವೃತ್ತಯೋನಿ, (೯) ಸಮೃತ್ತನಿವೃತ್ತಮಿತ್ರಯೋನಿಗಳೆಂಬ ಜೀವೋತ್ಪತ್ತಿನಿಮಿತ್ತವಾದ ನವ ಯೋನಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾನುನಿಂದ (ಜರೆ) ಅವರಿಸಿ ಹುಟ್ಟುವ, ತತ್ತಿಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವ, ಕರೂಣಿಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವಗಳ್ಳಂಗಳೂಂ, ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಉಪವಾಸವೈಯ್ಯ (ಅಮೃತ್ಯುನಿ) ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ

ವೆಣೆರುಂ, ನೆರಕಗಳಲ್ಲಿ ಜೀನುಹುಳುವಿನ ಗೂಡಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿರುವ ಬಿಲಗಳ ನೆಡುವೆ ಗಡು
ಗಿನ ಕಾಯನ್ನು ಮೊಗುಚೆದ ಹಾಗೆ ಇರುವ ಯೋನಿಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ಉಪವಾದಿಕಗಳುಂ,
ಸುತ್ತಲೂ ಇರುವ ಪುಟ್ಟಗಳ ಸಮೂಹವನ್ನೇ ಶರೀರವೆಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ಸನ್ನಾ
ರ್ಥನ ಪ್ರಾಣಿಗಳುಂ ಎಂದಿವುಗಳು ಭವದಿಂದ ಭವಾಂತರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಂದೇ
ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಅಬಿನ ಹಾಗೆ ನೆಟ್ಟಗೆ ಹೋಗುವ ಇಮು ಗತಿಯುಂ, ಎರಡು ಸಮಯದಲ್ಲಿ
ಹೊಡೆದ ಗುಂಡಿನ ಹಾಗೆ ಬಂದು ಕೊಂಕಿನಿಂದ ಹೋಗುವ ಪಾಣಿಮುಕ್ತಗತಿಯುಂ, ಮೂರು
ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನೇಗಲಿನ ಹಾಗೆ ಎರಡು ಕೊಂಕಿನಿಂದ ಹೋಗುವ ಲಾಂಗಲಗತಿಯುಂ, ನಾಲ್ಕು
ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಗೋಮೂತ್ರದ ಹಾಗೆ ಮೂರು ಕೊಂಕಿನಿಂದ ಹೋಗುವ ಗೋಮೂತ್ರಗತಿಯುಂ
ಎಂದಿವುಗಳಿಂದ ಅಂತ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಘೋರಾರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಳಲಿ ಬಳಲುತ್ತಿರುವ
ಜೀವನಿಗೆ ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನ, ಜ್ಞಾನ, ಚಾರಿತ್ರಗಳು ದೊರೆಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಪಡೆದ ಮನುಷ್ಯಜನ್ಮವು
ನಿರರ್ಥಕವೆಂದು ಸದಾ ಚಿಂತಿಸುವದು ಭವವಿಚಯ ಧರ್ಮಧ್ಯಾನವು.

೮ ವಸ್ತುವು ಹ್ಯಾಗಿರುತ್ತದೋ ಹಾಗೆಯೇ ಚಿಂತಿಸುವದು ಮತ್ತು ಅದು ದ್ವಾದಶಾನು
ಪ್ರೇಕ್ಷಾರೂಪವಾಗಿರುವದು.

ಗಾಹೆ || ಅದ್ಭವಮಸರಣಮೇಕತ್ರಮಂಜಸಂಸಾರಲೋಕಮಶುಚಿತ್ತಂ ||

ಅಸವಸಂವರಣಿಜ್ಜರಧಂಮಂ ಬೋಹಿಜ್ಜ ಚಿತ್ತೇಜ್ಜೋ || ೭ ||

ತಾ:—೧ ಅದ್ರವಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆ, ೨ ಅಕರಣಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆ, ೩ ಏಕತ್ವಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆ, ೪ ಅನ
ತ್ವಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆ, ೫ ಸಂಸಾರಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆ, ೬ ಲೋಕಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆ, ೭ ಅಶುಚಿತ್ವಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆ,
೮ ಅಸ್ರವಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆ, ೯ ಸಂವರಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆ, ೧೦ ನಿರ್ಜರಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆ, ೧೧ ಧರ್ಮಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆ,
೧೨ ಬೋಧಿಮಾರ್ಗಭಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆ ಈ ದ್ವಾದಶಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಭಾವತುದ್ಧಿಯಿಂದ ಭಾವಿಸು
ವದು ಸರಿಸ್ತಾನವಿಚಯ ಧರ್ಮಧ್ಯಾನವು.

೯ ಜೀವಾದಿ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಅತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳಾದುದರಿಂದ ಪರೋಕ್ಷಜ್ಞಾನಗಳಿಂದ ಅವೆ
ಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಿಳಿಯಲಸಾಧ್ಯವಾಗಿರುವದು. ಅದರಿಂದ ಸರ್ವಜ್ಞರ ವಚನವೇ ಪ್ರಮಾಣ
ವೆಂದು ಕ್ರದ್ಧಿಯನ್ನಿಟ್ಟು ಸರ್ವದಾ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿರುವದು ಅಜ್ಞಾ ವಿಚಯ ಧರ್ಮಧ್ಯಾನವು.

೧೦ ಶ್ಲೋಕ || ಸೂಕ್ಷ್ಮಂ ಜಿನೋದಿತಂ ತತ್ತ್ವಂ ಹೇತುಭಿಯನ್ನಹನ್ಯತೇ ||

ಅಜ್ಞಾನಿಧಂ ತು ತದ್ಗ್ರಹ್ಯಂ ನಾನ್ಯಥಾ ವಾದಿನೋ ಜಿನಾಃ || ೧೧ ||

ಎನ್ನುವದು ಮತ್ತಂ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಪರಮಾಗಮದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಮರೆವೆ
ಯಾದರೆ ನಯನಿಕ್ಷೇಪ ಪ್ರಮಾಣಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ವಿಚಾರಿಸಿ ಸ್ಯಾದ್ವಾದಮತಾನು
ಸಾರಿಯಾಗಿ ಸ್ವಸಮಯಭೂಷಣವುಂ, ಪರಸಮಯ ದೂಷಣವುಂ ಎಂದಿವುಗಳ ಭೇದಗಳನ್ನು
ತಿಳಿದು ಚಿಂತಿಸುವದು ಕಾರಣವಿಚಯ ಧರ್ಮಧ್ಯಾನವು. ಈ ದಶಭೇದವನ್ನುಳ್ಳ ಧರ್ಮಧ್ಯಾ
ನವು ಖೇತ, ಪದ್ಮ, ಕುಕ್ಷ ಲೆಶ್ಯಗಳನ್ನುಳ್ಳದ್ದು || ಅಸಂಯತ ಸಮ್ಯಗ್ ದೃಷ್ಟ್ಯಾದಿ, ಅಪ್ರಮ
ತ್ತರಂ ಬ: ೪-೫-೬-೭ ನಾಲ್ಕು ಗುಣಸ್ಥಾನಗಳವರಿಗೂ ವರ್ತಿಸುವದು ಅಥವಾ

ಶ್ಲೋಕ || ಜಿನಾಜ್ಞಾ ಕಲ್ಮಷಾಪಾಯ ಕರ್ಮಪಾಕ ವಿಚಾರಣಾ |

ಲೋಕಸಂಸ್ಥಾ ವಿಚಾರಣ್ವ ಧರ್ಮೋ ದೇವತ್ವಯೋದಿತಃ || ೩೪ ||

ಮತ್ತೂ ಧರ್ಮಧ್ಯಾನವು ಬಾಹ್ಯಾಭ್ಯಂತರ ಭೇದದಿಂದ ಎರಡು ಪ್ರಕಾರವಾಗುವದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಸೂತ್ರಾರ್ಥವಿಚಾರ:- ದೃಢವ್ರತಾದಿಗಳುಂ ಸಂಭೃತ ಚರಣವದನಕಾಯಂ ಪರಿಸ್ಪಂದ ವಾಗ್ವ್ಯವಾರ ಜಂಭಜ್ಯಂಭೋದ್ಗಾರ ಮೋಹೋದಯದಿಂದ ಪ್ರಾಣಾವಾನಾದಿಗಳುದ್ರೀಕವಿರ ಮಣಲಕ್ಷಣಂ ಅನ್ಯರಿಂದ ತಿಳಿಯಲ್ಪಡುವುದರಿಂದ ಬಾಹ್ಯಧರ್ಮಧ್ಯಾನವಾಗುವದು.

ತನ್ನಿಂದರಿಯಲ್ಪಡುವ ಅಭ್ಯಂತರ ಧರ್ಮಧ್ಯಾನವು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ—ಕಲ್ಮತ್ರಯಾದಿ ವಿರ ಹಿತಂ ಮಾಯಾಕಲ್ಮ ಮಿಥ್ಯಾಕಲ್ಮ ನಿರಾಸಕಲ್ಮವೆಂದು ಮೂರುವಿಧವು. ಅದು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ—

೧ ಚಾರಿತ್ರ ಪರಕಳತ್ರಾದಿ ವಾಂಛಾರೂಪರಾಗವಿಕಾರವುಂ, ಪರಬಂಧ, ವಧಭೇದಾದಿ ವಾಂಛಾರೂಪ ದ್ವೇಷವಿಕಾರವುಂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಒಂದುಸಾರಿ ಹುಟ್ಟಿದರೆ ಕೊಕ್ಕರಿಸಿ ತನ್ನನ್ನು ತಾನೇ ನಿಂದಿಸುತ್ತಾ ಆ ಹ್ವಣದಲ್ಲಿಯೇ ನಿಜಕುಠ್ಠ ಪರಮಾತ್ಮಭಾವನಾಭಿ ಮುಖನಾಗಿ ಪರಮ ಸಮರಸಿಭಾವ ನಿರ್ಮಲ ಜಲದಿಂದ ವಿಭಾವಮಲಕಲಂಕವನ್ನು ತೊಳೆದು ಪರಿಶುದ್ಧಾತ್ಮನಾಗುವದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತನ್ನ ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿರುವ ವಿಕಾರಗಳನ್ನು ಅನ್ಯರು ಯಾರೂ ತಿಳಿಯುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಉದಾಸೀನವನ್ನು ಮಾಡಿ ಬಹಿರಂಗ ಬಕವೇಷದಿಂದ ಲೋಕ ರಂಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವದು ಮಾಯಾಕಲ್ಮವಾಗುವದು.

೨ ಸ್ವಕುದ್ಧಾತ್ಮಸ್ವರೂಪವೇ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಉಪಾದೇಯವೆಂದು ತಿಳಿಯದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ರುಚಿ ಯಿಲ್ಲದಿರುವದುಂ ಮಿಥ್ಯಾತ್ವವೆಂಬ ಸುಳಿಯ ಕುಳಿಯಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವದರಲ್ಲಿ ಉಂಟಾ ಗಿರುವ ರಾಗವುಂ ಮಿಥ್ಯಾಕಲ್ಮವಾಗುವದು.

೩ ನಿತ್ಯಾನಂದಾತ್ಮಭಾವನಾಸಂಜಾತ ಪರಮಾನಂದಾಮೃತ ಸೇವೆಯಿಲ್ಲದೆ, ದೃಷ್ಟಕೃ ತಾನು ಭೂತಗಳಾದ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ ವಿಷಯಗಳನಿಸುವ ಭೋಗೋಪಭೋಗ ಸುಖಗಳನ್ನು ಬಯಸಿ ನೆನೆಯುವದು ನಿರಾಸಕಲ್ಮವು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿರುವ ಕಲ್ಮತ್ರಯಾದಿ ಸಮಸ್ತ ವಿಭಾವ ಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿ ಪರಮ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯ ಸಂವಿತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಪರಮಾನಂದೈಕ ಲಕ್ಷಣಸುಖಾ ಮೃತವನ್ನನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ವೀತರಾಗ ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪ ಸ್ವಸಂವೇದನ ಭಾವನೆಯು ಅಭ್ಯಂತರ ರೂಪ ನಿತ್ಯಯಧರ್ಮಧ್ಯಾನವು.

ಶ್ಲೋಕ || ಪಿಂಡಸ್ಥಂ ಚ ಪದಸ್ಥಂ ಚ ರೂಪಸ್ಥಂ ರೂಪವರ್ಜಿತಮ್ |

ಚತುರ್ಧಾಧ್ಯಾನಮಾವಾತ್ಮತಂ ಭವ್ಯರಾಜೀವ ಭಾಸ್ಯರೈಃ || ೩೫ ||

ತಾಃ—ಪದಸ್ಥ, ಪಿಂಡಸ್ಥ, ರೂಪಸ್ಥ, ರೂಪಾತೀತವೆಂದು ಧ್ಯಾನವು ಭವ್ಯರಾಜೀವರುಗ ಳೆಂಬ ಕಮಲಗಳನ್ನು ಅರಳಿಸುವಂಥಾ ಸೂರ್ಯನೋವಾದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಯೋಗೀಶ್ವರರಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ || ೪ ||

ಶ್ಲೋಕ || ಪದಸ್ಥಂ ಮಂತ್ರವಾಕ್ಯಸ್ಥಂ ಪಿಂಡಸ್ಥಂ ಸ್ವಾತ್ಮಚಿಂತನಮ್ |

ರೂಪಸ್ಥಂ ಸರ್ವಚಿದ್ರೂಪಂ ರೂಪಾತೀತಂ ನಿರಂಜನಮ್ || ೩೬ ||

ಶುಭ್ರಸ್ಥಿತಿ ಸಂಕಾಶಂ ಸ್ವರಂತಂ ಜ್ಞಾನತೇಜಸಮ್ |
ಗಣ್ಯದ್ವಾದಶಭಿಯುಕ್ತಂ ಧ್ಯಾಯೇದರ್ಹಂತಮಕ್ಷಯಮ್ || ೩೭ ||

ಕಂದ|| ತಾರಗೆಯಂ ಪ್ರೀರಾಭಿಯ |
ವಾರಿಯೊಳರದೊರಸಿ ಕರ್ಚಿದಂತೆ ಯೋಲೆಸವಾ- ||
ಕಾರದ ಪಂಚಪದಂಗಳ |
ನಾರೈದತಿ ಶುಭ್ರಮನದೊಳಿರೆ ಪದಸ್ಥಂ || ೨೦೧ ||

ತಾ:- ಚಂದ್ರನನ್ನು ಹೈರಸಮುದ್ರದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಪ್ರಕಾಶದೋವಾದಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಅಕಾರವನ್ನುಳ್ಳ ಪಂಚಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಶುಭ್ರವಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಧರಿಸುವದು ಪದಸ್ಥಧ್ಯಾನವು.

ಕಂದ|| ಪಳುಕಿನ ಕೊಡದೊಳು ಸಹಜಂ |
[ಬೆಳಗುವ ಶಶಿಕಾಂತದಸೆವ ಬಿಂಬಾಕೃತಿ ತಂ- ||
ನೊಳಗೊಳಗೆ ತೊಳಗಿ ಬೆಳಗುವ |
ಬೆಳಗಂ ನಿಜವಾಗಿ ಕಂಡೊಡದು ಪಿಂಡಸ್ಥಂ || ೨೦೨ ||

ತಾ:- ಸ್ಥಿತಿಪದ ವಾತ್ಸರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹಜವಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ ಚಂದ್ರಕಾಂತಿಯೋವಾದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಆಕೃತಿಯ ಪ್ರಕಾಶವನ್ನು ತನ್ನ ಹೃದಯ ಕಮಲದಲ್ಲಿ ಥಳಥಳಿಸಿ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಕಂಡರೆ ಅದು ಪಿಂಡಸ್ಥಧ್ಯಾನವು.

ಕಂದ|| ದ್ವಾದಶಗಣಪರಿವೃತನಂ |
ದ್ವಾದಶಕೋಟ್ಯುಕ್ತತೇಜ ವಿಭ್ರಾಜಿತನಂ ||
ಆದರದಿಂ ಮನದೊಳು ನಿಲಿಸು- |
ವಂದಮೇ ರೂಪಸ್ಥಮಪ್ಪ ಪರಮಧ್ಯಾನಂ || ೨೦೩ ||

ತಾ:- ದ್ವಾದಶ (೧೨) ಗಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸಮವಸರಣವಿರಾಜಮಾನರಾಗಿ ಹನ್ನೆರಡುಕೋಟಿ ಸೂರ್ಯನ ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಧಿಕವಾದ ದೇಹಕಾಂತಿಯಿಂದ ವಿರಾಜಿಸುವ ಅರ್ಹತ್ವರಮೇಶ್ವರನ ರೂಪವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸುವ ರೀತಿಯೇ ರೂಪಸ್ಥಧ್ಯಾನವು.

ಕಂದ|| ಸಹಜಸುಖ ಸಹಜಬೋಧಂ |
ಸಹಜಾತ್ಮಕನೆನಿಪ ಕಾಣ್ಯ ಎಂಬೀ ನಲವಿಂ ||
ಸಹಜಮೆನೆ ನೆಲಸಿನಿಂದಿ |
ಬಹಳತೆಯಿಂದಘನಾಶ ರೂಪಾತೀತಂ || ೨೦೪ ||

ತಾ:- ಸಹಜಸುಖ, ಸಹಜಜ್ಞಾನ, ಸಹಜವಾದ ಆತ್ಮದರ್ಶನವೆಂಬೀ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಸಹಜವಾಗಿ ತನ್ನಲ್ಲಿ ತಾನೇ ನೆಲಸಿ ತನ್ನ ವರವಾತ್ಮನನ್ನು ಧ್ಯಾನಮಾಡುವದೇ ವಾಪನನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವಂಥಾ ರೂಪಾತೀತಧ್ಯಾನವು.

ಕಂದ|| ಶ್ರೀಕರಮುಖಿಷ್ಟ ಸಕಲ |
ಸುಖಾಕರಮಪವರ್ಗ ಕಾರಣಂ ಭವಹರಣಂ ||

ಲೋಕಹಿತಂ ಮನ್ಯನದೋ- |

ಳೇಕಾಗ್ರತೆ ನಿಲೈ ನಿರುಪಮಂ ಪಂಚಪದಂ || ೨೦೫ ||

ತಾ:—ಸಂಪದ್ಯುಕ್ತವಾದ ಸಮಸ್ತ ಇಷ್ಟಾರ್ಥಸುಖಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಂಥಾ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದಂಥಾ ಚತುರ್ಗತಿಭ್ರಮಣ ಸಂಸಾರ ದುಃಖವನ್ನು ಅಪಹರಿಸುವಂಥಾ ಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಹಿತವಾದಂಥಾ ಉಪಮಾರಹಿತವಾದ ಪಂಚಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳ ಮಂತ್ರವು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏಕಾಗ್ರತೆಯಿಂದ ನಿಲ್ಲಲಿ.

ಕಂದ|| ಪಂಚಪದಂ ಭವಭವದೋ- |

ಸಂಚಿತ ಪಾಪಮನೇ ಕಡಿಸಲಾಕೃಮಮೋಘಂ ||

ಪಂಚಮಗತಿಗಿರದೋಯುಂ |

ಪಂಚಪದಾಕ್ಷರದ ಮಹಿಮೆ ಸಾಧಾರಣಮೇ || ೨೦೬ ||

ತಾ:—ಈ ಪಂಚಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳ ಪದವು ಅನಂತಾನಂತ ಜನ್ಮಗಳಿಂದ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ ಪಾಪಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾಶಮಾಡುವದು. ಹೀಗೆ ಗತಿಯಾದ ಮೋಕ್ಷಗತಿಗೆ ಬಿಡದೆ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗುವದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪಂಚಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳ ಮಂತ್ರದ ಮಹಿಮೆಯು ಸಾಧಾರಣವಾದದ್ದಲ್ಲವು.

ಕಂದ|| ಮಾರಿರಿವುಪ್ಪು ಜಲನೃಪ |

ಜೋರರುಜಾಘೋರದುಃಖಮಂ ಪಿಂಗಿಸುವೀ- ||

ಸಾರಾಯದ ಪಂಚಪದವ- |

ನ್ನೇರಿದಮಕ್ಕಮಗೆ ಮುಕ್ತಿಯಪ್ಪಂನೇವರಂ || ೨೦೭ ||

ತಾ:—ಮಾರಿ, ಕಪ್ಪು, ಬೆಂಕಿ, ನೀರು, ರಾಜ, ಕಳ್ಳರು, ರೋಗ ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಘೋರವಾದ ದುಃಖಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವಂಥಾ ಸಾರವಾದ ಪಂಚಪದವು ನಮಗೆ ಮೋಕ್ಷವನ್ನು ಹೊಂದುವವರಿಗೂ ಒಂದು ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷವು.

ಕಂದ|| ಭೋಂಕನೆ ಕಳಿಗುಂ ಭವದುಃ- |

ಪಂಕಮನುಗ್ರಾಹಿ ಶಾಕಿನೀಗ್ರಹಭೂತಾ- ||

ತಂಕಮನಸುರಸಿತಾಚಾ |

ತಂಕೆಯನಖಿಳೈಕಮಂಗಳಂ ಪಂಚಪದಂ || ೨೦೮ ||

ತಾ:—ಈ ಪಂಚಮಂತ್ರವು ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಕೆಸರನ್ನು ಶೀಘ್ರದಿಂದ ನಾಶಮಾಡುವದು. ಮತ್ತು ಶಾಕಿನೀ ಗ್ರಹ ಭೂತಗಳ ಆತಂಕವನ್ನೂ ರಾಕ್ಷಸ, ಪಿತಾಚಗಳ ಭಯವನ್ನೂ ನಾಶಮಾಡುವದು. ಮತ್ತು ಸಮಸ್ತ ಮಂಗಳಗಳಿಗೂ ಇದೊಂದು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾಗಿರುವದು.

ಕಂದ|| ಆಪೊತ್ತುಂ ಸದ್ಭಕ್ತಿಯೊ- |

ಳೀಪಂಚಪದಾಕ್ಷರಂಗಳಂ ಜಪಿಯಿಸುವಂ- ||

ಗಾಪೊತ್ತುಂ ಭವತಾಪಂ |

ಪಾಪಮುಂ ನೆರೆ ಕೆಟ್ಟು ಮುಕ್ತಿಯಕ್ಕುಮಮೋಘಂ || ೨೦೯ ||

ತಾಃ—ಯಾವಾಗಲೂ ಸದ್ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಈ ಪಂಚಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಸಮಸ್ತವಾದ ಅಪತ್ತುಗಳೂ, ಸಂಸಾರಸಂತಾಪಗಳೂ, ಪಾಪವೂ ಜನ್ಮಾಗಿ ನಾಶವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಮೋಕ್ಷವಂಟಾಗುವದು.

ಕಂದ|| ಮಂಗಳಕಾರಣ ಪಂಚಪ- |

ದಂಗಳನಪವರ್ಗವಿರಚಿತ ಸೋಮಾ- ||

ನಂಗಳನಕ್ಷಯ ಮಂತ್ರಪ- |

ದಂಗಳ ನೋಡೂದುನೇರೈಯ್ಯ ನಿಶ್ಚಲಮತಿಯಿಂ || ೨೧೦ ||

ತಾಃ—ಸಮಸ್ತ ಸುಖಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾದಂಥಾ ನಾಶವಿಲ್ಲದಿರುವ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೋಮಾನದೋವಾದಿಯಲ್ಲಿರುವಂಥಾ ಪಂಚಮಂತ್ರಗಳನ್ನು ನಿಶ್ಚಲವಾದ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಜಪಿಸ ತಕ್ಕದ್ದು.

ವೃತ್ತ|| ಬಲವದ್ಭೂತ ಪಿತಾಚ ರಾಕ್ಷಸ ವಿಷಂ ವ್ಯಾಳ್ಭಾಧೆಯಂ ಪಿಂಗುಕುಂ |

ದಳಿಯಿಕ್ಕುಂ ರಿಪುರಾಜಚೋರಭಯಮಂ ದುಃಖಾಗ್ರತೋಕಂಗಳಂ ||

ಗಳಿಯಿಕ್ಕುಂ ಫಳಿಯಿಕ್ಕುಮೆಲ್ಲದೆಶೆಯಿಂದೊಳ್ಳಂ ಜಗನ್ಮುಖ್ಯ ಮಂ- |

ಗಳವೀಪಂಚಗುರುಸ್ತನಂ ಶುಭಕೃತಿಂ ಪ್ರತ್ಯೂಹವಿಧ್ವಂಸನಂ || ೨೧೧ ||

ತಾಃ—ಈ ಪಂಚಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳ ಸ್ವರಣೆಯು ಬಲಿಷ್ಠವಾದ ಭೂತ, ಪಿತಾಚ, ರಾಕ್ಷಸ, ವಿಷಸರ್ಪಗಳ ಬಾಧೆಯನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸುವದು. ಮತ್ತು ಶತ್ರು ರಾಜ ಕಳ್ಳರ ಭಯವನ್ನೂ ದುಃಖದಿಂದಂಟಾದ ಸಮಸ್ತ ತೋಕಂಗಳನ್ನೂ ನಾಶಮಾಡುವದು. ಮತ್ತು ಸಮಸ್ತವಾದ ಕರ್ಮಗಳನ್ನೂ ಧ್ವಂಸಮಾಡುವದು. ಎಲ್ಲಾ ದೇಶೆಯಿಂದಲೂ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂಗಳ ಕರವಾದದ್ದು.

ವೃತ್ತ|| ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಕ್ಷೋಭಮಂತ್ರಂ ತ್ರಿಜಗದಧಿಪಕೃತ್ಪಂಚಕಲ್ಯಾಣಲಕ್ಷ್ಮೀ |

ಸಾನಾತ್ರಜ್ಯಾಕರ್ಷಣಮಂತ್ರಂ ನಿರುಪಮಂ ಪರಮ ಶ್ರೀವಧೂವಶ್ಯಮಂತ್ರಂ ||

ವಾಕ್ಸೋನಾಹ್ವಾನಮಂತ್ರಂ ತ್ರಿಭುವನಜನಸಂಮೋಹಮಂತ್ರಂ |

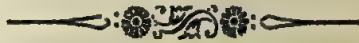
ಚಿಹ್ವಾಗ್ರೇ ಸಂತತಂ ಪಂಚಗುರುನಮಸ್ಕಾರಮಂತ್ರಂ ಮಮಾಸ್ತು || ೨೧೨ ||

ತಾಃ—ಈ ಪಂಚಮಂತ್ರವು ಮೂರು ಲೋಕವನ್ನೂ ನಡಗಿಸುವದು. ಮೂರು ಲೋಕ ದಲ್ಲಿಯೂ ಅಧಿಕವಾದ ಗರ್ಭಾವತರಣ, ಜನ್ಮಾಭಿಷೇಕ, ದೀಕ್ಷಾಕಲ್ಯಾಣ, ಕೇವಲಜ್ಞಾನ, ಮೋಕ್ಷಕಲ್ಯಾಣ ಲಕ್ಷ್ಮೀಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಡುವದು. ಉಪಸಾರಹಿತ ಣಾದ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಮೋಕ್ಷಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನು ವಶ್ಯಮಾಡಿಕೊಡುವ ಮಂತ್ರವು. ಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಜಂದ್ರೋದಯವನ್ನಂಟು ಮಾಡುವದು. ಮೂರು ಲೋಕದಲ್ಲಿರುವ ಜನಗಳನ್ನು ಮೋಹಿಸ ಲ್ಪಡುವದು. ಈ ಪ್ರಕಾರವಾದ ಅರಹಂತ, ಸಿದ್ಧರಾಚಾರ್ಯ, ಉಪಾಧ್ಯಾಯ, ಸರ್ವಸಾಧುಗ ಳೆಂಬ ಪಂಚಗುರು ನಮಸ್ಕಾರ ಮಂತ್ರವು ನನ್ನ ನಾಲಿಗೆಯ ತುದಿಯಲ್ಲಿ ನಿರಂತರದಲ್ಲಿಯೂ ವಾಸಮಾಡಲಿ.

ವೃತ್ತ|| ಘನಕರ್ಮದ್ವಿಧಿವಾರಣಂ ಪ್ರಬಲ ಮಿಥ್ಯಾತ್ವೋಗ್ರಹೋಚ್ಚಾಟನಂ |
ಕುನಯಾಶೀರ್ವಿಪನಿರ್ವಿಷೀಕರಣವಾ ಪಾಪಾಸ್ರವಸ್ತಂಭನಂ ||
ವಿನೂತಾಹಿಂದ್ರ ಸುರೇಂದ್ರ ಮುಕ್ತಿಲಲನಾ ಸಂವೋಹನಂ ಭಾರತೀ- |
ವನಿತಾವಶ್ಯಮಿದಲ್ತ ಪಂಚಪರಮೇಷ್ಠಿನಾಮುಂತ್ರಾಕ್ಷರಂ || ೨೧೩ ||

ತಾಃ—ಈ ಪಂಚಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳ ನಾಮವಾದ ಮುಂತ್ರಾಕ್ಷರವು ಘನವಾದ ಕರ್ಮಗಳೆಂಬ ವಿಧಿಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವದು. ಪ್ರಬಲವಾದ ಮಿಥ್ಯಾತ್ವವೆಂಬ ಗ್ರಹವನ್ನು ಬಿಡ್ಬೋಡಿಸುವದು. ದುಷ್ಪವರ್ಗಗಳೆಂಬ ಸರ್ಪನ ವಿಷವನ್ನು ನಿರ್ವಿಷವಾಗಿ ಮಾಡುವದು. ಪಾಪಗಳ ಬರುವಿಕೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವದು. ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಧರಣೀಂದ್ರ ದೇವೇಂದ್ರ ಪದವಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸುವದು. ವೋಕ್ಷಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನು ಮೋಹಿಸಲ್ಪಡುವದು. ಮತ್ತು ಸರಸ್ವತಿಯನ್ನು ವಶಮಾಡಿಕೊಡುವದು.

ಮತ್ತು ಪದಸ್ಮಧ್ಯಾನದ ವರ್ಣನೆ ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—

ಗಾಹೆ || ಪಣತಿಸಸೋಳಭಪ್ಪಣಜದುದುಗಮೇಗಚ್ಚ ಜವಹಝಾವಹ ||
ಪರಮೇಶ್ಠಿವಾಚಯಾಣಂ ಅಂಣಂಚಗೂರೂವದೇಶೇಣ || ೧೦ ||

ತಾಃ—ಪಣತಿಸ-ಉನ್ನೋ ಅರಹಂತಾಣಂ, ಉನ್ನೋ ಸಿದ್ಧಾಣಂ, ಉನ್ನೋ ಅಇರಿಯಾಣಂ, ಉನ್ನೋ ಉವರ್ಯುಯಾಣಂ, ಉನ್ನೋ ಘೋಯೇ ಸವ್ವಸಂಹೂಣಂ ಎಂಬೀ ಪಂಚಪದದ ೩೫ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನೂ, ಸೋಳ-ಅರಹಂತ ಸಿದ್ಧಾ ಅಇರಿಯ ಉವರ್ಯುಯಾ ಸಾಹು ಎಂಬ ಪದದ ಪೋಡಾಕ್ಷರಗಳನ್ನೂ, ಭ-ಅರಹಂತ ಸೀಸಾ ಎಂಬ ಪಡಾಕ್ಷರಗಳನ್ನೂ, ಪಣ-ಅಸಿಅಉಸಾ ಎಂಬ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿಮಂತ್ರವನ್ನೂ, ಚದು-ಅಸಿಸಾಹೂ ಎಂಬ ನಾಲ್ಕಾಕ್ಷರ ಮಂತ್ರವನ್ನೂ, ದುಗ-ಅಸಾ ಎಂಬೆರಡಾಕ್ಷರ ಮಂತ್ರವನ್ನೂ, ಏಗಂಚ-ಅ ಎಂಬ ಮೇಣ್ ಹಂ ಎಂಬ ಮೇಣ್ ಓಂ ಎಂಬ ಅಕ್ಷರವನ್ನೂ, ಜವಹ-ಜವವನ್ನು ಮಾಡುವದು, ಝಾವಹ-ಧವಲವರ್ಣವಾಗಿ ಲಲಾಟಾದಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಧ್ಯಾನಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಮತ್ತು ಗೂರೂವದೇಶೇಣ-ಅವಂಚಕರಾದ ಪರಮ ಗುರುವಿನ ಉಪದೇಶದಿಂದಂ ಪರಮೇಶ್ಠಿವಾಚಯಾಣಂ-ಪರಮೇಷ್ಠಿವಾಚಕಗಳನ್ನೂ ಅಂಣಂಚ-ಲಘು ಬೃಹತ್ಸಿದ್ಧಚಕ್ರಚಿಂತಾಮಣಿದೇಹಾರಕ್ರಮದೊಳಂ ದ್ವೈದಶಸಹಸ್ರಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನುಳ್ಳ ಪಂಚಪರಮೇಷ್ಠಿಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಭರಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನಿರ್ವಾಣಸುಖಾಪೇಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಜಪಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಅಥವಾ ಧ್ಯಾನಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಅರ್ಹಂ ಎಂಬ ಪದದ ಅರ್ಥವನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಮಾಡುತ್ತಾರೆ—

ಶ್ಲೋಕ|| ಅಕಾರಃ ಪರಮೋ ಬೋಧೋ ರೇಪೋ ವಿಶ್ವಾವಲೋಕದೃಕ್ ||
ಹಕಾರೋನಂತವೀರ್ಯಾತ್ಮಾ ಬಿಂದುಸ್ಯಾದುತ್ತಮಂ ಸುಖಂ || ೩೮ ||

ಮತ್ತು ಓಂಕಾರವು ಹ್ಯಾಗೆ ಪಂಚಪರಮೇಷ್ಠಿವಾಚಕವಾಯಿತೆಂದರೆ—

ಗಾಹೆ || ಅರಹಂತಾ ಅಸರೀರಾ ಅಇರಿಯಾ ತಹ ಉವರ್ಯುಯಾ ಮುಣಿಣೋ ||
ಪಥಮುಖ್ಯರಣಿಪ್ಪಂಜೋ ಓಂಕಾರಂ ಪಂಚಪರಮೇಶ್ಠಿ || ೧೧ ||

ತಾಃ—ಎಂಬೀ ಸೂತ್ರಾಭಿಪ್ರಾಯದ ಪಂಚಪರಮೇಷ್ಠಿನಾಮ ಪ್ರಥಮಾಕ್ಷರ ಸಂಧಿ
ಲಕ್ಷಣದಿಂದಂ ಸಮಾನಸರ್ವಣೀದೀರ್ಘಭವತಿಯೆಂದು ಅಕಾರವಾಯಿತು. ಉವರ್ಣೇ ಒ
ಎಂಬೀ ಸೂತ್ರದಿಂದ ಓಂಕಾರವಾಯಿತು. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಓಂಕಾರವು ಸಿದ್ಧವಾಗುವದೆಂದರಿ
ಯುವದು. ಸಮಸ್ತ ಮಂತ್ರವಾದ ಗ್ರಂಥಸಾರಸರ್ವಂಗಳುಂ ಪುಣ್ಯಬಂಧಸಂವಾದಿಗಳುಂ
ವಾವಬಂಧವಿಚ್ಛೇದಿಗಳಾದಂಥಾ ಪಂಚಪದಂಗಳನ್ನು ಪಂಚಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳ ಗುಣಸ್ವರಣ
ಪೂರ್ವಕಂ ಅಧಿಕಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಜಮಿಸುತ್ತಲೂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಲೂ ಇರುವವನಿಗೆ ಭಾವಶುದ್ಧಿಯು
ವ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವದು. ಅವ್ರಾರ್ಥಿತವುಂ ಉಭಯ ಭವಸಫಲವಾಗುವದೆಂದರಿದು ಗುಣಸ್ವರಣ
ಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಕ್ರಮವು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—

ಪದಂಧ್ರ, ಪಿಂಡಂಧ್ರ, ರೂಪಂಧ್ರಾಧ್ಯಾಸವಿಷಯರಾದ

ಅರ್ಹದ್ವೇವರ ಸ್ವರೂಪವು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—

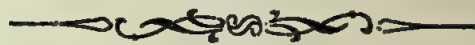
ಘಾತಿಚತುಷ್ಟಯರಹಿತರುಂ || ೪ || ಅಷ್ಟಾದಶದೋಷರಹಿತರುಂ || ೧೮ || ಪಂಚ
ಮಹಾಕಲ್ಯಾಣಾಂಕಿತರುಂ || ೫ || ಅಷ್ಟಮಹಾವ್ರಾತಿದಾರ್ಯವಿಶಿಷ್ಟರುಂ || ೮ ||
ಚತುಸ್ತ್ರಿಂಶದತಿಶಯಸಮೇತರುಂ || ೩೪ || ಕತೇಂದ್ರವೃಂದನಂದ್ಯವಾದಾರವಿಂದದ್ವಂದ್ವ
ರುಂ || ೧೦೦ || ವಿಶಿಷ್ಟಾನಂತಚತುಷ್ಟಯ ಸಮವಸರಣಾದಿ ವಿಭೂತಿರೂಪಾಂತ
ರಂಗ ಬಹಿರಂಗ ಶ್ರೀಯೋಳ್ಯೂಡಿ ಪರಿವೇಷ್ಠಿಸಿದ ದ್ವಾದಶಗುಣಕ್ಕೆ ಪರಮ ಕಾರುಣ್ಯರಸಂ
ಪೂರಪೂಣ್ಯತೀರ ಸರ್ವಭಾಷಾತ್ಮಕವಾದ ದಿವ್ಯಧ್ವನಿಯಿಂದ ಸಜೀವಾದಿ ಸಕಲ
ಪದಾರ್ಥಂಗಳಂ ಯಥಾ ಸ್ವರೂಪದಿಂದುಪದೇಶನನ್ನು ಮಾಡುವರುಂ, ಕೋಟ್ಯಾದಿತ್ಯ
ಪ್ರಭಾಸಂಕಾಶಪರಮೌದಾರಿಕಕರೀರರುಂ, ಪರಮ ಪವಿತ್ರರುಂ, ಪರಮ ಮಂಗಳರುಂ, ತ್ರಿಜ
ಗದ್ಗುರುಗಳುಂ, ಸ್ವಯಂಭುಗಳುಂ, ಶಾಶ್ವತರುಂ, ಪರಮ ಕಾರುಣ್ಯಮೂರ್ತಿಗಳುಂ ಅದಂಥಾ
ಅರ್ಹತ್ವರಮೇಷ್ಠಿಗಳ ಗುಣಸ್ವರಣೆಯೇ ದುರಿತಾಪಹರಣವೆಂದು ತಿಳಿದು ಏನನ್ನು ಮಾಡ
ಬೇಕೆಂದರೆ—

ಘಾತಿಚತುಷ್ಟಯರಹಿತೋಹಂ, ಅಷ್ಟಾದಶದೋಷರಹಿತೋಹಂ, ಪಂಚಮಹಾ
ಕಲ್ಯಾಣಾಂಕಿತೋಹಂ, ಅಷ್ಟಮಹಾವ್ರಾತಿದಾರ್ಯವಿಶಿಷ್ಟೋಹಂ, ಚತುಸ್ತ್ರಿಂಶದತಿಶಯಸಮೇ
ತೋಹಂ, ಕತೇಂದ್ರವೃಂದನಂದ್ಯವಾದಾರವಿಂದದ್ವಂದ್ವೋಹಂ, ವಿಶಿಷ್ಟಾನಂತಚತುಷ್ಟಯ
ಸಮವಸರಣಾದಿ ವಿಭೂತಿರೂಪಾಂತರಂಗ ಬಹಿರಂಗ ಶ್ರೀಸಮೇತೋಹಂ, ಪರಮ ಕಾರುಣ್ಯ
ರಸೋಪೇತ ಸರ್ವಭಾಷಾತ್ಮಕ ದಿವ್ಯಧ್ವನಿಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಕೋಟ್ಯಾದಿತ್ಯ ಪ್ರಭಾಸಂಕಾಶ
ಪರಮೌದಾರಿಕ ದಿವ್ಯಕರೀರೋಹಂ, ಪರಮ ಪವಿತ್ರೋಹಂ, ಪರಮ ಮಂಗಳೋಹಂ, ತ್ರಿಜ
ಗದ್ಗುರು ಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಸ್ವಯಂಭೂರಹಂ, ಶಾಶ್ವತೋಹಂ, ಜಗತ್ರಯ ಕಾಲತ್ರಯವರ್ತಿ
ಸಕಲ ಪದಾರ್ಥಯುಗಪದಾವಲೋಕನಸಮರ್ಥ ಸಕಲ ವಿಮಲ ಕೇವಲಜ್ಞಾನಸ್ವರೂಪೋಹಂ,
ವಿಕದಾಖಂಡೈಕ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಪ್ರತಿಭಾಸಮಯ ಸಕಲ ವಿಮಲ ಕೇವಲದರ್ಶನಸ್ವರೂಪೋಹಂ,

ಅತೀಂದ್ರಿಯಾತಿಕಯ ಮೂರ್ತಾನಂತಸುಖಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಅನಾರ್ಯವೀರ್ಯಾನಂತಬಲ
ಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಅಚಿಂತ್ಯಾನಂತಗುಣಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ನಿರ್ದೋಷಪರಮಾತ್ಮಸ್ವರೂಪೋಹಂ,
ಸೋಹಂ ಎಂಬಿದು ಮೊದಲಾದುದು ಸವಿಕಲ್ಪ ನಿಶ್ಚಯಭಕ್ತಿಯೆಂದು ತಿಳಿದು ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪ
ಸ್ವಸಂವೇದನ ಜ್ಞಾನದಿಂ ಸ್ವಕುದ್ಧಾತ್ಮಭಾವಾರ್ಹಪ್ರರಮೇಶ್ವರಾರಾಧನೆಯು ವಿನಯಭವ್ಯ
ಜನಂಗಳಿಂದ ನಿರಂತರಂ ಮಾಡಲ್ಪಡಬೇಕೆನ್ನುವದು ಶ್ರೀಕುಂದಕುಂದಾಚಾರ್ಯ ದೇವರಭಿ
ಪ್ರಾಯವು || ೧ ||

ಸಾಲಂಬನವೆನಿಪ ರೂಪಾತೀತ ಧ್ಯಾನವಿಷಯರಾದ ಸಿದ್ಧ ಪರ
ಮೇಷ್ಠಿಗಳ ಸ್ವರೂಪವು ಯಾವ ಪ್ರಕಾರವೆಂದರೆ—

ಜ್ಞಾನಾವರಣಾದಿ ಮೂಲೋತ್ತರ ರೂಪ ಸಕಲ ಕರ್ಮವಿನಿರ್ಮುಕ್ತರುಂ, ಸಕಲ
ವಿಮಲ ಕೇವಲಜ್ಞಾನಾದಿಗುಣಸಮೇತರುಂ, ನಿಷ್ಕ್ರಿಯ ಬಂಕೋತ್ಕರ್ಷಜ್ಞಾಯಕೈಕ
ಸ್ವರೂಪರುಂ, ಕಿಂಚಿನ್ನೂನಾಂತ್ಯ ಚರಮಕರೀರಪ್ರವಾಣರುಂ, ಅಮೂರ್ತರುಂ, ಅಖಂಡ
ಕುಡ್ಧ ಚಿನ್ನೂರ್ತಿಗಳುಂ, ನಿರ್ವ್ಯಗ್ರಸಹಜಾನಂದಸುಖಮಯರುಂ, ಕುಡ್ಧ ಜೀವಘನಾಕಾರರುಂ,
ನಿತ್ಯರುಂ, ನಿರಂಜನರುಂ, ನಿರ್ಮಲರುಂ, ನಿಷ್ಕಲಂಕರುಂ, ಉರ್ಧ್ವಗತಿಸ್ವಭಾವರುಂ,
ಉತ್ಪಾದ ವ್ಯಯ ದ್ರೌವ್ಯಸಂಯುಕ್ತರುಂ, ಜಗತ್ರಯಸ್ವಾಮಿಗಳುಂ, ಲೋಕಾಗ್ರನಿವಾಸಿ
ಗಳುಂ, ತ್ರಿಜಗದ್ವಂದಿತರಾದ ಸಿದ್ಧ ಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳನ್ನು ಧ್ಯಾನಮಾಡುವವರಿಗೆ ನಿತ್ಯ ಸುಖವು
ದೊರೆಯುವದೆಂದಿರಿದು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ—

ಈ ಪ್ರಕಾರವಾದ ವ್ಯವಹಾರಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ತದನಂತರಂ ಜ್ಞಾನಾವರಣಾದಿ
ಮೂಲೋತ್ತರರೂಪ ಸಕಲ ಕರ್ಮವಿನಿರ್ಮುಕ್ತೋಹಂ, ಸಕಲ ವಿಮಲ ಕೇವಲಜ್ಞಾನಾದಿ
ಗುಣಸಮೇತೋಹಂ, ನಿಷ್ಕ್ರಿಯಬಂಕೋತ್ಕರ್ಷಜ್ಞಾಯಕೈಕ ಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಕಿಂಚಿನ್ನೂ
ನಾಂತ್ಯ ಚರಮಕರೀರಪ್ರವಾಣೋಹಂ, ಅಮೂರ್ತೋಹಂ, ಅಖಂಡ ಕುಡ್ಧ ಚಿನ್ನೂರ್ತೋ
ಹಂ, ನಿರ್ವ್ಯಗ್ರಸಹಜಾನಂದಸುಖಮಯೋಹಂ, ಕುಡ್ಧ ಜೀವಘನಾಕಾರೋಹಂ, ನಿತ್ಯೋಹಂ,
ನಿರಂಜನೋಹಂ, ನಿರ್ಮಲೋಹಂ, ನಿಷ್ಕಲಂಕೋಹಂ, ಉರ್ಧ್ವಗತಿಸ್ವಭಾವೋಹಂ, ಜಗ
ತ್ರಯ ಪೂಜ್ಯೋಹಂ, ಲೋಕಾಗ್ರನಿವಾಸೋಹಂ, ತ್ರಿಜಗದ್ವಂದಿತೋಹಂ, ಅನಂತಜ್ಞಾನ
ಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಅನಂತದರ್ಶನಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಅನಂತವೀರ್ಯಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಅನಂತ
ಸುಖಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಅನಂತಗುಣಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಅನಂತಕೃತ್ಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಅನಂತಾ
ನಂತಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ನಿರ್ವೇದಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ನಿರ್ನೇಹಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ನಿರಾಮಯ
ಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ನಿರಾಯುಷ್ಯಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ನಿರಾಯುಧಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ನಿರ್ನಾಮಸ್ವರೂ
ಪೋಹಂ, ನಿರ್ಗೋತ್ರಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ನಿರ್ವಿಘ್ನಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ನಿರ್ಗತಿಸ್ವರೂಪೋಹಂ,
ನಿರಿಂದ್ರಿಯಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ನಿಷ್ಕಾಮಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ನಿಯೋಗಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ನಿಜ

ಕುದ್ಧಾತ್ಮಸ್ವರಣ ನಿಶ್ಚಯ, ಸಿದ್ಧೋಹಂ, ಪರಂಜ್ಯೋತಿಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ನಿಜನಿರಂಜನಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಚಿನ್ಮಯಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಜ್ಞಾನಾನಂದಸ್ವರೂಪೋಹಂ ಎಂದಿವು ಮೊದಲಾದ ನಿಜಕುದ್ಧಾತ್ಮಗುಣಸ್ವರಣರೂಪಂ ನಿಶ್ಚಯ ಸಿದ್ಧಭಕ್ತಿಯೆಂಬುವದು. ನಿಜನಿರಂಜನ ಚಿತ್ಸ್ವರೂಪದೊಳವಿಚಲಾವಸ್ಥಾನಂ ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪ ನಿಶ್ಚಯಸಿದ್ಧಭಕ್ತಿಯಾಗುವದು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸರ್ವಿಕಲ್ಪ ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪಸ್ವರೂಪ ಭೇದಾಭೇದ ಸಿದ್ಧಭಕ್ತಿಯ ಭಾವನಾಬಲದಿಂದ ರಾಜಾಧಿರಾಜಾಭ್ಯುದಯ ಸುಖಪೂರ್ವಕಂ ನಿಶ್ರೇಯಸಸುಖವು ದೊರೆಯುವದು. ಚರಮಾಂಗಾ ಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ವೀತರಾಗ ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪ ನಿಶ್ಚಯ ನಿಜಸಿದ್ಧಭಕ್ತಿಯಾಗಿ ತಥ್ವ ಕರ್ಮಾಕ್ಷಯವನ್ನು ಮಾಡುವದೆಂದರಿದು ನಿಜ ಪರಮಾತ್ಮಾರಾಧನೆಯನ್ನು ನಿರಂತರವೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುವದು ಶ್ರೀಯೋಗೀಂದ್ರ ದೇವರಭಿಪ್ರಾಯವು || ೨ ||

ರೂಪಾಂತೀತ ಧ್ಯಾನಹೋರತಾಗಿ ಶೇಷಧ್ಯಾನತ್ರಯ ವಿಷಯರಾದ
ಆಚಾರ್ಯಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳ ಸ್ವರೂಪವು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ--

ನಿಶ್ಚಯನಯ, ವ್ಯವಹಾರನಯದಿಂದ ದರ್ಶನಾಚಾರ, ಜ್ಞಾನಾಚಾರ, ಚಾರಿತ್ರಾಚಾರ, ತಪಾಚಾರ, ವಿನಯಾಚಾರಗಳೆಂಬ ಪಂಚಾಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾವು ಅಚರಿಸುತ್ತಲೂ ಪರಮದಯಾ ರಸ ಪರಿಣತಿಯಿಂದ ದ್ರವ್ಯ, ಜ್ಞೇತ್ರ, ಕಾಲ, ಭವ, ಭಾವಗಳೆಂಬ ಪಂಚಪ್ರಕಾರ. ಸಂಸಾರ ಸಾಗರೋತ್ತರಣ, ಕಾರಣಭೂತ, ಪೂತ, ಪೋತ, ಪಾತ್ರರೂಪ, ನಿಜ, ನಿರಂಜನ, ಚಿತ್ ಸ್ವಭಾವನಾ ಪ್ರಿಯರಾದ ಸಕಲ ಭವ್ಯ ಜನಂಗಳಂ ನೆಗೆಲ್ವೆಸುವ ಚಾತುರ್ವರ್ಣ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳಾದ ಆಚಾರ್ಯಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳನ್ನು ಗುಣಾನುರಾಗದಿಂದ ಸ್ಮರಿಸುವ ಭವ್ಯರಿಗೆ ಭಾವಕುದಿಯು ದೊರೆಯುವದೆಂದು ತಿಳಿದು ಏನನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ--

ವ್ಯವಹಾರನಿಶ್ಚಯನಯ ಪಂಚಾಚಾರ ಪರಮ ದಯಾರಸ ಪರಿಣತಿ ಪಂಚಪ್ರಕಾರ ಸಂಸಾರ ಸಾಗರೋತ್ತರಣ ಕಾರಣಭೂತ ಪೂತ ಪೋತ ಪಾತ್ರರೂಪ ನಿಜ ನಿರಂಜನ ಚಿತ್ ಸ್ವಭಾವನಾಪ್ರಿಯಃ ಚಾತುರ್ವರ್ಣ ಚಕ್ರವರ್ತಿನಃ ಆಚಾರ್ಯಪರಮೇಷ್ಠಿ ಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ನಿಜನಿತ್ಯಾನಂದೈಕತತ್ವಭಾವಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಸಕಲ ವಿಮಲ ಕೇವಲಜ್ಞಾನ ದರ್ಶನಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ದಂಡತ್ರಯಖಂಡಿತಾಖಂಡ ಚಿತ್ತಿಂದಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಚತುರ್ಗತಿ ಸಂಸಾರದೂರಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ನಿಶ್ಚಯ ಪಂಚಾಚಾರ ಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಭೂತಾರ್ಥ ಪಡಾ ವತ್ಯಕ ಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಸಪ್ತಭಯ ವಿಪ್ರಮುಕ್ತ ಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ವಿಶಿಷ್ಟಾಸ್ವಗುಣ ಪುಷ್ಪ ಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ನವಕೇವಲಲಬ್ಧಿ ಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಅಪ್ಪವಿಧ ಕರ್ಮಮಲಕಲಂಕ ರಹಿತ ಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಅಪ್ಪಾದಿತ ದೋಷರಹಿತ ಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಸಪ್ತನಯ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತ ಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಎಂಬಿವು ಮೊದಲಾದ ಅನುಷ್ಠಾನಂ ಸರ್ವಿಕಲ್ಪ ನಿಶ್ಚಯ ಭಾವನೆಯಾಗುವದು. ನಿಜನಿರಂಜನ ಪರಮ ಪಾರಿಣಾಮಿಕ ಭಾವದ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಅವಿಚಲವಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ನೆಲೆಯು ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪಭಾವನೆ ಎನ್ನುವದು. ಅದೇನೆ ನಿಖಿಳಗುಣೋಪೇತ ನಿಶ್ಚಯಾಚಾರಾಚಾ

ಯಾಭಕ್ತಿಯೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ಪರಮಾನಂದ ಸುಖನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ಕುದ್ಧಾತ್ಮಭಾವನೆಯನ್ನು ನಿರಂತರದಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವದು ಶ್ರೀಬ್ರಹ್ಮದೇವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು || ೩ ||

ಪದಸ್ಯಾದಿ ಧ್ಯಾನತ್ರಯ ವಿಷಯರಾದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ
ಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳ ಸ್ವರೂಪವು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—

ನಿಶ್ಚಯವ್ಯವಹಾರವಾದ ೧ ಕಾಲಾಚಾರ, ೨ ವಿನಯಾಚಾರ, ೩ ಉಪಾದಾನಾಚಾರ, ೪ ಬಹುಮಾನಾಚಾರ, ೫ ಅನಿಹ್ಮನಾಚಾರ, ೬ ವ್ಯಂಜನಾಚಾರ, ೭ ಅರ್ಥಾಚಾರ, ೮ ವ್ಯಂಜನಾರ್ಥಾಚಾರವೆಂಬ ಎಂಟು ತೆರದ ಜ್ಞಾನಾಚಾರವುಂ. ೧ ನಿಶ್ಯಂಕೆ, ೨ ನೀಕಾಂಕ್ಷೆ, ೩ ನಿರ್ವಿಚಿಕಿತ್ಸೆ, ೪ ಅಮೂಢದೃಷ್ಟಿ, ೫ ಉಪಗೂಹನ, ೬ ಸ್ಥಿತೀಕರಣ, ೭ ವಾತ್ಸಲ್ಯ, ೮ ಮಾರ್ಗಪ್ರಭಾವನಾಚಾರಗಳೆಂಬ ಎಂಟು ಪ್ರಕಾರದ ದರ್ಶನಾಚಾರವುಂ, ದ್ವಾದಶವಿಧ (೧೨) ಬಾಹ್ಯಾಭ್ಯಂತರ ತವಾಚಾರವುಂ, ಪಂಚ (೫) ಪ್ರಕಾರದ ವೀರ್ಯಾಚಾರವುಂ, ತ್ರಯೋದಕ (೧೩) ಭೇದಚಾರಿತ್ರಾಚಾರವುಂ ಎಂದೀ ಪ್ರಕಾರವಾದ ಪಂಚಾಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾವು ನಡೆಯುತ್ತಲೂ, ಪರಮಜಿನಗದಿತವಾದ ಪರಮಾಗಮದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಪದ್ಧವ್ಯ, (೬), ಪಂಚಾಸ್ತಿಕಾಯ (೫), ಸಪ್ತತತ್ವ (೭), ನವ (೯) ಪದಾರ್ಥಗಳುಂ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರವಾದ ಭೇದಾಭೇದ ರತ್ನತ್ರಯಾತ್ಮಕಕಾರಣ ಸಮಯಸಾರದ ಬಲದಿಂದ ಅನಂತಚತುಷ್ಟಯಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಸಮಯಸಾರವನ್ನು ಭವ್ಯಜನಗಳು ಬೆಸಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರಲು ಉಪದೇಶಿಸುವ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳ ಗುಣಸ್ಕರಣೆಯಿಂದ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಪುಣ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವದೆಂದು ತಿಳಿದು ಏನನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ—

ನಿಶ್ಚಯವ್ಯವಹಾರ ಅಷ್ಟ (೮) ವಿಧ ಜ್ಞಾನಾಚಾರಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಅಷ್ಟ (೮) ವಿಧ ದರ್ಶನಾಚಾರಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ದ್ವಾದಶ (೧೨) ವಿಧ ತವಾಚಾರಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಪಂಚ (೫) ವಿಧ ವೀರ್ಯಾಚಾರಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ತ್ರಯೋದಕ (೧೩) ಚಾರಿತ್ರಾಚಾರಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಹ್ರಾಯಿಕಜ್ಞಾನಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಹ್ರಾಯಿಕದರ್ಶನಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಹ್ರಾಯಿಕಚಾರಿತ್ರ ಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಹ್ರಾಯಿಕಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ ಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಹ್ರಾಯಿಕಪಂಚಲಬ್ಧಿ ಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಪರಮ ಕುಡ್ಧಚಿದ್ರೂಪಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ವಿಶುದ್ಧಚೈತನ್ಯಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಕುಡ್ಧಚಿತ್ತಾಯಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ನಿಜ ಜೀವತತ್ವಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಕುಡ್ಧ ಜೀವಪದಾರ್ಥಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಕುಡ್ಧ ಜೀವದ್ರವ್ಯ ಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಕುಡ್ಧ ಜೀವಾಸ್ತಿಕಾಯ ಸ್ವರೂಪೋಹಂ ಎಂದಿವು ಮೊದಲಾದ ಭಾವನೆಯು ನಿಶ್ಚಯ ಸರ್ವಿಕಲ್ಪಾರಾಧನೆಯಾಗುವದು. ನಿಜನಿತ್ಯಾನಂದ ಕುದ್ಧಾತ್ಮಸ್ವರೂಪದೊಳು ನಿರಂತರವಸ್ಥಾನಂ ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪಾರಾಧನೆಯಾಗುವದೆಂದು ತಿಳಿದು ಅನಂತ ಸುಖವಾಪ್ತಿ ನಿಮಿತ್ತಕ್ಕಾಗಿ ನಿರೂಪಾಧಿಕ ಸಹಜಾತ್ಮತತ್ವಾನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ನಿರಂತರದಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವದು ಶ್ರೀನಿತ್ಯಾನಂದ ಬಾಲಚಂದ್ರದೇವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು || ೪ ||

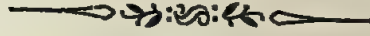
ಪದಸ್ಥಾದಿ ಧ್ಯಾನತ್ರಯ ವಿಷಯರಾದ ಸರ್ವಸಾಧುವರಮೇಷ್ಠಿಗಳ ಸ್ವರೂಪವು ಯಾವ ಪ್ರಕಾರವೆಂದರೆ—

೧. ಶುದ್ಧ ಚೈತನ್ಯವಿಲಾಸಿತಲಕ್ಷಣ ನಿಜಾತ್ಮತತ್ವರೂಪಿ ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನವೆಂಬುವದರಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸುವದು ನಿಶ್ಚಯದರ್ಶನಾಚಾರವಾಗುವದು. ೨. ನಿರ್ವಿಕಾರ ಪರಮಾನಂದಮಯವಾದ ತನ್ನೊಂದವನ್ನು ಭೇದ ವಿಜ್ಞಾನದಿಂದಂ ರಾಗಾದಿ ಪರಭಾವಗಳ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ಬೇರನ್ನಾಡಿ ತಿಳಿಯುವದು ಸಮ್ಯಜ್ಞಾನವು. ಅದರಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸುವದು ನಿಶ್ಚಯಸಮ್ಯಜ್ಞಾನಾಚಾರವಾಗುವದು. ೩. ಶುದ್ಧಾತ್ಮಭಾವನಾಜನಿತ ಸ್ವಭಾವಿಕ ಸುಖಾನುಭೂತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಲವಾಗಿರುವ ಪರಿಣತಿಯು ಸಮ್ಯಕ್ಚಾರಿತ್ರವು. ಅದರಲ್ಲಿ ನಿರಂತರಂ ವರ್ತಿಸುವದು ನಿಶ್ಚಯ ಚಾರಿತ್ರಾಚಾರವಾಗುವದು. ೪. ಸಮಸ್ತ ಪರದ್ರವ್ಯೇಚ್ಛಾನಿರೋಧದಿಂದ ನಿರ್ಮಲ ನಿಜಾತ್ಮಭಾವನಾನುಷ್ಠಾನವನ್ನು ಮಾಡುವದು ಉತ್ತಮ ತಪಸ್ಸು. ಅದರಲ್ಲಿ ಸದಾ ವರ್ತಿಸುವದು ನಿಶ್ಚಯತಪಾಚಾರವಾಗುವದು. ೫. ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿರುವ ಚತುರ್ವಿಧಾರಾಧನೆಯೊಳು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಮರೆಸದೆ ಮಾಡುವದು ನಿಶ್ಚಯ ವೀರ್ಯಾಚಾರವಾಗುವದು. ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿರುವ ಪಂಚಾಚಾರಂಗಳೊಳು ಚರಣಾ ಗ್ರಸಾಭಿಪ್ರಾಯದ ವ್ಯವಹಾರಪಂಚಾಚಾರದೊಳು ತಾವು ಮುಂಕೂಡಿ ಶುದ್ಧ ರತ್ನತ್ರಯಾತ್ಮಕಕಾರಣಸಮಯಸಾರದ ಬಲದಿಂದ ಅನಂತ ನಿಶ್ಚಯ ಮೋಕ್ಷ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಚತುಷ್ಟಯಾತ್ಮಕಕಾರ್ಯ ಸಮಯಸಾರವನ್ನು ವೀತರಾಗ ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪ ಸಮಾಧಿಯೊಳ್ಳೆಂದು ಸಾಧಿಸುವ ಸರ್ವ ಸಾಧುವರಮೇಷ್ಠಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಭರಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸ್ಮರಿಸುವ ಭವ್ಯಾತ್ಮನಿಗೆ ಆ ಸ್ಮರಣೆಯು ನಿಜ ಶುದ್ಧ ರತ್ನತ್ರಯಾತ್ಮಕವಾದ ನಿಶ್ಚಯಮೋಕ್ಷಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿ ಕಾರಣವಾಗುವದೆಂದರಿದು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ—

ಅಖಂಡಶುದ್ಧಜ್ಞಾನೈಕೈಕಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಸ್ವಭಾವಿಕ ಜ್ಞಾನದರ್ಶನಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಅಂತರಂಗ ರತ್ನತ್ರಯಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಅನಂತಚತುಷ್ಟಯಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಪಂಚಮಭಾವ ಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ನಯನಿಕ್ಷೇಪಪ್ರಮಾಣವಿದೂರಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಸಪ್ರಭಯ ವಿಪ್ರಮುಕ್ತ ಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಅಷ್ಟ (೮) ವಿಧ ಕರ್ಮವಿನಿರ್ಮುಕ್ತ ಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಅವಿಚಲಿತ ಶುದ್ಧ ಚಿದಾನಂದಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಅದ್ವೈತ ಪರಮಾಹ್ಲಾದಸುಖಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಎಂಬಿವು ಮೊದಲಾದ ಸವಿಕಲ್ಪ ಗುಣಸ್ಕರಣ ಸ್ವಶುದ್ಧಾತ್ಮಸ್ವರೂಪದೊಳು ನಿಶ್ಚಲಾವಸ್ಥಾನಂ ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪ ಗುಣಸ್ಕರಣೆಯೆಂದರಿದು ಸರ್ವಸಾಧುವದವ್ರಾಪ್ತಾರ್ಥಂ ಸ್ವಶುದ್ಧಾತ್ಮಭಾವನೆಯು ವಿವೇಕಿ ಜನಂಗಳಿಂದ ನಿರಂತರದಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಲ್ಪಡಬೇಕೆನ್ನುವದು ಶ್ರೀಕುಮುದಚಂದ್ರಭಟ್ಟಾರಕ ದೇವರಭಿವ್ರಾಯವು || ೫ ||

ಇವರೈವರು ಪಂಚಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳು ಹ್ಯಾಗಾದರೆಂದರೆ—

ನಿಜರು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳು, ಅರಹಂತರೇಕದೇಶಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳು, ಅಜಾ
ಯರು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಸರ್ವಸಾಧುತ್ರಯರುಂ ತತ್ವದ ಸಾಧಕತ್ವದಿಂದ ಭಾವಿನೈಗಮನಯ
ದಿಂದ ಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳೆನ್ನಲ್ಪಡುವರು || ೫ || ಮತ್ತುಂ ಪ್ರಾಥಮಿಕಾವೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಚಿತ್ತಸ್ಥಿರೀಕರ
ಣಾರ್ಥಮುಂ ದುರ್ಧ್ಯಾನವಂಜನಾರ್ಥಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ವ್ಯವಹಾರನಿಶ್ಚಯನಯಭೇದಾಭೇದ
ಧ್ಯಾನವಿಷಯರೆನಿಸಿದ ಪಂಚಪರಮೇಷ್ಠಿಭಕ್ತ್ಯಾದಿರೂಪಪರಾಕ್ರಿಯಾವಾದ ಬಹಿರಂಗ ಧರ್ಮ
ಧ್ಯಾನದ ಬಲದಿಂದ ನಿಶ್ಚಯ ಧರ್ಮಧ್ಯಾನಮಂ ಮತ್ತೆಯುಂ ಹೇಳುವ—

ಪ್ರಸ್ತುತ ಶ್ಲೋಕ|| ವೈರಾಗ್ಯಂ ತತ್ಪವಿಜ್ಞಾನಂ ನೈಗ್ರಹಂ ವತ್ಸಚಿತ್ತತಾ ||

ಚಿಂತಂ ಪರಿವಹತ್ಪಂಚ ಪಂಚೈತೇ ಧ್ಯಾನಹೇತವಃ || ೬೯ ||

ನಿಮಿತ್ತಂ ಕರಣಂ ಪಂಚಗುರವೋ ಗೌಣಮುಖ್ಯತಃ ||

ಕರಣ್ಯಂ ಕರಣಂ ಸ್ವಸ್ಥ ಸ್ವಯಂ ರತ್ನತ್ರಯಾತ್ಮಕಂ || ೪೦ ||

ವ್ಯವಹಾರನಿಶ್ಚಯವೋಕ್ಷಕಾರಣಂಗಳುಂ ಧ್ಯಾನದಿಂದ ದೊರಕೊಳ್ಳುವದೆಂಬುವ
ದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ಲೋಕ|| ಸ ಚ ಮುಕ್ತಿಹೇತು ದಿವ್ಯೇಧ್ಯಾನೇ ಯಸ್ಮಾದವಾಪ್ಯತೇ ದ್ವಿವಿಧೋಽಪಿ ||

ತಸ್ಮಾದಭ್ಯಾಸ್ಯಂತು ಧ್ಯಾನಂ ಸುಧಿಯೋ ಸದಾವ್ಯವಾಲಸ್ಯಂ || ೪೧ ||

ವಜ್ರಸಂಹನನೋಪೇತಾಃ ಪೂರ್ವಪುತ್ರ ಸಮನ್ವಿತಾಃ ||

ದದ್ಯುಃ ಕುಕ್ಷಮಿಹಾತೀತಾಃ ಶ್ರೇಣ್ಯವಾರೋಹಣ ಹವಾಃ || ೪೨ ||

ತಾದ್ಯಕ್ ಸಾಮಗ್ರ್ಯಭಾವೇತು ಧ್ಯಾತುಂ ಕುಕ್ಷಮಿಹಾಹವಾನ್ ||

ಧರಾಯುಗೇನಾನುದಿಶ್ಯ ಧರ್ಮಧ್ಯಾನಂ ಪ್ರಚಕ್ಷ್ಮಹೇ || ೪೩ ||

ಕಂದ|| ಧ್ಯಾನಂ ಪುನಿ ನಿಜತತ್ವ |

ಧ್ಯಾನಂ ದೊರಕೊಳ್ಳದೆಂಬನಜ್ಞಾಂ ಗರುಡ ||

ಧ್ಯಾನದಿ ನಹಿಗರಳಕ್ಷಯ- |

ಮೇನಾಗದೇ ಲೋಕಮರಿಯೇ ನಿಜಗುಣನಿರತಾ || ೨೧೪ ||

ಜ್ಞಾನಾನಂದನಿಜಾತ್ಮಂ |

ಜ್ಞಾನಿಗೇಕೆನ್ನಂ ಪ್ರತಿಕ್ರಮಣಮುಂ ಪ್ರತ್ಯಾ- ||

ಖ್ಯಾನಮುಮಾಳೋಚನೆಯುಂ |

ಧ್ಯಾನಾಂತರ್ಗತಮೇ ತೀಲಗುಣಮುಂ ತಪಮುಂ || ೨೧೫ ||

ಜ್ಞಾನಿಗೇ ದೊರಕೊಳ್ಳುಂ ನಿ- |

ತ್ಯಾನಂದಂ ಸನ್ನತಿಶ್ರುತಾದಿಕ ಪಂಚ ||

ಜ್ಞಾನೈಕತ್ವ ಸ್ಥಿತಿಯಿಂದಂ |

ಧ್ಯಾನಿಸೆ ಸಂಜಲಿಸದಧಿಕದೇಶಾಗ್ರತೆಯುಂ || ೨೧೬ ||

ಗಾಹೆ || ಜಗಣಿಮಿಸಥ್ವವಿಕಾಣಕಯಿಣಿಯಅವೈಅಣುವಾವೂ ||

ಅಗ್ನಿಕಣಜ್ವೇವಕಥಗಿರಿದಹಯಿಸೇಸುವಿಹಾವೂ || ೧೨ ||

ತಾಃ—ತೃಣ, ಕಾವೃಪುಂಜನನ್ನು ಹುಣಿಕಾಗಿ ಹುಣಮಾತ್ರಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸುಡುವ ಹಾಗೆ ವೀತರಾಗೆ ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪ ಸ್ವಸಂವೇದನ ಜ್ಞಾನಭಾವನಾಬಲದಿಂದ, ನಿಜಕುದ್ಧಾತ್ಮನನ್ನು ನಿಮಿಷಾರ್ಥಕಾಲಂ ಏಕಾಗ್ರಧ್ಯಾನದಿಂದ ಧ್ಯಾನಿಸಲು ಅನಂತಭವದಿಂದ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ ಕರ್ಮಗಳೆಲ್ಲವೂ ನಿರ್ಮೂಲವಾಗುವವು. ಈ ಕಾಲಂ ಈ ಜ್ವೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತಿಯುಂಟಾಗುವದೆಂದು ನಂಬಿ ನಿಜಾತ್ಮಭಾವನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲ್ಪಡಬೇಕು. ಮುಂತೀಗಳೂ ಭರತ, ಸಗರ, ರಾಮ, ಪಾಂಡವಾದಿಗಳು ಪರಮಾತ್ಮಭಾವನೆಯಿಂದ ಸಂಸಾರಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸ್ತೋಕ (ಕಡಿಮೆ) ಮಾಡಿ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಸುಖವನ್ನು ಭೋಗಿಸಿ ಬಂದು ಜನ್ಮವನ್ನೆತ್ತಿ ಪೂರ್ವಭವ ಭಾವಿತ ಭೇದಾಭೇದ ರತ್ನತ್ರಯಭಾವನಾಸಂಸ್ಕಾರ ಬಲದಿಂದ ಪುನಃ ಸ್ವಕುದ್ಧಾತ್ಮನನ್ನು ಭಾವಿಸಿ ಭೋರೋಪಸರ್ಗಂಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದು ಮುಕ್ತಿಸುಖವನ್ನು ಪಡೆದರೆಂದುತಿಳಿದು, ಅಭ್ಯುದಯ ನಿಶ್ಚ್ರೇಯಸ ಸುಖದಾಯಕವಾದ ಸ್ವಕುದ್ಧಾತ್ಮಭಾವನೆಯನ್ನು ನಿರಂತರವೂ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಕಂದ|| ಮನಮಿರೆ ಪುರ್ವನಮೊದಲೊಳು |

ಮನದೊಳಗಿರೆ ವಾಯುಕರಣ ತತಿವಾಯುವಿನೋ- ||

ಳ್ಳುನಿದಿರೆ ಪದ್ಮಾಸನದೊ- |

ಳನುಮಿರೆ ಏಕಾಗ್ರನಾತ್ಮಚಿಂತೆಯೊಳಿದಂ || ೨೧ ||

ಪುನಃ ಅಪ್ರಕೃತ ವಿಪಯಕಪ್ರಾಯಾದಿ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲಿಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸವಿಕಲ್ಪವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಪಂಚಪರಮೇಷ್ಠಿಧ್ಯಾನಾದಿ ಪ್ರಕೃತ ಪರಿಣಾಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರವರ್ತಿಸುವಂಥಾ ಅಂತರಾತ್ಮನಿಗೆ ಯಾವದೊಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಿಜದೇಹಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಪರೀಪಹವೃತ್ತಿಯಾಗುವದು (ಮಮತ್ವವು ಬಿಡಲ್ಪಡುವದು) ಆಗಲೇ ಏಕಾಗ್ರತೆ ದೊರೆಯುವದು ಅದೇ ನಿಶ್ಚಯಧ್ಯಾನವಾಗುವದು.

ಕಂದ|| ಹೊರಹೊರಗೆ ಸುಳಿವ ಮನಮಂ |

ನಿರಿಸುವುದೇನಾನುಮೊಂದುರೂಪಂ ಕುರುಪಿಂದೊಳಗಾ ||

ಕುರುಪುವನುಳಿದು ಬಳಿಕ್ಕಂ |

ನಿರಿಸುವುದು ನಿಜನಿರ್ವಿಕಲ್ಪ ನಿಜಚಿದ್ರೂಪಕದೊಳೆ || ೨೨ ||

ಗಾಹೆ|| ಅರುಹಾಸಿದ್ಧಾ ಅಗ್ನಿರಿಯಾ ಉವರ್ಯು ಯಾ ಸಾಹುಪಂಚಪರಮೇಶ್ಠಿ |

ತೇವಿಹುಜೇತ್ತಾ ಆದೇತಮ್ನಾ ಆದಾಹು ಮೇ ಶರಣಂ || ೧೩ ||

ತಾಃ—ಯಾವುದೊಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಅರ್ಹತ್ವದ್ಧಾಚಾರ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯ ಸರ್ವಸಾಧುಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳು ನಿಶ್ಚಯನಯದಿಂದ ಅನಂತಗುಣಸ್ವರೂಪ, ಸ್ವಕುದ್ಧ ಚಿದ್ರೂಪದೊಳು ವರ್ತಿಸುವರದುಕಾರಣದಿಂದ ಅಲ್ಪಸಂಹನದಿಂದ ಅಲ್ಪಕೃತದಿಂದ ಅಥವಾ ಅಲ್ಪಚಾರಿತ್ರದಿಂದಾದರೂ ನಿಜಾತ್ಮಧ್ಯಾನವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು.

ಗಾಹೆ|| ಭರಹೇ ದುಸ್ಸಮಕಾಲೇ ಧಂಮರಝ್ಞಾಣಂ ಹವೇರ್ಱಣಾಣಿಸ್ಸ |

ತಂ ಅಪ್ಪಸಾವರಿದೇಣಹುಮಣಯಿ ಸೋಹು ಅಂಞಾಣಿ || ೧೪ ||

ಅಂಜಲಿತೇಯರಣ ಸುದ್ಧಾ ಅಪ್ಪರಝ್ಞಾ ಪೂಣ |

ಅಹಂ ಇದ್ವತ್ತಂ ತಥ್ಛುಮದಾಣಿಬ್ಬದಿಜ್ಜೊತ್ತಿ || ೧೫ ||

ಶ್ಲೋಕ|| ಅರ್ತಧ್ಯಾನಂ ನಿಷೇಧಂತಿ ಕುಕ್ಲಧ್ಯಾನಂ ಜಿನೋತ್ತಮಾಃ ||

ಧರ್ಮಧ್ಯಾನಂ ಪುನಃ ಪ್ರಾಪ್ತುಃ ಶ್ರೇಣಿಭ್ಯಾಂ ಪ್ರಾಗ್ವಿವರ್ತಿನಾಮ್ || ೪೪ ||

ಯತ್ಪುನಃ ವಜ್ರಿಕಾಯಸ್ಯ ಧ್ಯಾನಮಿತ್ಯಾಗಮೇನ ಚ ||

ಶ್ರೇಣ್ಯೋ ಧ್ಯಾನಂ ಪ್ರತಿತ್ಯುಕ್ತಂ ತನ್ನಾವಸ್ಥಾಂ ನಿಷೇಧಕಮ್ || ೪೫ ||

ಯತ್ರಾಹುರ್ನಹಿಕಾಲೋಯಂ ಧ್ಯಾನಸ್ವಧ್ಯಾಯತಾಮಿತಿ ||

ಅರ್ಹಸ್ಯತಾನಭಿಜ್ಞತ್ವಂ ಖ್ಯಾಪಯಂತ್ಯಾತ್ಮನಾ ಸ್ವಯಮ್ || ೪೬ ||

ತಾಃ—ಈ ಭರತಕ್ಷೇತ್ರದ ಹಂಠಾವಸರ್ಪಿಣಿಯ ದುಷಮಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೃವಕೋವಕಮು ಶ್ರೇಣಿಗಳಿಂದ ಕೆಳಗೆ ವರ್ತಿಸುವ ಭವ್ಯರಿಗೆ ಸ್ವಕುದ್ಧಾತ್ಮಾಶ್ರಿತ ಧರ್ಮಧ್ಯಾನವನ್ನು ಯಾರು ಕೆಲವರು ಒಡಂಬಡುವದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥಾವರು ಜಿನಮತಕ್ಕತ್ಯಂತ ದೂರರಂದು ತಿಳಿದು ಶ್ರೀಜಿನಮತಾವಲಂಬಿಗಳು ಏನು ಮಾಡುವರಂದೊಡೆ—

ರಾಗ, ದ್ವೇಷ, ಮೋಹ, ಕ್ರೋಧ, ಮಾನ, ಮಾಯಾ, ಲೋಭ, ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ ವಿಷಯವ್ಯಾಪಾರ, ಮನೋವಚನ, ಕಾಯಕರ್ಮ, ಭಾವಕರ್ಮ, ದ್ರವ್ಯಕರ್ಮ, ನೋಕರ್ಮ, ಖ್ಯಾತಿ, ಪೂಜಾ, ಲಾಭ, ದೃಷ್ಟಕೃತಾನುಭೂತ, ಭೋಗಕಾಂಕ್ಷಾರೂಪ ನಿದಾನ ಮಾಯಾ ಮಿಥ್ಯಾತ್ವ ತಲ್ಯತ್ರಯ, ಗಾರವತ್ರಯ, ದಂಡತ್ರಯಾದಿ ವಿಭಾವಪರಿಣಾಮಕೂನ್ಮೋಹಂ, ನಿಜನಿರಂಜನ ಸ್ವಕುದ್ಧಾತ್ಮಸಮ್ಯಕ್ಶ್ರದ್ಧಾನ ಜ್ಞಾನಾನುಪ್ಪಾನರೂಪಾಭೇದ ರತ್ನತ್ರಯಾತ್ಮಕ ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪ ಸಮಾಧಿ ಸಂಜಾತ ವೀತರಾಗಸಹಜಾನಂದಸುಖಾನುಭೂತಿರೂಪಮಾತ್ರಲಕ್ಷಣೇನ, ಸ್ವಸಂವೇದನಜ್ಞಾನಸಮ್ಯಕ್ಪ್ರಾಪ್ತೋಭರಿತಾವಜ್ಞಾನೇನಗಮ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತೋಭರಿತಾವಸ್ಥೋಹಂ, ನೈಜಕುದ್ಧಾತ್ಮ ಟಂಕೋತ್ಪೀರ್ಣಜ್ಞಾಯಕೈಕಸ್ವಭಾವೋಹಂ, ಸಹಜಕುದ್ಧಪಾರಿಣಾಮಿಕಭಾವ ಸ್ವಭಾವೋಹಂ, ಸಹಜಕುದ್ಧಜ್ಞಾನಾನಂದೈಕಸ್ವಭಾವೋಹಂ, ಭೇದಜ್ಞಲನನಿರ್ಭರಾನಂದಸ್ವ ರೂಪೋಹಂ, ಚಿತ್ಕಳಾಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಚಿನ್ಮುದ್ರಾಂಕಿತ ನಿರ್ವಿಭಾಗಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಚಿನ್ಮಾ ತ್ರಮೂರ್ತಿಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಚೈತನ್ಯರತ್ನಾಕರಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಚೈತನ್ಯಾಮರದ್ರವ್ಯಸ್ವರೂ ಪೋಹಂ, ಚೈತನ್ಯಾಮೃತಾಹಾರಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಚೈತನ್ಯರಸರಸಾಯನಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಚೈತನ್ಯಚಿನ್ಮದ್ವಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಚೈತನ್ಯಕಲ್ಯಾಣವೃಕ್ಷಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಜ್ಞಾನಪುಂಜಸ್ವರೂ ಪೋಹಂ, ಜ್ಞಾನಜ್ಯೋತಿಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಜ್ಞಾನಾಮೃತಪ್ರವಾಹಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಜ್ಞಾನಾ ಣವಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ನಿರುಪಮಾಲೇಪಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ನಿರವದ್ಯಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಕುಡ್ಧ ಚಿನ್ಮಾತ್ರಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಕುದ್ಧಾಖಂಡೈಕಮೂರ್ತಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಅನಂತಜ್ಞಾನಸ್ವರೂಪೋ ಹಂ, ಅನಂತದರ್ಶನಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಅನಂತಸುಖಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಅನಂತಕಶ್ಮಿಸ್ವರೂಪೋ

ಹಂ, ಸಹಜಾನಂದಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಪರಮಾನಂದಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಪರಮಜ್ಞಾನಾನಂದಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಸದಾನಂದಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಚಿದಾನಂದಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ನಿಜಾನಂದಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ನಿಜನಿರಂಜನಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಸಹಜಸುಖಾನಂದಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ನಿತ್ಯಾನಂದಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಶುದ್ಧಾತ್ಮಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಪರಂಜ್ಯೋತಿಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಸ್ವಾತ್ಮೋಪಲಬ್ಧಿ ಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಶುದ್ಧಾತ್ಮಾನುಭೂತಿ ಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಶುದ್ಧಾತ್ಮಸಂವಿತ್ತಿ ಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಭೂತಾರ್ಥಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಪರಮಾರ್ಥಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ನಿಶ್ಚಯಪಂಚಾಚಾರಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಸಮಯಸಾರಸಮೂಹಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮಸಾರಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಪರಮಮಂಗಲಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಪರಮೋತ್ತಮಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಪರಮಕರಣೋಹಂ, ಪರಮಕೇವಲಜ್ಞಾನೋತ್ಪತ್ತಿಕಾರಣಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಸಕಲಕರ್ಮಕ್ಷಯಕಾರಣಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಪರಮಾದ್ವೈತಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಶುದ್ಧೋಪಯೋಗಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ನಿಶ್ಚಯಪಡಾವಕೃತಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಪರಮಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಪರಮಸಮಾಧಿಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಪರಮಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಪರಮಭೇದಜ್ಞಾನಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಪರಮಸ್ವಸಂವೇದನಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಪರಮಸಮರಸಿಭಾವಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಹೃದಯಿಕಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಕೇವಲಜ್ಞಾನಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಕೇವಲದರ್ಶನಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಅನಂತವೀರ್ಯಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಪರಮಸೂಕ್ಷ್ಮಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಅವಗತನಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಅಗುರುಲಭ್ಯಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಆವ್ಯಾಬಾಧಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಅಪ್ಪವಿಧಕರ್ಮರಹಿತೋಹಂ, ನಿರಂಜನಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ನಿತ್ಯೋಹಂ, ಅಪ್ಪಗುಣಸಹಿತೋಹಂ, ಕೃತಕೃತ್ಯೋಹಂ, ಲೋಕಾಗ್ರವಾಸಿನೋಹಂ, ಅನುಪಮೋಹಂ, ಅಚಿಂತ್ಯೋಹಂ, ಅತರ್ಕೋಹಂ, ಅಪ್ರಮೇಯಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಅತಿಕಯಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಅಕ್ಷಯಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಶಾಶ್ವತೋಹಂ, ಶುದ್ಧಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಸಿದ್ಧಸ್ವರೂಪೋಹಂ, ಸೋಹಂ ಎಂದೀ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಜಗತ್ತಯ ಕಾಲತ್ರಯಗಳಲ್ಲಿ ಮನೋವಾಕ್ಯಾಯಕೃತ ಕಾರಿತಾನುಮೋದದಿಂದ ಶುದ್ಧನಿಶ್ಚಯನೆಯದಿಂದೆಲ್ಲಾ ಭವ್ಯಾತ್ಮರುಗಳು ನಿರಂತರವೂ ನಿಜಾತ್ಮನನ್ನು ಸವಿಕಲ್ಪ ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪ ರೂಪದಿಂದ ಭಾವಿಸುವದು ಸಾಕ್ಷಾದಭ್ಯುದಯ ನಿಶ್ಚ್ರೇಯಸ ಸುಖಪ್ರದ ನಿಶ್ಚಯಧರ್ಮಧ್ಯಾನವಾಗುವದು. ಈ ಧ್ಯಾನದಿಂದ ಅಭ್ಯುದಯ ನಿಶ್ಚ್ರೇಯಸ ಸುಖಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವದು.

ಪುನಃ ಶಕ್ತಿನಿಷ್ಠನಿಶ್ಚಯನೆಯದಿಂದ ಅನಂತಗುಣ ಚಿಂತಾಮಣಿಯ ಕಣಿಯೆನಿಸುವ ಸ್ವಾತ್ಮತತ್ವಾದಿಪದಾರ್ಥಪರಿಜ್ಞಾನಾರ್ಥಂ ತತ್ತ್ವವೇದಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿ ಆರಾಧಿಸುವ ಶಿಕ್ಷ್ರಪೆಯುಂ, ಆ ಪರಮಾತ್ಮಜ್ಯೋತಿಯೆನಿಸುವ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಅತ್ಯಾದರದಿಂದ ಕೇಳುವ ಶ್ರವಣವುಂ, ಆ ಪರಮಾತ್ಮತತ್ತ್ವವನ್ನು ಭೇದವಿಜ್ಞಾನಪೂರ್ವಕಂ ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ಗ್ರಹಣವುಂ, ಆ ನಿತ್ಯಾನಂದೈಕಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಕಾಲಾಂತರದಲ್ಲಿಯೂ ಮರೆಯದ ಧಾರಣೆಯುಂ, ಆ ಪರಮವಾರಿಣಾಮಿಕ ಭಾವವನ್ನು ಸಕ್ರೂತ್ ನೆನೆಯುವ ಸ್ಮೃತಿಯುಂ, ಆ ಪರಮಾನಂದಮಯ ಸಹಜಾತ್ಮನನ್ನು ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಚಿಂತಿಸುವ ಅನುಸ್ಮೃತಿಯುಂ, ಆ ಪರಮಭಾವದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ನಿರಂತರಂ ಮಾಡುವ ಭಾವನೆಯುಂ, ಆ ಪರಮನಿಷ್ಕ್ರಿಯಟಂಕೋತ್ಕರ್ಷಜ್ಞಾನೈಕ ಸ್ವಭಾವದೊಳೆಕಾಗ್ರತೆಯನ್ನುಳ್ಳ ಧ್ಯಾನವುಂ ಆಗುವದು.

ಶ್ಲೋ || ಸ್ತೃತಿ ಸ್ತುತೇ ಸಕ್ರುಚ್ಛಿತ್ತಮುಹುರ್ಮುಹುರನುಸ್ತುತಿಃ |
ಭಾವನಾಸ್ಯ ಪ್ರಬಂಧಾಸ್ಯಾ ಧ್ಯಾನಮೇಕಾಗ್ರನಿಷ್ಠಿತಾ || ೪೭ ||
ಅಸಂಯತಸ್ತೃತಿದೇಶಸಂಯತೇನುಸ್ಥಿತಿಸ್ತೃತಾ |
ಪ್ರಮತ್ತೇ ಭಾವನಾಪ್ರಾಹು ಧ್ಯಾನಂ ಸ್ಯಾದಪ್ರಮತ್ತಕೇ || ೪೮ ||

ತಾಃ—ಇದರಲ್ಲಿ ಅಸಂಯತನಿಗೆ ಸ್ತೃತಿಯುಂ, ದೇಶಸಂಯತನಲ್ಲಿ ಅನುಸ್ತೃತಿಯುಂ, ಪ್ರಮತ್ತನಲ್ಲಿ ಭಾವನೆಯುಂ, ಅಪ್ರಮತ್ತನಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನವುಂ ಆಗುವದು. ಈ ಧರ್ಮಧ್ಯಾನಂ ಪೀತ, ಪದ್ಮ, ಶುಕ್ಲ ಲೇಖ್ಯಯನ್ನುಳ್ಳದ್ದಾಗುವದು.

ಇಂತೀ ಧರ್ಮಧ್ಯಾನಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

ಸೂತ್ರಂ || ಶುಕ್ಲ ಧ್ಯಾನಂ ಚತುರ್ವಿಧಃ || ೫೭ ||

ತಾಃ—೧ ಪೃಥಕ್ತ್ವವಿತರ್ಕವಿಚಾರಂ, ೨ ಏಕತ್ವವಿತರ್ಕವಿಚಾರಂ, ೩ ಸೂಕ್ಷ್ಮಕ್ರಿಯಾಪ್ರತಿವಾತಿಯುಂ, ೪ ವ್ಯುಪರತಕ್ರಿಯಾನಿವೃತ್ತಿಯುಂ ಎಂದು ಶುಕ್ಲ ಧ್ಯಾನವು ನಾಲ್ಕುಭೇದವಾಗುವದು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪೃಥಕ್ತ್ವವು ನಾನಾವಿಧವು, ವಿತರ್ಕವೆನ್ನುವದು ಮತಿಪೂರ್ವಕವಾದ ಕ್ರೂತಜ್ಞಾನದೋಳಕ್ಕೂಡಿದ ಉಹೆಯು, ವಿಚಾರವೆನ್ನುವದು ಧ್ಯಾನಿಸಲ್ಪಡುವ ದ್ರವ್ಯವುಂ, ಗುಣವುಂ, ಪರ್ಯಾಯವುಂ, ಆಗಮವಚನವುಂ, ಮನೋವಚನಕಾಯಮಿಂದಿವುಗಳ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ದರಿಂ ಕ್ರೂತಕೃಥವಿಲ್ಲಂ; ವ್ಯಂಜನಯೋಗಂಗಳೊಳು ಪರಿವರ್ತನವು ಯಾವುದೊಂದಕ್ಕುಂಟು. ಅದು ಪೃಥಕ್ತ್ವವಿತರ್ಕವಿಚಾರವೆಂದು ಹ್ಯಾಗಾಯಿತೆಂದರೆ—ಈ ಮೊದಲಿಲ್ಲದ ಸಂಸಾರವೆಂಬ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ದಾಟಬೇಕೆನ್ನುವ ಪರಮ ಯತಿತ್ವರರೂಪದಿಂದಾದ ಪುರುಷಾಕಾರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂ ದ್ರವ್ಯಪರವಾಣುವಂ ಭಾವಪರವಾಣುವಂ ಮೇಣೊಂದನವಲಂಬಿಸಿ ಉಳಿದ ಸಮಸ್ತವಸ್ತು ಚಿಂತಾವ್ಯಾಪಾರಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಹಾಸಂಸಾರಾವೃತಂ ಕರ್ಮಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಸ್ಥಿತ್ಯನುಭಾಗಂಗಳನ್ನು ಕುಂದಿಸುತ್ತಂ ಉಪಶಮಿಸುತ್ತಂ ಪಿರಿದಪ್ಪ ಕರ್ಮನಿರ್ಜರಯನುಳ್ಳಂ ಮನ, ವಚನ, ಕಾಯವೆಂಬ ಮೂರು ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಯೋಗದಿಂದೊಂದು ದ್ರವ್ಯದ ಗುಣವನ್ನಾಗಲಿ, ಪರ್ಯಾಯವನ್ನಾಗಲಿ, ಹಲವು ನಯಂಗಳ ಇಟ್ಟೆಡೆಯೊಳಿದ್ದದ್ದನ್ನು ಕ್ರೂತಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಸೂರ್ಯನ ಬೆಳಕಿನ ಬಲದಿಂದ ಅಂತರ್ಮುಹೂರ್ತಕಾಲಂ ಧ್ಯಾನಿಸುವದು. ಅಲ್ಲಿಂ ಮೇಲೆ ಅರ್ಥಾಂತರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲುಂ ಮೇಷಾಯರ್ಥದ ಗುಣಕ್ಕೆ ಘೇಷಾಪರ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಮೇಷ್ ಸಂಕ್ರಮಿಸುಗುಂ ಪೂರ್ವಯೋಗದಿಂ ಯೋಗಾಂತರಕ್ಕೆ ವ್ಯಂಜನದಿಂ ವ್ಯಂಜನಾಂತರಕ್ಕೆ ಸಂಕ್ರಮಿಸುಗುಮೆಂದಾ ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ನಲವತ್ತೆರಡು ವಿಕಲ್ಪಗಳಾಗುವವು || ೪೯ || ಅದು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—ಜೀವಾದಿ ಪದ್ಧ್ರವ್ಯಗಳ ಗುಣಗಳ್ಯಾವವೆಂದರೆ—ಜೀವಕ್ಕೆ=ಜ್ಞಾನಾದಿಗಳುಂ, ಪುದ್ಗಲಕ್ಕೆ=ವರ್ಣಾದಿಗಳುಂ, ಧರ್ಮದ್ರವ್ಯಕ್ಕೆ=ಗತ್ಯಾದಿಗಳುಂ, ಅಧರ್ಮದ್ರವ್ಯಕ್ಕೆ=ಸ್ಥಿತ್ಯಾದಿಗಳುಂ, ಆಕಾಶಕ್ಕೆ=ಅನಗಹನತ್ವಂಗಳುಂ, ಕಾಲದ್ರವ್ಯಕ್ಕೆ=ವರ್ತನೆ ಮೊದಲಾದುವುಂ, ಅವುಗಳ ವಿಕಲ್ಪಂಗಳುಂ ಪರ್ಯಾಯಗಳುಂ ಬಂದರ್ಥಮಂ ನೋಡಲು ಉಳಿದರ್ಥಂ ಅರ್ಥಾಂತರವೆಂಬು

ವದು, ಒಂದು ಗುಣದಿಂದ ಬೇರೆಯಾದ ಗುಣವು ಗುಣಾಂತರವೆಂಬುವದು, ಒಂದು ಪರ್ಯಾಯದಿಂದ ಬೇರೆಯಾದ ಪರ್ಯಾಯವು ಪರ್ಯಾಯಾಂತರವೆಂಬುವದು. ಇಂತು ಅರ್ಥ ಅರ್ಥಾಂತರಂ, ಗುಣಂ ಗುಣಾಂತರಂ, ಪರ್ಯಾಯಂ ಪರ್ಯಾಯಾಂತರಂ, ಎಂಬೀ ಅರರಲ್ಲಿ ಯೋಗತ್ರಯ ಸಂಕ್ರಮಣದಿಂದ ಅಷ್ಟಾದಶ (೧೮) ಭಂಗಗಳಾಗುವವು. ಈ ತತ್ತ್ವದ ಗುಣಂ ಗುಣಾಂತರಂ ಪರ್ಯಾಯಂ ಪರ್ಯಾಯಾಂತರವೆಂಬೀ ನಾಲ್ಕರಲ್ಲಿ ಯೋಗತ್ರಯ ಸಂಕ್ರಮಣದಿಂದ ದ್ವಾದಶ (೧೨) ಭಂಗವು ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುವವು. ಇವೆಲ್ಲಾ ಕೂಡಿ ನಲವತ್ತೆರಡು (೪೨) ಭಂಗಗಳಾಗುವವು. ಹ್ಯಾಗಂದರೆ—ಏಕಾಗ್ರ ಚಿಂತಾನಿರೋಧರೂಪವಾದ ಧ್ಯಾನದೊಳಗೆ ಏಕಲ್ಪಗಳು ಹ್ಯಾಗೆ ಕೂಡುವವೆಂದರೆ—ಧ್ಯಾನಿಸುವ ದಿವ್ಯಜ್ಞಾನಿ ನಿಜಶುದ್ಧಾತ್ಮಸಂವಿತ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಾಹ್ಯಚಿಂತೆಯನೆಂತುಂ ಮಾಡುವವನಲ್ಲಂ ಮಾಡದಿದ್ದರೂ ಪ್ರಾರಂಭಕಾಲದಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನಮಂತ್ರದ ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುವದು. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಎನಿತಂಗದಿನ್ನೇವರಮೆನಿತಂ ಅನ್ನೇವರಮೆನಿತಂಕದಿಂದ ಅನಿಹಿತವೃತ್ತಿಯಿಂದ ವಿಕಲ್ಪಂಗಳೊರಾಗುಂ ಆದುಕಾರಣದಿಂದ ಆ ಧ್ಯಾನವು ಪ್ರಥಮವಿತರ್ಕವಿಚಾರವೆಂಬ ಪ್ರಥಮ ಶುಕ್ಲಧ್ಯಾನವಾಗುವದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಂಚೆ ಹೇಳಿದ ದ್ರವ್ಯ ಭಾವ, ಪರಮಾಣುಗಳ ಅರ್ಥವು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ—ದ್ರವ್ಯಶಬ್ದದಿಂದಾತ್ಮದ್ರವ್ಯಂ ಹೇಳಲ್ಪಡುವದು. ಅದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥಂ ಅರ್ಥಾಂತರದಿಂದ ಗುಣಂ ಗುಣಾಂತರ ಪರ್ಯಾಯ ಪರ್ಯಾಯಾಂತರವೆಂಬೀ ನಾಲ್ಕರಲ್ಲಿ ಯೋಗತ್ರಯ ಸಂಕ್ರಮಣದಿಂದ ಹನ್ನೆರಡು ಭಂಗಗಳಾಗುವವು. ಹ್ಯಾಗಂದರೆ—

ಪರಮಾಣುವೆನ್ನುವದೇನೆಂದರೆ—ರಾಗಾದ್ಯುಪಾದಿರಹಿತ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪ ಸಮಾಧಿಗೆ ವಿಷಯವಾದುದರಿಂದ ಇಂತು ದ್ರವ್ಯಪರಮಾಣುಗಳ ಶಬ್ದಾರ್ಥವು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಭಾವಶಬ್ದದಿಂದ ಆತ್ಮದ್ರವ್ಯದ ಸ್ವಸಂವೇದನಜ್ಞಾನಪರಿಣಾಮದಿಂದ ಕೈಕೊಳ್ಳಲ್ಪಡುವದು. ಅದಕ್ಕೆ ಪರಮಾಣುವೆಂಬುವದೇನೆಂದರೆ—ರಾಗಾದಿವಿಕಲ್ಪರಹಿತ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಸ್ಥೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮತ್ವವು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ—ಇಂದ್ರಿಯ ಮನೋವಿಕಲ್ಪಂಗಳೇ ವಿಷಯವಾಗುವದರಿನಿಂತು ಭಾವಪರಮಾಣುಕಂವೇದವ್ಯಾಖ್ಯಾನಮರಿಯಲ್ಪಡುವದು. ಈ ಧ್ಯಾನವನ್ನು ಅನಾದಿಕೃತ ಸಂಹನನವನ್ನುಳ್ಳ ಉಪಕಮಶ್ರೇಣಿಯ ನಾಲ್ವರುಮಂ ಧ್ಯಾನಿಸುವರು. ಅದರ ಫಲಂ ಏಕವಿಂಶತಿ (೨೧) ಚಾರಿತ್ರಮೋಹನೀಯಕರ್ಮೋಪಶಮವಸ್ಥಾ ಮೇಣ್ ವಜ್ರವೃಷಭನಾರಾಜಸಂಹನನ ಚರಮೋತ್ತಮತರೀರವನ್ನುಳ್ಳ ಅಪೂರ್ವಕರಣಾದಿ ಕ್ಷೀಣಕಷಾಯನ ಪ್ರಥಮಭಾಗದವರಿಗೂ ಕ್ಷಪಕಶ್ರೇಣಿಯ ನಾಲ್ವರುಂ ಧ್ಯಾನಿಸುವರು. ಅದರ ಫಲಂ ಏಕವಿಂಶತಿ (೨೧) ಚಾರಿತ್ರಮೋಹನೀಯಾದಿ ಕರ್ಮಕ್ಷಯಂ ಮೇಣಾಗುವದು. ಅದು ಶುಕ್ಲತರಲೇಶ್ಯಯನ್ನುಳ್ಳದ್ದು. ಶ್ರೇಣಿದ್ವಯಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಸ್ವರ್ಗಾಪವರ್ಗಗತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗುವದು. ಮತ್ತಂ ಪೂರ್ವಕೃತ ಜ್ಞಾನಿಗಳುಂ ಯಥಾಖ್ಯಾತ ಶುದ್ಧಸಂಯಮೋಪೇತರಾದ ಕ್ಷೀಣಕಷಾಯಮನುಳಿದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಏಕತ್ವದಿಂದ ನಿರ್ವಿಕಾರ ಸಹಜಸುಖಮಯವಾದ ನಿಜಶುದ್ಧ ಚಿದಾನಂದಸ್ವರೂಪವೊಂದನ್ನೇ ಭಾವಿಸುತ್ತಿರುವ ನಿರುಪಾಧಿ ಸ್ವಸಂವೇದನ ಜ್ಞಾನದಿಂದವಲಂಬಿಸಿ ಶ್ರುತಕೃತ್ಯವ್ಯಂಜನ ಯೋಗಂಗಳ ಪರಾವರ್ತನವಿಲ್ಲದಿರುವದು ಏಕತ್ವವಿತರ್ಕವಿಚಾರವೆಂಬೆರಡನೆಯ ಶುಕ್ಲಧ್ಯಾನವು. ಅದರಿಂದ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಗುಣಶ್ರೇಣಿ ಕರ್ಮನಿರ್ಜರೆಯಾಗುವದು. ದ್ರವ್ಯ ಭಾವ ಸ್ವರೂಪ

ವಾದ ಜ್ಞಾನದರ್ಶನಾನವರಣೀಯಾಂತರಾಯವೆಂಬ ಘಾತಿತ್ರಯಂಗಳುಂ ಆಸಾಶಾವೇದನೀಯಂ
ಮೊದಲಾದ ಅಪ್ರಕೃತ ಘಾತಿಕರ್ಮಗಳುಂ ನಾಕವಾಗಲು ಕೂಡಲೇ ನವಹ್ಲಾಯಿಕಲಬ್ಧಿಗಳೆಂಬ
ಕಿರಣಂಗಳಿಂದ ಬೆಳಗುತ್ತಿರುವ ಸಯೋಗಿಕೇವಲಿ ಜಿನಭಾಸ್ಕರಂ ತೀರ್ಥಕರರಾಗುವನು.
ಇತರ ಕೇವಲಿಗಳಾಗುವರು. ಕೃತಕೃತ್ಯಂ, ಸಿದ್ಧಸಾಧ್ಯಂ, ಬುದ್ಧಬೋಧ್ಯಂ, ಅತ್ಯಂತಾಪುನ
ರ್ಭವಲಕ್ಷ್ಮೀಸಂಗತನಚಿಂತ್ಯ ಜ್ಞಾನವೈರಾಗ್ಯೈಶ್ವರ್ಯವಾಹಂತ್ಯಮನೋಡೆಯಂ ತ್ರಿಲೋಕೇ
ತ್ವರನಾಗಿಮುಂ ಅಭ್ಯರ್ಚನೀಯನುಂ ಅಭಿವಂದ್ಯನುನಾಗಿ ಧರ್ಮಾಮೃತಸಾರದಿಂದ ಭವ್ಯ
ಸಸ್ಯಸಂಪತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಂ ಉತ್ಕೃಷ್ಟದಿಂದಿಶೋನಪೂರ್ವಕೋಟಿಕಾಲಂ ವಿಹಾರಿಸು
ವರು. ನವಕೇವಲಲಬ್ಧಿಗಳ್ಯಾವೆಂದರೆ—

ಶ್ಲೋಕ || ಅನಂತಜ್ಞಾನದೃಗ್ವೀರ್ಯವಿರತಿ ಶುದ್ಧದರ್ಶನಂ ||

ದಾನಲಾಭೌ ಚ ಭೋಗೋಪಭೋಗಾವಾನಂತ್ಯನಾಶ್ರಿತಾಃ || ೪೯ ||

ತಾಃ—ಅನಂತಜ್ಞಾನ, ದರ್ಶನ, ವೀರ್ಯ, ಚಾರಿತ್ರ, ದಾನ, ಲಾಭ, ಭೋಗ, ಉಪ
ಭೋಗ, ಹ್ಲಾಯಿಕಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ ಮೊದಲಾದ ನವಕೇವಲಲಬ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವರು; ಆದರೆ
ಅರ್ಹತ್ವರಮೇತ್ವರರಾಗುವರು. ಬಳಿಕುಂ ವಿಹರಣಾದಿ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಅಂತರ್ಮುಹೂರ್ತಕ್ಕೆ
ಶೇಷಾಯುಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಸಾರಸ್ಥಿತಿಯು ಸಮಾನವಾದರೆ ಬಾದರಕಾಯಯೋಗದಿಂದ ಬಾದರ
ಮನೋವಚನೋಚ್ಚಾಸ ಬಾದರಕಾಯಯೋಗವನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಡಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಮನೋವಚ
ನೋಚ್ಚಾಸವನ್ನೂ ನಾಕವಾಡಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಕಾಯಯೋಗವಾಗುವದು, ಅದೇ ಸೂಕ್ಷ್ಮಕ್ರಿಯಾ
ಪ್ರತಿಪಾತಿಯೆಂಬ ತೃತೀಯ ಶುಕ್ಲಧ್ಯಾನವಾಗುವದು. ಮತ್ತು ಯೋರೋರ್ವರ ಆಯುಷ್ಯ
ಸ್ಥಿತಿಯುಂ ನೋಡಿ ವೇದನೀಯ ನಾಮ ಗೋತ್ರಂಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗಳೈಕ್ಯದುರ್ವಾದದವರು ಆತಪ
ಯೋಗಾತಿಕಯನೋಡೆಯರು ಕರ್ಮರಾತಿಸಾತನ ಸಮರ್ಥಸಾಮಾನ್ಯಿಕ ಖಡ್ಗ ಸಹಾಯವಿಶಿ
ಷ್ಟರುಂ ಮಹಾಸಂವರಸಂವೃತ್ತರುಂ ಲಘುಕರ್ಮಪರಿವಾತನುಮಾಗಿ ಶೇಷ ಕರ್ಮರೇಣು
ಪರಿವಾತನ ಕಕ್ಷಿ ಸ್ವಭಾವದಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಸಮಯದಿಂದ ದಂಡ, ಕವಾಟ, ಪ್ರತರ, ಲೋಕಪೂರ
ಣಂಗಳಿಂದ ಆತ್ಮಪ್ರದೇಶ ವಿಸರ್ಪಣವಾದರೆ ಅನಿತೇಸಮಯಂಗಳಿಂ ಪ್ರದೇಶವಿಸರ್ಪಣಮನುಪ
ಸಂಹರಿಸುವರು. ಎಂತೆಂದೊಡೆ—ಪ್ರಥಮ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದ್ದರೆ, ಕರೀರಬಾಹಲ್ಯದಿಂದ
ಕುಳಿತಿದ್ದರೆ ಕರೀರತ್ರಿಗುಣಬಾಹಲ್ಯದಿಂದ ಲೋಕದತಳದಿಂದಿದ್ದಿದು ಏಳು ಮೇಲೇಳುರಜ್ಜೀ
ತ್ನೇದದೊಳು ಆತ್ಮಪ್ರದೇಶಂಗಳಂ ನಿಮಿರ್ಚಿ ದಂಡಾಕಾರಮಂ ಕೈಕೊಂಡಾಗಲು ದಂಡಸಮು
ದ್ಭೂತವೆಂಬುವದಾಗುವದು. ದ್ವಿತೀಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಾದಿಮುಖದಿಂದಿದ್ದರೆ ದಕ್ಷಿಣೋ
ತ್ತರದೊಳು, ಉತ್ತರಾಭಿಮುಖವಾಗಿದೊಡೆ ಪೂರ್ವಪರದೊಳು ಪೂರ್ವಸೂಚಿತ ಬಾಹಲ್ಯಾ
ಯಾಮಸಹಿತವಾಗಿ ಹಬ್ಬಿದ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಅಮಲ್ವಡೀಯಾಕಾರವನ್ನು ಧರಿಸುವದು ಕವಾಟ
ಸಮುದ್ಭೂತವೆಂಬುವದು. ತೃತೀಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಾತವಲಯತ್ರಯಂ ಮೊರಗಾಗಿ ಉಳಿದ
ಲೋಕಾಕಾಶವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತುಂಬಿಸುವದು ಪ್ರತರೆಯಾಗುವದು. ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ
ಲೋಕಮೆನಿತುಂಟು ಅನಿತುಮೆಂದೆ ವ್ಯಾಪಿಸುವದುಂ ಲೋಕಪೂರಣ ಸಮುದ್ಭೂತವಾಗು
ವದು. ಇವರೊಳು ಒಂದೊಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕುಭಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಅನುಭಾಗಮನಂತ ಗುಣ

ಹೀನವುಂ, ಒಂದೊಂದೇ ಸ್ಥಿತಿಕಾಂಡಕ ಘಾತವಾಗುವದು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಅಂತರ್ಮುಹೂರ್ತಕ್ಕೊಂದೇ ಸ್ಥಿತಿಕಾಂಡಕ ಘಾತವಾಗುವದು. ಲೋಕಪೂರಣದೊಳು ಆಯುಸ್ಸಿತ್ತಿಯೊಳು ಸಂಸಾರಸ್ಥಿತಿ ಸಮಾನಮಲ್ಲಿಯಾಯುಸ್ಥಿತಿಯಂ ನೋಡೆ ಶೇಷಕರ್ಮಸ್ಥಿತಿ ಸಂಖ್ಯಾತ ಗುಣಮುಂ ಯೋಗಕ್ಕೊಂದವರ್ಗಣೆಯುಮಕ್ಕುಂ ಉಳಿದೈದನೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವಾತವಾಲಯದಿರೆ ಜೀವಪ್ರದೇಶಮನುಪಸಂಹರಿಸಿ ಪ್ರತರಗೆ ಬರುವದು. ಅರನೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತರೆಯನು ಡಾಗಿ ಕವಾಟ ಸಮುದ್ಭೂತವಾಗುವದು. ಏಳನೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕವಾಟಮನುಡುಗಿ ದಂಡ ಸಮುದ್ಭೂತವಾಗುವದು. ಎಂಟನೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದಂಡಮನುಪಸಂಹರಿಸಿ ಜೀವಪ್ರದೇಶಂ ನಿಜತರೀಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ಬರುವದು. ಇಂತೀ ಸಮುದ್ಭೂತಂಗಳಂ ಸಯೋಗಿಕೇವಲಿ ಗುಣಸ್ಥಾನದೊಳೊಡ್ಡಿ ನಾಲ್ಕು ಅಘಾತಿಕರ್ಮಗಳಿಗೂ ಸ್ಥಿತಿಸಮಾನವಾಗುವದು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಳಿಕ ಯೋಗ ನಿರೋಧ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಯೋಚಿಸಿ ಮುನ್ನಂ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ಅಂತರ್ಮುಹೂರ್ತಕಾಲದಿಂ ಪೂರ್ವದಹಾಗೆ ಬಾದರಮನೋವಚನೋಚ್ಚಾಸಂಗಗಳನ್ನು ಬಾದರಕಾಯಯೋಗದಿಂ ನಿರೋಧಿಸಿದ ಬಳಿಕಂ ಬಾದರಕಾಯಯೋಗ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಮನೋವಚನೋಚ್ಚಾಸಮಂದಿವಂ ಸೂಕ್ಷ್ಮಕಾಯಯೋಗದಿಂ ಕ್ರಮದಿಂ ನಿರೋಧಿಸಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಕಾಯಯೋಗದಿಂ ಸೂಕ್ಷ್ಮಕ್ರಿಯಾ ಪ್ರತಿಪಾತಿ ಯೆಂಬ ಮೂರನೇ ಶುಕ್ಲಧ್ಯಾನವಾಗುವದು. ಅದು ಉಪಚಾರ ಧ್ಯಾನಮದೆಂತೆಂದೊಡೆ—

ಜ್ಞಾನಲಕ್ಷಣದಿಂ ಪಿಂಗಿತಮ್ಪದರಿಂದಂ ಅಂತಃಧ್ಯಾನದ ಫಲದಿಂದ ಸೂಕ್ಷ್ಮಕಾಯಯೋಗವಾಗುವದು. ಅವುಗಳನ್ನು ಕೆಡಿಸಿದನಂತರಸಮಯದೊಳಂ ಆಯೋಗಿಕೇವಲಿ ಗುಣಸ್ಥಾನವಾಗುವದು. ಪಂಚಹ್ರಸ್ವಾಕ್ಷರೋಚ್ಚಾರಣ (ಅ, ಇ, ಉ, ಋ, ೠ) ಪ್ರಮಾಣಕಾಲವಾದ ತದ್ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಲೇಷ ನಿರಾಸ್ರವದ್ವಾರನುಂ ಸಂಪೂರ್ಣಸಮಸ್ತ ಶೀಲಗುಣನುಮಾಗಿ ತನ್ನ ದ್ವಿಚರಮಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹದಿಮೂರು ಪ್ರಕೃತಿಗಳನ್ನು ನಿರವಶೇಷವಾಗಿ ಕೆಡಿಸುವನು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಎಂಭತ್ತೈದು (೮೫) ಪ್ರಕೃತಿಗಳು ಆಯೋಗಿಕೇವಲಿಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವೈಪರೀತಕ್ರಿಯಾನಿವೃತ್ತಿಯೆಂಬ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಶುಕ್ಲಧ್ಯಾನದಿಂದ ನಾಶವಾಗುವವು. ಅದು ಉಪಚಾರ ಧ್ಯಾನವೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವದು. ಅದರಿಂದ ಸಂಸಾರದುಃಖವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನಾಶಮಾಡಿ ಧ್ಯಾನಾನಲ ನಿರ್ಧಗ್ಧಂ ಸರ್ವಮಲಕಳಂಕೇಂಧನಂ ನಿರಸ್ತ ಕಿಟ್ಟ ವಾಷಾಣ ಜಾತ್ಯಂಧಕನಂ ಕಂಡಂತೆ ಲಬ್ಧಾತ್ಮಭಾವನಾಗಿ ತದನಂತರಂ ಲೋಕಾಗ್ರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲುವನು. ಇದು ತನಗರಿಯಲ್ಪಡುವ ಅಭ್ಯಂತರ ಶುಕ್ಲಧ್ಯಾನಂಗಳಿಗೆ ಲಕ್ಷಣವು. ಗಾತ್ರ ನೇತ್ರ ಪರಿಸ್ಪಂಧ ರಹಿತಂ ಜಂಭ ಜ್ಯಂಭೋದ್ಗಾರಾದಿ ವರ್ಜಿತಂ ಅನಭಿವ್ಯಕ್ತ ಪ್ರಾಣಾವಾನ ಪ್ರಚಾರಿತ್ವ ಎಂಬಿವುಗಳು ಪರಗರ್ಭಿಯಲು ಬಪ್ಪದರಿಂ ಶುಕ್ಲಧ್ಯಾನದ ಬಾಹ್ಯಲಕ್ಷಣವೆಂಬುವದಾಗುವದು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ ಧರ್ಮ, ಶುಕ್ಲ, ಧ್ಯಾನಂಗಳಿಗೆ ಮುಖ್ಯವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಸ್ವಶುದ್ಧಾತ್ಮದ್ರವ್ಯವೇ ಧ್ಯೇಯವಾಗುವದು. ಶೇಷವಿಕಲ್ಪಂ ಗೌಣವೆಂದರಿಯುವದು. ಸಿದ್ಧಾಂತಾಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದೆರಡಕ್ಕಂ ವಿಷಯಭೇದಮಿಲ್ಲಾಗಿಯುಂ ಧರ್ಮಧ್ಯಾನಂ ಸಕಷಾಯ ಪರಿಣಾಮಂಗೆೊಂಡು ವಸ್ತುವಿನೊಳು ಬೀದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸೊಡರಿನ ಹಾಗೆ ಬಹಳ ಕಾಲವಿರುವದಿಲ್ಲಾ, ಶುಕ್ಲಧ್ಯಾನಂ ವೀತರಾಗ ಪರಿಣಾಮಮನೊಡೆಯಂಗೆೊಂಡು ವಸ್ತುವಿನೊಳು ಧರ್ಮಧ್ಯಾನದಿರವಿನಕಾಲವನ್ನು ನೋಡಲಸಂಖ್ಯಾತ

ಗುಣಕಾಲ ವಾಣಿಕ್ಯದ ಬೆಳಕಿನ ಹಾಗೆ ಪ್ರಕಾಶವಾಗಿರುವದು. ಅದರಿಂದ ಇವುಗಳೆರಡಕ್ಕೂ ಇದೇ ಭೇದವಾಗುವದು.

ಷಡ್ಗುಣಸ್ಥಾನ ಭೂಮಿಕವಾದ ಆರ್ತಧ್ಯಾನವುಂ, ಪಂಚಗುಣಸ್ಥಾನ ಭೂಮಿಕವಾದ ರಾತ್ರಧ್ಯಾನವೆಂಬೀ ಎರಡು ಧ್ಯಾನಗಳು ಸರ್ವಪ್ರಕಾರದಿಂದಲೂ ಹೇಯಂಗಳು. ಅಸಂಯತ ಸಮ್ಯದ್ರವ್ಯಾದಿ ಚತುರ್ಗುಣಸ್ಥಾನ ಭೂಮಿಕವಾದ ಧರ್ಮಧ್ಯಾನವು ಕಾರಣರೂಪದಿಂದ ಉಪಾದೇಯವಾಗುವದು. ಅಪೂರ್ವಕರಣಾದ್ಯಯೋಗಿಕೇವಲಿ ವರ್ಯಂತಂ ವರ್ತಿಸುವ ಶುಕ್ಲಧ್ಯಾನವು ಸಾಕ್ಷಾಡುಪಾದೇಯವಾಗುವದು.

|| ಇಂತೀ ಶುಕ್ಲಧ್ಯಾನಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ ||

ಕಂದ || ಅಭ್ಯಂತರ ಜಾತತ್ವದಿ |

ನಭ್ಯಂತರಕರ್ಮದೋಷಫಲಮಳಿವದರಿಂ-||

ದಭ್ಯಂತರ ತಪಮೆಂದು ನ- |

ಯಾಭ್ಯಾಸರ್ಪೇಶ್ವರೋಳಗಣಾರುಂ ತಪಮಂ || ೨೧೯ ||

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ ದ್ವಾದಶವಿಧ ತಪಸ್ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ಹುಟ್ಟುವ ಬುದ್ಧಿಗಳ್ಯಾವವು ಗಳೆಂದರೆ—

ಸೂತ್ರಂ || ಅಷ್ಟೌ ಬುದ್ಧಿಯಾಃ || ೫೪ ||

ತಾಃ—೧ ಬುದ್ಧಿಬುದ್ಧಿಯುಂ, ೨ ಕ್ರಿಯಾಬುದ್ಧಿಯುಂ, ೩ ವಿಕ್ರಿಯಾಬುದ್ಧಿಯುಂ, ೪ ತನೋ ಬುದ್ಧಿಯುಂ, ೫ ಬಲೋಬುದ್ಧಿಯುಂ, ೬ ಔಷಧಬುದ್ಧಿಯುಂ, ೭ ರಸಬುದ್ಧಿಯುಂ ೮ ಅಕ್ಷೀಣ ಬುದ್ಧಿಯುಂ ಎಂಬದಾಗಿ ಎಂಟು ಭೇದವಾಗುವದು.

ಸೂತ್ರಂ || ಬುದ್ಧಿರಪ್ಪಾದಕ ಭೇದಾಃ || ೫೫ ||

ತಾಃ—ಬುದ್ಧಿಬುದ್ಧಿಯು ಹದಿನೆಂಟು ಭೇದವಾಗುವದು. ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—೧ ಕೇವಲಜ್ಞಾನಂ, ೨ ಅವಧಿಜ್ಞಾನಂ, ೩ ಮನಃಪರ್ಯಾಯಜ್ಞಾನಂ, ೪ ಬೀಜಬುದ್ಧಿಯುಂ, ೫ ಕೋಷ್ಠಬುದ್ಧಿಯುಂ, ೬ ಪದಾನುಸಾರಿತ್ವಂ, ೭ ಸಂಭಿನ್ನಶ್ರೋತ್ರತ್ವಂ, ೮ ದೂರಾಸ್ವಾದನಂ, ೯ ದೂರದರ್ಶನಂ, ೧೦ ದೂರಕ್ರವಣಂ, ೧೧ ದೂರಘ್ರಾಣಮುಂ ೧೨ ದಕಪೂರ್ವತ್ವಂ, ೧೩ ಚತುರ್ದಶಪೂರ್ವತ್ವಂ, ೧೪ ಅಷ್ಟಾಂಗಮಹಾನಿಮಿತ್ತಜ್ಞಾನತ್ವಮುಂ, ೧೫ ಪ್ರಜ್ಞಾಕ್ರಮಣತ್ವಮುಂ ೧೬ ಪ್ರತ್ಯೇಕಬುದ್ಧಿತ್ವಮುಂ, ೧೭ ದೂರಸ್ಪರ್ಶನತ್ವವುಂ, ೧೮ ವಾದಿತ್ವಮುಂ ಎಂದಿಂತು ಬುದ್ಧಿಬುದ್ಧಿಯು ಹದಿನೆಂಟು ಭೇದವಾಗುವದು.

೧ ಸಮಸ್ತವಸ್ತುಗಳನ್ನೂ ಯುಗಪತ್ ಅರಿಯುವದು ಕೇವಲಜ್ಞಾನವು. ೨ ಪುಷ್ಕಲಮಂ ಮೇರವಾಡಿ ತಿಳಿಯುವದು ಅವಧಿಜ್ಞಾನವು. ೩ ಅನ್ಯರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಯುವದು ಮನಃಪರ್ಯಾಯವು. ೪ ವಿಕಬೀಜದಿಂದ ಅನೇಕಾರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಯುವದು ಬೀಜಬುದ್ಧಿಯು. ೫ ಕೋಶಾರದ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಫಲತರದ ಧಾನ್ಯಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದದ್ದನ್ನು ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಪರರುಪದೇಶದಿಂದ ಫಲವುಂ ಕಲಿತು ಬೆಸಗೊಂಡದ್ದನ್ನೇ ಹೇಳುವದು ಕೋಷ್ಠಬುದ್ಧಿಯು.

೬ ಕಲ್ಪದಂ ಕಲಿತಂತೆ ಹೇಳುವ ಪ್ರತಿಸಾರಿಯುಂ ಕಲ್ಪದರ ಮುಂದಣಾರ್ಥಮಂ ಅನು
ಮಾನಿಸಿ ಹೇಳುವ ಅನುಸಾರಿಯುಂ. ಕಲ್ಪಪದದ ಮುಂದಣಹಿಂದಣ ಅರ್ಥಮಂ ಅನುಮಾನಿಸಿ
ಹೇಳುವ ಭಯಾನುಸಾರಿಯುಂ. ಎಂದಿಂತು ಮೂರು ಭೇದವನ್ನಳ್ಳಿದ್ದು ಪದಾನುಸಾರಿತ್ವವೆಂಬು
ವದು. ೭ ಹನ್ನೆರಡು ಯೋಜನ ನೀಳಂ ಬಂಭತ್ತುಯೋಜನದಗಲವನ್ನಳ್ಳ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಕಟ
ಕದೊಳಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಂಗಳ ಸಮಸ್ತ ಭಾಷೆಗಳನ್ನೂ ಬಂದೇ ಸಾರಿ ಕೇಳಿ ಅರಿಯುವದು
ಸಂಭಿನ್ನಶ್ರೋತ್ರತ್ವವು. ೮ ಪಂಚವಿಧ ರಸದೊಳಾವುದೊಂದು ರಸಂ ದೂರದಿಂ ಬಂದದನ್ನು
ಇಂತುಟೆಂದರಿಯುವದು ದೂರಾಸ್ವಾದನವು. ೯ ಅಷ್ಟಸ್ಪರ್ಶನಂಗಳೊಳು ಆವುದೊಂದು ದೂರದಿಂ
ಬಂದುದನಿಂತಾದ್ದೆಂದರಿಯುವದು ದೂರಸ್ಪರ್ಶನವು. ೧೦ ಪಂಚವರ್ಣಂಗಳೊಳು ಯಾವುದಾದ
ರೊಂದು ದೂರದಿಂ ಬರುವದನ್ನು ಇಂಥಾ ವರ್ಣವೆಂದು ತಿಳಿಯುವದು ದೂರದರ್ಶನವು. ೧೧
ದೂರದಿಂ ಬಂದ ಗಂಧವನ್ನು ಇಂಥಾದ್ದೆಂದು ತಿಳಿಯುವದು ದೂರಘ್ರಾಣವು. ೧೨ ದೂರದಲ್ಲಿ
ಉಂಟಾದ ಕಬ್ಬವನ್ನು ಕೇಳಿ ಇಂಥಾದ್ದೆಂದು ಅರಿಯುವದು ದೂರಕಬ್ಬವೆಂಬುವದು. ೧೩ ರೋ
ಹಿಣಿ ಮೊದಲಾದ್ದೊನೂರು (೫೦೦) ಮಹಾವಿದ್ಯಾದೇವತೆಗಳುಂ ಅಂಗುಷ್ಠಪ್ರಸೇನೆ ಮೊದಲಾದ
ವಿಳುನೂರು (೭೦೦) ಹ್ರುಲ್ಲಕ ವಿದ್ಯಾದೇವತೆಗಳುಂ ಬೆಸಗಯ್ವುತ್ತಿರಲುಂ ಅಚಲಿತ ಚಾರಿತ್ರ
ಮನುಳ್ಳನು ದಶಪೂರ್ವದರಿತಂ ದಶಪೂರ್ವತ್ವವುಂ. ೧೪ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಪೂರ್ವಮಂ ಬಲ್ಲದು
ಚತುರ್ದಶಪೂರ್ವತ್ವವು. ೧೫ ಅಂತರಿಕ್ಷನಿಮಿತ್ಯ, ಭೌಮನಿಮಿತ್ಯ, ಅಂಗನಿಮಿತ್ಯ, ಸ್ವರನಿಮಿತ್ಯ,
ವ್ಯಂಜನನಿಮಿತ್ಯ, ಲಕ್ಷಣನಿಮಿತ್ಯ, ಭಿನ್ನನಿಮಿತ್ಯ, ಸ್ವಪ್ನನಿಮಿತ್ಯ ಎಂದಿವು ಅಪ್ಪಾಂಗನಿಮಿತ್ಯಂಗಳ
ಉಂಟುಂ, ೧ ಚಂದ್ರಾದಿತ್ಯ ಗ್ರಹನಕ್ಷತ್ರಂಗಳಂ ನೋಡಿ ನಯಾನಯಂಗಳನ್ನು ಹೇಳು
ವದು ಅಂತರಿಕ್ಷನಿಮಿತ್ಯವು. ೨ ಭೂಮಿಯಕುಳಿತೇವರಂ ನೋಡಿ ನಯಾನಯಂಗಳನ್ನು ಹೇಳು
ವದು ಭೌಮನಿಮಿತ್ಯವು. ೩ ತೀರ್ಯಂಚರಂ ಮನುಷ್ಯರು ಎಂದಿವರುಗಳ ರಸರುಧಿರ ವ
ರ್ಣಂಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅಂಗಪ್ರತ್ಯಂಗಗಳಂ ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಿ ಕುಭಾಕುಭಂಗಳನ್ನು ಹೇಳುವದು
ಅಂಗನಿಮಿತ್ಯವು. ೪ ಸ್ವರವನ್ನು ಕೇಳಿ ಫಲವನ್ನು ಹೇಳುವದು ಸ್ವರನಿಮಿತ್ಯವು. ೫ ಮೈಯ್ಯ
ಕಾರೆಳ್ಳ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಫಲಾಫಲವನ್ನು ಹೇಳುವದು ವ್ಯಂಜನನಿಮಿತ್ಯವು.
೬ ಕರೀರದ ಹಲ, ಕಾಲಿಕ, ದ್ವೀಪ, ಸಮುದ್ರ, ಭವನ, ವಿಮಾನ, ಬಾಣ, ಪುರ, ಗೋಪುರ,
ಇಂದ್ರಕೇತು, ಕಂಠ, ಪತಾಕೆ, ಮುಸಲ, ಹಯ, ರವಿ, ಶಶಿ, ಸ್ವಸ್ತಿಕ, ದಾರು, ಕೂರ್ಮ, ಅಂಕು
ಶ, ನಿಂಹ, ಗಜ, ವೃಷಭ, ಮತ್ಸ್ಯ, ಭೇತ್ರ, ಕಯ್ಯೆ, ಆಸನ, ವರ್ಧಮಾನ, ಶ್ರೀವತ್ಸ, ಚಕ್ರ,
ಅನಲ, ಕುಂಭ ಎಂಬ ದ್ವಾತ್ರಿಂಶತ್ತುಭಲಕ್ಷಣ (೩೨)ಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಕುಭಾಕುಭಗಳನ್ನು
ಹೇಳುವದು ಲಕ್ಷಣನಿಮಿತ್ಯವು. ೭ ಕಸ್ತುರಿ, ಕಂಟಕ, ಮೂಷಕಂ ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪ
ಟ್ಟ ಭೇದನಮಂ ಕಂಡು ನೋಡಿ ನಯಾನಯಂಗಳನ್ನು ಪೇಳುವದು ಭಿನ್ನನಿಮಿತ್ಯವು. ೮ ಕನ
ಸುಗಳಂ ಪೇಳಿ ಕೇಳ್ವು ನಯಾನಯಂಗಳನ್ನು ಹೇಳುವದು ಸ್ವಪ್ನನಿಮಿತ್ಯವು. ೧೬ ದ್ವಾದಶಾಂಗ,
ಚತುರ್ದಶ ಪೂರ್ವಂಗಳನ್ನು ನೋಡದೆ ಶ್ರವಣನಾತ್ರದಿಂದಲೇ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾರ್ಥವನ್ನು ಅರಿಯು
ವದು ಪ್ರಜ್ಞಾಶ್ರವಣತ್ವವು. ೧೭ ಪರೋಪದೇಶಮಿಲ್ಲದೆಯುಂ ತನ್ನ ಸಂಯಮೋತ್ಕರ್ಷದಿಂ ಸಕ
ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿಯುವದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬುದ್ಧಿತ್ವವು. ೧೮ ದೇವೇಂದ್ರಾದಿಗಳಂ ಹತಪ್ರಭಂ ಮಾಡುವೆ
ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನಳ್ಳದು ವಾದಿತ್ವವೆಂಬುವದು. ಇಂತಿನಿತುಂ ಬುದ್ಧಿಬುದ್ಧಿಯ ಭೇದಗಳಾಗುವವು.

ಸೂತ್ರಂ || ಕ್ರಿಯಾಯುಧ್ವಿದ್ವಿಧಾಃ || ೬೦ ||

ತಾಃ—ಚಾರಣತ್ವಂ, ಆಕಾಶಗಾಮಿತ್ವಮೆಂದು ಕ್ರಿಯಾಯುಧ್ವಿ ಎರಡುವಿಧವು. ಅದು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ—ಜಲಚಾರಣತ್ವಂ, ಜಂಘಚಾರಣತ್ವಂ, ತಂತುಚಾರಣತ್ವಂ, ಪತ್ರಚಾರಣತ್ವಂ, ಫಲಚಾರಣತ್ವಂ, ಪುಷ್ಪಚಾರಣತ್ವಂ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಭೇದಗಳನ್ನಳ್ಳದ್ದು ಚಾರಣತ್ವವೆಂಬುವದು || ೧ || ಕುಳ್ಳಿದುರ್ವಂ ನಿಂದಿದುರ್ವ ಪದವಿನ್ಯಾಸದಿಂದ ಪದವಿನ್ಯಾಸಮಿಲ್ಲದೆಯುಂ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುವದು ಆಕಾಶಗಾಮಿತ್ವವೆಂಬುವದು || ೨ ||

ಸೂತ್ರಂ || ವಿಕ್ರಿಯೈಕಾದಶವಿಧಾಃ || ೬೧ ||

ತಾಃ—ವಿಕ್ರಿಯಾಯುಧ್ವಿಯು ಹನ್ನೊಂದು ಭೇದವು. ಹ್ಯಾಗಂದರೆ—೧ ಅಣಿನಾ, ೨ ಮಹಿನಾ, ೩ ಲಘಿನಾ, ೪ ಗರಿನಾ, ೫ ಪ್ರಾಪ್ತಿ, ೬ ಪ್ರಾಕಾನ್ಯ, ೭ ಈಶಿತ್ವ, ೮ ವಶಿತ್ವ, ೯ ಅಪ್ರತಿಘಾತ, ೧೦ ಅಂತರ್ಧಾನ, ೧೧ ಕಾಮರೂಪಿತ್ವಮೆಂದಿವು ಮೊದಲಾದ ಭೇದಗಳನ್ನಳ್ಳದ್ದು ವಿಕ್ರಿಯಾಯುಧ್ವಿಯು.

೧ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣದಾದ ಕರೀರವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವದು ಅಣಿನಾ, ೨ ದೊಡ್ಡದಾದ ಕರೀರವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವದು ಮಹಿನಾ, ೩ ಲಘುಕರೀರವನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವದು ಲಘಿನಾ, ೪ ಬಿಣ್ಣಿತಪ್ಪದೇಹಮಂ ಕೈಕೊಳ್ಳುವದು ಗರಿನಾ, ೫ ನೆಲದಲ್ಲಿದ್ದು ಬೆರಳತುದಿಯಿಂದ ಮೇರುವನ್ನು ಮುಟ್ಟುವ ಕತ್ತಿಯು ಪ್ರಾಪ್ತಿ, ೬ ನೀರೊಳಗೆ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಹೋಗುವ ಹಾಗೆ ಹೋಗುವದು ಪ್ರಾಕಾನ್ಯ, ೭ ಮೂರು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಪ್ರಭುವಾಗುವ ಕತ್ತಿಯು ಈಶಿತ್ವವು, ೮ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ವಶಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವದು ವಶಿತ್ವಂ, ೯ ಬೆಟ್ಟದೊಳಗೆ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಹೋಗುವ ಹಾಗೆ ಹೋಗುವದು ಅಪ್ರತಿಘಾತವು, ೧೦ ಅದೃಶ್ಯವಾದ ರೂಪಂ ಅಂತರ್ಧಾನಂ, ೧೧ ಅನೇಕ ರೂಪಗಳನ್ನು ಒಂದೇಸಾರಿ ಉಂಟುಮಾಡಿಕೊರಿಸುವದು ಕಾಮರೂಪಿತ್ವವು.

ಸೂತ್ರಂ || ತಪಃ ಸಪ್ತವಿಧಂ || ೬೨ ||

ತಾಃ—ಉಗ್ರತಪ, ದೀಪ್ತತಪ, ತಪ್ತತಪ, ಮಹಾತಪ, ಘೋರತಪ, ಘೋರವೀರಪರಾಕ್ರಮತಪ, ಘೋರಗುಣ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯವಿಕಲ್ಪದಿಂದ ತಪೋಬುದ್ಧಿಗಳೇಳುವ ವಿಧವಾಗುವವು. ಅದರಲ್ಲಿ ಉಗ್ರೋಗ್ರತಪಮುಂ, ಅನನಸ್ತೋಗ್ರತಪಮುಮೆಂದುಗ್ರತವವು ಇತ್ಯೇತಂ || ೩ || ಒಂದು ಉಪವಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ವಾರಣೆಯಂ ಮಾಡಿ, ಮತ್ತೆರಡು ಉಪವಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ವಾರಣೆಯಂ ಮಾಡಿ, ಮೂರುಪವಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ವಾರಣೆಯಂ ಮಾಡಿ, ಇಂತೀ ಕ್ರಮದಿಂದ ಏಕೋತ್ತರವೃದ್ಧಿಯಿಂದ ಯಾವಜ್ಜೀವಂ ಉಪವಾಸಮಂ ಹೆಚ್ಚಿಸುವದು ಉಗ್ರೋಗ್ರ ತಪಸ್ಸೆಂಬುವದು.

೧ ದೀಪ್ತೋಪವಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ವಾರಣೆ ಮಾಡಿ ಏಕಾಂತರಮಂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಏನೂ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ಬಂದೊಡೂ ಉಪವಾಸಮಂ ಮಾಡಿ ಕೂಡಿ ತ್ರಿರಾತ್ರೆ ಮಾಡುವುದು ಇಂತೀ ಕ್ರಮದಿಂದ ಯಾವಜ್ಜೀವಂ ಹೆಚ್ಚಿಸುವದು ಅನನಸ್ತೋಗ್ರತಪವೆಂಬುವದು.

೨ ಅನೇಕ ಉಪವಾಸಗಳಾದರೂ, ಸುರಭಿನಿತ್ವಾಸವುಂ, ಶರೀರದ ಕಾಂತಿ ಹೆಚ್ಚುವದು, ದೀಪ್ತತಪವೆಂಬುವದು.

೩ ಕಾಡಕಬ್ಬಿಣದ ಮೇಲೆ ಎರಡ ನೀರಿನ ಕಣಗಳ ಹಾಗೆ ಉಂಡಾಹಾರವು ಮಲರುಧಿ ರಂಗಳಾಗದೆ ತಪ್ತವಾಗುವದು, ತಪ್ತತಪವೆಂಬುವದು.

೪ ಅಣಿಮಾದ್ಯಷ್ಟಗುಣಂಗಳನ್ನುಳ್ಳದುಂ, ಶರೀರದ ಕಾಂತಿಯನ್ನುಳ್ಳದುಂ, ಸರ್ವೌಷಧಿ ಯನ್ನುಳ್ಳದುಂ, ಅನಂತಬಲವನ್ನುಳ್ಳದುಂ, ತ್ರಿಭುವನವ್ಯಾಪಕತ್ವಮುಳ್ಳದು ಮಹಾತಪ ವೆಂಬುವದು.

೫ ವಾತುಪಿತ್ತಶ್ಲೇಷ್ಮದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಹಾಜ್ವರ ಮೊದಲಾದ ರೋಗಂಗಳಿದ್ದರೂ ಅನ ಕನಾದಿ ಬಾಹ್ಯತಪಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದು ಘೋರತಪವೆಂಬುವದು.

೬ ಕೈಕೊಂಡ ತಪೋಯೋಗವನ್ನು ವೃದ್ಧಿಮಾಡುವದುಂ, ಮೂರುಲೋಕವನ್ನುವಸಂಹ ರಿಸುವದುಂ, ಸಕಲ ಸಮುದ್ರಂಗಳಂ ಶೋಷಿಸುವದುಂ, ಜಲಾಗ್ನಿಶಿಲಾದಿಗಳಿಂದ ಮಳೆಗರೆ ವುದುಂ ಮೊದಲಾದ ಕಕ್ತಿಯನ್ನುಳ್ಳದ್ದು ಘೋರವೀರಪರಾಕ್ರಮತಪವೆಂಬುವದು.

೭ ಅಖಂಡಿತ ಬ್ರಹ್ಮಕ್ಷಯಮುಳ್ಳದುಂ, ದುಃಸ್ವಪ್ನವಿಲ್ಲದಿರುವುದುಂ ಮೊದಲಾದ ಗುಣಂಗಳುಳ್ಳದ್ದು ಘೋರಗುಣ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯತಪವೆಂಬುವದು.

ಸೂತ್ರಂ || ಬಲಸ್ತಿಧಾಃ || ೬೩ ||

ತಾಃ—ಮನ, ವಚನ, ಕಾಯಭೇದದಿಂದ ಬಲಪುಧ್ಧಿ ಮೂರುಭೇದವಾಗುವದು || ೬ || ಅದು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—

೧ ದೊಡ್ಡದಾದ ಆಗಮಾರ್ಥವನ್ನು ಮನದಿಂದ ಚಿಂತಿಸಿದೊಡಂ ಕ್ರಮವಿಲ್ಲದಿರುವದು ಮನೋಬಲವು. ೨ ಸಕಲಪ್ರತಮಂ ಪರಿವಡಿಗೆಯ್ವಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಿಲ್ಲದುದು ವಾಗ್ಬಲವು. ೩ ಮಾ ಸಿಕ, ಚಾತುರ್ವಾಸಿಕ, ಸಾಂವತ್ಸರಿಕ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರತಿನಾಯೋಗದೊಳಿದೊಡಂ ಕ್ರಮವಿ ಲ್ಲದಿರುವದು ಕಾಯಬಲವು.

ಸೂತ್ರಂ || ಭೇಷಜಮಪ್ಪಧಾ || ೬೪ ||

ತಾಃ—೧ ಆಮೌಷಧಿಪುಧ್ಧಿ, ೨ ಖೇಳೌಷಧಿಪುಧ್ಧಿ, ೩ ಜಲೌಷಧಿಪುಧ್ಧಿ, ೪ ಮಲೌಷಧಿ ಪುಧ್ಧಿ, ೫ ವಿಷೌಷಧಿಪುಧ್ಧಿ, ೬ ಸರ್ವೌಷಧಿಪುಧ್ಧಿ, ೭ ಅಸ್ಯಾವಿಷಪುಧ್ಧಿ ಡ್ಯುಷ್ಪವಿಷಪುಧ್ಧಿಭೇದ ದಿಂದ ಔಷಧಪುಧ್ಧಿಯು ಎಂಟು ಭೇದವಾಗುವದು.

೧ ಆರ್ಕಲಂಬರು ಮಹಾತಪೋಧನರ ಕರಚರಣಾದ್ಯವಯವಂಗಳಂ ಸ್ಪರ್ಶನಮಾಡಿದ ಕೊಡಲೇ ಮಹಾವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನು ಉಪಶಮಿಸುವ ಕಕ್ತಿಯನ್ನುಳ್ಳದ್ದು ಆಮೌಷಧಿಪುಧ್ಧಿಯುಂ. ೨ ಆರ್ಕಲಂಬರುಗಳು ಮೊದಲಾದುವಂ ಪೊರ್ಡಲು ವ್ಯಾಧಿಗಳು ಉಪಶಮ ಹೊಂದುವದು, ಅದು ಖೇಳೌಷಧಿಪುಧ್ಧಿಯು. ೩ ಆರ್ಕಲಂಬರ ಬೆವರಿನಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಲದಿಂದ ವ್ಯಾಧಿಗಳು

ಉಪಕಮಹೊಂದುವವು, ಅದು ಜಲ್ಮಪಥಿಯು. ೪ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರ ಕರ್ಣ ದಂತೆ ನಾಸಿಕ ಅಕ್ಷಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಮಲವು ಔಷಧವಾಗುವದು, ಅದು ಮಲೌಪಧಿಯು. ೫ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರ ಮಲಮೂತ್ರಾದಿಗಳ ಔಷಧಿಗಳಾಗುವವು, ಅದು ವಿಷ್ವೌಪಧಿಯು. ೬ ಬೇರೆ ಕೆಲವರ ಶರೀರಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಬಂದವುಗಳ ಬೀಸಲು ವ್ಯಾಧಿನಾಕಹೊಂದುವದು, ಅದು ಸರ್ವೌಪಧಿಯು. ೭ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರ ಮುಖಕ್ಕೆ ಬರಲು ವಿಪತ್ತು ಅಮೃತವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವದು, ಅದು, ಅಸ್ಯಾವಿಷ ಋದ್ಧಿಯು, ೮ ಆರ್ಕೆಲವರ ನೋಟದಿಂದಲೇ ವಿಷ ನಿರ್ವಿಪವಾಗುವದು ಅದು ಧೃಷ್ಟಿವಿಷ ಋದ್ಧಿಯು. ಇಂತೀ ಔಷಧಋದ್ಧಿ (೮) ಭೇದವು.

ನೂತ್ರಂ || ರಸಃಪಡ್ವಿಧಃ || ೬೫ ||

ತಾಃ—೧ ಅಸ್ಯಾವಿಷತ್ವಮುಂ, ೨ ಧೃಷ್ಟಿವಿಷತ್ವಮುಂ, ೩ ಕ್ಷೀರಾಸ್ರವಿಷತ್ವಮುಂ, ೪ ಮದ್ವಾಸ್ರವಿಷತ್ವಮುಂ, ೫ ಅಜ್ಯಾಸ್ರವಿಷತ್ವಮುಂ, ೬ ಅಮೃತಾಸ್ರವಿಷತ್ವಮುಂ ಎಂದು ರಸಋದ್ಧಿ ಆರು ಭೇದವಾಗುವದು. ಅದು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—

೧ ಯಾರು ಕೆಲವರು ತಪೋಧನರು ಯಾವನೊಬ್ಬನನ್ನು ಶಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಸಾಯಿಯೆಂದು ಬೈದರೆ ಅಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಯುವದು ಅಸ್ಯಾವಿಷತ್ವವು. ೨ ಅವನೋರ್ವನು ಮುನಿದು ನೋಡಿದ ತಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೇ ಮರಣಹೊಂದುವನು ಅದು ಧೃಷ್ಟಿವಿಷವು. ೩ ಆರ್ಕೆಲಂಬರು ಮಹಾ ತಪೋಧನರ ವಾಣಿಪುಟದಲ್ಲಿ ನಿರಸವಾದ ಅನ್ನವನ್ನಿಕ್ಕಿದರೆ ಅದು ಕ್ಷೀರಾನ್ನವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವದು, ಅದು ಕ್ಷೀರಾಸ್ರವಿಷವೆಂಬ ಋದ್ಧಿಯು. ೪ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ತಪೋಧನರ ವಾಣಿಪುಟದಲ್ಲಿಟ್ಟ ನಿರಸವಾದ ಅನ್ನವು ಮಧುರವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವದು, ಅದು ಮದ್ವಾಸ್ರವಿಷಋದ್ಧಿಯು. ೫ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ತಪೋಧನರ ವಾಣಿಪುಟದಲ್ಲಿರಿಸಿದ ಕುಪ್ಪವಾದನ್ನವು ತುಪ್ಪದ ಸವಿಯುಳ್ಳದ್ದಾಗುವದು ಅಜ್ಯಾಸ್ರವಿಷವೆಂಬ ಋದ್ಧಿಯು. ೬ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಮಹಾತಪೋಧನರ ವಾಣಿಪುಟ ದೊಳೆದ್ದಾಹಾರವು ಕೈಸೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಅಮೃತದ ಸವಿಯನ್ನು ಹೊಂದುವದು ಅದು ಅಮೃತಾಸ್ರವಿಷವೆಂಬ ಋದ್ಧಿಯಾಗುವದು.

ನೂತ್ರಂ || ಅಕ್ಷೀಣಮುದ್ಧಿರ್ದ್ವಿಧಾ || ೬೬ ||

ತಾಃ—೧ ಅಕ್ಷೀಣಮಹಾಕನತ್ವಮುಂ, ೨ ಅಕ್ಷೀಣಮಹಾಲಯತ್ವವುಂ ಎಂದು ಅಕ್ಷೀಣ ಋದ್ಧಿಯು ಎರಡು ಭೇದವು. ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—

೧ ಆರ್ಕೆಲಂಬರು ಮಹಾ ತಪೋಧನರು ಚರಿಗೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕಂ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ಕಟಕಮುಂಡೊಡಂ ಅಟ್ಟಭಾಜನದ ಆಹಾರವು ಕುಂದದಿರುವದು ಅಕ್ಷೀಣಮಹಾಕನತ್ವವು. ೨ ಆರ್ಕೆಲಂಬರು ತಪೋಧನರು ನಾಲ್ಕು ಹಸ್ತಪ್ರಮಾಣಮುಪ್ಪೀವರಿಯೊಳಿರ್ಪಡೆ ಅವರ ಸಮೀಪದೊಳು ಸಮಸ್ತ ದೇವರ್ಕಳುಂ, ಮನುಷ್ಯರುಂ, ತೀರ್ಯಂಚರುಮಿದೊಡೊ ರೋರ್ವರಂ ಮುಟ್ಟದಿರುವದು ಅಕ್ಷೀಣಮಹಾಲಯತ್ವವೆಂಬುವದು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಗಾಹೆ—

ಬುದ್ಧಿತವಾದಿಯ ಅಧಿದಿಯಂ ವಜಲದ್ವಿತಹೇವ ಓಸಹಿಯಾ ||

ರಸಬಲ ಅಖಿಯಾವಿಯಲದ್ವಿಓ ಸತ್ತಪಣ್ಣತ್ತಾ || ೧೬ ||

ಸೂತ್ರಂ || ಪಂಚವಿಧಾನಿಗ್ರಂಥಾಃ || ೬೭ ||

ತಾಃ—ಪುಲಾಕರುಂ, ವಕುಕರುಂ, ಕುಶೀಲರುಂ, ನಿಗ್ರಂಥರುಂ, ಸ್ನಾತಕರುಮೆಂದು ನಿಗ್ರಂಥರೈದು ಭೇದವಾಗುವರು. ಅದು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ—

೧ ಉತ್ತರಗುಣಭಾವನೆಯಿಲ್ಲದೆ ಮೂಲಗುಣಂಗಳೊಳಲ್ಲಿಯಾನುಂ ಸಂಪೂರ್ಣರಲ್ಲದ ಪುಲಾಕರುಂ, ೨ ಅಖಂಡಿತ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯವ್ರತಿಗಳಾಗಿಯುಂ, ಕರೀರೋಪಕರಣ ಸಂಸ್ಕಾರ ಯಶೋವಿಭೂತಿಗಳೊಳಾಕತ್ತರುಂ, ಕಬಲಚಾರಿತ್ರರುಮಪ್ಪ ವಕುಕರುಂ, ೩ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮೂಲೋತ್ತರಗುಣಂಗಳನುಳ್ಳವರಾಗಿಯುಂ ಅವಿವಿಕ್ತಪರಿಗ್ರಹರುಮೆಲ್ಲಿಯಾನುಮುತ್ತರಗುಣ ವಿನಾಕರುಮಪ್ಪ ಪ್ರತಿಸೇವನಾಕುಶೀಲರುಂ, ಉಳಿದ ಕಷಾಯಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದು ಸಂಜ್ವಲನ ಕಷಾಯನಾತ್ರವನ್ನುಳ್ಳ ಕಷಾಯಕುಶೀಲರುಂ ಎಂಬೀ ಎರಡು ತೆರದ ಕುಶೀಲರುಂ, ೪ ಅಂತ ಮೂಹೂರ್ತದಿಂ ಮೇಲೆ ಕೇವಲಜ್ಞಾನಾದಿಗಳನೆಯ್ದಲಿರ್ದ ಕ್ಷೇಣಕಷಾಯರಪ್ಪ ನಿಗ್ರಂಥರುಂ, ೫ ಜ್ಞಾನಾವರಣಾದಿ ಘಾತಿಕರ್ಮಹ್ವಯದಿಂದುಂಟಾದ ನವಕೇವಲಲಬ್ಧಿಯನ್ನುಳ್ಳ ಸಯೋಗಾ ಯೋಗಕೇವಲಿಗಳಾದ ಸ್ನಾತಕರುಮೆಂದೀ ಐವರುಂ ಜಘನ್ಯ ಮಧ್ಯಮೋತ್ತಮ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಚಾರಿತ್ರಭೇದವನ್ನುಳ್ಳವರಾಗಿಯುಂ ನೈಗಮನಯಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಂ ನಿಗ್ರಂಥರೆನ್ನಲ್ಪಡುವರು. ನಾನಾವರ್ಣಂಗಳಪ್ಪ ಸುವರ್ಣಂಗಳಿಗೆ ಸುವರ್ಣಾನಾಮದಂತೆ ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನಮುಂ ಭೂಷಾ ವೇಷಾಯುಧ ವಿರಹಿತತ್ವಮುಂ ಸರ್ವಸಾಮಾನ್ಯರಮ್ಪದರಿಂ ನಿಗ್ರಂಥನಾಮಮೆಲ್ಲರೊಳಂ ವರ್ತಿಸುವದು. ಮತ್ತವರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಮಕ್ಕುಮದೆಂತನೆ—

ಪುಲಾಕ, ವಕುಕ, ಪ್ರತಿಸೇವನಾಕುಶೀಲರೆಂಬೀ ಮೂವರಿಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯಿಕ, ಭೇದೋ ಪಸ್ಥಾಪನಾ ಸಂಯಮಂಗಳಾಗುವವು. ಕಷಾಯಕುಶೀಲರಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯಿಕ, ಭೇದೋಪಸ್ಥಾ ಪನೆ, ಪರಿಹಾರವಿಶುದ್ಧಿ, ಸೂಕ್ಷ್ಮಸಾಂಪರಾಯ ಸಂಯಮಂಗಳು ನಾಲ್ಕಾಗುವವು. ನಿಗ್ರಂ ಥಗ್ಗಂ ಯಥಾಖ್ಯಾತ ಕುಡ್ಧಸಂಯಮವೊಂದೇ ಆಗುವದು. ಕ್ರೂತದೊಳು ಪುಲಾಕರುಂ, ವಕು ಕರುಂ, ಪ್ರತಿಸೇವನಾಕುಶೀಲರುಂ, ಉತ್ಕೃಷ್ಟದಿಂದ ಅಭಿನ್ನಾಕ್ಷರವಕಪೂರ್ವಧಾರಿಗಳುಂ, ಕಷಾಯಕುಶೀಲರುಂ, ನಿಗ್ರಂಥರುಂ, ಚತುರ್ದಶಪೂರ್ವಧರರುಂ, ಜಘನ್ಯದಿಂ ಪುಲಾಕಂಗೆ ಕ್ರೂತಮಾಚಾರವನ್ನು ವಕುಕ, ಕುಶೀಲ, ನಿಗ್ರಂಥಗ್ಗಂ, ಕ್ರೂತಮಪ್ಪಪ್ರವಚನಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಗಳು. ಸ್ನಾತಕರವಗತಕ್ರೂತಕೇವಲಿಗಳು ನಡೆವ ಗುಣಂಗಳಿವಾದಡೆ ಮಗುಳೆಯವಂ ಸೇವಿಸು ವದು ಪ್ರತಿಸೇವನೆಯೆಂಬದು. ಪುಲಾಕರ್ಗೆ ಐದು ಮೂಲಗುಣಂಗಳೊಳಂ ರಾತ್ರಿಭೋಜನ ವರ್ಜನದೊಳಮಕ್ಕುಂ. ಉಪಕರಣ ಕರೀರಕಾಂಕ್ಷೆ ಪ್ರತಿಸೇವನೆ, ಪ್ರತಿಸೇವನಾಕುಶೀಲರ್ಗೆ ಉತ್ತರಗುಣಂಗಳೊಳಲ್ಲಿಯಾನುಮಕ್ಕುಂ, ಉಳಿದವರಿಗೆ ಪ್ರತಿಸೇವನೆಯಿಲ್ಲ, ತೀರ್ಥದೊಳೆ ಲ್ಲರುಂ ಎಲ್ಲಾ ತೀರ್ಥಕರ ತೀರ್ಥಂಗಳೊಳಪ್ಪರು. ದ್ರವ್ಯ ಭಾವ ವಿಕಲ್ಪದಿಂ ಲಿಂಗಮಿತ್ತರಂ,

ಅಲ್ಲಿ ಭಾವಲಿಂಗಮಂ ಕುರುತ್ತೆಲ್ಲಾ ನಿಗ್ರಂಥರುಂ, ಲಿಂಗಿಗಳುಂ, ದ್ರವ್ಯಲಿಂಗಮೆಂದು ಕುರು
ತ್ತು ವಿಕಲ್ಪಿಸಲ್ಪಡುವರು. ಲೇಶ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪುಲಾಕರ್ಗ ಮೇಗಣ ಮೂರು ಲೇಶ್ಯಗಳಾಗುವವು.
ವಕುಕ, ಪ್ರತಿಸೇವನಾಕುಶೀಲರ್ಗ ಆರು ಲೇಶ್ಯಗಳಾಗುವವು. ಕಷಾಯಕುಶೀಲರ್ಗ ಪರಿಹಾರ
ವಿಕುಧಿಸಂಯತರ್ಗ ಕುಭಲೇಶ್ಯಾತ್ರಯಂಗಳು. ಸೂಕ್ಷ್ಮಸಾಂಪದಾಯರ್ಗಂ, ನಿಗ್ರಂಥ ಸ್ನಾತ
ಕರ್ಗಂ ಕುಕ್ಷಲೇಶ್ಯಯೇ, ಆಯೋಗಿಕೇವಲಿಗಳಿಗೆ ಲೇಶ್ಯಯಿಲ್ಲ, ಉಪವಾದದೊಳು ಪುಲಾಕಂಗೆ
ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಉಪವಾದಂ ಅಷ್ಟಾದಶಸಾಗರೋಪಮ ಉತ್ಕೃಷ್ಟಸ್ಥಿತಿಯನ್ನಳ್ಳ ಸಹಸ್ರಾರಕಲ್ಪ
ದೊಳು, ವಕುಕ, ಪ್ರತಿಸೇವನಾ ಕುಶೀಲರ್ಗಂ, ದ್ವಾವಿಂಶತಿ (೨೨) ಸಾಗರೋಪಮಸ್ಥಿತಿಯ
ನ್ನಳ್ಳ ಅರಣಾಚ್ಯುತ ಕಲ್ಪದೊಳು, ಕಷಾಯಕುಶೀಲರ್ಗಂ, ನಿಗ್ರಂಥರ್ಗಂ, ತ್ರಯಸ್ತಿಂಶ
(೩೩) ಸಾಗರೋಪಮಸ್ಥಿತಿಯನ್ನಳ್ಳ ಸರ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಯೊಳು, ಜಘನ್ಯ ಉಪವಾದಕಮೆಲ್ಲ
ರ್ಗಂ ದ್ವಿಸಾಗರೋಪಮಸ್ಥಿತಿಯನ್ನಳ್ಳವು. ಸೌಧರ್ಮಕಲ್ಪದೊಳು, ಸ್ನಾತಕರ್ಗ ನಿರ್ವಾಣ
ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಂಯಮಸ್ಥಾನಂಗಳು ಕಷಾಯನಿಮಿತ್ತಾಂಗ ಸಂಖ್ಯಾತಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವಜಘನ್ಯ
ಸಂಯಮಲಬ್ಧಿ ಸ್ಥಾನಂಗಳು ಪುಲಾಕ ಕಷಾಯಕುಶೀಲರಂಬವರಿಗೆ ಆಗುವವು. ಆ ಇಬ್ಬರು
ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅಸಂಖ್ಯಾತಸ್ಥಾನಂಗಳ್ಳಂ ಸಂದು ಪುಲಾಕಂ ಮಾಣ್ಣಂ. ಕಷಾಯಕುಶೀಲ
ನಲ್ಲಿಂ ಮೇಲೆ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಸಮಯಸ್ಥಾನಂಗಳಿಗೋರ್ವನೇ ಸಲ್ಗಂ. ಅಲ್ಲಿಂ ಮೇಲೆ ಕಷಾಯ
ಕುಶೀಲ, ಪ್ರತಿಸೇವನಾಕುಶೀಲ, ವಕುಕರೆಂಬೀ ಮೂವರುಮೊಡನೆ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಗುಣಸ್ಥಾನಂ
ಗಳಿಗೆ ಸಂದು ಬಳಿಕುಂ ವಕುಕಂ ಮಾಣ್ಣಂ. ಅಲ್ಲಿಂ ಮೇಲೆ ಅಸಂಖ್ಯಾತಗುಣಸ್ಥಾನಂ ಪೋಗಿ
ಪ್ರತಿಸೇವನಾಕುಶೀಲಂ ಮಾಣ್ಣಂ. ಅಲ್ಲಿಂ ಮೇಲೆ ಅಸಂಖ್ಯಾತಗುಣಸ್ಥಾನಂಗಳ್ಳೋಗಿ ಕಷಾ
ಯಕುಶೀಲಂ ಮಾಣ್ಣಂ. ಅಲ್ಲಿಂ ಮೇಲೆ ಅಕಷಾಯಸ್ಥಾನಂಗಳಂ ನಿಗ್ರಂಥರುಗಳು ಮೊ
ದರ್ಗುಂ ಆ ನಿಗ್ರಂಥನುಮಸಂಖ್ಯಾತಸ್ಥಾನಂಗಳ್ಳಂ ಸಂದು ಮಾಣ್ಣಂ. ಅಲ್ಲಿಂ ಮೇಲೆ
ಒಂದುಸ್ಥಾನಮಂ ಸ್ನಾತಕನುಂ ಸಂದು ನಿರ್ವಾಣಮನೆಯ್ದು ಗುಮೆಂದಿಂತಿವರ ಸಂಯಮ
ಲಬ್ಧಿ ನವನಂತಗುಣಂಗಳಕ್ಕುಂ.

ಸೂತ್ರಂ. || ಅಚಾರಕ್ಕ || ೬೪ ||

ತಾಃ—ಜ್ಞಾನಾಚಾರ, ದರ್ಶನಾಚಾರ, ತಪಾಚಾರ, ವೀರ್ಯಾಚಾರ, ಚಾರಿತ್ರಾಚಾರ,
ಎಂದಿವು ಪಂಚಾಚಾರವಾಗುವವು. ಹ್ಯಾಗಂದರೆ—ಕಾಲಕುಧಿಯುಂ, ವಿನಯಕುಧಿಯುಂ, ಅವ
ಗ್ರಹಮುಂ, ಪಿರಿದಪ್ಪ ಮನ್ನಣೆಯುಂ ಪೇಳ್ವವ್ವಾಚಾರ್ಯಾದಿಗಳಂ ಮರಸದದುಂ, ಕಬ್ಬವುಂ,
ಅರ್ಥಮುಂ, ಆ ಎರಡವುಮೆಂದಪ್ಪವಿಧ ಜ್ಞಾನಾಚಾರಮುಂ, ೧ ನೀಕಂಕಾದ್ಯಷ್ಟಾಂಗಮನುಳ್ಳ
ದರ್ಶನಾಚಾರಂ ನಿಶ್ಚಂಕೆಯ ಸ್ವರೂಪಮೆಂತನೆ—

ಕಂದ|| ಇದು ದೈವಮಿದಾಗಮಮಿಂ- |

ತಿದು ತಪಮೆಂದರಿದು ನಂದಿ ತಳರದೆ ಮನಮಂ ||

ಕದಡದೆ ಬಿದರದೆ ಬಿಕ್ಕುರ- |

ದದರದೆ ನಿಲ್ವಮಲಗುಣಮೇ ನಿಶ್ಚಂಕಾಂಗಂ || ೨೨ಂ ||

ತಾ:-೧ ಆಪ್ತಾಗಮ ಪದಾರ್ಥ ತಪಸ್ವಿಗಳನರಿದು ನಂಬಿ ಕಬ್ಬಿಣಮುಂಡನೀರಂತೆ ಪೊರ ಪೊಣ್ಣದಿರ್ಪಡು ನೀಕಂಕೆ, ೨ ಎರಡನೆಯ ನೀಕಾಂಕ್ಷಾಂಗಮೆಂತೆನೆ, ಸ್ಥಿರಮಲ್ಲ ಬಹುಬಾಧಾಕ ರಂಗಳಾಸ್ರವ ಪಥಂಗಳತಿ ವಿಷಮಂಗಳು, ಪರಿವಾಕದೊಳಂದಿಗಂ ಕರಣ ಸುಖಾಶಕ್ತನಾಗದದು ನೀಕಾಂಕ್ಷಾಂಗಂ, ೩ ಸುಕಾಲದೊಳು ಸುಷ್ಕೇತ್ರಮಪ್ಪಡೆಯೊಳು ಬಿತ್ತವಿಕ್ಕಿರಕ್ಷಿಸುತಿದ್ವಿನ್ನ ಮುತ್ತರ ಲೋಕಾದಿ ಬೆಳೆಗೊಂದೆಯುಂ ಬೆಳೆವಂತೆ ಬೆಳೆಗೊಂದಾತಂ ಪಾಪಭೀರುವಾಗಿ ಬಳ್ಳಿತ ಪ್ಪನೆಗಳ್ಳೆಯೊಳು ನೆಗಳುತ್ತಿರ್ದು ಇಂದ್ರಾದಿಭೋಗಂಗಳಂ ಬಯಸದೆಯುಂ, ಅವು ತಮಗೆ ತಾವೇ ಇದಿರ್ಚ್ಛೆಗುಮದರಿಂ ಬಯಸಲ್ವೆಡ ಅವು ಶಾಸ್ವತ ಸುಖಂಗಳಲ್ಲವು, ಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿ ಗಳಿಂ ಬಯಸಲ್ಪಡುವ ವೋಕ್ಷಸುಖಕ್ಕೆ ದೊರೆಯಲ್ಲವು, ವೋಕ್ಷಮಂ ವೇಳ್ವಡೆ ತ್ರಿಲೋಕೋ ದರವರ್ತಿಗಳಪ್ಪ ದೇವೇಂದ್ರಾದಿ ಸುಖಂಗಳನ್ನೆಲ್ಲವನ್ನೊಂದುಮಾಡಿ ಅದಂ ತ್ರಿಗುಣಂಗೆಯ್ದು ಮತ್ತಂ ಅನಂತಗುಣಂಗೆಯ್ದಂ ಸಿದ್ಧರೊಂದು ಹ್ವೇದ ಸುಖಕ್ಕೆ ಸಮನಲ್ಲೆಂದು ತಿಳಿಯದೆ ದರ್ಶನವೋಹನೀಯದ ಕರ್ಮದುದಯದಿಂದೆನೆಗೆ ಮಕ್ಕಳು ಪಲಂಬರಕ್ಕುಂ ಅರ್ಥಂ ಪಿರಿದಕ್ಕು ಪದ್ಧಂಡ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಮುಕ್ಕೊಂದಿಹಲೋಕದ ಸುಖವಂ ಇಂದ್ರ ಪ್ರತೀಂದ್ರ, ಬಲದೇವ, ವಾಸು ದೇವರಾದಿ ಸಂಸಾರವರ್ಧನೀಯಮವು ಪರಲೋಕ ಸುಖಮುಮಂ ಬಯಸಿ ನಿಧಾನಪೂರ್ವಕ ಮಪ್ಪಲ್ಪಸುಖಕ್ಕಳಿಪಿ ಮುಕ್ತಿಯ ಸುಖಸಾಧನವಾದ ತನ್ನ ತಪಮಂ ನೆಗಳ್ಳೆಯುಮಂ ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಖಕ್ಕೆ ಮಾರುವಾತಂ ಆರಂ ಪೋಲ್ಕುಮೆಂದೊಡೆ, ಮಾಣಿಕಮಂತವುಡಿಂಗೆ ಮಾರುವಾತನಂ ಪೋಲ್ಕುಂ, ಅದರಿಂದ ಬಯಸದಿರುವದು ನೀಕಾಂಕ್ಷೆಯು.

೨ ಇನ್ನು ನಿರ್ವಿಚಿಕಿತ್ಸೆಯೆಂಬ ಮೂರನೇಯಂಗದ ಲಕ್ಷಣಮೆಂತೆನೆ—

ಕಂದ|| ನಯದಿಂದಮೊಪ್ಪೆ ರತ್ನ- |

ತ್ರಯದಿ ಕಯಿಗೈಯ್ನೆ ಶೋಭಿಸುತಿರ್ಪ ||

ಶರೀರದೊಳಿಂತುಬುಗು- |

ಪ್ಪೆಯನಾಗಿಸದಿರ್ಪ ರುಚಿಯೇ ನಿರ್ವಿಚಿಕಿತ್ಸಂ || ೨೨೧ ||

ತಾ:-ಗುಣಮಿಲ್ಲದವು ಗುಣಮುಳ್ಳವಂ ಪೊರೆಯುಂ ಗುಣಕ್ಕೆ ಕಾರಣಮಪ್ಪುವೆಂತೀ ಗಳು, ತೊಡವು ಕಾರಣವಾಗಿ ನೂಲು, ಪುಷ್ಪಕಾರಣವಾಗಿ ನಾರು, ಅವೈತಕಾರಣವಾಗಿ ಭಾಜನಮುಂ, ಪೂಜ್ಯವಾದಪುವಂತೆ, ಕುಚಿಯಲ್ಲದ ಶರೀರಂ ಕುಚಿಯವು ಜೀವನಂ ಪೊರಿದ ಪೂ ಜ್ಯವಾದುದಪ್ಪಕಾರಣದಿಂ ರತ್ನತ್ರಯಂಗಳಪ್ಪ ಸದನಂಗೊಳಿಸಲುಪಟ್ಟ ಚಾತುರ್ವರ್ಣಂಗಳ ಶರೀರಂಗಳೆಲ್ಲಂ ಪೂಜ್ಯಂಗಳು ಅವರ್ಗಗಳಮೇದ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ವೇಸುವಾತಂ ತನ್ನ ಗುಣಂಗಳಿಗೆ ವೇಸನೆಕ್ಕುಮೆಂತಂದೊಡೆ, ಗುಣಂಗಳುಂ ಗುಣಗಳ ಮೈಯ್ಯೊಳಿಪ್ಪುವಾಕಾಶದೊಳಿವಪ್ಪದರಿಂ ವೇಸದದು ನಿರ್ವಿಚಿಕಿತ್ಸೆ || ೪ ಇನ್ನು ಅಮೂಢದೃಷ್ಟಿತ್ವಮೆಂಬ ನಾಲ್ಕನೆಯಂಗದ ಲಕ್ಷಣವು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—ಚಾತುರ್ಗತಿಗಳಂ ಕ್ರುತಿಗೆಂ, ಹೇತುಗಳಾಗಿದ್ವ ಪಂಚಮಿಥ್ಯಾತ್ವದೊಳಂ, ಪ್ರೀತಿ ಯನಾಗಿಸದಿರ್ಪುದು ಭೂತಳದೊಳಂ ಅಮೂಢಮೆಂಬ ನಂಬುಗೆಯಕ್ಕುಂ ಆ ಪಂಚಮಿಥ್ಯಾತ್ವಂ ಗಳಾವೆಂದೊಡೆ-೧೪೧ಕಾಂತ ಪಕ್ಷವನ್ನೇ ಹಿಡಿದು ಶರೀರೇಂದ್ರಿಯ ಬುದ್ಧಿಗಳು ಹ್ವೇದಿಂ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲುವದಲ್ಲೆಂದು ಕುಹೇತು ದೃಷ್ಟಾಂತಂಗಳಂ ತೋರಿ ಮೂಢಜನಂಗಳನ್ನು ಮೋಹಿಸುವ

ಬದ್ಧಿನೇಕಾಂತಮಿಥ್ಯಾತ್ವಮುಂ, ೨ ಯಜ್ಞಾವಿಧಿಯೊಳಂ, ಮಹಳಪಕ್ಷದೊಳಂ, ಪಿತೃಕಾರ್ಯದೊಳಂ ವಿನಾಹೋತ್ಸವದೊಳಂ, ಪಕುಮೊದಲಾದ ಪ್ರಾಣಿಗಳಂ ಕೊಂದು ಅವತ್ಯಂ ತಿನ್ನವೇಳ್ಕುಮಲ್ಲಿ ಮತ್ತಾಪ್ರಾಣಿಗಳಂ ಕೊಂದವರ್ಗಲುಂ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಮೋಪರೆಂದು ಪೇಳ್ವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ವಿಪರೀತಮಿಥ್ಯಾತ್ವಮುಂ, ೩ ಪೆರೆತೊಂದು ನೆಗೆಲ್ತೆಯುಂ ಬೇಡ, ವಿನಯವೇ ಮೋಕ್ಷಮಾರ್ಗಮೆಂಬ ತಾಪಸರ ವಿನಯಮಿಥ್ಯಾತ್ವಮುಂ, ೪ ಜ್ಞಾನಮೇ ಮುಕ್ತಿಪಥವೆಂಬ ಮಸ್ಮರಿ ಪೂರಣರಜ್ಞಾನಮಿಥ್ಯಾತ್ವಮುಂ, ೫ ಬಂಧ, ಬಂಧಕಾರಣಮುಂ, ಸಂಸಾರಫಲವುಂ, ಮೋಕ್ಷ, ಮೋಕ್ಷಕಾರಣವುಂ, ಮೋಕ್ಷಫಲಮುಮೆಂಬೀ ವಸ್ತುಗಳುಮಂ ಕೇವಲಿಗೆ ಕಬಳಾಹಾರಮುಂ, ಸ್ತ್ರೀಗೆ ನಿರ್ವಾಣಮುಮೆಂಬಿದು ಮೊದಲಾದುದಾರ್ಗಂ ನಿಶ್ಚಯಿಸಲಿಕ್ಕಾಗುವದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವ ಇಂದ್ರವಾದಿಗಳ ಮತಂ ಸಂಕಯಮಿಥ್ಯಾತ್ವವೆಂದಾಗುವದು. ಅನಂ ನಂಬದುದುಂ ನಂಬಿದವರೊಳು ಕೊಡದುದುಂ, ಅನಂ ಮೊಗಳದುದುಂ, ಅನ್ಯದೈವಂಗಳಂ, ಅನ್ಯಲಿಂಗಿಗಳಂ, ಭಯದಿಂದಲಾನುಂ, ಮೋಹದಿಂದಲಾನುಂ, ಆಶೆಯಿಂದಲಾನುಂ, ಲೌಕಿಕದಿಂದಲಾನುಂ, ಮೊಡಮಡದುದು, ವಿನಯಂಗೆಯ್ಯದುದು, ಇದೇ ಅಮೂಢದೃಷ್ಟಿತ್ವವೆಂಬುದಕ್ಕುಂ.

ಶ್ಲೋಕ || ಭಯಾತಾಸ್ತೇಹಲೋಭಾಚ್ಚ ಕುದೇವಾಗಮಲಿಂಗಿನಾಂ ||

ಪ್ರಣಾಮಂ ವಿನಯಂ ಚೈವ ನ ಕುರ್ಯುಃ ಕುಢ್ಯದೃಷ್ಟಯಃ || ೫೦||

ಇನ್ನು ಉಪಗೂಹನಮೆಂಬೊದನೇಯಂಗದ ಲಕ್ಷಣಮೆಂತನೆ—ಅರಾನುಂ ಸ್ವಸಂಯಮಿಗಳು ಚಾರಿತ್ರವಿಹೀನರಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರೆ ಕಂಡಾರಾನುಂ ಪಳಿವೊಡದಂಬಾರಿಪುದುಪಗೂಹನೆಂ ಜಿನೇಂದ್ರಾಗಮದೊಳೂ ಧರ್ಮದೊಳೂ ನಡೆಯುತಿರ್ದು ಕೆಲಚಾರಿತ್ರಮೋಹನೀಯದುದಯದಿಂ ಹ್ರುತ್ಪಿಪಾಸಾದಿ ಬಾಧೆಗೆ ಚಳಿತು ವಿರುದ್ಧವೃತ್ತಿಯೋಳ್ ನೆಗಳೆಯದಂ ಕಂಡು ರಾಗದ್ವೇಷಂಗಳಿಂ ಕೆಲರಿನ್ನರೆಂದು ಮೊರಗೊಂದು ನುಡಿಯುತ್ತಿರೆ ಯದಂತಾಂನೂಕೊಂಡು ಅಂತಿಂತೆಂಬುದೇನಾಧರ್ಮದೊಳು ಕ್ಷೋಣಮಿಡಲುಂಟೆ ಶೀಲವನ್ನರಪ್ಪ ದಿವ್ಯತಮೋಧನರ್ಕಳವರಿಂತಪ್ಪ ಮಹಾಪುರುಷರಲ್ತೆಯೆಂದು ಅವರ ಪೇರ್ಮೆಯಂ ತೋರಿ ಅಧಮಪುರುಷರ್ಕಳಾನೀಚತ್ವಮಂ ಪ್ರಕಟಿಸದೆ ಮುಚ್ಚಿ ಕಳವುದು ಉಪಗೂಹನಮೆಂಬುದಕ್ಕುಂ. ೬ ಸ್ಥಿತೀಕರಣಮೆಂಬಾರನೆಯಂಗದ ಲಕ್ಷಣಮೆಂತನೆ—ಧರ್ಮದೊಳು ನೆಗಳುತ್ತಂ ಕೆಲವರ್ಮನುಜರು ತೃಪ್ತಿಸುತ್ತಿರೆ ಮಗುಳ್ಳವರಂ, ಧರ್ಮದೊಳೇನಿರಿಪುವದುಂ, ಜಿನಧರ್ಮದ ಸಂಸ್ಥಾಪನಾಂಗಮೆಂಬರ್ಮನಿಪರೂ, ಲೋಕದವರ್ಗಳ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದಲಾನುಂ, ಇಂದ್ರಿಯಂಗಳ ವಿಷಯದ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದಲಾನುಂ, ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನ ಜ್ಞಾನ ಚಾರಿತ್ರಂಗಳತ್ತಣಿಂದಲ್ಲಾಡುತ್ತಿರ್ದವನನ್ನು ಅದ್ರುವಾದಿ ದ್ವಾದಕಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆಯುಮಂ ಪಂಚಮಿಥ್ಯಾತ್ವಮುಮಂ, ತೊರೆಯಿನ್ನವೆಂಬದನಿರಿಯುತ್ತಿರ್ದು ಪಡೆಯಲಾರದ ಒತ್ಕೃತ್ಯಮುಂ ಪಡೆದು ಮಹಾ ಸಮುದ್ರದೊಳಗಿಕ್ಕೆ ಕಡಿಸುವಂತೆ ಎತ್ತಾನುಂ ಪಡೆಯಲಾರದ ಮನುಜತ್ವದೊಳು ತ್ರೈಲೋಕ್ಯದುರ್ಲಭಮವ್ವ ಸಮ್ಯಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರಂಗಳು ದೊರೆಕೊಂಡದಂ ಕಡಿಸಿ ಮತ್ತೊಂದಿಗೂ ಪಡೆಯಲಾರೆಯೆಂದು ಹೇತುದೃಷ್ಟಾಂತಮಂ ತೋರಿ ತನ್ನ ಬಲ್ಲಂದದೊಳು ಆ ಪ್ರಾಣಿಯಂ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ತರುವದು ಸ್ಥಿತೀಕರಣಮೆಂಬುವದು.

೭ ಇನ್ನು ವಾತ್ಸಲ್ಯವೆಂಬೇಳನೆಯಂಗದ ಲಕ್ಷಣಮೆಂತಂದೊಡೆ—

ಕಂದ|| ಚಾತುರ್ವರ್ಣ್ಯಂಗಳೊಳಂ |

ಪ್ರೀತಿಯೊಳಿದಿರೆರ್ದು ಕಂಡು ಧರ್ಮಸಹಾಯಂ ||

ಮಾತಾಪಿತರರ್ಥಮೆಂಬುಗುಂ |

ಭೂತಲದೊಳ್ಗೆ ಗಟ್ಟಿ ಧರ್ಮವಾತ್ಸಲ್ಯಗುಣಂ || ೨೨೨ ||

ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ—ಬಡವಂ ವಿರೂಪಿ ದೇಶಾಂತರಿಗನೆನ್ನದೆ ತನ್ನ ಸಮಯದವರ್ಗಳಂ ಕಂಡಾಗಳು ಯೆಳಗಂದಿಯಾವೆಂತು ತನ್ನ ಕರುವಂ ಕಂಡಾಗಳು ರಾಗಿಸುವಂತೆ ರಾಗಿಸಿ, ಅವರೊಳು ವಿದ್ಯೆಗಲಿವೆನೀತನೆನಗೇನಾನುಮನುಪಕರಿಸುಗುಮೆನ್ನುವಂ ಮನ್ನಿಸುಗಮೆಂಬ ಮಿಥ್ಯಾತ್ವವಿನಯಮಂ ಪತ್ತುವಿಟ್ಟು ಧರ್ಮವಿನಯದಿಂ, ಚಾತುರ್ವರ್ಣ್ಯಂಗಳಂ ಯಥೋಚಿತ ಕ್ರಮದಿಂ ಮನ್ನಿಸುವುದುಂ, ತನ್ನ ಕತ್ತಿಗೆ ತಕ್ಕಂದದಿನುಪಚರಿಸುವುದುಂ, ಸ್ನೇಹಂಗೆಯ್ಯುವುದು ಮಂದಿದು ಧರ್ಮವಾತ್ಸಲ್ಯವೆಂಬುವದು.

೮ ಇನ್ನು ಧರ್ಮಪ್ರಭಾವನೆಯೆಂಬ ಎಂಟನೆಯಂಗದ ಲಕ್ಷಣಮೆಂತೆನೆ—

ಕಂದ|| ಜನಶಾಸನಮಾಹಾತ್ಮ್ಯ- |

ಮನನವರತಂ ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯಿಂ ಬೆಳಗಿಕರಂ ||

ಮನದ ತಮಮಂ ಕಳಲ್ಪುವು- |

ದನುದಿನಮಿದು ಶಾಸನಂ ಪ್ರಭಾವನೆಯಕ್ಕುಂ || ೨೨೩ ||

ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ—ಶ್ರುತಜ್ಞಾನದಿವಾಕರ ಕಿರಣಂಗಳಿಂ ಪರಸಮಯ ಬುದ್ಧೋತ್ಥಾನವರಣ ಮಂ ಮಾಡುವುದುಂ, ದೇವೇಂದ್ರವಿಷ್ಣುರ ಪ್ರಕಂಪನಸಮರ್ಥ ಮಹಾದುರ್ಧರ ತಪಂಗಳಿಂ ಸ್ವಸಮಯ ಪ್ರಕಟಂ ಗೆಯ್ಯುದುಂ, ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಚತುರ್ಮುಖಾದಿ ಮಹಾ ಪೂಜಾವಿಧಾನಂಗಳಿಂದಮುತ್ತಮ ವಾತ್ಸಾದಿ ಮಹಾ ದಾನಂಗಳಿಂದ ಜಿನಶಾಸನಮು ಬೆಳಗುವುದು ಧರ್ಮಪ್ರಭಾವನೆಯೆಂಬುದು. ಅಂತಾ ಎಂಟಂಗಳಮಂ ನೆರೆಯುಳ್ಳ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಮುತ್ತಮಂ, ಬಂದಂಗೆಮಿಲ್ಲ ದಿದೋಡಂ, ಅಂಗಹೀನನವ್ವರಸನ ರಾಜ್ಯದಂತೊಳ್ಳತಲ್ಪು. ಮತ್ತಂ—

ಕಂದ|| ಪೂನಾಂಗೆದೃಷ್ಟಿಭವಸಂ- |

ತಾನಮನಳರಲುಕದಾರದೆಂತೆನೆ ಮಂತ್ರಂ ||

ತಾನಕ್ಷರಮೊಂದಿಲ್ಲದೊ- |

ಡೇನದು ಕೆಡಿಸುಗುಮೇ ವಿಷಮವಿಷವೇದನೆಯಂ || ೨೨೪ ||

ಅದರಿಂ ಸರ್ವಾಂಗಸಂಪೂರ್ಣಮಪ್ಪ ಸಮ್ಯಗ್ಧರ್ಮನಂ ನಿಘರ್ಷನೆ ಭೇದನ ಭೇದನ ತಾಡನೆ ತ್ರಾಸನೆ ತಾಪನ ವಿಯೋಗ ಸಂಯೋಗ ರೋಗ ದುಃಖ ಜನ್ಮ ಜರಾದಿ ನಿರಾವರಣ ಮರಣ ಲೋಕ ಭಯ ವೇದನಾಬಹಳಮಪ್ಪ ಸಂಸಾರಮಂ ಕೆಡಿಸಲಾಕ್ಕುಂ. ಬಂದಂಗೆಮಿಲ್ಲದಿದೋಡಂ ಸಂಪೂರ್ಣಾಕ್ಷರಮಿಲ್ಲದಿದೋಡೆ ಮಂತ್ರಮದೆಂತು ವಿಷದೊಳಾದವೇದನೆಯಂ ಕೆಡಿಸಲ್ಪರಿಯ ದಂತೆ, ಇಂತೆಂಟಂಗಳಮುಂ ನೆರೆಯುಳ್ಳ ಸದೃಷ್ಟಿಯೆಯ್ದುವ ಫಲಮನೇ ಪೇಳ್ವದೊಂದೊಂದು ಗುಣದೊಳೀಲೋಕ ಪರಲೋಕಂಗಳೊಳಂ ಪಲವೈಮತಿಕಯಂಗಳ ನೆಯ್ದಿದರೊಳವರಾ ರೆಂದೊಡೆ—

ನೀತಂಕಿತತ್ವದಿನಂಜನಚೋರಂ, ನಿಃಕಾಂಕ್ಷಿತತ್ವದಲ್ಲಿ ಅನಂತಮತಿ ಕನ್ನೆಯುಂ, ನಿರ್ವಿಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲಿ ಓದ್ದಾಯನ ಮಹಾರಾಜನುಂ, ಅಮೂಢದೃಷ್ಟಿತ್ವದಿಂ ರೇವತಿ ಮಹಾದೇವಿಯುಂ, ಉಪಗೂಹನದಿಂ ಜಿನೇಂದ್ರಭಕ್ತನುಂ, ಸ್ಥಿತೀಕರಣದಿಂ ವಾರಿಷೇಣ ಕುಮಾರನುಂ, ವಾತ್ಸಲ್ಯಗುಣದಿಂ ವಜ್ರಕುಮಾರನುಂ, ಧರ್ಮಪ್ರಭಾವನಾಂಗದಿಂ ವಿಷ್ಣುಮುನಿಯುಂ ಎಂದೀ ಪೇಳ್ವೊಣ್ಣರುಂ ದೃಷ್ಟಾಂತವಾದರಿಂತಿವರ ಕಥೆಗಳಂ ಗ್ರಂಥಾಂತರದಿಂದರಿಡುಕೊಳ್ಳ, ಮತ್ತುಂ ಧರ್ಮಮುನುಂ ಧರ್ಮದ ಫಲಮುನುಂ ಕಂಡು ಹರುಷವನೆಯ್ದು ವ ಸಂವೇಗಮುಂ, ಸಂಸಾರಕರೀರ ಭೋಗದ ಮೇಗಣ ನಿರ್ವೇಗಮುಂ, ಆತ್ಮನಿಂದೆಯುಂ, ತಾಂ ಮಾಡಿದ ದೋಷಂಗಳಂ ಗುರುಗಳೊಳಾಲೋಚಿಸಿ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತಮಂ ಕೈಕೊಳ್ಳಗರ್ಹಣಮುಂ, ಉಪಕಮಮುಂ, ಅರ್ಹದಾಚಾರ್ಯ ನಿಜಶುದ್ಧಾತ್ಮಾದಿಗಳೊಳಪ್ಪ ನಿರ್ಭರಭಕ್ತಿಯುಂ, ಪ್ರಾಣಿಗಳೊಳಪ್ಪನುಕಂಪೆಯುಂ, ಜೈನಸಂಘದೊಳಪ್ಪ ವಾತ್ಸಲ್ಯಮುಂ ಎಂದಿಂತು ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವದೆಂಟುಗುಣಂಗಳಕ್ಕುಂ.

ಕಂದ || ಅಷ್ಟಾಂಗದರ್ಶನಮು- |

ಮುಷ್ಪದ್ವಿಯನಷ್ಟಗುಣಮನಧಿಕಸ್ಥಾನಾ- ||

ದೃಷ್ಟಾಂತಿಯ ವಿಶೇಷಮು- |

ನಷ್ಟಮಹಾಸಿದ್ಧಿಗುಣಮನೀಗುಮವೋಘಂ || ೨೨೫ ||

ಮತ್ತಾವಕುಲದೊಳು ಪುಟ್ಟದೊಡಂ ಗುಣಮೇ ಪ್ರಧಾನಂ, ಮತ್ತುಂ ಜೀವನವೊಡೆ ದೇವನುಂ ಮನುಷ್ಯನುಂ ತಿಯೊಂಜನುಂ ನಾರಕನುಮಲ್ಲಿ ಗತಿ ಜಾತಿ ಕರೀರಾದಿಗಳು ಸ್ತ್ರೀಪುಂಸ ಪುಂಸಕ ವೇದಾದಿಗಳುಮುಚ್ಚ ನೀಚಕುಲಾಕುಲಂಗಳುಮೆಂದಿವಂ ವ್ಯವಹಾರನೆಯದಿಂ ಕರ್ಮ ನಿರ್ಮಿತಂಗಳು. ಕತ್ತಿಸಿಷ್ಠ ನಿಕ್ಷಯನೆಯದಿಂದಾತ್ಮಂ ಕುದ್ಧಂ. ಸಿದ್ಧರಸಮಾನನೆಯದರಿಂ ದರ್ಶನ ಕುದ್ಧನಂ ಭಾವಿನೆಯದಿನನಾಗತ ಸಿದ್ಧನೆಂದು ಬಗೆವದೇಕೆಂದೊಡೆ || ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಪೂರ್ವಕಂ ಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರಂಗಳಂ ಪಡೆದು ಸಿದ್ಧನಾಗುವನೆಂದರ್ಥವು. ಸಂಸಾರದೊಳಗೆ ಕೀಳುಮೇಲಕ್ಕು ಮೇಲುಕೀಳಕ್ಕುಮೆಂತನೆ—

ಕಂದ || ದುರಿತದುಪತಮದಿನಾಯುಂ |

ಸುರನಕ್ಕುಂ ಧರ್ಮದಳಿವಿನಿಂ ಸಾಯಕ್ಕುಂ ||

ಸುರನುಮನೆ ಧರ್ಮದಿಂದಂ |

ದೊರಕೊಳ್ಳದುದೇನಧರ್ಮದಿಂದಳಿಯದುದೇಂ || ೨೨೬ ||

ಅದುಕಾರಣದಿಂ ಜೀವಕ್ಕೆ ಧರ್ಮಮೇ ಸಮಸ್ತಾಭ್ಯುದಯ ನಿಃಶ್ರೇಯಸ ಸುಖಂಗಳಂ ಕೊಡಗುಂ. ಮತ್ತಮಾತ್ಮಂಗೆ ಕರ್ಮಕ್ಷಯಮವ್ವಗಳಿನ ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿಯಂ ನೋಡೆ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ ದೊರಕೊಳ್ಳಗಳಿನ ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿ ಪಿರಿದೇಕೆಂದೊಡೆ—ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ ದೊರಕೊಂಡೊಡಲ್ದದೆ ಮೇಗಣ ಗುಣಸ್ಥಾನನೊಂದುಮನೆಯ್ದುನಪ್ಪದರಿಂ ಮತ್ತುಂ ದರ್ಶನಮೋಹನೀಯಮಿಲ್ಲದ ಗೃಹಸ್ಥಂ ವ್ರತಮಿಲ್ಲದಿರ್ದೊಡನಾತಂ ಮೋಕ್ಷವಾರ್ಗದೊಳರ್ಧಂ ವಿಧ್ಯಾತ್ವಮುಳ್ಳ ಮುನಿಯೆನಿತು ತಪಂಗೆಯ್ದೊಡಂ ಮೋಕ್ಷದ ಬಟ್ಟೆಯೊಳರ್ಧನಲ್ಲದರಿಂ ಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿಯಪ್ಪ ಗೃಹಸ್ಥನುತನುಂ. ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಮಿಲ್ಲದ ಮುನಿಯಂ ನೋಡಲು, ಮತ್ತುಂ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಪೂರ್ವಕ ಅಣು

ವ್ರತ ಮಹಾವ್ರತಂ ನೆಗಳ್ವರುಂ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಮೊಂದನೆ ತಾಳ್ವಗೆ ಇಂತಾ ಮೂವರುಂ ಸಂಸಾರಸಾಗರದೊಳಾರುಂ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವವಿಕಲವನಾದ ಅಣುವ್ರತ ಮಹಾವ್ರತಮುಮೆಂಬ ಪೆಸರುಮಿಲ್ಲೆನಿಹು ಕಾಸ್ತಮಂ ನೋಡಿದೊಡಂ ದ್ರವ್ಯಶ್ರುತಮೇ ಜ್ಞಾನಿಯಲ್ಲಂ ಅಂತಾತನಜ್ಞಾನಿ ಏಕೆಂದೊಡೆ-ಅಭವ್ಯನುಂ ಬಹುಶ್ರುತನುಂ ದುರ್ಧರಕಾಯಕ್ಕೆ ಶಂಕೆಗಲೆಂದುಪರಿಮಗ್ರೈವೇಯಕದುಪರಿಮವಿಮಾನಂಬರಗಂ ಪುಟ್ಟೆಯುಂ ಮತ್ತಂ ಚತುರ್ಗತಿಗಳೊಳು ಭ್ರಮಿಯಿಸುವನಪ್ಪುದರಿಂ ಮತ್ತಂ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಮಿಲ್ಲದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರಂಗಳುತ್ಪತ್ತಿ ಸ್ಥಿತವೃದ್ಧಿಫಲೋದಯಮಿಲ್ಲಂತೆನೆ|| ಬೀಜಮಿಲ್ಲದಲ್ಲಿ ವೃಕ್ಷಕ್ಕುತ್ಪತ್ತಿ ಸ್ಥಿತವೃದ್ಧಿಫಲೋತ್ಪತ್ತಿಯುಮಿಲ್ಲದಂತೆ ತ್ರಿಕಾಲ ತ್ರಿಲೋಕದೊಳಂ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಮೇ ಪರಮಬಂಧು, ಮಿಥ್ಯಾತ್ವಮೇ ಶತ್ರುವೆಂದರಿಯುವದು. ಮತ್ತಂ ಪ್ರಕಮಸಂವೇಗಾನುಕಂವಾಸ್ತಿಕ್ಯಾಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯುಂ ಲಕ್ಷಣವಾಗುಳ್ಳದುಂ ಸಂಸಾರಲತಾಮೂಲವಿಚ್ಛೇದಿಯುಂ ತ್ರೈಜ್ಞಾನಶುದ್ಧಿಕರಂ ಪ್ರಥಮಾರಾಧನೆಯುಂ ಮೋಕ್ಷಪ್ರಾಸಾದಾರೋಹಣ ಪ್ರಥಮಸೋಪಾನಮುಮೆನಿಸ ಸುಧರ್ಶನದೊಳು ಕೂಡಿದ ಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರತಪೋಪತಾಂತಿಗಳು ಪೂಜ್ಯವಾಗುವವು. ಮತ್ತಂ ಸಂಸಾರಾರ್ಣವದೊಳು ಭವ್ಯನೆಂಬ ಪರದಂ ಸಿದ್ಧಾಪ್ತಗುಣರತ್ನಂಗಳಂ ಕೊಳ್ಳಲ್ಕೆಂದು ಮೋಕ್ಷವೆಂಬ ದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಪೋಪಬಗೆಯಿಂ ಚಾರಿತ್ರವೆಂಬ ಯಾನವಾತ್ರಮನೇರಿ ಮೋಕ್ಷಸ್ಥಾನಮಂ ದೂರದಿಂ ಕಾಣ್ಬಂ ಕಂಡು ಬೇಗಮೆಯ್ದಿಸುವ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ ಕೂವಕಂಬಿಗಂ ಮಾಡಿದೊಡದು ಮಿಥ್ಯಾತ್ವಾದಿ ತಸ್ಯರಪ್ರಭುಗಳುಂ ಗೆಲ್ಲು ಕಾರ್ಯಸಿದ್ಧಿಯಂ ಮಾಳ್ಕುಂ.

ವೃತ್ತ || ನೆಗಳ್ವಮಲದರ್ಶನಮೇ ಕಂಠಿಕೆ ನಿರ್ವಾಣಯಿಕ ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಗೆನಲು ನಂ- |
 ಬುಗೆಯೇ ನಿಮಿತ್ತಂ ಪ್ರಭೃತಿಗಳಗಲ್ಕೆಯಭ್ಯುದಯದೋಳ್ವಿನೆಸುವೆಯ್ತು- ||
 ಗೆಗಂ ತಲೆಯೂರಿ ತಪಂಗಯ್ಗೆ ಯಮಳಸಾಗರೋಕ್ತ ಧರ್ಮದೋಳ್ವಿಗಳ್ಗೆ ಮ- |
 ದ್ಭಗ್ಬಲಮಿಲ್ಲಂ ಮುಕ್ತಿ ಶ್ರೀಲಲನೆಯುಂ ಅಮರೇಂದ್ರಲಕ್ಷ್ಮಿಯುಂ ಕಡುದೂರಂ ||

ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವದ ಮಹಿಮೆಯಂ ಪೇಳ್ವಡೆ ಚತುರ್ಗತಿಗೆ ಬದ್ಧಾಯುಷ್ಯರಂ ಕುರುತ್ತು ಪೇಳ್ವಂ||
 ಅಸಂಯತ ಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿಗಳು ಅಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಕಷಾಯಂಗಳುದಯ ಕಾರಣವಾಗಿ ವ್ರತನಿಯಮಾನುಷ್ಠಾನಮಿಲ್ಲದವರಾಗಿಯುಂ ಇಂದ್ರಿಯ ವಿಷಯಂಗಳ ತೊರೆಯಲಾರದವರಾಗಿಯುಂ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಮಹಾತ್ಮ್ಯದಿಂ

ವೃತ್ತ || ವಿಕಲ್ಪಕೇಂದ್ರಿಯ ಜಾತಿಭಾವನವನಜ್ಯೋತಿಷ್ಮತಿಯಾಗ್ನಪುಂ- |
 ಸಕ ನಾರೀನಟವಿನ ದುಃಕುಲಸರುಗ್ನೂಕಾಂಧನಿರ್ಭಾಗ್ಯನಾ- ||
 ರಕ ಹೀನಾಯುಷಕಿಲ್ವಿಪಾದಿಪದಮಂ ಕೈಕೊಳ್ಳರೆಂದುಂ ಮಹ- |
 ಥಿಕ ಸಂಸ್ಥಾನಮಲ್ಲದ ವ್ರತಿಗಳುಂ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂ || ೨೨೭ ||

ಮತ್ತಂ ಅಪರ್ಯಾಪ್ತಕ ಮನುಷ್ಯರುಂ ಕುಛೋಗಭೂಮಿಜರುಂ ಮ್ಲೇಚ್ಛರುಂ ಬದಿರವಿರೂಪಿ, ಕುಬ್ಜ, ವಾನನ, ಪಂಗುಳ ಪ್ರಭೃತಿಕುತ್ಸಿತರಾಗಿ ಪುಟ್ಟರು. ಮತ್ತಂ ಅವರಂತಪ್ಪವರಾಗಿ ಪುಟ್ಟವರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯೆಂದೊಡೆ-ದೇವಗತಿಯೊಳಂ ನರಕಗತಿಯೊಳಮಿರ್ದು ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಮಂ ಕೈಕೊಂಡವರ್ಗಳು ಕರ್ಮಭೂಮಿಯೊಳುತ್ಪನ್ನವಾದ ಪುರುಷರಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಆ ಭವ

ದೊಳೇ ಕರ್ಮಕ್ಷಯಂಗೆಯ್ವರು || ತಡೆದೊಡೆಂಟುಭವಂ ತಡೆಗುಂ. ಮನುಷ್ಯ ತಿಯಗಗ್ಗಿತಿಗ
ಳೊಳಮಿದುರ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಮಂ ಕೈಕೊಂಡವರ್ಗಲು ಮಹರ್ಥಕ ದೇವರಾಗಿ ಪುಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಂದ
ಬರುತ್ತಲೇ ಕರ್ಮಕ್ಷಯಂಗೆಯ್ವರು. ತಡೆದೊಡೆಂಟುಭವಮಕ್ಕುಂ. ಮತ್ತಂ—

ಕಂದ || ಹಲಧರ ಕುಲಧರ ಗಣಧರ |

ಕುಲಿತಧರ ಸುಧರ್ಮತೀರ್ಥಕರ ಚಕ್ರಧರಾ ||

ತುಲಕುಸುಮಾಸ್ತಧರಸಮು |

ದ್ವಲ ವಿದ್ಯಾಧರರ ಲಕ್ಷ್ಮಿಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಫಲಂ || ೨೨ ||

ದೊರಕೊಳ್ಳದ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ |

ದೊರಕೊಂಡಡೆ ಗುಡಿಯು ಬದ್ಧವಣದೋಕುಳಿಯಂ ||

ಸ್ಫುರಿತೋತ್ಸಾಹಪರಂಪರೆ |

ನಿರಂತರಂ ಭವ್ಯಗ್ರಹದೊಳೊರವಲ್ವೇಡಾ || ೨೩ ||

ಶಂಕೆ, ಕಾಂಕ್ಷೆ, ವಿಚಿಕಿತ್ಸೆ, ಅನ್ಯದೃಷ್ಟಿಪ್ರಕಂಸೆ ಅನ್ಯದೃಷ್ಟಿಸಂಸ್ತವಮಿಂತಿವೈದುಂ ಸ
ಮ್ಯಕ್ತ್ವದತೀಚಾರಂಗಳಕ್ಕುಂ || ಅವುಗಳೊಳು ಮನದೊಳು ಮೆಚ್ಚುವದು ಪ್ರಕಂಸೆ, ವಚನದಿಂ
ಮೊಗಳ್ವುದು ಸಂಸ್ತವನಂ, ಶೇಷತ್ರಯಂಗಳು ವ್ಯಕ್ತಂಗಳು || ಇದು ಜಿನೇಶ್ವರಪ್ರಣೀತ ಪರಮಾ
ಗಮದ ಶ್ರಾವಣಾಚಾರದ ಸಾರದೊಳು ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವನಿರೂಪಣಂ ||

ನೂತ್ರಂ || ಸಾಮಾಜಾರಂ ದಶವಿಧಂ || ೬ ||

ಇನ್ನು ಹತ್ತುತರದ ಸಾಮಾಜಾರಂಗಳ್ಯವನೆಂದೊಡೆ—ತನಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ ವ್ರತಗು
ಣಂಗಳಂ ಕೈಕೊಳ್ಳುವದು. ಅಲ್ಲಿಯುಂ ಜ್ಞಾನೋಪಕರಣಂ ಮೊದಲಾದುವಂ ಕೈಕೊಳ್ಳುವ
ದು. ಅಲ್ಲಿಯುಂ ಜ್ಞಾನೋಪಕರಣಂ ಮೊದಲಾದುವಂ ಕೈಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿಯುಂ, ಗುರುಗಳಂ
ನಿಮ್ಮಡಿಯನೆಗಿದುವೇಳ್ಕುಮೆಂಬ ಸಾಮಾಜಾರವಾಗುವದು. ಗುರುಗಳು ಮೊದಲಾದ ಹಿರಿಯ
ರೊಳಾದ ವಿನಯವುಂ, ವ್ರತಾದಿಗಳಲ್ಲಾದ ಅತಿಚಾರಮುಮೆಂದಿವು ಮೊದಲಾದ ದೋಷದಲ್ಲಿ
ಮೊಲ್ಲಕೆಯ್ತು ಪುನಿಯಕ್ಕೆಂಬ ಸಾಮಾಜಾರಮಕ್ಕುಂ. ಸೂತ್ರಾರ್ಥಗಳುಂ ಗುರುಗಳ್ವೇಳುತರ
ವು ತಾಂ ಕೇಳುವಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮಡಿಗಳಂತು ಪೇಳ್ವರೆ ಅಂತೆಯಪ್ಪುದು ಎಂದು ಸಾಮಾಜಾರಮಕ್ಕುಂ.
ತಾನಿದ್ದು ಬಸದಿ ಪಟ್ಟಸಾಲಿ ಮೊದಲಾದ ಆಶ್ರಯಂಗಳಂ ಮೊರಮಡುವಲ್ಲಿ ತದಾಶ್ರಿತಂಗಳಪ್ಪ
ವ್ಯಂತರವ್ರಾಣಿಗಳ ಮನದ ಶಂಕೆಯಂ ಬಿಡಿಸಲು. ತನಗಲ್ಲಿಯ ನಿರ್ಮಮತ್ವಮನರಿಪಲುನೆಂದು
ಅಸಿಮೆಂಬ ಸಾಮಾಜಾರಮಕ್ಕುಂ. ಬಸದಿ ಮೊದಲಾದಾಶ್ರಯಂಗಳಂ ಪುಗುವಲ್ಲಿರ್ದದೇವ
ತಾದಿಗಳ ಭಯಮುಂ ಪಿಂಗಿಸಿ ನಿಮ್ಮೊಡಂಬಡಿಕೆಯಿಂದಿರ್ಪವು ನಿಮಗುಪದ್ರಮಂ ಮಾಳ್ವವೆ
ಲ್ಲೆಂದವನೊಡಂಬಡಿಸಲ್ವೇಳೆ ನಿನ್ನಿದಿಯೆಂಬ ಸಾಮಾಜಾರಮಕ್ಕುಂ. ತನ್ನ ಲೋಚನಮಾಡಿಸಿ
ಕೊಳ್ಳುವ ಓದುವ ಪೋಪ ಕಲ್ಲು ನೆಲ ಮೊದಲಾದ ಯೋಗಂಗಳಂ ಕೈಕೊಳ್ಳಲ್ಲಿ ಆಚಾರ್ಯಾದಿ
ಗಳುಮಂ ಬೆಸಗೊಳ್ಳುದು ಯೋಗಸಾಮಾಜಾರಮಕ್ಕುಂ. ತನ್ನ ದೀಪ್ತಾಶಿಷ್ಟೋಪದೇಶಕಾದಿ
ಗುರುಗಳೆಂದುಂ ಮುನ್ನಿತೊಡಂಬಳಸಲುಪಟ್ಟ ಪುಸ್ತಕಾದ್ಯುಪಕರಣಂಗಳಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು

ಬಳಸುವಲ್ಲಿ ಮಗುಳ್ಳು ಬೆಸಗೊಳುವೆಂಬ ಸಾಮಾಚಾರಮಕ್ಕುಂ. ಸದ್ಧರ್ಮ ಮೊದಲಾದ ವರ್ಗಭಾವಕರಣಂಗಳನವರ ಬೆಸಗೊಂಡು ಒಡಂಬಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಳಸುವಲ್ಲಿಯವರಿಚ್ಛೆ ವಳಿಯಿಂ ನೆಗಳುವದೆಂಬ ಸಾಮಾಚಾರಮಕ್ಕುಂ. ತನಗಾತುರ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲು ಮುನ್ನ ವರಂ ಬೆಸಗೊಳ್ಳದೆ ಪುಸ್ತಕಾದಿ ದ್ರವ್ಯಂಗಳಂ ಕೊಂಡು ಬಳಸುವಲ್ಲಿ ಬಳಕವರ್ಗ ನಿಮ್ಮುವ ಕರಣಂಗಳಂ ಬಳಸಿದೆನೆಂದು ಅರಿಪುವುದೆಂಬ ಸಾಮಾಚಾರಮಕ್ಕುಂ. ನಿಮ್ಮಡಿಗಳ ಶ್ರೀವಾದದ ಪ್ರಸಾದದಿನ್ನಾಂ ಸುಖಿಯಪ್ಪೆನೆನ್ನನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಕಾರದಿಂ ಶಿಕ್ಷಿಸಿ ಸನ್ಮಾರ್ಗದೊಳು ನೆಗಳುವದೆಂದು ಶಿಕ್ಷೋಪದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಗುರುಗಳಿಗೆ ತನ್ನನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸುವದು ಮೊದರ್ಗಯೊಳಪ್ಪ ಸಾಮಾಚಾರ ಮುಂ. ಇಂತೀ ಪತ್ತುತರದ ಸಾಮಾಚಾರಮಲ್ಲದೆ ಮತ್ತಂ ಗುಣಾಧಿಕರಲ್ಲಿ ವಿನಯವೃತ್ತಿಯಿಂದಾ ಚರಿಸುವದೆಲ್ಲಾ ವಿಸ್ತಾರದೊಳಪ್ಪ ಸಾಮಾಚಾರಮೆಂದರಿಯುವದು. ಜ್ಞಾನವೈರಾಗ್ಯಸಂಪನ್ನನುಂ ಸಂಸಾರಕರೀರಭೋಗ ನಿರ್ವೇಗಪರನುಂ ವಿಕಾರವಿಹೇತನುಂ ಹೇಯೋಪಾದೇಯತತ್ತ್ವಕುಲ ನುಂ ಅದ್ರುವಾದಿದ್ವಾದಶಾನುಪ್ರೇಕ್ಷೆಯನೆಡೆವರಿಯದೆ ಭಾವಿಸುವವನುಂ ಸಕಲ ಪರಿಪಹಂಗಳಗೆ ಲಲಾರ್ಪನುಂ ಪರಮತಪೋಧನನಾದ ಮಹಾನುಭಾವಂ ಸ್ತ್ರೀಜನಂಗಳಂ ಶಿಕ್ಷಿಸುವದು. ಉಳಿ ದವರು ಶಿಕ್ಷಿಸಲಾಗದು. ಈ ಪೆರಗೆ ಪೇಳ್ವ ಸಾಮಾಚಾರಂಗಳು ಪರತ್ರೇಯಾರ್ಥಿಯಪ್ಪ ಅಜ್ಜಿಯ ಗೊಮಕ್ಕುಂ ಅಜ್ಜಿಯರ್ಗ ಕೆಂಪು ಕರಿದು ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ತೆರದ ಬಣ್ಣವೆಂಬ ವಸ್ತುವಿಕಾ ರಮುಂ ಹಾವಭಾವವಿಲಾಸ ವಿಭ್ರಮಮೆಂಬಿವರಿಂ ಬೆಡಗುವೆರಸಿದ ನಡೆನುಡಿ ಕಣ್ಣು ಪುರ್ವಿನ ಜರ್ಬು ಮೊದಲಾದಂಗಳವಿಕಾರವಾಗದು. ಮತ್ತಂ ಅಜ್ಜಿಯರ್ಗ ತಮ್ಮ ಮುನ್ನಿನ ನೆಂಟಮೊ ದಲಾದವರುಗಳ ಸಾವು ಕೇಡುಮಂ ಕಂಡು ಅಳುವದುಂ ಗುಡ್ಡಗಳ್ಗೆ ಮೀಯಲೆರೆಯುವದುಂ ಮಕ್ಕಳನೊಡುವದುಂ ಹಾಲನ್ನು ಕರೆಯುವದುಂ ಮೊಸರು ಕಡೆಯುವದುಂ ನೂಲುವದುಂ ಕುಟ್ಟುವದುಂ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡುವದುಂ ಹಾಡುವದುಂ ನೀರು ತರುವದುಂ ಸಗಣೆಯನ್ನಿಡುವದುಂ ಮನೆಯ ಕಸವನ್ನು ಕಳೆಯುವದುಂ ಸಾರಿಸುವದುಂ ಗೋಡೆಯನ್ನಿಕ್ಕುವದುಂ ಮೆತ್ತುವದುಂ ಗೃಹಸ್ಥರ ಮನೆಯೊಳಿರುವದುಂ ಆಗದು. ಇಬ್ಬರು ಮೂವರು ಮೊದಲಾದವರ ಜೊತೆಯಿ ಲ್ದದೆ ಬಬ್ಬಳೇ ಇರಲಾಗದು, ಬಬ್ಬಳೇ ಮಲಗಲಾರದು, ಮತ್ತು ತಪಗುರು ಶ್ರುತಗುರು ಮೊದ ಲಾದಾಚಾರ್ಯರುಂ, ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಂ, ಸಾಮಾನ್ಯಭುಷಿಯರೆಂದಿವರುಗಳಿಗೆ ವಂದನೆ ಮಾಡ ಬೇಕಾದರೆ ಯಥಾಕ್ರಮದಿಂದ ೫, ೬, ೭ ಹಸ್ತಪ್ರವಾಣದಲ್ಲಿದ್ದು ಜೀವದನಂ ಮಲಗಿರುವ ರೀತಿಯಿಂದ ವಂದಿಸುವದು.

ಮತ್ತಮೆಂತವ್ವಾಚಾರ್ಯರಂ ವಂದಿಸಲಾಗದೆಂದೊಡೆ—ವ್ಯಾಕುಲಿಯಾಗಿದನುಮಂ ಚ ರಿಗೆಯಂ ಮಾಡುತ್ತಿದನುಮಂ ವಂದಿಸಲಾಗದು.

ಮತ್ತಮೆಂತಪ್ಪನನ್ನು ವಂದಿಸುವುದೆಂದೊಡೆ—ಆಸನದೊಳಿದನುಮಂ ರಾಗದ್ವೇಷಗ ಳಿಂದಗಲ್ಲವನುಂ ವಂದನೆಗೆ ಒಡಂಬಟ್ಟಿದನುಮಂ ಒಡಂಬಡಿಸಿ ಧ್ಯಾನಮೌನಾನುಷ್ಠಾನಾದಿಗ ಳೊಳು ಕೂಡಿದನುಮಂ ಕ್ರಿಯಾರ್ಥಮದಿಂ ಮೇಣ್ ಸಾಮಾನ್ಯದಿಂ ಮೇಣ್ ವಂದಿಸುವುದುಂ ಸಾಮಾಚಾರದಿಂ ನೆಗಳ್ವ ಭುಷಿಯರುಂ, ಅಜ್ಜಿಯರುಂ, ಭವ್ಯಜನಂಗಳುಂ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಪೂರ್ವಕ ವ್ರತಂಗಳೊಳಾಚರಿಸಿ ಸಪ್ತಪರಮಸ್ಥಾನಂಗಳಂ ನೆಯ್ದುವರು.

ಸೂತ್ರಂ || ಸಪ್ತಪರಮಸ್ಥಾನಾನಿ || ೨೦ ||

ತಾಃ—೧ ಸಜ್ಜಾತಿತ್ವಮುಂ, ೨ ಸದ್ಗೃಹಸ್ಥತ್ವಮುಂ, ೩ ವಾರಿವ್ರಾಜ್ಯತ್ವಮುಂ, ೪ ದೇವೇಂದ್ರತ್ವಮುಂ, ೫ ಚಕ್ರವರ್ತಿತ್ವಮುಂ, ೬ ಪರಮಾರ್ಹಂತ್ಯತ್ವಮುಂ, ೭ ನಿರ್ವಾಣತ್ವಮುಂ ಮೆಂಬೀ ಸಪ್ತಪರಮಸ್ಥಾನಗಳ ವಿವರವು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ— ಅದರಲ್ಲಿ ದೇಹಕುಲಜಾತಿಕುಡ್ಧತ್ವದಿಂದ ಕುಲದೀಪಕನೆನಿಸಿ ಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿಗಳಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವದು ಸಜ್ಜಾತಿತ್ವಮುಂ || ೧ || ಕ್ರಮದಿಂದ ವೃದ್ಧಿಗೆ ಬಂದು ಸತ್ಪದವಿಯೋಳ್ಳಲನು ಲೋಕದೋಳ್ಳನ್ನಾಜ್ಞೆಯಾಗಿ ಕ್ರಾವಕಾಗ್ರಹಿಣಮುಣಿಯೆನಿಸಿ ಬಾಳುವದು ಸದ್ಗೃಹಸ್ಥತ್ವಂ || ೨ || ಆ ಸದ್ಗೃಹಸ್ಥತ್ವಕ್ಕೆ ಪೇಸಿ ಸಂಸಾರಕರೀರಭೋಗ ನಿರ್ವೇಗ ಪರಾಯಣನಾಗಿ ತನ್ನ ಸಂತತಿಗೆ ಸಕಲದತ್ತಿಯನ್ನಿತ್ತು ದಿವ್ಯತಪೋಧನರ ವಾಡಮೂಲದಲ್ಲಿ ಜಾತರೂಪವನ್ನು ಧರಿಸಿ ಬಾಹ್ಯಾಭ್ಯಂತರ ತಪದೊಳು ಉತ್ಕೃಷ್ಟದಿಂದ ನೆಗಳ್ದು ಏಕಾದಶಾಂಗ ಧಾರಿಯಾಗಿ ಪೋಷಕಭಾವನೆಯನ್ನು ಭಾವಿಸಿ ತೀರ್ಥಕರ ಪುಣ್ಯಮುಂ ಕಟ್ಟಿ ಬುದ್ಧಿಬುದ್ಧಿ, ತಪೋಬುದ್ಧಿ, ಮೈಕುರ್ವಣಬುದ್ಧಿ, ಔಪಧಬುದ್ಧಿ, ರಸಬುದ್ಧಿ, ಬಲಬುದ್ಧಿ, ಅಕ್ಷೀಣಬುದ್ಧಿಯೆಂಬ ಸಪ್ತಬುದ್ಧಿಗಳೋಳ್ಳೆರದು ದೀಕ್ಷೆ ಶೀಕ್ಷೆಗಣಪೋಷಣಮುಂ, ಅತ್ಮಸಂಸಾರಸಲ್ಲೇಖನೆಯೆಂಬಿವರ ಕಾಲಂಗಳಂ ಕಳಿಸಿ ಉತ್ತಮಾರ್ಥಕಾಲದಲ್ಲಿ ಚತುರ್ವಿಧಾರಾಧನಪುರಸ್ಕರವಾಗಿ ಸಮಾಧಿ ವಿಧಿಯುಂ ಪ್ರಾಣವರಿತ್ಯಾಗಂಗೆಯ್ಯುವದು ವಾರಿವ್ರಾಜ್ಯತ್ವಂ || ೩ || ತತ್ಫಲದಿಂದ ದೇವಲೋಕದೋಳ್ಳುಟ್ಟುವದು ನಿಜಾಂಬರಭೂಪಣವಾಲ್ಯಂಗಳಸೆಯೆ ಕೋಭಿಸುವ ದಿವ್ಯಕರೀರಮನೋಡೆಯ ಮನೇಕ ರತ್ನಾಕರೋಪಮೆ ಪ್ರಮಿತಜೀವಿತನುಂ, ಮನಸಾಮೃತಾಹಾರನುಂ, ಕುಫಲಕ್ಷಣಲಕ್ಷಿತನುಂ ಆಗಿ ಪ್ರತೀಂದ್ರಾದಿ ದೇವಪರಿವಾರ ಪರಿವೃತನಾಗಿರುವದು ದೇವೇಂದ್ರತ್ವಮುಂ || ೪ || ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದು ಮತ್ಸ್ಯಲೋಕದೋಳ್ಳಸೆವಾಸೆಂಬಂತೆ ತ್ರಿಜ್ಞಾನಧರನಾಗಿ ಪುಟ್ಟಿ ಸುರೇಂದ್ರ ವೆಂದ್ಯನಾಗಿ ಗರ್ಭಾವತರಣ, ಜನ್ಮಾಭಿಷೇಕಕಲ್ಯಾಣಮನೆಯಿದ್ದ ಸ್ವಾಭಾವಿಕಾತಿಕಯಮನೆಯ್ದ ಕುಮಾರಕಾಲಂ ಪೋಗಿ ಪಟ್ಟಿಂದಮಂಡಲಾಧಿಪತಿತ್ವಮನೆಯ್ದುವದು ಚಕ್ರವರ್ತಿತ್ವಮುಂ || ೫ || ಆ ಚಕ್ರವರ್ತಿಪದವಿಯಲ್ಲಿ ವಿರಕ್ತನುತ್ಪನ್ನಬೋಧನಾಗಿ ಲೌಕಾಂತಿಕ ದೇವರ್ಬಂಧು ಪ್ರತಿಬೋಧಿಸಿ ದೇವನಿರ್ಮಿತ ಶಿಬಿಕಾರೂಢನಾಗಿ ದೀಕ್ಷಾಗ್ರಹಣಮನೆಯ್ದ ಮೂಲೋತ್ತರಗುಣಂಗಳೆಂ ಭದ್ರಸ್ತಕಾಲಮುಂ ಕಳಿಸಿ ಕುಕ್ಷಧ್ಯಾನದಿಂದ ಘಾತಿಚತುಷ್ಟಯಮುಂ ಕೆಡಿಸಿ ಅನಂತಚತುಷ್ಟಯಮನೆಯ್ದ ಸಮವಸರಣಲಕ್ಷ್ಮೀಯೋಳ್ಳೊಡ್ಡಿರುವದು ಪರಮಾರ್ಹಂತ್ಯಂ || ೬ || ಮುನ್ನಂ ಘಾತಿಗಳ ಕೇಡಿನೊಡನೆ ದಗ್ಧರಜ್ಜುಸಮಾನವಾಗಿದ್ ಅಘಾತಿಚತುಷ್ಟಯಮನಾಯುಷ್ಟದೊಳು ಸಮಾನವಾಗದೊಡೆ ದಂಡ ಕವಾಟಿ ಪ್ರತರ ಲೋಕಪೂರಣಮೆಂಬ ಸಮುದ್ಭೂತಂಗಳಮಾಡಿ ಯೋಗನಿರೋಧಂಗೆಯ್ದ ನಿರವಶೇಷಂ ಕೆಡಿಸಿ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಾದ್ಯಷ್ಟಗುಣಂಗಳೋಳ್ಳೊಡಿ ಪರಿನಿರ್ವಾಣಮನೆಯ್ದುವದೇನೆಯ ಪರಮಸ್ಥಾನವಾಗುವದು. || ೭ ||

ಕಂದ || ಭೂನುತರತ್ವತ್ರಿತಯಂ ।

ಮಾನವತಿಲಕಂಗೆ ಸಯ್ವಿನಿಂ ಸಮನಿಸಿದಂ- ||

ದೀ ನೆಗಳ್ಳ ಸಪ್ತಪರಮ ।

ಸ್ಥಾನಂಗಳ ನೆಯ್ದುಗುಂ ಮನೋಮುದದಿಂದಂ || ೨೦ ||

ಪ್ರಕೀರ್ಣಕಮಂದೋದಂ ಚೋಳಕೆಯಂದೋದಂ ಏಕಾರ್ಥಂ ||

ಶ್ಲೋಕ || ಪ್ರಕೀರ್ಣಕಾನಾರ್ತವಾಕ್ಯಾನಾಮುಕ್ತಿರುಕ್ತಂ ಪ್ರಕೀರ್ಣಕಂ ||

ಉಕ್ತಾನ್ವಕ್ತಾವ್ಯತಾತ್ಪಂದಿ ಬಿಂದುಸ್ವಾದನ ಕೋವಿದ್ಯಾಃ || ೫೧ ||

ಅಚಾರ್ಯರ ಲಕ್ಷಣಮಂತನೆ—

ಶ್ಲೋಕ || ಪ್ರಾಜ್ಞಃ ಪ್ರಾಪ್ತ ಸಮಸ್ತ ಶಾಸ್ತ್ರಹೃದಯಃ ಪ್ರವೃತ್ತ ಲೋಕಸ್ಥಿತಿಃ ||

ಪ್ರಾಸ್ತುತಃ ಪ್ರತಿಭಾಪರಃ ಪ್ರಕಮವಾನ್ಪ್ರಾಗೇವದೃಷ್ಟೋತ್ತರಃ || ೫೨ ||

ಪ್ರಾಯಃ ಪ್ರತ್ಯಹಃ ಪ್ರಭುಃ ಪರಮನೋಹಾರೀ ಪರಾನಿಂದಯಾ ||

ಭ್ರೂಯಾದ್ಧರ್ಮಕಥಾಗ್ರಣೀಗುಣನಿಧೀ ಪ್ರಸ್ತಪ್ತಮೃಪ್ತಾಹರಃ || ೫೩ ||

ಹರಣೀ ವ್ಯಾ || ತಮವಿಕಲಂ ಶುದ್ಧಾವೃತ್ತಿಃ ಪರಪ್ರತಿಬೋಧನೇ |

ಪರಿಣತಿರುರುದ್ಯೋಗೋ ಮಾರ್ಗಪ್ರವರ್ತನಸದ್ವಿಧೌ ||

ಬುಧನುತಿರನುತ್ಸೇಕೋ ಲೋಕಜ್ಞತಾ ಮೃದುತಾಸ್ಪೃಹಾ |

ಯತಿಪತಿಗುಣಾ ಯಸ್ತಿಸ್ತೈಸ್ತೇ ಚ ಸೌ ಚ ಗುರುಸ್ಸತಾಂ || ೫೪ ||

ಶ್ಲೋಕ || ಪ್ರಣಮ್ಯತಾನ್ಗುರೂನ್ಭಕ್ತ್ಯಾ ತಸ್ಯಾತ್ಮಾನಂ ಸಮರ್ಪಕಃ |

ದ್ರವ್ಯಲಿಂಗಂ ಪ್ರಗೃಹ್ಣಿಯಾದ್ಭಾವಲಿಂಗಾಭಿವೃದ್ಧಯೇ || ೫೫ ||

ದೀಕ್ಷಾಯೋಗ್ಯಾಸ್ತ್ರಯೋ ವರ್ಣಾಃ ಚಾತುರ್ವರ್ಣಾವಿಧೋಚಿತಾಃ |

ಮನೋವಾಕ್ಯಾಯ ಚೇಪ್ತಾಭಿರ್ಮತಾಃ ಸರ್ವೇಪಿ ಜಂತವಃ || ೫೬ ||

ಸಕಲಂ ವಿಕಲಂ ಚೇತಿ ದ್ವಯಂ ವ್ರತಮುದೀರಿತಂ ||

ತದ್ವಯಂ ಹಿ ತ್ರಿವರ್ಣಾನಾಂ ಶೂದ್ರಾಣಾಂ ವಿಕಲಂ ವ್ರತಂ || ೫೭ ||

ಅಣುವ್ರತಂ ಪುರಾಧೃತ್ವಾ ಪರಾವ್ರತಪದೋದ್ಯತಾಃ |

ದ್ವಿಜಾತಯ ಸ್ತ್ರೀವರ್ಣಾರ್ಥಾಃ ಶೂದ್ರಾಯೋಣುವ್ರತೋಚಿತಾಃ || ೫೮ ||

ಸರ್ವಜ್ಞಾ ದೀಕ್ಷಣೈರ್ಯೋಗ್ಯಾ ವಿಪ್ರಹೃತ್ರಿಯವಾಣಿಜಾಃ ||

ಕುಲಜಾತಿವಿಹೀನಾನಾಮ್ ನ ದೀಕ್ಷಾ ಜಿನತಾಸನೇ || ೫೯ ||

ವಿಪ್ರೋ ವಾ ಹೃತ್ರಿಯೋ ವಿಡ್ವಾಸಂಪೂರ್ಣಾಹ್ನಃ ಶರೀರಕಃ |

ನಾತಿಬಾಲೋ ನ ವೃದ್ಧೋಯಂ ನಿರ್ವ್ಯಾಧಿಕ್ತ ತಪಃ ಹ್ರಮಃ || ೬೦ ||

ಕೇವಲಜ್ಞಾನಸಂಭೂತೇ ಅರ್ಹತ್ಸ ಕಲಸಂಯಮಃ ||

ತಸ್ಯೋತ್ಪತ್ತಿ ಸ್ತ್ರೀವರ್ಣೋಪಿ ಕ್ರಿಯೋಚ್ಛ್ರೇಯೋತ್ಪತ್ತಿಕರ್ಮಸು || ೬೧ ||

ವೃತ್ತ || ಪ್ರಾಜ್ಞಾ ಲೋಕವ್ಯವಹೃತಮತಿನಾ ತೇನನೋಹೋರಿಯು ತೇನ |

ಪ್ರಾಗ್ವಿಜ್ಞಾತಸ್ತದೇಶೋ ದ್ವಿಜನೃಪತಿ ವಣಿಗೃಣಿವರ್ಣಾಂಗಪೂರ್ಣಾಃ ||

ಭೂಭಿರ್ಲೋಕಾವಿರುದ್ಧಃ ಸ್ವಜನಪರಿಜನೋನ್ಮೋಚಿತೋ ವೀತಮೋಹಃ |

ಚಿತ್ರಾಪಸ್ಮಾರರೋಗಾದ್ಯವಗತ ಇತಿ ಚ ಜ್ಞಾನಿಸಂಕೀರ್ತನಾದ್ಯೈಃ || ೬೨ ||

ಗಾಹೆ || ದೇಶಕುಲಜಾಯಿ ಶುದ್ಧಾ ವಿಶುದ್ಧ ಮಣವಯಣಕಾಯಸಂಜುತ್ವಾ |

ಲೋಕಜುಗುಪ್ತಾರಹಿದೋ ಪುರಿಸೋ ಪುರಿಸೋ ಜಿಣರೂವಧಾರಣೆ ಜೋಗ್ಗೋ || ೧೭ ||

ಶ್ಲೋಕ || ಅಚೇಲಕೃ ವ್ರತಂ ಯಚ್ಚ ನೀಚಾನಾಂ ಮುನಿಪುಂಗವಃ |

ಜಿನಾಜ್ಞಾಯಾಃ ಹೃತಿಂ ಕೃತ್ವಾ ಪರ್ಯೇತಿ ಭವಸಾಗರಂ || ೬೧ ||

ದ್ರವ್ಯಲಿಂಗಮೆಂತುಟೆನೆ—

ಶ್ಲೋಕ || ಯಸ್ಯಚೋತ್ಪತ್ತಿತ್ವತ್ರ ಕೇಶೋ ಹಿಂಸಾದಿ ವರ್ಜಿತಃ |

ಸದ್ರೂಪಂ ನಿಃಪ್ರತೀಕಾರಂ ಯಥಾಜಾತಸ್ಸ ಮುಚ್ಚಯೇತ್ || ೬೨ ||

ಭಾವಲಿಂಗಮೆಂತುಟೆನೆ—

ಶ್ಲೋಕ || ನಾನ್ಯಾದಿನೋವ್ಯಾಹಂ ನಾನ್ಯೇನ್ಯಸ್ಯಮೇದಿನಾಯಿತಿ |

ದ್ರುತಃ ಸನ್ಮತಿಬ್ಧವಲಿಂಗಸ್ಯಾತ್ ನಾಗ್ನ್ಯಾಹ್ ಜಯಧಾರಿಣಾಃ || ೬೩ ||

ಲಿಂಗದ್ವಯಮಿದಂ ಚೈವ ಜ್ಞಾನದೃಕ್ಸಾ ಮೃಸಂಯತಂ |

ನೋಕ್ಷದೇತುರ್ಭವೇತ್ ಪುಂಸಾಂ ಮೂರ್ಛಾರಂಭಾದಿ ವರ್ಜಿತಃ || ೬೪ ||

ದ್ರವ್ಯಸ್ತ್ರೀಯರ ದೀಕ್ಷಾವಿಧಾನಮೆಂತೆನೆ—

ಶ್ಲೋಕ || ಲೋಕದ್ವಯಾನವೇಕ್ಷಾ ಹಿ ಧರ್ವಾಸ್ಸ ವರ್ಜ್ಯಭಾಷಿತಃ ||

ಅತಸ್ತಸ್ಮಿನ್ ಕೃತಸ್ತ್ರೀಣಾಂ ಲಿಂಗಂ ಸಗ್ರಂಥಮಿಷ್ಯತೇ || ೬೫ ||

ಕರ್ಮಭೂದ್ರವ್ಯನಾರೀಣಾಂ ನಾಡ್ಯಂ ಸಂಹನನತ್ರಯಂ ||

ವಸ್ತ್ರಾದಾನಾಚರಿತ್ರಂ ಚ ತಾಸಾಂ ಮುಕ್ತಿಕಥಾವೃಥಾ || ೬೬ ||

ತೇ ನೈವ ಜನ್ಮನಾನಾಸ್ತಿ ಮುಕ್ತಿಸ್ತ್ರೀಣಾಂ ಹಿ ನಿಶ್ಚಯಾತ್ ||

ತಾಸಾಂ ಯೋಗ್ಯಂ ತಪಶ್ಚಿದ್ಧಂ ಪೃಥಕ್ಕೃತ್ವೇವವರ್ಣಿತಂ || ೬೭ ||

ಏಕಮಪ್ಯೇಷು ದೋಷೇಷು ವಿನಾ ನಾರೀ ನ ವರ್ತತೇ ||

ಗಾತ್ರಸಂವರಣಂ ನಾಸ್ತಿ ತಸ್ಯಾತ್ಸಂವರಣಂ ತತಃ || ೬೮ ||

ಚಿತ್ತಸ್ರವೋಲ್ಪ ಕಕ್ರಿಶ್ಣ ರಜಃ ಪ್ರಸ್ಥಲಿನಂ ತಥಾ ||

ಸ್ತ್ರೀಷೂತ್ಪತ್ತಿಶ್ಚ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣಾಮಪರ್ಯಾಪ್ತ ಸೃಣಾಂ ಭವೇತ್ || ೬೯ ||

ಕಕ್ಷಸ್ತನಾಂತರೇದೇಶೇ ನಾಭೌ ಗುಹ್ಯೇ ಚ ಸಂಭವಃ ||

ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಣಾಂ ಚ ತತಃ ಸ್ತ್ರೀಣಾಂ ಸಂಯಮೋ ನಾಸ್ತಿ ತತ್ಪತಃ || ೭೦ ||

ದರ್ಶನಂ ನಿರ್ಮಲಜ್ಞಾನಂ ಸೂತ್ರವಾಠೇನ ಬೋಧಿತಃ ||

ಯದ್ಯಾಪ್ಯುಗ್ರಾಚರೇಚಾರ್ಯಾ ತಥಾಪಿ ಸ್ತ್ರೀ ನ ಸಿದ್ಧತಿ || ೭೧ ||

ಯದಿ ತ್ರಿರತ್ನವಗತ್ರೇಣ ಸಾಪುಂಸಾನಗ್ನತಾವೃಥಾ ||

ತಿರತ್ನಾ ಮುಪಿದುರ್ವಾರಾ ನಿರ್ವಾಣಾಪಿರಲಿಂಗತಾ || ೭೨ ||

ಮುಕ್ತೇಶ್ವೇದಸ್ತಿ ಕಿಂ ತಾಸಾಂ ಪ್ರತಿಮಾಸ್ತವನಾನ್ಯಪಿ ||
 ಕ್ರಿಯಂತೇ ಪೂಜ್ಯತೇ ತಾಸಾಂ ಮುಕ್ತೇರಸ್ತುಜಲಾಂಜಲಿಃ || ೭೩ ||
 ತತಸ್ತದ್ಯೋಗ್ಯಮೇವೋಕ್ತಂ ಲಿಂಗಂ ಸ್ತ್ರೀಣಾಂ ಜಿನೋತ್ತಮೈಃ ||
 ತಲ್ಲಿಂಗಂ ಯೋಗ್ಯಚಾರಿತ್ರಂ ಸಜ್ಜಾತಿ ಪ್ರಕಟಾತ್ತತಃ || ೭೪ ||
 ದೇವತಾನ್ವಿತೈಸ್ತಾಸಾಂ ಅರೋಪ್ಯಂತೇ ಬುದ್ಧೈಸ್ತತಃ ||
 ಮಹಾನ್ವತಾನಿ ಸಜ್ಜಾತಿರ್ಜ್ಞಾಪ್ಯರ್ಥಮುಪಚಾರತಃ || ೭೫ ||

ಗಾಹೆ || ಪುನ್ವಾಯಿಂವೇಯತ್ತಾ ಪುರಿಸಾ ವೇ ಖವಗಸೇಡಿಮಾರೂಢಾ ||
 ಸೇಸೋದಯೇಣವಿರಹಾ ಜಾಣುವಜುತ್ವಾಯ ತೇಹು ಸಿಜ್ಜಂತಿ || ೧೮ ||

ಅರ್ಥ—ನೇ=ಯಾರು ಕೆಲವರು, ಪುರಿಸಾ=ಪುರುಷರು, ಪುನ್ವಾಯಿಂವೇಯತ್ತಾ=ಭಾವಪುಂವೇದವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದವರು, ಖವಗಸೇಡಿಮಾರೂಢಾ=ಹೃಪಕಶ್ರೇಣಿಯನೇರಿ ದವರುಗಳು, ಜಾಣುವಜುತ್ವಾಯ=ನಿಜಕುಡ್ಡ ನಿಶ್ಚಯಾತ್ಮಧ್ಯಾನೋಪಯೋಗಯುಕ್ತರಾಗಿ, ತೇಹು=ಅವರುಗಳು, ಸಿಜ್ಜಂತಿ=ಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದವರು, ತಹಾ=ಹಾಗೆಯೇ ದ್ರವ್ಯದಿಂ ಪುರುಷರು, ಸೇಸೋದಯೇಣ=ವಿಭಾವದಿಂದ ಸ್ತ್ರೀವೇದಂ ಮೇಣ್ ನಪುಂಸಕವೇದಂ ಮೇಣ್ ಪರಮಾತ್ಮಧ್ಯಾನೋಪಯೋಗಯುಕ್ತರಾಗಿಯವರ್ಗಗಳು ಸಿದ್ಧಿಯನೆಯ್ದುಗುಂ, ಸಕಲ ವಿಮಲ ಕೇವಲಜ್ಞಾನದರ್ಶನಾನಂತಸುಖವೀರ್ಯಾರ್ಥಿತ್ವರನಾದ ಜಿನೇಶ್ವರಂಗೆ ಘಾತಿಕರ್ಮಗಳ ನಿರ ವಶೇಷಹೃದಯದಿಂದ ನೆರವಲುಪಟ್ಟ ಕುಳಂಗಳುಂ ಕುಡ್ಡಂಗಳುಮಪ್ಪ ಕರ್ಮ ನೋಕರ್ಮ ಯೋ ಗ್ಯಂಗಳಾದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಪರಮಾಣುಪೊರ್ತುವದನ್ನಾಹಾರವೆಂಬುದು, ಅದಲ್ಲದುದಿಂ ಚತುರ್ವಿಧಾ ಹಾರಂ ಕೇವಲಿಗಿಲ್ಲೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸುವದು. ಮತ್ತಂ ದ್ರವ್ಯಸ್ತ್ರೀಗೆ ತದ್ಭವನೋಕ್ಷವುಂ ಘಟಿಯ ಸದಿಂದರಿದು ಅರೋಳಂ ವಿನಾದಂ ಮಾಡಲಾಗದು. ಮಾಡಿದೊಡೆ ರಾಗದ್ವೇಷಗಳುಂಟಾಗುವವು, ಅದು ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೆಂದು ತಿಳಿದು ಉಪಾದೇಯಂ ನಿಗ್ರಂಥಮೇ ವೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣಂ, ಸ್ವರೂಪೋಪಲಬ್ಧಿಯೇ ಮುಕ್ತಿ, ನಿಜನಿತ್ಯಾನಂದಾಮೃತಸೇವೆಯೇ ವೋಕ್ಷಫಲ ವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸುವದು.

ಗಾಹೆ || ಣಾಣಾಜೇವೋ ಣಾಣಾಕಮ್ಮಮು ಣಾಣಾವಿಹೋಹವೇಲದ್ಧಿ |
 ತಮ್ವಾಮಯಣವಿವಾದಂ ಸಗಪರಸಮಯೇಸುವಜ್ಜೆಜ್ಜೋ || ೧೯ ||
 ಜಂ ಅಣ್ಣಾಣಿಕಮ್ಮಂ ಖವೇಯಿಭವಸಯೇಸಹಸ್ಸಕೋಡೀಹಿಂ |
 ತಣ್ಣಾಣಿತಿಹಿಗುತ್ತೋ ಖವೇಯಿ ಉಸ್ಸಾಸಮತ್ತೇಣ || ೨೦ ||
 ಕುಸಳಸ್ಸತಶೋಣಿಉಣಸಸ್ಸಸಂಜಮೋಸಮಪರಸ್ಸವೆರಗ್ಗೊ |
 ಸುದಭಾವಣಸ್ಸತಿಣ್ಣವಿತಮ್ವಾ ಸುದಭವಾಣಂ ಕುಣಹಂ || ೨೧ ||
 ಸಮುಸತ್ತುಬದ್ಧವಗ್ಗೋ ಸಮಸುಹ ದುಖ್ಖೋಪಸಂಸಣಿಂದಸಮೋ |
 ಸಮಲೆಡುಕ್ಕಂಚಣಾವಿಯ ಜೇವಿಯಮರಣೆಸಮೋಸವಣೋ || ೨೨ ||
 ಏಯಗ್ಗದೋಸಮಣಾ ಏಯಣ್ಣಣಿತ್ತಿದೇಸು ಅಶ್ಠೇಸು |
 ಣಿಧಿತ್ತಿಅಗಮದೋ ಅಗಮಚಿತ್ತೋತದೋಛಿತ್ತೋ || ೨೩ ||

ಶ್ರವಣಾನವ ಉತ್ತಮವಾತ್ರಂ ತಥಾಹಿ ಶ್ರವಣಾಃ ಸರ್ವೇಭ್ಯಃ ಶ್ರೇಷ್ಠಾಷ್ಟೇಷ್ಠಾಃ ಪರಿ
ಷ್ಠಾಃ ಶುದ್ಧಾತ್ಮಸವನಾಧಿನಿವೃತ್ತಾತ್, ನಿತ್ಯಾನಿತ್ಯವಸ್ತುವಿವೇಕಿತ್ವಾತ್, ಸಮಸವನಾಧಿ ಸಂಪನ್ನ
ತ್ವಾತ್, ಅತ್ರಾನುಕ್ರಮಜ್ಞೋಗಕಾಂಕ್ಷಾರಹಿತತ್ವಾತ್, ನೋಹ್ವಾರ್ಥಿತ್ವಾತ್, ತತ್ಪ್ರಯಾಥಾತ್ಮ್ಯ
ಕವೇದಿತ್ವಾತ್, ಯುಕ್ತಾವಿಚಾರಕತ್ವಾತ್, ತತ್ಪ್ರಯಾಥಾತ್ಮ್ಯಶ್ರವಣಾದಿನುತ್ವಾತ್, ಅದುಕ್ತ
ಸಾಧನಂ ತದುಕ್ತೇಸಾಧ್ಯಂ, ಯಥಾಸಂಪ್ರತಿಪಂನೈಯೋಗಿ ತದಾಚ್ಯುತೇಶ್ರವಣಾಃ || ತಸ್ಮಾತ್
ಸರ್ವೇಭ್ಯಃ ಶ್ರೇಷ್ಠಾಭವಂತಿ ತಥಾ ಶ್ರವಣಾಃ ಸರ್ವೇಭ್ಯಃ ಉತ್ಕೃಷ್ಟಾಃ ವಿಶಿಷ್ಟಾಶ್ಚ ತತ್ಪ್ರಯಾಥಾತ್ಮ್ಯ
ಪ್ರತಿವಾದಕತ್ವಾತ್ ||

ಗಾಹೆ || ಅಗಮಚಖ್ಯಾಸಾಹೂ ಇಂದಿಯಚಖ್ಯಾಣಿಸಬ್ಬಭೂದಾಣಿ |
ದೇವಾಯುಹಿಚಖ್ಯಾ ಸಿದ್ಧಾಪುಣಸವ್ಯದೋಚಖ್ಯಾ || ೨೪ ||

ಶ್ಲೋಕ || ತಾಸ್ಮದೀನಕ್ಷಯೋಭಿಕ್ಷುರ್ನಚಾನ್ಯಜ್ಞಭವೇದಸಾ |
ತಸ್ಯಾಜ್ಞಾನಸ್ಯ ನ ಧ್ಯಾನಂ ಧ್ಯಾನಾಭಾವಾನ್ನನಿವೃತಿಃ || ೨೫ ||

ವೃತ್ತ || ಮೃಚ್ಛಾಲಿನೀ ಮಹಿಷಹಂಸಕುಸುಮಭಾವಾ- |
ಮಾರ್ಜಾರಕಂಕಮಲಕಾಜಜಲೂಕ ಸಾಮ್ಯಾಃ ||
ಸಚ್ಚಿದ್ರಕುಂಭಪತುಸರ್ಪಶಿಲೋಪಮಾನಾ |
ಸ್ತೇ ತ್ರಾನಕಾ ಭುವಿಚತುರ್ಧಕಧಾ ಭವಂತಿ || ೨೬ ||

ಶ್ಲೋಕ || ಆಲಸ್ಯೋ ಮಂದಬುದ್ಧಿಶ್ಚ ಸುಖಿನೋ ವ್ಯಾಧಿಪೀಡಿತಾಃ |
ನಿದ್ರಾಲಾಃ ಕಾನುಕಶ್ಚೇತಿ ಪಡ್ಯತೇ ತಾಸ್ಮದರ್ಜಿತಾಃ || ೨೭ ||

ಆಸೂಯಕತ್ವಂ ಸತತಾವಿಚಾರೋ |
ದುರಾಗ್ರಹಃ ಕಕ್ರಿವಿಮಾನನಂ ಚ ||
ಪುಂಸಾಂ ಮಿಮೇ ಪಂಚ ಭವಂತಿ ದೋಷಾ- |
ಸ್ತತ್ಪ್ರವರ್ತೋಧಪ್ರತಿಬಂಧಹೇತುಃ || ೨೮ ||

ಅದುರ್ಜನತ್ವಂ ವಿನಯೋ ವಿವೇಕಃ |
ಪರೀಕ್ಷಣಂ ತತ್ಪ್ರವಿನ್ನಿಶ್ಚಯಶ್ಚ ||
ಏತೇ ಗುಣಾಃ ಪಂಚ ಭವಂತಿ ತಸ್ಯ |
ಸ್ವಾತ್ಮತ್ವವಾನ್ ಧರ್ಮ ಯಥಾ ಪರಸ್ಯಾತ್ || ೨೯ ||
ಆಚಾರ್ಯಪುಸ್ತಕಸಹಾಯನಿವಾಸವಲ್ಯಾ |
ಬಾಹ್ಯಸ್ತಿತಾಃ ಪಠನಪಂಚಗುಣಾ ಭವಂತಿ ||

ಆರೋಗ್ಯಬುದ್ಧಿ ವಿನಯೋದ್ಯಮತಾಸ್ಮರಾಗಾಃ |
ತೇಭ್ಯಂತರಾಃ ಪಠನಪಂಚಗುಣಾ ಭವಂತಿ || ೩೦ ||

ಆಚಾರ್ಯೋಪಾಸನಂ ಶ್ರದ್ಧಾ ತಾಸ್ಮಾರ್ಥಸ್ಯ ವಿವೇಚನಂ |
ತತ್ಪ್ರಯಾಣಾನುಷ್ಠಾನಂ ಶ್ರೇಯಃ ಪ್ರಾಪ್ತೈಃ ಪರೇಗುಣಾಃ || ೩೧ ||

ಪಲ್ಯಂಕಾಸನಗಃ ಸೂರಿ ವಾದಂ ನತ್ವಾ ಕೃತಾಂಜಲಿಃ |
ಸೂತ್ರಸ್ಯಾಧ್ಯಯನಂ ಕುರ್ಯಾತ್ ಕಷ್ಟಾದಿ ಸ್ವಾಂಗಮಸ್ತೃಕಂ || ೮೨ ||

ಶ್ಲೋಕ || ತ್ರಿಯಾಕಲಾವಮಲ್ಪಲ್ಪ ಸೂತ್ರಾಣ್ಯಾಚಾರವರ್ಣನಂ |
ಪಠೇದಥ ಪುರಾಣಾನಿ ತ್ರಿಲೋಕಸ್ಥಿತವರ್ಣನಂ || ೮೩ ||
ಸಿದ್ಧಾಂತತರ್ಕಮಂಗಾಂಗಂ ಬಾಹ್ಯಂ ದೇವಾರ್ಥದೇಶನಂ |
ಸ್ವೀಯ ಶಕ್ತ್ಯನುಸಾರೇಣ ಭಕ್ತ್ಯಾ ಸ್ವಮೋಕ್ಷಕಾಂಕ್ಷಯಾ || ೮೪ ||

ಗಾಹೆ || ಬಾರಸವಿಹಯ್ಯತವೆ ಅಬ್ಬತ್ತರ ಬಾಹಿರೇಕುಸಳದಿತ್ತಿ |
ಣವಿಯಥಿಣ ವಿಯಹೋಹದಿ ಸರ್ಯುಯಸಮತ್ತಮೊಕ್ಕಮ್ಮಂ || ೮೫ ||
ದಬ್ಬಾದಿಕ್ಕಂತೋಪಲೇದಿಪುತ್ತಂಥ ಸಿಬ್ಬಲೋಹೇಣ |
ಲಸಮಾಹಿ ಅಸರ್ಯುಯಂ ಕಲಹಂ ವಾಯಿಂದಿಯೋಗಂ ಜ || ೮೬ ||

ಆರ್ಯೋ || ಅಷ್ಟಮ್ಯಾಮಧ್ಯಯನಂ ಗುರುಶಿಷ್ಯದ್ವಯ ವಿವೋಗಮಾಹೇತಿ |
ಕಾಲದಾತು ಪೌರ್ಣಮಾಸ್ಯಾಂ ಕರೋತಿ ವಿಘ್ನಂ ಚತುರ್ದಶ್ಯಾಂ || ೮೭ ||
ಕೃಷ್ಣಾ ಚತುರ್ದಶ್ಯಾಂ ಯದಿ ಅಧೀಯತೇ ಸಾಧವೋಪ್ಯನಾವಾಸ್ಯಾಂ |
ವಿದ್ಯೋಪವಾಸವಿಧಯೋ ವಿನಾಶವೃತ್ತಿಂ ಪ್ರಯಾಂತಿ ಸರ್ವೇಪ್ಯಚಿರಾತ್ || ೮೮ ||
ಮಧ್ಯಾಹ್ನೇ ಜಿನರೂಪನ್ನಾಶಯತಿ ಷಂಧಯೋಕ್ತ ವ್ಯಾಧಿದಂ |
ಮಧ್ಯಮರಾತ್ರೌ ಪಠಿತೇ ತುಷ್ಯಂತೋಪಪ್ರಿಯತ್ವಮುಪಯಾಂತಿ || ೮೯ ||
ಅಷ್ಟಮೀಹಂತ್ಯುಪಾಧ್ಯಾಯಂ ಶಿಷ್ಯಂ ಹಂತಿ ಚತುರ್ದಶೀ |
ವಿದ್ಯಾಂ ಪಂಚದಶೀಹಂತಿ ಸರ್ವಂಹಿ ಪ್ರತಿಸದ್ಧರೇತ್ || ೯೦ ||

ತಾಃ—ಹಾರಗುಣ ಮುಕ್ತಾಫಲದವೋಲು ಚೈತನ್ಯಾನ್ವಯದ್ರವ್ಯಮುಂ, ಚೈತನ್ಯ
ವಿಶೇಷಗುಣಮುಂ, ಚೈತನ್ಯವೈತರೇಕಪರ್ಯಾಯಮನುಳ್ಳತ್ಯದ್ರವ್ಯಂ ಮೊದಲಾದವಾಗ
ಮದಿಂ ಸಿದ್ಧಮಪ್ಪದರಿಂ ತಾಸ್ತಜ್ಞರೇ ಶ್ರವಣೋತ್ತಮರೆಂಬುದರ್ಥಂ.

ಇತಿ ಶ್ರೀಮಾಘನಂದ್ಯಾಚಾರ್ಯವಿರಚಿತೇ ಶಾಸ್ತ್ರಸಾರಸಮುಚ್ಚಯೇ
ಚರಣಾನುಯೋಗವರ್ಣನಂ ನಾಮ ತೃತೀಯಃ ಪರಿಚ್ಛೇದಃ |
ಇಂತು ಶ್ರೀಮಾಘನಂದ್ಯಾಚಾರ್ಯರು ವಿರಚಿಸಿದ ಶಾಸ್ತ್ರಸಾರಸಮುಚ್ಚಯದೋಳೆ
ಚರಣಾನುಯೋಗವೆಂಬ ಮೂರನೆಯಾಧ್ಯಾಯಂ |

॥ ಶ್ರೀಜಿನಸಿದ್ಧೇಶ್ವರಃ ॥

ದ್ರವ್ಯಾನುಯೋಗಂ

ಸಿದ್ಧಾಂತತ್ವಾ ಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ದ್ರವ್ಯಾನುಯೋಗಸಂಕ್ಷೇಪಂ ।

ಮಂಗಳಾದಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಾರ್ಥಂ ಸ್ವಾತ್ಮೋದ್ಧ ಸುಖಸಿದ್ಧಯೇ ॥

ವೃತ್ತಃ ॥ ಗಂಭೀರಂ ಮಧುರಂ ಮನೋಹರತರಂ ದೋಷವ್ಯವೇತಂ ಹಿತಂ ।

ಕಂಠೋಷಾದಿ ವಚೋ ನಿಮಿತ್ತರಹಿತಂ ನೋವಾತರೋದೋದ್ಗತಂ ॥

ಸ್ವಪ್ನಂ ತತ್ಸಮಭಿವೃದ್ಧವಸ್ತುಕಥಕಂ ನಿಶ್ಚೇದಭಾಷಾತ್ಮಕಂ ।

ದೂರಾಸನ್ನಸಮಂ ಸಮಂ ನಿರುಪಮಂ ಜೈನಂ ವಚಃ ವಾತುನಃ ॥ ೧ ॥

ಶ್ಲೋಕಃ ॥ ಸಿದ್ಧಿರ್ಬುದ್ಧಿರ್ಜಯೋ ವೃದ್ಧಿರಾಜ್ಞಃ ಪುಷ್ಪಿಸ್ತಥೈವ ಚ ।

ಓಂಕಾರಶ್ಚಾಥ ಕಬ್ಬಶ್ಚ ನಾಂದೀಮಂಗಲವಾಚಿನಃ ॥ ೧ ॥

ಈ ಎಂಟು ಕಬ್ಬಗಳುಂ ನಾಂದೀಮಂಗಲ ವಾಚಿಗಳುಂ.

ಶ್ಲೋಕಃ ॥ ಹೇತೌ ನಿರರ್ತನೇ ಪ್ರಶ್ನೇ ಸ್ತುತೌ ಕಂಠಸಮೀಕೃತೇ ।

ಅನನ್ತೈರ್ಯೋಧಿಕಾರಥೇ ವಾಂಗಲ್ಯೇ ತಯಿಷ್ಯತೇ ॥ ೨ ॥

ಈ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಪೇಳಿದ ಕಬ್ಬಮಂಗಳಾರ್ಥ ಮೇಣನಸ್ತರಾಧಿಕಾರಾರ್ಥವಾಗಿ ಪೇಳಲು ಪಡುಗುಮಲ್ಲಿಂ ಮಂಗಳನಿಮಿತ್ತ ಫಲಪರಿಣಾಮನಾ ಕರ್ತೃಗಳೆಂಬಾರಾಧಿಕಾರಂಗಳಿಂ ಮುಂ ಪೇಳ್ವು ಬಳಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಆಚಾರ್ಯಂ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬೀ ನ್ಯಾಯಮಾನರಿದಾ ಹೇಯೋಪಾದೇಯತತ್ವಪರಿಚ್ಛೇದಾರ್ಥಂ ದ್ರವ್ಯಾನುಯೋಗಮಂ ಪೇಳ್ವನೆಂದೆಂತನೆ—

ಸೂತ್ರಂ ॥ ಅಥಃ ಪಡ್ಧ್ರವ್ಯಾಣಿ ॥ ೧ ॥

ಅಥಃ ಚರಣಾನುಯೋಗ ಕಥನಾಂತರಂ ೧ ಜೀವದ್ರವ್ಯಂ, ೨ ಅಜೀವದ್ರವ್ಯಂ, ೩ ಧರ್ಮದ್ರವ್ಯಂ, ೪ ಅಧರ್ಮದ್ರವ್ಯಂ, ೫ ಅಕಾಶದ್ರವ್ಯಂ, ೬ ಕಾಲದ್ರವ್ಯಮೆಂದಿವು ಆರು ಪಡ್ಧ್ರವ್ಯಂಗಳಾಗುವವು. ಇವುಗಳಿಗೆ ದ್ರವ್ಯವೆಂಬ ಹೆಸರು ಹ್ಯಾಗುಂಬಾಯಿತೆಂದರೆ:—
“ದ್ರವಂತಿತಿ ದ್ರವ್ಯಂ ದ್ರವತಿ ಗಚ್ಛತಿ ಪರಿಣಾಮಿತಿ” ಎಂದರೇಕಾರ್ಥವು ಅತೀತಾನಂತಕಾಲ ದೊಳು ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತಿರುವದು, ವರ್ತಮಾನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸುತಿರ್ಪದು, ಅನಾಗತಕಾಲ ದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಮಿಸಲುನೇಡಿರ್ಪದು ಮೇಣ್ ಸತ್ತಾಲಕ್ಷಣವನ್ನುಳ್ಳದ್ದು ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದ, ವ್ಯಯ, ದ್ರೌವ್ಯದೋಳ್ ಕೂಡಿರುವದು ಮತ್ತು ಗುಣವರ್ಯಾಗಳನ್ನುಳ್ಳದು ಮೇಣ್ ದ್ರವ್ಯವೆಂಬು ವದು ಒಂದನೊಂದು ಬಿಟ್ಟಿರುವದಿಲ್ಲವು. ಮತ್ತು ಈ ದ್ರವ್ಯದ ಲಕ್ಷಣವು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ:—

ಜ್ಞಾನದರ್ಶನೋಪಯೋಗವನ್ನುಳ್ಳದ್ದು ಜೀವದ್ರವ್ಯವು || ೧ || ವರ್ಣಗಂಧರಸ ಸ್ಪರ್ಶಂ
 ಗಳಿಂ ಗಳಿಯಿಸುವ ಪೂರಿಸುವ ಸ್ವರೂಪವನ್ನುಳ್ಳದ್ದು ಪುದ್ಗಲದ್ರವ್ಯವು || ೨ || ಧರ್ಮದ್ರವ್ಯ
 ಸ್ವರೂಪದಿಂದ ಮೂರ್ತವುಂ ಅನಾದಿ ನಿಧನವುಂ ಅಗುರುಲಘುತ್ವವುಂ ಅವ್ಯಾಬಾಧತ್ವವುಂ
 ಉತ್ಕೃಷ್ಟಮಮುಂ ಲೋಕಾಕಾರಮಪ್ಪದು ಗುಣದಿಂದಂತರಂಗ ಗಮನಕ್ರಿಯೆಯನ್ನುಳ್ಳ
 ಜೀವಪುದ್ಗಲಂಗಳ ಗಮನಾಗಮನಕ್ಕೆ ಬಹಿರಂಗ ಸಹಕಾರಿಕಾರಣವಾದುದೆಂತೆನೆ—
 ಜಲವು ಹ್ಯಾಗೆ ಮತ್ಸ್ಯಮಕರಾದಿಗಳಾದ ಜಲಚರಂಗಳ ಗಮನಾಗಮನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿರು
 ವದು ಅದರಂತೆಯೇ ಧರ್ಮದ್ರವ್ಯವುಂ ಬಹಿರಂಗಸಹಕಾರಿ ಕಾರಣವಾಗಿರುವದು. ತಾನೆಲ್ಲಿಗೂ
 ಹೋಗತಕ್ಕದಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕರ್ಥ ಪರ್ಯಾಯವಲ್ಲದೆ ವೈಂಜನಪರ್ಯಾಯಮಿಲ್ಲ, ಅರ್ಥಪರ್ಯಾಯ
 ಯಾದಿಂದ ಒಂದೇ ಸಮುದೋಳು ಉತ್ಪತ್ತಿಯುಂ, ವಿನಾಶವುಂ, ಉಳ್ಳದ್ದು ದ್ರವ್ಯಸ್ವರೂಪದಿಂದ
 (ಅಚಾಲ್ಯ) ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುವದು. ಆ ಅರ್ಥಪರ್ಯಾಯಗಳ ಸ್ವರೂಪವು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—ಏಕ
 ಸಮುದದಲ್ಲಿ ಅಗುರುಲಘುತ್ವಪರಿಣತ್ಯಾತ್ಮಕವಾದ ಪಡ್ವೈದ್ಧಿಹಾನಿಗಳಾಗುವವು. ಹ್ಯಾ
 ಗೆಂದರೆ—೧ ಅನಂತಭಾಗವೈದ್ಧಿಯುಂ, ೨ ಅಸಂಖ್ಯಾತಭಾಗವೈದ್ಧಿಯುಂ, ೩ ಸಂಖ್ಯಾತಭಾಗ
 ವೈದ್ಧಿಯುಂ, ೪ ಸಂಖ್ಯಾತಗುಣವೈದ್ಧಿಯುಂ, ೫ ಅಸಂಖ್ಯಾತಗುಣವೈದ್ಧಿಯುಂ, ೬ ಅನಂತ
 ಗುಣವೈದ್ಧಿಯುಂ ಎಂದಿವು ಪಡ್ವೈದ್ಧಿಗಳಾಗುವವು || ೬ || ಅನಂತಭಾಗಹಾನಿ, ಅಸಂಖ್ಯಾತ
 ಭಾಗಹಾನಿ, ಸಂಖ್ಯಾತಭಾಗಹಾನಿ, ಸಂಖ್ಯಾತಗುಣಹಾನಿ, ಅಸಂಖ್ಯಾತಗುಣಹಾನಿ, ಅನಂತ
 ಗುಣಹಾನಿಯೆಂದು ಇವು ಪಡ್ವೈದ್ಧಿಗಳಾಗುವವು || ೬ || ಮತ್ತೆಂ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಲಕ್ಷಣಹೇತುಃ,
 ಸ್ತುಧಾವರ್ಗೋಚಿತುರಾಃ, ಸರ್ವಜ್ಞದೃಷ್ಟಿವಿಷಯಾಭವಂತಿ, ಅನಾದಿನಿಧನೇದ್ರವ್ಯೈಸ್ಪರ್ಶಪರ್ಯಾಯಃ
 ಪ್ರತಿಕ್ಷಣಂ, ಉನ್ಮೇಷಂತಿ ನಿಮಿಷಂತಿ, ಜಲಕಲ್ಲೋಲವಜ್ಜಲೆ.

ಕಂದ|| ಇನ್ನಿದರಸತ್ತ್ವರುಚಿಯುಂ- |

ದಿನಿದಿಕ್ಕುಂ ತತ್ವನಿರ್ಣಯಂ ಬಳಿಕದರಿಂ- ||

ದಿನಿದಾತ್ಮೋದ್ಧಿ ಕ ಸುಖಮಿಂ- |

ತಿನಿದಿದೇವನಿಸುಕಿದರಿಸಯಃಸಾರತೆಯುಂ || ೨ ||

ಇಂತು ದ್ರವ್ಯಗುಣಪರ್ಯಾಯದಿಂದ ಧರ್ಮದ್ರವ್ಯವು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ
 ಅಧರ್ಮದ್ರವ್ಯಮುಂ ದ್ರವ್ಯದಿಂದ ಪರ್ಯಾಯದಿಂದ ಧರ್ಮದ್ರವ್ಯಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಹೇಳುವದು.
 ಗುಣದಿಂದಂತರಂಗಸ್ಥಿತಿ ಪರಿಣತಂಗಳಾದ ಜೀವಪುದ್ಗಲಂಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅಧರ್ಮದ್ರವ್ಯವು ಬಹಿ
 ರಂಗಸಹಕಾರಿಕಾರಣವಾಗುವದು, ಅದು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—ಅಂತರಂಗಸ್ಥಿತಿಪರಿಣತರಾಗಿ ಮೂ
 ರ್ತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗವಾದುವವರ ನಿಲವಿಂಗಂತು ವೈಷ್ಣವೈಯ ಬಹಿರಂಗ ಸಹಕಾರಿಕಾರಣ
 ವಾಗುವದು ಅದರಂತೆಯೇ ಅಧರ್ಮದ್ರವ್ಯದ ಗುಣವೂ ತಿಳಿಯಲ್ಪಡುವದು.

ಕಂದ|| ಗತಿಗಂ ಸ್ಥಿತಿಗಂ ಕಾರಣ- |

ಮತಿತಯದಿಂದೆರಡುಮತ್ತೆ ಧರ್ಮಾಧರ್ಮಂ ||

ಮತಿವಂತರಿದು ಭಾವಿಸೆ |

ಶ್ರುತಮದು ಸಂವಿತ್ತಿಯಾಗದಿಕ್ಕುಮೆ ಬಗೆಯಿಂ || ೩ ||

ಇನ್ನು ಆಕಾಶದ್ರವ್ಯದ ಲಕ್ಷಣವು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—ದ್ರವ್ಯದಿಂದ ಪರ್ಯಾಯದಿಂದ ಮೊದಲು ಧರ್ಮದ್ರವ್ಯಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಹೇಳುವದು ಮತ್ತೊಂದು ವಿಶೇಷಂ ಆಲೋಕಾಕಾಶಕ್ಕೆ ಅನನ್ತ ಪ್ರದೇಶವೆಂದರಿಯುವುದು. ಗುಣದಿಂದೆಲ್ಲಾ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಗೆ ಇರಲು ಎಡೆಗೊಡುವದು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—ಲೋಕಾಕಾಶಂಗಳಸಂಖ್ಯಾತಗಳಾಗುವವು. ಅಂತವು ಪ್ರದೇಶಂಗಳೊಳೊಂದರೊಳನಂತ ಪರಮಾಣುಗಳುಂ ಸೂಕ್ಷ್ಮಸ್ಕಂಧಗಳುಂ ಎಂದಿವುಗಳಿಗೆ ಆವಾಸವಾಗುವದು, ಅವುಗಳಿಗೆ ದೃಷ್ಟಾಂತವನ್ನು ತೋರಿಸುವೆನು. ಒಂದು ಘಟದಲ್ಲಿ ಬೂದಿಯನ್ನು ತುಂಬಿ, ಮತ್ತೊಂದು ಘಟದಲ್ಲಿ ಸೂಜಿಯನ್ನು ತುಂಬಿ, ಬೇರೊಂದು ಕೊಡದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ತುಂಬಿ, ಆ ಬೂದಿಯನ್ನು ತುಂಬಿರುವ ಕೊಡದೊಳಗೆ ಮತ್ತೆರಡು ಘಟದಲ್ಲಿರುವ ಸೂಜಿಯನ್ನೂ ನೀರನ್ನೂ ತುಂಬಿದರೆ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಅದೊಂದೇ ಬಳಕೊಳ್ಳುವದು. ಒಂದು ಕೊಡದ ಬಂಟೆಯ ಹಾಲನ್ನು ಒಂದು ಕೊಡದ ಜೇನುತುಪ್ಪವನ್ನೂ ಒಂದೇ ಕೊಡವು ಬಳಕೊಳ್ಳುವದು. ಮೇಣೊಂದು ಕೊಡದ ಮೊಸರನ್ನು ಒಂದು ಕೊಡದ ಅನ್ನವು ಬಳಕೊಳ್ಳುವದು. ಮೇಣೊಂದೇ ಗೂಡ ನಾಗಗದ್ಯಾಣ ಮನೇಕ ಸಹಸ್ರ ಸುವರ್ಣಗದ್ಯಾಣವನ್ನೂ ಬಳಕೊಳ್ಳುವದು, ಬಳಕೊಂಡೊಡೆ ಒಂದೇ ಗದ್ಯಾಣತೂಕವಾಗುವದು. ಮೇಣೊಲ್ಲಾಯಿಕ್ಕೆ ಸುವರ್ಣವನ್ನು ತೆಗೆದರೆ ಆ ಗೂಡನಾಗವೊಂದೇ ಗದ್ಯಾಣತೂಕವಾಗುವದು. ಇಂತಿವು ಮೊದಲಾದ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳಿಂದ ಆಕಾಶದ್ರವ್ಯಕ್ಕೆ ಅವಗಹನ ಶಕ್ತಿಯುಂಟಾಗಿರುವದರಿಂದ ಸಂಖ್ಯಾತ ಪ್ರದೇಶಿಗಳಾದ ಧರ್ಮಧರ್ಮದ್ರವ್ಯಂಗಳೂ ಅವನ್ನೋಡಲನಂತೆ ಗುಣಗಳಾದ ಪುಷ್ಕಲದ್ರವ್ಯಂಗಳಂ ಲೋಕಾಕಾಶ ಪ್ರಮಾಣಗಣನೆಯನ್ನಳ್ಳ ಕಾರಾಣುಗಳ್ಗೆ ಇರಲೆಡೆಗೊಡಲಾಕಾಶದ್ರವ್ಯಂ ಸಮರ್ಥವೆಂಬುದರ್ಥಂ, ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಣವು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—ಕಿಚ್ಚಂ ಬೇಯದು ನೀರಿಂ ನೆನೆಯದು ಕೆಸರಿಂ ಕೊಳೆಯದು ವಜ್ರದಿಂದೊಡೆಯದು ಅದಾವುದೊಂದು ಅದು ಪರಮಾಣುವೆಂಬುವದು ಅದಿವ್ವಲಾವು ಪ್ರದೇಶವೆಂಬುವದು.

ಕಂದ|| ಅವಗಹನ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳದು |

ಭುವನದೊಳಾರಯ್ತು ನೋಲ್ವಡಾಕಾಶಮೆನಲ್ ||

ಸವಿಕೇಷದಿಂದ ಮತ್ತಮ- |

ದವಕಾಶಂ ಗೊಟ್ಟಡ್ಡೆದು ದ್ರವ್ಯಂಗಳಿಗಂ || ೪ ||

ತಾಃ—ಇದರರ್ಥ ಪರ್ಯಾಯಮಲ್ಲದೆ ವ್ಯಂಜನಪರ್ಯಾಯವಿಲ್ಲ ಅರ್ಥಪರ್ಯಾಯದಿಂದ ಒಂದೇ ಸಮಯದೊಳು ಉತ್ಪತ್ತಿಯುಂ, ವಿನಾಶಮನುಳ್ಳದು, ದ್ರವ್ಯಾರ್ಥಿಕನೆಯದಿಂದ ಬಾಹ ಲ್ಯಮುಪ್ಪುದು, ಮತ್ತಂ, ಧರ್ಮಧರ್ಮಕಾಶಂ ತನ್ನೊಳು ಸಮನಾಗಿ ಕಾಲದೊಳು ವರ್ತಿ ಸುಗುಂ, ಧರ್ಮಧರ್ಮದ ಮೊರಗಿಂತೋಮೊದಲೊಳ ವರ್ತಿಸಿತು ಲೋಕಾಕಾಶಂ, ಅದ ರಿಂದೆಲ್ಲಾ ದ್ರವ್ಯಂಗಳು ಆಕಾಶದೊಳೊಲಿಸಿದವು ಆಕಾಶಮುಂ ತನ್ನೊಳ ನೆಲಿಸಿತ್ತು ತಾನೇ ಆಧಾರಮುಂ ಆದೇಯಮುಮುಪ್ಪದೆನೆ, ಪರವಾದಿ ಎಂಗುಂ, ಎಲ್ಲಾ ದ್ರವ್ಯಂಗಳ್ಗೆ ಆಕಾಶವೇ ಆಧಾರಮುಪ್ಪದೆಂದು ಪೇಳ್ವಡೆಲ್ಲಾ ಪುಷ್ಕಲಂಗಳ ಗತಿಗಂ ಸ್ಥಿತಿಗಂ ಆಕಾಶವೇ ಆಧಾರವಾಗಲು ಸಾಲದೆ? ಧರ್ಮಧರ್ಮ ದ್ರವ್ಯಂಗಳಿರುವವೆನೆ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮವಾದಿ ಎಂದುಂ, ಮೆಂತೆಂಬೆಯಪ್ಪೊ

ಡೆಲ್ಲಾ ಲೋಕಮುಂ ಪದಿನಾಲ್ಕುರಜ್ಜುವೆಂದು ಪ್ರಮಾಣಿಸುವುದಾಗದು. ಸಕಲಕರ್ಮಕ್ಷಯಂ
ಗೆಯ್ವ ಜೀವಂಗಳಲ್ಲಂ ಲೋಕಾಗ್ರದೋಳ್ಳಲಸಲರಿಯವೇಕೆಂದೊಡೆ, ಆಕಾಶಮೆನಿತುಂಟು
ಉಳ್ಳನ್ನೇವರಂ ಸಿದ್ಧರುಂ ಸಂಸಾರಿಜೀವಂಗಳುಂ ಪುಡ್ಗಲದ್ರವ್ಯಂಗಳು ಸಲುವವುಮಕ್ಕುಂ.
ಇಂತು ಸಂದದು ಲೋಕದ ಕಡೆಗೆ ವೃದ್ಧಿಯುಂ ಅಲೋಕಾಕಾಶಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯುಂ, ಕಾಣಲ
ಕ್ಕುಂ. ಅದರಿಂದಾಕಾಶ ದ್ರವ್ಯಮವಗಹನಕ್ಕೆ ಕಾರಣಮಲ್ಲದೆ ಗತಿಗಂ ಸ್ಥಿತಿಗಂ ಕಾರಣಮಲ್ಲ.
ಅದರಿಂದ ಧರ್ಮಾಧರ್ಮಂಗಳೇ ಕಾರಣಂಗಳಾದವು. ಅದರಿಂದಲೇನೇ ಲೋಕನಾದುದೆಲ್ಲ
ವರಿಂ ಮೊರಗಾಕಾಶವೊಂದೇಯಕ್ಕುಮೆಂದು ಸಂಬಂಧಿಸುವುದು.

ಕಾಲದ್ರವ್ಯದ ಗುಣಪರ್ಯಾಯವು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—

ಮುಖ್ಯಕಾಲಮುಂ, ವ್ಯವಹಾರಕಾಲಮುಮಿಂತೆರಡಕ್ಕುಂ. ಅಲ್ಲಿಂ ಮುಖ್ಯಕಾಲಮೆಂತ
ಪ್ಪದೆನೆ, ದ್ರವ್ಯಸ್ವರೂಪದಿಂದ ಅಮೂರ್ತವುಂ ಅಕ್ಷಯಮುಂ, ಅನಾಧ್ಯನಿಧನಮುಂ, ಅಗುರು
ಲಘುತ್ವದ ಗುಣದಿಂದ ಅನಂತವುಂ, ಅಕೃತ್ರಿಮಮುಂ, ಅವಿಭಾಗಿ ಪರಮಾಣುವಿನಷ್ಟಬ್ಬ
ಪ್ರದೇಶ ಪ್ರಮಾಣದಿಂದೇಕ ಪ್ರದೇಶಿಯುಂ, ತನ್ನೊಳು ಮತ್ತೊಂದು ಸಪ್ರತಿಪಕ್ಷ ಪ್ರದೇಶಿಯು
ಮಿಲ್ಲಪ್ಪದರಿಂದ ಪ್ರದೇಶಿಯುಮಪ್ಪದು.

ಕಂದ|| ಏಕಪ್ರದೇಶಿಯಪ್ಪದ- |

ನೇಕರಿವೈಮುಖ್ಯಕಾಲಮಂ ಲೋಕದೊಳಿ- ||

ದಾರ್ಕಾತದ ಪ್ರದೇಶದೊ- |

ಳೇಕದು ವರ್ತಿಸದೀ ರತ್ನರಾಸಿಯ ತೆರದಿಂ || ೫ ||

ಮತ್ತಂ ಗುಣದಿನಂತಪ್ಪದು ಈ ಜೀವದ್ರವ್ಯಂ ಮೊದಲಾಗೆಲ್ಲಾ ದ್ರವ್ಯಂಗಳಿಗೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ
ವಿನಾಶಸ್ವರೂಪವಾದ ಅರ್ಥಪರ್ಯಾಯಮಂ ಪುಟ್ಟಿಸಲೇ ಕಾರಣಮವೆಪ್ಪದದುನೆಗುಣಮಕ್ಕು
ಮೆನೆ ಪರವಾದಿ ಎಂಗುಮೆಂತು ಪರ್ಯಾಯಮಂ ಪುಟ್ಟಿಸಲು ಕಾರಣಮಾದುದೆನೆ, ಜೈನವಾದಿ
ಎಂಗುಂ ನೀರಿಂಗತೆರೆಗಳಂ ಪುಟ್ಟಿಸಲ್ಕೆ ಘಾಳಿಯೆಂತು ನಿಮಿತ್ಯನಾದುದಂತೆಯೆಂದು ಸಂಬಂಧಿ
ಸುವುದೆಂತುಮತ್ತಮಿಧರ್ಥಪರ್ಯಾಯಮಲ್ಲದೆ ವ್ಯಂಜನಪರ್ಯಾಯಮಿಲ್ಲ, ಅರ್ಥಪರ್ಯಾಯ
ದಿಂದೊಂದೇ ಸಮಯದೊಳು ಉತ್ಪತ್ತಿಯುಂ ವಿನಾಶಮುಮನುಳ್ಳದು ದ್ರವ್ಯಸ್ವರೂಪದಿಂದ
ಆಚಾಲ್ಯಮಪ್ಪದು. ಮತ್ತಂ ವಿಶೇಷದಿಂ ಪರಮಾರ್ಥಕಾಲಮೆಂತಪ್ಪದೆನೆ, ಮಂದಗತಿ ಪರಿಣತ
ನೆಪ್ಪ ಪುಡ್ಗಲಪರಮಾಣುವಿರ್ದ ಜ್ಞೇತ್ರಮಂ ದಾಂಟುವ ಮೊತ್ತಂ ಸಮಯಮೆಂಬುದು. ಇದು
ಮೊದಲಾದುವು ವ್ಯವಹಾರಕಾಲಂ ಮತ್ತಮೊಂದು ಸಮಯದೊಳು ಪುಡ್ಗಲಪರಮಾಣು ನಾಲ್ಕು
ರಜ್ಜುವಂ ದಾಂಟುವುದೆಂಬುದು ಶೀಘ್ರಪ್ರತ್ಯಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಂ ಪೇಳೆಪಟ್ಟುದೆನೆ, ಒಬ್ಬ ಪುರುಷಂ
ಮಂದಗತಿಯಂ ನಿಜ್ಜಲುಂಗಾವುದನಡೆನಾತಂ ವಿದ್ಯಾಪ್ರಭಾವದಿಂದೊಂದು ದಿನದೊಳು ನೂರು
ಗಾವುದಂ ನಡೆದೊಡಂ ನೂರುದಿನವಾಗದಂತೆ ನಿಜ್ಜಯಕಾಲಮುಮೆಂದೆಂತನೆ—ಸಿಂಹ ಕಬ್ಬಿ
ದಿಂ ಸಿಂಹಮುಂಟೆಂಬಂತೆ ಇಂದ್ರ ಕಬ್ಬದಿಂದ ಇಂದ್ರನುಂಟೆಂಬಂತೆ, ಆ ವ್ಯವಹಾರಕಾಲ
ಮುಂ ನಿಜ್ಜಯಕಾಲದ ಪರ್ಯಾಯಮೆಂದರಿಯಲು ಪಡುಗು. ಮತ್ತಂ ದ್ರವ್ಯಮಿಲ್ಲದೆ ಪರ್ಯಾ
ಯಂ ದೊರಕೊಳ್ಳದೆಂತನೆ—ಸುರ್ವಮಿಲ್ಲದೆ ಕಂಕಣಪರ್ಯಾಯಮುಂ, ಮೃತ್ತಿಂಡಮಿಲ್ಲದೆ

ಘಟಪರ್ಯಾಯಮುಂ, ದೊರೆಕೊಳ್ಳುವಪ್ಪದರಿಂ, ನಿಕ್ಷಯಕಾಲಮಿಲ್ಲದೆ ಸಮಯಾವಳಿ ಮೊದಲಾದ ವ್ಯವಹಾರಕಾಲಮುಂ ಪುಟ್ಟಿಸದಪ್ಪದರಿಂ ಲೋಕ ಪರಮಾಣುದ್ರವ್ಯವುಂಟೆಂದರಿಯುವದು. ಮತ್ತು ಲೋಕದಿಂ ಮೊರೆಗೆ ಕಾಲದ್ರವ್ಯಮಿಲ್ಲಪ್ಪದರಿಂ ಲೋಕಾಕಾಶಮೆಂತು ವರ್ತಿಸುವುಮೆಂದೊಡಾಕಾಶದದ್ರವ್ಯಮುಖಂಡಮಪ್ಪದರಿಂದಿಲ್ಲೆಂದಾಕಾಲದ್ರವ್ಯಮೇ ನಿಮಿತ್ತವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವುದು. ಎಂತು ಕುಂಭಕಾರಚಕ್ರವೊಂದ.ತಾನಂ ಮುಟ್ಟಿದೊಡೆಂತು ತಿರುಗುಗುಂ, ಮೇಣಂದ್ರಿಯ ಜನಿತ ಸುಖದುಃಖಮೇಕದೇತಾನುಭವದಿಂ ಸರ್ವಾಂಗಮ ವ್ಯಾಪಿಸಃಗುಮೆಂದಾಕಾಶದ್ರವ್ಯದ ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ಈ ಲೋಕದ ಕಾಲದ್ರವ್ಯಮೇ ನಿಮಿತ್ತಮೆಂದರಿಯುವದು.

ಶ್ಲೋಕ || ನಿಮಿತ್ತವಾಂತರಂ ತತ್ರ ಯೋಗ್ಯತಾ ವಸ್ತುನಿಶ್ಚಿತಾ |

ಬಹಿರ್ನಿಕ್ಷಯಕಾಲಸ್ತು ನಿಶ್ಚಿತಂ ತತ್ಪದಾರ್ಥಿಭಿಃ || ೨ ||

ಗಾಹೆ || ಕಿಪ್ಪಣವಿಯೇಣಬಹುಣಾಜೀಸಿದ್ಧಾಣವರಾಗಯೇಕಾವೆ || ೧ ||

ಸಿರಿಣಾಮಪರಿಣಮನಕತ್ತಿಗೆ ತಾನೇ ಕಾರಣಂಗಳಕ್ಕುಂ. ಮತ್ತುವಿಾ ದ್ರವ್ಯಂಗಳೊಳಗೆ ಶುದ್ಧನಿಕ್ಷಯನಯದಿಂ ನಿಜಶುದ್ಧತ್ವದ್ರವ್ಯಮುವಾದೇಯಮೆಂಬುದು ತಾತ್ಪರ್ಯಂ.

ಗಾಹೆ || ಏವಂ ಭಬ್ಬೇದಮಿದಂ ಜೀವಾಜೀವಪ್ಪಭೇದದೊದಬ್ಬುತ್ತಂ |

ಕಾಳವಿಯುತ್ತಣ್ಣದಬ್ಬ ಪಂಡಅಧ್ವಿಕಾಯಂದಾ || ೨ ||

ಸೂತ್ರಂ || ಪಂಚಾಸ್ತಿಕಾಯಾಃ || ೨ ||

ತಾಃ—೧ ಜೀವಾಸ್ತಿಕಾಯ, ೨ ಪುಷ್ಕಲಾಸ್ತಿಕಾಯ, ೩ ಧರ್ಮಾಸ್ತಿಕಾಯ, ೪ ಅಧರ್ಮಾಸ್ತಿಕಾಯ, ೫ ಅಕಾಶಾಸ್ತಿಕಾಯಮೆಂದು ಇನ್ನೊಂದು ಪಂಚಾಸ್ತಿಕಾಯಂಗಳಾಗುವವು ಈ ಐದಕ್ಕೂ ಕಾಯಂಗಳೆಂಬ ಹೆಸರು ಹ್ಯಾಗುಂಟಾಯಿತೆಂದರೆ—

ಕಾಲತ್ರಯದೊಳುಮುಂಟಪ್ಪದರಿಂದಸ್ತಿ ಎಂಬುದು. ಬಹುಪ್ರದೇಶಪ್ರಚಯತ್ವಮನುಳ್ಳದರಿಂ ಶರೀರದಂತೆ ಕಾಯಮೆಂಬುದು. ಅದೆಂತನೆ—ಒಂದು ಜೀವಕ್ಕುಂ, ಧರ್ಮದ್ರವ್ಯಕ್ಕುಂ, ಅಧರ್ಮದ್ರವ್ಯಕ್ಕುಂ, ಲೋಕಾಕಾಶಕ್ಕುಂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಲೋಕಮುಮಸಂಖ್ಯಾತಪ್ರದೇಶಮುಮಕ್ಕುಂ. ಅಲೋಕಾಕಾಶಕ್ಕುಂನಂತಪ್ರದೇಶಮಕ್ಕುಂ. ಪುಷ್ಕಲದ್ರವ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಖ್ಯಾತಾಸಂಖ್ಯಾತಾ ನಂತತ್ವಪ್ರದೇಶಂಗಳಕ್ಕುಂ. ಕಾಲದ್ರವ್ಯಕ್ಕೆ ತ್ರಿಕಾಲದೊಳೆಂದೂ ಏಕಪ್ರದೇಶಮಪ್ಪದರಿಂದಸ್ತಿತ್ವಮಲ್ಲದೆಕಾಯತ್ವಮಿಲ್ಲ. ಏಕಪ್ರದೇಶಿಯಪ್ಪ ಪುಷ್ಕಲಪರಮಾಣುವಿಂದಸ್ತಿಕಾಯತ್ವಮೆಂತನೆ—ಸ್ವಿಗ್ಧರೂಪತ್ವಗುಣದಿಂ ಪರಿಣಮಿಸಿ ಬಹುಪ್ರದೇಶಿಯಪ್ಪ ಕತ್ತಿಯುಂಟಪ್ಪದರಿಂದು ಪಚಾರದಿಂದಸ್ತಿಕಾಯಮೆಂಬುದು.

ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಲಕ್ಷಣಮೆಂತನೆ—ವಿಭಾಗಿಯಪ್ಪ ಪುಷ್ಕಲಪರಮಾಣುವಿಹ ತಾನಂ ಪ್ರದೇಶಮೆಂಬುದು ಆ ಪ್ರದೇಶಮನಂತಾನಂತ ಪರಮಾಣುಗಳ್ಳಿರಲೆಡೆಗೊಡಲು ಸಮರ್ಥಮೆಂದಿಂತಾಕಾಶದವಗೆಹನೆ ಕತ್ತಿಗೆ ದೃಷ್ಟಾಂತಮೆಂ ಪೇಳಿಪಟ್ಟುದು.

ಷಡ್ಧ್ರವ್ಯ ಪಂಚಾಸ್ತಿಕಾಯಂಗಳ ಚೋಲಕೆಯಂ ಪೇಳ್ವೆಂ.

ಗಾಹೆ || ಪರಿಣಾಮಜೀವಮುತ್ತುಂ ಸಪದೇಸಂ ಏಯಚಿತ್ತಕಿರಿಯಾಯ ||

ಣಿಚ್ಚಂ ಕಾರಣತಕ್ಕಂ ತಾಸಬ್ಬಗದಮಿದರಮ್ಹಿಯಪದೇಣ || ೩ ||

ತಾಃ—ಪರಿಣಾಮಸ್ವಭಾವವಿಭಾವಪರ್ಯಾಯಾವೇಕ್ಷೆಯಿಂ ಜೀವಪುಷ್ಕಲದ್ರವ್ಯಂಗಳ ಪರಿಣಾಮಿಗಳು, ಉಳಿದ ನಾಲ್ಕುಂ ದ್ರವ್ಯಂಗಳು ವಿಭಾವವ್ಯಂಜನಪರ್ಯಾಯಭಾವದಿಂ ಮುಖ್ಯವೃತ್ತಿಯಿಂ ಅಪರಿಣಾಮಿಗಳು.

ವ್ಯಂಜನಪರ್ಯಾಯ ಲಕ್ಷಣಮೆಂತನೆ—ಸ್ಥೂಲಮುಂ, ಅಕಾಲಸ್ಥಾಯಿಯುಂ, ವಾಗ್ವಿಷಯಮುಂ, ಇಂದ್ರಿಯಜ್ಞಾನಗೋಚರಮುನುಕ್ಕುಂ. ಜೀವಂ ಶುದ್ಧನಿಶ್ಚಯನಯದಿಂ ವಿಪುಲಜ್ಞಾನದರ್ಶನಭಾವಶುದ್ಧ ಚೈತನ್ಯಪ್ರಾಣದಿಂ, ಅಶುದ್ಧ ನಿಶ್ಚಯನಯದಿಂ ರಾಗಾದ್ಯಶುದ್ಧಭಾವಪ್ರಾಣಂಗಳಿಂದ ಅನುಪಚರಿತಾಸದ್ಭೂತ ವ್ಯವಹಾರನಯದಿಂ ಇಂದ್ರಿಯ ಬಲಾಯುರುಚ್ಛಾಪಿಸ ಅನ್ಯವಾನಮೆಂಬ ನಾಲ್ಕುಂ ಪ್ರಾಣಂಗಳಿಂದಾತ್ಮಂ ಜೀವಿಸಿದುದು, ಜೀವಿಸುತ್ತಿದುದು. ಜೀವಿಸಲಿರ್ದುದು, ಎಂದಿಂತು ಜೀವನೆಂಬುದಂ ತಂದು ಭಾವದಿಂ ಪುಷ್ಕಲಾದಿ ಪಂಚದ್ರವ್ಯಂಗಳು ಅಜೀವಂಗಳು. ಮುತ್ತುಂ ಸ್ಪರ್ಶನ, ರಸನ, ಗಂಧ, ವರ್ಣ ಪೆಡಮುಪ್ಪದರಿಂ ಪುಷ್ಕಲಮೊಂದು ಮೂರ್ತಮೆಂಬುದು. ಅನುಪಚರಿತಾಸದ್ಭೂತ ವ್ಯವಹಾರನಯಾವೇಕ್ಷೆಯಿಂ ಮೂರ್ತನಾಗಿಯುಂ, ಆತ್ಮಂ ಶುದ್ಧನಿಶ್ಚಯನಯದಿಂದಮೂರ್ತಂ. ಧರ್ಮಧರ್ಮಕಾಶಕಾಲದ್ರವ್ಯಂಗಳಮೂರ್ತಂಗಳು. ಸಮದೇಶಜೀವಾದಿ ಪಂಚದ್ರವ್ಯಂಗಳು ಪಂಚಾಸ್ತಿಕಾಯಂಗಳಪ್ಪದರಿಂ ಸಪ್ರದೇಶಿಗಳು. ಬಹುಪ್ರದೇಶಲಕ್ಷಣಕಾಯತ್ವಭಾವದಿಂ ಕಾಲದ್ರವ್ಯಮಪ್ರದೇಶಿಯೇ, ಈ ದ್ರವ್ಯಾರ್ಥಿಕನಯದಿಂ ಧರ್ಮಧರ್ಮಕಾಶದ್ರವ್ಯಂಗಳೇಕಂಗಳುಳಿದ ಜೀವಪುಷ್ಕಲಕಾಲಂಗಳನೇಕಂಗಳು. ಖೆತ್ತ=ಸರ್ವದ್ರವ್ಯವಕಾಶದಾನ ಸಮರ್ಥದಿಂ, ಜ್ಞೇತ್ರವಾಕಾಶದ್ರವ್ಯವೊಂದೇ, ದೇಶದ್ರವ್ಯಂಗಳಜ್ಞೇತ್ರಂಗಳು, ಕಿರಿಯಾಯ=ಜ್ಞೇತ್ರದಿಂ ಜ್ಞೇತ್ರಾಂತರಗಮನಮುಳ್ಳದರಿಂ, ಜೀವಪುಷ್ಕಲಂಗಳು ಕ್ರಿಯಾವಂತಂಗಳು, ಧರ್ಮಧರ್ಮಕಾಶಕಾಲದ್ರವ್ಯಂಗಳು ಪರಿಸ್ಪಂದಾಭಾವದಿಂ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯಂಗಳು. ಣಿಚ್ಚಂ—ಧರ್ಮಧರ್ಮಕಾಶ ಪರಾರ್ಥಕಾಲ ದ್ರವ್ಯಂಗಳರ್ಥ ಪರ್ಯಾಯಾವೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಅನಿತ್ಯಂಗಳಾಗಿಯುಂ, ವಿಭಾವವ್ಯಂಜನ ಪರ್ಯಾಯಾಭಾವದಿಂದಲುಂ, ದ್ರವ್ಯಾರ್ಥಿಕನಯದಿಂದಲುಂ ನಿತ್ಯಂಗಳು. ಜೀವಪುಷ್ಕಲಂಗಳು ದ್ರವ್ಯಾರ್ಥಿಕನಯಾವೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ನಿತ್ಯಂಗಳಾಗಿಯುಂ, ಅರ್ಥಪರ್ಯಾಯಾವೇಕ್ಷೆಯಿಂದಂ ಅನಿತ್ಯಂಗಳು. ಕಾರಣಂ ಪುಷ್ಕಲಧರ್ಮಧರ್ಮಕಾಶಕಾಲದ್ರವ್ಯಂಗಳು ವ್ಯವಹಾರನಯದಿಂ ಜೀವಂ ಶರೀರ ವಾಗ್ಮನಃ ಪ್ರಾಣಾಪಾನಾದಿಗಳುಮಂ ಅಸ್ತಿತ್ವವಗಾಹನಾವರ್ತನೆಗಳುಮಂ ಮಾಡ್ಪದರಿಂ ಕಾರಣಂಗಳು. ಜೀವದ್ರವ್ಯಂ ಗುರುತಿಷ್ಯರೂಪದಿಂ ಪರಸ್ಪರೋಪಕಾರಮಂ ಮಾಡ್ಪದಂ ಪುಷ್ಕಲಾದಿ ಪಂಚದ್ರವ್ಯಂಗಳ್ಳೇನುಮಂ ಮಾಡದಪ್ಪದರಿಂದಮಕಾರಣ ಕನ್ತುಶುದ್ಧ ದ್ರವ್ಯಾರ್ಥಿಕನಯದಿಂ, ಬಂಧನೋಕ್ಷಪುಣ್ಯವಾಪ ಘಟಪಟಾದಿಗಳ್ಳ ಜೀವಂ ಕರ್ತೃವಲ್ಲದಿದೋಡಂ, ಅಶುದ್ಧ ನಿಶ್ಚಯನಯದಿಂ ಶುಭಾಕುಘೋಪಯೋಗ ಪರಿಣತನಾಗಿ, ಪುಣ್ಯ ವಾಪಬಂಧಕ್ಕೆ ಕರ್ತೃನಾಗಿ, ತತ್ಪಲಭೋಕ್ತು

ಮಕ್ಕುಂ. ವಿಶುದ್ಧ ಜ್ಞಾನದರ್ಶನಸ್ವಭಾವ ವಿಶುದ್ಧತ್ವದ್ರವ್ಯ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವದ್ಧಾನ ಜ್ಞಾನಾನುಷ್ಠಾನ ರೂಪಾಭೇದರತ್ನತ್ರಯಾತ್ಮಕ ಶುದ್ಧೋಪಯೋಗ ಪರಿಣತನಾಗಿ, ನಿಜಪರಮಾತ್ಮೋಪಲಂಭ ಲಕ್ಷಣ ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕರ್ತೃವಂ, ತತ್ಪಲ ಭೋಕ್ತೃವುಮಕ್ಕುಂ. ಕುಭಾಕುಭ ಶುದ್ಧೋಪಯೋಗ ದೊಳು ಪರಿಣಮಿಸುವ ವಸ್ತು ಮುಂದೆ ಕರ್ತೃತ್ವಮೆಲ್ಲೆಡೆಯೊಳಮರಿಯಲ್ಪಡುಗುಂ. ಪುಷ್ಕಲಾದಿ ಪಂಚದ್ರವ್ಯಂಗಳ್ಗೆ ತಂತಮ್ಮ ಪರಿಣಾಮದೊಳು ಪರಿಣಮಿಸುವುದೇ ಕರ್ತೃತ್ವವಾದೊಡಂ, ವಸ್ತುವೃತ್ತಿಯಿಂ ಪುಣ್ಯವಾಪರೂಪದಿನಾಕರ್ತೃಮೇ " ಸವ್ಯಗದಂ " ಲೋಕವ್ಯಾಪ್ತಾವೇಕ್ಷೆಯಿಂ, ಧರ್ಮಾಧರ್ಮಂಗಳು ಸರ್ವಗತಂಗಳು. ಜೀವದ್ರವ್ಯಮೇಕ ಜೀವಾವೇಕ್ಷೆಯಿಂ ಲೋಕಪೂರಣಾವಸ್ತೆ ಪೊರಗಾಗಿ ಸರ್ವಗತಮಲ್ಲದು. ನಾನಾಜೀವಾವೇಕ್ಷೆಯಿಂ ಸರ್ವಗತಮಕ್ಕುಂ. ಪುಷ್ಕಲ ದ್ರವ್ಯಂ ಲೋಕರೂಪಮಹಾಸ್ಕಂಧಾವೇಕ್ಷೆಯಿಂ ಸರ್ವಗತಂ. ಶೇಷಪುಷ್ಕಲಾವೇಕ್ಷೆಯಿಂ ಸರ್ವ ಗತಮಲ್ಲದು, ನಾನಾಕಾಲಾಣುದ್ರವ್ಯಾವೇಕ್ಷೆಯಿಂ ಲೋಕದೊಳು ಸರ್ವಗತಂ. ಏಕಕಾಲಾಣು ವನ್ನವೇಕ್ಷೆಯುಂ ಅಸರ್ವಗತಂ. " ಇಯರಹ್ನಿ ಪಯಪಯೇಸೋ " - ವ್ಯವಹಾರನೆಯದಿಂದೆಲ್ಲಾ ದ್ರವ್ಯಂಗಳೇಕ ಜ್ಞೇತೃವಗಾಹನದಿಂದ ಅನ್ಯೋನ್ಯಾನುಪ್ರದೇಕದಿನಿರ್ದುವಾಗಿಯುಂ, ನಿಶ್ಚಯನೆಯದಿಂ ಸ್ವಕೀಯ ಸ್ವಕೀಯ ಸ್ವರೂಪಮಂ ಪತ್ತವಿಡುವುನಲ್ಲವು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಗಾಹೆ|| ಅಣ್ಣಿಣ್ಣಪ್ರವಿಸಂತಾದೇ ತಾವೋಗಾಸಮಾಣಮಣ್ಣಿಸ್ಸ |

ಮೇಳತತ್ತವಿಯಣಿಡ್ಡಂ ಸಗಪಜ್ಜಾವಂಣಮಿಜಹಂತಿ || ೪ ||

ತಾಃ—ಮತ್ತಮೊ ಷಡ್ಧ್ರವ್ಯಂಗಳೊಳಗೆ ಶುದ್ಧ ನಿಶ್ಚಯನೆಯದಿಂ ಶುದ್ಧ ಬುದ್ಧಿಕ್ ಸ್ವಭಾವಗುಣದಿಂ ಸಮಸ್ತ ಜೀವರಾಸಿಗಳುವಾದೇಯಮಕ್ಕುಂ. ಅಲ್ಲಿಯುಂ ಭವ್ಯಜೀವಸಮೂಹಂ ಉಪಾದೇಯಮಕ್ಕುಂ. ಮತ್ತಂ ಪರಮ ಶುದ್ಧ ನಿಶ್ಚಯನೆಯದತ್ತಣಿಂ ಕುಭ ಮನೋವಚನ ಕಾಯ ವ್ಯಾಪಾರರಹಿತ ವೀತರಾಗಚಿದಾನಂದಾದಿ ಗುಣೋಪೇತ ಜಿನಸಿದ್ಧ ಸದ್ಭಕ ನಿಜಪರಮಾತ್ಮತತ್ವ ವೀತರಾಗ ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪ ಸಮಾಧಿಕಾಲದೊಳು ಸಾಕ್ಷಾದುವಾದೇಯಮಕ್ಕುಂ. ಶೇಷದ್ರವ್ಯಂಗಳು ಹೇಯಂಗಳೆಂಬುದು ತಾತ್ಪರ್ಯಂ.

ಶ್ಲೋಕ|| ಖಾದಿಪಂಚಕ ನಿರ್ಮುಕ್ತಂ ಕರ್ಮಾಪ್ಸಕ ವಿನರ್ಜಿತಂ |

ಚಿದಾತ್ಮಕಂ ಪರಂಜ್ಯೋತಿ ವಂದೇ ದೇವೇಂದ್ರವಂದಿತಂ || ೩ ||

ಸೂತ್ರಂ|| ಸಪ್ತತತ್ವಾನಿ || ೩ ||

ತಾಃ—೧ ಜೀವತತ್ವಂ, ೨ ಅಜೀವತತ್ವಂ, ೩ ಆಸ್ರವತತ್ವಂ, ೪ ಬಂಧತತ್ವಂ, ೫ ಸಂವರತತ್ವಂ, ೬ ನಿರ್ಜರತತ್ವಂ, ೭ ಮೋಕ್ಷತತ್ವಂಗಳೇ ಏಳಕ್ಕುಂ ತತ್ವಮೆಂಬ ಹೆಸರೆಂತಾ ಯಿತೆಂದರೆ—ವಸ್ತುವಿನ ಸ್ವಭಾವಮೆಂಬುದದು ತಾಂತತ್ವಮೆಂಬುದು; ಅಲ್ಲಿಂ ಜೀವತತ್ವ ಮೊಂತನೆ? ಅನುಪಚರಿತಾಸದ್ಭಿ ತ ವ್ಯವಹಾರನೆಯದತ್ತಣಿಂ ದ್ರವ್ಯವ್ರಾಣದಿಂದಶುದ್ಧನಿಶ್ಚಯದಿಂ, ರಾಗಾದ್ಯಶುದ್ಧ ಭಾವವ್ರಾಣದಿಂ, ಶುದ್ಧನಿಶ್ಚಯದತ್ತಣಿಂ, ಶುದ್ಧಭಾವವ್ರಾಣದಿಂ, ತ್ರಿಕಾಲದೊಳು ಜೀವಿಸುವ ತ್ರಿವಿಧಜೀವತ್ವಂ || ೩ || ಮೇಣ್ ಏಕೇಂದ್ರಿಯಂಗಳನುಭವಿಸುವ ಕರ್ಮಫಲ

ಚೇತನೆಯುಂ || ೧ || ತ್ರಿಸಕಾಯಾನುಚರಮವ್ವ ಕರ್ಮಕಾರ್ಯಚೇತನೆಯುಂ || ೨ || ಸಿದ್ಧ
ರನುಭವಿಸುವ ಜ್ಞಾನಚೇತನೆಯುಮೆಂಬ ತ್ರಿವಿಧಚೇತನತ್ವಂ || ೩ || ಮೇಣ್ ಭವಾದಿಸಮಯ
ರೂಪೋಪವಾದಯೋಗಮುಂ || ೧ || ಪರ್ಯಾಪ್ತಿಪರ್ಯಾಪ್ತಮಪ್ಯೈಕಾಂತಾನುವೃದ್ಧಿಯೋ
ಗಮುಂ || ೨ || ಭವದ ಕಡೇವರಮವ್ವ ಪರಿಣಾಮಯೋಗಮೆಂಬ ಯೋಗತ್ರಯಮುಂ || ೩ ||
ಮೇಣ್ ವಿಕಲ್ಪರೂಪ ಮನೋವಚನಕಾಯರೂಪ ಯೋಗತ್ರಯಮುಂ || ೩ || ಮೇಣ್ ಚೈತನ್ಯ
ಬಹಿರಾತ್ಮಾಂತರಾತ್ಮ ಪರಮಾತ್ಮಭೇದದಿಂದ ಆತ್ಮತ್ರಯಮುಂ || ೩ || ಉತ್ಪಾದ, ವ್ಯಯ,
ದ್ರೌವ್ಯತ್ರಯಮುಂ || ೩ || ಮೇಣ್ ಜೀವನಾರ್ಗಣಾಸ್ಥಾನತ್ರಯಂಗಳನುಳ್ಳದುಂ || ೩ ||
೧ ಮೇಣಾಜೀವತತ್ವಂ, ೨ ಪುದ್ಗಲಾದಿ ಪಂಚದ್ರವ್ಯಂಗಳು ಅಜೀವತತ್ವಂ, ೩ ಶುಭಾಶುಭ
ಕರ್ಮಾಗಮದ್ವಾರನಾಸ್ತ್ರವತತ್ವಂ, ೪ ಜೀವಕರ್ಮಮೆಂಬೆರಡರ ಅನ್ಯೋನ್ಯಾನುಪ್ರದೇಶಾನು
ಪ್ರವೇಶಾತ್ಮಕಂ ಬಂಧತತ್ವಂ, ೫ ವ್ರತಸಮಿತಿ ಗುಪ್ತಾದಿಗಳಂ ಕರ್ಮಂಗಳಂ ತಡೆಯುವದ,
ಸಂವರತತ್ವಂ, ೬ ಸವಿವಾಕರೂಪದಿಂ ಕರ್ಮಮಲಂಗಳಂ ಸೋರ್ವದು ನಿರ್ಜರತತ್ವಂ,
೭ ಸ್ವಶುದ್ಧಾತ್ಮತತ್ವಭಾವನೆಯಿಂ ಸಕಲಕರ್ಮನಿರ್ಮುಕ್ತಿಯದು ಮೋಕ್ಷತತ್ವಂ. ಇವರ
ಪ್ರಪಂಚನುಂ ವೇಳಲ್ಪಡುವದು, ಎಲ್ಲಾ ಫಲಮುಮಾತ್ಮಾಧಿಕಮವ್ವದರಿಂ ಮೊದಲೊಳು ಜೀವ
ಗ್ರಹಣಂ, ತದುವಕಾರಿಯವ್ವದರಿಂ ಅನಂತರಂ ಅಜೀವಾಭಿದಾನಂ, ತದುಭಯ ವಿಷಯನು
ವ್ವದರಿಂದನಂತಮಾಸ್ತ್ರವಗ್ರಹಣಂ, ತತ್ಪೂರ್ವಕಮವ್ವದರಿಂದನಂತರಂ ಬಂದಾಭಿದಾನಂ,
ಸಂವೃತ್ತಂಗೆ ಬಂಧಮಿಲ್ಲವ್ವದರಿಂ ತತ್ಪ್ರಾಣಿಕಮನರಿಯಲ್ವೇಡಿ ತದನಂತರಂ ಸಂವರವಚ
ನಂ, ಸಂವರಯಾದೊಡೆ ನಿರ್ಜರೆಯು ಕೂಡುಗುಮವ್ವದರಿಂ ತತ್ಸಮೀಪದೊಳು ನಿರ್ಜರಾ
ವಚನಂ, ಕಡೆಯೊಳೆಯ್ದ ಪಡುಗುಮವ್ವದರಿಂ ಕಡೆಯೋಳ್ ಮೋಕ್ಷವಚನಮಕ್ಕುಂ, ಇಲ್ಲಿಂ
ನಿಜನಿರಂಜನ ಶುದ್ಧಾತ್ಮತತ್ವಂ ಉಪಾದೇಯಮೆಂಬುದು ತಾತ್ಪರ್ಯಂ ||

ಸೂತ್ರಂ || ನವಪದಾರ್ಥಾಃ || ೪ ||

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಸಪ್ತತತ್ವಂಗಳಲ್ಲಿ ಪುಣ್ಯವಾಪಂಗಳು ಕೂಡಿದರೆ ನವಪದಾರ್ಥಂಗಳಾ
ಗುವವು. ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—೧ ಜೀವಪದಾರ್ಥಂ, ೨ ಅಜೀವಪದಾರ್ಥಂ, ೩ ಆಸ್ರವಪದಾರ್ಥಂ,
೪ ಬಂಧಪದಾರ್ಥಂ, ೫ ಪುಣ್ಯಪದಾರ್ಥಂ, ೬ ವಾಪಪದಾರ್ಥಂ, ೭ ಸಂವರಪದಾರ್ಥಂ,
೮ ನಿರ್ಜರಪದಾರ್ಥಂ, ೯ ಮೋಕ್ಷಪದಾರ್ಥಂ ಇಂತಿವು ನವಪದಾರ್ಥಂಗಳು || ೯ || ಇಂತೀ
ಬಂಭತ್ತಕ್ಕೂ ಪದಾರ್ಥಂಗಳೆಂಬ ಹೆಸರು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಪರಿಚ್ಛೇದಿಸಲ್ಪಡುವ
ವಸ್ತುಗಳೇ ಪದಾರ್ಥಮೆಂಬ ಹೆಸರಾಗುವವು. ಅದು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—ಜೀವ ಪುದ್ಗಲ ಸಂಯೋ
ಗದಿಂದಾಸ್ತ್ರವ ಬಂಧ ಪುಣ್ಯ ವಾಪಮಿ ನಾಲ್ಕು ಪದಾರ್ಥಂಗಳು ಹೇಯಂಗಳಾಗುವವು. ಆ
ಎರಡರಗಲಿಕೆಯಿಂ ಸಂವರ ನಿರ್ಜರ ಮೋಕ್ಷಮೆಂಬೀ ಮೂರು ಪದಾರ್ಥಂಗಳು ಉಪಾದೇಯ
ಮೆಂಬುದರ್ಥವು.

ಸೂತ್ರಂ || ಚತುರ್ವಿಧೋ ನ್ಯಾಸಃ || ೫ ||

ತಾಃ—ನಾನು ಸ್ಥಾಪನಾ ದ್ರವ್ಯ ಭಾವವೆಂದು ನ್ಯಾಸವು ನಾಲ್ಕು ವಿಧವಾಗುವದು. ಇವುಗಳ ದೇಶಿಯಿಂದ ಜೀವಾದಿಗಳರಿಯಲ್ಪಡುವವು. ೧ ಜಾತ್ಯಾದಿ ನಿಮಿತ್ತಾಂತರ ನಿರಪೇಕ್ಷೆಯಾದ ಹಸರು ನಾನುವೆಂಬುವದು. ೨ ಕಾಷ್ಠ, ವಾಷಾಣ, ಪುಶ್ತಕ, ಚಿತ್ರಕರ್ಮಾದಿಗಳೊಳು ಅದಿದೆಂದು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವದು ಸ್ಥಾಪನೆಯೆಂಬುವದು. ೩ ಗುಣಪರ್ಯಾಯವನ್ನುಳ್ಳದ್ದು ದ್ರವ್ಯವೆ ನ್ನುವದು. ೪ ವರ್ತಮಾನಪರ್ಯಾಯೋಪಲಕ್ಷಿತದ್ರವ್ಯಂ ಭಾವವೆಂಬುದು. ಅದೆಂತೆಂದೊ ಡೆ—೧ನಾಮಜೀವಂ, ೨ ಸ್ಥಾಪನಾಜೀವಂ, ೩ ದ್ರವ್ಯಜೀವಂ, ೪ ಭಾವಜೀವವೆಂದು ನಾಲು ತೆರ ಜೀವಪದಾರ್ಥಂ ನಿರಿಸೆಪಡುಗುಂ. ಜೀವವೆಂಬ ಹಸರು ನಾಮಜೀವಂ, ಸ್ಥಾಪನೆಗೆರಡುತೆ ರವು, ಸದ್ಭಾವ, ಅಸದ್ಭಾವ ಭೇದಗಳಲ್ಲಿ ಆಕಾರವನ್ನುಳ್ಳ ಕಾಷ್ಠ, ವಾಷಾಣ ಪ್ರತಿಮೆಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಇದೆಂದು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವದು ಸದ್ಭಾವಸ್ಥಾಪನಾಜೀವಂ, ಅಕ್ಷರಾದಿಗಳೊಳು ಅದು ಇದೆಂದು ಸ್ಥಾಪಿಸೆಪಡುತ್ತಿದುಡದು, ಅಸದ್ಭಾವಸ್ಥಾಪನಾಜೀವಂ. ದ್ರವ್ಯಜೀವನಿತ್ತೆರಂ, ೨ ಆಗಮ ದ್ರವ್ಯಜೀವನೆಂದುಂ, ನೋಆಗಮದ್ರವ್ಯಜೀವನೆಂದುಂ ಅಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಯಮನರಿದು ಉಪಯೋ ಗಮಿಲ್ಲ ದುದನಾಗಮದ್ರವ್ಯಜೀವನೆಂಬುದು. ನೋಆಗಮದ್ರವ್ಯಜೀವಂ ಮೂರುತೆರಂ—೧ ಅರಿವ ನೆಕರೀರಂ, ೨ ಅರಿಯದಿರ್ದಜೀವಂ, ೩ ಎರಡುಮಲ್ಲದದುಂ, ಅಲ್ಲಿ ಅರಿವನೆ ಕರೀರಂ. ಅತೀತ, ಅನಾಗತ ವರ್ತಮಾನಭೇದದಿಂ ಮೂರುತೆರಂ. ಆ ಎರಡುಮಲ್ಲದದು ದ್ರವ್ಯಭಾವಭೇದ ದಿಂದೆರಡುವಿಧವು. ಭಾವಜೀವಂ, ಆಗಮಭಾವಜೀವನೆಂದುಂ, ನೋಆಗಮಭಾವಜೀವನೆಂದು ಮೇಣಾಗಮನುನರಿದು ಉಪಯೋಗದೋಳೊಡ್ಡಿದಾತ್ಮನಾಗಮಜೀವಂ. ನೋಆಗಮಭಾ ವಜೀವನೆರಡುತೆರಂ. ಉಪಯುಕ್ತನುತ್ಪರೀತನುಮೆಂದಲ್ಲಿ ಆಗಮನುನೋದದೆಯು ಆಗಮಾ ರ್ಥದೋಳ್ ಉಪಯೋಗಮನುಳ್ಳ ಜೀವನುಪಯುಕ್ತನೆಂಬುವನು, ಕೇವಲಜ್ಞಾನಿತತ್ಪರೀತ ನೆಂಬಯಿಂತೆ ಉಳಿದ ಪದಾರ್ಥಗಳೊಳಂ ನಾಮಾದಿನಿಕ್ಷೇಪವಿಧಿಯಿಂ ಯೋಜಿಸಲ್ಪಡುವದು.

ಸೂತ್ರಂ || ದ್ವಿವಿಧಂ ಪ್ರಮಾಣಂ || ೬ ||

೧ ಪರೋಕ್ಷಪ್ರಮಾಣ, ೨ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಪ್ರಮಾಣ ಈ ೨ ಪ್ರಮಾಣಗಳು. ಅಪ್ರಕೃತನಿವಾರ ಣಮಂ, ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಪ್ರಮಾಣಮುಂ ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಪ್ರಮಾಣಮೆಂದಿತ್ತೆರದ ಪ್ರಮಾಣಮೆನಿಸಿದ ಜ್ಞಾನ ಭೇದಮೆಂತೆನೆ—

ಸೂತ್ರಂ || ಪಂಚಸದ್ಜ್ಞಾನಾನಿ || ೭ ||

ತಾಃ—ಮತಿಜ್ಞಾನಂ, ಶ್ರುತಜ್ಞಾನಂ, ಅವಧಿಜ್ಞಾನಂ, ಮನಃಪರ್ಯಾಯಜ್ಞಾನಂ, ಕೇವ ಲಜ್ಞಾನಂ, ಎಂದೈದುಂ ಸಮ್ಯಜ್ಞಾನಂಗಳಕ್ಕುಮೆಂತೆನೆ—ಸಾಮಾನ್ಯವಿಶೇಷಾತ್ಮಕಮಪ್ಪ ವಸ್ತು ಗಳಂ ಸಂಕಯ ವಿವೋಹ ವಿಭ್ರಮರಹಿತಂಗಳಾಗಿ ತಿಳಿಯುವವುಗಳಾದ್ದರಿಂದ ನಿಜನಿರಂಜನ ಕುದ್ಧಾತ್ಮನಿಜತತ್ವಸಮ್ಯಕ್ತ್ರದ್ಧಾನಿಜನಿತಂಗಳಮ್ಪದರಿಂ ಸಮ್ಯಜ್ಞಾನಗಳೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವವು.

ಸೂತ್ರಂ || ತ್ರೀಣ್ಯಜ್ಞಾನಾನಿ || ೪ ||

ತಾಃ—ಕುಮತಿ, ಕುಶ್ರುತ, ವಿಭಂಗಜ್ಞಾನಮಂದೀ ಮೂರುಂ ಅಜ್ಞಾನಗಳೆಂತೆನೆ—ಕೈವ ಸೋರಯ ಭಾಜನದೊಳೆರಡ ಹಾಲಿನಂತೆ, ಆ ಮೊದಲ ಮೂರು ಸಮ್ಯಜ್ಞಾನಂಗೆ ಮಿಥ್ಯಾತ್ವಾ ನನ್ನಾನುಬಂಧಿಕ್ರೋಧಮಾನಮಾಯಾಲೋಭಗಳೆಂಬ ಕಷಾಯಂಗಳ ದೆಶೆಯಿಂದ ಅಜ್ಞಾ ನಂಗಳೆನಿಸಲ್ಪಡುವವು. ಈ ಎಂಟು (೮) ಜ್ಞಾನಂಗಳಲ್ಲಿ ಮತಿಶ್ರುತಂಗಳುಂ, ಕುಮತಿ, ಕುಶ್ರುತಗಳೆಂಬೀ ನಾಲ್ಕುಂ ಪರೋಕ್ಷಪ್ರಮಾಣಂಗಳುಂ, ಅವಧಿ, ಮನಃಪರ್ಯಾಯಂಗಳುಂ ವಿಭಂಗಾನಧಿಯುಮಂದೀ ಮೂರು ಜ್ಞಾನಂಗಳೇಕದೇಶ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಪ್ರಮಾಣಂಗಳುಂ, ಕೇವಲ ಜ್ಞಾನಂ ಸಕಲಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಪ್ರಮಾಣಮಕ್ಕುಂ, ಕೇವಲಜ್ಞಾನವೆಂದೂ ಸ್ವಭಾವಗುಣವಾಗುವದು. ಉಳಿದೆಳು ಜ್ಞಾನಂಗಳು ವಿಭಾವಗುಣಂಗಳಾಗುವವು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಜ್ಞಾನತ್ರಯಂಗಳು ಹೇಯಂ, ಹ್ವಯೋಪಶಮಿಕ ಸಮ್ಯಜ್ಞಾನ ಚತುಷ್ಟಯಂ ಪರಂಪರೆಯೆಂದುವಾದೇಯಂ, ಹ್ವಾಯಿ ಕಮಪ್ಪ (ಸಮ್ಯಜ್ಞಾನಂ) ಕೇವಲಜ್ಞಾನಂ ಸಾಕ್ಷಾಡುವಾದೇಯಮಕ್ಕುಂ.

ಸೂತ್ರಂ || ಮತಿಜ್ಞಾನಂ ಪಟ್ತ್ರತ್ರಿಂಶತ್ತಿರ್ದೇದಂ || ೯ ||

ತಾಃ—ಮತಿಜ್ಞಾನವು ಮುನ್ನೂರ ಮೂವತ್ತಾರು (೩೩೬) ಭೇದವಾಗುವದು. ಅದು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—ಮತಿಜ್ಞಾನಾವರಣ ವೀರ್ಯಾಂತರಾಯ ಹ್ವಯೋಪಶಮದಿಂದ, ಬಹಿರಂಗ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಮುಂ, ಮನಮುಮಂದೀಯಾರಿಂದ್ರಿಯಗಳು ಕಾರಣವಾಗೊಡೆಯವು, ಅರ್ಥಾ ವಗ್ರಹ, ವ್ಯಂಜನಾವಗ್ರಹ, ಈಹ, ಆವಾಯ, ಧಾರಣೆಯುಮೆಂದಯ್ದು, ಅವಗ್ರಹಮೆಂಬು ದಿಂದ್ರಿಯಾರ್ಥಂ ಸಂಯೋಗಾಂತರಮಪ್ಪರಿತಂ. ಅವಗ್ರಹ, ಗೃಹಿತಾರ್ಥಮಂ ವಿಶೇಷಿಸಿ ಅರಿ ಯುವದು ಈಹ, ಆ ಊಹಿಸಿದರ್ಥಮಂ ನಿರ್ಣಯಿಸುವದು ಅವಾಯಂ, ಅದಂ ಕಾಲಾಂತರದಿಂ ಮರೆಯದುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಮಪ್ಪುದು ಧಾರಣೆ, ಅಲ್ಲಿ ಮೊದಲರ್ಥಾವಗ್ರಹಂ ಅವ್ರಾಪ್ತಾರ್ಥಗ್ರಾ ಹಕಂ ಚಕ್ಷುರಿಂದ್ರಿಯಕ್ಕುಂ, ವ್ಯಂಜನಾವಗ್ರಹಮಿಲ್ಲಪ್ಪದರಿಂ, ಚಕ್ಷುವಿಂಗಂ ಮನಕ್ಕುಂ ನಾಲ್ಕು ನಾಲ್ಕು ಆಗುವವು. ಉಳಿದಿಂದ್ರಿಯಂಗಳಿಗೈದಾಗಲು ಅವಗ್ರಹಾದಿಗಳು (೨೮) ಇಪ್ಪ ತ್ತೆಂಟುಭೇದವಾಗುವದು. ಮತ್ತಂ ಅವಗ್ರಹಾದಿಗಳ ಭೇದಮೆಂತೆನೆ—ಬಹು, ಏಕ, ಬಹುವಿಧ ಏಕವಿಧ, ಹೈಪ್ರ, ಅಹೈಪ್ರ, ಅನಿಶ್ರಿತ, ನಿಶ್ರಿತ, ಅನುಕ್ತ, ಉಕ್ತ, ಧ್ರುವ, ಅಧ್ರುವಮೆಂದು ದ್ವಾದಶವಿಧವಾಗುವದು. ಮತ್ತಂ ಆಹ್ವಾದಿಗಳ ಅರ್ಥವು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—೧ ಅನೇಕವನ್ನರಿಯು ವದು ಬಹು, ೨ ಒಂದನ್ನರಿಯುವದು ಏಕಂ, ೩ ಅನೇಕತರಗಳನ್ನ ತಿಳಿಯುವದು ಬಹು ವಿಧವು, ೪ ಒಂದೇತರನರಿಯುವದು ಏಕವಿಧವು, ೫ ಬೇಗನೆ ತಿಳಿಯುವದು ಹೈಪ್ರಂ, ೬ ಸಾವ ಕಾಡದಿಂದರಿಯುವದು ಅಹೈಪ್ರಂ, ೭ ವಸ್ತುವಿನನೇಕದೇಶದಿನರಿಯುವದು ಅನಿಶ್ರಿತವು, ೮ ವಸ್ತು ಸಾಕಲ್ಪದಿಂದ ವಸ್ತುವನ್ನ ಅರಿಯುವದು ನಿಶ್ರಿತವು. ೯ ಹೇಳದಿರುವದನ್ನರಿಯುವದು ಅನು ಕ್ತವು, ೧೦ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನರಿಯುವದು ಉಕ್ತವು, ೧೧ ನಿತ್ಯವಾಗಿರುವದನ್ನ ತಿಳಿಯುವದು ಧ್ರುವವು, ೧೨ ಅನಿತ್ಯವಾದದ್ದನ್ನ ತಿಳಿಯುವದು ಅಧ್ರುವವಾಗುವದು. ಇಂತೀ ಬಹ್ವಾದಿಗಳಾದ ಹನ್ನೆರ

ಡನ್ನು ಅನವಗ್ರಹಗಳಾದ ಒಂದೊಂದಕ್ಕೆ ಯೋಜಿಸುವದು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ—೧ ಬಹುರ್ಥಾವ
ಗ್ರಹ ಸ್ಪರ್ಶನೇಂದ್ರಿಯ ಮತಿಜ್ಞಾನಮುಂ, ೨ ಏಕಾರ್ಥಾವಗ್ರಹ ಸ್ಪರ್ಶನೇಂದ್ರಿಯಮತಿಜ್ಞಾ
ನಮುಂ, ೩ ಬಹುವಿಧಾರ್ಥಾವಗ್ರಹ ಸ್ಪರ್ಶನೇಂದ್ರಿಯ ಮತಿಜ್ಞಾನಮುಂ, ೪ ಏಕವಿಧಾರ್ಥಾವ
ಗ್ರಹ ಸ್ಪರ್ಶನೇಂದ್ರಿಯ ಮತಿಜ್ಞಾನಮುಂ, ೫ ಹೈವಾರ್ಥಾವಗ್ರಹ ಸ್ಪರ್ಶನೇಂದ್ರಿಯ ಮತಿಜ್ಞಾ
ನಮುಂ, ೬ ಅಕ್ಷಿವಾರ್ಥಾವಗ್ರಹ ಸ್ಪರ್ಶನೇಂದ್ರಿಯ ಮತಿಜ್ಞಾನಮುಂ, ೭ ಅನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥಾವ
ಗ್ರಹ ಸ್ಪರ್ಶನೇಂದ್ರಿಯ ಮತಿಜ್ಞಾನಮುಂ, ೮ ನಿಶ್ಚಿತಾರ್ಥಾವಗ್ರಹ ಸ್ಪರ್ಶನೇಂದ್ರಿಯ ಮತಿಜ್ಞಾ
ನಮುಂ, ೯ ಅನುಕ್ತಾರ್ಥಾವಗ್ರಹ ಸ್ಪರ್ಶನೇಂದ್ರಿಯ ಮತಿಜ್ಞಾನಮುಂ, ೧೦ ಉಕ್ತಾರ್ಥಾವ
ಗ್ರಹ ಸ್ಪರ್ಶನೇಂದ್ರಿಯ ಮತಿಜ್ಞಾನಮುಂ, ೧೧ ಧ್ರುವಾರ್ಥಾವಗ್ರಹ ಸ್ಪರ್ಶನೇಂದ್ರಿಯ ಮತಿ
ಜ್ಞಾನಮುಂ, ೧೨ ಅಧ್ರುವಾರ್ಥಾವಗ್ರಹ ಸ್ಪರ್ಶನೇಂದ್ರಿಯ ಮತಿಜ್ಞಾನಮುಂ, ಇದೇ ರೀತಿ
ಯಿಂದ ವ್ಯಂಜನಾವಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಹನ್ನೆರಡುಂ ||೧೩|| ಅವಾಯಕ್ಕೆ ಹನ್ನೆರಡುಂ ||೧೩|| ಅನುಸ್ಪರ್ಶ
ನೇಂದ್ರಿಯಕ್ಕೆ ಅರುವತ್ತುಂ ||೬೦|| ರಸನೇಂದ್ರಿಯಕ್ಕೆ ಅರುವತ್ತುಂ ||೬೦|| ಘ್ರಾಣೇಂದ್ರಿಯಕ್ಕೆ
ಅರುವತ್ತುಂ ||೬೦|| ಚಕ್ಷುರಿಂದ್ರಿಯಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟಚತ್ವಾರಿಂಶತ್ ||೪೮|| ಶ್ರೋತ್ರೇಂದ್ರಿಯಕ್ಕೆ
ಅರುವತ್ತುಂ ||೬೦|| ಮನಕ್ಕೆ ನಲವತ್ತೆಂಟುಂ ||೪೮|| ಇಂತಿವುಗಳೆಲ್ಲ ಕೂಡಿದರೆ ಮುನ್ನೂ
ರು ಮೂವತ್ತಾರು ಭೇದಗಳಾಗುವವು ||೩೩೬|| ಸ್ವರೂಪಾನುಭವನ ಲಕ್ಷಣ ವೀತರಾಗ
ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪ ಸ್ವಸಂವೇದನಜ್ಞಾನಮುವಾದೇಯಂ.

ಸೂತ್ರಂ || ದ್ವಿವಿಧಂ ಕೃತಂ || ೧೦ ||

ತಾಃ-ಮತಿಪೂರ್ವಕ ಕೃತಜ್ಞಾನಮುಂ, ಅದುವುಂ ಅಹ್ವರಾತ್ಮಕವುಂ, ಅನಹ್ವರಾತ್ಮಕವುಂ
ಎಂದೆರಡು ಭೇದವು ||೨|| ಅದರಲ್ಲಿ ಅನಹ್ವರಾತ್ಮಕವು ಅಂಗಾಂಗಬಾಹ್ಯಭೇದವನ್ನಳ್ಳದ್ದು,
ಮತ್ತಂ ಸ್ವಯೋಗ್ಯವಾದ ಅರುವತ್ತಾರು ಸಾವಿರದ ಮುನ್ನೂರ ಮೂವತ್ತಾರು ಭವದ ಕಡೆಯ
ಭವದ ಸೂಕ್ಷ್ಮನಿಗೋಧ ಲಬ್ಯಪರಿಯಾಶ್ಚ ಉತ್ಪನ್ನ ಪ್ರಥಮಸಮಯದೊಳು ಸ್ಪರ್ಶನೇಂದ್ರಿ
ಯ ಮತಿಜ್ಞಾನಪೂರ್ವಕಮುಂ, ೨ ನಿತ್ಯೋದ್ಭುತಮುಂ, ನಿರಾವರಣಮುಮಪ್ಪ ಪರ್ಯಾ
ಯಕೃತಮುಂ, ಪರ್ಯಾಯಸಮಾಸಕೃತಮುಂ, ೩ ಅಹ್ವರಮುಂ, ೪ ಅನಹ್ವರಮುಂ, ೫ ಪದ
ಮುಂ, ೬ ಪದಸಮಾಸಮುಂ, ೭ ಸಂಘಾತಮುಂ, ೮ ಸಂಘಾತಸಮಾಸಮುಂ, ೯ ಪ್ರತಿಪತ್ತಿ
ಮುಂ, ೧೦ ಪ್ರತಿಪತ್ತಿಸಮಾಸಮುಂ, ೧೧ ಅನಿಯೋಗಮುಂ, ೧೨ ಅನಿಯೋಗಸಮಾಸಮುಂ,
೧೩ ಪ್ರಾಭೃತಕ ಪ್ರಾಭೃತಕಮುಂ, ೧೪ ಪ್ರಾಭೃತಕ ಪ್ರಾಭೃತಕ ಸಮಾಸಮುಂ, ೧೫
ಪ್ರಾಭೃತಕಮುಂ, ೧೬ ಪ್ರಾಭೃತಕ ಸಮಾಸಮುಂ, ೧೭ ವಸ್ತುವುಂ, ೧೮ ವಸ್ತುಸಮಾ
ಸಮುಂ, ೧೯ ಪೂರ್ವಮುಂ, ೨೦ ಪೂರ್ವಸಮಾಸಮುಂ ಎಂದು ದ್ರವ್ಯಕೃತಜ್ಞಾನವು ವಿಂಶತಿ
ಭೇದವಾಗುವದು ||೨೦|| ಸ್ವಕುದ್ಧಾತ್ಮಲಂಬನವಾದ ಕೃತಜ್ಞಾನಮುವಾದೇಯವೆಂಬುದು ಭಾವಾ
ರ್ಥವು.

ಸೂತ್ರಂ || ದ್ವಾದಶಾಂಗಾನಿ || ೧೧ ||

ತಾ:—೧ ಆಚಾರಾಂಗಂ, ೨ ಸೂತ್ರಕೃತಾಂಗಂ, ೩ ಸ್ಥಾನಾಂಗಂ, ೪ ಸಮವಾಯಾಂಗಂ, ೫ ವ್ಯಾಖ್ಯಾಪ್ರಜ್ಞಪ್ರಾಂಗಂ, ೬ ಜ್ಞಾತೃಕಥಾಂಗಂ, ೭ ಉಪಾಸಕಾಧ್ಯಯನಾಂಗಂ, ೮ ಅನ್ವೇಷ್ಯದ್ವಿತಾಂಗಂ, ೯ ಅನುತ್ಪರೋಪವಾದಿಕದತಾಂಗಂ, ೧೦ ಪ್ರತ್ಯವ್ಯಾಕರಣಾಂಗಂ, ೧೧ ವಿವಾಕಸೂತ್ರಾಂಗಂ, ೧೨ ದೃಷ್ಟಿವಾದಾಂಗಂ ಎಂದಿಂತು ದ್ವಾದಶಾಂಗಗಳಾಗುವವು. ೧ ಪರಿಕರ್ಮಮುಂ, ೨ ಸೂತ್ರಕೃತಮುಂ, ೩ ಪ್ರಥಮಾನುಯೋಗಮುಂ, ೪ ಪೂರ್ವಗತಮುಂ ೫ ಚೂಲಿಕೆಯುಮೆಂದು ದೃಷ್ಟಿವಾದಾಂಗಂ ಪಂಚವಿಧವು. ಅದರಲ್ಲಿ ೧ ಚಂದ್ರಪ್ರಜ್ಞಪ್ತಿ, ೨ ಸೂರ್ಯಪ್ರಜ್ಞಪ್ತಿ, ೩ ಚಂದ್ರೋದ್ವೀಪಪ್ರಜ್ಞಪ್ತಿ, ೪ ದ್ವೀಪಸಾಗರಪ್ರಜ್ಞಪ್ತಿ, ೫ ವ್ಯಾಖ್ಯಾಪ್ರಜ್ಞಪ್ತಿ ಎಂಬೀ ಭೇದದಿಂದ ಪರಿಕರ್ಮವು ಪಂಚವಿಧವಾಗುವದು. ಪ್ರಥಮಾನುಯೋಗವು ಏಕವಿಧವು. ೧ ಉತ್ಪಾದಪೂರ್ವವಂ, ೨ ಆಗ್ರಾಯಣೀಯವಂ, ೩ ವೀರ್ಯಾನುಪ್ರವಾದಮುಂ ೪ ಅಸ್ತಿನಾಸ್ತಿಪ್ರವಾದಮುಂ, ೫ ಜ್ಞಾನಪ್ರವಾದಮುಂ, ೬ ಸತ್ಯಪ್ರವಾದಮುಂ, ೭ ಆತ್ಮಪ್ರವಾದಮುಂ, ೮ ಕರ್ಮಪ್ರವಾದಮುಂ, ೯ ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಮುಂ, ೧೦ ವಿದ್ಯಾನುವಾದಮುಂ, ೧೧ ಕಲ್ಯಾಣನಾಮಧೇಯಮುಂ, ೧೨ ವ್ಯಾಖ್ಯಾಪ್ರವಾದಪೂರ್ವಂ, ೧೩ ಕ್ರಿಯಾವಿಶಾಲಪೂರ್ವಂ, ೧೪ ಲೋಕಬಿಂದುಸಾರಪೂರ್ವಮೆಂದು ಪೂರ್ವಗತವು ಚತುರ್ಧವಿಧವು. ದೃಷ್ಟಿವಾದವೆಂಬ ಅಂಗದ ೫ ನೇ ಭೇದವಾದ ಚೂಲಿಕೆಯು, ೧ ಜಲಗತ, ೨ ಸ್ಥಲಗತ, ೩ ಮಾಯಾಗತ, ೪ ಆಕಾಶಗತ ಹರಮೇಖಲಾದಿ ಮಾಯಾಸ್ವರೂಪಮುಂ ೫ ತಾಕಿಸ್ಯಾದಿ ರೂಪಪರಾವರ್ತನ ಭೇದದಿಂದ ರೂಪಗತಚೂಲಿಕೆ ಎಂದಿಂತು ಪಂಚಭೇದವು. ಇನ್ನು ಸಂಕ್ಷೇಪದಿಂದ ದ್ವಾದಶಾಂಗದ ಅರ್ಥವು ನಿರೂಪಿಸಲ್ಪಡುವದು. ಹಾಗೆಂದರೆ—

ಅಷ್ಟಾದಶಹಸ್ರ (೧೮೦೦೦) ಪದಗಳನ್ನುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ವ್ರತ, ಸಮಿತಿ, ಗುಹ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಯತಿಗಳ ಆಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುವದು ಆಚಾರಾಂಗವು || ೧ ||

ಪಟ್ಟಿಂಕತ್ಸಹಸ್ರ (೩೬೦೦೦) ಪದಗಳನ್ನುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಜ್ಞಾನದರ್ಶನಾದಿ ವಿನಯಗಳೆಂಬ ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಗಳನ್ನು ಹೇಳುವದು ಸೂತ್ರಕೃತಾಂಗವು || ೨ ||

ದ್ವಿಚತ್ವಾರಿಂಶತ್ಸಹಸ್ರ (೪೨೦೦೦) ಪದಗಳನ್ನುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಜೀವಾದಿ ಪದ್ಧವ್ಯಗಳೆಂದೈಕೋತ್ತರ ಅವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುವದು ಸ್ಥಾನಾಂಗವು || ೩ ||

ಒಂದುಲಕ್ಷದ ಅರವತ್ತನಾಲ್ಕುಸಾವಿರ (೧೬೪೦೦೦) ಪದಗಳನ್ನುಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಒಂದು ಜೀವಂ ಧರ್ಮಾಧರ್ಮಲೋಕಾಕಾಶದ್ರವ್ಯಗಳ ಪ್ರದೇಶಸಮಾನತ್ವಮುಂ, ಜಂಬೂದ್ವೀಪಮುಂ ಸಪ್ತಮನರಕದವಧಿಸ್ಥಾನೇಂದ್ರಿಯಕ್ಕಮುಂ, ನಂದೀಶ್ವರದನಂದಾದಿ ಸರೋವರಮುಂ, ವೃಂತರರ ಪಟ್ಟಣಮುಂ, ಸರ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಯ ವಿಮಾನಮೆಂದಿವು ಮೊದಲಾಗಿ ತಮ್ಮೊಳು ಸಮಾನವಿಸ್ತರಂಗಳಾದ ಜ್ಞೇತ್ರಂಗಳ ಸಮಾನತ್ವಮುಂ, ಉತ್ಸರ್ಪಿಣ್ಯವರ್ಷಿಣಿ ಮೊದಲಾಗಿ ತನ್ನೊಳು ಸಮಾನಂಗಳಾದ ಕಾಲಗಳ ಸಮಾನತ್ವಮುಂ, ಹ್ವಾಯಿಕಜ್ಞಾನಂ, ಹ್ವಾಯಿಕದರ್ಶನಂ, ಮೊದಲಾದ ಭವಂಗಳ ಸಮಾನತ್ವಮುಂ ಹೇಳುವದು ಸಮವಾಯಾಂಗವು || ೪ ||

ಎರಡುಲಕ್ಷದಿಪ್ಪತ್ತೆಂಟುಸಾವಿರ (೨೨೮೦೦೦) ಪದಗಳನ್ನಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಜೀವನುಂಟೋ ಮೇಣಿಲ್ಲವೋ ಎಂಬೀ ಅಸ್ತಿನಾಸ್ತಿ ಮೊದಲಾಗಿ ಗಣಧರರು ಮಾಡುವ ಅರುಪತ್ತಾರುಸಾವಿರ (೬೬೦೦೦) ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳುವದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾಪ್ರಜ್ಞಪ್ತಿ ಅಂಗವು || ೫ ||

ಐದುಲಕ್ಷದೈವತ್ತಾರುಸಾವಿರ (೫೫೫೬೦೦೦) ಪದಗಳನ್ನಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ತೀರ್ಥಕರ ಗಣಧರರ ದೇವರ ಕಥೆಗಳನ್ನೂ ಅನುಪಕಥೆಗಳನ್ನೂ ಹೇಳುವ ಜ್ಞಾತೃಕಥೆಯು || ೬ ||

ಹನ್ನೊಂದುಲಕ್ಷದೈವತ್ತುಸಾವಿರ (೧೧೫೦೦೦೦) ಪದಗಳನ್ನಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ತ್ರಾವಕಾಚಾರವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವದು ಉಪಾಸಕಾಧ್ಯಯನಾಂಗವು || ೭ ||

ಇಪ್ಪತ್ತೂರುಲಕ್ಷದಿಪ್ಪತ್ತೆಂಟುಸಾವಿರ (೨೨೨೮೦೦೦) ಪದಗಳನ್ನಳ್ಳದ್ದಾಗಿ ಏಕೇಕ ತೀರ್ಥಂಕರರ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ನಿಜವರನಾತ್ಮಭಾವನೆಯಿಂದ ಘೋರೋಪಸರ್ಗಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದು ಸಂಸಾರವನ್ನು ಕೆಡಿಸಿದ ಹತ್ತುತರದ ಹತ್ತು ಹತ್ತು ಮುನೀಶ್ವರರ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಹೇಳುವದು ಅಂತಕೃಷ್ಣತಾಂಗವು || ೮ ||

ತೊಂಬತ್ತೆರಡುಲಕ್ಷದ ನಲ್ವತ್ತುನಾಲ್ಕುಸಾವಿರ (೯೨೪೪೦೦೦) ಪದಗಳಿಂದ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ತೀರ್ಥಂಕರರ ತೀರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸ್ವಕೀಯ ಚಿದಾನಂದಾತ್ಮಭಾವನೆಯಿಂದ ಮಹಾ ಭಯಂಕರವಾದ ಘೋರೋಪಸರ್ಗಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದು ದೇವತೆಗಳಿಂದ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ವಿಜಯಾದಿ ಪಂಚಾಣುತ್ತರಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ಹತ್ತು ತರದ ಹತ್ತು ಹತ್ತು ಅನಗಾರರ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಹೇಳುವದು ಅನುತ್ತರೋಪವಾದಿಕ ದರ್ಶನಾಂಗವು || ೯ ||

ತೊಂಬತ್ತೂರುಲಕ್ಷದ ಹದಿನಾರುಸಾವಿರ (೯೬೧೬೦೦೦) ಪದಗಳಿಂದ ನೆಷ್ಟಮುಷ್ಟಿ ಚಿಂತಾಲಾಭಾಲಾಭಂಗಳಂ ಮೊದಲಾದ ಪರರ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನಾತ್ರಯಿಸಿ ಪ್ರಯೋಜನಂಗಳನ್ನು ಹೇಳುವದು ಪ್ರಶ್ನವ್ಯಾಕರಣಾಂಗವು || ೧೦ ||

ಒಂದುಕೋಟಿ ಎಂಭತ್ತುನಾಲ್ಕುಲಕ್ಷ (೧೮೪೦೦೦) ಪದಗಳಿಂದ ಪುಣ್ಯ ವಾಪಫಲಂಗಳನ್ನು ಹೇಳುವದು ವಿವಾಹಸೂತ್ರಾಂಗವು || ೧೧ ||

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ ಹನ್ನೊಂದಂಗಳ ಪದಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೂಡಿ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿಯುಂ ಹದಿನೈವು ಲಕ್ಷವುಂ ಎರಡುಸಾವಿರ (೪೧೫೦೨೦೦೦) ಪದಂಗಳಾಗುವವು.

ಮೂವತ್ತಾರುಲಕ್ಷದ ಐದುಸಾವಿರ (೬೬೦೫೦೦೦) ಪದಂಗಳಿಂ ಚಂದ್ರನ ಅಯುಷ್ಯಗತಿ, ಕಲೆಯ ವೃದ್ಧಿ, ಹ್ರಯ, ವೈಭವ, ಪರಿವಾರ ಇತ್ಯಾದಿ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಹೇಳುವದು ಚಂದ್ರ ಪ್ರಜ್ಞಪ್ತಿಯು || ೧ ||

ಐದುಲಕ್ಷದ ಮೂರುಸಾವಿರ (೫೦೬೦೦೦) ಪದಂಗಳಿಂದ ಸೂರ್ಯನ ಅಯುಷ್ಯಗಮನಾಗಮನ ವಿಭಾವಾದಿಗಳನ್ನು ಹೇಳುವದು ಸೂರ್ಯಪ್ರಜ್ಞಪ್ತಿಯು || ೨ ||

ಮೂರುಲಕ್ಷದಿಪ್ಪತ್ತೈದುಸಾವಿರ (೩೨೫೦೦೦) ಪದಂಗಳಿಂದ ವರ್ಷಧರ ಪರ್ವತಗಳ್ಳಿ ರಸು ಜಂಬೂದ್ವೀಪದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಹೇಳುವದು ಜಂಬೂದ್ವೀಪಪ್ರಜ್ಞಪ್ತಿಯು || ೩ ||

ಐವತ್ತೆರಡುಲಕ್ಷದ ಮೂವತ್ತಾರುಸಾವಿರ (೫೨೬೬೦೦೦) ಪದಂಗಳಿಂದ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ದ್ವೀಪಸಮುದ್ರಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಹೇಳುವದು ದ್ವೀಪಸಾಗರ ಪ್ರಜ್ಞಪ್ರಿಯು || ೪ ||

ಎಂಭತ್ತನಾಲ್ಕುಲಕ್ಷದ ಮೂವತ್ತಾರುಸಾವಿರ (೮೪೬೬೦೦೦) ಪದಂಗಳಿಂದ ಜೀವಾದಿ ದ್ರವ್ಯಂಗಳ ರೂಪಿತ್ವಂ ಅರೂಪಿತ್ವಂ ಮೊದಲಾದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಹೇಳುವದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾಪ್ರಜ್ಞ ಪ್ರಿಯಮಂದೀ ಐದುತರದ ಪರಿಕರ್ಮಮುಂ || ೫ ||

ಎಂಭತ್ತೆಂಟುಲಕ್ಷ ಪದಂಗಳಿಂದ ಜೀವಂ ಅಸ್ತಿನಾಸ್ತಿರೂಪವೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ, ಜೀವನು ಕರ್ತನೇ ಆಗಿದ್ದಾನೆ ಭೋಕ್ತನೇ ಆಗಿದ್ದಾನೆ ಸರ್ವಗತನೆಂಬಿದು ಮೊದಲಾದ ಧರ್ಮವನ್ನು ಹೇಳುವದು ಪೃಥುವ್ಯಾದಿ ಪ್ರಭವನೇನುನಾತ್ರಂ ಸರ್ವಗತನೆಂಬಿದು ಮೊದಲಾದ ಧರ್ಮವನ್ನು ನಿರ್ವೇಧಿಸುವ ಎಂಭತ್ತೆಂಟು ಭೇದವನ್ನುಳ್ಳ ಸೂತ್ರಮುಂ || ೧ ||

ಐದುಸಾವಿರ ಪದಂಗಳಿಂದ ತ್ರಿಪಿಷ್ಟಿಕಲಾಕಾಪುರುಷರ ಪುರಾಣಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ಪ್ರಥಮಾನುಯೋಗಮುಂ || ೨ ||

ತೊಂಭತ್ತೈದುಕೋಟಿಯುಂ ಐವತ್ತೈದುಲಕ್ಷದೈದು (೯೫೫೫೦೦೦೦೫) ಪದಂಗಳಿಂದ ಸಕಲ ಪದಾರ್ಥಂಗಳ ಸ್ಥಿತ್ಯುತ್ಪತ್ತಿವಿನಾಶಂ ಮೊದಲಾದ ಸ್ವರೂಪಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ಪೂರ್ವ ಗತಮುಂ || ೩ ||

ಎರಡುಕೋಟಿಯುಂ ಒಂಭತ್ತುಲಕ್ಷೆಯುಂ ಎಂಭತ್ತೊಂಭತ್ತುಸಾವಿರದಿನೂರು (೨೦೯೯೯೨೦೦) ಪದಂಗಳಿಂದ ಜಲಗಮನ ಜಲಸ್ತಂಭಾದಿಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಮಂತ್ರ ತಂತ್ರ ತಪಶ್ಚರಣಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ಜಲಗತಮುಂ || ೪ ||

ಅನಿತೇ ಪದಂಗಳಿಂದ ಭೂಮಿಗಮನ ಕಾರಣವಾದ ಮಂತ್ರತಂತ್ರಾದಿಗಳುಮಂ ಭೂಮಿ ಸಂಬಂಧಾದಿ ವಾಸ್ತುವಿದ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ಸ್ಥಲಗತಮುಂ || ೫ ||

ಅಪ್ಸೇಪದಗಳಿಂದ ಇಂದ್ರಜಾಲಾದಿಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ಮಾಯಾಗತಮುಂ || ೬ ||

ಅನಿತೇ ಪದಂಗಳಿಂದ ಆಕಾಶಗಮನ ಮಂತ್ರತಂತ್ರ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ಆಕಾಶಗಮನಮುಂ || ೭ ||

ಸಿಂಹ, ವ್ಯಾಘ್ರ, ಆನೆ, ಕುದುರೆ, ಮನುಷ್ಯ, ವೃಕ್ಷ, ಚಿಗರಿ, ಮೊಲ, ಎತ್ತು, ಹುಲಿ ಮುಂತಾದ ರೂಪುಗಳನ್ನು ಬದಲು ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಮಂತ್ರತಂತ್ರಾದಿಗಳ ನ್ನೂ, ಮತ್ತು ಕಲ್ಲು, ಮಣ್ಣು, ಕಟ್ಟಿಗೆಗಳ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಚಿತ್ರಕರ್ಮಾದಿಗಳನ್ನೂ ಧಾತುವಾದ ರಸವಾದ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೂ ಹೇಳುವ ರೂಪಗತಮುಂ || ೮ || ಎಂದಿಂತು ಪಂಚ ವಿಧವಾದ ಚೂಳಿಕೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಐದುತರದ ದೃಷ್ಟಿವಾದವೆಂಬಂಗವು ಹನ್ನೆರಡು ಭೇದ ವಾಗುವದು.

ಮತ್ತು ದೃಷ್ಟಿವಾದವೆಂಬಂಗದ ಲಕ್ಷಣವು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—ಕೋಟಿಪದಂಗಳಿಂದ ಜೀವಾದಿಗಳನ್ನೂ ಜೀವಾದಿಗಳ ಸ್ಥಿತ್ಯುತ್ಪತ್ತಿವಿನಾಶಂಗಳನ್ನೂ ಹೇಳುವದು ಮೊದಲಾದ ಉತ್ಪಾದಪೂರ್ವಮುಂ || ೧ ||

ತೊಂಭತ್ತಾರುಲಕ್ಷ (೯೬೦೦೦೦೦) ಪದಂಗಳಿಂದ ಅಂಗಂಗಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅರ್ಥಂಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ಅಗ್ರಾಯಣೀಯಪೂರ್ವಮುಂ || ೨ ||

ಎಪ್ಪತ್ತೆರಡುಲಕ್ಷ (೭೨೦೦೦೦೦) ಪದಂಗಳಿಂದ ಕೇವಲಿಗಳ, ಸುರೇಂದ್ರ, ಧರಣೀಂದ್ರ, ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳ, ಮಹತ್ತಾದ ವೀರ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ವೀರ್ಯಾನುಪ್ರವಾದಮುಂ || ೩ ||

ಅರವತ್ತುಲಕ್ಷ (೬೦೦೦೦೦೦) ಪದಂಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರಗಳಿಂದ ಪಟ್ಟಿದಾರ್ಥಗಳ ಅಸ್ತಿನಾಸ್ತಿ ಧರ್ಮಂಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ಅಸ್ತಿನಾಸ್ತಿಪ್ರವಾದಮುಂ || ೪ ||

ಒಂದುಗುಂದಿದ ಕೋಟಿ (FFFFFFF) ಪದಂಗಳಿಂದ ಅವ್ಯಜ್ಞಾನ ಪ್ರಕಾಶಂಗಳನ್ನೂ ಅವುಗಳ ಉದಯಹೇತುಗಳನ್ನೂ ಅವಕ್ಕೆ ಆಧಾರವಾದವುಗಳನ್ನೂ ಹೇಳುವ ಜ್ಞಾನಪ್ರವಾದಮುಂ || ೫ ||

ಒಂದುಕೋಟಿಯಾರು (೧೦೦೦೦೦೦೬) ಪದಂಗಳಿಂದ ವಚನಗುಪ್ತಿಯುಮಂ ಕಂಡಾದಿ ಸ್ಥಾನಂಗಳನ್ನುಳ್ಳ ವಚನಸಂಸ್ಕಾರಮಂ ಪ್ರಕಟಿಸುವ ವರ್ತಪ್ರಯೋಯಂಗಳನ್ನುಳ್ಳ (೧೨ ಭಾಷಾ) ದ್ವೀಂದ್ರಿಯಾದಿ ವಕ್ತೃಗಳುಮಂ, ಕುಭಾಕುಭಮನಪ್ರಯೋಗವನ್ನೂ ಹೇಳುವ ಸತ್ಯಪ್ರವಾದಮುಂ || ೬ ||

ಇವ್ವತ್ತಾರುಕೋಟಿ (೨೬೦೦೦೦೦೦೦) ಪದಂಗಳಿಂದ ಅಜ್ಞಾನಸುಖಾದಿಮಯಸ್ವರೂಪಮುಮಂ, ಕರ್ತೃತ್ವ ಭೋಕ್ತೃತ್ವಾದಿ ಧರ್ಮಂಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ಅತ್ಯಪ್ರವಾದಮುಂ || ೭ ||

ಒಂದುಕೋಟಿ ಎಂಭತ್ತುಲಕ್ಷ (೧೮೦೦೦೦೦೦) ಪದಂಗಳಿಂದ ಕರ್ಮಂಗಳ ಬಂಧೋದಯ, ಉದೀರಣ, ಸತ್ಯ, ಉತ್ಕರ್ಷಣ, ಅಪಕರ್ಷಣದ ಉಪಕರ್ಮನ, ಸಂಕ್ರಮಣ, ನಿಧತ್ತ, ನಿಶಾಚಿತ ಇತ್ಯಾದಿ ಅವಸ್ಥೆ ಈರ್ಯಾಪಥ ತಪಸ್ಕ, ಅಧಃಕರ್ಮಾದಿಗಳ ನಿರ್ಜರೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ಕರ್ಮಪ್ರವಾದಮುಂ || ೮ ||

ಎಂಭತ್ತುನಾಲ್ಕುಲಕ್ಷ (೮೪೦೦೦೦೦) ಪದಂಗಳಿಂದ ದ್ರವ್ಯಪರ್ಯಾಯ ನಿವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಪೂರ್ವಮುಂ || ೯ ||

ಒಂದುಕೋಟಿಯುಂ ಹತ್ತುಲಕ್ಷ (೧೧೦೦೦೦೦೦) ಪದಂಗಳಿಂದಂಗುಪ್ಪಪ್ರಸೇನ ಮೊದಲಾದ ಏಳುನೂರು ಹ್ವಲ್ಲಕ ವಿದ್ಯೆಗಳುಂ ರೋಹಿಣಿಪ್ರಜ್ಞಪ್ತಿ ಮೊದಲಾದ್ದೆನೂರು ಮಹಾವಿದ್ಯೆಗಳನ್ನೂ, ಅಪ್ಪಾಂಗ ಮಹಾನಿಮಿತ್ಯವನ್ನೂ ಹೇಳುವ ಹತ್ತನೆಯ ವಿದ್ಯಾನುವಾದಮುಂ || ೧೦ ||

ಇವ್ವತ್ತಾರುಕೋಟಿ (೨೬೦೦೦೦೦೦೦) ಪದಂಗಳಿಂದ ಅರ್ಹದ್ವಲದೇವ, ಚಕ್ರವರ್ತ್ಯಾದಿಗಳ ಕಲ್ಯಾಣಮಂ ಹೇಳುವ ಕಲ್ಯಾಣಪೂರ್ವಮುಂ || ೧೧ ||

ಹದಿನೂರುಕೋಟಿ (೧೩೦೦೦೦೦೦೦) ಪದಂಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಣಾವಾನವಿಭಾಗಮಾಯ, ವೇದ ಮಂತ್ರವಾದ ಗಾರುಡ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ಪ್ರಾಣಾವಾಯಮುಂ || ೧೨ ||

ಒಂಭತ್ತುಕೋಟಿ (೯೦೦೦೦೦೦೦) ಪದಂಗಳಿಂದ ಎಪ್ಪತ್ತೆರಡು ಕಲೆಗಳನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಅಲಂಕಾರಂ ಮೊದಲಾದ ಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳನ್ನೂ ಹೇಳುವ ತ್ರಿಯಾವಿಶಾಲಮುಂ || ೧೩ ||

ಹನ್ನೆರಡು ಕೋಟಿಯುಮೈವತ್ತುಲಕ್ಷ (೧೨೫೦೦೦೦೦) ಪದಂಗಳಿಂದ ಲೋಕದೊಳು ಸಾರವಾದ ಮೋಕ್ಷಸುಖವನ್ನೂ, ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಅನುಷ್ಠಾನದ ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಾನನಾಗಿದವಂ ಪೇಳ್ವ ಲೋಕಬಿಂದುಸಾರವೆಂಬ ಹದಿನಾಲ್ಕನೆಯ ಪೂರ್ವಮುಮಂ ಆನಂದದಿಂದ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ || ೧೪ ||

ಚತುರ್ದಶ ಪೂರ್ವಂಗಳ ವಸ್ತುಗಳ ಭೇದಂಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ—

ಗಾಹೆ || ದಸಚೊದ್ದಸ ಅತ್ಯಂತ ರಸಬಾರಸಯಂಚ ದೋಸುಪುವೈಸು ।
 ಸೋಲಸ ವೀಸಂತೀಸಂದಸಮಮ್ಮಿಯ ಪಂಣರಸವಥ್ತು || ೫ ||
 ಏದೇಸಿಂ ಪುವ್ವಾಣಂ ಏವದಿಯೋ ವಥ್ತುಸಂಗಹೋಭಣಿಯೋ ।
 ಸಾಣಂ ಪುವ್ವಾನೇಣಂ ದಸದಸ ವಥ್ತುಪಣಿವದಾಮಿ || ೬ ||
 ಎಕ್ಕಕ್ಕಮ್ಮಿಯ ವಥ್ತು ವೀಸಂವೀಸಂ ಚ ಪಾಹುಡಾ ಭಣಿಯಾ ।
 ವಿಸಮಸಮಾಹಿಯವಥ್ತು ಸವ್ವೇಪುಣಪಾಹುಡೇ ಹಿ ಸಮಾ || ೭ ||
 ಪುವ್ವಾಣಂ ವಥ್ತುಸಯಂ ಪಂಜಾಣವುದಿ ಹವಂತಿ ವಥ್ತುಣಿ ।
 ಪಾಹುಡ ತಿಣ್ಣಿಸಹಸ್ಸಾ ಣವಯಸಯಾಚೊದ್ದ ಸಾಣಂ ತು || ೮ ||

ಟೀಕೆ—೧೦, ೧೪, ೮, ೧೮, ೧೨ ೧೬, ೨೦, ೩೦, ೧೫, ೧೦, ೧೦, ೧೦, ೧೦, ೧೨, ಅನ್ನು ವಸ್ತುಗಳೆಲ್ಲಾ ಕೂಡಿ ನೂರತೊಂಬತ್ತೈದು (೧೧೫) ಆಗುವವು. ಒಂದೊಂದು ವಸ್ತುವಿಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ಇಪ್ಪತ್ತು ಪ್ರಾಭೃತಂಗಳಾಗಲೆಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳಿಗೂ ಕೂಡಿ ಪ್ರಾಭೃತಂಗಳು ಮೂರು ಸಾವಿರದೊಂಬೈನೂರು (೩೯೦೦) ಆಗುವವು. ಪೂರ್ವಾಂತಮುಂ, ಅಪರಾಂತಮುಂ, ಧ್ರುವಮುಂ, ಅಧ್ರುವಮುಂ, ಚೈವನಲಬ್ಧಿಯುಂ, ಅಧ್ರುವಸಂಪ್ರಣಿಧಿಯುಂ, ಅರ್ಥಮುಂ, ಭೌಮಾ ವಯಾಚೈಮುಂ, ಸರ್ವಾರ್ಥಮುಂ, ಕಲ್ಪನೀಯಜ್ಞಾನಮುಂ, ಅತೀತಕಾಲಮುಂ, ಅನಾಗತಕಾಲಮುಂ, ಸಿದ್ಧಮುಂ, ಸಾಧ್ಯಮುಂ, ಎಂದಿಂತು ಅಗ್ರಾಯಣೀಯ ಎಂಬೆರಡನೆಯ ಪೂರ್ವದ ಉಪಲಬ್ಧಂಗಳೆಂಬ ಹೆಸರನ್ನುಳ್ಳ ಚತುರ್ದಶ ವಸ್ತುಗಳೊಳಗೆ ಚೈವನಲಬ್ಧಿಯೆಂಬೊಂದನೆಯ ವಸ್ತುವಿನ ಇಪ್ಪತ್ತುಂ ಪ್ರಾಭೃತಂಗಳೊಳಗೆ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಮಹಾಕರ್ಮ ಪ್ರಕೃತಿಯೆಂಬ ಪ್ರಾಭೃತಕ ಸಂಬಂಧಿಗಳಾಗಿ ಅನುಯೋಗವೆಂಬ ಹೆಸರನ್ನುಳ್ಳ ಅರ್ಚಾರ್ಯಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಉಪಲಬ್ಧಂಗಳೆನಿಸಿದ ಕೃತಿಯುಂ, ವೇದನೆಯುಂ, ಸ್ಪರ್ಶನಮುಂ, ಕರ್ಮಮುಂ, ಪ್ರಕೃತಿಯುಂ, ಬಂಧನಮುಂ, ನಿಬಂಧನಮುಂ, ಪ್ರಕ್ರಮಮುಂ, ಅನುಪಕ್ರಮಮುಂ, ಅಭ್ಯುದಯಮುಂ ಮೋಕ್ಷಮುಂ, ಸಂಕ್ರಮಮುಂ, ಲೇಶೈಯುಂ, ದ್ರವ್ಯಲೇಶ್ಯಾಕರ್ಮಮುಂ, ಭಾವಲೇಶ್ಯಾ ಪರಿಣಾಮಮುಂ, ಸಾತಾಸಾತಮುಂ, ದೀರ್ಘಹ್ರಸ್ವಮುಂ, ಭವಧಾರಣೀಯಮುಂ, ಪುದ್ಗಲಾತ್ಮಕಮುಂ, ನಿಧತ್ತಾನಿಧತ್ತಮುಂ, ಸನಿಕಾಚಿತಾನಿಕಾಚಿತಮುಂ, ಕರ್ಮಸ್ಥಿತಿಕಮುಂ, ಪಶ್ಚಿಮ ಸ್ಕಾಂಧಮುಂ, ಅಲ್ಪಬಹುತ್ವಮುಂ, ಎಂದಿಂತು ಚತುರ್ವಿಂಶತಿ (೨೪) ಅನುಯೋಗದ್ವಾರಂಗಳನ್ನು ಪರಮಾತ್ಮಜ್ಞಾನ ಸಿದ್ಧಾರ್ಥಂ ಭಾವಿಸುವೆನು.

ದ್ವಾದಶಾಂಗಳ ನೂರಹನ್ನೆರಡುಕೋಟಿಯುಂ ಎಂಭತ್ತೂರುಲಕ್ಷೆಯುಮೈವತ್ತೆಂಟು ಸಾಸಿರದೈದು (೧೧೨೮೩೫೮೦೦೫) ಪದಂಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಾಣಪದ ಲಭ್ಯಾರ್ಥಂ ಸ್ತುತಿಯಿ

ಸುವೇನು. ಅರ್ಥಪದಂ, ಪ್ರಮಾಣಮದಂ, ಮಧ್ಯಪದಮೆಂದು ಪದಂತ್ರಿವಿಧಂ, ಇನಿತಕ್ಷರ
ಮೆಂಬ ನಿಯಮವಿಲ್ಲದುದರ್ಥಪದಂ, ಎಂಟಕ್ಷರ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನಳ್ಳದ್ದು ಪ್ರಮಾಣಪದಂ, ಈ
ದ್ವಾದಶಾಂಗ ಪ್ರವಿಷ್ಟಕೃತಮಂ ಪೇಳುವೆನು ಪದಂಗಳಂ, ಮಧ್ಯಪದಂಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಸಿರದ್ವೈಯ್ಯಾರು
ಮೂವತ್ತಾಲ್ಪ್ಯಕೋಟಿಯುಂ ಎಂಭತ್ತೂರುಲಕ್ಷದ ಏಳುಸಾಸಿರದೆಂಟುನೂರಂಭತ್ತೆಂಟಕ್ಷ
ರಂಗಳ (೧೫೩೪೮೩೦೭೮೮) ಮಧ್ಯಪದಂಗಳಂ ಭೇದಜ್ಞಾನ ಲಾಭಾರ್ಥಂ ವಂದಿಸುವೆನು,
ಮಧ್ಯಫಲಂಗಳಿಂದೆಲ್ಲವರ ವರ್ಣಂಗಳೆಂದುಳಿದೆಂಟುಕೋಟಿಯುಮೊಂದುಲಕ್ಷೆಯುಂ ಎಂಟು
ಸಾವಿರದ ನೂರಪ್ಪತ್ತೈದು (೮೦೦೦೮೧೨೫) ಅಕ್ಷರಗಳಂ ಪ್ರಮಾಣಂಗಳಾಗುವವು. ಅದ
ರಿಂದಾದ ಪ್ರಕೀರ್ಣಕವು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—

ಸೂತ್ರಂ|| ಚತುರ್ದಶಪ್ರಕೀರ್ಣಕಾನಿ || ೧೨ ||

ತಾ:—ಸಾಮಾನ್ಯಿಕಂ, ಚತುರ್ವಿಂಶತಿಶ್ಚವನಂ, ವಂದನೆಯುಂ, ಪ್ರತಿಕ್ರಮಣಂ, ಮೈನ
ಯಿಕಂ, ಕೃತಿಕರ್ಮಂ, ದಕವೈಕಾಲಿಕೆಯುಂ, ಉತ್ತರಾಧ್ಯಯನಂ, ಕಲ್ಪವ್ಯವಹಾರಂ,
ಕಲ್ಪವ್ಯಕ್ತವ್ಯಂ, ಮಹಾಕಲ್ಪ್ಯಂ, ಪುಂಡರೀಕಂ, ಮಹಾಪುಂಡರೀಕಂ, ಅಶೀತಿಕೆ (ನಿಷಿದ್ಧಕಾ)
ಯುಮೆಂದು ಚತುರ್ದಶ (೧೪) ಪ್ರಕೀರ್ಣಕಗಳಾಗುವವು. ಅವುಗಳ ಲಕ್ಷಣವು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—

ಯತಿಗಳ ಸಮತೆಯ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೇಳುವ ಸಾಮಾನ್ಯಿಕಮುಂ || ೧ ||

ಚತುರ್ವಿಂಶತಿ ತೀರ್ಥಂಕರ ಗುಣಸ್ತವನಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ಚತುರ್ವಿಂಶತಿ ಶ್ವವ
ನಮುಂ || ೨ ||

ಅರ್ಹದಾದಿಗಳ ವಂದನೆಯ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೇಳುವ ವಂದನೆಯುಂ || ೩ ||

ದಿನಮುಂ, ರಾತ್ರಿಯುಂ, ಪಕ್ಷಮುಂ, ಚಾತುರ್ಮಾಸಿಕಮುಂ, ಸಂವತ್ಸರಮುಂ, ಈ
ರ್ಯಾಪಥಮುಂ, ಉತ್ತಮಾರ್ಥಸಕ್ರಂಗಳೆಂದೇಳು ತೆರದ ಪ್ರತಿಕ್ರಮಣಗಳನ್ನು ನೋಡುವ
ದನ್ನು ಹೇಳುವ ಪ್ರತಿಕ್ರಮಣಮುಂ || ೪ ||

ಜ್ಞಾನ, ದರ್ಶನ, ಚಾರಿತ್ರ, ತಪ, ಉಪಚಾರವೆಂಬೈದು ತೆರದ ವಿನಯಂಗಳಂ ಹೇಳುವ
ಮೈನಯಿಕಮುಂ || ೫ ||

ದೀಕ್ಷಾಗ್ರಹಣಾದಿ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ಕೃತಿಕರ್ಮಮುಂ || ೬ ||

ದೈವ ಪುಷ್ಪಿತಂಗಳಂ ಮೊದಲಾದ ಹತ್ತಧಿಕಾರಂಗಳಿಂದ ಸಾಧುಗಳ ಆಚಾರಕ್ಕೆ
ಯೋಗ್ಯವಾದ ಶುದ್ಧ ಆಹಾರದ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಹೇಳುವ ದಕವೈಕಾಲಿಕೆಯುಂ || ೭ ||

ಅನೇಕ ತೆರದ ಉಪಸರ್ಗ, ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡು ಪ್ರಕಾರದ ಪರಿಪಥಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಿಸುವ
ವಿಧಾನಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಫಲವನ್ನು ಹೇಳುವ ಉತ್ತರಾಧ್ಯಯನಮುಂ || ೮ ||

ಯತಿಗಳ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಆಚಾರವುಂ ಅದು ತಪ್ಪಿದೊಡೆ, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ
ವನ್ನು ಹೇಳುವ ಕಲ್ಪವ್ಯವಹಾರಮುಂ || ೯ ||

ಸಾಗಾರ, ಅನಗಾರರುಗಳಿಗೆ ಕಾಲವಿಶೇಷದಿಂದ ತಕ್ಕತಕ್ಕದ್ದಾದ ಅಚಾರಂಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ಕಲ್ಪೈಕಲ್ಪೈಮುಂ || ೧೦ ||

ದೀಕ್ಷೆಯ, ಶೀಕ್ಷೆಯ, ಗಣಪೋಷಣದ, ಅತ್ಮಸಂಸ್ಕಾರದಭಾವನೆಯ, ಸಲ್ಲೇಖನೆಯ ಕಾಲ, ಉತ್ತಮಾರ್ಥಕಾಲ ಮೊದಲಾದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಯತಿಗಳಾಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುವ ಮಹಾ ಕಲ್ಪೈಮುಂ || ೧೧ ||

ಭವನವಾಸಿಗರು ಮೊದಲಾದ ದೇವರ್ಕಳುತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಕಾರಣವಾದ ತಪ ಮೊದಲಾದವು ಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ಪುಂಡರೀಕಮುಂ || ೧೨ ||

ಆ ದೇವರ್ಕಳಿಗೆ ದೇವಿಯರಾದ ಸ್ತ್ರೀಯರುತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಹೇಳುವ ಮಹಾ ಪುಂಡರೀಕಮುಂ || ೧೩ ||

ಸೂಕ್ಷ್ಮಸ್ಥೂಲ ದೋಷಂಗಳಿಗೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವನ್ನೂ, ಪುರುಷಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ ಪ್ರಾ ಯಶ್ಚಿತ್ತವನ್ನು ಹೇಳುವ ಅಶೀತಿಕೆ (ನಿಷಿದ್ಧಕಾ) ಯು ಮೊದಲಂಗಬಾಹ್ಯಂಗಳಾದ ಚತುರ್ಧಕ, ಪ್ರಕೀರ್ಣಕಂಗಳನ್ನು ನಿತ್ಯಾನಂದಜ್ಞಾನಸಿದ್ಧ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ನಮಸ್ಕಾರವನ್ನು ಮಾಡುವೆನು ೧೪.

ಕಂದ|| ದ್ರವ್ಯಶ್ರುತಮಂ ಭಾವಿಸೆ |

ದ್ರವ್ಯಂ ಕೊಡುಗುಮದಿಂತು ಭಾವಶ್ರುತದೊಳ್ ||

ದ್ರವ್ಯಂಗಳ ನಿಶ್ಚಯದಿಂ |

ಭವ್ಯಂ ಭಜಿಸುಗೆ ಬೋಧಿಸುಖಮಂ ಪಡೆಗುಂ || ೬ ||

ಸೂತ್ರಂ|| ತ್ರಿವಿಧಮವಧಿಜ್ಞಾನಂ || ೧೩ ||

ತಾಃ—ದೇಶಾವಧಿ, ಪರಮಾವಧಿ, ಸರ್ವಾವಧಿಯೆಂದು ಅವಧಿಜ್ಞಾನವು ಮೂರು ಭೇದ ವಾಗುವದು || ೩ || ಹಾಗೆಂದರೆ—

ರೂಪಿದ್ರವ್ಯಂಗಳಾದ ದ್ರವ್ಯ, ಜ್ಞೇತ್ರ, ಕಾಲ, ಭಾವಂಗಳನ್ನು ಸೀಮೆಮಾಡಿ ಅವಧಿಜ್ಞಾನಾ ವರಣೀಯದ ವೀರ್ಯಾಂತರಾಯದ ಹೃದಯೋಪಶಮದಿಂ ಹುಟ್ಟಿದವರೊಳು ದೇಶಾವಧಿಯೆಂಬು ವದು ಭವಪ್ರತ್ಯಯವುಂ, ಗುಣಪ್ರತ್ಯಯವುಂ ಎಂದು ಎರಡು ಭೇದವಾಗುವದು || ೨ || ಅದರಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ನಾರಕರಿಗೂ ಹುಟ್ಟುವದು ಭವಪ್ರತ್ಯಯಾವಧಿಜ್ಞಾನವು. ತೀರ್ಥಕರ ಪರಮ ದೇವರಿಗೆ ಸರ್ವಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವದು ಗುಣಪ್ರತ್ಯಯಾವಧಿಜ್ಞಾನವು. ಗುಣಾಧಿಕರಾದ ಮನುಷ್ಯರಿಗೂ ತೀರ್ಯಂಚರಿಗೂ ವಿಶೋಧಿವಕದಿಂದ ನಾಭಿಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಮಿಸಿದ ಕಂಠಾದಿ ಚಿಹ್ನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವದು ಪದ್ವಿಕಲ್ಪವು. ಅದು ಹಾಗೆಂದರೆ—

ಅನುಗಾಮಿ, ಅನನುಗಾಮಿ, ವರ್ಧಮಾನ, ಹೀಯಮಾನ, ಅವಸ್ಥಿತ, ಅನವಸ್ಥಿತ ಭೇದ ದಿಂದಾರು ಭೇದವಾಗುವದು || ೬ ||

ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಸ್ಕರನ ಪ್ರಕಾಶದ ಹಾಗೆ ಎತ್ತಲಾಗಿ ಹೋದರೂ ಜೊತೆಗೆ ಹೋಗುವದು ಅನುಗಾಮಿಯೆಂಬವಧಿಯು || ೧ ||

ಮುಗ್ಧ ಪುರುಷಂ ಕೇಳುವ ವಚನದ ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಾಶವಾಗುವದು ಅನನು
ಗಾಮಿಯು || ೨ ||

ಶುಕ್ಲವಕ್ಷದ ಚಂದ್ರನ ಹಾಗೆ ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನಾದಿ ವಿಶುದ್ಧಿಪರಿಣಾಮದಿಂದ ಹುಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಂದ
ಹಿಡಿದು ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಲೋಕದವರಿಗೂ ನಿರಂತರವೂ ಹೆಚ್ಚುವದು ವರ್ಧಮಾನನು || ೩ ||

ಕೃಷ್ಣವಕ್ಷದ ಚಂದ್ರನಂತೆ ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನಾದಿ ಗುಣಾನಿಕಂಕ್ಷೇತಪರಿಣಾಮವೃದ್ಧಿಯೋ
ಗದಿನಂಗುಳಾಸಂಖ್ಯೆಯುಭಾಗಂಬರಂ ಕುಂದುವುದು ಹೀಯವಾನನು || ೪ ||

ದಿನಕರಬಿಂಬದ ಹಾಗೆ ಕುಂದುತ್ತಂ ಪೇರ್ಚುತ್ತಂ ಇರುವದು ಅವಸ್ಥಿತಮೆಂಬುವದು || ೫ ||

ಪರಮಾವಧಿ ಸರ್ವಾವಧಿಯೆಂಬೆರಡು ಚರಮದೇಹಧಾರಿಗಳಾದ ಪರಮಸಂಯತರಿಗೆ
ಅಗುವದು. ಜಘನ್ಯ ಮಧ್ಯಮೋತ್ಕೃಷ್ಟವನ್ನಳ್ಳದ್ದು ಏಕದೇಶ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವದು || ೬ ||
ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ವಾವಧಿಯನ್ನು ಬೋಧಿಲಾಭಾರ್ಥವಾಗಿ ಸ್ತುತಿಸುವೆನು || ೭ ||

ನೂತ್ರಂ || ದ್ವಿವಿಧೋ ಮನಃಪರ್ಯಯಶ್ಚ || ೧೪ ||

ತಾಃ-ಋಜುಮತಿಯುಂ ವಿಪುಲಮತಿಯುಮೆಂದು ಮನಃಪರ್ಯಯಜ್ಞಾನವು ಎರಡು
ಭೇದವಾಗುವದು. ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ-

ಮನಃಪರ್ಯಯಜ್ಞಾನಾವರಣೀಯದ ಕ್ಷಯೋಪಶಮಮುಂ, ವೀರ್ಯಾನ್ತರಾಯದ
ಕ್ಷಯೋಪಶಮವುಂ ಉಂಟಾಗಲು ತನ್ನ ಮನವನ್ನವಲಂಬಿಸುವ ಈಹಾಮತಿಜ್ಞಾನಪೂರ್ವ
ಕಂ ಅನ್ಯರ ಮನದೊಳರ್ದಮೂರ್ತವಾದ ವಸ್ತುವನ್ನೇಕದೇಹದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ವಿಕಲ್ಪರೂ
ಪದಿಂದರಿಯುವದು ಋಜುಮತಿಜ್ಞಾನವು. ಋಜುವಾದ ಮನವಚನಕಾಯದ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿ
ಯುವದು ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ನಾಶವಾಗುವದು || ೧ ||

ವಕ್ರಾವಕ್ರವಾದ ಅನ್ಯರ ಮನವಚನಕಾಯಗಳಿಗೆ ಸಂದ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಯುವದು
ಮತ್ತು ಅದು ನಾಶವಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಇದು ವಿಪುಲಮತಿಜ್ಞಾನವು || ೨ || ಈ ಎರಡು ಪರಮ
ಸಂಯತರುಗಳಿಗುಂಟಾಗುವವು || ೪ ||

ಶ್ಲೋಕ || ಹ್ವಾಯಿಕಮೇಕಮನಂತಂ ತ್ರಿಕಾಲಸರ್ವಾರ್ಥಯುಗಪದವಭಾಸಂ |

ಸಕಲ ಸುಖಧಾಮಸತತಂ ವಂದೇಹಂ ಕೇವಲಜ್ಞಾನಂ || ೪ ||

ಗಾಹೆ || ಸುದಕೇವಳಂಚಣಾಣಂ ದೊಂಟೆವಿಸರಿಸಾಣಿಹೊಂಟಿದೋಹದೊ |

ಸುದಣಾಣಂತುಪಮುಖ್ಯಂ ಪಡ್ವುಖ್ಯಂಕೇವಲಜ್ಞಾನಂ || ೫ ||

ತಾಃ-ಮತ್ತವಿೂ ಜ್ಞಾನಂಗಳನುಪಚರಿತ ಕುಡ್ಧಸದ್ಭಿ ತನ್ಯವಹಾರನೆಯದಿಂ ಮಿಥ್ಯಾತ್ವ
ರೂಪಂಗಳಾದ ಕುಮತಿ, ಕುಕ್ರುತ, ವಿಭಂಗಳಜ್ಞಾನವೆಂಬತ್ರಯಂಗಳು ಜೀವಕ್ಕೆ ವಿಭಾವಗು
ಣಂಗಳಾಗುವವು. ಜಗತ್ರಯ ಕಾಲತ್ರಯವರ್ತಿ ಸಕಲ ಪದಾರ್ಥಯುಗಪದವಲೋಕನ ಸಮ
ರ್ಥ ಸಕಲ ವಿಮಲ ಕೇವಲಜ್ಞಾನವು ಉಪಾದೇಯವೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯವು || ೫ ||

ಸೂತ್ರಂ || ನವನಯಾ: || ೧೫ ||

ತಾ:—ದ್ರವ್ಯಾರ್ಥಿಕನಯಮುಂ, ಪರ್ಯಾಯಾರ್ಥಿಕನಯಮುಂ, ನೈಗಮನಯಮುಂ, ಸಂಗ್ರಹನಯಮುಂ, ವ್ಯವಹಾರನಯಮುಂ, ಶುಚುಸೂತ್ರಮುಂ, ಕಬ್ಬನಯಮುಂ, ಸಮಭಿರೂಢಮುಂ, ಏವಂಭೂತಮಿಂದಾಗಮನಯಂ ಒಂಭತ್ತು ಭೇದಗಳಾಗುವವು. ಸದ್ಭೂತ ವ್ಯವಹಾರನಯಂ, ಅಸದ್ಭೂತವ್ಯವಹಾರನಯಂ, ಉಪಚರಿತಾಸದ್ಭೂತವ್ಯವಹಾರನಯಮಿಂದಿವು ಮೂರುಂ ಉಪಸಂಯಮಗಳಾಗುವವು. ಇವುಗಳ ಭೇದವು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ—

ಅಭೇದದಿಂದನುಪಚಾರದಿಂದ ವಸ್ತುವಂ ನಿಶ್ಚಯಿಸುವದು ನಿಶ್ಚಯನಯವು. ಭೇದದಿಂದನುಪಚಾರದಿಂದ ವಸ್ತುವಂ ವ್ಯವಹರಿಸುವದು ವ್ಯವಹಾರನಯವು. ಅಲ್ಲಿಯೆಲ್ಲಾ ಜೀವಂಗಳುಂ ಕುದ್ಧ ಕುದ್ಧೈಕಸ್ವಭಾವಂಗಳೆಂಬುವದು ಕುದ್ಧನಿಶ್ಚಯನಯವು. ರಾಗಾದಿಗಳೇ ಜೀವನೆಂಬುದು ಅಕುದ್ಧನಿಶ್ಚಯನಯವು. ಕೇವಲಜ್ಞಾನದಿ ಕುದ್ಧಗುಣಂಗಳುಂ ಸಿದ್ಧಗುಣಂಗಳೆಂಬುದನುಪಚರಿತ ಕುದ್ಧ ಸದ್ಭೂತವ್ಯವಹಾರನಯದಿಂದ ಮತಿಜ್ಞಾನಾದಿ ವಿಭಾವಗುಣಂಗಳು ತನ್ನವೆಂಬುವದು ಉಪಚರಿತಾಕುದ್ಧ ಸದ್ಭೂತವ್ಯವಹಾರನಯವು. ಕರೀರಾದಿಗಳು ಜೀವನಸಂಬಂಧವೆಂಬುವದು ಅನುಪಚರಿತಾಸದ್ಭೂತ ವ್ಯವಹಾರನಯವು. ಗೃಹ, ಗ್ರಾಮ, ಧನ, ಧಾನ್ಯಾದಿಗಳು ಆತ್ಮಸಂಬಂಧಿಯೆಂಬುವದು ಉಪಚರಿತಾಸದ್ಭೂತ ವ್ಯವಹಾರನಯಂಗಳಿಂದಿವು ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಸಂಬಂಧಿಗಳಾದ ಆರುನಯಗಳಾಗುವವು. ಮತ್ತು ಅರಿವನಭಿಪ್ರಾಯಂ ಮೇಣ್ ಪ್ರಮಾಣ ಪರಿಗೃಹಿತನಸ್ತೈಕ ದೇಹದೊಳು ವರ್ತಿಸುವದು ಮೇಣ್ ಗುಣಪರ್ಯಾಯಂಗಳಂ ದ್ರವ್ಯಮನೆಯ್ನಿ ಸೂಡುನಯವೆಂಬುವದು. ಕರ್ವೋಪಶಮದಿಂದ ನಿರಪೇಕ್ಷ ಕುದ್ಧ ದ್ರವ್ಯಾರ್ಥಿಕನಯದಿಂದ ಸಿದ್ಧ ಸದೃಕಕುದ್ಧಾತ್ಮಂ ಸಂಸಾರಾವಸ್ಥೆಯೊಳು ಪೇಳಿಪಡುಗುಂ. ಉತ್ಪಾದ, ವ್ಯಯ, ಗೌಣದಿಂದ ಸತ್ತಾಗ್ರಾಹಕ ಕುದ್ಧ ದ್ರವ್ಯಾರ್ಥಿಕ ನಯದಿಂದ ದ್ರವ್ಯಂ ನಿತ್ಯಮೆಂದು ಪೇಳಿಪಡುಗುಂ. ಭೇದಕಲ್ಪನಾ ನಿರಪೇಕ್ಷ ಕುದ್ಧ ದ್ರವ್ಯಾರ್ಥಿಕನಯದಿಂದ ನಿಜಗುಣಪರ್ಯಾಯದಿಂದ ದ್ರವ್ಯಂ ಬೇರಲ್ಲವೆಂದು ಪೇಳಿಪಡುಗುಂ. ಕರ್ಮೋಪಾಧಿ ಸಾಪೇಕ್ಷಾಕುದ್ಧ ದ್ರವ್ಯಾರ್ಥಿಕನಯದಿಂದ ಕ್ರೋಧಾದಿ ಕರ್ಮಜನಿತವಿಭಾವಮನಾತ್ಮನೆಂದು ಪೇಳಿಪಡುಗುಂ. ಉತ್ಪಾದ, ವ್ಯಯ, ದ್ರಾವ್ಯ ಸಾಪೇಕ್ಷಾ ಕುದ್ಧ ದ್ರವ್ಯಾರ್ಥಿಕನಯದಿಂದೊಂದು ಸಮಯದೊಳಗೆ ಉತ್ಪಾದ, ವ್ಯಯ, ದ್ರಾವ್ಯ ಸಾಪೇಕ್ಷಾಕುದ್ಧ ದ್ರವ್ಯಾರ್ಥಿಕನಯದಿಂದ ಗುಣಪರ್ಯಾಯ ಸ್ವಭಾವಮುಂ ದ್ರವ್ಯಮೆಂದು ಪೇಳಿಪಡುಗುಂ. ಸ್ವದ್ರವ್ಯಾದಿ ಗ್ರಾಹಕ ದ್ರವ್ಯಾರ್ಥಿಕನಯದಿಂದ ದ್ರವ್ಯಮುಂಟೆಂದು ಪೇಳಿಪಡುಗುಂ. ಪರದ್ರವ್ಯಾದಿ ಗ್ರಾಹಕ ದ್ರವ್ಯಾರ್ಥಿಕನಯದಿಂದ ದ್ರವ್ಯಮಿಲ್ಲೆಂದು ಪೇಳುವದು. ಪರಮಭಾವ ಗ್ರಾಹಕ ದ್ರವ್ಯಾರ್ಥಿಕನಯದಿಂದಾತ್ಮಜ್ಞಾನಸ್ವರೂಪಮೆನ್ನಲ್ಪಡುವದು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ—ಕುದ್ಧನುಮಲ್ಲನುಕುದ್ಧನುಮಲ್ಲ ಅನುಪಮಚರಿತನುಮಲ್ಲೆಂಬರ್ಥವು. ಇಂತು ಹತ್ತುತರ ದ್ರವ್ಯಾರ್ಥಿಕನಯದಿಂದ ದ್ರವ್ಯಂ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಇನ್ನಾರು ಪ್ರಕಾರದ ಪರ್ಯಾಯಾರ್ಥಿಕನಯದಿಂದ ಹೇಳುವದು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ—ಅನಾದಿನಿತ್ಯಪರ್ಯಾಯಾರ್ಥಿಕನಯದಿಂದ ಪುಷ್ಕಲಪರ್ಯಾಯಂ ನಿತ್ಯವೆನ್ನಲ್ಪಡುವದು. ಸಾದಿನಿತ್ಯಪರ್ಯಾಯಾರ್ಥಿಕನಯದಿಂದ ಜೀವನಪರ್ಯಾಯಂ ನಿತ್ಯವೆನ್ನಲ್ಪಡುವದು. ಸತ್ತಾಗೌಣತ್ವದಿರನುತ್ಪಾದ ವ್ಯಯಗ್ರಾಹಕ ಸ್ವಭಾವನಿತ್ಯ ಕುದ್ಧ ಪರ್ಯಾಯಾರ್ಥಿಕ ನಯದಿಂದ ಸಮಯ ಸಮ

ಯಂ ಪರ್ಯಾಯಂ ವಿನಾಶಯೋನ್ಮಲ್ಪಡುವದು. ಕರ್ವೋವಾಧಿ ಸ್ವಾಪೇಕ್ಷೈಸ್ವಭಾವ ನಿತ್ಯಾಕುಢ್ಢ ಪರ್ಯಾಯಾರ್ಥಿಕ ನಯದಿಂದೊಂದೇ ಹ್ವೇದೋಳೇತ್ರಿಸ್ವರೂಪ ಪರ್ಯಾಯಮೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವದು. ಕರ್ವೋವಾಧಿ ನಿರಪೇಕ್ಷೆ ವಿಭಾವ ನಿತ್ಯ ಕುಢ್ಢ ಪರ್ಯಾಯಾರ್ಥಿಕ ನಯದಿಂದಿಧ ಪರ್ಯಾಯಸದೃಶ ಕುಢ್ಢಿಯಿಂದ ಸಂಸಾರಿ ಜೀವನೋಳು ಪೇಳಪಡುಗುಂ. ಕರ್ವೋವಾಧಿ ಸ್ವಾಪೇಕ್ಷೆ ವಿಭಾವಾನಿತ್ಯಾಕುಢ್ಢ ಪರ್ಯಾಯಾರ್ಥಿಕ ನಯದಿಂದ ಸಂಸಾರಿ ಜೀವಂಗಳ ಸಾವು ಪುಟ್ಟೆಂಬುದಂ ಪೇಳ್ವುದು. ಭಾವಿ ನೈಗಮನಯದಿಂದ ಕುಢ್ಢಾತ್ಮಂ ಧೈಯಮೆಂಬುದು. ಮೇಣ್ಣುಂದಾಗಲುವೇಡಿಡ ಪ್ರಸ್ಥಮನೀಗಲೇ ಪ್ರಸ್ಥವೆಂಬುವ ಮೇಣ್ ಕುಮಾರನ ಅರಸೆಂಬಂತೆ, ಭೂತ ನೈಗಮನಯದಿಂದ ಇಂದಿನ ದೀವಾವಳಿಯೆಂದು ವೀರವರ್ಧಮಾನಸ್ವಾಮಿ ನಿರ್ವಾಣಮನೆಯಿಡನೆಂಬುದು. ವರ್ತಮಾನನೈಗಮನಯದಿಂದ ನನಿಷ್ಪನ್ನ ಕ್ರಿಯೆಯಂ ನೀಪನ್ನಂ ಮಾಡಿಹನೆಂಬುವದು ಮೇಣ್ ಧನಮನನ್ನದೆಂಬುದು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಗ್ರಹನಯದಿಂದ ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧದಿಂದೆಲ್ಲಾ ದ್ರವ್ಯಮುಂಟೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವದು. ವಿಶೇಷ ಸಂಗ್ರಹನಯದಿಂದ ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧದಿಂದೆಲ್ಲಾ ಜೀವಂಗಳುಂಟೆಂದು ಹೇಳಲ್ಪಡುವದು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಭೇದ ವ್ಯವಹಾರನಯದಿಂದ ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧದಿಂದ ಸರ್ವ ಜೀವಂಗಳುಂಟೆಂಬುದನೆಂದೊಡೆ, ಜೀವಂಗಳಿವಂಗಳೆಂಬುದರ್ಥಂ ವಿಶೇಷಸಂಗ್ರಹಭೇದಕ ವ್ಯವಹಾರನಯದಿಂದ ಪರಸ್ಪರ ವಿರೋಧದಿಂದೆಲ್ಲಾ ಜೀವರೋಳುಂಟೆಂಬುದೇನರ್ಥಮೆಂದೊಡೆ, ಸಂಸಾರಿಜೀವಂಗಳಿವು ಮುಕ್ತಿಜೀವಂಗಳಿವೆಂಬುದರ್ಥಂ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಋಜುಸೂತ್ರನಯದಿಂದೇಕ ಸಮಯವಾತ್ರಾವಸ್ಥಾನಂ ಪರ್ಯಾಯಮೆಂಬುದು. ಸ್ಥೂಲ ಋಜುಸೂತ್ರನಯದಿಂದ ಏಕಸಮಯವಾತ್ರಾವಸ್ಥಾನಂ ಪರ್ಯಾಯಮೆಂಬುದು. ಸ್ಥೂಲ ಋಜುಸೂತ್ರನಯದಿಂದ ಮನುಷ್ಯಪರ್ಯಾಯ ಪ್ರಧಾನತ್ವದಿಂದ ಮನುಷ್ಯನೆಂಬುದು. ಕಲ್ಪನಯದಿಂದ ಘಟಪಟಕಲ್ಪಪ್ರಧಾನತ್ವದಿಂದ ಘಟಪಟಮೆಂಬುದರ್ಥಂ ಸಮಾಭಿರೂಢನಯದಿಂದ ಇಂದ್ರ: ಕಕ್ರ ಪುರಂಧರನೆಂಬುದು, ಏವಂ ಭೂತನಯದಿಂದ ವಾತಕ ಗಾಯಕ ನರ್ತಕನೆಂಬುದು.

ಮತ್ತಮಿನ್ನ ಉಪನಯಗಳು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—ಶುಧ್ಧ ಸದ್ಭೂತವ್ಯವಹಾರನಯದಿಂದ ಶುಧ್ಧ ಗುಣಗುಣಿಯುಂ, ಪರ್ಯಾಯಪರ್ಯಾಯಿಯುಂ, ಸ್ವಭಾವಸ್ವಭಾವಿಯುಂ, ಪ್ರದೇಕಪ್ರದೇಕಿಯುಂ, ಎಂದಿವಂ ವೇಳುವದು ಆಶುಧ್ಧ ಸದ್ಭೂತವ್ಯವಹಾರನಯದಿಂದ ಕ್ರದ್ಧಾಕ್ರದ್ಧೆಯು ಮೊಂದ ಸದ್ಭೂತನಯಮಿತ್ತೆರಾ || ೨ || ಸ್ವಜಾತ್ಯಸದ್ಭೂತವ್ಯವಹಾರನಯದಿಂದ ಸ್ಕಂಧನುಂ ಪುಷ್ಕಲ ಮೆಂಬುದು, ನಿಜಾತ್ಯಸದ್ಭೂತವ್ಯವಹಾರನಯದಿಂದೇಕೇಂದ್ರಿಯಾದಿ ಜೀವಂಗಳ ಕರೀರಮನಾ ತ್ಕನೆಂಬುದು, ಸ್ವಜಾತಿವಿಜಾತ್ಯಸದ್ಭೂತವ್ಯವಹಾರನಯದಿಂದ ಕ್ರದ್ಧಾಕ್ರದ್ಧೆಯುಮೊಂದಸದ್ಭೂತ ವ್ಯವಹಾರನಯಂ ಮೂರುತೆರಂ || ೩ || ಸ್ವಜಾತಿದ್ರವ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಜಾತಿದ್ರವ್ಯಾವರೋಪಣಂ, ಉಪಚರಿತಾಸದ್ಭೂತವ್ಯವಹಾರನಯದಿಂದ ಪುತ್ರಾದಿ ಬಂಧುವರ್ಗಮೆನ್ನವರಂಬುವದು. ವಿಜಾತಿ ದ್ರವ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಜಾತಿದ್ರವ್ಯಾವರೋಪಣಂ ಉಪಚರಿತಾಸದ್ಭೂತವ್ಯವಹಾರನಯದಿಂದ ಮಣಿಕಣಕ ದ್ರವ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಜಾತಿದ್ರವ್ಯಾವರೋಪಣಂ ಉಪಚರಿತಾಸದ್ಭೂತವ್ಯವಹಾರನಯದಿಂದ ದೇಹ ದಲ್ಲಿ ಸ್ವಜಾತಿ ವಿಜಾತಿ ದ್ರವ್ಯಾವರೋಪಣಂ ಉಪಚರಿತಾಸದ್ಭೂತ ವ್ಯವಹಾರನಯದಿಂದ ದೇಹ

ರಾಜ್ಯಗೃಹಾದಿ ಮಿತ್ರಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೆಂಬುದು. ಅಸದ್ಭೂತ ವ್ಯವಹಾರನೆಯದಿಂ ಆತುಡ ನಿಶ್ಚಯನೆಯದಿಂದಾತ್ಮಂ ಪರಸಮಯಿಯೆಂಬುದು. ಶುಧ್ಧ ನಿಶ್ಚಯನೆಯದಿಂ ಪರಮ ಭಾವಗ್ರಾಹಕನೆಯದಿಂದಾತ್ಮಂ ಸ್ವಸಮಯಿಯೆಂಬುದು. ಸದ್ಭೂತ ವ್ಯವಹಾರನೆಯದಿಂ ದ್ರವ್ಯಮೋಕ್ಷಂ, ಅಶುಧ್ಧ ನಿಶ್ಚಯನೆಯದಿಂ ಭಾವಮೋಕ್ಷಂ, ಶುಧ್ಧ ನಿಶ್ಚಯದಿಂ ಸಮಯಸಾರಲಾಭಮಲ್ಲದೆ ದ್ರವ್ಯ ಭಾವಮೋಕ್ಷಮಿಲ್ಲ, ಅಸದ್ಭೂತ ವ್ಯವಹಾರನೆಯದಿಂ ದ್ರವ್ಯಕರ್ಮಕರ್ತೃ, ಅಶುಧ್ಧ ನಿಶ್ಚಯನೆಯದಿಂ ಭಾವಕರ್ಮಕರ್ತೃ, ಶುಧ್ಧ ನಿಶ್ಚಯನೆಯದಿಂ ಶುಧ್ಧಭಾವಕರ್ತೃ, ಪರಮ ಭಾವಗ್ರಾಹಕದಾವೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಮೂರು ಭಾವಕ್ಕಂ ಕರ್ತೃವಲ್ಲ, ಇನ್ನು ನೆಯದೃಷ್ಟಾಂತ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಉಕ್ತಂಚ ಶ್ಲೋ || ನಯಾನಾಂ ಲಕ್ಷಣಂ ಭೇದಂ ವಕ್ಷ್ಯೇ ನತ್ವಾ ಜಿನೇಶ್ವರಂ |
 ದುರ್ನಯಾರತನೋ ನಾಶಂ ಮಾರ್ತಂಡಂ ಜಗದೀಶ್ವರಂ || ೫ ||
 ನಯಾವಕ್ತೃವಿವಕ್ಷ್ಯಾಸ್ತಾದ್ವಸ್ತುಂ ಶೇಷಂ ಪ್ರವರ್ತತೇ |
 ದ್ವಿಧಾಸೌಭಿದ್ಯತೇ ಮೂಲಾದ್ರವ್ಯಪರ್ಯಾಯಭೇದತಃ || ೬ ||
 ನೈಗಮಸ್ಸಂಗ್ರಹಶ್ಚೇತಿ ವ್ಯವಹಾರ ಋಜುಸೂತ್ರಕೌ |
 ಶಬ್ದಸಮುಭಿರೂಢೈವಂ ಭೂತಾನಾಂ ನವನಯಾಸ್ಕುತಾಃ || ೭ ||
 ಸದ್ಭೂತಾಸದ್ಭೂತೌ ಸ್ಯಾತಾಮುಪಚಾರತೋವ್ಯಸದ್ಭೂತಃ |
 ಇತ್ಯುಪನಯಾಸ್ತುಭೇದಾಃ ಪ್ರೋಕ್ತಾಸ್ತಥೈವ ತತ್ಪಜ್ಞೈಃ || ೮ ||
 ದ್ರವ್ಯಾರ್ಥಿಗತವಿಧಂ ಸ್ಯಾತ್ ಪರ್ಯಾಯಾರ್ಥಿಜಪದ್ವಿಧಃ |
 ನೈಗಮಸ್ತವಿಧಸ್ತತ್ರ ಸಂಗ್ರಹಶ್ಚ ದ್ವಿಧಾನುತಃ || ೯ ||
 ವ್ಯವಹಾರ ಋಜುಸೂತ್ರೌ ಚ ಪ್ರಕೃತ್ಯೇಕಂ ದ್ವಿವಿಧಾತ್ಮಕಃ |
 ಶಬ್ದೇ ಸಮುಭಿರೂಢೈವಂ ಭೂತಾನಾಂ ನಾಸ್ತಿ ಕಲ್ಪಕಾ || ೧೦ ||
 ಸದ್ಭೂತಶ್ಚ ನಯಾದ್ವಿಧಾಃ ಸದ್ಭೂತಸ್ತವಿಧಾನುತಾಃ |
 ಉಪಚಾರಾದಸದ್ಭೂತ ಪ್ರೋಕ್ತಸೋಪಿಸ್ತೈ ದಿದ್ಯಮಾ ಭಜೇತ್ || ೧೧ ||
 ಸರ್ವವಾರನಯಭೇದಾನಾಂ ಭೇದಾ ಪಟ್ಟಿಂಶದೀರಿತಾ |
 ವಿತಾನಿ ಗದ್ಯತೇ ತೇಷಾಂ ಸ್ವರೂಪವ್ಯಾಖ್ಯಲಕ್ಷಣಂ || ೧೨ ||

ಮತ್ತಮಧ್ಯಾತ್ಮಭಾವಪಯಾನಯಾವಭ್ಯಂತ್ಯ ತತ್ರತಾವಸ್ಥಾಲನಯೋದ್ಧೊ ನಿಶ್ಚಯೋ ವ್ಯವಹಾರಶ್ಚ ತತ್ರಾಭೇದಾಸಪಚಾರತಯಾ, ವಸ್ತುನಿಶ್ಚಯತಾ ಇತಿನಿಶ್ಚಿಯತಃ, ಭೇದೋಪಚಾರತಯಾ ವಸ್ತುವ್ಯವಹೃತ ಇತೆ, ಯ ಸೋವಾಧಿವಿಷಯೋ ಶುಧ್ಧನಿಶ್ಚಯಃ, ಅಥಾನುತಿಜ್ಞಾನೋ ದಯೋಜೀವಯಿತೆ, ವ್ಯವಹಾರಾ ದ್ವಿವಿಧಃ ಸದ್ಭೂತವ್ಯವಹಾರ, ಅಸದ್ಭೂತ ವ್ಯವಹಾರಶ್ಚ ಸ್ತತ್ತ್ವೈವ ವಸ್ತುವಿಷಯಃ, ಸದ್ಭೂತ ವ್ಯವಹಾರ ಭಿನ್ನವಸ್ತುವಿಷಯೋ, ಅಸದ್ಭೂತ ವ್ಯವಹಾರಃ, ಸದ್ಭೂತ ವ್ಯವಹಾರೋ ದ್ವಿವಿಧಃ. ಉಪಚರಿತಾನುಪಚರಿತಭೇದಾತ್, ತತ್ರಸೋವಾಧಿಕ ಗುಣ ಗುಣೀವಿಷಯಃ, ಉಪಚರಿತ ಸದ್ಭೂತ ವ್ಯವಹಾರ, ೧ ಯಥಾಜೀವಸ್ಯಮತಿಜ್ಞಾನಾದಯೋ ಗುಣಾಃ, ೨ ನಿರುಪಾಧಿ ಗುಣಗುಣೀಭೇದ ವಿಷಯಾನುಪಚರಿತ ಸದ್ಭೂತ ವ್ಯವಹಾರಯಥಾ

ಜೀವಸ್ಯ ಕೇವಲಜ್ಞಾನಾದಯೋಗುಷಾ, ಅಸದ್ಭೂತ ವ್ಯವಹಾರೋ ದ್ವಿವಿಧಃ || ೨ || ಉಪಚರಿತಾನುಪಚರಿತಭೇದಾಸ್ತತ್ರ ಸಂಕ್ಷೇಪಕರಹಿತ ವಸ್ತುಸಂಬಂಧ ವಿಷಯಮುಪಚರಿತಾಸದ್ಭೂತ ವ್ಯವಹಾರಃ || ೧ || ಯಥಾ ಜೀವಸ್ಯ ಧನಧಾನ್ಯಮಿತ್ಯಾದಿ ಸಂಕ್ಷೇಪಕರಹಿತ ವಸ್ತುಸಂಬಂಧ ವಿಷಯಃ, ಅನುಪಚರಿತಾಸದ್ಭೂತ ವ್ಯವಹಾರಃ ಯಥಾ ಜೀವಸ್ಯ ಕರೀರಮಿತಿ, ಏನ ಮಧ್ಯಾತ್ಮ ಭಾಷಯಾಪ್ನೋಯಾ, ಎಲ್ಲಾ ಜೀವನಗಳುಂ ಕುಡ್ಡ ಬುದ್ಧಿಕ್ ಸ್ವಭಾವಂಗಳಂಬುದು ಕುಡ್ಡ ನಿಶ್ಚಯ ನಯವು. ಕೇವಲಜ್ಞಾನಾದಿ ಕುಡ್ಡನಯಂಗಳು ಜೀವಸಂಬಂಧಿಯಂಬುವದನುಪಚರಿತಸದ್ಭೂತ ವ್ಯವಹಾರನಯವು. ಮತಿಜ್ಞಾನಾದಿ ವಿಭಾವಗುಣಂಗಳು ಜೀವಸಂಬಂಧಿಯಂಬುವದು, ಉಪಚರಿತಸದ್ಭೂತ ವ್ಯವಹಾರನಯವು. ಕರೀರಾದಿಗಳ್ವೇವಸಂಬಂಧಿಯೆನ್ನುವದು ಅನುಪಚರಿತಸದ್ಭೂತ ವ್ಯವಹಾರನಯವು. ಗೃಹಗ್ರಾಮಾದಿಗಳು ಎನ್ನವೆಂಬುವದು ಉಪಚರಿತಾಸದ್ಭೂತ ವ್ಯವಹಾರನಯವು.

ಗಾಹೆ || ಜಾವದಿಯಾ ವಯಣವಹಾತಾವದಿಯಾ ಜೀವಹೊಂಕಿಯವಾದಾ |

ಜಾವದಿಯಾಣಿಯ ವಾದಾತಾವದಿಯಾ ಜೀವಹೊಂಕಿ ಪರಸಮಯಾ || ೯ ||

ಶ್ಲೋಕ || ಪ್ರಮಾಣನಯನಿಕ್ಷೇಪೈಯೋರ್ಥಾಂ ನಾಭಿಸಮೀಕ್ಷ್ಯತೇ |

ಯುಕ್ತಂಭಾ ಯುಕ್ತಿವದಾತಿ ತಸ್ಯಾ ಯುಕ್ತಂಚ ಯುಕ್ತಿವತ್ || ೧೩ ||

ಜ್ಞಾನಂ ಪ್ರಮಾಣಮಿಥ್ಯಾಹ, ರೂಪಯೋನ್ಯಾಸಮುಚ್ಯತೇ, |

ನಯೋಜ್ಞಾತುರಭಿಪ್ರಾಯೋ ಯುಕ್ತಿತೋರ್ಥ ಪರಿಗ್ರಹಾಃ || ೧೪ ||

ವಚನ || ಮತ್ತಂ ಸ್ವಾತ್ಮೋಪಲಬ್ಧಿ ಲಕ್ಷಣವೋಕ್ಷಮುಮನಾತ್ಮಪಡೆಂದಮೆಂತನೆ, ಇಲ್ಲಿಂ ದ್ರವ್ಯಾದಿ ಸ್ವಪರ ಹೇತುಗಳಾವಾವೆಂದೊಡೆ, ಸ್ವದ್ರವ್ಯಮುಂ, ಸ್ವಕ್ಷೇತ್ರಮುಂ, ಸ್ವಕಾಲಮುಂ, ಸ್ವಭಾವಮುಮೆಂದಿವಂತರಂಗ ಹೇತುಗಳು, ಪರದ್ರವ್ಯಮುಂ, ಪರಕ್ಷೇತ್ರಮುಂ, ಪರಕಾಲಮುಂ, ಪರಭಾವಮುಂ, ಎಂದಿವು ಬಹಿರಂಗ ಹೇತುಗಳು. ಇಂತಿವುಗಳನ್ನು ದೃಷ್ಟಾಂತ ಮೂಲಕರಿಂದಾರಿಕ್ಷಾತಂಗಳೊಳು ಯಥಾ ಕ್ರಮದಿ ಯೋಜಿಸಲ್ಪಡುವವು. ಇಲ್ಲಿಂ ದೃಷ್ಟಾಂತಂಗಳೊಳು ಸ್ವದ್ರವ್ಯಮೆನ್ನುವದು ಹೇಮವಾಪಾಣ ಪರ್ಯಾಯ ಪರಿಣತ ಪುದ್ಗಲದ್ರವ್ಯಂ, ಸ್ವಕ್ಷೇತ್ರ ಮೆನ್ನುವದು, ಅದರ ಪ್ರದೇಶಂಗಳುಪಚಾರದಿನಿದಾರ್ಕಾಕ ಪ್ರದೇಶಂಗಳು, ಮೇಣ್ ಸ್ವಕಾಲ ಮೆನ್ನುವದು, ಅವರ ಅತೀತಾನಾಗತ ಪರ್ಯಾಯಂ, ವರ್ತಮಾನ ಸ್ವಭಾವಮೆನ್ನುವದು ಅದರ ಕ್ರಿಯಾಕಾರಿತ ಪರಿಣತಮಪ್ಪ ವರ್ತಮಾನ ಪರ್ಯಾಯಂ, ಪರದ್ರವ್ಯಮೆನ್ನುವದು, ರಸಮೂಲಿಕೆ ನೊದಲಾದವು. ಪರಕ್ಷೇತ್ರಮೆನ್ನುವದು, ಮೂಷೆ ನೊದಲಾದುದು. ಪರಕಾಲಮೆನ್ನುವದು, ಇರುಳುಂ ಪಗಲುಂ, ಮೇಣ್ ಪರಭಾವಮೆನ್ನುವದು, ರಸವಾದಿಯ ಪರಿಣತಿಯ ವಿಶೇಷವು. ದೃಷ್ಟಾಂತಿಕದೊಳು ಸ್ವದ್ರವ್ಯಮೆನ್ನುವದು ಅನಾದ್ಯನಿಧನ ಸಾಧಾರಣ ಚೈತನ್ಯ ಸ್ವಭಾವಮಪ್ಪ ಜೀವದ್ರವ್ಯವು. ಸ್ವಕ್ಷೇತ್ರಮೆನ್ನುವದು ಅದರ ಲೋಕಮಾತ್ರ ಸಂಖ್ಯಾತ ಪ್ರದೇಶಂಗಳು, ಉಪಚಾರದಿಂದದರಿದಾಕಾಕ ಪ್ರದೇಶಂಗಳು. ಮೇಣ್ ಸ್ವಕಾಲಮೆನ್ನುವದು, ಅದರ ಅತೀತಾನಾಗತ ಪರ್ಯಾಯಂಗಳು, ಸ್ವಭಾವಮೆನ್ನುವದು, ವಿಕುಡ್ಧತೆಯ ವಿಶೇಷದೋಳೊಡಿದ ವರ್ತಮಾನ ಪರ್ಯಾಯವು. ಪರದ್ರವ್ಯಮೆನ್ನುವದು, ಉತ್ತಮ ಸಂಹನನವು. ಪರಕ್ಷೇತ್ರಮೆನ್ನುವದು, ವಂಚ

ದಕ ಕರ್ಮಭೂಮಿಗಳು. ಪರಕಾಲಮೆನ್ನುವದು, ದುಷ್ಟ ಮನೆಂಬ ಜನೆಯ ಕಾಲವು. ಪರಭಾವಮೆಂಬುದು ತತ್ತ್ವೋಪದೇಶಕರ ಸ್ವಚಾರ್ಯಾದಿಗಳ ಪರಿಣತ ವಿಶೇಷವು. ಇನ್ನನೇಕ ಸಹಕಾರಿ ಕಾರಣಕಲಾಪಮುಳ್ಳೊಡಂ ಸಮಗ್ರವಿಶಿಷ್ಟಮವ್ವಾತನೇ ಮುಖ್ಯಮೆಂದು ವೃತ್ತಿಯಿಂವಿನಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟನೆಂಬುದಿದರ ತಾತ್ಪರ್ಯವು.

ಸೂತ್ರಂ || ಸಪ್ತಭಂಗಿತಿ || ೧೬ ||

ತಾಃ—ಸ್ಯಾದಸ್ತಿ, ಸ್ಯಾನ್ವಾಸ್ತಿ, ಸ್ಯಾದಸ್ತಿನಾಸ್ತಿ, ಸ್ಯಾದವಕ್ತವ್ಯಂ, ಸ್ಯಾದಸ್ತ್ಯವಕ್ತವ್ಯಂ, ಸ್ಯಾನ್ವಾಸ್ತವಕ್ತವ್ಯಂ, ಸ್ಯಾದಸ್ತಿನಾಸ್ತ್ಯವಕ್ತವ್ಯಂ ಎಂದಿವು ಸಪ್ತಭಂಗಿಗಳಕ್ಕುಮೆಂತನೆ—

ಶ್ಲೋಕ|| ಏಕಸ್ತಂ ನವಿರೋಧೇನ ಪ್ರಮಾಣನಯವಾಕ್ಯತಃ ||

ಸದಾದಿಕಲ್ಪನಾಯಾಚ ಸಪ್ತಭಂಗಿತಿಸಾಮಾತಾ || ೧೫ ||

ತಾಃ—“ ಸ್ಯಾತ್ಯಥಂಚಿತ್ ವಿನಕ್ಷಿತಪ್ರಕಾರಮಿಂದೊಡಮೇಕಾರ್ಥಂ” ಸ್ವದ್ರವ್ಯಾದಿ ಚತುಷ್ಪಯಾರ್ಪೇಕ್ಷೆಯಿಂ ಸ್ಯಾದಸ್ತಿಯೆನ್ನುವದು || ೧ ||

ಪರದ್ರವ್ಯಾದಿ ಚತುಷ್ಪಯಾರ್ಪೇಕ್ಷೆಯಿಂ ಸ್ಯಾನ್ವಾಸ್ತಿಯೆನ್ನುವದು || ೨ ||

ಕ್ರಮದಿಂ ಸ್ವಪರದ್ರವ್ಯಾದಿ ಚತುಷ್ಪಯಾರ್ಪೇಕ್ಷೆಯಿಂ ಸ್ಯಾದಸ್ತಿನಾಸ್ತಿಯೆನ್ನುವದು || ೩ ||

ಯುಗವದ್ವಕ್ತೃಮತಕ್ಕತ್ವಾತ್ ಕ್ರಮಪ್ರವೃತ್ತಿಭಾರತಃ ಯೆಂಬ ವಚನದತ್ತಣಿಂ ಯುಗಪತ್ ಸ್ವಪರದ್ರವ್ಯಾದಿ ಚತುಷ್ಪಯಾರ್ಪೇಕ್ಷೆಯಿಂ ಸ್ಯಾದವಕ್ತವ್ಯಮೆನ್ನುವದು || ೪ ||

ಸ್ವದ್ರವ್ಯಾದಿ ಚತುಷ್ಪಯಾರ್ಪೇಕ್ಷೆಯಿಂ ಯುಗಪತ್ ಸ್ವಪರದ್ರವ್ಯಾದಿ ಚತುಷ್ಪಯಾರ್ಪೇಕ್ಷೆಯಿಂ ಸ್ಯಾದಸ್ತ್ಯವಕ್ತವ್ಯಮೆನ್ನುವದು || ೫ ||

ಪರದ್ರವ್ಯಾದಿ ಚತುಷ್ಪಯಾರ್ಪೇಕ್ಷೆಯಿಂ ಯುಗಪತ್ ಸ್ವಪರದ್ರವ್ಯಾದಿ ಚತುಷ್ಪಯಾರ್ಪೇಕ್ಷೆಯಿಂ ಸ್ಯಾನ್ವಾಸ್ತ್ಯವಕ್ತವ್ಯಮೆನ್ನುವದು || ೬ ||

ಕ್ರಮದಿಂ ಸ್ವಪರದ್ರವ್ಯಾದಿ ಚತುಷ್ಪಯಾರ್ಪೇಕ್ಷೆಯಿಂ ಯುಗಪತ್ ಸ್ವಪರದ್ರವ್ಯಾದಿ ಚತುಷ್ಪಯಾರ್ಪೇಕ್ಷೆಯಿಂ ಸ್ಯಾದಸ್ತಿನಾಸ್ತ್ಯವಕ್ತವ್ಯಮೆನ್ನುವದು || ೭ ||

ಸ್ಯಾದಸ್ತಿಯೆನ್ನುವದು ಮೊದಲಾದುದು ಪ್ರಮಾಣವಾಕ್ಯಂ || ೧ ||

ಸ್ಯಾದಸ್ತ್ಯವೆಂಬುವದು ಮೊದಲಾದುದು ದುರ್ನಯವಾಕ್ಯಂ || ೨ ||

ಅಸ್ತಿಯೆನ್ನುವದು ಮೊದಲಾದುದು ಪ್ರಮಾಣವಾಕ್ಯಂ || ೩ ||

ಅಸ್ತೋವ ಎಂಬುದು ಮೊದಲಾದವು. ದುರ್ನಯವಾಕ್ಯಂ || ೪ || ಎಂಬೀ ವಾಕ್ಯಚತುಷ್ಪಯದಿಂ ಸಮ್ಯಗ್ಭೇದಮುಂ ಮಿಥ್ಯಾಭೇದಮುಂ ಎಂದರಿಯಲ್ಪಡುವದು. ಇಲ್ಲಿಂ ಸಮ್ಯಗ್ಯಾತ್ಮಕವುಪ್ಪ ಕುದ್ಧಾತ್ಮತತ್ವಮುಮಾದೇಯಮೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯಂ.

ಶ್ಲೋಕ|| ಸದೇಕನಿತ್ಯವಕ್ತವ್ಯಾಸ್ತದ್ವಿಪಕ್ಷಾಶ್ಚತೇನಯಾಃ ||

ಸರ್ವತೇತಿಪ್ರದುಷ್ಯಂತಿ ಪುಶ್ಯಾತಿಷ್ಯಾವಿತಿಹಿತೇ || ೧೬ ||

ಇಂತು ಹದಿನಾರು ಸೂತ್ರಗಳಿಂದ ಪ್ರಕಾಯತತ್ವಾರ್ಥ ನಿಕ್ಷೇಪಪ್ರಮಾಣ ನೆಯ ಸಪ್ತಭಂಗಿಗಳ ಸ್ವರೂಪವು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಸೂತ್ರಂ || ಪಂಚಭಾವಾಃ || ೧೭ ||

ತಾಃ—ಔಪಶಮ, ಹ್ರಾಯಿಕ, ಹ್ರಯೋಪಶಮಿಕ, ಔದಯಿಕ, ವಾರಿಷಾಮಿಕಭಾವ ಮೊಂದು ಭಾವವೈದುತರವು || ೫ ||

ಸೂತ್ರಂ || ಔಪಶಮಿಕೋ ದ್ವಿವಿಧಾಃ || ೧೮ ||

ತಾಃ—೧ ಸಪ್ತಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಉಪಶಮದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಉಪಶಮಸಮ್ಯಕ್ತ್ವವು, ೨ ಏಕ ವಿಂಕತಿ (೨೧) ಚಾರಿತ್ರನೋಹನೀಯದ ಉಪಶಮದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಉಪಶಮಚಾರಿತ್ರವು ಎಂದು ಔಪಶಮಿಕಭಾವವೆರಡುವಿಧವು.

ಸೂತ್ರಂ || ಹ್ರಾಯಿಕೋ ನವವಿಧಃ || ೧೯ ||

ತಾಃ—೧ ಹ್ರಾಯಿಕಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ, ೨ ಹ್ರಾಯಿಕಚಾರಿತ್ರವು, ೩ ಕೇವಲಜ್ಞಾನಂ, ೪ ಕೇ ವಲದರ್ಶನಂ, ೫ ಹ್ರಾಯಿಕದಾನಂ, ೬ ಹ್ರಾಯಿಕಲಾಭಂ, ೭ ಹ್ರಾಯಿಕಭೋಗಂ, ೮ ಹ್ರಾಯಿ ಕೋಪಭೋಗಂ, ೯ ಹ್ರಾಯಿಕವೀರ್ಯಮೆಂದು ಹ್ರಾಯಿಕಭಾವದಲ್ಲಿ ನವಭೇದಂಗಳು.

ಸೂತ್ರಂ || ಅಪ್ಪಾದಕವಿಧಃ ಹ್ರಾಯೋಪಶಮಿಕಃ || ೨೦ ||

ತಾಃ—ಮತಿ, ಕೃತ, ಅವಧಿ, ಮನಃಪರ್ಯಯವೆಂಬೀ ನಾಲ್ಕು ಸಮ್ಯಜ್ಞಾನಗಳು. ಕುಮತಿ, ಕುಕೃತಿ, ವಿಭಂಗವೆಂಬೀ ಮೂರು ಅಜ್ಞಾನಗಳು. ಚಕ್ಷುರ್ದರ್ಶನಂ, ಅಚಕ್ಷುರ್ದರ್ಶ ನಂ, ಅವಧಿದರ್ಶನಮೆಂದು ದರ್ಶನಗಳು ಮೂರುವಿಧವು. ದಾನ, ಲಾಭ, ಭೋಗ ಉಪಭೋ ಗ, ವೀರ್ಯಮೆಂದೈದುಂ ಲಬ್ಧಿಗಳು. ವೇದಕಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ, ಸರಾಗಚಾರಿತ್ರಂ, ದೇಶಸಂಯು ಮಮೆಂದು ಇವು ಮೂರುಂ. ಇಂತು ಮಿಶ್ರಭಾವಂ ಹದಿನೆಂಟು ಭೇದವಾಗುವದು. ಹ್ಯಾಗಂದರೆ— ಪ್ರತಿಪಕ್ಷಕರ್ಮಣಾಮುದಯೇ ವಿಧ್ಯವಾನೋಪಿಯೋ ಜೀವಗುಣಾಂ ಸೋದ್ಯತ್ಯತೇ ಪಕ್ಷೇ ಯೋಪಶಮಃ ಹ್ರಯೋಪಶಮದೊಳಾದುದು ಹ್ರಯೋಪಶಮಿಕಭಾವವೆಂಬುವದರ್ಥಂ ||

ಸೂತ್ರಂ || ಔದಯಿಕಮೇಕವಿಂಕತಿಭೇದಃ || ೨೧ ||

ತಾಃ—ನರಕ, ತೀರ್ಯಂಜ, ಮನುಷ್ಯ, ದೇವಗತಿಗಳೆಂದು ನಾಲ್ಕು ಗತಿಗಳು. ಕ್ರೋಧ, ಮಾನ, ಮಾಯಾ, ಲೋಭಮೆಂದು ನಾಲ್ಕು ಕಷಾಯಂಗಳು. ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ, ಪುಲ್ಲಿಂಗ, ನಪುಂಸಕ ಲಿಂಗ ಎಂದು ಮೂರು ಲಿಂಗಗಳು. ಮಿಥ್ಯಾತ್ವಂ, ಅಜ್ಞಾನಂ, ಅಸಂಯಮಂ, ಅಸಿದ್ಧತ್ವಂ

ಎಂದು ನಾಲ್ಕು. ಕೃಷ್ಣ, ನೀಲ, ಕಾಮೋತ, ಪೀತ, ಪದ್ಮ, ಕುಕ್ಷ ಎಂಬ ಆರು ಲೇಖ್ಯಂಗಳಿಂ
ಎಂದು ಔದಯಿಕ ಭಾವದಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಭೇದಗಳು

ಸೂತ್ರಂ || ಪಾರಿಣಾಮಿಕ ಸ್ತಿವಿಧಃ || ೨೨ ||

ತಾ:—ಜೀವತ್ವಂ, ಭವ್ಯತ್ವಂ, ಅಭವ್ಯತ್ವಂ ಎಂದೀ ಮೂರುಂ ಪಾರಿಣಾಮಿಕ ಭಾವಭೇ
ದಗಳು. ಕುಕ್ಷ ಜೀವಾಸ್ತಿಕಾಯವೆಂಬ ಹೆಸರನ್ನಳ್ಳ ನಿಜವರಮ ಪಾರಿಣಾಮಿಕಭಾವವು
ಉಪಾದೇಯವೆಂಬುವದು ಈ ಮೂರು ಸೂತ್ರಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು.

ಸೂತ್ರಂ || ಗುಣಜೀವಮಾರ್ಗಣಾಸ್ಥಾನಾನಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ಚತುರ್ದಶಃ ೨೩ ||

ತಾ:—೧ ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿ, ೨ ಸಾಸಾದನಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿ ೩ ಸಮ್ಯಗ್ವಿಧ್ಯಾದೃಷ್ಟಿ, ೪ ಅ
ಸಂಯತಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿ, ೫ ದೇಶವ್ರತಿ, ೬ ಪ್ರಮತ್ತಸಂಯತ, ೭ ಅಪ್ರಮತ್ತಸಂಯತ, ೮ ಅ
ಪೂರ್ವಕರಣ, ೯ ಅನಿವೃತ್ತಿಕರಣ, ೧೦ ಹ್ವಯಕೋಪಕಮಕಸಂಯತ, (ಸೂಕ್ಷ್ಮಸಾಂಪ
ರಾಯಹ್ವಯಕೋಪಕಮಕಸಂಯತ,) ೧೧ ಉಪಶಾಂತಕಪಾಯ ವೀತರಾಗಭದ್ರಸ್ಥಸಂಯತ,
೧೨ ಹ್ವೇಣಕಪಾಯವೀತರಾಗಭದ್ರಸ್ಥಸಂಯತ, ೧೩ ಸಯೋಗಿಕೇವಲಿಜಿನಂ, ೧೪ ಅಯೋಗಿ
ಕೇವಲಿಜಿನರೆಂದು ಹದಿನಾಲ್ಕು ಗುಣಸ್ಥಾನಂಗಳಾಗುವವು. ಇಂತಿವುಗಳ ಲಕ್ಷಣಗಳು
ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—

ಗಾಹೆ || ಮಿಚ್ಛಾಸಾಸಣಮಿಸ್ತೋ ಅವಿರದಸಮ್ಮೋಯ ದೇಸವಿರದೋಯ |

ವಿರಯಾಪಮತ್ತ ಇಯರೋ ಅಪುಬ್ಬ ಅಣಿಯರ್ಥಿ ಸುಹಮೋಯ || ೧೦ ||

ಉವಸಂತಖೀಣಮೋಹೋ ಸಜೋಗಿಕೇವಲಿಜಿನೋ ಅಜೋಗಿಯಾ |

ಜೌದಸಗುಣತ್ವಾಣಿ ಇಯ ಕಮೇಣ ಸಿದ್ಧಾಯಾಣಾಯಪ್ಪಾ || ೧೧ ||

ಇದಾನೀಂ ತೇಷಾಮೇವ ಗುಣಸ್ಥಾನಾನಾಂ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ಸಂಕ್ಷೇಪಲಕ್ಷಣಂ ಕಥ್ಯತೇ ||

ತಥಾಹಿ—ಸಹಜಕುಕ್ಷ ಕೇವಲ ಜ್ಞಾನದರ್ಶನರೂಪಾಖ್ಯಾತಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಪ್ರತಿಭಾಸಮಯನಿಜವರ
ಮಾತ್ಮಪ್ರಭೃತಿಸ್ಥದ್ರವ್ಯ ಪಂಚಾಸ್ತಿಕಾಯ, ಸಪ್ತತತ್ವ, ನವಪದಾರ್ಥೇಷು, ಮೂಢತ್ರಯಾದಿ
ಪಂಚವಿಂಶತಿಮೂಲರಹಿತಂ ವೀತರಾಗಸರ್ವಜ್ಞಪ್ರಣೀತ ನಯವಿಭಾಗೇನ, ಯಸ್ಯ ಶ್ರದ್ಧಾನಂ
ನಾಸ್ತಿ ಸ ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಭವತಿ || ೧ ||

ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಯಾರು ಅಂದರೆ—ಸಹಜವಾದ, ಕುಕ್ಷ ಕೇವಲಜ್ಞಾನದರ್ಶನರೂಪವಾದ
ಅಖಂಡೈಕ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಪ್ರತಿಭಾಸಹಿತವಾದ ನಿಜವರಮಾತ್ಮನೇ (ಕುಕ್ಷಜೀವ) ಮೊದಲಾದ, ಪಡ್
ದ್ರವ್ಯ ಪಂಚಾಸ್ತಿಕಾಯ, ಸಪ್ತತತ್ವ, ನವಪದಾರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಢತ್ರಯವೇ ಮೊದಲಾದ ಇಪ್ಪ
ತ್ತೈದು ದೋಷವಿಲ್ಲದ, ವೀತರಾಗಸರ್ವಜ್ಞದೇವರಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ, ನಯವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಯಾವ
ಜೀವನಿಗೆ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಲ್ಲವೋ ಅವನೇ ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿ ಜೀವನು || ೧ ||

ಪಾಪಾಣರೇಖಾಸದೃಶಾನಂತಾನುಬಂಧಿಕ್ರೋಧಮಾನಮಾಯಾಲೋಭಾನ್ಯತರೋದಯೇನ,

ಪ್ರಥಮೌಪಕಮಿಕ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಾತ್ಮತೀತೋ ಮಿಥ್ಯಾತ್ವಂ ನಾದ್ಯಾಪಿ ಗಚ್ಛತೀತ್ಯನ್ತರಾಲವರ್ತೀ ಸಾ ಸಾದನಃ || ೨ ||

ಸಾಸಾದನನೊಂದರ—ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಅಕ್ಷರದಂತೆ ಅನಂತಾನುಬಂಧಿ ಕ್ರೋಧ, ಮಾನ, ಮಾಯಾ, ಲೋಭಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವದಾದರೂ ಒಂದರ ಅವಿರ್ಭಾವದಿಂದ, ಔಪಕಮಿಕ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ ರಹಿತನಾಗಿ ಮಿಥ್ಯಾತ್ವವನ್ನು ಎಡುವರಿಗೆ ಹೊಂದಲಿಲ್ಲವೋ; ಅಂದರೆ ಅಂತಃಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ, ಮಿಥ್ಯಾತ್ವ ಈ ಎರಡು ಇರುವ ಜೀವನೇ ಸಾಸಾದನನು || ೨ ||

“ನಿಜಕುಧ್ಧಾತ್ಮಾದಿತತ್ವಂ ವೀತರಾಗ ಸರ್ವಜ್ಞಪ್ರಣೀತಂ ಪರಪ್ರಣೀತಂ ಚ ಮನ್ಯತೇಯಃ ಸದರ್ಶನಮೋಹನೀಯ ಭೇದ ಮಿತ್ರಕರ್ಮೋದಯೋನ ದಧಿಗುಡಮಿತ್ರಭಾವವತ್ ಮಿತ್ರಗುಣ ಸ್ಥಾನವರ್ತೀ ಭವತಿ ” || ೩ ||

ಮಿತ್ರನೊಂದರ—ವೀತರಾಗ ಸರ್ವಜ್ಞರಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ಮತ್ತು ಇತರರಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟ ನಿಜಕುಧ್ಧಾತ್ಮಾದಿ ತತ್ವವನ್ನು ಯಾವನು ತಿಳಿಯುತ್ತಾನೋ, ಅಂಥಾ ಜೀವನು ದರ್ಶನಮೋಹ ನೀಯ ಭೇದ ಮಿತ್ರಕರ್ಮೋದಯದಿಂದ ದಧಿಗುಡಮಿತ್ರವಾದ ಪದಾರ್ಥದಂತೆ ಮಿತ್ರಗುಣ ವುಳ್ಳವನೇ ಮಿತ್ರಗುಣಸ್ಥಾನವರ್ತಿಯು.

ಅಥ ಮತಂ ಏನಕೇನಾಪ್ಯೇಕೇನ ಮಮ ದೇವೇನ ಪ್ರಯೋಜನಂ ತಥಾ ಸರ್ವೇ ದೇವಾ ವಂದನೀಯಾ ನ ಚ ನಿಂದನೀಯಾ ಇತ್ಯಾದಿ ಮೈನಯಿಕ ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಃ ಸಂಕಯ ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿವಾ ತಥಾ ಮನ್ಯತೇ ತೇನ ಸಹ ಸಮ್ಯಗ್ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಃ ಕೋ ವಿಶೇಷ ಇತಿ, ಅತ್ರ ಪರಿ ಹಾರಃ—“ ಸ ಸರ್ವದೇವೇಷು ಸರ್ವಸಮಯೇಷು ಚ ಭಕ್ತಿಪರಿಣಾಮೋನ ಏನ ಕೇನಾಪ್ಯೇ ಕೇನ ಮಮ ಪುಣ್ಯಂ ಭವಿಷ್ಯತೀತಿಮತ್ವಾ ಸಂಕಯರೂಪೇಣ ಭಕ್ತಿಂ ಕಾರುತೇ ನಿಶ್ಚಯೋ ನಾಸ್ತಿ, ಮಿತ್ರಸ್ಯ ಪುನರುಭಯತ್ರ ನಿಶ್ಚಯೋಸ್ತೀತಿ ವಿಶೇಷಃ : ”

ಯಾವದಾದರೂ ಒಂದು ದೈವದಿಂದ ನನಗೆ ಲಾಭವುಂಟು. ಅದಕಾರಣ ಸರ್ವದೇವರೂ ವಂದನೀಯರೇ ಹೊರತು ನಿಂದನೀಯರಲ್ಲಾ ಎಂಬುವರೇ ಮೈನಯಿಕ ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಗಳು. ಸಂಕಯ ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಗಳೂ ಇದರಂತೆ ತಿಳಿಯುವದು, ಹಾಗಾದರೆ—ಇವರಿಗೂ ಸಮ್ಯಕ್ ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಗಳಿಗೂ ಏನುಭೇದವು? ಸಂಕಯ ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಯಾದರೋ, ಸರ್ವರುಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಭಕ್ತಿಪರಿಣಾಮದಿಂದ, ಯಾವದಾದರೂ ಒಂದು ಉಪಾಯದಿಂದ ನನಗೆ ಪುಣ್ಯಲಾಭವೆಂದು ತಿಳಿದು ಸಂಕಯಭಾವದಿಂದ ಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವನೇ ಹೊರತು ನಿಶ್ಚಯಭಾವವು ಎಂದಿಗೂ ಇಲ್ಲಾ, ಮಿತ್ರನಿಗಾದರೋ, ಉಭಯಾತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ನಿಶ್ಚಯ ಉಂಟು ಎಂಬುವದೇ ವಿಶೇಷವು || ೩ ||

ಸ್ವಾಭಾವಿಕಾನಂತಜ್ಞಾನಾದ್ಯನಂತಗುಣಾಧಾರಭೂತಂ ನಿಜಪರಮಾತ್ಮ ದ್ರವ್ಯಮಾವಾದೇ ಯಮ್, ಇಂದ್ರಿಯಸುಖಾದಿ ಪರದ್ರವ್ಯಂ ಹಿ ಹೇಯಮಿತ್ಯರ್ಹತ್ಸರ್ವಜ್ಞ ಪ್ರಣೀತನಿಶ್ಚಯ ಮೈವ ಹಾರನಯ ಸಾಧ್ಯಸಾಧಕಭಾವೇನ ಮನ್ಯತೇ ಪರಂ ಕಿಂತು ಭೂಮಿರೇವಾದಿ ಸದೃಶಕ್ರೋಧಾವಿ ದ್ವಿತೀಯ ಕಪಾಯೋದಯೋನ ಮಾರಣನಿಮಿತ್ತಂ ತಲವರ ಗೃಹೀತ ತಸ್ಯರವದಾತ್ಮ ನಿಂದಾದಿ ಸಹಿತಃ ಸನ್ನಿಂದ್ರಿಯ ಸುಖಮನುಭವತೀತ್ಯವಿರತ ಸಮ್ಯಗ್ಮೃಷ್ಟೀರ್ಲಕ್ಷಣಮ್ || ೪ ||

ಅವಿರತ ಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿಯು ಯಾರು—ಅನಂತಜ್ಞಾನ ಗುಣಾಧಾರ ಭೂತವಾದ ನಿಜವ ರನಾತ್ಮದ್ರವ್ಯವೇ ಗ್ರಾಹಕವಾದದ್ದು, ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಖಾದಿ ಪರದ್ರವ್ಯವು ಬಿಡಬೇಕಾದದು ಎಂದು ಅರ್ಹತ್ಸರ್ವಜ್ಞಪ್ರಣೀತ ನಿಶ್ಚಯವ್ಯವಹಾರನೆಯ ಸಾಧ್ಯಸಾಧಕ ಭಾವದಿಂದ ತಿಳುವ ಳಿಕೆಯುಳ್ಳವನಾಗಿ, ನೆಲದಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಗೆರೆಯಂತೆ ಇರುವ ಕ್ರೋಧಾದಿ ದ್ವಿತೀಯಕಷಾಯೋದಯ ದಿಂದ ಶಿಕ್ಷಿಸುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ಕೊತ್ತವಾಲನ ಕೈಗೆ ಶಿಕ್ಕಿರುವ ಕಳ್ಳರಂತೆ, ಅತ್ಮನಿಂದಾವರನಾಗಿ ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಖವನ್ನನುಭವಿಸುವವನೇ, ಅವಿರತ ಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿಯು || ೪ ||

ಯ: ಪೂರ್ವೋಕ್ತ ಪ್ರಕಾರೇಣ, ಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿ ಸನ್, ಭೂಮಿರೇಖಾದಿ ಸಮಾನ ಕ್ರೋಧಾದಿ ದ್ವಿತೀಯಕಷಾಯೋದಯಾಭಾವೇ, ಸತ್ಯಭ್ಯಂತರೇ, ನಿಶ್ಚಯನಯೇನ್ಯಕದೇಶರಾಗಾ ದಿರಹಿತ, ಸ್ವಾಭಾವಿಕಸುಖಾನುಭವತೀಲಕ್ಷಣೇಷು, ಬಹಿರ್ವಿಷಯೇ, ಪುನರೇಕದೇಶ ಹಿಂಸಾ ನೃತಸ್ತೇಯಾಬ್ರಹ್ಮಪರಿಗ್ರಹ ನಿವೃತ್ತಿಲಕ್ಷಣೇಷು.

ಗಾಹೆ || “ ದಂಸಣವದ ಸಾಮಾಯಿಯಮೋಸಹ ಸಚ್ಚಿತ್ತರಾಇ ಭತ್ತೇಯ |

ಬಹ್ವಾ ರಂಭಪರಿಗ್ರಹ ಅಣುಮಣ ಮುದ್ದಿಠದೇಸವಿರದೇದಿ || ೧೨ ||

ಇತಿ ಗಾಢಾ ಕಥಿತ್ಯಕಾದತ ನಿಲಯೇಷು ವರ್ತತೇ, ಸ ಪಂಚಮಗುಣಸ್ಥಾನವರ್ತೀ ಶ್ರಾವಕೋ ಭವತಿ || ೫ ||

ದೇಶವಿರತ ಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿ (ಅಥವಾ ಶ್ರಾವಕ) ಯಾರು ಅಂದರೆ, ಪೂರ್ವೋಕ್ತ ಪ್ರಕಾ ರದಿಂದ ಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿಯಾಗಿ, ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಗೆರೆಯಂತೆ, ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನ (ತಿರಸ್ಕಾರ) ಕ್ರೋಧಕಷಾಯೋದಯಾಭಾವನಾಗಿ, ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಯನೆಯದಿಂದ ಏಕದೇಶರಾಗಾದಿ ರಹಿತವಾದ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಸುಖಾನುಭವ ಲಕ್ಷಣವಾದ, ಬಹಿರ್ಭಾವದಲ್ಲಿ ಹಿಂಸಾ, ಅಸೃತ, ಚೌರ್ಯ, ಅಬ್ರಹ್ಮ, ಪರಿಗ್ರಹ ಇವುಗಳ ಏಕದೇಶತ್ವಾಗ ಲಕ್ಷಣವಾದ ಪಂಚಾಣುವ್ರತಗಳ ಲ್ಲಿಯೂ, ದರ್ಶನ, ವ್ರತ, ಸಾಮಾಯಿಕ, ಮೋಷಧ, ಸಚಿತ್ತವಿರತ, ರಾತ್ರಿಭುಕ್ತ, ಬ್ರಹ್ಮ ಚರ್ಯ, ಆರಂಭವಿರತ, ಪರಿಗ್ರಹವಿರತ, ಅನುಮತಿವಿರತ, ಉದ್ದಿಷ್ಟ ವಿರತ, ಎಂಬ ಏಕಾದ ಶಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿರುವವನೇ ಪಂಚಮಗುಣಸ್ಥಾನವರ್ತಿಯಾದ ಶ್ರಾವಕನು || ೫ ||

ಸ ಏವ ಸದೃಷ್ಟಿಧೂಲಿರೇಖಾದಿ ಸದೃಶ, ಕ್ರೋಧಾದಿ ತೃತೀಯ ಕಷಾಯೋದಯಾ ಭಾವೇ, ಸತ್ಯಭ್ಯಂತರೇ ನಿಶ್ಚಯನಯೇನ, ರಾಗಾದ್ಯವಾಧಿರಹಿತ, ಸ್ವಕುದ್ಧಾತ್ಮ ಸಂವಿತ್ತಿ ಸಮು ತ್ಪನ್ನ ಸುಖಾಮೃತಾನುಭವ ಲಕ್ಷಣೇಷು, ಬಹಿರ್ವಿಷಯೇಷು, ಪುನಃ ಸಾಮಸ್ತೈನ ಹಿಂಸಾನ್ಯ ತಸ್ತೇಯಾಬ್ರಹ್ಮ ಪರಿಗ್ರಹ ನಿವೃತ್ತಿಲಕ್ಷಣೇಷು, ಚ ಪಂಚಮಹಾವ್ರತೇಷು, ವರ್ತತೇ ಯದಾ ತದಾ ದುಃಸ್ವಪ್ನಾದಿ ವ್ಯಕ್ತಾ ವ್ಯಕ್ತಪ್ರಮಾದಸಹಿತೋಽಪಿ, ಪಷ್ಠಮ ಗುಣಸ್ಥಾನವರ್ತೀ ಪ್ರಮತ್ತ ಸಂಯತೋ ಭವತಿ || ೬ ||

ಪ್ರಮತ್ತವಿರತನೆಂದರೆ—“ ಇಂಥಾ ಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿಯು ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಗೆರೆಯಂತೆ, ಅಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಕ್ರೋಧಾದಿ ಮೂರು ಕಷಾಯಗಳ ಅವಿರ್ಭಾವರಹಿತನಾಗಿ, ನಿಶ್ಚಯನೆಯ ದಿಂದ, ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ರಾಗಾದ್ಯವಾಧಿರಹಿತನಾಗಿ, ನಿಜಕುದ್ಧಾತ್ಮಜ್ಞಾನದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಸುಖ

ಮೃತದ ಅನುಭವವುಳ್ಳವನಾಗಿ ಬಾಹ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ, ಹಿಂಸಾ, ಅಸತ್ಯ, ಚೌರ್ಯ, ಅಬ್ರಹ್ಮ, ಪರಿಗ್ರಹತ್ಯಾಗರೂಪವಾದ ಐದು ಮಹಾವ್ರತವುಳ್ಳವನಾಗಿಯೂ, ದುಃಸ್ವಪ್ನಾದಿಗಳಂತೆ ಪ್ರಕಟ ಅಪ್ರಕಟ ಪ್ರಮಾದ ಸಹಿತನೇ ಪಶ್ಚಿಮಗುಣಸಾಧನವರ್ತಿ ಪ್ರಮತ್ತನಿರತನು.

ಸ ಏವ ಜಲರೇಖಾದಿ ಸದೃಶ ಸಂಜ್ವಲನ ಕಷಾಯ ಮಂದೋದಯೇಸತಿ, ನಿಷ್ಪಮಾದ ಶುದ್ಧಾತ್ಮಸಂವಿತ್ತಿ ಮಲಜನಕ ವ್ಯಕ್ತಾವ್ಯಕ್ತ ಪ್ರಮಾದರಹಿತಃಸನ್ ಸಪ್ತಮಗುಣಸಾಧನವರ್ತಿ ಅಪ್ರಮತ್ತಸಂಯತೋ ಭವತಿ || ೭ ||

ಅರ್ಥ--ಅಂಥಾ ಪೂರ್ವೋಕ್ತನೇ, ಜಲರೇಖೆಗೆ ಸಮವಾದ ಸಂಜ್ವಲನಕಷಾಯಗಳು, ಮಂದೋದಯವಾಗುತ್ತಿರಲಾಗಿ (ಕಷಾಯಕಮ್ಮಿಯಾಗುತ್ತಿರಲು), ಪ್ರಮಾದರಹಿತವಾದ ಶುದ್ಧಾತ್ಮಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ದೋಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಪ್ರಕಟಾಪ್ರಕಟಗಳಾದ ಎರಡು ಬಗೆಯಾದ ಪ್ರಮಾದರಹಿತನಾಗಿ, ಏಳನೇ ಗುಣಸಾಧನದಲ್ಲಿರುವವನೇ, ಅಪ್ರಮತ್ತಸಂಯತನು || ೭ ||

ಅಪೂರ್ವಕರಣ ಅಂದರೆ-ಸಏವ ಅತೀತ ಸಂಜ್ವಲನಕಷಾಯಮಂದೋದಯೇ, ಸತ್ಯ ಪೂರ್ವಪರಮಾತ್ಮಾ ದೈಕಸುಖಾನುಭೂತಿಲಕ್ಷಣಾಪೂರ್ವಕರಣೋಪಶಮಕಕ್ಷಪಕಸಂಜ್ಞಾಽಪ್ಷಮಗುಣಸಾಧನವರ್ತಿಭವತಿ || ೮ ||

ಅಂದರೆ-ಅಂಥವನೇ ಅತೀತ ಸಂಜ್ವಲನ ಕಷಾಯಗಳು ಮಂದೋದಯಗಳಾದ ಮೇಲೆ, ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದ ಅತ್ಯಂತಾನಂದರೂಪಗಳಾದ, ಸುಖಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವಂಥಾ ಅಪೂರ್ವಕರಣಭಾವದಲ್ಲಿ ಔಪಶಮಿಕ, ಕ್ಷಪಕನಾನುವುಳ್ಳ ಅಪ್ಷಮಗುಣಸಾಧನವರ್ತಿಯೇ, ಅಪೂರ್ವಕರಣನು || ೮ ||

ದೃಷ್ಟ್ಯ, ಕೃತಾನುಭೂತ, ಭೋಗಕಾಂಕ್ಷಾದಿರೂಪ ಸಮಸ್ತ ಸಂಕಲ್ಪ ವಿಕಲ್ಪರಹಿತ, ನಿಜ ನಿಶ್ಚಲಪರಮಾತ್ಮತತ್ವೈಕಾಗ್ರಧ್ಯಾನಪರಿಣಾಮೇನ, ಕೃತ್ವಾ ಯೇಷಾಂ ಜೀವಾನಾಮೇಕಸಮಯೇ, ಪರಸ್ಪರಂ ಪೃಥಕ್ಕರ್ತುಂ ನಾಯಾಂತಿ ತೇ ವರ್ಣಸಂಸ್ಥಾನಾದಿ, ಭೇದೇಽಪ್ಯನಿವೃತ್ತಿಕ ರಣೋಪಶಮಿಕ, ಕ್ಷಪಕಸಂಜ್ಞಾ ದ್ವಿತೀಯಕಷಾಯಾದ್ಯೇಕವಿಂಶತಿ ಭೇದಭಿನ್ನಚಾರಿತ್ರವೋಹ ಪ್ರಕೃತೀನಾಮುಪಶಮಕ್ಷಪಣಸಮರ್ಥಾನವಮಗುಣಸಾಧನವರ್ತಿನೋ ಭವಂತಿ || ೯ ||

ಅನಿವೃತ್ತಿಕರಣ ಅಂದರೆ-ನೋಡಿದಂಥ, ಕೇಳಿದಂಥ, ಅನುಭವಿಸಿದಂಥ, ಸುಖಗಳು ಮತ್ತು ಬೇಕೆಂಬ ಆಶೆಯಿಂದ ದೂರರಾಗಿ, ಸಂಕಲ್ಪ ವಿಕಲ್ಪರಹಿತನಾದ ನಿಜನಾದ ನಿಶ್ಚಲನಾದ ಪರಮಾತ್ಮನ ತತ್ವಗಳ ಏಕಾಗ್ರಧ್ಯಾನಪರಿಣಾಮದಿಂದ ಯಾವ ಜೀವರುಗಳಿಗೆ ಒಂದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಮಾಡುವದಕ್ಕೆ ಆಗದ ಯಾವ ವರ್ಣ, ಮತ್ತು ಅವಯವ ರಚನಾ ಭೇದಗಳಿದ್ದರೂ, ಅನಿವೃತ್ತಿಕರಣನೆಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಧರಿಸಿ, ಇವತ್ತೊಂದು ಪ್ರಕಾರವಾದ ದ್ವೀತೀಯ ಕಷಾಯಗಳೇನು, ೨೧ ಪ್ರಕಾರವಾದ ಚಾರಿತ್ರ ವೋಹನೀಯಕರ್ಮಗಳ ಉಪಶಮ (ಕಮ್ಮಿಮಾಡುವ) ಮತ್ತು ಕ್ಷಪಣದಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥರಾದ ಒಂಭತ್ತನೇ ಗುಣಸಾಧನದಲ್ಲಿರುವ ಜೀವರೇ, ಅನಿವೃತ್ತಿಕರಣರು || ೯ ||

ಸೂಕ್ಷ್ಮಪರಮಾತ್ಮತತ್ವಭಾವನಾಬಲೇನ, ಸೂಕ್ಷ್ಮಕ್ಲಿಷ್ಟಗತಲೋಭ ಕಷಾಯಸ್ಯೋಪ
ಕಮುಕಾಃ, ಹ್ರಪಕಾಶ್ಚ ದಶಮಗುಣಸ್ಥಾನವರ್ತಿನೋ ಭವಂತಿ || ೧೦ ||

ಸೂಕ್ಷ್ಮಸಾಂಪರಾಯ ಅಂದರೆ—ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಪರಮಾತ್ಮತತ್ವದ ಭಾವನಾಬಲದಿಂದ
ಸೂಕ್ಷ್ಮಕ್ಲಿಷ್ಟಗತವಾದ ಲೋಭಕಷಾಯಗಳ ಉಪಶಮ, ಮತ್ತು ಹ್ರಪಕ ವುಳ್ಳವರೇ, ಹತ್ತ
ನೇ ಗುಣಸ್ಥಾನವರ್ತಿಗಳು ಸೂಕ್ಷ್ಮಸಾಂಪರಾಯರು || ೧೦ ||

ಪರಮೋಪಶಮಮೂರ್ತಿನಿಜಾತ್ಮಸ್ವಭಾವ ಸಂವಿತ್ತಿಬಲೇನ, ಸಕಲೋಪಶಾಂತವೋಹಾ,
ವಿಕಾದಶಗುಣಸ್ಥಾನವರ್ತಿನೋ ಭವಂತಿ || ೧೧ ||

ಉಪಶಾಂತವೋಹ ಅಂದರೆ—ಪರಮ ಉಪಶಾಂತವಾದ ಆಕಾರವುಳ್ಳ, ನಿಶ್ಚಯನಾದ
ಯಾವ ಪರಮಾತ್ಮನ ಸ್ವಭಾವಸ್ಥಿವಾದ ಜ್ಞಾನಬಲದಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ, ಮೋಹವನ್ನು
ಉಪಶಾಂತಮಾಡಿರುವ, ಹನ್ನೊಂದನೇ ಗುಣಸ್ಥಾನವರ್ತಿಗಳು, ಉಪಶಾಂತವೋಹರು ೧೧

ಉಪಶಮಶ್ರೇಣಿವಿಲಕ್ಷಣೇನ, ಹ್ರಪಕಶ್ರೇಣಿಮಾರ್ಗೇಣ, ನಿಷ್ಕಷಾಯ ಶುದ್ಧಾತ್ಮಭಾವನಾ
ಬಲೇನ, ಕ್ಷೀಣಕಷಾಯಾ ದ್ವಾದಶಗುಣಸ್ಥಾನವರ್ತಿನೋ ಭವಂತಿ || ೧೨ ||

ಕ್ಷೀಣವೋಹ ಅಂದರೆ—ಉಪಶಮಶ್ರೇಣಿಯಿಂದ ಬೇರೆಯಾದ ಹ್ರಪಕಶ್ರೇಣಿಮಾರ್ಗ
ದ್ವಾರದಿಂದ ಕಷಾಯರಹಿತರಾಗಿ, ಶುದ್ಧ ಅತ್ಮಭಾವನಾ ಬಲದಿಂದ ನಷ್ಟ ಕಷಾಯವುಳ್ಳ ಹನ್ನೆ
ರದನೇ ಗುಣಸ್ಥಾನವರ್ತಿಗಳೇ, ಕ್ಷೀಣವೋಹರು || ೧೨ ||

ಮೋಹಹ್ರಪಶಾಂತರಂತರಮಂತರ್ಮುಹೂರ್ತಕಾಲಂ, ಸ್ವಶುದ್ಧಾತ್ಮಸಂವಿತ್ತಿ ಲಕ್ಷಣೈಕತ್ವ
ವಿತರ್ಕವಿಚಾರದ್ವಿತೀಯ ಶುಕ್ಲಧ್ಯಾನೇ ಸ್ಥಿತ್ವಾ, ತದಂತ್ಯಸಮಯೇ, ಜ್ಞಾನಾನರಣ ದರ್ಶನಾನರ
ಣಾಂತರಾಯತ್ರಯಂ ಯುಗಪದೇಕಸಮಯೇನ, ನಿರ್ಮೂಲ್ಯ ಮೇಘಪಂಜರವಿನಿರ್ಗತ ದಿನ
ಕರ ಇವ, ಸಕಲವಿಮಲಕೇವಲಜ್ಞಾನಕಿರಣೈರ್ಲೋಕಾಲೋಕಪ್ರಕಾಶಕಸ್ತ್ರಯೋದಶಗುಣ
ಸ್ಥಾನವರ್ತಿನೋ ಜಿನಭಾಸ್ವರಾಭವಂತಿ || ೧೩ ||

ಸಯೋಗೀಕೇವಲೀ ಜಿನ ಅಂದರೆ—ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಮೋಹನಾಶವಾದ ಮೇಲೆ, ಅಂತ
ರ್ಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ನಿಜಶುದ್ಧಾತ್ಮರೂಪಜ್ಞಾನದ ಏಕತ್ವವಿತರ್ಕವಿಚಾರ ಸಂಜ್ಞಕವಾದ ದ್ವಿತಿ
ಯ ಶುಕ್ಲಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿರುತ್ತಾ ಅಂತ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಾನರಣ, ದರ್ಶನಾನರಣ, ಅಂತರಾಯ ಈ
ಮೂರು ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಒಂದೇಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಳೆದು, ಮೇಘಗಳ ಗುಂಪಿನಿಂದ
ಈಚೆಗೆ ಬಂದ ಸೂರ್ಯನಂತೆ, ಸಂಪೂರ್ಣರೂಪದಿಂದ ನಿರ್ಮಲವಾದ ಕೇವಲಜ್ಞಾನವೆಂಬ
ಸೂರ್ಯನ ಕಿರಣಗಳಿಂದ, ಲೋಕಾಲೋಕ ಪ್ರಕಾಶಕರಾದ, ಹದಿಮೂರನೇ ಗುಣಸ್ಥಾನವ
ರ್ತಿಗಳಾದ ಜಿನಭಾಸ್ವರರೇ, ಸಯೋಗಿ ಕೇವಲಿಗಳು || ೧೩ ||

ಮನೋವಚನಕಾಯವರ್ಗಣಾಲಂಬನ ಕರ್ಮಾದಾನ ನಿಮಿತ್ತಾತ್ಮಪ್ರದೇಶಪರಿಸ್ಪಂದ
ಲಕ್ಷಣಯೋಗರಹಿತಾತ್ಮತುರ್ದಶಗುಣಸ್ಥಾನವರ್ತಿನೋಽಯೋಗಿ ಜಿನಾಭವಂತಿ || ೧೪ ||

ಅಯೋಗಿ ಕೇವಲೀ ಜಿನ ಅಂದರೆ—ಅಂಥಾ ಸಯೋಗಿಯೇ ಮನ, ವಚನ, ಕಾಯಸಂಬಂಧ
ಗಳಾದ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿರುವ ಕಾರಣ ಯಾವ ಅತ್ಮಪ್ರದೇಶಗಳ ಪರಿಸ್ಪಂದರೂಪವಾದ
ಯೋಗದಿಂದ ರಹಿತರಾಗಿ ಹದಿನಾಲ್ಕನೇ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವವರೇ, ಅಯೋಗಿಜಿನರು || ೧೪ ||

ತತ್ತ್ವ ನಿಶ್ಚಯ ರತ್ನತ್ರಯಾತ್ಮಕ ಕಾರಣಭೂತ ಸಮಯಸಾರ ಸಂಜ್ಞೇನ, ಪರಮ ಯಥಾಖ್ಯಾತ ಚಾರಿತ್ರೀಣ, ಚತುರ್ಥಶ್ಲೋಕಜೀವ ಮಾರ್ಗಣಸಾಧನಾತಿತಾಃ, ಜ್ಞಾನಾವರಣಾದ್ಯಪ್ಪಕರ್ಮರಹಿತಾಃ, ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಾದ್ಯಪ್ಪಗುಣಾಂತರ್ಭೂತ ನಿರ್ವಾನಗೋತ್ರಾದ್ಯಂತಗುಣಾಃ ಸಿದ್ಧಾಭವಂತಿ.

ಆ ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಅಯೋಗಿಜೀವರು ನಿಶ್ಚಯ ರತ್ನತ್ರಯಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಸಮಯಸಾರನೆಂಬ ಹೆಸರುಳ್ಳ ಯಥಾಖ್ಯಾತ ಚಾರಿತ್ರದಿಂದ ಚತುರ್ಥಶ್ಲೋಕಜೀವನಾತಿತರಾಗಿ, ಜ್ಞಾನಾವರಣಾದಿ ಎಂಟು ಕರ್ಮರಹಿತರಾಗಿ, ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಾದಿ ಎಂಟುಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ತೇರಿರುವ ನಿರ್ವಾನ, ನಿರ್ಗೋತ್ರವೇ ಮೊದಲಾದ ಎಂಟುಗುಣವುಳ್ಳ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಹದಿನಾಲ್ಕು (೧೪) ಗುಣಸಾಧನಗಳು.

೧ ಬಾದರೈಕೇಂದ್ರಿಯ ಪರ್ಯಾಪ್ತಕಾಪರ್ಯಾಪ್ತಕ, ೨ ಸೂಕ್ಷ್ಮೈಕೇಂದ್ರಿಯ ಪರ್ಯಾಪ್ತಕಾಪರ್ಯಾಪ್ತಕ, ೩ ದ್ವೀಂದ್ರಿಯಪರ್ಯಾಪ್ತಕಾಪರ್ಯಾಪ್ತಕ, ೪ ತೀಂದ್ರಿಯಪರ್ಯಾಪ್ತಕಾಪರ್ಯಾಪ್ತಕ, ೫ ಚತುರಿಂದ್ರಿಯ ಪರ್ಯಾಪ್ತಕಾಪರ್ಯಾಪ್ತಕ, ೬ ಅಸಂಜ್ಞಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ ಪರ್ಯಾಪ್ತಕಾಪರ್ಯಾಪ್ತಕ, ೭ ಸಂಜ್ಞಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ ಪರ್ಯಾಪ್ತಕಾಪರ್ಯಾಪ್ತಕ, ಪರ್ಯಾಪ್ತಕ ೮, ಅಪರ್ಯಾಪ್ತಕ ೨ ಅಂತೂ ೧೪ ಜೀವಸಮಾಸಗಳು. ೧ ಗತಿ, ೨ ಇಂದ್ರಿಯ, ೩ ಕಾಯ, ೪ ಯೋಗ, ೫ ವೇದ, ೬ ಕಷಾಯ, ೭ ಜ್ಞಾನ, ೮ ಸಂಯಮ, ೯ ದರ್ಶನ, ೧೦ ಲೇತ್ಯಾ, ೧೧ ಭವ್ಯತ್ವ, ೧೨ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ, ೧೩ ಸಂಜ್ಞತ್ವ, ೧೪ ಆಹಾರ ಈ ೧೪ ಮಾರ್ಗಣ ಸಾಧನಗಳು.

ಸೂತ್ರಂ || ದ್ವಿವಿಧಮೇಕೇಂದ್ರಿಯಂ || ೨೪ ||

೧ ಬಾದರೈಕೇಂದ್ರಿಯ, ೨ ಸೂಕ್ಷ್ಮೈಕೇಂದ್ರಿಯಂ ಎಂದಿತ್ತರನವರುತ್ಪನ್ನಸ್ವರ್ಕ ನೇಂದ್ರಿಯಂ ನಾನೂರು ಬಿಲ್ಲಕ್ಕುಂ, ಅಸಂಜ್ಞ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ ಪರ್ಯಂತ ಸ್ವರ್ಕನೇಂದ್ರಿಯ ವಿಷಯಂ ದ್ವಿಗುಣದ್ವಿಗುಣಮುಕ್ಯಂ.

ಗಾಹೆ || ಬಾದರ ಸುಹುಮುದ ಏಣಯ ಬಾದರ ಸುಹುಮಾವಂತಿ ತದ್ವೇಹೋ |

ಪೂದಸರೀರಂ ಥೂಳಂ ಅಘಾದೇಹಂ ಹವೇಸುಹುಮಂ || ೧೩ ||

ತದ್ವೇಹ ಮಂಗುಳಸಾ ಸಂಬಬ್ಬಾಗಸ್ಸದಿ ಉಮಂಣಂತು |

ಅದಾರೇ ಥೂಳಾಜೀವೋ ಸಬ್ಬಥಣಿರಂತರಾ ಸುಹುಮಾ || ೧೪ ||

ಸೂತ್ರಂ || ವಿಕಲತ್ರಯಂ || ೨೫ ||

ತಾಃ—ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನುಳ್ಳ ದ್ವೀಂದ್ರಿಯಂಗಳುಂ, ತ್ರೀಂದ್ರಿಯಂಗಳುಂ, ಚತು ರಿಂದ್ರಿಯಂಗಳಂದಿವು ವಿಕಲತ್ರಯಂಗಳಕ್ಕುಮಂತನೆ—ಕ್ರಮಿಜಂತು, ನಾಯಿ, ಮೊಸಳೆ, ಕಂಬ ದ ಪುಳು, ಗುಳ್ಳೆ ಮೊದಲಾದವಕ್ಕೆ ಸ್ವರ್ಕನಮುಂ, ಅರುವತ್ತನಾಲ್ಕು ಚಾಪಪ್ರಮಾಣದ ರಸ

ನೇಂದ್ರಿಯಮನುಳ್ಳ ದ್ವೀಂದ್ರಿಯಂಗಳು || ೨ || ಕುಂಠುವರಲೆ, ಚೇಳು ಇರುವೆ, ತಗುಣೆ, ನೊದಲಾದವುಗಳಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಶನಮುಂ, ರಸನಮುಂ ಎಂದಿವು ಮುನ್ನಿನಿಮ್ಮಡಿ ಅಸಂಜ್ಞೆಪರ್ಯಂತ ಮಕ್ಕು. ನೂರುಧನು ಪ್ರಮಾಣದ ಘ್ರಾಣೇಂದ್ರಿಯಮನುಳ್ಳ ತ್ರೀಂದ್ರಿಯಂಗಳು || ೩ || ತುಂಬಿ, ಪತಂಗನೋಣ, ಜೇನನೋಣ, ಚಿಕ್ಕುಡು, ಗುಂಗುರು, ನೊರಜು, ತೊನನೆ ನೊದಲಾದವಕ್ಕೆ ಸ್ಪರ್ಶನ, ರಸನ, ಘ್ರಾಣಮುಂ, ಎರಡು ಸಾಸಿರದೊಂಭೈನೂರೈವತ್ಸಾಲ್ಕು ಯೋಜನಮುಂ (೨೯೫೪) ಕಾಣ್ಬಿ ಚಕ್ಷುರಿಂದ್ರಿಯಮನುಳ್ಳ ಚತುರಿಂದ್ರಿಯಂಗಳು || ೪ ||

ಸೂತ್ರಂ || ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯದ್ವಿವಿಧಂ || ೨೬ ||

ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನುಳ್ಳ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಂಗಳು ಮನವಿಲ್ಲದವುಂ, ಮನಮುಳ್ಳವು ಮೊಂದು ಇತ್ತರಮೆಂತನೆ—ಸ್ಪರ್ಶನ, ರಸನ, ಘ್ರಾಣ, ಚಕ್ಷುಮೊಂದು ಸಾವಿರಕೋಡಂಡಮಂ ಕೇಳ್ವ ಶ್ರೋತ್ರೇಂದ್ರಿಯಮನುಳ್ಳ ಅಸಂಜ್ಞೆ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಮುಂ, ದೇವ, ಮನುಷ್ಯ, ತಿರಿಯಂಚೆ, ನಾರಕರುಮೊಂದು ಸಂಜ್ಞೆ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಂಗಳನೇಕ ಭೇದಮಕ್ಕುಂ. ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ದಿಂದ್ರಿಯ ವಿಷಯಂ ಸ್ಪರ್ಶನ, ರಸನ, ಘ್ರಾಣಮೆಂಬಿವಕ್ಕೊಂಭತ್ತುಯೋಜನಂ, ಚಕ್ಷುವಿಂಗೆ ನಲವತ್ತೇಳು ಸಾವಿರದಿನೊರರವತ್ಸಾರು (೪೭೨೬೩) ಯೋಜನಮುಂ, ಇವುತ್ತು ಭಾಗ ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ೪೭೨೬೦ ೨ ಮೇಗೇಳು ಕೆಳಗೆಲ್ಲಾ ಪತ್ತುಭಾಗಮಕ್ಕುಂ. ಶ್ರೋತ್ರೇಂದ್ರಿಯದಿಂ

೨೦

ದ್ವಾದಶಯೋಜನಮುಂ ಕೇಳ್ವದು || ೧೨ || ಮನೋ ಇಂದ್ರಿಯದಿಂ ಯಥಾಯೋಗ್ಯಮನರಿವುದುಂ ||

ಗಾಹೆ || ದೇವಾ ಚ ಉಂಣಿಕಾಯಾ ಮಾಣಾಸ್ಸಾ ಕಮ್ಮಭೋಗಭೂಮಿಯಾ |

ತಿರಿಯಾಹುಂಪಯಾರೋ ಣಿರಯಾಪುಡವಿಭೇದಗಯಾ || ೧೫ ||

ಈ ಇಂದ್ರಿಯ ವಿಷಯಂಗಳಿಗೆ

ಗಾಹೆ || ಡಣು ವಿಷದವ ಸಯಕದಿ ಜೋಯಣಧಾದಾಳ ಹೀಣತಿ ಸಹಸ್ಸಾ |

ಅತ್ಥಸಹಸ್ಸದಣೋಣಂ ವಿಸಯಾದುಗುಣಾ ಅಸಣ್ಣಿತ್ತಿ || ೧೬ ||

ಸಂಜ್ಞೆಗೆ ಗಾಹೆ: ಸಣ್ಣಸ್ಸಬಾರಸೋದೇ ತಣ್ಣಾಂಣವಜೋ ಯಣಾಣಿ ಚಖ್ಫುಸಂ |

ತೇತಾಳ ಸಹಸ್ಸಾ ಬೇಸದತೇ ಸತ್ತಿಮದಿರೆಯಾ || ೧೭ ||

ಅದಿಯಸಹಸ್ಸಂ ಬಾರಸತಿ ಚವುತ್ತಕ್ಕಂ ಸಹಸ್ಸಯಂಪ ಉಮೇ |

ಸಖ್ಖೇಣವಿಡ್ಛಿ ಭಮರೇ ಮಛ್ಛೇವರದೇಹದಿಹೊದುಂ || ೧೮ ||

ಸೂತ್ರಂ || ಪಟ್ಟಯಾಪ್ತಯಃ || ೨೭ ||

೧ ಅಹಾರಪರ್ಯಾಪ್ತಿಯುಂ, ೨ ಕರೀರ ಪರ್ಯಾಪ್ತಿಯುಂ, ೩ ಇಂದ್ರಿಯ ಪರ್ಯಾಪ್ತಿಯುಂ, ೪ ಉತ್ಪಾಸನಿತ್ವಾಪರ್ಯಾಪ್ತಿಯುಂ, ೫ ಭಾಷಾಪರ್ಯಾಪ್ತಿಯುಂ, ೬ ಮನಃಪರ್ಯಾಪ್ತಿಯುಮೊಂದು ಆರು ಪರ್ಯಾಪ್ತಿಗಳು.

ಉತ್ತಂಜ ಗಾಹೆ || ಅಹಾರಸರೀರಿಂದಿಯ ಪಜ್ಜತ್ತಿ ಆಣಪಾಣಭಾಸಮಣೋ |
 ಚತ್ತಾರೀಪಜ್ಜ ಭೃಷ್ಠಿಯ ಇಗವಿಗಲಾಸಣ್ಣ ಸಂಣೀಣಂ || ೧೯ ||
 ಪಜ್ಜತ್ತಿ ಪಂ ರವಣಂಜುಗವತ್ತು ಕಡಿಮೇಣಹೊದಿಣ್ಣ ವಣಂ ||
 ಅತ್ತೊಮ್ಮುಹುತ್ತ ಕಾಲೇ ಇಹಿಯಮೋಶಿಶಿಯಾಳಾವಾ || ೨೦ ||
 ಪಜ್ಜತ್ತಿಸುದ್ದಯೇಣ ಯಣಿಯಣಿಯಪಜ್ಜತ್ತಿಣ್ಣಿಡೋಹೊದಿ ||
 ಜಾವಸರೀರಮಪುಣಂ ಣಿಬ್ಬಂತಿಯಪುಣಗೋತಾವ || ೨೧ ||
 ಉದಂ ಏದು ಅಪುಣ್ಣಸಯ ಸಗಸಗಪಜ್ಜತ್ತಿಯಂಣಿಣ್ಣವದಿ ||
 ಅಂತೊಮ್ಮುಹುತ್ತಮಣಿಲದ್ಧಿಯ ಅಪಜ್ಜತ್ತಿಗಾನೋದೂ || ೨೨ ||

ಸೂತ್ರಂ || ದಶಪ್ರಾಣಾಃ || ೨೪ ||

ತಾಃ—೧ ಸ್ಪರ್ಶನೇಂದ್ರಿಯಪ್ರಾಣಂ, ೨ ರಸನೇಂದ್ರಿಯಪ್ರಾಣಂ, ೩ ಘ್ರಾಣೇಂದ್ರಿಯ
 ಪ್ರಾಣಂ, ೪ ಚಕ್ಷುರೇಂದ್ರಿಯಪ್ರಾಣಂ, ೫ ಶ್ರೋತ್ರೇಂದ್ರಿಯಪ್ರಾಣಂ, ೬ ಮನೋಬಲಪ್ರಾಣಂ,
 ೭ ವಾಗ್ಬಲಪ್ರಾಣಂ, ೮ ಕಾಯಬಲಪ್ರಾಣಂ, ೯ ಉಚ್ಚ್ವಾಸನಿಶ್ವಾಸಪ್ರಾಣಂ, ೧೦ ಆಯುಪ್ರಾಣ
 ಮೊಂದಿವು ದಶಪ್ರಾಣಂಗಳಕ್ಕುಂ.

ಉತ್ತಂಜ ಗಾಹೆ || ಪಚ್ಛೇಂದಿಯ ಪಾಣಮಣವಚೇಕಾ ಏಣತಿಂಣಿಬಲಪಾಣಾ ||
 ಅಣಪ್ಪಾಣವಿಪಾಣಾ ಅಲುಗಪಾಣೇಣ ಹೊಂತಿದಶಪಾಣಾ || ೨೩ ||
 ಇಂದಿಯಕಾಯ ಉಣಿಯಪುಣಾ ಪುಣೇಸುಪುಣಗೇಯಾ ||
 ಣಿವು ದಿಯಿಂದಿಯಾದಿಪುಣೇವ ಬೇಮಣಾಸಂಣಿಪುಣೇವಾ || ೨೪ ||
 ದಶಸಣ್ಣಿಣಪ್ಪಾಣಾನೇಸಿಗೂಣಂತಿಮಸ್ತಚೇಲೂಣಾ ||
 ಪಜ್ಜತ್ತೇಸಿದರೇಸುಯ ಸತ್ತದುಗೇಸೇಸಗೇಗೂಣಾ || ೨೫ ||

ಸೂತ್ರಂ || ಚತುಸ್ಸಂಜ್ಞಾಃ || ೨೬ ||

ತಾಃ—೧ ಆಹಾರಸಂಜ್ಞೆಯುಂ, ೨ ಭಯಸಂಜ್ಞೆಯುಂ, ೩ ನಿಧುವನಸಂಜ್ಞೆಯುಂ,
 ೪ ಪರಿಗ್ರಹಸಂಜ್ಞೆಯುಂ ಎಂದು ಸಂಜ್ಞೆಯು ನಾಲ್ಕುವಿಧವು.

ಗಾಹೆ || ಭತ್ತೊತ್ತಿಪಡಮಸಂಜ್ಞಾಸಕಜ್ಜಸೇಸಾಯಕಾರಣವೆಪ್ಪಾ ||
 ಪುವ್ವೋಪಡಮಣಿಯಟ್ಟಿಸುಹುವೊತ್ತಿಕಮೇಣಸೇಸಾವ್ಯಾ || ೨೬ ||

ಸೂತ್ರಂ || ಗತಿತ್ವತರ್ವಿಧಾಃ || ೨೭ ||

ತಾಃ—೧ ನರಕಗತಿಯುಂ, ೨ ತೀರ್ಥಂಜಗತಿಯುಂ, ೩ ಮನುಷ್ಯಗತಿಯುಂ ೪ ದೇವ
 ಗತಿಯುಮೆಂದು ನಾಲ್ಕುಕ್ಕುಂ. ನಾರಕರೊಳು ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಾದ್ವಿ ನಾಲ್ಕು ಗುಣಸ್ಥಾನಮಕ್ಕುಂ.

ತೀರ್ಯಂಚರೋಽಯ್ದು ಗುಣಸ್ಥಾನಮಕ್ಕುಂ. ಮನುಷ್ಯರೋಽು ಹದಿನಾಲ್ಕು ಗುಣಸ್ಥಾನಮಕ್ಕುಂ. ದೇವರೋಽು ಗುಣಸ್ಥಾನಮಕ್ಕುಂ.

ಸೂತ್ರಂ || ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಾಣಿ || ೨೧ ||

ತಾಃ—೧ ಏಕೇಂದ್ರಿಯ, ೨ ದ್ವೀಂದ್ರಿಯ, ೩ ತ್ರೀಂದ್ರಿಯ, ೪ ಚತುರ್ದ್ರಿಯ, ೫ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಮೆಂದಯ್ದುತರಂ. ೧ ಸಮಚತುರಸ್ತ್ರಾದ್ಯನೇಕಾಕಾರದ ಸ್ಪರ್ಶನೇಂದ್ರಿಯಮುಂ, ೨ ಕುಡುರೆಯಾಕಾರದ ರಸನೇಂದ್ರಿಯಮುಂ, ೩ ಅದಿರ್ಮುತೈಯಸಳಿನಂದದ ಘ್ರಾಣೇಂದ್ರಿಯಮುಂ, ೪ ಚಣಯಿಕೆಯಾಕಾರದ ಚಕ್ಷುರ್ದ್ರಿಯಮುಂ, ೫ ಎನೆಯ ಸುಳಿಯಂ ಪೋಲ್ವ ಶ್ರೋತ್ರೇಂದ್ರಿಯಮುಂ, ಇವುಗಳ ಹ್ವಯೋಪಶಮಸ್ಥಾನಮಂಗುಲಾಸಂಖ್ಯೆಯ ಭಾಗವಾತ್ರಮಕ್ಕುಂ. ಸ್ಪರ್ಶನೇಂದ್ರಿಯಮೊಂದರಿಂದರಿಯುವದು ಏಕೇಂದ್ರಿಯವು. ಸ್ಪರ್ಶನ, ರಸನ ಮೆಂಭೆರದಿಂದ್ರಿಯದಿಂದರಿಂದ್ರಿಯವು ದ್ವೀಂದ್ರಿಯವು || ೨ || ಸ್ಪರ್ಶನ, ರಸನ, ಘ್ರಾಣ, ಎಂಬ ಮೂರಿದ್ರಿಯಗಳಿಂದರಿಂದ್ರಿಯವು ತ್ರೀಂದ್ರಿಯವು || ೩ || ಸ್ಪರ್ಶನ, ರಸನ, ಘ್ರಾಣ, ಚಕ್ಷುರ್ದ್ರಿಯದಿಂದರಿಯುವದು ಚತುರ್ದ್ರಿಯವು || ೪ || ಸ್ಪರ್ಶನ, ರಸನ, ಘ್ರಾಣ, ಚಕ್ಷು, ಶ್ರೋತ್ರ ಮೆಂಬೈದಿಂದ್ರಿಯದಿಂದರಿಯುವದು ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯವು || ೫ || ಏಕೇಂದ್ರಿಯ ಜೀವಂಗಳಿಗೆ ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಗುಣಸ್ಥಾನಮುಂ, ಕಥಂಚಿತ್ ಸಾಸಾದನ ಗುಣಸ್ಥಾನಮಕ್ಕುಂ ವಿಕಲ್ಪಯಂಗಳಿಗೆ ಹೀಗೆಯೇ ಆಗುವದು. ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ ಜೀವಂಗಳಿಗೆ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಗುಣಸ್ಥಾನಮಕ್ಕುಂ.

ಸೂತ್ರಂ || ವೃಷ್ಟಿವನೀಕಾಯಾಃ || ೨೨ ||

೧ ಪೃಥ್ವೀಕಾಯಿಕ, ೨ ಅಪ್ಪಿಕಾಯಿಕ, ೩ ತೇಜಃಕಾಯಿಕ, ೪ ವಾಯುಕಾಯಿಕ, ೫ ವನಸ್ಪತಿಕಾಯಿಕ, ೬ ತ್ರಸಕಾಯಿಕನೆಂದು ಆರುವಿಧವು. ಪೃಥ್ವಿಯ ಗಂಧ, ಪೃಥ್ವಿಯ ವರ್ಣ, ಪೃಥ್ವಿಯ ರಸ, ಪೃಥ್ವ್ಯಾಕಾರವಾಗಿ ಇಪ್ಪುವು, ಚಣಯಿಕೆಯ(ಕಡಲೆಯ) ಆಕಾರದ ಪೃಥ್ವೀಕಾಯಿಕ ಜೀವಂ || ೧ || ಉದಕದವರ್ಣ, ಉದಕದಗಂಧ, ಉದಕದರಸ, ಉದಕಾಕಾರಮನುಳ್ಳ ದುರ್ಭೀವನಿಯಂದದ ಅಪ್ಪಿಕಾಯಜೀವಂ || ೨ || ಬೆಂಕಿಯವರ್ಣ, ಬೆಂಕಿಯಗಂಧ, ಬೆಂಕಿಯರಸ, ಬೆಂಕಿಯಾಕಾರಮನುಳ್ಳ ಸೂಜಿಯಾಕಾರನೊತ್ತನೊತ್ತದಂತಪ್ಪತೇಜಃಕಾಯಮುಂ || ೩ || ಘಳಿಯವರ್ಣ, ಘಳಿಯಗಂಧ, ಘಳಿಯರಸ, ಘಳಿಯಾಕಾರವನ್ನುಳ್ಳದು, ಪತಾಕೆಯಾಕಾರದ ವಾತಕಾಯಜೀವಂ || ೪ || ಗಿಡಮರಬಳ್ಳ ಹೂದರು ಹಸುರು ಹಾವನೆ ನೊದಲಾದವನುಳ್ಳ ವನಸ್ಪತಿಕಾಯಜೀವಂಗಳುಂ, ಯಸಗಿಮಸಗಿ ಹರಿವುನೆಲ್ಲಂ ತ್ರಸಕಾಯಜೀವಂ || ೫ || ಪೃಥ್ವಿ, ಅಪ್ಪು, ವನಸ್ಪತಿಕಾಯ ಜೀವಂಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಗುಣಸ್ಥಾನಮಕ್ಕುಂ. ತೇಜೋವಾತಕಾಯಂಗಳಿಗೆ ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಗುಣಸ್ಥಾನಮೊಂದೇಯಕ್ಕುಂ. ತ್ರಸಕಾಯಂಗಳಿಗೆ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಗುಣಸ್ಥಾನಮಕ್ಕುಂ. ಏಕವಿಕಲೇಂದ್ರಿಯಂಗಳೊಳು ಕರೀರಪರ್ಯಾಪ್ತಿನೆರೆಯ ದನ್ನೆಗಂ ಸಾಸಾದನಗುಣಸ್ಥಾನಮಿರದವ್ವದರಿಂ ಕೆಲಂಬರಾಚಾರ್ಯರು ಗುಣಸ್ಥಾನಮನೊಲ್ಲರು.

ನೂತ್ರಂ || ತ್ರಿವಿಧೋ ಯೋಗಃ || ೩೩ ||

ತಾಃ—ಮನ, ವಚನ, ಕಾಯಮೆಂದು ಯೋಗಂ ತ್ರಿವಿಧಮುಕ್ಯಂ.

ನೂತ್ರಂ || ಪಂಚದಶವಿಧಾಃ || ೩೪ ||

ತಾಃ—ಸತ್ಯಮನ, ಅಸತ್ಯಮನ, ಉಭಯಮನ, ಅನುಭಯ ಮನಮೆಂದು ಮನೋ ಯೋಗಂ ನಾಲ್ಕುತರವು || ೪ || ಸತ್ಯವಚನ, ಅಸತ್ಯವಚನ, ಸತ್ಯಾಸತ್ಯವಚನ, ಸತ್ಯಾಸತ್ಯ ವಿಲಕ್ಷಣವೆಂದು ವಚನಯೋಗಂ ನಾಲ್ಕುತರವು || ೪ || ಔದಾರಿಕ, ಔದಾರಿಕಮಿತ್ರ, ವೈಕ್ರಿಯ ಕ, ವೈಕ್ರಿಯಕಮಿತ್ರ, ಅಹಾರಕ, ಅಹಾರಕಮಿತ್ರ, ಕಾರ್ಮಣಕಾಯಯೋಗಮೆಂದು ಕಾಯ ಯೋಗಮೇಳುತರವು || ೭ || ಇಂತು ಯೋಗಮಾರ್ಗಣೆಯು ಹದಿನೈದು ಭೇದವಾಗುವದು. ಅಲ್ಲಿ ಅಸತ್ಯೋಭಯ ಮನವಚನಂಗಳ ಸಂಜ್ಞಿಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಂ ವರ್ಯಾಪ್ತಕಂ ಮೊದ ಲೊಂದು ಕ್ಷೇಣಕಪಾಯಪರಿಯಂತಮುಕ್ಯಂ. ಸತ್ಯಮನವಚನ ಅನುಭಯಮನಕಂ ಸಂಜ್ಞಿ ವರ್ಯಾಪ್ತಕವಾದಿಯಾಗಿ ಅನುಭಯಮನಕಂ, ವಿಕಲೇಂದ್ರಿಯಂಗಳಾದಿಯಾಗಿ ಸಯೋಗಿ ಕೇವಲಿ ಪರಿಯಂತಮುಕ್ಯಂ. ಔದಾರಿಕಕ್ಕೆ ಸ್ಥಾವರಕಾಯಂ ಮೊದಲೊಂದು ಸಯೋಗಿಕೇ ವಲಿಪರ್ಯಂತಮುಕ್ಯಂ. ಔದಾರಿಕಮಿತ್ರಕ್ಕೆ ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿ, ಸಾಸಾದನ, ಪುಂವೇದ, ಅಸಂಯ ತ, ಕವಾಟಸಯೋಗಿಯುಮೆಂಬ ನಾಲ್ಕು ಗುಣಸ್ಥಾನಮುಕ್ಯಂ. ವೈಕ್ರಿಯಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಗುಣಸ್ಥಾ ನಮುಕ್ಯಂ. ವೈಕ್ರಿಯಕಮಿತ್ರಕ್ಕೆ ಮಿತ್ರಗುಣಸ್ಥಾನಂ ಮೊದಲಾಗಿ, ಮೂರು ಗುಣಸ್ಥಾನಮುಕ್ಯಂ. ಅಹಾರಕ, ಅಹಾರಕಮಿತ್ರಂಗಳಂತರ್ಮುಹೂರ್ತಕಾಲಂ ಪ್ರಮತ್ತಗುಣಸ್ಥಾನಮೊಂದೇಯು ಕ್ಯಂ || ೧ || ಕಾರ್ಮಣಕಾಯಯೋಗಕ್ಕೆ ಔದಾರಿಕಮಿತ್ರದಂತೆ ನಾಲ್ಕು ಗುಣಸ್ಥಾನಮುಕ್ಯಂ.

ನೂತ್ರಂ || ವೇದಸ್ತ್ರವಿಧಃ || ೩೫ ||

ತಾಃ—ಪುಂವೇದಂ, ಸ್ತ್ರೀವೇದಂ, ನಪುಂಸಕವೇದಮೆಂದು ಮೂರುತರವು.

ನೂತ್ರಂ || ನವವಿಧೋ ವಾ || ೩೬ ||

ತಾಃ—೧ ದ್ರವ್ಯಪುರುಷ ಭಾವಪುರುಷ, ೨ ದ್ರವ್ಯಪುರುಷ ಭಾವಸ್ತ್ರೀಯಂ, ೩ ದ್ರವ್ಯಪು ರುಷ ಭಾವನಪುಂಸಕನುಂ, ೪ ದ್ರವ್ಯಸ್ತ್ರೀ ಭಾವಸ್ತ್ರೀಯಂ ೫ ದ್ರವ್ಯಸ್ತ್ರೀಭಾವಪುರುಷನುಂ, ೬ ದ್ರವ್ಯಸ್ತ್ರೀ ಭಾವನಪುಂಸಕನುಂ, ೭ ದ್ರವ್ಯನಪುಂಸಕ ಭಾವನಪುಂಸಕನುಂ, ೮ ದ್ರವ್ಯನ ಪುಂಸಕ ಭಾವಪುರುಷನುಂ, ೯ ದ್ರವ್ಯನಪುಂಸಕ ಭಾವಸ್ತ್ರೀಯಂ ಎಂದು ನವಭೇದವು || ೯ || ಆ ಮೊದಲ ಮೂರು ಭೇದದವರ್ಗ ಕರ್ಮಕ್ಷಯಂ ಕಥಂಚಿತ್ ಘಟಯಿಸುಗುಂ.

ಗಾಹೆ || ಪುರಿಸಿದ್ಧಿ ಸಂಧವೇದೋದಯೇಣ ಪುರಿಸಿದ್ಧಿ ಸಂಧವ್ಯಾಭಾವ್ಯಾ ||
ಣಮೋದಯೇಣದವ್ಯೇಪಾವಿಣ ಸಮಾಕಹಿಂವಿಸಮಾ || ೨೭ ||

ವೇದ್ಯತ ಇತಿವೇದ, ಅಥವಾ ಅತಪ್ರವೃತ್ತೇಸ್ಸಂವೋದೋತ್ಪಾದೋವೇದಃ, ಅಥವಾ ಅತ್ಯಪ್ರವೃತ್ತೇರ್ನಿಧುವನ ಸಂಹಿವೋದೋತ್ಪಾದೋವೇದಃ. ಹುಲ್ಲಕಿಚ್ಚಿ ನಂತ ಪುಂವೇದಮುಂ, ದುವೆಕಿಚ್ಚಿ ನಂತ ಸ್ತ್ರೀವೇದಮುಂ, ಇಟ್ಟುಗಯ ಕಿಚ್ಚಿ ನಂತ ನಪುಂಸಕವೇದಮುಂ, ನಪುಂಸಕ ವೇದಕ್ಕೆ ಸ್ಥಾ ವರಕಾಯಂ ಮೊದಲೊಂದು, ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರ ವೇದಂಗಳ್ಗೆ ಅಸಂಜ್ಞ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಂ ಮೊದಲೊಂದು, ಅನಿವೃತ್ತಿಕರಣನ ಪ್ರಥಮಭಾಗ ವರ್ಯಂತಮೊಂಭತ್ತುಗುಣಸ್ಥಾನ ಮಕ್ಕುಂ.

ಸೂತ್ರಂ || ಚತುಃ ಕಪಾಯಾಃ || ೨೬ ||

ತಾಃ—ಕ್ರೋಧ, ಮಾನ, ಮಾಯಾ, ಲೋಭಮೆಂದು ಕಪಾಯಂ ನಾಲ್ಕು ತರವು. ವಿಶೇಷದಿಂದನಂತಾನುಬಂಧಿಕ್ರೋಧ, ಮಾನ, ಮಾಯಾ, ಲೋಭಂ, ಅಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಕ್ರೋಧ, ಮಾನ, ಮಾಯಾ, ಲೋಭಂ, ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಕ್ರೋಧ, ಮಾನ, ಮಾಯಾ, ಲೋಭಂ ಸಂಜ್ಞಲನಕ್ರೋಧ, ಮಾನ, ಮಾಯಾ, ಲೋಭಂ ಎಂದು ಮೇಣ್ ೧೬ ಭೇದಮಕ್ಕುಂ.

ಗಾಥೆ || ಸಮ್ಯತ್ತದೇಸಸಯಳಚರಿತ್ತಜಹಖ್ಯಾದಚರಣ ||

ಪರಿಣಾಮೇಖಾದಂತಿವಾಕಸಾಯಾ ಚಉಸೋಳಅಸಂಖಲೋಗಮಿದಾ || ೨೭ ||

ತಿಲ ಭೂಸಿಕ ಉದರೆಯಾ ಸಿಲ ಅಧಿ ದಾರುಲತಾದವಸ್ತೇಮೆ ||

ಸಸ್ಸಲೇಯಣಿಮುತ್ತಿಲಖ್ಯಕುಸುಬ್ಬ ಹರಿದಸಮಾ || ೨೮ ||

ತಾಪ್ರರ್ಯ—ಸ್ಥಾ ವರಕಾಯಂ ಮೊದಲೊಂದು ಅನಿವೃತ್ತಿಕರಣನ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಗ ವರ್ಯಂತಂಕ್ರೋಧಮುಂ, ತೃತೀಯಭಾಗವರ್ಯಂತ ಮಾನಮುಂ, ಚತುರ್ಥಭಾಗವರ್ಯಂತ ಮಾಯೆಯುಂ ಸೂಕ್ಷ್ಮಸಾಂವರಾಯವರ್ಯಂತ ಲೋಭಕಪಾಯಮುಮಕ್ಕುಂ.

ಸೂತ್ರಂ || ಅವೈಜ್ಞಾನಾನಿ || ೨೯ ||

ತಾಃ—ಮತಿಜ್ಞಾನ, ಕ್ರುತಜ್ಞಾನ, ಅವಧಿಜ್ಞಾನ, ಮನಃಪರ್ಯಾಯಮೆಂಬೀ ನಾಲ್ಕುಂ ಹೈವೋಪಕಮಜನಿತಂಗಳು, ಕೇವಲಜ್ಞಾನಂ ಹ್ಯಾಯಿಕಂ ಆ ಐದು ಸಮ್ಯಜ್ಞಾನಂಗಳು. ಕುಮತಿ, ಕುಕ್ರುತ, ವಿಭಂಗವೆಂದು ಅಜ್ಞಾನವು ಮೂರುವಿಧವು. ಇಂತು ಜ್ಞಾನಮಾರ್ಗಣೆ ಅವೈಭೇದವಾಗುವದು. ಸ್ಥಾ ವರಕಾಯಂ ಮೊದಲೊಂದು ಕುಮತಿ ಕುಕ್ರುತಂಗಳುಂ, ಸಂಜ್ಞಪರ್ಯಾಪ್ತಕಂ ಮೊದಲೊಂದು ವಿಭಂಗಜ್ಞಾನಮುಂ, ಸಾಸಾದನ ಪರ್ಯಂತಮಕ್ಕುಂ. ಸಮ್ಯಗ್ವಿಧ್ಯಾ ದೃಷ್ಟಿಗುಣಸ್ಥಾನದೊಳು ಸಜ್ಞಾನಾಜ್ಞಾನತ್ರಯ ಮಿಶ್ರಂಗಳಕ್ಕುಂ. ಮತಿ ಕ್ರುತಾವಧಿಗಳು ಅಸಂಯತ ಸಮ್ಯಗ್ವಿಧ್ಯ ಮೊದಲೊಂದು, ಮನಃಪರ್ಯಾಯಜ್ಞಾನಂ ಪ್ರಮತ್ತಸಂಯುತಂ ಮೊದಲೊಂದು, ಹೈಣಕಪಾಯಂಬರಮಕ್ಕುಂ. ಕೇವಲಜ್ಞಾನಂ ಜಿನರೋಳಂ ಸಿದ್ಧರೋಳಂ ಆಗುವದು.

ಸೂತ್ರ ೧ || ಸಪ್ತಸಂಯಮಾಃ || ೩೯ ||

ತಾಃ—೧ ಸಾಮಾನ್ಯಿಕ, ೨ ಭೇದೋಪಸ್ಥಾಪನ, ೩ ಪರಿಹಾರವಿಹುದ್ಧಿ, ೪ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸಾಂಪರಾಯ, ೫ ಯಥಾಖ್ಯಾತಚಾರಿತ್ರಂ, ೬ ದೇಶಸಂಯಮಂ, ೭ ಅಸಂಯಮಮೆಂದು ಸಂಯಮಮಾರ್ಗಣೆ ವಿಳಾಭೇದವು. ಅದು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—ಬಾದರ ಸಂಜ್ವಲನಕಪಾಯಂಗಳು ದಯದಿಂದ ಮೊದಲ ಮೂರುಂ ಬಾದರ ಸಂಯಮಂಗಳಕ್ಕೂ. ಸೂಕ್ಷ್ಮಸಂಜ್ವಲನಲೋಭದಿಂದ ಸೂಕ್ಷ್ಮಸಂಯಮಗುಣಂ ಪುಟ್ಟುಗುಂ. ಸಮಸ್ತಮೋಹನೀಯದುಪಕಮದೋಳಂ ಹ್ವಯದೋಳಂ ಯಥಾಖ್ಯಾತ ಕುಡ್ಧಚಾರಿತ್ರಮಕ್ಕುಂ. ಉಳಿದೆರಡುಮಂ ಮುಂದೆ ವೇಳ್ವಪರಾಪಂಚವಿಧಾಚಾರಿ ತ್ರಂಗಳ ಲಕ್ಷಣಮೆಂತನೆ—ವ್ರತ, ಗುಪ್ತಿ, ಸಮಿತಿ, ಧರ್ಮಂ ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯವರ ವಿಕಲ್ಪದಿಂದಗಲ್ಲದಾಗಿಯುಂ, ಸರ್ವಸಾವದ್ಯಯೋಗ ನಿವೃತ್ತಿ ಯಾವದೊಂದು ಚಾರಿತ್ರಕಕ್ಕು ಮದು ಸಾಮಾನ್ಯಿಕ ಕುಡ್ಧಚಾರಿತ್ರಮಕ್ಕು || ೧ || ಸಮಸ್ತ ವ್ರತ, ಸಮಿತಿ, ಗುಪ್ತಿ, ಸಂಯಮ ಶೀಲ ಗುಣಾದಿ ವಿಕಲ್ಪದೋಳು ಕೂಡಿ ನಿರವದ್ಯವೃತ್ತಿಯಿಂದ ನೆಗಳಲು ಭೇದೋಪಸ್ಥಾಪನ ಕುಡ್ಧ ಚಾರಿತ್ರಮಕ್ಕುಂ || ೨ || ಈ ಎರಡುಂ ಪ್ರಮತ್ತಸಂಯತಾದಿ ಚತುರ್ಗುಣಸ್ಥಾನದೋಳವು. ತ್ರಿಂಶದ್ವರ್ಷ ಆಯುಷ್ಯನುಂ, ಸಮಸ್ತ ಭೋಗಾನುಭುಕ್ತನುಂ, ಉತ್ತಮ ಸಂಹನನ ಕರೀರ ನುಮಪ್ಪಪುರುಷಂ, ಜಾತರೂಪಮಂ ಧರಿಸಿ ತೀರ್ಥಕರ ವಾಡಮೂಲದಲ್ಲಿ ವರ್ಷಪೃಥಕ್ತ್ವಂ ಬ ರಂ ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಮೆಂಬೊಂಭತ್ತನೆಯ ಪೂರ್ವಮನೋದಿ ಸಂಯಮವಿನಾಶಿ ಭೀರುವಪ್ಪ ಪರಿ ಹಾರಕುಡ್ಧ ಚಾರಿತ್ರಮಂ ಕೈಕೊಂಡು ನೆಗಳವರ ಲಕ್ಷಣಮಂ ಪಂಚಸಮಿತಿಗಳೊಳಂ ತ್ರಿಗು ಪ್ತಿಗಳೊಳಂ ಕೂಡಿ ಸರ್ವಸಾವದ್ಯಮಂ ಪರಿಹರಿಸುವದೂ, ಪಂಚವ್ರತದೋಳಂ ಕೂಡಿದುದು, ಮೇಣೇಕವ್ರತಮನೇ ತನಗೊಡೆಯದು, ತ್ರಿಸಂಧ್ಯೆಗಳನುಳಿಪಿ ದಿನಂಪ್ರತಿ ಗವ್ಯೂತಿದ್ವಯ ಪ್ರಮಾಣ ಕ್ಷೇತ್ರಮಂ ವಿಹಾರಿಸುವದು ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯದು, ಅಂತಾಪರಿಹಾರವಿಹುದ್ಧಿಯ ಪುರುಷಂ ಪಡ್ವೀವನಿಕಾಯಸಂಕೀರ್ಣಮಪ್ಪ ಲೋಕದೋಳು ಚರಿಸುತಿದುರ್ ಪದ್ಯವತ್ರಮೆಂತು ನೀರೊಳಗಿದುರ್ ನೀರಂ ಮೊರೆಯದಂತೆ ವಾಪಸಮೂಹದೋಳೊರವನಲ್ಲಂ, ಆ ಯತಿಗೆ ಮಳ ಗಾಲಂ ನಿಯಮವಿಲ್ಲ. ಆ ತೃತೀಯಸಂಯಮಂ ಪ್ರಮತ್ತರೊಳಪ್ರಮತ್ತರೊಳಲ್ಲದಿಲ್ಲ || ೩ || ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಸಂಜ್ವಲನ ಲೋಭಮನೊಡೆಯವಪ್ಪಯತಿಗಳುಪಕಮಂಗಳ್ಗೆ ಹ್ವಪಕಂಗೆ ಕೈ ವಿಕಲ್ಪರಹಿತಮಪ್ಪ ಪರಿಣಾಮಮನೊಡೆಯದು, ಯಥಾಖ್ಯಾತಚಾರಿತ್ರದೋಳನಾನುಂ ಕುಂದಿದುದು ಸೂಕ್ಷ್ಮಸಾಂಪರಾಯ ಕುಡ್ಧಚಾರಿತ್ರಂ || ೪ || ಮೋಹನೀಯದುದಯದಿಂದ ಪಿಂಗಿ ದುದೇಕಸ್ವರೂಪಮಪ್ಪಮನಮನೊಡೆಯದು, ಉಪಕಾಂತಕಪಾಯಾದಿ ಚತುರ್ಗುಣಸ್ಥಾನ ಭೂ ಮಿಕಮಪ್ಪದು, ಯಥಾಖ್ಯಾತಕುಡ್ಧಚಾರಿತ್ರಂ || ೫ || ಎಂದಿವರೊಳು ಮೊದಲೊಳುಂ, ಮೋಹ ವಿಕಮಪ್ಪದು, ಯಥಾಖ್ಯಾತಕುಡ್ಧಚಾರಿತ್ರಂ || ೬ || ಹ್ವಯದೋಳಂ, ಹ್ವಯೋಪಕಮದೋಳವು. ತೃತೀಯ ಹ್ವಯೋಪಕ ಮಕಂ ಕಡೆ ಎರಡುಮುಪಕಮದೋಳು ಹ್ವಯದೋಳಮಪ್ಪವು. ಪಂಚಗುಣಸ್ಥಾನ ಭೂಮಿಕ ಮುಂ, ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಕಪಾಯದುದಯ ಜನಿತವುಂ, ದರ್ಶನಿಕ ವ್ರತಿಕಾದೈಕಾದಕನಿಲಯ ಸಮ ಮುಂ, ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಕಪಾಯದುದಯ ಜನಿತವುಂ, ದರ್ಶನಿಕ ವ್ರತಿಕಾದೈಕಾದಕನಿಲಯ ಸಮ ಸ್ಥಿತಮಪ್ಪದೇಶಚಾರಿತ್ರಂ ಹ್ವಯೋಪಕಮವಾಗುವದು. ವಿಧ್ಯಾದ್ಯಪ್ಪಾದಿ ಚತುರ್ಗುಣಸ್ಥಾನ ದೋಳಸಂಯಮವಾಗುವದು. ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಕಪಾಯಂಗುಡಯಮುಂಟಪ್ಪದರಿಂ ನಿವೃತ್ತಿಪರಿ

ಣಾಮವಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ಚಾರಿತ್ರಮೋಹನೀಯಮಂ ಕುರಿತು ಔದಯಿಕ ಭಾವಮೇ ಆಗುವದು. ಸಿದ್ಧರಿಗೆ ಸಂಯಮನಾರ್ಗಣೆಯ ವಿಶಲ್ಪಂ ಯಾವದೂ ಇಲ್ಲ.

ನೂತ್ರಂ || ಚತ್ವಾರಿದರ್ಶನಾನಿ || ೪೦ ||

ತಾ:—ದರ್ಶನನಾರ್ಗಣೆಯೊಳು ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಶೇಷಾತ್ಮಕಮಪ್ಪ ವಸ್ತುಗಳ ಸ್ವರೂಪ ಮಾತ್ರಮನಾವುದೊಂದು ವಿಶಲ್ಪರಹಿತವಾಗಿ ಜ್ಞಾನದಿಂ ಮುನ್ನಮೇಕೈಕೊಳ್ಳುವದು ದರ್ಶನ ವೆಂಬುವದು. ಅದು ಚಕ್ಷುರ್ದರ್ಶನಂ, ಅಚಕ್ಷುರ್ದರ್ಶನಂ, ಅವಧಿದರ್ಶನಂ, ಕೇವಲದರ್ಶನಮೆಂದು ಚತುರ್ವಿಧವಾಗುವದು. || ೪ ||

೧ ಚಕ್ಷುರಿಂದ್ರಿಯ ಮತಿಜ್ಞಾನದಿಂ ಮುನ್ನಪ್ಪುದು ಚಕ್ಷುರ್ದರ್ಶನಂ, ೨ ಶೇಷೇಂದ್ರಿಯ ಮತಿಜ್ಞಾನದಿಂ ಮುನ್ನಮೇಕೈಕವಾದಚಕ್ಷುರ್ದರ್ಶನಂ, ೩ ಅವಧಿಜ್ಞಾನದಿಂ ಮುನ್ನಮೇಕೈಕವಾದ ಪ್ರಕಾಶಂ ಅವಧಿದರ್ಶನಂ, || ೪ || ಕೇವಲದರ್ಶನ ವಿಷಯವಿಲ್ಲವುಂ ದಿನಕರ ಪ್ರಕಾಶೋ ಪ್ಪಂಗಳಂತೆ ಬೆಳಗುವದು ಕೇವಲದರ್ಶನಂ, ದರ್ಶನೋಪಯೋಗದಕಾಲಮಂತರ್ಮೂಹೂರ್ತವೇ ಆಗುವದು. ಇಂತೀ ಕ್ರಮಪ್ರವೃತ್ತಿ ಭದ್ರಸ್ವರೂಪಲ್ಲದೆ, ಜಿನಲೋಕಂ ಸಿದ್ಧರೂಪಂ ಇಲ್ಲ.

ಇಂತೀ ದರ್ಶನನಾಲ್ಪಕೃಂ ಸ್ವಾಮಿಗಳಾರಂದೊಡೆ—ಚಕ್ಷುರಿಂದ್ರಿಯಕ್ಕೆ ಚತುರಿಂದ್ರಿಯಂ ಮೊದಲೊಂದು, ಅಚಕ್ಷುರಿಂದ್ರಿಯಕ್ಕೆ ಸ್ಥಾವರಕಾಯಂ ಮೊದಲೊಂದು, ಅವಧಿದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಅಸಂಯತ ಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿಯಿಂ ಮೊದಲೊಂದು, ಹೀನಕಪಾಯ ಪರಿಯಂತರವಾಗುವದು. ಕೇವಲದರ್ಶನಂ ಜಿನರಲ್ಲಿಯೂ ಸಿದ್ಧರಲ್ಲಿಯೂ ಆಗುವದು.

ನೂತ್ರಂ || ಷಡ್ಲೇಖ್ಯಾ: || ೪೧ ||

ತಾ:—ಲೇಖ್ಯನಾರ್ಗಣೆಯೊಳು ಲೇಖ್ಯೆಯೆಂಬುದು ಕಪಾಯೋದಯಾನುರಂಜಿತಮಪ್ಪ ಯೋಗಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿಂ ಲೇಖ್ಯೆಯೆಂಬುವದು, ಮತ್ತಮಾತ್ಮಂ ಪುಣ್ಯಸಾವ ಪೃಕೃತಿ ಪ್ರದೇಶ ಸ್ಥಿತ್ಯ ನುಭಾಗ ಬಂಧಗಳಂ ತನಗೆ ಮಾಡುವದು ಲೇಖ್ಯೆ, ಅಂತಾಲೇಖ್ಯೆ, ಕೃಷ್ಣ, ನೀಲ, ಕಾಮೋತ, ಪೀತ ಪದ್ಮ, ಕುಕ್ಷಭೇದದಿಂ ಪಟ್ಟಕಾರಮಕ್ಕುಂ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಮೂರು ಲೇಖ್ಯೆಗಳು ಆಕುಭಂಗಳು, ನರಕಗತಿಗೆ ಕಾರಣಂಗಳು, ಉಳಿದ ಮೂರುಂ ಲೇಖ್ಯೆಂಗಳುಂ ದೇವಗತಿಗೆ ಕಾರಣಂಗಳು ಮಕ್ಕುಂ, ಇಂತಿವುಗಳ ಲಕ್ಷಣಂಗಳು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—

ಕಂದ|| ಜಂಡಂ ವೈರಮನುಳಿಯಂ |

ಭಂಡನತೀಲಂ ದಯಾವಿಹೀನನಧರ್ಮಂ ||

ತೊಂಡನತಿಕಲುಷಿ ಪಾಪದ |

ಹಿಂಡಮನಿಪ್ಪವನೇ ಕೃಷ್ಣ ಲೇಖ್ಯೆಯ ಜೀವಂ || ೨ ||

ಕಂದ|| ಅಲಸ್ಯಂ ದುರ್ಬುದ್ಧಿಂ ಕು- |
 ಶೀಲಂ ಮಾಯಾವಿ ವಿಷಯವಂಚಕನತಿ ವಾ- ||
 ಚಾಲಂ ಪರಲಲನಾದರ |
 ಲೋಲನೆನಿಪ್ಪವನೆ ನೀಲಲೇಶ್ಯಯ ಜೀವಂ || ೮ ||
 ತನ್ನಂತೆಗೆತ್ತು ಶಿಷ್ಯರು |
 ಮಂ ನಂಬಂ ಪಳವನಾರುಮಂ ಸಲೆಪೊಗಳ್ಳಂ ||
 ತನ್ನಂ ಕೀರ್ತಿಸೆ ಕೊಡುವಂ |
 ತನ್ನ ಮನೆನಿಪಂ ಕಾಮೋತಲೇಶ್ಯಯ ಜೀವಂ || ೯ ||
 ದಾನರತಂ ಜೀವದಯಾ |
 ಮಾನಂ ಕಾರ್ಯಮಿದಕಾರ್ಯಮೆಂಬಿದನದುದಂ ||
 ತಾನರಿವಂ ಮೃದುವೆನಿಸುವ |
 ಮಾನವನಿರಲ್ಲಿ ಪೀತಲೇಶ್ಯಯ ಜೀವಂ || ೧೦ ||
 ಗುರುಭಕ್ತಂ ಬುಜುಧರ್ಮಾ- |
 ನುರಾಗಿ ಭದ್ರಂ ಕ್ಷಮಾಗುಣಂ ತ್ಯಾಗಿ ದಯಾ- ||
 ಪರನತಿ ನಿರ್ಮಲನೆನಿಸುವ |
 ನರನಂತಿರಲ್ಲಿ ಪದ್ಮಲೇಶ್ಯಯ ಜೀವಂ || ೧೧ ||
 ಎಲ್ಲರೊಳಂ ಸಮನಾರೊಳ- |
 ಮೊಲ್ಲಕೈವಾರಮಂ ಸರಾಗಾದಿಗಳೊಳ್ ||
 ಸಲ್ಲಂ ನಿರಾಸ ತಲ್ಕಮು- |
 ಮಿಲ್ಲದನೆನಿಸುವನೇ ಶುಕ್ಲಲೇಶ್ಯಯ ಜೀವಂ || ೧೨ ||

ಮತ್ತಮಂತ್ರಾಲೇಖ್ಯಗಳೆಲ್ಲಮಿವತ್ತಾರು ಭೇದಮಕ್ಕುಂ || ೨೬ || ಅವುಗಳೊಳು ಮಧ್ಯ
 ಮಂಗಳೆಂಟು (೮) ಆಯುಷ್ಯ ಏಂಧಯೋಗ್ಯಂಗಳೆಂಟು ಸೊಳು ಕಟ್ಟುವಲ್ಲಿಯೊಳವಮ್ಪುವೆ
 ಉಳಿದ ಪದಿನೆಂಟು ವಿಕಲ್ಪದಂಕಂಗಳುಂ ಚತುರ್ಗತಿಗಮನೆ ಕಾರಣಂಗಳಾವಾವೆಂದೊಡೆ—
 ಶುಭತ್ರಿಕವಂ (೩) ಅಶುಭತ್ರಿಕವಂ (೩), ಎಂದಿವುಗಳೊಳು ಉತ್ಕೃಷ್ಟ, ಮಧ್ಯಮ, ಅಧ
 ಮಭೇದದಿಂದೊಂದು ತ್ರಿವಿಧವಾಗಿ ಹೆದಿನೆಂಟಂಕಂಗಳಕ್ಕುಂ || ೧೮ || ಅವರೊಳು ಶುಕ್ಲಲೇ
 ಶ್ಯಯುತ್ಕೃಷ್ಟ ಜಘನ್ಯಾಂಕಂಗಳಿಂ ಕಾಲಂಗೆಯ್ದವರ್ಗಳು, ಸರ್ವಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಯಲ್ಲಿಯೂ, ಕತಾರ
 ಸಹಸ್ರಾರ ಕಲ್ಪಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪುಟ್ಟುವರು. ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಜಘನ್ಯಾಂಕಂಗಳಿಂ ಪಂಚತ್ವಮನೆಯ್ದ
 ಮಧ್ಯಮದೊಳವರ ಮಧ್ಯಮವಿನಾನಂಗಳೊಳು ಸಂಭವಿಸುವರು. ಪದ್ಮಲೇಶ್ಯಯುತ್ಕೃಷ್ಟ
 ಜಘನ್ಯಾಂಕಂಗಳಿಂ ಕಾಲಂಗೆಯ್ದವರ್ಗಳು, ಸಹಸ್ರಾರ, ಸನತ್ಕುಮಾರ, ಮಾಹೇಂದ್ರಕಲ್ಪ
 ದೊಳಂ ಹುಟ್ಟುವರು. ಮಧ್ಯಮದೊಳವರ ಮಧ್ಯಮವಿನಾನಂಗಳೊಳು ಉದಯಿಸುವರು.
 ಪೀತಲೇಶ್ಯಯ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಜಘನ್ಯಾಂಕಂಗಳಿಂ ಪಂಚತ್ವವನ್ನೈದಿದವರು ಸನತ್ಕುಮಾರ, ಮಾ
 ಹೇಂದ್ರಕಲ್ಪದಂತಿಮ ಚಕ್ರವೆಂಬಿದ್ರಕದೊಳಂ, ಶ್ರೇಡಿಬದ್ಧಂಗಳೊಳಂ, ಸೌಧರ್ಮ, ಈಶಾ
 ನಕಲ್ಪದ ರಿತುವೆಂಬ ಮೊದಲಿಂದ್ರಕದೊಳಂ ಶ್ರೇಡಿಬದ್ಧದೊಳಂ ಹುಟ್ಟುವರು. ಮಧ್ಯಮದೊಳ

ನರ ಮಧ್ಯಮವಿನಾನಂಗಳೊಳಂ ಉದಯಿಸುವರು. ಮತ್ತಂ ಕೃಷ್ಣಲೇಶ್ಯೆಯ ಜಘನ್ಯಾಂಕಂಗಳಿಂ ಕಾಳಮಹೋಗ್ರವ್ಯಾಳ ವಿಷಗ್ರಸ್ಥರಾದವರ್ಗವಧಿಸ್ಥಾನಂಗಳುಂ ಐದನೆಯ ನರಕದ ತಿಮಿತ್ರವೆಂಬ ಕಡೆಯಿಂದ್ರಕದೊಳಂ ಸಂಭವಿಸುಗುಂ, ಮಧ್ಯಮದೊಳವರ ಮಧ್ಯಮ ಬಿಲಂಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವರು. ನೀಲಲೇಶ್ಯೆಯುತ್ಪನ್ನ ಜಘನ್ಯಾಂಕಗಳೊಳಂದಂತಕ ಮುಖಾಭ್ಯಂತರಕ್ಕೆ ಸಂದವರ್ಗಳು, ಧೂಮಪ್ರಭೆಯ ಅಂದಮೆಂಬಿಂದ್ರಕದೊಳು ಜನಿಯಿಸುವರು. ಮಧ್ಯಮದೊಳವರ ಮಧ್ಯಮ ಬಿಲಂಗಳೊಳು ಹುಟ್ಟುವರು. ಕಾಮೋತಲೇಶ್ಯೆಯುತ್ಪನ್ನದಿಂ ಜಘನ್ಯಾಂಕಂಗಳಿಂ ಕೃತಾಂತೋದರಾಂತರಕ್ಕೆ ಸಂದವರ್ಗಳು, ಮೂರನೆಯ ನರಕದ ಸಂಜ್ವಲನವೆಂಬಿಂದ್ರಕದೊಳಂ, ಪ್ರಥಮ ನರಕದ ಸೀಮಾಂತಮೆಂಬಿಂದ್ರಕದೊಳಂ ಉದಯಿಸುವರು. ಮಧ್ಯಮದೊಳವರ ಮಧ್ಯಮಬಿಲಂಗಳೊಳು ಹುಟ್ಟುವರು. ಇಂತು ಮತ್ತಂ ಕೃಷ್ಣಲೇಶ್ಯೆಯ ಮಧ್ಯಮಾಂತರದಿಂ ಸತ್ತವರ್ಗಳು, ಭವನತ್ರಯದೊಳಂ ತ್ರಿಸ್ಥಾನವರಂಗಳೊಳುಂ ಹುಟ್ಟುವರು. ಮತ್ತಂ ಕೃಷ್ಣತೃಕಂಗಳ ಮಧ್ಯಮಾಂಕಂಗಳಿಂ ಮರಣಮನೆಯಿದ್ದವರ್ಗಳು ತೇಜಸ್ಥಾನವರಕಾಯಾಂಗಳಾಗಿಯುಂ, ವಿಕಲೇಂದ್ರಿಯಂಗಳಾಗಿಯುಂ ಹುಟ್ಟುವರು. ಮತ್ತಂ ದೇವತೆಗಳುಂ, ನಾರಕರುಂ, ತಂತಮ್ಮ ಲೇಶ್ಯೆಗಳಿಂದಲೇ ಸತ್ತು ಮನುಷ್ಯರುಂ, ತೀರ್ಯಂಜರುಂ, ಅಗಿ ಯಥಾಯೋಗ್ಯದಿಂದ ಹುಟ್ಟುವರು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳಿದ ಲೇಶ್ಯೆಗಳೆಲ್ಲಂ ಭಾವಲೇಶ್ಯೆಗಳು. ದ್ರವ್ಯಲೇಶ್ಯೆಯೆಂಬುವದು, ಪಟ್ಟದ, ನೀಲ, ಕಾಮೋತ, ಪೀತ, ಅಂಬುಜ, ಕಂಠಸಮಪ್ರಭಮೆಂದು ಪಟ್ಟಕಾರಮಕ್ಕುಂ. ಒಂದೊಂದು ಸಂಖ್ಯಾತಾಸಂಖ್ಯಾತ ವಿಕಲ್ಪಂಗಳಾಗುವವು. ಇಂತೀ ದ್ರವ್ಯಲೇಶ್ಯೆ ಭಾವಲೇಶ್ಯೆಗಳೆಲ್ಲದವರು ಮುಕ್ತರು.

ಗಾಹೆ || ಅಯದೊತ್ತಿ ಭಕ್ಕಲೆಸ್ಸಾಪೋಸುಹತಿಯಲೆಸ್ಸಾಹುದೇಶವಿರದತಿ |

ಎತತ್ತೋಸುಕ್ಕಾಲೆಸ್ಸಾ ಅಜೋಗಿತಾಣಂ ಅಲೆಸ್ಸಂತು || ೩೦ ||

ಸೂತ್ರಂ || ದ್ವಿವಿಧಂ ಭವ್ಯತ್ವಂ || ೪೧ ||

ತಾಃ—ಭವ್ಯಂ, ಅಭವ್ಯನೆಂದು ಭವ್ಯವರ್ಗಣೆ ಎರಡು ವಿಧವು || ೨ || ಅಲ್ಲಿ ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನ, ಜ್ಞಾನ, ಚಾರಿತ್ರಂಗಳ ನೆರವಣಿಗೆಯಂ ಪಡೆದು, ಅನಂತಜತುಷ್ಟಯ ಸ್ವರೂಪದಿಂ ಪರಿಣಮಿಸಲ್ಯೆ ಯೋಗ್ಯರಾದ ಜೀವಂಗಳು ಭವ್ಯರು || ೧ || ಎಂದು ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಾದಿಸಾಮಗ್ರಿಯಂ ಪಡೆಯದೆ, ಮುಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದದ ಜೀವಂಗಳು ಅಭವ್ಯರು || ೨ || ಸ್ಥಾನವರಕಾಯಂ ನೊಡಲೊಂಡು ಆಯೋಗಿ ಕೇವಲಿಪರ್ಯಂತಂ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಗುಣಸ್ಥಾನಂಗಳೊಳು ಭವ್ಯರಕ್ಕುಂ. ಮಿಥ್ಯಾಭವ್ಯ ಗುಣಸ್ಥಾನವೊಂದೇ ಅಭವ್ಯರಿಗಾಗುವದು. ಸಿದ್ಧರ್ಗ ಭವ್ಯಭವ್ಯವಿಕಲ್ಪಗಳೆಲ್ಲ.

ಸೂತ್ರಂ || ಪಡ್ವಿಧಾ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಮಾರ್ಗಣಾ || ೪೨ ||

ತಾಃ—ಉಪಶಮ, ವೇದಕ, ಹಾಯಿಕಮೆಂದು ಮೂರುತೆರವು || ೩ || ಮಿಥ್ಯಾತ್ವ, ಸಾಸಾದನ, ಮಿತ್ರ ಎಂಬೀ ಮೂರುಂ, ಪ್ರತಿಪಕ್ಷಂ ಗೂಡಿ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಮಾರ್ಗಣೆ ಆರುಭೇದಮಕ್ಕುಂ || ೪ || ಅವುಗಳೊಳು ಉಪಶಮಿಕಂ ಹ್ವೇದದಿಂದಮೊಂದೇ ಸಮಯ ವಿಕಲ್ಪಮುತ್ಪತ್ತಿಯತ್ತಣಿಂ

ಲಾಂತವಕಲ್ಪದೊಳು ಹದಿನೂರು, ಅಚ್ಚುತಕಲ್ಪದೊಳು ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡು, ಉಪರಿಮ
ಗ್ರೈವೇಯಕದಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತೊಂದು ಸಾಗರೋಪಮಂಗಳು, ತಂತವ್ಯಾಯುಷ್ಯಂಗಳು, ಹೀನಂ
ಗಳಾಗುವವು. ಮತ್ತನಾವೇಡಕ ಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿಯು ಉಪಕಮ ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನೇರಲು ಬಗೆದನಾ
ದೊಡೆ, ಮುನ್ನಂ ಕರಣತ್ರಯಂಗಳಂ ವಿಸಂಯೋಜಿಸುತ್ತಂ, ಮತ್ತಂ ತ್ರಿಕರಣಂಗೆಯ್ದು ದರ್ಶ
ನವೋಹನೀಯ ತ್ರಿಕಮನುಪಕಮಿಸಿ, ದ್ವಿತೀಯೋಪಕಮಿಕನಾಗಿ ತನ್ನಮ್ಯಕ್ತ ಸಹಿತಮುಪಕಮ

ಶ್ರೇಷ್ಠಾರೋಹಣಂಗಳ್ಯು ಮಿಳಿದೋಡೆ ಆ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ ಬೆರಸಿಯಿಳಿಗುಮೆಲ್ಲಿಯಾನುಂ ಆಯು
ಷ್ಯಮಿಲ್ಲದಿದೋಡೆ ಸತ್ತು ಲೇತ್ಯಾನಕದಿಂ ಪುಟ್ಟುಗುಂ. ಪರಿಹಾರಾಹಾರ ಋದ್ಧಿಗಳುಂ, ಮನಃಪ
ರ್ಯಾಯಜ್ಞಾನನುಂ, ಪ್ರಥಮೋಪಶಮಕ್ಕಿಲ್ಲ, ದ್ವಿತೀಯೋಪಶಮಕ್ಕೆ ಸಂಭವನುಂಟು. ಮತ್ತಂ
ದರ್ಶನವೋಹನಿಯು ಹ್ವಪಣ ಪ್ರಾರಂಭ ಕುರು ಕರ್ಮಭೂಮಿಯ ಮನುಷ್ಯರಪ್ಪಸಂಯತಾದಿ
ಚತುರ್ಗುಣಸ್ಥಾನದವರು, ತೀರ್ಥಕರ ಪಾದಮೂಲದೊಳು ಮೇಣ್ ಕೇವಲಿಗಳ ಪಾದಮೂಲ
ದೊಳು, ಮೇಣ್ ಶ್ರುತಕೇವಲಿಗಳ ಪಾದಮೂಲದೊಳಿದೂ ಆ ನಾಲ್ವರುಂ ದರ್ಶನವೋಹ
ನೀಯ ತ್ರಿಕಮಂ ಹ್ವಪಿಯಿಸುವರೆಂತೆಂದೋಡೆ—

ನಿರ್ವಾಣಯೋಗ್ಯಮವು ಹ್ವೇತ್ರಮುಂ, ಕಾಲಮುಂ, ಭವಮುಂ, ವಯಸಮುಮೆಂದಿಂತೆ
ರಡರೊಳು, ಕುಭಲೇತ್ಯಗಳ ವೃದ್ಧಿಯುಂ, ಕಪಾಯಂಗಳ ಹಾನಿಯುಂ, ಎಂದಿವಂ ತಾಳ್ವಿದಾತಂ
ಮುನ್ನಂ ತ್ರಿಕರಣಂಗಳಿಂದನಂತಾನುಬಂಧಿಗಳ ಪರಪ್ರಕೃತಿ ಸ್ವರೂಪನುಂ ಮಾಡಿ, ಮತ್ತಂ
ತ್ರಿಕರಣಂಗಳ್ಯು, ಮಿಥ್ಯಾತ್ವಕರ್ಮಮಂ ನಿರ್ಮೂಲಂ ಮಾಡಿ, ಸಮ್ಯಗ್ಮಿಥ್ಯಾತ್ವಮಂ ತದನ
ಂತರಂ ಕೆಡಿಸಿ, ಬಳಿಕಂ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ ಪ್ರಕೃತಿಯುಮಂ ನಿಶ್ಚೇಪವಾಗಿ ಹ್ವಪಿಯಿಸಿ, ಹ್ವಾಯಿಕ
ಸಮ್ಯಗ್‌ದೃಷ್ಟಿಯಕ್ಕುಂ. ಆ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ ಅಸಂಯತ ಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿಯಿಂ ತೊಟ್ಟು, ಸಿದ್ಧವರ
ಗಮಕ್ಕುಂ. ಉಪಶಮ ಸಂಮ್ಯಕ್ತ್ವಮುಮಸಂಯತನಿಂ ತೊಟ್ಟು, ಉಪಶಾಂತಕಪಾಯಂ ಬರ
ಗಮಕ್ಕುಂ. ವೇದಕಮುಂ ಪ್ರಥಮೋಪಶಮ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವವುಂ ಅಸಂಯತಾದಿ ಚತುರ್ಗುಣಸ್ಥಾನ
ದೊಳತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಿಥ್ಯಾತ್ವವುಂ, ಸಮ್ಯಗ್ಮಿಥ್ಯಾತ್ವಮುಂ, ಸಾಸಾಧನ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಮುಂ, ತಂತಮ್ನ
ಗುಣಸ್ಥಾನದೊಳೆಯಕ್ಕುಂ. ಆ ಹ್ವಾಯಿಕ ಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿಗಳುಮಾಭವದೊಳು, ಮೇಣ್ ಮೂ
ರುಭವದೊಳು, ಮೇಣ್ ನಾಲ್ಕುಭವದಿಂ ಮೇಲೆ ಸಂಸಾರದೊಳಿರರು. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಸಾರಿಯುಂ
ಕುರಿತು ಜಘನ್ಯದಿಂದಂತರ್ಮೂಹೂರ್ತಂ, ಉತ್ಕೃಷ್ಟದಿಂದಂತರ್ಮೂಹೂರ್ತಾದಿ ಕಾಪ್ತಾವ
ರ್ಷದಿಂ ಕುಂದಿದೆರಡು ಪೂರ್ವಕೋಟಿಯಿನ್ನಧಿಕವಾಗುಳ್ಳ ಮೂನತ್ತೂರು ಸಾಗರೋಪಮ
ಮಕ್ಕುಂ, ಸಿದ್ಧರ್ಗ ಕಡೆಯಿಲ್ಲ. (ವೇದಕೋಪಶಮ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವದಿಂ ಬಳಿಬಳಿಚಿದರಾದಡೆ
ಅರ್ಧಪುದ್ಗಲ ಪರಾವರ್ತನಕಾಲಮಿರ್ಪರು.)

ಗಾಹೆ || ದೇವೇಸುದೇವ ಮಣುವೆ ಸುರಣರ ತಿರಿಯೆ ಚದುಗ್ಗದಿ |

ಸುಂಪಿಕದ ಕರಣಿಜ್ಜು ಪ್ವತ್ತಿಕಮಸೇ ಅಂತಮುಹುತೇಣ || ೩೧ ||

ದರ್ಶನವೋಹನೀಯ ಹ್ವಪಣಿಯಂ ಪೇಳ್ವಲ್ಲಿ ಮೂರು ಪ್ರಕೃತಿಗಳು ಹ್ವಪಿಯಿಸೆ, ಸಮ್ಯ
ಕ್ತ್ವಪ್ರಕೃತಿಯೆಲ್ಲಮಂ ಹ್ವಪಿಯಿಸಿ, ಬಂದಂತರ್ಮೂಹೂರ್ತವಿರ್ದಲ್ಲಿ, ದೇವಗತಿಯೋಳ್ವಟ್ಟ
ಲಕ್ಕುಂ ಎರಡಂತರ್ಮೂಹೂರ್ತಕಾಲವಿರ್ದಲ್ಲಿ, ದೇವಮನುಷ್ಯಗತಿಯಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಲಕ್ಕುಂ
ಮೂರಂತರ್ಮೂಹೂರ್ತವಿರ್ದಲ್ಲಿ, ಸುರನರ ತಿರಿಯಗ್ಗತಿಯೋಳ್ವಟ್ಟಲಕ್ಕುಂ. ನಾಲ್ಕಂತ
ರ್ಮೂಹೂರ್ತವಿರ್ದಲ್ಲಿ, ಚತುರ್ಗತಿಯೊಳು ಕ್ರಮದಿಂ ಪುಟ್ಟಲಕ್ಕುಂ ವೇದಕೋಪಶಮಸಮ್ಯ
ಕ್ತ್ವದಿಂ ಬರ್ಹಿದರಾದಡೆ, ಅರ್ಧಪುದ್ಗಲ ಪರಾವರ್ತನಕಾಲಮಿರ್ಪರು.

ಸೂತ್ರಂ || ದ್ವಿವಿಧಂ ಸಂಜ್ಞಿತ್ವಂ || ೪೪ ||

ತಾಃ—ಸಂಜ್ಞಿಯುಂ, ಅಸಂಜ್ಞಿಯುಮೆಂದಿತ್ತರಂ. ಆದೇಂತಂದೊಡೆ—ಅಂಗೋಪಾಂಗ ದುದಯದೊಳಾದ ವಿಕಸಿತಮಪ್ಪಪ್ಪದಳ ಪದ್ಯಾಕಾರಮಂ ಪೋಲ್ವ ದ್ರವ್ಯಮನದೊಳು ಹ್ವಯೋ ಪಶಮಮುಂ, ಅರಿತಮುಂ ಮನೋ ಇಂದ್ರಿಯಮೆಂಬುದದನೊಡೆಯಾತಂ ತಕ್ಕುದುತಗದೆಂಬು ದುಮಂ, ಪುನಿನನ್ನಿಯೆಂಬುದುಮಂ ಮುನ್ನವಾರ್ಯಯ್ಯಶಿಕ್ಷಿಸಿದುದಂ ಕೈಕೊಳ್ಳುಂ, ಪೆಸರೊಳ್ಳ ಕರೆದೊಡೆ ಬಕ್ಕುಮದು ಸಮಸ್ತಮಿನಿತರಿಂದಗಲ್ಲದೇ ಅಮನಸ್ಕವು. ಇಂದ್ರಿಯದಾವರಣಂ ಹ್ವಯೋಪಶಮಮುಂ, ತದರ್ಥಬೋಧಂ ನಿಜಮಿಂತೀ ಎರಡುಂ ಹಿತಾಹಿತವಿಧಿನಿಶೇಷಾ ತ್ವಿಕೆಯು ಶಿಕ್ಷೆ ಎಂಬುದದು ಮನುಷ್ಯಾದಿಗಳ್ಳಕ್ಕುಂ, ಕರಚರಣ ಚಲನಾದಿಗಳಂ ಕ್ರಿಯೆ ಎಂಬುದು, ಅದು ವ್ಯವಭಾದಿಗಳ್ಳಕ್ಕುಂ. ಚರ್ಮಪುತ್ರಿಕಾದಿಗಳಂ ವಿಧವಿದಾನಾದಿಗಳನುಪದೇಶ ಮೆಂಬುದದನುಳ್ಳುದು ಗಜಾದಿಗಳ್ಳಕ್ಕುಂ. ಶೋಕಾದಿಗಳ ಪಾತಮಾಳಾಪಮನುಳ್ಳುದು ಚಾಣಾ ಕ್ಯಾದಿಗಿಣಿ ಮೊದಲಾದವು.

ಕಂದ|| ನೋಯಿಂದ್ರಿಯದಾವರಣಂ |

ಹ್ವಯೋಪಶಮಂ ತದರ್ಥಬೋಧಂ ನಿಜಮಿ- ||

ನೋಯೆರಡುಂ ಸನ್ನಿಗಮ- |

ತ್ತಾಯೆರಡುಂ ಮೊರಗು ಸನ್ನಿಗರ್ಹನಮತದಿಂ || ೧೩ ||

ತಾಃ—ಏಕೇಂದ್ರಿಯದಿಂ ತೊಟ್ಟು, ಅಸಂಜ್ಞಿಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಂಬರಂ, ಅಸಂಜ್ಞಿಗಳು. ಸಂಜ್ಞಿ ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಯಿಂ ತೊಟ್ಟು, ಕ್ಷೀಣಕಷಾಯಂಬರಂ ಸಂಜ್ಞಿಗಳು. ಸಯೋಗಿಕೇವಲಿ ಗಳುಂ, ಸಮನಸ್ಕರುಂ. ಅಮನಸ್ಕರುಮಲ್ಲರು.

ಸೂತ್ರಂ || ಅಹಾರೋಪಯೋಗಶ್ಚೇತಿ || ೪೫ ||

ತಾಃ—ಇತ್ತರದಾಹಾರಮುಂ, ಇತ್ತರದುಪಯೋಗಮುಮೆಂತನೆ—

ಕಂದ|| ಬಹುಭೇದ ಮನೋವಾಗ್ನಿ- |

ಗ್ರಹತ್ರಯಕ್ಕುಚಿತಮಪ್ಪ ಪುಷ್ಕಲ ಪಿಂಡಂ ||

ಗ್ರಹಣಮನಾಗಮನಿಪುಣ- |

ರ್ಬಹುನಯರಾಹಾರಮೆಂದದಂ ಪ್ರಕಟಿಸುವರ್ || ೧೪ ||

ತಾಃ—ಔದಾರಿಕ, ವೈಕ್ರಿಯಕ, ಆಹಾರಕಮೆಂಬ ಮೂರುಂ ನೋಕರ್ಮಕರೀರ ಪ್ರಕೃತಿ ಬಂಧಂಗಳುಂ, ನೋಕರ್ಮವರ್ಗಣಂಗಳುಂ, ತಂತನ್ನು ವಾಕ್ಯಕೃತಿಗೆ ಭಾಷಾವರ್ಗಣಿಗಳನಾ ತ್ವಂ ಸಯೋಗ್ಯವತದಿಂ, ಕಾದಕಬ್ಬಿಣದ ಗುಂಡಂ ನೀರೊಳಗಿಕ್ಕಿದನೈ ಸುತ್ತಲುಂ ಕರ್ಮಪುಷ್ಕ ಲಮಂ ತೆಗೆವುದಾಹಾರಮೆಂಬುವದು. ಅನ್ತಃಪ್ರವಾಹಾರಂ ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಯಿಂ ತೊಟ್ಟು, ಸಯೋಗಿ ಕೇವಲಿಗಳವರಿಗೆ ಆಗುವದೆಂದರ್ಥವು. ಆಯರ್ಥಮಂ ವಿಪರೀತಂ ಮಾಡಿ ಕೆಲಂಬರಜ್ಞಾನಿ ಗಳು ಸರ್ವಜ್ಞಂಗೆ ಕಬಳಾಹಾರಮುಂಟೆಂದು ನುಡಿವರದು ಪುನಿ.

ಗಾಹೆ || ಜೋಕಮ್ನಕಮ್ನಹಾರೋಲೆಪ್ಪಾಹಾರೋಯಕಬಳಮಾಹಾರೋ |

ಓಜಮಜೋವಿಯಕಮನೋ ಅಹಾರೋಭವ್ವಿಹೋ ಜೇಯೋ || ೩೨ ||

ಜೋಕಮ್ನಕಮ್ನಹಾರೋ ಜೇವಾಣಂ ಹೋದಿ ಚವುಗಯಿಗಯಾಣಂ |

ಕಬಳಹಾರೋ ಣರಪಸುರುಬ್ಬೇಸುಯಲೆಪ್ಪಾಹಾರೋ || ೩೩ ||

ಪಬ್ಬಿಣಓಜಾಹಾರೋ ಅಂಡಯಮಯ್ಯೇಸು ವಡ್ಡಮಾಣಾಣಂ |

ದೇವೇಸುಮಾಣಾಹಾರೋ ಚವುವಿಸಾಣ್ಠಿದಿ ಕೇವಳೇಜೋ || ೩೪ ||

ಜೋಕಮ್ನಕಮ್ನಹಾರೋ ಉದಯಾರೇಣ ತಸ್ಸ ಆಯಾಮೇ |

ಭಣಿಯಾ ಣಹುಣಿಚ್ಚಯೇಣ ಸೋವಿಹುಲಿಯರಾವ್ಯಾಪರೋಜಮ್ವಾ || ೩೫ ||

ತಾ:—ಅಂತವು ಅಹಾರಮಿಲ್ಲದವರಾರಂದೊಡೆ-ವಿಗ್ರಹಗತಿಯ ಜೀವಂಗಳುಂ ಸಮುದ್ರಾ
ತಕ್ಕ ಸಂದ ಕೇವಲಿಗಳುಂ, ಅಯೋಗಿಕೇವಲಿಗಳುಂ, ಸಿದ್ಧರುಂ, ಅನಾಹಾರಿಗಳು. ಮತ್ತೊಂದು
ವಿಶೇಷಂ ಸತ್ತುಪುಟ್ಟಲು ಮೋವಾಗಲಾಹಾರಿಗಳುಮನಾಹಾರಿಗಳುಮೊಳರಂದೊಡೆ, ಮಜು
ಗತಿಯೊಳು ಸಲುವರಾಹಾರಿಗಳು, ವಕ್ರಗತಿಯೊಳು ಸಲುವ ಜೀವಂಗಳನಾಹಾರಿಗಳು.

ಕಂದ || ಮಜುಗತಿಕೊಂಕದೆ ಸಲ್ವದು |

ಮಜುಗತಿಯೊಂದೆರಡು ಮೂರು ಕೊಂಕುಳ್ಳದು ತಾಂ ||

ಮಜುವಿನೊಳಾಹಾರಿಗಳುಂ |

ಮಜುವಿನೊಳಾಹಾರಿಯಲ್ಲು ಮತ್ತಾಜೀವಂ || ೧೫ ||

ತಾ:—ಅಹಾರಕಾಲಮುತ್ಯವ್ಯದಿಂ ಸೂಚ್ಯಂಗಳುಗಳಾಸಂಖ್ಯೆಯಭಾಗಮಕ್ಕುಂ. ಅದೆಂ
ತನೆ—ಸಂಖ್ಯಾತವಿಕಲ್ಪಂಗಳ ಪ್ರಮಾಣಮಕ್ಕುಂ. ಉತ್ಸರ್ಪಿಣಿಯವಸರ್ಪಿಣಿಯುಮಂ ಕೂಡಿ
ದೊಡೆ ಕಲ್ಪಮೆಂಬುದಕ್ಕುಂ. ಕಾರ್ಮಣಕಾಯಯೋಗದೊಳನಾಹಾರಮಕ್ಕುಂ. ಅನಾಹಾರಕಾ
ಲಮೊಂದೆರಡು ಮೂರುಂ ಸಮಯಂಗಳಕ್ಕುಂ. ಇಂತೀ ಮಾರ್ಗಣಿಗಳೊಳಗೆ ಸಿದ್ಧರ್ಗ ಸಿದ್ಧಗ
ತಿಯಕ್ಕುಂ, ಕೇವಲಜ್ಞಾನಮುಂ, ಕೇವಲ ದರ್ಶನಮುಂ, ಹ್ರಾಯಿಕಸಮ್ಯಕ್ತ್ವವುಂ, ಅನಾಹಾ
ರಕಮುಂ, ಮಾರ್ಗಣಾವಯವಂಗಳಕ್ಕುಂ. ಇಂತೀ ಗುಣಸ್ಥಾನಮಾರ್ಗಣಸ್ಥಾನಂಗಳೆಂ ಜೀ
ವತ್ವಂ ಸೂಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಗಾಹೆ || ಸಿದ್ಧಾಣಂ ಸಿದ್ಧಗಯಿಕೇವಳಣಾಣಂಚ ದಂಸಣಂ ಖಯಿಯಂ |

ಸಂಮತ್ತಮಾಣಾಹಾರಂ ಉಪಜೋಗಾಣಂ ಕಮಪ್ಪಲುತ್ತಿ || ೩೬ ||

ಸೂತ್ರಂ || ಉಪಯೋಗಶ್ಚೇತಿ || ೪೭ ||

ಗಾಹೆ || ಉವಟಗೋ ದುವಿಯಪ್ಪೋ ದಂಸಣಾಣಂ ಚ ದಂಸಣಂ ಚದುದಾ |

ಚಕ್ಪು ಅಚಕ್ಪು ಓಹೀ ದಂಸಣಮಥ ಕೇವಲಂ ಜೇಯಂ || ೩೭ ||

ತಾ:—“ಉವಟಗೋ ದುವಿಯಪ್ಪೋ” ಉಪಯೋಗೋ ದ್ವಿವಿಕಲ್ಪ: “ದಂಸಣಾ
ಣಂಚ” ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪಕಂ ದರ್ಶನಂ ಸವಿಕಲ್ಪಕಂ ಜ್ಞಾನಂ, ಜ್ಞಾನೋಪಯೋಗಮುಂ, ದರ್ಶ
ನೋಪಯೋಗಮೆಂದು ಉಪಯೋಗವು ಏರಡು ವಿಧವು.

ಚ ಪುನಃ " ದಂಸಣಂ ಚದುಧಾ " ದರ್ಶನಂ ಚತುರ್ಥಾಭವತಿ, " ಚಕ್ಷು ಅಚಕ್ಷು ಓಹೀ ದಂಸಣಮಥಕೇವಲಂ ಕೇಯಂ " ಚಕ್ಷುದರ್ಶನಮಚಕ್ಷುದರ್ಶನಮಧಿದರ್ಶನಮಥ ಅಥೋ ಕೇವಲದರ್ಶನಮಿತಿ ವಿಜ್ಞೇಯಮ್.

ಗಾಹೆ || ಸಾಣಂ ಅಥವಿಯಪ್ಪಂ ಮದಿಸುದಿಹೀ ಅಸಾಣಸಾಣಾಣಿ |

ಮಣಪಜ್ಜವಕೇವಲಮವಿ ಪಚ್ಚಕ್ಷು ಪರೋಕ್ಷಭೇಯಂ ಚ || ೩೪ ||

ತಾಃ--" ಸಾಣಂ ಅಥವಿಯಪ್ಪಂ " ಜ್ಞಾನಮಪ್ಪವಿಕಲ್ಪಂ ಭವತಿ, " ಮದಿಸುದಿ ಓಹೀ ಅಸಾಣಸಾಣಾಣಿ " ಅತ್ರಾಪ್ಪ ವಿಕಲ್ಪಮಧ್ಯೇ, ಮತಿಕ್ರುತಾನಧಯೋ ಮಿಥ್ಯಾತ್ವೋದಯವತಾದ್ವಿ ಪರೀತಾಭಿನಿವೇಶರೂಪಾಣ್ಯಜ್ಞಾನಾನಿ ಭವಂತಿ, ತಾನ್ಯೇವಕುದ್ಧಾತ್ಮಾದಿತತ್ವವಿಷಯೇ, ವಿಪರೀತಾಭಿನಿವೇಶರಹಿತತ್ವೇನ, ಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿಜೀವಸ್ಯ ಸಮ್ಯಗ್ಜ್ಞಾನಾನಿ ಭವಂತಿ.

" ಮಣಪಜ್ಜವಕೇವಲಮವಿ " ಮನಃಪರ್ಯಾಯಜ್ಞಾನಂ ಕೇವಲಜ್ಞಾನಮಪ್ಯೇವಮಪ್ಪವಿಧಂ ಜ್ಞಾನೋಪಯೋಗಂ ಭವತಿ.

" ಪಚ್ಚಕ್ಷು ಪರೋಕ್ಷ ಭೇಯಂ ಚ " ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಪರೋಕ್ಷಭೇದಂಚ ಅವಧಿಮನಃಪರ್ಯಾಯದ್ವಯಮೇಕದೇಶಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಂ, ವಿಭಂಗಾವಧಿರಪಿ ದೇಶಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಂ, ಕೇವಲಜ್ಞಾನಂ ಸಕಲ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಂ ಶೇಷಚತುಷ್ಟಯಂ ಪರೋಕ್ಷಮಿತಿ.

ಅಲ್ಲಿ ದರ್ಶನೋಪಯೋಗಂ ನಾಲ್ಕುತರಂ, ಜ್ಞಾನೋಪಯೋಗಮೆಂಟುತರಂ, ಇಂತು ಉಪಯೋಗವು ದ್ವಾದಶಭೇದವು || ೧೨ || ಮೊದಲೆರಡು ಗುಣಸಾಧನದೊಳು ಕುಮತಿ, ಕುಕ್ರುತ, ವಿಭಂಗಮೆಂಬೀ ತ್ರಯಮುಂ. ಚಕ್ಷುರಚಕ್ಷುದರ್ಶನವೆಂಬೀ ಪಂಚೋಪಯೋಗಮು ಕ್ಯುಂ || ೫ || ಮಿತ್ರನಲ್ಲಿ ಸಮ್ಯಗ್ಮಿಥ್ಯಾತ್ಮರೂಪಂಗಳಾದ ಮಿಶ್ರೋಪಯೋಗಂಗಳಾಗುವವು. ಅಸಂಯತ, ದೇಶವ್ರತಿದ್ವಯದೊಳು, ಮತಿಕ್ರುತಾನಧಿಜ್ಞಾನತ್ರಯಮುಂ, ಚಕ್ಷುರಚಕ್ಷುರವಧಿದರ್ಶನತ್ರಯಮುಮೆಂಬೀ ಅರು ಉಪಯೋಗಂಗಳಾಗುವವು. ಪ್ರಮತ್ತನಾದಿಯಾಗಿ ಜ್ಞೇಷಕಪೂಯಪರ್ಯಂತವಿರುವ ಗುಣಸಾಧನಗಳಲ್ಲಿ, ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಆರುಂ, ಮನಃಪರ್ಯಾಯವುಂ ಕೂಡಿ ಏಳು ಉಪಯೋಗಂಗಳಾಗುವವು. ಜಿನಸಿದ್ಧರುಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲಜ್ಞಾನೋಪಯೋಗವುಂ, ಕೇವಲದರ್ಶನ ಉಪಯೋಗವುಂ, ಎಂಬೀ ಎರಡು ಉಪಯೋಗಗಳುಂಟಾಗುವವು.

ಗಾಹೆ || ಗುಣಜೀವಾಪಜ್ಜತ್ತಿಪಾಣಾಸಂಣಾಯಮಗ್ಗಣವೋಯಂ |

ವಿವಜೋಗೋವಿಯಕಮಸೋ ವಿಸಂತುಪರೂವಣಾ ಭಣಿಯಂ || ೩೬ ||

ಇಂತು ಜೀವದ್ರವ್ಯವು ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಈ ಮಾರ್ಗಣಸಾಧನೋಪಯೋಗಂಗಳೊಳಗೆ ಸಿದ್ಧಗತಿಯುಂ, ಕೇವಲಜ್ಞಾನಮುಂ, ಕೇವಲದರ್ಶನಮುಂ, ಹ್ರಾಯಿಕಸಮ್ಯಕ್ತ್ವವುಂ, ಅನಾಹಾರಕದ್ವಯಮುಂ, ಜಗತ್ರಯಕಾಲತ್ರಯವರ್ತಿ ಸಕಲ ಪದಾರ್ಥಯುಗಪದವಲೋಕನ, ಸಕಲ ವಿಮಲಕೇವಲಜ್ಞಾನ ಕೇವಲದರ್ಶನೋಪಯೋಗವೆಂಬಿವುಗಳು ಸಾಕ್ಷಾದುಪಾದೇಯವೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯವು.

ನೂತ್ರಂ || ಪುದ್ಗಲಾಕಾಶಕಾಲದ್ರವ್ಯಾನ್ರವತ್ಪ್ರತ್ಯೇಕಂದ್ವಿವಿಧಾಃ || ೪೭ ||

ತಾಃ—ಪರಮಾಣುಸ್ಯಂಧ ಭೇದಗಳಿಂದ ಪುದ್ಗಲವೆರಡುವಿಧವು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—ಸೂಕ್ಷ್ಮವುಂ, ಜಲಾನಲಾದಿಗಳಿನವಿವಿಧವುಂ, ಅವಿಭಾಗಿಯುಂ ವರ್ಣಚತುಷ್ಟಯದಿಂ, ಪೂರಣಗಲನ ಸ್ವಭಾವವುಂ, ಏಕೈಕ ವರ್ಣಗಂಧರಸಸ್ಪರ್ಶನ ದ್ವಯಾನ್ವಿತಮುನುಪ್ಪದು ಪರಮಾಣುಯೆಂಬುದಕ್ಕುಂ.

ಗಾಹೆ || ವಿಯರಸವಂಣಗಂಧಾಕೋಪಾಸಾಸಂಧಕಾರಣಮಸಂಧಂ |

ಖಂಡಂತರಿದಂದವ್ವೇ ಪರಮಾಣುತಂ ವಿಯಾಣಾಹಿ || ೪೮ ||

ಸ್ಯಂಧಮಂತೇ—ದ್ವೈಣುಕಾದಿಸಂಖ್ಯಾತಾಸಂಖ್ಯಾತನಂತವಿಕಲ್ಪಮನುಳ್ಳದು. ಆ ಪರಮಾಣುಮನಂತಗೊಂಡಡೊಂದು ಸಂಜ್ಞಾಸಂಜ್ಞೆ ಎಂಬುದಕ್ಕುಂ. ಅದನೆಂಟುಗೊಂಡಡೆ ಸಂಜ್ಞೆಯೆಂಬುದಕ್ಕುಂ, ಅದನೆಂಟುಗೊಂಡಡೆ ತ್ರುಟರೇಣು, ತ್ರುಟರೇಣುವೆಂಟರಿಂ ತ್ರಸರೇಣು, ತ್ರಸರೇಣುವೆಂಟರಿಂ ರಥರೇಣು, ಈ ಕ್ರಮದಿಂದಪ್ಪಾಪ್ಪಗುಣಿತಂ ಮಾಡುತ್ತಂ ಮೋಗೆ ಉತ್ತಮ, ಮಧ್ಯಮ, ಜಘನ್ಯ ಭೋಗಭೂಮಿಜರ, ಕರ್ಮಭೂಮಿಜರ, ವಾಲಾಗ್ರಮುಂ, ಲಿಕ್ಷೆಯುಂ, ಯೋಕೆಯುಂ, ಎನೆಯುಂ, ಅಂಗುಳಮಕ್ಕುಂ, ಅಯಂಗುಳಮಾತ್ಮಾಂಗುಳಮುತ್ಸೇದಾಂಗುಳ, ಪ್ರಮಾಣಾಂಗುಳವೆಂದು ತ್ರಿವಿಧಮಕ್ಕುಂ.

ಕಂದ || ನರರಾವುದೊಂದುಕಾಲದ |

ಕರಾಂಗುಳಂ ತಾನದಕ್ಕುಮಾತ್ಮಾಂಗುಳಮಾ ||

ಬೆರಲಿಂ ಥತ್ರಸುಜಾಮರ |

ಸುರಗೃಹ ಕಳಸಾಂಬರಾದಿಯುಂ ಪವಣಿಸುಗುಂ || ೪೯ ||

ತಾಃ—ಪ್ರಮಾಣವೃದ್ಧಿಯಿಂ ಬಂದ ಎನೆಯನೆಂಟುಗೊಂಡಡೆ, ಉತ್ಸೇದಾಂಗುಲ ಒಂದಾಗುವದು. ಅದರಿಂ ಚತುರ್ಗತಿಯ ಜೀವಂಗಳ ಕರೀರೋತ್ಸೇದಮುಂ, ಅಕೃತ್ರಿಮ ಚೈತಾಲಯಂಗಳುಮೆಂದಿವು ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯವಂ ಪ್ರಮಾಣಿಸುವದು, ಉತ್ಸೇದಾಂಗುಲವು. ಅದನೈನೊರುಗೊಂಡಡೆ, ಒಂದು ಪ್ರಮಾಣಂಗುಲವು. ಭುವನತ್ರಯ, ದ್ವೀಪ, ಸಮುದ್ರ, ಪರ್ವತ, ನದಿ, ನದ ಹ್ರದವಿನಾಸ ಭವಾದಿಗಳ ಪ್ರಮಾಣಿಸುದಿಂತೀಯಂಗುಲಂಗಳನಾರುಗೊಂಡರೊಂದಡ್ಡಿ, ಎರಡಡ್ಡಿಯಿಗ್ಗೇಣು, ಎರಡುಗೇಣಿಂ ಮೊಳ, ಮೊಳನೆರಡರಿಂ ಕಿಷ್ಟು, ಕಿಷ್ಟು ದ್ವಯದಿಂ ದಂಡಂ, ದಂಡದ್ವಿಸಹಸ್ರದಿಂ ಕ್ರೋಶಂ, ಕ್ರೋಶಚತುಷ್ಟುಂ ಯೋಜನಮೊಂದಕ್ಕುಂ.

ಮತ್ತಂ ಸ್ಯಂಧಂಗಳು, ಬಾದರ ಬಾದರಮುಂ, ಬಾದರಮುಂ, ಸೂಕ್ಷ್ಮಬಾದರಮುಂ, ಸೂಕ್ಷ್ಮಮುಂ, ಸೂಕ್ಷ್ಮಸೂಕ್ಷ್ಮಮುಮೆಂದಿವಕ್ಕುಂ. ಇವಕ್ಕೆ ಯಥಾ ಸಂಖ್ಯೆಯುಂ, ಸಂಖ್ಯೆಯುಂ, ಪೃಥ್ವಿಯುಂ, ಬಲಮುಂ, ಛಾಯೆಯುಂ, ಚತುರಿದ್ರಿಯ ವಿಷಯಮುಂ, ಕರ್ಮಪುದ್ಗಲಮುಂ, ಕರ್ಮಾತೀತಮುಮೆಂದು ಪಟ್ಟಕಾರಮಕ್ಕುಂ || ೫೦ || ಮುಂಪೇಳ್ವ ಪರಮಾಣುಗಳತಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳಪ್ಪದರಿಂ ಸರ್ವಾವಧಿಜ್ಞಾನಕ್ಕುಂ, ಕೇವಲಜ್ಞಾನಕ್ಕುಂ ವಿಷಯಮಲ್ಲದೆ, ಉಳಿದ ಜಾನಂಗಳಿಗೆ ವಿಷಯಮಲ್ಲದು. ಅಂತಪ್ಪ ಪರಮಾಣುಗಳೊಳೊಂದರೊಳು ಸ್ಥಿಗ್ಧ ರೂಪತ್ವಗುಣದಿಂಪತ್ತಿದ್ವೈಣುಕಾದಿ ಸ್ಯಂಧಗಳಕ್ಕುಂ, ಅದುತಾಂ ಕಾರಣ ಪರಮಾಣುವಕ್ಕುಂ, ಸ್ಯಂಧಂಗಳು

ಬಿರಿಬಿರಿದೊಂದೊಂದಂ ಮತ್ತುವಿಟ್ಟು ಪರಮಾಣುಗಳಮೃದದು ಕಾರ್ಯಪರಮಾಣುವೆಂಬುದಕ್ಕುಂ. ಪಂಚವರ್ಣ, ಪಂಚರಸ, ದ್ವಿಗಂಧ, ಅಷ್ಟಸ್ಪರ್ಶಮೊಂದಿವು ಪುಷ್ಕಲದ್ರವ್ಯದ ವಿಭಾವಗುಣಂಗಳಕ್ಕುಂ. ಕಬ್ಬ, ಬಂಧ, ಸೂಕ್ಷ್ಮ, ಸ್ಥೂಲ್ಯ, ಸಂಸ್ಥಾನ, ಭೇದ, ತಮ, ಛಾಯಾತಮೋದ್ಯೋತಮೊಂದಿವು ಪುಷ್ಕಲದ್ರವ್ಯದ ವಿಭಾವವರ್ಯಾಯಂಗಳಕ್ಕುಂ.

ಆಕಾಶದ್ರವ್ಯವು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ-ಲೋಕಾಕಾಶವುಂ, ಅಲೋಕಾಕಾಶಮೊಂದಾಕಾಶದ್ರವ್ಯವೆರಡು ಭೇದವು ||೨|| ಅದರಲ್ಲಿ ಲೋಕಾಕಾಶವು ಜೀವದ್ರವ್ಯಂಗಳಿಗೆ ಆಧಾರವಾಗುವದು ||೧|| ಜೀವಾದಿ ದ್ರವ್ಯಗಳೆಲ್ಲದಿರುವದು, ಮತ್ತು ಕುಡ್ಡವಾಗಿರುವದು, ಅಲೋಕಾಕಾಶವು || ೨ ||

ಕಾಲದ್ರವ್ಯವೆಂತೆನೆ-

ಪರಮಾರ್ಥಕಾಲಂ, ವ್ಯವಹಾರಕಾಲವೆಂದು ಎರಡು ವಿಧವು ||೨|| ಅದು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ-ಪರಮಾರ್ಥಕಾಲವು ಅದಿನುಧ್ಯಾನಸಾನವಿರಹಿತವುಂ, ಅನೂರ್ತವುಂ, ಅನಸ್ಥಿತವುಂ, ಅಗುರುಲಘುಕವುಂ, ಸೂಕ್ಷ್ಮತ್ವವುಂ, ಜೀವಾದಿ ದ್ರವ್ಯಂಗಳಂ ತನಗಾವರ್ತನಾನಿಮಿತ್ತಮಪ್ಪದದು ಲೋಕಾಕಾಶದೊಳೊಂದೊಂದು ಪ್ರದೇಶದೊಳು ಒಂದೊಂದು ಕಾಲಾಣುಗಳು ರತ್ನರಾಶಿಯನೆ ಇರುವವು. ಪ್ರದೇಶನೆಂಬುವದು ಪರಮಾಣುವಿರುವ ಜ್ಞೇತ್ರವು. ಕಾಲದ್ರವ್ಯಂ ಲೋಕಾಕಾಶ ಪ್ರದೇಶವೆಷ್ಟಿರುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟೇ ಇರುವದು. ಆ ಪರಮಾರ್ಥಕಾಲವನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿ, ಸಮಯಾವಲಿಕೋಛಾಸ, ಸ್ತೋಕ, ಲನ, ಘಟಕಾ, ಮುಹೂರ್ತ, ದಿವಸ, ಪಕ್ಷ, ಮಾಸ, ಋತು, ಅಯನ, ಸಂವತ್ಸರಾದಿ ಭೇದದಿಂದ ವ್ಯವಹಾರಕಾಲವು ಪ್ರವರ್ತಿಸುವದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮವುಂ, ಜಲಾನಲಾದಿಗಳಿನ ವಿನಾಶಿಯುಂ ಅವಿಭಾಗಿಯುಂ, ಸರ್ವಾವಧಿಜ್ಞಾನ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಗೋಚರವುಂ, ವರ್ಣಚತುಷ್ಟಯದಿಂ ಪೂರಣಗಲನ ಸ್ವಭಾವವುಂ, ಏಕೈಕರಸ, ಗಂಧ, ಸಹಿತವುಂ ಸ್ಪರ್ಶದ್ವಯಾನಿವೃತ್ತವುಂ ಆಗಿರುವದು ಪರಮಾಣುವೆನ್ನುವದು. ಅಂಥಾಪರಮಾಣುವೇ ಲೋಕಾಕಾಶದೊಳರ್ಥಕಾಲಾಣುವಂ ಮಂದಗತಿಯಿಂದಾಂಟುವ ಹೊತ್ತಂ ಸಮಯವೆಂಬುದು, ಆಸಂಖ್ಯಾತ ಸಮಯದಿಂದಾವಲಿ, ಸಂಖ್ಯಾತ ಸಮಯಾವಲಿಗಳಿಂ ಒಂದು ಉಭ್ಯಾಸಂ, ಏಳು ಉಭ್ಯಾಸಗಳಿಂದ ಒಂದುಸ್ತೋಕವು, ಏಳುಸ್ತೋಕಗಳಿಗೆ ಒಂದುಲವಂ, ಮೂವತ್ತೆಂಟುವರೆ ಲವಗಳಿಗೆ ಒಂದುಘಳಿಗೆ, ಎರಡುಘಳಿಗೆಗೆ ಒಂದು ಮುಹೂರ್ತಂ, ಮೂವತ್ತು ಮುಹೂರ್ತಗಳಿಗೊಂದು ದಿವಸಂ, ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳಿಗೊಂದು ಪಕ್ಷಂ, ಪಕ್ಷದ್ವಯಕ್ಕೆ ಮಾಸಂ, ಮಾಸದ್ವಯಕ್ಕೆ ಋತು, ಮೂರು ಋತುಗಳಿಗೆ ಅಯನಂ ಅಯನದ್ವಯದಿಂ ಸಂವತ್ಸರಂ, ಸಂವತ್ಸರ ಪಂಚಕದಿಯುಗಂ, ಯುಗದ್ವಯದಿಂ ದಶವರ್ಷಂ ಇಂತು ಮೇಗೆಲ್ಲಂ ದಶಗುಣಿತಂ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗಲು ಕತಂ, ಸಹಸ್ರಂ, ಅಯುತಂ, ಲಕ್ಷಂ, ಪ್ರಯುತಂ, ಕೋಟಿ, ಅರ್ಬುದಂ, ಪದ್ಮಂ, ಖರ್ವಂ, ನಿಖರ್ವಂ, ಮಹಾಪದ್ಮಂ, ಶಂಖಂ, ಸಮುದ್ರಂ, ಮಧ್ಯಂ, ಆಂತ್ಯಂ, ಪರಮಾಂತ್ಯಂ, ಪರಮಕೋಟಿಯೆಂದಕ್ಕುಂ, ಇನ್ನು ಪರ್ಚುತಂ ಪೋಗಿಪೋಗಿ ಸಂಖ್ಯಾತಾಸಂಖ್ಯಾತಾನಂತವಿಕಲ್ಪಂಗಳಕ್ಕುಂ. ಅಲ್ಲಿ ಸಂಖ್ಯಾತಂ, ಕೃತಕೇವಲಿಗಳು ವೊಡಲಾದವರಿಗೆ ವಿಷಯವು, ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಸಂಖ್ಯಾತದಿಂ ಮೇಲೆ ಪರ್ಚಿದುದೆಲ್ಲಂ, ಅಸಂಖ್ಯಾತಮವಧಿಜ್ಞಾನವಿಷಯಂ,

ಸರ್ವಾವಧಿಜ್ಞಾನವಿಷಯದಿಂದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿದವುಗಳೆಲ್ಲಂ, ಅನಂತಮೆಂಬುದು ಪ್ರಮಾಣವಾದು
ಕೇವಲಜ್ಞಾನವಿಷಯಂ, ಇನ್ನು ಹೇಳಿದ ಲಕ್ಷವರ್ಷಮಂ ಎಂಭತ್ತಾಲ್ಕರಿಂದ ಗುಣಿಸಿದರೆ
ಒಂದು ಪೂರ್ವಾಂಗವಾಗುವದು. ಅದನ್ನು ಎಂಭತ್ತನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷಗಳಿಂದ ಗುಣಿಸಿದರೆ ಒಂದು
ಪೂರ್ವವಾಗುವದು. ಇಂತೀ ಕ್ರಮದಿಂದ ಎಂಭತ್ತನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷದಿಂದೆಡೆಗೊಟ್ಟು ಗುಣಿಸುತ್ತಾ
ಹೋಗಲು ಪರ್ವಾಂಗಂ, ಪರ್ವಂ, ಣಕಾದಾಂಗಂ, ಣಕಾರ, ಕುಮುದಾಂಗಂ, ಕುಮುದಂ,
ಪದ್ಮಾಂಗಂ, ಪದ್ಮಂ, ನಳಿನಾಂಗಂ, ನಳಿನಂ, ಕಮಲಾಂಗಂ, ಕಮಲಂ, ತುಟ್ಟಾಂಗಂ,
ತುಟ್ಟಂ, ಅಟಲಾಂಗಂ, ಅಟಲಂ, ಅಮನಾಂಗಂ, ಅಮನಂ, ಹಾಹಾಂಗಂ, ಹಾಹಾ, ಹೂ
ಹೂಯಂಗಂ, ಹೂಹೂ, ಲತಾಂಗಂ, ಲತಾ, ಮಹಾಲತಾಂಗಂ, ಮಹಾಲತಾ ಎಂಬಿವಕ್ಕುಂ.
ಆ ಮುಂಪೇಳ್ ಎಂಭತ್ತನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷದಿಂದ ಅನುಕ್ರಮದಿಂದ ಗುಣಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗಲುತ್ಪನ್ನ
ತ್ಪನ್ನರಾಶಿಗಳಿಗೆ ಶೀರ್ಷ ಪ್ರಕಂಪಿತಮುಂ, ಹಸ್ತಪ್ರಹೇಲಿತಮುಂ, ಅಜಲಾತ್ಯಕತ್ವಮುಮೆಂದು
ಸಂಜ್ಞೆ ಇಂತು ಹೇಳಿದಕಾಲಂ ವರ್ಷಗಣನೆಯಿಂ ಸಂಖ್ಯಾತವಾಗುವದು. ಇದು ಗಣನಾಪ್ರಮಾ
ಣವು. ಗಣನಾತೀತವಾದದ್ದು ಪಲ್ಯೋಪವನಾಧಿಕಮಸಂಖ್ಯಾತಮಂತದು ಪಲ್ಯೋಪಮಂ,
ಸಾಗರೋಪಮಂ, ಸೂಚ್ಯಂಗುಲಂ, ಪ್ರತರಾಂಗುಲಂ, ಘನಾಂಗುಲಂ, ಜಗಭ್ರೇಣಿ, ಲೋಕ
ಪ್ರತರ, ಲೋಕ ಪೂರಣೆಯೆಂದಷ್ಟೆ ಪ್ರಮಾಣವಾಗುವದು. ಇಂತಿವು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಜ್ಞಾನ ಗೋಚರ
ವಿಷಯಗಳು ಉಪಮೆಯಿಂದಲ್ಲದರಿಯಲ್ಪರದಪ್ಪದಿಂದ ಉಪಮಾ ಪ್ರಮಾಣಮೆಂಬುದಲ್ಲಿ
ಪಲ್ಯೋಪಮಮಂ ಹುಟ್ಟಿಸುವ ಕ್ರಮವು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ—

ಮುಂಪೇಳ್ ಪರಮಾಣುಗಳಲ್ಲಿ ಅನಂತಂಗೊಂಡೊಡೆ, ಒಂದು ಸೈಜ್ಞ, ಸೈಜ್ಞಗಳೆಂಟ
ಕೈ ತೈರೇಣು, ಮೊದಲಾದವುಗಳಿಂದ, ಮುಂಪೇಳ್ ಪ್ರಮಾಣಾಂಗುಲದಿಂದ ಬಂದಯೋಜನ
ವಿಸ್ತಾರಗಳಷ್ಟೇ ಪ್ರಮಾಣದ ಗುಣ್ಣುಂ ಸಮವೃತ್ತಂ ಆದ ಮೂರುಖಾತ (ಹಳ್ಳ) ಮಂ
ಪರಿಕಲ್ಪಿಸಿ, ಶೀತಾತಪಾದಿರಹಿತವಾದ ಭೂಗೃಹದಲ್ಲಿ ಅವಿಯೋಗಳಂಗಳಂ, ಸಲಹಿ, ಅವರ್ಕ
ವಕ್ಕೆ ಪುಟ್ಟಿದವಂ ನಡೆಪುತ್ತಂ ಏಳನೆಯ ಸೂಳುಪುಟ್ಟಿದ ಮರಿಗುರಿಯೇಳನೆಯ ದಿನದರೋ
ಮಂಗಳಂಕೊಂಡು ಮೊದಲು ಕಡೆಯರಿಯಬಾರದಂತೆ ಕತ್ತರಿಸಿ, ಮೊದಲ ಕುಳಿಯೊಳಿಡಿದಿ
ಡಿದು ತೀವಿದೊಡಮೆನಿತಕ್ಕುಮವಂ ನೂರು ನೂರು ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದೊಂದಂ ತೆಗೆಯಲೆಂದಿಗೆ
ತೀರುವದು ಅದು ವ್ಯವಹಾರ ಪಲ್ಯವು. ಅಲ್ಲಿಯೊಂದು ರೋಮಂಗಳಂ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ವರ್ಷಸ
ಮಯಮೆನಿತನಿತ್ ಸಂಖ್ಯಾತಕೋಟಿ ವರ್ಷಂಗಳ ಸಮಯಮೆನಿತನಿತೆ ಖಂಡಂಗಳಂ ಮಾಡಿ,
ಎರಡನೆಯ ಕುಳಿಯೊಳು ಯಿಡಿದಿಡಿದು ತೀವಿದೊಡೆ, ಅವಂಸಮಯಕ್ಕೊಂದೊಂದಂ ತೆಗೆದರೆ
ಎಷ್ಟುಕಾಲಕ್ಕೆ ತೀರುವದು ಅದು ಉದ್ಧಾರಪಲ್ಯವು. ಅವರೊಂದೊಂದು ರೋಮಖಂಡಮಂ
ಮುಂನಿನಂತೆ ಸಂಖ್ಯಾತಕೋಟಿ ವರ್ಷಂಗಳ ಸಮಯಮೆನಿತನಿತು ಖಂಡಂಗಳಂ ಮಾಡಿ,
ಮೂರನೆಯ ಕುಳಿಯನ್ನು ತುಂಬಿ ಸಮಯಕ್ಕೊಂದೊಂದಂ ತೆಗೆದರೆ, ಎಷ್ಟುಕಾಲಕ್ಕೆ ತೀರು
ವದು ಅದದ್ಧಾರಪಲ್ಯವಾಗುವದು. ಇಂತಿವರಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರಪಲ್ಯದಿಂದ ಸಂಖ್ಯೆಯಂ ಪೇಳುಂ.
ಅದ್ಧಾರಪಲ್ಯದಿಂದ ಕರ್ಮಸ್ಥಿತಿ, ಕಾಲಸ್ಥಿತಿ, ಕಾಯಸ್ಥಿತಿಮಂದಿವುಗಳನ್ನರಿಯಬಹುದು. ಅಂತಾ
ಪಲ್ಯೋಪಮಂಗಳಂ ಪತ್ತು ಕೋಟಾಕೋಟಿಗೊಂಡೊಡೆ, ವ್ಯವಹಾರೋದ್ಧಾರೋದ್ಧಾರ ಸಾಗ
ರೋಪಮಂಗಳಾಗುವವು.

ಸೂಚ್ಯಂಗುಳಮೆಂತೆಂದೊಡೆ—

ಅದ್ಧಾರಪಲ್ಯಾಚ್ಛೇದನೆಯಂ ವಿಗಳಿಸಿ ಪಲ್ಯಮುಮಂ, ಬೇರೆಬೇರೆ ಗುಣಾಕಾರಂಗೊಂಡ ನೋನೈನೈಭ್ಯಸ್ತಂ ಮಾಡಿ ಪಡೆದರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ರೋಮಾಣುಗಳೊಂದೊಂದು ಅಕಾಶ ಪ್ರದೇಶಂಗಳಂ ಬುದ್ಧಿಯಿಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸೂಚಿಯಂದದಿಂ ಸಯ್ತುನಿರಿಸಿದಡೆ ಸೂಚ್ಯಂಗುಲವಾಗುವದು. ಸೂಚ್ಯಂಗುಲದವರ್ಗಂ ಪ್ರತರಾಂಗುಳಂ, ಪ್ರತರಾಂಗುಲಮಂ, ಸೂಚ್ಯಂಗುಲದಿಂ ನಿರಿಸಿದರೆ ಘನಾಂಗುಲವಾಗುವದು, ಮತ್ತಂ ಮುಂಪೇಳ್ವ ಪಲ್ಯೋಪಮದಚ್ಛೇದನೆಯನೆಸಂಖ್ಯಾತದಿಂ ಭಾಗಂಗೊಂಡು ಪಡೆದ ಲಬ್ಧಿಯುಂ ವಿರಳಿಸಿಮುಂಪೇಳಿದ ಘನಾಂಗುಲಮಂ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ ಗುಣಾಕಾರಂಗೊಂಡು ಅನೋನೈಭ್ಯಸ್ತಂ ಮಾಡಿ ಮುನ್ನಿನಂತೆ ರೋಮಾಣುಗಳೊಂದೊಂದಾಕಾಶ ಪ್ರದೇಶಂಗಳಂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಶ್ರೇಡಿಬದ್ಧವಾಗಿ ಸಯ್ತುನಿರಿಸಿದಡೆ ಜಗತ್ಸ್ರೇಡಿ ಎಂಬುವದಾಗುವದು. ಜಗತ್ಸ್ರೇಡಿಯವರ್ಗಂ ಪ್ರತರಯೆಂಬ ಪ್ರಮಾಣಂ, ಪ್ರತರಯೆಂ ಜಗತ್ಸ್ರೇಡಿಯಿಂದ ಗುಣಿಸಿದರೆ ಲೋಕನೆಂಬ ಪ್ರಮಾಣವಾಗುವದು. ಜಗತ್ಸ್ರೇಡಿಯ ಸಪ್ತಮಭಾಗರಜ್ಜು, ಮತ್ತಂ ಮುಂಪೇಳ್ವ ದ್ಧಾರಸಾಗರೋಪಮಂ ಪತ್ತುಕೋಟಾಕೋಟಿಗೊಂಡೊಡೊಂದು ಉತ್ಕರ್ಷಿಣಿಕಾಲವಾಗುವದು. ಅವಸರ್ಪಿಣಿಯೂ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಮಾಣವಾಗುವದು. ಅಂತರದುಮಂ ಕೂಡಿದೊಡೆ ಕಲ್ಪವೆಂಬುದಾಗುವದು.

ಕಂದ|| ಬೆಳೆದಬಿಳಿ ಭೋಗದಾಯುವ |

ಕಳೆವರೋಟ್ಟೀತಿ ವೃದ್ಧಿಯುತ್ಕರ್ಷಿಯೋಳ್ ||

ಬಲಮುಂ ಭೋಗಮುಮಾಯುಂ |

ಕಳೆವರೋಟ್ಟೀತಿಯು ಮಿಳಿಗುಮವಸರ್ಪಿಣಿಯೋಳ್ || ೧೩ ||

ಕಾಲಸರ್ವಾಯನಿರೂಪಣಂ—

೧ ಭಾವಾಸ್ರವ, ೨ ದ್ರವ್ಯಾಸ್ರವಮೆಂದಿತ್ತರಂ, ಭಾವಾಸ್ರವಮೆಂತೆನೆ—ಕುಭಾಕುಭ ಪರಿಣಾಮಮಂ ಭಾವಾಸ್ರವಮೆಂಬುದು, ಆ ಭಾವಾಸ್ರವನಿಮಿತ್ತಂ ಬಡೆದು ಅನನರತ ದ್ರವ್ಯಕರ್ಮಣಾವರ್ಗಸ್ಯಂಧರೂಪವಾದ ಸಮಯಪ್ರಬದ್ಧಂ ಬಂದುವೊಡುವುದುಂ, ದ್ರವ್ಯಾಸ್ರವಮೆಂಬುದು. ಈ ಅಸ್ರವ ಪರಿಹಾರಾರ್ಥ ಪರಮಸುಖಮೂರ್ತಿನಿರಾಸ್ರವ ಸಹಜಾತ್ಮಭಾವನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುವದು ತಾತ್ಪರ್ಯಂ.

ಸೂತ್ರಂ || ಬಂಧಹೇತವಃ ಪಂಚವಿಧಾಃ || ೪೪ ||

ತಾಃ—ಪಂಚವಿಧಾತ್ಯಮುಂ, ಅವ್ರತಪಂಚಮುಂ, ಪಂಚದಶಪ್ರಮಾದಮುಂ, ತ್ರಿವಿಧಯೋಗಮುಂ, ಚತುಃಕಪಾಯಮುಮೆಂದಿವು ಐದು ಭಾವಬಂಧಗಳು ||೫|| ಇವರ ಭೇದವು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ—ಅಲ್ಲಿ ಪಂಚದಶ ಪ್ರಮಾದಗಳಾವೆಂದೊಡೆ—ಸ್ತ್ರೀ, ಭುಕ್ತ, ರಾಪತ್ರ, ಅವನೀವಾಲ ಕಥೆಗಳೆಂದು ನಾಲ್ಕು ಕ್ರೋಧಾದಿಕಪಾಯಗಳು ನಾಲ್ಕುಂ, ಸ್ವರ್ತನೇಂದ್ರಿಯಾದಿ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಂಗಳುಂ, ಸ್ನೇಹ, ನಿದ್ರೆಯುಮೆಂದು ಪಂಚದಶ ಪ್ರಮಾದಗಳಕ್ಕುಂ.

ಶ್ಲೋಕ || ವಿಕಥಾಶ್ಚ ಕಪಾಯಾಖ್ಯಾ ಸ್ನೇಹನಿದ್ರಾಶ್ಚ ತುಶ್ಚ ತು |

ಪಂಚೈಕೈಕಾಕ್ಷಸಂಚಾರೇ ಪ್ರವಾದಾಶೀತಿ ಬಂಧಕಾ || ೧೭ ||

ತಾಃ—ಮತ್ತಂ ಸ್ತ್ರೀಕಥೆ, ಭುಕ್ತಕಥೆ, ಅರ್ಥಕಥೆ, ಭೋಕ್ತಕಥೆ, ರಾಜಕಥೆ, ಚೋರ ಕಥೆ, ವೈರಕಥೆ, ಪರವಾಷಂಡಿಕಥೆ, ದೇಶಕಥೆ, ಭಾಷಾಕಥೆ, ಗುಣವಧಕಥೆ, ವಿಕಥೆ, ನಿಮ್ಮರ ಕಥೆ, ಪೈಶೂನ್ಯಕಥೆ, ಕಂದರ್ಪಕಥೆ, ದೇಶಕಾಲಾನುಚಿತಕಥೆ, ಭಂಡಕಥೆ, ಮೂರ್ಖಕಥೆ, ಆತ್ಮ ಪ್ರಶಂಸಾಕಥೆ, ಪರಪರಿವಾದಕಥೆ, ಪರಜುಗುಪ್ಸಾಕಥೆ, ಪರಪೀಡಾಕಥೆ, ಕಲಹಕಥೆ, ಪರಿಗ್ರಹ ಕಥೆ, ಕೃಷ್ಯಾದಿವ್ಯಾಪಾರಕಥೆ, ಸಂಗೀತಕಥೆ, ವಾದಕಥೆ ಎಂದು ಇವಿಪ್ಪತ್ತೈದು ವಿಕಥೆಯುಂ. ಪೋಷಕಕಪಾಯಮುಂ, ಹಾಸ್ಯಾದಿನವನೋಕಪಾಯಮುಂ, ಎಂದಿಪ್ಪತ್ತೈದು ವಿಕಥೆಯುಮುಂ, ಸ್ವರ್ತನಾದಿಪಡಿಂದ್ರಿಯಮುಂ, ಸ್ತ್ರಾನಗ್ರದ್ಧ್ಯಾದಿನಿದ್ರಾಪಂಚಕಮುಂ, ಸ್ನೇಹ ಮೋಹಮೆಂದು ಪ್ರಣಯದ್ವಯಮುಂ, ಇಂತು ಸಮುದಿತಮರುವತ್ತಮೂರು ಪ್ರವಾದಂಗಳಾಗುವು || ೬೩ || ಅವುಗಳಕ್ಷಸಂಚಾರದಿಂ ಮೂವತ್ತೇಳುಸಾವಿರದೈನೂರು (೩೭೫೦೦) ಆಗುವು. ಅಥವಾ ಪಂಚದಶಪ್ರವಾದಂಗಳಂತರ್ಭಾವಿಗಳಾಗಿ ಚತುರ್ವಿಧಮೇಣಕೃಮಂತನೆ—

ಗಾಹೆ || ಮಿಥ್ಯಾತ್ವಂ ಅವಿರಮಣಂ ಕಷಾಯಜೋಗಾಯ ಅಸವಾಹೊಂತಿ |

ಪಣಬಾರಸ ಪಣವೀಸಾಪಂಣರಸಾಹೊಂತಿತಚ್ಛೇಯಾ || ೪೦ ||

ಮಿಥ್ಯಾತ್ವವೈದು ಭೇದ ಡ್ಯಾಗಾಗುವನೆಂದರೆ—ಏಕಾಂತಮಿಥ್ಯಾತ್ವಂ, ವಿಪರೀತಮಿಥ್ಯಾತ್ವಂ, ವಿನಯಮಿಥ್ಯಾತ್ವಂ, ಅಜ್ಞಾನಮಿಥ್ಯಾತ್ವಂ, ಸಂಕಯಮಿಥ್ಯಾತ್ವಂ ಎಂದಿವೈದು ಭೇದವಾಗುವು || ೫ || ಎಂತೆಂದೊಡೆ—ಅವರಲ್ಲಿ ಉತ್ಪಾದ, ವ್ಯಯ, ದ್ರೌವ್ಯಾತ್ಮಕವಾದ ಜೀವಾದಿವ್ಯಂಗಳುಂ, ಶರೀರೇಂದ್ರಿಯಾದಿಗಳುನೊಂದುಸಮಯದಿಂ ಮೇಲಿವು, ಪರಪರವೆ ಮುಟ್ಟುಗುಮದ ರಿಂದೆಲ್ಲಂ ಕ್ಷಣಿಕಂಗಳೇ ಎಂದು ನಿತ್ಯಂಗಳೇ ಎಂದು ಪಾತ್ರಪತಿತಂ ಪವಿತ್ರಮೆಂದಿವು ಮೊದಲಾಗೊಡೆಯವನೆ, ಏಕಾಂತಪಕ್ಷಮನೇ ಪಿಡಿದು ನುಡಿದ ಬುದ್ಧಾದಿಗಳ ದುರ್ನಯಾಭಾಸಂಗಳೇಕಾಂತಮಿಥ್ಯಾತ್ವವು || ೧ ||

ಸದೋಷಿದೇವಂಗೆಂತು ನೆಗಳ್ಳದಂ, ದೋಷಮಿಲ್ಲೆಂದು ನುಡಿದರು. ಬಾಲನುಂ, ಉನ್ಮತ್ತನುಂ, ಪಿಶಾಚನುಮೆಂಬೊಲು ಮೆಚ್ಚಿದಂತೆ ನೆಗಳುವದು ಯೋಗಿಗೆ ಲಕ್ಷಣಂ, ಆತನೆಂತಾಡಿ ದೊಡಂ, ಪದ್ಯಪತ್ರಂ ನೀರಂ ಪೊರೆಯದಂತೆ. ಪಾಪಲೇಪದೊಳು ಪೊರವನಲ್ಲ, ಯಜ್ಞಾದಿ ಕ್ರಿಯೆಯೊಳು ಮಾಡಿದ ಹಿಂಸೆ ಹಿಂಸೆಯಲ್ಲ, ವಿಧಿಪೂರ್ವಕದಿಂ ಪಿಶಿತ ಭಕ್ಷಣಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ದೋಷವಲ್ಲ, ಅದುವೇ ಧರ್ಮಮೆಂದೋದುಗಳಂ ತೋರಿ ವಾದಂಗೆಯ್ವ ಮೈನಯಿಕ ಪ್ರಭೃತಿಗಳ ಪಕ್ಷಂ ವಿಪರೀತಮಿಥ್ಯಾತ್ವವು || ೨ ||

ದೇವರುಂ, ಅರಸುಗಳುಂ, ತಾಯುಂ, ತಂದೆಯುಂ, ತಪಸ್ವಿಗಳುಂ, ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರುಂ, ಬಾಲಕರುಂ, ವೃದ್ಧರುಮೆಂದಿವರು ಮೊದಲಾದವರ್ಗೆ ಮನದಿಂ, ವಚನದಿಂ, ಕಾಯದಿಂ, ಹಿರಣ್ಯಾದಿ ದಾನಂಗಳಿಂ ವಿನಯಂಗೆಯ್ವುದು, ಇವೇಗತಿಗೆ ಕಾರಣಮೆಂಬ ಗುಣಾಗುಣ ಶೂನ್ಯರಾದ ತಾವ ಸಪ್ರಭೃತಿಗಳ ಪಕ್ಷಂ ವಿನಯಮಿಥ್ಯಾತ್ವವು || ೩ ||

ಬಂಧವೋಕ್ಷಮುಂ, ಬಂಧಕಾರಣಂಗಳುಂ, ವೋಕ್ಷಕಾರಣಂಗಳುಂ, ಸಂಸಾರಫಲ ಮೆಂಬೀ ಪದಾರ್ಥಂಗಳೊಳೊಂದುಮಂ, ಇಂತುಬೆಂತುಂ, ಅರ್ಗಂ ನಿಶ್ಚಯಿಸಲ್ಪಾರದೆಂದು, ತನ್ನ ಮೂಢತ್ವವೇ ತಮಗೆ ತತ್ವಮೆಂದು ಬಗೆದು ನುಡಿನ ಇಂದ್ರವಾದಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಂ ಸಂಕಯಮಿಥ್ಯಾತ್ವವು || ೪ ||

ಜೀವಾಜೀವ, ಪುಣ್ಯ, ಪಾಪ, ಅಸ್ರವ, ಸಂವರೆ, ನಿರ್ಜರೆ, ಬಂಧ, ವೋಕ್ಷವೆಂಬ ನವ ಪದಾರ್ಥಂಗಳನಾರರಿವರು, ಅರಿಯರೆಂದು ತನ್ನರಿವೇ ತಮಗೆ ಮತಮೆಂದು ಬಗೆದು ನುಡಿನ, ಮಸ್ಕರಿಪೂರಣರ ದರ್ಶನಂ ಅಜ್ಞಾನ ಮಿಥ್ಯಾತ್ವವು || ೫ ||

ಗಾಹೆ || ಏಯಂತ ಬುದ್ಧದರಿಸಿವಿವರಿಯೊಬಮ್ಮತಾವಸೋವೀವೋ ||

ಯಿಂದೋವಿಯ ಸಂಸಯಿಯೋಮಂ ಕಡಿಯೋಚೇವ ಅಂಶಾಣಿ || ೪೨ ||

ತಾ:—ಪಡ್ವೀನನಿಕಾಯಾಸಂಯಮಮುಂ, ಪಡಿಂದ್ರಿಯ ಸಂಯಮಮುಮೆಂದು ದ್ವಾದ ಶಾವಸಂಯಮಮುಂ ಪೋಡಕಕಷಾಯವುಂ, ನವನೋಕಷಾಯಮುಮೆಂದು ಪಂಚವಿಂತಿಕಿಷ್ಕಾಯಂ, ಪಂಚದಕಯೋಗಮುಮೆಂದು ಪ್ರತ್ಯಯಂಗಳು ಐವತ್ತೇಳಾಗುವವು ||೫೩|| ಅವನಾ ವಗುಣಸ್ಥಾನದೊಳು ಯೋಜಿಸುಗೆ.

ಗಾಹೆ || ಪಣವಂಣಂ ಪಂಶಾಸಂ, ತಿದಾಳ ಛಾದಾಳ ಸತ್ತತಿಸಾಯಾ |

ಚವುವೀಸ ದುಬಾವೀಸಾ ಸೋಳಸ ಏಗುಣಜಾವಣವ ಸತ್ತಾ || ೪೩ ||

ತಾ:—“ ಪಣವಂಣಂ ” ಐವತ್ತೇಳು ಪ್ರತ್ಯಯಂಗಳಲ್ಲಿ ಅಹಾರದ್ವಯಮುಂ ಕಳೆದೊಡೆ, ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಯೊಳು ಐವತ್ತೈದಾಗುವವು || ೫೪ || “ಪಂಶಾಸಂ”—ಪಂಚಮಿಥ್ಯಾತ್ವಮಂ ಕಳೆ ದೊಡೆ, ಸಾಸಾದನನಲ್ಲಿ ಐವತ್ತಾಗುವವು ||೫೫|| “ತಿದಾಳ”—ಅನಂತಾನುಬಂಧಿ ಜತುಷ್ಯಮುಂ, ಔದಾರಿಕ ವೈಕ್ರಿಯಕ ಮಿತ್ರಕಾರ್ಮಣ, ಕಾಯಯೋಗಮೆಂಬ ಏಳನ್ನ ಕಳೆದಡೆ, ಸನ್ಯಗ್ನಿ ಧ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಯೊಳು ನಲವತ್ತಾರಾಗುವವು. ||೪೬|| ಮುಂಕಳೆದ ಔದಾರಿಕವಿಕ್ರ, ವೈಕ್ರಿಯಕ ಮಿತ್ರ, ಕಾರ್ಮಣಕಾಯಯೋಗಮೆಂಬ ಮಿತ್ರಯೋಗತ್ರಯಮುಂ ವೆರಗಣ ನಲವತ್ತಾರರಲ್ಲಿ ಶೇರಿಸಿದರೆ, ಅಸಂಯತನೊಳು ನಾಲ್ವತ್ತಾರಾಗುವವು ||೪೭|| “ ಸತ್ತತಿಸಾಯ ”—ಅನರಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಜತುಷ್ಯ, ವೈಕ್ರಿಯಕಮಿತ್ರ, ಕಾರ್ಮಣಕಾಯ, ಯೋಗತ್ರಯಾಸಂಯಮಮೆಂಬೊಂ ಭತ್ತಂ ಕಳೆದೊಡೆ, ದೇಶಸಂಯತನಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತೇಳಾಗುವವು ||೪೮|| “ ಜವುವೀಸಂ ”— ಉಳಿದ ಹನ್ನೊಂದು ಸಂಯಮುಂ, ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಜತುಷ್ಯವೆಂಬ ಹದಿನೈದನ್ನು ಆ ಮೂವತ್ತೇಳರಲ್ಲಿ ಕಳೆದರೆ, ಅಹಾರದ್ವಯಮುಂ ಕೂಡಿದರೆ, ಪ್ರಮತ್ತಸಂಯತನಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತಾಲ್ಕಾಗುವವು ||೪೯|| “ ದ.ಬಾವೀಸಂ ”—ಮುಂಚೆ ಕೂಡಿದಾಹಾರದ್ವಯವನ್ನು ಕಳೆದರೆ, ಅಪ್ರಮತ್ತ ಅಪೂರ್ವಕರಣ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದ್ವಾವಿಂತಿಯುಂ ||೫೦|| “ ಸೋಳಸ”—ಹಾಸ್ಯಾದಿಗಳಾದ ಆರುನೋಕಷಾಯಗಳನ್ನು ೨೨ ರಲ್ಲಿ ಕಳೆದರೆ ಅನಿವೃತ್ತಿಕರಣನ ಪೂರ್ವಭಾಗದೊಳು ಹದಿ ನಾರಕ್ಕುಂ ||೫೧|| “ ಜಾವಣವ ”—ಬಂಭತ್ತಂನೇವರಮಕ್ಕು ಮನ್ನೇವರಂವೆರಗಣ ಆಪದಿ ನಾರರೊಳು ನಪುಂಸಕವೇದ ಸ್ತ್ರೀವೇದ ಪುಂವೇದ ಕ್ರೋಧಮಾನ ಮಾಯಂಗಳ ನಿವೃತ್ತಿಕ ರಣನಕಾಲದುಳಿದ ಭಾಗದೊಳಂ ಸೂಕ್ಷ್ಮಲೋಭಮೆಂಬೊಂಭತ್ತಂನೇವರಂ ಕ್ರಮದಿಂ ಕುಂದಿ

ಪದಿನೈದಕ್ಕುಂ || ೧೫ || ಹದಿನಾಲ್ಕು, ಹದಿನಾರು, ಹನ್ನೆರಡು, ಹನ್ನೊಂದು, ಹತ್ತು, ಒಂಭತ್ತು, ಮೇಗಣ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮನಚತುಷ್ಟು, ವಚನ ಚತುಷ್ಟು, ಔದಾರಿಕಯೋಗವ್ರಾಂಭತ್ತು, ಸತ್ಯಾನುಭಯ ಮನೋಯೋಗಮುಂ ಸತ್ಯಾನುಭಯ ವಾಗ್ಗೋಗಮುಂ, ಔದಾರಿಕಮುಂ, ಔದಾರಿಕಮಿತ್ರಮುಂ, ಕಾರ್ಮಣಕಾಯಯೋಗಮೆಂಬೇಳುಂ ಸಯೋಗಿಕೇವಲಿಗಳಲ್ಲಾಗುವವು.

ಸೂತ್ರಂ || ಬಂಧಕೃತುರ್ವಿಧಃ || ೪೯ ||

ತಾಃ—ಏಕೈಕಾತ್ಮಪ್ರದೇಶದೊಳು ಸಿದ್ಧಾನಂತೈಕ ಭಾಗಪ್ರಮಾಣಮುಂ, ಅಭವ್ಯರಾಶಿ ಯನಂತಗುಣ ಪ್ರಮಿತಮಪ್ಪನಂತಾನಂತ ಪರಮಾಣುಗಳು ಪ್ರತಿಕ್ಷಣಂ ಬಂಧಕ್ಕೆ ಬಪ್ಪು ವೆಂಬುದು ಪ್ರದೇಶಬಂಧಮಕ್ಕುಂ || ೧ || ಪ್ರಕೃತಿ ಪ್ರದೇಶಬಂಧಗಳು ಯೋಗದಿಂದಾಗುವವು. ಸ್ಥಿತ್ಯನುಭಾಗಬಂಧದ್ವಯಂ ಕಪಾಯಗಳಿಂದಾಗುವವು.

ಸೂತ್ರಂ || ಅಪ್ಪೈಕರ್ಮಾಣಿ || ೫೦ ||

ತಾಃ—ಸಾಮಾನ್ಯದಿಂ ಕರ್ಮವೊಂದುತೆರವು, ಪುದ್ಗಲಪಿಂಡಮಂ ದ್ರವ್ಯಕರ್ಮವೆಂಬುದು, ಅದರ ಶಕ್ತಿಯಂ ಭಾವಕರ್ಮವೆಂಬುದು, ಇಂತು ದ್ರವ್ಯ, ಭಾವ, ನೋಕರ್ಮವೆಂಬುದು, ಇಂತು ದ್ರವ್ಯ, ಭಾವ, ನೋಕರ್ಮವೆಂದು ಮೂರುಪ್ರಕಾರವು. ಅದರಲ್ಲಿ ದ್ರವ್ಯಕರ್ಮವು, ಮೂಲಪ್ರಕೃತಿ, ಉತ್ತರಪ್ರಕೃತಿ, ಉತ್ತರೋತ್ತರಪ್ರಕೃತಿಯೆಂದು ಮೂರುವಿಧವು.

ಮೂಲಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಸ್ವರೂಪವು—

ಜ್ಞಾನಾವರಣೀಯಂ, ದರ್ಶನಾವರಣೀಯಂ, ವೇದನೀಯಂ, ಮೋಹನೀಯಂ, ಆಯುಷ್ಯಂ, ನಾಮ, ಗೋತ್ರಂ, ಅಂತರಾಯ ಎಂದು ಮೂಲಪ್ರಕೃತಿ ಎಂಟು ತೆರವು. ಅದರಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಾವರಣೀಯಂ, ದರ್ಶನಾವರಣೀಯಂ, ಮೋಹನೀಯಂ, ಅಂತರಾಯವೆಂಬೀ ನಾಲ್ಕು ಘಾತಿಕರ್ಮಗಳು. ವೇದನೀಯ, ಆಯುಷ್ಯ, ನಾಮ, ಗೋತ್ರವೆಂಬೀ ನಾಲ್ಕುಕರ್ಮಗಳು ಅಘಾತಿಕರ್ಮಗಳು. ಜ್ಞಾನಾವರಣೀಯಂ ಆರಿಯಲೀಯದು, ಸೊಡರಂ ಮುಚ್ಚಿದ ಕುಂಭದ ಹಾಗೆ. ದರ್ಶನಾವರಣೀಯಂ ಕಾಣಲೀಯದು, ಆದಿತ್ಯನಿಗೆ ಮರೆಯಾದ ಮೇಘದ ಹಾಗೆ. ವೇದನೀಯಂ ಸುಖದುಃಖಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದು, ಖಡ್ಗಧಾರೆಯ ಜೀನನ್ನು ನೆಕ್ಕಿದಂತೆ. ಮೋಹನೀಯಂ ಮರುಳನ್ನು ಮಾಡುವದು, ಮದ್ಯದ ಸೊಕ್ಕಿನಹಾಗೆ. ಆಯುಷ್ಯಂ ಭವವನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುವದು, ಸಂಕೋಲೆಯಹಾಗೆ. ನಾಮಕರ್ಮಂ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದು, ಚಿತ್ರಗಾರನಹಾಗೆ. ಗೋತ್ರಕರ್ಮಂ ಉಚ್ಚನೀಚ ಕುಲಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದು, ಕುಂಭಕಾರನಹಾಗೆ. ಅಂತರಾಯಕರ್ಮಂ ವಿಘ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದು, ಭಂಡಾರಿಗನ ಹಾಗೆ. ಈ ಕರ್ಮಗಳ ಅಸ್ತವವು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—

ಕುಛೋಪಯೋಗದಿಂದ ಪುಣ್ಯಾಸ್ತ್ರವವಾಗುವದು, ಮತ್ತು ಅಕುಛೋಪಯೋಗದಿಂದ ವಾಸಾಸ್ತ್ರವವಾಗುವದು, ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನದರ್ಶನಂಗಳಿಗೂ, ಅವುಗಳನ್ನುಳ್ಳವರಿಗೂ, ದ್ವೇಷ

ಮಾಡುವುದುಂ, ಒಬ್ಬರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಮರೆಯಿಸಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುವುದುಂ, ಜ್ಞಾನಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಸ್ತರಮಾಡುವುದುಂ, ತಾಸ್ತಾಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಅಂತರಾಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದುಂ, ಪದಾರ್ಥಂಗಳ ನಿಳಕೆಯ್ಯುದುಂ, ಅಗಮವನ್ನು ಓದುವವರಿಗೆ ಚಿತ್ತಸ್ವಲನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದುಂ ಎಂದಿವುಗಳಿಂದ ಜ್ಞಾನಾವರಣೀಯ ಕರ್ಮದಾಸ್ರವವಾಗುವದು.

ದುಃಖವುಂ, ಶೋಕವುಂ, ಸಂತಾಪವುಂ, ಹಳಲಿಸುವುದುಂ, ಹೊಡೆಯುವುದುಂ, ಕೊಲ್ಲುವುದುಂ, ಸಂಕ್ಲೇಶ ಪರಿಣಾಮವೆಂದಿವುಗಳನ್ನು ತನಗೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದುಂ, ಅನ್ಯರಿಗೆ ಉಂಟುಮಾಡುವುದುಂ, ತನಗಮಿದೀರ್ಗಮಾಡುವುದುಂ ಎಂದಿವುಗಳು ಅಸಾತಾವೇದನಿಯ ಕರ್ಮದಾಸ್ರವಕ್ಕೆ ಕಾರಣಂಗಳು || ೨ ||

ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನುಕಂಪೆಯುಂ, ವ್ರತಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಪ್ರೀತಿಯುಂ, ಪಾತ್ರದಾನಮುಂ, ಸರಾಗಾದಿ ಸಂಯಮಂಗಳುಂ, ಸಮಾಧಾನವೆಂದಿವುಂ ಹ್ರಮೆಯುಂ, ಲೋಭರಹಿತತ್ವವುಂ ಎಂದಿವುಗಳು ಸಾತಾವೇದನೀಯಕರ್ಮದಾಸ್ರವಕಾರಣಂಗಳು || ೩ ||

ಕೇವಲಜ್ಞಾನವುಂ, ಅಗಮವುಂ, ಚಾತುರ್ವರ್ಣ (ಋಷ್ಯಾರ್ಜಕ ಶ್ರಾವಕ, ಶ್ರಾವಕಿ) ಸಂಘವುಂ, ಧರ್ಮವುಂ, ದೇವ, ಗುರುಮೆಂದಿನರುಗಳನ್ನು ಹೀಯ್ಯಾಳಿಸಿ ದೂಷಣೆಯನ್ನು ಹೇಳುವದು, ದರ್ಶನಮೋಹನೀಯ ಕರ್ಮದಾಸ್ರವಕ್ಕೆ ಕಾರಣಂಗಳು || ೪ ||

ಅಧಿಕವಾದ ಪರಿಗ್ರಹಗಳುಂ, ಬಹಳವಾದ ಸಾವಧ್ಯವುಂ, ನೆರಕಾಯುಷ್ಯದಾಸ್ರವಕಾರಣಂಗಳು || ೫ ||

ಮಾಯೆಯು ತೀರ್ಯಗಾಯುಷ್ಯದಾಸ್ರವಕಾರಣವು || ೬ ||

ಅಲ್ಪಸಾವಧ್ಯವುಂ, ಸ್ವಲ್ಪಪರಿಗ್ರಹವುಂ, ಸ್ವಭಾವಮೃದುತ್ವವುಂ ಎಂದಿವುಗಳು ಮನುಷ್ಯಾಯುಷ್ಯದಾಸ್ರವಕಾರಣಂಗಳು || ೭ ||

ಸರಾಗಚಾರಿತ್ರವುಂ, ದೇಶಚಾರಿತ್ರವುಂ, ಅಕಾಮನಿರ್ಜರೆಯುಂ, ಅಜ್ಞಾನತವವುಂ, ಸನ್ಯುಕ್ತವುಂ ಎಂದಿವುಗಳು ದೇವಾಯುಷ್ಯದಾಸ್ರವಕಾರಣಂಗಳು || ೮ ||

ಮನ, ವಚನ, ಕಾಯ, ಕುಟಲತೆಯ ಮಾರ್ಗವಿರೋಧಗಳಾದ ಆಚರಣೆಗಳು, ಶುಭಕರ್ಮದಾಸ್ರವ ಕಾರಣಂಗಳು || ೯ ||

ಆ ಯೋಗಂಗಳ ಋಜುತ್ವಸ್ವಭಾವವುಂ, ಯಥೋಕ್ತಾಚರಣವುಂ, ಶುಭನಾಮದಾಸ್ರವ ಕಾರಣಂಗಳು || ೧೦ ||

ದರ್ಶನವಿಶುದ್ಧಿ ಮೊದಲಾದ ಮೋಡಶಭಾವನೆಗಳು, ತೀರ್ಥಕರ ನಾಮಕರ್ಮದಾಸ್ರವ ಕಾರಣಂಗಳು || ೧೧ ||

ತನ್ನನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದುಂ, ಅನ್ಯರನ್ನು ನಿಂದೆಮಾಡುವುದುಂ, ತನ್ನ ಶರೀರದಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿಹೇಳುವುದುಂ, ಅನ್ಯರ ಶರೀರಗಳಲ್ಲಿರುವ ಗುಣಗಳನ್ನು ಮರೆಯಿಸುವುದುಂ ಎಂದಿವುಗಳು ನೀಚೈರ್ಗೋತ್ರದಾಸ್ರವ ಕಾರಣಂಗಳಾಗುವವು || ೧೨ ||

ತನ್ನನ್ನು ಪ್ರಸಂಶಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಗುಣಗಳನ್ನು ಬಿಡುವುದು, ಗುಣಾಧಿಕರಲ್ಲಿ ವಿನಯವೃತ್ತಿಯುಂ, ಅನ್ಯರಲ್ಲಿರುವ ದುರ್ಗುಣಗಳನ್ನು ಪ್ರಶಂಸೆಮಾಡದೆ ಅವರ ಗುಣಗಳನ್ನೇ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡುವುದು, ವಿಜ್ಞಾನಾದ್ಯಪ್ಪಮದಗಳ ತ್ಯಾಗವುಂ ಎಂದಿವುಗಳು ಉಚ್ಚೈರ್ಗೋತ್ರದ ಅಸ್ರವಕಾರಣಂಗಳು. ಸ್ವರ್ಗಾಪವರ್ಗಸುಖ ಹೇತುಗಳಾದ ಧರ್ಮಾಚರಣೆಗಳಿಗೆ ವಿಘ್ನಮಾಡುವದು, ಅಂತರಾಯ ಕರ್ಮಾಸ್ರವಕಾರಣಂಗಳು. ಮೂಲಪ್ರಕೃತಿಗಳುಂ ಮುಂಚೆಹೇಳಿದ ಉತ್ತರಪ್ರಕೃತಿಗಳುಂ ಕಟ್ಟುವದು ಬಂಧವೆನ್ನುವದು.

ಉತ್ತರಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಸ್ವರೂಪಂ.

ಸೂತ್ರಂ || ಜ್ಞಾನಾವರಣೀಯಂ ಪಂಚವಿಧಂ || ೫೦ ||

ತಾ:—ಮತಿಜ್ಞಾನಾವರಣೀಯಂ, ಶ್ರುತಜ್ಞಾನಾವರಣೀಯಂ, ಅವಧಿಜ್ಞಾನಾವರಣೀಯಂ, ಮನಃಪರ್ಯಾಯಜ್ಞಾನಾವರಣೀಯಂ, ಕೇವಲಜ್ಞಾನಾವರಣೀಯಂ ಎಂದು ಪಂಚವಿಧವು || ೫ ||

ಆವುಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರಿಯಂಗಳಿಂದಲೂ, ಮನದಿಂದಲೂ, ತಂತಮ್ಮ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವದು ಮತಿಜ್ಞಾನವು, ಅದನ್ನು ಮರೆಯಿಸುವದು ಮತಿಜ್ಞಾನಾವರಣೀಯವು, ಮತಿಜ್ಞಾನದಿಂದ ತಿಳಿದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಅಧಾರಮಾಡಿ ಮತ್ತೊಂದು ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಯುವದು ಶ್ರುತಜ್ಞಾನವು, ಅದನ್ನು ಮರೆಯಿಸುವದು ಶ್ರುತಜ್ಞಾನಾವರಣೀಯವು. ರೂಪಿದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಅರಿಯುವದು ಅವಧಿಜ್ಞಾನವು, ಅದನ್ನು ಮರೆಯಿಸುವದು ಅವಧಿಜ್ಞಾನಾವರಣೀಯವು, ಅನ್ಯರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ ತಿಳಿಯುವದು ಮನಃಪರ್ಯಾಯಜ್ಞಾನವು, ಅದನ್ನು ಮರೆಯಿಸುವದು ಮನಃಪರ್ಯಾಯಜ್ಞಾನಾವರಣೀಯವು, ತ್ರಿಕಾಲಗೋಚರಾನಂತ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಯುಗಪತ್ (ಒಂದೇಸಾರಿ) ತಿಳಿಯುವದು ಕೇವಲಜ್ಞಾನವೆಂಬುವದು, ಅದನ್ನು ಮರೆಯಿಸುವದು ಕೇವಲಜ್ಞಾನಾವರಣೀಯವು || ೫ || ಇವೈದುಂ ಜ್ಞಾನಾವರಣೀಯ ಭೇದಗಳು.

ಸೂತ್ರಂ || ದರ್ಶನಾವರಣೀಯಂ ನವವಿಧಂ || ೫೧ ||

ತಾ:—ಸತ್ಯಾನೆಗೃಹ್ಣಿ, ನಿದ್ರಾನಿದ್ರೆ, ನಿದ್ರೆ, ಪ್ರಚಲಾಪ್ರಚಲೆ, ಪ್ರಚಲೆ, ಚಕ್ಷುರ್ದರ್ಶನಂ, ಅಚಕ್ಷುರ್ದರ್ಶನಂ, ಅವಧಿದರ್ಶನಂ, ಕೇವಲದರ್ಶನವೆಂದು ದರ್ಶನಾವರಣೀಯವು ನವವಿಧವು. ಇವುಗಳ ಸ್ವರೂಪವು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—೧ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾನೆಗೃಹ್ಣಿಯುದಯದಿಂದ ಎತ್ತಿದರೆ ಮನಃ ಮೂಲಗಿಕೊಳ್ಳುವದುಂ, ಕೆಲಸಮಾಡುವದುಂ, ಕನವರಿಸುವದುಂ ಉಂಟಾಗುವದು, ಸತ್ಯಾನೆಗೃಹ್ಣಿಯು. ೨ ನಿದ್ರಾನಿದ್ರೆಯುದಯದಲ್ಲಿ ಎದ್ದರೆ ಕಣ್ಣುಂ ಎಂತುಂ ತೆರೆಯಲಾರದೆ ಮೂಲಗಿಸುವದು ನಿದ್ರಾನಿದ್ರೆಯು. ೩ ನಿದ್ರೆಯನ್ನುವದು ನಡೆಯುವವನನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವದು, ನಿಂತಿರುವವನನ್ನು ಕುಳ್ಳಿರಿಸುವದು, ಕುಳಿತಿರುವವನನ್ನು ಮೂಲಗಿಸುವದು, ಎದ್ದಿರುವವನನ್ನು ಕಣ್ಣು ತೆರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಬಿಡದೆ ಮೂಲಗಿಸುವದು, ನಿದ್ರೆಯು. ೪. ಪ್ರಚಲಾಪ್ರಚಲೆಯುದಯದಲ್ಲಿ ಬಾಯಿಯಿಂದ

ಲೋಳೆಸುರಿಯುವದುಂ, ಮೈಯ್ಯತೂಗುವದುಂ, ಬರಗುವದುಂ ಉಂಟಾಗುವದು ಪ್ರಚಲಾಪ್ರಚಲೆಯು, ೫. ಪ್ರಚಲೆಯಾದಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಣ್ಣನ್ನು ತೆರೆದುಕೊಂಡು ಮೆಲಗಿರುವದು, ಸ್ವಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಏನನ್ನಾದರೂ ತಿಳಿಯುವದು, ಪುನಃ ಪುನಃ ಮಂದವಾಗಿ ಮೆಲಗುವದು ಆಗುವದು ಪ್ರಚಲೆಯು, ೬. ಕಣ್ಣಿನಿಂದ ಕಾಣುವದು ಚಕ್ಷುದರ್ಶನಂ, ಅದನ್ನು ಕಾಣದ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವದು ಚಕ್ಷುದರ್ಶನಾನವರಣೀಯವು, ೭. ಉಳಿದಿಂದ್ರಿಯಂಗಳಿಂದ ಕಾಣುವದು ಅಚಕ್ಷುದರ್ಶನವು, ಅದನ್ನು ಮರೆಯಿಸುವದು ಅಚಕ್ಷುದರ್ಶನಾನವರಣೀಯವು ೮. ಸ್ಪರ್ಶ, ರಸ, ಗಂಧವನ್ನೆಲ್ಲ ಮೂರ್ತದ್ರವ್ಯಸಾಮಾನ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಕಾಣುವದು ಅವಧಿದರ್ಶನವು, ಅದನ್ನು ಮರೆಯಿಸುವದು ಅವಧಿದರ್ಶನಾನವರಣೀಯವು, ೯ ಸಮಸ್ತವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಓರ್ವೊಬ್ಬನೇ ಸಾಮಾನ್ಯದಿಂದ ಕಾಣುವದು ಕೇವಲದರ್ಶನವು, ಅದನ್ನು ಮರೆಯಿಸುವದು ಕೇವಲದರ್ಶನಾನವರಣೀಯವೆಂಬುವದು. ಇಂತು ದರ್ಶನಾನವರಣೀಯಂ ನವಭೇದವು || ೯ ||

ಸೂತ್ರಂ || ವೇದನೀಯಂ ದ್ವಿವಿಧಂ || ೫೩ ||

ತಾಃ—ಸಾತಾವೇದನೀಯಂ, ಅಸಾತಾವೇದನೀಯವೆಂದು ಎರಡುವಿಧವು. ಅಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರಿಯ ಸುಖಕಾರಣಂಗಳಾದ ಬಾಹ್ಯವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸುವದು ಸಾತಾವೇದನೀಯವು || ೧ || ದುಃಖಕಾರಣಂಗಳಾದ ವಸ್ತುಗಳ ಸಂಬಂಧವುಂಟಾಗುವದು ಅಸಾತಾವೇದನೀಯವು || ೨ ||

ಸೂತ್ರಂ || ಮೋಹನೀಯಮಪ್ಪವಿಂಶತಿವಿಧಂ || ೫೪ ||

ತಾಃ—ಮೋಹನೀಯಕರ್ಮವು ಇಪ್ಪತ್ತೆಂಟು ಭೇದವಾಗುವದು. ಅದು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—ಸಾಮಾನ್ಯದಿಂದ ದರ್ಶನಮೋಹನೀಯ, ಚಾರಿತ್ರಮೋಹನೀಯವೆಂದು ಎರಡುವಿಧವು. ದರ್ಶನ ಮೋಹನೀಯ ಬಂಧವನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿ ಮಿಥ್ಯಾತ್ವವೊಂದೇ, ಉದಯಸತ್ಯವನ್ನಾಶ್ರಯಿಸಿ ಮಿಥ್ಯಾತ್ವಂ, ಸಮ್ಯಗ್ಮಿಥ್ಯಾತ್ವಂ, ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಪ್ರಕೃತಿಭೇದದಿಂದ ಮೂರು ಭೇದವಾಗುವದು. ಚಾರಿತ್ರ ಮೋಹನೀಯಂ ಕಷಾಯ, ನೋಕಷಾಯವೆಂದು ಎರಡುವಿಧವು. ಅಲ್ಲಿ ಅನಂತಾನುಬಂಧಿ ಚತುಷ್ಕಂ || ೪ || ಅಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಚತುಷ್ಕಂ || ೪ || ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಚತುಷ್ಕಂ || ೪ || ಸಂಜ್ಞಲನ ಚತುಷ್ಕಂ || ೪ || ಎಂದು ಕ್ರೋಧ, ಮಾನ, ಮಾಯಾ, ಲೋಭ ವಿಕಲ್ಪಗಳಿಂದ ಮೋಹಕ ವಿಧವು || ೧೬ || ಕಷಾಯಮೋಹನೀಯಂ ನೋಕಷಾಯ, ಸ್ತ್ರೀವೇದಂ, ಪುಂವೇದಂ, ನಪುಂಸಕ ವೇದಂ, ಹಾಸ್ಯ, ರತಿ, ಅರತಿ, ಶೋಕ, ಭಯ, ಜುಗುಪ್ಸೆ ಎಂದು ಒಂಭತ್ತುವಿಧವು || ೯ ||

ಅಲ್ಲಿ ಮಿಥ್ಯಾತ್ವದುದಯದಿಂದ ದೇವರಲ್ಲದವರನ್ನು ದೇವರೆನ್ನುವದೆಂಬ ಧರ್ಮವಲ್ಲದ್ದನ್ನು ಧರ್ಮವೆಂಬ, ತತ್ತ್ವವಲ್ಲದುದನ್ನು ತತ್ತ್ವವೆಂಬ, ವಿಪರೀತರುಚಿಯನ್ನು ಮಾಡುವದು ಮಿಥ್ಯಾತ್ವವು || ೧ || ಸಮ್ಯಗ್ಮಿಥ್ಯಾತ್ವದುದಯದಿಂದ ತತ್ತ್ವಗಳಲ್ಲಿಯೂ, ಅತತ್ತ್ವಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಮಾನವಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವದು, ಸಮ್ಯಗ್ಮಿಥ್ಯಾತ್ವವು || ೨ || ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಪ್ರಕೃತಿಯಾದಯದಲ್ಲಿ

ಆಗಮ, ಪದಾರ್ಥ, ತತ್ವಕ್ರದ್ಧಾನರೂಪವಾದ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವವನ್ನು ಚಲನವಾಗಿಯುಂ, ಮಲಿನವಾಗಿಯುಂ, ಖಲಿಪ್ಪ ವಾಗಿಲ್ಲದಂತಾಗಿಯುಂ ಮಾಳ್ವಿದು ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಪ್ರಕೃತಿಯು ||೩||

ಅನಂತಾನುಬಂಧಿ ಕ್ರೋಧ, ಮಾನ, ಮಾಯಾ, ಲೋಭಂಗಳುಂ ಚಾರಿತ್ರವೋಹನೀಯಂಗಳಾಗಿಯು ಕ್ರೋಧಂ ಕಲ್ಪಬೀಟಿಯಂತೆ, ಮಾನಂ ಕಲ್ಪಕಂಭದ ಹಾಗೆ, ಮಾಯೆಯು ಬಿದಿರುಗಡ್ಡೆಯ ಬೇರಿನ ಹಾಗೆ, ಲೋಭವು ಕ್ರಿಮಿರಾಗದ ಕಂಬಳಿಯ ಹಾಗೆ, ಇವುಗಳು ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವವನ್ನು ಕೆಡಿಸುವವು ||೪|| ಅಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಕ್ರೋಧವು ಎರೆಮೆಣ್ಣಿನ ಬೀಟಿಯ ಹಾಗೆ, ಮಾನವು ಅಸ್ಥಿಯ ಹಾಗೆ, ಮಾಯೆಯು ಟಗರ ಕೋಡಿನಹಾಗೆ, ಲೋಭಂ ನೀಲಿಯ ಸೀರೆಯ ಹಾಗೆ, ಇವು ಅಣುವ್ರತವನ್ನು ಕೆಡಿಸುವವು ||೪|| ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಕ್ರೋಧವು ಧೂಳಿಯ ರೇಖೆಯ ಹಾಗೆ, ಮಾನಂ ಬಿದಿರಿನ ಹಾಗೆ, ಮಾಯೆ ಗೋಮೂತ್ರದ ಹಾಗೆ, ಲೋಭಂ ಕೆಸರಾದ ಸೀರೆಯ ಹಾಗೆ, ಇವು ಮಹಾವ್ರತವನ್ನು ಕೆಡಿಸುವವು ||೪|| ಸಂಜ್ವಲನಕ್ರೋಧಂ ಜಲರೇಖೆಯ ಹಾಗೆ, ಮಾನಂ ಬೆತ್ತದ ಹಾಗೆ, ಮಾಯೆಯು ಚಮರಿಯ ರೋಮದ ಹಾಗೆ, ಲೋಭವು ಅರಸಿನವಾದ ಸೀರೆಯ ಹಾಗೆ, ಇವು ಯಥಾಖ್ಯಾತ ಚಾರಿತ್ರವು ಉಂಟಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಬಿಡುವದಿಲ್ಲವು. ಇಂತು ಹದಿನಾರು ಕಷಾಯವೋಹನೀಯಗಳು.

೧ ಸ್ತ್ರೀವೇದಂ=ಪುರುಷಾಭಿಲಾಷೆಯನ್ನು ಮಾಡುವದು, ೨ ಪುಂವೇದಂ=ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಅಭಿಲಾಷೆಯನ್ನು ಮಾಡುವದು, ೩ ನಪುಂಸಕವೇದವು ಉಭಯಾಭಿಲಾಷೆಯನ್ನು ಮಾಡುವದು, ೪ ಹಾಸ್ಯ=ನಗೆಯನ್ನು ಮಾಡುವದು, ೫ ರತಿ=ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯನ್ನು ಮಾಡುವದು, ೬ ಅರತಿ=ಅಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವದು, ೭ ಶೋಕ=ದುಃಖವನ್ನು ಮಾಡುವದು, ೮ ಭಯಂ=ಅಂಜಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡುವದು, ೯ ಜುಗುಪ್ಸೆ=ಹೇಸಿಗೆಯನ್ನು ಮಾಡುವದು. ಇಂತಿವು ಒಂಭತ್ತು ನೋಕಷಾಯಗಳು.

ದರ್ಶನವೋಹನೀಯತ್ರಯವುಂ ೩, ಪೋಡಶಕಷಾಯವುಂ ೧೬, ನವ ನೋಕಷಾಯ ೯, ಎಂದಿವು ಉದಯ ಉದೀರಣಾಸತ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಅಷ್ಟಾವಿಂಶತಿಗಳಾಗುವವು || ೨೮ || ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಪ್ರಕೃತಿ, ಮಿತ್ರಪ್ರಕೃತಿಗಳು ಬಂಧಕ್ಕೆ ಬರುವದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಬಂಧಪ್ರಕೃತಿಗಳು ಪಡ್ವಿಂಶತಿಗಳಾಗುವವು ||೨೯|| ಅವುಗಳನ್ನು ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯೋಜಿಸುವದು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ—

ಗಾಹೆ || ಮಿಚ್ಛಕಸಾಹ ವೇದೋರದಿಭಯದುಗಮೋಹಬಂಧಯಿಗೀವೀಸಂ |

ಸತ್ತರಸತ್ತರತೇರಂ ತಿಣವಂ ಪಂಚಾದಿವಿಗಂತಂ || ೪೪ ||

ತಾ:—ದೇಶವ್ರತಿಗೆ ೧೩, ಪ್ರಮತ್ತಂಗೆ ೯, ಅಪ್ರಮತ್ತನಿಗೆ ೯, ಅಪೂರ್ವಕರಣನಿಗೆ ೮, ನಿವೃತ್ತಿಕರಣಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ೫, ಸೂಕ್ಷ್ಮಸಾಂಪರಾಯನಲ್ಲಿ ೪, ಉಪಶಾಂತಕಷಾಯನಲ್ಲಿ ೩, ಕ್ಷೀಣಕಷಾಯನಲ್ಲಿ ೩, ಸಯೋಗಿಕೇವಲಿಯಲ್ಲಿ ೨, ಆಯೋಗಿಕೇವಲಿಯಲ್ಲಿ ೧, ಈ ಪ್ರಕಾರಗಳಾಗುವವು.

ಸೂತ್ರಂ || ಅಯುಷ್ಯಂ ಚತುರ್ವಿಧಂ || ೫೫ ||

ತಾಃ--ನರಕಾಯುಷ್ಯಂ, ತೀರ್ಥಗಾಯುಷ್ಯಂ, ಮನುಷ್ಯಾಯುಷ್ಯಂ, ದೇವಾಯುಷ್ಯ ಮೆಂದು ನಾಲ್ಕುವಿಧವು || ೪ || ೧ ಅಲ್ಲಿ ನರಕಾಯುಷ್ಯವು, ನಾರಕಕರೀರವನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುವದು, ೨ ತೀರ್ಥಗಾಯುಷ್ಯವು, ತೀರ್ಥಕರೀರವನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುವದು, ೩ ಮನುಷ್ಯಾಯುಷ್ಯವು, ಮನುಷ್ಯಕರೀರವನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುವದು, ೪ ದೇವಾಯುಷ್ಯವು, ದೇವಕರೀರವನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುವದು, ಇವುಗಳು ತಂತಮ್ಮ ಗತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವವು.

ಸೂತ್ರಂ || ದ್ವಿಜತ್ವಾರಿಂಶದ್ವಿಧಂ ನಾಮಃ || ೫೬ ||

ತಾಃ--ನಾಮಕರ್ಮವು ನಲವತ್ತೆರಡು ಭೇದವಾಗುವದು ಹ್ಯಾಗಂದರೆ--ಗತಿ, ಜಾತಿ, ಕರೀರ, ಬಂಧನ, ಸಂಘಾತ, ಸಂಸ್ಥಾನ, ಅಂಗೋಪಾಂಗ, ಸಂಹನನ. ವರ್ಣ, ರಸ, ಗಂಧ, ಸ್ಪರ್ಶನ, ಅನುಪೂರ್ವ, ಆಗುರುಲಭ, ಉಪಘಾತ, ಪರಘಾತ, ಆತಪ, ಉದ್ಯೋತ, ಉಭ್ಯಾಸ ನಿಶ್ವಾಸ, ವಿಹಾಯೋಗತಿ, ತ್ರಸ, ಸ್ಥಾವರ, ಬಾದರ, ಸೂಕ್ಷ್ಮ, ಪರ್ಯಾಪ್ತಕ, ಅಪರ್ಯಾಪ್ತಕ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕರೀರ, ಸಾಧಾರಣ ಕರೀರ, ಸ್ಥಿರ, ಅಸ್ಥಿರ, ಕುಭ, ಅಕುಭ, ಕುಭಗ, ದುರ್ಭಗ, ಸುಸ್ವರ, ದುಸ್ವರ, ಆದೇಯ, ಅನಾದೇಯ, ಯಶಸ್ಕೀರ್ತಿ, ಅಯಶಸ್ಕೀರ್ತಿ, ನಿರ್ಮಾಣ, ತೀರ್ಥ ಕರ ನಾಮಕರ್ಮವೆಂದಿಂತು ಹಿಂದೆಹಿಂದೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಭೇದದಿಂದ ನಾಮಕರ್ಮವು ನಲವತ್ತೆರಡು ಭೇದವಾಗುವದು || ೪೬ || ಅವುಗಳನ್ನು ಭೇದಿಸಿದರೆ ತೊಂಭತ್ತೂರು ಭೇದಗಳಾಗುವವು. ಹ್ಯಾಗಂದರೆ--

ನರಕ, ತೀರ್ಥಂಜ, ಮನುಷ್ಯ, ದೇವಗತಿಯೆಂದು ಗತಿ ನಾಲ್ಕುತರವು || ೪ || ಅವು ತಂತಮ್ಮ ಗತಿಯ ಪರ್ಯಾಯಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡುವವು.

ಏಕೇಂದ್ರಿಯ, ದ್ವೀಂದ್ರಿಯ, ತ್ರೀಂದ್ರಿಯ, ಚತುರ್ದ್ರಿಯ, ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ ಜಾತಿಯೆಂದು ಜಾತಿನಾಮಕರ್ಮವು ಪಂಚವಿಧವು || ೫ || ಅವುಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಉದಯದಲ್ಲಿ ಏಕೇಂದ್ರಿಯಾದಿ ಜಾತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವವು.

ಔದಾರಿಕ, ವೈಕ್ರಿಯಕ, ಆಹಾರಕ, ತೈಜಸ, ಕಾರ್ಮಣಕರೀರವೆಂದು ಕರೀರನಾಮಕರ್ಮವು ಐದುತರವು || ೫ || ಅವು ತಂತಮ್ಮ ಉದಯದಲ್ಲಿ ತಂತಮ್ಮ ಕರೀರವನ್ನು ಮಾಡುವವು.

ಔದಾರಿಕ, ವೈಕ್ರಿಯಕ, ಆಹಾರಕ, ತೈಜಸ, ಕಾರ್ಮಣ, ಕರೀರಬಂಧನವೆಂದು ಬಂಧನನಾಮಕರ್ಮವೈದುವಿಧವು. || ೫ || ಅವು ತಂತಮ್ಮ ಉದಯಗಳಲ್ಲಿ ಕರೀರಕ್ಕೆ ಬಂಧನವನ್ನು ಮಾಡುವವು.

ಔದಾರಿಕ, ವೈಕ್ರಿಯಕ, ಆಹಾರಕ, ತೈಜಸ, ಕಾರ್ಮಣವೆಂದು ಕರೀರಸಂಘಾತವೈದುತರವು || ೫ || ಅವು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕರೀರಸಂಘಾತಗಳ್ಗೆ ನೇರ್ಪಡಂ ಮಾಡುವವು.

ಸಮಾಜತುರಸ್ರ, ನೈಗ್ರೋಧ, ಸ್ವಾದಿ, ಕುಬ್ಜ, ವಾಮನ, ಹುಂಡಸಂಸ್ಥಾನವೆಂದು ಸಂಸ್ಥಾನನಾಮಕರ್ಮವು ಆರುವಿಧವು || ೬ || ಅವು ತಂತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಮಾಜತುರಸ್ರನಾಮದುದಯ

ಮೆಂತು ನೋಳ್ವಡಂ ಚಲ್ವನಪ್ಪ ಶರೀರವನ್ನು ಮಾಡುದು || ೧ || ನೈಗ್ರೋಧಸಂಸ್ಥಾನನಾಮದುದು
ಯವು, ಅಲದಮರದ ಹಾಗೆ ಕೆಳಗೆ ಅಸಿ (ಸಣ್ಣ) ದಾಗಿ ಮೇಲಗಲವಾದ ಶರೀರವನ್ನು ಮಾಡು
ವದು || ೨ ||

ಸ್ವಾದಿಸಂಸ್ಥಾನನಾಮದುದಯವು, ಹುತ್ತಿನ ಹಾಗೆ ಕೆಳಗೆ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಮೇಲೆ ಸಣ್ಣದಾ
ಗಿರುವ ಶರೀರವನ್ನು ಮಾಡುವದು || ೩ ||

ಕುಬ್ಜಸಂಸ್ಥಾನನಾಮದುದಯವು, ಸರ್ವಾಂಗವನ್ನು ಹ್ರಸ್ವಾಕಾರವನ್ನು ಮಾಡುವದು ೪.
ವಾಮನಸಂಸ್ಥಾನನಾಮದುದಯವು, ಕೈಕಾಲ್ಗಳು ನಿಡಿಯವಾಗಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿಕಿರಿಯವಪ್ಪ
ಶರೀರಮಂ ಮಾಡುವದು || ೫ ||

ಹುಂಡಸಂಸ್ಥಾನ ನಾಮಕರ್ಮದುದಯವು, ಗೋಣಿಯೊಳುಗುಂಡತೀವಿದಂತೆ ನೇರ್ಪಿಲ್ಲದ
ಶರೀರವನ್ನು ಮಾಡುವದು || ೬ ||

ಔದಾರಿಕ, ಮೈಕ್ರಿಯಕ, ಅಹಾರಕಾಂಗೋವಾಂಗ ನಾಮಕರ್ಮ ಮೂರುವಿಧವು || ೭ ||
ಅವು ತಂತಮ್ಮ ಉದಯಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಶರೀರಗಳಿಗೆ ಅಂಗೋವಾಂಗಗಳನ್ನು ಮಾಡು
ವವು. ಎರಡು ತೊಡೆ, ಎರಡು ತೋಳು, ಕಟಿ, ಉರ, ಬೆನ್ನು, ತಲೆ ಎಂಬಿವೆಂಟು ಅಂಗ
ಗಳು, ಉಳಿದವು ಉಪಾಂಗಂಗಳು.

ವಜ್ರವೃಷಭನಾರಾಜ, ವಜ್ರನಾರಾಜ, ನಾರಾಜ, ಅರ್ಧನಾರಾಜ, ಕೀಲಿತ, ಅಸಂಪ್ರಾಪ್ತ
ಸ್ತುವಾಟಿಕಾಸಂಹನನಮೆಂದು ಸಂಹನನನಾಮಕರ್ಮವು ಪದ್ಧಿಧವು || ೮ ||

ಅನರಲ್ಲಿ ವಜ್ರವೃಷಭನಾರಾಜಸಂಹನನನಾಮದುದಯವು, ವಜ್ರದಂತಪ್ಪ ಯಲುವುಂ,
ಕೀಲುಂ, ಸುತ್ತಮಂ ಮಾಡುವದು || ೧ || ವಜ್ರನಾರಾಜನಾಮದುದಯವು, ವಜ್ರದಂತಪ್ಪ ಯ
ಲುವುಂ, ಕೀಲುಂ, ಸಾಮಾನ್ಯದ ಸುತ್ತಮಂ ಮಾಡುವದು || ೨ || ನಾರಾಜಸಂಹನನನಾಮದುದು
ದಯವು, ವಜ್ರದಂತಪ್ಪೆಯಲುವುಂ, ಸಾಮಾನ್ಯದ ಕೀಲುಂ, ಸುತ್ತಮಂ ಮಾಡುವದು || ೩ ||
ಅರ್ಧನಾರಾಜನಾಮದುದಯವು, ಬಲ್ಲಿತ್ತಪ್ಪ ಎಲುವುಂ, ಅರ್ಧಕೀಲುಮಂ ಮಾಡುವದು || ೪ ||
ಕೀಲಿತನಾಮಸಂಹನನದುದಯವು ಕೀಲೊಟ್ಟಂತೆ ಬಲ್ಲಿತ್ತಪ್ಪೆಯಲುವುಂ, ಗಂಟುಗಳಂ ಮಾಡು
ವದು || ೫ || ಅಸಂಪ್ರಾಪ್ತಸ್ತುವಾಟಿಕಾಸಂಹನನನಾಮದುದಯವು, ಒಂದನ್ನೊಂದು ಮುಟ್ಟ
ಬೆಲ್ಲಟ್ಟಂ ಮಾಡುವದು. ಇವು ಆರು ನಾರಾಜಲಕ್ಷಣಂಗಳು || ೬ ||

ಶೈತ, ಪೀತ, ಹರಿತ, ಅರುಣ, ಕೃಷ್ಣ ಮೆಂದು ವರ್ಣನಾಮಮೈದು ವಿಧವು || ೭ ||
ಅನರುದಯಂ ತಂತಮ್ಮ ಶರೀರಕ್ಕೆ ತಂತಮ್ಮ ವರ್ಣಮಂ ಮಾಡುವದು.

ಸುಗಂಧ, ದುರ್ಗಂಧಮೆಂದು ಗಂಧನಾಮಕರ್ಮಮಿತ್ತಿರವು. ಅವು ತಂತಮ್ಮ ಉದಯ
ದೊಳು ಶರೀರಕ್ಕೆ ತಂತಮ್ಮ ಗಂಧಮಂ ಮಾಡುವು || ೮ ||

ತಿಕ್ತ, ಕಟುಕ, ಕಷಾಯ, ಅಮ್ರ, ಮಧುರಮೆಂದು ರಸನಾಮಕರ್ಮಮೈದು ವಿಧವು || ೯ ||
ಅವು ತಂತಮ್ಮುದಯದೊಳು ಶರೀರಕ್ಕೆ ತಂತಮ್ಮ ರಸಮಂ ಮಾಡುವು.

ಮೃದು, ಕರ್ಕಶ, ಗುರು, ಲಘು, ಶೀತ, ಉಷ್ಣ, ಸ್ನಿಗ್ಧ, ರೂಕ್ಷಮೆಂದು ಸ್ಪರ್ಶನನಾಮ
ಮೆಂಟು ತೆರವು. ಅವು ತಂತಮ್ಮದಯದೊಳು ಶರೀರಕ್ಕೆ ತಂತಮ್ಮ ಅರಿಷ್ಟಮಂ ಮಾಡು
ಳ್ಳವು || ೮ || ನರಕಗತ್ಯಾನುಪೂರ್ವಿ, ತೀರ್ಯಗತ್ಯಾನುಪೂರ್ವಿ, ಮನುಷ್ಯಗತ್ಯಾನುಪೂರ್ವಿ,
ದೇವಗತ್ಯಾನುಪೂರ್ವಿಯೆಂದಾನುಪೂರ್ವಿನಾಮಂ ನಾಲ್ಕು, ಅವು ತಂತಮ್ಮದಯದೊಳು ಜೀವಂ
ನರಕಾದಿಗತಿಗೆ ಸಲುವಲ್ಲಿ ವಿಗ್ರಹಗತಿಯೊಳು ವಿಶಿಷ್ಟಾಕಾರಮಂ ಮಾಡುಳ್ಳವು || ೯ || ಅಗು
ರುಲಘುನಾಮಕರ್ಮಂ ತಂತಮ್ಮದಯದೊಳು ಬಿಂಜಿತಂ, ನೊಣ್ಣಿತ್ತುಮಲ್ಲದಶರೀರಮಂ
ಮಾಡು || ೧ || ಉಪಘಾತನಾಮದುದಯಂ ತನಗೆ ಪೀಡೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಡೊಳ್ಳು ಮೊದ
ಲಾದ ಶರೀರವನ್ನು ಮಾಡುವದು || ೧ || ಪರಘಾತನಾಮಕರ್ಮವು ಅನ್ಯರಿಗೆ ಪೀಡೆಯನ್ನು
ಮಾಡುವ ಹಾವಿನ ಹಲ್ಲು ಮೊದಲಾದುವಂ ಮಾಡು || ೧ || ಆ ತಪನಾಮಕರ್ಮಂ ಸೂರ್ಯ
ಬಿಂಬದೊಳು ಪುಟ್ಟಿದ ಪೃಥ್ವಿ ಕಾಯಿಕಂಗಳ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿಯನ್ನುಳ್ಳ ಬೆಳಗಂ ಮಾಡು || ೧ ||
ಉದ್ಯೋತನಾಮಕರ್ಮಂ ಚಂದ್ರತಾರಕಾದಿ ಬಿಂಬಂಗಳೊಳಂ ತೇಜಃಕಾಯಿಕ ವಾತಕಾಯಿ
ಕಂಗಳಲ್ಲದ, ಸಾಧಾರಣವನಸ್ಪತಿಕಾಯಿಕಂಗಳಲ್ಲದ, ಬಾದರವರ್ಯಾಪ್ತಕಂಗಳೊಳಂ
ಪುಟ್ಟಿದ ತೀರ್ಯಗ್ವೀವಂಗಳ ಶರೀರಕ್ಕೆ ಬೆಂಕಿಯಿಲ್ಲದೆ ಬೆಳಗಂ ಮಾಡು || ೧ || ಉಚ್ಛ್ವಾಸ
ನಾಮದುದಯಂ ಸುಯ್ದದಂ ಮಾಡು || ೧ || ನಿಶ್ವಾಸನಾಮಕರ್ಮಂ ಬಿಡಿಸುಯ್ದಂ ಮಾಡು
ದು || ೧ || ಪ್ರಕಸ್ತವಿಹಾಯೋಗತಿಯುಂ, ಅಪ್ರಕಸ್ತವಿಹಾಯೋಗತಿಯುಮೆಂದು ವಿಹಾಯೋಗತಿ
ನಾಮವೆರಡು ವಿಧವು || ೨ || ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಸ್ತವಿಹಾಯೋಗತಿನಾಮಂ, ಒಳ್ಳೇ ನಡತೆಯನ್ನು
ಮಾಡುವದು, ಅಪ್ರಕಸ್ತವಿಹಾಯೋಗತಿನಾಮಂ, ಕಟ್ಟಿ ನಡತೆಯನ್ನು ಮಾಡುವದು || ೨ ||
ತ್ರಸನಾಮಂ, ಶರೀರಾವಯವಂಗಳ್ಗೆ ಜಲನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವದು ಅಂದರೆ, ದ್ವೀಂದ್ರಿಯಾದಿತ್ರಸ
ಶರೀರಮಂ ಮಾಡು || ೧ || ಸ್ಥಾವರನಾಮಕರ್ಮಂ ಜಲನೆಯಿಲ್ಲದ ಪೃಥ್ವಿಪ್ರೇಜೋವಾಯು
ವನಸ್ಪತಿ ಶರೀರಮಂ ಮಾಡು || ೧ || ಬಾದರನಾಮಕರ್ಮಂ ಪೆರರಿಂದ ಬಾಧೆಪಡುವ
ಶರೀರಮಂ ಮಾಡು || ೧ || ಸೂಕ್ಷ್ಮನಾಮಂ ಅನ್ಯರಿಂದ ಬಾಧೆಯನ್ನು ಹೊಂದದ ಶರೀರ
ವನ್ನು ಮಾಡುವದು || ೧ || ಪರ್ಯಾಪ್ತನಾಮಂ ತಂತಮ್ಮ ಪರ್ಯಾಪ್ತಿಗಳ ನೆರವಿಯಂ ಮಾಡು
ಳ್ಳವು, ಆ ಪರ್ಯಾಪ್ತಿಗಳ್ಯಾವವೆಂದೊಡೆ-ಅಹಾರ, ಶರೀರ, ಇಂದ್ರಿಯ, ಉಚ್ಛ್ವಾಸನಿಶ್ವಾಸ,
ಭಾಷಾ, ಮನಃಪರ್ಯಾಪ್ತಿಗಳೆಂದು ಪರ್ಯಾಪ್ತಿಗಳಾರು ವಿಧವು || ೩ || ಅಲ್ಲಿ ಅಹಾರವರ್ಗಣೆ
ಯಿಂ ಬಂದ ಪುಡ್ಗಲಸ್ಕಂಧಗಳಂ ಖಳರಸಭಾಗಸ್ವರೂಪದಿಂ ಪರಿಣಮಿಸುವಂತವ್ವಾತ್ಮನ ಕತ್ತಿ
ಯನೆರವಿ, ಅಹಾರಪರ್ಯಾಪ್ತಿಯು, ಪಿಂಡಿಯಂ ಪೋಲ್ವ ಖಳಭಾಗಂ ಅಸ್ಥಿ ಮೊದಲಾದ ಕಡಿ
ಣಾನಯವ ಸ್ವರೂಪದಿಂ ಎಂಣೆಯಂ ಪೋಲ್ವ ರಸಭಾಗಮುಂ, ರಕ್ತಂ ಮೊದಲಾದ ದ್ರವಾವ
ಯವ ಸ್ವರೂಪದಿಂ ಪರಿಣಮಿಸುವ ಆತ್ಮನನೆರವಿ, ಶರೀರಪರ್ಯಾಪ್ತಿ ಎಂಬುವದು || ೨ ||
ಸ್ವಯೋಗ್ಯಪ್ರದೇಶದೊಳಿರ್ವ ವರ್ಣಾದಿ ವಿಷಯಂಗಳಂ ಕೈಕೊಳ್ಳ ವ್ಯಾಪಾರವಿಶಿಷ್ಟಮವ್ವಾ
ತ್ಮನ ನೆರವಿ, ಇಂದ್ರಿಯ ಪರ್ಯಾಪ್ತಿ ಎಂಬುವದು || ೩ || ಅಹಾರವರ್ಗಣೆಯಿಂ ಬಂದ ಪುಡ್ಗ
ಲಂಗಳಂ ಉಚ್ಛ್ವಾಸನಿಶ್ವಾಸರೂಪದಿಂ ಪರಿಣಮಿಸುವಾತ್ಮನ ಕತ್ತಿಯ ನೆರವಿ, ಉಚ್ಛ್ವಾಸ
ನಿಶ್ವಾಸಪರ್ಯಾಪ್ತಿ ಎಂಬುವದು || ೪ || ಯೋಗ್ಯಕಾಲದೊಳು ಬಂದ ಭಾಷಾವರ್ಗಣೆಯು
ಪುಡ್ಗಲಂಗಳಂ ಚತುರ್ವಿಧಭಾಷಾಸ್ವರೂಪದಿಂ ಪರಿಣಮಿಸುವಾತ್ಮನ ಕತ್ತಿಯನೆರವಿ, ಭಾಷಾ

ಪರ್ಯಾಪ್ತಿ ಎಂಬುದು || ೫ || ದೃಷ್ಟ, ಶ್ರುತಾನುಭೂತಂಗಳವೃಥಂಗಳಂ ನೆನೆವಾತ್ಮನ ನೆರವಿ, ಮನಃಪರ್ಯಾಪ್ತಿಯೆಂಬುವದು || ೬ || ಅವರ್ಯಾಪ್ತನಾಮಂ ತಂತಮ್ಮ ಪರ್ಯಾಪ್ತಿಗಳ ನೆರವಿಯ ನಾಗಲೀಯದು || ೧ || ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶರೀರನಾಮವೊಂದೇ ಜೀವಕ್ಕೊಂದೊಂದೇ ಶರೀರಮಂ ಮಾಡುವದು. ಸಾಧಾರಣನಾಮಂ, ಅನಂತಜೀವಂಗಳಿಗೆ ಒಂದೇ ಶರೀರವನ್ನು ಮಾಡುವದು. ರಸ, ರುಧಿರ, ಮಾಂಸ, ಮೇಧೋಸ್ಥಿ, ಮಜ್ಜ, ಶುಕ್ಲಂಗಳೆಂಬ ಸಪ್ತಧಾತುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಿರವನ್ನು ಮಾಡುವದು ಸ್ಥಿರನಾಮಕರ್ಮವು. ಅಸ್ಥಿರನಾಮವು, ಸಪ್ತಧಾತುಗಳ ನೊಂದೊಂದಕ್ಕೆ ಸಲಿಸುವುದು. ಶುಭನಾಮಂ, ಮಸ್ತಕಾದಿ ಪ್ರಶಸ್ತಾವಯವಂಗಳಂ ಮಾಡುವದು. ಅಶುಭನಾಮಕರ್ಮವು ಕೆಟ್ಟವಯವಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದು. ಶುಭಗನಾಮಂ, ಫಲಕೂರ್ಮಯಂ ಮಾಡುವದು. ದುರ್ಭಗನಾಮಂ ಫಲಮೂರ್ನಿವೃದ್ಧಂ ಮಾಡುವದು. ಸುಸ್ವರನಾಮ ಕರ್ಮಂ ಕಿವಿಗಿನಿದಾದ ಸ್ವರಮಂ ಮಾಡುವದು. ದುಸ್ವರನಾಮಂ ಕಿವಿಗೆ ಇನಿತಲ್ಲದ (ಕೇಳಲಿಕ್ಕಾಗದ) ಸ್ವರವನ್ನು ಮಾಡುವದು. ಆದೇಯನಾಮಂ ಆನೇಕರು ಮುನ್ನಿಸುವದನ್ನು ಮಾಡುವದು. ಅನಾದೇಯಕರ್ಮಂ, ಪಲರ್ ಮುನ್ನಿಸದುದನ್ನು ಮಾಡುವದು. ಯಶಸ್ಕೀರ್ತಿನಾಮಂ, ಗುಣಾವಳಿಯಿಂ ಸಂದಮೊಗಳ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡುವದು. ಅಯಶಸ್ಕೀರ್ತಿನಾಮಂ, ಕೆಟ್ಟ ಅವಯಶಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡುವದು. ನಿರ್ಮಾಣನಾಮಂ, ಅವಯವದೊಳುಂ, ತಂತಮ್ಮ ಕಾರದೊಳುಂ, ಪ್ರಮಾಣದೊಳುಂ ಕೂಡಿ ತಂತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನದೊಳು ಮಾಡುವದು. ತೀರ್ಥಕರನಾಮಂ, ಪಂಚಕಲ್ಯಾಣ ವಿಭೂತಿಯನ್ನುಳ್ಳಾರ್ಹಂತ್ಯ ಪದವಿಯನ್ನು ಮಾಡುವದು. ಇಂತು ನಾಮಕರ್ಮ ತೊಂಭತ್ತೊರು ತೆರಂ | ೯೩ ||

ಸೂತ್ರಂ || ದ್ವಿವಿಧಂ ಗೋತ್ರಂ || ೫೩ ||

ತಾಃ—ಉಚ್ಚೈರ್ಗೋತ್ರಂ, ನೀಚೈರ್ಗೋತ್ರಂ ಎಂದಿತ್ತೆರಂ || ೧ || ಅದರಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಕುಲಂಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದು ಉಚ್ಚೈರ್ಗೋತ್ರವು || ೧ || ನೀಚಕುಲಗಳನ್ನು ಮಾಡುವದು ನೀಚೈರ್ಗೋತ್ರಕರ್ಮವು || ೨ ||

ಸೂತ್ರಂ || ಪಂಚವಿಧಮಂತರಾಯಂ || ೫೪ ||

ತಾಃ—ದಾನಾಂತರಾಯ, ಲಾಭಾಂತರಾಯ, ಭೋಗಾಂತರಾಯ, ಉಪಭೋಗಾಂತರಾಯ, ವೀರ್ಯಾಂತರಾಯವೆಂದು ಅಂತರಾಯಕರ್ಮವು ಪಂಚವಿಧವು || ೫ ||

೧ ಅಲ್ಲಿ ಕೊಡುವದಕ್ಕೆ ವಿಘ್ನವನ್ನು ಮಾಡುವದು ದಾನಾಂತರಾಯವು. ೨ ಪಡೆಯುವದಕ್ಕೆ ವಿಘ್ನವನ್ನು ಮಾಡುವದು ಲಾಭಾಂತರಾಯವು. ೩ ಭೋಗಪಡುವದಕ್ಕೆ ವಿಘ್ನವನ್ನು ಮಾಡುವದು ಭೋಗಾಂತರಾಯವು, ೪ ಸ್ತ್ರೀ, ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಾದಿ ಧನಧಾನ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಉಪಭೋಗಗಳಿಗೆ ವಿಘ್ನವನ್ನು ಮಾಡುವದು ಉಪಭೋಗಾಂತರಾಯವು. ೫ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕ್ರಮದಿಂದ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಬಿಡದೆ ವಿಘ್ನವನ್ನು ಮಾಡುವದು ವೀರ್ಯಾಂತರಾಯಕರ್ಮವು. ಇವೈದುಂ ಅಂತರಾಯಕರ್ಮಗಳು. ಇಂತು ನೂರುನಲವತ್ತೆಂಟು (೧೪೮) ಉತ್ತರಪ್ರಕೃತಿಭೇದಗಳು. ಉತ್ತರೋತ್ತರಪ್ರಕೃತಿಗಳು ಸಂಖ್ಯಾತ ಭೇದಗಳಾಗುವವು.

ಅಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಾವರಣೀಯಂ, ದರ್ಶನಾವರಣೀಯಂ, ವೇದನೀಯಂ, ಅಂತರಾಯಮೆಂಬೀ ನಾಲ್ಕರ ಉತ್ಕೃಷ್ಟಸ್ಥಿತಿ ಮೂವತ್ತುಕೋಟಾಕೋಟಿ ಸಾಗರೋಪಮಂಗಳು. ದರ್ಶನಮೋಹನೀಯಕ್ಕೆ ಹತ್ತುಕೋಟಾಕೋಟಿ ಸಾಗರೋಪಮಂಗಳು. ಚಾರಿತ್ರಮೋಹನೀಯಕ್ಕೆ ನಲವತ್ತುಕೋಟಾಕೋಟಿ ಸಾಗರೋಪಮಂಗಳು. ನಾಮ, ಗೋತ್ರಗಳಿಗೆ ವಿಂಶತಿ ಕೋಟಾಕೋಟಿ ಸಾಗರೋಪಮಂಗಳು. ಆಯುಷ್ಯದುತ್ಕೃಷ್ಟಸ್ಥಿತಿ ಮೂವತ್ತೂರು (೩೩) ಸಾಗರೋಪಮಂಗಳು. ವೇದನೀಯಕ್ಕೆ ಜಘನ್ಯಸ್ಥಿತಿ ದ್ವಾದಶಮುಹೂರ್ತವು. ನಾಮಗೋತ್ರಗಳಿಗೆ ಎಂಟು ಮುಹೂರ್ತವು. ಉಳಿದೈದಕ್ಕೂ ಅಂತರ್ಮುಹೂರ್ತಜಘನ್ಯಸ್ಥಿತಿಯಾಗುವದು. ಘಾತಗಳಿಗೆ, ಲತೆ, ದಾರು, ಅಸ್ಥಿ, ಶೈಲಮೆಂದು ಚತುಶ್ಚಕ್ತಿಗಳಾಗುವವು. ಅಶುಭಘಾತಿಗಳಿಗೆ, ನಿಂಬ, ಕಾಂಜೀರ, ವಿಷ, ಹಾಲಾಹಲ ಸಮಾನವಾದ ಶಕ್ತಿಗಳಾಗುವವು. ಶುಭಘಾತಿಗಳಿಗೆ, ಗುಡ, ಖಂಡ ಕರ್ಕರಾ ಮೃತಮೆಂಬಿನವರೊಳು ಸಮಾನವಾದ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳವುಗಳು. ಜ್ವೇತ್ರಮನವಗಾಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಕರ್ಮಯೋಗ್ಯವುಪ್ಪುದು, ಅತ್ಯನ ಪ್ರದೇಶದಿಂ ಸ್ವಕೀಯನಿಮಿತ್ತಂ ಬೆರಸಿತೆಗೆಯುವದು.

ತ್ರಿಭಂಗಿಯ ಗಾಹೆಗಳು.

ಗಾಹೆ || ಣಮಿವೂಣನೇಮಿಜಂದಂ ಅಸಹಾಯಪರಕ್ಕಮಂ ಮಹಾವೀರಂ ||

ಬಂದುದಯಸತ್ತಜುತ್ತಂ ಓಘಾದೇಸೇಥಯಂ ಬೊಡ್ಡಂ || ೪೫ ||

ತಾ:-ಅಸಹಾಯಪರಾಕ್ರಮನುಂ ಮಹಾವೀರನುಂ ಅದ ನೇಮಿಚಂದ್ರರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವನ್ನೂ ಮಾಡಿ, ಬಂಧ ಉದಯಸತ್ವಯುಕ್ತವಾದ ಸ್ತವವನ್ನೂ ಓಘಮೆಂದೊಡೆ=ಗುಣಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ, ಅದೇಶನೆಂದರೆ=ವರ್ಗಾಣಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುವೆನು.

ಗಾಹೆ || ದೇಹೋದವಿಣಸಹಿಓ ಜೀವೋ ಅಹಾರದಿಕಂಮಣೋಕಮ್ಮಂ ||

ಪಡಿಸಮಯಂಸವ್ವಂಗೆಂ ತತ್ತಾಯಸಪಿಂಡವೊಂಬಜಳಂ || ೪೬ ||

ಸಿದ್ಧಾಣಂತಿಮ ಭಾಗೋ ಅಭಿಬ್ಬ ಸಿದ್ಧಾದಣಂತಗುಣಮೇವ ||

ಸಮಯಪಬಂಧ ಬಂದದಿ ಜೋಗವಸಾದೋದುವಿಸರಿಬ್ಬಂ || ೪೭ ||

ತಾ:-ಸಿದ್ಧ ರಾಶಿಯನಂತೈಕಭಾಗಮುಂ, ಅಭಿವ್ಯರಾಶಿಯನಂತಗುಣಮುಪ್ಪ ಸಮಯಪ್ರ ಬಂಧಮುಂ, ಯೋಗವಶದಿಂ ವಿಶದ್ಯತಮಾಗಿಕಟ್ಟುಗುಂ.

ಗಾಹೆ || ಎಕ್ಕಂ ಸಮಯ ಪಬಂಧಂ ಬಂಧದಿಯೆಕ್ಕ ಉದಯೇದಿಕಂಮಾಣಿ ||

ಗುಣಹಾಣೀದಿವಡ್ಡ ಸಮಯ ಪಬಂಧಂ ಹವೇಸತ್ತಂ || ೪೮ ||

ತಾ:-ಬಂದು ಸಮಯಪ್ರಬಂಧಮುಂ ಕಟ್ಟುಗುಂ, ಬಂದುಸಮಯಪ್ರಬಂಧಮುಂ ಉದೀ ರಿಸುಗುಂ, ದ್ವೈರ್ಥಗುಣಹಾನಿನಾತ್ರ ಸಮಯಪ್ರಬದ್ಧ ಸತ್ವಮಾಗಿಕ್ಕುಂ.

ಗಾಹೆ || ದೇಹೇ ಅವಿಣಾಭಾವಿ ಬಂದಣಸಂಘಾಯಯದಿಅಬಂದುದಯಾ ||

ವಂಣಜವುಕ್ಕೆ ಛಂಣಿಗಹಿದೆ ಚತ್ತಾರಿ ಬಂದುದಯಾ || ೪೯ ||

ತಾ:-ಶರೀರನಾಮಕರ್ಮದೊಡನೆ ಬಂಧನಸಂಘಾತಂಗಳು ಅಂತರ್ಭಾಗಗಳಾಗಲೈದ ಕ್ಕುಂ, ವರ್ಣಚತುಷ್ಕಂಗಳನಭೇದದಿಂ ಕೈಕೊಳಲುನಾಲ್ಕಕ್ಕುಂ. ಇದು ಉದಯಾಪೇಕ್ಷೆ.

ಗಾಹೆ || ಭೇದೇ ಛಾದಾಳಸಮಂ ಯಿದಿರೆ ಬಂಹಿದೇಹವಂತಿ ||

ವೀರಸಯಂಭೇದೇಸಜ್ಜೆ ಉದಯಾಬಾವೀರಸಸಯಂ ಅಭೇದಮಿಹ || ೫೦ ||

ತಾ:—ಅಭೇದದಿಂ ಬಂಧಪ್ರಕೃತಿ ನೂರಿವತ್ತಾಗುವದು (೧೨೦), ಭೇದಿಸಿದರೆ ನೂರು ನಲವತ್ತಾಗುವದು (೧೪೬).

ಗಾಹೆ || ಪಂಚ ಣವ ದೊಂಣಿ ಭಜ್ಜೀನ ಮವಿಯ ಚಲರೋಕಮೇಣಸತ್ತಿ ||

ದೊಂಣಿಯಪಂಚಯ ಭಣಿಯಾ ಏದಾಟಬಂಧಪಯಡಿ || ೫೧ ||

ತಾ:—೫, ೯, ೨, ೨೬, ೪, ೬೭, ೨, ೫ ಬಂಧಪ್ರಕೃತಿಗಳಾಗುವವು.

ಗಾಹೆ || ಪಂಚಣವ ದೊಂಣಿ ಅಶ್ವಾವೀಸಂ ಚಲರೋಕಮೇಣಸತ್ತಿ ||

ದೊಂಣಿಯ ಪಂಚಯ ಭಣಿಯಾ ಏದಾವೋ ಉದಯಪಯಡಿ || ೫೨ ||

ತಾ:—ಮುಂಚೆ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಉದಯಪ್ರಕೃತಿ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಪ್ರಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಮಿತ್ರಪ್ರಕೃತಿಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ.

ಗಾಹೆ || ಸಂಮೇವತಿಥ್ಠ ಬಂಧೋ ಅಹಾರದುಗಪ್ಪಮಾದರಹಿದೇಸು ||

ಮಿಸ್ಸೋಣಿ ಅಶುಸ್ಸಯಮಿಚ್ಛಾದಿಸುಸೇಸಬಂದೋದು || ೫೩ ||

ತಾ:—ಸಮ್ಯಗ್ದೃಷ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ ತೀರ್ಥಕರಬಂಧ, ಪ್ರಮತ್ತನೋಳಾಹಾರಕಾಹಾರ ಕಾಂಗೋಪಾಂಗದ್ವಯಂ, ಮಿತ್ರನೋಳು ಯಾವಾಯುರ್ಬಂದಮಿಲ್ಲ ಪೇಳ್ವಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ಲ್ಲದುದೇದ ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಯಾದಿಯಾಗಿ ಬಂಧಮುಕ್ಯಂ.

ಗಾಹೆ || ಸೋಳಸ ಪಣವೀಸ ಣಭಂ ದಸ ಚಲು ಭಕ್ತೆಕ್ಕ ಬಂದಬೊಟ್ಟಿಂಣಾ ||

ದುಗ ತಿಸ ಚದುರ ಪುಂವ ಪಣ ಸೋಳಸ ಜೋಗಿಣವೋವಕ್ಕೋ || ೫೪ ||

ತಾ:—ಬಂಧವೈಚ್ಛಿತ್ತಿ ೧೬, ೨೫, ೦, ೧೦, ೪, ೬, ೧ ಎಂದಿವೇಳು ಗುಣಸ್ಥಾನಗುಣ ದೋಳಕ್ಕುಂ. ಅಪೂರ್ವಕರಣನ ಮೊದಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ೨, ಮೂರನೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ೩೦, ಕಡೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ವೈಚ್ಛಿತ್ತಿಯುಂ ಆಗುವವು. ಅನಿವೃತ್ತಿಕರಣದಲ್ಲಿ ೫, ಸೂಕ್ಷ್ಮಸಾಂಪರಾ ಯದಲ್ಲಿ ೧೬, ಸಯೋಗಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದರಬಂಧವೈಚ್ಛಿತ್ತಿಯಾಗುವದು.

ಗಾಹೆ || ಮಿಚ್ಛತ್ತಹಾಂಡಸಂಡಾಸಂಪತ್ತೆ ಎಕ್ಕದಾವರಾದಾವಂ ||

ಸುಹುಮತಿಯಂ ವಿಯಳಿಂದಿಯಣಿರಯ ದುಣಿರಯಾಶುಗಂಮಿಚ್ಛೇ || ೫೫ ||

ತಾ:—ಮಿಥ್ಯಾತ್ವವುಂ, ಹುಂಡಸಂಸ್ಥಾನವುಂ, ನಪುಂಶಕವೇದವುಂ, ಅಸಂಪ್ರಾಪ್ತಸ್ತು ಪಾಟಿಕಾಸಂಹನನವುಂ, ಏಕೇಂದ್ರಿಯ ಜಾತಿಯುಂ, ಸ್ಥಾವರನಾಮವುಂ, ಆತಪನಾಮವುಂ, ಸೂಕ್ಷ್ಮಪರ್ಯಾಪ್ತಿ, ಸಾಧಾರಣತ್ರಸಂ, ದ್ವೀಂದ್ರಿಯ, ತ್ರೀಂದ್ರಿಯ, ಚತುರ್ದ್ರಿಯವೆಂಬೀ ವಿಕಲೇಂದ್ರಿಯ ಜಾತಿನಾಮವುಂ, ನರಕಗತಿ, ತತ್ತ್ವಯೋಗ್ಯಾನುಪೂರ್ವದ್ವಯವುಂ, ನರಕಾ ಯುಷ್ಯವೆಂಬೀ ಹದಿನಾರುಂ ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವೈಚ್ಛಿನ್ಯಂಗಳಾಗುವವು || ೧ ||

ಗಾ ಹೆ|| ಬಿದಿಯಗುಣಿ ಅಣದಿಣತಿದೂಭತ್ತೀಸಂರಾಣ ಸಂಹದಿಚ ಉಕ್ಕಂ ||

ದುಗ್ಗಮಾಣಂದಿಣಿಚತ್ತಿರಿಯದುಗುಜೋವತಿರಿಯಾವೂ || ೫೬ ||

ತಾಃ—ಸಾಸಾದನ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅನಂತಾನುಬಂಧಿಚತುಷ್ಕಂ (೪), ಸ್ವಾನಗೃಹ್ಣಿ, ನಿವ್ರಾನಿದ್ರೆ, ಪ್ರಚಲಾಪ್ರಚಲೆತ್ರಯಂ (೩), ದುರ್ಭಗ, ದುಸ್ವರ, ಅನಾದೇಯತ್ರಯವುಂ (೩), ನೈಗ್ರೋಧ, ಸ್ವಾತ್ಮ ಕುಬ್ಜ, ವಾಮನಚತುಷ್ಕಸಂಸ್ಥಾನವುಂ (೪), ವಜ್ರನಾರಾಚ, ನಾರಾಚ ಅರ್ಧನಾರಾಚ, ಕೀಲಿಕವೆಂಬೀ ನಾಲ್ಕು ಸಂಹನನವುಂ (೪), ಉದ್ಯೋತಂ, ಅಪ್ರಕಸ್ತವಿಹಾ ಯೋಗತಿ, ಸ್ತ್ರೀವೇದಂ, ನೀಚೈರ್ಗೋತ್ರಂ, ತೀರ್ಯಗ್ಗತಿ ತತ್ತ್ವಯೋಗ್ಯಾನುಪೂರ್ವಿವ್ಯಯವುಂ (೨), ತೀರ್ಯಗಾಯುಷ್ಯವೆಂದೀ ಪಂಚವಿಂಶತಿ (೨೫) ಪ್ರಕೃತಿವೈಚ್ಛಿನ್ನಗಳಾಗುವವು || ೨ ||

ಗಾಹೆ || ಅಯದೆಬಿದಿಯಕಸಾಯಾವಜ್ಜಂ ಒರಾಳಮಣುದುಮಣುವಾವೂ ||

ದೇಸೆತದಿಯಕಸಾಯಾಣಿಯಮೇಣಿಹಬಂಧಬೊಟ್ಟಿಂಣಾ || ೫೭ ||

ತಾಃ—ಅಸಂಯತಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಚತುಷ್ಕಪಾಯವುಂ (೪), ವಜ್ರ ವೈಷಭನಾರಾಚಸಂಹನನವುಂ, ಟೆದಾರಿಕಟೆದಾರಿಕಾಂಗೋವಾಂಗವುಂ, ಮನುಷ್ಯಗತಿ ತತ್ತ್ವ ಯೋಗ್ಯಾನುಪೂರ್ವಿವ್ಯಯವುಂ (೨), ಮನುಷ್ಯಾಯುಷ್ಯವೆಂದೀ ಹತ್ತು ವೈಚ್ಛಿನ್ನಗಳಾಗುವವು || ೪ || ದೇಶಸಂಯತಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಚತುಷ್ಕಂಗಳು ನಿಶ್ಚಯದಿಂದಂ ಬಂಧವೈಚ್ಛಿನ್ನಗಳಾಗುವವು || ೫ ||

ಗಾಹೆ || ಛತ್ವೆ ಅದಿರು ಅಸುಹಂ ಅಸಾದಮಯಸಂ ಚ ಅರದಿಸೋಗಚ್ಚ ||

ಅಪಮತ್ತೇದೇವಾವೂಣಿಶ್ವವಣಂಚೇವ ಅಧಿತ್ತಿ || ೫೮ ||

ತಾಃ—ಪ್ರಮತ್ತಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಥಿರನಾಮಂ, ಅಸಾತಾವೇದನೀಯಂ, ಅಯಕಸ್ಪೀರ್ತಿ ನಾಮಂ, ಅರತಿ ಶೋಕಮುಮೆಂಬಿವು ವೈಚ್ಛಿನ್ನಗಳಾಗುವವು || ೬ || ಅಪ್ರಮತ್ತಸಂಯತನಲ್ಲಿ ದೇವಾಯುಷ್ಯದ ನಿವೃತ್ತಿಯುಂಟೆಂದಿಂತು ಅವರ ವೈಚ್ಛಿತ್ತಿಯಕ್ಕುಂ || ೭ ||

ಗಾಹೆ || ಮರಣೂಣಮ್ನಿಣಿಯಟ್ಟೆಪಡಮೇಣಿಂದಾತಹೇವಪಯಲಾಯ ||

ಛತ್ವೇಭಾಗೇತಿಥ್ಥಂ ನಿಮ್ನಾಣಂ ಸಗ್ಗಮಣಪಂಚಿಂದಿ || ೫೯ ||

ತೇಜದುಹಾರದುಸಮಚವುಸುರವಂಣಗುರುಗಚಲುಕ್ಯತಸಣವಯ್ಯು ||

ಚರಿಮೇಹಸ್ಸಂ ಚರದಿಭಯಂ ದುಗುಚ್ಛಾಯಬೊಟ್ಟಿಂಣಾ || ೬೦ ||

ತಾಃ—ಮರಣರಹಿತಮೆಪ್ಪ ಅಪೂರ್ವಕರಣನ ಕಾಲದ ಪ್ರಥಮಭಾಗದೊಳು ನಿದ್ರೆ ಯುಂ, ಅಂತಪ್ರಚಲೆಯುಂ, ವೈಚ್ಛಿನ್ನಗಳಪ್ಪುವು. ಅರನೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಥಕರನಾಮ, ನಿರ್ಮಾಣನಾಮನುಂ, ಪ್ರಕಸ್ತವಿಹಾಯೋಗತಿಯುಂ, ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ ಜಾತಿನಾಮವುಂ, ತೇಜ ಕಾರ್ಮಣದ್ವಯವುಂ, ಆಹಾರಕಾಹಾರಕಾಂಗೋವಾಂಗದ್ವಯವುಂ, ಸಮಚತುರಸ್ತ್ರಸಂಸ್ಥಾನವುಂ, ದೇವಗತಿ ತತ್ತ್ವಯೋಗ್ಯಾನುಪೂರ್ವಿ, ವೈಕ್ರಿಯಕ, ವೈಕ್ರಿಯಕಾಂಗೋವಾಂಗಚತುಷ್ಕವುಂ, ವರ್ಣ, ರಸ, ಗಂಧ, ಸ್ಪರ್ಶಚತುಷ್ಕವುಂ, ಅಗುರುಲಘು ಉಪಘಾತ, ಪರಘಾತ, ಉಚ್ಛ್ವಾಸಸಚತುಷ್ಕವುಂ, ತ್ರಿಸಬಾದರವರ್ಯಾಪ್ತಕ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕರೀರ, ಸ್ಥಿರ, ಕುಭ, ಕುಭಗ, ಸುಸ್ವರ, ಅದೇಯನವಕಮೆಂಬೀ ಮೂವತ್ತು ವೈಚ್ಛಿನ್ನಗಳಾಗುವವು. ಕಡೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯ, ರತಿ, ಭಯ, ಜುಗುಪ್ಸೆಯೆಂದಿವು ವೈಚ್ಛಿನ್ನಗಳಾಗುವವು || ೮ ||

ಗಾಹೆ || ಪುರಿಸಂ ಚದುಸಂಜಲಣಂ ಕರ್ಮಣ ಅಣಿಯತ್ತಿ ಪಂಚಭಾಗೇಸು |

ಪಡಮಂ ವಿಘ್ನಚವುಕ್ಕಂ ದಂಸಣಚವುದಸವಚ್ಚಂಚಸುಹುಮಂತೇ || ೬೧ ||

ತಾ:—ಪುರವೇದವುಂ, ಸಂಜಲನ ಚತುಷ್ಯಮೆಂಬಿವು ಕ್ರಮದಿಂದ ಅನಿವೃತ್ತಿಕರಣ ನೆಯ್ಯ ಭಾಗೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯುಚ್ಛಿನ್ನಗಳಾಗುವವು || ೯ || ಸೂಕ್ಷ್ಮಸಾಂಪರಾಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಾ ವರಣಪಂಚಕವುಂ, ಅಂತರಾಯಪಂಚಕವುಂ, ಚಕ್ಷುರ್ದರ್ಶನವುಂ ಮೊದಲಾದದರ್ಶನಾವರಣ ಚತುಷ್ಯವುಂ, ಯಶಸ್ವೀರ್ತಿನಾಮಂ, ಉಚ್ಚೈರ್ಗೋತ್ರಮುಮೆಂಬೀ ಹದಿನಾರು ವ್ಯುಚ್ಛಿನ್ನಗಳಾಗುವವು || ೧೦ ||

ಗಾಹೆ || ಉವಸಂತಖೇಣಮೋಹೇಜೋಗಿಮ್ಹಿಯ ಸಮಯದ್ಧಿ ದಿ ಸಾದಂ |

ಓದವ್ವಾಪಯಡಿಓ ಬಂಧಸ್ಸಂತೋ ಅಣಂತೋಯ || ೬೨ ||

ತಾ:—ಉವಸಂತಕಪಾಯ, ಹ್ಲೇಣಕಪಾಯ, ಸಯೋಗಿಕೇವಲಿ ಗುಣಸ್ಥಾನಗಳೆಂಬ ಮೂರರಲ್ಲಿ ಸಮಯಸ್ಥಿತಿಯನ್ನಳ್ಳ ಸಾತಾವೇದನೀಯ ಬಂಧವೇ ಆಗುವದು. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಪ್ರಕೃತಿ, ಬಂಧ ವ್ಯುಚ್ಛಿತ್ತಿಯುಂ, ಬಂಧಮುಂ, ಚಕಬ್ದದಿನ ಬಂಧಮುಂ ಅರಿಯಲ್ಪಡುವವು.

ಗಾಹೆ || ಸತ್ತರ ಸೆಕ್ಕಗ್ಗಸಯಂಚವು ಸತ್ತತ್ತರಿಸಗತ್ತಿತೆವಧ್ಧಿ |

ಬಂದಾಣಮುಠ್ಠವಿಂಣಾದುವೀಸಸತ್ತಾರಸೆಕ್ಕೋಘೆ || ೬೩ ||

ತಾ:—೧೧೮, ೧೦೧, ೭೪, ೭೭, ೭೭, ೭೭, ೫೯, ೫೮, ೨೨, ೧೭, ೧, ಮಂದಿವು ಹದಿನೂರು ಗುಣಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮದಿಂದ ಬಂಧಂಗಳಾಗುವವು.

ಗಾಹೆ || ತಿಯವುಣವೀಸಂ ಛತ್ತಿಯ ತಾಳಂತೇವಂಣ ಸತ್ತವಂಣಂಚ |

ಯಿಗಿದುಗಸಗ್ಗಿ ಬಿರಹಿಯ ಸಮತಿಯವುಣವೀಸಹಿಯ ವೀಸಸಯಂ || ೬೪ ||

ತಾ:—೩, ೧೯, ೪೬, ೪೩, ೫೩, ೫೭, ೬೧, ೬೨, ೯೮, ೧೦೩, ೧೧೯, ೧೨೦, ಅಬಂಧಂಗಳಾಗುವವು. ಇದು ಬಂಧತ್ರಿಭಂಗಿಯು.

ಗಾಹೆ || ಅಹಾರಂತುಪಮತ್ತೇತಿಥ್ಠಂ ಕೇವಳೇಮಿಸ್ಸಯಂಮಿಸ್ಸೇ |

ಸಮ್ಯಂವೇದಗಸಂಮಂಮಿಛ್ಛಿದುಗಯದೇವ ಅಣುದಓ || ೬೫ ||

ತಾ:—ಅಹಾರಕಾಹಾರಕಾಂಗೋವಾಂಗದ್ವಯಮುಂ, ಪ್ರಮತ್ತಸಂಯತನೊಳು, ತೀರ್ಥ ಕರನಾಮದುಡಯಂ, ಸಯೋಗಾಯೋಗ ಕೇವಲಿಗಳೊಳು, ಸಮ್ಯಗ್ವಿಧ್ಯಾತ್ವವು, ಮಿತ್ರ ಗುಣಸ್ಥಾನದೊಳು, ಸಮ್ಯಕ್ಪ್ರಕೃತಿ, ವೇದಕ ಸಮ್ಯಗ್‌ದೃಷ್ಟಿಯೊಳು, ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಸಾಸಾ ದನ ಸಮ್ಯಗ್‌ದೃಷ್ಟಿ, ಅಸಂಯತ ಸಮ್ಯಗ್‌ದೃಷ್ಟಿ ಎಂಬೀ ಮೂರು ಗುಣಸ್ಥಾನದೊಳು ಅನು ಪೂರ್ವಿಯುಡಯಮಕ್ಕುಂ.

ಗಾಹೆ || ಷೆರಯಂ ಸಾಸಣಸಂಮೋಣಗಂದ ದಿತ್ತಿಣತಸ್ಸಣಿರಯಾಣು |

ಮಿಛ್ಛಾದಿಸುಸೇಸುದಓಸಗಸಗಚರಿಮೊತ್ತಿಣಾದವ್ವೋ || ೬೬ ||

ತಾ:—ನರಕಕ್ಕೆ ಸಾಸಾದನ ಸಮ್ಯಗ್‌ದೃಷ್ಟಿ ಸಲ್ಲನಲ್ಲೆಂದಿಂತು, ಆತನಿಗೆ ನರಕಾನುಪೂರ್ವಿಯುಡಯಮಿಲ್ಲ. ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಾದಿ ಗುಣಸ್ಥಾನದೊಳು ಉಳಿದ ಕರ್ಮಂಗಳಾದಯಂ ತಂತ ಮ್ಮಗುಣಸ್ಥಾನದ ಕಡೆಯವರಮಕ್ಕು ಮೊಂದರಿಯಲ್ಪಡುವದು.

ಗಾಹೆ || ಪಣಣವ ಇಗಿ ಸತ್ತರಸಂ ಅಡಪಂಚಯ ಚಶರ ಭಕ್ಯ ಭಜ್ಜೇವ ||
ಇಗಿ ದುಗಸೋಳಸ ತೀಸಂ ಬಾರಸ ಉದಯೇ ಅಜೋಗತ್ತಾ || ೬೭ ||

ತಾಃ—೫, ೯, ೧, ೧೭, ೮, ೫, ೪, ೬, ೬, ೧, ೨, ೧೬, ೩೦, ೧೨, ಉದಯವ್ಯಚ್ಛಿ
ತ್ತಿಯೊಳು ಆಯೋಗಿಗುಣಸ್ಥಾನದವರಿಗೂ ಆಗುವವು.

ಗಾಹೆ || ಮಿಛ್ಛೀಮಿಛ್ಛಾ ದಾವಂ ಸುಹುಮತಿಯಂ ಸಾಸಣೆ ಅಣೆಯಿಡ್ಡಿ ||
ದಾವರವಿಯಳಂ ಮಿಛ್ಛೀಮಿಸ್ಸುಭಯ ಉದಯಬೊಟ್ಟಿಂಣಾ || ೬೮ ||

ತಾಃ—ಮಿಛ್ಛಾತ್ವಗುಣಸ್ಥಾನದೊಳು, ಮಿಛ್ಛಾತ್ವಂ, ಆತಪವಂ, ಸೂಕ್ಷ್ಮಪರ್ಯಾಪ್ತ
ಸಾಧಾರಣತ್ರಯವೆಂಬಿನೈದುಂ ವ್ಯಚ್ಛಿನ್ನಂಗಳಾಗುವವು || ೧ || ಸಾಸಾದನ ಗುಣಸ್ಥಾನದೊಳು
ಅನಂತಾನುಬಂಧಿಚತುಷ್ಯವಂ, ಏಕೇಂದ್ರಿಯ ಸ್ಥಾನರ ವಿಕಲತ್ರಯ ಜಾತಿನಾಮವಂ ಎಂಬೀ
ಒಂಭತ್ತು ವ್ಯಚ್ಛಿನ್ನಂಗಳಾಗುವವು || ೨ || ಮಿತ್ರಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಮ್ಯಗ್ಮಿಛ್ಛಾತ್ವಂ ಪ್ರಕೃತಿ
ಯುದಯ ವ್ಯಚ್ಛಿನ್ನಂಗಳಾಗುವವು || ೩ ||

ಗಾಹೆ || ಆಯದೆ ನಿದಿಯಕಸಾಯಾವೇಗುಬ್ಬಿಯ ಭಕ್ಯಣಿರಯದೇವಾವೂ ||
ಮಣುವತಿರಿಯಾಣು ಪುಬ್ಬಿದೂಭಗಣಾದಂಜ ಅಜ್ಜಸಯಂ || ೬೯ ||

ತಾಃ—ಅಸಂಯತಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಚತುಷ್ಯವಂ, ನರಕಗತಿ, ನರಕ
ಗತ್ಯಾನುಪೂರ್ವಿ, ದೇವಗತಿ, ತತ್ಪ್ರಾಯೋಗಾನುಪೂರ್ವಿ, ಮೈತ್ರಿಯಕಾಂಗೋಪಾಂಗವೆಂಬೀ
ಮೈತ್ರಿಯಕ ಪಟ್ಟವಂ, ನಾರಕ, ದೇವಾಯುಷ್ಯವಂ, ಮನುಷ್ಯ, ತೀರ್ಯಗಾನುಪೂರ್ವಿಯಂ,
ದುರ್ಭಗನಾಮವಂ, ಅನಾದೇಯನಾಮವಂ, ಅಯಕಸ್ಕರ್ತಿನಾಮವಂ ಎಂಬೀ ಹದಿನೇಳು ಉ
ದಯವ್ಯಚ್ಛಿನ್ನಂಗಳಾಗುವವು || ೪ ||

ಗಾಹೆ || ದೇನೇತದೀಯಕಸಾಯಾ ತಿರಿಯಾವುಜ್ಜೋವಣಿಚ ತಿರಿಯಗದಿ ||
ಭಠೇ ಅಹಾರದುಗಂ ಅಣದಿಯ ಉಜ್ಜೋವ ಬೊಟ್ಟಿಂಣಾ || ೭೦ ||

ತಾಃ—ದೇಶಸಂಯತ ಗುಣಸ್ಥಾನದೊಳು ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಚತುಷ್ಯವಂ, ತೀರ್ಯಗಾಯು
ಷ್ಯವಂ, ಉದ್ಯೋತನಾಮವಂ, ನೀಚೈರ್ಗೋತ್ರವಂ, ತೀರ್ಯಗತ್ತಿನಾಮವಂ ಎಂಬೀ ಎಂಟು
ವ್ಯಚ್ಛಿನ್ನಂಗಳಾಗುವವು || ೫ || ಅರನೆಯ ಪ್ರಮತ್ತಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅಹಾರಕಾಹಾರಕಾಂಗೋ
ಪಾಂಗದ್ವಯಮುಂ, ಸ್ತ್ರಾನಗೃಹ್ಣಿ, ನಿದ್ರಾನಿದ್ರಿ, ಪ್ರಚಲಾಪ್ರಚಲಾತ್ರಯವೆಂಬಿನಯ್ಯಂ ಉದ
ಯವ್ಯಚ್ಛಿನ್ನಂಗಳಾಗುವವು || ೬ ||

ಗಾಹೆ || ಅಹಾರಂ ಸುದಯೇಣಯಪಮತ್ತವಿರದಂಸಹೋದಿ ಅಹಾರಂ ||
ಅಸಂಜಮಪರಿಹರಣತ್ವಂ ಸಂದೇಹವಿಣಾಸಣತ್ವಂ ಚ || ೭೧ ||

ತಾಃ—ಅಹಾರನಾಮಕರ್ಮದುದಯದಿಂದ ಪ್ರಮತ್ತವಿರತನಿಗೆ ಅಹಾರಕರೀರದುದಯ
ವಾಗುವದು. ಅದೇನುಕಾರಣವೆಂದರೆ? ಅಸಂಯಮವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲುಂ, ಸಂದೇಹವಿನಾಶಾ
ರ್ಥವಾಗಿಯುಂ.

ಗಾಹೆ || ಣಿಯಖಿತ್ತೇಕೇವಳಿದುಗವಿರಹೇರಿಖ್ವಮುಣಪಹುದಿಕಂಲಾಣೆ ||
ಪರಖೇತ್ತೇಸಂವಿತ್ತೇ ಜಿಣಜಿಣಘರವಂದಣತ್ವಂ ಚ || ೭೨ ||

ತಾ:—ತಾವಿದ್ವಿಜ್ಞೇತ್ರದೊಳು ಕೇವಲಿಗಳೇರ್ವರಿದ್ದೊಡಂ ನಿಷ್ಕಮಾಣಾದಿಕಲ್ಯಾಣದೊಳಂ, ಪರಜ್ಞೇತ್ರದೊಳೆಯುಂಟೆಂದರಿದೊಡಂ, ಜಿನರುಮಂ ಜಿನಗೃಹವಂದನಾರ್ಥವಾಗಿಯುಂ.

ಗಾಹೆ || ಉತ್ತಮ ಅಂಗವಿಹವೇದಾದುವಿಹೀಣಂ ಸುಭಂ ಅಸಂಘಡಣಂ ||

ಸುಹಸ್ರತಾಣಂ ದವಳಂ ಹಢ್ಢ ಪಮಾಣಪ್ಪ ಸಥ್ಢು ದಯಂ || ೭೩ ||

ತಾ:—ಉತ್ತಮಾಂಗದೊಳು ಹುಟ್ಟುವದುಂ, ಧಾತುವಿಹೀನವುಂ, ಶುಭನಾಮವುಂ, ಸಂಹನನರಹಿತವುಂ, ಶುಭಸಂಸ್ಥಾನವುಂ, ಹಸ್ತಪ್ರಮಾಣವುಂ, ಪ್ರಕಸ್ತೋದಯಮುಂ ಮತ್ತಂ—

ಗಾಹೆ || ಅಬ್ಬಾಘಾದಿ ಅಂಥೋಮುಹುತಕಾಲರಿದಿ ಜಹಂಣಿದರೇ ||

ಪಜ್ಜತ್ತಿಸಂಘಣಂ ಮರಣಂ ವಿಕದಾಚಿಸಂಭವದಿ || ೭೪ ||

ತಾ:—ವ್ಯಾಘಾತಮಿಲ್ಲದುದುಂ, ಅಂತರ್ಮುಹೂರ್ತಕಾಲಸ್ಥಿತ ಜಘನ್ಯಮಧ್ಯಮೋತ್ಕೃಷ್ಟಸ್ಥಿತಿಯನುಳ್ಳದು, ಪರ್ಯಾಪ್ತಿನೆರದೊಡಲ್ಲದೆ ಕಥಂಚಿತ್ ಮರಣವನ್ನೈದರಂಬುವದಭಿಪ್ರಾಯವು || ೭ ||

ಗಾಹೆ || ಅಪಮತ್ತೇಸಂಮತ್ತಂ ಅಂತಿಮಂತಿಯಸಂಹದಿ ಅಪುಬ್ಬವಿಡ್ತಿ ||

ಭಜ್ಜೇವಣೋಕಸಾಯಾ ಅಣಿಯಟ್ಟೆ ಭಾಗಭಾಗೇಸು || ೭೫ ||

ವೇದತಿಯಕೋಹಮಾಣಂ ಮಾಯಾಸಂಜಣಣ ಮೇವಸುಹುಮಂತೆ ||

ಸುಹುಮೋಲೋಹೋಸಂತೇವಜ್ಜಂಣಾರಾಯಣಾರಾಯ || ೭೬ ||

ತಾ:—ಅಪ್ರಮತ್ತಗುಣಸ್ಥಾನದೊಳು ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಪ್ರಕೃತಿಯುಂ, ಅರ್ಧನಾರಾಚ, ಕೀಲಿಕ, ಅಸಂಪ್ರಾಪ್ತಸುಖಾಟಕಾಸಂಹನನವೆಂದು ಕಡೆಯ ಮೂರುಂ, ಎಂಬೀ ನಾಲ್ಕು ವೈಚ್ಛಿಂಸಂಗಳಾಗುವವು || ೭ || ಅಪೂರ್ವಕರಣ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಯಾದಿಗಳಾದ ಆರುನೋಕಪಾಯಗಳು ವೈಚ್ಛಿನ್ಯಂಗಳಾಗುವವು || ೮ || ಸೂಕ್ಷ್ಮಸಾಂಪರಾಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಲೋಭಂ ವೈಚ್ಛಿನ್ಯವಾಗುವದು || ೧೦ || ಉಪಶಾಂತಕಪಾಯಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ವಜ್ರನಾರಾಚಸಂಹನನವುಂ, ನಾರಾಚಸಂಹನನವುಂ, ವೈಚ್ಛಿನ್ಯಗಳಾಗುವವು || ೧೧ ||

ಗಾಹೆ || ಖೀಣಕಸಾಯದುಚರಿಮೇಣಿಂದಾಪಯಳಾಯ ಉದಯಬೋಧಿಂಣಾ ||

ಣಾಣಂತರಾಯದಸಯಂ ದಂಸಣಚತ್ತಾರಿಚರಿಮವಿಡ್ತಿ || ೭೭ ||

ತಾ:—ಕ್ಷೀಣಕಪಾಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದ್ವಿಚರಮಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಿದ್ರಾಪ್ರಚಲೆಗಳು ವೈಚ್ಛಿನ್ಯಗಳಾಗುವವು || ೧೨ || ಆ ಗುಣಸ್ಥಾನದ ಕಡೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಮತ್ಯಾದಿಜ್ಞಾನವರಣಿಪಂಚಕ, ದಾನಾಂತರಾಯಪಂಚಕ, ಎಂಬ ಹತ್ತುಂ, ಚಕ್ಷುರ್ದರ್ಶನವರಣೀಯ ಚತುಷ್ಕವುಂ ಎಂಬ ಹದಿನಾಲ್ಕು ವೈಚ್ಛಿನ್ಯಗಳಾಗುವವು.

ಗಾಹೆ || ತದಿವಕ್ಯವಜ್ಜಣಿಮಿಣಾಧಿರಸುಹಸರಗದಿ ಓರಾಳತೇಜದುಗಂ |

ಸತ್ತಾಣಂ ವಂಣಾಗುರುಚವುಕ್ಯಪತ್ತೇಯ ಜೋಗಿಮಿಡ್ತಿ || ೭೮ ||

ತಾ:—ಸಾತಾಸಾತವೇದನೀಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ವೇದನೀಯವುಂ, ವಜ್ರವೈಷಭನಾರಾಚಸಂಹನನವುಂ, ನಿರ್ಮಾಣನಾಮವುಂ, ಸ್ಥಿರಾಸ್ಥಿರದ್ವಯವುಂ, ಶುಭಾಶುಭದ್ವಿಕವುಂ,

ಸುಸ್ವರದುಸ್ವರದ್ವಯವುಂ, ಪ್ರಕಸ್ತಾಪ್ರಕಸ್ತವಿಹಾಯೋಗತಿಯುಂ, ಔದಾರಿಕಔದಾರಿಕಾಂ
ಗೋಪಾಂಗವುಂ, ತೈಜಸಕಾರ್ಮಣದ್ವಯವುಂ, ಸಮಚತುರಸ್ತ್ರ, ಸ್ವಗ್ರೋಧ, ಸ್ವಾತಿ, ಕುಬ್ಜ,
ವಾಮನ, ಹುಂಡವೆಂಬಾರು ಸಂಸ್ಥಾನವುಂ, ವರ್ಣ, ರಸ, ಗಂಧ, ಸ್ಪರ್ಶ, ಚತುಷ್ಯವುಂ,
ಅಗುರುಲಘು, ಉಪಘಾತ, ಪರಘಾತ, ಉಭ್ಯಾಸಚತುಷ್ಯವುಂ, ಪ್ರತ್ಯೇಕಕರೀರನಾಮವುಂ
ಎಂಬೀ ಮೂವತ್ತು ವೈಚ್ಛಿನ್ನಗಳಾಗುವವು.

ಸಯೋಗಿಗುಣಸ್ಥಾನದೊಳು—

ಗಾಹೆ || ತದಿವಕ್ಯಂ ಮಣುವಗತಿ ಪಂಚೆಂದಿಯ ಸುಖಗತಸತಿಗಾದಜ್ಜಂ ||

ಜಸತಿಥ್ಯಂ ಮಣುವಾಲು ಉಚ್ಚಂ ಚ ಅಜೋಗಿ ಜರಿಮವಿಡ್ಲಂ || ೭೯ ||

ತಾ:—ಸಾತಾಸಾತಾವೇದನೀಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ವೇದನೀಯವುಂ, ಮನು
ಷ್ಯಾಯುಷ್ಯವುಂ, ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ ಜಾತಿನಾಮವುಂ, ಕುಭನಾಮವುಂ, ತ್ರಸಬಾದರ ಪರ್ಯಾ
ಪ್ತವುಂ, ಅದೇಯನಾಮವುಂ, ಯಶಸ್ಕೀರ್ತಿನಾಮವುಂ, ತೀರ್ಥಕರನಾಮವುಂ, ಮನುಷ್ಯಾಯು
ಷ್ಯವುಂ, ಉಚ್ಚೈಗೋತ್ರಮುಂ ಎಂದೀ ಹನ್ನೆರಡುಂ ವೈಚ್ಛಿನ್ನಗಳಾಗುವವು.

ಅಯೋಗಿಗುಣಸ್ಥಾನದೊಳು—

ಗಾಹೆ || ಜೋಂಜೋಕಸಾಯ ವಿಘ್ನಂ ಚವುಕ್ಯಾಣ ಬಳೇಣ ಸಾದಪಹುದೀಣಂ |

ಸುಹಪಯಡಿಣುದಯಭವಂ ಇಂದಿಯತೋಸಂಹವೇಸತ್ತಂ || ೮೦ ||

ತಾ:—ಯಾವದೊಂದು ನೋಕಪಾಯ ಚತುಷ್ಯದ ಬಲದಿಂ ಸಾತಾದಿ ಕುಭಪ್ರಕೃತಿಗಳ
ಉದಯದಿಂದಾದ ಇಂದ್ರಿಯ ಸಂತೋಷಮುಂ ಸಾತಾವೇದನೀಯವೆಂಬುವದು.

ಗಾಹೆ || ಜೋಂಜೋಕಸಾಯ ವಿಘ್ನಂ ಚವುಕ್ಯಾಣ ಬಳೇಣ ದುಖ್ವ ಪಹುದೀಣಂ |

ಅಸುಹಾಣಂ ಉದಯಭವಂ ಇಂದಿಯಭೇದಂ ಹವೇದುಖ್ವಂ || ೮೧ ||

ತಾ:—ಯಾವದೊಂದು ನೋಕಪಾಯ ವಿಘ್ನಚತುಷ್ಯದ ಬಲದಿಂ ದುಃಖಂ ನೊದಲಾದ
ಅಕುಭಕರ್ಮಪ್ರಕೃತಿಗಳಾದುದಿಂದಾದ ಇಂದ್ರಿಯಭೇದಗಳು ಅಸಾತಾವೇದನೀಯವೆಂಬುದು.

ಗಾಹೆ || ಣತ್ಥಾಯರಾಯದೋಸಾ ಇಂದಿಯಣಾಣಂಚಕೇವಳಂ ಹಿ ಜದೊ |

ತೇಣದುಸಾದಾಸಾದ ಜಸುಹ ದುಖ್ವಾಣೆಂದಿದಿಯಜಂ || ೮೨ ||

ತಾ:—ಇಂದ್ರಿಯಜ್ಞಾನವುಂ, ರಾಗದ್ವೇಷಂಗಳುಂ, ಕೆಡುತ್ತಿರೆ ಕೇವಲಿಗಳೊಳು ಅವು
ದೊಂದು ಕಾರಣದಿಂದದುಕಾರಣ ಸಾತಾಸಾತಜನಿತ ಸುಖಂಗಳಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರಿಯಜನಿತಂ.

ಗಾಹೆ || ಸಮಯತ್ಥಿದಿಗೋಬಂಭೋಸಾದಸ್ಸುದಯಂಪಿ ಗೋಜದೋಜಂಸ |

ತೇಣ ಅಸಾದಂಸುದಸಾದಸುರೂವೇಣ ಪರಿಣಮದಿ || ೮೩ ||

ತಾ:—ಸಮಯಸ್ಥಿತಿಕ ಬಂಧಮನುಳ್ಳ ಸಾತೋದಯಾತ್ಮಿಕಮಾವುದೊಂದುಕಾರಣ
ಮದುಕಾರಣದಿಂದಸಾತೋದಯಂ ಸಾತಸ್ವರೂಪದಿಂ ಪರಿಣಮಿಸುಗುಂ.

ಗಾಹೆ || ಏದೇಣಕಾರಣೇಣದುಸಾದಂ ಸೇವದುಣಿರಂತರೋ ಉದವೋ |

ತೇಣಾಸಾದಾಸಾದ ಜಪರಿಸಹಾಜಿಣವರೇಣಧಿ || ೮೪ ||

ತಾಃ--ಅದುಕಾರಣದಿಂದ ಸಾತಾಸಾತಾವೇದನೀಯದುದಯಮುಂಟಪ್ಪುದರಿಂದ ಅಸಾತಾ
ವೇದನೀಯ ನಿಮಿತ್ತವಾದ ದುಃಖಪರೀಷದಂಗಳು ಜಿನರಲ್ಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸುವದು.

ಗಾಹೆ || ಸತ್ತರಸೆಕ್ಕಾರ ಬಜದುಸಹಿಯಸಯಂ ಸಗಿಗಿಸಿ ಭದುಸದತಿ |

ಛಾವರ್ತಿ ಸ್ಥಿತಿಣವಸಯವಂಣಾಸದುದಾಳಬಾರದುಯಾ || ೮೫ ||

ತಾಃ--೧೧೩, ೧೧೧, ೧೦೦, ೧೦೪, ಎಂದಿವು ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿ ಮೊದಲಾದ ನಾಲ್ಕು
ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಉದಯಪ್ರಕೃತಿಗಳಾಗುವವು. ೧೩, ೮೧, ೩೬, ೩೨, ೬೬, ೬೦, ೫೯, ೫೩,
೪೨, ೧೨, ಎಂದಿವು ಕೇವಲಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಉದಯಿಸುವವು.

ಗಾಹೆ || ಪಂಚೆಕ್ಕಾರಸಬಾವೀಸತ್ವಾರಸ ಪಂಚತೀಸ ಇಗಿಛಾದಾಳಂ |

ಪಂಚಂಭವ್ವಂಣಂ ಬಿದಿಪಣಸತ್ವಿ ಅಸೀದಿದುಗುಣಪವಂಣಂ || ೮೬ ||

ತಾಃ--ಪಂಚಂ (೫), ಏಕಾದಶಂ (೧೧), ದ್ವಾವಿಂಶತಿ (೨೨), ಅಷ್ಟಾದಶಂ (೧೮),
ಪಂಚತ್ರಿಂಶತ್ (೩೫), ಏಕಚತ್ವಾರಿಂಶಂ (೪೧), ಪಟ್ಚತ್ವಾರಿಂಶಂ (೪೬), ಪಂಚಾ
ಶತಂ (೫೦), ಪಟ್ಟಂಚಾಶತ (೫೬), ದ್ವಿಪಷ್ಠಿ (೬೨), ತ್ರಿಪಷ್ಠಿ (೬೩), ಪಂಚ
ಪಷ್ಠಿ (೬೫), ಅಶೀತಿಯಂ (೮೦), ದಶಧಿಕಶತಂ (೧೧೦), ಎಂದಿವು ಕ್ರಮದಿಂದ ಉದ
ಯಪ್ರಕೃತಿಗಳಾಗುವವು. ಇದು ಉದಯತ್ರಿಭಂಗಿ.

ಗಾಹೆ || ಉದಯಸ್ಸುದೀರಣಂ ಸಯಸಾಮಿತ್ತಾ ಭೇದೋಣವಿದಿವೀಸೇ |

ಸೋಮೋತ್ತೂಣ ತಿಂಣಿರಾಣಂ ಪಮತ್ತಜೋಗಿ ಅಜೋಗೀಯ || ೮೭ ||

ತಾಃ--ಪ್ರಮತ್ತಗುಣಸ್ಥಾನಮುಂ, ಸಯೋಗಿ, ಅಯೋಗಿಗುಣಸ್ಥಾನ ಎಂಬೀ ಮೂರು
ಗುಣಸ್ಥಾನಮುಂ ಪತ್ತುವಿಟ್ಟು, ಉದಯಕ್ಕುಂ, ಉದೀರಣೆಗುಂ ಸ್ವಾಮಿತ್ವದತ್ತಣಂ ಭೇದಮಿಲ್ಲ.

ಗಾಹೆ || ತೀಸಂ ಬಾರಸಉದಲುಚ್ಛೇದಂ ಕೇವಳೇಣಮೇಗದಂ ಕಿಚ್ಛಾ ||

ಸಾದಮಸಾದಂ ಚ ತಹಿಂ ಮಣುವಾವುಗಮವಣಿದಂ ಕಿಚ್ಛಾ || ೮೮ ||

ಅವಣಿದತಿಪ್ಪಯಡೀಣಂ ಪಮತ್ತವಿರದೆ ಉದೀರಣಾಹೋದಿ ||

ಣಧಿತ್ತಿ ಅಜೋಗಿಜಿಣೇ ಉದೀರಣಾ ಉದಯಪಯಡೀಣಂ || ೮೯ ||

ತಾಃ--ಸಯೋಗ ಅಯೋಗಕೇವಲಿಗಳ ಸಂಬಂಧಗಳವು ೩೦, ೧೨ ಉದಯಪ್ರಕೃತಿ
ಗಳನ್ನು ಒಂದುಮಾಡಿ, ಸಾತಾಸಾತಾವೇದನೀಯಮನಂತೆ ಮನುಷ್ಯಾಯುಷ್ಯಮೆಂದಿವನವರೂ
ಳಗೆ ಕಳೆದ ಮೂರು ಪ್ರಕೃತಿಗಳು ಪ್ರಮತ್ತಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಉದೀರಿಸುವವು. ಉಳಿದ ೩೯
ಸಯೋಗಕೇವಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಉದೀರಣಮೇ ಆಗುವದು.

ಗಾಹೆ || ಪಣ ಣವ ಇಗಿ ಸತ್ತರಸ ಅತ್ಯತ್ತಯಚದುರಭಕ್ಕಭಜ್ಜೇವ ||

ಇಗಿದುಗಸೋಳುಗುದಾಳಂ ಉದೀರಣಾಹೋಂಕಿಜೋಗಂತಾ || ೯೦ ||

ತಾಃ--೫, ೯, ೧, ೧೩, ೮, ೮, ೬, ೬, ೧, ೨, ೧೬, ೩೯, ಸಯೋಗಿ ಗುಣಸ್ಥಾನದ
ವರಿಗೂ ಉದೀರಣೆಗಳಾಗುವವು.

ಗಾಹೆ || ಸತ್ತರಸೆಕ್ಕಾರಸಬಜದುಹಿಯಸಯಂ ಸಗಿಗಿಸಿದಿತಿಯಸ ||

ದದಿಣವ ತಿಂಣಿಸತ್ತಸಗಭಕ್ಕವಂಣಚಲುವಂಣಮುಗುದಾಳಂ || ೯೧ ||

ತಾಃ—೧೧೩, ೧೧೧, ೧೦೦, ೧೦೪, ೮೩, ೮೧, ೮೩, ೬೯, ೬೩, ೫೩, ೫೬, ೫೪, ೬೯ ಎಂದಿವು ಹದಿನೊಂದು ಗುಣಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಿಂದಾಗುವವು.

ಗಾಹೆ || ಪಂಚೀಕಾರಸ ಬಾವೀಸತ್ತಾರಸ ಪಂಚತಿಸ ಇಗಿಣವದಾಳಂ ||

ತೇವಂಚೀಕೃಣವಂಣಂ ಪಣ ಭಕ್ತೃಡಸತ್ತಿತೇನೀದಿ || ೯೨ ||

ತಾಃ—೫, ೧೧, ೨೨, ೧೮, ೩೫, ೪೧, ೪೯, ೫೩, ೫೯, ೬೫, ೬೬, ೬೮, ೮೩ ಅನುದೀ ರಣಾಪ್ರಕೃತಿಗಳಾಗುವವು. ಇದು ಉದೀರಣಾತ್ರಿಭಂಗಿಯು.

ಗಾಹೆ || ತಿಥಾಹಾರಂಜುಗಮಸಬ್ಬಂತಿದ್ದಣಮಿಥ್ಯಾದಿತಿವಿ ||

ತಸ್ಸಂತಿಕಮ್ನಿಯಾಣಂತಂ ಗುಣತಾಣಂ ಣಸಂಭವದಿ || ೯೩ ||

ತಾಃ—ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿ ನೊದಲಾದ ಮೂರು ಗುಣಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ತೀರ್ಥಕರ ಅಹಾರ ದ್ವಯ ವೆಂಬಿವೊಂದಾಗಿಯುಂ, ಆ ಮೂರುಂ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯುಂ ಒಂದೇ ತೀರ್ಥಕರನಾಮ ವಾದುವೇಕೆಂದೊಡೆ—ಅಸತ್ವಕರ್ಮಗಳಿಗೆ ಆ ಮೂರು ಗುಣಸ್ಥಾನಮುಂ ಆಗುವು.

ಗಾಹೆ || ಚತ್ತಾರಿವಿಲ್ಲೆತ್ತಾಯಿಂ ಅವುಗಬಂಧೇಣಹೋಯಿಸಂಮುತ್ತಂ ||

ಅಣುವದಮಹವ್ವಯಾಮ್ನಿಂ ಣಲಹಯಿದೇವಾವುಗವೊತ್ತಂ || ೯೪ ||

ತಾಃ—ನಾಲ್ಕು ಗತಿಗಳ್ಗೆ ಅಯುರ್ಬಂಧವಾದೊಡಂ ಆಕ್ಕುಂ. ಆ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ, ಅಣುವ್ರತಮಹಾವ್ರತಂಗಳಂ ದೇವಾಯುಷ್ಯಂ ಪತ್ತುವಿಟ್ಟು ಜೀವಂ ಪಡೆಯಂ.

ಗಾಹೆ || ಣಿರಯತಿರಕ್ತಸುರಾವುಗ ಸಂತೇಣ ಹಿದೇಸಸಯಳವದಿಖವಗಾ ||

ಅಯದಜ ಉಕ್ಯಂತುಖಣಂ ಅಣಿಯಟ್ಟಿರಣಜರಿಮನಿಡ್ತಿ || ೯೫ ||

ಜುಗವೇರಸಂಜೋಗಿತ್ತಾಪುಣೋವಿ ಅಣಿಯಟ್ಟಿಕರಣಬಹುಭಾಗಂ ||

ಬೋಳಿಯಕಮಸೋಮಿಲ್ಲೆಂಮಿಸ್ಸಂಸಂಮಂಖವೇದಿಕಮೆ || ೯೬ ||

ತಾಃ—ನರಕ, ತೀರ್ಥ, ದೇವಾಯುಷ್ಯಂಗಳ ಸತ್ವಮುಂಟಾಗುತ್ತಿರೆ ಕ್ರಮದಿಂದ ದೇಶ ಸಂಯತಂ ಸಕಲ ಸಂಯತಕ್ಷರಂಬರು, ಅಸಂಯತನಾದಿಯಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ಗುಣಸ್ಥಾನದವರಾ ದೊಡಂ, ಅನಿವೃತ್ತಿಕರಣನ ಪರಿಣಾಮದ ಕಡೆಯೊಳು, ಅನಂಜಾನುಬಂಧಿಕೋಧ, ಮಾನ, ಮಾಯಾ, ಲೋಭಂಗಳೋರ್ವೆಯೇ ವಿಸಂಯೋಜಿಸಿ, ಮತ್ತೆ ಕ್ರಮದಿಂದೇ ಕರಣತ್ರಯಂ ಮಾಡಿ, ಅನಿವೃತ್ತಿಕರಣನಕಾಲದ ಬಹುಭಾಗಮಂ ದಾಂಟಿ, ಮಿಥ್ಯಾತ್ವಮುಮಂ, ಸಮ್ಯಗ್ನಿ ಥ್ಯಾತ್ವಮುಮಂ, ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಪ್ರಕೃತಿಯುಮಂ ಕ್ರಮದಿಂದಂ ಕೆಡಿಸುಗುಂ.

ಗಾಹೆ || ಮಿಲ್ಲೇಸಾಸಣಮಿಸ್ಸೇಸುಂಣಂ ಎಕ್ಕೆಕ್ಕಗಂತು ಬಿಠ್ಠಾಣೆ ||

ವಿರದಾಪಮುತ್ತಪುವ್ವೇಪುಣ್ಣಡ ಸುಣ್ಣಂಜ ಸತ್ತಬೊಳ್ಳಿಣ್ಣಾ || ೯೭ ||

ಸೋಳತೆ ಕಿಗಿಣ್ಣಂಜದವೆಕ್ಕಂ ಬಾದರೆ ಅಫೋಯಕ್ಕಂ ||

ಖೀಣೆಸೋಳಮಜೋಗೆ ಬಾವತ್ತರಿತೇದು ಅತ್ತಂತೆ || ೯೮ ||

ತಾಃ—ಮಿಥ್ಯಾದೃಷ್ಟಿಯೊಳಂ, ಸಾಸಾದನನೊಳುಂ, ಮಿತ್ರನೊಳಂ, ಸತ್ವವೈಚ್ಛಿತ್ಯಿಯಿ ಳ್ಲಂ. ಅಸಂಯತನೊಳುಂ, ದೇಶಸಂಯತನೊಳುಂ, ಒಂದೊಂದೇ ವೈಚ್ಛಿನ್ಯಂಗಳಾಗುವವು.

ಪ್ರಮತ್ತ, ಅಪ್ರಮತ್ತ, ಅಪೂರ್ವಕರಣಗುಣಸ್ಥಾನದೊಳು ಕೂನ್ಯಮುಂ ಎಂಟುಂ ಕೂನ್ಯಮೆಂದಿ
ವು ಸತ್ವವ್ಯುಚ್ಛಿನ್ನಂಗಳಾಗುವವು. ಹದಿನಾರುಂ, ಎಂಟುಂ, ಒಂದುಂ, ಒಂದುಂ, ಆರುಂ,
ನಾಲ್ಕಡೆಯೊಳೊಂದೊಂದು ಅಲ್ಲಿಯುಂ ಸೂಕ್ಷ್ಮಸಾಂಪರಾಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದೊಳು ಒಂದೊಂದು
ವ್ಯುಚ್ಛಿನ್ನವಾಗುವವು, ಹೀನಕಪಾಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದೊಳು ೧೬ ವ್ಯುಚ್ಛಿನ್ನಂಗಳಾಗುವವು.
ಆಯೋಗಿ ಗುಣಸ್ಥಾನದೊಳು ೭೨, ೧೩ ಯಥಾಕ್ರಮದಿಂ ಅಪೂರ್ವದ್ವಯಮುಂ, ದ್ವೀಂದ್ರೀ
ಯ, ತ್ರೀಂದ್ರಿಯ, ಚತುರ್ದ್ರಿಯ ಜಾತಿನಾಮವುಂ, ಸ್ವಾನ್ಯನಗೃದ್ಧಿ, ನಿದ್ರಾನಿದ್ರಾ, ಪ್ರಚಲಾಪ್ರ
ಚಲಾತ್ರಯವುಂ, ಉದ್ಯೋತನಾಮವುಂ, ಆತವನಾಮವುಂ, ಏಕೇಂದ್ರಿಯ ಜಾತಿನಾಮವುಂ,
ಸಾಧಾರಣನಾಮವುಂ, ಸೂಕ್ಷ್ಮನಾಮವುಂ, ಸ್ಥಾವರನಾಮವುಂ ಎಂದೀ ೧೬ ವುಂ, ಅಪ್ರತ್ಯಾ
ಖ್ಯಾನ ಪ್ರತ್ಯಾಖ್ಯಾನಕಪಾಯಾಪ್ಪಕಮುಂ || ೮ ||

ಗಾಹೆ || ಸಂಧ್ಯಾಭಿಷೇಕಸಾಯಾಪುರಿಸೋ ಕೋಹೋಯಃಪೂಣ ಮಾಯಚ್ಛ ||

ಮಾಳೇಸುಹುಮೋಲೋಹೋ ಉದಯಂ ವಾ ಹೋದಿಖೀಣವಿಹ್ನ || ೯೯ ||

ತಾಃ—ನಪುಂಸಕವೇದಂ, ಸ್ತ್ರೀವೇದಂ, ಹಾಸ್ಯಾದಿಗಳಾದ ಆರು ನೋಕಪಾಯಗಳುಂ,
ಪುಂವೇದವುಂ, ಕ್ರೋಧ, ಮಾನ, ಮಾಯಾ, ಎಂದಿವಿನಿತುಂ ಅನಿವೃತ್ತಿಕರಣನಗುಣಸ್ಥಾನ
ದೊಳು ಕಾಲದೊಂಭತ್ತು ಭಾಗಂಗಳೊಳಂ ಕ್ರಮದಿಂ ವ್ಯುಚ್ಛಿನ್ನಂಗಳಾಗುವವು. ಸೂಕ್ಷ್ಮ
ಸಾಂಪರಾಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಂಜ್ವಲನ ಲೋಭಂಗಳುಂವ್ಯುಚ್ಛಿನ್ನಂಗಳಾಗುವವು, ಹೀನಕಪಾ
ಯ ಗುಣಸ್ಥಾನದೊಳು ಉದಯವ್ಯುಚ್ಛಿತ್ತಿಯೊಳು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಿದ್ರೆ, ಪ್ರಚಲೆ, ಜ್ಞಾನಾವರ
ಣಪಂಚಕ (೫), ಅಂತರಾಯಪಂಚಕ (೫), ಚಕ್ಷುರಾದಿ ದರ್ಶನಾವರಣ ಚತುಷ್ಕ (೪),
ವೆಂಬೀ ಹದಿನಾರು ವ್ಯುಚ್ಛಿನ್ನಂಗಳಾಗುವವು.

ಗಾಹೆ || ಖೀಣೇಘಾದಿಚವುಕ್ಯೇ ಣಂತಚಉಕ್ಯಸ್ಸಹೊದಿ ಉಪ್ಪತ್ತಿ ||

ಸಾದಿಪಪಜ್ಜಿವಸಿದ್ಧಾ ವುಕ್ಯಸ್ಸಾಣಂತಪರಿಸಂಖಾ || ೧೦೦ ||

ತಾಃ—ಘಾತಿಚತುಷ್ಕಂ ನಾಶನಾಗುತ್ತಿರಲು ಅನಂತಚತುಷ್ವಯಂಗಳು ಹುಟ್ಟುವವು.
ಅವುಗಳಿಗೆ ಮೊದಲುಂಟು, ಕಡೆಯಿಲ್ಲಾ, ಉತ್ಕೃಷ್ಟಾನಂತ ಪರಿಣಾಮಂಗಳನುಳ್ಳವುಗಳು.

ಗಾಹೆ || ಆವರಣದುಗಾಣಖಿ ಕೇವಳಣಾಣಾಣಂ ಚ ದಂಸಣಂಹೊದಿ ||

ವೀರಿಯಂತರಾಯಃಸ್ವಯಖವೀರಿಯಂಹವೇಣಂತಂ || ೧೦೧ ||

ತಾಃ—ಕೇವಲಜ್ಞಾನಾವರಣ ಹ್ವಯದಿಂದ ಕೇವಲಜ್ಞಾನವುಂ, ಕೇವಲದರ್ಶನಾವರಣ
ಹ್ವಯದಿಂದ ಕೇವಲದರ್ಶನವುಂ, ವೀರ್ಯಾಂತರಾಯದ ಹ್ವಯದಿಂದ ಅನಂತವೀರ್ಯವುಂ
ಉಂಟಾಗುವವು.

ಗಾಹೆ || ಣವಣೋಕಸಾಯವಿಘ್ನಚಉಕ್ಯಾಣಂ ಚಯಖಯಾಯ ||

ಣಂತಸುಹಂ ಅಣೋನಮಬ್ಬಾ ಬಾಹಂ ಅಪ್ಪಸಮುದ್ಧಂಕಿರಾವೇಕಂ || ೧೦೨ ||

ತಾಃ—ನವನೋಕಪಾಯಂಗಳ ವಿಘ್ನಚತುಷ್ಕಗಳ ಹ್ವಯದತ್ತಣಿಂದ ಅನಂತಸುಖ
ಪ್ರಾಪ್ತಿಯಾಗುವದು. ಅದನುಪಮವುಂ, ಅವ್ಯಾಬಾಧವುಂ, ಆತ್ಮೋಥವುಂ, ಅನ್ಯದ್ರವ್ಯನೀರ
ಪೇಕ್ಷವುಂ ಆಗುವದು.

ಗಾಹೆ || ದೇಹಾದಿಪಸ್ಪಂತಾ ದಿರಸುಹಸರಸುರ ವಿಹಾಯದುಗದೂ ||
 ಭಂಜಿಮಿಣಜ್ಜಸಣಾದಜ್ಜಂ ಪತ್ತೇಯಾಪುಂಜಅಗುರುಚವು || ೧೦೩ ||
 ಅಣುದಯತದೀಯಣಿಹಮಜೋಗಿದುಚರಿಮಮ್ಹಿ ಸಂತಬೋಲ್ಪಿಂಣಾ ||
 ಉದಯಗಬಾರಣರಾವೂತೇರಸಚರಿಮಮ್ಹಿ ಬೋಲ್ಪಿಂಣಾ || ೧೦೪ ||

ತಾ:-ಕರೀರನಾಮನಾದಿಯಾದ ಸ್ವರ್ಕನಪರ್ಯಂತಮಪ್ಪಯ್ಯತ್ತು (೫೦) ನಾಮಪ್ರಕೃತಿಗಳುಂ, ಸ್ಥಿರಾಸ್ಥಿರದ್ವಿಕಮುಂ, ಕುಭಾಕುಭದ್ವಯಮುಂ (೨), ಸುಸ್ವರದುಸ್ವರದ್ವಯಮುಂ (೨), ದೇವಗತಿ ತತ್ತ್ವಾಯೋಗ್ಯಾನುಪೂರ್ವಿಧ್ವಯಮುಂ (೨), ಪ್ರಕಸ್ತಾಪ್ರಕಸ್ತವಿಹಾಯೋಗತಿಧ್ವಯಮುಂ (೨), ದುರ್ಭಗನಾಮಮುಂ, ನಿರ್ವಾಣನಾಮಮುಂ, ಅಯಕಸ್ಕೀರ್ತಿನಾಮಮುಂ, ಅನಾದೇಯನಾಮಮುಂ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕರೀರನಾಮಮುಂ, ಅಗುರುಲಘು, ಉಪಘಾತ, ಪರಘಾತ, ಉಚ್ಚಾಸ್ವಸಜ್ಜತುಷ್ಕವುಂ, ಉದಯಕ್ಕೆ ಬಾರದ ವೇದನೀಯದೊಳಾವುದಾನುಮೊಂದು ನೀಚೈರ್ಗೋತ್ರಮುಮೆಂಬೀ ಎಪ್ಪತ್ತೆರಡು (೩೨) ಅಯೋಗಿ ದ್ವಿಚರಮಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸತ್ವವೈಚ್ಛಿತ್ತಿಯಾಗುವವು. ವೇದನೀಯದೊಳೊಂದು, ಮನುಷ್ಯಗತಿ, ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಜಾತಿ, ತ್ರಸಬಾದರಪರ್ಯಾಪ್ತಂ, ಅಯಕಸ್ಕೀರ್ತಿ, ತಿರ್ಥಕರನಾಮ, ಮನುಷ್ಯಾಯುಷ್ಯ ಉಚ್ಚೈರ್ಗೋತ್ರಮುಮೆಂದಿವು ಅರುವತ್ತೈದಕ್ಕೆ (೬೫) ಹನ್ನೆರಡು ಮನುಷ್ಯಗತ್ಯಾನುಪೂರ್ವಿಯು ಮೆಂಬ ಹದಿಮೂರು ಅಯೋಗಿಯ ಚರಮಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸತ್ವವೈಚ್ಛಿತ್ಯಂಗಳಾಗುವವು.

ಗಾಹೆ || ಸವ್ವಂತಿಗೇಗಹೀಣಂ ಸವ್ವಂಜೇಗದುಹಿಣಬಿತ್ತಾಣೆ ||
 ಅಡತೀಸಸಯಸ್ಸತ್ತಂ ಅಪುವ್ವಕಣೆತ್ತಿಣೋದಬ್ಬೋ || ೧೦೫ ||

ತಾ:-ನೂರುನಲವತ್ತೆಂಟು ಪ್ರಕೃತಿಗಳೆಲ್ಲಮುಂ, ಅವರೊಳು ಕ್ರಮದಿಂ ಮೂರು ನೊಂದುಹೀನಮುಂ, ನೂರನಲವತ್ತೆಂಟು ಪ್ರಕೃತಿಗಳೆಲ್ಲಮುಂ ಅವರೊಳೊಂದೊಂದು ಹೀನಮುಂ, ಮೇಗಣೆರಡು ಗುಣಸ್ಥಾನದೊಳು ನೂರನಲವತ್ತೆಂಟರೊಳು ತಿಯರ್ಗ, ದೇವಾಯುನೆರಡು ಹೀನಮುಂ, ನೂರನಲವತ್ತಾರರೊಳು ಸಪ್ತಪ್ರಕೃತಿಗಳಂ ದೇವಾಯುಷ್ಯಮುಂ ಕಳೆದೊಡೆ, ನೂರಮೂವತ್ತೆಂಟುಂ (೧೩೮) ಅಪೂರ್ವಗುಣಸ್ಥಾನಪರ್ಯಂತಂ ಸತ್ವವೈಚ್ಛಿತ್ಯಂಗಳಾಗುವವು ಎಂದರಿಯಲ್ಪಡುವದು.

ಗಾಹೆ || ಅಣಿಯಟ್ಟೆಪಡಮಭಾಗೇ ಅಡತೀಸಸಯಂತದುವರಿಸತ್ತಮ್ಹಿ ||
 ಸೋಳತಾದಿವಿಹೀಣಂ ಪಯಡಿಜಾಣಾಹಿಚರಿಮೊತ್ತಿ || ೧೦೬ ||

ತಾ:-ಅನಿವೃತ್ತಿಕರಣನ ಕಾಲದೊಳು ಮೊದಲಭಾಗದೊಳು ನೂರಮೂವತ್ತೆಂಟಾಗುವವು. ಅಲ್ಲಿಂ ಮೇಗಣಭಾಗದೊಳಂ ಮೇಗಣಗುಣಸ್ಥಾನದೊಳಂ ಹದಿನಾರುಮೆಂಟು ಮೊದಲಾದುವರಿಂ ಹೀನಮಪ್ಪ ಪ್ರಕೃತಿಸಮೂಹಮುಂ ಸತ್ವಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದಂ ಅಯೋಗಿಗುಣಸ್ಥಾನದವರಿಗೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವದು.

ಗಾಹೆ || ಣಭತಿಗಿಣಭಯಿಗಿದೊದ್ದೋ ದಸದಸಸೋಳಹತ್ತಗಾದಿ ||
 ಹೀಣೇಸುಸತ್ತಾಹವಂತಿ ಏವಂ ಅಸಹಾಯಪರಖ್ಖಮುದ್ಧಿತ್ತಾ || ೧೦೭ ||

ತಾ:- ಅಸಹಾಯಪರಾಕ್ರಮಿಯವು ಜಿನೇಶ್ವರನಿಂ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟವು. ೦, ೩, ೧, ೦, ೧, ೨, ೧೦, ೧೬, ೮ ಮೊದಲಾದವು ಹೀನಂಗಳಾಗುತ್ತಿರೆಯುಂ ಉಳಿದವು ಸತ್ವಂಗಳಪ್ಪವು ಇದು ಸತ್ವತ್ರಿಭಂಗಿಯುಂ.

ಮಿಥ್ಯಾ	ಸಾಸಾ	ಮಿತ್ರ	ಅಸಂ	ದೇಶ	ಪ್ರಮ	ಅಪ್ರ	ಅಪೂ	ಅನಿ	ಸೂ.	ಉಪ	ಕ್ಷೀ.	ಸ.	ಅ.	ಸಿ.
೫	F	೧	೧೭	೮	೫	೪	೬	೬	೧	೨	೧೬	೩೬	೧೨	೦
೧೧೭	೧೧೧	೧೦೦	೧೨೪	೮೭	೮೧	೭೬	೭೨	೬೬	೬೦	೫೯	೫೭	೪೨	೧೨	೦
೫	೧೧	೨೨	೧೮	೩೫	೪೧	೪೬	೫೦	೫೬	೬೨	೬೩	೬೫	೮೦	೧೧೦	೧೧೨

ಉದಯತ್ರಿಭಂಗಿ, ಉದಯವ್ಯುಚ್ಛಿತ್ತಿ, ಬಂಧಪ್ರಕೃತಿ, ಅಬಂಧ.

ಮಿಥ್ಯಾ	ಸಾಸಾ	ಮಿತ್ರ	ಅಸಂ	ದೇಶ	ಪ್ರಮ	ಅಪ್ರ	ಅಪೂ	ಅನಿ	ಸೂ.	ಅಪ	ಕ್ಷೀಣ	ಸಯೋ	ಅಯೋ
೫	F	೧	೧೭	೮	೮	೪	೬	೬	೧	೨	೧೬	೩೯	೦
೧೧೭	೧೧೧	೧೦೦	೧೦೪	೮೭	೮೧	೭೩	೬೯	೬೩	೫೭	೫೬	೫೪	೩೯	೦
೧೧	೧೧	೨೨	೧೮	೩೫	೪೧	೪೯	೫೩	೫೯	೬೫	೬೬	೬೮	೮೩	೧೨೨

ಮಿಥ್ಯಾ	ಸಾಸಾ	ಮಿತ್ರ	ಅಸಂ	ದೇಶ	ಪ್ರಮ	ಅಪ್ರ	ಅ.	ಅನಿ	ಸೂ.	ಉಪ	ಕ್ಷೀಣ	ಸಯೋ	ಅಯೋ	ಸಿ.
೧೬	೨೫	೦	೧೦	೪	೬	೧	೩೭	೫	೧೬	೦	೦	೧	೧	೦
೧೧೭	೧೦೧	೭೪	೭೭	೬೭	೬೩	೫೯	೫೮	೨೨	೧೭	೧	೧	೧	೧	೦
೩	೧೯	೪೬	೪೩	೫೩	೫೭	೬೧	೬೨	೯೮	೧೦೩	೧೧೯	೧೧೯	೧೧೯	೧೧೯	೧೨

ಮಿ	ಸಾಸಾ	ಮಿತ್ರ	ಅಸಂ	ದೇ	ಪ್ರಮ	ಅಪ್ರ	ಅಪೂ	ಅನಿ	ವೃತ್ತಿ	ಕರಣ	ಗುಣ	ಸ್ಥಾ	ಸಸ್ಯ
೦	೦	೦	೧	೧	೦	೮	೦	೦	೮	೧	೧	೬	೧
೧೪೮	೧೪೫	೧೪೭	೧೪೮	೧೪೭	೧೪೬	೧೪೬	೧೩೯	೧೩೯	೧೩೨	೧೩೨	೧೧೪	೧೧೩	೧೧೩
೦	೩	೧	೦	೧	೨	೨	೧೦	೧೦	೨೬	೩೪	೩೫	೩೬	೪೨

ಸತ್ವತ್ರಿಭಂಗಿ, ಸತ್ವವ್ಯುಚ್ಛಿತ್ತಿ, ಸತ್ವಪ್ರಕೃತಿ, ಅಸತ್ವಪ್ರಕೃತಿ.

ಸತ್ವ	ವಿಚ್ಛೇ	ಸೂಕ್ಷ್ಮ	ಉಪ	ಕ್ಷೀಣ	ಸಯೋಗಿ	ಅ	ಅಚ್ಛೇ
೧	೧	೧	೧	೦	೧೬	೦	೭೨
೧೦೬	೧೦೫	೧೦೪	೦	೦	೧೦೧	೮೫ ೮೫	೧೩
೪೩	೪೪	೦	೦	೪೭	೬೩	೬೩	೧೩೫

ಸೂತ್ರಂ || ಪುಣ್ಯಂ ದ್ವಿವಿಧಂ || ೫೯ ||

ತಾ:- ದ್ರವ್ಯ ಭಾವಭೇದದಿಂ ಪುಣ್ಯವೆರಡು ವಿಧವು. ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಂ, ಅಣುವ್ರತ, ಮಹಾ ವ್ರತಮೆಂಬೀ ಪರಿಣಾಮವು ಭಾವಪುಣ್ಯವೆಂಬುವದು. ಅದೆಂತೆನೆ- ಸಾತಾವೇದನೀಯಮುಂ, ತೀರ್ಯಗ್ಗನುಷ್ಯ ದೇವಾಯುಷ್ಯತ್ರಯಮುಂ, ಉಚ್ಚೈರ್ಗೋತ್ರಮುಂ, ಮನುಷ್ಯಗತಿ ತತ್ತ್ವಾ ಯೋಗ್ಯಾನುಪೂರ್ವಿಧ್ಯಯಮುಂ (೨), ದೇವದ್ವಿಕಮುಂ (೨), ಏಕೇಂದ್ರಿಯ ಜಾತಿಯುಂ,

ಪಂಚಕರೀರನುಂ, ಪಂಚಬಂಧನನುಂ, ಪಂಚಸಂಘಾತನುಂ, ಅಂಗೋವಾಂಗತ್ರಯನುಂ (೩), ಪ್ರಕಸ್ತವರ್ಣಗಂಧರಸಸ್ಪರ್ಶಮೆಂಬಿನಂ ಭೇದಿಸಿದೊಡೆ ಎಪ್ಪತ್ತುಮಕ್ಕುಂ (೨೦). ಸಮಚತುರಸ್ತ್ರಸಂಸ್ಥಾನನುಂ, ವಜ್ರವೃಷಭನಾರಾಚಸಂಹನನನುಂ, ಅಗುರುಲಘುಕನುಂ, ಪರಘಾತನುಂ, ಅತಪನುಂ, ಉದ್ಯೋತನಾಮನುಂ, ಉಚ್ಛ್ವಾಸನಿಶ್ವಾಸನುಂ, ಪ್ರಕಸ್ತ ವಿಹಾಯೋಗತಿಯುಂ, ತ್ರಸಬಾದರಪರ್ಯಾಪ್ತಪ್ರತ್ಯೇಕಕರೀರ, ಕುಭಕುಭಗ, ಸುಸ್ವರ, ದುಸ್ವರ, ಅದೇಯ, ಯಶಸ್ಕೀರ್ತಿ, ನಿರ್ವಾಣ, ತೀರ್ಥಕರನಾಮನೆಂದು ಅರುವತ್ತೆಂಟು (೬೮) ದ್ರವ್ಯಪುಣ್ಯಪ್ರಕೃತಿಗಳಕ್ಕುಂ.

ಸೂತ್ರಂ || ಪಾಪಂ ಚ ದ್ವಿವಿಧಂ || ೬೦ ||

ತಾ:—ಭಾವ, ದ್ರವ್ಯಭೇದದಿಂದ ಪಾಪಪದಾರ್ಥಮಿತ್ತರಂ || ೨ || ತೀವ್ರ ಮಿಥ್ಯಾತ್ವ ಕಪಾಯಾದ್ಯಕುಭಪರಿಣಾಮ ನಿಮಿತ್ತಂ ಬಡೆದು ಬಂದು ಪೊದಿ ಅನ್ಯೋನ್ಯಾನುಪ್ರದೇಶಾನು ಪ್ರವೇಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಆತ್ಮನೋಳ್ಳಲಿಸಿದ ಪುಡ್ಗಲನುಂ ದ್ರವ್ಯವಾಪಮೆಂಬುದು. ಆದಂತೆನೆ—ನಲ ವತ್ತೇಳು ಘಾತಿಗಳುಂ, ನೀಚೈರ್ಗೋತ್ರನುಂ, ಅಸಾತಾವೇದನೀಯನುಂ, ನರಕಾಯುಷ್ಯ ನುಂ, ನರಕದ್ವಿಕನುಂ, ತಿರಿಯಕನುಂ, ಜಾತಿಚತುಷ್ಯನುಂ, ಸಂಸ್ಥಾನಪಂಚಕನುಂ, ವಿಂಶತ್ಕುಭವರ್ಣಾದಿಗಳುಂ, ಉಪಘಾತಪ್ರಕಸ್ತವಿಹಾಯೋಗತಿಯುಂ, ಸ್ಥಾವರದಕಕನು ಮೆಂಬೀ ಸಪ್ತಪ್ರಕೃತಿಗಳಾಗುವವು.

ಗಾಹೆ || ಅಸುಹಸುಹಭಾವಜುತ್ವಾಘಾತಂ ಪಾಪಂ ಹವಂತಿಖಳುಜೇವಾ ||

ಸಾದಸ್ಯ ಹಾವುಣಾಮಗ್ನೋದಂ ಪುಂಞಂ ಪರಾಣಿಪಾವಂ ವಾ || ೧೦೮ ||

ಸೂತ್ರಂ || ಸಂವರಕ್ಕೆ || ೬೧ ||

ತಾ:—ಭಾವ, ದ್ರವ್ಯಭೇದದಿಂದ ಸಂವರಪದಾರ್ಥವು ಎರಡುತರಂ || ೨ || ಹ್ಯಾಗಂದರೆ— ನಿಜಪರಮಾತ್ಮರುಚಿಪರಿಚ್ಛಿತ್ತಿನಿಶ್ಚಲಾನುಭೂತಿರೂಪದಿಂ ನಿಶ್ಚಯರತ್ನತ್ರಯಾತ್ಮಕಮಪ್ಪ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಕರ್ಮಸ್ಕಂಧ ಪರಿಣತಿಯಿಂ ತಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವದೋ ಆ ಪರಿಣಾಮವು ಭಾವಸಂವರೆಯು. ದ್ರವ್ಯಕರ್ಮದ ಆಗಮನವನ್ನು ತಡೆಯುವದು ದ್ರವ್ಯಸಂವರೆಯು. ನಿಶ್ಚಯನೆಯದಿಂ ತನ್ನಿಂದ ತಾನೇ ಸಿದ್ಧವಾದುದರಿಂದ ಪರಕಾರಣನಿರಾಪೇಕ್ಷವೆಂ, ಸಹಜ ಪರಮ ವಾರಿಣಾಮಿಕ ಭಾವಪೇಕ್ಷೆಯಿಂ ನಿತ್ಯನುಂ, ಪರಮೋದ್ಯೋತಸ್ವಭಾವದಿಂ ಸ್ವಪರಪ್ರಕಾಶನ ಸಮರ್ಥನನುಂ, ಅನಾದ್ಯನೆಂತತ್ವದಿಂದಾದುದುಧ್ಯಾನಸಾನಮುಕ್ತನುಂ, ದೃಷ್ಟ ಕ್ರುತಾನುಭೂತಭೋಗಕಾಂಕ್ಷಾರೂಪನಿಧಾನ ಬಂಧಾದಿ ಸಮಸ್ತರಾಗಾದಿಮಲರಹಿತದಿನತ್ಯಂತ ನಿರ್ಮಲನುಂ, ಪರಮಚೈತನ್ಯವಿಲಾಸ ಲಕ್ಷಣತ್ವದಿಂ ಪರಮಸುಖಮೂರ್ತಿಯುಂ ನಿರಾಸ್ರವ ಸಹಜ ಭಾವದಿಂದೆಲ್ಲಾ ಕರ್ಮದ ಸಂವರಗೆ ಕಾರಣಮೆಂಬೀ ಲಕ್ಷಣಮನುಳ್ಳ ಪರಮಾತ್ಮಭಾವನೆಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಕುಡ್ಧಚೈತನ್ಯಭಾವನುಂ ಸಂವರ

ಯೆಂಬುದು. ಯಾವದಾದರೊಂದು ಭಾವಸಂವರೆಯನ್ನೇ ಕಾರಣವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಕಾರ್ಯರೂಪವಾದ ನೆನತರ ದ್ರವ್ಯಕರ್ಮದ ಬರವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವದು ದ್ರವ್ಯಸಂವರೆಯೆಂಬುದು.

ಪ್ರಸ್ತುತಗಾಹೆ || ವದ ಸಮಿತಿಗುತ್ತಿಹಿದಮ್ಮಣುಪೇಹಾಪರೀಪಕಜಯೋಯ ||

ಚಾರಿತ್ರಂ ಬಹುಭೇಯಾ ಸಾದವ್ಯಾ ಭಾವರವಿಸೇಸಾ || ೧೦೯ ||

ಸೂತ್ರಂ || ವಿಕಾದಕನಿರ್ಜರಾಃ || ೬೨ ||

ತಾ:—೧ ಕುದ್ಧಾತ್ಕರುಚಿರೂಪ ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವೇತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿಯೂ, ೨ ಶ್ರಾವಕವ್ರತ ಗ್ರಹಣದಲ್ಲಿಯೂ, ೩ ಮಹಾವ್ರತಗ್ರಹಣದಲ್ಲಿಯೂ, ೪ ಅನಂತಾನುಬಂಧಿಯನ್ನು ವಿಸಂಯೋಜಿಸುವಲ್ಲಿಯೂ, ೫ ದರ್ಶನಮೋಹನೀಯವನ್ನು ಹೈಪಿಯಿಸುವಲ್ಲಿಯೂ, ೬ ಉಪಶಮಿಸುವಲ್ಲಿಯೂ, ೭ ಉಪಶಾಂತಕಷಾಯನಲ್ಲಿಯೂ, ೮ ಕ್ಷಪಕನಲ್ಲಿಯೂ, ೯ ಹೀನಕಷಾಯನಲ್ಲಿಯೂ, ೧೦ ಸ್ವಸ್ಥಾನಜಿನರಲ್ಲಿಯೂ, ೧೧ ಸಮುದ್ಭೂತಜಿನರಲ್ಲಿಯೂ ವೇಳ್ವಿಕಾದಕ ನಿರ್ಜರೆಗಳ ಸಂಖ್ಯಾತ ಗುಣಿತಕ್ರಮದಿಂದ ಕರ್ಮಗಳಂ ನಿರ್ಜರಿಸುಗುಂ, ಕಾಲಂ ಸಂಖ್ಯಾತಗುಣಹೀನಕ್ರಮದಿಂದ ನಿರ್ಜರಿಸುಗುಂ, ಮೇಷ್ ಸ್ಥಿತಿನೆರದು ಗಳಯಿಸುಗುಮದು ನಿರ್ಜರೆಯೆಂಬುದು. ರತ್ನತ್ರಯಾತ್ಮಕಮಪ್ಪ ಪರಿಣಾಮರೂಪದಿಂದ ಅವಿವಾಕನಿರ್ಜರೆಯುಂ, ನಿರ್ವಿಕಾರ ಪರಮ ಚೈತನ್ಯಲಕ್ಷಣ ನಿಜಪರಮಾತ್ಮರೂಪಭಾವನೆಯೊಳು ಪದುಳಮಿವ್ವಾತ್ಮನ ಪರಿಣಾಮವೇ ಸಂವರಪೂರ್ವಕವಾದ ಉತ್ಕೃಷ್ಟತವಮೆಂಬುದಕ್ಕುಂ. ಅದರಿಂದಲೇ ಕರ್ಮನಿರ್ಜರೆ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಆಗುವದೆಂದರ್ಥವು.

ಸೂತ್ರಂ || ತ್ರಿವಿಧೋ ಮೋಕ್ಷಹೇತುಃ || ೬೩ ||

ತಾ:—ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನ, ಸಮ್ಯಜ್ಞಾನ, ಸಮ್ಯಕ್ಚಾರಿತ್ರವೆಂದು ಮೋಕ್ಷಕಾರಣವು ತ್ರಿವಿಧಗಳಾಗುವದು. || ೬ || ಅದು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—

ವೀತರಾಗ ಸರ್ವಜ್ಞನಿದೋಷಿ ಪರಮೇಶ್ವರ ಪರಮಭಟ್ಟಾರಕನನ್ನೂ, ತನ್ಮುಖಕಮಲವಿನಿರ್ಗತ ಪೂರ್ವಾಪರಾದಿ ದೋಷರಹಿತಮಪ್ಪ ಪರಮಾಗಮವನ್ನೂ, ಆ ಪರಮಾಗಮದೊಳು ಹೇಳಿದ ಪದ್ಧವ್ಯ, ಪಂಚಾಸ್ತಿಕಾಯ, ಸಪ್ತತತ್ತ್ವ, ನವಪದಾರ್ಥಂಗಳನ್ನೂ, ಆ ಸರ್ವಜ್ಞಪ್ರಣೀತಮಪ್ಪ ಕ್ರಮದಿಂದ ತಪ್ಪದೆ ನೆಗಳುವ ತಪಸ್ವಿಗಳನ್ನೂ, ಮೂಢತ್ರಯಾದಿ ಪಂಚವಿಂಕತಿ (೨೫) ಮಲರಹಿತವಾಗಿ ನಂಬುವುದು ವ್ಯವಹಾರ ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನವು || ೧ ||

ಈ ವೇಳ್ವಾಗಮ ಪದಾರ್ಥತಪಸ್ವಿಗಳುಮಂ ಸಂಕಯಾದಿದೋಷರಹಿತವಾಗಿ ಅರಿಯುವದು ವ್ಯವಹಾರ ಸಮ್ಯಜ್ಞಾನವು || ೨ ||

ಪರಮಜಿನೇಶ್ವರ ಪ್ರಣೀತ ಪರಮಾಗಮೋಕ್ತಾಣುಗುಣ ಶಿಕ್ಷಾವ್ರತಾದಿದೇಶವ್ರತದೊಳಂ, ಅವ್ಯವಿಂಕತಿನೂಲಗುಣ ಚತುಸ್ತ್ರಿಂಕ (೬೪) ದುತ್ತರಗುಣಾತ್ಮಕಮಪ್ಪ ಮಹಾವ್ರತದೊಳಂ ನೆಗಳ್ವುದು ವ್ಯವಹಾರಸಮ್ಯಕ್ಚಾರಿತ್ರವು || ೩ || ಇಂತೀ ವ್ಯವಹಾರ ರತ್ನತ್ರಯಂ ಸಾಧಕವು.

ಜ್ಞಾನಾವರಣಾದಿ ಸಕಲಕರ್ಮ ನಿರ್ಮುಕ್ತನುಂ ಕೇವಲಜ್ಞಾನಾದಿ ಸಕಲಗುಣ ಸಮೇತಮಪ್ನೋತ್ಯಂ ಎನಗೆ ಸಾಕ್ಷಾನ್ನೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣಂ ಅತ್ಯೋಥ ಮಪ್ನುಸುಖಮೇಸುಖಂ ಮೋಕ್ಷಮೇನಿತ್ಯಮಪ್ನುನೇಲಯೆಂದು ನಂಬುವುದು ನಿಶ್ಚಯ ಸಮ್ಯಗ್‌ದರ್ಶನವು ||೧||

ನಿಃಕರ್ಮನಿತ್ಯ ನಿರಂಜನ ನಿರುಪಮಲೇಖ ನಿಜಕುದ್ಧಾತ್ಮನೇ ಎನಗೆ ಸಾಕ್ಷಾನ್ನೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣವು. ಅತ್ಯೋಥ ಸುಖಮೇಸುಖಂ, ಮೋಕ್ಷಮೇನಿತ್ಯಮಪ್ನು ನೇಲಯೆಂದರಿಯುವುದು ನಿಶ್ಚಯ ಸಮ್ಯಜ್ಞಾನವು ||೨||

ಕರ್ಮೋಪಾಧಿ ನಿರಪೇಕ್ಷ ಪರಮಸುಖಮೂರ್ತಿ ಸದಾನಂದ ಚಿದಾನಂದ ಪರಮಾನಂದ ನಿತ್ಯಾನಂದ ಜ್ಞಾನಾನಂದ ನಿಜಕುದ್ಧಾತ್ಮನಂ ಸವಿಕಲ್ಪ ನಿರ್ವಿಕಲ್ಪರೂಪದಿಂ ಧ್ಯಾನಿಸುವುದು ನಿಶ್ಚಯ ಸಮ್ಯಕ್ಚಾರಿತ್ರವು ||೩|| ಇಂತೀ ನಿಶ್ಚಯರತ್ನತ್ರಯಂ ಸಾಧ್ಯವು. ಉಭಯರತ್ನತ್ರಯ ದಿಂದಾದ ಮೋಕ್ಷಂ ಸಾಧ್ಯವು.

ಸೂತ್ರಂ || ದ್ವಿವಿಧೋ ಮೋಕ್ಷಃ || ೬೪ ||

ತಾಃ—ಭಾವಮೋಕ್ಷ, ದ್ರವ್ಯಮೋಕ್ಷಮೆಂದಿತ್ತರಂ, ಅದೆಂತೆನೆ—ಘಾತಿಕರ್ಮಕ್ಷಯ ಮೆಂದೊಡಂ, ಅರ್ಹದವಸ್ಥೆಯೆಂದೊಡಂ, ಭಾವಮೋಕ್ಷಮೆಂದೊಡಂ, ಏಕಾರ್ಥವು. ||೧|| ಆತ್ಮನು ಕರ್ಮಮುಮೆಂಬೆರಡರತ್ಯಂತ ಪೃಥಗ್ಭಾಗಮೆಂದೊಡಂ, ಸ್ವರೂಪಲಬ್ಧಿಯೆಂದೊಡಂ, “ಮೇಣ್ ಕೃತ್ಸ್ಯಕರ್ಮ ವಿಪ್ರಮೋಕ್ಷೋಮೋಕ್ಷಃ,” ಎಂದೊಡಂ, ಏಕಾರ್ಥವು ||೨|| ಇದು ದ್ರವ್ಯಮೋಕ್ಷಮೆಂಬುದಿಂತೀ ಎಲ್ಲಾ ಕರ್ಮಗಳಿಂದಗಲ್ಲ ಪರಮಾತ್ಮಸ್ವರೂಪಮುಪಾದೇಯ ಮೆಂಬುದು ತಾತ್ಪರ್ಯವು.

ಗಾಹೆ || ಮೂಳುತ್ತರ ಪಯಿಡೀಣಂ ಬಂಧೋದಯ ಸತ್ತಕಮ್ಮ ಉಮ್ಮುಕ್ಕಾ |

ಮಂಗಳಭೂದಾಸಿದ್ಧಾ ಅಷ್ಟಗುಣಾತೀದ ಸಂಸಾರಾ || ೧೦೦ ||

ತಾಃ—ಪ್ರಕೃತ್ಯಾದಿ ಕರ್ಮಯುಕ್ತ ಜೀವಂಗಳು ಬಹಿರಾತ್ಮ, ಅಂತರಾತ್ಮ, ಪರಮಾತ್ಮ ಭೇದದಿಂ ತ್ರಿವಿಧವಾಗಿರುವವು.

ಶ್ಲೋಕ || ಬಹಿರಂತಃ ಪರಶ್ಚೇತಿ ತ್ರಿಧಾತ್ಮಾ ಸರ್ವದೇಹಿಮ |

ಉಪೇಯಾಸ್ತತ್ರ ಪರಮಂ ಮದ್ಯೇವಾಯಾಷ್ಟಹಿಸ್ತ್ಯಜೇತ್ || ೧೦೧ ||

ತಾಃ—ಈ ತ್ರಿವಿಧಾತ್ಮ ಲಬ್ಧಿಲಕ್ಷಣಮೆಂತೆನೆ—೧ ಸ್ವಕುದ್ಧಾತ್ಮ ಸಂವಿತ್ತಿಸಮುತ್ಪನ್ನ ನಾಸ್ತವ ಸುಖಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಪಕ್ಷಮುಪ್ಪಿದ್ರಿಯ ಸುಖಾಸಕ್ತಂ ಬಹಿರಾತ್ಮಂ, ೨ ತದ್ವಿಪರೀತನಂತರಾತ್ಮಂ, ಅಥವಾ ಅಮೂರ್ತನಿಜ ಕುದ್ಧಾತ್ಮತತ್ವಭಾವನಾಲಕ್ಷಣಮಿಲ್ಲದೆ ದೇಹಾದಿದ್ರವ್ಯದೋಳೇಕತ್ವ ಭಾವನಾವರಂ ಮೇಣ್ ಬಹಿರಾತ್ಮಂ, ತತ್ವತಿಪಕ್ಷಭಾವನಾವರನಂತರಾತ್ಮಂ, ಹಿಂಸೋಪಾದೇಯತತ್ವವಿಚಾರಚಿತ್ತದೋಳಂ, ತನ್ನಿಂ ಬೇರಾದ ಪುಧ್ಗಲಕರ್ಮನಿರ್ಮಿತರಾಗಾದಿ ದೋಷಂಗಳಂ, ಕುದ್ಧ ಚೈತನ್ಯಲಕ್ಷಣ ನಿಜಾತ್ಮಸ್ವರೂಪದೋಳಂ, ವೀತರಾಗ ಸರ್ವಜ್ಞಪ್ರಣೀತಮಪ್ನು ನವಪದಾರ್ಥಂಗಳೊಳಾವನಾನುಮೋರ್ವಂಗೆ ಪರಸ್ಪರ ಸಾಪೇಕ್ಷಾನಯ ವಿಭಾಗೆಯಿಂ ಕ್ರದ್ಧಾನಜ್ಞಾನಾ

ದಿಯಿಲ್ಲದಾತಂ ಬಹಿರಾತ್ಮಂ, ತದ್ವಿಲಕ್ಷಣಭಾವಾಂತರಂಗನಂತರಾತ್ಮಂ ಇಂತು ಬಹಿರಾತ್ಮಾಂತರಾತ್ಮಸ್ವರೂಪಂ ವೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಇನ್ನು ಪರಮಾತ್ಮಸ್ವರೂಪಮೆಂತನೆ—ಸಮಸ್ತ ಲೋಕಾಲೋಕಮಂ ಸಕಲ ವಿಮಲ ಕೇವಲಜ್ಞಾನದಿಂದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಆರಿವನಪ್ಪದರಿಂದ ವಿಷ್ಣುವೆಂಬುದು. ಆ ಕಬ್ಬವಾಚ್ಯದಿಂದ ನಿತ್ಯೈಕ ಲಕ್ಷ್ಯಗೌರವನಪ್ಪದರಿಂದ ಮಾರ್ಗವನೆಂಬುದು. ಪರಬ್ರಹ್ಮಾಭಿದಾನ ನಿಜಶುದ್ಧಾತ್ಮಭಾವನಾಸ ಮುತ್ಪನ್ನ ಸುಖಾವೃತತ್ವಪ್ಪನಪ್ಪದರಿಂದ ಉರ್ವಸಿ, ರಂಭೆ, ತಿಲೋತ್ತಮಾದಿ ದೇವಕನ್ನೆಯ ರಿಂದಾವನೋರ್ವನ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯವ್ರತಭಂಗಮಾಗದು ಆತಂ ಬ್ರಹ್ಮನೆಂಬುದು. “ನಜಾಯತ ಇತ್ಯಜಃ” ಕೇವಲಜ್ಞಾನಾದ್ಯೈಶ್ವರ್ಯಯುಕ್ತನಪ್ಪದರಿಂದ ಆತನ ಗುಣವನ್ನು ಪಡೆಯಲಿಕ್ಕೋ ಸ್ವರವಾಗಿ ದೇವೇಂದ್ರಾದಿಗಳು ಆತನ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಮಾಡುವದರಿಂದ ಈಶ್ವರನೆಂಬುದು ಕಂ=ಸುಖಂ ಕರೋತಿ ಕಂಕರಃ. “ಸರ್ವೇಗತ್ಯರ್ಥಃ, ಜ್ಞಾನಾರ್ಥಃ” ಯೆಂಬೀ ನ್ಯಾಯದಿಂದ ಸುಗ ತನೆಂಬುದು. ಅಥವಾ “ಕೋಭನ ಮವಿನಶ್ವರ ಮುಕ್ತಿಪದಂಗಳತ” ಸುಗತನೆಂಬುದು. “ಅನೇ ಕ ಭವಗಹನ ವ್ಯಸನ ಪ್ರಾಪಣಹೇತೂನ್ ಕರ್ಮಾರಾತಿಂಜಯಂತೀತಿ ಜಿನಾಃ” ಎಂಬೀ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಿಯನ್ನುಳ್ಳ ಜಿನರುಂ ದೇವೇಂದ್ರಾದಿಗಳು ಮಾಡುವ ಪೂಜೆಗೆ ಅರ್ಹರಾಗುವದರಿಂದ ಅರ್ಹರುಂ. “ಆರಿವೋಹನೀಯಸಂಹಂತೀತ್ಯರಿಹನನ” ಯೆಂಬೀ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಿಯನ್ನುಳ್ಳ ನೆಂಬೀ ನ್ಯಾಯದಿಂದ, ವೋಹನೀಯನೆಂಬ ಕತ್ತುವನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿದವನಾದದ್ದರಿಂದ ಅರಿಹನನೆ ನೆಂಬುವುದು. “ರಜಸಿ ಜ್ಞಾನದ್ಯಗಾವರಣಯೋಃ” ಯೆಂಬ ಜ್ಞಾನದರ್ಶನಾವರಣಂಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದದ್ದರಿಂದ ರಜೋಹರನನುಂ. ರಹಸ್ಯವೆಂಬ ಅಂತರಾಯವನ್ನು ಗೆದ್ದದ್ದರಿಂದ ರಹಸ್ಯದೂರ ನುಂ ಎಂಬಿವು ಮೊದಲಾದ ಸಹಸ್ರದೆಂಟು (೧೦೦೮) ಅನ್ವರ್ಥ ನಾಮಗಳನ್ನುಳ್ಳವನು ಪರ ಮಾತ್ಮನೆಂದರಿಯುವುದು. ಮತ್ತಂ ಈ ತ್ರಿವಿಧಾತ್ಮಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಭವ್ಯನಾದ ಮಿಥ್ಯಾಧೃಷ್ಟಿಯ ಲ್ಲಿ ಬಹಿರಾತ್ಮಸ್ವರೂಪಂ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದಿರುವುದು. ಅಂತರಾತ್ಮ ಪರಮಾತ್ಮಸ್ವರೂಪದ್ವಯಂ, ಕತ್ತಿ ರೂಪದಿಂದ ಭಾವಿನೈಗಮನಯದಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿರೂಪದಿಂದಿರುವುದು. ಅಭವ್ಯಜೀವನಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಬಹಿ ರಾತ್ಮತ್ವಂ ವ್ಯಕ್ತಿರೂಪದಿಂದ ಅಂತರಾತ್ಮ ಪರಮಾತ್ಮದ್ವಯಂ ಕತ್ತಿರೂಪದಿಂದಂಟು, ಭಾವಿನೈ ಗಮನಯದಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಲ್ಲಾ, ಎತ್ತಲಾನುಂ ಅಭವ್ಯಜೀವನಲ್ಲಿ ಪರಮಾತ್ಮಸ್ವರೂಪದಿಂದ ಉಂಟಾ ಗಿರುವನಾದೊಡೆ, ಅಭವ್ಯತ್ವವು ಯಾವರೀತಿ ಸಂಭವಿಸುವುದೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ? ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಹೇಳುವರು, ಪರಮಾತ್ಮತ್ವಂ ಕತ್ತಿಯಿಂದಂಟು, ಕೇವಲಜ್ಞಾನಾದಿವ್ಯಕ್ತಿ ಕಾಲತ್ರಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದೊರೆಕೊಳ್ಳದ್ದರಿಂದ ಶುದ್ಧನಯಮಂ ಕುರಿತು ಭವ್ಯಾಭವ್ಯರುಗಳಲ್ಲಿ ಪರಮಾತ್ಮತ್ವಂ ಸಮಾ ನತ್ವಂ, ಸಮಾನತ್ವಂ ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—“ಸವ್ವೇಸುದ್ಧಾಹು ಸುದ್ಧ ನಯಾ” ಎಂಬಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದೆ ತ್ತಲಾನುಂ ಭವ್ಯಜೀವನೋಳು ಕತ್ತಿಯಿಂದ ಕೇವಲಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ, ಕೇವಲಜ್ಞಾನಾವರ ಣವು ದೊರೆಕೊಳ್ಳುವದಿಲ್ಲಾ, ದೊರೆಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ, ಅಗಮವಿರೋಧಂ ಅದರಿಂದ ಭವ್ಯಾಭವ್ಯ ದ್ವಯಂ ಅಶುದ್ಧನಯವೆಂದರಿಯಲ್ಪಡುವುದು. ಮಿಥ್ಯಾಧೃಷ್ಟಿ ಬಹಿರಾತ್ಮನೋಳು ಅತ್ಯತ್ರಯಂ ನಯವಿಭಾಗದಿಂದ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟದ್ದು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—ಕೇವಗುಣಸ್ಥಾನದೊಳಂ ನಯವಿಭಾಗದಿಂದ ಯೋಜಿಸುಗೆ, ಬಹಿರಾತ್ಮಸ್ವರೂಪದೊಳಂತರಾತ್ಮದ್ವಯಂ ಕತ್ತಿರೂಪದಿಂದ ಭಾವಿನೈಗಮನ

ಯಾದಿಂ ವೈಶ್ವತ್ಸರೂಪದಿಂ, ಅಂತರಾತ್ಮಾವಸ್ಥೆಯೊಳಂ ಬಹಿರಾತ್ಮತ್ವಂ ಘೃತಘಟನ್ಯಾಯಾದಿಂ ಪರಮಾತ್ಮತ್ವಂ ಭಾವಿನೈಗಮನಯಾದಿಂ ಕತ್ತಿಯಿಂದ ಇರುವದು. ಪರಮಾತ್ಮಾವಸ್ಥೆಯೊಳಂ ಅಂತರಾತ್ಮ, ಬಹಿರಾತ್ಮದ್ವಯಂ ಭೂತನೈಗಮನಯಾದಿಂದಿರುವುದು.

ಮತ್ತೂ ಈ ತ್ರಿವಿಧಾತ್ಮಕಂ ಗುಣಸ್ಥಾನದೊಳು ಯೋಚಿಸುವೆನು. ಅದು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—
ನೊದಲ ೧, ೨, ೩, ಗುಣಸ್ಥಾನದ ಮೂರರಜೀವಂಗಳು ತರತಮಭಾವದಿಂ ಬಹಿರಾತ್ಮರು ಅಸಂಯತ ಗುಣಸ್ಥಾನವರ್ತಿಗಳು ಜಘನ್ಯಾಂತರಾತ್ಮರು || ೪ || ದೇಶವ್ರತಿಯಿಂದ, ಉಪಶಾಂತಕಷಾಯನವರಿಗೂ, (೫, ೬, ೭, ೮, ೯, ೧೦, ೧೧), ತರತಮಭಾವದಿಂ ಮಧ್ಯಮಾಂತರಾತ್ಮರು. ಕ್ಷೀಣಕಷಾಯ ಗುಣಸ್ಥಾನವರ್ತಿಗಳು ಉತ್ಕೃಷ್ಟಾಂತರಾತ್ಮರು || ೧೨ || ಸಯೋಗಿಕೇವಲಿಗಳುಂ, ಆಯೋಗಿಕೇವಲಿಗಳುಂ, ವಿವಕ್ಷಿತ್ಯಕದೇಶ ಶುದ್ಧನಿಶ್ಚಯನಯಾದಿಂ ಸಿದ್ಧಸದೃಶ ಪರಮಾತ್ಮರು || ೧೩, ೧೪ || ಸಿದ್ಧ ಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳುಂ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಪರಮಾತ್ಮರು. ಇಂತೀ ಮೂರು ಪ್ರಕಾರದ ಅತ್ಮಸ್ವರೂಪದೊಳು ಸಂಸಾರಕಾರಣತ್ವದಿಂದ ಬಹಿರಾತ್ಮಸ್ವರೂಪಂ ಹೇಯವು. (ತೃಜಿಸತಕ್ಕದ್ದು) ವೋಕ್ಷಸುಖಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದುದರಿಂದ ಅಂತರಾತ್ಮಸ್ವರೂಪಂ ಉಪಾದೇಯವಾಗುವದು. (ಸ್ವೀಕರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.) ಶುದ್ಧಜ್ಞಾನಾನಂದಮಯವಾದುದರಿಂದ ಪರಮಾತ್ಮಸ್ವರೂಪಂ ಸಾಕ್ಷಾದುಪಾದೇಯವೆಂದು ತಾತ್ಪರ್ಯವು. ಪರಮಾತ್ಮಸ್ವರೂಪದೆಯ್ದುಗೆಗೆ ಧ್ಯಾನವೇ ಕಾರಣಂ, ಆ ಧ್ಯಾನವು ಪರಾಶ್ರಿತಂ, ಸ್ವಾಶ್ರಿತಂ ಎಂದೆರಡುಭೇದವು || ೨ || ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಪರಾಶ್ರಿತಧ್ಯಾನಸ್ವರೂಪವು ಹ್ಯಾಗೆಂದರೆ—ಅಪ್ರಕೃತವಿಷಯಕಷಾಯಾದಿ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲಿಕ್ಕೋ ಸ್ವರ ಸವಿಕಲ್ಪವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಹಸ್ಥಿತ್ವಾಚಾರ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯ ಸರ್ವಸಾಧುಗಳ ಗುಣಸ್ವರೂಪೂರ್ವಕವಾದ ಭಕ್ತಿಯಿಂ ಜಪಿಸುತ್ತಂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಂ ಇರುವನಿಗೆ ಭಾವವಿಶುದ್ಧಿದೊರಕೊಳ್ಳುವದು. ಅಪ್ರಾರ್ಥಿತಮುಖ್ಯ ಭವಂ ಸಫಲವಾಗುವವು.

ಗಾಹೆ || ಪಣತಿಸೋಳಭಪ್ಪಣ ಚದುದುಗಮೇಗಂಚ ಜವಹಝಾಯೇಹ ||

ಪರಮೇರಿವಾಚಯಾಣಂ ಅಂಣಂಚಗೂರೂವದೇಸೇಣ || ೧೧೧ ||

ಅರಹಂತಾ ಅಸರೀರಾ ಅಇರಿಯಾತಹ ಉವಯ್ಯ ಯಾಮುಣಿಣೋ ||

ಪಡಮುಖ್ಖ ರಣಿಂಪಂಜೋ ಓಂಕಾರಂ ಪಂಚಪರಮೇರಿ || ೧೧೨ ||

ತಾಃ—ಇಂತು ಪರಾಶ್ರಿತಧ್ಯಾನವನ್ನು ಹೇಳಿದನಂತರಂ ಸ್ವಾಶ್ರಿತಧ್ಯಾನವೆಂತೆಂದರೆ—
ಭೋಗೋಪಭೋಗಾದಿ ಚೇತನಾಚೇತನ ಸಮಸ್ತ ಪರದ್ರವ್ಯನಿರಾಲಂಬನಮಪ್ಪ ಪರಿಣಾಮಮಂ ಸ್ವಸಂವೇದನ ಜ್ಞಾನಗುಣಮೆಂಬುದು ತದ್ಗುಣಾವಲಂಬನದಿನ್ನಾವನೋರ್ವಂ ಖ್ಯಾತಿ ಪೂಜಾಲಾಭದೃಷ್ಟಕೃತಾನುಭೂತ ಭೋಗಕಾಂಕ್ಷರೂಪನಿದಾನ ಬಂಧಾದಿ ಸಮಸ್ತರಾಗಾದಿ ವಿಭಾವಮದರಹಿತನಾಗಿ ತ್ರಿಕರಣಶುದ್ಧಿಯಿಂ ವಿಷಯ ಸುಖಾನಂದ ವಾಸನಾವಾಸಿತ ಚಿತ್ತಮಂ ಸ್ವಕುಡ್ಧಾತ್ಮ ಭಾವನೋದ್ಧ ವಿತರಾಗ ಪರಮಾನಂದ ಸುಖದಲ್ಲಿ ರಂಜಿಸುಗು ಮತ್ತಂ ಮತಿ ಕೃತಾವಧಿ ಮನಃಪರ್ಯಾಯಕ್ಕೆಯ ಕೇವಲಜ್ಞಾನಾಭೇದರೂಪಮಂ ಪರಮಾರ್ಥ ಕಬ್ಬಾಭಿ ದೇಯಮುಂ ಸಹಜ ಶುದ್ಧ ಚಿತ್ತತ್ವಸಂವಿತ್ತಿಲಕ್ಷಣಮಪ್ಪ ನಿಜಪರಮಾತ್ಮ ತತ್ವಮೇ ಸಮ್ಯಕ್ ಕ್ರದ್ಧಾನ ಜ್ಞಾನಾಚರಣ ಲಕ್ಷಣಮಪ್ಪ ನಿಶ್ಚಯ ರತ್ನಪ್ರಯಾತ್ಮಕ ಭಾವನೆಯಿಂ ಪುಟ್ಟಿದ ಸರ್ವಾತ್ಮ ಪ್ರದೇಶಾಹ್ಲಾದನಕಾರಣಮಪ್ಪ ಪರಮ ಸಮರಸಿ ಭಾವ ಸುಖಾನ್ಯತದೊಳು ತನ್ಮಯನಾಗಿ

ತಣ್ಣನೆ ತಣಿದು ಪರಮ ನಿರಾವೇಷೆಯಿಂದ ನಿರ್ವಿಕಾರಮುಂದೆ ನಿಶ್ಚರಂಗಮನಾಗಿ ಕರಂಪಡುಳ
 ನುಪ್ಪಾತ್ಮನ ಪರಿಣಮನಮುಂದೆ ನಿಶ್ಚಯ ಧ್ಯಾನಮೆಂಬುದು, ನಿರ್ವ್ಯಗ್ರತೆಯಿಂದ ತಂ ಧ್ಯಾನಪರಿಣತ
 ನಪ್ಪ ದಿವ್ಯಯೋಗಿಗಳ ಸ್ವರೂಪದೊಳಾವುದೊಂದು ವಿತರಾಗ ಪರಮಾನಂದ ಸುಖಾಮೃತಂ
 ಸ್ಫುರಿಯಿಸುತ್ತಮಿಕ್ಕುಮದನೇ ದಿವ್ಯಕಳೆ ಎಂಬುದು, ಶುದ್ಧಾತ್ಮಸ್ವರೂಪಮೆಂಬುವುದು, ಪರಮ
 ಜ್ಯೋತಿ ಎಂಬುವುದು, ಸ್ವಾತ್ಮೋಪಲಬ್ಧಿ ಎಂಬುವುದು, ಶುದ್ಧಾತ್ಮಾನುಭೂತಿ ಎಂಬುವುದು,
 ಶುದ್ಧಾತ್ಮಸಂವಿತ್ತಿ ಎಂಬುವುದು, ಮತ್ತಮದನೇ ಪರಮಾನಂದಮೆಂಬುವುದು, ಸಹಜಾನಂದ
 ಮೆಂಬುವುದು, ಸದಾನಂದಮೆಂಬುವುದು, ಚಿದಾನಂದಮೆಂಬುವುದು, ನಿತ್ಯಾನಂದಮೆಂಬುವುದು,
 ಜ್ಞಾನಾನಂದಮೆಂಬುವುದು, ಭೂತಾರ್ಥಮೆಂಬುವುದು, ಪರಮಾರ್ಥಮೆಂಬುವುದು, ನಿಶ್ಚಯ
 ಪಂಚಾಚಾರಮೆಂಬುವುದು, ಸಮಯಸಾರ ಸಮೂಹಮೆಂಬುವುದು, ಅಧ್ಯಾತ್ಮಸಾರಮೆಂಬು
 ವುದು, ಮತ್ತಮದನೇ ಪರಮಮಂಗಳಮೆಂಬುವುದು, ಪರಮೋತ್ತಮಮೆಂಬುವುದು, ಪರಮ
 ಕರಣಮೆಂಬುವುದು, ಪರಮಕೇವಲಜ್ಞಾನೋತ್ಪತ್ತಿಕಾರಣಮೆಂಬುವುದು, ಕರ್ಮಕ್ಷಯಕಾರಣ
 ಮೆಂಬುವುದು, ಪರಮಾದ್ವೈತಮೆಂಬುವುದು, ಶುದ್ಧೋಪಯೋಗಮೆಂಬುವುದು, ಶುಕ್ಲಧ್ಯಾನ
 ಮೆಂಬುವುದು, ರೂಪಾತೀತಧ್ಯಾನಮೆಂಬುವುದು, ಮತ್ತಮದನೇ ಚತುರ್ವಿಧಾರಾಧನೆಯೆಂಬು
 ವುದು, ನಿಶ್ಚಯಪ್ರಡಾವಶ್ಯಕಮೆಂಬುವುದು, ಪರಮಸ್ವಾಧ್ಯಾಯಮೆಂಬುವುದು, ಪರಮಸಮಾಧಿ
 ಎಂಬುವುದು, ಪರಮಸ್ವಸ್ಥಮೆಂಬುವುದು. ಪರಮಭೇದಜ್ಞಾನಮೆಂಬುವುದು, ಪರಮಸ್ವಸಂವೇ
 ದನಮೆಂಬುವುದು, ಮತ್ತಮದನೇ ಪರಮಸಮರಸಿಭಾವಮೆಂಬುವುದು, ಮತ್ತಮಾಶುದ್ಧೋಪ
 ಯೋಗ ಜನಿತ ಪರಮಾನಂದಕ್ಕೆ ಪಲವುಂ ಪ್ರಕಸ್ತಪರ್ಯಾಯನಾಮಂಗಳಕ್ಕುಮೆಂಬುದುಭಾ
 ವವು. ಈ ಸ್ವರೂಪಾಶ್ರಿತಧ್ಯಾನದಿಂದ ಮೋಹನೀಯಂ ಕೆಡುವುದು. ತದನಂತರಂ ಜ್ಞಾನಾವರ
 ಣೀಯಂ, ದರ್ಶನಾವರಣೀಯಂ, ಅಂತರಾಯಮೆಂಬ ಮೂರುಂ ಘಾತಿಗಳುಂ ಕೆಡೆ, ಕೇವಲ
 ಜ್ಞಾನೋದಯಮಾಗೆ ಬಂಧಕಾರಣವಿಲ್ಲಮೆಯಿಂದ ಸಕಲನಿರ್ಜರೆಯುಮೆಂಬೀ ಎರಡುಂ ಕಾರ
 ಣವಾಗಿ, ಪ್ರಕೃತಿ ಸ್ಥಿತ್ಯನುಭಾಗ ಪ್ರದೇಶ ಬಂಧ ಭಿನ್ನಮಪ್ಪೀ ಬಂಧೋದಯೋದೀರಣ ಸತ್ತ್ವ
 ಕರ್ಮಂಗಳ ನಿರವಶೇಷಮಪ್ಪಗಲ್ಕೆ ಮೋಕ್ಷಮೆಂಬುದು. ಹ್ರಾಯಿಕಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ, ಕೇವಲಜ್ಞಾನ,
 ಕೇವಲದರ್ಶನ ಅನಂತಸುಖವುಂ, ಸಿದ್ಧತಂ ಪೊರಗಾಗಿ ಉಳಿದಾಪಶಮಿಕಾದಿಭಾವಂಗಳ
 ಕೇಡು ಮೋಕ್ಷಮೆಂಬುದು. ಎಲ್ಲಾ ಕರ್ಮಂಗಳು ನೆರೆಕೆಟ್ಟಬಳಿಕ್ಕುಂ ಮೇಗಣ್ಣೆ ಸಲ್ಲುಂ, ಲೋ
 ಕದ ಕಡೇವರಂ ಸಲವಿನ ಪ್ರಕಾರಕ್ಕೆ ಕಾರಣಮಪ್ಪ ಧರ್ಮಾಸ್ತಿಕಾಯಂ ಮೇಲಿಲ್ಲಪ್ಪುದರಿಂ
 ಆಲೋಕಕ್ಕೆ ಫಲವಿಲ್ಲ. ಸಂದೊಡೆ ಲೋಕಾಲೋಕವಿಕಲ್ಪ ಭಾವಮೆಯ್ದು ಗುಮದೆಂತೆಂದೊಡೆ,
 ತಿರುಗಿಸಿ ಬಿಟ್ಟ ಕುಂಭಾರಚಕ್ರದಂತೆ ಪೂರ್ವಪ್ರಯೋಗದಿಂದ ಮೃತ್ತಿಕಾಲೇಪದಿಂದಗಲ್ಪ
 ಶ್ರೀಫಲದನ್ನೆ, ಸಿಲಕಿಲ್ಲಪ್ಪುದರಿಂ ತೊಗಟೆನ ಕೂಟದಿಂದಗಲ್ಪ ಮೇಗಣ್ಣೆ ಸಲ್ಲೇರಂಡದ ಬಿತ್ತಿ
 ನಂತೆ, ಬಂಧವಿಲ್ಲಪ್ಪುದರಿಂದಲಂ ತಿರ್ಯಗ್ಗತಿ ಸ್ವಭಾವಮಿಲ್ಲದ ಪ್ರದೀಪದ ಶಿಖಿಯಂತೆ ಕರ್ಮ
 ಗಳಗಲ್ಕೆಯಿನ್ನೂರ್ಧ್ವಗತಿ ಸ್ವಭಾವಮಪ್ಪುದರಿಂದಲಂ ಮೇಗಣ್ಣೆ ಸಲ್ಲುಂ. ಗತಿಜಾತ್ಯಾದಿ ಭೇದ
 ಕಾರಣವಿಲ್ಲಪ್ಪುದರಿಂದನಂತಜ್ಞಾನಾದಿಗುಣಂಗಳಿಂ ಸಿದ್ಧರ್ಗಿ ಭೇದವೈವಹಾರಮಿಲ್ಲಾಗಿಯುಂ,
 ಕಥಂಚಿದ್ಭೇದಮನರಿಯಲ್ಪಡುಗುಮೆಂದು ಬಂದುದು ಭಾವಾರ್ಥವು.

ಸೂತ್ರಂ || ದ್ವಾದಶಸಿದ್ಧಸ್ಯಾಯೋಗದ್ವಾರಾಣಿ || ೬೫ ||

ತಾಃ—ಕ್ಷೇತ್ರ, ಕಾಲ, ಗತಿ, ಲಿಂಗ, ತೀರ್ಥ, ಚಾರಿತ್ರ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬುದ್ಧಭೋದಿತ ಬುದ್ಧ, ಜ್ಞಾನ, ಅವಗಾಹ, ಅಂತರಸಂಖೆ, ಅಲ್ಪಬಹುತ್ವಮೆಂಬ ಬಹುಭೇದದ ವಿಕಾರಂಗಳಿಂ ವರ್ತಮಾನಾತೀತಾನುಗ್ರಾಹಕನಯದ್ವಯದಿಂ ಸಿದ್ಧ ಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳು ವೇಳೆಪಡುವರು. ಅದೆಂ ತೆಂದೊಡೆ—ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದಂ ಪ್ರತ್ಯುತ್ಪನ್ನಗ್ರಾಹಕನಯಾವೇಕ್ಷೆಯಿಂ ಸಿದ್ಧಕ್ಷೇತ್ರದೊಳು ಸ್ವಪ್ರ ದೇಶದೊಳಾಕಾಶ ಪ್ರದೇಶದೊಳು ಮೇಣ್ ಸಿದ್ಧಿಯಕ್ಕುಂ. ಭೂತಗ್ರಾಹಕನಯದ್ವಯಮುಂ ಜನ್ಮಮುಂ ಕುರಿತು ಹದಿನೈದು ಕರ್ಮಭೂಮಿಗಳಕ್ಕುಂ.

ಸಂಹನನಮುಂ ಕುರಿತು ಮನುಷ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದೊಳು ಸಿದ್ಧಿಕಾಲದಿಂ ಪ್ರತ್ಯುತ್ಪನ್ನನಯಾವೇ ಕ್ಷೆಯಿಂದೊಂದೇ ಸಮಯದೊಳು ಸಿದ್ಧಿಯಕ್ಕುಂ. ಭೂತಪ್ರಜ್ಞಾಪನನಯಾವೇಕ್ಷೆಯಿಂ ಜನ್ಮವ ಸಾನಪರ್ಯಂತಂ ಉತ್ಸರ್ಪಿಣಿಯುಂ ಅವಸರ್ಪಿಣಿಯುಂ ಎಂಬೆರಡುಕಾಲದೊಳು ಮುಕ್ತ ರಕ್ಕುಂ. ಗತಿಯೊಳು ಸಿದ್ಧರಕ್ಕುಂ.

ವಿಶೇಷದಿನವಸರ್ಪಿಣಿಯ ತೃತೀಯಕಾಲದ ಕಡೆಯೊಳಂ ಚತುರ್ಥಕಾಲದ ಕಡೆಯೊಳ್ಳು ಟ್ಟದಂ ಸಿದ್ಧನಕ್ಕುಂ. ದುಷ್ಪಮಕಾಲದೊಳು ಮುಕ್ತನಾಗಂ, ಉಳಿದ ಕಾಲದೊಳು ಮುಕ್ತ ನಾಗಂ, ಸಂಹನನದೊಳುತ್ಸರ್ಪಿಣಿಯ ಎಲ್ಲಾಕಾಲದೊಳಂ ಮುಕ್ತರಕ್ಕುಂ. ಗತಿಯೊಳು ಸಿದ್ಧ ಗತಿಯೊಳು, ಮನುಷ್ಯಗತಿಯೊಳು, ಮೇಣ್ ಸಿದ್ಧಲಿಂಗದಿಂ ಅವೇದತ್ವದಿಂ ಭಾವಮುಂ ಕುರಿತು ಸಿದ್ಧಿ ವರ್ತಮಾನನಯಾವೇಕ್ಷೆಯಿಂ ನಿಗ್ರಂಥಲಿಂಗದಿಂ, ಭೂತನಯಾವೇಕ್ಷೆಯಿಂ, ಸಗ್ರಂಥಲಿಂಗದಿಂ, ಮೇಣ್ ಸಿದ್ಧಿ ತೀರ್ಥಕರಂತರವಿಕಲ್ಪದಿನಿತ್ತರವೆ.

ತೀರ್ಥಕರಿದ್ಧಕಾಲದೊಳಾದ ಸಿದ್ಧರೆಂದುಂ, ಇಲ್ಲದಕಾಲದೊಳಾದ ಸಿದ್ಧರೆಂದುಂ, ಚಾರಿ ತ್ರದಿಂ ಪ್ರತ್ಯುತ್ಪನ್ನನಯಾವೇಕ್ಷೆಯಿಂದವಾಚ್ಯಂಭೂತನಯಾವೇಕ್ಷೆಯಿಂದೊಂದರಿಂದಂ, ನಾಲ್ಕು ರಿಂದಂ, ಪರಿಹಾರಸಹಿತಮೈಯ್ದರಿಂದಂ, ಮೇಣ್ ಸಿದ್ಧಿಯಕ್ಕುಂ. ಸ್ವತಃನಿಮಿತ್ತದಿನಾದಜ್ಞಾನ ಮನೊಡೆಯರುಂ, ಪ್ರತ್ಯೇಕಬುದ್ಧರುಂ, ಪರೋಪದೇಶದಿನಾದಿನಾದಿಬುದ್ಧರುಂ, ಜ್ಞಾನಮಯ ನೊಡೆಯರುಂ, ಬೋಧಿತಬುದ್ಧರುಂವಿರ್ವಗಂ ಸಿದ್ಧಿಯಕ್ಕುಂ. ಜ್ಞಾನದಿಂ ೧, ೨, ೩, ೪, ಜ್ಞಾನವಿಶೇಷದಿಂ ಸಿದ್ಧಿಯು. ಅತ್ಯಪ್ರದೇಶವ್ಯಾಪಿತ್ವಮವಗಾಹನದುತ್ಕೃಷ್ಟ ಜಘನ್ಯದಿನಿತ್ತರನಲ್ಲಿಯು ತ್ಕೃಷ್ಟಮಯಾನ್ನರಿಪ್ತತ್ವಯ್ದುಬಿಲ್ಲು, ಜಘನ್ಯದಿಂ ಮೂರುವರಮೊಳ, ಎರಡರ ಮಧ್ಯವಿಕಲ್ಪ ಮವಗಾಹಂಗಳು ಸಿದ್ಧಿಯಕ್ಕುಂ.

ವರ್ತಮಾನನಯಾವೇಕ್ಷೆಯಿಂದಿವೇವೇದೋಶೋನ್ನತಗಳು ಮುಕ್ತಿಗಾಯಂ ಸಲ್ಲದಿರ್ವಕಾಲ ಮಂತರಮದು, ಜಘನ್ಯದಿನೊಂದು ಸಮಯಂ, ಉತ್ಕೃಷ್ಟದಿನರುದಿಂಗಳು ತದನಂತರ ಮುಕ್ತಿ ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲಂ ಜಘನ್ಯದಿನೊಂದು ಸಮಯಂ, ಉತ್ಕೃಷ್ಟದಿನೊಂದು ಸಮಯಂ ಸಂಖ್ಯೆಯಿನ್ನಲ್ಲಿ ಮೊಂದು ಸಮಯದೊಳು ಮುಕ್ತಿಗೆ ಸಲ್ಲರ ಸಂಖ್ಯೆಯೋರ್ವರಾದಿಯಾಗಿ ಕ್ರಮದಿಂ ೩೨, ೪೮, ೬೪, ೮೦, ೯೬, ೧೧೨, ೧೨೮ ಮಂದಿಯಾಗುವರು. ಕ್ಷೇತ್ರಾದಿಗಳನ್ನಾತ್ರಯಿಸಿ ಪರಸ್ಪ ರಾವೇಕ್ಷೆಯಿಂ ಸಂಖ್ಯಾತವಿಶೇಷಮಲ್ಪ ಬಹುತ್ವಮಂದಿಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರದೊಳು ಸಿದ್ಧವರನಪ್ಪದರಿಂ,

ಅಲ್ಪಬಹುತ್ವಮಿಲ್ಲ, ಭೂತಪೂರ್ವನಯಾವೇಕ್ಷೆಯಿಂ, ಜೇತ್ರಜನ್ಮಸಿದ್ಧಿ ಜನ್ಮಸಂಹ್ವರಣ ಭೇದ ದಿನಲ್ಲಿ ಇತ್ತರಂ, ಸಂಹ್ವರಣಸಿದ್ಧಕೆಲರು, ಜನ್ಮಸಿದ್ಧರು ಸಂಖ್ಯಾತಗುಣಂ ಜೇತ್ರವಿಕಲ್ಪದಿಂ ಕರ್ಮಭೂಮಿ, ಅವಕರ್ಮಭೂಮಿ, ಸಮುದ್ರದ್ವೀಪ ಮೂರ್ಧ್ವಾಧಸ್ತಿಯಾಗ್ಬೇದ ಭಿನ್ನಮಲ್ಲಿ ಯೂರ್ಧ್ವಲೋಕದ ಸಿದ್ಧಕೆಲವರು, ಅಧೋಲೋಕದ ಸಿದ್ಧಸಂಖ್ಯಾತಗುಣಂ, ತೀರ್ಥಗೋ ಕದ ಸಿದ್ಧಸಂಖ್ಯಾತಗುಣಂ, ಸಮುದ್ರಸಿದ್ಧಕೆಲರು, ದ್ವೀಪಸಮುದ್ರಸಿದ್ಧಕೆಲರು, ಸಂಖ್ಯಾತ ಗುಣಂ, ಮತ್ತಮವರೊಳು ಲವಣೋದಕದ ಸಿದ್ಧಕೆಲರು, ಕಾಳೋದಧಿಯ ಸಿದ್ಧಸಂಖ್ಯಾತ ಗುಣಂ, ಜಂಬೂದ್ವೀಪದ ಸಿದ್ಧಸಂಖ್ಯಾತಗುಣಂ, ಧಾತಕೇಷಂಡದ ಸಿದ್ಧಸಂಖ್ಯಾತಗುಣಂ, ಪುಷ್ಕರದ್ವೀಪಾರ್ಧದಸಿದ್ಧರು ಸಂಖ್ಯಾತಗುಣಂ, ಕಾಲವಿಭಾಗಮುತ್ಸರ್ಪಿಣಿಯುವಾರರಡುಂ, ಅಲ್ಲದುದಮೂರುತರವು. ಅಲ್ಲಿಯೆಲ್ಲರಂ ಕೆಲರು ಉತ್ಸರ್ಪಿಣಿಯಸಿದ್ಧರುಂ, ಅವಸರ್ಪಿಣಿಯ ವಿಶೇಷಾಧಿಕರುಂ, ಅನುಭವಸಿದ್ಧಸಂಖ್ಯಾತಗುಣವು.

ವರ್ತಮಾನನಯಾವೇಕ್ಷೆಯಿಂದ, ಒಂದೇಸಮಯದಿಂ ಅಲ್ಪಬಹುತ್ವಮಿಲ್ಲ, ಒಂದುಗತಿ ಯಂತರಿಸಿದಲ್ಲಿ, ತೀರ್ಥಗ್, ಮನುಷ್ಯ, ದೇವ, ನರಕಗತಿಯಿಂ ಬಂದು ಮನುಷ್ಯರಾಗಿ ಸಿದ್ಧ ರಾದವರು ಕ್ರಮದಿನೋರ್ವರಂ ನೋಡಲೋರ್ವಸಂಖ್ಯಾತಗುಣಂ, ವರ್ತಮಾನನಯಾವೇ ಕ್ಷೆಯಿಂ ಅವೇದರ್ಮುಕ್ತರವುದರಿಂ, ಅಲ್ಪಬಹುತ್ವಮಿಲ್ಲ, ಭೂತವಿಷಯನಯಾವೇಕ್ಷೆಯಿಂ, ಎಲ್ಲರಿಂಕೆಲಂಬರ್ನಪುಂಸಕವೇದರ್ಭವಸಿದ್ಧರು, ನಪುಂಸಕವೇದಚರಸಿದ್ಧರು, ಕ್ರಮದಿಂ ಸಂಖ್ಯಾತಗುಣಂ ತೀರ್ಥದೊಳೆಲ್ಲರಿಂ ಕೆಲರ್ ತೀರ್ಥಕರಸಿದ್ಧರು, ಇತರ ಸಿದ್ಧಸಂಖ್ಯಾತ ಗುಣಂ, ಚಾರಿತ್ರದೊಳು ವರ್ತಮಾನನಯಾವೇಕ್ಷೆಯಿಂ, ಸಿದ್ಧರ್ಗ ಸಂಯತಾಸಂಯತವ್ಯವ ದೇಕಮಿಲ್ಲವುದರಿಂ ಅಲ್ಪಬಹುತ್ವಮಿಲ್ಲ, ಭೂತವಿಷಯನಯಾವೇಕ್ಷೆಯಿಂದೆಲ್ಲರ್ಗಂ ಅನಂತರಂ ಯಥಾಖ್ಯಾತಚಾರಿತ್ರದಿಂದಲೇ ಸಿದ್ಧಯವುದರಿಂ ಅಲ್ಪಬಹುತ್ವಮಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲರಿಂ ಕೆಲಂಬರು ಪಂಚಾಚಾರಚಾರಿತ್ರರು, ಪರಿಹಾರರಹಿತರು, ಚತುಶ್ಚಾತಿಸಿದ್ಧರು, ಸಂಖ್ಯಾತಾಸಂಖ್ಯಾತಾ ಸಂಖ್ಯಾತಗುಣಂ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬುದ್ಧರುಂ, ಕೆಲಬೋಧಿತಬುದ್ಧರುಂ, ಸಂಖ್ಯಾತಗುಣಂ, ಜ್ಞಾನೋ ಪಯೋಗದೊಳು ವರ್ತಮಾನನಯಾವೇಕ್ಷೆಯಿಂ ಕೇವಲಿಗಳೇಗಳು ಕೆಲರ್ನಿಧರವುದರಿಂ, ಅಲ್ಪಬಹುತ್ವಮಿಲ್ಲ, ಸಾತಪ್ರಜ್ಞಾವನನಯಾವೇಕ್ಷೆಯಿಂ, ಅವಧಿಮನಃ ವರ್ಯಯಂಗಳನೆಂದುಂ ಪಡೆಯದೆ, ಮತಿಕ್ರುತಗಳಿಂದಲೇ ಸಿದ್ಧರಾದಕೆಲಂಬರು. ಮತಿಕ್ರುತಮನಃವರ್ಯಯಸಿದ್ಧ ಸಂಖ್ಯಾತಗುಣಂ. ಮತಿಕ್ರುತಾವಧಿಮನಃವರ್ಯಯಸಿದ್ಧಸಂಖ್ಯಾತಗುಣಂ. ಮತಿಕ್ರುತಾವಧಿ ಸಿದ್ಧಸಂಖ್ಯಾತಗುಣಂ. ಭಾವಾಭಾವಾವೇಕ್ಷೆಯಿಂದೆಲ್ಲರಿಂಕೆಲರು ಚತುಃಜ್ಞಾನಸಿದ್ಧರು. ತ್ರಿಜ್ಞಾ ನಸಿದ್ಧಸಂಖ್ಯಾತಗುಣಂ. ದ್ವಿಜ್ಞಾನಸಿದ್ಧಸಂಖ್ಯಾತಗುಣಂ. ಅವಗಾಹನಯೋಗದಿಂ ಜಘನ್ಯಾವ ಗಾಹನಸಿದ್ಧಕೆಲರು. ಉತ್ಕೃಷ್ಟಾವಗಾಹನ ಸಿದ್ಧಸಂಖ್ಯಾತಗುಣಂ. ಯವಮಧ್ಯಸಿದ್ಧಸಂಖ್ಯಾ ತಗುಣಂ. ಯವಮಧ್ಯದಿಂ ಕೆಳಗಣ ಸಿದ್ಧಸಂಖ್ಯಾತಗುಣಂ ಯವಮಧ್ಯದಿಂ ಮೇಗಣಸಿದ್ಧರು ವಿಶೇಷಾಧಿಕರು. ಅಂತರಾನುಯೋಗದಿನೆಲ್ಲರಿಂ ಕೆಲರ್ನಿರಂತರಾಪ್ತಸಮಯಸಿದ್ಧರು. ಸಪ್ತ, ಷಟ್, ಪಂಚ, ಚತುಸ್ತ್ರಿದ್ವಿ ಸಮಯಸಿದ್ಧರು ಕ್ರಮದಿಂ ಸಂಖ್ಯಾತಗುಣಂ. ತಾಂತರಸಸಿದ್ಧರೊಳೆ ಲ್ಲರಿಂ ಕೆಲರುಪನ್ನಾಸಾಂತರಸಿದ್ಧರು. ಏಕಸಮಯಾಂತರಸಿದ್ಧರು. ಸಂಖ್ಯಾತಗುಣಂ. ಯವ

ಮಧ್ಯಾಂತರ ಸಿದ್ಧ ಸಂಖ್ಯಾತಗುಣಂ, ಯವಮಧ್ಯದಿಂ ಕೆಳಗಣ ಸಿದ್ಧ ಸಂಖ್ಯಾತಗುಣಂ. ಯವಮಧ್ಯದಿಂ ಕೆಳಗಣ ಸಿದ್ಧ ವಿಶೇಷಾಧಿಕರು. ಎಲ್ಲರಿಂಕೆಲವರು ಯುಗಪದಪ್ರೋತ್ತರಕತ ಸಿದ್ಧರು. ಸಮೋತ್ತರಸಿದ್ಧರಿಂ ತೊಟ್ಟು, ಪಂಚಾಶತಸಿದ್ಧರು ವರೆಗಮನಂತಗುಣರು. ಏಕಾಂಸ ಪಂಚಾಶತ್ಸಿದ್ಧರಿಂ ತೊಟ್ಟು, ಪಂಚವಿಂಶತಸಿದ್ಧವರ್ತಂ ಕ್ರಮದಿಂದ ಸಂಖ್ಯಾತಗುಣರು. ಚತುರ್ವಿಂಶತಿ ಸಿದ್ಧಾದಿಗಳೇಕ ಸಿದ್ಧವರ್ತಂ ಕ್ರಮದಿಂ ಸಂಖ್ಯಾತಗುಣರು. ಇಂತನಂತಮಪ್ಪ ಸಿದ್ಧ ಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳಿಗೆ, ಮನುಷ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ ಪ್ರವಾಣವಾದ ಸಿದ್ಧಕ್ಷೇತ್ರದೊಳೆಡೆ ಎಂತಕ್ಕುಮೆಂ ದೊಡೆ—ಅದು ವಿರುದ್ಧ ಮಲ್ಲದಂತೆಂದೊಡೆ—ಅತಿಏಕಾಪವರರಾಭ್ಯಂತರದೊಳು, ಅನೇಕದೀಪ ಪ್ರಕಾಶಕಿರವೆಂತಂತೆ, ಮತ್ತಮಂಗುಳಾಸಂಖ್ಯೆಯ ಭಾಗಮಾತ್ರಮಪ್ಪೊಂದು ಸೂಕ್ಷ್ಮನಿಗೋ ದನ ಕರೀರದೊಳು ಸಿದ್ಧ ರಾಶಿಯನೋಡೆಯನಂತಗುಣಮಪ್ಪ ಸೂಕ್ಷ್ಮನಿಗೋದ ಜೀವಂಗಳ್ಗೆ ಪ್ರತಿ ಪರಮಾಣು ಸರ್ವಜೀವರಾಶಿಯಂ ನೋಡೆಯನಂತಗುಣಮಪ್ಪ ಮಿಶ್ರೀಪಚಯ ಸಹಿತ, ಔದಾ ರಿಕ, ತೈಜಸಿಕ, ಕಾರ್ಮಣ, ವರ್ಗಣಾಸಯುಕ್ತಂಗಳ್ಗೆ ಅವಗಾಹನಾಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದಿ ರವೆಂತಂತೆ, ಅನೂರ್ತರಪ್ಪ ಸಿದ್ಧ ಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳೋರ್ವರಿರ್ಪೆಡೆಯೊಳು ಅನಂತಸಿದ್ಧಗಿರ ವಕ್ಕುಂ, ಎಂಬುದಂ ನಿಶ್ಚಯಿಸುವದು. ಮತ್ತಂ ಸಿದ್ಧ ಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ಪತ್ತಿವ್ಯಯಂಗಳಂತನೆ—ಅಗುರುಲಘುತ್ವದಿಂ, ಪಡ್ವನ್ನದಿ, ಪಡ್ವಹಾನಿ, ರೂಪವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುವ ವರ್ತಮಾ ನಪರ್ಯಾಯಮನವೇಕ್ಷಿಸುವದು ಉತ್ಪಾದವ್ಯಯಂಗಳಕ್ಕುಂ. ಅಥವಾ ಸ್ವಭಾವದಿಂ ಪ್ರತಿ ಸಮಯಮುತ್ಪಾದ ವ್ಯಯರೂಪದಿಂ ಪರಿಣಮಿಸುವ ಸಮಸ್ತಜ್ಞೇಯ ಪದಾರ್ಥಂಗಳಂ ಪರ್ಯಾಯಂಗಳೊಳು ತತ್ಪರಿಚ್ಛಿತ್ತಿಕಾರಣದಿಂ ಸಿದ್ಧ ಪರಮೇಷ್ಠಿಗಳು ಅನಂತಜ್ಞಾನಮನಿಹಿತವ್ಯ ತ್ತಿಯಿಂ. ವರ್ತಿಸುಗು, ಮದುಕಾರಣದಿಂದುತ್ಪಾದವ್ಯಯಂಗಳಕ್ಕುಂ.

ಶ್ಲೋಕ || ಅನಾದಿನಿಧನೇದ್ರವ್ಯೇಸಪರ್ಯಾಯಾಃ ಪ್ರತಿಕ್ಷಣಂ ||

ಉನ್ಮಜ್ಜಂತಿ ನಿಮಜ್ಜಂತಿ ಜಲಕಲ್ಲೋಲವಜ್ಜಲೆ || ೧೯ ||

ತಾ:—ಅಥವಾ ವ್ಯಂಜನಪರ್ಯಾಯವೇಕ್ಷೆಯಿಂ ಸಂಸಾರಪರ್ಯಾಯವೇಕ್ಷೆಯಿಂ ನಾ ಕನಂ ಸಿದ್ಧ ಪರ್ಯಾಯದುತ್ಪತ್ತಿ ಕುಡ್ಧ ಜೀವದ್ರವ್ಯತ್ವಂಕ್ರಾಮ್ಯಮಕ್ಕು ಮೆಂದರಿಯುವದು.

ಸೂತ್ರಂ || ಅಪ್ಪೌ ಸಿದ್ಧಗುಣಾಃ || ೬೬ ||

ತಾ:—ಸಿದ್ಧರಿಗೆ ಎಂಟು ಗುಣಗಳಂತನೆ—ಜ್ಞಾಯಿಕಸಮ್ಯಕ್ತ್ವ, ಕೇವಲಜ್ಞಾನ, ಕೇವಲ ದರ್ಶನ, ಅನಂತವೀರ್ಯ, ಪರಮಸೂಕ್ಷ್ಮತ್ವ, ಅವಗಾಹನತ್ವ, ಅಗುರುಲಘುತ್ವ, ಅನ್ಯಾಬಾಧತ್ವ ಮೊಂದಿವಪ್ಪಗುಣಂಗಳು || ೧ ||

ಪ್ರಸ್ತುತಗಾಹೆ || ಸಮ್ಯಕ್ತಜ್ಞಾನದಂಸಣವೀರಿಯಸುಹಮಂತಹೇವ ಅವಗಾಹಣಂ ||

ಅಗುರುಲಘುಗಮಬಾಹಂ ಅತ್ಥಗುಣಾಹೊಂತಿಸಿದ್ಧಾಣಂ || ೧೦೩ ||

ಅತ್ಥವಿಹಕಮ್ಮಮುಕ್ಖಾನೀದೀಭೂದಾಣಿರಂಜಣಾಣಿಜ್ಞಾ ||

ಅತ್ಥಗುಣಾಕಿದಕಿಜ್ಞಾ ಲೋಯಗ್ಗಣಿವಾನಿಣೋಸಿದ್ಧಾ || ೧೦೪ ||

ತಾ:—ಅಶರೀರಿಗಳಪ್ಪ ಸಿದ್ಧರ್ಥ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯಾನುಭವಮಿಲ್ಲವುದರಿಂ ಸುಖಮೆಂತಕ್ಕು
ನೆನವೇಡ, ಮತ್ತಂ ವಿಷಯಸುಖಮೆಂಬುದು ದುಃಖಪ್ರತೀಕಾರಮಲ್ಲದೆ ಸುಖವಲ್ಲವು. ಸಿದ್ಧಪರ
ಮೇಷ್ಠಿಗಳಸುಖಂ, ಅನ್ಯದ್ರವ್ಯನಿರಪೇಕ್ಷಮುಂ, ಆತ್ಮೋದ್ಧಮುಂ, ಅವ್ಯಾಬಾಧಮುಂ, ಅನುಪ
ಮಮುಂ, ಅಹಿಂತ್ಯಮುಂ, ಅತರ್ಕ್ಯಮುಂ, ಅಪ್ರಮೇಯಮುಂ, ಅತಿಶಯಮುಂ, ಅಕ್ಷಯ
ಮುಂ, ಅನಂತಜ್ಞಾನಾದಿಸ್ವರೂಪಮಪ್ಪದು ಮಂತೆಯು ಪೇಳೆಪಟ್ಟುದು.

ಪ್ರಸ್ತುತಗಾಹೆ|| ಸಪರಬ್ಬಾ ದಾಸಹಿಯಂ ವಿಧ್ವಂಸಂ ಬಂಧಕಾರಣಂ ವಿಸಮಂ ||

ಜಂ ಇಂದಿಯೇಹಿ ಅದ್ವಂ ತಂಸೊಬ್ಬಂ ದುಬ್ಬಮೇವತಹಾ || ೧೧೫ ||

ಜಂಭಂ ಕಾಮಸುಹುಮೋ ಏ ಜಂಭದಿವ್ಯಮಹಾಸುಹಂ ||

ವಿಹರಾಯಸುಹಸ್ನೇದಂ ಅಣಂತಭಾಗಂ ಪಿಣಘ್ನದಿ || ೧೧೬ ||

ವೃತ್ತ|| ಆತ್ಮೋಪಾದಾನಸಿದ್ಧಂ ಸ್ವಯಮತಿಶಯವದ್ವೀತಬಾಧಂ ವಿಶಾಲಂ |

ವೃದ್ಧಿಹ್ರಾಸವ್ಯವೇತಂ ವಿಷಯವಿರಹಿತಂ ನೀಪ್ರತಿದ್ವಂದ್ವಭಾವಂ ||

ಅನ್ಯದ್ರವ್ಯಾನವೇಕ್ಷಂ ನಿರಾವಮಮಮಿತಂ ಶಾಸ್ತ್ರತಂ ಸರ್ವಕಾಲಂ |

ಉತ್ಕೃಷ್ಟಾನಂತಸಾರಂ ಪರಮಸುಖಮತಸ್ತಸ್ಯಸಿದ್ಧಸ್ಯಜಾತಂ || ೧೧೭ ||

ತಾ:—ಸ್ವಪರಮುಂ, ಬಾಧಾಸಮನ್ವಿತವುಂ, ನಾಶಸ್ವಭಾವಮುಂ, ಬಂಧಕಾರಣಮುಂ,
ವಿಷಯಮಪ್ಪದರಿಂ ಇಂದ್ರಿಯಜನಿತಸುಖಂ, ದುಃಖಮಲ್ಲದೆ ಸುಖವಲ್ಲವು. ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಯಾ
ವುದಾದರೊಂದು ಕಾಮಸುಖಂ, ಯಾವುದೊಂದು ದಿವಿಜರಸುಖಂ, ವೀತರಾಗದ ಸುಖದ
ಅನಂತೈಕಭಾಗಮುಮೆಲ್ಲೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸುವುದು.

ಶ್ಲೋಕ|| ತ್ರೈಕಾಲೇ ಸ್ವಪುಲೋಕೇಷು ಪ್ರಾಣಿನಾಂ ಪಿಂಡಿತಾತ್ಮಬಾಹ್ ||

ಅನಂತಗುಣಿತಂ ಪ್ರೋಕ್ತಂ ಸಿದ್ಧಹ್ವನಸುಖಮೆಂಬುದೈಃ || ೨೦ ||

ತಾ:—ತ್ರಿಕಾಲತ್ರಿಲೋಕಧರವರ್ತಿಸಮಸ್ತ ಜೀವಂಗಳ ಸುಖವನ್ನೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಂದೇ
ಪಿಂಡವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ, ಏಕಸಿದ್ಧಪರಮೇಷ್ಠಿಯ ವರ್ತಮಾನೈಕಲಕ್ಷಣಸುಖಸಮಾನವಾ
ಗುವದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂ ಆತ್ಮೋಪಾದಾನಮುಂ, ಸಹಜಾತಿಶಯಮುಂ, ವಿಗತಬಾಧಮುಂ, ವಿಶಾಲ
ಮುಂ, ವೃದ್ಧಿಹಾನಿಯಿಲ್ಲದುದುಂ, ವಿಷಯಾಧೀನವಿಲ್ಲದಿರುವುದುಂ, ಪ್ರತಿಪಕ್ಷಮಿಲ್ಲದುದುಂ,
ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದಿ ಅನ್ಯದ್ರವ್ಯನಿರಾಪೇಕ್ಷಮುಂ, ನಿಖಿಲೋಪಮಾನರಹಿತಮುಂ, ಅಪ್ರಮಾಣಮುಂ,
ಶಾಶ್ವತಮುಂ, ಸರ್ವಕಾಲಮುಂ, ಸರ್ವ ಉತ್ಕೃಷ್ಟಾನಂತಸಾರಮುಂ, ಅತರ್ಕ್ಯಮುಂ, ಅನಂತ
ಜ್ಞಾನರೂಪಮಪ್ಪದು ಸುಖವು ಸಕಲ ಕರ್ಮಹ್ವಯಾನಂತರ ಮುಕ್ತಿಜೀವಕಕ್ಕುಂ.

ಈ ನಿರೂಪಿತ ಪಂಚಕತ (೫೦೦) ವಿಶೇಷಣವಿಶಿಷ್ಟಸುಖಮುಂ, ಕರ್ಮತ್ರಯನಿರ್ಮು
ಕ್ತಸುಖಂ, ಅಕ್ಷಯಸುಖಂ, ಅವ್ಯಾಬಾಧಸುಖಂ, ಅಮೂರ್ತಸುಖಂ, ಅತೀಂದ್ರಿಯಸುಖಂ,
ಆತ್ಮೋದ್ಧಸುಖಂ, ಅಖಂಡಸುಖಂ, ನಿತ್ಯಸುಖಂ, ಸಿದ್ಧಸುಖಮುಮೆಂದಿವು ಮೊದಲಾದವು ಪ್ರಕ
ಸ್ತನಾಮದೋಳ್ಳೊಡಿದ ಸುಖವು. ೧ ಶಾಸ್ತ್ರಸಾರಸಮುಚ್ಚಯದ ಪ್ರಥಮಾನುಯೋಗ, ೨ ಕರ
ಣಾನುಯೋಗ, ೩ ಚರಣಾನುಯೋಗ, ೪ ದ್ರವ್ಯಾನುಯೋಗ ಸಾರಪದಭಾವನಾಸಾಮಾ
ನ್ಯದಿಂದಿಂ ಪಡೆಯಲಕ್ಕುಮೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸುವುದು.

ಕಂದ|| ಇದನ್ನೊಲಿದೊಡುವ ಕೇಳುವ |

ಮುದದಿಂದಂ ಪೇರ್ವನೆನವಭಾಜೆಪಬರೆವ- ||

ಚ್ಛೇದಮಲ ನಿಜಾತ್ಮಸುಖದೊಳ್ |

ಪುದಿದೊಪ್ಪುವ ಮುಕ್ತಿಲಕ್ಷ್ಮಿಗಧಿಪರೆನಿಪ್ಪರ್ || ೧೯ ||

ಗಾಹೆ || ತಿರದಯಸಯಣವಣವುದಿತಂಗಳುದೀ ಅಪ್ಪಮತ್ತಬೇಕೋಡಿ ||

ತದ್ವಾಗುಣಾಹುಪಮತ್ತಾ ಅಜೋಗಿಜೋಖವಗಪರಿಮಾಣಾವ || ೧೧೭ ||

ಉಣತಿಸಯಂ ಸಮಗಾಖವಗಾತಂದುಗುಣಜೋಗಿ ಅಡಲಪ್ಪಾ ||

ಅಡಣಲುದಿಹಸಪಣಸಯದುಗಂಚಸಂಖೇತಿಹೀಣಣವಕೋಡೀ || ೧೧೮ ||

ಸತ್ತಾರಿ ಅತ್ಯಂತಾಭಂಣಾವಮಯ್ಯುಯಸಂಜದಾಸಬ್ಬೇ ||

ಅಂಜಳಿಮೌಳಿಯಹಥೋ ತಿಯರಣಸುದ್ಧೇಣಮಸ್ಸಾಮಿ || ೧೧೯ ||

ಶ್ಲೋಕ || ಗುರುಭಕ್ತ್ಯಾನಯಂಸಾರ್ಥದ್ವೀಪದ್ವಿತಯವರ್ತಿನಃ ||

ವಂದಾಮಹೇತ್ರಿಸಂಖ್ಯೋನ ನವಕೋಟಿಮುನೀಶ್ವರಾನ್ || ೨೧ ||

ತ್ಯಾನಕೋಟಿನವಾರ್ಚಾರ್ಯಜ್ಞಾನದೃಕ್ ರಣಾಂಜಿತಾನ್ ||

ಜ್ಞಾನದೃಕ್ಸುಖವೀರ್ಯಾರ್ಥಂ ಮಾನಭೂವ್ಯಾಯವಂದಿತಾನ್ || ೨೨ ||

ನನೋ ವೃಷಭಸೇನಾದಿ ಗೌತಮಾಂತ್ಯ ಗಣೇಶಿನೇ ||

ಮೂಲೋತ್ತರಗುಣಾಧ್ಯಾಯ ಸರ್ವಸ್ಮೈಮುನಯೇ ನಮಃ || ೨೩ ||

ಭೇದಾಭೇದಸಮಾಖ್ಯಾತ ಸದ್ರತ್ನತ್ರಯ ಶೋಭಿನೇ ||

ಸರ್ವಸ್ಮೈಯೋಗಿವರ್ಗಾಯ ನಮಸ್ಕುರ್ವೇಸ್ವಸಿದ್ಧಯೇ || ೨೪ ||

ತಾಃ—ಶ್ರೀ ವರ್ಧಮಾನಸ್ವಾಮಿಗಳ ತದನಂತರಂ ಗೌತಮ, ಸುಧರ್ಮ, ಜಂಬೂನಾಥ ರಂಬನುಬದ್ಧ ಕೇವಲಿತ್ರಯಮಂ ವಂದಿಸುವೆನು || ೨ ||

ನಂದಿ, ನಂದಿಮಿತ್ರ, ಅವರಾಜಿತ, ಗೋವರ್ಧನ, ಭದ್ರಬಾಹುಸ್ವಾಮಿಗಳೆಂಬೈವರು ಶ್ರುತಕೇವಲಿಗಳಂ ಸ್ತುತಿಯಿಸುವೆನು || ೫ ||

ವಿಶಾಲಮುನಿ, ಪ್ರೋಷ್ಠಲಯತಿ, ಹೃತ್ರಿಯಯೋಗಿ, ಜಯಮುಷಿ, ಜಯನಾಗಯೋಗಿ, ಸಿದ್ಧಾರ್ಥನಾಮ, ಧೃತಿಪೇಣ, ವಿಜಯಸೇನ, ಬುದ್ಧಿಲ, ಗಂಧದೇವ, ಸುಧರ್ಮರಂಬ ದಕಪೂರ್ವಧರ್ಮಕಾದತರುಮಂ ಸ್ಮರಿಯಿಸುವೆನು || ೧೧ ||

ನಕ್ಷತ್ರಯೋಗಿ, ಜಯವಾಲ, ಪಾಂಡುಮುನಿ, ಧೃತಸೇನ, ಕಂಸಭಟ್ಟಾರಕರಂಬೀ ಹನ್ನೊಂದಂಗಮಂ ತಾಳ್ವಿದ ಮುನಿವಂಚಕಮಂ ಪೊಗಳ್ವೆನು || ೫ ||

ಸುಭದ್ರ, ಜಯಭದ್ರ, ಜಯಬಾಹು, ಲೋಹಾರ್ಯನು ಮಂದಾಚಾರಾಂಗಧರಚತುಷ್ಪಯಮಂ ನೆನೆವೆನು || ೪ ||

ವಿನೆಯಂಧರ, ಶ್ರೀದತ್ತ, ಶಿವದತ್ತ, ಅರ್ಹದತ್ತರೆಂಬೀ ನಾಲ್ವರು ಪೂರ್ವೈಕದಕಧರರಂ ಸ್ಮರಿಯಿಸುವೆನು || ೪ ||

ಅರ್ಹದ್ಭಲ್ಯಾಚಾರ್ಯರುಂ, ಮಾಘನಂದಿಯೋಗಿಗಳುಂ, ಧರಣೀನಯೋಗಿಗಳುಂ, ಭೂತಬಲಿಗಳುಂ, ಪುಷ್ಪದಂತರುಂ, ಪೂರ್ವೇಕಧರ್ಮಕದೇಶಧರ ಪಂಚಕನುಂ ಸ್ತುತಿಯಿಸುವೆನು || ೫ ||

ಶ್ರೀದತ್ತ, ಶಿವದತ್ತ, ಅರ್ಹದತ್ತ, ಸಿದ್ಧಾಂತಪಟ್ಟಂಡ ಕರ್ತೃಗಳಂ ಪೊಗಳ್ವೆನು || ೬ ||

ನಾಗಹಸ್ತಿಗಳುಂ, ಯತಿವೃಷಭರುಂ, ಉಚ್ಚಾರಣಾಚಾರ್ಯರುಂ, ಮಾಘನಂದ್ಯಾಚಾರ್ಯರುಂ, ತ್ಯಾಮಕುಂದಾಚಾರ್ಯರುಂ, ಸಮಂತಭದ್ರಾಚಾರ್ಯರುಂ, ಕುಭನಂದ್ಯಾಚಾರ್ಯರುಂ, ವೀರನಂದಿಗಳುಂ, ಬೊಪ್ಪದೇವಾಚಾರ್ಯರುಂ, ಲಲಾಚಾರ್ಯರುಂ, ವೀರಸೇನ ಭಟ್ಟಾರಕರುಂ, ಜಿನಸೇನ ಭಟ್ಟಾರಕರುಂ, ಗುಣಭದ್ರಸ್ವಾಮಿಗಳುಂ. ಇಂತಿವರ್ನೊಡಲಾಗಿ ಶ್ರುತಸಂತಾನಮವ್ಯವಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ಬಂದು ಧರಣೀನಾಚಾರ್ಯ, ಕೃತನಂದಿಗಳದ್ವಯದೊಳು

ವೃತ್ತ || ಶ್ರೀಮಜ್ಜೈನೇಂದ್ರಧರ್ಮಾಂಬರ ಕಮಲಶಿಖೇ, ವಿಶ್ರುತಮೂಲಸಂಘೇ |

ತತ್ಸಂಘಶ್ರೀಕಘೂಷಾವಿಲಸದಿಹಗಣ ಶ್ರೀಬಲಾತ್ಕಾರನಾಮಿ ||

ಕೇಚಿತ್ತ್ಯವಿದ್ಯದೇವಾ: ಕವಿಕುಲತಿಲಕಾ ಕೇಚಿದಾಚಾರ್ಯವರ್ಯಾಂ |

ಕೇಚಿದ್ವಾಧೀಭಸಿಂಹಾ ಗುರುಕುಲತಿಲಕಾ: ಕೇಚಿಕೇನಂ ಪ್ರಸಿದ್ಧಾ: || ೭ ||

ಸ್ವಸ್ತಿಶ್ರೀಮೂಲಸಂಘಬಲಾತ್ಕಾರಗಣಾನ್ವಯದೊಳನೇಕಾಚಾರ್ಯಪ್ರವರ್ತಿಸುವಂಥಾ ಕಾಲದೊಳು, ಶ್ರೀವರ್ಧಮಾನ ಭಟ್ಟಾರಕರ ಶಿಷ್ಯರು ಪಡ್ಡನಂದಿತ್ಯವಿದ್ಯದೇವರು, ಇವರ ಶಿಷ್ಯರು ಶ್ರೀಧರಾಚಾರ್ಯದೇವರು, ಇವರ ಶಿಷ್ಯರು ವಾಸುಪೂಜ್ಯಸಿದ್ಧಾಂತದೇವರು, ಇವರ ಶಿಷ್ಯರು ಅಪ್ಪೋಪವಾಸಿ ಕನಕಚಂದ್ರದೇವರು, ಇವರ ಶಿಷ್ಯರು ನಯಕೀರ್ತಿಭಟ್ಟಾರಕದೇವರು, ಇವರ ಶಿಷ್ಯರು ಮಾನೋಪವಾಸಿ ರವಿಚಂದ್ರಸಿದ್ಧಾಂತದೇವರು, ಇವರ ಶಿಷ್ಯರು ಶ್ರುತಕೀರ್ತಿತ್ಯವಿದ್ಯದೇವರು, ಇವರ ಶಿಷ್ಯರು ವೀರನಂದಿಸಿದ್ಧಾಂತದೇವರು, ಇವರ ಶಿಷ್ಯರು ಗಂಡವಿಮುಕ್ತನೇಮಿ ಚಂದ್ರಭಟ್ಟಾರಕದೇವರು, ಇವರ ಶಿಷ್ಯರು ಪಕ್ಷೋಪವಾಸಿ ಜಿನಚಂದ್ರಭಟ್ಟಾರಕದೇವರು, ಇವರ ಶಿಷ್ಯರು ವರ್ಧಮಾನ ಭಟ್ಟಾರಕದೇವರು, ಇವರ ಶಿಷ್ಯರು ಶ್ರೀಧರಪಂಡಿತದೇವರು, ಇವರ ಶಿಷ್ಯರು (ವಾಸುಪೂಜ್ಯತ್ಯವಿದ್ಯದೇವರು, ಇವರಶಿಷ್ಯರು ಉದಯಚಂದ್ರಸಿದ್ಧಾಂತದೇವರು, ಇವರಶಿಷ್ಯರು.)

ಶ್ಲೋಕ || ಸ್ವಸ್ತಿಶ್ರೀ ಮೂಲಸಂಘಪ್ರವರಗಣ ಬಲಾತ್ಕಾರ ಸಂಜ್ಞೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧ: |

ಸಜ್ಞಾನಾಂಭೋಜವಿತ್ರ: ಸಕಲಗುಣಗಣಾಲಂಕೃತೋ ವಾಸುಪೂಜ್ಯ: || ೮ ||

ತ್ಯವಿದ್ಯಾಪ್ರಿಯ ಸೂನುರ್ವಿಲಸದುದಯಚಂದ್ರೋ ಮುಮುಕ್ಷು ಪ್ರಮುಖ್ಯ: |

ತಚ್ಚಿತ್ತ್ವಪ್ರವೇದೀ ಪರಮ ಕುಮುದಚಂದ್ರೋಲ್ಲಸಕೀರ್ತಿರುದ್ರ: || ೯ ||

ಅರ್ಥ:—ಶ್ರೀಯಸ್ಯರವಾದಂಥ ಪ್ರವರಸಂಘದೊಳಗಿನ ಬಲಾತ್ಕಾರಗಣದೊಳಗೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧರೂ ಸಮ್ಯಗ್‌ಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಕಮಲಕ್ಕೆ ವಿೂತ್ರರೂ, ಸರ್ವಗುಣಗಣಾಲಂಕೃತರೂ ಆದಂಥ ವಾಸುಪೂಜ್ಯತ್ಯವಿದ್ಯದೇವರು. ಇವರ (ಪುತ್ರರು) ಶಿಷ್ಯರು ಸಂಸಾರದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಲು ಇಚ್ಛೆಯುಳ್ಳವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ್ಯರಾದಂಥ ಉದಯಚಂದ್ರರು. ಇವರ ಶಿಷ್ಯರೂ ತತ

ಜ್ಞಾನಕೋವಿದರೂ ಕೀರ್ತಿಯಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಮಾನರೂ ಅದಂಥ “ಕುಮುದಚಂದ್ರರು” ನನ್ನ ಗುರುಗಳು.

ಶ್ಲೋಕ || ದುಷ್ಟಿತ್ತ ದುರ್ಭಾವ ವಿವರ್ಜಿತಾಯ ಸಜ್ಜಾನಚಾರಿತ್ರ ದ್ರುಗೂರ್ಜಿತಾಯ |

ಸದ್ಧರ್ಮತತ್ವಂ ಹಿ ಸಮ್ಪರ್ಜಿತಾಯ ತ್ರೀಕೃಮುದೀಂದುಂ ದ್ಯುತನಿರ್ಜಿತಾಯ || ೨೭ ||

ಅಜ್ಞಾನತಮಸಾ ಲುಪ್ತೋ ಮಾಗೋ ರಜತ್ರಯಾಲಕಃ |

ತತ್ಪ್ರಕಾಶಸಮರ್ಥಾಯ ನಮೋಸ್ತು ಕುಮುದೇಂದುವೇ || ೨೮ ||

ಅರ್ಥ:—ಮನಸಿನೊಳಗಿನ ಕೆಟ್ಟ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟಂಥವರೂ, ಸಮ್ಯಗ್‌ಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರ ದರ್ಶನಗಳಿಂದ ವೃದ್ಧಿಹೊಂದಿದವರೂ ಸತ್ಯಧರ್ಮದೊಳಗಿನ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಪೂಜಿಸುವವರೂ ಪ್ರಕಾಶಮಾನಚಂದ್ರನನ್ನು ಗೆದ್ದಂಥವರೂ, ಅಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಕತ್ತಲೆಯಿಂದ ವ್ಯಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ರಜತ್ರಯರೂಪಿ ದಾರಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಗೊಳಿಸುವದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥರೂ ಅದಂಥ ಕುಮುದಚಂದ್ರರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ಸಂಸಾರದುಃಖಭೀತಾಯ ಸ್ವಾತ್ಮೋತ್ಥ ಸಃಖಸೇವಿನೇ |

ರತ್ನತ್ರಯವವಿತ್ರಾಯ ನಮೋಸ್ತು ಕುಮುದೇಂದುವೇ || ೨೯ ||

ಅರ್ಥ:—ಸಂಸಾರದೊಳಗಿನ ದುಃಖಗಳಿಗೆ ಅಂಜಿದಂಥ ಆತ್ಮತತ್ವಗಳಿಂದುಂಟಾದ ಸುಖವನ್ನು ಸೇವಿಸುವಂಥ ಮತ್ತು ರತ್ನತ್ರಯ (ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನ ಸಮ್ಯಗ್‌ಜ್ಞಾನ, ಸಮ್ಯಕ್ಚಾರಿತ್ರ) ಗಳಿಂದ ಕುದ್ಧರಾದಂಥ ಕುಮುದಚಂದ್ರರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ಜಿನವಾಕ್ಯಾರ್ಣವಾದ್ಭಿಶ್ಚ ರತ್ನತ್ರಯ ಸುನಿರ್ಮಲಮ್ |

ಚಿತ್ತಂ ಸಂಧಾರಕಸ್ತಸ್ಮೈ ನಮೋಸ್ತು ಕುಮುದೇಂದುವೇ || ೩೦ ||

ಅರ್ಥ:—ಜಿನವಾಣಿಯೆಂಬ ಅದ್ಭುತವಾದ ಸಮುದ್ರದೊಳಗೆ ಹುಟ್ಟಿದಂಥ ರತ್ನತ್ರಯಗಳಿಂದ ನಿರ್ಮಲವಾದ ಧ್ಯಾನವನ್ನು ಸ್ಥಿರಪಡಿಸುವಂಥ ಕುಮುದಚಂದ್ರರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ಅಧ್ಯಾತ್ಮಾಂಬುಧಿಸಂಚಾತ ಸದ್ರತ್ನತ್ರಯಧಾರಿಣೇ |

ಭವ್ಯಸಾರ್ಥೋಪದೇಶಾಯ ನಮೋಸ್ತು ಕುಮುದೇಂದುವೇ || ೩೧ ||

ಅರ್ಥ:—ಅಂತರಾತ್ಮರೂಪಿ ಸಾಗರದೊಳಗಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದಂಥ ರತ್ನತ್ರಯಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದಂಥ ಮತ್ತು ಭವ್ಯಜನರಿಗೆ ಉಪದೇಶ ಮಾಡುವಂಥ ಕುಮುದಚಂದ್ರರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವಿರಲಿ.

ರುಚಿನಿಶ್ಚಿತ್ತಿ ಚಾರಿತ್ರ ಪದಾರ್ಥನಾಗಮಾದಧ್ರುವಮ್ |

ಚಿತ್ತೇ ಸಂಧಾರಕಸ್ತಸ್ಮೈ ನಮೋಸ್ತು ಕುಮುದೇಂದುವೇ || ೩೨ ||

ತಾಃ—ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಸಮ್ಯಗ್ದರ್ಶನ, ಸಮ್ಯಗ್‌ಜ್ಞಾನ, ಸಮ್ಯಕ್ಚಾರಿತ್ರ ಮತ್ತು ಪದಾರ್ಥ ಇವುಗಳನ್ನು ಅಂತಃಕರಣದೊಳಗೆ ಇಡುವಂಥ ಕುಮುದಚಂದ್ರರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ಶ್ರದ್ಧಾನಜ್ಞಾನಚಾರಿತ್ರ ಶುದ್ಧಾತ್ಮೈ ಸೈವವರ್ತತೇ |

ಬುದ್ಧೀತ್ಥಂದೇಶಕಸ್ತಸ್ಮೈ ನಮೋಸ್ತು ಕುಮುದೇಂದುವೇ || ೩೩ ||

ಅರ್ಥಃ—ಈ ಸಂಸಾರದಲ್ಲಿ ಸಮ್ಯಗ್‌ದರ್ಶನ, ಸಮ್ಯಗ್‌ಜ್ಞಾನ, ಮತ್ತು ಸಮ್ಯಕ್‌ಚಾರಿತ್ರ ಇವುಗಳಿಂದಲೇ ಆತ್ಮನು ಶುದ್ಧನಾಗುತ್ತಾನೆಂದು ಯಾರು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೋ ಅಂಥಾ ಕುಮುದಚಂದ್ರರಿಗೆ ನನ್ನ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ಶ್ಲೋಕ || ಔಜಸಂ ದರ್ಶನಂ ಸಮ್ಯಗ್‌ಜ್ಞಾನಂ ಜ್ಞಾನಮುತ್ತಮಮ್ |

ಔಜಸಂ ಚರಣಂ ತಸ್ಮೈ ನಮೋಸ್ತು ಕುಮುದೇಂದುವೇ || ೩೪ ||

ಅರ್ಥಃ—ಉಜ್ವಲಸಮ್ಯಗ್‌ದರ್ಶನ, ಉಜ್ವಲಸಮ್ಯಗ್‌ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಉಜ್ವಲಸಮ್ಯಕ್‌ಚಾರಿತ್ರವು ಯಾರಲ್ಲಿ ಇರುವದೋ ಆ ಕುಮುದಚಂದ್ರರಿಗೆ ನನ್ನ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ಭೇದಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಯುಕ್ತಾಯ ಭೇದಜ್ಞಾನಪ್ರವೇದಿನೇ |

ಭೇದಚಾರಿತ್ರಧಾರಾಯ ನಮೋಸ್ತು ಕುಮುದೇಂದುವೇ || ೩೫ ||

ಅರ್ಥಃ—ಸಮ್ಯಗ್‌ದರ್ಶನದಿಂದಲೂ ಅದರ ಭೇದಗಳಿಂದಲೂ ಯುಕ್ತನಾದಂಥ, ಸಮ್ಯಗ್‌ಜ್ಞಾನವನ್ನೂ ಅದರ ಭೇದಗಳನ್ನೂ ತಿಳಿದಂಥ ಮತ್ತು ಸಮ್ಯಕ್‌ಚಾರಿತ್ರವನ್ನೂ ಅದರ ಭೇದಗಳನ್ನೂ ಧರಿಸಿದಂಥ ಕುಮುದಚಂದ್ರರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ಎರಡನೇ ಅರ್ಥಃ—ಬಹಿರಾತ್ಮನಲ್ಲಿಯೂ ಅಂತರಾತ್ಮನಲ್ಲಿಯೂ ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿಯೂ ಭೇದಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಇರುವವರೂ, ಹಾಗೂ ಈ ಮೂರೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುವವರೂ, ಮತ್ತು ಈ ಮೂರರಲ್ಲಿಯೂ ಭೇದಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ವರ್ತಿಸುವವರೂ ಆದ, ಕುಮುದಚಂದ್ರರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ಪ್ರಶಸ್ತದರ್ಶನಾಧ್ಯಾಯ ಸಮಸ್ತವಸ್ತುವೇದಿನೇ |

ನಿರಸ್ತರಾಗದೋಷಾಯ ನಮೋಸ್ತು ಕುಮುದೇಂದುವೇ || ೩೬ ||

ಅರ್ಥಃ—ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ದರ್ಶನದಿಂದ ಸಂಪನ್ನರೂ, ಸರ್ವಪದಾರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಯುವವರೂ, ರಾಗಾದಿ ದೋಷಗಳನ್ನು ನಾಶಗೊಳಿಸುವವರೂ ಆದ, ಕುಮುದಚಂದ್ರರಿಗೆ ನನ್ನ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವರತ್ನಪಾತ್ರಾಯ ಜ್ಞಾನರತ್ನಪ್ರಕಾಶಿನೇ |

ವೃತ್ತರತ್ನಪವಿತ್ರಾಯ ನಮೋಸ್ತು ಕುಮುದೇಂದುವೇ || ೩೭ ||

ಅರ್ಥಃ—ಸಮ್ಯಗ್‌ದರ್ಶನವೆಂಬ ರತ್ನಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರೂ, ಜ್ಞಾನವೆಂಬ ರತ್ನವನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಗೊಳಿಸುವವರೂ, ಸಮ್ಯಗ್‌ದರ್ಶನವೆಂಬ ರತ್ನದಿಂದ ಪವಿತ್ರರೂ ಆದ, ಕುಮುದಚಂದ್ರರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ಶ್ರದ್ಧಾನೇ ಬುದ್ಧಿಚಿತ್ತಾಯ ಸಜ್ಞಾನಾಮೃತಪಾಯಿನೇ |

ಸತ್ಯಯಮಧಾರಾಯ ನಮೋಸ್ತು ಕುಮುದೇಂದುವೇ || ೩೮ ||

ಅರ್ಥಃ—ಸಮ್ಯಗ್‌ದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ದೃಢಚಿತ್ತವುಳ್ಳವರೂ, ಸಮ್ಯಗ್‌ಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಅಮೃತವನ್ನು ಪಾನಮಾಡುವವರೂ, ಹಾಗೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಸಂಯಮವನ್ನು ಧರಿಸುವವರೂ ಆದ, ಕುಮುದಚಂದ್ರರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ಶ್ಲೋಕ || ದ್ವಿಪ್ರಕಾರಮಿದಂ ಪ್ರೋಕ್ತಂ ರತ್ನತ್ರಯ ಸುನಿರ್ಮಲಮ್ |

ತತ್ಸಾರ ಜೇತಕಸ್ತಸ್ಮೈ ನಮೋಸ್ತು ಕುಮುದೇಂದುವೇ || ೩೯ ||

ಅರ್ಥ:—ಬಾಹ್ಯ ಹಾಗೂ ಅಂತರ ಎಂದು ರತ್ನತ್ರಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪ್ರಕಾರ ಇರುವುದು. ಅದರ ಸಾರವನ್ನು ತಿಳಿದಿರುವಂಥ ಕುಮುದಚಂದ್ರರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ದ್ರವ್ಯಾಸ್ತಿಕಾಯತತ್ವಾರ್ಥಂ ಬಂಧನೋಕ್ಷಾದಿ ಕಾರಣಮ್ |

ಯೋ ನರೋ ವಿಯತೇ ತಸ್ಮೈ ನಮೋಸ್ತು ಕುಮುದೇಂದುವೇ || ೪೦ ||

ಅರ್ಥ:—ಬಂಧನೋಕ್ಷಾದಿಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾದಂಥ ದ್ರವ್ಯಾಸ್ತಿಕಾಯ ತತ್ವಗಳ ಜ್ಞಾನವು ಯಾರಿಗೆ ಉಂಟಾಗಿರುವದೋ ಆ ಕುಮುದಚಂದ್ರರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ದ್ರವ್ಯಾಸ್ತಿಕಾಯತತ್ವಾರ್ಥಂ ಸಾರಭೂತಂ ನಿಜಾತ್ಮಕಮ್ |

ತದ್ಭಾವಯೋಗಯುಕ್ತಾಯ ನಮೋಸ್ತು ಕುಮುದೇಂದುವೇ || ೪೧ ||

ಅರ್ಥ:—ಅತ್ಮಸ್ವರೂಪವಾದ ಸಾರಭೂತ ದ್ರವ್ಯಾಸ್ತಿಕಾಯ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಭಾವಿಸುವಂಥ ಕುಮುದಚಂದ್ರರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ದ್ರವ್ಯತ್ವಂ ಚ ಗುಣತ್ವಂ ಚ ಪರ್ಯಾಯಾರ್ಥಂ ನಿಜಾತ್ಮನಾ ||

ಯೋಜಾನಾತಿ ಸ್ಥುಟಂ ತಸ್ಮೈ ನಮೋಸ್ತು ಕುಮುದೇಂದುವೇ || ೪೨ ||

ಅರ್ಥ:—ದ್ರವ್ಯತ್ವವನ್ನೂ ಗುಣತ್ವವನ್ನೂ ಪರ್ಯಾಯಾರ್ಥವನ್ನೂ ಯಾರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೋ ಆ ಕುಮುದಚಂದ್ರರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ಸರ್ವದ್ರವ್ಯಂ ತು ಸರ್ವಜ್ಞೈಃ ಪೂರ್ವಾಚಾರ್ಯೈಶ್ಚ ವರ್ಣಿತಮ್ |

ತದ್ಭವ ವರ್ಣಕಸ್ತಸ್ಮೈ ನಮೋಸ್ತು ಕುಮುದೇಂದುವೇ || ೪೩ ||

ಅರ್ಥ:—ಯಾವಪ್ರಕಾರ ಸರ್ವಜ್ಞ ಪರಮೇಶ್ವರರೂ ಪೂರ್ವಾಚಾರ್ಯರೂ ಸರ್ವದ್ರವ್ಯಗಳ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವರೋ, ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಅವುಗಳ ವರ್ಣನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಂಥ ಕುಮುದಚಂದ್ರರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ದ್ರವ್ಯೋತ್ಪತ್ತಿ ವ್ಯಯಾತ್ಮಾನಂ ಶುದ್ಧಾತ್ಮಾನಂ ನಯಾದಿಭಿಃ |

ಜ್ಞಾತೋಪದೇಶಕಸ್ತಸ್ಮೈ ನಮೋಸ್ತು ಕುಮುದೇಂದುವೇ || ೪೪ ||

ಅರ್ಥ:—ದ್ರವ್ಯಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿವ್ಯಯಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನೂ ಶುದ್ಧಾತ್ಮನನ್ನೂ ನಯವೊಂದಲಾದವುಗಳಿಂದ ಅರಿತುಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಮಾಡುವಂಥ ಕುಮುದಚಂದ್ರರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ಶುದ್ಧೋಪಯೋಗಯುಕ್ತಾಯ ಶುದ್ಧತತ್ವೋಪದೇಶಿನೇ |

ಶುದ್ಧಾತ್ಮಧ್ಯಾನನಿಷ್ಠಾಯ ನಮೋಸ್ತು ಕುಮುದೇಂದುವೇ || ೪೫ ||

ಅರ್ಥ:—ಶುದ್ಧೋಪಯೋಗಯುಕ್ತರೂ, ಶುದ್ಧತತ್ವೋಪದೇಶನನ್ನು ಮಾಡುವವರೂ ಶುದ್ಧ ಆತ್ಮಧ್ಯಾನಲ್ಲಿ ಲೀನರಾದವರೂ ಅದ ಕುಮುದಚಂದ್ರರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ನಮಃ ಕುಮುದಚಂದ್ರಾಯ ಚಂದ್ರಜ್ಯೋತಿ ಪ್ರಕೀರ್ತಯೇ |

ಕೀರ್ತಿತಾಶೇಷ ಭವ್ಯಾಯ ಭವ್ಯಮೃಹಪ್ರಜೋಧಿನೇ || ೪೬ ||

ಅರ್ಥ:—ಚಂದ್ರಜ್ಯೋತಿಯಂತೆ ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ, ಯಾವ ಭವ್ಯಜೀವನ ಸಂಪೂರ್ಣ ಕೀರ್ತಿಯು ಬೆಳಗುತ್ತಿರಬೇಕೋ ಮತ್ತು ಯಾವನು ಭವ್ಯಜೀವನಮೂಹಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೋ ಅಂಥ ಕುಮುದಚಂದ್ರರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ಶ್ಲೋಕ || ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವವಜ್ರಪಾತೇನ ಮಿಥ್ಯಾತ್ವಾದ್ರಿ ಪ್ರಭೇದಿನೇ ||
ಸದ್ವೃತ್ತಚಕ್ರಧಾರಾಯ ನಮೋಸ್ತು ಕುಮುದೇಂದುವೇ || ೪೩ ||

ಅರ್ಥ:—ಯಾವನು ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವವೆಂಬ ವಜ್ರದ ಹೊಡತದಿಂದ ಮಿಥ್ಯಾತ್ವವೆಂಬ ಪರ್ವತವನ್ನು ಒಡೆದುಬಿಟ್ಟಿರುವನೋ, ಮತ್ತು ಯಾವನು ಸದ್ವೃತ್ತವೆಂಬ ಚಕ್ರವನ್ನು ಧರಿಸಿರುವನೋ ಅಂಥ ಕುಮುದಚಂದ್ರರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ಮಿಥ್ಯಾತ್ವಾದ್ರೀ: ಸುವಜ್ರಾಯ ಅಜ್ಞಾನಧ್ವಾಂತಭಾನವೇ ||
ಅವ್ರತಾಗ್ನಿಂ ಚ ತೋಯಾಯ ನಮೋಸ್ತು ಕುಮುದೇಂದುವೇ || ೪೪ ||
ರುಚಿವಲ್ಯಾ.....ಬೋಧಾಬ್ಧಿವಿಧುರೋಜಿನೇ |
ಚಾರಿತ್ರಾಂಬುಜ ಮಿತ್ರಾಯ ನಮೋಸ್ತು ಕುಮುದೇಂದುವೇ || ೪೫ ||

ಅರ್ಥ:—ಸಮ್ಯಕ್ತ್ವಬೋಧರೂಪಿಸಾಗರದೊಳಗಿಂದ ಹೊರಟಂಥ ಚಂದ್ರನ ಕಿರಣದಂತೆ ಇದ್ದಂಥ, ಚಾರಿತ್ರರೂಪಿ ಕಮಲಗಳಿಗೆ ಮಿತ್ರನಂತೆ ಇದ್ದಂಥ ಕುಮುದಚಂದ್ರರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ಜೀವಪುದ್ಗಲಮಾಕಾಶಂ ಧರ್ಮಾಧರ್ಮ ಚ ಕಾಲಕರ್ಮ |
ಯೇನ ಪ್ರಯಾಸಿತಂ ತಸ್ಯೈ ನಮೋಸ್ತು ಕುಮುದೇಂದುವೇ || ೪೬ ||

ಅರ್ಥ:—ಜೀವ, ಪುದ್ಗಲ, ಆಕಾಶ, ಧರ್ಮ, ಅಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಕಾಲ ಇವುಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾರು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಿರುವರೋ, ಆ ಕುಮುದಚಂದ್ರರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ವಿದ್ಯಾಕೃತಪೋಬಲಂ ವೃತ್ತಮಾಚಾರಂ ಪಂಚಭೇದಕರ್ಮ |
ಮನೋಮಂದಿರಧಾರಾಯ ನಮೋಸ್ತು ಕುಮುದೇಂದುವೇ || ೪೭ ||

ಅರ್ಥ:—ತಪೋಬಲ ಮತ್ತು ಐದುಪ್ರಕಾರದ ಆಚಾರ ಇವುಗಳನ್ನು ಮನರೂಪಿ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಕುಮುದಚಂದ್ರರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ಮಾರಮಾತಂಗ ಸಿಂಹಾಯ ಚಾರಿತ್ರಾಂಬುಜ ಭಾನವೇ |
ಕಾರುಣ್ಯಾರ್ಣವ ಚಂದ್ರಾಯ ನಮೋಸ್ತು ಕುಮುದೇಂದುವೇ || ೪೮ ||

ಅರ್ಥ:—ಮದನರೂಪಿ ಆನೆಗೆ ಸಿಂಹನಂತೆಯೂ, ಚಾರಿತ್ರರೂಪಿ ಕಮಲಗಳಿಗೆ ಸೂರ್ಯನಂತೆಯೂ, ದಯೆ ಎಂಬ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಚಂದ್ರನಂತೆಯೂ ಇರುವ ಕುಮುದಚಂದ್ರರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರವು.

ಇಂತನಾದಿ ನಿಧನಮಪ್ಪ ಶ್ರುತಸ್ಯಂಧೋದ್ಭೂತಮಪ್ಪ ಪರಮಾಗಮದೊಳು ಸಾರವದ ಸಮೂಹದರ್ಥಮಂಕೊಂಡು, ಜಗತ್ರಯ ಕಾಲತ್ರಯವರ್ತಿ ಸಕಲ ಪದಾರ್ಥಯುಗವದವ ಲೋಕನಸಮರ್ಥ ಸಕಲ ವಿಮಲ ಕೇವಲಜ್ಞಾನಾಧೀಶ್ವರನಾದ ಶ್ರೀವೈಷ್ಣವಾರ್ಥಕರ ಶ್ರೀಪಾದ ಸನ್ನಿಧಿಯೊಳು, ವೈಷ್ಣವಸೇನ ಗಣಧರರು ಭರತೇಶ್ವರ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗೆ ವೇಳ್ವದಂ, ಶ್ರೀವರ್ಧ

ಮಾನಸಸ್ವಾಮಿಯ ಶ್ರೀವಾದವಾರ್ತದೊಳು, ಶ್ರೀಗೌತಮಗಣಧರರು ಶ್ರೀ ಮಗಧೇಶ್ವರನಪ್ಪ ಶ್ರೇಣಿಕಮಹಾರಾಜಂಗೆ ವೇಳ್ವದಂ, ಜ್ಞಾನವೈರಾಗ್ಯಸಂಪನ್ನರು ವರ್ಜ್ಯಭೀರುಗಳುಮಪ್ಪ ಗುರು ಪರಂಪರಾಕ್ರಮದಿಂ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಗಿ ಬಂದುದಂ ಪ್ರಾಕೃತ ಸಂಸ್ಕೃತಭೇದದಿಂದನೇಕ ವಿಧಮು ಪ್ಪದಂ ಕರ್ಣಾಟದ ಜನಂಗಳರಿವಂತಾಗಿ ಜಡಮತಿಗಳಂ ಕುರಿತು ಸಂಧಿಸವಾಸಕ್ರಿಯಾಕಾರಕವಿಶೇಷ್ಯ ವಿಶೇಷಣ ವಾಕ್ಯಪರಿಸಮಾಪ್ತಿಪುನರುಕ್ತಾದಿಯಾಗಿದ್ ದೋಷಂಗಳಂ ವಿಚಾರಿಸದೆ, ವ್ಯಕ್ಯರ್ಥನಾಗಿ ನಿತ್ಯಾನಂದ ಶ್ರೀ ಕುಮುದಚಂದ್ರಭಟ್ಟಾರಕದೇವರ ಪ್ರಿಯಶಿಷ್ಯರುಮಪ್ಪ ಶ್ರೀಮಾಘನಂದಿ ಸಿದ್ಧಾಂತದೇವರಿಂ ವೇಳ್ವ, ತಾಸ್ತಸಾರಸಮುಚ್ಚಯಮೆಂಬ ತಾಸ್ತಮಂ, ಭೇದಾಭೇದರತ್ನತ್ರಯಭಾವನಾಪ್ರಿಯರೂಂ, ನಿರ್ಮಜ್ಞರರೂಂ, ಬಹುಕೃತರುಮಪ್ಪವರ್ಗಳು, ಇಲ್ಲಿ ಯೇನಾನುಂ ತಪ್ಪಿದುದುಳ್ಳೊಡೆ ತೋಧಿಸಿ ಕುದ್ಧಮಾಡಿ ಬರಡು ಬರೆಯಿಸಿ ವೇಳ್ವ ಕೇಳ್ವ ಪ್ರವರ್ತಿಸಿ ಪುಣ್ಯವೃದ್ಧಿಯುಮಂ, ಯಶೋವೃದ್ಧಿಯುಮಂ, ಸ್ವರ್ಗಮುಮವರ್ಗಮುಮಂ ವಿನೇಕಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳ ಎಂಬುದು ತಾತ್ಪರ್ಯವು.

ವೃತ್ತ || ದೇಯಾತ್‌ಶ್ರೀಧರದೇವಶಿಷ್ಯತೀಲಕಃ ಶ್ರೀವಾಸುಪೂಜ್ಯೈಮುನಿಃ |
 ತ್ರೈವಿದ್ಯಸ್ತದಪತ್ಯನುತ್ಯನುದಯೇಂದುಖ್ಯಾತ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕಸ್ತತ್ಪುತ್ರಃ ||
 ಕುಮುದೇಂದು ಯೋಗಿತೀಲಕಃ ತತ್ಸೂನುರತ್ಯುನ್ನತಃ |
 ಸಿದ್ಧಾಂತಾರ್ಣವ ಚಂದ್ರಮಾಸ್ಸುಖಪದಂ ಶ್ರೀಮಾಘನಂದೀವ್ರತಿ || ೨೧ ||

ಶ್ಲೋಕ || ಮೂಲಸಂಘಕ್ಷಿತೌಭಾತಿ ಬಲಾತ್ಕಾರಗಣಾಂಬುಧಿಃ ||
 ನೂತ್ನರತ್ನಸಮೂಹಂ ವಾಶೋಭಂತೇಮಿ ಮುನೀಶ್ವರಾಃ || ೨೨ ||

ವೃತ್ತ || ಶ್ರೀನಾಥಜೈನಮಾರ್ಗೋತ್ತಮರೆನಿಸಿ ತಪಖ್ಯಾತಿಯಂತಾಳಿಸರ್ವ- |
 ಜ್ಞಾನಾತ್ಮವರ್ಧಮಾನ ಪ್ರವರರವರಶಿಷ್ಯರ್ಮಹಾವಾದಿಗಳ್ ವಿ- ||
 ದ್ಯಾನಂದಸ್ವಾಮಿಗಳ್ ತನ್ನನಿಗಳನುಜರ್ತಾರ್ಕಿಕಾರ್ಕಾಭಿ- |
 ದಾನಾದಿಮಾರ್ಗಶಿಷ್ಯನಂದಿ ವ್ರತಿಪತಿಗಳವರ್ತಸನೋದ್ಧಾತೃಹಸ್ತರ || ೨೩ ||
 ತದಪತ್ಯಗುಣೀಕೀರ್ತಿಪಂಡಿತರವರ್ತರ್ಚಾಸನಖ್ಯಾತಕೋ- |
 ವಿವರಾಸೂರಿಗಳಾತ್ಮಜರ್ವಿಮಲಸ್ತತ್ಪದಾಂಭೋಜವ- ||
 ಟ್ಪದರುದ್ಯದ್ಗುಣಚಂದ್ರರಂತವರ ಶಿಷ್ಯರೆಂದೀತಾಸ್ತಾರ್ಥದೊಳ- |
 ವಿದಿತಗ್ಗಂಡ ವಿಮುಕ್ತರಿಂ ನೆಭಯನೆಂದ್ಯಾಚಾರ್ಯರಾರ್ಯೋತ್ತಮರ್ || ೨೪ ||

ಕಂದ || ಕೃತಕೃತ್ಕರಭಯನಂದಿಗೆ |
 ಕತನುಜರ್ವ ಕಲಚಂದ್ರಸಿದ್ಧಾಂತಿಕರ- ||
 ಪ್ರತಿಮಸ್ವರ್ವಾಂಗಮಳಾ- |
 ನ್ವಿತಗ್ಗಂಡವಿಮುಕ್ತದೇವಮುನಿಶಿಷ್ಯರ್ || ೨೫ ||
 ಎನಿಸಿದ ಗಂಡವಿಮುಕ್ತರ |
 ತನೂಭವಜ್ಞ ರಕರಣಪದವಿದ್ಯಾಪಾ- ||
 ವನ ಮಂತ್ರವಾದದೊಳು ತ್ರಿಭು- |
 ವನಚಂದ್ರ ಮುನೀಂದ್ರರಶ್ವೆ ಬುಧಜನವಂದ್ಯರ್ || ೨೬ ||

ವೃತ್ತ || ಅತಿಕಯಚಂದ್ರಕೀರ್ತಿಮುನಿರಾಜತಪೋವನರಾಜಕೀರನೂ- |

ಜೀತಗುಣಮೇಘಚಂದ್ರಮುನಿವಾಕ್ಯಪಯಃಪ್ಲವರಾಜಹಂಸನು- ||

ದ್ಯದ್ಗುಣವತ್ಸಲಂ ಸುಕವಿವತ್ಸಲನೂರ್ಜಿತಕೀರ್ತಿಭಾರತಿ |

ಪತಿವಿನೈಪೋಲಲಾರ್ತಪರಮುತ್ತಿನವರ್ ಶ್ರುತಕೀರ್ತಿದೇವರಂ || ೨೬ ||

ಕಂದ || ಶ್ರೀವರ್ಧಮಾನಯತಿವರ- |

ರಾವಿಕ್ರಿತಬೋಧವಾರ್ಧವಾಕ್ ಶ್ರೀಧರಂ ||

ತ್ಯವಿದ್ಯಾವಾಸುಷಾಚ್ಯುರ |

ನಿವಸುಧಾವಂಧ್ಯರೆನಿಸಿದುದಯೇಂದುಗಳಂ || ೨೭ ||

ನೆನೆವೆಂ ಕುಮುದೇಂದುಗಳಂ |

ಜನನುತನೇಮಿಚಂದ್ರಭಟ್ಟರಕರಂ ||

ವಿನುತಸ್ತುಭುವನಚಂದ್ರರ |

ನನವರತಂ ಬಾಲಚಂದ್ರವಿದ್ಯಾತ್ರಯರಂ || ೨೮ ||

ಶ್ರೀವೀರನಂದಿ ತ್ರೈವಿದ್ಯದೇವರ ಸಧರ್ಮಗಪ್ಪ-

ಶ್ಲೋಕ || ತೂರ್ಯಾಧ್ಯಯನಸಂಪನ್ನೇ ಶಾಸ್ತ್ರಸಾರಸಮುಚ್ಚಯೇ ||

ಪಠಿತೇತ್ರೋಪವಾಸಾರ್ಧಂ ಫಲಂ ಸ್ಯಾನ್ಮುನಿಭಾಷಿತಂ || ೨೯ ||

ಜತುರಧ್ಯಾಯಸಂಶುದ್ಧೇ ಶಾಸ್ತ್ರಸಾರಸಮುಚ್ಚಯೇ ||

ಪಠಿತೇನಂತಸೌಖ್ಯಂ ಸ್ಯಾದ್ಭಾಷಿತಂ ಮುನಿಪುಂಗವೈಃ || ೩೦ ||

ಉಕ್ತಂ ಶ್ರೀಮೂಲಸಂಘೇ ಶ್ರೀಬಲಾತ್ಕಾರಗಣಾಧಿಪೈಃ ||

ಶ್ರೀಮಾಘನಂದಿ ಸೈದ್ಧಾಂತೈಃ ಶಾಸ್ತ್ರಸಾರಸಮುಚ್ಚಯಂ || ೩೧ ||

ಸ್ವಸ್ತಿಶ್ರೀಮೂಲಸಂಘೇಸ್ಥಿನ್ ಬಲಾತ್ಕಾರಗಣೇಜನಿ ||

ಶ್ರೀಮಾಘನಂದಿ ಸೈದ್ಧಾಂತಿ ಶಾಸ್ತ್ರಸಾರಾಖ್ಯಾಶಾಸ್ತ್ರಕೃತ್ || ೩೨ ||

ವೃತ್ತ || ಶ್ರೀಯಂ ಶ್ರೀದೇವರಾಜಸ್ತುತನನುಪನಿಕಾಮನಾಚಾರಸಾರಂ |

ನ್ಯಾಯಾನ್ಯಾಯಪ್ರಭೇದಪ್ರಕಟನಪಟುಶ್ಚಂಭದ್ವಯಾಂಭೋಧಿಯೋಗೀ ||

ಜ್ಞಾಯಂ ಶ್ರೀಮಾಘನಂದಿವ್ರತಿಪತಿನುತರಾದ್ಧಾಂತಚಕ್ರೇಶ್ವರಂ ವಾ- |

ಕ್ರಿಯಂ ಕೂರ್ತಿಗೆ ಭವ್ಯಾವಳಿಗೆ ಗುರುಗಳಮೈವರಂತೋವೈತೋರ್ವಂ || ೩೩ ||

ಅರವೆಣ್ಣಾದನದೋರ್ವನೋರ್ವನುರಮಂ ಕೂರ್ತಿತ್ತನೋರ್ವರ್ಗದೇ- |

ವರೊಳೋರ್ವಂ ಮೋರಗೆಟ್ಟನೆನ್ನೊಳಡರ್ಪಂದಂಗೋದ್ಭವಂ ಬಿಂಕಮೇ- ||

ರಿರೆ ತನ್ನೊಳ್ ಗುಣದಿಂದೆ ಕಟ್ಟಿ ವೃಪದಿಂದಂ ಪೆಟ್ಟಮಂ ಪೂಡಿನೋ- |

ಡೀ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಮಾಘನಂದಿಯೆಳದಂ ಪ್ರೋದ್ಧಾಮನಂ ಕಾಮನಂ || ೩೪ ||

ವಾರಿಜನಾಭನಂ ಮದುವನಂ ಹರಿಯಂ ಪಕುಗಾದನಂ ಜಟಾ- |

ಧಾರಿಕಪರ್ದಿಯಂ ತಿರಿವನಂ ಬಲಗರ್ವದೆಲ್ಲೆನೆಂದಹಂ- ||

ಕಾರದಿ ಬಂದು ನೀಂ ತೊಡರ್ಪೆಯವೊಡೆದರ್ಪಕಮಾಘನಂದಿ ಸೈ- |

ದ್ಧಾಂತಿಕದೇವರಿಂ ಪಡೆವೆಭಂಗಳಚಯಂಗಳನಾಜಿರಂಗದೊಳ್ || ೩೫ ||

ಕಂದ|| ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ನಗೆಮೊಗಂಗಳ್ |

ಮೆಲ್ಲನೆಬಿಳುವೇರೆ ಮಂದಮರುತಂ ಭಯದಿಂ ||

ದಲ್ಲಲ್ಲಿಗೆ ಹುಗೆ ಮದನನ- |

ಬಿಲ್ಲಂ ಶ್ರೀಮಾಘನಂದಿಯತಿಪತಿಮುರಿದಂ || ೩೨ ||

ವೃತ್ತ || ಬೆಸೆಯಲುದರ್ಪಕ ನಿನ್ನೊಳುಗ್ರನಳಿವಂ ಮಾಯಾವಿಳಂ ಪೋಪ್ಪಡಂ |

ಪಕುಪಕ್ಕಿನೇರುವನ್ನೆಲಸದ್ಬೋಧಾಸನಂ ನಿಪ್ಪುಹಂ ||

ಬಿಸುಟಂ ಮಾಯೆಯನೊಕ್ಕನುಗ್ರತೆಯನೀಂ ಕೋಡಿಟ್ಟು ಬೋಡಾಗದಿಂ |

ಕುಸುಮೋಗ್ರಾಯುಧ ಮಾಘನಂದಿಯತಿಯೊಳ್ ಸೈದ್ಧಾಂತಚಕ್ರೇಶನೊಳ್ || ೩೩ ||

ಪರಮಾರ್ಹತ್ವಮತಾಬ್ಧಿವರ್ಧನಿಮಕ್ಕುದ್ಧಿಂಬಂವಿನೋಯಾಂಬುಹೊ- |

ರ್ಯದ್ರವಿಬಿಂಬನನ್ಯ ಸಮಯಕ್ಷೇಭಂ ಬಹತ್ಸಂಬನ- ||

ಸ್ತರತಿಶೋಭಾವಿಡಂಬನೆಂದು ಭರದಿಂ ವ್ಯಾವರ್ಣಿಕುಂ ಸಂತತಂ |

ಧರೆಯೋರಂತಿರೆ ಮಾಘನಂದಿಯತಿಯಂ ಸಿದ್ಧಾಂತಚಕ್ರೇಶನಂ || ೩೪ ||

ಯೇನಾರೇಷಪದಾರ್ಥಸಾರ್ಥಕಥನಂ ಜಾಗದ್ಯತೇ ಸಂತತಂ |

ವಿನಾತಂಕಕಳಂಕಪಂಕಮುನಿಕಂ ದೋಧನಯತೇ ಭೂಯತಾ ||

ವಿನಶ್ರೀಜಿನರಾಜರಾಜಿತಯತೋ ಜೀಗೀಯತೇ ಸಾಂಪ್ರತಂ |

ಸೋಯಂ ಜೀವತು ಮಾಘನಂದಿಯತಿಪಂ ಸೈದ್ಧಾಂತಚಕ್ರೇಶ್ವರಂ || ೩೫ ||

ಕೃತಕಾಂತಾಕಾಂತಕಾಂತಾಮಲಗುಣಮಣಿಕಾಂತಿನೋಹವ್ಯೂಹ |

ದೂರೀಕೃತ ವಿತತ ತಮೋರೂಪರೂಪಾಯತೋದ್ಯ- ||

ತ್ವರಮಾನಂದಾಯಲೀಲಾಹೃದಯ ಜಾಬ್ಜಾಬ್ಜವರ್ಧಸ್ವಲೋಕೇ |

ಯತಿಪಶ್ರೀಮಾಘನಂದಿರ್ಮುನಿಜನನುತರಾದ್ಧಾಂತಚಕ್ರೇಶನಿತ್ಯಂ || ೩೬ ||

ತ್ವತ್ಪಾದಾಂಭೋಜಭಕ್ತೇದ್ಧಿ ಕತುನಿರುಪಮಂ ಚಿತ್ಸುಖಂ ದೋಷದೂರಂ |

ನಿತ್ಯಾನಂದಂ ನಿಜೋಪ್ಧಂ ಪರಮಸಮರಸಿಭಾವಮಾತ್ಮಂತಸೇವ್ಯಂ ||

ರಾದ್ಧಾಂತಾಂಬೋಧಿಚಂದ್ರಂ ಪ್ರತಿತಗುಣನಿಧೇ ಮಾಘನಂದೀವ್ರತೀಂದ್ರಂ |

ಸ್ತೇಯಾತ್ಮಂ ಸತ್ವಮದ್ವದಯಕುಮುದಕೇ ಕಂತುಗರ್ವಾದಿವಜ್ರೇ || ೩೭ ||

ಸ್ವಸ್ತಿ ಸಮಸ್ತ ಕಮುಖಪ್ರಮುಖಲೇಖಲೇಖರ ಶೋಣಮಣಿಮಾಣಿಕ್ಯಪುಂಜರಂಜಿತಚಾ
ರುಚರಣಾರವಿಂದದ್ವಂದ್ವ ಪರಮಜಿನೇಂದ್ರಚರಣಸ್ಥರಣವರಿಣಾಂತಕರಣವಾರಸಂಸಾರಪಾ
ರಾವಾರೋತ್ತರಣರುಂ, ಶ್ರೀಮೂಲಸಂಘಕ್ಷೇರವಾರಾಶಿರಂಜಿತ ಬಲೋತ್ಕಾರಗಣೋದಯಾ
ದ್ರಿಂದ್ರಸಮುತ್ಪನ್ನೋದಯ ಚಂದ್ರರಾದ್ಧಾಂತಾತ್ಮಜ ಶ್ರೀಕುಮುದಚಂದ್ರಭಟ್ಟಾರಕದೇವರ
ಮನಃಪ್ರಿಯಶಿಷ್ಯರುಂ, ಸ್ವಕುದ್ಧಾತ್ಮಭಾವನಾಧೀಶ್ವರ ಗುಣೋಪೋಷ್ಯರುಂ, ರಾಗದ್ವೇಷ
ದ್ವಯವರ್ಜಿತರುಂ, ಭಕ್ತಿಭರವಿನಯಜನನೀರೇಜಮಿತ್ರರುಂ, ಭೇದಾಭೇದರತ್ನತ್ರಯ ಪವಿತ್ರಗಾ
ತ್ರರುಂ, ತ್ರಿಮೂಢ, ತ್ರಿಕಲ್ಯ, ತ್ರಿಗಾರವ, ತ್ರಿದಂಡ ಖಂಡಿತರುಂ, ಚತುರ್ವಿಧವಾಂಡಿತ್ವಗುಣ
ಮಂಡಿತರುಂ, ನಿಶ್ಚಯವ್ಯವಹಾರಪಂಚಾಚಾರಾಂಚಿತರುಂ, ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯೇಭವಂಚಾನನರುಂ,

ಷಡಾವಶ್ಯಕಷಡಾನನರಂ, ಸಪ್ತಭಯವಿಪ್ರಮುಕ್ತರುಂ, ನವವಿಧಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯಸಮೇತರುಂ, ದಶಧರ್ಮಧರಖ್ಯಾತರುಂ, ಏಕಾದಶೋಪಾಸಕದಶಧರ್ಮೋಪದೇಶನಾಸಮೇತಕರರುಂ, ದ್ವಾದಶಾನುಪ್ರೇಕ್ಷಭಾವನಾಚತುರರುಂ, ನಿಜನಿರಂಜನಪರಮಾತ್ಮತತ್ತ್ವಸೇವನಾಕುಶಲರುಂ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮಶಾಸ್ತ್ರವೇದಿಗಳುಮಪ್ಪ ಸಿದ್ಧಾಂತಸಾರಸರ್ವಶ್ವಕೋಶಾವಾಸ್ಯಕಮೂರ್ತಯೇ ನಮಃ || ಶ್ರೀಮಾಘನಂದಾಖ್ಯವಿಶ್ವವಿಖ್ಯಾತಕೀರ್ತಯೇ ||

ಶ್ಲೋಕ || ನಮೋನಮ್ನಜನಾನಂದಸ್ಯೇಂದಿನೇ ಮಾಘನಂದಿನೇ ||

ಜಗತ್ಪ್ರಸಿದ್ಧಸಿದ್ಧಾಂತವೇದಿನೇ ಚಿತ್ತಮಾದಿನೇ || ೫೮ ||

ತಾ:—ಇತಿ ಶಾಸ್ತ್ರಸಾರಸಮುಚ್ಚಯೇ ಚತುರ್ಥೋಧ್ಯಾಯಃ || ೪ || ಇದು ಪರಮಾಗಮಾಧ್ಯಾತ್ಮವೇದಿಗಳುಂ, ನಿಜಾತ್ಮೋದ್ಧ ಸುಖ ಸಂಪಾದಿಗಳುಂ, ಶ್ರೀಕುಮುದಚಂದ್ರಭಟ್ಟಾರಕದೇವರಪ್ರಿಯಶಿಷ್ಯರುಂ, ಚತುರಾನುಯೋಗಕುಶಲರುಂ, ಸಿದ್ಧಾಂತಾವರ್ಧನಿಸುಧಾಕರರುಮಪ್ಪ, ಶ್ರೀಮಾಘನಂದಿ ಸಿದ್ಧಾಂತದೇವರಿಂ ವಿರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ, ಚತುರಾನುಯೋಗಮೆಂಬೆರಡನೆಯ ಹೆಸರನುಳ್ಳ, ಶಾಸ್ತ್ರಸಾರಸಮುಚ್ಚಯದ ೪ನೆಯ ದ್ರವ್ಯಾನುಯೋಗದ ಕರ್ಣಾಟದವೃತ್ತಿ ಸಮಾಪ್ತವಾಯಿತು. ಆರ್ಯಾವೃತ್ತ || ಅನಂದಾಬ್ದೇಮಹಿಮಾಲೋಕಜನಾನಂದ ಕಂದಳಸಮೇತೇ ||

ಶ್ರಾವಕಬೃಂದಸನಾಥೇ ಸೋಮೇವಾರೇಣ್ಯ ಮಕರಗೇಚಂದ್ರೇ || ೧ ||

ಅಥವಿಜಯದಶಮ್ಯಾಮಾತ್ಮನೇ ನೆಲ್ಲಿಕಾರೇ |

ವಿಪುಲಮಹಿತಶೋಭೇನಂತನಾಥಸ್ಯ ಗೇಹೇ ||

ಜಿನಪಗುಣನಿಧಾನಂ ಶಾಸ್ತ್ರಸಾರಾತ್ಮಸಾರಂ |

ವೈಖಿಲದಮಿತಕೀರ್ತಿಶ್ಚಂದ್ರವಾರಾಶಿಸೂರಿಃ || ೨ ||

ವೀತರಾಗನೇಶರಣ || ಶ್ರೀವೀತರಾಗಾಯ ನಮಃ ||

ಶ್ರೀಸರಸ್ವತಿಯೇ ಶರಣ || ಶ್ರೀಲಲಿತಕೀರ್ತಿಮುನಯೇ ನಮಃ ||

ತಪ್ತಂ ಬರದಾತಂ ಕಡುಜಡನವ್ಪಾತಂ ಬರದನೆಂದು ಬಯ್ಯಲುಬೇಡಂ |

ತಪ್ತಕ್ಕು ಶುಡ್ಧಮಕ್ಕುಂ ಇದನಾಂಪ್ರತಿಸಮಾನಮಾಗಿಂ ಬರೆದೆಂ ||

ಶ್ರೀವೀರನಿರ್ವಾಣ ಸಂವತ್ ೨೪೪೨ | ಸನ್ ೧೯೧೬ ಶಕೆ ೧೮೩೩ ಮಾಘ ಶುದ್ಧ ೮.

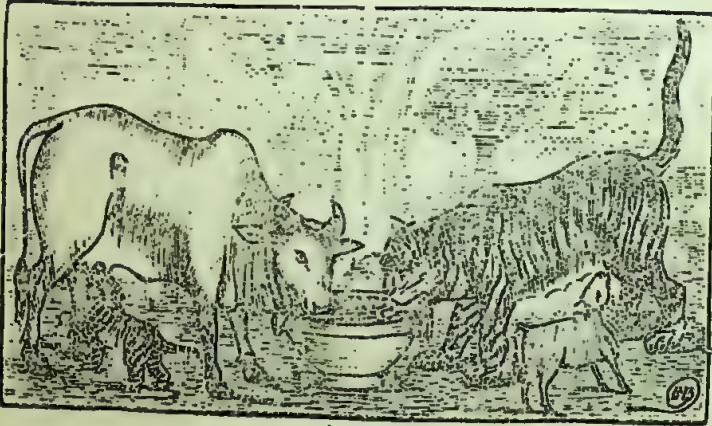
|| ಶ್ರೀತಾರದಾಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ ||

ಶಾಸ್ತ್ರಸಾರಸಮುಚ್ಚಯಂ ಸಮಾಪ್ತಂ

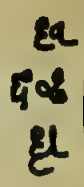
ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನ
ಸರಗೂರು ಏಲಕ ಚಂದ್ರಸಾಗರ ಸ್ವಾಮಿಯವರು
ಬೆಳಗಾವಿ
ತ್ರೀಮಹಾವೀರ ಮುದ್ರಣಾಲಯದಲ್ಲಿ
ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿಸಿದರು.
ತಾ|| ೧೧-೨-೧೯೧೬.

जेथें वागति तिर्यक्प्राणी देखिल त्यजूनिया वैर ।
ऐसा जिनधर्माचा महिमा वर्णू अगाध कोठवर ॥

६७
५०
५१
५२
५३

१५०५

ॐ नमः शिवाय

おのれ

६३
१. ६
१२

श्रीरामतत्वप्रकाशपत्रेनैकशतः

